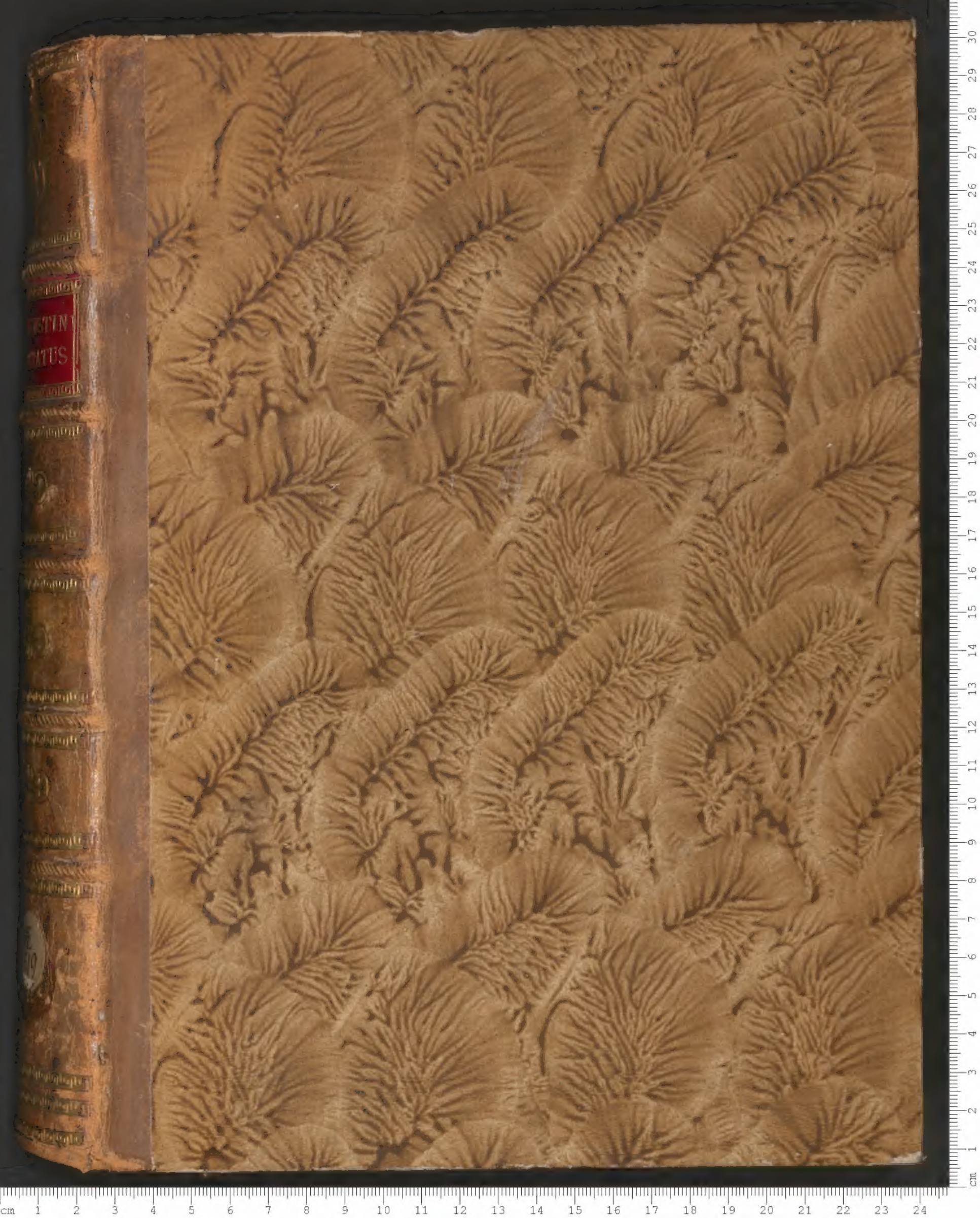

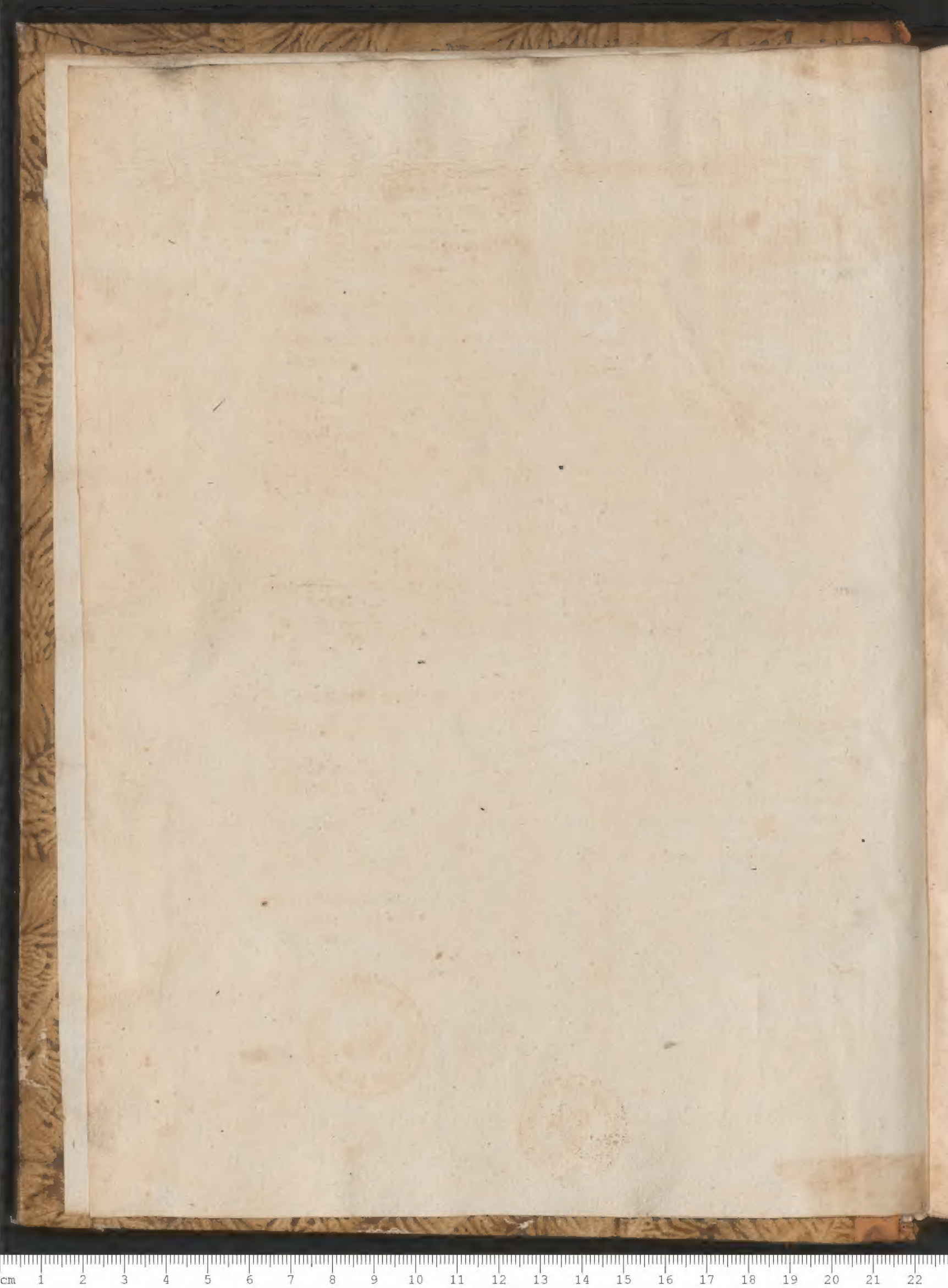
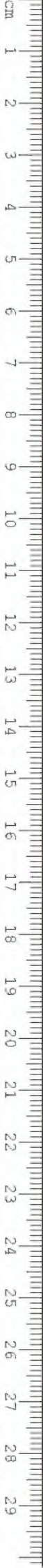
S. AUGUSTIN
TRACTATUS

15
5. E. 519.

Incipit tabula tercie quinquage
ne beati augustini epi

Acusant multi deuz in ope
eorz ps cxxij. v. Qm mltu re
Adam e eua cur induci si tunicis pel
liceis ps c. iij. ser i. v. extendes celum
Adorates ydola in multis filies illis
efficiuntur ps c. xxxiij. v. filies illis
Ale aie sunt due ps c. iij. ser i. v. Qui a
bulat

Ale quibus poterit aia volae a facie
dei irati qst. ps cxxviij. v. si recipia
Alieni multi sunt deo. ps c. iij. ser i. v.
Qui ptegit aquis

Alleluya quid e ps c. x. in titulo
Ambulat de⁹ sup vtutes aiarum ps
c. iij. ser i. v. qui ambulat

Ambulare qui dicunt⁹ pscē in via dei
ps cxxviij. ser i. v. nō em qui opantur
Ambulare vtruz pccōres poterint in
via dei ps cxxviij. ser. ij. et iij

Ambulantes in tribulatioē viuificā
tur a dō ps cxxvii. v. si ambulauero
Amor imund⁹ qm mūd⁹ habet vim
suam trahēdi ps c. xxi. in titulo

Angelus cur admisit se teneri luctan
do a iacob. ps cxxviij. v. annūciās v^m

Angelo⁹ panis cū pat⁹ hōi per qd p
uenitur ad illum manducādum ps c.
xxx. v. si non humiliter

Anima qn facia bitur ps c. ij. v. qui p
picus post mediū

Anime pcepitur nō filere a laude dei
ps c. ij. v. et omnia interiora

Aia quō habeat se ad deū ps c. iij. ser.
i. v. fundauit terram

Aie pegrinatio in terra ad quid e ps
c. xix. v. multū pegrinata

Aia feda vtrū adamat a dō ps c. iij
ser i. v. cōfessionem e

Aia peccatrix licet vilis. melior tñ p
stātissimo corpe ps c. xlv. v. lauda aia

Aia scilz lepus ericius ceru⁹ aliqd

fignt ps c. iij. ser iij. v. mōtes altissimi
Aia omnis generis bestie cur pre
cipiebatur petro manducare ps c. iij.
ser iij. v. potabūt omnes

Aia in sacrificio abrahe aliqd pre
figurabant. ps c. iij. ser iij. v. sup illos
volatilia

Ann dei p quid possidendi ps c. i. ser
ij. v. in generatione

Apostoli cur dixerunt oia reliquisse
cū nichil possidebant ps c. iij. ser iij. v.
illic passeret

Apostoli e sancti dicūtur celū pccōz
terra ps c. xxi. v. qm ibi sederūt

Apostoli filij sunt ppharū ab eis ge
nerati ps c. xxi. v. sicut sagitte

Aplūs paulus ex cui⁹ matris ptero
dixerat segregatū ps cxxviij. v. sus
cepisti

Aque cur dicūtur stare supra mōtes
cū in ymo sunt ps c. iij. ser ij. v. sup
montes

Aque cur dicuntur fugere a facie dei
ps c. iij. ser ij. v. ab increpatione

Aristotiles quō ptemiscit apud in
feros ps c. xl. v. absorti sunt

Ascendendi mod⁹ docetur ps c. xix. i
titulo

Ascēdēdū e quō absq ruina ps c. xxi. i
titulo

Ascensionis impedimentū superbia
ps c. xxi. v. ne des ad

Ascendere vtrū poterit hō in celū cū
dicitur nemo ascendit n̄ qui descēdit

e c ps cxxij in titulo

Auaricia qn dicit⁹ inec hōi ps cxxviij.
ser xi. v. inclina cor

Auaricie remediū ps cxxij. v. Quo
niam mltum repleti

Auaricia possideri criminosum e ps
cxxviij. v. Etē nō potuerunt

Audire poti⁹ appetendū q loqui ps
c. xxxix. v. vir linguosus

Auris dei qn inclamari dicit⁹ ad ora
d ij

41. Ecce Libris sanctae Genovefae parisiensis

tionem nrām ps ci. ser i. v. in q̄cūq;
Auxilium vtrū petendū ē a sanctis ps
c xx. v. leuent oculos

Babilonia et syon diuinos habēt
ciues ps c xxxvi. v. sup fluiā
Beatitudinē q̄rendo multi errāt ps
c xviij. v. beati immaculati p totū
Bellū duplex in hoīe ps c xliij. v. be-
nedictus

B̄ndicere dñm cur p̄cipitur ps c ij. v.
b̄ndic anima

B̄ndicere dñm etiā dormiendo quid
sit ps c ij. v. et oīa interiora

B̄ndicere sine intermissioē qd sit c ij.
v. b̄ndic a. et noli

B̄ndictionē cur nō sup omnes sanc-
ti dixerūt ps c xxviij. v. et nō dixerūt

B̄ndictio dñi p quid haberi p̄t. ps c.
xxxij. v. ecce nūc b̄ndicite

B̄ndicere deū nocte poti⁹ ē q̄ in die
ps c xxxij. v. in noctibus

B̄ndicūt etiā deū irrōnales insensi-
biles ps c xliij. v. cōfiteātur tibi dñe

Bibendū ē de aqua tribulatōis trā-
seundo et nō stādo ps c xxiij. v. forsi-
tan aqua

Blasphemiā multi p̄mittūt tacendo
ps c ij. v. b̄ndicite dñm

Blasphemiat qui dicit aliq̄ regi casib;
et nō a deo ps c xlvij. v. ignis grādo

Bona reddēda sūt p̄ malis ps c xviij.
ser vij. v. retribue inq̄t

Bona opa sūt b̄n faciēda ps c xviij.
ser xij. v. in via tua. in medio

Bona t̄palia possideri p̄nt absq; pec-
cato ps c xx. v. dominus tegumen-
tū et c xxvij. et videas

Bonitas dī q̄ singularis ē ps c xxxiiij
v. qm̄ benignus

Bon⁹ n̄ ē q̄ malū laudat. ibidē i fine

Bonoz habūdantia nō omnib; erit
ps c xxi. v. et habūdantia

Bon⁹ cur maiora scandala vidit qm̄
mal⁹ ps c xix. v. sagitte potēt. in fiē

Bon⁹ et malus nō ad eūdem finem
p̄grinātur ps c xlv. v. laudabo dñm
Boni filia sūt malis t̄pē hyemali dissī-
miles in estate ps c xlvij. v. et exal-
tatum est

Boni dies p quid possidendi sūt ps c
xliij. v. et refugium

Quod iust⁹ dicit septies ps
c xviij. ser xxi. v. septies in die

Quid p̄ quid hoīes a deo ps c xx. v.
ne des ad p̄mouendū

Quid pulchrū p diuitib; ponit ps
c xxxvi. v. quid cātābimus

Quid ē hō in mūdo ps c xxxvi. v.
qm̄ illic interrogauerūt

Caritas supeminetior via et bōis so-
lum reseruatur ps c iij. ser i. v. qui p
tegit

Caritas in elemosina et nō facultas
a deo aspicitur ps c xxi. v. interrogate

Caritas q̄ valida et potēs ē ps c xxi.
v. fiat pax

Caritas quib; dicitur in eē ps c xxi. v.
fiat habūdantia

Caritas nō vincitur ab inimico ps c
xxxij. v. sicut vnguentū

Caritas p̄fca p quid scitur inesse hōi
ps c xxxij. v. sicut ros. in fine

Caritate diligend⁹ ē p̄xim⁹ ps c xl. i
titulo

Carnales spūalib; sunt inimici p e-
sau et iacob figurat ps c xxxvi. v. me-
mento. in fine

Celi quō sunt perituri ps ci. ser. ij. v.
et annitui

Ciues terreni multi dicūtur nō pere-
grini ps c xviij. ser vij. v. incola

Cōcordia sicut est mēbroz ita erit et
hōim ps c xxx. v. neq; in altū

Cōcordia fratrū nō corrūpitur p̄p̄
aliq; falsos ps c xxxij. v. ecce q̄ bonū

Cōcupiscentia non ōnis dāpnabilis
ps c xviij. ser vij. v. incola

Cōcupiscentia tollēda ē ne robur

accipiat ps cxxvi. v. btus q tenebit
 Confessio no est differenda ps. c ij. v.
 misericors et
 Confessio hois est deo suavis psal. c
 iij. ser iij. v. suavis fit ei
 Confessio que dicitur homini magis
 utilis psal. c v. ver. quoniam bon⁹
 Confessio duplex in scriptura sacra re
 pitur psal. cxvij. in titulo p to^m psal
 Confiteri quod debeam⁹ xpm filium
 dauid ps c ix. v. dixit dominus
 Consiliu hois aliqn pnciosum sibiipi
 psal. c v. v. sepe liberauit
 Conuersionis hois ad gram potior
 ca que est psal. c ij. v. quatum distat
 Corde clamadu est ad deu ps cxvij.
 ser cxij. v. clamaui in toto
 Cor hois qn rectum z qn prauum di
 citur ps cxliij. in titulo ppe fine
 Cordi mundo oia munda sunt psal. c
 xxv. v. tunc repletum. in fine
 Corda no omniu sanantur a deo ps
 cxlvi. ver. qui sanat
 Cordis ostium qn dicitur apiri xpo
 qn dyabolo ps cxli. v. effundo an eu
 Cor hois cur angatur in mudo psal
 cxliij. v. ad te domine
 Corpus dicitur carcer aie psal. cxli.
 ver. erue de carcere
 Corp⁹ xpi indigne sumentes dyabo
 lus possidet psal. cxliij. ver. exime me
 prope finem
 Coruorum pulli qui dicuntur psal. c
 xvi. ver. et pullis
 Credere qui dicuntur pfc psal. c xv.
 ver. credidi
 Credere in xpm tm corde no sufficit
 ps cxvij. ser xij. ver. et rndebo
 Credere in xpm quid est psal. c xxx.
 in titulo
 Credendi sunt moyses z pphs zc et
 non rogandi vt mortui resurgant si
 cut ille diues ps cxlvij. v. q posuit an
 medium

Culpe sue cur hoies nolut sibi aliqd
 imputari ps c v. ver. et irritauerunt
 Cupiditas repellenda est psal. cxlvij
 ver. quoniam cofirmauit
 Custos bonus eligendus est psal. c
 xx. ver. neq dormiet
 Custodia hois a deo psal. c xx. ver.
 custodiet dominus

Duid plium cōtra goliath qd
 fign psal. cxliij. in titulo
 Defect⁹ no semp mal⁹ sed aliqn op
 tabilis ps cxvij. ser xx. v. defecit
 Dei vocationi responsio qlis danda
 e ps ci. ser ij. ver. rndebit ei
 Deo placere non pnt qui sunt in car
 ne ps cxliij. ver. sed placebo
 Dei inuocatio ad quid vtil ps ci. ser.
 i. ver. in quacūq die
 Deo que opa sunt potius placabilia
 psal. cxliij. ver. qui habitas
 Deus aliter in seipo q in ipo hoie p
 ci. ser. ij. ver. in generatione
 Despondum non est qm q in magna
 languore exns psal. c ij. ver. qui pro
 picus cxliij. ver. et ipe redimet
 Desiderium hois est refrenandu ps
 cxliij. ver. ne tradas
 Detrahēre xpo q criminosum e. ps
 cxliij. ver. pro eo inquit. in fine
 Dyabolo cur datur potestas psal. c
 iij. ser iij. ver. posuisti tenebras
 Dyabolus cur no etiā substraxit mu
 lierē iob ps c iij. ser iij. v. draco h q
 Dyabolus quō vincendus est psal. c
 xxxi. ver. memento domine
 Dies hois cur deficiunt velut fum⁹.
 psal. ci. ser. i. ver. quia defecerūt
 Dies nri quō dicuntur declinari p
 ci. ser. i. ver. dies mei
 Dies isti cur dicuntur nostri ps cxliij
 v. quoniam inclinavit. prope finē
 Diligunt deum multi male ps cxliij
 ser i. ver. non enim qui opantur
 Diligere etiam seipm. expedit hoi ps
 d. iij

cxxij. ser viij. v. incola. ppe mediū
Dñs gētiū nō solum hoīes sed etiam
bestie aīponende psal' cxiij. ser ij. ver.
os habent
Discordie bella zc vñ sumpserūt ori-
ginem ps cxxxi. v. et palpebris
Diuites qm nutriunt spūales non
tñ eoz sunt supiores psal' c. v. illic
passeres
Diuitie cur nō sunt qrende remediū
optimū ps. cxxij. v. torrentē ptñsūt
Diuites licet manducare et adorare
pnt nō tamen saturari ps cxxxi. ver.
hic habitabo
Diuitibz via potior ponit' intrandi
regnū celoz ps cxxvi. v. si oblit'
Diuitie z felicitates tpales non sem-
per sunt refugende tanqm male ps c
xliij. v. filie eorum
Doctrina phozū patur auctoritati
euāgelice ps cxi. v. absorti sunt
Dona dei malis z bonis coiā sē vno
dempto ps c. v. ser i. v. qui ptegit
Ecclēsie figurā gestabat rebec-
ca in vtero psal'. cxxvi. v. ecce
hereditas
Ecclā ab inicio mundi pfigurata z q-
modo semp persecutionez sustinuit
psal. cxxviij. v. sepe expugnauerūt
Ecclā lux est sine macula ps c. v. ser i
ver. extendens celum
Ecclā cur nō patitur tātā psecutio-
nē sicut ātea ps c. v. ser iij. v. ort' ē sol
Ecclā quō non ōnes hoīes incorpat
ps cxxij. v. forsitan viuos
Edificant multi male psal' c. v. ver. be-
nedicite dñm
Ab Elemosina nemo se excusare po-
test qm paup existens ps c. v. ser i.
ver. abyssus. in fine
Elemosina etiam pccōri danda ē ps
c. v. v. faciens miās
Elemosinam dādo cur hñ nescire de-
beat sinistra psal'. c. xx. v. dñs tegu.

Elemosina vñ fieri debeat placabilis
deo ps cxxv. v. tunc repletum
Elemosina paupis etiā idiget diues
psal' cxxv. v. qui seminant
Ementes z vendentes cur exclude-
bantur a xpo de templo cuz flagello
resticula ps cxxx. in titulo
Errare multi dicuntur p diem psal' c
xxviij. v. per diem errabant
Esurientes sitientes cur dicūtur bea-
ti ps cxxij. ser i. v. non em q opantur
Exaltatur p quid homo cū cristo ps
cxxvi. v. in vanum
Exaudibilis qd redditur vox nrā ps
cxxviij. v. Quoniam audisti
Exaudiuntur cur multi ore clauso z
multi magnis clamoribz non exaudi-
untur psal' c. xix. v. cū hñs q oderūt
Exemplū de aquila quō renouari de-
beat aiā ps c. v. q pici' post mediū
Exponitur illud euāgelhū nō qd in-
trat in os sed qd exit coinquinat psal'
cxxv. v. tunc repletum
Expōitur de filio pigo ps cxxviij
v. intellexisti v. sequenti
Exponitur illud de quinqz vginibus
ps c. xlvij. v. quoniam cōfirmavit
Exponitur id genēs Et ipa conteret
caput tuū ps c. v. ser iij. v. draco iste
Hacies cristi cur qrenda est cū
fit vbiqz psal' c. iij. v. qrite inqt
Faciem cur xpūs aliquando auertit
a nobis psal' c. v. ser iij. v. auertente
autem. v. sequentibus
Facies cristi sup bonos z ma. s. ali-
ter ps c. xviij. ser xxxi. v. qz oēs vie
Facies hoīs non in ipo homine s. in
pccis ē dirigēda ps c. xxiij. v. q habitas
Sede iam ambulādum est psal' c. xxiij
in titulo
Sedei laus in quo cōsistit psal' c. i. ser
ij. v. respondit ei. prope finem
Sides de quo actu xpi magi recōmē-
datur ps. c. xx. v. ecce nō dormitabi

Fides erit iusticia hōis ps cix v. dix
 it dñs .post medium
 Figura de duobz filiis abrahe psal c
 rix v. inhabitau
 Figura cur b. petro p̄cipiebatur p̄i
 mo mactare q̄ p̄medere psal cxxij.
 v. forsitā viuos
 Figurat captiuitas syon nrām cap
 tiuitatem psal cxxv v. cū cōuerterit.
 cxxvi. qm̄ qui interro.
 Figura quō xp̄s docuit in m̄re sua
 vt deum p̄ponamus p̄sanguinitati
 bus psal cxxvij v. vxor tua .in fine
 Figura cur tātum vn⁹ sanabatur in
 piscina ps c ij v. notas fecisti
 Figura quō in om̄istatu repiūtur
 mali p̄ cxxv v. ecce q̄ bonū an̄ me^m
 Figura de signo gedeonis p̄ cxxvij
 ver. quoniam audierunt
 Figura cur eua de latere ade facta ē.
 ps c iij. ser iij. v. draco hic q̄
 Figura de tpe nrē liberationis psal
 cxxvij. v. laudate dñm. in medio
 Figura cur ioseph p̄cesserit p̄m su
 um in egipto ps c i. ser ij. v. et semen
 Figura cur moyses et filij isrl nō po
 tuerunt intrare terrā p̄missionis cū
 tñ multi mali intrauerunt psal c i ser
 ij. ver. et semen
 Figura cur helyas missus fueāt pas
 cendus ad viduam psal c iij. ser iij v.
 et herbam .post mediū
 Figura de v̄dicatione ioseph ps c iij.
 v. et vocauit vsq; in finem psalmi
 Figura de iacob luctante cū angelo
 ps c xlvij v. annūciāns
 Filij non morituri quō generandi sūt
 ps cxxvij v. vxor tua
 Filij isrl xp̄iam nō iudei psal c xlvij.
 in fine psalmi
 Flagellat cur de⁹ aliqui innocētiorē
 et dimittendo sceleratiorē impu
 nitum psal c xlvij ver. ignis grando
 post medium

Flagellum dei non est repellendū qz
 medicina ps c ij v. sicut miseretur
 Glendū est post mandati trāsgressio
 nem ps c xvij. ser xxvij. v. exitus aq̄
 rum et ser. seq̄ri v. iustus es
 Glent multū male ps c xxxvi v. super
 flumina in medio
 Sugere interdū licet p̄secutionē . ps
 c xli v. perit fuga
O Audium non erit iustis q̄ de
 monia illis subiciātur p̄ c xxx
 v. neq; in altum . in fine c xli. v. qui
 numerat
 Baudium in quo ponendū est. ps c
 xliij v. per singulos
 Baudendū cur ē in aduersitate sicut
 in p̄speritate psal c xxxvij v. et nor
 t q̄ . v sequenti
 Baudere cur debeant iusti ps c ij. v.
 miā v̄o domini . et v̄ sequenti
 Bemitus hōim non semper laudabi
 lis et bon⁹ ps c i ser i v. a voce gēitus
 Generationes oēs in vnā redigūtur
 ps c i. ser ij v. in generationē
 Bñationes tñ due in quibz laudan
 dus ē deus ps c xliij v. generatio
 Gladius bon⁹ et malus ē ps c xliij v.
 de gladio
 Glorari cur non iust⁹ debeat in suis
 iustificationibus sibi ip̄i aliqd attri
 buendo ps c iij ser iij v. auertente at
 vsq; finem psalmi
 Glorari cur non potest hō meritis
 suis ps c xvij ser xij v. et veniat
 Bla est iustoz et stultoz ps c xlix v.
 exultabunt et v̄ sequētibz
 Gratie dei magnitudo ps c iij. ser iij.
 v. vt exultaret
 Grā dei magna intelligēda ē ab vno
 quoq; ps c xliij v. et iusticia
Habitatio cristi alā iusti psal. c
 xxij v. qui habitas .in fine
 Homo cur dicit pulvis in sac̄ scrip
 tura ps c i. ser i v. et pulueris

Homines diuersas partes eligunt sibi sicut
titulum unum psalmus cxxviii. sermo xvi. ver. psalmus
meus
Homo non potest operari in seipso omnia quae vult
psalmus cxxviii. v. psallite nomini eius
Homo magne reputationis est apud deum
psalmus cxxviii. v. aut filius
Homo quomodo erit possessio dei et de
us hominis psalmus cxxv. v. spes illius
Humani generis splendor floret propter
psalmus cxxv. v. sicut flos
Humanitatem christi non erat magnum vi
dere psalmus cxxv. v. tecum principium
Humane mortalitatis profusio tor
renti propter psalmus cxxv. v. de torrente
Humanitas christi et eius diuinitas eam
dem passionem sustinuerunt psalmus cxxx
v. si non humiliter
Honorando parentes cur dicuntur
longeui super terram cum multi maledic
tes senescunt psalmus cxxv. v. dominus tegum
tum in medio
Humilibus solum profuit gratia psalmus cxxv. v. qui emittit
Humiles exaltantur a deo psalmus cxxv. v.
sed humilia respicit
Humiliari potest homo propter veritatem
sed nunquam veritas psalmus cxxv. v. ego autem
humiliatus
Humilitas est vera et similata psalmus c
xxviii. sermo ii
Humilitas non in uno opere sed in di
uisis approbat psalmus cxxviii. sermo xv. v. me
mento verbi
Humilibus cur datur gratia psalmus cxxviii
sermo xv. v. ego vero inquit
Humilitas est magna virtus psalmus cxxvi
v. in vanum. et v. sequentibus
Humilitas est aliquando penalis et non bo
na psalmus cxxviii. v. et omnia regna
Humiles non sunt nolentes studere
propter humilitatem psalmus cxxx. v. si non
humiliter in medio
Humiliatio peccatoris est ad terram psalmus

cxxvi. v. humilians autem
Item quid est psalmus cxxi. v. c.
participatio
Ieiunium quadragesimale cur celebra
tur ante pascha psalmus cxxviii. in titulo
Ignis ardens dicitur minister christi
psalmus cxxv. sermo i. v. qui facit angelos
Illuminat non omnes a deo psalmus cxxviii
v. quoniam tenebre
Indulgentie portus cur promittit nobis
deus psalmus cxxv. sermo i. v. quoniam cinerem
Inimicitia occulta omnibus periculosa
psalmus cxxxix. v. qui cogitauerunt et ver.
sequenti
Iniuria potius patienda est quam facien
da psalmus cxxv. v. facientem iudicium
Iniusti cur perueniunt ad honores psalmus
cxxviii. v. quoniam non relinquet
Iniustus quilibet dicitur nocivus et
malus psalmus cxxxix. v. a viro iniusto
Innocens quis dicitur ibidem
Inuidie quae est potior causa psalmus cxxxix
v. absconderunt
Inimicorum non est timenda psalmus c
xxxv. v. super iram
Israel quid est psalmus cxxi. ver. testimoniu
m israel
Iudicasse cur christus dicit plebem suam
cum nodus fuit iudicii tempus psalmus cxxviii.
v. et in seruis
Iudicium de bonitate vel malitia hominis cur
prohibetur psalmus cxxviii. sermo xv. v. amputa
In iudicium non est cum deo intrandum
psalmus cxxv. v. et non intres
Iurare quid est psalmus cxxv. v. iuravit dominus
Iusticia in tribulatione primo lauda
da est psalmus cxxv. v. iustus dominus
Iustus nemo ex seipso psalmus cxxv. in titu
Iusticia omni tempore laudanda est psalmus c
xxviii. sermo ix
Iustus qui dicitur psalmus cxxv. v. oleum
autem peccatoris
Iustum esse utilius est quam esse psalmus cxxviii
v. et iusticia

Justificationes multi didicerunt tñ
ignorant ps cxxvii ser xxvii v. bonū in

Laboris hōim origo q̄ sit psal
c ij. v. non in finem

Labor est in omni ope malo. psal. c
xxxix v. caput circuitus

Lacrimarū effusio multū vtil' psal' c
xxvii v. vxor tua

Laqueus pccōrum quomodo eua=
dendus est psal' cxxxix v. ne tradas

Laudari a stantibz vult deus psal' c
xxvii v. qui statis

Laudando deum cui pdest illa laus
ps cxxxiiij v. laudate serui

A laudis suspēfione null' excusatur
psal' cxxxiiij v. oīā q̄cūqz. post mediū

Laudare deū nequnt qui pccā excu=
sant ps cxi v. ad excusandas

Laus dei cetera erit psal' c xliij ver.
et magnitudinis

Laudand' est de' in omni ope dor=
miendo vigilādo z c ps c xlii v lau. d.

Laudē q̄le exhibēt deo serpentes pe=
cora z c ps c xliij. v. cōfiteātur tibi

Laudari in ymnō quid sit ps c xlvij.
v. ymnus omnibus

Lege subintrante cur habūdauit pec=
catū ps c ij v. notas fecisti

Legi cur deus nō dederat ptatē sal=
uandi ps c xxxij v. adiutorium nos=
trum. in fine

Lex cur data ē per moysen ps c ij. v.
notas fecisti

Lex cur data est iudeis in lapide. ps
c ij. v. faciens miās

Lex dei in toto seruanda est ps c ij. v.
Et memoria

Lex aliter iustis z iniustis imposta
ē ps c xvij. in ser xi. v. legem pone in

Lex ad quid pdest psal' c xvij. in xxv
ser v. propterea

Lex quō ē diligenda ps c xvij. in xxij
ser v. tota inquit

Lex cur data est cū nō possit pūifica

re psal' c xvij in ser xxij v. manifesta°

Liberatio filioz isrl' ex egipto p ma
re quid fīgt ps c xij in i. ser v. in exitu

Lingua subdola quomodo repellen
da est ps c xix v. sagitte potentia

Locus quomō pparandus ē deo ps
c xxxi v. et palpebris

Loquendi voluptas dāpnanda ē ps
c xxxix v. vir linguosus

Longanimitate cur de' pccit pccōri=
bus ps c ij v. miserator et

Linguis omnibus cur iā nō loquun
tur quib' datur spūs. s. psal' c xlvij v.

qui posuit. post medium

Maledicunt multi deū vīta licet
lingua bñdicunt ps c xxxij v.

in noctibz

Mali venari pñt iusti os sed nō cape
psal' c xxxix v. virum iniustū

Mali retribunt hō deo p bōis psal.
c ij v. bñdic anima. noli

Mali sero q̄rentes deū cur nō inue=
nient cū tñ dicitur q̄rite inueniet' ps

c xvij. ser xxvii v. iustificationes

Mali cur ad tēpus ferēdi sūt ps c xix.
v. cū hys qui oderunt

Mali cur persequuntur bonos ps c
xxvii v. etem nō potuerūt

Mali aducare iā p̄cipim' panē obliuio
nis ps c i. in i ser v. qm̄ oblitus

Mali aducātū cibz ē multiplex p c ij. i
iij. ser v. oīā inq̄t a te expectant

Mali data dei cur mali nō pmittunt
pserutari psal' c xvij ser xxij v. decli

Mali data dei p q̄ potius seruanda sūt
ps c xvij ser xxvii v. os meū inq̄t

Mali anus dei extēditur sup inimicos
nrōs ps c xxxvii v. sup iram

Mali istius picula quō euadenda
sūt nō sū mergēdo ps c ij ser iij v. h ma

Mali artires ad mortē p̄pediti quō sp
soluebāt' a deo p c i ser ij v. dñs de ce.

Mali iā dei cui magis p̄betur psal' c ij.
v. faciens miās

Quā quō faciēda est iusto. idē vt s̄
Qdā dī nō cōspēnēda ppter e⁹ lon-
ganimitatē ps c ij v. miserator ⁊
Qdā dei nō omniū hōim eq̄liter mi-
serebūtur ps c i ser i v. et pulueris
Qdā quō iusti etiā indigebūt p⁹ iu-
diciū ps. c xxxv v. cōfitemini dño
Qdē opa oēs v̄tutes excellunt psal.
c xlvj v. qm̄ cōfirmat in fine
Qdā nō tollit iusticiā ps c xliij ver.
mīa mea in fine
Qdiferi nō sunt petendi vt eo poti-
us distribuatur p c xxv v. eūtes ibāt
Qdifereri qd est psal c xi v. suavis at
Qdiraculū et si nō fecerit iust⁹ prop-
terea nō est reputand⁹ iniustus ps
c xxx v. neq; in altum
Qdonachoz ⁊ fr̄m vnitas q̄ lauda-
bilis ē ps c xxxij v. ecce q̄ bonū
Qdonachoz vnitari cur multi insul-
tant idē vt s̄. prope finem
Qdoyfes cur cōcupiuit videre deuz
cū tñ colloquebatur sibi ps. c xxxviij.
v. mirificata
Qdortis diē cur deus fecit nobis in-
certū ps c i in i ser. v. qm̄ cinerem
Qdortuis vtrū pena ē q̄ suis viuen-
tibz male fit p c viij v. dispeat de t̄ra
Qdortu⁹ absorbuendus ē hō ⁊ nō
vīuus ps c xxij v. forſitan vīuos
Qdortes scōrum facie s̄ crassitudo
terre ps c xl v. sicut crassitudo
Qduplicatio nō omnis desideran-
da ps c xxxvij v. multiplica. ⁊ v̄ se q̄.
Qdundiciā nō oēm q̄rit deus psal. c
xxxv v. tunc repletum
Qdurmurabāt cur filiū isrl̄ tā ipatiē-
ter ps c v v. prēs nostri
Qdutabilis hō est potest tamen ha-
bere stabilitatem ps c xxi v. cui⁹ pti-
cipatio. prope finem
Negando cristum petr⁹ pecca-
uit q̄qm̄ cristus p̄dixerat ps
c xl ver. cadent in rethia

Nocere nō oibz p̄t dyabolus ps c iij.
in iij ser v. posuisti tñbras
Nocte deū bñdicere vtili⁹ die psal. c
xxij v. in noctibus
Nocticorax pellican⁹ passer aliquid
figūt ps c i. in i ser v. similis fact⁹
Noe in archa cur includebantur oīa
gñā aiālum ps c iij. in iij. ser v. pota-
bunt
Nomen dei nō oibus est sanctum.
ps c iij. in i ser. v. confessionem ⁊ de-
corem
Nomen dei eternum quod sibi p̄i i-
posuit exponitur psal. c xxi. v. cuius
pticipatio
Noa cātanda sunt deo psal. c xlix v
cantate domino
Nouissimū diem cur de⁹ p̄mendauit
nobis ps c xlvj. in titulo
Nox nostra quō illuminata ē psal. c
xxviij. v. et nox illuminatio
Nubes quō posuit deus ascensum
suū ps c iij ser i. v. qui ponit
Numerati sunt tñ boni a deo psal c
xvi v. qui numerat
Obluisci deū ⁊ ei⁹ retributio-
nes q̄ malum fit psal c ij v. be-
nedic a. noli
Obluio nō cadit in deum q̄qm̄ dici-
tur ne obliuiscaris psal c xvij. ser xv
v. memento
Obscura cur multa sunt posita in sa-
cra scriptura psal c xvi v. suscipiens
mansuetos
Oculos leuare ad celum multum vti-
le ps c xxij v. qui habitas in celo
Oculi nostri quomodo in deum di-
rigendi psal c xxij v. ecce sicut oculi
Qdiri etiā poterit deus ps c xxxviij.
v. et sup inimicos
Odium aliquod habendū est in ho-
mine ps c xxxviij v. inimici
Oleum pccōis spernēdum ē ps c xl.
v. oleum pccōis

Onera primi mutuo sunt portanda
psal' cxxix v. propter legē tuā
Opa a dō facta cur dicuntur bona cū
solus deus bon' ps c ij v. q̄ propici'
in medio

Opa bona in pace opanda sunt psal'
c ij. ser iij. v. exiet inquit

Opa vñ dicuntur bona vel mala. ps
cxv iij ser xxiij. v. adiuua me

Opa bona & miracula p ap'los fac-
ta vnusquisq; iustus potest dici fecit
se ps cxxx v. neq; in altum in me'

Opm factor plus inspicied' q̄ opa
psal' cxliij v. et virtutem

Orandū est p nobis detrahentibus
ps c viij v. ego autem orabam

Oratio aliqñ fit homini in peccatuz
psal' c viij v. et oratio eius

Oratio p qd redditur exaudibilis.
ps c xix v. cum hīs qui oderunt

Orationis exauditionē nō impedit
loci pfunditas p c xix v. de pfūdia

Oratio in vno dūtaxat loco exaudi-
tur ad reg. ce. cxxx. in titulo

Oratio añ deū nō añ hoies effundē
da est ps c xli v. effundo añ eum

Oratio & si nō exauditur nō est mur-
murandū psal' cxliij v. oculi dñi

Orandū est quō in veritate p cxliij.
v. omnibus inuocantibz

Orandū est sine intermissione psal' c
xli v. laudate dñm inquit

Orandum in tpe psal' c i ser i v. et res-
perit

Orō quō formāda est cōtra falsa cri-
mina p cxviij. ser xxv v. redime me

Ossa corporis in tribulatione primo-
rum pfringēda sunt psal' c i. ser i v. et
ossa

Occem multi p'dicātes s; pau-
ci possidētes psal' c xxi v. pp'e
fratres

Pacē quā possident in celo iusti: ps
c xxi v. qm̄ ibi sederūt

Panis cor letificans appetend' ē &
non ventrē psal' c ij ser iij. v. et pās

Passeres nidificātes in cedris aliqd
figūt ps c ij. ser iij. v. illic passeres

Passeres in tecto aliqd docent psal'.
c i ser i v. similis factus

Natiūtur tribulationē multi nō me-
rendo ps c xlv. v. facientē iudiciū

Paupes et cristi discipuli salubriter
recipiendi sunt p c ij. v. faciens mās

Paupes qrendi sunt si nō fuerint p-
sentes psal' c iij ser iij v. & herbā. in fi-

ne. cxlvi v. qui exoriri. post mediū

Paup spū nichil tñ possidens oīā di-
relinqre p c ij. ser iij v. illic passeres

Paupes veri adiuuātur a deo psal' c
vi. v. et adiuuit pau.

Paupes multi dicūtur etiā diuitias
possidētes ps cxlii. v. qm̄ multū

Paupes saturabūtur pambz et non
diuites psal' c xxxi v. hic habitabo

Peccōr cur ita secure malū opatur. p
c i. ser i v. qm̄ cinerem

Peccatū parentum aliqñ redit in fili-
os psal' c viij. v. in memoria

Peccatū habitare in hoie non semp
viciosum ps c xv iij. in ij ser.

Peccare q dicūtur sine lege p c xv iij.
ser xxv v. preuaricantes

Peccōres nō oēs pcutiendi a dō. ps
c xv iij v. dñs iustus

Peccōres nō oēs eq̄liter ptepmunt de-
um ps c xix v. de pfundis

Peccā oñduntur homini p legē psal' c
xxix v. propter legem

Peccā etiam pua periculosa sunt Ibi
dem in fine

Peccā multi trahūt velut restem lon-
gam ps c xxxix v. et restes

Peccā multi defendūt & in deū extor-
quent ps c xl. v. ad excusandas

Peccā supborum etiam agnoscit de'
qm̄ qm̄ solus humiles respicit psal' c
xxxv. v. qm̄ excelsus

Peccandū non ē ex spe venie nec des-
 peratione ps c xliij. v. mōrs et
 Peccōres latroni cur illehi pmittūtur
 a deo. bonos vel mōtem crebro ful-
 mine pcutiēdo ps c xlvij. v. ignis grā
 Peccōres durissimos cur tā instāter
 de⁹ pvertit ps c xlvij. v. emittit vbu
 Pena iude et illū sequētū pnunciat^r
 ps c viij. v. constitue vt p torū ps
 Penitentie dolor non cadit in deum
 psal. c xxxi ver. iuravit dominus c ic
 ver. iuravit
 Pregrinatio hominis ad quid ps c
 xix. ver. heu me incolatus
 Persecutio eccē in diluvio pfigura-
 tur ps c iij ser ij. ver. sup mōtes
 Persecutiones tantas cur non pa-
 tiuntur xpiani sicut antea ps c iij. ser
 ij. ver. ascendunt montes
 Potestas non in hoīe nec in dyabo-
 lo ps c iij. ser iij. ver. posuisti tñbras
 Potestas qua efficitur homo filius
 dei que sit psal. c xx. ver. dñs tegu-
 mentum. post medium
 Preceptum vnum datur angelis et
 sanctis ps c xlvij. v. preceptū posuit
 Dumogenita hōis custodienda et nō
 occidenda psal. c xxxiij. ver. domine
 nomen. añ medium
 Presumptio superius cur phibetur
 homini psal. c xv ver. ego autez dixi
 ver. sequenti.
 Protectio dei sicut celi sup terrā ps
 c ij. v. non secūdm peccata
Querenda non sunt foras que
 deo sunt retribuenda psal c ij
 v. benedic anima. xpe finem
 Querenda q sunt ab hoīe psal. c xliij.
 v. domine erue
 Querēdo deū cur multi nō inueniūt
 p c xvij. ser i. v. nō em qui opantur
 Querunt qui pfecte deum ps c xvij.
 ser xxvij. iustificationes
 Querenda sunt ab hoīe sufficientia

ps c xlvij. v. qm cōfirmavit. xpe finē
Radix mādatorū ē aspiciēda z nō
 multitudo ps c ij. v. z medīa
 Remediū cōtra casum cū ipellimur
 ps c xvij. v. fortitudo mea
 Regnū celoz solū pueri possidebūt
 ps c xij. in titulo. v. seḡpti
 Regūtur etiā minima mūdi a deo z
 nō casu ps. c xlvij. v. ignis grando
 Repellūtur multi a deo ps. c xvij ser
 v. v. in tote inquit corde
 Responso dāda est deo cū vocat ps
 c i. ser ij. ver. respondit ei
 Resurrectionis nostre figura psal c
 ij. v. qui propicius post mediū
 Resurrectio nō qualiscūq ab hoīe ē
 speranda ps. c xvi. v. cum dederit. c
 xxxix v. speravit aiā. post mediū
 Retributionū differentie sunt sex ps
 c vij. v. pro eo inquit
 Retribui quid debeat dō p bñficijs
 suis p c ij. v. bñdic a. noli. z c cā me^m
Sacrificiū abrahe nō diuiden-
 do aues quid figt psal. c iij ser
 iij. v. super illos volatilis
 Sacrificiū qd offerendū ē deo ps c
 xxx. v. dñe non est exaltatum
 Salomon cū a dō reprobatur cur dic-
 ta ei⁹ nō sūt reprobata. p c xvi. i titulo
 Salus xpia sup oīa querenda est p
 c ij. v. qui propicius
 Sanari nō omnes merētur a dō ps
 c xvi. v. et alligat
 Sanctificari cur petim⁹ nomen dei
 cum sit ab eterno scīm psal c iij. ser i. v
 confessionem z decorem
 Sapiētia q de⁹ cūcta fecit q est. ps c
 iij. ser iij. v. qm magnificata
 Scādalum nō oritur iust o ex lege di
 qm q non intelligat psal. c xvij. ser.
 xxi v. pax multa
 Scandala peccōrū quō vitanda sunt.
 ps c xxxix. v. iuxta semitas
 Scientia qn dicit vtil psal. c xvij. ser

xvij. v. suauitate
 Scriptura sacra figuratiter ppatur
 pelli ps c iij. ser i. v. extendēs celū
 Sedes dei aiā iusti ps c xxi. v. Quia
 ibi sederunt
 Semē bonū seminādū est in tra bo-
 na ps. c xxi. v. qui semināt
 Sermo dei cur multis ē adūsari? ps.
 c xxv. v. et em nō potuerūt
 Serpēs cui? calcaneū obseruabit et
 a qua subpeditabitur ps. c iij. ser. iij.
 v. draco
 Seruiciū bonū deo debetur ps c iij.
 ser iij. v. et herbam
 Serui cur dicūt xpiani cū in liber-
 tatem vocati ps c xv. v. o dñe ego
 Seruire regibz terre nō phibet xpī
 anis ps c xv. ser. xxxi. v. principes
 psecuti
 Seruiciū nedū bonis sed etiā malis
 exhiberi p̄cipitur a deo ps c xxiiij. v.
 qm nō relinquet
 Sinistra z dextera hōis exponūtur
 ps c xx. v. dñs tegumentū
 Soluūtur cōpediti a deo ps. c xlv. v.
 dñs soluit
 Sol iusticie nō oritur impijs ps c iij.
 ser iij. v. Sol agnouit
 Spem multiplicem dedit de? hōibz
 ps. c xv. ser. xv. v. memēto vbi i me?
 Spes non in omnibz ponenda ps c
 xxiiij. v. et in circuitu
 Speraē qm debeam? nrāz exultatio
 nē ps. c xvi. v. qui manducatis
 Spes vbi incipiēda ē ponēda et vbi
 finienda ps. c xxix. v. Sperauit aiā
 Spes venie cur data ē a xpo psal. c.
 xliij. v. misericors z misera.
 Spes non in hōie ponenda ps. c xlv.
 v. nolite cōfidere. v sequēti.
 Spine in omni voluptate repiūtur
 ps. c ij. v. nō in finē irascetur
 Stelle celi dicūt iusti ps. c xlv. v. q
 numerat

Supbie remediū ps c ij. v. hō t̄qz fe-
 num. v sequētibz
 Supbis cur de? resistit ps c xvij. ser
 xv. v. ego vero. c vi. v. z exaltant eū
 Supbiere cur non debeat se hō psal.
 c xxv. v. qui habitas
 Supbi solum habūdāt i mūdo psal.
 c xxv. v. qm multum repleti
 Supbos etiā respicit de? nō tñ ficut
 iust os ps c xxxv. v. qmā excelsus
 Supbiendū non est in ope humano
 psal. c l. v. meditatus sum
 Supbz omnis dicitur fict? z nō p̄ci-
 cipat idipm psal. c xxi. v. testiōiū isrl
 Surgere p̄cipitur hōi p? cristū z nō
 aī psal. c xvi. v. in vanum. v sequēti
Accedo multi peccare possunt
 c xv. in titulo
 Templū deī ex quibz lapidibz cōstrui-
 tur ps c xxi. v. isrlm que edificatur
 Tēplum qd est vbi adorari vult de?
 ps c xxxvi. v. adorabo ad templum
 Temp? miserendi psal. c i. ser i. v. Tu
 erurgens v sequen.
 Tēprationes sunt qtuor cōtra eas q
 tuor clamationes iij liberationēs iij
 miserationū dñicarū cōfessiones ps
 c vi. v. confiteantur domino
 Tenebrāt multi seipos psal. c xxxv. v.
 v. quoniam tenebre
 Timentū deum miserebuntur ps. c
 ij. v. quoniam ip̄e cognouit
 Timore z tremore opandum est ps
 c iij. ser iij. v. qui aspiciat
 Timentibz deū cur absconditur dulce
 do ei? ps. c ix. v. dixit dñs post mediū
 Timend? nō ē dyabol? psal. c iij. ser.
 iij. v. posuisti tenebras
 Tiōr nō ōnis salubris nec deo placā-
 bilis ps c xv. ser. xv. v. a iudicis
 Timore casto deus est timendus et
 quō agnoscetur illum inesse homini
 ps c xvi. v. vxor tua circa mediū
 Timēd? ē de? cū spe ps c xvi. v. bñ sē.

Tior etiā seruilis multū vtil' p̄cipue
ditibz z nobilibz p̄s c̄lxix v̄ vt alligāt
Tria necessaria hōi ad regnū celoz
psal' c̄l. in titulo p̄pe finem
Tribulatio ne fit homini in malū re-
medium psal' c̄ij. v̄. qui propicius
Tribulatio vtilior vana salute hōim
psal' c̄xiiij. v̄. tribulationem z do
Tribulationis hōis que ē causa psal'.
c̄xxij. v̄. torrentē p̄transit. in fine
Tribulationes si patitur iust⁹ nō est
amirandū p̄s c̄xxviii. v̄. sepe expug.
Tribulationem cur multi nō sentiūt
cū vita humana sit tribulatio psal'. c̄
c̄xxviij. v̄. si ambulauero
Tribulationum sunt dies hōis psal'.
c̄xliij. v̄. dies eius
Tribulatione inexistentes quid fac-
turi sunt psal' c̄xliij. v̄. iustus dñs
Tribulatio non semp meritoria. p̄s
c̄xlv. v̄. faciens iudicium
Verbū dei cur nō phibetur si-
cut antea psal'. c̄iij. ser ij. v̄. as-
cendunt. ver. sequenti
Verbū cōe z nō puatū ē p̄dicandum
psal'. c̄iij. ser ij. v̄. inter mediū mōtiū
Verbum dei panis anime psal' c̄i. ser
i. ver. quoniam oblitus
Verbū r̄ndendū ē exprobrantibz no-
bis p̄ c̄xviij. f. xiiij. v̄. z r̄ndebo. in fine
Verbu dei gladi⁹ bis acut⁹ psal'. c̄xlix.
ver. et framee
Veritatem annūciare non semp salu-
bre z meritorium psal'. c̄xv. in titulo
Veritas quomodo ē agnoscenda p̄s
c̄xxij. in titulo post medium
Veritate inuocare deum quid sit. p̄s
c̄xliij. ver. omnibz inuocātib⁹
Verba cristi preualuerunt verbis et
dictis phozum psal' c̄xl. v̄. audierūt
Via quando dicitur rcā psal'. c̄xviij.
ser v. ver. in quo corrigit
Die sunt due quibus it ad nos deus
et nos ad illum psal'. c̄xxxviij. ver. et

confitebor

Vincendi quomodo sunt inimici p̄s
c̄xliij. v̄. misericordia mea
Videre prima dei et posteriora quid
est psal' c̄xxxviij. ver. mirificata. c̄xx.
ver. ecce non dormitabit
Vidua z pupilli solū regnum dei pos-
sidebunt psalmo c̄xlv. ver. orphanū
Videri per quid poterit deus in mū-
do psal' c̄xlix. ver. letetur israhel
Virgines. quinqz dūtarat sapientes
regnum dei possidebunt psal' c̄xlvij.
ver. quoniam cōfirmavit
Visio di vita eternapsal'. c̄ix. ver. in
splendore
Vita potior laus cristo exhibetur q̄
lingua psal'. c̄xvi. ver. deo nostro
Voluntas dei non omnibus nota psal'
c̄ii. ver. filiis israhel
Voluntas dei in omni opere huma-
no etiam malo cōpletur psal'. c̄x. ver.
El Dagna opa
Voluntas bona pro opere aliquan-
do reputabitur psal'. c̄xxv. v̄. Qui se-
minant
Voluntas dei causa est omnium que
fecit psal'. c̄xxxiii. ver. omnia q̄cūqz
Voluptati carnali spina semper an-
nera psal'. c̄ij. v̄. non in finem
Voluptatum amatores vitādi sunt
psal'. c̄xxxix. ver. a viro iniusto in me-
dio
Votum quod petit sibi reddi de⁹ p̄s
c̄xv. ver. vota mea
Vox coruina extirpanda est psal'. c̄ij.
ver. misericors et
Visist⁹ cur oculos habebat
ubi necessaria reservabat. p̄s
c̄ij. ser iij. et herbam. circa medium
Visist⁹ o cur iposita sunt diuersa no-
mina psal' c̄ij. ser. iij. ver. posuisti te-
nebras
Visist⁹ etia mendicabat psal'. c̄viij.
v̄. quia persecutus

Epūs etiā scdm carnez dñs dauid q̄
qm ab eo nat⁹ ps c ix. v. dixit dñs .cir
ca medium

Epūs cur dicit si nō venissem pccm n̄
haberent cū tñ añ eius aduentū sine
pccō n̄ fuerūt ps c xviij. ser ij. ppe finē
Epūs nedum lumē sed lucerna etiā
dicitur ps c xviij. ser xxij. v. lucerna
pedibus

Epūs cur descendit de celo . ps c xix.
in titulo

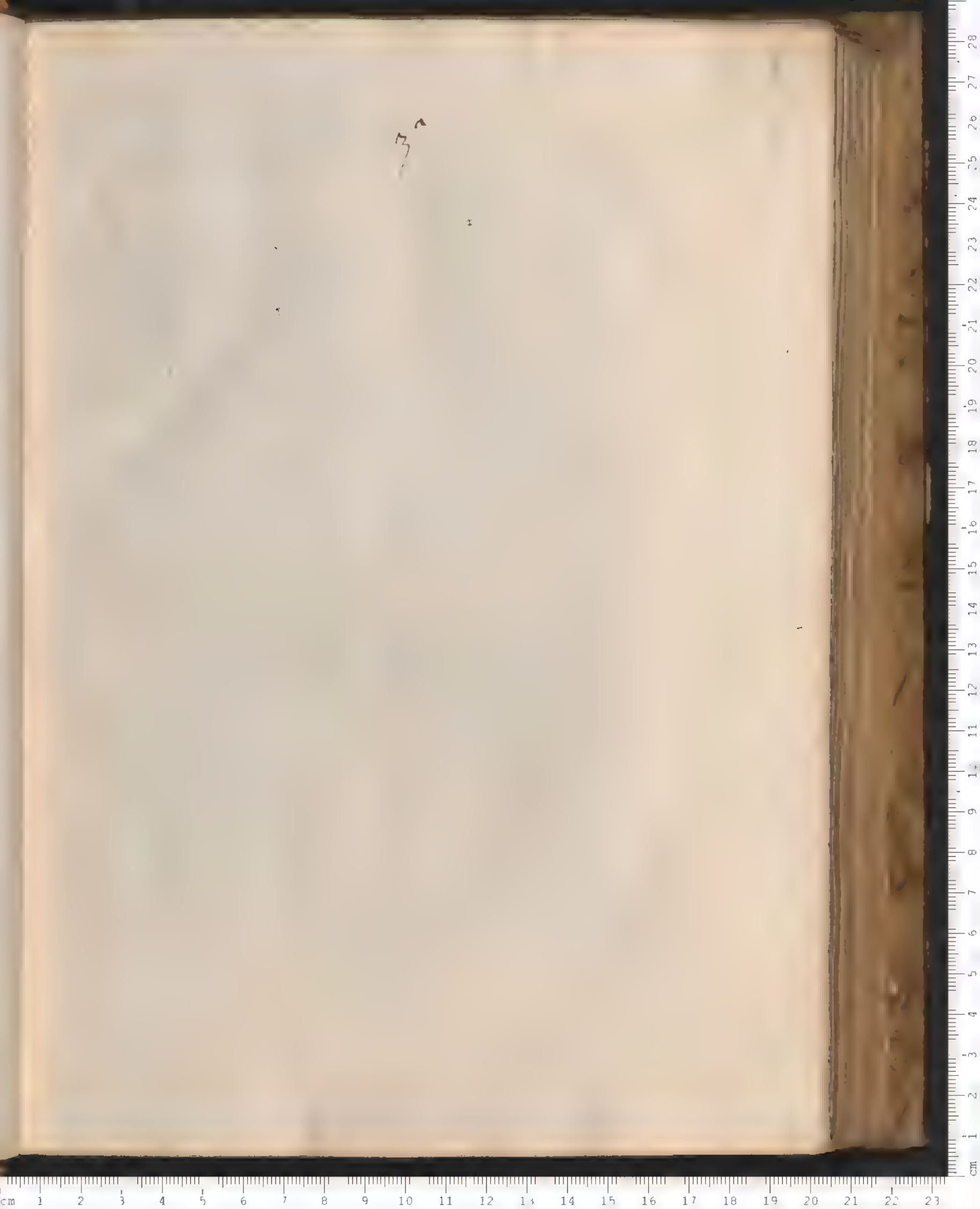
Epūs cur seruiuit etiā malis hōibus
ps c xxiiij. v. qz nō relinquet

Epūs vsqz passionē ei⁹ singularis fu
erat ⁊ solus ps c xl. v. singularis ego

Epūs cur expulit colūbas videntes
de tēplo ps c xxx. v. neqz in altum

Epūs dicitur sol sed nō oibz ort⁹ ps
c iij. ser iij. v. sol agnouit

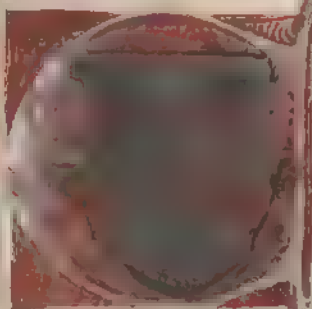
Epūs etiā in forma serui sup omnes
docentes ps c xviij. ser xxij. v. super
omnes

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

**Incipit tractatus beati augustini super
terciam quinquagenam psalterij
Expositio psalmi ceterisimi pmi:**

Ecce vn⁹ pau
per orat. & nō
orat in filēto
Licet g̃ audi
re eū. & videre
quis nam fit.
ne forte ille
fit de quo di
cit apostolus

qui p̃t nos paup factus est cū diues
esset. ut illius paup̃tate vos ditarem̃
Si ergo ipse est quō paup: Nā quō
diues q̃s nō videt: Dñ em̃ homiēs s̃t
diuites: Duto auro. argēto. familia.
terra. sed omnia p̃ ip̃m facta sunt:
Quid ergo illo ditius. p̃ quem facte
sunt diuitie etiam ille q̃ nō sunt vere
diuitie: Per illum em̃ & ille diuitie. in
geniū. mores: vita. ip̃i⁹ corp̃is s̃itas
sensus cōfirmacio q̃ mēbroꝝ: Etem̃
cū hec salua sunt. & paupes diuites s̃t
p̃ illum & ille maiores diuitie. fides. pi
etas. iusticia. caritas. castitas. mores
boni: Nemo em̃ & has habet. nisi per
eum q̃ iustificat impiū Ecce q̃ diues.
Quis em̃ diues: Qui habet qd̃ vult a
lio faciēte. an q̃ facit qd̃ vult & alio ha
bente: Duto q̃a ditior ille q̃ fecit quod
habet. quia qd̃ ille habet tu nō habes.
Ecce q̃ diues: In hoc tamen diuite
vnde agniti sumus hec verba. cine
rem sicut panem manducaui. & po
tum meum cum fletu miscebam:
Ihuc ne ille tante diuitie peruenerūt:
Edultum illud excelsum. multum h̃
abiectionem: Quid faciemus: Quem
admodum ista yma illis summis cō
temperabimus: Nimis ab inuicem

longe sunt. nondum agnosco istum
pauperem Alius est fortasse. sed ad
huc queramus Vnde em̃ nobis nō vi
detur ipse: Adirum si interrogas et
nō expauescis diuitias. in principio e
rat verbum & verbum erat apud de
um. & deus erat verbum. hoc erat in
principio apud deum **O**mnia per
ipsum facta sunt et sine ipso factum
est nichil. **Q**ui ista dixit. cum di
ceret diues erat. quantomagis ille d̃
quo dicebat. in principio erat vbum:
Et nō qualecumq̃ verbum. sed ver
bum deus. & nō vbicumq̃ sed apud
deum. & nō vacans. sed omnia p̃ ip̃m
facta sunt. cinerem sicut panem man
ducauit & potum suum cum fletu mis
cuit **E**t uēdum est ne tātis diuitijs
nostra paupertas faciat iniuriam
Quere adhuc tamen ne ipse sit paup
iste. quoniam verbum caro factum
est & habitauit in nobis: **R**espice et
illam vocem. ego seruus tuus & fili⁹
ancille tue: **A**tende ancillam illam
castam & virginem & matrem: **I**bi ei
accepit paupertatem nostram. vbi
serui formam indutus est. semetip̃m
exinaniens ne diuitias expauesceres
eius. & ad eum accedere cum tua mē
dicitate non auderes: **I**bi accepit in
q̃ formam serui. ibi nostra indutus
est paupertate. ibi se pauperavit. ibi
nos ditauit: **I**am ergo propinqua
mus de illo hec intelligere. verump̃
tamen adhuc non est tam temere pro
nunciandum: **P**artus virginis est
lapis sine manibus de monte presci
sus. vbi nullus hominum operatus
est. nulla transfusa concupiscencia.
sed sola fides accensa. & verbi caro
caro concepta: **D**einde processit ex
ptero locuti sunt celi. angeli pastori
bus nunciauerunt. stella ad adoran

cem. cinerem sicut panem manducaui. et potum meum cum fletu miscui: dignatus est enim habere nos membra. sunt et penitentes in membris eius. non enim exclusi et separati sunt ab ecclesia eius. nec omnino si bi adiungeret coniugem nisi illa voce agite penitentiam appropinquabit enim regnum celorum. Jam ergo audiamus quid orat caput et corpus. sponsus et sponsa. christus et ecclesia. utrumque unus. sed verbum et caro non utrumque unum Pater et verbum. utrumque unum. christus et ecclesia utrumque unus. unus quidam vir perfectus in forma plenitudinis sue. donec occurramus omnes in unitatem fidei. in agnitionem filii dei. in virum perfectum. in mensuram etatis plenitudinis christi: Sed donec occurramus agitur hic paupertas nostra. agitur hic adhuc labor et gemitus. gratias misericordie ipsius: Unde illi labor. unde illi gemitus. verbo per quod facta sunt omnia: Si dignatus est habere mortem nostram. non nobis dabit vitam suam: In magnam spem erexit. cum magna spe gemimus Gemitus habet tristitiam. sed est gemitus qui habet et gaudium: Ego puto saram sterilem letam genuisse cum pareret. et nos dicamus. a timore tuo concepimus et parturivimus spiritum salutis Audiamus ergo christum pauperem in nobis. et nobiscum et propter nos: Tylulus enim ipse indicat pauperem: Postremo putate me suspicatum quis nam sit iste pauper Orationem audiamus et personam agnoscamus. nec ubi erres quando audieris aliquid quod coaptari capiti illi non possit. ideo prelocutus sum ut si quid tale audieris ex infirmitate

corporis aduertat sonare. et vocem
membrorum agnoscat in capite:
Oratio inopis hoc habet titulus cum
augeretur. et in conspectu domini ef-
fudit precem suam: Ipse ille pauper
est qui alibi dicit. a finibus terre ad te
clamaui. cum augeretur cor meum:
Iste ipse pauper est. quia idem ipse
christus est. qui se apud prophetam et
sponsam dixit et sponsam Sicut spousus
alligauit michi mirram. et sicut spousus
induit me ornamento: Se dixit
sponsus. se dixit sponsam Unde hoc
nisi quia spousus propter caput. spon-
sam propter corpus: Vox ergo una. quia
caro una: Audiamus potius et in his
vocibus nos quoque agnoscamus. et
si nos extraesse viderimus. ibi esse la-
boremus:

Psalmus:

Exaudi domine orationem meam
et clamor meus ad te perueni-
at: Hoc est exaudi deus orationem
meam. quod est clamor meus ad te
perueniat. In geminatione affectus
petentis est: **1** Ne auertas faciem
tuam a me. Quando deus a filio fa-
ciem auertit: Quando pater a christo:
Sed propter membrorum pauper-
tatem. ne auertas faciem tuam a me
In quacumque die tribulor inclina
aurem tuam ad me. Tribulor enim de-
orsum. tu autem es sursum. Si me
extollo longe fis. si me humilio. incli-
nas aurem tuam ad me: Sed quid
est in quacumque die tribulor: Nunc
enim non tribulatur: Aut ista diceret
nisi tribularetur: Sufficeret ergo in-
clina aurem tuam ad me quoniam tri-
bulor. In quacumque die tribulor in-
clina aurem tuam ad me tamquam vnitas

corporis. Si patitur vnum membrum.
compaciuntur omnia membra: Tri-
bularis tu hodie. ego tribulor. Tri-
bulatur alius crastino. ego tribulor:
Post istam generationem alij poste-
ri. qui succedunt posteris tribulantur.
ego tribulor usque in finem seculi.
Quicumque in meo corpore tribulan-
tur ego tribulor. In quacumque ergo
die tribulor inclina aurem tuam ad me.
In quacumque die inuocauero te.
cito exaudi me Hoc idem est. Nam
nunc inuoco Sed in quacumque die in-
uocauero te. cito exaudi me. Oravit
petrus oravit paulus. orauerunt cete-
ri apostoli. orauerunt fideles tempo-
ribus illis. orauerunt fideles conse-
quentibus temporibus. orauerunt
fideles martirum temporibus. orant
fideles nostris temporibus. orabunt
fideles posterorum temporibus. In
quacumque die inuocauero te cito ex-
audi me. Cito exaudi. iam enim hoc
rogo quod dare vis. Non terrena quod
si terrenus. sed ex prima captiuitate
iam redemptus regnum celorum de-
sidero. Cito exaudi me. non enim ni-
si tali desiderio dixisti. adhuc te loquen-
te dicam. ecce assum. In quacumque
die inuocauero te. cito exaudi me.
Unde inuocas. de qua tribulatione.
de qua egestate o pauper ante ianu-
am diuitis dei: Quo desiderio men-
dicas: Qua inopia requiris: Qua
egestate pulsas ut aperiatur tibi:
Dic Audiamus ipsam egestatem in
illa et nos ipsos inueniamus. et tecum
rogemus. Audi et agnosce si potes.
Quia defecerunt sicut fumus dies
mei. Dies. si dies. Vbi enim dies
auditur. lux intelligitur. sed defece-
runt sicut fumus dies mei. dies mei.
tempora mea Unde sicut fumus. nisi

tus. Percussum est sicut fenum ⁊ aruit cor meum: Merito quia omnis caro fenum: Sed tamen vnde tibi hoc contigit? Quoniam oblitus sum comedere panem meum: Deberat enim deus panem precepti: Nam panis anime quid nisi verbum dei? Suggestente serpente preuari cata muliere. tetigit vetitum. oblitus est preceptum: Merito percussum est sicut fenum ⁊ aruit cor eius. quoniam oblitus est manducare panem suum: Oblitus manducare panem. bibit venenum. percussum est cor eius ⁊ aruit sicut fenum: Ipse est ille percussus in ysaya de quo dicitur. ⁊ cui dicitur. nō in eternum tempus irascar vobis: Spiritus enim a me procedit ⁊ omnem flatum ego feci: Propter peccatum modicum quid contristavi illum. ⁊ percussi illum. et auerti faciem meam ab illo: Merito hic. ne auertas faciem tuam a me. hoc est a percusso de quo dixisti. percussi illum. de quo dixisti. vias eius vidi. ⁊ sanaui eum: Percussum est sicut fenum ⁊ aruit cor meum. quia oblitus sum manducare panem meum: Adodo manduca quem oblit⁹ eras. Sed venit ⁊ ipse panis in cuius corpore tibi licet recordari vocem obliuionis tue. ⁊ clamare ex paupertate vt sumas diuitias. Adodo manduca. in eius enim corpore es qui ait. ego sum panis viuus qui de celo descendi. Oblitus eras manducare panem tuum. sed iam illo crucifixo cōmemorabuntur ⁊ conuertentur ad dominum vniuersi fines terre Post obliuionem veniat commemoratio. manducetur panis de celo vt viuat. non manna sicut illi manducauerunt ⁊ mortui sunt. panis de quo di-

citur. beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam: **A** voce gemitus mei adhe-
 serunt ossa mea carni mee **A** voce quam
 intelligo. a voce quam noui probabi-
 liter. a voce gemitus mei. non a vo-
 ce gemitus illorum quibus compati-
 or: **M**ulti enim gemunt. gemo et e-
 go. et hoc gemo quia male gemunt
Amisit nummum. gemit. amisit fidem
 non gemit: **E**go appedo nummum et fi-
 dem. et inuenio maiorem gemitum
 de male gemete aut non gemete **F**acit
 fraudem et gaudet **Q**uo lucro. quo
 dampno? **A**cquisiuit pecuniam. per-
 didit iusticiam **G**emit hinc qui geme-
 re nouit. qui capiti propinquat. qui rec-
 te heret corpori christi. gemit inde:
Carnales autem non inde gemunt. et ge-
 mēdos se faciunt. quia non inde gemunt.
 nec eos possumus. vel non gemētes
 vel male gemētes cōtempnere: **V**o-
 lumus enim eos corrigere. voluimus emen-
 dare. volumus reparare. et quando non
 possumus geminus. et cum geminus
 non ab ipsis separamur **A** voce gemitus
 mei adheaserunt ossa mea carni
 mee: **A**dheaserunt fortes inualidis. ad-
 heaserunt firmi infirmis **U**nde adhe-
 serunt: **A** voce gemitus sui. non a vo-
 ce gemitus illorum **Q**ua lege adhe-
 runt nisi quia dictum est. debemus ei nos
 firmi infirmitatem infirmorum por-
 tare: **A**dheaserunt ossa mea carni mee.
Similis factus sum pellicano qui
 habitat in solitudine factus sum sicut
 nocticorax qui habitat in parietinis:
Vigilaui et factus sum sicut passer sin-
 gularis in tecto **E**cce tres aues et tria
 loca quid sibi velint donet dominus
 ut dicamus. et ut audiat ut iliter quod
 dicitur salubriter: **Q**uid sibi volunt
 tres aues et tria loca: **Q**ue tres aues:

Pellicanus. nocticorax. et passer. et
 tria loca **S**olitudo. parietina. et tectum
Pellicanus in solitudine. nocticorax
 in parietinis. passer in tecto. **P**rimo
 quid sit pellicanus dicendum est **I**n ea
 quippe regione nascitur. ut nobis ig-
 nota hec avis sit **N**ascitur in solitudi-
 nibus maxime in fluminis in egipto:
Quelibet hec avis sit quod de illa psal-
 mus dicere voluit hoc intueamur
Habitat inquit in solitudine **Q**uid quod
 ris formam eius. membra eius. mo-
 res eius. vocem eius: **Q**uantum tibi
 psalmus dedit avis est in solitudine
 habitans. **N**octicorax avis est amans
 noctem. **P**arietine dicuntur quas vul-
 go dicimus ruinas. ubi parietes stant
 sine tecto. sine habitantibus. ibi habi-
 tat nocticorax **I**am vero passer et tec-
 tum quid sit nostis **I**nuenio ergo ali-
 quem de corpore christi predicatorē
 verbi. cōpatientē infirmis. querentē
 lucra christi. reminscentem domini
 sui venturi ne dicat. serue neque et pi-
 ger dare debueras pecuniam meam
 nummularijs **E**t huius dispensato-
 ris officio videamus hec tria **V**ene-
 rit inter aliquos ubi christiani non sunt.
 pellicanus est in solitudine: **V**enerit
 ad eos qui fuerunt et ceciderunt. nocti-
 corax est in parietinis. **N**on enim dese-
 rit et in tenebras eorum qui habitant in
 nocte. et ipsos lucrari vult **V**enerit ad
 eos qui christiani sunt quidem habi-
 tantes in domo. non quasi non credide-
 rit. aut quod crederant dimiserit.
 sed in eo quod credunt tepide ambulantes.
 clamat ad eos passer **N**on in solitudine.
 quia christiani sunt. nec in parietinis quia
 non ceciderunt. sed tamen in tecto sunt.
 sub tecto potius quia sub carne sunt
Ille super carnem clamat passer qui

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

precepta dei nō tacet. nec fit carnalis
vt subiciatur tecto Qui em̄ in tecto ē.
nō descēdat tollere aliquid de domo.
z qđ in aure auditis predicate sup tec
ta Iste tres aues et tria loca. z vnus
homo potest habere psonā triū auiū
z tres hoīes pnt hrē psonā triū auiū
z tria genera locor. tria genera sunt
hominum: Tamen solitudo. parie
tine. z tectum. nō nisi tria genera sunt
hoīm Sed quid hīs plurimum? Ip
sum dñm videamus. ne forte ipse sit
z melius ipse agnoscatur et pellica
nus in solitudine. z nocticorax in pa
rietinis. z passer singularis in tecto:
Dicat nobis pauper iste caput nrm.
pauper voluntate. loquatur pau
peribus in necessitate Quod em̄ dici
tur de hac aui. veleriam legitur id est
pellicano nō taceamus. nō aliquid af
firmātes temere. sed tamen nō tacē
tes quod qui scripserūt z legi z dici
vulnerūt Vos sic audite. vt si verum
est congruat. si falsum est nō teneat:
Dicūtur hee aues tāq̃ colaphis ros
trorum occidere puulos suos. eosdē
q̃ in nido occisos a se lugere per tri
duum Postremo dicunt matrem se
ipsam grauiter vulnerare z sanguīē
suum super filios fundere. quo illi su
perfusi reuiuiscunt Fortasse hoc ve
rum fortasse falsum sit. tamen si verū
est quemadmodum illi cōgruat qui
nos viuificauit sanguine suo videte:
Cōgruit illi qđ matris caro viuificat
sanguine suo filios suos? Satis con
gruit Nam z ipse gallinam se dicit su
per pullos suos. ihrlm ihrlm q̃ciens
volui cōgregare filios tuos tāq̃ gal
lina pullos suos sub alas suas z no
luisti: Iphabet em̄ paternam auctori
tatem. maternum affectum. sicut et
paulus z pater est z mater est. non p

seipsum sed per euangelium: Pater
vbi dicit. z si habeatis multos peda
gogos in xp̃isto. sed nō multos pa
tres. in xp̃isto enim ihesu per euan
gelium ego vos genui. mater ergo v
bi ait. filioh mei quos iterum pturio
donec xp̃istus formetur in vobis
Iphabz ergo hec auis si vere ita ē mag
nam similitudinem carnis xp̃isti. cu
ius sanguine viuificati sumus: Sed
quomodo congruat xp̃isto. quod ip
sa occidit filios suos: An z illi nō con
gruit. ego occidam z ego viuificabo.
ego percutiam z ego sanabo? An ve
ro saulus psecutor moreretur. nisi de
celo pcuteretur? An predicator exci
taretur. nisi illius sanguine viuifica
tur? Sed hoc viderint qui scripserunt
nō incerto intellectum nostrum cō
stituire nos debemus. hanc autem
pocius in solitudine cognoscamus:
Iphoc enim inde psalmus voluit po
nere. pellicanus in solitudine: Duto
ego hic intelligi xp̃istum natum de v
gine: Solus em̄ sic. ideo solitudo i so
litudine natus. quia solus ita natus.
Post natiuitatem ventum est ad pas
sionem A quibus crucifigebatur?
Numquid ab stantibus? Numquid
a lugentibus? Ergo tāq̃ in nocte ig
norācie ipōrum. z tāq̃ in parietinis
ruinis ipsoꝝ. Ecce nocticorax z i
parietinis amat z in noctem: Nam
nisi amaret. pñ diceret. pater ignosce
illis quia nesciūt quid faciūt? Deinde
natus in solitudine. q̃a sol⁹ ita nat⁹.
passus in tenebris iudeozum tāq̃ in
nocte in preuicatione tāq̃ in ruinis
Quid postea? Vigilauit: Ergo dormi
eras in parietinis z dixeras ego dor
miui: Quid est ego dormiui: Quia
volui dormiui. noctem amando dor

miui Sed ibi sequitur .et resurrexi.
ergo hic vigilauit Sed postea q̄ vigi-
lauit quid egit? Ascendit in celum
factus est sicut passer volando id est
ascendendo singularis in tecto . id est
in celo. Ergo pellicanus nascendo .
nocticozat moriendo . passer resurgē-
do: Ibi in solitudine velut solus . hic
in parietinis velut ab eis occisus q̄
stare nō potuerunt in edificio . hic ve-
ro iam vigilans et volās singularis in
tecto . ibi interpellat pro nobis . Ca-
put em̄ nostrum passer est . corpus il-
lius turtur . Item passer inuenit sibi
domum Quam domum: In celo est
interpellat pro nobis: Et turtur ni-
dum sibi: Eccl̄a dei nidum de lignis
crucis ipsius ubi ponat pullos suos
paruos suos: Vigilauit et fact⁹ sum
sicut passer singularis in tecto: **T**o-
ta die exprobrabāt michi inimici mei
et qui laudabant me aduersum me iu-
rabāt: Ore laudabant . corde infidēs
preparabant . Audi laudem ipsorum
Magister scimus quia viam dei do-
ces et p̄sonam nō accipis Licet tribu-
tum dari cesari: Quem laudas sup-
plātas . Quare n̄ q̄ qui laudabāt me
aduersum me iurabant: Vnde autem
hoc obprobrium . nisi quia veni face-
re membra mea peccatores vt agen-
do penitēciam sint in corpore meo:
Vnde totum obprobrium . inde p̄se-
cutio Quare magister vester cū pec-
catoribus et publicanis manducat:
Non est opus sanis medicus sed e-
grotantibus: Utinam vos egrotare
nossetis vt medicum quereretis . nō
occideretis . et per superbiam dementiam
falsa sanitate periretis. Michi
autem vnde tota die exprobrabant
inimici mei: Vnde qui laudabāt me

aduersum me iurabant: **Q**uoniam
cinerem sicut panem manducaui et
potum meum cum fletu miscebam:
Quia hec genera hominum habere i
suis membris sanāda voluit et liberā-
da . inde obprobrium hodie q̄ paga-
norum obprobrium quale in nos est
Quid putatis fratres . quid eos pu-
tatis dicere nobis: Vos corrumpi-
tis disciplinam . mores q̄ generis hu-
mani peruertitis: Quid inueheris:
Dic q̄ obrem Quid fecimus: Dando
inquit hominibus penitencie locum .
p̄mittendo impunitatem omnium
delictorum . ideo homines mala faci-
unt securi . quod eis cum conuerſi fu-
erint omnia dimittūtur Hic ergo ob-
probrium . quoniam cinerem sicut pa-
nem manducaui et potum meum cū
fletu miscebam **Q**ui insultas . inui-
to te ad istum panem **N**ō em̄ audeas
te dicere non esse peccatorem: Discu-
te conscienciam tuam . ascende tribu-
nal mentis tue . noli tibi parcere exa-
mina te **L**oquatur tibi medulla cor-
dis . vide vtrum audeas innocentiam
profiteri: Hic plane si se respexerit et
turbabitur . si se nō palpauerit confi-
tebitur Et quid agis miser . si nō erit
port⁹ impunitat⁹: Si sola fuit peccādi
licēcia et nlla peccōz ē indulgē^a . ubi eris:
Q⁹ ibis: Certe et p̄ te factū ē vt paup̄
iste cinerē sic panē māducaet et potū
suū cū fletu misceret **N**ō te iā delec-
tat tale cōuiuium Sed tamen inq̄t au-
gent hoīes peccā spe venie . ymmo au-
gerent peccā desperatione venie: **N**ō te
attēdis q̄ licēciosā crudelitate viuāt
gladiatores: Vnde hoc . nisi iam tāq̄
ad ferrum et victimam destinati ex-
plere volunt libidinem antequam
fundant sanguinem: **N**onne et

hoc & tu tibi dicer es iā peccator sum.
iam iniquus. iam dampnand⁹. nulla
venie spēs est. Cur iam non faciam
quicquid libet & si non licet. Cur non
impleam quātum possum quaecumq;
desidero. si post hec non restant nisi
sola tormenta. Nōne hoc tibi dicēs
& desperatione ipse peior fieres. No-
tius ergo te corrigit qui indulgentiā
promittit & dicit Redite preuariato-
res ad cor. nolo mortem impij. tan-
tum ut reuertatur & viuat. Hoc pcul-
dubio portu pposito. deponis vela
iniquitatis. cōuertis pram velificās
ad iusticiam & sperās vitam nō negli-
gis medicinam. Nec in hoc tibi dis-
plicet deus. tanquam per istam indul-
gentie pmissionem securos fecerit
peccatores. Etenim ne desperatione
homines peius viverēt promisit in-
dulgentie portum. Rursus ne spe
venie peius viverēt. fecit diem mor-
tis incertum. pudentissime. vtrum
q; constituens & reuertētes quo reci-
pantur & differentes vnde terreatur.
Manduca cinerem velud pa-
nem. fletum tuum cum potu misce.
per hoc conuiuium venies ad men-
sam dei. Noli desperare promissa est
indulgentia tibi. Deo gratias inquit
quia promissa est. teneo promissum
dei Ergo iam bene viue Cras inquis
bñ viuam Indulgēciam tibi deus p-
misit. crastinum diem nemo tibi pro-
misit Si male vixisti. bene viue iam
hodie. Stulte hac nocte auferetur a
te anima tua. nō dico que preparas-
ti cuius erunt. sed secundum quod
vixisti vbi eris. Corrige ergo te ut
possis in corpore xpisti habere vo-
cem istam. quam nisi fallo libenter
agnoscis Qm cinerē sicut panē man-

ducaui & potum meū cū fletu misce-
bam. **I**facie ire tue & indignatiōis
tue. q; leuasti. elixisti me. Spā ē illa ira
tua dnē in adam. ira cū qua oēs nati
sum⁹. cui nascēdo cohehim⁹. ira de p-
pagine iniquitatis. ira de massa pecca-
ti scdm qm dicit apostolus. fuimus &
nos aliquādo natura filij ire. sicut et
ceteri. & vñ dicit dn̄s. ira dei maēt sup-
eū. qā nō credit in vnigenitū filiū dei.
Nō em̄ ait. ira dei veniet super eum.
sed manet super eum. qā nō tollitur i
qua nat⁹ est Quae g. Et qd sibi vult
vox ista. qm leuasti elixisti me. Nō ei
ait. qm leuasti & elixisti me. sed qm le-
uasti elixisti me. Nō elixisti qā leuasti.
Dñ hoc. Homo i honore positi⁹. fac-
tus est ad ymagiē dei. leuatus i hūc
honore. erectus a puluere. erectus a
terra. accepit animā rationalem. pre-
positus est raciōis ipsius vinacitate
ōibus bestiis. pecorib⁹. volatilibus.
piscibus. Quid em̄ horū habet intelli-
gētie raciōē. Quia nullū horū factū
est ad ymaginem dei Quō nullū horū
habet hūc honorem. sic nullū horum
habet hanc miseriam. Quid em̄ pec⁹
plāgit de peccato. Que auis timet ge-
hennam ignis eterni. Quia nulla ei
participatio beate vite. nulli stimu-
li miseriarum. Homo autem quia
factus est qui sit in beata vita si bene
vixerit. ideo erit in misera vita quia
male vixit Ergo qā leuasti elixisti me.
ideo sequitur pena mea. quia dedisti
michi liberum arbitrium. Si enim
michi non dedisses liberum arbitri-
um & per hanc rationem pecori-
bus me non faceres meliorem. non
me sequeretur dampnatio iusta Pec-
cantem ergo per arbitrium liberum
leuasti me. & per iusticie iudicium eli-

fisti me. **D**ies mei sicut umbra de-
clinauerunt: Dormuerunt enim esse di-
es tui non declinantes. si tu a die vero
non declinasses: Declinasti. et accepis-
ti dies declinantes: Quid mirum si di-
es tui facti sunt similes tui? Ipsi sunt
enim dies declinantes quia deviasisti. qui
sunt dies fumi. quia tumuisti. Su-
pra enim dixerat. defecerunt sicut fumus
dies mei. et nunc dicit. dies mei sicut
umbra declinauerunt. In hac umbra
agnoscendus est dies. in hac umbra
videnda est lux. ne postea sera et in-
fructuosa penitentia dicatur. quid no-
bis profuit superbia et diuitiarum iac-
tatio quid contulit nobis? Transe-
runt omnia tanquam umbra. Mododo di-
cit. transibunt omnia tanquam umbra. et
non tu transies tanquam umbra. Dies mei
sicut umbra declinauerunt. Et ego
velut fenum arui. Quia et supra dixe-
rat. percussum est sicut fenum et arui-
it cor meum. sed reuiuifcet fenum ir-
rigatum sanguine saluatoris. Ergo
sicut fenum arui ego homo post illam
preuagationem. hoc ego iusto iudi-
cio tuo. Tu autem quid? **Tu** ve-
ro domine in eternum permanes.
Dei dies sicut umbra declinauerunt.
et tu in eternum permanes. Tempo-
ralem saluet eternus. Non enim quia
ego cecidi. et tu seruisti viges ad me
liberandum. qui viguisti ad me hu-
miliandum. Tu vero domine in eter-
num permanes. Et memoriale tu-
um in generatione et generationem.
Memoriale tuum. quia non obli-
uisceris in generationem. non unam.
sed generationem et generationem.
Promissionem quippe habemus vi-
te presentis et future. **Tu** exur-
gens misereberis syon. quia venit
tempus ut miserearis eius. Quod

tempus? Cum autem venit plenitu-
do temporis. misit deus filium suum fac-
tum ex muliere factum ex lege. Et ubi sy-
on? Ut eos qui sub lege erant redime-
ret. Primitus enim iudei. inde enim as-
postoli. inde illi plusquam quingenti fra-
tres. inde illa deinceps multitudo.
cui erat anima una et cor unum in de-
um. Ergo tu exurgens misereberis
syon. quoniam venit tempus ut mi-
serearis eius quoniam venit tempus
Quod tempus? Ecce nunc tempus ac-
ceptabile ecce nunc dies salutis Quis
hoc dicit? Seruus dei. edificator qui
dicebat. dei edificium estis. qui dice-
bat. sicut sapiens architectus funda-
mentum posui. et fundamentum ne-
mo potest ponere. preter id quod po-
situm est. quod est christus ihesus.
Ergo et hic quid dicit? **Q**uoniam be-
neplacitum habuerunt serui tui in la-
pides eius In lapides cuius? In la-
pides syon. Sed sunt ibi et non lapi-
des Cuius non lapides? Ergo quid se-
quitur? **E**t pulueris eius miserebun-
tur. Agnoscamus lapidem in syon.
agnoscamus puluerem in syon. Non
enim dicit lapidum eius miserebuntur
Sed quid ait? Quoniam beneplaci-
tum habuerunt serui tui in lapides e-
ius. et pulueris eius miserebuntur
Beneplacitum habuerunt in lapides
eius. pulueris autem miserebuntur:
Intelligo lapides syon omnes pro-
phetas. ibi premissa est vox predi-
cationis. inde sumptum est euange-
licum officium. per illud preconium
cognitus est christus **E**rgo serui
tui beneplacitum habuerunt in lapi-
des syon. sed illi predicatorum rece-
dentes a domino malis quam factis suis
offendentes creatorem. in terram un-
de sumpti sunt redierunt. Puluis facti

sunt. impū facti sunt. de quibus dici-
tur. nō sic impū nō sic. sed tanq̃ pul-
uis quē proicit ventus a facie terre:
Sed expecta domie. sustine domie.
paciēs esto domie. nō irruat ventus
z auferat hūc puluerem a facie terre:
Veniat veniat serui tui. agnoscāt in
lapidib⁹ eloquia tua. misereātur pul-
ueris syon. formetur homo ad yma-
ginem tuam. dicat puluis ne pereat.
memēto quia puluis sumus Et pul-
ueris eius miserebūtur: Hoc de syō.
Numquid nō erat puluis q̃ dñm cru-
cifixit: Quod peius est puluis. sed de
parietinis ruinarū. Puluis erat proz-
sus. verūptū nō frustra de puluē dic-
tum erat. pater ignosce illis quia nes-
ciunt quid faciūt De illo puluere veit
paries tot milium credētium. z pre-
cia rerum suarum ad pedes aposto-
lorum ponētium: Ergo extitit de illo
puluere humanitas z formata z for-
mosa Quis em̃ de gentibus sic: Qm̃
paucos miramur hoc fecisse ad illorū
tot milia: Subito primo tria. postea
quinq; milia. om̃s in vnitate viuētes
oēs veditay rex suarum precia ad pe-
des aploz ponētes. vt distribueret
vnicuiq; p̃ vt cuiq; opus erat. q̃bus
erat anima vna z cor vnum in deum.
Quis hoc fecit eciam de isto puluere
nisi qui istū adā fecit ex puluere: Hoc
ergo de syō. sed nō tantum in syon
Quid igitur sequitur: Et timebūt
gētes nomē tuū dñe z oēs reges tre-
gloriam tuam Jam quoniam miser-
tus est syon. iam quoniam serui tui
beneplacitum habuerūt in lapides e⁹
cognoscēdo fundamētum aploz
z xphārum. iam quoniam miserti sē
pulueris ei⁹ vt formaretur vel poti⁹
reformaretur hō viu⁹ ex puluē. hic p̃-
dicatio creuit i gētib⁹. timeāt nomen

tuū gētes. z oēs reges terre glāz tuā.
Veniat z alius paries. de gētib⁹ ag-
noscat lapis āgularis. ibi hereāt duo
de diuerso veniētes. sed iam n̄ aduer-
sa sentientes Qm̃ edificabit dñs sy-
on Hoc agitur nūc Eya lapides viui
in structuram currite nō in ruinam.
edificatur syon. caute parietinas:
Edificatur turris. caute diluuium:
Hoc agitur nūc. qm̃ edificauit domi-
nus syō Sed edificata syon. nunc qd
fit: Et videbit⁹ inqt in glā sua: Et
edificaret syō. vt esset fundamētū i sy-
on. visus est a syon. sed nō in glā sua.
Vidim⁹ eū z nō habebat speciem neq;
decorē At vero cū venerit iudicare
cū āgelis suis. qm̃ cōgregabūtur ante
eū oēs gētes. qm̃ oues ad dexterā. he-
di ad sinistrā sepabūt⁹. nōne tūc vide-
būt in quē pupugerūt: Et cōfundet⁹
sero. q̃ prima penitencia z salubri con-
fundi noluerūt Edificabit dñs syon.
z videbitur in gloria sua. qui in illa p̃-
mo visus est. in infirmitate sua Et
respexit in orationem humiliū. z non
desperit in deprecationē eorum: In
edificatione syon hoc agitur modo.
edificantes syon orant z gemunt:
Ille vnus pauper. quot pauperes.
multi. quia milia in tot gentib⁹. vn⁹.
quia vnitas pacis ecclesie: Ipse vn⁹
ipse multi. vnus ppter caritatē. mlti
ppter latitudinē Ergo nūc orat⁹. nūc
currit. nūc si q̃s aliqd alit eāt z alit se
hēbat. māducat cinerem sicut panē z
potū suū cū fletu cōmisceat Nūc tem-
pus ē cū edificatur syon. nūc intrāt la-
pides in structuraz. pfecto edificio et
dedicata domo quid curris sero que
fiturus. inaniter petiturus. frustra
petiturus. foris remansurus cum
quiq; virginibus fatuis: Nunc ergo
curre. respexit em̃ in orationē humi-

liū. & nō desepit precē eorū. **S**cribā-
tur hec in generationē alterā. Quā-
do hec scribebātur. hec nō ita prode-
rāt eis iter quos scribebāt. scribebāt
enī ad pphetādū nouū testamētum.
inter homiēs q̄ vivebāt ex veteri tes-
tamēto. Sed & illud vet⁹ testamētum
dñs dederat & in illa terra pmissionis
pplm suū collocauerat. sed qm̄ me-
moriale tuū in sc̄lm & generationem.
nō iniquorū est. sed iustorū. In vna ge-
neratiōe p̄tiet ad vet⁹ testamētū. in a-
lia aut̄ generatiōe p̄tiet ad nouū tes-
tamētū. Et quia hoc quod pphetatū
est nouū testamētū p̄nūciat. scribāt
hec inquit in generationē alterā. & po-
pulus q̄ creabitur laudabit dñm. nō po-
pulus q̄ creatus est. sed ppl's q̄ creabi-
t. Quid euidentius fr̄s q̄ hic predicta ē
illa creatura. de qua dicit apl's. si qua
igī i xp̄o noua catura vetera trāheūt
ecce facta sunt omnia noua. Omnia
autem ex deo. Quid est omnia au-
tē ex deo. Et vetera & noua. q̄a me-
moriale tuū in generatiōe & generati-
onē. Et ppl's q̄ creabitur laudabit
dñm. qm̄ p̄sperit ex alto scō suo. Prof-
perit ex alto vt veniret ad hūiles. & ex
alto factus est hūilis vt exaltaret hu-
miles.

ExPLICIT sermo prim⁹ incipit secūdo
de eodem:

Hesterno die audiuim⁹ cuius-
dā paupis gemitū in oratiōe.
eū q̄ esse cognouim⁹ q̄ p̄t nos pau-
per fact⁹ est cū diues esset. vt illi⁹ pau-
pertate nos ditaremur. ei q̄ mēbra
coherentia & p suū caput loquentia
vidimus. vidimus enī ibi & nos ipsos
si tamen p eius graciā aliquid & nos.
Finita autem iam verba erant ge-
mituum & ceperant consolationum.
sed ea finiri hesterno die tractando

minime potuerunt. In hīs que res-
tant audiamus hodie nō iam gemen-
tem pauperem. sed gaudentem. ideo
gaudentem. quia sperantem. ideo spe-
rantem. quia nō de se presumētem.
P̄nūciauit felicitatem rerum hu-
manarum in scripturis dei. & adiecit.
Scribantur hec in generationem al-
teram. & populus qui creabitur lau-
dabit dominum. quoniam prosperit
ex alto sancto suo. Huc vsq; sermo
hesternus perductus est. Videte q̄
sequantur. **D**ominus de celo in-
terram prosperit. vt audiret gē-
mum compeditorum. vt soluat filios
mortificatorum. Inuenimus i alio
psalmo dictum intret in conspectum
tuum gemitus compeditorum. & in
eo loco dictum. vbi vox martirum in-
telligebatur. Vnde martires compe-
diti. Nōne cathenati potius q̄ com-
pediti. Ductos enī sanctos dei mar-
tires post iudices per prouiciam cir-
cumeuntes in cathenam nouimus
missos. in compedes autem non no-
uimus. Agnoscuntur & compedes
discipline dei & timoris eius. de quo
dictum est. initium sapientie timor
domini. Per hunc enim timorem nō
timuerunt serui dei. eos qui corpus
occidunt. animam aut̄ non possunt
occidere. quia eum timebant qui ha-
bet potestātē & corp⁹ & aiām occidē i
gehēnā ignis. Nisi enī cōpedib⁹ timo-
ris hui⁹ ligati eēt martires. qm̄ illa oīa
dura & molesta sustinerēt a p̄secutori-
b⁹ suis. cū eis libez fuerit facē qd co-
gebā. & euadē qd paciebā. S; alliga-
ueāt eos dñs iust; p̄pedib⁹ duris qdē &
molest; ad tps. s; tolerādis p̄t p̄mis-
sa eius cui dicitur. p̄pter v̄ba labiorū
tuoꝝ. ego custodiui vias duras. Be-
mēdū qdē ē i hīs p̄pedib⁹ ad ipetran-

dam miām dei . unde vox martirum
est in alio psalmo . intret in conspectū
tuum gemitus compeditorum . non
tamen euitandi sunt tales compedes
vt appetatur pñiosa libertas . et tem
poralis vite brevis q̃ dulcedo . quam
sequatur amaritudo ppetua : Proin
scriptura ne recusemus eē compedi
ti sapiētie . sic nos alloq̃tur . Audi fili et
excipe sententiam meam . et ne abicias
cōsiliū meum . et infer pedem tuum
in cōpedes illi⁹ . et intorquem eius col
lum tuum Subice humerum tuum et
porta illam et ne oderis vīcula eius :
In omni aīa tua accede ad illā . et i omi
ūtute tua serua vias eius Inuestiga
et inquire et inotescet tibi . et cōtinens
factus ne derelinquas eā In nouissi
mis em̃ iuenies req̃em ei⁹ . et cōuerte
tibi in leticiā . et erūt tibi cōpedes eius
in ptectionem fortitudis . et torques
illi⁹ in stolam glorie Decus em̃ aure
um est in illa . et vīcula illius fila ia
cinctina Stolam glorie indues eam .
et coronam exultationis superpones
tibi : Clament ergo compediti q̃ diu
sunt in vīculis discipline dei . i qua s̃c̃
exercitati martires soluētur compe
des et volabūt . et eadem ipsa in orna
mentum postea conuertētur : Factū
est hoc de martiribus Quid em̃ pse
cutores occidēdo fecerūt . nisi vt com
pedes soluerētur et in coronas con
uerterētur : De celo ergo respexit dñs
vt audir̃ gemitū compeditor . vt sol
uat filios mortificatorū Quid mortificāt
illi . filij at mortificatorū q̃ . nisi nos ?
Quō aut solui mur nos . nisi cū dici
m⁹ ei . dirupisti vīcula mea tibi sacri
ficabo hostiā laudis : Soluit at vnus
q̃sq̃ a vīculis cupiditatū malay vel a
notis pccōy suoy Remissio pccōrū
solutio ē Quid em̃ pcesset lazaro . q̃a

pcessit de monumēto . nisi diceretur
soluite eum et finite abire : Ipse q̃dem
voce de sepulchro suscitauit . ipse cla
mādo aiām reddidit . ipse tēnam mo
lem . terreno sepulchro impositam vi
cit . et pcessit ille vinctus : Nō ergo pe
dibus p̃p̃is . sed virtute pducētis fit
hoc in corde penitentis : Cum audis
hoiēm penitere pccōy suoy iam re
uirit . cum audis homiēm cōfitendo
pferre cōsciēciam . iam de sepulchro
eductus est . sed nōdū solutus est :
Quā soluitur a quibus soluitur : Que
solueritis inq̃t in terra erūt soluta et i
celo : Merito p ecclām dari solutio
pccōy potest . suscitari aut ipse mor
tuus nō nisi intus clamāte dñō p̃t :
Hec em̃ deus interi⁹ agit Loquimur
ad aures vestras . vñ scimus q̃d aga
in cordibus vestris : Qd aut interi⁹ agi
nō a nobis sed ab illo agit Prosperit
q̃ vt soluat filios mortificatorū Quo
rū mortificatorū audistis . q̃s filios au
distis Quid deīn : Quae h̃ agit : Auscul
ta Et anūciat i syō nomē dñi . Pri
mo ei p̃mebat ecclā q̃n mortificabā
t cōpediti . post illas p̃ssuras anūciat
i syō nomē dñi cū magna libtate i ipā
ecclā Ipsa ei syō . nō ille vn⁹ loc⁹ p̃mo
supb⁹ . postea captiuat⁹ . sed syon cu
ius vmbra erat illa syon q̃ interpreta
tur speculatio . p̃pterea qui in carne
positi videm⁹ in p̃ora . extēdētes nos
nō ad p̃ns quod est . sed ad id q̃d futu
rū est . ideo speculatio Dis ei specula
tor lōge p̃spicit Specula dñi vbi po
nūt cust odes Siūt iste specule i saxis
in mōtib⁹ . in arborib⁹ . ad hoc vt de lo
co eminētiore lōge videatur Syon q̃
specula⁹ ecclā specula⁹ Vñ specula⁹ :
Longe videre hoc est speculatio . La
bor est ei ante me donec introeam in
scūarium dei et intelligā in nouissima .

Qualis speculatio intelligere in no-
uissima: Trāfire mare vidēdo nō na-
uigādo. & habitare in extrema maris
id est ibi ponere spem in eo quod erit
finito seculo Ergo si ecclā speculatio.
ibi iam ānūciatur nomem domi. Nō
solū nomen domi in hac syon annūci-
atur. sed & laus eius inquit in iherlm:
Et quomodo ānūciatur. Audi: **I**n
cōueniēdo populos in vñ. & regna
vt seruiāt dñō Vnde hoc factum nisi
sanguine mortificatorum? Vnde hoc
factū nisi gemitibus compeditorum?
Exauditi ergo sunt q̄ erant in pressuā
& humilitate. vt eēt nostris tempori-
bus ecclā in tāta glā quam videmus
vt iam regna q̄ p̄fēq̄bātur ip̄a seruiāt
dñō **R**espōdit ei in via fortitudinis
sue **Q**ui rēdit nisi dñō? Quis respon-
dit supra videam? Et laus eius inq̄t i
iherlm. in cōueniēdo pp̄los in vñ.
& regna vt seruiāt dñō: **R**espōdit ei i
via fortitudinis sue: Que ei respōdit
aut q̄s ei respōdit in via fortitudinis
sue? Queramus ergo primū q̄s respō-
dit. & sic queramus q̄ sit via fortitudi-
nis ei? Sup̄iora verba indicāt respō-
disse ei aut laudem ei? in iherlm: Su-
pra em̄ diceāt & laus ei? in iherlm. i cō-
ueniēdo pp̄los in vñ & regna vt s̄-
uiant dñō **R**espōdit ei nō possumus
dicere regna. q̄a respōderūt dixisset:
Respōdit nō possum⁹ dicere pp̄lī. q̄a
& hic respōderūt dixisset: Quia ergo
respōdit ei singularem numerum q̄ri-
m⁹ sup̄i⁹. & nō iuenim⁹. nisi aut laudē
eius aut iherlm Et q̄a hoc ambiguum
est utrū laus ei? an iherlm. scdm̄ utrū-
q̄ tractem⁹: Quomodo ei respondit
laus ei? Quādo ei grācias agunt vo-
cati ab illo Ille em̄ vocat nos. respō-
dem⁹ nō voce sed fide. nō lingua sed
vita Si em̄ vocat te deus & p̄cipit. et

tu male viuis vocacinoi ei? nō respō-
des nec laus ei? respōdet ei de te. quia
sic viuis vt ille nō laudetur. sed poti⁹
blasphemetur per te Cum aut̄ sic vi-
uim⁹ vt p̄ nos laudetur de⁹. respōdit
ei laus eius de vocatis & sanctis eius
Respōdit ei iherlm. vocata est enim
& iherlm Et prima iherlm noluit audire
& dictū est ei Ecce dimittetur vob̄ do-
mus vestra deserta **I**herlm iherusalem
clamat & nō respōdetur. quociēs vo-
lui cōgregare filios tuos tāq̄ gallina
pulos suos sub alas suas & noluisti.
nō respōdetur. Pluitur desup̄ & pro
fructu spine p̄feruntur: At vero illa
iherusalem de qua dictū est. letare ste-
rilis q̄ nō paris erumpe & clama q̄ nō
pturis. qm̄ multi filij deserte magis
q̄ eius q̄ habet virum respondit ei:
Quid est respōdit ei: Nō cōtēp̄it vo-
cātem Quid est respōdit ei: Ille pluit
illa fructū dedit **R**espōdit ei: S; vbi?
In via fortitudinis sue **N**ūquid i se?
Nam quid eēt in se. aut quam vocem
haberet in se. de se. nisi solaz vocē pec-
cati. vocem iniquitatis? Excute vocē ip-
sius. quid inueis nisi tumultum? Ego
dixi dñe miserere mei. sana aīam meā
quia peccaui tibi Porro si iustificata
est. respōdit ei nō. ex meritis suis. sed
ex manibus suis **V**bi? In via fortitu-
dinis sue **X**p̄istus est ipse est: Ego
sum inquit via veritas & vita: Sed
an resurrectionem nō agnoscebatur
a populo suo. & maxime crucifix⁹ ex
infirmis latuit quis eēt. donec for-
tis resurgēdo appareret **N**ō ei ergo
respōdit ecclā in via infirmitatis. sed
in via fortitudinis sue. q̄a post resur-
rectionem vocauit ecclām de toto or-
be terrarum. iam nō infirmus i cruce
sed fortis in celo: **N**on em̄ laus fidei
xp̄ianorum est q̄a credūt mortuū xp̄z

sed q̄a credūt resurrexisse xp̄istum:
Nam mortuum ⁊ paganus credit. ⁊
hoc tibi pro crimine obicit. q̄a i mortu-
um credidisti Que igitur laus tua?
Credē resurrexisse xp̄z. ⁊ sp̄aē te resur-
rectur esse p xp̄istum. hec est laus fi-
dei Si em credideris in corde tuo q̄a
dominus est ihesus. ⁊ cōfessus fueris
ore tuo q̄ de⁹ suscitauit eū a mortuis
saluus eris Nō ait si cōfessus fueris
q̄a deus eū tradidit occidendum. sed
q̄a eū de⁹ suscitauit a mortuis si con-
fessus fueris tūc salu⁹ eris Corde ei
creditur ad iusticiā. ore aut confessio
fit ad salutem Quare aut credim⁹ et
mortuū? Quia credere eum resurrex-
isse nō possum⁹. nisi prius mortuum
fuisse credam⁹ Quis em resurgit nisi
mortu⁹ fuerit? Quis exproscitur nisi
pri⁹ dormierit? Sed nūq̄ q̄ dormit n̄
adiciet ut resurgat? Hec fides xp̄isti
anorum In hac ergo fide qua cōgre-
gata est eccl̄a. mlti illi filij deserte ma-
gis q̄ eius q̄ hēt virum Respondit ei.
dixit ei laudem scdm ei⁹ precepta i via
fortitudinis ei⁹ nō in via ifirmitatis ei⁹
Quomodo ei respōdit iam supra au-
distis. in cōueniēdo pp̄los in vnum ⁊
regna ut seruiāt domiō: In hoc ei q̄
respōdit in vnitatem Qui aut nō est in
vnitatem nō ei respōdet Ille em vnus
est. ecclesia vnitatis: Nō respōdit vni
nisi vnitatis Sed existūt q̄ dicāt. iam h̄
factū est. r̄ndit ei i oib⁹ gentib⁹ eccl̄a
pariēs filios p̄les. q̄ illa q̄ hēbat vix
Respondit in via fortitudinis sue Cre-
didit em xp̄istum resurrexisse. credi-
derūt in eum om̄s gentes. sed illa ec-
clesia q̄ fuit omniū gentium iam nō ē.
perit Hoc dicūt q̄ in illa nō sunt: Ipudētem vocem Illa nō est q̄a tu in
illa nō es? Vide ne tu ideo nō sis. nā
illa erit ⁊ si tu nō sis Ip̄ac vocē abho-

minabilem. detestabilem presumptō-
nis ⁊ falsitatis plenam. nulla verita-
te suffultā. nulla sapiēcia illuminatā.
nullo sale conditam. vanam temerari-
am. precipitem p̄niciosam. preuidit
spiritus dei. ⁊ tāq̄ cōtra illos cum an-
nūciaret vnitatem. in cōueniēdo po-
pulos in vnum ⁊ regna ut seruiant
domiō Cumq̄ subdividisset respondit
ei utiq̄ laus eius. utiq̄ iherusalē ma-
ter nostra de p̄griācione reuocāda.
fetosa. cum multis filiis magis q̄ ea
que habebat vix. qm̄ qdā dicturi erāt
cōtra fuit ⁊ nō est **E**xiguitatem in-
quit dierum meorum annūcia michi:
Quid ē qd̄ nescio. qui r̄cedētes a me
murmurāt cōtra me? Quid est quod
p̄diti me perisse cōtēdūt? Certe enim
hoc dicūt. quia fui ⁊ nō sum. annūcia
michi exiguitatem dierum meorum:
Nō a te quero illos dies eternos illi
fine fine sunt. vbi ero nō ip̄os quero
tempales dies michi annūcia exigu-
tatem dierum meorum: Nō a te q̄ro
illos. eternitatem dierum meorū an-
nūcia michi Qm̄ diu ero in isto secu-
lo annūcia michi. p̄pter illos q̄ dicunt
fuit ⁊ iam nō est. p̄pter illos q̄ dicunt
implete sunt scripture. crediderūt oēs
gentes. sed apostatauit ⁊ perit eccl̄a
de omnibus gentibus: Quid est hoc
exiguitatem dierum meorum annū-
cia michi? Et annūciauit nec vacauit
vox ista: Quis annūciauit michi nisi
ipsa via? Quomodo annūciauit? Ec-
ce ego vobiscum suz vsq̄ in consuma-
cionem seculi Sed hic existūt ⁊ dicūt
vobiscum sum inquit vsq̄ in consum-
macionem seculi. q̄a nos preuidebat.
q̄a ps donati erit in terra Nūq̄ ipsa
est que dixit exiguitatem dierū meo-
rum annūcia michi. ac nō illa potius
que superius loquebatur. i cōueniēdo

populos in vnum ⁊ regnā vt seruiāt
dño. Dñi nobis cor dolet. Quia ⁊ im-
peratores cōtra hereticos leges p-
ponunt. Ibi impletū ē: ⁊ regna vt ser-
uiant dño. Nō em̄ vos filij estis illo-
rum mortificatorum: quorū vox cō-
peditōrum exaudita est a dño. Absit
non hoc indicant scā vestra non hoc
indicat superbia vestra: nō h̄ indicat
vanitas vestra. Nō sapiat ⁊ foris es-
tis. Sal infatuatū estis iō ⁊ ab homi-
nibus conculcamini. Audite qđ dicat.
Que ecclā: Que cōgregauit pp̄los in
vnū. Que ecclā: Que cōgregauit reg-
na vt seruiant dño. Nota vocibz ves-
tris ⁊ falsis opimonibz vestris qrit a
deo vt exiguitatem dierū suorū annū-
ciet sibi: ⁊ inuenit dñm dixisse. Ecce e-
go vobiscū sum vsq; in cōsummatio-
nem seculi. Hic vobis dicetis de nob̄
dixit nos sum⁹ nos erim⁹ vsq; in cō-
summationem seculi. Interrogetur
īpe xps cui dictum ē. exiguitatē dierū
meorū annūcia michi. ⁊ p̄dicabitur in-
quit hoc euangeliū in vniūso orbe in
testimoniū omnibz gentibus: ⁊ tunc
veniet finis. Quid ē qđ dicebas. h̄ cer-
te fuit ⁊ perit: Dñm audi annuncian-
tem exiguitatē dierū meorū. Predica-
bitur inquit hoc euangeliū vbi: In to-
to orbe terrarū. Vnibz: In testimo-
nium omnibus gentibz. Quid postea:
Et tūc veniet finis. Nō vides adhuc
eē gentes in quibz nondū ē p̄dicatū
euangeliū. Cum ergo necē sit imple-
ri qđ dñs dixit. exiguitatē dierū meo-
rum annūcians ecclā. vt predicetur h̄
euangeliū in omnibz gentibz. et tunc
veniet finis: quid ē qđ dicis iam pisse
ecclām de omnibz gētibz qñ ad hoc p̄-
dicatur euangeliū vt possit esse in ōni-
bus gentibus. Ergo vsq; in finē secu-
li ecclā in omnibz gentibus: ⁊ ip̄a ē ex-
iguitas dierū qz exiguū ē oē qđ finit⁹

vt iam in eternitatem ab ista exigui-
tate transeat. Pereant heretici pe-
reant qđ sunt: ⁊ inueniatur vt sint qđ
non sunt. Exiguitas dierū vsq; in finē
seculi erit. Exiguitas iō. qz totū h̄ tē-
pus nō dico ab hoc hodierno die vsq;
in finem seculi. sed ab adam vsq; in fi-
nem seculi: exigua gutta ē cōpata et-
nitati. Nō ergo blandiantur tibi cō-
tra me heretici qz dixi exiguitatē die-
rum meorū: quasi nō permansuram
vsq; in finem seculi. Quid ei addidit:
De reuoces me in dimidium dierū
meorū. Noli quō heretici loquuntur
sic mecū agere. Vsq; in finē seculi me
perduc. non in dimidium dierū meo-
rū ⁊ p̄fice michi dies exiguos: vt do-
nes in postea dies eternos. Quare
ergo de exiguitate dierum requisisti
Quare: Vis audire. **I**n generatio-
ne generationū anni tui. Nō ergo de
diebus exiguis quesisti: q̄ licet vsq; in
finem seculi durent mecū isti dies ex-
igui sunt in cōpatione dierū tuorū an-
ni enim tui in gñatione generationū
Quare non ait anni tui in sc̄la sc̄lorū
sic enim magis solet eternitas signi-
ficari in sanctis scripturis. sed ait in
gñatione generationū anni tui: Sz
qui anni tui: Qui nisi qui nō veniunt
⁊ trāseunt: Qui. nisi q̄ non iō veniūt
vt non sint: Omnis enim dies in hoc
tpe iō venit vt non sit: ōms hora om-
nis mensis omnis ānus. nichil horū
stat: añqm veniat erit. cum venerit n̄
erit. Illi ergo anni tui eterni anni tui
qui nō mutantur: in gñacione gene-
rationum erūt. Est qdam generatio
generationum: in illa erunt anni tui
Que ista est: Est qdam ⁊ si bñ agnos-
camus in illa erim⁹. ⁊ anni dei in no-
bis erūt. Quomō in nob̄ erunt: Quo-
modo ip̄e deus in nobis erit. vñ dic-
tū est: vt sit deus omnia in omnibus
bb i

Non enim aliud anni dei et aliud ipse sed
anni dei eternitas dei est Eternitas ip-
sa dei substantia est: que nichil habet muta-
bile ibi nichil est preteritum quasi iam non
sit nichil est futurum quasi nondum sit: sed
non est ibi nisi est. non est ibi fuit et erit
quod et quod fuit iam non est et quod erit non
dum est: sed quicquid ibi est non nisi est.
Merito sic misit deus famulum suum
moysen Quæsiuit enim nomen mitten-
tis se: requisivit et audiuit. nec deser-
turus est desiderium concupiscencie bone
Quæsiuit autem non quasi curiositate pre-
sumendi: sed necessitate ministrandi
Quid inquit dicam filiis israel si dixerint mihi
quis te misit ad nos Et ille indicans se
creature creatorē. deū hominū imortales
mortali eternū temporali: ego inquit sum qui
sum Tu dicēs ego sum Quis? Say-
us. alius lucius: alius marcus Aliud ne
dicerēs nisi nomen tuū dicēs: Hoc ex-
pectabatur de deo Hoc enim erat quæsi-
tum Quid vocaris? A quo me missus
est respondebo querentibus: Ego inquit sum qui
sum: hoc est nomen meū Hoc est totum
quod vocaris non est tibi nomen ipsum esse
nisi quicquid est aliud tibi proptrium inue-
niretur non esse vere Hoc est nomen tuum
Exprime hoc idem melius. Vade inquit
et dic filiis israel: qui est misit me ad vos
Ego sum qui sum: qui est misit me ad vos
Magnū ecce est: magnū est Ad hoc
homo quid est? Ad illud tam magnū est ho-
mo quid est? Quicquid est quis apprehen-
dat illud esse Quis eius princeps fiat?
Quis anhelet quis aspiret? Quis ibi se-
esse posse presumat? Noli despere huā-
na fragilitas Ego sum inquit deus ab-
raham: et deus ysaac et deus iacob Au-
disti quod sum apud me audi et quid sum
propter te Hec igitur eternitas voca-
uit nos et erupit ex eternitate verbum
Nam eternitas iam verbum et nondum tempus
Quare nondum tempus: Quia factum est et

tempus Quod factum est tempus? Om-
nia per ipsum facta sunt: et sine ipso fac-
tum est nichil Verbum autem tempus pro quod
facta sunt tempus natum est in tempore cum sit vi-
ta eterna vocans temporales facies eter-
nos Hec generatio generationū Gene-
ratio enim vadit generatio venit Et vi-
detis generationē hominū sic esse in ter-
ra: tanquam in arbore folia Sed in ar-
bore oliuæ vel lauri vel cuiusque alterius
quod toto tempore fronde vestita est: sic tanquam
folia generationū humanarum terra portauit
plena est hominibus: sed cum alijs morientibus
alii nascendo succedunt Semp̄ enim ar-
bor illa veste viridi ornata est: sed sub-
ter attende quod multa calces arida folia
Ergo fuit generatio sub adam: tran-
sit. nati sunt in quidam futuri participes
eternitatis dei etiam illo tempore In enim
abel in seth in enoch Transit illa ge-
neratio. venit diluvium: remansit vna
domus Et illa generatio dedit aliquos
ipsum noe et tres filios eius: et tres nur-
tus In tota enim domo ista octona-
ria: solus vnus peccator inuenitur? Acces-
sit numerus superiori generationi Deum
de tribus filiis noe tanquam de tribus
mensuris farine impletur? et orbis Elec-
tus abraham. ysaac. iacob. sancti vi-
ri patriarche placuerunt deo Dedit et
illa generatio sequentes etiam genera-
tes. dederunt prophetas: dederunt pre-
cones dei Venit etiam postea et ipse do-
minus noster ihesus christus. misit fer-
mentum in tres mensuras farine quo-
usque fermentetur totum Temporibus in
terra carnis illius fuerunt apostoli sue-
runt sancti post illos alij sancti et nunc
in nomine christi quicumque sunt sancti: et
post illos quicumque erunt: et usque in finem
seculi quicumque sancti De tota generatio-
nibus colliges omnes sanctas plures om-
nium generationum et facies inde vnam
generationem In ista generatione ge-

17
nerationū anni tui id est eternitas il
la in illa generatione erit q̄ de omni
bus generationibz colligit et in vnā
redigitur: ip̄a p̄ticeps erit eternitatē
tue. Etere ḡnationes implendis tē
ponibz generantur ex quibus illa ine
ternū regeneratur: mutata viuifica
bitur. erit ydonea portae te: vires ac
cipiens a te. In generatione genera
tionum anni tui. **I**n principio terrā
tu fundasti dñe. Noui eternitatē tuā
q̄ p̄cedis ōnia que fecisti. Principio
tu dñe terrā fundasti. **E**t opa ma
nuum tuarū sunt celi. Ipi p̄ibut tu at
p̄manes: et ōnes sicut vestimentum
veterascent et sicut opertonū mutab
eos et mutabūtur tu v̄o idem es. Tu
quis es idem es. Tu q̄ dixisti ego sum q̄
sum idem ipe es. Et quis etiam ipsa
nō eēt nisi ex te. et per te. et in te tñ n̄
q̄d ipe es. Tu em̄ idem ipe es. **E**t an
ni tui nō deficient. Illi anni tui nō de
ficient: illi anni tui q̄ erunt in genera
tione generationū nō deficient. Ipe
ergo sciens exiguitatē dierū meorū q̄
rerem a te: nisi scire ōnes dies seculi
ab initio vsq̄ in finem exiguos eē in
cōpatione eternitatē tue. Noui ergo
vñ interrogauerim: nō se extollāt he
retici quasi exigui dies fuerint ecclē.
toto orbe diffuse: nā et vsq̄ in finē cū
sunt exigui sunt. Quare exigui sunt.
Qm̄ qñq̄ finiendi sunt. Anni illi qui e
runt in generatione ḡnationū hñ a
mandi hñ desiderandi. hñs suspiran
dum p̄pter hos in vnitāte p̄manen
dum: p̄pter hos q̄cquid hereticorum
mali est deuitandū p̄pter hos p̄ditis
r̄ndendū propter hos lucrādi q̄ er
rauerant et reuocandi q̄ perierant. Il
lic debet eē desiderū. sed tñ vt verbo
fis vt male garrulū vt calūpniōsis su
surrantibus detractoribz r̄ndeam iō
in annūcia exiguitatē dierū meorum

et ne me reuoces in dimidium dierū
meorū vt añ me auferas de terra qm̄
totus orbis euangelio repleatur co
tra r̄ñtionem dñi mei dicentis. Por
tet p̄dicari euangeliū hoc in toto or
be terrarū in testimōium omnibz gē
tibz: et tunc veniet finis. Quid ad hec
frēs. Plena sunt manifesta sunt de
fundauit terrā. Scim⁹: opa manū
ei⁹ sunt celi. Ne putetis em̄ qñ aliud
deū facere manu. aliud v̄bo: q̄d facit
v̄bo hoc facit manu. Nō em̄ distinc
tus ē corporeis membris q̄ dixit ego
sum q̄ sum: et forte v̄bum eius ē ma
nus ei⁹. Certe manus ei⁹ est virt⁹ ei⁹.
Quia em̄ dictum ē fiat firmamentū
et factū ē firmamentum: v̄bo intelli
gitur fecisse. Quia v̄bo dixit faciam⁹
hominem ad ymaginē et similitudinē
nrām: quasi manu videtur fecisse. Au
di ergo. Opa manū tuarū sunt celi.
Ecce q̄d verbo fecit vtiq̄ etiā mani
bus fecit: q̄ virtute sua. q̄ potestate
sua fecit. Attende poti⁹ quid fecerit:
et noli q̄rere quō fecerit. Multū ē ad
te p̄prehendere quō fecerit cū teipm̄
sic fecerit vt prius sis seru⁹ obediēs
et postea fortasse amicus intelligens.
Ergo opa manū tuarū sunt celi: ipi
peribūt tu at̄ permanes. Ap̄te dixit h̄
ap̄ls petrus: celi erant olim de aqua
et per aquam p̄stituti dei v̄bo p̄ quod
qui factus ē mūdus ab aqua mūda
tus deperit: terra autem et celi q̄ nūc
sunt eodem v̄bo repositi sunt igni re
seruandi. Iā ergo dixit perisse celos
per diluuium: p̄siste aut nouimus ce
los scdm̄ quantitatem et spacia aeris
hui⁹. Excreuit enim aqua. et totā istā
capacitatem vbi aues volitant occu
pauit ac si vtiq̄ celi perierūt propin
qui terris: celi scdm̄ q̄d dicūtur aues
celi. Sunt aut et celi celorū supiores i
firmamēto sed vtrū et ipi p̄turi sunt
bb ij

igne. alij hū soli celi q̄ ecia diluvio pie
runt. disceptatio est aliquāto scrupu
loſior inter doctos: nec facile mariē
in angustia t̄pis explicari potest Di
mittamus ergo eā v̄ differam⁹ no
uerimus tñ p̄ire ista deum manere ⁊
si manent q̄dam cū dō que scā sunt a
deo: nō manent in se s̄ in deo non re
cedendo a deo Quid em̄? Dicturi su
mus fr̄es q̄d angeli perituri sunt ig
ne. quo incendetur mūd⁹? Absit S̄
quid? Dicemus q̄ angelos de⁹ nō se
cerit: Absit Sed q̄d dicem⁹? Et vñ ef
sent. si nō ab illo facti eēnt: Ip̄e dixit
⁊ facta sunt ip̄e mandavit ⁊ creata s̄
Dictum est em̄ hoc cū opm̄ eius cō
memoratio fieret: in quibz et angeli
nominati sunt Erunt ergo cū illo an
geli eciam mūdō flagrante ⁊ erit in
cendium mūdī nō incendens scōs dī
Qd̄ fuit caminus regis tribz pueris
hoc erit ardens mūdus iustis in tri
nitate signatis Forte hic celos ecia
non importune intelligim⁹ ip̄os ius
tos scōs dei in quibz manens de⁹ in
tonuit p̄ceptis choruscavit miracul⁹
p̄mbrificavit terrā sapiencia veritatē
Celi em̄ enarraverunt glām dei Sed
nūquid eciam ip̄i peribunt: An scdm̄
quēdam modū pibunt? Secūdu quē
modum? Scdm̄ vestimentū Quid ē
scdm̄ vestimentū? Scdm̄ corp⁹ Ves
timentum em̄ anime corp⁹ Dñs em̄
vestimentū noiāuit vbi ait. nōne ani
ma plus est q̄ esca ⁊ corpus q̄ vesti
mentū? Quō ergo perit vestimentū?
Et si exterior hō noster corrūpitur s̄
interior renouatur de die in diem Er
go ip̄i pibunt scdm̄ corp⁹ tu at̄ pma
nes Si ergo scdm̄ corp⁹ peribūt vbi
ergo resurrectio mortuor⁹? Vbi exē
plum mēbroz q̄d p̄cessit ī capite Vbi?
Vis audire? Mutabitur nō tale erit
q̄le fuit Audi apostolū dicentē ⁊ mor

tui resurgent incorrupti: ⁊ nos imu
tabimur Quō imutabimur? Semiā
tur corp⁹ aiāle: surgit corp⁹ spiritua
le Ergo semiātur mortale: surgit in
mortale Ergo semiātur corruptibile
surgit incorruptibile Mutationem
itaq; expectamus ita peribūt celi ⁊ i
mutabuntur celi Sed fortasse scōrū
corpora nō rcē dicuntur celi Si non
portant deū non sunt celi Et vñ in
quit probās qz portant deuz? Vsq; a
deo ne excidit tibi. glorificate ⁊ por
tate deum in corpore v̄rō? Ergo ta
les celi peribunt: sed nō in eternū pe
ribunt vt mutentur An nō hoc dicit
psalmus? Lege sequencia Et omnes
sicut vestimentū veterascent et sicut
opertoriū mutabis eos ⁊ mutabū
tur: tu aut̄ idem ip̄e es ⁊ anni tui nō
deficient Vestem audis coopertoriū
audis sed nō aliud qm̄ corp⁹ intelligi
Sperem⁹ ergo ecia mutationē cor
porum nrōrum. sed tñ ab illo q̄ erat
⁊ añ nos ⁊ manet post nos: a quo su
mus qd̄ sumus. ad quē veniem⁹ cuz
fuerimus mutantē nō mutatū. faci
entem non factum mouentem s̄ ma
nentem Et quomō intelligi a carne ⁊
sanguine potest. ego sum qui sum tu
vō idem ip̄e es. ⁊ anni tui n̄ deficiēt?
S̄ nos ad illos ānos cū hīs pānoſis
ānis quid sum⁹ Et illi q̄ s̄? Nec tamē
despare debemus Nam em̄ magnitu
dine quadam et excellencia sapiencie
dixerat ego sum q̄ sum: et tñ ad nos
psolandos ego sum inquit deus ab
raham ⁊ deus plaac ⁊ deus iacob Et
nos abrahe semen sumus ⁊ nos qm̄
uis abiecti. q̄uis terra ⁊ cinis: in illo
speram⁹ Serui sumus s̄ ppter nos
dñs noster formā serui accepit prop
ter nos imortales mori voluit: prop
ter nos exemplum resurrectionis of
tendit Ergo sperem⁹ nos venturos

ad hos annos stātes: in quibz nō cir-
cuitu solis paguntur dies sed manet
quod ē ficuti ē: qz h̄ solū verū ē. Nos
aut vtrū aliqn̄ ibi eē possum⁹ dic Au-
di: & vide vtrū debeas despare. Audi
qđ seq̄tur. **F**ilij seruoꝝ tuoꝝ inhabi-
tabūt. Vbi inhabitabūt. nisi in annis
nō deficientibz. Filij seruoꝝ tuoꝝ in-
habitabunt. Et semē eoꝝ in seculū
seculi dirigetur. In seculū seculi in se-
culum in eternū in seculū manens: s̄z
filij inquit seruoꝝ tuoꝝ. **A**detuendū
ne nos serui dei hm⁹: & filij nostri ibi
futuri sint non nos. Aut si nos filij su-
mus seruoꝝ qz filij sum⁹ ap̄loꝝ quid
dicturi sum⁹. Que nā tandē audacia
tā infelix filioꝝ subnascentiū et recen-
ti successionē gloriāntiū q̄ audeat di-
cere nos ibi erim⁹. apostoli ibi nō e-
runt. Absit h̄ a pietate filioꝝ absit a
fide puuloꝝ: absit ab intelligēcia grā-
dium. Vbi erūt & apostoli arietes p̄-
cedunt agni sequūtur. Quare ergo fi-
lij seruoꝝ tuoꝝ & nō de cōpendio ser-
ui sui. Et illi serui tui et filij eoꝝ serui
tui. & isti oꝝ filij nepotes illoꝝ. qđ nisi
serui tui. Des p̄pendio includeres si
dicēs serui tui inhabitabūt. Videam⁹
quid nos voluerit amonere. Est em̄
quiddā gestū in p̄oribz seculis. Post
qđraginta annos filij isrl̄ triti sunt in
heremo. nullus eoꝝ intravit in terrā
p̄missionis sed filij eoꝝ intrarūt. Sa-
ne qz ita recordamur nisi fallor duo:
ceteri nō intrarunt de tot milibz. Diu
laboratū cū eis tantū sed de⁹ n̄ labo-
rat. Certe laborauerunt serui ipsius.
Quāta ptulit quāta audiuit moyses
p̄ hōibz non intraturis in terram p̄-
missionis. Intrarūt noui hoīes filij
eoꝝ qđ significat intrarunt noui ho-
mines. veteres nō intrabūt: in tñ in-
trarunt duo. vn⁹ & v̄mitas. t̄q̄ caput
& corpus xp̄us & eccā cū ōni illa noui

tate: id ē filioꝝ. Ergo filij seruoꝝ tuo-
rum inhabitabunt. Filij seruoꝝ opa
seruoꝝ sunt. Nemo ibi habitabit ni-
si p̄ opa sua. Quid igitur ē & filij habi-
tabunt. Nemo gloriatur se habitatu-
rum si dicit se seruū dei & opa nō ha-
bet. Nō enim nō habitabunt nisi filij.
Quid ergo filij seruoꝝ tuoꝝ inhabi-
tabunt. Serui per opa sua inhabita-
bunt: serui p̄ filios suos inhabitabūt.
Noli ergo eē sterilis. si vis habitare
p̄mitte fetus quos seq̄ris: p̄mitten-
do nō efferendo. Filij tui te deducāt
ad terrā p̄missionis: terrā viuentiū
nō morientiū. Cū hic viuis in hac pe-
grinatione illi aīcedant: suscipiāt te
p̄pter refectionē carnalē. Fili⁹ aīces
sit ioseph iacob in egiptū et ait patri
suo & fratribz suis: ego p̄ueni p̄paraē
vobis escas. Precedant ergo filij tui
p̄cedant te opa tua: quales filios p̄-
miseris tales & sequeris.
ExPLICIT psalmus centesim⁹ primus
INCIPIT ps centesim⁹ ij.

In omni munere dñi nr̄i in
omni ei⁹ p̄solatione. in ōni
correctione in grā quā do-
nare dignatus ē. in indulgencia q̄ no-
bis n̄ hoc reddit qđ debebat: in om-
nibus opibus ei⁹ b̄ndicat aiā nostra
dñm. Hoc em̄ cantauim⁹. inde cepit
ps de quo loquemur donāte ip̄o qđ
possum⁹: quē nr̄a aiā b̄ndicat. Vnus
quisqz nostrū excitet & exhortet⁹ aiāz
suā & dicat ei.

Benedic aiā mea dñm. Et ōnes
nos & q̄ vbiqz sunt fr̄es in cris-
to vn⁹ hō cui⁹ caput in celo ē: exhor-
tetur ip̄e vn⁹ hō aiām suā. et dicat ei:
b̄ndic aiā mea dñm. Obauit obtpat
facit hec persuadetur ei nō ex donis
nostris s̄ ex illi⁹ quē b̄ndicit aiā nr̄a.
Suscepit em̄ ps iste ōndere nob̄ q̄-
re b̄ndicat aiā nr̄a dñm: quāsi ei r̄ndis
bb in

set aia sua Quare nūc dicis bñdic dñm?
Audiam⁹ ergo audiat ipa aia nrā cō
fideret omnia quibus excitetur ne pi
gra sit in bñdictione dñi: ⁊ videat an
iustum sit qđ ei dicitur bñdic aia mea
dñm Videat si debeat aliud bñdicere
p̄ter dñm Bñdic inquit aia mea dñm
Repetit hoc: et expressius dicit quid
dixerit Bñdic aia mea dñm **E**t o
nia interiora mea nomē sanctū eius
Puto qz nō ad interiora corporis loq̄
tur. puto eū nō hoc dicere: vt pulmo
noster ⁊ iecur et si qua sunt intestina
carnis erūpant in vocem bñdictiōis
dñi Est qđem pulmo pectoris nrī q̄
si folliis quidā anhelantis spiritū reci
procū qui spirit⁹ ⁊ cepti aeris in vo
cem ⁊ sonū exprimitur cū vba digeri
mus nō p̄t vocis aliqđ sonare ab ore
nrō n̄ qđ pulmo exp̄ssus emiserit sed
nō hinc agitur hoc totū ad aures ho
minū Habet aures de⁹ habet sonus
cor: interiora sua alloq̄tur hō vt bñ
dicant dñm ⁊ dicit eis: omnia interi
ora mea nomen sanctū ei⁹ bñdicite
Queris qđ sit interiora tua ipa aia tua
Qđ ergo ait bñdic aia mea dñm hoc
ait omnia interiora mea nomē sanc
tum ei⁹ subauditur em bñdicite Cla
mat voce si est homo qui audiat file
t voce qñ non est qui audiat In interi
ora tua nunq̄m deest q̄ audiat Itaqz
sonabat iam dudum bñdictio de ore
nostro et hec ipa vba cantabam⁹ bñ
dic anima mea dñm ⁊ oñia interiora
mea nomē sanctū ei⁹ Quantū satis
fuit tēpori cantauim⁹ ⁊ filuim⁹ non
qđ interiora tua filere debēt a bñdic
tione domini Alternet p̄ tpe sono su
o cū perpetua sit vox interiorū Cum
peruenis ad eccām ymnū dicere sonet
vox tua laudes dei dixisti quātū po
tuissti discessisti: sonet aia tua laudes
dei Negocium agis: laudet dñm aia

tua cū cibum capis Vide qđ ait apls
siue māducat⁹ siue bibitis oia in glo
riam dei facite Audeo dicere cū dor
mis bñdicat aia tua dñm Non te ex
citet cogita⁹ flagitij. nō te excitet dis
positio furti nō te excitet cōdicta for
te corruptio Innocencia tua etiā in
dormiente vox ē anime tue Bñdic a
nima mea dñm et oia interiora mea
nomen sanctū eius Bñdic aia mea
dñm: ⁊ noli obliuisci omnes retribu
tiones Bñdic inquit aia mea domi
num Quid ē anima tua? Omnia in
teriora tua nomen sc̄m ei⁹ Bñdic a
nima mea dñm Repeticio ad exhor
tationem valet Vt at bñdicat sp̄ dñz
noli obliuisci omnes retributiones
ei⁹ Si obliuisceris: iacebis. tacebis.
Non aut poterūt añ oculos tuos eē
retributiones dñi: nisi añ te fuerint
peccā tua Non fit añ oculos tuos de
lectatio p̄teriti peccati: sed fit añ ocu
los tuos peccati dāpnatio Dāpnati
o a te remissio a deo Hec em retribu
it dñs: vt possis dicere Quid retribu
am dño p̄ omnibus que retribuit m̄
Hoc em considerantes martires q̄
rum memoriā hodie celebram⁹ et o
nes oīo sancti qui vitā istam cōtemp
serunt ⁊ sicut audistis in eplā iohan
nis aias suas p̄ fratribz posuerūt. q̄
ē pfectio caritatis dicente dño maio
rem caritatē nemo habet qm vt aia
ponat quis p̄ amicis suis. hoc ergo
considerantes sancti martires p̄cep
serunt aias suas hic vt ibi eas inueni
rent: sequētes vba dñi dicentis q̄ ani
mam suā amat p̄det eam ⁊ q̄ per dide
rit eam p̄pter me: in vitam eternā in
ueniet eam Voluerūt em retribuere
Qui ⁊ quid et cui: Hōiēs ministeriū
suum vsqz ad mortem deo retribue
rūt Quid. qđ ille n̄ donauerat: Quid
dederunt qđ nō acceperūt: Retribu

it ergo m̄ ille de solus q̄ solus donat:
sed nō retribuit peccatis n̄ris. Nā re-
tributiōes nob̄ alie debebant et alie
reddite sunt. Noli inq̄t obliuisci oēs
retributiones ei⁹: nō tributiones s;̄
retributiones. Aliud em̄ debebatur et
reditū ē qd̄ nō debebatur. Nū et ille
qd̄ retribuā dñō . p̄ oib; inq̄t q̄ retri-
buit m̄. Nō ait q̄ tribuit m̄: sed q̄ re-
tribuit m̄. Retribuisti tu mala p̄ bo-
nis et retribuit ipe bona p̄ mal'. Quid
retribuisti tu o hō deo mala p̄ bōis?
Qui prius fuisti blasphem⁹ et p̄secu-
tor et iniuriosus: retribuisti blasphe-
mias. Pro quib; bōis? Primo q̄ es
s;̄ est et lapis deū q̄ uiuis: sed uiuit et
pecus. Quid retribuēs dñō p̄ eo qd̄
sup oīa pecora et sup oīa volatilia fe-
cit te ad ymaginē et similitudinē suā?
Noli q̄rere qd̄ ei retribuas. Similitu-
dinē ipi⁹ retribue illi nō plus q̄rit: nū-
mum suum exigit. tu aut̄ p̄ gracijs a-
gendis . p̄ humilitate . p̄ obseq̄o pro-
cultu religioso. id ē p̄ hñs oib; bonis
q̄ debebas deo tuo p̄ bonis q̄ accepis-
ti que dixi: retribuisti blasphemias.
Quid ergo ille? Cōfiteri ignosco. Ke-
tribuo et ego: sed si qd̄ p̄ malis tu re-
tribuisti. Tu retribuisti mala p̄ bōis
et ego retribuo bona p̄ malis. Cogita
ergo aiā oēs retributiones dei co-
gitando oīa mala facta tua. Qm̄ mlt̄
ta em̄ mala fcā tua tā multe bone re-
tributiones ei⁹. Et qd̄ illi offeres for-
te penior? Quid munerū? Quid sa-
crificior? Qm̄ nō obliuisceris retri-
butiones ei⁹ hoc sacrificiū delectat?
Bñdic aiā meā dñm. Sacrificiū lau-
dis glonificauit me. Immola deo sa-
crificium laudis et redde altissio vota
tua. Laudari se vult de⁹ et h̄ vt tu p̄fi-
cias nō vt ille sublimetur. Nō ē ōni-
no qd̄ illi retribuas: et qd̄ exigit. nō si-
bi sed tibi exigit tibi p̄derit tibi serua-

tur. Nō h̄ a te amat qd̄ illū augeat: s;̄
qd̄ te ad illū pducat. Propterea q̄re-
bant martires: deficiebāt quodā mō
nō inueniendo et dicebāt. Quid retri-
buam dñō p̄ oib; q̄ retribuit m̄. Et n̄
inuenerūt qd̄ retribuēt. n̄ calicē sa-
lutaris accipiā et nomen dñi inuoca-
bo. Quid retribuēs dñō? Cogitabas
em̄ et nō inueniebas: calicē salutaris
accipiā. Quid? Calicē salutarē nō ne-
ipe dñs dedit. De tuo aliquid retribu-
e si potes. Nō dixerim ne feceris. no-
li de tuo retribuere: nō vult de⁹ de tu-
o sibi retribuī. Si de tuo retribuīs pec-
catū retribuīs. Quā em̄ q̄ habes: ab il-
lo habes. Tuū peccatū solum habes.
Nō vult sibi retribuī de tuo de suo
vult: quō agricola de terra quā seiā-
uit. Si segetem attuleris de agricole
fructu retribuisti. si spinas de tuo ob-
tulisti. Veritatē retribue in v̄tate do-
minū lauda. Si de tuo volueris men-
tieris. Qui loq̄tur mēdaciū de suo lo-
quitur qui loq̄tur v̄tatem de deo loq̄-
tur. Quid ē at̄ accipere calicē salutaris
nisi passionē dñi imitari? Hoc marti-
res fecerūt hoc supbientib; dixit et se-
des sublimis iā q̄rentib; et puallē plo-
rationis deuitantib;: q̄ volebāt sede-
re vn⁹ ad dexteram ali⁹ ad sinistram.
Quid ergo ait? Potestis bibere cali-
cem quē ego bibitur⁹ sum? Jā ergo
martir patus ad victimā scām dicit:
calicem salutaris accipiā. Accipiā ca-
licem xp̄i: bibā passionē dñi. Caue ne
deficias s;̄ nomē dñi inuocabo. Qui
ergo defecerūt dñm nō inuocauerūt
de sua fortitudinē p̄sumpserūt. Tu sic
redde vt te accipisse qd̄ reddis memi-
neris. Sic ergo bñdicat aiā tua dñm
vt nō obliuiscatur omnes retributi-
ones ei⁹. Audite oēs retributiones e-
ius. **Q**ui propicius fit ōnib; iniq̄-
tatib; tuis: qui sanat omnes languo-

bb iij

res tuos Qui redimit de corruptio-
ne vitam tuam: qui coronat te in miseratione
et misericordia Qui faciat in bonis desiderium
tuum: renouabitur sicut aquile iuuentutem
tua Ecce retributiones Quid debe-
batur peccatori nisi supplicium: Quid de-
beatur blasphemo: nisi gehenna ignis
ardentis: Non ipsa retribuit ne ex-
pauescas ne exhorrescas: ne sine a-
more timeas Noli obliuisci omnes re-
tributiones eius bonas: et mutare iam
ne experiaris retributiones Quid di-
cam malas: Si iustas non malas At te
ergo mala a deo aut bona Nec hoc quia pa-
teris mala mala sunt Si enim iusta sunt.
bona sunt: sed tibi paciensi hoc mala sunt
Non vis ut mala sint tibi quia iusta sunt
dei: non fit mala in conspectu dei iniqui-
tas tua Non enim cessauit vocare a vo-
catum neglexit instruere: aut instructum
cessauit perficere: aut perfectum neglexit
coronare Quid dicis: Quia es pec-
cator: Conuertere et accipe retributi-
ones istas: propicius fit omnibus iniquita-
tibus tuis Post remissionem peccatorum
corpus infirmum geris: necesse est sint quae-
dam desideria carnalia quae te titillent et
quae tibi suggerant delectationes illicitas:
sed de languore tuo veniunt Ad-
huc enim infirmam carnem geris. non dum
est absorpta mors in victoriam: non dum cor-
ruptibile hoc induit incorruptionem.
Adhuc quibusdam perturbationibus et
etiam ipsa anima quatitur post remissionem
peccatorum Adhuc in periculo temptationis
num versatur. quibusdam suggestionibus
delectatur quibusdam non delectatur
et in eis quibus delectatur aliquando quibus-
dam consentit capitur Languor est sa-
nat et omnes languores tuos Sanabun-
tur omnes languores tui: noli timere
Magni sunt inquit: sed maior est me-
dicus Omnipotenti medico nullus
languor insanabilis occurrit. tantum tu

curari te sine: manus eius ne repellas
Nouit quod agat. non tamen delecteris cum
fouet: sed etiam toleres cum secat To-
lera medicinalem dolorem: futuram co-
gitans sanitatem Videte fratres mei in istis
languoribus corporis quanta homines
tolerent ut paucos dies victuri mor-
riantur et hos paucos dies incertos
Multi enim post tolerantiam magnorum
dolorum cum a medicis secarentur aut in-
ter manus medicorum mortui sunt aut
iam sani irruente aliqua egritudine de-
functi sunt Si tam sibi propinquam mor-
tem sperarent: illos imensos dolo-
res non susciperent tolerandos Tu non
toleras ad incertum qui promittit sanita-
tem non potest falli Fallitur medicus ali-
quando et promittit sanitatem de corpore hu-
mano Quare fallitur: Quia non hoc cu-
rat quod fecit Deus fecit corpus tuum de
fecit animam tuam Nouit quemadmodum
recreet quod creauit: nouit quemadmo-
dum reformet quod ipse formauit. tu tam-
tum sub manibus medicum est o obit enim
repellentem manus suas Non fit hoc i
medici hominis manibus Ligari se volunt
homines et secari daturi per incerta sani-
tate certum dolorem magnam mercedem
Deus te quem fecit et certus curat et gra-
tis Serto ergo manus eius o anima que
benedicis eum. non obliuiscens omnes re-
tributiones eius sanat enim omnes lan-
guores tuos qui redimit de corrupti-
one vitam tuam Non sanat omnes lan-
guores tuos: quia redimit de corrupti-
one vitam tuam Ecce corpus quod corrum-
pitur aggrauat animam Vita ergo ha-
bet animam in corpore corruptibili Qua-
lem vitam: Venera patitur pondera
sustinet Ad ipsum deum cogitandum sicut
dignum est ab homine cogitari deum quan-
ta impediunt velut interpellantia de
necessitate corruptionis humane: Quae
ta reuocant: Quanta a sublimi inten-

tionem detorquent: Quanta interpel-
lant: Quet turba fantasmatum: Qui
populi suggestionū: Totū hoc i cor
de humano tanq̄m de v̄mib; h^o cor-
ruptionis scatet Exaggeram⁹ mor-
bum: laudemus & medicū: Nō ergo
te sanabit qui fecit talē qualis n̄ egro-
tares si legem sanat: acceptā serua-
re voluisses: Nōne tibi & disposuit &
mandauit quid t̄geres q̄ non tange-
res ad retinendā salutē: Noluisti au-
dire ad retinendā audi ad recipiendā
Languore tuo expertus es: q̄ v̄a ille
iussisset: Tā tandē aliq̄n hō qd̄ n̄ tenu-
it monit⁹: audiat v̄l exptus Que du-
ricia ē quā nec experien^a dicēt: Nō ḡ
te sanabit qui talem fecerat vt nūq̄m
egrotares si ei⁹ p̄cepta seruaē volu-
isses: Nō te sanabit qui fecit angelos
& te refectū equatur⁹ ē angelis: Nō
sanabit factum ad ymaginē suā q̄ fe-
cit celum & terram: Sanabit te: op⁹
est vt sanari velis Sanat omnino il-
le quēlibet languidū: sed nō sanat in-
vitum Quid at te beatius q̄ vt t̄āq̄
in manu tua. sic habeas in voluntate
sanitatem tuā: Si velles eē in aliquo
sublimi honore in hac terra: ducatū.
p̄consulatum. p̄fecturā si cōcupisce-
res nūquid cōtinuo posses qd̄ velles
Nūquid voluntatē tuā potestas se-
queretur: Multi ad istā volunt per-
uenire & nō possunt. sed si puenerint
quid p̄dest honor egrotis: Quis ei
non egrotat in hac vita: Quis nō lō-
gum languorem trahit: Nāsci hic in
corpe mortali: incipere egrotare est
Quot cotidianis medicamentis ful-
ciuntur indigencie nostre cotidiana
medicamenta sunt refectiones om-
niū indigenciarum Fames nonne te
occideret. nisi medicamentū ei⁹ ap-
poneres: Sitis nōne te pimeret ni-
si eam tu bibendo non penitus extin-

gueres sed differres: Reditura ē em̄
fitis paululum tēperata Tempera-
mus ergo istis fomentis erūpnā
egritudinis nostre Stando lassatus
eras: sedendo reficeris. Ip̄m sedere
medicina est lassitudinis In ip̄a me-
dicina rursus lassaris: diu sedere nō
poteris Quicqd̄ ē vbi fatigatiōi suc-
curit⁹ alia fatizatio inchoat⁹ Quid
ergo ista desideras languidus: Nū-
de salute tua cogita Aliquando egro-
tat hō in domo sua in lecto suo egri-
tudiē māifestiore Quāq̄m & ista mā-
ifesta sit quā nolunt hoīēs intueri.
tū ea egritudine ad quā querunt⁹ me-
dici hoīēs egrotat quisq̄ in domo su-
a: anhelat febribus in lecto suo velit
forte cogitari de re familiari ali. id iu-
bere vel in domo vel in fundo aut dis-
ponere: statim cura suorū circūstre-
pente et a murmurante reuocatur a
talibus curis & dicitur illi dimitte ista:
prius cogita de salute tua Ergo h̄
tibi dicitur omnis hō: si nō egrotas
alia cogitas Si te egrotantē lāguor
ip̄e cōuincit: prius de salute tua cogi-
ta Salus tua xp̄s est cristū ergo co-
gita Accipe calicem salutaris ei⁹ qui
sanat omnes languores tuos. H̄ac
salutē si volueris obtinebis H̄ono-
res & diuicias cum q̄heris nō conti-
nuo si volueris habebis H̄oc & p̄re-
ciosius ē & seq̄tur voluntatē ei⁹ An-
de & subditur. qui sanat omnes lan-
guores tuos qui redimit de corrup-
tione vitā tuā Ibi sanabit⁹ om̄is lan-
guor tu⁹ cū corruptibile h̄ induerit i
corruptiōnē Redēpta ē em̄ vita tua
de corruptōe iā secur⁹ esto Innit⁹ ē
bone fidei p̄tract⁹ neō fallit redēpto-
rē tuū: neō circūuēit. neō p̄mit. Egit
h̄ p̄meritū iā p̄ciū soluit: sanguinem
fudit Sanguinem inquam fudit vni-
c⁹ filius dei pro nobis O anima eri-

ge te. tanti vales: redimet de corrup-
tione vitā tuā. **D**ñdicit exēplo: qđ pro-
misit in p̄mio. **A**dortu⁹ est ppter de-
lecta nrā & resurrexit ppter iustifica-
tionem nrām. **S**perant mēbra: qđ in
capite demonstratū ē. **N**ō curabit mē-
bra sua quoz caput leuauit in celum.
Ergo q̄ redimit de corruptione vitaz
tuam: q̄ coronat te in miseratione et
miā. **I**ā em̄ qđ arrogans eē ceperas:
cū audires coronat te in miseratione
& miā. **E**rgo magn⁹ sum: ergo lucta-
tus sum. **C**ui⁹ viribz? **T**uis sed ab il-
lo subministratis. **N**ā luctaris mani-
festum ē: & iō coronaberis qz vinces.
Sed vide q̄s prior vicerit: vide q̄s te
faciat ecia secundo victorē. **E**go inqt
vici seculū: gaudete. **E**t vñ gaudem⁹
si ille vicit seculū. **Q**uasi nos viceri-
mus? **I**ta plane gaudeamus: qz nos
vicimus. **Q**ui in nobis victi sum⁹: in
illo vincim⁹. **E**rgo coronat te: qz do-
na sua coronat nō merita tua. **P**lus
omnibz illis laboraui ait apl's sed vi-
de quid adiungit nō ego at sed gracia
dei mecū. **E**t post labores oēs expec-
tat ipam coronā & dicit bonū agonē
certaui cursum p̄summaui fidē serua-
ui de cetero supest michi corona ius-
ticie: quā m̄ reddet dñs in illa die ius-
tus iudex. **Q**uare? **Q**uia agonē certa-
ui. **Q**uare? **Q**uia cursum p̄summaui.
Quare? **Q**uia fidē seruaui. **D**ñ certas-
ti: **D**ñ fidem seruaisti. **N**ō ego at sed
grā dei mecū. **E**rgo & qz coronaris il-
lius miā coronaris. **N**usqm̄ his sup-
bus sp̄ lauda dñm. **D**ēs retributio-
nes ei⁹ noli obliuisci. **R**etributio est
cū pccōr & impi⁹ vocat⁹ es vt instifi-
careris. **R**etributio ē cū erect⁹ & gub-
natus es ne caderes. **R**etributio est
cū tibi vires subministrare sit: vt vsqz in
finem pseuerares. **R**etributio ē vt e-
ciam caro ista tua q̄ p̄mebaris resur-

gat & nec capitis tui capill⁹ intreat.
Retributio ē: vt post resurrectionē
coroneris. **R**etributō ē vt in eternuz
deum ipm sine defectu laudes. **O**m-
nes retributiones ei⁹ noli obliuisci si
vis vt bñdicat aiā tua dñm: qui coro-
nat te in miā & miseratione. **E**t qđ a-
gam coronatus? **E**cce adiuuabar cū
luctarer. finito certamiē coronabor:
iā nulla erit inimica suggestio vel cor-
ruptio cū qualucter. **S**emp enim in
hac vita luctamur cū corruptione is-
ta. **S**ed qđ scriptum ē: **N**ouissima in
imica destruet⁹ mors. **P**ost destruc-
tionem mortis nullū timebis inimi-
cum. **I**n absorpta ē mors in victoria.
Tūc ergo erit victoria: tunc corona
post certamē. **E**rgo coronabor post
coronam qđ agam. **Q**ui faciat in bo-
nis desiderium tuū. **A**dodo enim au-
dis bonum & anhelas audis bonum
& suspiras & hocipm quod forte pec-
cas eligendi boni auditate falleris &
in eo reus detineris: qđ bonum p̄fili-
um dei nō audis. quid contempnen-
dum & quid eligendū sit. **Q**uod forte
negligis discere: si negligendo bona
fallebaris. **U**bicūqz peccas qđ bonuz
queris: quasi refectionem desideras.
Bona sunt ista que q̄ris. s; mala tibi
erūt deserto illo a quo bona facta sūt.
Bonū tuū quere o aiā. **E**st enim bo-
num aliud alteri & oēs creature ha-
bent quoddā bonū suum integritatē
sue & p̄fectōis natuē sue. **I**nterest qđ
cuiqz rei ipscē necariū sit vt p̄ficiatur.
Quere tuū bonū: neō bon⁹ n̄ vn⁹ de-
us. **S**ūmū bonū h̄ ē tuū bonū. **Q**uid
ergo deest cui summū bonū bonū ē?
Sunt em̄ & inferiora bona q̄ alijs et
alijs bona sunt. **D**ecori qđ bonum ē
frēs nisi implere ventrem carere in-
digencia. dormire. gestire. viuere sa-
num esse. **B**enerare illi bonum est: &

Et si quis viderit...

usq; ad quēdam modū hab; boni sui
mēsurā tributā et cōcessam ab oīm re
rum creatore dō Tale tu bonū q̄ris:
Dat & hoc de? sed noli solū q̄rere Co
heres xpi qd̄ gaudes q; soci? es peco
ri: Erige spē tuā ad bonū bonorū om
niū ipe erit bonū tuū .a q̄ tu in tuo ge
nere scūs es bonus: & oīa in suo gne
scā sunt bona Fecit em̄ de? oīa bo
na valde Ergo illd̄ bonū qd̄ de? ē si di
cam? valde bonū iā & de creatura dic
tū ē fecit de? oīa bona valde Quid
ergo illd̄ bonū de quo dem̄ est nemo
bon? n̄ vnus de? Dicim? q; bonū ē
valde Recurrit nobis recordatio de
oībz creaturis q; dem̄ ē .fecit de? oīa
bona valde Quid ergo dicturi sum?
Defecim? in voce s; nō in affcū Veni
at in mentē recens illa tractatio psal
mi explicare nō possum? iubilemus
bonū ē deo Quale bonū q̄s dicat: Ec
ce nō possum? dicere et nō pmittim?
tacere Ergo si nō possum? dicē & pre
gaudio nō pmittimur tacere nec loq̄
mur nec taceam? Quid ḡ faciem? n̄
loquentes & nō tacentes: Jubilem?
Jubilate dō saluari nrō: iubilate dō
oīs terra Quid ē iubilare? Deferte
vocē ineffabile gaudiorū vrōz & eruc
tate in eum leticias vrās Et q̄erit illa
ructatio post saginā .si mō post mo
dicas istas refectiones tm̄ afficitur
aiā nrā: Quid erit qn̄ fiet post redēp
tionem ab oī corruptione qd̄ dictū ē
in isto psalmo q̄ faciat in bonis desi
deriū tuū: Et q̄si q̄reres qn̄ faciat mō
em̄ nō facior ad qd̄cūq; me cōuerte
ro vilescit m̄ adeptū q̄uis accēderit
desideratū cū oīa qd̄ n̄ habeo amo.
cū habuero ptempno qd̄ bonū me fa
ciabit: Laus dei Et ip̄a cuz corp? qd̄
corrūpitur aggrauat aiām & depmit
terrena inhabitatio sensuz multa co
gitantem nō implebitur in aiā mea n̄

pficitur: alie de corruptione delecta
tiones indigēciarū detorquet me ab
illa qn̄ faciabitur desideriū meū i bo
nis: Qn̄ q̄ris renouabitur sicut aq̄le
iuuentus tua: Queris ergo qn̄ facie
tur i bonis aiā tua: Qn̄ renouata fu
erit iuuent? tua Et addidit sicut aq̄i
le Profecto h̄ aliqd̄ latet qd̄ tm̄ dici de
aq̄la solet nō tacem? q; nō ē ab re h̄ i
telligē Illud tm̄ infinuātū sit cor
dibz nostris nō sine cā dictū eē a spū
scō: renouabitur sicut aq̄ile iuuetus
tua Resurrectionē em̄ quādā signifi
cauit nobis Et quidē renouatur iuue
tus aq̄le: sed nō ad immortalitē Da
ta ē em̄ similitudo quātū de re mor
tali potuit trahi ad rē vtcūq; signifi
candā imortalem nō ad demonstran
dam Dicit? aq̄la cū senectute corpis
pressa fuerit imoderatiōe rostri cres
centis cibū cape n̄ posse Pars enim
rostri ei? supior que supra ptē inferi
orem aduncatur cū pre senecta imo
deratus creuerit lōgitudō ei? incre
menti nō eā finit os apire vt sit aliqd̄
interuallū inter inferiore ptem & vn
cum superiore Nisi enim aliqd̄ inter
uallū pateat nō habet morsus q̄si for
picem vn̄ velut tundeat qd̄ tm̄ mittat
in fauces Crescēte itaq; supiore pte
& nimis aduncata nō poterit os api
re & aliqd̄ cape Hoc ei facit vetustas
Prequat? languoē senectutis & iopia
cōedendi lāguescit nimis: vtraq; re e
tate & egestate accedēte Itaq; mō q̄
dā naturali in mēsurā reparāde q̄si iu
uentutis aq̄la dicitur collidere & pecu
tere ad petram ip̄m quasi labiū suū
superius quo nimis crescente cōedi
adit? clauditur atq; ita pterendo illd̄
ad petrā excutit: & caret prius rostri
onere quo cibz impediēbat Accedit
ad cibū & omnia repantur Erit post
senectutē tāqm̄ iuuenis aq̄la redit vi

perseuerans in petendo extorsit tedi
o qđ non potuit merito De⁹ aut da
re vult: sed nō dat nisi petenti ne det
nō capienti. Nā te dio tuo vult exci
tari Il 2° est cum oras tanq̃m dormi
enti molestus es Ut non dormiet ne
qđ dormitabit qđ cult odit isrl Semel
xp̃s dormiuit: vt illi de latere p̃iunx
fieret Dormiuit in cruce: manifestū
est. Adortu⁹ ē est vt diceret: ego dor
miui & sompnū cepi Sed nūquid qui
dormit nō adiciet vt resurgat: Prop
terea ibi sequitur & exurrexi qđ domi
nus suscipiet me Quid vō iam ap̃ls?
Cristus inquit resurgens a mortuis
iā nō moritur & mora ei ultra nō do
minabitur Ip̃e ergo nō dormit vide
ne fides tua dormiat Dicat ergo ani
ma iā desiderans faciarī quodam ex
celso & inenarrabili bono cui iubilat^r
pocius & de quo iubilatur q̃ aliq̃d
explicatur Jam est vult iā sentit in
de aliq̃d Videt se impediri p̃gi aua
tione corpis si se posse in hac vita sa
ciari & q̃si r̃ndeat & dicat. qđ m̃ dicis.
faciabit^r in bōis d̃sideriū tuū? Il 2° ui
bonū ei⁹ qđ desiderē noui qđ m̃ suf
ficiat Video h̃ in philippo oñde inq̃r
nob̃ p̃rēm & sufficit nobis Solū p̃rēz
q̃si d̃siderabat oñdit dñs tres panes
desiderādos Qui ē vn⁹ p̃ais oñdit &
dixit tāto tpe vobiscū suz et p̃rēm si
nostis? Philippe qđ me videt videt et
p̃rēm Promisit & sp̃m quē mittet in
quit p̃r in noiē meo Itēq; ait quē e
go mittā vob̃ a p̃rē. donū suū eq̃le fi
bil 2° ui qđ desiderē s; q̃si in faciabor
Ecce mō de trinitate cogito: quōcūq;
de trinitate. vix in enigmate p̃ specu
lū ex pte audeo aliq̃d sentire q̃si facia
bor? It̃ renouabit^r sicut aq̃le iuuēt^r tu
a Il 2° faciaris mō qđ nō ē ydonea ani
ma ad solidum illū et magnum cibū
sed rostro clauso nō es ydonea De⁹

tustas tibi os clausit. propterea petra
data est: ubi vetustate contrita reno
uetur iuuetus tua sicut aquile et pos
sis manducare panem tuum illum qui
ait: ego sum panis viuus qui de celo
descendi. Renouabitur iuuentus tua si
cut aqle: tu faciaberis in bonis. **Fa**
ciens misericordias dominus: et iudicium eis qui iniuri
am accipiunt. Facit modo fratres antequam ve
niamus ad renouationem sicut aqle
antequam faciemur in bonis. Quid enim hoc
quid in ista peregrinatione. quod in ista
vita? Non quid deserimur non faci
ens misericordias dominus? Et videte quod faciat
misericordias non nos relinquens in deserto. si
nos relinquens in heremo donec per
ueniamus ad patriam. Faciens misericordias.
Sed quibus? Beati misericordes quoniam ipsi
misericordiam consequentur. Ad hoc audistis fratres
cum euangelium legeretur. Non ergo pu
tet aliquis futuram in se esse misericordiam dei si est
ipse et misericors. Sed audi quod sit men
sura misericordie. ne quasi in amicis sit et non sit in
inimicis. Deum est: diligite inimicos vest
ros. Satiari vis bonis dei facienda sit
in te misericordia dei. Plena misericordia ipsa est. perfecta
misericordia ipsa est: quae amat quae diligit eam habere
tem se odio. Nam quod faciam inquis? Si
cepo diligere inimicos meum iniurias
accipiam et iniurias proferam et non me vin
dicabo cum assint leges. Iustum est ut vin
dices te. Conceditur quod iustum est. Vide
utrum ne habeas quid in te vindicet
et vindica. Sic enim dicis. Ita ne me non
vindico. Quasi deus iusticiam vindicet
te reprobet: et non superbiam vindicant
extinguat. Aut vero adultera illa non erat
lapidanda aut si lapidaretur iniquum
aliquid fieret? Si inique fiet iniquum ius
tum esset. Lex autem iussit deus iussit. Sed o
vos plures videte si non estis peccato
res. Adducta est adultera mulier lapi
danda ex lege: sed adducta est ad latorem
legis. Seuis quae adduxisti: vide quae seui

as et in qua seuias. Si peccator in pecca
tricem define seuire prius profiteri. Si
peccator seuis in peccatrice: relinque illam.
Nonne ille quod de illa sentiat. quid iudi
cet quod parcat quod sanet. Ex lege se
uis melius? nouit quod agat legislator: ex
qua seuis. Nam dominus eo tempore quo illi oblata
est: inclinato capite scribebat in terra.
Tunc scripsit in terra quoniam se inclinauit in
terram. Nonne se inclinaret in terram non in
terra scripsit sed in lapide. Nam fructuo
sum aliquid erat terra de domini lris pari
tura. In lapide legem scripserat signi
ficans duriciam iudeorum: in terra scrip
sit significans fratrem christianorum. Venerunt
ergo illi adducentes adulteram tempore seui
entes fluctus in petram sed eius resistione
profracti sunt. Aut enim illis. qui in vobis
sine peccato est prior in illa lapide iactet.
Et rursus inclinato capite scribebat
in terra et unusquisque iam interrogans con
scientiam suam non comparuerunt. Rep
pulis eos non infirma mulier adulte
ra sed adulterata conscia. Vindicare vo
lebant vindicare cupiebant. Venerunt
ad petram abforti sunt iuxta petram iudi
ces eorum. Faciens misericordias dominus. Sed qui
bus? Beati misericordes quoniam ipsi misericordiam con
sequuntur. In omnes fac misericordiam. Quam
misericordiam facturus es iusto? In necessita
tibus tuis cum corporalibus. Quibus si defuerint
supplementa ate non deerunt a deo. Quod
ergo facis tibi plus prodest. Das men
dico transeunti et petenti quod ius
tum cui des pro quod recipiatis in taber
naculo eterna quod qui recipit iustum in
noie iusti mercedem iusti accipiet. Ad hoc
dicus te quod iustum tu quod. De alio enim
deum est omni petenti te da et de alio deum
est desudet elemosinam in manu tua do
nec inuenias iustum cui eam tradas.
Et si diu non inuenitur: diu quere et
inuenies. Sed quid prestabis? Non
ne plus tibi prestatur? Si nos vobis

inquit spūalia seminavimus magnū
est si vā carnalia metam⁹? Nū ē z il-
lud qđ pridē exposuim⁹ in nutu dñi
qđ producit terra fenū iumentis. id ē
carnalia eis qui triturant: qđ boui tri-
turanti os nō infrenabis vñ vos ad-
hortati sum⁹. in hac re diligentes sit⁹
cauti sobrii opa vā thesauros vros
deputetis. Nūquid at hec frēs iō di-
cimus vt ita fiāt in nos? Dico in no-
mine dñi posse eē istā q̄uis infirmo-
rum vocē apostolicā tñ. sed vobis p-
dest sicut ait ipse apłs. nō qđ qro datū
sed requiro fructū Quā ergo elemo-
sinam factur⁹ es iusto? Nō pascebat
vidua pascebat coruus. qđ pascebat
qđ fecit coruū: heliam dico. Non ergo
deest vñ deus dei suis: tu vide qđ e-
mas qñ emas: quātū emas. Emis ei
regnum celorū z nō ē emendi temp⁹
nisi in hac vita: z qđ vili emas atten-
de. Tanti tibi valet: quantū habē po-
tueris. Fac miām iniquo non tanq̄m
iniquo. Nam ipm iniquū in quātū in-
iquus est ne suscipias: id ē ne qñ intē-
tione z amore iniquitatis illi⁹ susci-
pias eum. Nā z phibitū ē dari pccō-
ri z suscipere pccōres. Et quō ōni pe-
tenti te da? Et quō si esurierit inimi-
cus tu⁹ ciba illū? Quasi contraria vi-
dentur s; aperiūtur in noiē cristi pul-
santibz z manifesta erunt q̄rentibus.
Ne tradas pccōri z ne suscipias pec-
catorem et tñ ōni petenti te da. Et
si pccōr est qui te petit da non tanq̄m
pccōri. Qñ das tanq̄m pccōri? Qñ in
quo pccōr ē hoc tibi placet vt des de-
um offendis. Paululum attendat ca-
ritas vā donec euoluat⁹ res: ecia ex-
emplis multū vtil⁹ ad intelligendum.
Hoc dixi cū esurierit nescio q̄s: si ha-
bes vñ des da. Si vides dandū eē ad
subueniendū da: ne pigrescāt in hoc
viscera miē. qđ tibi hō pccōr occurrit

Tibi enī mō pccōr occurrit. Cū dico
occurrit tibi hō pccōr. duo noiā dixi:
hec duo noiā nō superflua sunt. Duo
noiā. aliud qđ hō aliō qđ pccōr. qđ hō
opus dei ē: qđ pccōr opus hōis est.
Da opi dei: noli operi hōis. Et quō i-
quit me phibes dāe opi hōis? Quid
est dare opi hōis? Pccōri dare prop-
ter peccatū: placenti tibi propi pec-
catum. Et q̄s hoc faciet inq̄s? Quis h̄
faciet? Utinā nemo vtinā pauci: vti-
nam nō publice. Qui venatoribz do-
nant quare donāt dicāt m. Quare do-
nat venatori? Hoc i illo amat in quo
nequissim⁹ ē: hoc in illo pascit hoc in
illo vestit ipam nequiciā publicā spec-
taculis ōniū. Qui donat hystriōibz
qđ donat auguris qđ donat meretrici-
bus q̄re donat? Nūquid nō z ipi hōi-
bus donāt? Nō rñ ibi attendūt natu-
ram opis dei s; nequiciā opis huāni.
Vis vidē quid honores in venatore
qñ illū vestis? Dicatur tibi sis talis a-
mas gaudes ad illum: vis quodāmō
expoliare te. z illū vestire. Noli cum
iniuria accipe. si tibi de meretricibus
dicat⁹: tales sint filie tue. Iniuria ē in-
quit. Quare iniuria ē n̄ qđ illa iniqtas?
Quare iniuria nisi qđ illa turpitudine?
Nō ergo donas cū nō das fortitudi-
ni s; turpitudini? Quō ḡ qui venatori
donat nō hōi donat. s; arti nequissimē?
Nā si hō tñ eēt z venator nō eēt nō
dōares. Hōras in eo viciū n̄ nāz. Sic
ptra si des iusto. si des pphe. si des dis-
cipulo xpī aliqd cui⁹ indiget et nō ibi
cogites qđ discipuls xpī ē qđ minister
ē dei qđ dispensator dei ē: sed cogites
ibi aliud pmodum temporale vt for-
tasse cause tue necessarius quādo fu-
erit venalis tibi sit. quia ei aliqd por-
rexisti. tam tu non dedisti iusto si
sic dederis: qm ille non dedit homi-
ni quando dedit venatori. Res ergo

kmi in p̄optu posita ē : 2 puto q̄ 2 si
obscura fuit iā manifesta ē Ad h̄ dñs
te cōstrinxit cū diceret qui reciperet
iustū : sufficeret Sed q̄ potest reci-
pi iustū alia intentione cū putatur p̄
desse posse ad aliquid tpale : forte ad
supplendā cupiditatem forte ad ad-
iuuandum vt homo circūueniatur ā
opp̄matur . q̄ tale ministeriū de illo
q̄ris . forte p̄pterea suscipis : negauit
tibi mercedē iusti . nisi cū additamen-
to Sit em̄ Qui receperit iustū in no-
mine iusti . mercedē iusti accipiet . id
est iō recipiens q̄ iustus ē : 2 qui re-
cepit p̄phetam nō tātum recipe pro-
phetam . sed in nomine p̄phe . hoc in
illo honorans qd̄ propheta ē : ad ex-
tremū qui dederit calicē aque frigide
vni ex minimis istis tm̄ in nomie dñs
cipuli id ē propterea q̄ discipul⁹ xp̄i
est : p̄pterea q̄ dispensator sacramē-
ti est . amen dico vobis nō p̄det mer-
cedem suā Quō ergo intelligi⁹ qui re-
ceperit iustū in noie iusti . mercedem
iusti accipiet : sic intellige qui recepit
pccōrem in noie pccōis p̄det merce-
dem Ergo fr̄es exercete miām . nō ē
aliud vinculum caritatis : nō ē aliud
vehiculū quo p̄ducam⁹ in hac vita ad
illam patriam Extendite dilectionez
vsq̄ ad inimicos . securi est ote iō ve-
nit xp̄s cui tanto añ dictū ē : ex ore
infantiū 2 lactentiū p̄fecisti laudē vt
destruas inimicū 2 vindicatorē . qd̄ n̄
nulli codices defensorē h̄nt : sed veri⁹
vltorem . vindicatorē Destruere vo-
luit dñs vindicatorē id ē eū q̄ se volu-
it vindicare vt nō illi dimittant⁹ pec-
cata sua Quid ergo inquis : Dormiet
disciplina auferetur omnis correpti-
o Non auferetur Quid em̄ de luxu-
rioso filio factur⁹ es : Castigabis .
non verberabis : Seruum et ip̄m tu-
um si male viuētem videris non pe-

na aliqua nō verberibus refrenabis :
Siat hoc fiat . admittit deus . ymmo
reprehendit si non fiat : sed animo di-
lectionis fac nō animo vltionis Vbi
autem potenciores aliquos iniurio-
sos passus fueris vbi tibi nec corri-
gere disciplinam licet ne forte etiam
monere aut p̄cipere : tolera securus
tolera . Audi euangelium quomodo
lectum est Beati eritis cum vos pse-
cuti fuerint homines 2 dixerunt ad-
uersum vos omne malū mentientes
propter nomen meū Et ibi addidit
p̄pter quid : ne merito tuo accipias
maledicta nō causa iustificationum
dei Nō em̄ qui maledictus fuerit ius-
tus ē . s̄ qui iust⁹ ē 2 iniuste maledici-
tur 2 si iniuste maledicitur p̄m̄um il-
li redditur Propterea secur⁹ esto mi-
sericors extēde dilectionē vsq̄ ad in-
imicos Qui forte pertinet ad guber-
nationē tuā vindica . coherce eū dilec-
tione cū caritate attendēs salutē eter-
nam : ne cū pcis carnī aiā peat Fac h̄
2 multos passur⁹ es in quos nō po-
tes exercē disciplinā q̄ nō pertinent
ad iura gubernationis tue Serto in-
iurias secur⁹ esto : faciet em̄ miās do-
minus 2 iudiciū oibus iniuriā accipi-
entib⁹ Sic in te facit miām si misert⁹
fueris sic eris miōrs vt qd̄ pateris in-
iuriā nō sit impunitū Adichi vindic-
tam 2 ego retribuā dicit dñs **N**o-
tas fecit vias suas moyfi Quas vias
vias suas notas fecit moyfi : Quare
moysen elegit : Ex moyse intellige o-
nes iustos oēs scōs Vnū posuit oēs
occurrāt Tñ p̄ moysen data est lex 2
habet aliqd̄ obscurum traditio ip̄e le-
gis Ad hoc em̄ data ē lex vt cōvince-
retur languid⁹ 2 medicum implora-
ret : ipsa est occulta via dei Jam du-
dum audieras : qui sanat omnes lan-
guores tuos . Languores in egro-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

tis latebāt dati sunt quinqz libri moy
fi: cincta est piscina quinqz porticibz
pduxit languidos vt ibi iacerent: vt
pderentur nō vt sanarentur Quinqz
porticus pdebant languidos: nō cu
rabant Piscina curabat descendente
vno: & h̄ piscina turbata Turba° pis
cine in passione dñi Demens em̄ & ig
notus factus. cū dicitur ab alijs ipse
est xp̄s. ab alijs nō est xp̄s. iust⁹ est
pccōr est magister ē seductor est tur
bauit aquam id est populū. & in tota
illa pturbatione aque vn⁹ sanabatur
qz in passione domini vnitas sanat.
Qui pter vnitatem fuerit & si iacebit
in porticibz sanari non poterit & si le
gem tenet. ad salutem nō puenit Er
go qz hoc ibi misteriu ē id docz datā
legem vt conuincerentur pccōres: et
ad grām accipiendā medicum inuo
carent Dñ ille conuictus est quē in se
transfiguratur paul⁹ apl's dicens In
felix hō. quis me liberabit de corpo
re mort⁹ hui⁹? Per mandatū em̄ de
monstrata illi erat quedā rixa in seip
so vñ dicit. video aliam legē in mem
bris meis repugnātē legi ment⁹ mee
& captiuum me ducentē in lege pecca
ti quē ē in mēbris meis Cognouit se
in miseria in gemitu in rixa in cōten
tione: ip̄e secum sibi nō cōcordans a
se dissonās: a se rephēs Et qd ait op
tans pacem. pacē verā pacē supernā
Infelix ego homo quis me liberabit
de corpe mortis hui⁹? Gracia dī per
ihesum xp̄m dñm nr̄m Vbi em̄ habū
dauit peccatū superhabūdauit graci
a Dñ at habundauit pccm̄: Lex autē
subintrauit: vt habundaret peccat⁹
Quare lege subintrante habundauit
peccatū: Quia nolebāt se cōfiteri ho
mines pccōres: addita lege facti sūt p
uaricatores Preuaricator em̄ nō est
quisqz: nisi cū legem trāsgressus fue

rit Ip̄e apl's hoc dicit. vbi enim non
ē lex nec puaricatio Habundauit er
go pccm̄ vt superhabūdaret grā Ergo
vt dicere cepam qz h̄ est in lege mag
num misteriu id eam datā. vt crescē
te pccō humiliarentur superbi humi
liati cōfiterentur confessi sanarentur
Iste sunt vie occulte q̄s notas fecit
moysi p quem legē dedit. q̄ peccat⁹
habūdaret: vt superhabūdaret gracia
Nō crudeliter hoc fecit de⁹: sed con
filio medicine Aliqñ em̄ videtur sibi
hō sanus & egrotat. & in eo qd egro
tat & non sentit: medicum non que
rit Augetur morbus crescit molestia
q̄ritur medicus: & totum sanatur cor
pus Notas fecit vias suas moysi.
Hilys isrl' volūtates suas Nūq̄
ōmbus filiis israhel: S; veris filiis
israhel. ymmo omnibus filiis israhel
Qui em̄ dolosi. qui infidiosi. q̄ypo
cite: non filij isrl' Et qui filij isrl': Ec
ce vere israhelita in quo dolus nō est
Filiis israhel voluntates suas **M**i
serator & miōr dñs: longanimis et
multe miē Quid tā longanimū quid
tā multum in miā: Deccatur & viu
tur accedūt pccā. augetur vita Blas
phematur cotidie: & facit solem suū
oriri sup bonos & malos Vocat vn
diqz ad correctionem: vocat vndiqz
ad pniā Vocat bñficijs creature: vo
cat impiēdo tempus viuēdi Vocat
p lcōrem. vocat per tractatorem: vo
cat p intīmā cogitationem Vocat p
flagellum correctionis: vocat p mise
ricordiam cōsolatiōis Longanimis
& multe miē Sed obserua ne longitu
dine miē dei male vtendo tu tibi the
saurises qd ait apl's irā in die ire & re
velationis iusti iudicii dei Nam hoc
ait apl's: an diuicias benignitatis et
longanimitatis ei⁹ ptempnis igno
rans qz paciencia dei ad pniām te ad

ducit. **Q**uod tibi pccit. putas quod places
ei. Hec fecisti inquit et tacui: suspi-
catus es iniquitatē quod ero tui fimit'
Nō michi placent pccā: sed longāi-
mitate quero rē scā. Si punierem
pccōres: nō inuenirē confessores
Ergo te deus longanimitate sua p-
cendo ad pniām adducit: tu autē cū
cotidie dicis. finit' hodiernus dies
et sic ero et crastino die. nō enī cras
erit ultimus et tercio die et subito ue-
nit ira ei' Frēs nō tardetis cōuer-
ti ad dñm. Sūt enī qui pparant con-
uerfionē et differūt: et fit in illis vox
coruina. cras. cras. Coru' de archa
missus nō est reuersus Nō querit
de' dilationē i voce coruina: sed cō-
fessionē i geitu colūbio. Adissa colū-
ba reuersa ē. Qm̄ diu cras cras: Ob-
serua ultimū cras: quod ignoras quod fit
ultimū cras Sufficiat quod vixisti us-
que ad hodiernū pccōr. Audisti: se-
pe soles audire: audisti et ho' Qm̄
cotidie audis: tā cotidie nō corrige-
ris. Tu enī scdm duriciā cordis tui
et cor ipenitēs thesaurizas tibi irā
in die ire et reuelatiōis iusti iudiciū
dei qui reddet unicuique scdm opera
sua. Nō ficti tibi videat' deus miōr
ut nō videat' et iustus. Misericors
et miserator. dñs. Audio gaudeo ita
dicis. audi et gaude. Nobuc addidit
lōgaimis et mltū miōr: et in extre-
mo et verax Gaudes ad verba supe-
riora: ad ultimū treme. Sic miseri-
cors et lōgaimis ē: ut fit et verax Cū
tibi thesaurisaueris iram in die ire:
nōne expies iustū quē cōtempnisti
benignū. **N**on in finem irascet'
neq; in eternū indignabit'. Quia et
quod viuimus in flagellis et correctio-
ne mortalitatis de indignatiōe ipi'
est: de pena hoc habem' pimi pccī
Frēs mei nō solū cogitare debem'

ut futuras minas ipi' euadamus:
sed et pntē irā: quod et ista ira ipius est
cuius et se et nos fuisse dicit filios a
postolus. Aut quippe. Suim' enim
et nos aliquā natura filij ire: sicut et
ceteri. Ergo ex ira ipi' ē: quod hic ho-
mo pegrinat. quod laborat. Nō ē ex
ira ipi' frēs mei. In sudore vlt' tui
et in labore edes panē tuū. et terra
spinas et tribulos pariet tibi. aucto-
ri nrō dictū ē. Aut si nō ē aliud vita
nrā: si potes cōvertere ad aliquam
voluptatem ubi spinas nō sentias
Elige quod volueris: avarus luxurio-
sus: ut duo ista sola nō dicam': ad
de terciū. ābiciosus. In honore cu-
piditate quāte spine. in luxuria libi-
dinū quāte spine. in ardore avaricie
quāte spine: amores turpes qntas
molestias habent. Quātas sollici-
tudines hic in ista vita. Omitto ge-
hennā: vide ne ipa gehēna sis. Hoc
enī frēs mei de ira ipi' ē: et cū te cō-
uerteris ut iuste agas. non poteris
nisi laborare in terra: et nō finitur la-
bor: nisi cum finita fuerit via. Opor-
tet in via laborare: ut in patria gau-
deam' Ergo cōsolat' pmissiōe sua
laborē tuū: sudorem tuū. molestias
tuas: et dicit tibi. Nō in finē irasce-
tur: neq; in eternū indignabit'. **N**on
scdm pccā nrā fecit nob. Deo grās
quod hoc voluit: nō quod merebamur ac-
cepim' Nō scdm pccā nrā fecit no-
bis: neq; scdm iniquitates nrās re-
tribuit nobis: qm̄ scdm altitudinē
celi a terra: cōfirmavit dñs miām
suā sup timētes eū. Cōfirmavit do-
min' miām suā sup timētes eū. Se-
cundū quid. Scdm altitudinē celi a
tēra quid dixit. Si aliquā potest celū
abcedē a ptectiōe tēre: aliquā poterit
de' nō ptege timētes se Attende et
celū: ubiq; atq; vndiq; ptegit tēram

et nulla pars terre est quam non celo protegatur
Peccant homines sub celo. faciunt omnia
mala sub celo: tamen proteguntur celo. In-
de lux ad oculos. inde aer inde spiritus
inde pluuia ad terram propter fructum: in-
de omnis misericordia a celo. Tolle auxilium celi
a terra: statim deficiet. Sicut ergo protec-
tio celi permanet super terram: sic protectio
domini permanet super timentes eum. Times
deum: super te est protectio ipsius. Sed forte
flagellaris. et putas quia deseruit te
deus: si deseruit. protectio celi terram: quia
secundum altitudinem celi a terra confirma-
uit dominus misericordiam suam super timentes eum.
Et quid fecit? Quia non secundum peccatum
nostrum retribuit nobis. **Q**uatum distat
orientes ab occidente: longe fecit a nobis
esse peccatum nostrum. Secundum altitudinem celis
a terra confirmavit dominus misericordiam suam super
nos. Dicit ergo: propter protectionem. Un-
de? Quatum distat orientes ab occidente
longe fecit a nobis esse peccatum nostrum. No-
uerunt qui sacramenta sciunt: tamen quod omnes
audire possunt dico. Quando peccatum remit-
titur. occidunt peccata tua: oritur gratia tua
Peccata tua tamquam in occasum sunt: gratia
qua liberaris in ortu est. Veritas de
terra orta est. Quid est veritas de terra
orta est? Nata est gratia tua. occidunt pec-
cata tua: inouaris quodammodo. Ad ortum
attendere debes: ab occasu auerti de-
bes. Auerte a peccatis tuis: conuertere
ad gratiam dei. Illis occidentibus surgis
et perficis. Sed pars celi quam surgit rur-
sum in occasu it. Non undecumque pos-
sunt similitudines duci ad perfectum: prout
collinari ipse res rebus ad quas adhibetur.
sicut dixi de aqua sicut de luna:
sic et hic occidit pars una celi oritur
altera: sed pars quam oritur modo post duo-
decim horas occasura est. Non sic est gra-
tia quam nobis oritur: et peccata in eternum
occidunt: et gratia in eternum manet. Qua-
re autem quatum distat orientes ab occidente

tamen longe fecit a nobis peccatum nostrum: ut il-
la occidat et gratia oriat. Quare puta-
tis? **S**icut misereretur patris filijs: sic
misertus est dominus timentibus eum. Ita serui-
at quatum uult: pater est. Sed flagellauit
nos. et afflixit nos. et contriuit nos
pater est. Fili si ploras. sub patre plora:
noli cum indignatione. noli cum typo sup-
bie. Quod pateris unde plagis medi-
cina est non pena: castigatio est non damp-
natio. Non repellere flagellum: si non
vis repelli ab hereditate. Non attē-
dere quam penam habeas in flagello: sed
quem locum in testamento. Sicut mise-
ratur pater filijs: sic misertus est dominus ti-
mentibus eum. **Q**uoniam ipse cognouit fig-
mentum nostrum id est infirmitatem nos-
tram. Nouit quid fecerit quod lapsum
sit quod reficiendum sit quod ad optatum
quod ditatum sit. Ecce facti sumus de li-
mo primum homo de terra terrenus
secundus homo de celo celestis. **U**bi
sit et filium suum qui factus est secundus
homo qui ante omnia deus. Secun-
dus enim in aduentu: prior in reditu:
Post multos mortuus est: ante om-
nes resurrexit. Ipse cognouit figmen-
tum nostrum. Quod figmentum? Nos
Unde loqueris quia cognouit? Qui
a miseratus est. **M**emento quia pul-
uis sumus. Ad ipsum deum conuersus
ait memeto: quasi obliuiscatur deus
Sic cognoscit sic cognouit ut non
obliuiscatur. Sed quid est memeto
Perseueret erga nos misericordia tua. Cog-
nouisti figmentum nostrum quodammodo: ne ob-
liuiscaris figmentum nostrum. **N**e obliuiscamur
gratiam tuam. **M**emento quia puluis
sumus. **H**omo tamquam fenulum dies illius
Attendat quod sit homo non supbiat homo tam-
quam fenulum dies illius. Quid supbit fenulum
ad tempus modo flores post paululum a-
rescens? Quid supbit fenum ad tempus
vigens et habet primum tempus donec sol

candescat: Bonū est ergo nobis ut
mīa ipsius sit super nos. et de feno
aux faciat. Nam homo tāq̃ fenū di
es eius. **S**icut flos agrūta efflo
rebit. Lotus splendor generis huā
ni hōres potestates dicie tipi mine
tumores: flos feni est. Floret illa do
mus. et magna dom⁹ floret illa fai
lia et q̃ mltis flor⁹ aut q̃ mltis ānis
vivūt: Mlti āni tibi. breue tēp⁹ deo
Deus nō sic numerat quō numeras
In cōpatiōe lōg orū et lōge vivētū
sclozū omis flos c⁹ cūq̃ dom⁹ sic est
quō flos agri. Vir est ānuā pulchri
tudo anni. Quidq̃ ibi vigz qd qd ibi
candet. quidq̃ ibi pulchrū ē nō pan
nat. ymmo per totū annū duci non
potest. Quā exiguō tempore tran
seunt flores ⁊ hēst pulchrū in herb⁹
Hoc qd valde pulchrū est hē cito ca
dit. Omnis caro fenū et claritas ho
minis vt flos feni. Fenū aruit ⁊ flos
decidit verbū autē domini manet in
eternū. Quia ergo quō p̃ cognouit
figmētum nrm qz fenū sum⁹ ⁊ ad tē
pus florere possum⁹ misit nob̃ vbu
suum et verbū suū qd manet in eter
nū fecit fenum quod non manz in e
ternū. Fratrem fecit natura vnige
nitū. vnicū natū de sūstātia sua frēz
adoptatis tot fratrib⁹ fecit. Noli
mirari qz p̃ticeps eris eternitatis il
lius. factus est ipse p̃ior p̃ticeps
feni tui. Qd excelsū est a te tibi nō de
negavit. qui quod hūile eāt ex te sus
cepit. Ergo homo q̃tū ad hominem
attinz sicut fenū dies eius sicut flos
agri ita florebit. **Q**uomā spūs p̃
trāfibit in eo et non erit et non cog
noscet amplius locū suū. Quasi q̃
dam perditio quasi interitus quidā
Ecce qui se inflat ecce qui tumz ecce
qui se extollit. spūs p̃trāfiet in eo et
non erit et non cognoscet amplius

locū suū. Videte cotidie moriētes
et hoc erit totum: ipse erit finis. Nō
alloquitur enim fenū. s̃z propter qd
et vbu fenū factū est. Tu enī homo
propter te autem et verbū factū est
homo. Tu caro et propter te verbū
caro factum est. Omnis caro fenū
et verbum caro est factum. Quanta
ergo spes feni. quando verbū caro
factum est illud quod manet in eter
num: Non dedignatus est suscipe
re fenum ne de se desparet fenū. Er
go qd ad te attendis humilitatē tuā
cogita. puluerem tuum cogita noli
extolli. Quidq̃ melius eris. gracia
illius eris. Audi enim qd sequitur.

Misericordia vero dñi ī seculo et
in seculū super timētes eū. Qui non
timetis eū fenum et in feno ⁊ in tor
mento cum feno eritis. Resurget e
nī caro ad tormētū: gaudeāt illi qui
timent eum quia super eos miseri
cordia eius. **E**t iusticia eius sup
filios filiozū. Retributionem dicit
super filios filiozū. Quā mlti sunt f
ui dei non habentes filios. q̃tomi⁹
filios filiozū? S̃z filios nostros di
cit opera nostra. filios filiozū mer
cedem operum nostrorum. Iusticia
eius super filios filiozū. **C**ustodientibus
testamentum eius. Vide
ant ne putent omnes ad se pertine
re quod dictum est. eligant cū licet.
Custodientibus inquit testamētū
eius. **E**t memoria retinentibus
mandata eius vt faciant ea. Nam te
disponebas extollere et forte redde
re michi psalterium qd ego nō tene
o. aut totam legem memoriter pro
nūciare. Plāe in meōria melior me.
melior quis iusto si iustus ad verbū
legem nō tenet. Sed vide vt precep
ta teneas. Sed quō nō teneas? Nō
memoria sed vita. **E**t memoria retinē

tibus mādāta eius. nō vt reddāt ea
s; vt faciant ea. Jam forte mōptur
batur vniuscuiusq; aīa. Quis tenz
ōma mādāta dei? Quis tenz ōnes lit
teras dei? Ecce volo nō solū memo
ria tenere sed et opib; meis facē. S;
quis tenet ōnia memoria? Noli tie
re nō te onerat. in duobus precep
tis tota lex pendet et pphete. S; to
tam legem volo tenere. Tene si po
tes. Qñ potes quō potes? Quācū
q; paginā interrogaueris. hoc tibi rē
pōdebit. Quod teneas tene caritatē
tene. finis precepti est caritas. Mo
li cogitare de mltitudinē ramorū ra
dicem tene et tota arbor in te est. Et
memoria retinentib; mādāta eius.
vt faciant ea. **D**omin; parauit in
celo thronū suū. Quis mīxps pa
uit in celo thronū suū? Qui descen
dit et ascendit. qui mortuus est et re
surrexit. qui hominē assūptū in celū
leuauit ipse parauit i celo thronum
suū. Thronus est sedes iudicis. Ob
seruate ergo que audistis. quia pa
rauit in celo thronū suū. Faciat qđ
vult quisq; in terra non erit ipunitū
pccm non erit infreūosa iusticia qui
a dñs qui ante thronū iudicis homi
nis irrisus ē. in celo paut thronum
suū. Dñs in celo paut thronū suū.
Et regnū eius omī dñabitur. Dñi
est regnū. et ipse dñabitur gētiū. Et
regnū ei; omī dñabitur. **B**ndicite
dñm oēs āgeli ei;. potentes fortitu
diē faciētes v̄bū eius. Ergo tu v̄bo
dei nōdū iust; es aut fidelis. nisi cū
facis. Potētes fortitudinē. faciētes
v̄bū eius. **B**enedicite dñm oēs v̄
tutes eius mīstri ei; faciētes volū
tatem ipsius. **D**ēs āgeli ōnes potē
tes fortitudine facientes v̄bū eius.
ōnes virtutes eius oēs ministri ei;
facientes volūtatem ipsius vos bñ

dicite dñm. Omnes enī male viuē
tes et si lingua taceāt. vita dño ma
ledicūt. Quid pdest q; ypñū cantat
lingua tua si sacrilegiū exalat vitatua.
Male viuendo mltas linguas mi
fisti in blasphemia. Lingua vacat yp
no. et ceteri te intuentiū vacāt blas
phemis. Si ergo vis benedicē do
minum fac v̄bū eius fac volūtātē
eius. In petra edifica non in hare
na. Audire et non facere. in arena e
dificā est. Audire et facere in petra
edificare est. Si in harena edificas.
ruinam edificas si nichil edificas ex
positus pluuię flumib; ventis ante
rapiens q; steteris. Ergo nō est ces
sandum sed edificandū. nec sic edi
ficandū vt ruina edificetur. sed i pe
tra edificandū vt temptatio non cū
tat. Si sic est benedic dño. si nō ē sic
noli blandiri lingue tue. Vitam tuā
interroga ipsa tibi respondeat. In
uenis quid his mali. gēme confitere
confessio tua potest dñm benedic
re sed mutatio tua in bñdictione p
seueret. **B**enedicite dño ōnia ope
ra eius in ōni loco dñationis eius.
Ergo in ōni loco ibi non benedicat
vbi non dominatur. In ōni loco do
minationis eius. Ne forte aliq; di
cat. nō possum bñdicere dñm in ori
ēte quia ad occidentem pfectus est
aut non possum in occidente. quia i
oriēte est. non ab oriēte et occidē
te nō a desertis mōtib; qm deus iu
dex est. Sic vbiq; est vt vbiq; bñdi
catur sic vndiq; est vt illi vndiq; iubi
letur. sic vndiq; bñdicatur vt vndiq;
bene viuatur. Bñdicite dñm oīa o
pera eius. quia cū ceperis in bōa vi
ta bñdicere dominū. omnia opera
eius eum bñdicūt. non merita tua.
Ipse enī per te et in te bonū opera;
dicente apostolo. cū timore et tre

more vraz ipforū salutē operamini
 deus eni est qui operatur in vobis.
 Ergo ne te extuleris . qui facis vbu
 eius qui facis volūtātē eius . volu-
 it te humiliari respiciendo grāz eius
 vnde hoc cōsecutus es In omni loco
 dñationis eius **B**ndic anima me
 a dñm Ipse vltim⁹ vsus est . qui pri-
 m⁹ . Benedictio a capite benedictio
 in finem . Ab benedictione pfecti su⁹
 ad bñdictionē redeam⁹ in bñdictio-
 ne regnem⁹ Cōuerfi ad dñm .

ExPLICIT ps centesim⁹ secundus .
 INCIPIT ps centesim⁹ tercius

Dixit quē nudi⁹ ciano q̄tū me
 misse dignami . habūdāt īfec-
 ti estis Sed quia nos etiā post lon-
 gū sermonē audivisse dimisist⁹ . nō
 putauim⁹ scitātē vraz hodierni diei
 debito fraudādā vt h̄ sit d̄ debito . il-
 lud de lucro . Psalm⁹ qui lectus ē p
 pet tot⁹ figuris rerū misterijsq; cō-
 textitur . et opus habet nō solū nrāz
 sed etiā vraz nō peruā intentionem
 q̄q; etiā cūcta q̄ deā sunt possint ad
 lrām religiose accipi Enumerātur e-
 ni ⁊ si nō omnia multa tñ opa dei . q̄
 nota sunt oib⁹ ituetibus q̄ norūt et
 ex h̄is que scā sunt et vidētur illius
 in vifibilia itellcū pspicere : Videm⁹
 enī fabricā mūdi āplā quādā ex celo
 ⁊ tra et oim̄ que in eis sunt . et ex h̄
 fabrice magnitudine ac pulchritudi-
 ne fabricatoris ip̄i⁹ iestīābile mag-
 nitudinem et pulchritudinē ⁊ si non
 dū videm⁹ iā tñ amam⁹ . Nō enī ces-
 sauit q̄ nondū p̄t nrī cordis puritate
 cōspiciā ocl̄os nrōs ponē opa su-
 a vt videntes que possum⁹ amem⁹
 q̄p videre nō possum⁹ et ip̄i⁹ amoris
 merito aliqñ videre possum⁹ . Tñ i
 omnib⁹ q̄ deā sunt q̄rend⁹ est etiam
 itellcū spūalē ad q̄p pscrutādū adiū-
 uabūt nos in xpī nomine desideria

vra . quib⁹ q̄fi manib⁹ inuifibilibus
 ad inuifibilem ianuā pulsatis vt in-
 uifibilit nob aperiatur . et inuifibilit
 intretis et iuifibilit sanemini . Ergo
 dicamus omnes bñdic aiā mea do-
 minū Alloquamur dñes animā nos-
 trā qz omniū nostrū anima p vnā fi-
 dem vna anima est . et dñes nos q-
 cūq; in xp̄m credim⁹ ppter vnitātē
 corporis eius vnus homo sumus .
 Bndic anima nostra dominū p tan-
 tis beneficijs eius . p tam multis ⁊
 magnis munerib⁹ grārū eius Que
 munera inuenim⁹ in h̄ psalmo intē-
 ti . et excussa nebula carnalis cogita-
 tionis q̄tū possum⁹ erecta mente ⁊
 q̄tū possum⁹ directa acie ⁊ q̄tū pos-
 sum⁹ puro oculo cordis nostri q̄tū
 non impedit presens vita q̄tū nō oc-
 cupant rerū presentīū desideria . et
 q̄tū n̄ excecatur cupiditas seculi Erec-
 ti ḡ audituri sum⁹ magnalia et pul-
 chra desideria . et plena leticia gau-
 diorū . Que munera eius : Que iā il-
 le qui conceperat istū psalmū vide-
 bat animo . et ip̄i⁹ vifionis exulta-
 tione ructabat dicens .

Benedic anima mea dñm . dñe
 deus me⁹ magnificat⁹ es ni-
 mis . Vide magnifica q̄ dicturus est
 in quib⁹ magnificis nō vtiq; nisi il-
 le laudād⁹ ē auctor oim̄ magnifico-
 rū **C**onfessionē et decorē induis-
 ti **D**ñe deus meus qui magnifica-
 t⁹ es nimis . vnde magnificatus es
 nimis : Nōne sp̄ magnus : Nōne
 semper magnificus : Nūq̄d perfec-
 tus nō es vt crescas : Nūq̄d defici-
 us vt aliqñ minuaris : S; qz es qd es ⁊
 vere es vtiq; nomē tuū dixisti famu-
 lo tuo moyfi ego sum qui sum . vtiq;
 magn⁹ es . et magnitudo tua sempi-
 terna est nec cepit nec definit nec ab
 initio tp̄is incipit nec vsq; ad finem

temporis excurrit. nec in medio ali
quid patitur iconmutabitur enim mag-
nitude est. Quod ergo magnificat⁹
es nimis. Alius ps admonet nos.
Hic enim. mirificata est sciā tua ex me
Si recte dicitur mirificata est scien-
cia tua ex me. recte dicitur magnifi-
catus es nimis domine deus meus
ex me. Sed h ad huc est querendū.
Ex me magnificatur de⁹ meus. Ex
me ergo magnus fit. Docet nos a-
liqd et cotidiana oratio salutis nos-
tre Sanctificetur nomē tuū cotidie
petim⁹ cotidie rogam⁹ ut fiat. Si
nos qsqz introget quid est qd petim⁹
ut sanctificetur nomē dei aliqui enim
scm non est ut mō sanctificetur. Et
tamē nisi velim⁹ fieri non petemus
ut fieret. Alia enī gratulatio alia ora-
tio. Gratulamur ex eo qd est. oram⁹
ut sit qd nōdū est. Quid ē ergo sanc-
tificetur nomē tuū. Et intelligimus
qd hic dcm est. dñe de⁹ me⁹ magnifi-
catus es nimis. h ē scificetur nomē
tuū. scm fit apd hoies nomen tuum
Sanctū est enī sp nomē tuū. sz qbus
dā in mūdis nōdū est scm nomē tu-
um. Dicit cui apls oīa mūda mūdis
in mūdis autem et infidelib⁹ nichil ē
mūdū. Si in mūdis et infidelib⁹
nichil est mūdū. quero causā. Sed q
busdā in mūdis nōdū est causā sed
polluta sunt inqt eorū et mens et cō-
scia. Si nichil est eis mūdū nec de⁹
nisi forte putatis mūdū videri deū
ill' qui cotidie blasphemāt eū. Si mū-
dus est placeat. si placet laudetur.
Si aut blasphematur displicet. et si
displicet. quō pt mūdū esse qd displicet.
Quid ergo rogam⁹. Sanctifi-
cetur nomē tuū in ill' hominib⁹. q p
infidelitatē nōdū habent nomē de-
i scm qb⁹ nōdū est ille scūs. q per se
et in se et in sanctis suis sanctus est.

Rogam⁹ pro gñe huāno. roga⁹ p
orbe terrarū. p oib⁹ gētib⁹ cotidie se-
dentib⁹ et disputantib⁹ qz nō rcūs
deus z nō rcē iudicat deus ut aliqui
ipī se corrigāt z rcm cor ad illius rci-
tudinē ducāt z adherētes eidē dircō
ad rcē. nō iā vituperēt sz placeat rec-
t' rcūs. qz q bon⁹ de⁹ ill' sz rci cor
d. Ergo cū videt iste q cātat. iste nos
ipī. id ē cor p⁹ xpi mēbra xpi. cū vide-
ret qta psterit de⁹ generi huāno.
cui ātea aut null⁹ aut fls. aut nō tā
magn⁹ videbatur deus in opib⁹ su-
is eū vidēs. dñe de⁹ me⁹ iqt magni-
ficat⁹ es nimis. id ē q. nōdū te itellige-
bā. itelligo te magnū. Magn⁹ ip e-
ciā occult⁹. sz m tūc magn⁹ qn appa-
ruisti scūs es manifest⁹. Magnifi-
catus es ergo ex me qm mirificata
ē sciā tua ex me. mira enī scā ē ex me
Ergo illā miror pūsus ad illā. illa at
z si nō pūtar z si nō p⁹ pūtionē auer-
tar i te grata pmanz. Sz ego iā mag-
n⁹ scūs in ea. z ex diminuto scūs in-
teger in ea. miror q nō nouerā. nō
q mō magnū scm est ex q didici. Sed
qz magn⁹ scūs sum ex q didici. Audi
iā et vbi vide⁹ magnificat⁹ deus ni-
mis semp magnus magnificatus e-
ni nimis in operibus suis ad nos.
Confessionē z decorē induisti.
Ante decorē pfessionē posuit. dec⁹
in pulchritudinē. Queris pulchritu-
dinē bonā rē qris. Sed qre qris pul-
chritudinē o aiā. Ut amet te spōlus
tuus. Etenī displices ei feda. Ille aut
qual' ē. Speciosus forma p filijs ho-
minū. Sculari vis feda pulchrū. sz
nō attēdis qz tu inqtatib⁹ plena es.
Diffusa ē aut grā in labijs tuis. Sic
eni d illo dcm est. Speciosus forma
pre filijs hōim diffusa est grā in labi-
is tuis ppterea adolefcetule dilexe-
rūt te. Est ergo qdē formosus ē qdē

pulcher pre filiis hominū et si filius
hoīs tñ pre filiis hoīm. huic tu pla-
cē vis o aīa hūana. o vna i mlt. Au-
diam⁹ ecclīaz qz erat ill' aīa vna ⁊ cor
pnū in deū. Hāc alloquitur psalm⁹.
Vis ei placere. Nō potes q̄ diu de
formis es. Quid scies vt pulchra sis
Prius tibi displiceat dformitas tu-
a et tūc ab illo ipso cui vis placē pul-
chra mereberis pulchritudinē. Ipse
enī erit reformatō tu⁹ qui fuit for-
mator tu⁹. Ergo p̄us attende q̄ sis.
ne audeas ire fedā in pulchri oscula.
Et qd̄ intuens inqt me videbo. No-
luit ī speculū scripturā suā. Legit ibi
bñ mūdicores qm̄ ipi deū videbūt.
Speculū in hac lectione ppositum
est vide si h̄ es qd̄ dixit si nō dū es ge-
me vt sis. Renūciabit tibi speculum
faciē tuā. Sicut speculū non senties
adulatorē sic nece palpes. Hoc ti-
bi oñdit mitor ille qd̄ es. vide que es
et si tibi displicet vide vt nō sis. Si e-
nim cū fedā sis tibi m̄ iph adhuc dis-
plices. pulchro iam places. Quid er-
go. Qm̄ displicet tibi feditas tua in-
cipis ei in cōfessione. sicut alibi dici-
tur incipite dño in cōfessōe. Primo
accusa feditatē tuā. feditas enī ani-
me de peccis de iniquitatibus. Accusa
do feditatē tuā incipe p̄fiteri a cōfes-
sione incipis decorari. Quo decorā-
te nisi specioso forma pre filiis hoī-
num. Vt autē ⁊ decorā faceret. aude
o dicere amavit et fedā. Quid est a-
mavit et fedā. Etenī xps p̄ imp̄is
mortuus est. Quā vitam tibi seruat
iustificatio qui suā mortem donauit
et impio. Ecce pulcher ille et speci-
osus forma pre filiis hoīm. qui ius-
tissim⁹ pre filiis hoīm qm̄ veniebat
ad fedā vt faceret pulchrā. dicā et h̄
qz in scripturis inuenio. fedus fac-
tus est. Non me in h̄ audiat. ne in

hoc verbo temē lapsus sum. Sicut
enī dixeram amavit ⁊ fedā. non autē
qñ congruenter dixerā. quibusdā ill'
amātib⁹ nisi michi testis pcederet.
et dixi qd̄ dixit ap̄lus. Vis nosse qd̄ a-
maret ⁊ fedā. Cris⁹ p̄ ip̄is mortu⁹
est. Sicut modo qd̄ dixi vt veniret
ad fedā fed⁹ scūs dform⁹ scūs ē quō
probabo. qñ iā m̄ p̄dixit dñū eloq̄
ū speciosus forma p̄ filiis hoīm. Sz
ī ipso diuino eloquio rursus habeo
Vidim⁹ eū et nō habebat speciē nez
decorē. Speciosus forma pre filiis
hominū vidim⁹ eū et nō hēbat spe-
ciem nez decorē. Non dixit non vidi-
m⁹ ⁊ ideo nesciebam⁹ vtrū h̄ret spe-
ciem nez decorē. ecce vidim⁹ ⁊ nō
hēbat sp̄z nez dcoz. Vbi ergo illū
vidit qd̄ dixit. Speciosus forma pre fi-
liis hominū. Et vbi illū vidit qui dix-
it non habebat sp̄z nez decorē. Au-
di vbi eū vidit qd̄ dixit. Speciosus for-
ma p̄ filiis hominū. Cū in forma dei
esset non rapinā arbitrat⁹ est esse se
equalem deo. Merito p̄ filiis homi-
nū quia equat⁹ deo. Ecce accepi et ag-
nouī. vbi eū viderit qui dixit. specio-
sus forma pre filiis hominū. Respō-
derit enī nobis. Vbi videri queris.
In forma dei. Et vnde vidisti in for-
ma dei. Quō vidisti in forma dei.
Quia invisibilia eius per ea que fac-
ta sunt intellcā cōspiciūtur. Bene op-
time accepi. agnouī et q̄p videris et
q̄lem videris et vbi videris et vnde
videris. Quē vidisti. Sp̄sum nr̄m
Qualē vidisti. Speciosum forma
pre filiis hominū. Vbi vidisti. Cū in
forma dei esset. Vnde vidisti. Per e-
a que facta sunt intellcā cōspiciūtur.
Videam⁹ et iste quid dicat. alius p̄-
ph̄a sed non alius spiritus. Non enī
discordāt inter se. Exhibuit nobis il-
le speciosum forma pre filiis homi-

nū exhibeat et iste qđ ait. vidim⁹ eū
z non habebat speciem nez decorē.
Unus apls paul⁹ pphetā vtrūq; cō
iungit vnū caplm pauli vtriq; pphē
phibet testimoniū. Vbi habeo speci
osum forma pre filiis hominū. qui
cū in forma dei ess; non rapinam ar
bitratus est esse se eqlem deo. Vbi
dixit qđ vidit et alius non hntē spe
ciē neq; decorē. qz semzīpm exinani
uit formā serui accipiens. in simili
tudinem hoim scūs et habitu inuen
tus vt homo huilauit se scūs obedi
ens vsq; ad mortē. mortē autē crucē.
Merito viderūt eū et nō hēbat spe
ciē neq; decorē. Merito añ crucē a
gitabāt caput. hiccine est tot⁹ filius
dei. Si filius dei est. descēdat de cru
ce Sed nō habebat spēs neq; deco
rē etiā fitio qb⁹ displicet: qz non hē
bat spēs neq; decorē. Magitātes ca
put añ crucē z nō figentes caput in
capite qđ pendebat i cruce Merito
nutat insultatiū caput. donec sit eo
rū caput illeīpe cui insultabatur. Ec
ce resumit decorē et magnū decorē.
ecce qđ dicis tu. min⁹ est qđ qđ fecit.
Dicis tu. si filius dei est descendat d
cruce Ecce de cruce nō descendit sed
de sepulchro resurrexit Ergo aiā de
cora esse nō p̄t. nisi confessa fuerit fe
ditatem ei qui sp pulch. et p̄t te ad
temp⁹ nō pulch et sic ad tēp⁹ nō pul
cher in forma serui. vt nūq; deficerz
a pulchritudinē q est in forma dei. Er
go tu ecciā habes decorē. dicitur et
tibi in canticis canticorū o decora in
ter mulieres dicitur de te. que est is
ta que ascendit dealbata. Quid ē de
albata. Illuīata non dealbata sicut
fuscata q̄admodū se dealbāt femiē
que uolūt videri qđ nō sūt nō dealba
ta sicut paries dealbat⁹ Destruetur
eni sicut dicit apls paries dealbat⁹.
ppocrisis et filatio. paries dealbat⁹

foris tectoriū intus lutū Non ergo
illa sic dealbata sed dealbata illumi
nata quia non per se alba Prius in
qt fui blasphem⁹ et itē. fūm⁹ eni et
nos aliqñ natura filij ire sicut et ce
tēi Accedit grā illuminās z dealbās
primo nigra fuisti s; facta es alba ex
grā illi⁹ Fuisti eni aliqñ tēbre. nunc
āt lux in dño. Dī g et de te: q est ista
q ascendit dealbata iā mirabilē iā vix p
tēplabil⁹ Admirat⁹ ē eni dicē que est
ista que ascendit dealbata tā pulcra
tā luīosa tā sine macula z ruga Non
ista ē q iacebat in ceno inīqtatū Non
ne ista ē q iacebat i fornicatiōe ydo
lorū. Nonne ista est que in mūda erat
in oī cupiditate desiderioq; carnali.
Que ē ergo ista q ascendit dealbata.
Attende quis sit qui p te scūs ē non
hñs spēs nez decorē z intellig; h⁹ cla
ritatis hōrē. Si miraris ill⁹ huilita
tē p̄t hanc. noli iā mirari huius cel
litudinē p̄t illū. Quāte felicitatis ē
ista dealbata vt et cū esset nigra pul
chrū ad se dponeret q p impis mo
reretur. Ergo iduit se dñs de⁹ nī cō
fessionē et decorē induit se ecciāz p̄p
sa eni eccia cōfessio et dec⁹. ante cō
fessio postea dec⁹ Cōfessio peccōrū
decus recte viuentiū. Cōfessionē et
decorē induisti. **C**ircūamict⁹ lu
mē sicut vestimētū. p̄pa est vestis
eius d q iā dixi. nō hñs maculā iā ru
gā. Lux vocat. et iā hoc dixi fuistis
aliqñ tēbre. nūc āt lux in dño nō er
go in vob. nā tēbre in vob lux autē in
dño Ergo circūamictus lumē velut
vestimētū **E**xtēdēs celū sicut pel
lē Quō fecit h vt iduerz se sicut vesti
mētū lumē ecciāz. Enuāre vult figu
rat⁹ qb⁹ dā saēmēt⁹ quō lux scā sit ec
clia quō scā sit sñ macula z ruga quō
scā sit cārida dealbata fulgēs in ves
titu spōñ sui inperēs illi. Quō scā sit
iudiciū **E**xtēdit celū sicut pellē z h

quod video Quia enim extendit hunc celum
quod nostris carnalibus oculis tuemur. nisi
fuit deus. Et extendit sicut pellē Ad fa-
cilitatem redigit si ad lra accipias.
Etenim cum videris istā fabricā magnā
quod cum quibus hominum unā vel puā camerā
extenderit magno molimine magno
labore ac difficultate ac diuturna o-
peratione id facit. ne hominibus laborē
in dei operibus infirmitas suspiciat hu-
mana attulit quodā facilitatē per tua capa-
citate ut sic quodāmodo incipias credē fa-
cile operantē deū. et non putas sic eū ex-
tendisse celū sicut in tectū domus tue
sed quod tibi facile est extendē unā pellem
tā illi facile fuisse extendē tā magnū ce-
lū Adira facilitas. et tamen adhuc spiritus tuus
tardo loquitur. tibi inquam adhuc tardo
dicit spiritus. Nā nec sic extendit deus ce-
lum sicut tu pellē. Si enim sic extendit.
ecce ante te pellē vel rugosa vel plicata
ponitur. dic ut extendatur. dicto tuo
extende pellē. Nō possum inquit. Er-
go et extendā pellē multū lōge es a fa-
cilitate dei. Ipse enim dixit et facta sunt.
dixit. fiat firmamentū inter aquā et aquā
et sic factū ē. Tū propter facilitatē signifi-
cādam secundum sensū tuū. accepis aliqū-
teri ad lra. Figurate aut si aliqd tectū
retegi volumus et pulsare acclusum.
inuenimus extendisse deū celū sicut pel-
lē ut intelligamus celū scilicet scripturā.
Hanc auctoritatem primo posuit
deus in ecclesia sua idē cepit exequi
cetera. Posuit enim celum et exten-
dit sicut pellem. et non frustra sicut
pellem. Primo istā famā predicatū
extendit sicut pellē. Pellē mortalitatē
significat. Propterea et illi duo ho-
mines primi parentes nostri aucto-
res peccati generis humani adam et
eua. cum in paradiso contempto dei
precepto ad suggestionem suasio-
nis serpentis transgressi essent quod
iussit deus facti mortales dimissi

sunt de paradiso. Ut autem signifi-
cetur ipsa mortalitas eorum. idu-
ti sunt tunicis pelliceis. De pellibus
enim tunicas factas acceperunt. Pelles
enim detrahi non solent nisi de ani-
malibus mortuis. Ergo pellium no-
mine mortalitas illa figurata est.
Quid ergo. Hic si divina scriptura fig-
nificatur pellē nomine. quod de pelle fe-
cit deus celū et extendit celū sicut pellē.
Quia per quā nobis scriptura predicata ē
mortales fuerunt. Illud quidē vobis d-
i spiritus idē spiritus incommutabile atque indeficiens
ecce in principio erat vobis. et verbū erat
apud deū et deus erat vobis. Nūquid erat
et modo nō est. Et est et semper erit. Si
ergo ē vobis dei deus apud deū. lege
si potes. Sed quid dicis quod sursum ē
et idē legē nō potes. Vbiq; est verbū
dei pretendit a fine usque ad finem for-
titer. et attingit omnia propter suam
mundiciam. In hunc mundo erat et mū-
dus per ipsum factus est et cum venit
hic erat. Venit enim in carne nūquid ab-
sens diuinitate. Quare ergo legē nō
poteras nisi quod in sapientia dei non
cognouit mūdus per sapiētiam deū ibi
constituitur in sapiētia dei. Omnia enim i-
bi et ipsa subtrahita nulla sunt. ibi con-
stitutus non poteras cognoscere per
sapiētiam deū. Ergo necessarium erat quod se-
queretur. placuit deo per stulticiā predicatiois
saluos facere credētes. Si per stulticiā p-
dicatiois salui futuri erāt credētes.
elegit deus quodā modū elegit homines
mortales et morituros adhibita lingua
mortali exhibuit sonos mortales adhi-
biti dispensatione mortaliū adhibuit in-
strumenta mortaliū et in eo tamen factū est
celū ut in re mortali cognoscēs vobis
imortale et fies tu quoque eiusdem vbi parti-
cipatione immortalis. Dixit moyses et
mortuus est. ait enim illi deus. as-
cende in montem et morere. Ador-
tuus ē iheremias et tot prophete mortui sūt

et mortuorum dea qz nō eorū s; p eos
illi⁹ erant qui extēdit celū ficut pel-
lem .manent vsq; ad posteritatem
nostrā .Ecce apl's solutus de hac vi-
ta q dicit dissolui et esse cū xpo mltō
mgs eē optimū .viuit nūc cū xpo fi-
cut illi pphe omnes viuūt cū xpo:
Sed p qd nob dispēsa' id qd legim⁹?
Der id qd moriturū erat .p os p lin-
guam dentes manus .Diā ista qb⁹
opat⁹ ē apl's totū qd legi⁹ corporis
officia sūt .s; iubēte aiā cui iubebat d-
us ppter ea extensum ē celū ficut pel-
lis . Nos s; celo tāq; s; pelle diuina
rū scpturarū legi⁹ mō cū tenditur .
Etenim postea celū plicabitur vt lib.
nō frustra frēs h; vt pellis .ibi vt lib
figurarū Ibi qddā nob ē qd ad scp-
turā dinam attingit et tēdit ficut pell'
et tenditur sermo mortuorum . Ergo
ideo tenditur ficut pell' et mltoma-
magis tēditur qz illi mortui sūt . Nā p⁹
mortē pl⁹ innotuerūt pphe et apl'i
nō erāt tā noti cū viuerēt . Prophe-
tas viuos sola iudea habuit . mortu-
os oēs gentes . Cū enī viuerēt non
dū erat extensa pell' . nōdū erat extē-
sum celū vt tegēt orbē terrarū . Et ex-
tēdit q celū ficut pellē . **Q**ui pteg⁹
aqs supiora eius Et h; legi⁹ . et ad lit-
terā bene intelligitur . Qm enī iussit
vt fierz firmamētū inter aqs et aqs
scm ē . vt sint aque inferiores que p-
fūdunt terras et sint aque supiores
remote ab aspectibus tñ fidei con-
mendate . Et aque inquit que sup ce-
los sūt laudēt nomē dñi . qm ipe dixit
et scā sunt ipse mādauit et creata sūt .
Ergo explicat⁹ ē sensus ad lrāz pte-
git enī i aqs supiora ei⁹ . Quid ad fi-
gurā? Qm in figura accepim⁹ pellē
scpturā scāz et auctoritatē dñi vbi
dispensatā nobis per mortales qb⁹
mortuis eiusdē dispensationis fa-

ma extenditur . Scdm h; quō ptegit
iu . aquis supiora eius . Cuius su-
periora? Celi . Et quid celum? Sāc-
ta scriptura Que sunt superiora sac-
te scripture? Quid inuenim⁹ in scp-
turis sanctis superius . paulū inter-
roga . Supereminētiorē inquit viā
vobis demonstro . Quam dicit sup-
ereminētiorem viam? Si linguis ho-
minū loquar et angelorū caritatem
autem non habeam factus sum ve-
lut eramētū sonans aut cimbalum
tinniens . Si ergo nichil superemi-
nentius in scriptura sancta inueniri
potest q caritas superiora celi quō
in aquis ptegūtur h; superiora scp-
ture precepta caritat' sunt: Audi q
admodū . Caritas inquit dei diffusa
est in cordib⁹ nrīs . per spiritū scm q
datus est nobis . Jam nomine diffu-
sionis itellige aquas in caritate spi-
ritus sancti . Hec sunt aque de qui-
bus dicitur in quadā scriptura . Et i
plateis tuis discurrant aque tue . ne
mo alienus cōmunicet tibi . Alieni e-
nim sunt ōnes a via veritat' siue pa-
gani siue iudei siue heretici et mali q
qz cristiani . Hābere multi dona pos-
sunt . caritatem non possunt . Hoc
ipsum quale donum est . vt non loq-
mur de donis alijs fons . que dona
habēt omnes homines . qui facit so-
lem suum oriri super bonos et ma-
los . Dona dei sunt et non tm bonis
et malis cōmunia . sed etiam bestijs
et pecoribus ipsum esse viuere vidē
sentire audire et ceteris fungi sensu
um muneribus dona dei sunt . Sed
videte cū qlib⁹ z q mltis coia . z cū e-
is qd nol' imitari . Ipz igeniū acutū
hnt z pessimi hoies sollertē artium
idustriā hnt et turpissimi scenici dici-
as habent z latrones cōiugia filios
Mlti mali habent pulchra dōa dei

Dia nemi negat. s; vide cu qb⁹ coia
Respice ad mun⁹ ipi⁹ eccie. mun⁹
sacrametoru in baptismo in eucha
ristia in ceteris scis sacramet⁹ Qua
le mun⁹ est? Hoc mun⁹ adept⁹ est
et simo mag⁹ Prophecia qle mun⁹
est: Prophetavit et saul mal⁹ rex z
tuc pphetavit cu dauid scm pleqre⁹
Intedite no dixi cu persecut⁹ fuiss⁹.
Fortassis eni eo psecuto penitencia
gessit et dign⁹ fuit spiritu pphetadi
No psecut⁹ nez psecutur⁹. I; psecps
pphetavit. Adit ad pphededu da
uid mstr os suos dauid vo eo tem
pore it pphetas erat. ubi erat z scus
samuel Inpleti st spu pphecie q mis
sit z pphauerit S; forte bono illi
aio venerit. vl ob necessitate officij
sui vl no facturi qd iussum est. Adi
fit p alios hoc et in eis scm e. et eoz
hmo aim iniprem⁹. Cu illi tardaret
venit ille fures anhelas cedē sangui
ne fities innocētis sci cui ecia igrat⁹
erat z ipe iplet⁹ ē spu pphetadi et p
pphetavit No g se iactet q forte sine
carite habuerit h mun⁹ dei scm ficut
scm baptismu. s; videat qle ratioez
habitura sunt cu deo qui scis non sce
vtuntur. Ex hys erut q dicturi sunt
in nomie tuo pphau⁹. No ill dice⁹
metimi s; dicetur no noui vos rece
dite a me q opami iqtate. qz si habe
am oez pphcia caritate aut no ha
beam nichil sum. Prophetavit z sa
ul. s; operabatur iniqtate Quis aut
opatur iniqtate nisi q non habuerit
caritatem? Plenitudo eni leg⁹ cari
tas Ergo pteg⁹ in aqs supiora eius
Quid dixit: In omibus septuris sup
eminētissimā viā eminētissimū locū
caritas optinet. No ad eā aspirent
nisi homi hac nobiscu no cōmunicāt
mali Possunt coicāe baptismū. pos
sunt cōmunicare cetera sacramēta.

possunt cōmunicare orationē. pos
sunt cōmunicare istos parietes z istā
cōiunctionē. caritatē nobiscu non
cōmunicāt ipse est eni fons pprius
bonorū. ppri⁹ sanctorū de quo dici
tur nemo alien⁹ cōmunicz tibi Qui
sunt alieni. Omnes qui audiūt non
noui vos. Si eni non cognoscūtur
vtiqz alieni sunt quib⁹ dicitur no no
ui vos Superminēs enim via carita
tis tenz eos. qui proprie pertinent
ad regnū celoz Ergo preceptū ca
ritatis super celos super omnes li
bros Ei enim subdūtur libri ei mili
tāt oēs ligue sāctorū. ei omnis mo
tus dispensatorū dei et animi et cor
poris Supereminens est enim via
z merito pteg⁹ in aquis superiora
celi quia nichil inuenis eminentius
caritate in diuinis libris. S; adhuc
evidentius audi quid aqua sit Dixi
mus enim q caritas dei diffusa sit i
cordibus nostris per spiritum sanc
tum qui datus est nobis. diximus e
ciam in plateis discurrant aque tue
et ait michi aliquis. non ibi expresse
dictum est vtrū caritatem intellige
re debeam Quid si alius aliud aliqd
intelligat? Tantū memeto quod a
it apls. caritas dei diffusa ē in cordi
bus nostris. Vnde? Per spm scm q
dat⁹ est nobis Audiam⁹ dominum
mgrm aplorū. si qs fitit veniat et bi
bat Dicat adhuc. qui credit in me flu
mina aque viue fluūt de vetre eius.
Quid est hoc exponit euangelista h
autē dicebat inqt de spu qp acceptu
ri erāt credentes in eum. Spūs eni
nōdū eāt dat⁹. qz ihs nōdū erat glo
rificatus Ergo fratres si pptēa spūs
nōdū eāt dat⁹ qz ihs nōdū eāt glifi
cat⁹. glificato ihu z ascēdēte icelos
missus ē spūs scūs. z cāitate iplet⁹ st
apli diffusa ē i cordib⁹ eoz p spm scm

qui datus est nobis quia superiora
celi aquis ptegitur Et bñ qz dñs in
celos ascendit vt superior esset celis
et inde mitteret caritatē. Nō enī sic
deus ptegit. vt qñ sustentetur ab e
o qz ptegit Sbleuat qz ptegit nō
onerat Ita ergo celum aquis pro
tegit vt magis illo dño spū sbleue
tur Qui sbleuat sursum est qd sble
uatur infra est Illud suspēdit h pen
det Si ergo illd suspēdit h pēdet au
di qz h celū scpturarū ex caritate pē
det Duo sñ nēpe illa notissima pcep
ta dilectionis. in hys duob⁹ pceptis
tota lex pēdet et pphē. Qui ptegit
in aquis superiora eius. **Q**ui po
nit nubes ascēsu eius. Accipitur et h
bñ ad lrāz. dñs visibiliter ascēdit in ce
lū Quō posite sunt nubes ascēsus ce
li. Hec cum dixisset. nubes suscepit
eū. Habet itē de resurrectione nrā
pōcm. et mortui iqt in xpō resurgēt
pñmi. deinde nos qui viuim⁹ sit cū
illis rapiemur in nubib⁹ obuiā xpō
in aera atqz ita sp cum domino eri⁹
Habet nubes ascēsu celi ostēdā et
nubes ascēsum celi h⁹ id ē dñarum
scripturarū. Quid ē h frēs? Utinā
me dñs deus meus inc illas quales
cūqz nubes numerare dignetur. vi
derit qz nebulosa nubes sim. oēs ta
mē pdicatores vbi vitat⁹ nubes ac
cipite. Quicūqz g ifirmi non pñt as
cēdē in h celū id ē ad itellcm scptura
rū per nubes ascēdāt. Forte enī et
mō satis sit vobis. si aliqd agi⁹. Si
labor sudorqz nr nō est infructuosus.
ascenditis in celū scpturarū diuina
rū. h est itellcm earū per predica
onē nrāz. Qm altū erat celū in psal
mo isto? Nemo enim vñm videbat
quid esset in figura Extēdit celū sicut
pellem. qui ptegit in aquis supiora
eius Hoc ipm qd dcm est qui ponit

nubes ascēsu eius. ecce iam itellec
tum est quātū dñs donauit pōcati
bus nobis. Nō enī nubes d suo mu
nē pluūt. vos intelligēdo ascendite
in itellcū ipō scrficate. ne sit qñ il
la vinea d qz dñ apd pphāz. mādabo
nubibus meis ne pluāt super eam.
Accusabatur enī qdā vinea qz p vua
spinas dederat nō reddiderat dig
nā gratiam dulci pluue Qui enī bo
na audit et mala opatur. dulci plu
uia cōpluitur et spinas generat Nō
est vt suspicemur frēs de aliq trena
et ista visibili vinea dñm locutū Nā
qz ibi ne sñ obscuritate sermo is late
ret excusatio iniquitat⁹: ipse domi⁹
per ipsum pphāz exposuit cui vine
e loqueretur. et de qua vinea ista di
ceret. Vineā iquit dñi sabaoth dom⁹
isrl est. Quid vagantur o iniqui cor
da vñā per mōtes et colles vñicoz
Nō ui inqt de q vinea loqr. noui vbi
querebā vnam et inveni spinas Sñ
causa aliud atqz aliud suspicam⁹ et o
pinamini. nolētes intelligē vt bene
agatis Nā et h scptū est. noluit intel
ligere vt bene agēt Tollite oēs sus
picionēs vestras de medio. vine
a dñi sabaoth dom⁹ isrl. et hō iuda
nouellū dñm Dilectum cū planta
tum est: dampnatum cū spinas cre
auit Ergo frēs forte vinea fuit do⁹
isrl et nos non sum⁹ vinea? Cū ti
more audiam⁹ qd iudeis dictū vide
mus Videte quō apls terreat raōs
insertos de ramis fractis. et in ra
mis fractis cōmēdet timendā seue
ritatem in ramis insertis cōmēdā
mādā bonitatem Noli eē infructuos⁹
i boitate ne stēis sentias seueitatē s
nō sum vit⁹ dic⁹ m Vbi ē dñi vox ego
sum vit⁹ vos est⁹ sarmēta pater me
us agricola? Vbi est vox apli: quis
plātat vineā. et de fructū ei⁹ nō pcepit

Vineam ergo es o eccā. et habes agri
 colā deū. Ideo g̃ agricola hō cōpluit
 vineā suā. Frēs ergo dilectissimi visce
 ra eccle. pignora eccle. filij m̃ris ce
 lestis audite cū tēp̃ est. **A**dinat̃ ē
 de⁹ illi vinee atrocissima p̃miāone
 mādabo nubib⁹ meis inq̃t ne pluāt
 sup̃ eā. et factū est. Venerūt apl̃i ad
 iudeos. respuerūt eos et dixerūt ill̃
 ad vos mis̃i eram⁹ s; quia reppulsi
 tis verbū dei imus ad gentes. Vide
 tis quō in eodē spū de illo nubete in
 triniecus q̃ habitat in cordib⁹ ip̃oz
 mādātū sit nubib⁹ dei ne cōpluerēt
 vineam q̃ cū expectaretur vt facerz
 vūā fecit ipinas. Ideo et nubes fe
 cit ascēsi⁹ e⁹ et celū tetēdit sicut pellē
 Non est qd̃ q̃ramini auctoritas sc̃p
 turarū extēsa est sup̃ orbē terrarū
 nubes non desit. **P**redicatur ṽbū ṽi
 tatis exponūtur ōm̃a q̃ obscura sūt
 vt corda ṽia per nubes ascendāt. Vi
 dete quō credatis. videte qd̃ suscipi
 atis. post predicatorē veniet iudex
 et p̃ disp̃iatorē ṽiet exactor. Qui
 ponit nubē ascēsi⁹ eius. **Q**ui ābu
 lat sup̃ pennas ventozū. **H**oc iā pe
 ricul. osū est accipere qd̃ lr̃az. Aut que
 sunt penne ventozū aut vere quō in
 pictura facturū nobis sum⁹ ventos
 volantes. et alas habentes. **V**ent⁹
 non est fratres n̄ q̃ sentim⁹ motus
 quidā et q̃li fluct⁹ aeris ipellēs quod
 p̃t p̃ virib⁹. **Q**ue pēne vētorū sunt.
 S; et q̃ ale dei. **E**t tū dcm̃ ē sū ūbra a
 larū tuarū spabūt. **C**onem⁹ g̃ et hoc
 accipe ad lr̃az. veluti p̃p̃e sc̃m̃ i crea
 tūa ista. **V**elocitatem ṽbi fortasse cō
 mēdat sc̃ptura. de q̃ velocitate iam
 p̃dē in alio psalmo locuti su⁹ ṽbi sc̃p
 tū ē ṽlq̃ in velocitatē currit ṽbū ei⁹
 qz nichil ṽētis veloci⁹ norūt hoīēs.
Quō illa facilitas cōmēdaba⁹ i pel
 le nichil enī facili⁹ ab homiē q̃ pellis

extēditur sic et hic insinuās deū p̃ ṽ
 bū eius ṽbiq̃ p̃ntē velocitate mot⁹
 nichil deserē. qz tu nō nouēas aliqd̃.
 vēto veloci⁹. ābulat inq̃t sup̃ pēnas
 vētorū idē velocitas ei⁹ sup̃at velo
 citatē vētorū vt p̃ pēnas ventozū in
 telligas velocitatē vētorū. et ṽbū de
 i intelligas veloci⁹ ōm̃ib⁹ ṽētis et sic
 in p̃ma facie cōfidēationis pulsem⁹
 ad aliqd̃ interius et figurate aliquid
 nobis indicēt iste lr̃. **V**ētos q̃dem
 intelligimus in figura nō absurde a
 nimas non quia vētus est aiā s; qz i
 uisibilis est vētus q̃uis res corporea
 corpa ipellens tamē quia humani o
 culi aciem fugit. est aut̃ anima inui
 sibilis. p̃pterea bene intelligim⁹ aiās
 ventos. **I**nde est qd̃ et deus insufflas
 se dicitur sp̃m̃ vite formato homini
 et sc̃s homo in animā viuētē. **E**rgo
 venti anime in allegoria non absur
 de accipiūtur. **V**idete aut̃ ne putetis
 nominata allegoria pantomimi ali
 quid me dixisse. **N**ā qd̃ā ṽba q̃m̃ ver
 ba sunt et ex lingua p̃cedūt cōmūia
 nobis sunt ecia cū rebus ludicris et
 non honestis. **T**amen locū suū ha
 bēt ista ṽba in eccia et locū suū in sce
 na. **N**ō enī ego dixi qd̃ apl̃s nō dixit
 cū de duob⁹ filijs abrahe dicēt. que
 sunt iqt̃ i allegoria. **A**llegoria dicitur
 cū aliqd̃ aliud vidē⁹ sonare in ṽb. et ali
 ud in intellcū significari. **Q**uō dī ag
 n⁹ x̃ps: nūq̃ pecus. **L**eo x̃ps. nūq̃
 bestia. **P**etra x̃p̃rist⁹ nūq̃ duricia.
Adōs x̃ps nūq̃ tuōr̃ t̃re. **E**t sic m̃l
 ta alia vidē⁹ sonare aliud significare
 et vocatur allegoria. **N**am qui pu
 tat me de theatro dixisse allegoriam
 putat et dñm d̃ āphiteatro dixisse pa
 bolā. **V**ide qd̃ sciat citas ṽbi habun
 dāt spectacula i agro securi⁹ loq̃rer
Quid sit enī allegoria nō ibi forte di
 dicissent hoīēs. nisi in scripturis dei

Ergo q̄ dicimus allegoriam figurā
esse. sacramētum figuratum allego-
ria est. Et q̄d hic accipim⁹ ascendit su-
per pennas ventorū. Dixim⁹ bñ ac-
cipi figurate ventos aiās. Pēne vē-
torū pēne aiārū que sunt. nisi a qb⁹
sursū attollūtur. Pēne ergo aiā-
rum virtutes bōa opera. Recta fac-
ta in duab⁹ alis habent oēs pennas.
Omnia enī p̄cepta in duob⁹ p̄ceptis
sunt. Quisquis dilexerit deū et proxi-
mū. animam habet pēnatā liberis
alis scō amore volātē ad dñm. Qui
cūq; implicatur aōre carnali viscū ha-
bet in pennis. Nā si anima nō habz
alas et pēnas. vñ ille gemens in tri-
bulationib⁹ dicit. quis dabit michi
pennas sicut colūbe. Et sequitur et
volabo et requiescam. Item alio lo-
co quo ibo a spiritu tuo et quo a fa-
cie tua fugiam. Si ascendero in ce-
lū tu ibi es. si descendero ad infernū
ades. si accepero pēnas meas sicut
columba et volabo in extremis ma-
ris. Tāq; dicet sic possū fugere a fa-
cie ire tue. si accepero pēnas vt co-
lūba. et volauero in extrema maris.
In extrema maris volare est spem
iam. pretendere in finem seculi. quō
ille qui ait hoc labor est ante me do-
nec introeam in scūariū dei et intelli-
gam in nouissima. Et quō venit in ex-
trema maris eciam acceptis pēnis.
Eteī illuc iqt ma⁹ tua dducz me et p-
ducz me dextēa tua. Nā et cū pēnis
meis casura sum nisi tu deducas. Er-
go alas habent bonas et liberas et
nullo visco obligatas aiē bene ope-
rātes p̄cepta dei. habētes caritatē d-
p̄sciā pura et fide nō ficta. Sed q̄tū
uis sint predite vtutib⁹ caritatis qd
ad illā dilectioē dei qua sunt dilecte
eciam cū visco eēnt implicate. Maior
ergo in nos dilectio dei q̄ nra in illū

Nra dilectio pēne nostre sunt sed il-
la ābulat sup pennas vētorū. Nā dice-
bat quib⁹ dā apls. flecto genua mea
p vob ad p̄z vt dat vob scōz iteri-
orem hoiez habitare xpm p fidem i
cordib⁹ vris in caritate radicati et fū-
dati. Nam dat illis caritatē de⁹ iā dat
illis alas et pēnas. vt possitis iquit
p̄prehēdere q̄ sit latitudo lōgitudo.
altitudo et pfūdū. Fortassis crucē
dñi significat. Erat enī latitudo in q̄
porrecte sunt man⁹ lōgitudo a ter-
ra surgēs. in q̄ erat corp⁹ ifixū altitu-
do ab illo diuexo ligno sursū qd emi-
net. pfūdū vbi fixa erat crux et ibi o-
mis ipes vite nre. Latitudo enī ē in
bois opib⁹ lōgitudo i p̄seuerādo vs-
q; i finē. Altitudo ppter sursū cor-
vt oīa bona opa nra i qb⁹ p̄seuera⁹
vsq; i finē. hñtes latitudiēz q̄ bñ opa-
m⁹. et lōgitudiēz q̄ p̄seueram⁹ vsq; in
finē n̄ faciam⁹ aliqd nisi spe celestiū
p̄miorū. Ip̄a ē enī altitudo nō h̄ q̄rē
mcedē s; sursū. ne dica⁹ nob. amē
dico vob p̄ceperūt mcedē suā. Pro-
fūdū aut qd dixi vbi fixa erat ps cru-
c et nō videbatur. idē resurgēbat q̄
nō videbātur. Quid ē qd occultū ē
et nō publicū i ecciā. Sacmētū bap-
tismi sacmētū cucharistie. Op̄a aut
nra bōa vidēt et pagāt sacmēta vō
occultātur ill. s; ab hñs q̄ vidēt sur-
gūt ad illā q̄ nō vidēt. sicut a pfūdo
crucis qd in terra figitur surgit to-
ta crux q̄ apparz et cernitur. Et quid
postea. Cū h̄ dixisset apls adiecit sci-
re etiā supeminētē sciām caritatē xpi
cū iā dictū fuiss; i caritate radicati et
fūdati. Amatis enī xpristum et ideo
in cruce opamini. Sed nūqd amat⁹
q̄tum vob ille amauit. Amādo aut
q̄tumcumq; amatis. volatis ad ip-
sum vt cognoscatis quemadmo-
dum ipse vob amauerit. Hoc est

ut sciatis supeminētiā caritatis xpī
Amatis enī vos q̄tum potest? et vo
latis q̄tū potestis: sed ille ābulat su
per pennas vētorū Qui ābulat sup
pēnas vētorū. **Q**ui facit angelos
suos spiritus et ministros suos ignē
flagrātem. Et h̄ q̄uis nō videamus
apparitione āgelorū. abscondi
ta est enī ab oculis nostris et est in q̄
dā republica magna īperatoris dei
tamē esse āgelos nouim⁹ ex fide. et
m̄ltis apparuisse scriptū legim⁹ et te
nemus nec inde dubitare fas nobis
est. Spiritus autē angeli sūt et cum
spūs sunt nō sunt angeli cū mittun
tur fiunt āgeli. Angel⁹ enī officiū no
men est non nature. Queris nomē
ei⁹ nature spūs ē: queris officiū an
gel⁹ ē. Ex eo qd ē spūs ē: ex eo qd a
git angelus ē. Vide illud in homine
Nōmē nature homo: officiū miles
Nōmē nature vir: officiū p̄co. Ip̄o
em̄ fit p̄co. id ē qz hō erat fit p̄
co: nō qz erat p̄co fit hō. Sic q̄ qui
erāt iā spūs cōditi a creatōe deo: fa
cit eos āgelos mittēdo eos nūciāe
qd iusserit Et ignē flagrātē facit mi
nistros suos Legim⁹ apparuisse ignē
in rubo: legimus etiā missū ignē
desup et impleisse qd p̄ceptū ē. Mi
nistrauit q̄ cū ipleret. cū esset in na
tura sua erat: cū egit qd iussū ē mi
nisteriū impleuit Sic scdm̄ lrā; vide⁹
in creatura. Quid ē aut in ecclā figu
rate? Quō accipim⁹ qui facit ange
los suos spūs. et ministros suos ignē
flagrātē? Spūs spūales dicit. Be
ne facit āgelos suos spūales: id est
nūcios v̄bi sui. Spūales em̄ oīa iu
dicat: ipse aut a nemine diiudicatur
Vide spūaliē scm̄ āgelū dei. nō potui
inquit vobis loqui q̄i spūalib⁹: s̄ q̄i
carnalib⁹ De spūali quadā effectiōe
missus est ad carnales tāq̄ āgel⁹ de

celo ad terrā Quō dicit et ministros
suos ignem flagrātem: nisi quō di
cit spiritu feruentes Sic enī feruēs
spiritu ignis ardēs est. omnis mi
nister dei Nōne ardebat stephanus
Quo igne ardebat: Et quis ille ign⁹
erat quādo lapidabatur et pro eis a
quibus lapidabatur rogabat Cum
audis ignis est minister dei. incensu
rū illū putas: Incēdat ex eo qd āge
lus est Vide illud in homine Nōmē
nature homo. officiū miles. Nōmē
nature vir. officiū p̄co Ip̄o er
go fit licet p̄co. Sed fenū tuum id
est carnalia omnia desideria tua cu
rat minister dei. predicans verbum
dei Audi illum. sic nos existimet ho
mo ut ministros xp̄isti et dispensa
tores ministeriorū dei. Quomō au
tē ardebat cum diceret os nostrum
patet ad uos o chorinthi. cor nr̄m
dilātū est: Ardebat et flagrabat cari
tate. et ibat in eos ut incēderet. Hūc
ignem se missurum domin⁹ in terrā
dicebat cum ait ignē veni mittere in
terram Quomō. gladiū sic ignē Bla
dius diuidit affectū carnalem ignis
assumit. Totum in verbo dei intelli
ge totū in spū dei cognosce. Incipis
feruere caritate p̄ verbū qd audis et
vide quid in te fecerit ignis minister
dei. Qui facit angelos suos spūs et
ministros suos ignē flagrātē. **F**un
dauit trā sup firmitatē ei⁹ nō iclābit
i scm̄ scl̄i De trā ista h̄ accipe nescio
vtrū habeat vllū exitū vtrū rcē dicat
nō iclābit i scm̄ scl̄i. de q̄ deū ē celū
et trā trāhient Laborat h̄ic ad lrām
q̄ras accipē. Nā q̄ ait fūdauit trā s̄
firmitatē ei⁹ fortasse qdā ē firmitas
occulta nobis que cōtin⁹ terrā. et h̄
dixit et fūdauit Sup qd firmavit: s̄
firmitatē ip̄i⁹ tre q̄ ei supposuit ut p̄
tinēt q̄ latet forte ocul⁹ tuis. Sit ista

occulta in creatura: nō de obscuri-
tate creature creator latebit. Que
possum⁹ videam⁹: ex hīs q̄ videm⁹
illū laudem⁹ ⁊ amem⁹. Cōuertam⁹
nos ad q̄rendū aliq̄d h̄ in figura po-
sitū. Firmabo terrā itelligo ecclesiā
Dm̄ ē terra ⁊ plenitudo ei⁹. Intelli-
go eccā trā: ip̄a ē trā ficiēs. ip̄sa
est que dicit in psalmis vna enī dicit
ex oib⁹: aia mea sicut terra sine aq̄
tibi: Sicut sine aq̄ tibi quid ē: Sine
aqua ficiens. Sic fitit aia mea ad te
tāq̄ terra sine aq̄. Nūq̄ enī fitiat: nō
rē irrigabit⁹. Alie ebrie pluuia dilu-
uiū ē: fitiat oportet. btī enī qui esuri-
ūt ⁊ fitiūt iusticiā: ⁊ dicat. aia mea
tāq̄ trā sine aq̄ tibi: q̄ dicit alibi. fiti-
uit aia mea ad deū viuū Terrā ergo
intelligo eccāz. Que ē firmitas eius
sup quā fūdāta ē. nūq̄ fūdamentum
ei⁹. An incōgrue intelligim⁹ firmi-
tatē sup quā fūdāta ē trā fūdamen-
tum ubi cōstitutā ē eccā? Qd̄ ē illud
fūdamentū? Fūdamentū iquit ne-
mo potest ponē p̄ter q̄ qd̄ positum
est: qd̄ ē xp̄c ihc. Ibiq̄ firmati sum⁹
merito q̄ ibi firmati. nō inclinabi-
mur in seculū sc̄li. Nichil enī firmi⁹
isto fūdāmēto. Infirmitas tu eras: s̄
firmū fūdamentū te portat. In te
firm⁹ esse non poteras: firm⁹ eris
semp. si ab illo firmo fūdāmēto nō
recedas. Nō inclinabitur in seculū
seculi Ipa est p̄destinata colūpna: ⁊
firmamentū veritatis. **A**bissus
sicut vestimentū amictus ip̄i⁹: sup
montes stabunt aque: ab increpa-
tiōe tua fugient: a voce tonitruī tui
formidabūt. Ascēdunt mōtes ⁊ des-
cendūt campi: in locū quē fundasti
eis Terminū posuisti quē nō trans-
gredient⁹: neq̄ reuertētur tegē trā
Qui emittis fontes in cōuallib⁹: in-
ter mediū mōciū p̄transibūt aq̄. No-

tabūt oēs bestie agri: suscipiēt ona-
gri in fitum suā. Sup ea volatilia ce-
li inhabitabūt: de medio petrarum
dabūt vocē suā. Rigās montes de
superiorib⁹ suis: de fr̄cū opey tuo-
rū faciabit⁹ trā. Producēs fenū iu-
mētis ⁊ herbā seruituti hōim: ut e-
ducas panē de trā: ⁊ vinū letificet
cor hōis: ut exhilaret faciē in oleo.
⁊ panis cor hōis cōfirmet: Satura-
būt ligna cāpi ⁊ cedri libani quas
plantauit: illic passerēs nidificabūt
Fulice dom⁹ dux ē eoy. Adūtitis
extēsum celū. vltis intellcū ascēdē
et e⁹ video q̄tū altū sit: puto q̄ me-
cū p̄fidēt caritas vr̄a. Nam ideo m̄
tos versus volui p̄nūciare: ut vide-
atis q̄ alte sint posita sac̄menta dei
ne fastidiā⁹ oblata. ne p̄nta vi-
lescāt: ut semp q̄nta ⁊ si cū difficulta-
te cū maiori iocūditate inueniātur
Inter cetera tñ fr̄es q̄ possūt accipi
ad lrām nūq̄d ⁊ hoc qd̄ dictū ē. illic
passerēs nidificabūt: fulice domus
dux ē eoy. Nūq̄d dom⁹ fulice dux
est passerū? Aut dom⁹ fulice dux est
cedroy? Et hoc enī ibi ē. ⁊ cedri liba-
ni q̄s plātavit illic passerēs nidifica-
būt: fulice dom⁹ dux ē eoy. Et qui-
dē latina locutione eoy cedroy nō
possum⁹ intelligere: Cedri enī feini-
ni gnis sunt. Fulice itaq̄ dom⁹ quo-
mō ē dux passerū? Hoc enī i ista cre-
atura q̄ oculis nr̄is adiacet. intelli-
gi nllō pacto potest. Fulicas autē
aves esse marinas ul̄ stagnēses no-
uim⁹. Dom⁹ fulice fit nidus fulice
Quō ḡ dom⁹ fulice dux ē passerum
Quare qdā in reb⁹ visibilib⁹ q̄si ab-
surda miscet spūs sc̄us: nisi ut ex eo
qd̄ nō possum⁹ accipere ad lrām co-
gat nos ista spūaliter querē? Ergo
si ad celū intellcū ut dixi ad extētaq̄
pellem vultis ascēdē. ⁊ nubes fa-

cit ascensionem eius .nubes ista q̄ vo
bis loquit̄ iualda est hodie ad omni
a ista exponēda Date veniā & si n̄ vrē
mee certe ifirmitati Quiditatē q̄dem
vestram tātā video. vt sp̄ pati sitis
audire. s; due res sūt q̄z ratio nō con
tempnēda est. Nā & ifirmitas corpo
ris nostri cōsiderāda est. & ip̄az rerū
q̄ exponūtur memoria iterim q̄ audis
tis cogitate Quid dixi? Que mandu
castis ruminare Sic enī eritis mūda
animalia & apta epulis dei. fructū āt
vr̄m in opib⁹ vestris aduertite. Valde
enī male digere is q̄ bene audit & nō
bñ opatur q̄a dñs deus noster. nō de
est pascere. Motū est ōnibus q̄a d̄ pa
ne quē accepimus & quē erogamus.
reduci sum⁹ rationē optime nouit
caritas vr̄a: Nō ei tacet nob̄ pagina
diuina. aut adulat nos deus: De isto
loco q̄ liberi simus ad vos potestis
advertere. & si forte ego minus liber
sum. vel oēs q̄ in h̄ loco vobis loquū
tur si min⁹ liberi sumus. certe ip̄e ser
mo dei neminē timet. Nos āt siue ti
meam⁹ siue liberi sim⁹. eū cogim⁹ an
nūciare q̄ neminē timet. h̄ vobis n̄ ho
mīes sed deus prestitit. vt & p̄ timidos
libez audiat: Excusatioēz in iudicio
dei nō habebitis. nisi vos in bōis ope
rib⁹ exercuerit: & eoz q̄ audistis t̄q̄ plu
vie fructū cōgruū dederitis. Fructus
cōgru⁹ opa bōa. Fruct⁹ cōgru⁹ since
ra dilectio nō solū fr̄is sed & iimici:
Supplicē nllm sp̄nas & cui dare non
potes qd̄ pecierit. n̄ eū sp̄nas. Si po
tes daē da. si n̄ potes affabile te p̄sta.
Coroāt d̄s it⁹ bōitatē. vbi n̄ iuenit fa
cultatē. Nēo dicat n̄ h̄eo Caritas nō
de sacculo erogat̄. q̄a quicquid dici
mus et quicquid diximus & quicquid
dicē potuerimus vel nos. vel p̄ nos
vel q̄ aī nos finē nō h̄nt nisi caritatē.
q̄a finis p̄cepti caritas est de corde

puro & cōsciētia bōa. & fide nō ficta:
Interrogate quādo rogatis deū cor
da vestra. videte quomō trāsmittat̄
versum istum. dimitte nobis debita
nostra sicut & nos dimittim⁹ debitori
bus nostris. Nō eris orās. nisi ista di
cas Si alia dicas nō te exaudit ille. q̄a
nō ip̄az tibi dictauit iuris perit⁹ quem
misit. Necesse est ergo vt & qñ verba
nostra dicim⁹ in orōne secūdū ipsam
dicam⁹. & qñ ipsa vba dicim⁹ bñ itelli
gamus qd̄ dicimus. q̄a māifestam il
lam deus esse voluit Si ergo nō ora
ueritis sp̄e nō hēbit. si aliter q̄ mgr̄
docuit orauerit. n̄ exaudiemī. aut si i
orōne mētiri fueritis nō ipetrabitis.
Ergo & orādū & vere dicēdū ē & sic o
rādū ē quō ille docuit. Velis nolis co
tidie dicturus es. dimitte nobis debi
ta nr̄a sicut & nos dimittim⁹ debitori
bus nostris: Dis securus dicere. fac
quod dicis:

¶ Explicit sermo primus Incipit se
cūd⁹ de eodem:

Scio q̄a debitoēs nos tenetis
nō necessitate s; qd̄ ē vehemē
ti⁹ caritate Debem⁹ āt h̄ pmo dño do
nrō q̄ hitās & i vob̄ exigit ista de nob̄.
deiñ dño et p̄zi p̄nti et iubēti et orāti
p̄ me. deiñ vrē violentie q̄ extorq̄tis
eciā ifirmis virib⁹ nostris. Tñ q̄ntum
dñs doāt q̄ & ip̄as vires vob̄ orātib⁹
doāre dignat̄. qm̄ psalmi p̄mas hui⁹
ptes die iā nup̄ p̄cedēte tractauimus
eciā sequētia suscipiēda sunt. & illo ad
iuuāte in cui⁹ noie cepim⁹ termināda
sunt. Cōmēdaueram⁹ aut caritati ves
tre qui affuistis totū istum psalmuz
figuratis misterijs esse contextum:
Vnde quod difficiliter queritur solet
dulci⁹ iueiri. De putet̄ ista vob̄ obscu
ritate s̄tracta. s; difficultate credita.
ad h̄ qd̄ sepe iā dixim⁹. vt det̄ petenti
dd 1

bua iueniatur a querētib⁹. intretur a
pulsantibus: Sed opus est nobis ali
quāto maiore et filētio vestro et paciē
tia vestra. ut pauca que dicturi sum⁹
nō p strepitū tempus amplius occu
pēt. Pauca em̄ nos dicere tps cogit
āgustia. qd nouit et caritas v̄ra debe
re nos exequijs fidelis corporis sollemp
ne obsequium: Ecce iam q dicta sunt re
petere et rursus exponē nō cogamur
sed si defuerūt aliq qui nō audierunt
q nō deessent. pdest aut illis fortasse
q audiūt modo quod nō audierūt qā
defuerūt ut et ipsi discāt adesse Lega
mus g cursum: **B**enedic anima me
a dñm **D**im nōstrū anima dicat. vna
facta in xp̄istō **D**ñe de⁹ me⁹ mag
nificat⁹ es nimis. **D**ñi magnificat⁹ es
nimis: **C**ōfessionem et decorem in
dixisti. **C**onfitemi ut decorem. ut inou
at vos: **C**ircūamictus lucem sicut
vestimētum: **C**ircūamictus ecclām
suā. qā ipsa facta est lux in illo. q prius
erat tenebre in se dicēte apostolo **S**u
istis aliquādo tenebre nūc at lux i do
miō: **E**rtēdēs celum sicut pellem:
Vel tam facile sicut tu pellem. si tam
facile sit tēp ad litterā accipias. v̄l auc
toritatē scripturaz itelligam⁹ disten
tam. p totū mūdū noie pellis. qā mor
talitas i pelle significatur **D**ispēsata ē
at nobis ois auctoritas scripturarū
diuināz p hoīes mortales. qz iā mor
tuoz fama distēditur **Q**ui ptegis i
aqs supiora ei⁹ **E** supiora. celi **Q**uid
ē celū: **S**igurate dūtazat dixim⁹ scrip
turā diuinā **Q**ue supiora: **S**cripture
diuinē pceptū q nichl ē eminēt⁹ carita
te **Q**uare at a iis cōpata est caritas:
Que caritas dei diffusa ē i cordib⁹ nris
p spm scm q dat⁹ ē nob **D**ñi aq ipe spc:
Que stabat ihs et clamabat. si qs sitit
peiat ad me et bibat. q credit i me fluit
aq viue fluet de pētre ei⁹: **D**ñi p̄bam⁹

qā de spū dictū ē: **D**icat ipe euāgelista
q seqt⁹ et ait. **H**oc at dicebat d spū que
accepturi erāt credētes in eū: **Q**ui
ābulat sup pēnas pētorū. id ē sup vir
tutes aiaz **Q**ue ē v̄t⁹ aie: **S**pā caritas
Quō at ille sup illā: **Q**ue maior est cari
tas dei in nobis q nra in deū: **Q**ui
facit āgelos suos spirit⁹ et mīstros su
os ignē flagrātē. id ē eos q iā spirit⁹
sunt. q spūales nō carnales sunt. fecit
āgelos mittēdo ut pōicēt ei⁹ euāgeli
um **E**t mīstros suos ignē flagrātē
Nisi em̄ ardeat mīster pōicās nō ac
cēdit eū cui pōicat: **N**ūdauit terrā
sup firmamētū eius **F**irmauit ecclāz
sup firmamētū ecclē **Q**uid est firma
mētū ecclē. nisi fundamētum ecclē:
Quid ē fundamētū ecclē nisi de quo
dicit apls. fundamētū nēo p̄t ponere
p̄ter qd qd pōitū est. qd ē xps ihesus:
Et ideo tali fundamēto si ffulta quid
meruit audire: **N**ō inclābitur in se
culū seculi **F**irmauit terrā sup firma
mētū ei⁹. id ē firmauit ecclām super
fundamētū xpm **N**utabit ecclā si nu
tauerit fundamētū: **S**ed vñ nutabit
xps. q anteqz veniret ad nos et carnē
susciperet. oia p ipm facta sunt. et sine
ipso factū est nichil. q omnia cōtinet
maiestate et nos bōitate: **N**ō nutate
xp̄istō. nō inclinabitur in sc̄m seculi.
vbi sunt q dicūt perisse de mūdo ecclē
fiam. qñ nec inclinari potest: **S**ed vñ
cepit dñs asserere istā ecclāz. reuelare
icipe. oñdē. diffūdē: **V**ñ cepit l̄: **Q**uid
eāt pmo: **Q**ue firmauit trā sup firma
mētū ei⁹. nō inclābitur i sc̄m seculi
Abysus sicut vestimētū amictus
ip̄i **E**ui⁹: **N**ūq̄ forte dei: **S**ed iam
de amictu ei⁹ dīcāt. circūamict⁹ lucē
sicut vestimētū **A**udio deū luce vesti
tū. et lux ipsa si volum⁹ nos sumus
Quid ē si volum⁹: **S**i iā tenebre n̄ su
m⁹ **E**rgo si dñs luce vestit⁹ ē. c.⁹ rursus

vestimētū ē abyssus? Abyssus em̄ dī
imēsa aq̄z copia. Dis aq̄. oīs humida
natūa atq̄ sūstācia circūq̄q̄ diffusa p
maria z fluias ātra occlta. semel vno
noīe abyssus vocat̄. Ergo trā itelligi
m̄ de q̄ dicit. firmavit trā sup firma
mētū ei⁹. n̄ icliābit̄ in sc̄lm sc̄li. De illo
dictū credo. abyssus sicut vestimētū
amict⁹ ip̄si⁹. Terre em̄ q̄si vestimētū ē
aq̄. circūdās eā z cōtegēs eā. S; aliq̄n
i diluuiō ita creuit h̄ vestis tre. vt oīa
oīo cooperiret. z trāscēdēt altissimos
mōtes. sicut scriptūa testa⁹ cubit⁹ fer
me q̄ndecim. Fortasse ip̄m tēp⁹ signi
ficauit iste psalm⁹ cū dicit̄ Abyssus si
cut vestimētū amict⁹ ip̄si⁹. **S**uper
mōtes stabūt aq̄ id ē vestimētū terre
qd̄ ē abyssus ita creuit. vt ecia sup mō
tes aq̄ starēt. Legim⁹ h̄ vt dixi sc̄m i di
luuiō. Jñ loq̄bat̄ pph̄a. narrabat nob̄
p̄terita. an pronuntiabat futūa. Sed
si narraet̄ p̄terita. nō nobis dicet̄. sup
mōtes stabūt aq̄. h̄ sup mōtes stete
rūt aq̄. P̄teritū em̄ tps. p futuro so
lere pōi in scripturis ita p̄ndete spū
q̄ vētura sunt. q̄si iā facta sint. solem⁹
legē Jñ ē q̄ illud in alio psalmo noui
m⁹ oēs. vbi t̄q̄ euāgeliū recita⁹. Sode
rūt man⁹ meas z pedes meos. dinu
merauerūt oīa ossa mea. sup vestimē
tū meū miserūt fortē. Dia q̄si iā facta
cōmemorātur. q̄ vtiq̄ adhuc vētura
cernebā⁹. S; q̄ntū p̄t n̄ra itelligentia.
q̄ntū at̄ p̄t tāta occupatio. ā q̄n sic va
cat vt possim⁹ p certo dicē ita ē. Aliā
uertim⁹ sepe pph̄as p̄terito tpe vbo
rū dicē q̄ vētura sūt. figūa at̄ futuri di
cē p̄terita n̄ facile occurrit legētī. Nō
audeo dicē nō ē. s; certe studiosis ea
rū litterarū idueri qd̄ q̄rāt. Si inuene
rit. z ad nos attulerit. ḡtulabim⁹ ado
lescētū studiis ociosorū occupati se
nes z ex eorū misterio z nos aliquid
discim⁹. Nō ei dedignabim⁹ q̄n xps d̄

oib⁹ docet. Hoc ḡ dicit. Sup mōtes
stabūt aq̄. pph̄a curās futūa p̄dicē n̄
narrat̄ p̄terita. p̄terea dixit. q̄a eccl̄a
futurā i diluuiō p̄secutionū volebat i
telligi. Fuit ei tps aliq̄n. q̄ trā dei eccl̄e
fiā dei cooperuerāt aq̄ p̄sequētū. et
ita cooperuerāt vt nō apparerēt. nec
ip̄si magni q̄si mōtes. Q̄n ei vbiq̄ fu
giebāt. quō nō min⁹ appebāt. Et for
tasse de illis aq̄s est vor illa. saluū me
fac d̄s. q̄nā intrauerūt aq̄ vsq̄ ad ani
mā meā. maxie aq̄ q̄ mare faciūt. p̄cel
lose. infructuose. Nō ei q̄cūq̄ trā co
operuerit aq̄ marina. fecūdauit eam
poci⁹ q̄ ad sterilitatē p̄ducet. Erāt ei z
mōtes sub aq̄s q̄a sup mōtes stabūt
aq̄. p̄p̄i resistētes supauerūt auctori
tatē d̄ni vbiq̄ fortiter euāgelizatiū
v̄bū dei. cooperuerāt eos aq̄. z sup il
los stabūt aq̄. Dicebāt p̄me. p̄me. z p̄
mebāt. extingue n̄ appareāt. Dicebāt
ista. z p̄ualebāt sup martires z fugie
bāt vbiq̄ xp̄iāi z fuga qd̄a occultabā
tur apl̄i. N̄ fuga occultabāt̄ apl̄i.
Q̄ sup mōtes stabūt aq̄. Erat pt̄as
aq̄z magna. S; q̄diu. Audi qd̄ seq̄tur.
Increpatioe tua fugiet. Et hoc
factū ē fr̄es. ab increpatioe dei fugie
rūt aque. h̄ est a pressura mōtiū reces
serūt. Jā mōtes ip̄si extāt petr⁹ z pau
l⁹. Quō eminet. Qui an̄ a p̄secutori
b⁹ p̄mebāt nūc ab impatorib⁹ venerā
tur. Fugierūt enim aq̄ ab increpatioe
dei. q̄a cor regū in manu dei. Deflexit
q̄ voluit. iussit p̄ eos pacē dari xp̄iāis
emicuit z eminuīt auctoritas apl̄ica.
Numq̄d z quādo supra erāt aq̄. mon
tiū defecerat magnitudo. S; tñ fr̄es
mei vt oēs viderēt eminetiā mōtiū.
p̄ q̄s mōtes salus esset generi huma
no. quia leuavi oculos meos in mon
tes vnde veniet auxilium michi. ab in
crepatione dei fugierūt aque. **I**po
ce tonitruū tuū formidabūt. Jā quis
dd ij

nō terreatur a voce dei p aplos. voce
dei p scripturas p nubes ei? Cōquie
uit mare. formidauerūt aq. nudati sūt
mōtes. iussit impator: S; qd iussisset
nisi de? tonuisset. Q; voluit d's illi ius
serūt & scī ē Ergo null? sibi hoīm ar
roget aliqd. formidauerūt aq. s; a vo
ce tonitruī tui: Nā ecce cū voluit de?
fugerūt aq. ne pmerēt mōtes. Nūq; id
fieret & sub aq's firmi erāt mōtes:

Ascēdūt mōtes & descēdūt cāpi in
locū quē fundasti eis: Adhuc de aq's
loqitur Nō hic mōtes accipiam? qñ ē
renos. neq; campos qñ ē reōs. s; fluc
t? tā magnos vt mōtib? cōparēt:

Fluctuauit aliqñ mare & fluct? ei? tūq;
mōtes fuerūt. q mōtes illos aplos o
perirēt S; qd iussisset mōtes & descē
dūt cāpi: Seuerūt & placati sunt:

Cū seuebāt mōtes erāt. cū placati sūt
cāpi facti sunt. fundauit em̄ eis locū
Est quidā meat? qñ pfund? loc?. q re
cepta sunt qdāmō oīa seuiētia corda
mortalium Qm̄ multi mō & falsi & a
mari sunt. & tñ qet: Qm̄ mlti sunt qui
dulcescere nolūt: Qui sunt q dulcesce
re nolūt: Qui in xpm̄ adhuc credē nolūt
Et q̄uis multi sunt q nō dū crediderūt
qd faciūt ecclē: Mōtes erāt aliquā
do mō cāpi sunt. tamē frēs mei & ma
licia mare ē Quāē em̄ nō seuiūt mō.
q̄re nō insaniūt. q̄re nō dāt operam:

Si qdem si nō pnt euertere terrā nos
tram. certe cōtegere Quāē nō: Audi:
Terminū posuisti quē nō trāsgre
diatur neq; reuertetur tegere terram
Quid ḡ qā iam fluct? amarissimi mo
dū acceperūt. vt liceat nob talia ecia
libere p̄dicā. qā terminū acceperunt
debitum. qā trāsgredi nō pnt ipositū
finē. neq; reuertēt tegē trām: Quid
fit in ipsa terra. q opationes ibi sunt
quā mare nudauit: Et si ad ei? orā te
nues fluct? p̄strepūt. & si adhuc mur

murāt pagani. sonitum litoꝝ audio.
diluuū nō phorresco Quid ḡ: Quid
fit in terra: **Q**ui emittit fontes i cō
uallib? Emittit inqt fontes i cōualli
b? Cōualles nostis quid sint? Depres
sa loca terraz Nam collib? & mōtib?
cōtraria figura opponūtur valles &
cōualles Colles & mōtes tumores ē
raz sunt. valles at vel cōualles hūili
tates terraz Nōli cōtempnē hūilita
tes. in fluūt fontes. emittit fontes in
cōuallib? Audi mōtē Dicit ap̄s. plus
illis dñib? laborauit Magnitudo que
dam cōmedat. statim tñ vt pfluant
aq. cōuallē se fecit Nō ego at. s; grā dī
mecū Nō repugnat vt q sunt mōtes
sint & cōualles Sicut em̄ montes di
cūtur ppter spūalem magnitudinem
ita & cōualles ppter sui spirit? hūilita
tem: Nō ego inqt. s; grā dei mecum:
Ergo cōuallis est. & grā dei fons est.
Qui emittit fontes in cōuallib? dī spū
dicebatur qd modo p̄memorauī. si q̄s
fuit veniat ad me. q credit in me fluia
aq viue fluēt de vētre eius: h̄ at diceb;
de spū quē accepturi erāt h̄i q in eum
erāt credituri: Videam? si conualles
sunt. vt emittātur fontes i cōuallib?
Audi pphetam Sup quē req̄escit sp̄s
me?. nisi sup humilē & q̄etum & tremē
tem verba mea: Quid est sup quē re
q̄escit spiritus me? Sup hūilem & q̄
etum Quis hēbit fontē meū: Cōual
lis **I**nter mediū mōtiū p̄trāsibunt
aque Ihuc vsq; a lectore p̄nūciatus ē
psalmus. huc vsq; caritati vr̄e suffici
at Ihoc dicim? & in noīe dei sermonē
termiābimus Quid ē int mediū mō
tiū p̄trāsibūt aq? Audiuim? qd sūt mō
tes. magni p̄dicatoēs vbi. sublimes ā
geli dei. q̄uis adhuc in carne mortali.
exclsi nō sua v̄rute. sed illi? grā Quā
tū at ad ip̄os attriet conualles si. hūili
ter emittūt fontes: Et int mediū mō

tium inq̃t p̃trāfibūt aq̃: Putem⁹ hoc
ita dictū. it̃ aplōz mediū p̃trāfibūt p̃
dicatioēs vbi ṽtatis: Quid ē it̃ medi
um mōtiū p̃trāfibūt aq̃: Quid ē it̃ me
diū aplōz? Qd̃ mediū dī cōe ē: Res
cōis vñ oēs eq̃l̃t̃ viuūt. media ē nec
attiēt ad me. s̃ nec ad te nec ad me: p̃p
tēa loqm̃⁹ s̃ sic de aliqb⁹ hōib⁹. h̃nt̃ int̃
se pacē. h̃nt̃ iter se fidē. h̃nt̃ iter se cari
tatē. sic certe dicim⁹ Quid ē inter se?
In medio sui Quid est in medio sui?
Cōe ē illis Audi aq̃s inter mediū mō
tiū Qd̃ cōis illis fides erat. nec quisq̃
aq̃s q̃si p̃prias s̃ suas hēbat Si em̃ n̄
sunt i medio q̃si p̃uate s̃ n̄ publice flu
ūt. s̃ ego habeo meā s̃ ille hēt suā. nō ē
i medio qd̃ s̃ ego s̃ ip̃e hēat. s̃ talis n̄
ē pacifica p̃dicatio Al̃ vō vt iter me
diū mōtiū fluāt aq̃. audi vocē mōtis.
de⁹ inq̃t pacis det vobis idip̃m sape
re iuicē. s̃ iter vt idip̃m sapiatis oēs.
s̃ nō sint in vobis scismata Quod sen
tio sentis. in medio fluit aqua. nō ha
beo q̃si p̃uatum meum. nec tu p̃uatu
tuū Veritas nec mea sit p̃pria nec tua
s̃ vt s̃ tua sit s̃ mea. inter mediū mōti
um p̃trāfibūt aq̃ Audi ip̃m mōtem vt
dixi. q̃a inter mediū mōtiū p̃trāfibūt
aque Siue at̃ ego. siue illi. sic p̃dicam⁹
s̃ sic credidistis Secur⁹ dixit siue ego
siue illi sic p̃dicamus s̃ sic credidistis:
inter medium em̃ mōtiū fluebant
aque Nulla de aquis discordia mōti
um. s̃ par consensiois s̃ societas ca
ritatis: Si q̃s autem vellet aliud p̃di
care. iā de suo p̃dicaret nō de medio:
Et audi qd̃ de illo dicat⁹ ab ip̃o q̃ emi
sit fontes in cōuallib⁹. q̃ loq̃tur men
daciū de suo loquitur: Itaq̃ ne acci
peretur aliq̃s mōs non de medio. sed
de suo manās. ait apl̃s. q̃squis vobis
euāgelizauerit p̃ter q̃ qd̃ accepistis a
nathema sit. Et vide quēadmodū no
luerit de mōte p̃sumi ne forte mons

discedat ab aq̃s p̃ mediū currētib⁹ et
aliq̃d p̃prium velit influē Licet si nos s̃
q̃ntus mōs dicit h̃. q̃ vberime aque
fluebāt de cōualle ei⁹. tñ h̃ volebat vt
medios iter mōtes currēt s̃ ibi eēt fi
des recta p̃p̃loz q̃ iter se mediū atq̃
cōe apl̃i retiēbāt. licet si nos inq̃t: Et
tu paulē potes aliq̃d aliter p̃dicare: De
paulo q̃stio Audi qd̃ seq̃tur: Licet si
nos aut̃ āgel⁹ de celo ānūciauerit vo
bis p̃ter q̃ qd̃ accepistis anathema sit
Si veniat mōs aliud euāgelizās ana
thematizetur. si veniat āgel⁹ aliud eu
āgelizās anathematizetur Vñ h̃: Qd̃
de priuato vult fluere nō d̃ medio Et
h̃ forte homo carnali nebula p̃pedit⁹
s̃ a fonte cōi ad p̃p̃riā suā falsitatē re
dact⁹ possit h̃ facē. numq̃d s̃ āgel⁹ ve
re. numq̃d s̃ āgel⁹: Si āgel⁹ de p̃prio
fluēs in paradiso nō eēt audit⁹. nō p̃ci
pitaremur in morte: Media aq̃ posi
ta erat homib⁹ p̃ceptum dei. aq̃ medi
a. aq̃ qd̃āmō publica. sine fraude vale
bat qd̃ dicim⁹ caritati vestre. sine labe
sine ceno fluebat. si ipsa aq̃ sp̃ habere⁹.
semp̃ viuētur: Vēit āgel⁹ lapsus d̃ ce
lo fact⁹ serpēs. q̃a ifidiose iā venena
sp̃gē cupiebat. emisit venenum de p̃
prio. locut⁹ ē de suo. q̃a q̃ loq̃tur men
daciū d̃ suo loq̃t⁹. s̃ miseri audiēdo
dimiserūt qd̃ cōe eāt vñ beati erāt. s̃ ad
suum p̃prium redacti. cum volunt p̃u
se eē filēs dō. h̃ em̃ eis dīceat. gustate
s̃ erit s̃icut dī. appetētes qd̃ n̄ erant.
qd̃ acceperāt amiserūt: Ergo fr̃es ad
h̃ valeat qd̃ dicim⁹ caritati ṽre p̃pter
fontes. vt fluāt de vobis cōualles es
tote. s̃ cum omnibus conferte qd̃ de
dō hētis Iñt̃ mediū fluāt aq̃. nulli
inuidiatis. bibite. saturamini. mana
te. saturate: Vbiq̃ communis aqua
dei habeat gloriam. non hominum
priuata mendacia:

Explicit sermo secundus incipit tertius de eodem po:

Religium patrum psalmi huius per tractandum debitorum nos esse meminit caritas vestra. Quod ergo opus est ut intentionem vestram aliquo primo moueam. Video enim vos ad intelligenda sacramenta prophetica omni alacritate suspensos. nec opus est ut iterum faciat sermo meum. quod iam fecit spiritus dei. Hoc potius agamus quod vigeat: De fontibus emissis in puallibus et de aquis iter medium montium praeseutibus iam dictum est. sed adhuc vultis dictum est. hinc deiceps ordiamur. Sequitur enim. Potabunt omnes bestie filie. Quid potabunt? Aquis praeseutes in medium montium. Quid potabunt? Fontes emissos in conuallibus. Et qui potabunt? Bestie filie. Videmus quod et haec etiam in ista creatura bestias filie bibere de fontibus et de rivis in montes curretibus. Sed iam quoniam deo placuit talibus rex figuris abscondere sapientiam suam non auferre studiosis. sed claudere negligenter. aperire pulsantibus. placuit etiam ipso domino deo nostro ad hoc hortari vos per nos. ut in his omnibus quae velut de corpali et de visibili creatura dicuntur. quam aliquo spiritualiter absconditum. quod iuxta gaudeamus. Bestias filie gentes intelligimus. et multis hoc locis scriptura testatur. sed tamen evidentissima duo maxime occurrunt documenta quod in archa noe. quod nec omnino dubitat ecclesiam esse figuratam non includeret omnia genera animalium. nisi in illa unitate copagis omnes gentes significarentur. nisi forte putamus. si omnia talia periret diluvio deleteret. defutura fuisse deo potestate iubedi ut terra pouderet. sicut primo verbo ei per duxerat. Quod ergo frustra non temere. non aliquo idiotia dei vel inopia potestatis. iussa sunt animalia illa in archa includi. Quam postea quod venit tempus. iam enim deum et aliter evidentissimum adiungere testimoniis. cum enim venit tempus per illud quod in archa erat praefiguratum. iam in ecclesia completum. petrus apostolus dubitans dare sacramentum evangelicum gentibus in circumcisis. ymmo non dubitans. sed omnino dandum esse non putans. quodam die esuriens cum praedere vellet ascendit ut oraret. Hoc in actibus apostolorum omnibus bene legentibus et bene audientibus notum est. Illo igitur orate sancta est illi mentis alienatio quam greci extasin dicunt. id est auersa mens eius a consuetudine corpali ad visum quendam contemplationis alienata a partibus. Tunc vidit vas quoddam veluti lintheum quatuor lineis summitti de celo. ubi erant animalia omnis generis bestie. et sonuit ei vox. petre macta et manduca. Ille autem qui in lege erat eruditus et in consuetudine iudaica creuerat preceptum quod per moysen dei famulum retinebat. totamque vitam suam fideliter custodierat respondit absit a me domine. nunquam comede aliquid itrauit in os meum. Quod autem et immundum dici a iudeis et a lege bene nouerunt quod ecclesiasticas litteras didicerunt. Et vox ad illum. qui deus mundauit. tu immunda ne dixeris. Hoc autem factum est. et ablatum est ille discus qui demonstrabat. ter de celo summissus. Discus qui quatuor lineis continebatur. orbis terrarum erat in quatuor partibus. Has quatuor partes sepe scriptura commemorat orientem et occidentem aquilonem et meridiem. Ideo quia totus orbis terrarum per euangelium vocabatur. quatuor euangelia conscripta sunt. Ter autem submissum vas de celo haec significat quia dictum est apostolis: Ite baptizate omnes gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti. Bene colligitur sicut iam nostris duodenarius etiam numerus discipulorum. Quod frustra duodecim habere voluit. Et ita numerus ille sacrosus est ut in locum vni qui ceciderat non posset nisi aliter ordinari. Quare duodecim a postoli. Quia enim quatuor sunt orbis partes. et totus orbis in euangelio loquatur

tur vñ quatuor euāgelia cōscripta sūt.
et tot⁹ orbis in noīe trinitat⁹ vocat⁹. vt
cōgregetur i ecclā. q̄tuor ter ducta du
odecim fiūt Ergo nō miremur si de ill⁹
aqs inter mediū mōtiū p̄trāseūtibus
in illa doctrina aplīca fluēte in medio
p̄pter cōcordiā cōmuniōis oēs bes
tie filue bibūt Dēs em̄ erat in archa.
oēs in disco. oēs mactat et māducat
petrus. q̄a petrus petra. petra ecclā:
Quid est mactat⁹ et māducat⁹: Occidē
in eis qd̄ erāt. et in sua viscera assumē
Dissuāstī pagano sacrilegia. occidis
ti qd̄ erat. dato sacramēto xpī icoꝝ po
rasti ecclē. māducasti ipse. Ergo bes
tie potāt istas aqs p̄trāseutes. tñ n̄
manētes. sed p̄trāseutes Omnis enī
doctrina q̄ toto isto tpe dispēsat trā
sit Inde dicit apls et sciētia destruet⁹
et p̄phēcia euacuabitur: Quare ista
euacuabūtur: Ex pte enī scim⁹ et ex p
te p̄phetam⁹. cū at venerit qd̄ p̄fectū
est qd̄ ex pte ē euacuabitur. nisi forte
putat caritas vestra q̄a in illa ciuita
te cui dicitur. collauda ih̄lm dñm. lau
da deū tuū syon. quoniā cōfortauit
seras portarū tuarū iā cōfirmatis vec
tib⁹ et clausa ciuitate vñ vt iā pridem
dixim⁹ nēo exit amic⁹ et q̄ nēo itrat i
mic⁹ Quia codex ibi nob̄ legēd⁹ ē aut
tractād⁹ sermo. quēadmodū vobis
mō tractatur: Ideo mō tractatur vt
ibi teneat⁹ Iō mō p̄ syllabas diuidit⁹.
vt ibi tot⁹ atq; iteger cōtēpletur Nō
tibi deerit v̄bū dei. s; tñ n̄ p̄ lras. nō p
sonos. nō p̄ codices. nō p̄ lectorē. nō
p̄ tractorē Quō ḡ: Sicut i p̄cipio e
rat v̄bū et v̄bū erat apud deū et deus
erat v̄bū: Nō em̄ sic ad nos vēit. vt in
de discedēt. q̄a in h̄ mūdo erat. et mun
d⁹ p̄ eū fact⁹ ē Tale v̄bū cōtēplaturī
sumus Appēbit em̄ de⁹ deoꝝ in syon
Sed hoc qñ: Post pegrinationē fini
ta via. si tñ post finitā viam nō iudici

trademur vt iudex mittat in carcerē:
Sed si finita via sicut speram⁹ et op
tam⁹ et studem⁹ ad patriā venerimus
ibi cōtēplabimur qd̄ sp̄ laudabimus.
Nec illud deficiet qd̄ nobis p̄st⁹ o est.
nec nos qui fruem⁹. nec fastidiet qui
māducabit. nec deficiet qd̄ māduca
bit Magna illa et mira cōtēplatio e
rit Et q̄s de illa digne dicet isto tēpe.
cū inter mōtes fluūt aq̄: Interim ḡ
fluāt aq̄ inter mōtes et p̄trāseāt. cum
p̄trāseūt aq̄ bibitur in pegrinatione.
ne siti in via deficiam⁹ Notabūt oēs
bestie filue Iñ venistis. de filua collec
ti estis Et q̄lis filua: Nullus hoīm ibi
p̄trāfibat. q̄a nullus p̄phā illuc missus
erat Sed ad archā cōstruēdā concisa
sunt ligna de filiis. iñ ligna. iñ bestie.
iñ venistis ḡ bibite Notabūt oēs bes
tie filue: **E**uscipiēt onagri in hitim
suā Onagros magnas q̄sdā bestias
dicit Quis em̄ nesciat onagros dici a
grestes afinos: Magnos ḡ q̄sdam
dicit indomitos Nullum em̄ hēbant
gētes iugū legis. vivebāt multe gen
tes morib⁹ suis. supba iactācia vagā
tes tāq; in deserto Et oēs qd̄ bestie
ita. sed onagri positi sunt ad significa
tionē magnitudinis Notabūt et ipsi in
hitim suam: Fluūt em̄ et ille aq̄. iñ bi
bit lep⁹. iñ onager. lep⁹ pu⁹ et onager
magnus. lep⁹ timid⁹ et onager ferus.
vterq; iñ bibit. s; q̄sq; i hitim suā Non
dicit aq̄ lepori sufficio. et repellit ona
grum. neq; hoc dicit onager. accedat
lepus. si accesserit rapietur. tam fideli
ter et temperate fuit. vt sic onagrum
faciet ne leporē terreat Soāt strepi
tus vocis tulliane. cypero legitur ali
quis liber est. dyalogus eius est. siue
ip̄sius. siue platōis. seu cuiuscumq; ta
lium. audiunt imperiti. infirmi. mino
ris cordis. quis audet illuc aspirare:
Strepitus aq̄ et forte turbate. certe

tamen tam rapaciter fluentis . ut
aiāl timidū n̄ audeat accedere ⁊ bibē
Cui sonuit . in principio fecit d̄s celū
⁊ terrā . ⁊ nō ausus ē bibē : Cui sonat
psalm⁹ ⁊ dicat . multū est ad me : Ecce
modo qđ sonat psalm⁹ . certe occulta
sūt misteria . tñ ita sonat ut ⁊ pueros
audire delectet . ⁊ imperiti accedāt ad
bibēdū . ⁊ faciat ructēt in psallēdo
Bibūt g̃ miōres bestie ⁊ maiores . s;̃
capaci⁹ maiores . q̃a suscipiūt onagri
in fitim suā Bibat minor qđ dictū est
viri diligite vxorē vras . sicut ⁊ xp̄s di
lexit eccl̄am muliēs viris suis subdoi
te sint B . bāt miōres dictū ē āt dño . si
licer dimitte vxorē dī ex cā : Prohibu
it dñs ⁊ dixit nō licere Nō scitis inqt
q̃a de⁹ ab inicio maꝝculū ⁊ feminā fecit :
Qđ de⁹ cōiūxit hō nō sepaēt Deinde
addidit . qđ dimiserit vxorē suā excepta
eā fornicatiōis facit eā mechari . ⁊ si a
liā duxerit mechatur Cōfirmavit cō
pedē . hoc expedit colligato . pus agēt
ne ligat⁹ Alligat⁹ es vxori . ne q̃heris
solutionē . solut⁹ es ab vxore ne q̃he
ris vxorē . S;̃ nōdū es onager . ⁊ solu
t⁹ ab vxore . habes ibi qđ ⁊ lep⁹ bibas .
⁊ si accepis vxorem nō peccasti Dis
cipuli āt cū viderēt dictū a dño n̄ licē
vllō mō p̄ter cām fornicatiōis disun
gi cōiugia . si talis ē iqt̄ causa cū vxo
re . nō expedit ducere Et dñs . nō oēs
capiūt v̄bū h̄ Nā v̄bū dicitis . q̃a si ta
lis ē cā cū vxorē . nō expedit ducere S;̃
nūqđ soli onagri bibituri sūt : Nōne
oēs capiūt v̄bū h̄ . multi nō capiūt Et
q̃ sunt q̃ capiūt : Suscipiēt onagri i fi
tim suā Quid est suscipient onagri in
fitim suā Qui potest cape capiat :
Deinde sequitur in conuersione sua
psalmus : **S**uper illos volatilia celi
inhabitabunt Super quos : Super
onagros . an potius super montes :
Illic enim sensus iste dirigitur . inter

medium montium p̄trāsibunt aque :
Notabūt omnes bestie filie . suscipi
ent onagri in fitim suā . sup illos vola
tilia celi inhabitabūt : Cōgruētus in
telligim⁹ sup mōtes . q̃a h̄ est etiā hunc
simile creature : Sup mōtes p̄nt ha
bitare volatilia nō sup onagros Nō
hoc intelligerem⁹ si nō necessitas co
geret Sup mōtes g̃ volatilia celi iha
bitabūt Videm⁹ aues istas ihabitare
sup mōtes . sed multe earū habitant in
campis . multe in cōuallib⁹ . multe i ne
moribus . multe in ortis . nō oīs sup
mōtes Sunt quedā volatilia . que nō
habitāt nisi sup mōtes : Spirituales
qđā aiās significat h̄ nomē : Volatili
a spūalia corda sunt . q̃ aere libero per
fruūtur : Gaudēt serenitate celi aues
iste . sed tamen pastus earū in mōtib⁹
illic inhabitabūt Nōstis mōtes iam
tractati sunt Ad mōtes p̄phete . mōtes
ap̄li . mōtes oīs p̄dicatoēs v̄itatis .
Quicumq; vult esse spiritualis . ibi in
habitet . nō in corde suo aberit . habi
tet . p̄ferat volādo : Habem⁹ aues sig
nificātes aliqd spirituale Nō frustra
dictum est . renouabitur iuuetus tua
sicut aquile Nō frustra dictū est de a
braham . de sacrificio abrahā . aues āt
nō diuisit abrahā : In illo sacrificio sa
tis mystico accepit tria aiālia . arietē
trimum . vaccam trimam . capram
trimam ⁊ turturē ⁊ columbam : Di
uisus est aries . ⁊ aduersus inuicē p
tes constitute Diuisa capra . nichilo
minus aduersus se ptes constitute :
Diuisa vacca . sic etiam de ipsius car
ne factum est Et subiecit scriptura
Aues aut nō diuisit : Deinde dicitur .
trimus aries . trima vacca . trima ca
pra . De auium etate tacetur Vnde ro
go vos . nisi quia significātur in aui
bus qđam spirituales quorum etas
tp̄alis p̄pterea tacetur . q̃a eterna me

ditatur et transgreditur desiderio et intellectu omnia temporalia spirituales viri. qui de omnibus iudicant et a nemine iudicantur: Itaque ipsi soli non diuiduntur in hereses et scismata In ariete intelliguntur prepositi. ducunt enim greges In vacca plebs intelligitur iudeorum. habuit enim iugum legis sub quo laborabat: In capra intelligitur ecclesia de gentibus. quibusdam enim liberis saltibus insultabat et amaro pascebatur oleastro: Prima sunt dicta hec animalia. quia tercio tempore gratia revelata est: Nam primum fuit ante legem. secundum ex quo lex data est. tertium quod nunc est ex quo regnum celorum predicatur Quid ergo dicimus quod aries non diuidatur: Nonne episcopi fuerunt auctores scismatum et heresum: Non ro autem si plebes ipse non diuideretur. id est si vacca non dideret si capra non diderit erubuisse fortasse illi in diuisionibus suis. et ad compagem remeassent Diuiduntur duces. diuiduntur et plebes ut cecus cecum sequatur et simul in foueam cadant: Non ut aduersus inuicem aues at non diuisit. spirituales non habent diuisiones. non cogitant scismata: Pax est in eis. custodiunt eam in ceteris quantum possunt: ubi in alijs deficiunt in se tenent: Si erit inquit filius pacis. requiescet super eum pax vestra. si quo minus ad vos reuertetur Non est filius pacis qui diuidi voluit. reuertetur ad te pax tua Quia aues non diuisit. veniet et caminus. nam consedit ibi abraham usque ad vespertinam et venit magnus terror diei iudicii Vesperta autem illa finis seculi. et caminus ille veniens dies iudicii. diuisit inter media illa que diuisa erant etiam caminus Si inquit media transiit caminus. alia in dexteram alia in sinistram sepauit: Sunt ergo quedam carnales et tamen ecclesie gremio continetur. viuentes secundum quemdam

modum suum. quibus tamen meminerit ne seducantur ab hereticis Quidam carnales sunt. diuisibiles sunt Aues quippe non diuisit. carnales diuiduntur Non potui loqui vobis quasi spiritualibus. sed quasi carnalibus Et quod probatur quia carnales diuiduntur adiungit: Cum enim dicit unusquisque vestrum. ego sum pauli. ego autem appollo. ego vero cephe. nonne carnales estis et secundum hominem abulatis: Rogo vos fratres audite et perficite. excutite vos de loco carnali. pergite in turturam et columbam Aues enim non diuisit: Sed quicumque talis promiserit. et secundum quendam modum vite aptum carnalibus et de gremio ecclesie non recesserit. et non fuerit seductus ab hereticis. ut ex contraria parte diuidatur. veniet caminus et ad dexteram ponetur sine camino non poterit: Si si caminum pati non vult pergit in turturam et columbam Qui potest capere capiat Si autem non fuerit et edificauerit super fundamentum. ligna. fenulum. stipulam. id est amores seculares fundamentum fidei sue superedificauerit. tamen si in fundamentum sit christus ut primum locum ipsum habeat in corde. et ei nihil omnino adponatur. portatur et tales tolerent et tales. veniet caminus. incidet ligna. fenulum. stipulam ipse autem inquit saluus erit. sic tamen quasi per ignem Hoc agit caminus. alios in sinistram te parabit. alios in dexteram quodammodo eliquabit Aues autem non diuisit Sed aues videant si aues tales sunt que super montes illos inhabitent Non debent sequi altitudinem cordis sui. de quibus dicitur posuerunt in celum os suum Ne ventis tollantur. in montibus requiescant: Habeant auctoritatem sanctorum. requiescant in montibus. in apostolis. in prophetis Illic inhabitent tales aues. quia in montibus petras inveniunt. firmamenta quedam preceptorum: Sicut enim vna illa petra christus verbum dei. sic multa verba dei multe petre. et iste petre in montibus: Vide aues ibi habitant

tes Sup illos volatilia celi ibitabūt:
S; noli putare quia ista volatilia celi
auctoritate sua sequi: Vide qd dicat
psalm⁹. **D**e medio petray dabunt
vocē suā. **N**ō si dicā vob credite: hēi
dixit cyrēo. hēi dixit plato. hēi dixit pithe-
goras. qd vrm nō irridebit me: Ero
em̄ auis q nō de petra emitto vocem
meā: Quid michi vnusq; vest; dēt
dicē: Quid dēt dicē ille q sic istruct⁹ ē:
Si qd vobis euāgelizauerit p̄t q ac-
cepistis anathema sit: Quid m̄ dicis
de platōe & d cyrēo. & de vgilio: Ha-
bes an̄ te petras mōtiū. de medio pe-
tray michi da vocē tuā De medio pe-
tray dabūt vocē suā Audiatur qd pe-
tre audiūt. audiāt qd & in illis mul-
tis petris petra auditur. petra at̄ eāt
xp̄ist⁹ Audiāt q libēter. de medio pe-
tray dātes vocē suā: Nichil suauius
tali voce alitū Ille sonāt & petre reso-
nāt. sonāt illi. disputāt spūales: Reso-
nāt petre testiōnia. r̄ndēt scriptūe Ec-
ce in volatilia de medio petray dant
vocē suā. habitāt em̄ in mōtib⁹: Illi
mōtes & ille petre inde habēt vocem.
Et em̄ rigem⁹ scripturis. cōfugimus
ad apl⁹ paulū Ille vñ hēt: Cōfugim⁹
ad ysayā. ysayas vñ: Audi vnde **D**i-
gās mōtes de supiorib⁹ suis: **N**ō si
ad nos venerit hō gētilis incircūcis⁹.
creditur⁹ r̄po. dam⁹ ei baptismū. nec
reuocam⁹ ad illa opalegis. Et si nos
interroget iude⁹ qre ita faciam⁹. sona-
m⁹ de petra dicim⁹ hē fecit petr⁹. hē fe-
cit paul⁹ De medio petray dam⁹ vo-
cem nostrā Illa at̄ petra ipē petrus
mōs magn⁹. qñ orabat & illū visum
videbat de supiorib⁹ rigabat⁹ Paul⁹
apls dicit gētib⁹ si circūcidamī xps
vobis nichil pderit: Dicit hoc paul⁹
tāq; mōs inde nos dicimus. sonātes
de petra. riget dñs ipām petrā de su-
periorib⁹ suis. **N**ā cū ista petra adhuc

ēēt in infidelitate aspa. volēs eū rigare
de supiorib⁹ suis vt fluere aq̄i cōual-
le clamauit. saule. saule qd me psegrif:
Nō ei legit xphām. nō ei legit alterū
aplm⁹ **D**ia em̄ ista cōtēpneret mons
magn⁹. rigauit illū de supiorib⁹ suis.
et statiz rigat⁹ et manāe iā volēs. do-
mie ait qd me iubes facere: Accipe il-
lū mōtē vel petrā vñ possis dāe vocē
tuā Accipe illū & vide rigari de supio-
rib⁹. & effluē in inferiorib⁹ Audi hoc i
vno loco. siue inq̄t mēte excessim⁹ dō
siue tēperātes sum⁹ vobis Quid ait:
Nōtē excessim⁹. vos cape nō potes-
tis Excessim⁹ ei oīa ista carnalia. vos
adhuc carnales estis Deo ergo mēte
excessim⁹. & qd videm⁹ cū mēte exce-
dim⁹. effari nō possum⁹ **I**bi em̄ audi-
uit ineffabilia vba q nō licet hōi loqui:
Quid ḡ iquāt illi carnales. illi leporēs:
Nos nō irrigabim⁹. ad nos nichil p-
ueniet: Et quō emitter fontes in con-
uallib⁹: Et quō in medio mōtiū ptrā
sibūt aq̄: Ad hē ḡ ptiēt. siue tēperātes
sum⁹ vobis **V**n̄ & hoc quē imitemur.
caritas xpi inquit cōp̄ellit nos Tu p-
ticeps verbi. & si hodie spiritualis. he-
ri carnalis. ad carnales dedignaris
descendere cum verbum caro factū
sit vt habitaret in nobis: **B**ñdicam⁹
ergo deum. & laudemus eum qui ri-
gat montes de superioribus suis **I**n-
de veniet irrigatio ad trā. in̄ & hūilia
saturabūt **S**eq̄tur em̄ **D**e fructu
operum tuorū faciat⁹ terra Quid
est de fructu operum tuorum: **N**e-
mo gloriatur in operibus suis. sed
qui gloriatur in domino gloriatur:
Gratia tua faciat⁹ cur faciat⁹. non
dicat meritis suis datam grām fuisse
Si gratia dicitur. gratis dat⁹. si ope-
ribus redditur. merces redditur:
Gratias ergo accipe. quia impi⁹ iusti-
ficaris De fructu operum tuorum sa-

ciabit' tra: **P**roduces fenū iumētis
et herbā fuituti hoīm: Vex est video.
agnosco creaturā. pducit tra fenū iu
mētis et herbā fuituti hoīm. sed vi
deo et alia iumēta dñi q̄ significāt cū
dñi boui tritūrati os nō ifrenabis: Di
cit em̄ ipm iumētū. nūq̄ de bob' pti
net ad deū: p̄t nos scriptura q̄ dicit:
Quō q̄ pducit tra fenū iumētis: Qd
dñs cōstituit. vt q̄ euāgelū ānūciāt d
euāgelio viuāt: Nō sūt p̄dicatores et
ait illis. oīa q̄ ab ip̄is apponūtur vo
bis. māducate Dign' ē em̄ operarius
mercede sua Cum em̄ dixiss̄. q̄ appo
nūt' vob' māducate. ne illi dicerēt. i p
bi erim'. ad mēsas alienas indo gebi
m'. vis nos eē ita frōtosos. nō inq̄t.
nō ē illa doātio eoz. s; vza merces:
S; cui' rei merces: Quid dāt: Quid
accipiūt: Accipiūt spūalia. dāt carna
lia. dāt aux accipiūt fenū: Vis em̄ ca
ro fenū. et claritas carnis vt flos feni:
Dia tpalia q̄ tibi supfluūt. et redūdāt.
fenū iumētoz s;: Quae: Qd carnalia
sūt: Audi q̄z iumētoz sūt fenū Si nos
vob' spūalia semīauim'. magnū est si
carnalia vza metam' Hoc apl's dixit
talis ānūciator tā laboriosus tā impi
ger. tā exercitatus. vt ipm fenū dona
ret terre. Ego inq̄t nullius hoz vsus
sum: Nō dicit sibi deberi et nō accepit.
nec cōdempnauit eos q̄ acceperunt
qd̄ debebat: Qd̄ p̄nādi em̄ erāt eri
gētes indebita nō accipiētes incedē
suā. ille tñ et ipam incedē doāuit: Nō
q̄a alius tibi doāuit. nō debes alteri:
Alioqn nō eris irrigata tra q̄ pducit
fenū iumētis De fructu opex tuoz i
q̄t faciabitur terra. pducēs fenū iu
mētis Tu noli esse sterilis. pduc fe
num iumētis: Si nolunt iumenta fe
num tuum. nō te tamē sterilem inue
niāt. accipis spūalia redde carnali
a Debita sunt militi. militi reddes p

vincialis xp̄isti es Quis militat suis
stipēdijs vniq̄: Quis plātat vineam
et de fructu eius nō edit: Quis pascit
gregem et de lacte ei' nō p̄cipit: Non
ideo dico vt iste fiāt in me: Sūt qdā
miles qui etiā puinciali donaret āno
nā. sed tamen reddat puincialis anno
nā Vt at hinc dicā poci' q̄a iumēta sūt
boui tritūrati os nō infrenabis. pou
cēs inq̄t fenū iumētis Et q̄si h̄ expo
nēs adiecit: Et herbā fuituti hoīz
Nō nō intelligēs qd̄ dictū ē pducēs
fenum iumētis. repetitiōe exposuit
qd̄ p̄misit Qd̄ em̄ dixit supra fenum.
postea herbā noiāuit: Qd̄ at dixerat
iumēt' h̄. fuituti hoīm dixit Ergo f
uituti et nō libertati Vbi q̄ ē. vos in li
bertatē vocati estis: Sed audi eūdē
ipm Cū em̄ liber sim ex oīb'. oīm ser
uum me feci. vt plures lucrī facerem:
Et q̄b' dixit in libertatē vocati estis:
Et qd̄ adiūxit: Tñ ne libtatē in occa
sionē carnis detis. sed p caritatem fa
uite inuicem Quos liberos fecerat.
seruos fecit. nō cōditione seruili. sed
tamen xp̄isti redemptione. nō neces
sitate sed caritate Per caritatem in
quit seruite inuicē Sed xp̄o seruim'
inuicem ait nō populis. nō carnalib'
nō infirmis. Bene xp̄isto seruis. si
seruis quibus xp̄istus seruiuit. Nō
ne de illo dictum est. bene seruiente
plurimis: p̄pheta legit'. de nullo nisi
de xp̄isto accipi solet. audiam' tamē
p̄prie. et in euāgelio vocē eius Quicū
q̄ inq̄t i vobis vult maior eē erit ves
ter seru'. Seruum suū te fecit. qui te
suo sanguine libex fecit Dicite h̄ no
bis. quia verum dicitis Audi illū alio
loco. nos at seruos vzos p̄ ipm. Nū
diligite seruos vestros. sed in domio
vestro Prestet nobis vt bene serua
m' Nam velim' nolum' serui sum'.
et tamen si volentes sumus nō neces

fitate. sed caritate seruim⁹ Quodam
mō ei q̄si supbia seruoꝝ stomachata
videbatur cū dicēt dñs. erit vester ser-
u⁹ q̄ poluerit inter vos maior esse. Iā
em̄ filij zebedei sedes altissimas que-
rebāt. vn⁹ volebat sedere ad dexterā
alter ad sinistrā. dicētes p̄ matrē qđ
ip̄si cupiebāt Dñs nō illis sedes inui-
dit. sed cōuallē p̄us ploratiōis oñdit.
q̄si dicēt. illuc vultis venire. vbi sum
ego. venite qua eo: Quid est venite q̄
eo: Per hūilitatem eo de sblimitate
descēdi. z hūiliat⁹ ascēdo Vos in traī
veni. z ante vultis volare q̄ pasci. p̄us
nutrimi. educami. ferte nidū Quid ei
ait: Quō illos reuocauit ad hūilitatē
iā q̄rētes altitudinē: Potestis bibere
calicem quē ego bibitur⁹ sum: t̄ illi z
ciam in hoc supbi: possum⁹ Quō pe-
trus tecū vsq̄ ad mortē fortis vir do-
nec femia diceret z iste cū illis erat. sic
z isti possum⁹ Potestis: Possumus
Et ille. calicem qđ meum bibetis. z si
mō nō potestis bibetis. quō petro.
nō potes me mō seq̄. seq̄ris at̄ postea
Calicē qđ meū bibetis. sedere ad dex-
terā vel ad sinistrā meā. nō ē meū dāe
vobis Quid est nō est meū dare vo-
bis: Nō ē meū dāe supbis Adō qđ⁹
loquor supbi estis. ideo dixi. n̄ ē meū
dare vobis: Sed forte dicerēt erim⁹
hūiles Nō q̄ eritis vos. ego vob̄ dixi
Nō dixi nō dabo hūilib⁹. s̄ n̄ dabo su-
pbis: Qui q̄ ex supbo fit hūilis. n̄ erit
q̄ erat Ergo p̄dicatoēs vbi. z iumēta
z serui sunt: poucat terra. si irrigata
ē fenū iumētis. herbā seruituti hoīm
Ip̄se ē em̄ fruct⁹ vt possit fieri qđ dic-
tū ē in euāgelio. vt z ip̄si recipiāt vos
ī tabernacula et̄na: Vide de feno quid
facias. vide de re vili qđ emas: Vt re-
cipiāt vos inq̄t in tabernacula eterna
Vbi erūt ip̄si illuc vos recipiāt Quāē
h̄. Qz q̄ recipit iustū ī nomie iusti. m̄ce

dem iusti accipiet. z q̄ suscipit pphām
ī noie pphē. m̄cedē pphē accipiet. z q̄
dederit calicē aque frigide vni ex hys
mimis tm̄ ī noie discip̄li. amē dico vo-
bis nō p̄det m̄cedē suā: Quā m̄cedem
nō p̄des: Recipiāt vos ī tabernacula
et̄na Quis n̄ festiēt: Quis nō a lacri-
us currat: Si terra estis. rigamini de
fructu op̄eꝝ dei. ne dicatis nō ē cū q̄
b⁹ faciam⁹ P̄dicatoēs n̄ri iumēta
triturācia. hoīēs seruiētes. nō indigēt
nostri. q̄re tamē ne q̄s indigeat postre-
mo z q̄ nō indiget iueniet ī te qđ nolit
accipe Accipit ei bonā volūtātē. cū tu
accipias pacē: Et si em̄ n̄ q̄rit datū. s̄
req̄rit fructū. q̄re tm̄ ne q̄s indigeat z no-
li dicē. si pecierit dabo Exspectas q̄ vt
petat Si pasci bouē dei quō trāseūtē
mēdicū: Illi petētī das. q̄a scriptū est
ōnī petētī da. de isto qđ scriptū ē: Be-
at⁹ q̄ itelligit sup egenū z pauperem:
Quere cui des. beat⁹ ei q̄ itelligit sup
egenū z pauperē. q̄ p̄occupat vocē pe-
tituri: Si sic iter vos indigēt milites
xp̄i vt etiā petāt. videte ne vos iudi-
cēt añq̄ petāt Quō iqs q̄ro: Est o cu-
riosus. esto puid⁹ Prospice attende
vnde quisq̄ viuāt. vnde transigat. vñ
de habeat. ne reprehendatur ista curi-
ositas tua Terra eris producens fe-
num iumentis. z herbam seruituti
hominum: Curiosus esto. z intellige
super egenum z pauperem: Alius
ad te venit vt petat. alium tu preueni
ne petat: Sicut enim de illo qui te
querit dictum est. omni petenti da:
sic de illo quem tu debes querere dic-
tum est. sudet elemosina in manu
tua. donec inuenias iustum cui eam
tradas: Cum enim dandum sit et
istis pauperibus petentibus. non
enim ab eis inhiuit deus elemosi-
nas cum xp̄istus de ip̄sis dicat. quā-
do facis epulum. cōuoca cecos. clau-

35
vos debiles. nō hñtes vñ tibi redōāt.
ret ribuetur at tibi i resurrectione iul-
rox. voca z ipōs. pascet ipōs. epulaē
cū illi epulāt delectare cū illi sagināt.
Illi pae tuo. tu iusticia dei. Nōo vob
dicat: pceptū ē a xpo vt seruis dei de-
tur. medico nō detur. Absit pñsus. ipi
us ista loq̃t da illi. sed multo magis il-
li. Ille em̃ petit z in voce petet. agnos-
cis cui des. Ille at̃ q̃nto min⁹ petit. tā-
to magis tibi vigiladū ē vt p̃occupes
petitū. aut forte mō ñ petitū z ali-
qñ dāpnatū. Itaq; curiosi estote ad
ista frēs mei. z iuēietis mltōz dei ser-
uoz idigētia. tātū vt velitis iuēire. S;
q̃a delectat vos excusatio qua vultis
dicere nesciebam⁹. p̃pterea nō iuēit.
Ipse dñs loculos habebat q̃ mitte-
bātur necessaria. z possidebātur num-
mi p̃pter vsus eorum q̃ cū illo erāt et
ei⁹. Nō ei cū dñs esuriuit ihs euāgelista
m̃tetur. Voluit esurire p̃pt te. ne tu e-
surias in illo q̃ paup fact⁹ ē cū diues
eēt. vt illi⁹ paup̃tate nos ditaremur.
Habuit em̃ loculos. z dictū ē d̃ q̃bus
dā feminis religiosiis q̃ abulabant q̃
ibāt pedes ei⁹ euāgelizātes. z misra-
bāt ei de sba sua. Nō iāñ ille muliēs i
euāgelio. vbi erat qd̃ i etiā vxor cuius
dā cūza pcuratoris herodis: Vide q̃
fiebāt. futur⁹ erat paul⁹ nichil tale ali-
qñ q̃rēs. z oia puicialib⁹ donās. Sed
q̃a multi ifirmi isti q̃nturi erāt. magis
ifirmoz psoāni suscepit xps. Subli-
mius paul⁹. nūq̃d xpo: sublimi⁹ xps.
q̃a misericordi⁹: Cū em̃ videt paulū
ista nō esse q̃ntū. puidit ne dāpnaret
q̃ntū. z p̃buit exēplū ifirmo. quō cū
videt multos pnos z gaudētes itu-
ros: ad martinū passiōis. exultatu-
ros in ipsa passiōe forte cētenarios
maturos ad horreū. quozūdā tñ ifir-
moz q̃s videbat posse p̃turbari vñ
ra passiōe. ne deficeret tamē. sed pe-

cua voluntatem humanā voluntati
creatoris cōiūgerent: ipsoz psonam
voluit suscipe in passione xp̃istius di-
cēs. tristis est aīa mea vsq; ad mortē.
z itez. pater si fieri p̃t trāseat a me ca-
lit iste: Docuit quid esset dictur⁹ infir-
mus. s; secut⁹ oñdit qd̃ facere deberet
ifirmus: Derūptū nō sicut ego volo.
sed q̃modo tu vis pater: Quomodo
q̃ in passione ifirmoz psonā sustinu-
it. p̃figurata illa in corpe suo. q̃a z illa
mēbra ei⁹. neq; em̃ frustra dictū est.
im̃fectū meū viderūt oculi tui. z in li-
bro tuo oēs scribētur: sic z in loculis
hñdis. z in epigēda qd̃ammodo anno-
na nō petēdo sed p̃bēdo idigentiam
suscepit: Suscepit ei zache⁹ z gaudet
Qui hoc bonū: Trist o an zacheo: Ve-
re si nō suscipet zacheus. nō erat vbi
maneret mūdi fabricator: Aut si nō
pasceret zacheus idigeret ihs qui de
quib⁹ panib⁹ tot milia hoīm satura-
uit: Cū q̃ q̃sp̃ sanctū suscipit. nō sus-
cepto sed susceptori p̃statur. Nūq̃d i
illa fame nō pascebatur helyas: Nō
ne coruus afferebat panem z carnē
seruo dñi. seruete creatura: Quid⁹ ē tñ
pascēdo ad viduā. ñ vt militi s; vt pu-
ciali aliqd̃ p̃staret. Ergo q̃a dicebam⁹
frēs z de pascēdis paupib⁹ cū dñs lo-
culos haberet tñ qñ dixit iude eū tra-
dituro. qd̃ facis fac velociter. nō itelli-
gentes ceteri quid dixisset. arbitratī
sunt eum dixisse vt aliquid prepara-
ret quod daretur pauperibus. ille em̃
loculos habebat. hoc in euangelio
scriptum est. posset hoc suspicari nisi
hoc haberet in consuetudine domi-
nus: De hñs ergo que dabantur et i
loculos mittebantur: Dabatur em̃ z
illis pauperibus quos deus docuit
non contempnendos. sed si illū ñ cō-
tempnis. q̃nto magis bouem p̃ quem
trahatur pec area: Quāto magis ser-

torib⁹ vītat⁹ Audi q̄a de trā hēm⁹ in
q̄t thezaur⁹ istū i vasis fictilib⁹. vt emī
nētia sūt v̄tutis dei Sp̄s ē p̄ais q̄ de ce
lo descēdit. vt e trā educat. cū p̄ suoz
suoz carnē p̄dica⁹ Terra fenū pducit
vt panē de trā educat: Que trā fenū
pducit: Plebes pie. plebes scē. Aur
de q̄ trā panis educat⁹: Verbū dei d̄
p̄lis. de dispēsatorib⁹ sacramētoz dei
adhuc in trā ābulātib⁹. adhuc corpus
trenū portātibus **E**t vīnū letificet
cor hōis M̄o se ad ebrietatē paret.
ymmo se oīs hō ad ebrietatē paret La
lix tu⁹ ieb̄as q̄ p̄clar⁹ ē M̄olum⁹ dicē
nēo se iebriet. Inebriami. s̄ videte vñ
Si vos iebriat calix dñi p̄clar⁹. vide
bit⁹ ista ebetas i opib⁹ v̄ris. videbitur
i scō amorē iusticie. videbit⁹ postremo
i alienatiōe mētis v̄re. s̄ a trenis in ce
lū **U**t exhilaet faciē ei⁹ i oleo Video
q̄ terra q̄ntū fructū educat si pducit
fenū iumētis: M̄o isti sūi v̄dūt qd
dāt. nō em̄ v̄ditoēs euāgely sunt:
Gratis dāt q̄a ḡtis acceper̄t Baudēt
hōis opib⁹ v̄ris. hoc em̄ vob⁹ p̄dest. n̄
em̄ q̄rūt datū. s̄ q̄rūt fructū Quid ē
exhilaratio faciē i oleo: B̄a dei nitor
qdā i māifestatiōe. z sic dicit apl̄s vñ
cuiq̄ āt dat⁹ sp̄s ad māifestationem:
B̄a qdā q̄ ē hoīm ad hoīes p̄spicua
ad cōciliādū scm̄ amorē oleū d̄ in ni
tore diuio. z qm̄ excellētissima in xpō
apparuit totus orbis eū diligit. q̄ cū
contemptus hic esset. adoratur mo
do ab omni gente. quoniam ip̄sus ē
regnum z ip̄se dominabitur gentiū:
Tanta est enim eius gracia. vt multi
q̄ i eū n̄ credūt laudēt eū. z p̄pterea di
cāt nolle se i eū credē. q̄a nemo potest
implere qd iubet Laudoādo impediū
tur. qui in illum vituperādo seuēbār.
amatur tñ ab omnibus. p̄dicatur ab
oib⁹. q̄a excellēter vnct⁹. iō xps: Xps
em̄ vnct⁹. a crismate dict⁹ xps **M̄es**

syas hebrayce. grece xrist⁹. latie vne
tua. sed corp⁹ suū totū pūguīt Dñs
q̄ veniētes accipiūt grām vt exhilare
tur facies in oleo **E**t pais cor hōis
cōfirmat Quid ē h̄ frēs: Quasi cepit
itelligi de q̄ pane dicet Pais em̄ iste
visibilis stomachū cōfirmat. vētrem
cōfirmat Est ali⁹ pais q̄ cor cōfirmat
q̄a pams ē cordis: Bā em̄ dixerat de
pane supi⁹. vt educat panē de terra.
sed nō dixerat q̄lis pams fit ille Et vi
nū letificat cor hōis Videtur iā dicē d
spūali vīno. nam ideo letificat cor ho
mis. s; adhuc putatur de vīno isto di
ci. q̄ ebrii q̄h̄ leto corde videtur appa
rere Utinā letēt⁹ z nō rixēt⁹ Dicis m̄:
Quis leti⁹ ebri⁹: ymmo qd̄ isam⁹ ebri
o: Quid plerūq; iracūdi⁹: Est q̄ vinū
qd̄ vere letificat cor. z nō nouit aliud
nisi letificacō cor⁹: S; ne putes h̄ qd̄em
de spūali vīno debē accipi. de illo pāe
aut nō qd̄ z ipse spūalis fit. s; exposuit
z ipm̄. z pāis inqt cor hōis cōfirmat:
Ergo sic accipe de pane quō accipis
de vīno. int⁹ esuri. itus fiti. Bti q̄ eturi
ūt z fitiūt iusticiā. q̄a ipi saturabūtur
Pais ille iusticia ē. vinū illud iusticia
ē. Veritas ē. vītas xps ē. Ego sum iqt
panis viu⁹ qd̄ celo descēdi. z ego sum
vitis vos sarmēta Et pams cor hōis
cōfirmat Saturabūt⁹ ligna cāpi. id
ē grā educta de ira Ligna cāpi. pedes
aplorū **E**t cedri lybani q̄s plātauit
Cedri lybani potētes in sc̄lo. z ipi sa
turabūt⁹ Peruēit pais z vinū z oleū
xristi ad senatoēs. ad reges. ad nobi
les Satiata sunt ligna cāpi Prius hu
miles satiati sūt. deñ eciā cedri lybani.
sed q̄s plantauit ipse Cedri religiosi fi
deles. tales em̄ plantauit: Nam z im
pij sūt cedri lybani. quia cōterit dñs ce
dros lybani Lyban⁹ em̄ mōs est. ibi
iste arbores eciā scdm̄ lrām ānohissi
me sunt z excellētissime Lyban⁹ em̄ i

terptatur sicut legim⁹ i eis q̄ ista scrip
serūt cādidatiōz Lyban⁹ dñ cādida
tio Videtur at cādidatio eē seculi hu
ius. mō intētis z fulgētis in pompis
suis Sūt ibi cedri lybani q̄s plātauit
dñs. ipi faciabunt⁹ q̄s plantauit do
min⁹ Naz arbor inquit qm̄ nō plāta
uit pater me⁹ eradicabitur Et cedri ly
bani q̄s plātauit Illic passerēs ni
dificabūt Fulice dom⁹ dux est eorum
Vbi passerēs nidificabūt: In cedris
lybani Jam audiui⁹ q̄ sint cedri ly
bani nobiles seculi. excelsi genere. o
pibus. honorib⁹. z ipse cedri satiatur.
ille tamē q̄s plātauit ipse In hīs ce
dri passerēs nidificabūt: Qui sunt
passerēs: Aues equidem z volatilia
celi sunt passerēs. sed minuta volati
lia solēt dici passerēs: Sūt ergo qdā
spūales nidificātes in cedris lybani.
id est. sunt quidam serui dei audiētes
in euangelio dimitte oīa tua vel vnde
omnia tua z da pauperibus. z hēbis
thesaurum in celo z veni sequere me:
Et nō tantum hoc audierūt magni.
sed audierūt z parui z voluerūt hoc
facere z parui z esse spirituales. nō iū
gi vxoribus. nō macerari cura filio
rum. nō habere pprias sedes quibus
deligarētur. sed ire in vitam quādam
communē: Sed quid dimiserunt isti
passerēs: Adinuti em̄ seculi hui⁹ pas
serēs videtur Quid dimiserūt: Quid
magnum dimiserūt: Alius se cōuertit
dimisit cellam p̄is sui inopē. vix vnū
lectū z vnam archam Cōuertat se. ta
mē fact⁹ est passer. quesunt spūalia
Bene. optime Nō illi insultem⁹. non
dicamus. nichil dimisisti Nō supbiat
qui multa dimisit Petrus vt sequere
tur dominum nouimus q̄ piscator
erat. quid potuit dimittere: Vt frater
ei⁹ andreas. vel filij zebedei iohēs z ia
cob⁹. eciā ipi piscatores z tamen

quid dixerūt? Ecce nos dimisimus
omnia et secuti sumus te: Nō ei dixit
dñs. oblitus es paupertatem tuam. qđ
dimisisti ut totū mūdū acciperes?
Mulum dimisit. fratres mei. Mul-
tum dimisit qui nō solum dimisit qđ
quid habebat. sed etiam qđquid habe-
re cupiebat. Quis paup nō turgellit ī
spe seculi huius. qui nō cotidie cupit
augere quod habet? Ista cupiditas
precisa est. Ibat in immensum. accepit
modum et nichil dimissum est. Pro-
sus totum mūdum dimisit petrus et
totum mūdum petrus accepit. quasi
nichil habentes et omnia possidentes
Faciūt hoc multi. ista faciūt qui paz
habent et veniūt et fiūt passeres vtilēs
Admuti vidētur qđ nō habēt altitu-
dinem dignitatis secularis. nidificāt ī
cedris libani. Etē cedi libani nobi-
les et diuites et excelsi huius seculi. qm̄
cum timore audiūt. beatus q̄ intelli-
git super egenum et pauperem: Attē-
dūt res suas. villas suas. et omnes su-
perfluas copias. qbus vidētur excelsi
et prebēt illas seruis dei. Dant agros.
dāt ortos. edificāt ecclesias. moaste-
ria. colligūt passeres ut in cedris nidi-
ficēt. Passeres ergo faciantur cedris
libani qđ plātauit dñs. et illic passeres
nidificabūt Attēdite totam terram. si
nō ita est. Et loquerer ista nō solū cre-
didi. sed et vidi. dedit michi intellectum
ipsum experimentum: Interrogate
latissimas terras q̄ nostis. et videte in
q̄ multis cedris libani passeres illi de
q̄ locut⁹ sum nidificāt Sed tñ frēs
mei. ip̄i passeres spūales sunt q̄uis
nidificēt ī cedris libani. nō p magno
hē debēt cedros libāi et putāe illos eē
supiores a q̄b⁹ eorū necessaria cōplēt⁹:
Passeres em̄ sunt. ille at cedi libāi sūt.
Ergo fulice dom⁹ dur ē passē. Qm̄-
uis ī cedris libāi nidificēt passeres. n

tñ cedi libāi duces sūt passē. Ecce faci-
abūt ligna cāpi. Dēs ppli et cedi libāi
faciabūt qđ plātauit dñs oēs nobiles
et excelsi fideles. Illic id ē ī cedris libāi
passeres nidificabūt pbebūt ramos
facultatū suarum colligēdis minutis
spūalib⁹. Prebēt ista. faciūt h cedi li-
bāi qđ plātauit dñs: Faciūt et libēter
faciūt. nouerūt qđ faciāt. nouerūt qđ
accipiāt: Sed passeres q̄uis ī cedris
libāi nidificabūt. fulice dom⁹ dur ē eorū
Que ē fulice domus? Fulica sicut om-
nes nouim⁹ marina auis ē. vel ī stag-
nis ē. vel ī mari ē. Ip̄et qndam domū.
nō facile ī litore terre aut nūq̄. sed ī
hīs q̄ ī media aqua sunt. plerūq̄ q̄ ī
petris qđ aq̄ circūdat: Intelligim⁹ q̄
petrā eē ydoneā fulice domū. Nūq̄
fortius et firmitus habitat q̄ ī petra:
In quali petra? In mari cōstituta. Et
si tūditur fluctib⁹. frāgit tñ fluct⁹. nō
frāgitur petra. Hoc hēt magnū petra
ī mari cōstituta. Quāti fluctus cōtu-
derūt petram nostram ihesum xp̄m.
Elisi sunt ī illū iudei. illi fracti sunt. il-
le autem integer permāsit. Et vnusq̄
q̄ imitās xp̄m. ita fit ī isto seculo. id
est ī isto mari. vbi nō potest nisi pro-
cellas tēpestates q̄ sentire. ut nllī vē-
to cedat. nllī fluctui. sed oia excipiat et
integer maneat. Ergo fulice dom⁹ et
fortis est et humilis. Nō hēt domum
fulica ī excelsis. nichil illa domo firmi-
us et nichil hūili⁹. In cedris qđem ni-
dificāt passeres ppter pntem necessi-
tatem. sed petram illā hnt ducē q̄ flucti-
bus tūditur et non frangitur. imitā-
tur em̄ xp̄isti passionēs. Et si forte ce-
di libāi irate fuerit. et aliqđ molestie
vel scādali seruis dei ī ramis suis cō-
mouerit volabūt qđem inde passerēs
sz ve cedio remanēti sine nidis passe-
rū. Passeres em̄ non naufragabunt
nō peribunt. quia fulice domus dur

est eorum Quid ergo sequitur? **M**otes
altissimi ceruis Cerui inigni: spuales
transcendentes in cursu omnia spino
sa veprium atq; filuaru Qui perficiat
inquit pedes meos sicut cerui et sup
excelsa statuis me Teneant montes
altos alta precepta dei: sublimia cogi
tent teneant ea q; inltu eminet in scrip
turis iustificetur in summis Ceruis
enim sunt illis montes altissimi. quid
de humilibz bestiis: Quid de lepore?
Quid de ericio? Lepus minimu aial
et infirmu: ericius ecia spinosum mi
nor eorum Illud aial timidu: illud aial
spinis cooptum Spine em quid sig
nificant nisi peccatores? Qui peccat co
tidie eciam si no magna pecca minutis
simis spinis cooptus e In eo qd ti
met lep? e in eo qd minutissimis pec
catis opitur ericius est: et non pt te
nere illa excelsa et pfecta precepta Illi
enim motes altissimi ceruis Quid g
isti lepus et eric? Pereunt: No. Sic
em motes altissimi dati sunt ceruis:
vt et hys videas quid sequatur **P**e
tra refugium erichis et leporibz: quia
factus e dñs refugium paupis Do
nas petram illam in terra: refugiu e
erichis et leporibz ponas illa in mari.
domus est fulice Vbiq; vtil' petra et
in montibz ipa utilis **N**otes sine pe
tre fundamento: ruerent in pfundu
Nonne ia dudum de motibz diceba
tur illic volatilia celi inhabitabunt de
medio petrarum dabut voces suas?
Vbiq; ergo petra refugium nostruz
sive in montibz excelsa sit sive in ma
ri tundatur fluctibz non frangit' sive
in terra solidetur ad illam cerui. ad il
lam fulica: ad illam lepus et ericius.
Tundat pectora lepores: et erich co
fiteantur pecca sua. Licet coopti sint
minutis quide cotidianis q; peccat?
no eis tñ deest petra q; illos docuit di

cere: dimitte nobis debita nra sicut et
nos dimittimus debitoribz nris **P**e
tra refugiu erichis et leporibus **H**e
cit lunam in tpa **I**ntelligim? Spiritu
alter eccam crescentem de mmo: et
ista mortalitate vite quodamō senes
centem Sz vt propinquet ad solem.
no istam luna dico visibilem ocul: sz
que hoc nomine significatur ista **Q**u
obicura erat eccā: Qñ nōdum appa
rebat nōdum emnebat. sed duceban
tur hoies et dicebatur: hec est eccā. H
est xpūs vt sagittarent in obscura lu
na rōs corde **N**ō q; cecus e qui ple
na luna errat: Fecit lunā in tpa. **H**ic
enim tpaliter transit eccā **N**on enim
hic erit semp ista mortalitas **A**ugeri
et minui pt aliqn pertransibit: in tpa
facta est **S**ol agnouit occasum su
um **E**t hic quis sol nisi sol ille iusticie
quē sibi nō ortum impij plangent in
die iudicij: Qui dicturi sunt in illo di
e ergo errauim? a via veritatis et ius
ticie lumen nō luxit nobis: et sol non
ortus est nobis **E**i sol iste oritur qui
intelligit xpm **R**ecedit aut ab intel
lectu ei? xpūs: qui sic irat? fuerit fra
tri suo vt teneat odium **I**taq; irasci
mini et nolite peccare **C**aritas et fira
citur aliqn vt corrigat. nō tenet' rea:
quia nō inueterauit ira: vt verteret'
in odium **S**i at ira cōuersa fuerit in
odium: occidit sol super iracundiam
vrām **N**ō ergo occidat sol sup iracū
diam vrām **N**ec putetis frēs iō non
nullis solem eē adorandū: quia sol in
scripturis aliqn xpm significat: **T**al
est em demencia hōim. quasi adoran
dum aliquid dicatur cum dicitur: sol
xpz significat **A**dora ergo et petram
q; xpm significat **S**icut ouis ad vic
timam duct? e. adora et ouem q; cris
tum significat **D**icit leo de tribu iuda
ad ora et leonem q; xpm significat **V**i

tus! Et tñ dicturus est in fine quibus
dam: nō noui uos Quō ergo ibi nō
noui uos nō est quasi michi ignoti es
tis sed nō michi placetis. sic ⁊ hic ag
nouit occasum suum placuit illi occa
sus suus Si em̄ ei displiceret quō pa
teretur? Hōmini em̄. qz non ē illi sol
eciam si displiceat ei passio sua patitur
⁊ qđ non uult Ille at nō pateretur ni
si ei placeret id est nisi agnosceret oc
casum suū non occideret: qz ipse dixit
potestatem habeo ponendi aiāz me
am et ptātem habeo iterū sumēdi eā
nemo tollit eam a me. sz ego ipse eam
pono a me Ergo agnouit occasus su
um ⁊ sol agnouit occasum suū Et qđ
cum occidit sol cū passus ē dñs: Sac
tesunt quedā tenebre in apostolis de
fecit spes eoz quibz pmo magnus ⁊
redemptor om̄iū videbatur Quare?
Posulisti tenebras ⁊ scā est nox ibi
pertransibunt oēs bestie filie Catu
li leonū rugientes ut rapiant q̄rētes
a deo escam sibi Quid intelligam spī
ritualiter catulos leonū nisi spūalia
nequicie: Quid intelligā nisi mala de
monia. que demonia pascūtur erro
ribus hōim? Sūt em̄ pncipes demo
nior: ⁊ sunt demonia qđam ptemp
tabilia Istā demonia seducere aiās q̄
runt sed ubi sol non oritur est Tenebre
enim sunt: ⁊ cū tenebre sint q̄runt ca
tuli leonum quos deuorent Ipse leo
maior pnceps omniū taliū leonū qđ
de illo dictum ē: Nescitis qz aduersa
rius uester dyabol⁹ tanq̄m leo rugi
ens circuit q̄rens quē deuoret? Hō q̄
rentes a deo escam sibi qz nec temp
tari q̄s p̄t a dyabolo: nisi permitten
te deo Job sanctus añ dyabolū erat
⁊ tñ longe ab illo erat asp̄cū añ illum
erat: potestate remotus ab illo Qñ
auderet temptare uel carnem uel fa
cultates ei⁹ quas possidebat nisi ac

ciperet potestatem: Quare autem dat
potestas? Aut ad dampnandos impi-
os aut ad probandos pios Iuste hoc
totum dominus ait et in neminem habet dy-
abolus potestatem vel in aliquid eius
nisi ille cedat cui est potestas summa et sub-
limis Sic dyabolo. sic homini nulla est po-
testas in hominem nisi desuper detur Stabat
iudex viuorum et mortuorum ante homines
iudicem et inflavit se homo iudex videns
ante se christum et ait. nescis quia potestatem ha-
beo occidendi et dimittendi te? At ille
qui venerat et eum docere a quo iudica-
batur non haberes inquit in me potestatem
nisi esset tibi desuper data Et homo et
dyabolus et quelibet demonia non nisi
si accepta potestate nocent sed perficienti-
bus non nocent Malis ita sunt tanquam
ignis feno. bonis ita sunt tanquam ig-
nis auro Adhucatus est iudas ut fe-
num: probatus est iob ut aurum Posu-
isti tenebras et facta est nox: illic pertran-
sibunt omnes bestie filie Nam bestie filie
ut alio modo Alio enim et alio modo sem-
per ista intelliguntur: quomodo dominus. ipse
agnus. ipse leo Quid tam diuersum
quam agnus et leo? Sed qualis agnus?
Qui vinceret lupum. vinceret leonem
ipse petra. ipse pastor: ipse ianua Pas-
tor intrat per ianuam et dicit. ego sum pas-
tor bonus: et dicit ego sum ianua Ip-
sum leonis nomen dominum significat quia
vicit leo de tribu iuda et dyabolum qui
a concubauit leonem et draconem Discite
sic intelligere cum figurate ista dicuntur
ne forte ubi legeritis quod christum signifi-
cat petra ubique petram christum putetis
Significat alia atque alia sicut littera quo
loco ponatur vide: ibi intelligis eius
vim Si audieris litteram primam in no-
mine dei et putaueris eam semper ibi
ponendam delebis eam in nomine dy-
aboli: Ab eadem enim littera incipit nomen
dei a qua incipit nomen dyaboli et nisi

tam disiunctum quam deus et dyabolus.
Vide ergo quam absurdo est a rebus et hu-
manis et diuinis: qui dixerit de littera sin-
gulari. non debet habere in capite no-
men dyaboli Et cum quaereris quare: res-
pondeat. ego in nomine dei legi istam
litteram Ridetur iste: nam nec talis est cui
digneris reddere omnem Nolite ergo
tam pueriliter sapere etiam ista diuina
ut forte aliquis vestrum quia dixi supe-
rius bestias filie significare gentes.
modo autem dico bestias filie significa-
re demonia et angelos purgationis
putetis me aliquid contrarium dice-
re Similitudines enim sunt: et in quo-
cumque loco sunt circumstantia sui expo-
nuntur Illic pertransibunt omnes bes-
tie filie Vbi? In nocte quam posuit do-
minus: quia sol agnouit occasum suum
Catuli leonum rugientes ut rapiant
quaerentes a deo escam sibi Merito do-
minus venturus ad occasum suum.
ipse sol iusticie agnosces occasum su-
um. ait discipulis tanquam tenebris fu-
turis circuituro leone ut quaereret quem
deuoraret. et quod ille leo neminem deuo-
raret nisi peteret hac nocte inquit pos-
tulauit sathanas vexare vos sicut tri-
ticum et ego rogavi pro te petre ne de-
ficiat fides tua. Donec petrus cum ter-
negauit iam inter dentes leonis erat?
Catuli leonum rugientes ut rapiant et
ut quaerant a deo escam sibi () rtus est
sol: qui dixit potestatem habeo po-
nendi animam meam et potestatem ha-
beo iterum sumendi eam Agnouit oc-
casum suum et posuit eam: ortus est sol
quia occidit sol. sed non extinctus est sol: ad-
huc eis qui non intelligunt christum ipsa
nox est Adhuc eis sol ortus non est in-
stent ut intelligant ne rapiantur a ru-
giente leone Nam ecce quibus ortus est:
non eos audent inuadere catuli leonum
Sequitur enim ortus est sol et congrega-

ti sunt et in cubilibus suis cubabunt. **Q**uod
magis ibi oritur sol iste ut intel
ligatur ab orbe terrarum: et clarificet
christus in toto mundo. Congregantur ca
tuli leonum illa demonia recedunt a per
secutione ecclesie: que instigabant perse
qui domum dei. operando in filiis diffi
dentie. Nam deus est secundum principes
potestatis aeris: qui nunc operatur in filios
infidelitatis. **N**on iam quod nemo eorum
plequi audet ecclesiam ortus est sol et con
gregati sunt. Et ubi sunt: Et in cubili
bus suis cubabunt. Cubilia eorum corda
infidelium. **Q**uoniam multi gerunt leones
cubantes in cordibus suis. non in erum
punt non faciunt impetum in istam pere
grinantem iherusalem. Quare non faciunt?
Quia iam ortus est sol: et splendet in to
to orbe terrarum. Ergo vide quod sequitur
quod ortus est sol et congregati sunt: et in cu
bilibus suis cubabunt. Quid tu homo dicit?
Quid tu o ecclesia dicit: Quid tu o corpus
cristi cuius caput in celo est? Quid tu fa
cis o homo unitas eius? **E**rit inquit ho
mo ad opus suum. **S**peret ergo iste ho
mo opera bona in securitate pacis eccle
sie operetur usque in finem. Aliquando enim
erit quedam contenebratio et fiet quidam
impetus: sed in vesperis id est in fine mun
di. **N**on autem in pace et tranquillitate o
peratur ecclesia quod exiet homo ad opus
suum et ad operationem suam usque ad ves
peram. **Q**uoniam magnificata sunt opera
tua domine. **M**erito magna: merito ex
cellsa. Ubi facta sunt opera ista tam mag
na: Que illa statio dei ubi sedet et ista
operatus est? Quis locus ubi ista ope
ratus est? **Q**uoniam processerunt primo ista tam
pulchra: Si ad litteram accipias omnia
ordinate creatura ordinate currens
ordinate pulchra ordinate oriens. or
dinate occidens. ordinate peragens
omnia tempora. unde processit?
Ipsa autem ecclesia quomodo accepit incre

menta successus perfectione. Quomodo des
tinatur ad finem quendam immortalita
tis. Quibus preconiis predicatur? Quibus
mysteriis commendatur? Quibus sacra
mentis occultatur? Qua predicatione
revelatur? Ubi fecit hec deus? Video
magna opera tua domine. **Q**uoniam magnifica
ta sunt opera tua domine. Quero ubi fece
rit. locum non inuenio sed video quod sequi
tur. **O**mnia in sapientia fecisti. Er
go omnia in christo fecisti. Ille contemptus il
le expalmarus ille conspuus. ille spinis
coronatus ille crucifixus: omnia in
illo fecisti. Audio audio quod de illo tuo
milite nuncies hominibus. quid de illo preco
ne secundum predices gentibus: christum dei virtu
tem et dei sapientiam. Irrideant iudei cru
cifixum christum quod scandalum est eis: ir
rideant pagani crucifixum christum quia
stulticia est eis nos autem inquit predicam
us christum crucifixum iudeis quid est scanda
lum gentibus autem stulticiam ipsiis vero
vocatis iudeis et grecis christum dei virtu
tem et dei sapientiam. **O**mnia in sapientia
fecisti. **R**epleta est terra creatura tua
et repleta est terra creatura tua christe.
Et quomodo? Quomodo videbimus? Quid enim
non a patre per filium creatum est? Quic
quid ambulat et repit in terris. quicquid na
tat in aquis. quicquid volat in aere quic
quid in celo circumagitur quatenus magis
terra totus mundus creatura dei est. **S**i
nescio quid hoc significat de quadam cre
atura noua. de qua dicit apostolus. si qua
in christo noua creatura. vetera transie
runt ecce facta sunt omnia noua om
nia autem ex deo. **N**oua creatura quam fac
ta est. omnes credentes in christum: exuen
tes se veterem hominem et induentes no
uum. **R**epleta est terra creatura tua.
In vno loco terre crucifixus erat in
vno exiguo loco cecidit granum illud in
terra et mortificatum est: sed magnum fruc
tum attulit. Singularis eras domine

ihū xpē donec transires Agnosco in
alio psalmo vocē tuā qua dixisti sin-
gularis ego sum donec transeā Sin-
gularis ergo eras donec trāfres sin-
gularis eras cū agnouisti occasus tu-
um sed ab occasu in ortū transisti or-
tus es splenduidisti . clarificatus es cū
in celum ascēdisti et repleta est terra
creatura tua Psalmū frēs nondū fi-
nuimus s; aliquid in nomine xpī e-
ciam ad diem dñicū differam?

Incipit subsermo tercius de eodem

psalmo

Eminit caritas vrā cū fit vn⁹
sermo dei in scripturis oib; dilatat⁹
et per multa ora scōz vnū vbum so-
net qd cū fit in pncipio deus apud de-
um . ibi nō habet sillabas q; nō habet
tpa : nec mirandū nobis fit q; ppter
infirmittatem nrām descendit ad pti-
culas sonoz nrōz cū descenderit ad
suscipiendā infirmitatē corpis nos-
tri istū tñ psalmum iā multos nobis
fecisse sermones misteriaq; ipa q; hic
clausa tenentur vt pulsantib; apiren-
tur attulisse nobis n pvas p aliquot
dies moras tps cū pñunciantur cū
pmendantur cū clausa eē mōstrātur
cū aperiuntur cū eruuntur cū osten-
duntur ac p hoc meminit caritas ves-
tra . nec pterito die ad eius terminū
psalmi nos puenire potuisse et distu-
lisse in hūc diē Voluit dñs et tps red-
ditionis nobis exhibere et me debito-
rem debito satisfacere : et exactores
securiores efficere Det ergo ipe bo-
num qd reddam⁹ : qui nō reddidit qd
quid mali feceram⁹ Exclamauerunt
vt nostis qd cū pietate gaudioq; re-
colitis : exclamauerūt cū psalmo vis-
cera cordis nostri et dixerunt **Q**m
magnificata sunt opa tua dñe omni-
a in sapientia fecisti : impleta ē terra
creatura tua Quicqd a deo factū est

in sapientia factū ē et per sapiām fac-
tum est Quicquid nouit sapiām et qd
quid nō nouit sapiām et tñ in creatu-
ra dei est : in sapiā factū est et per sa-
pientiā factū est Qui cognoscunt sa-
pientiā lucē habent sapiām . qui non
agnoscunt hñt tñ artificem sapiām
cū sint ipi detenti in sapiā Et qui eam
lucem hñt eciam artificem hñt nō q-
cūq; artificem hñt ecia lucem hñt Et
quidem in hōib; multi sunt qui ei⁹ p-
ticipes fiunt et sapientes vocantur .
multi eius exptes stulti nominātur .
Propter h vicioso noiē stulti appel-
lantur . q; si studeant sapiē . si petant
si qrant . si pulsent : nō pñt puenire ad
eius picipationē Nō em nature sed
negligentie denegatur Sūt aut alie
crature q nō pñt fieri picipes sapiē .
ficut oēs bestie oia pecora . oēs ar-
bores q nec sensum hñt vllū : nūqd q;
pticipes sapiē eē nō pñt iō non in sa-
pientia et per sapiām fcā sunt ? Non
ergo erigit de⁹ intellectū de equo et
mulo sed hōib; dicit nolite eē sicut e-
quus et mulus quib; nō ē intellectus
Qd equo natura ē : hōi crimē ē Hoc
ergo dic de⁹ Nō erigo picipationē
sapiē mee ab eis q nō feci ad ymagi-
nem meā . sed vbi feci in erigo et vsuz
rei postulo quā donavi Hōiēs ergo
reddentes deo q dei sunt si cesari red-
dunt qd cesaris est iō ē reddentes ce-
sari ymaginē suā et reddētes dō yma-
ginem suā . erigūt ipam mentē suā n
ad se sed ad artificem suū . et ad lumē
vñ sunt et ad calorem quēdam spiri-
tualem vñ feruescūt et vñ remoti fri-
gescunt et vñ recedentes cōtenebran-
tur et quo reuertentes illuminantur .
q; pie illi dixerūt . tu illumiābis lucer-
nam meā dñe de⁹ meus illumina te-
nebras meas : discussis tenebris tre-
ne stulticie apientes os et ducentes

ee iij

spiritum erigūt vt dixi fidentē oculū
cordis et circūspiciūt mēte vniūsum
mūdum terrā mare ⁊ celū ⁊ vidētes
oīā pulchre disposita ordinata curre
re digeri gñibus. fulciri seminibz mu
tari successionibz currere tēpibz pla
cet eis in hīs artifex vt ⁊ ipī placeāt
in artifice artifice ⁊ exclament p gau
dio magno qz vñ huic leticie nichil cō
pari pōt: qm̄ magnificata sunt opa tua
dñe: oīā in sapientia fecisti Vbi ē ipa
sapiā in qua omnia fecisti: Quo sen
su attingitur: Quo oculo videt: Quo
studio qritur: Quo merito posside
tur: Quo putatis n̄ grā sua: Qui do
navit vt sim⁹: donet vt boni sim⁹ Do
nat cōuersis qui añq̄m puerterentur
⁊ auerfi irent post vias suas. nōne q̄
fuit eos: Mōne descendit: Mōne v
bum caro factū ē ⁊ habitauit in nob⁹
Mōne accēdit lucernā carnis sue dū
penderet in cruce ⁊ q̄fuit pōitā drag
mam: Quēfuit ⁊ inuenit vicinis cō
gratulantibz: id ē omni creatura spi
rituali q̄ deum proxime attingit Dici
nis cōgratulantibz inuenta est drag
ma: angelis letantibz inuenta est aīā
humana Inuenta ē ergo gaudeat et
dicat. qm̄ magnificata sunt opera tua
dñe. omnia in sapiā fecisti repleta est
terra creatura tua Qua creatura tu
a repleta ē terra: Omnibz arboribus
⁊ fructibz. omnibz aīālibus et peco
ribus et vniūso ipō genere huāno re
pleta est terra creatura dī Videmus
novim⁹ legim⁹ agnoscimus lauda
mus ⁊ in hīs pōdicam⁹: ⁊ in hīs non
sufficimus laudare tm̄ quātū habun
dat ex bona inspectione cor nostruz
Sed ad illam magis creaturā debe
mus attendere vñ dicit apls. si q̄ igit
in xpō noua creatura vetera transie
runt: ecce scā sunt noua Que vetera
transierunt: In gentibz omnis ydo

latia in ipīs iudeis oīa illa seruitur
legis omnia illa sacrificia pñūciantia
pñs sacrificiū Habundabat tunc ve
tustas hōis: venit qui renouaret o
pus suū. venit q̄ pñaret argentū suū
qui formaret monetā suam ⁊ atten
dim⁹ plenā terrā xpīanis credentibz
in deū: auertentes se a prioribz imū
dicijs suis et ydolatria ⁊ a spe pterita
ad spem noui seculi ⁊ ecce nondū est
in re ⁊ iam tenetur in spe: ⁊ per ipam
spem iā cātamus et dicimus. repleta
ē terra creatura tua Mūdū em̄ in pa
tria cantam⁹ hoc. nōdum in illa rege
q̄ pmittitur nōdum cōfirmatis pec
tibus portarū ihrlm sed adhuc in pe
grinatione intuentes mūdum istū
totū ⁊ vñdīqz hōies currentes ad fi
dem timentes gehennam. cōtempnē
tes mortē. amātes vitā eternā sper
nentes pñtem ⁊ tali spectaculo con
pleti gaudio dicim⁹ repleta est terra
creatura tua Hoc autē seculū adhuc
tēptationuz fluctibz quatitur. adhuc
temptationibus ⁊ pcellis tribulati
onum ⁊ timore turbatur hac tñ itur
minetur licet mare ⁊ tumeat fluctibz
pcellasqz perturiet hac itur: datū no
bis lignū in quo nauigem⁹ IKepleta
est terra creatura tua sed nōdum su
mus in terra viuentium adhuc ista t
ra morientium ē Clamam⁹ aut ⁊ di
cimus. spes mea es tu: portio mea
terra viuentium In tēra morientium
spes mea in terra viuentiū portio me
a Ecce ista terra q̄ repleta ē creatura
dei Qui adhuc in ista terra ē morien
tium: nōdum est in terra viuentium
Qua trāsit audi sequētia **H**oc ma
re magnū ⁊ spaciosum ibi repētia q̄
rum non est numer⁹: aīālia pusilla et
magna Terribile mare figt: ibi sē re
pētia quoz nō est numer⁹. In fide
repūt in h̄ sclo ⁊ incautos repēte oc

cupant. Repentes autem temptationes
que numerat. Repunt: sed caue ne sur-
ripiant. Vigiletur in ligno etiam in aquis
in cruce navigamus: etiam in fluctibus tu-
ti sumus. Non dormiat Christus non dormi-
at fides. sed si dormierit excitetur im-
perabit ventis. placabit mare. Finie-
tur via: gaudebitur in patria. Ibi re-
pentia quorum non est numerus: animalia
pusilla et magna. Video enim adhuc in
mari isto formidoloso nondum crede-
tes. ipsi enim versantur in amaris aquis
et sterilibus: illic autem et pusilli et magni sunt.
Non enim multi pusilli seculi nondum
crediderunt. multi prelati seculi non-
dum crediderunt: animalia pusilla et mag-
na sunt in hoc mari. Oderunt ecclesiam. pre-
muntur Christi nomine non seuiunt quia non per-
mittuntur. In manus non erumpens clau-
sa est in corde seuericia. Non omnes siue pu-
silli siue magni animalia pusilla et magna
quomodo dolent templum esse clausum. aras
euerfas. simulachra confracta. leges
latas ut sacrificia per idola capitale sit
crimen: omnes qui dolent hec in mari sunt
adhuc. Quid ergo nos ad patriam qua-
rituri sumus per ipsum mare? Sed in lig-
no noli timere periculum. Lignum te por-
tat: quod continet seculum. Ergo attendite
hoc mare magnum et spaciosum: ibi repen-
tia quorum non est numerus animalia pusil-
la et magna. Noli timere. noli terreri
desidera patriam. intellige peregrinati-
onem. Illuc naues comeabunt. Ecce
in eo quod terrebat comeabunt: na-
ues natant et non merguntur. Naues
ecclesias intelligimus. comeant inter tem-
pestates inter percellas temptationum
inter fluctus seculi: inter animalia pusil-
la et magna. Bubernator est Christus in lig-
no crucis sue. Illic naues comeabunt.
Non timeant naues non valde atten-
dant ubi natant sed a quo gubernen-
tur. Illic naues comeabunt. Que com-

meatum repperiunt tristem quam guber-
natorem sentiunt Christum. Comeabunt
secure comeabunt perseueranter veni-
ent ad finem debitum producentur ad
terram quietis. Est in isto mari aliquod
etiam quod superat omnia animalia pusilla et
magna. Quid est hoc? Psalmum audia-
mus. **R**eco hic quem finxisti ad illu-
dendum ei. Ibi repentia quorum non est
numerus ibi animalia pusilla et magna il-
lic naues comeabunt et non timebunt non
solum repentia quorum non est numerus
et animalia pusilla et magna sed nec dra-
conem qui ibi est: quem finxisti inquit
deo ad illudendum ei. Magni secretum
et tamen quod nolis dicturus sum. Nostis
inimicum ecclesie quemdam draconem non
vidistis oculis carnis. sed videtis o-
culis fidei. Ipse est qui et leo dicitur de
illo scriptura dicit concubabis leonem
et draconem. Subditus est ille capiti tuo
subdetur et corpori eius: hereant tamen mem-
bra capiti suo ut membra eius sint. Dictum
est de prima femina quam seduxit hic draco
eua scilicet illa cui consilium mortis
dedit: et persuasione astuta in cor fe-
mineum more serpentis irrepsit. Fac-
tum est quod nouimus quod ibi et nos
fecimus quod dolemus. In illis enim du-
obus hominibus totum genus hu-
manum. inde propago mortis inde
et in paruulis debita delicta. Quis enim
mundus ait scriptura in conspectu tuo?
Nec infans cuius est unius diei vita su-
per terram. Tradux peccati. tradux mor-
tis. de primo peccato. Nostis enim
et quid dictum est mulieri vel potius
serpenti: cum audiret deus peccatum
primi hominis. Ipsa tuum observa-
bit caput et tu eius obseruabis calca-
neum. In magno misterio dictum in
figura dictum ecclesie future facte de
latere viri sui et hoc dormientis. Erat
autem adam quedam forma futuri:

ee iij

hoc ap[osto]lus dicit. qui est forma futuri
Prefiguratum ē quod futurum erat
scā est ecclā de latere dñi dormient[is] in
cruce Nam de latere crucifixi percussio
sacramenta ecclē p[er]fluxerunt Quid g[er]o
dictum ē ecclē iā modo audite: intelli
gite caute Ip[s]a tuum obseruabit ca
put: et tu eius calcaneum Ecclā ca
put serpentis observa Quid ē caput
serpentis: Prima peccati suggestio
Venit tibi in mentē nescio quid illici
tum noli ibi tenere mentē tuā noli cō
sentire Hoc q[uo]d venit in mentē caput
serpentis est Caput calca: et euades
ceteros motus Quid ē caput calca: et
euades ceteros mot[us] Quid ē caput
calca: Ip[s]am cōtempne suggestione
Sed lucrū suggestit Magnū ibi lu
crum est: magnum aurum ē Si hāc
fraudē feceris diues eris Caput ser
pentis ē: calca Quid ē calca: Cōtēp
no q[uo]d suggestit Sed magnū aurū sug
gestit Et quid p[ro]dest homini si vniū
sum mūdum lucretur. aiē autē sue de
trimentum paciatur: Dereat mundi
lucrū: ne fiat aiē dāpnū Hec dicēs
observasti caput serpentis et calcasti
ille at[er] dyabolus calcaneū tuū obser
uat Quid ē obseruat calcaneū tuum?
Quā labaris a via dei Tu observas p[er]
mam suggestione: ille obseruat lap
sum tuū Si enī lapsus fueris cades
si cecideris possidebit Ut at[er] nō cadas
noli exire de via Angustam tibi semī
tam stravit deus: q[uo]d extra illas ē
lubricū est Propterea lumē ē xp[istu]s et
via est xp[istu]s Erat lumen verū q[uo]d illu
minat oēm hominē venientē in hūc
mūdum et ego sum via. vitas et vita:
p[er] me is si ad me is Si ergo ip[s]e est lu
men et ip[s]e est via: si ab illo recesseris.
nec in lumine eris nec in via Et quid
te sequitur? Q[uo]d dicit de impijs quidā
psalmus: fiat via illorum tenebre et

lubricum Hic ergo draco antiquus
hostis noster ira terribilis infidus as
tutus in mari magno ē Draco h[ic] quē
finxisti ad illudendū ei Nam tu illude
draconi Ad hoc enī hic factus est dra
co ip[s]e cadens peccō suo de sublimi ha
bitatione celox: et ex angelo fact[us] dy
abolus accepit quēdam locū suū in h[ic]
mari magno et spaciofo Regno eius
q[uo]d putas carcer ei[us] ē Multi enim di
cunt: quare tantā p[ro]tatem dyabol[us] ac
cepit ut dñetur in isto sc[ilicet]o et tantum
valeat t[em]p[or]e possit: Quātum valet et q[uo]n
tum potest: Nisi p[er]missus nichil val[et]
Tu sic age ne p[er]mittat[ur] in te: aut si p[er]
missus fuerit ad temptandū. victus
abscedat et non possideat Permissus
est enim ad temptādos quosdā sanc
tos viros famulos dei supauerūt eū
q[uo]d de via non recesserūt: non lapsi sūt
quorum observabat calcaneū Job il
le sanctus sedebat in stercore et curre
bat in via Videte quomodo observa
uerit caput eius: et quēadmodum il
le calcaneum eius attendebat Illere
pellebat suggerentē ille spabat laban
tem Cepit et e[us] mulierculam s[er]vax
it omnia que habebat solam dyabo
lus dimisit adiutricem suam nō ma
riti consolatricem sed potius temp
tatricem: cepit eciam ip[s]am nō obser
uantem caput eius Adhuc enī illa e
ua erat: sed iam ille adā non erat Ab
latis omnibus remansit iob cum vx
ore per quā temptaretur. et cum deo
a quo regeretur Quid illo pauperi[us]
subito factum. si domum e[us] confide
res: Quid illo ditius si cor eius cogi
tes: Vide paupertatem domus ab
lata sunt omnia Vide diuicias cordis:
dñs dedit dominus abstulit sicut do
mino placuit ita factum est: fit nomē
domini benedictum Dominus dedit
domin[us] abstulit. nouerat rcōrem su

um et temptatorem suum: permisso-
rem temptatoris sui nouerat. Nichil
sibi inquit dyabolus tribuat. Volun-
tatem habet nocendi: potestatem au-
tem nisi acciperet non haberet. Quā-
tum accepit ille potestatis: tantū e-
go pacior. Nō ergo ab illo pacior: s; ab eo qui potestatem dedit. Cōtemp-
natur superbia temptatoris mei sus-
tineantur flagella patris mei. Impul-
sus est temptator: obseruatum ē ca-
put eius: penetrare nō potuit in cor.
Duratam ciuitatem forissecus ob-
pugnauit: sed non expugnauit. Acces-
sit alia temptatio pmissus est ad cor-
pus ei⁹. percussit graui vulnere a ca-
pite vsq; ad pedes: ptabescebat putre-
dine scatebat vmbibus: amissa domo
fedeat in stercore. Vbi eua captiua-
ta a dyabolo ad adiutorium marito
supposita: ad lapsum suggerit vt blas-
phemetur de⁹. Primo suggerit in pa-
radiso vt cōtempneretur de⁹ modo
vt blasphemetur deus. Valuit tunc in
integrum nūc victus est a putredine.
In paradiso deiecit: in stercore supa-
tus est. Attendebat at ille draco vtrū
iob lingua laberetur. Omnis em̄ ho-
mo in actu suo pedes habet: in eo qđ
agit in quo mouetur ibi tanq̄m abu-
lat. Dicebat ille multa. Quāta em̄ dix-
it iob qui legunt nouerunt. in tā mul-
tis illis verbis obseruabat serpēs cal-
caneum labētis: ille autem qui caput
obseruabat serpentis reppulit ōnes
suggestionem. Respondit et mulieri
sicut dignū erat rñdere mulieri. Lo-
cuta es inquit tanq̄m vna de insipien-
tibus mulierib; Si bona pcepimus
de manu dñi mala q̄re non sustinea-
mus. Et inter illa ōnia q̄ dixit nusq̄m
lapsus ē. Qđ multi in illis vbiis nō in-
telligūt et qđam ibi sic accipiunt qua-

si aliquid durum dixerit iob in deum.
Nam inter multa eciam hoc dixit ve-
lut stomachans adūsus deū sicut vi-
debatur non intelligentib; ille at ges-
tabat personam magnam magne p-
phecie: vtinā inquit loquens ad deū
vtinā eēt nobis arbiter. Quid ē vtinā
nobis eēt arbiter: Quasi qui int nos
iudicaret: et quo iudicante cām vince-
ret. Sic accipitur ad primum sonum
sed discute te ne labaris. Attendit em̄
serpens ille semp calcaneū tuū. Quid
visus est dixisse iob: Vtinam eēt no-
bis arbiter vtinam eēt medius aliq̄s
qui iudicaret inter me et te. Hoc deo
homo: Hoc in stercoe homo hoc vl-
in celo angelus deo. vtinā esset nobis
arbiter. Sed quid preuidebat qđ op-
tabat. Multi inquit dominus iusti
et prophete voluerunt videre que vi-
detis: et non viderunt. Arbitrum desi-
derabat. Quid est arbiter. Adedi⁹ ad
cōponendam causam. Nōne inimici
eramus dei et malā causam habeba-
mus aduersus deum: Quis finieret
causam istam malam nisi ille medius
arbiter. Qui nisi veniret: misericor-
die pierat iter. De quo apostol⁹ dicit
vnus enim deus vnus et mediator dī
et hominum homo cristus ihesus. Si
non homo non mediator: quia equa-
lis patri deus. Dicit alio loco media-
tor autem vnus non est deus autez
vnus est. Inter duos mediator. Er-
go cristus mediator inter hominem
et deum: non quia deus sed q̄ homo
nō quia deus equalis patri: si equal
patri non mediator. Et autem fit me-
diator descendat a superiore ad infe-
riorez ab eq̄litate patris. faciat qđ ait
apostol⁹. semetipsum exinanivit for-
mam serui accipiens: in similitudine
hōim factus et habitu inuent⁹ vt hō.

Fundat sanguinem suum. deleat cy-
rographum nostrū cōponat pacem
inter nos et deū. nrām voluntatē cor-
rigens ad iusticiam: illius sniām flec-
tens ad miām. Sicut ergo vnum hoc
exposuimus quantum dominus de-
dit qđ durū videtur dictū ad iob sic et
cetera que ibi videntur quasi aspera
et blasphema habent intellect⁹ suos
Qđ putaremus aliter eē nisi deus p-
hiberet testimoniū. Et añqm loque-
retur iob et postea qm totum locut⁹
est: phibuit de⁹ pmo testimoniū di-
cens. homo sine qrela: verax dei cul-
tor. Dixit hoc deus dixit hoc añ temp-
tationem illius. Ne quis at in illis v-
bis forte male intelligens scandalisa-
retur et putaret iustum quidem virū
fuisse iob añ temptacionem in temp-
tatione autem graui defecisse. et lap-
sum esse in sacrilegam blasphemiam
finitis omnibus sermonibus et ipi⁹
iob et amicoꝝ eius a quib⁹ ei cōsola-
tio reodebatur: dicit dominus testi-
monium illos nō verum locutos fi-
cut seru⁹ ei⁹ iob. Nō em locuti estis
inquit coram me veruz quicqm: sicut
seruus meus iob. Deinde iubet vt ille
pro eis offerat hostias: quibus eoꝝ
pccā soluantur. Eya fratres mei. qui
vult obseruare caput serpent⁹ et secu-
re trāfire hoc mare. qz necesse est ha-
bitet hic serpens iste. et vt dicere cepe-
ram lapsus dyabolus de celo hūc lo-
cum accepit: obseruet caput eius a ti-
more seculi et a cupiditate seculi. Hic
em suggerit aliqd a vñ times. aut vñ
cupis: aut amorē tuū temptat aut ti-
morem. Tu si timueris gehennas. si
amaueris regnū dei obseruabis ca-
put eius. Euitato capite secur⁹ eris.
nec ille lapsum tuū tenebit: nec de tu-
a ruina gaudebit. Nemo aut dicat vt
dixi: magnam habet potestatem. Di-

dent enim hoīes quasi quātū accepe-
rit potestatis: quid per viderit maief-
tatis non vident. Ipe autem sanctus
iob verbis suis multiciis et alte secre-
tis dicens de ista potestate quā dici-
tur dyabolus habere et describens il-
lum multis modis in figuris simili-
tudinum exponens quid ille sit vt qđ
valeat hoc quoq; ait non est quicqm
simile ei factum super tram ad illudē
dum ei ab angelis meis. Deus ibi lo-
quitur in libro iob: nō est quicqm si-
mile ei super terram. factum ad illu-
dendum ei ab angelis meis. Omne al-
tum videt: et ipe rex omniū que in sa-
quis sunt. Cui testimonium congru-
it hoc in psalmo. Cum em diceret de
mari mag⁹ et spaciofo. vbi aiālia pu-
filla et magna. vbi repentina quoꝝ nō
est numerus vbi naues nauigant lig-
no tute ait draco hic quem finxisti ad
illudendum ei. Sed si ad illudendum
quō deus illi illudit. An tradidit eum
ad illudendum. hoc est vt illudatur.
Putaremus qđ deus illi illuderet nisi
scriptura iob soluisset questionē. Ibi
em dictum ē ad illudendū ei ab angel-
meis. Vis illudē draconi. Est o ange-
lus dei. S; nondū es angel⁹ dei: do-
nec sis si eum cursum tenes vt sis. Itē
angeli qui illudāt draconi ne tibi no-
ceat. Prepositi enim sunt angeli celo-
rum sup ptātes aereas et in pcedit v-
bum qđ sit hic. Intuentur em legem
fixā legē eternā iubentē sine scriptu-
ra. sine sillabis sine strepitu: fixā sp et
stantē. Intuent⁹ angeli corde mūdo.
et ex illa faciūt qcquid h fit: et ptātes
ex illa ordināt⁹ a summis vsq; in yma.
Et si ptātes summoꝝ celoꝝ regūt v-
bo dei qnto mag⁹ inferiores atq; terre-
ne. Remanet g in mal⁹ sola nocendi
cupiditas: hanc habet hō in prāte cu-
piditatem nocendi voluntatē ad per-

niciem Si autem culque nocere potuerit
non gloriatur non ipse nocuit data est ei
potestas Semel dictum est .senten-
cia firma est non est potestas nisi a deo Quid
ergo times? In aquis sit draco in ma-
ri sit draco illuc transitur es Sic est
fictus ut illudatur hic : ad hunc locum
ordinatus est in hijs sedibus deputatus
est Si magnam aliquid illi putas esse has
sedes . quia non nosti sedes angelorum vnde
lapsus est : miraris sedes mortuorum ubi
deiectus est Que tibi videtur eius? glo-
riatio dampnatio est Similitudinem ac-
cipite breuiter quia reuera magnam ali-
quid est hoc nosse et intelligere Domum
magnam aliquam putate totam istam ami-
nistrationem creature Domus ista mag-
na habet dominum habet seruos et in ipsis
seruis habet circa se proximos sibi in
apparatu melioribus vestitu thesau-
rorum horreorum magnarum possessio-
num habet etiam seruos in infimis mi-
nisterijs ita subditis sibi potestatibus
ut quosdam habeat et ad mundandas clo-
acas Assummis atque procuratoribus et
usque ad extrema ista et infima minis-
teria que multi sunt gradus? Si ergo ali-
quis magnus procurator offendat et pe-
na domini sui ubi gracia fiat ostiarius in
extremo loco aliquo . si exercens sibi
datam potestatem ut volentes intrare le-
gere perturbet secundum modum potestatis
quam accepit a domino . illi autem nesciant eius
fuisse aliquem magnum procuratorem mag-
nam potestatem illi esse arbitrantur quia
quod perdiderit nesciunt . et tamen fratres mei os-
tiarius ille de quo dixi ad similitudi-
nem domus magne huius terrene potestatis
aliquid facere nesciente domino suo et tur-
bare aliquem illo non iubente Iste autem
nec ad illam ianuam positus est qua intra-
mus ad deum Cristus est enim illa ianu-
a et per christum intramus ad vitam eternam
Sed est quodam ianuam qua intratur in hunc

seculum . ianuam quodam mortalitatis cir-
ca ista infirma carnis huius detrimen-
ta et supplementa Ad istam ianuam quod
dam ostiarius est Iste habet potestatem in
istis mariis qua naues permeant sed non
tantum ut faciat aliquid nesciente aut
nolente domino suo . ne forte aliquis di-
cat . perdidit quidem ille magnam potesta-
tem superiorum apparatus . sed ego in
hijs infimis sum . hic me potest habere in
potestatem opus est ut seruiam illi Noli fal-
li . novit te dominus deus tuus et sic te no-
uit ut capillos tuos habeat numera-
tos Quid ergo times? Temptatur
est forte carnem tuam . flagellum est dominum tui
non potestas temptatoris tui Vult noce-
re saluti que permittitur sed non permittit
Ut autem non permittatur habere caput christum
repelle caput draconis Suggestioni
eius noli consentire a via tua noli labi
Draco habet quem finxisti ad illudandum ei
Noli vis videre quia non tibi noceat nisi per-
missus? Omnia inquit a te expectant
domine ut des illis cibum in tempore oportuno
Et iste draco manducare vult sed non
manducat quem vult Omnia a te expectant
ut des illis cibum in tempore opportuno.
Omnia et repentina quorum non est nume-
rus et animalia pusilla et magis et ipse dra-
co et omnis creatura tua qua imple-
ti terram omnia a te expectant ut des illis ci-
bum in tempore opportuno unicuique quod cibum su-
um habet cibum tuum habet et draco
cibum suum Si bene vixeris cibum
christum habebis si a christo recesseris . cibum
draconis eris Omnia a te expectant
ut des illis cibum in tempore oportuno
Quid dictum est ipsi draconi? Ter-
ram manducabis Draconi deum est terram
manducabis cunctis diebus vite tue Au-
disti cibum draconis . non vis ut det te de-
us manducandum draconi noli esse cibum
draconis . id est noli relinquere verbum dei
Ubi enim dictum est draconi terram man-

ducabis ibi iam dictum est et p̄uarica
tori terra es et in terrā ibis Cibi ser-
pentis eē non vis noli eē terra Quō
inquis non ero terra? Si terrena nō
sapias Audi aplm vt nō sis tra Nā
corp⁹ qđ geris terra ē sed tu noli esse
terra Quid ē hoc? Si resurrexistis i
quit cum xp̄o q̄ sursum sunt q̄rite vbi
xp̄s est in dextera dei sedens q̄ sur-
sum sunt sapite nō que sup terrā Si
nō sapis terrena nō es terra Si non
es terra. nō māducaris a serpēte cui
cibz data est terra Cibi suū dat deus
serpenti. qñ vult quē vult Bñ aut iu
dicat. falli nō p̄t. nō ei dat aurū pro
terra Omnia a te expectāt dñe vt des
illis cibum in tpe oportuno Cum de-
deris eis colligēt añ illos sunt. s; nō
colligent nisi cū dederis Nñ dyabo-
lum iob erat et quidem nō deuorauit
iob. sed vl̄ temptare nō ausus ē. nisi
cū ille dedisset A te expectant. cū dede-
ris eis colligent: si nō dederis nō col-
ligent Et qđ nos fr̄es: Quem cibum
habem⁹? Sequitur et de cibo nostro
Iperiente at te manū tuam vniū-
sa implebuntur bonitate Quid est o
dñe q̄ ap̄is manū tuam? Ad an⁹ tua
xp̄s est Et brachium dñi cui reuela-
tum ē? Cui reuelatur illi ap̄itur Re-
uelatio em̄ aptio est Iperiente at te
manū tuā vniūsa implebuntur boni-
tate Reuelante te xp̄m tuū vniūsa
implebuntur bonitate. nō at habent
a se bonitatem Nā illi qñ boni. p̄ba-
tur illis **A**uertente at te faciem tu-
am turbabuntur Multi repleti bo-
nitate sibi tribuerūt qđ habebāt et vo-
luerunt gloriari q̄si in iustificationi-
bus suis et dixerunt sibi. iustus sum.
magnus sum et facti sunt sibi placentes
et sonuit eis apl's quid em̄ habes
qđ non accepisti? Volens aut proba-
re deus hōi quod ab illo habeat quic

qđ habet vt cum bōitate habeat et hu-
militate. aliquando eum perturbat.
auertit ab illo faciem suā et decidit in
temptationē. et oñdit illi qz q̄ iustus
erat et recte ambulabat. ip̄o regente
fiebat Auertente autem te faciez tuā
turbabuntur Videte quid dicat et in
alio psalmo. ego dixi in habundācia
mea non moueboz in eternum Pre-
sumpsit de se impletus erat bonita-
te et putabat a se sibi esse totā bonita-
tem et dixit in corde suo nō moueboz
in eternum Sed qz iam senlerat dei
grām se percepisse p̄ eo quod eāt ex-
pertus reddidit graciārū actione Do-
mine in voluntate tua prestitisti de-
cori meo vtutem Auertisti aut facie
tuam: et factus sum cōturbatus Sic
et hic ap̄ies tu manū tuam ap̄ies ma-
num et vniūsa implebuntur bonita-
te Nō manu sua sed manu tua aper-
ta Auertente aut te faciem tuā turba-
buntur Sed quare hoc facis? Qua-
re auertis faciem vt turbētur? **I**n-
feres spiritū eoz et deficient Spiritus
eoz supbia eoz erat Gloriantur
sibi tribuūt se ip̄os iustificānt Auer-
te faciem tuā vt turbentur. aufer spi-
ritum eoz et deficient. clament ad te.
cito exaudi me dñe defecit spirit⁹ me-
us ne auertas faciem tuā a me Aue-
res spiritum eoz et deficient **Q**ui in
puluerem suum cōuertentur Inue-
nit se homo penitens de pccō suo qz
non habebat vires ex se et confitetur
deo dicens se esse terram et cinerem.
Superbe. conuersus es in puluerē
tuum ablat⁹ ē spiritus tuus Nā nō
te iactas. non te extollis non te iusti-
ficas Vides quia de puluere fact⁹ es
et auertēte faciem suā dño in tuū pul-
uerem recidisti Roga ergo cōfiteri
puluerē tuū et infirmitatē tuā et vide
qđ seqtur **E**mitte sp̄m tuū et cre-

abuntur. Auferes spiritū eorū mittes
tuū Auferes spiritū eorū nō habebūt
spiritum suū Ergo deserti sūt brī pau
peres spiritu. Non sunt autē deserti.
qm̄ ip̄orū est regnū celoz. Noluerunt
habere spiritū suū habebūt spiritū dī
Hoc em̄ dixit martiribz futuris. Cū
vos cepint et abduxerint. nolite co
gitare quō aut quid loquamini. Nō
em̄ vos estis qui loquimini sed spūs
patris vestri q̄ loquitur in vob. Nō
lite vobis tribuere fortitudinē si v̄a
est inqt̄ et mea nō est. duricia ē n̄ forti
tudo Auferes spiritū eorū et deficient
et in puluerem suū cōuertentur emit
tes spiritū tuū et creabuntur. **H**ic ei
sumus figmentū dixit apostol⁹ crea
ti in opibus bonis. A spū ei⁹ accep
imus grām vt iusticie viuam⁹ qz ipse
ē qui iustificat impiū. Auferes spiri
tum eorū et deficient. **E**mittes spiritus
tuū et creabuntur. **E**t inouabis fa
ciem terre id ē nouis hōibz cōfidenti
bus se iustificatos esse nō a se iustos
vt grā dei sit in ill. Vide q̄les sint quibz
inouata est facies terre. Paulus
dicit. plus oibz illis laboraui. Quid ē
paul⁹. Attende si tu sis spirit⁹ tuus.
Nō ego inquit s; grā dei mecū. Quid
ego. Quia cū abstuleris spiritū n̄m
in pluerē nostrū cōuertemur vtiliter
intuentes infirmitatē nrām vt accep
to eius spū recreemur. Videte qd seq̄
tur. **S**it glā dñi in eternū. Non tua
nō mea. nō illius aut illi⁹ glā dñi sit s;
ad tps sed in eternū. **L**etabitur do
minus in opibz suis. Nō in tuis qua
si tuis qz et opa tua si mala. p̄ iniqui
tatem tuā. si bona p̄ grām dei. **L**eta
bitur dñs in opibus suis. **Q**ui aspi
cit terrā et facit eā tremere qui tangit
mōtes et fumigabūt. **T**erra exulta
bas de bōitate tua. tibi tribuebas vi
res opulentie tue. ecce respicit dñs et

facit te tremere. **R**espiciat te et faciat
te tremere. **M**elior est enim tremor
humilitatis q̄ p̄sidentia superbie. Vi
dete quomodo aspiciat deus terrā et
faciat eam tremere. Ad terram quasi
preudentem sibi et exultantem loqui
tur apostolus. cum timore et tremo
re v̄rām ip̄orum salutē opamini. Cū
timore et tremore deus enim est qui
opatur in vobis. Dicis o paul⁹ opa
mini. dicis vt opemur quare cum ti
more et tremore. deus enim ē inqt̄ q̄
opatur in vobis. Ideo ergo cum tre
more quia deus opatur. Quia ip̄e de
dit non ex te est quod habes. cum ti
more et tremore opaberis. Nā si non
timueris eū auferet quod dedit. Cū
tremore ergo opare. Vide alium psal
mum seruite dño in timore et exulta
te ei cum tremore. Si cū tremore ex
ultandum est. de⁹ aspiciat sit terremo
tus aspiciente deo tremant corda nā
tunc ibi requiescit deus. Quid illū alio
loco. Super quem requiescet spirit⁹
meus. Super humilem et quietum et
tremantem verba mea. Qui aspiciat t̄
ram et facit eam tremere. qui tangit
montes et fumigabunt. Montes su
perbi erant. iactabant se non eos te
tigerat deus. tangit illos et fumiga
bunt. Quid ē fumigare mōtes. Pre
cem dño reddere. Ecce magni mōtes
supbi mōtes ingentes non rogabāt
dominum se rogari volebant et supe
riorem non rogabant. Quis em̄ po
tens et tumidus et superbz in terra. q̄
dedignetur humiliter rogare deum.
De impijs loquor non de cedris liba
ni quas plantauit dominus. **I**mpi⁹
quilibet. infelix anima rogare deum
nescit. et vult se rogari ab hominibus.
Nō est opus ē vt tangat illū deus
et fumiget. Nū cepit fumigare. dabit
dō p̄cē t̄q̄ sacrificiū cordis. Fumigat

ad deum deinde tundit pect⁹ incipit
et flere quia et sum⁹ excutit lacrimas.
Qui tangit montes et fumigabunt

Cantabo dño in vita mea Quid ē
cantabit: Totū quicqđ cantabit Can-
temus dño in vita nostra Vita nos-
tra modo spes est vita nostra poste-
a eternitas erit Vita vite mortal⁹ spes
ē vite immortalis Cantabo dño in vi-
ta mea **P**sallam deo meo qđ diu suz
quoniam i illo fine fine sum Quidiu
sum psallam deo meo Ne forte cum
ceperimus psallere deo in illa ciuita-
te purem⁹ nos aliquid aliud acturos
tota vita nostra erit psallere deo Si
veniet in fastidium qđ laudamus p̄t
veniet in fastidium et nrā laudatio Si
semper a nobis amatur ille semp lau-
datur Psallam deo meo qđ diu sum.

Quauis sit ei disputatio mea ego
aut iocūdabor in dño Suauis sit ei
disputatio mea Que ē disputatio ho-
minis ad deū nisi cōfessio peccōrum:
Confitere domino qđ es et disputa-
ti cum illo Disputa cum illo fac bona
opera et disputa Lauamini mūdies-
tote ysayas dicit auferte neq̄cias ab
animis vestris a p̄spectu oculorū me-
orum. cessate a nequicijs vestris dis-
cite bñfacere Iudicate pupillo et ius-
tificate viduam. et venite disputem⁹
dicit dominus Quid ē disputare cum
deo: Te illi indica scienti. vt indicet se
tibi nescienti Suauis sit ei disputatio
mea Ecce hoc est domino suaue. dis-
putatio tua. sacrificium humilitatis
tue. cōtribulatio cordis tui. holocau-
stum vite tue hoc est suaue dño Ti-
bi autem quid est suaue: Ego autem
iocūdabor in domino **I**psa est mutu-
a disputatio quam dixi Indica te ei
scienti et indicat se tibi nescienti Sua-
vis est ei confessio tua suauis est tibi
gracia ipi⁹ Dixit se tibi Dñ se tibi dix-

it: Per verbum Quod verbū: Cris-
tum Et tibi dixit se et se dixit quia mi-
sit cristum seipm dixit Ita plane au-
diamus ipm vbum. qui me videt vi-
det et patrem Ego autem iocūdabor
in domino **D**eficiāt peccōres a ter-
ra Seuire videtur o sancta anima q̄
hic cantat et gemit. vtinam cum ip̄a a-
nima sit anima nostra vtinam copu-
letur ei et societur et cōiungatur ei vi-
debit etiam misericordiam seuiens
Quis enim capit hoc nisi qui imple-
tus fuerit caritate: Deficiāt peccōres
a terra Cōtremiscis qz maledicit Et
quis maledicit: Sanctus sine dubio
exauditur Sed dictum ē sanctis be-
nedicite et nolite maledicē Quid ē er-
go quod dicit deficient peccōres a ter-
ra: Plane deficient auferantur spiri-
tus eorum et deficient vt emittat spi-
ritum suū et recreentur Deficient pec-
catores a terra **E**t inquit ita vt nō
sint Quid non sint nisi iniqui: Ergo
iustificentur vt non sint iniqui Vidit
hoc et impletus est gaudio et reuocat
versum primum psalmus **B**ene-
dic anima mea dominum Benedicat
anima nostra dominum fratres. qz
dare dignatus est et facultatem et ser-
monem nobis et vobis intentionem
et studium Vnusquisqz vt potest re-
cordetur quod audiuit colloctionē
inuicem ructate. saginam vestrā ru-
minate. quod accepistis nō eat in vis-
cera oblivionis vestre thesaur⁹ desi-
derabilis requiescat i ore vrō **A**d ag-
no labore quesita et inuenta sunt. mō
no labore nunciata et disputata sunt
Sit labor noster fructuosus vobis.
et benedicat anima nostra dominū

Explicit psalmus centesimus terci^{us}

Incipit psalmus quartus

DSalmus iste centesim^{us} q^{uartus} prim^{us} est in eis quibus p^{ro}notatur alleluia. cui^{us} verbi vel potius duorum verborum interpretatio est laudate deum et ideo inde cepit

Psalmus

Confitemini d^{omi}no et inuocate nomen eius In laude enim intelligenda est ista confessio sicut est confiteor tibi pater d^{omi}ne celi et terre Premissa cum laude inuocatio sequi solet ubi desideria peccatorum alligantur et ipsa oratio dominica habet in capite breuissimam laudem quod est pater noster qui es in celis tunc que petuntur deinceps persequuntur Unde et alibi in psalmo dicitur. confitebimur tibi deus confitebimur et inuocabimus nomen tuum. quod alibi est planius laudans inuocabo dominum et ab inimicis meis saluus ero Ita et hic confitemini inquit d^{omi}no et inuocate nomen eius Quod tale est ac si diceret. laudate dominum et inuocate nomen eius Fraudat quippe inuocantem quem laudantem videt. laudantem autem videt quem probat amantem Et in quo voluit dominus boni serui amorem circa se ostendi maxime nisi in eo quod illi ait pascite oues meas Unde et hic sequitur Annunciate inter gentes opera eius vel potius ut de greco ad verbum expressatur quod et alij latini codices habent. annunciate in gentibus opera eius Quibus hoc dicitur nisi euangelistis in prophetia: Cantate ei et psallite ei Verbo et opere laudate Breve quippe cantatur psalterio at hoc est manibus psallitur Narrate omnia mirabilia eius laudamini in nomine sancto eius Possunt hi duo versus ex duobus verbis superioribus dicti non absurde videri. ut quod ait narrate omnia mirabilia eius. referatur ad id quod dictum est cantate ei quod

vero sequitur laudamini in nomine sancto eius. referatur ad id quod dictum est et psallite ei. illud scilicet ad verbum bonum quo cantatur ei et narrantur omnia mirabilia eius. illud autem ad opus bonum quod psallitur ei ne velit quisque de opere bono tanquam in sua virtute laudari Ideo cum dixisset laudamini. quod utique bene operantes merito possunt addidit in nomine sancto eius ut qui gloriatur in domino gloriatur Qui ergo non fibi sed ei volunt psallere. caueant facere iusticiam suam coram hominibus ut videantur ab eis. alioquin mercedem non habebunt apud patrem qui in celis est. sed luceant opera eorum coram hominibus non eo fine ut ipsi videantur ab eis. sed ut videant bona opera eorum et glorificent patrem eorum qui in celis est. hoc est laudari in nomine sancto eius Unde et in alio psalmo legitur in domino laudabitur anima mea. audiant mites et iocundentur Quod et hoc quodammodo sequitur Letetur cor querentium dominum Sic enim mites iocundantur qui non amaro zelo eos iam benep^{er}antes emulantur Operite dominum et confirmamini Hoc enim de greco expressius interpretatum est quoniam uis verbum minus latinum videatur Unde et alij codices habent confirmamini. alij corroboremur Ei quippe dicitur fortitudo mea et fortitudinem meam ad te custodiam ut eum querendo atque ad eum accedendo et illuminemur et confortemur ne cecitate quod faciendum sit. non videamus a infirmitate non faciamus etiam quod videmus Quod ergo est ad videndum accedite ad eum et illuminamini. hoc est ad faciendum quod dicit inquit dominum et corroboremur Operite inquit faciem eius semper Quid est facies domini nisi presentia dei.

Sicut facies v̄eti ⁊ facies ignis Dic-
tum est em̄ sicut stipulam añ faciem
venti ⁊ sicut fluit cera a facie ignis ⁊
multa alia p̄ōit scriptura nichil aliud
q̄ earum rerū p̄ntiam volens intelli-
gī quarū noiāt faciem Sed qd̄ est q̄-
rite faciem ei⁹ semp? Scio quidē qz
michi adherere deo bonū est Sed si
semp queritur qñ inuenitur? An sem-
per dixit in tota vita qua hic viuatur
ex qua id nos facere debere cognoui-
mus qñ et inuentus querend⁹ ē? Gā
quippe illū inuenit fides s; adhuc eū
querit spes. caritas autē ⁊ inuenit euz
per fidem ⁊ eum querit habere p̄ spe-
ciem Vbi tunc sic inuenietur vt suffi-
ciat nobis. ⁊ vltorius nō querat? Ni
si em̄ eum in ista vita inueniret fides
non diceretur querite dñm. ⁊ cū iue-
neritis eum derelinquat impi⁹ vias
suas. ⁊ vir iniquus cogitationes su-
as Item si fide inuent⁹ nō adhuc eēt
perquirendus. non diceretur si ei qd̄
nō videmus sp̄amus per paciām ex-
pectamus. et qd̄ iohannes ait. scim⁹
qz cum apparuerit filies ei erim⁹ qñ
videbimus eū sicuti est An forte etiā
cū facie ad faciem viderimus eū sicuti
est. adhuc perquirendus erit? Et si
ne fine querendus qz fine fine aman-
dus Dicimus em̄ etiā p̄nti alicui nō
te quero id est nō te diligo ac p̄ hoc q̄
diligitur etiā p̄ns q̄ritur dum carita-
te p̄petua ne fiat absens agitur Pro
inde quem quisq; diligit etiā cū eū vi-
det sine fastidio semp vult eē p̄ntem
hoc ē semper querit eū p̄ntem Et ni-
mirum hoc est q̄rite faciem ei⁹ semp
vt non huic inquisitioni qua signifi-
catur amor finē prestet inuentio sed
amore crescente inquisitio crescat in-
uenti Gā deinceps tēperat se lauda-
tor iste ardens ⁊ ad capacia v̄ba des-
cendit infirmū amorem atq; lacten-

tem temporalibus dei mirabilib; nu-
triens **M**ementote inquit mirabi-
lium ei⁹ q̄ fecit p̄digia ei⁹ ⁊ iudicia o-
ris ei⁹ Qui locus similis videtur illi
loco vbi ad moysen q̄rentem q̄s esset
cū dixisset ego sum qui sum ⁊ dices fi-
lius isrl. qui est misit me ad vos qd̄ ex
aliquatūlacūq; pticula rara mens ca-
pit. deinceps nomē suū cōmemorās
erga hoiēs grām suam misericordi-
ter tempauit dicens. ego sum de⁹ ab-
raham et deus ysaac ⁊ deus iacob. si
michi nomen ē in eternū vbi intelligi
voluit ⁊ illos quorum se deū dixit vi-
uere secum in eternū. et hoc dixit qd̄
capi etiam a paruulis posset. vt ego
sum qui sum illi pro captu intellige-
rent qui grandib; virib; caritat⁹ nos
sent querere faciem ei⁹ semp Si er-
go qd̄ est ip̄e multum est ad nos l̄ vi-
dere vlt querere memētote mirabiliū
ei⁹ q̄ fecit. p̄digia eius et iudicia oris
ei⁹ Et quibus dicitur? **S**emen ab-
raham serui ei⁹ filij iacob electi eius
Vos semen abraham vos filij iacob
mementote mirabiliū ei⁹ que fecit p̄-
digia ei⁹ ⁊ iudicia oris eius Ne quis
autē vni genti hoc tribueret israhelita-
rum scdm carnē. ⁊ non intelligēt ma-
gis eē semen abrahe filios p̄missio-
nis magis q̄ carnis. quib; apl's dicit
cū gentib; loqueretur vos ergo ab-
rahe semen estis. scdm p̄missionem
heredes sequitur ⁊ dicit **I**p̄e dñs
deus noster in omni terra iudicia ei⁹
Hoc dicitur per ysaiam ad iherusa-
lem liberā mr̄em nrām. ⁊ qui eruit te
ip̄e de⁹ tuus vniūse terre vocabitur.
An iudeorū deus tm̄? Absit Ip̄e ē do-
minus deus noster in omni terra iu-
dicia ei⁹ quia in omni terra eccā eius
vbi predicantur iudicia ei⁹ Quid er-
go ait in alio psalmo: Qui annūciat
v̄bum suum iacob iusticias ⁊ iudicia

sua isrl' **N**ō sic fecit ōni genti & iudi-
cia eius nō manifestavit eis **H**ō dic-
tum est qz vnam gentē voluit intelli-
gi p̄tinentem ad semē abrahe que vo-
cata ē quidē ex omnibz gentibz. et sic
in ea dicuntur oēs gentes. vt vna sit
gens in adoptionē vocata **E**xtra is-
tam nulli genti manifestavit iudicia
sua qm̄ qui ea non crediderunt. eciaꝫ
si annūciata sunt manifesta eis vtiqz
nō sunt qz nisi credant nō intelligent
Memor fuit in seculū testamēti sui
Alii codices hūnt in eternū qd ex am-
biguo greco factū ē **S**ed si in h̄ secu-
lo intelligendū est nō in eternū quod
mō exponens cuius testamēti me-
mor fuerat adiungit & dicit **V**erbi
qd mandauit in mille generationes.
qd adhuc cum aliquo fine p̄t intelligi
Sed deinde dicit **Q**uod disposuit
ad abrahā & iuramenti sui ad ysaac
& statuit illud iacob in p̄ceptum & isrl'
in testamētū eternū. vbi null⁹ ē am-
biguitatis loc⁹. **A** **E** **M** **I** **N** **T** **E** **M**
aeonion quippe habz grecus qd nuf-
qm̄ nostri in eternū interpretati sunt.
Vix aut aliqui alicubi. **A** **E** **M** **I** **N** **T** **E** **M**
E **M** **I** **N** **T** **E** **M** aelionion eternale dixerūt. nisi
forte qz anon. **A** **E** **M** **I** **N** **T** **E** **M** familiari-
us interpretatur seculum. **A** **E** **M** **I** **N** **T** **E** **M**
E **M** **I** **N** **T** **E** **M** aeonion nō in eter nū. sed se-
cularem interpretari velint qd neminē
ausum fuisse cōmemini **S**i autē hoc
loco testamētū vet⁹ intelligendum
est p̄pter terrā chanaan sic enim ser-
mo cōteritur & statuit illud ipi iacob
in p̄ceptum. & ipi isrl' in testamētū
eternū dicens tibi dabo terrā chana-
an funiculum hereditat⁹ vestre quo-
modo intelligendū est eternū cū ter-
rena illa hereditas eterna eē nō pos-
sit: **E**t iō vetus testamētū vocatur
qz per nouum aboletur **N**ille vero
gnationes nec in eternū vident⁹ ali-

quid significat. quia vtiqz finem hnt
& ad ipa tpalia nimis multe sūt **Q**uāli-
bet em̄ pauci annis generatio deter-
minetur quā greci genean dicūt quā
minimā quidē q̄ndecim annis termi-
nauerunt ex q̄ hō incipit posse gene-
rare que sunt iste mille generationes
nō solū a tpe abrahā qm̄ ei facta est
ista promissio vsqz ad temp⁹ noui tes-
tamenti sed ab ipō adam vsqz ad ter-
minum seculi: **Q**uis em̄ audeat dice-
re quindecim annoꝝ milibz hoc secu-
lum extendi: **N**on m̄chi videtur nō
hic vet⁹ testamētū intelligendū. qd
nouo eēt tollendū **D**icitur p̄ p̄phetā
ecce dies veniūt dicit dñs et cōfirma-
bo domū iacob in testamētū nouū
nō scdm̄ testamētum qd cōstitui pa-
tribz eoꝝ cū eduxi eos de terra egip-
ti. sed testamētum fidei qd laudat a
postolus cū abrahā nobis p̄ponit
imitandū & de legis opibus glorian-
tes inde cōvincit qz abrahā eciaꝫ aŋ
circūcisionem credidit deo et reputa-
tum est illi ad iusticiam **D**eniqz cū dix-
isset memor fuit in seculū testamēti
sui qd in eternum intelligere debem⁹
testamētum scilz iustificationis & he-
reditatis eterne quā fidei p̄misit de⁹
verbi inquit qd mandauit in mille ge-
nerationes **Q**uid ē mandauit: **Q**d ei
sit. tibi dabo terrā chanaan nō man-
datū est sed promissum **M**andatuꝫ
est aut qd facere debemus. p̄missuꝫ
qd accipe **M**andatū ergo fides ē vt
iust⁹ ex fide viuat. & huic fidei heredi-
tas eterna promittitur **N**ille q̄ ge-
nerationes p̄pter numeri p̄fectionē
pro omnibz intelligende sunt id ē qm̄
diu gnatio generationi sequēdo suc-
cedit tam diu mandatū ē viuendo ex
fide qd obseruat popul⁹ dei filius p̄
missionis nascendo veniētes & mori-
endo abeuntes donec ōnis gnatio fi-
ff i

niatur qđ millenario numero signifi-
catū ē qđ denarij numeri solidū qua-
dratū decē decies ⁊ h̄ decies ad mille
puenit Qđ disposuit inquit ad abra-
ham ⁊ iuramenti sui ad ysaac ⁊ statu-
it illud iacob id est ipſi iacob in p̄cep-
tum ꝑꝑi sunt tres patriarche quorū
specialiter se dicit deū quos ⁊ domi-
nus nominat in testamēto nouo vbi
dicit. multi ab oriente ⁊ occidente ve-
nient. et recubēt cū abraham ⁊ ysaac
⁊ iacob in regno celoz ꝑꝑta ē heredi-
tas eterna Nam ⁊ hic vbi ait statuit
illud iacob in p̄ceptū manifestat pre-
ceptum eē fidei nō em̄ ꝑꝑmissum ap-
pellaret p̄ceptum Si em̄ opus ē in p̄-
cepto. merces in ꝑꝑmisso hoc ē opus
dei dñs ait vt credatis in euz quē ille
misit h̄ ergo vbum qđ mandauit me-
mor erit in eternū testamenti sui h̄ ē
vbum fidei qđ ꝑꝑdicamus statuit illd
ipſi iacob in p̄ceptum ⁊ ipſi isrl̄ in tes-
tamentū eternū id ē qđ ex ipso verbo
⁊ p̄cepto impleto daturus esset ali-
quid eternū **D**icens tibi dabo ter-
ram chanaan. funiculum hereditatē
vestre Quō ergo est hoc in eternum
nisi aliqd eternū significet? ꝑꝑta em̄
dcā est terra ꝑꝑmissionis. terra fluēs
lac ⁊ mel qđ totū significat grām in q̄
gustatur q̄ suauis est dñs ad quā nō
omnes hoīes ptinent Non em̄ omniū
est fides iō addidit funiculū heredita-
tis vestre id ē in alio psalmo semē ab-
rahe qđ est x̄ps intelligitur loqui vbi
dicit. funes ceciderunt m̄ in ꝑꝑclaris.
et em̄ hereditas mea ꝑꝑclara ē m̄ Cur
āt dicta ē terra chanaan interpretatio
hui⁹ nōis apit Chanaan q̄ppe inter-
ptatur hūilis Qđ si ad illam referat⁹
sentenciā sancti noe q̄ eundē chanaan
dicit futurū seruū fratrū suozū. hinc
est eciā seruilis timor. seruus āt non
manet in domo in eternū fili⁹ aut ma-

net in eternū iō excusso chanaan eo da-
tur terra ꝑꝑmissionis semini abrahe.
Consummata em̄ caritas foras mit-
tit timorē vt filius maneat in domo
in eternū. vñ dictū ē ⁊ ipſi isrl̄ in testa-
mentū eternū Deinceps sequit⁹ hys-
toriam in libroz scōz veritate notis-
simam **Q**um essent numero breui
paucissimi ⁊ incole in ea id est in ter-
ra chanaan Qñ ibi ꝑꝑres habitauerūt
abraham ysaac ⁊ iacob añqm eā acci-
perent hereditatē. in semine suo pau-
cissimi erāt et incole in ea Nonnulli āt
codices hñt nō paucissimi ⁊ incole s̄
paucissimos et incolas Vbi apparet
eos qui ista interpretati sunt grecā fu-
isse locutionē secutos q̄ transferri nō
pt in latinū nisi cū absurditate q̄ trās-
ferri omnino nō possit Si em̄ totam
ip̄am locutionē transferre conemur
dicturi sumus in ea eē illos numero
breui paucissimos ⁊ incolas i ea Qđ
āt ait grecus in ea eē illos. hoc ē lati-
ne cū ceñt qđ vbum nō pt casus accu-
satiuus sequi s̄ ntūs Quis em̄ dicat
cū eeñt paucissimos? Sed cum eeñt
paucissimi Cū ergo eeñt numero bre-
ues vl numero breui. paucissimi ⁊ in-
cole in ea **T**ransierunt de gente in
gentem ⁊ de regno in populū alterū
Repeticio ē ei⁹ qđ dixerat de gente i
gentem **N**on dimisit hōi nocē eis
id est nō permittit Breca āt locutio ē
nocere illos. latina vero nocere illis.
Et corripuit ꝑ eis reges. nolite in-
quit tangere x̄pos meos ⁊ in ꝑꝑhet⁹
meis nolite malignari Verba dixit di-
corripientis vl arguentis reges ne le-
derent scōs patres cū eeñt numero
breues. ⁊ paucissimi atq; incole in t̄-
ra chanaan Que vba licet in libris e⁹
hystorie nō legātur tñ intelligenda s̄
vel latenter dcā. sicut de⁹ in hōim cor-
dibus loq̄tur occult⁹ ⁊ veracibz visis

¶ **U**t etiam p angelū expressa. **I**stā & rex
gerararū & rex egiptiorū diuinit⁹ am
moniti sunt ne nocerēt abrahe et rex
alius ne noceret ysaac. & alij ne noce
rent iacob cū eēnt paucissimi & inco
le añqm ad colendā egiptum cū filijs
suis trāfret iacob qđ intelligit in eo
cōmemoratum qđ ait. trāfuerunt de
gente in gentē de regno in populū al
terum. **S**ed qđ occurrebat qđere añqm
transfuerunt & in egipto multiplicaren
tur quō numero breues paucissimi &
incole in aliena terra pcurare potue
runt secut⁹ adiunxit. **N**on pmissit ho
minem nocere eos & corripuit p eis
reges. nolite tangere xpōs meos. et
in pphet⁹ meis nolite malignari. **N**o
test at merito mouere quō fuerit xpi
appellati añqm eēt vnctio ex qđ hō
men impositū ē regibz. **Q**uā a saule ce
pit cui dauid successit in regno. atz in
ceteri & reges iude & reges isrl⁹ conti
nuatione sacrate p̄suetudinis vngue
bātur. **I**n qđ vnctione figurabat⁹ vn⁹
verus xpūs cui dictū est. vnxit te de
us deus tu⁹ oleo exultationis p̄ p̄ti
cipibus tuis. **N**ū ergo illi iā tūc cristi
appellabantur? **I**stā pphetas eos fu
isse legim⁹ de abrahā & vtiqđ qđ de illo
manifeste dictū ē. hoc & in illis intel
ligendum ē. **A**n iō xpi qđ etiā si laten
ter iā tñ xpiani? **Q**uāuis em̄ caro xpi
ex illis tñ xpūs añ illos. qđ et iudeis
rñdit dicens. añqm abrahā fieret e
go sum. **Q**uō ergo hūc illi ignorarēt.
aut in eū nō crederent cū p̄pterea p
phete dicerentur qđ licet occult⁹ ta
men dñm p̄nunciabant? **N**ū apte ipe
dicit Abraham p̄cupiuit videre diem
meū: vidit & gauisus ē. **N**ō em̄ qđqm
preter istā fidem qđ est in xpo ihu siue
añ ei⁹ incarnationē siue postea recō
filiatus ē deo cū sit ab ap̄lo veracissi
me definitum vnus em̄ deus & vnus

mediator dei & hōim homo xps ihs.
Dein iam narrare incipit quō factuz
fit vt trāfret de gente in gentem & de
regno in populū alterū. **E**t voca
uit inquit famē sup terrā & omne fir
mamētum panis cōtrūit. **Q**uid sit añ
eos virū: in seruū venūdatus est io
seph. **P**er h̄ factū est vt transfuerunt de
gente in gentē de regno in populū al
terum. **S**ed nō sunt negligenter pre
tereunde scripturarū scārū locutio
nes. **V**ocauit inqt famē sup terrā qđ
fames aliqua p̄sona fit. vlt aliqd aīa
tum corp⁹ vel aliqs spūs qui obediē
posset vocanti. cū fit famēs ex inedia
p̄tracta p̄nicies atqđ ita fit in eis qđ eā
paciuntur vt aliqs morbz. **S**icut em̄
morbus vt eē definit fit plerūqđ per
medicamentū sic et famēs sanatur qđ
dammodo p alimentū. **Q**uid ē ergo
vocauit famē: **A**n forte ista mala qđ
paciuntur hōiēs hñt quosdā p̄posi
tos suos angelos malos? **I**stā & in a
lio psalmo dicit inmissione p̄ āgelos
malos deū hōiēs afflixisse non vtiqđ
errante iudicio. **E**t hoc ē forte voca
uit famē. id ē angeluz p̄positū famis
& ei⁹ rei noiē cui⁹ est p̄posit⁹ appel
latus. **E**x qđ opinione romani veteres
quosdā deos tales p̄secrauerūt sicut
deam febrē deamqđ pallozē. **A**n qđ ē
credibilius vocauit famē intelligen
dum ē. dixit vt famēs eēt vt h̄ fit vo
care qđ appellare. h̄ appellare qđ di
cere hoc dicere qđ iubere? **I**stā ille vo
cavit famē qui vocat ea que nō sunt.
tqđ sint. **N**ec ibi ap̄ls dixit. qui vocat
ea que nō sunt vt sint. sed tanqm sint.
Apud deū quippe iam factum est qđ
eius dispositione futurum ē quia de
illo alibi dicitur. qui fecit que futura
sunt. **E**t hic quando famēs facta est.
tunc dicta est vocata id est vt adesset
qđ iam fuerat in eius occulta guberna

ff ij

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

tionem disposita Denique quod vocauerit famem. statim exposuit dicens. **D**umne firmamentum panis perituit. Et hec inusitata locutio est. **C**ontrivit enim dixit pro eo quod est consumpsit. **A**dixit autem eos virum. **Q**uem virum? **I**oseph. **Q**uod misit? **I**n servum vendidatus est ioseph. **N**eque quoniam factum est. peccatum erat fratrum et tamen deus misit ioseph in egiptum. **I**ntuenda est ergo res magna et per necessaria quod deus bene utatur malis operibus hominum sicut illi male contrahuntur bonis operibus dei. **C**ontrivit deinde narrationem commemorans quod pertrahit ioseph in humilitate sua et quomodo fuerit sublimatus. **H**umiliauerunt in pedibus pedes eius ferrum pertransiit animam eius. donec veniret verbum eius. **C**onpedes quidem accepisse ioseph non legimus sed factum esse minime dubitandum est. **A**liqua enim propter mitti poterunt in illa historia quod tamen spiritum sanctum non lateret qui in his locutionibus psalmis. **F**errum autem quod dicit pertransisse animam eius. tribulationem dure necessitatis accipimus. **N**on enim corpus sed animam dixit. **T**alis enim locutio est quodam in euangelio ubi symeon dixit ad mariam ecce positus est hic in ruinationem et in resurrectionem multorum in israel. et in signum cui contradicetur et tuam ipsius animam pertransiet gladius ut reuelentur ex multis cordibus cogitationes. **P**assio quippe domini quam multae ruinae fuit. et in qua multorum cordium occulta patuerunt quoniam expressum est quid de domino sentiebant. et ipsam eius mentem graviter carnali orbitate percussam fine dubio contristavit. **I**n illa vero tribulatione fuit ioseph. donec veniret verbum eius quod fuerat interpretatus veraciter sompnia vni commendat est regi ut etiam illi de sompniis eius futura predicaret. **S**ed quoniam dixit donec veniret

verbum eius ne omnino eius sic intelligeremus. ut quisquam rem tantam homini tribuendam putaret continuo subiicit. **E**loquium domini inflamavit eum. ut quod magis de greco expressum est alij codices habent eloquium domini igniuit eum ut etiam ipse inter eos computaretur. quibus dictum est laudamini in nomine sancto eius. **E**loquium domini igniuit eum. **A**d merito spiritus sanctus quando a domino infusus est. vixit sunt illis lingue diuine velut ignis et apostolus dicit ipse feruentem a quo igne discedunt de quibus dicitur. refrigescet caritas multorum. **D**enique sequitur. **M**isit rex et soluit eum: princeps populorum et dimisit eum: princeps populorum et soluit perditum: dimisit inclusum. **C**onstituit eum dominum domus sue: et principem omnis possessionis sue. **U**t erudiret principes eius sicut semetipsum: et senes eius prudentiam doceret. **B**reuis habet et seniores eius sapientiam doceret. quod omnimodo ad verbum ita dici posset erudit et principes eius sicut semetipsum: et senes eius sapientes faceret. **P**resbiteros enim habet quos dicere solemus seniores non gerontas id est seniores. **S**ophia autem quod vno verbo latino dici non potest. a sapientia dictum est. que sophia grece dicitur non a prudentia quam fronesis appellatur. **N**eque hoc tamen legimus in illa sublimitate ioseph fuisse nec conpedes in eius humilitate. **S**ed unde fieri posset ut vir tantus vnius veri dei cultor in egipto alendis tantummodo corporibus. et rebus tamen corporalibus gubernandis esset intentus et quo eos meliores redderet curam non gereret animarum? **S**ed ea conscripta sunt in illa historia. que secundum intentionem scribentis in qua erat spi-

ritus sanctus rebz futuris in illa nar-
ratione significandis sufficere iudi-
cata sunt. **E**t intrauit isrl' in egiptū
z iacob accola fuit in terra cham. Qd
est isrl' hoc est iacob z qd est egiptus
hoc est terra cham. Hic em apertissi-
me demonstratū est de semine cham
filij noe cui⁹ pmitius fuit chanā ex
ortam fuisse etiā gentem egiptiorū.
Proinde in quibz codicibus h' loco le-
gitur chanan emendandū est. Ad ch'
aut interptatum ē accola fuit qm fi-
cut alij codices hnt inhabitauit qd tā-
tūdem eet si z incola diceret. Nichil
em aliud significat. Nā idipm est ver-
bum in greco isto loco qd est z supe-
rius vbi dictū est paucissimi z incole
in ea. Incolatus porro vl' accolatus
nō indigenā sed aduenā oñdit. Ecce q
modo trāherūt de gente in gentē. de
regno in populū alterū. Qd breuiter
ppositum fuerat breuiter narrando
explicatū est. Sed de quo regno trā-
fierunt in populū alterū. merito qri-
pt. Nōdum em regnabant in ira cha-
nan qz nōdum ibi fuerat regnū cōsti-
tutum populi isrl'. Quō ergo pt intel-
ligi nisi forte scd' anticipationē qz ibi
regnū futurū erat seminis eoz. De-
inceps narratur q in egipto gesta st.
Et auxit inqt populū suū vehemē-
ter et firmavit eū sup inimicos eius.
Etiam h' breuiter totū ppositum est
vt quēadmodum factū sit deinceps
narretur. Nō em tūc firmat⁹ est po-
pulus dei sup egiptios inimicos su-
os qn eoz masculini fetus necaban-
tur. vl' qn in faciendis lateribz cōtere-
bantur. sed qn in manu potenti p fig-
na z portenta dñi dei sui metuendi z
honorandi facti sunt donec duri reg-
contentio vinceret z mare rubrū p-
secutorē cum exercitu eius obrueret.
Qd ergo breuiter positum est firma-

uit populū suū sup inimicos ei⁹ ve-
lut quereremus quō factum sit inci-
pit dicē donec ecia id narrando deter-
minet. **E**t puerit cor eoz vt odi-
rent populū ei⁹ z dolū facerēt in ser-
uos ei⁹. Nūquid nā intelligendū est
vel credendū q deus cor hōis ad fa-
cienda pccā cōuertat. An peccatū nō
est vl' puū peccatū est odisse populū
dei z dolū facere in seruos ei⁹. Quis
hoc dixerit. Nūquid ergo ist oꝝ tam
graviū pccōrum auctor est deus qui
nullius l' leuissimi peccati auctor cre-
dendus est. Quis sapiēs z intelliget
h'. Nā ipa est illa mirabilis dei boni-
tas qua bñ vtitur eciam malis vl' an-
gelis vel hōibz. Cū enim ipi vicio suo
mali sint ille de malo eoz bñfacit. Nō
em añ qm odissent populū eius boni
erant sed maligni z impj tales erant
qui facile incolis suis felicibz inuide-
rent. In eo ergo qd populum suum
multiplicauit. hoc bñficio suo malos
ad inuidendum cōuertit. Inuidia est
em odium felicitat' aliene. Sic g con-
uertit cor eorum. vt p inuidenciā
odissent populum ei⁹ z dolū facerēt
in seruos ei⁹. Nō ergo cor illoꝝ ma-
lum faciendo sed populū suū bñfaci-
endo cor illoꝝ sponte malū cōuertit
ad odium. Nō em rectū cor puerit.
sed sponte puerum ad odiū populi
vbi eo malo bñ vteretur puerit. Nō
em illos malos faciendo sed istis bo-
na quibus mali facillime possent in-
uidere largiēdo. quo illoꝝ odio z ad
exercitationem populi sui z ad glori-
am q nobis ē utilis nōis sui quomo-
do sit vsus consequētia docēt q in e⁹
laude cōmemorantur cū cantatur al-
leluja. **M**isit moysen seruum suum
aaron quē elegit ipm. Sufficeret quē
elegit sed nichil in eo qrendum est qd
additum est ipm. Locutio scriptura
ff in

rum est . sicuti est . in qua habitabunt
in ea qua locutione diuine scripture
plene sunt . **P**osuit in eis vba signo-
rum suorum et prodigiorum in terra cham
Nō ita debemus accipere vba signorum
et prodigiorum quasi vba quibus verbis
fierent signa et prodigia id est que dice-
rent ut fierent signa et prodigia . **A**dul-
ta enim sine vobis facta sunt vel virga vel
manu extenta vel fauilla in celum missa
Sed quia illa ipsa que facta sunt non erant
alicuius significationis inania sicut et v-
ba que loquimur id est ipsa dicta sunt v-
ba non vocum et sonorum sed signorum et pro-
digiorum . Posuit in eis id est et fecit pe-
os . **A**dicit tenebras et obscurauit . **S**crip-
tum est et hoc inter plagas quibus et egip-
tius percussi sunt . **Q**uod autem sequitur in di-
uisis codicibus varie legitur . **N**on namque
habet exacerbauerunt sermones eius . **A**lij
vero non exacerbauerunt sermones eius .
Sed quod prius dixi in pluribus inueni-
mus . **V**bi autem addita est negatiua pri-
cula videtur duos codices potuimus re-
perire . **S**ed ne forte mendositas propter
sensum faciliorem habundauerit quod enim
facilius intelligitur quam id quod dictum est .
Exacerbauerunt sermones eius .
Vtrique contumacibus sermonibus suis co-
nati sumus secundum aliquam rectam sententiam
etiam illud exponere . et hoc interim oc-
currit non exacerbauerunt sermones
eius id est in moysen et aaron . quia eos etiam
durissimos patientissime pertulerunt
donec omnia que deus in eis facere dis-
posuerat ex ordine complerentur . **N**on
vertit aquas eorum in sanguinem : et oc-
cidit pisces eorum . **E**t dedit terram eorum
ranas in penetralibus regum ipsorum . **T**an-
quam diceret Terram eorum conuertit in ra-
nas . **T**anta enim ranarum fuerat multi-
tudo : ut hoc per hyperbolen puenienter di-
ceretur . **D**ixit et venit cynomia et ci-
niphes in omnibus finibus eorum . **S**i que

ritur quando dixerit in verbo eius erat an-
tequam fieret . et sine tempore ibi erat quo tempore
fieret . quamquam per angelos et per seruos
suos moysen . aaron etiam tunc quodam-
modo dixit ut fieret quando fuerat facien-
dum . **P**osuit pluias eorum grandi-
ne . **S**imilis locutio illi est ubi ait de-
dit terram eorum ranas nisi quod ibi non
vtrique in ranas tota terra puerfa est plu-
uia vero in grandinem etiam tota potuit .
Ignem comburentem intra ipsorum
subauditur posuit . **E**t percussit vine-
as eorum et ficulneas eorum et contriuit o-
ne lignum finium eorum . **H**oc in grandi-
nibus et fulminibus factum est vnde et ignem
dixit comburentem . **D**ixit et venit lo-
custa et bruchus cuius non erat numerus
Una plaga est locustae et bruchi quoniam al-
tera est parens et altera est fetus . **E**t
comedit omnem fenem in terra eorum : et co-
medit omnem fructum terre eorum . **E**t fenem
fructus est sicut loqui scriptura consue-
uit quod fenem appellat etiam segetes fru-
gum . **S**ed ut duo diceret duobus for-
tasse que dixerat numero voluit con-
sonare id est locustae et bruchus . **H**oc autem
totum pertinet ad elocutionis varie-
tatem medentem fastidio non ad di-
nitatem sententiarum . **E**t percussit omne
primogenitum in terram eorum : primicias
omnis laboris eorum . **H**ec plaga no-
uissima est excepta morte in mari ru-
bro . **P**rimicias vero laborum propter pri-
mogenita pecorum dictum arbitror . **Q**ue
plage cum sint decem nec omnes commemora-
te sunt nec eodem ordine quo ibi fac-
te leguntur . **L**ibera enim est laudatio a
lege narrantis et terentis hystoriam
Cuius laudationis auctor et dictor cum
sit per prophetam spiritus sanctus eade-
que vtrique auctoritate qua per eum egit homines
qui illam scripsit hystoriam et commemorat
aliquid factum quod ibi non legitur et quod
ibi legitur preterit . **A**diungit autem etiam h-

17
laudibus dei qđ argento z auro dita
tos israhelitas eduxit de egipto qz z
ip̃i tales erant qui nōdum possent cō
tempnere laboz suoz licet tpalem ta
men debitam iultamqz mcedem. **N**ō
in eo quod egiptios deceperūt a qui
bus h̃bi vt comodaretur aurū argē
tum qz petuerūt putand⁹ de⁹ huius
modi dolose eis qui sursum cor h̃nt l'
iubere. vñ fecerint approbare. **M**ā
gis em̃ per illa dei verba utiqz ab illo
qui cor eoz videbat z cupiditates ex
aminabat pmissi sunt facere ista qm̃
iussi nō tñ tñe aliquo puectu anime
carnalis. qđ z h̃s fecerunt qui talia
iure passi sunt z q̃uis per dola ab ini
quis hōibus tñ quod h̃bi reddi debu
it abstulerūt. Sicut at egiptioz iniq̃
tate sic iustoz infirmitate ad id qđ o
pus erat illis factis figurandū z pre
nunciandum diuine vsus ē de⁹. **E**t
eduxit eos in argento z auro. Et ista
locutio scripturarū est. Pro eo quip
pe dictum est in argento z auro ac si
diceretur cum argento z auro. **E**t
non erat in tribubz eozū infirm⁹. Sz
corpe. nō sīd. Etiam hoc magnū dei
bñficiūz fuit: vt in illa necessitate mi
grandi nullus eēt egrotus. **L**etata
est egiptus in pfectione eoz: quia i
cubuit timor eorum sup eoz. Timor
quippe hebreoz super egiptios. **N**ō
enim timor eorum quo timebāt he
brei: sed quo timebantur. Dicit aliq̃s
Quō ergo nolebant eos dimittere e
gipti: Quō tanq̃m redituros dimi
serunt: Quomodo tanq̃m redituris
z reddituris aurū z argentum petē
tibus cōmodauerunt si letata ē egip
tus in pfectione eoz: Sed intelligē
dum est post illā vltimā egiptioz
mortem z tantam stragē in mari ru
bro tam magni psequētis exercit⁹.
egiptios timuisse r̃hduos ne redirēt

hebrei. z eozum reliquias magna fa
cilitate contererent. Tūc impletū est
qđ superius cum dixisset z auxit po
pulum suum vehementer in oꝝ addi
dit z firmavit eū super inimicos ei⁹.
Hanc enim sententiā vno versiculo
ppositam vt explicaret quō id factū
sit adiungit cetera. q̃ in hac laude nar
rauit vsqz ad istum locum vbi ait. le
tata est egiptus in pfectione eorum
quia incubuit timor eozū super eos:
velut assignans quod proposuerat.
quia firmavit populum suum super
inimicos ei⁹. Proinde iam dicit que
iter agentibz in heremo beneficia di
uina collocata sunt. **E**xpandit nu
bem in ptectionem eoz: z ignē vt lu
ceret eis per noctem. Tā sunt h̃ ma
nifesta qm̃ nota. **P**etierūt carnem
z venit coturnix. **N**ō coturnicem cō
cupierunt sed carnes. Quia vñ z co
turnix caro est z in isto psalmo non
loquitur de amaricatione eoz in qui
bus non est bñplacitum deo sed de fi
de electozū qđ est verum semen abra
he ip̃i intelligendi sunt petisse vt veni
ret vñ amaricatium murmur oppri
meretur. **Q**uā in vñ qui sequit⁹. **E**t
pane celi saturavit eos. manna qui
dem nō nominavit sed nulli obscurū
est qui illas lrās legit. **D**isrupit pe
train z fluxerunt aque. abierūt in sic
co flumina. Et hoc factū tam cito in
telligitur qm̃ legitur. **I**ps̃is aut̃ omni
bus bñficijs suis deus cōmendat in
abraham meritū fidei. Sequitur em̃
z dicit. **Q**uā memor fuit verbi sanc
ti sui: qđ habuit ad abraham puerū.
suum. Et eduxit populum suū in exul
tatione z electos suos in leticia. **Q**uā
ait populū suum. hoc repetiuit elec
tos suos: z quod ait in exultatione.
hoc repetiuit in leticia. **E**t dedit ill
regiones gentium: z labores popu
ff iij

nomē domini. Ut ergo tanq̃m in cor
pore psalmi hui⁹ velut latētem quo
dammmodo ei⁹ animam cōmendem⁹
hoc est in verbis quasi exteriorib⁹ in
teriozem intellectum: videtur michi
amoneri semen abrahe qui sunt om
nes filij p̃missionis. p̃tinentes ad et
nam hereditatem testamenti eter⁹ni
vt tanq̃m ip̃am hereditatem sibi eli
gant deū et eum gratis colant id est
propter ip̃m non propter aliqd̃ emo
limentum mercedis extra ip̃m ⁊ h̃ fa
ciāt laudantes. inuocātes annūcian
tes: nec in suam sed in eius gloriā
per fidem bñ opantes. spe gauden
tes. caritate feruentes. Hoc totum
sonat hīs versib⁹. **C**onfitemini do
mino ⁊ inuocate nomen eius: annū
ciate in gētibus opa eius. Cantate ei
⁊ psallite ei narrate omnia mirabilia
eius. laudamini in noiē sancto e⁹. **L**e
tetur cor querentiū dominum queri
te dominum ⁊ cōfirmamini: querite
faciem ei⁹ semper. Deī ad puulorū
corda nutrienda vt roborentur in fi
de patriarchis p̃ponuntur. ⁊ illoꝝ fi
dei et p̃missionis dei vt imitando et
sperando simus semen illoꝝ non de
sola gente illorum sed quotquot istā
grām suscipiūt in omni terra: quot
totum hīs versibus p̃tinetur. **M**e
mentote mirabilia ei⁹ que fecit: p̃o
digia eius ⁊ iudicia oris eius. Semē
abraham serui ei⁹: filij iacob electi e⁹.
Ip̃e ē dñs deus noster in vniuersa t̃
ra iudicia eius. **A**demor fuit in secu
lum testamenti sui vbi quod manda
uit in mille generationes: quod dis
posuit ad abraham ⁊ iuramēti sui ad
ysaac. Statuit illud ip̃i iacob in p̃cep
tum ⁊ ip̃i israhel in testamentū eter
num: dicens tibi dabo terrā chanaan
funiculum hereditatis vestre. Que o
nia pro modulo meo quēadmodum

accipienda eēnt expofui: hic occurrebat animo puule fidei Si ergo deus gratis eſt colendus ⁊ teſtamēti eter ni hereditas ipſe a ſeipſo requirendus mortalem iſtam vitam cur preſtat q̄ rentibus eum ⁊ tpales neceſſitates?

An et ipſas ſue mie multiplicatio ne non deſerit? Nam intente audite quid preſtiterit patribz noſtris v̄l in quibus fidei exempla conſtituit: vel qui ex illorum carne propagati eciaꝫ fidem imitati ſunt. **Q**uoniam eēnt ipſi numero breui. pauciſſimi ⁊ incole in ea id eſt in terra channā: ⁊ pertranſie runt de gente in gentem ⁊ de regno i populū alterum. Non reliquit homi nem nocere eis: et arguit pro eis re ges. Nolite tangere x̄pos meos ⁊ in prophetis meis nolite malignari. Si autē q̄ritis quomodo tranſierunt de gente in gentem ⁊ de regno in popu lum alterum audite. **C**onocauit fa mem ſuper terram: omne firmamē tum panis cōtrivit. **E**diſit añ eos vi rum in ſeruū venundatus eſt ioſeph. **H**umiliauerūt in cōpedibz pedes ei⁹ ferrū pertranſit aiām eius donec ve niret verbum ei⁹. **E**loquium domini igniuit eū: miſit rex ⁊ ſoluit eū prin ceptis populorum ⁊ dimiſit eum. **C**on ſtituit eum dominum domus ſue et principem omnis poſſeſſionis ſue vt erudiret principes ei⁹ ſicut ſemetip ſum ⁊ ſeniores eius prudentiam do ceret. **E**t intrauit iſrl in egiptum ⁊ ia cob accola fuit in terra cham. **E**cce q̄ modo pertranſierunt de gente in gē tem ⁊ de regno in populum alterum. **E**t auxit populū ſuū vehementer ⁊ firmavit eum ſuper inimicos eius. Si autē ſcire vultis quō eum firma uit ſup inimicos ei⁹: audite. **C**on uertit cor eoz vt odirent populū ei⁹ ⁊ dolum facerent in ſeruos ei⁹. **E**di

ſit moyſen ſeruū ſuū aaron quē eleg⁹ ipm. **P**oſuit in eis v̄ba ſignoꝝ ſuozū ⁊ p̄digioꝝ in terra cham. **E**diſit te nebras ⁊ obſcurauit eos: ⁊ exacerba uerunt ſermones eius. **C**ōuertit aq̄a eozū in ſanguinem: ⁊ occidit piſces e ozum. **D**edit terram eoz ranas: in pe netralibus regum ipozum. **D**ixit ⁊ ve nit cynomia ⁊ cynipheſ in omnibus finibz eoz. **P**oſuit pluuias eoz gran dinem: ignē p̄burentē in terrā ipozū. **E**t p̄cuſſit vineas eozum ⁊ ficulneas eozum: ⁊ contriuit lignum finū eoz. **D**ixit ⁊ venit locuſta ⁊ brucus cuius non erat numerus. **E**t comedit om ne fenum in terra eozum: ⁊ comedie omnem fructum terre eoz. **E**t p̄cuſ ſit omne primogenitum in terra eo rum: primicias omnis laboris eozū. **E**t eduxit eos in argēto ⁊ auro: ⁊ nō erat in tribubz eoz infirmus. **L**eta ta eſt egiptus in p̄fectioē eozū quia incubuit timor eozum ſup eos. **E**cce quomodo populum ſuū firmavit ſu per inimicos eius. **C**um autē inimic⁹ eozum iſta mala iuſticia eius inflixe rit que ipſis largita ſunt eciaꝫ tpalia miſericordia ei⁹ accipite. **E**xp̄adit nubē in p̄tectionem eoz ⁊ ignē vt lu ceret eis p̄ noctē. **P**etierunt carnem ⁊ vēit coturnix et pane celi ſaturauit eos. **D**iſrupit petrā ⁊ fluxerunt aque abierunt in ſicco flumina quoniā me mor fuit v̄bi ſancti ſui qđ habuit ad abraham puerum ſuū. **E**t eduxit po pulum ſuū in exultatione et electos ſuos in leticia: ⁊ dedit illis regiones gentiū ⁊ labores pp̄ozum poſſede runt nō vt p̄pter iſta eū colant. ſꝫ vt ea quoq̄ ad bonū eternū referāt atꝫ cōuertant: id eſt vt cuſtodiant iuſti ficationes ei⁹ ⁊ legem eius req̄rant. **Q**uecūq̄ igitur alia bona dat de⁹. re ferenda ſunt ad gratuitū cultum ei⁹:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

ipse aut cultus ei⁹ nō est referendus
ad alia bona que dat deus Tunc em̄
erit grati⁹ Ad qd certamen prouo-
cans hostis ausus ē dicere deo nun-
quid iob grat⁹ colit deū? Porro si in
seruum venūdatus ē ioseph et humi-
liatus et exaltat⁹ locū fecit ad tᵃlia
bona pp̄lo dei vt firmaretur sup̄ ini-
micos eius quātomagis ih̄s venū-
datus et humiliatus a fratribus suis
sc̄dm carnem et exaltatus in celis lo-
cum facit ad eterna bona populo dī
triumphātī de dyabolo et angelis e⁹?
Audi ergo semen abrahe non de car-
ne gloriāns sed imitans fidē: audite
serui dei et electi dei p̄missionem ha-
bentes vite p̄ntis et future Si temp-
tatioēs dure sunt in hoc sc̄lo. ioseph
in carcere ih̄sum in cruce cogitate fi-
rerum tᵃlium p̄speritas adiacet. n̄
p̄pter ip̄am deo s̄z ip̄a vt̄mini prop-
ter deum nec eum existimetis prop-
ter vite hui⁹ necessaria necessariū cul-
toribus suis. q̄ donat et blasphema-
toribus suis: s̄z q̄rite primū regnum
dei et iusticiam eius et hec omnia ap-
ponentur vobis
Explicit ps̄ centesimus quartus In-
cipit ps̄ centesimus quintus

Psalms centesimus quin-
tus etiam ip̄e p̄notatur allā:
et hoc dupliciter Sed qdam
dicunt vnū allā p̄tinere ad finē psal-
mi superioris alterū ad hui⁹ principi-
um et hoc asserunt q̄ oēs alleluaticī
psalmi habeant in fine allā non om-
nes in capite Vñ quicūq; psalmus n̄
habet in fine allā. nec in capite volūt
eum habere: qd aut in eius capite vi-
detur eē ad finem superioris p̄tinere
Sed nos quousq; nobis aliquibz cer-
tis documentis id verū eē persuade-
ant multorū cōsuetudinē sequimur
qui vbiq; legūt allā. eidem psalmo

attribuūt in cui⁹ hoc capite inueniūt
Paucissimi em̄ codices sunt qd qui-
dem in nullo grecorū repperi quos i
spicere potui qui habeant allā in fine
p̄ter centesimi et quinquagesimi psal-
mi: post quē iā null⁹ est qui ad eūde
canonem pertinet Sed neq; h̄ possz
prescribere consuetudini etiā si ones
codices id habeant Fieri em̄ potuit
vt aliqua rōe laudationis dei totus
psalmoz liber q̄libz quinq; cōstare
p̄hibetur nā vbi scriptū est fiat fiat
ibi fines libroz esse dicunt: post ōnia
que cantata sunt vltimo allā claude-
retur Nec p̄pter finem centesimi et
quinquagesimi psalmi necē eē video
vt oēs alleluaticī in fine habeāt allā Cū
em̄ in capite psalmi geiatur allā. cur
dñs aliqñ semel aliqñ bis dicat amen
et eo mō non possit aliqñ semel aliqñ
bis dici allā nescio: p̄sertim qz p⁹ nu-
meri notam quo psalm⁹ inscribitur
quot⁹ sit. velat iste centesim⁹ q̄ntus
vtrūq; allā positū ē Debit at vnum
poni añ ip̄m numerū si ad finē perti-
net superioris: et post numerū psalmi
scribi alterū allā qd ad psalmū ip̄ius
numeri p̄tinet S̄z fortasse et i h̄ ip̄ita
p̄ualuit cōsuetudo et aliqd affēri p̄t
qd adhuc ignoramus. vñ nos mag⁹
docere debeat iudiciū vitat⁹ q̄ p̄iudi-
cium cōsuetudinis Nūc tñ añq; hoc
p̄discam⁹ vbiq; post numerū psal-
mi siue sel siue bis p̄scriptū iuenim⁹
allā sc̄dm celeberrimā eccē p̄suetudi-
nem ei psalmo tribuim⁹ qui eodē nu-
mero p̄notatur confitentes nos ar-
chana ōnium tituloz qui sunt in psal-
mis et ordinis eorūdem psalmorū et
magna eē credere et nondū sicut vo-
lum⁹ penetrare potuisse Video at īf-
tos duos centesimū q̄rtum et centesi-
mū q̄ntū ita int̄ se p̄iunctos vt in vno
eorum qui precedit cōmendetur po-

pulus dei in electis eius de quibz nulla q̄rela fit quos ego arbitror ibi fuisse in quibus bñplacitum est deo in isto aut qui sequitur eos cōmemoratos qui in eodē populo amarauerunt nec tñ eciam ipis dei miām defuisse Dicuntur aut ista ex eorū persona qui veniam cōuerſi p̄cantur et exempla cōmemorantur illoz in quos eciam pccōres diues apparuit misericordia dī Incipit ergo ecia iste psalmus sicut ille

Confitemini dño sed ibi sequitur et inuocate nomē ei⁹ h̄ autem **Q**uoniam bonus quoniam in seculum miā eius Quapropter p̄t hic qui dem intelligi ecia cōfessio pccōrū: nā et post paucos versus seq̄tur pccāui mus cū patribz nostris iniuste egim⁹ iniquitatē fecim⁹ Sed in eo qd dicit qm̄ bonus qm̄ in seculū miā ei⁹ laus utiqz dei est atqz in eius laude cōfessio quāq̄m ecia cū sua quisqz p̄fetur pccā cū dei laude cōfiteri debet nec aliter pia ē confessio pccōrum nisi nō desperans et poscens miām dei Itabet ergo eius laudem siue ecia in verbis cū eum bonum et misericordē dicit siue in solo affectu cui⁹ hoc credit **N**ā et ille publican⁹ cui⁹ sola illa verba cōmemorata sunt. dñe propicius esto michi pccōri si nō dixit quoniam bonus et misericors es vñ aliqd huiusmodi nō tñ illud diceret nisi hoc crederet qm̄ cum spe orauit q̄ sine vlla fide eē nō posset Potest ergo eē laus dei vera et pia vbi nō fit cōfessio pccōz que laus multo crebrius in scripturis cōfessio vocatur. nulla est aut peccatorum cōfessio pia et utilis vbi non laudatur deus siue corde siue eciam ore atqz sermone Qd autē habent aliqui codices qm̄ bonus. alij habent quoniam suauis ita vñ ōbum grecū qd

dicitur creffos diūsa interpretatio secuta ē Itē qd dictū ē qm̄ in seculū misericordia ei⁹ grecus habet istoneo na qd p̄t ecia i eternū interpretari Pro inde si illa miā hic intelligitur q̄ nemo sine deo beatus eē p̄t: melius accipimus in eternū Si aut illa ē miā q̄ miseriis exhibetur vt vel consolentur in miseria vel ab illa ecia liberētur melius in seculū hoc ē vsqz in finē seculi i quo nō deerunt miseri quibz miā prebeatur nisi forte q̄s audeat dicē ecia hīs qui dāpnabuntur cū dyabolo et angelis ei⁹ aliquā miām dei minime defuturam nō quia ex illa dāpnatione liberentur sed vt eis aliquatenus mitigetur atqz ita eternā posse intelligi dei miām sup illoz eternā miseriam Sed tolerabiliorem quosdā excepturos dāpnationē in quorūdam p̄patione legimus: alic⁹ vñ mitigari eam cui ē traditus penā vñ quibusdā interuallis habere aliquā pausam q̄s audacter dixerit qñ quidem vnā stillā diues ille nō meruit S; de hac tanta re diligenti⁹ ex ocio differendū ē nūc qd ad istū psalmū attinet hacten⁹ de illa dictū eē suffecerit **Q**uis loquitur potentias dñi? Implet⁹ p̄sideratione diuinorū opm qui miām ei⁹ exposcit. q̄s inq̄t loq̄tur potentias dñi **A**uditās faciet oēs laudes ei⁹ S; audiendū ē qd sup dñm ē: vt ecia ista sniā ita fit plena q̄s auditās faciet oēs laudes ei⁹ id ē quisnā sufficiat auditas facē oēs laudes ei⁹: Auditas faciet dixit id ē faciat vt audiant⁹ ostendens ita loquēdas potentias dñi et laudes ei⁹ vt p̄dicentur audientibus S; q̄s p̄t oēs: An forte q̄ se **S**eati q̄ cultodiūt iudiciū et faciūt iusticiā in ōni tpe eas dicit laudes ei⁹ q̄ intelligūtur opera ei⁹ in preceptis ei⁹ Deus est em̄ ait apls qui opat⁹ i vobis.

e dcm est semini abrahe cantate ei et
psallite ei. qđ intellexim⁹ ita dictū ac
si diceretur: bona in ei⁹ laudē z dicite
z facite Quibz duobz vbis id est cā-
tandi z psallendi puenire duos sequē-
tes vsus. vt qđ dictū est narrate oīa
mirabilia ei⁹ h̄ fit cātate ei: qđ vō dic-
tum ē laudamini in noiē scō ei⁹. h̄ fit
psallite illi. Hunc q̄ppe semini ecia ip-
se dñs dicit luceāt opa vrā corā hōi-
bus vt videant bona scā vrā z glori-
ficient prēm vestrū q̄ in celis ē. Hic er-
go ipa dei p̄cepta p̄siderās quoz pre-
ceptorū opa laudes sunt ei⁹ qui opa-
tur in suis ait q̄s loquetur potēcias
dñi. Qm̄ hec ineffabiliter opatur q̄s
auditas faciet oēs laudes ei⁹ id ē q̄s
cū audierit faciet oēs laudes eius q̄
sunt opa p̄ceptorū eius. Quia in quā-
tum fiūt z si nō omnia q̄ audita sunt
fiunt ille laudand⁹ ē q̄ opatur in nob̄
z velle z opari p̄ bona volūtate. Bō
cū posset dicē oīa mandata ei⁹ vl̄ oīa
opa mandatorū eius maluit dicē lau-
des ei⁹ q̄ vt dictū est in quātū fiunt
ipe laudandus ē. Quas tñ laudes q̄s
nam sufficit auditas facere id ē cū au-
dite fuerint facere oēs q̄s ydoneus.
Beati q̄ custodiūt iudiciū z faciūt ius-
ticiam in omni tpe: utiq̄ ex quo inci-
piunt z viuūt in tpe Qui em̄ p̄severa-
uerit vsq̄ in finē h̄ salu⁹ erit. Potest
aut̄ videri eiusdem sentēcie repetitio
vt hoc sit facere iusticiā qđ est custo-
dire iudiciū vt ecia in superiori versu
subaudiatur in omi tpe sicut in poste-
riori subaudiatur beati: z redditis q̄
subaudiuntur ita dicatur. beati q̄ cus-
todiūt iudiciū in omi tpe beati q̄ faciūt
iusticiā in omni tpe Sed n̄ aliqd iter
eēt inter iudiciū et iusticiā nō in alio
psalmo dicētur quousq̄ iusticiā con-
uertat in iudiciū Amat qđ scriptu-
ra ista duo fil̄ ponē. sicuti ē iusticia z

iudiciū directio sedis ei⁹ z illō z edu-
cet sicut lumē iusticiā suā z iudiciū
tuū sicut meridiē: cū z illic eiusdē sen-
tencie repetitio videatur. Et fortasse
ppter vicinitatē figtōis ecia alterum
p altero poni p̄t iudiciū p iusticia
vel iusticia p iudicio tñ si p̄prie dica-
tur aliud intereē nō dubito vt iudici-
um custodire dicatur qui rcē iudicat
iusticiā vō facere q̄ rcē agit. Nec ab-
surde existimo intelligi scđm illud qđ
dictū ē quousq̄ iusticia cōuertatur i
iudiciū. ecia hic eos dñs btōs qui
iudiciū custodiūt in fide iusticiā fa-
ciūt in ope. Veniet em̄ tps vt iudiciū
qđ mō custoditur in fide ecia exercea-
tur in ope cū iusticia puerfa fuerit in
iudiciū id est cū acceperint iusti po-
testatē iudicandi eos rcē a quibz mō
nō rcē iudicātur. Dñs alibi ipm corp⁹
xp̄i intelligitur dicere cū accipo tps
ego iusticias iudicabo: qđ vbum ē v-
bo magis dicētur eq̄tates iudicabo.
Nō at̄ dixit cū accipero temp⁹ iusti-
ciam faciā. q̄ omni tpe faciendā ē si-
cut ecia hic dixit qui faciūt iusticiā in
omni tpe. Deñ q̄ de⁹ iustificat id est
iustos facit sanando eos ab im̄q̄tati-
bus suis sequit⁹ orō. **M**emēto nos-
tri dñe in bñplacito populi tui id est
vt in eis sim⁹ in quibz bñplacitū ē ti-
bi q̄ nō in omnibz illis bñplacitū est
deo. **V**isita nos in salutari tuo. Xp̄e
ē em̄ saluator in quo pccā dimittun-
tur z aīe sanātur vt possint custodi-
re iudiciū z facere iusticiā. Quos cuq̄
btōs eē intelligerent q̄ h̄ loquūtur h̄
sibi p̄sequenter orādo petiunt. De isto
salutari alibi dicit⁹ vt p̄gnoscamus in-
tra viā tuā z q̄si q̄rerem⁹ in q̄ terra se-
cut⁹ ē in oibz gentibz. Rursum q̄si q̄-
reremus quā viā: secutū ē salutae tu-
um. De illo q̄ppe dixit symeon senex.
qm̄ viderunt oculi mei salutare tuū

qui de se ipso dixit ego sum via veritas
Visita ergo nos in salutari tuo hoc est
in christo tuo. **A**d videndum in boni-
tate electorum tuorum. ad letandum
in leticia gentis tue id est ad hoc nos
visita in salutari tuo ut videamus in
bonitate electorum tuorum et letemur
in leticia gentis tue. Quod autem hic po-
situm est in bonitate. alij codices ha-
bent in suauitate: sicut illud quoniam
bonus. alij habent quoniam suavis. Idip-
sum autem verbum in greco est. quod et alibi
legitur. dominus dabit suauitatem quam
et aliqui interpretati sunt bonitatem
aliqui benignitatem. Sed quod est visi-
ta nos. ut videamus in bonitate elec-
torum tuorum. id est in ea bonitate quam
prestat electis tuis nisi ut non rema-
neamus ceci sicut illi quibus dictum est.
nunc autem dicitis quia videmus. et
peccatum vestrum manet. Dominus enim il-
luminat cecos non meritis eorum. sed in
bonitate electorum suorum id est quam
exhibet vel donat electis suis: sicut sa-
lus vultus mei non a me ipso sed de-
us meus et panem nostrum dicimus cotidi-
anum. sed tamen addimus da nobis.
Visita ergo nos in salutari tuo ad vi-
dendum id est ut videamus in boni-
tate electorum tuorum: ad letandum id est
ut letemur in leticia gentis tue. Vnam
gentem dei intelligere debemus uni-
uersum semen abrahe sed filios pro-
missionis non carnis. Illi ergo quorum
vox est optant eiusdem gentis habere
releticiam. Et que huius gentis leti-
cia nisi deus eius cui dicitur exultatio
mea redime me: et cui dicitur signatum
est super nos lumen vultus tui domi-
ne. dedisti leticiam in cor nostrum sum-
mo scilicet vero incommutabili et beati-
fico bono quod ipse deus est. **U**t lau-
deris cum hereditate tua. Ad idem istud
verbum officulum sic interpretatum et in

multis ita esse codicibus cum sit una
eademque in tribus hijs versibus greca
locutio. ut si hoc recte dictum est quod le-
gitur ut lauderis cum hereditate tua
posset recte dici ut videas in bonita-
te electorum tuorum et leteris in leticia
gentis tue: toto ipso sensu ita contex-
to. visita nos in salutari tuo. ut vide-
as in bonitate electorum tuorum ut le-
teris in leticia gentis tue. et lauderis
cum hereditate tua. Secundum hoc autem
quod dicimus visita nos ut videamus
in bonitate electorum tuorum et letemur in
leticia gentis tue: consequenter et hic di-
ci debuit ut laudemur cum heredita-
te tua. cui hereditati dictum est lau-
damini in nomine sancto eius. Porro autem
quoniam hec ambigua videtur locu-
tio. si verus est iste sensus quo malu-
erunt interpretes dicere ut lauderis
etiam duo versus superiores ita intel-
ligendi sunt. quia ut dixi una est in hijs
tribus versibus greca locutio. ut hoc to-
tum ita dictum accipiat. visita nos
in salutari tuo ut videamus in boni-
tate electorum tuorum id est ad hoc
nos visita ut illic nos esse facias et il-
lic nos videas ut leteris in leticia gen-
tis tue id est ut dicaris letari cum illi
letantur ex te ut lauderis cum here-
ditate tua id est cum ea lauderis quo-
niam non laudatur nisi propter te. Siue
ergo illo siue isto modo intelligendum sit
quod deum est ad videndum ad letandum ad
laudandum id est se optant visitari in salu-
tari dei id est in christo eius ut non alienen-
tur a populo eius: et ab eis in quibus benepla-
citur deo. Quid autem deinceps profitea-
tur audiamus. **E**cce auimus cum patribus
nostris iuste egimus iniquitatem fecimus.
Quid est cum patribus nostris: An sicut hijs
epistolam ad hebreos quod et leui cuius abraham
decimatus est. quoniam in lumbis eius fuit
quando decimas dedit sacerdoti mel-

chisedech sic et isti peccauerunt cum
patribus suis in quorū lumbis erant
quā illi in egipto fuerūt: Nā qui fuerūt
eo tpe cū psalmus iste conscript⁹ est
maxime q̄ posterī eorū q̄ vlt⁹ ab eis q̄
tunc erant dici vlt⁹ de post futuris po-
tuit pphetari: longe aberant ab eta-
te illorū qui in egipto peccauerūt non
intelligētes mirabilia dei Hoc em̄ se-
quitur exponendo quomodo pecca-
uerunt cum patribus suis. **P**atres
nostri non intellexerunt inquit in e-
gipto mirabilia tua: cetera q̄ de pec-
catis eorū multa cōmemorat. An sic
pocius accipiendū est qd̄ ait peccāui-
mus sicut prēs nostri tanqm̄ diceret
peccauimus sicut prēs nostri eorū vi-
delicet imitando peccā: Qd̄ si ita ē as-
truendū est aliquo huiusmōi locutio-
nis exemplo qd̄ cū in pñcia quererē
nō occurrit vt cū illo se quisq̄ peccas-
se vlt⁹ cū illo se aliquid fecisse dicat quē
in simili scō ecia post multū tps fue-
rit imitatus. Quid ē ergo patres nos-
tri nō intellexerūt mirabilia tua. nisi
nō cognouerūt qd̄ per illa mirabilia
eis prestasse volueris: Quid vtiq̄ ni-
si vitā eternā. et nō tpale sed incōmu-
tabile bonū qd̄ per paciā expecta-
tur. Sō impacienter murmurauerunt
et amaricauerunt et bonis pñtibz fal-
lacibus atq̄ fugacibz beatos se fieri
quefierunt. **N**on fuerūt memores
multitudinis misericordie tue. Et in-
tellectum redarguit et memoriā. In-
tellectu quippe opus erat vt cogita-
rent ad quorū bonorū eternitatē eos
per illa tpalia vocaret de⁹. memoria
vō vt saltem que tēpaliter mirabilia
facta sunt nō obliuiscerentur: fide-
literq̄ presumerent q̄ eadem potesta-
te quā fuerant iā expti deus illos ab
inimicorū psecutione liberaret. Obliti
sunt autem qd̄ eis in egipto ad ini-

micos eorū pterendos per tanta p-
digia pstitisset. **E**t irritauerūt eum
ascendentes in mare: mare rubrum
Codex quem intuebar sic habebat et
hijs quidem duobz vbijs vltimis qd̄
dictum ē mare rubrū stella fuerat p-
notata qua significantur q̄ in hebreo
sunt et interptatione septuaginta nō
sunt. Plures autē codices quos inspi-
cere potui et greci et latini sic habent.
et irritauerunt: vlt⁹ qd̄ expressi⁹ de gre-
co est et amaricauerunt ascendentes
in mari rubro. Qui illam legit hysto-
riam qm̄ exierunt de egipto et per ma-
re rubrum transierunt. dolet eorū in-
fidelitatem in quāta trepidatione et
despatione fuerūt post recentia tot
et tanta miracula in egipto. cui⁹ mul-
titudinis miē dei non eos fuisse me-
mores dicit. Ascenderunt autē prop-
terea dictum est q̄ ita ē terre positio
vt descensio dicatur in egiptū de ter-
ra chānan et in eā illinc ascensio. No-
tandū est sane quēadmodum scrip-
tura culpāre voluerit nō intelligere
qd̄ intelligēdū est et nō meminisse qd̄
in memoria retinendū ē: qd̄ hoies sue
culpe deputari nolūt. ad nichil aliud
nisi vt minus supplicēt minusq̄ sint
humiles deo in cui⁹ cōspectu confi-
teantur qd̄ sunt: atq̄ impetrato ad-
iutorio possint eē qd̄ non sunt. Nam
eciam peccata ignorantie vel negli-
gentie melius accusantur vt pereant
qm̄ excusantur vt maneant meliusq̄
purgantur inuocato deo q̄ firman-
tur irato: adiungit tamen non secū-
dum eorum infelicitatem deum fecis-
se. **E**t saluauit eos inquit propter
nomen suum vt notam faceret potē-
ciam suā: non propter vlla bona me-
rita eorū. **E**t increpauit mare rubrū
et efficcātū ē. Nō legim⁹ vllā q̄ increpa-
ret mare emissam celit⁹ vocem. sed

potenciā diuinā qua id factū est in
crepatoem appellauit nisi forte quis
dicat latenter increpatum sicut aqua
posset audire et homines non possent. Val
de occulta et abstrusa vis est quod deus agit
ut etiam illa quod sensu caret. festinus est
obtemperet voluntati. **E**t eduxit eos
in abyssis sicut in deserto. Abyssos dix
it multitudinē aquarū. Quā quodam vo
lentes totū istū vñiculum totū inter
pretari dixerūt et eduxit eos in aquis
multis. Quid est ergo in abyssis sicut
in deserto. nisi quod aruerat siccitate ve
lut desertū ubi fuerāt abyssi aquarū?
Et saluauit eos de manu odientium
Hūc vñiculum per circuitū quidā interpre
tati sunt vñba minus latina vitantes
et saluos fecit eos de manu eorum quod o
derant eos. **E**t redemit eos de ma
nu inimici. Quid precij datū est in hac
redemptione. An propheta est quod in
figura baptismi hoc factum est. ubi re
dimimur de manu dyaboli magno p
cio quod sanguis est christi. Vñ non quocūque
maris sed mari rubro id cōuenientius
figuratū est. Sanguis enim rubrū colo
rem habet. **E**t opuit aqua tribulā
tes eos: vñ ex eis non remansit. Quod
ex omnibus egiptijs. s. ex eis qui perse
bantur perfectos apprehendere vel inte
rimere cupientes. **E**t crediderūt in
vñbis eius. Adin? latina videtur locu
tio. quod non ait vñbis eius. vel in vñba sed
in vñbis eius tñ scripturis vñtatissima
Et laudauerūt laudē eius. Tales sūt
locutiones cū dicimus. hanc seruitu
tem seruiuit talē vitam vixit. Laudē
porro dei notissimā illā cōmemorat
ubi dicitur cantem? dñō gloriose enim
magnificat? est equū et equitē pie
cit in mare. **Q**uō fecerūt obliui sunt
opm ei? Alii codices intelligibili? ha
bent. festinauerūt obliui sunt opm ei?
Non sustinuerūt pñlium est? Debu

erunt enim cogitare tanta erga se opa
dei non esse inania. sed vacare ad aliquā
fine fine felicitatem quod per pacienciam
sustinenda est. sed festinauerunt beati
fieri temporalibus rebus quod id nemini pferūt
verā felicitatem. quod non extinguit in
saciabilem cupiditatē. Qui enim bibe
rit inquit ex hac aqua sitiet iterū. De
mque. **E**t cōcupierūt pñpiscenciā in
deserto et temptauerūt deū in inaquoso
Quod est in deserto hoc repetitū est
in inaquoso: id est in loco sine aqua.
Quod vñ pñpierūt pñpiscenciā: hinc
temptauerunt deū. Talis sane locuti
o est pñpierūt cōcupiscenciā qualis
superior laudauerūt laudē. **E**t dedit
eis petitoem ipsoꝝ: id est quod petitione
petierūt. **E**t misit saturitatem in a
nimas eorum. Nec id beatorum fecit quod non
erat illa saturitas de qua dicitur beati qui
esuriunt et sitiūt iusticiam quā ipsi sa
turabuntur. Itaque hoc loco animam
non secundum id quod rationalis est
dixit sed secundum id quod animā corpus
animal dixit. ad cuius animalis susten
tationem pertinet cibus et potus se
cūndum hoc quod in euangelio dicit?
nonne anima plus est quam esca. et corpus
plus quam vestimentum: tanquā ad ani
mam pertineat vesci ad corpus ves
tiri. Secundum hoc dicitur apud ysa
yam quid est quod ieiunauimus et non vi
disti defraudauimus animas nostras et
nescisti. **E**t irritauerunt moysen in
castris aaron sanctum domini. Quā
dicat irritationem. vel sicut expressi?
alii interpretati sunt amaricatioem cō
sequentia satis indicant. **A**perta est
terra et deglutivit dathan: et operuit
super aggregationē abyron. Quod est de
glutivit hoc est super operuit. Ambo
rum autem id est dathan et abyron
vna erat causa superbissimi et sacrile
gi scismatis. **E**t exarhit ignis in syna

goga eorum: flamma combussit peccatores.
Nō ē hoc nomen in scripturis vſita-
tum eorum: qui licet iuste ac laudabi-
liter vivant nō sunt sine peccō. Mag-
is enim sicut interest inter irridētes et ir-
risores inter murmurātes et murmu-
ratores inter scribentes et scriptores
et cetera similia: ita scriptura peccōres
appellare pſuevit valde iniq̄s et gra-
vibus peccatorum sarcinis oneratos.
Et fecerunt vitulū in horeb et ado-
rauerunt sculptile. Et mutauerūt glo-
riam suā in similitudine vituli come-
dentis fenū. Nō ait in similitudinem
sed in similitudine. Talis ē locutio q̄-
lis illa vbi ait et crediderūt in v̄bis ei⁹.
Eleganter sane nō ait et mutauerunt
glām dei cū h̄ fecerint sicut etiā ap̄ls
loquitur et imutauerunt glām incor-
ruptibilis dei in similitudinē ymagi-
nis corruptibilis hōis sed glām suā
dixit: deus enim erat glā eorum si ei⁹ sus-
tinerent p̄siliū et nō festinarent. cui
dicitur glā mea et exaltans caput me-
um. Istā glām suā id est deū mutave-
runt in similitudine vituli comedentis
fenū: vt ab eo comederentur a q̄ co-
meduntur q̄ sapiūt scdm carne. Dis
enim caro fenū. Obliti sunt deū q̄ sal-
uauit eos. Quō saluauit eos. Qui fe-
cit magnalia in egipto. mirabilia in ē-
ra cham terribilia i mari rubro. Que
sunt mirabilia. ip̄a s̄ terribilia. Nulla
q̄ppe amiratio ē sine q̄dā formidine:
quis ista etiā hinc terribilia dici potue-
runt qd̄ aduersarios afflixerūt et istis
qd̄ deberēt timere mōstrarunt. **E**t
dixit vt disperderet eos q̄ obliti s̄ eū q̄
saluauit eos faciens magnalia et fece-
runt et adorauerūt sculptile. Hoc vti
q̄ tā imani scelere et incredibili impieta-
te digni fuerāt q̄ p̄irent. Dixit ergo vt
disperderet eos. **S**i nō moyses elcūs
ei⁹ stetit in p̄fractione in p̄spcū ei⁹

Nō ita dixit stetit in p̄fractione q̄n̄
vt frangēt irā dei s̄ in p̄fractione id ē
in plaga q̄ erant illi ferendi. id ē n̄ ob-
iecisset seipm̄ p̄ eis dicēs. si dimittis
illis peccatū dimitte: sin autē dele me
de libro vite. Vbi demonstratū ē inter-
cessio scōrum quātum p̄ eis valeat apud
deū. Securus enim moyses de iusticia
dei qua eū delere nō posset impetra-
uit miām ne illos q̄s iuste possz dele-
re dāpnaret: ita stetit in confractioe
in p̄spcū ei⁹. **E**t auerteret iram ei⁹ ne
disperderet eos et p̄ nichilo habuerūt
terrā desiderabilē. S̄z nūqd̄ viderant
eā. Quō ergo p̄ nichilo quā nō vide-
rant habuerunt n̄ quō sequitur. Non
crediderūt in v̄bis ei⁹. Profecto n̄ ē
ra illa significaret aliqd̄ magnū. q̄ ter-
ra dicebatur fluens lac et mel p̄ qd̄ vi-
sibile sac̄mentū ad inuisibilem grāciam
regnūq̄ celoz duceret eos q̄ mirabi-
lia ei⁹ intelligebāt nullo mō isti culpa-
rentur q̄ p̄ nichilo habuerūt terrā il-
lam cui⁹ tp̄ale regnū etiā nos p̄ nich-
ilo habere debem⁹ vt iherl̄m liberam
nr̄am nr̄am q̄ in cel̄ est v̄e desirabi-
lem diligam⁹. S̄z poci⁹ h̄ infidelitas
eorum merito redarguitur q̄ in eo qd̄ ē
ram d̄siderabilē p̄ nichilo habuerūt.
v̄bis dei nō crediderūt p̄ qdā pua du-
centis ad magna et festinantes beari
tp̄alibz rebz q̄s scdm carnē sapiebant
nō sustinuerūt sicut sup̄dictū ē p̄siliū
ei⁹. **E**t murmurabāt in tabnaculis
suis: nō exaudierūt vocem dñi vehe-
menter eos a murmuratiōe p̄hibē-
tis. **E**t eleuauit manū suā sup̄ eos
vt p̄sterneret eos in deserto et vt de-
iceret semen eorum in nationibz et dis-
pergeret eos in regionibz. Hic añq̄ di-
ceret qd̄ tante indignatōi dei q̄sq̄ in-
tercesserit eūq̄ aliq̄ mō placauerit se-
cut⁹ adiūxit. **E**t iniciati s̄ beelphe-
gor id ē ydolo gentiū cōsecrati. **E**t

māducauerūt sacrificia mortuorum:
Et irritauerūt eū i aduētiōib⁹ suis. &
multiplicata ē in eis ruina. tūq³ ad hoc
distulerit qđ leuauerat manū suā sup
eos psterndos in deserto & deicien
dū semē eorū in naciōib⁹. & diligen
dos eos in regiōib⁹. vt dati in repro
bum sensum eciā illud admitterēt in
quo imāiore crimīe euidentē iusticia
punirētur quēadmodū dicit aposto
lus & sicut nō pbauerūt deum habē i
noticiā. tradidit illos deus in re pbā
mētē. vt faciāt q nō cōueniūt Deniq³
tātum fuit scelus eorū qđ cōsecrati sūt
ydolo. & comederūt sacrificia mortu
orum. id ē qđ mortuis hōib⁹ tūq³ dijs
sacrificabāt gētes. vt aliter se placari
deus noller. nisi quō eum placauit fi
nees sacerdos qui masculum & femi
nā in cōplexu adulterino dephensos
pariter iterimit Qđ si odio eorum nō
dilectiōe fecisset dum eū comederet zel⁹
dom⁹ dei nō ei reputaēt ad iusticiam
Hoc em̄ facto illum pplm. cui⁹ futu
r⁹ er⁹ maior iterit. tūq³ vnū hōiē. qđ
vga pcussit. vt aiām ei⁹ saluaēt a mor
te Leuiorē qđ reuelato testamento
nouo dñs ihs xps esse voluit discipli
nā. sed atrocior ē cōmiatio gebenne.
quā tūc in illis cōmiatiōib⁹ dei p tem
porum dispōsatione nō legim⁹ Adul
tiplicata ē qđ i eis ruina cū p suis gra
uib⁹ pccis grauitē vastarētur: **E**t
stetit finees & placauit & cessauit qssa
tio: Breuiter totū dixit qđ nō hic nes
ciētes docet. sed cōmēorat sciētes
Que at hic posita ē quassatio. hec su
perius cōfractio. nam in greco vnū
vbum ē **E**t reputatū est ei in iusti
ciā in generationem & generationem
vsq³ in sempiternum: De⁹ hoc repu
tat sacerdotio suo in iusticiā. nō solū
qđ iū generatio est. sed vsq³ in sempit
ernum. qui cor scrutatur & nouit app⁹

hendere qnta id factum sit ppli in ca
ritate **E**t irritauerūt eū ad aquam
cōtradictiōis & verat⁹ ē moyses xpc
eos. qđ exacerbauerūt spiritū eius. &
distinxit i labijs suis Quid ē distin
xit: Quasi illud nō posset deus facere q
tāta iā feceāt. vt aq de petra pfluēt
Dubitāter em̄ petrā vga pcussit. & iō
hoc miraculū distinxit a ceteris mira
culis in qbus nō dubitauerat: Hinc
offendit. hinc audire meruit vt morē
tur. ne intraret in terrā pmissiōis Per
turbatus em̄ murmure ppli infidelis
nō tenuit fiduciā qlem debuit. cui tñ
deus tūq³ electo suo eciā post mortem
eius bonum phibet testiōiū. vt itelli
gamus illā fidei eius titubationem.
hac sola pena fuisse correptam. qđ in
eam terram q pplm ipse ducebat nō
est pmissus intrare Absit at vt eū cre
damus alienatum a regno grē dei qđ
significabat illa terra pmissiōis. vnde
lac & mel defluere dicebatur: Hoc est
em̄ pocius testamētū etnū qđ dispo
suit ad abrahā. non scdm carnē prem
nostrum. sed scdm fidem Illi at de q
rum iniqtatibus iste loq³tur psalmus
cū in illam temporalem terram ppro
missiōis intrassent: **N**ō dispōide
rūt gentes quas dixit dñs illis. & cō
mixti sunt inter gētes. & didicerunt o
pera eorum. & seruiērūt sculptilibus
eorum & factum est illis in scandalū:
Illud qđ eas nō dispōiderūt. sed eis
commixti sunt. factum est illis in scā
dalum: **E**t immolauerunt filios
suos & filias suas demonijs: Et effu
derunt sanguinem innocentem. san
guinem filiorum suorum & filiarum
suarum. quas sacrificauerunt sculp
tilibus channan: Immolasse filios
suos & filias suas demonijs & ydolīs.
nō eos illa narrat hystoria Sed neq³
iste psalmus mentiri potest. neq³ p
ss i

phete q̄ hoc dicunt multis increpationum suarum locis habuisse vero istam cōsuetudinem gētes nec eorum littere tacuerūt Sed qđ est qđ sequit̃
Et infecta ē trā in sanguib⁹. Putarem⁹ at̃ scriptoris errorē ēē eūq; dicē m⁹ p̄ eo qđ ē infecta. fecisse infecta n̄ haberem⁹ bñficiū dei. q̄ scripturas suas in multis linguis esse voluit. atq; ita esse scriptum. infecta est trā in sanguib⁹ inspectis grecis codicibus videremus Quid est ergo infecta est terra. nisi hoc referat̃ ad homiēs q̄ habitabāt in terra. tropica locutione q̄ significatur p̄ id qđ cōtinet. id qđ cōtinetur. sicut dicimus malam domum in q̄ mali habitāt. et bonam in q̄ boni. Ipsi namq; interficiebāt animas suas immolādo filios suos et effundēdo sanguinē puulorū a cōsensione illius sceleris alienorū. Bñ dictū est. effuderunt sanguinem innocētem Ergo infecta est terra in sanguinib⁹ Et cōtaminata est in operibus eorum cum ipsi infecti sunt in anima et cōtaminati in operib⁹ suis **E**t fornicati sunt in aduētioneibus suis Hās dicit inuētiōēs q̄s greci. epiteda. cumata. appellāt: Nā hoc vbum est in codicibus grecis et hoc loco et supius vbi dictum ē. irritauerūt eum in aduētioneibus suis. cum illic et hic eas dicat aduētioēs in q̄bus alios imitati sunt Nō itaq; sic dictas arbitremur adinventiones. quasi ab ipsis institutas. nullo in alijs precedente quod imitarētur exemplo Vnde alij interpretes nostri. nō adinventiones. sed studia. alij vero affectioēs vel affectatioēs. alij voluptates dicere maluerūt. et idem ipsi qui dixerūt adinventiones. alio loco studia posuerunt: Hoc commemorare volui. ne questionem faceret nomen adin-

ventionis in ea re qm̄ nō a seipsis excogitauerūt. sed alios imitati sunt

Et iratus est furore dominus in populo suo Nōluerūt quidam interpretes nostri iram ponere in eo qđ grecus habet thimos. sed qđam iram posuerunt qđam vero indignationē. qđam animū interpretati sunt Qđlibet at̃ horum dicatur. p̄turbatio non cadit in deū. sed de cōsuetudinē trāstatum potēciam vindicandi hoc nomē accepit **E**t abhominatus est hereditatem suam: Et tradidit eos in manus gētium. et domiātī sunt eorum q̄ oderunt eos Et tribulauerūt eos inimici eorū et humiliati sunt sub manib⁹ eorum Quādo eos hereditatē dei vocauit. manifestum est qđ nō ad p̄ditionem sed ad disciplinā eos abhominatus est. et tradidit in manus inimicorū Deniq; sequitur Sēpē liberauit eos. ipsi at̃ eū exacerbauerūt in cōsilio suo Hoc est quod superius ait. nō sustinuerūt cōsiliū eius. p̄ncipio sum enī est cōsiliū hominis ipsi hōi. q̄ ea querit q̄ sua sunt. nō que dei sunt. In cuius hereditate qđ ipse nobis est cum ad fruendum se prebere dignat̃. nullas paciemur cum sanctis societatis angustias. dilectioē rei nostre q̄ p̄riuate Gloriosissima quippe illa ciuitas adepta p̄missam hereditatem. in qua nullus morietur. nullus orietur. nō habebit ciues qui singuli gaudeāt suis rebus. q̄a deus erit omnia i om nibus Cuius societatem q̄squis i hac peregrinatioē fideliter et flagranter desiderauerit. assuescit p̄uatis p̄ferre communia. nō sua querendo sed que ihesuxristi. ne sibi sapiens. et sibi cōsulens exacerbet deum consilio suo. sed sperans quod nō videt. nō festinet de hīs que videntur fieri beatus. atq; illud eternum quod nō videtur

patienter expectans . eius in pmissi
omnibus sequatur cōsiliū . cuius in tēp
tationib⁹ precatur auxilium : Ita erit
humilis in cōfessiōib⁹ suis . ne fiat is
torum similis de quibus dicitur : **E**t
humiliati sunt iūctatibus suis . deus
tū plenus misericordia nō neglexit eos
Et vidit cū tribularētur . cū audier
orōnem eorū . et memor fuit testamē
ti sui . et penituit eum scdm multitudi
nem misericordie sue Penituit dictū
est . q̄a mutauit qd̄ eos p̄dituros vide
batur : Et apud deū qd̄em dispoſite
fira sunt omnia . nec aliud facit q̄m cō
filio repentino . qd̄ nō ex eternitate se
factur⁹ esse p̄sciuit . sed in creature tē
poralibus motibus qm̄ gubernat mi
rabiliter ipse nō temporaliter motus .
quali repentina voluntate facere dicitur .
qd̄ ordinatis rerum causis confi
lū sui secretissimi immutabilitate dis
posuit . qua suis queq; tempib⁹ agni
ta agit . ita et p̄sentia facit . et futura iā
fecit Et ad hec q̄s p̄done⁹ : Audiam⁹
itaq; scripturam humiliter et excelsa
dicētem . cum et puulis nutriendis su
mēda porrigit et maioribus exercen
dis p̄scrutāda p̄ponit Et vidit cū tri
bularētur . cū audisset orōnem eorū .
et memor fuit testamēti sui . utiq; tes
tamēti eterni . qd̄ disposuit ad abrahā
nō veteris qd̄ aboletur sed noui qd̄ e
ciam in veteri absconditur Et penituit
eum scdm multitudinem misericor
die sue **H**oc fecit qd̄ disposuerat . sed
cōtribulatis et orātib⁹ se id cōcessur⁹
esse p̄sciuerat . quia et ip̄a oratio eo
rum cū adhuc nō esset . sed futura eēt .
deum p̄culdubio nō latebat **E**t de
dit eos in misericordias . ut eēnt non
vasa ire sed vasa misericordie : Ideo
autem puto p̄saliter misericordias
dictas in quas eos dedit . q̄a vnusq;sq;

pprium donū habet a deo : alius sic .
alius aut sic Dedit q̄ eos in misericor
dias : **I**n cōspectu oīm q̄ ceperant
eos . Age nūc q̄ quis hec legis et grāz
dei q̄ in eternā vitā p̄ dñm nostrum
ih̄m xp̄istum redimimur legendo in
apostolicis . in p̄pheticis at̄ scrutādo
cognoscis . et vetus testamētū i nouo
revelatū . in veteri nouū velatū vides
recole quē dixerit ap̄ls paulus princi
pem potestatis aeris q̄ opatur in fi
liis infidelitatis . et illud vbi ait de qui
bus dā . ut respiciant de dyaboli laq̄is
captiuitati ab ip̄o scdm ip̄i⁹ volūta
tem et v̄ba dñi nostri ih̄u xp̄i vbi eum
expellēs de fidelīū cordib⁹ ait . nūc p̄n
ceps hui⁹ mūdi missus est foras . et ip
si itidē ap̄li dicētis qui erunt nos de
potestate tenebrarū . et trāstulit in reg
nū filij caritatis sue **H**ec at̄ humilimo
di raciocinatus intende aim . et in litte
ras veteris testamēti . et vide quid cā
tetur in eo psalmo cui⁹ est tytul⁹ quā
do dom⁹ edificabat⁹ post captiuitatem
ibi em̄ d̄r . cātate dñō cātīcū nouū . et ne
existimes ad iudeorū pplm̄ tātūmō p
tinē Cātate inq̄t dñō oīs terra . canta
te dñō . b̄ndicite nomē ei⁹ . annūciate .
vel poci⁹ b̄n nūciate . p̄mmo ut ipsum
v̄bū qd̄ in greco positū est trāſeram
euāgelizate diē ex die salutare ei⁹ **H**ic
em̄ euāgeliū nūcupatū ē in q̄ annūciat⁹
dies ex die dñs xp̄s . lumē de luīe . fili⁹
ex p̄re **H**oc em̄ est et salutare ei⁹ . q̄a sa
lutare dei xp̄s est . sicut et superi⁹ iam
demonstrauimus : Annunciate in gē
tibus gloriam eius . in omnibus po
pulis mirabilia eius . quoniam mag
nus dominus et laudabilis nimis . ter
ribilis est super omnes deos . quoniam
omnes dy gentium demonia :
Isti ergo inimici cum rege suo dyab
olo . captiuum tenebant populum

dei De qua captiuitate cū redimimur. et princeps huius mundi mittitur foras. edificatur domus post captiuitatē. cuius lapis angularis est christus. qui nos cōdidit in se in vnu nouū hominem faciens pacem. quā dīes ex die veniens euāgelizauit eis qui erāt ipse. et eis qui erant longe. faciens vtrāque vnu. et adducēs alias oues qui nō sunt de hoc ouili. vt fit vnus grex et vnus pastor. et ita dōs dedit i misericordias p̄destinatos suos. quā nō volētis neque currētis. sed miserētis est dei: In cōspectu oīm qui ceperant eos Ihesus ergo inimici dyabolus et āgeli ei⁹ captiuauerāt p̄destinatos i dei regnū et gloriā. a redemptore autē nostro foras missi qui dñari infidelibus solent intrinsecus. fideles oppugnat extrinsecus Sed oppugnat. nō expugnat eos qui apphēdunt turrim fortitudinis a facie inimici: Ut autē oppugnēt sentiūt in nobis esse infirmitates reliquas propter quas dicim⁹. dimitte nobis debita nostra. propter quas dicim⁹ ne nos inferas in temptationem sed libera nos a malo Ihesus itaque inimicus eiectis p̄fecit dñs xps sanitates i corpore. cui caput est ipse saluator corporis. vt in eo ipse corpore suo tertia summetur Sic em̄ dixit. ecce eicio demonia et sanitates p̄ficio hodie et cras et tertia cōsummoz id est p̄ficioz. occurrētibus oībus nobis in virū p̄fectū. i mēsurā etatis plenitudinis christi: Ita quod eiectis demoniis a quibus captiui tenebamur. p̄ficit sanitates: Ideo et hic cū dixisset. et dedit eos i misericordias in cōspectu omnium qui ceperāt eos. tāquā eiectis demoniis qui ceperāt. fit oratio vt p̄ficiat sanitates: **S**aluos nos fac domine deus noster. et cōgrega nos de nationibus. vel sic alij codices habent de gentibus

Ut cōfiteamur nomini sancto tuo et gloriemur in laude tua Deī breuiter subiecit ipsam laudē: **B**enedictus dñs deus israel a seculo et vsq; i scilicet fiat fiat Quod intelligim⁹ ab eterno vsq; in eternū. quā fine fine laudabit⁹ ab eis de quibus dicitur. beati qui habitant in domo tua in secula seculorum laudabūt te: Ipsa est tertia consummatio corporis christi. eiectis demoniis et p̄fectis sanitatibus vsq; ad ipsi⁹ corporis immortalitatē regnū sempiternū p̄fecte laudatiū. quā p̄fecte amatiū. p̄fecte autē amatiū. quā facie ad faciem contemplatiū Tunc em̄ p̄ficietur quod in primordio psalmi huius oratū est: **N**emento nostri domine in bñplacito populi tui. visita nos i saluari tuo. ad vidēdum in bōitate electorū tuorū ad letādum in leticia gentis tue. vt lauderis cū hereditate tua: Nō em̄ de iudeis solas cōgegat oues qui perierunt domus israel. sed etiam eas qui nō sūt de illo ouili. vt fit grex vnus vt dictum ē et vnus pastor Iudei vō cū putant ad suum regnū visibile istam p̄tinere p̄pheciā. quā spe invisibiliū bonorū gaudere nō norūt. in laqueos illius ruituri sunt de quo dñs ait. ego veni in nōie patris mei. et nō suscepistis me. alius veniet in nōie suo et hūc suscipietis: De qua ap̄ls paul⁹ ait. quod reuelabit⁹ homo peccati filius interitus qui aduersatur et extollitur super omne quod dicitur deus aut quod colitur. ita vt in templo dei sedeat ostēdens se tūc fit dñs. et paulo post. tūc reuelabit⁹ inquit iniqu⁹. quē dñs ihs interficiet spiritu oris sui. et euacuabit illuiciōe p̄ncie sue eū cui⁹ ē p̄ncipia scdm opationē sathanē in omni v̄tute et signis et p̄digiis mēdaciis. et i omni seductiōe iniquitatis huius qui pereūt pro eo quod dilectiōe v̄tatat⁹ nō

receperūt vt salui fierēt. ⁊ ideo mit-
tet illis de^o opationē erroris vt cre-
dāt mēdatio ⁊ iudicētur omēs q̄ non
crediderūt veritati. sed cōsenserūt inī-
q̄tati. Per istum refugam. p̄ istum q̄
se extollit super omē qd̄ dicitur deus
⁊ quod colitur. videtur michi p̄p̄m is-
rahelitarū carnaliū putaturū impleri is-
tam p̄phēciam qua dictum ē. saluos
nos fac dñe deus noster. ⁊ cōgrega
nos de gentibus. qd̄ illo duce velut ī
cōspectu inimicōz suoz visibiliū. qui
eos visibiliter captiuauerāt. habituri
sunt visibilem glām. Sic credūt men-
dacio. q̄a dilectionem veritatis nō re-
ceperūt. vt nō bona carnalia sed spūa-
lia cōcupiscerēt: Sic em̄ a dyabolo d̄-
cepti sunt vt occiderēt xp̄m qm̄ dixē-
rūt. si dimittim⁹ eū sic omēs crederēt in
eum. ⁊ veniēt romani ⁊ tollēt nostz
⁊ locū ⁊ gētē: qm̄ cayphas vn⁹ ex ip̄s
cū esset pōtifer āni illi⁹ dixit eis. vos
nescitis qcq̄ nec cogitatis q̄a expedit
vobis vt vnus moriatur homo p̄ po-
pulo. ⁊ nō tota gens pereat: Hoc at̄
sicut euāgelista intellexit. nō a seipso
dixit. sed cū eēt pōtifer āni illi⁹ p̄phē-
tauit q̄a ihesus moritur⁹ eēt p̄ gētē.
⁊ nō tm̄ p̄ gente. id est p̄ omib⁹ q̄ peri-
erāt dom⁹ israhel. sed vt filios dei qui
erāt disp̄si cōgregaēt in vnū. Ip̄e bat
em̄ alias oues q̄ nō erāt de illo ovili.
Istas vniuersas oues ⁊ de israhelitis
⁊ de gētibus dyabol⁹ ⁊ eius āgeli cap-
tiuauerāt. Expulso itaq̄ ab eis dya-
boli dñatu ī p̄spectu malignoz spūz
q̄ eas captiuauerāt. vt saluētur ⁊ p̄fi-
ciātur in eternū. vox earū est in p̄phēci-
a. saluos fac nos domine de^o noster.
⁊ cōgrega nos de gentibus. nō sicut
per āt̄ xp̄istum compleri existimāt
iudei. sed per xp̄istum dominū n̄m
venientem in nomine patris sui dīē
ex die salutare eius de quo ⁊ hic dcm̄

est. visita nos in salutarī tuo. Et
dicet omnis p̄p̄s. iste ē p̄destiātorum
de circūcisiōne ⁊ p̄pucio. gens sancta
populus in adoptionem. **E**iat fi-
at. Amen.

ExPLICIT psalmus cētesimus q̄ntus
INCIPIT cētesim⁹ sext⁹.

Psalms iste miseratioēs dei
cōmēdat nob̄ probatas ī nob̄
⁊ tō exptis est dulci⁹. Et mirū si po-
tuerit suauis esse cuilibet. nisi illi q̄ id
qd̄ in ist^o psalmo audit in se didicit. n̄
tamē vni alicui vel duob⁹ sed p̄p̄o dī
cōscriptus est. ⁊ ad se agnoscēdū t̄p̄ ī
speculo p̄positus cuius t̄p̄tulus ē nō
nūc tractādus. Est em̄ alleluya. ⁊ bis
alleluya. qd̄ nobis cātare certo tēpe
sollemniter moris est. scdm̄ ecclē an-
tiquā traditionē. Itēq̄ em̄ ⁊ hoc sine
sacramēto certis dieb⁹ cātam⁹ allā.
Certis qd̄ dieb⁹ cātamus sed om̄i die
cogitam⁹. Sic em̄ h̄ verbo significat⁹
laus dei. ⁊ si n̄ more carnis. certe mo-
re cordis. semp̄ laus eius in ore meo.
Quod at̄ nō semel sed bis hēt allā t̄p̄-
tulus iste. nō huius psalmi p̄p̄iū est.
sed ⁊ ali⁹ sup̄ior sic habet. ⁊ quātum
apparet ex eius textu cātus est ille de
p̄p̄o israhel. cantatur autem iste de
vniuersa ecclesia dei diffusa toto or-
be terraz. Forte nō inmerito bis hēt
alleluya. p̄pter quod clamamus ⁊ ab-
ba pater. cum aliud nichil sit abba q̄
pater. non tamen frustra dixit apōs-
tolus in quo clamamus abba pater.
nisi quia vnus quidam paries veniēs
ad lapidem angularem clamat abba.
alius ex alio latere clamat pater. ī illo
vtiq̄ lapide angulari qui est par nos-
tra qui fecit vtrāq̄ vnum: Videam⁹
ergo hic quid admoneamur ⁊ vnde
gratulemur. ⁊ vnde gemamus. ⁊ vñ

auxiliū postulemus. vnde deseramur
vnde nobis subueniatur. quid finis
per nos. quid per misericordiam dei
quomodo nostra superbia contera-
tur ut illius grā glorificetur. vnicuique
hominum quod dicturus sum si fieri
potest conferatur in se. Loquor autē
homibus qui ambulant viam dei. et
cōstituti sunt in aliquo pfectu spūali
Vnde si q forte ppter hoc minus me
intelligunt inueniant vbi sint. et pfi-
cendo ad intellectum festinēt. Nō autē
arbitror deserturū deū conatū nostrū
ut ad omēs pueniat qd loqmur siue ex-
ptos. siue inexplōs. ut expti appro-
bent. inexplōs desiderēt. et omibus sua-
uis sit disputatio mea. q pūmū domi-
no suavis erit si veridica erit: Veridi-
ca autē erit. si nō michi a me s; ab illo
erit Sic cepit psalmus:

Psalmus:

Confitemini dño quoniā sua-
uis est. qm̄ in seculum miseri-
cordia eius. Hoc confitemini qm̄
suavis est Si gustastis cōfitemini. nō
potest autem confiteri q gustare nō
luit Vnde em̄ dicturus est suauē esse
quod nescit: Vos autē si gustastis q su-
auis est dominus. cōfitemini domino
quoniā suavis est: Si gustastis auidi-
tate. cōfessione ructate: In seculū em̄
misericordia eius. id est in eternum:
Hic em̄ ita positum est in seculum.
quia in nō nullis scripture locis in se-
culum id est quod grece iceona dicitur
in eternum intelligitur: Neq; enim
misericordia eius ad tempus est et nō
in eternum. cum ideo sit super homi-
nes hec eius misericordia. ut viuant
cum angelis in eternum: Dicant q
redempti sunt a domino. Redempti
qdē videt et ppl's isrl' de terra egipti d

manu seruitutis et laborib; infructuo-
sis. ex operib; luteis. videam; tamen
ut ipi sint q h dicūt. q ab egipto libe-
rati sunt a dño. Nō ita ē Sed qst isti
quos redemit de manu inimicorum:
Adhuc potest qsq; et illos accipere re-
demptos de manu inimicorū hoc est
egiptior; ppe exprimatur q sint p-
ter quos hec vult psalmus iste cātari
De regiōibus congregauit eos:
Nō esse adhuc regiōes egipti. Adul-
te em̄ eciam vnius puicie regiōes sūt:
Apte dicat. Ab oriente et occasu. ab a-
quilone et mari. Istos q iam redemp-
tos itelligim; in toto orbe terrarū. Do-
pulus hic dei de magna et lata egypto
liberat. tū p mare rubrū ducitur
ut in baptismo finiat inimicos. Sacra-
mēto em̄ tū rubri maris. baptismo
scilicet xpi sanguine cōsecrato insequē-
tes egypti pccā delētur. et te euadēte
null; q te pmebat remanēt inimic; Isti
q dicāt hec. et audiam; iā frēs qm̄
dicitur iste ppl's dei qd hic agatur in
cōgregatiōe oim gētū redēpta per
xpm. nō qsi simul cōtigāt hec q cātāt i
oib; gētib;. sed in singulis qbusq; cre-
dētibus. in ppo autem illo aliter. To-
tus em̄ ppl's. tota illa gēs ex semine a-
brahe scdm carnē. tota multitudo do-
mus isrl' semel educta ē ex egipto. se-
mel p rubrū maē ducta. semel ad terrā
pmissiōis pducta. Simul em̄ omēs e-
rāt in qbus hec cōtangebāt: Hec at in
figura cōtangebāt in illis. scripta sūt autē
ad correctionē nrām in qā finis scō-
rū obuēnit. Nos q nō simul oēs sed
paulatim singulatim q credentes cō-
gregamur in vnam quandam ciuita-
tem et in vnum populum dei. sed in
vnoquoq; nostrum eciam singula cō-
tingunt: Hec que scripta sunt conti-
gunt in populo: Hec enim populus
de singulis. non singuli de populo:

Numquid enim vnus homo de populo? Sed populus ex singulis hominibus constat: Quicquid enim cum loquor agnoueris in te quilibet ex populo es. noli cogitando quasi remanere in te. et putare quod in solo te contigit. sed eode ista contingit. a in omnibus a prope in omnibus qui ueniunt ad hunc populum. et de manu inimicorum precioso sanguine redimuntur. Repetiturus est enim assidue quod cautauimus modo miserationes eius:

Confiteatur domino miserationes eius et mirabilia eius filiis hominum. Istos versus quantum aduertit potui quod potestis et vos quater repetit in quo numero quantum domini adiuuante scrutari ualimus. significat nobis quatuor quasdam temptationes. ex quibus nos liberat cui confitetur sue miserationes. Fac enim hominem primo nichil querentem. secundum uitam veterem seductoria securitate uiuentem. nichil putantem aliud esse post hanc uitam quam finendam. negligenter quendam et socordem. obrutum cor habentem. illecebris mundi et mortiferis delectationibus consopitum. ut excitetur iste ad querendam gratiam dei ut fiat sollicitus. et tunc de sompno euigilet. non ne manus dei excitat eum: Sed tamen a quo fit excitatus ignorat: Incipit autem esse iam dei cum cognouerit ueritatem fidei. sed antequam cognoscat delet errorem suum. Inuenit enim se in errore. uult cognoscere ueritatem. Pulsat ubi potest temptat quod potest. uagatur quod potest. famam etiam patitur ipsius ueritatis. Prima ergo temptatio est erroris et famis. ubi in hac temptatione fatigatus exclamauerit ad deum. perducitur ad uiam fidei. unde incipiat pergere ad ciuitatem quietis: Perducitur ergo ad christum qui dixit. ego sum uia: Cum ergo ibi fuerit. iam sciens quid obseruare debeat. non nunc

quod multum sibi tribuendo et quasi de suis uiribus presumendo incipit conflagrare. uelle bella contra uicia. et propter superbiam superari. Inuenit ergo se ligatum difficultatibus cupiditatum et non posse uiam propter compe des ambulare: Inclusum se sentit difficultate uiciorum. et tamquam muro impossibilitatis eirecto. portisque clausis qua euadat ut recte uiuat non inuenit. iam scit quo modo uiuere debeat: Prius enim in errore erat et famem ueritatis paciebatur. accepit autem iam cibum ueritatis. et positus est in uia. audit. uiue bene. secundum quod nosti: Antea enim non noueras quemadmodum uiueres. modo accepisti et nosti. Conatur et non potest. ligatum se sentit. exclamat ad dominum. Secunda ergo temptatio est difficultatis in bene operando. sicut in illa prima erroris et famis. Exclamat et in hac ad dominum. liberat dominus de necessitatibus. Rumpit uincula difficultatis constituit in operatione equitatis. incipit ei iam facile esse quod difficile fuerat. abstinere a malis. non adulterare. non furtum facere. non homicidium. non sacrilegium. non alienum concupiscere. facta est facultas que fuerat antea difficultas: Notuit hoc dominus sine difficultate prestare. sed si hoc sine difficultate haberemus. largitores huius boni non agnosceremus: Si enim primitus cum uellet posset. et non sentiret aduersus se obnientes cupiditates. nec uinculis suis grauata anima collideretur. suis uiribus tribueret quod se posse sentiret. et non confiterentur domino miserationes eius: Post has duas temptationes primam erroris atque inopie ueritatis secundam difficultatis bene operandi. tertia temptatio excipit hominem. ei loquor qui iam transiit

bas duas Nam iste due fateor mul-
tis note sunt Quis em̄ nescit se ab ig-
norācia venisse ad veritatem. ab erro-
re ad viam. a fame sapientie ad ver-
bum fidei? Deinde multi luctantur
cum difficultatibus viciorum suorum.
z adhuc cōsuetudine colligati gemūt
tanq̄ in clausura ex compedibus:
Noscūt z istam temptationem q̄
uis iam dicant si forte dicunt. infelix
ego homo quis me liberabit de cor-
pore mortis huius? Nam vide artis-
fima vincula: Caro inquit cōcupiscit
aduersus spiritum z spiritus aduer-
sus carnem. vt nō ea que vultis facia-
tis Proinde qui iam est adiutus spū
vt quemadmodum noluit esse adul-
ter. sic nō sit. quomodo noluit eē fur
sic nō sit. z cetera illa omnia que vo-
lūt homiēs vincere. z sepe inflexi su-
perātur. vt exclamēt ad deum. vt de
necessitatibus eorum eruat eos. z de
liberati cōfiteātur domino miseratione
nes eius. quisquis ergo talis est euicit
illas difficultates. z p̄babiliter iam p̄-
uerfatur inter homines sine vlla que
rela maloz morum: Excipitur tertia
temptatione tediū cuiusdam in mo-
ra huius vite. ita vt aliquādo eum nec
legere nec orare delectet: Tercia tēp-
tatio priori contraria Prius em̄ peri-
clitabatur fame. postea fastidio. Vn-
de z hoc. nisi de quodam languore a-
nime? Jam nō te illicit adulterium.
nec tamen delectat dei vbum: Jam
post periculū impericie z cōcupiscen-
cie. de quibus duobus te euasisse leta-
ris. vide ne tedium fastidiumq̄ te ne-
cet Nō est z ista levis temptatio Ag-
nosce te in illa z exclama ad dñm vt d̄
necessitatibus tuis eciam hic liberet
te. z de hac temptatiōe liberat⁹ cū fue-
ris. cōfiteātur illi miserationēs eius:

Liberatus at̄ ab errore. liberat⁹ a dif-
ficultate bñ opadi. liberatus a tedio
fastidio q̄ verbi dei. fortassis dign⁹
eris cui ppl's cōmittatur cōstitutaria
in gubernaculis nauis recturus eccle-
siam: Vbi quarta temptatio. tempe-
states maris quacientes ecclesiam. t̄-
bant gubernatorē: Deniq̄ tres illas
temptatiōes experiri potest oīs pi⁹
fidelis in ppl'o dei. quarta ista nr̄a est
Quāto em̄ plus honoramur. tanto
plus periclitamur: Adetuedū est ne
auertat aliq̄ vestz a veritate ad pe-
riculū erroris Adetuedū est ne vicat
vnūquēq̄ cupiditas sua: z eligat eam
sequi. q̄ ex eius difficultatib⁹ excla-
mare ad dñm Adetuedū est ne vnus
q̄sq̄ vestz minus sapiat verbū dei. z
fastidio moriatur. Tēptatio vero gu-
bernadi. tēptatio piculoz in regenda
ecclesia nos potissimū tāgit Sed quōz
vos ahem eritis. si tota nauis piclita
bitur: Nō ideo dixi. ne in hac quarta
temptatiōe t̄q̄ nr̄a ppria. opus est vt
ab orōnib⁹ nō desistatis. nō vos pri-
mo naufragetis si minus solliciti fi-
tis z p nobis minus oretis: Quid ei
frēs? Quia ad eadem gubernacula n̄
sedetis. nō in eadē naui navigatis:
Post has q̄tuor tēptatiōes. q̄tuor ex-
clamatiōes. q̄tuor liberatiōes. q̄tuor
miserationū dñicaz cōfessiōes. gene-
raliter in hoc psalmo cōsequēter ip̄a
cōmēda' ecclesia. vt euidentissime noue-
ritis de q̄ psalm⁹ ab exordio loq̄bat.
commēdatur at̄ ita vt nobis oīs⁹ dei
grā p̄dicetur. q̄ sup̄bis resistit. humili-
bus at̄ dat grām. q̄a ideo ille venit. vt
q̄ nō vidēt videāt. z qui vidēt ceci fiāt
quia omnis vallis implebitur. z om-
nis mōs z collis humiliabitur: Quo
commendato dicitur aliquid quode-
ciam de hereticis intelligatur q̄b⁹ t̄q̄

ciuilibus bellis quatitur eccl'a & con-
cluditur psalmus quem iam exposui
breuiter fortasse q̄ putabatis. Nā vsq̄
adeo me istum totū psalmū aliquātū
plurimum exposuisse arbitror. vt iā offi-
cium a me nō expectetis. disputato-
ris. sed pene lectoris. si tenetis q̄ dixi.
Puto em̄ sunt añ oculos vestros cō-
stituta. sed vt melius cōmēdētur. bre-
uiter replicētur: Prima temptacō er-
roris & famis vbi. secūda difficultas
vincēdarum cōcupiscētiarum. tertia
tedij atq̄ fastidij. q̄rta tempestatis &
periculorū in gubernādis ecclesijs. & i
hjs ōnibus exclamatioēs & liberacō-
nes. & miserationum dei cōfessiones
Ad extremū ipsius eccl'e sit commen-
datio. q̄ salua facta est p̄ grām dei nr̄i
nō p̄ meritum suū. & commemorat̄
inimicorū afflictio p̄pter supbiam:
Quibus extinctis erecta est eccl'a. et
p̄pter insidias quasdam diminutio-
nis ab hereticis. & detrimētorū q̄dam
modo domesticorum. & ex hjs circa
eccl'am diuina beneficia. & psalmi cō-
clusio. legamus iā magis q̄ disseām⁹
Dicāt qui redempti sunt a domino. q̄s
redemit de manu inimicorū. de regiōi-
bus cōgregauit eos ab oriēte & occa-
su. & ab aquilōe & mari: Xpiani ergo
ipsi dicant de toto orbe cōuocati:
Errauerūt in solitudine in siccita-
te. viam citatis habitacōis nō inue-
nerūt. Errorem mirabilem audiui⁹
q̄d de inopia: Esurientes & sitien-
tes erant anima eorum in ipsis defe-
cit. Sed quare defecit: Cui bono?
Non em̄ crudelis est deus. sed se cō-
mendat quod expedit nobis. vt no-
bis deficientibus rogetur. & vt subue-
niens ametur. Et ideo post hunc erro-
rem & famem & sitim. **E**xclamaue-
runt ad dominum cum tribularētur.

& de necessitatib⁹ eorum eripuit eos:
Et quid illis prestavit quia errabant?
Et eduxit eos in viam rectam. Vi-
am ciuitatis habitaculi nō inueniebāt.
fame & siti estuabāt & deficiebāt: De-
duxit eos in viam rectā: **E**t irent in
ciuitatem habitacōis: Quomodo
subuenerit fami & siti nōdum dixit. s; &
hoc expectate. **C**ōfiteātur domi-
no miserationes eius & mirabilia eius
filijs hominum. Dicite expti in exptis
iam in via positi. iam ad ciuitatem in-
ueniēdam directi. iam deniq̄ fame et
siti liberati: **Q**uoniam faciauit ani-
mā inanem. & animam esurientem
impleuit bonis: Diue ergo bene. iam
in via positus es. iam audisti quid
agere debeas. quid sperare. q̄d aliud ex-
cipit qm̄ conaris & suparis: **S**edē-
tes in tenebris & vmbra mortis. com-
peditos in mēdicitate & ferro: Vñ h̄.
nisi quia tibi tribuebas. quia grām dī
non agnoscebas. quia consilium dei
circa te reprobabas: Nā vide quid
adiungit: **Q**uoniam inmaricaue-
runt eloquium domini. p̄ superbiam
iusticiam domini nescientes. & suam
volentes constituē: **E**t consilium
altissimi exacerbauerunt: Et humilia-
tum ē in laboribus cor eorum. Et nūc
pugna contra concupiscēciam dō de-
fistente ab adiutorio laborare potes
vincere non potes. & cum fueris pres-
sus consuetudine tua praua humi-
liabitur cor tuum in laboribus. vt
iam corde humiliato discas clama-
re. infelix ego homo. quis me li-
berabit de corpore mortis huius:
Humiliatum est ergo in labori-
bus cor eorum:

Infirmati sunt. nec fuit qui ad-
iuuaret eos: Quid ergo restat nisi
quare factum est: Si enim data

eāt lex q̄ posset viuificare: oīo ex lege
esset iusticia: Sed cōclufit scriptura
omnia sub peccato. vt promissio ex fi
de ihū xpīstī daretur credētib⁹: Lex
subintrauit vt habūdaret delictum:
Accepisti vbum. accepisti p̄ceptum:
nec definis facere quod male facie-
bas. ⁊ accepto p̄cepto auges. pccā p
p̄uaricationem supbie: Si te ignora-
bas. vel dīsce te. humiliatus clama-
s necessitate liberareris. liberatus mi-
seratioēs dñi confiteberis: **E**t ex-
clamauerūt ad dominū cū tribulārē-
tur ⁊ de necessitatibus eorum saluos
fecit eos Liberati sunt de secūda tēp-
tatiōe. restat tediū atq; fastidiū: Sed
primo quid istis prestitit liberatis vi-
dete: **E**t eduxit eos de tenebris et
vmbra mortis ⁊ vincula eorū dirupit
Cōfiteātur dñō miseratioēs eius. et
mirabilia eius filiis hominū Quare?
Quas difficultates vicit: **Q**uia cō-
triuuit portas ereas ⁊ pectes ferreos
cōfregit Suscepit eos de via iniqui-
tatis eorū. ppter iniusticias em suas
humiliati sunt Quia sibi tribuebant
nō deo. quia suam iusticiam cōstitue-
bāt ignorātes dei iusticiam. humilia-
ti sunt. iuenerūt se nō posse sine eius
adiutorio. qui de suis solis viribus p̄-
sumebāt Sed qđ aliud genus restat?
Omnem escam abhominata est a-
nima eorum. Jam fastidium paciun-
tur. fastidio languent. fastidio peri-
clitantur. nisi forte putas occidī eos
fame potuisse ⁊ nō posse fastidio: Vi-
de quid sequatur: Cum dixisset om-
nem escam abhominata est anima e-
orum ne quasi eos putares de facie-
tate securos. nō magis videres de
fastidio morituros: **E**t appropin-
quauerūt inquit vsq; ad portas mor-
tis: Quid ergo restat? **U**t ⁊ quod te

delectat verbum dei. nō tibi tribuas
neq; hinc aliqua inferis arrogātia. ⁊
avidus cibi in eos qui fastidio picitā-
tur supbe infilias **I**ntellige eciam ti-
bi prestitum esse hoc. nō a te tibi esse:
Quid em habes quod nō accepisti?
Hoc ergo intelligēs. ⁊ hoc vicio atq;
languore picitās fac quod sequitur:
Et exclamauerūt ad dñm cū tribu-
larētur ⁊ de necessitatib⁹ eorū libera-
uit eos **E**t quia languor erat nō de-
lectari **M**isit vbum suum ⁊ sanauit
eos: Vide qđ mali habeat fastidium.
vide pñ liberat ille ad quē clamat fas-
tidiōs **M**isit vbum suū ⁊ sanauit eos
Et eripuit eos **D**ñ: **N**ō de errore
nō de fame. nō de difficultate vincen-
di pccā sed de corruptela eorū **Q**uedā
corruptela mētis ē. fastidiū qđ dulce
est **E**rgo ⁊ de hoc beneficio sicut de
ceteris superiorib⁹ **C**ōfiteātur do-
miō miseraciones eius. ⁊ mirabilia
eius filiis hominū **E**t sacrificet sacri-
ficium laudis **J**am em vt laudetur su-
auis est dñs: **E**t nūcient opa eius
in exultatiōe **N**ō cū tedio. nō cū me-
rore. nō cū anxietate. nō cū fastidio. s; i
exultatiōe: **Q**uarta illa restat. in qua
oēs picitamur: **D**ēs em in nauis
mus **A**lij opātur. alij portātur. simul
tñ oēs ⁊ in tēpestatē picitāt ⁊ i por-
tu saluātur **P**ost hec em omnia seqt⁹
Qui descendunt mare in nauibus.
facientes opationem in aquis multis.
id est in populis multis. **A**quas em
sepe p pplis poni testis est apocalip-
sis iohannis. vbi interrogans io-
hannes quid ille aque essent. respon-
sum est ei populi sunt: **Q**ui ergo fa-
ciunt operationem in aquis multis:
Ipī viderūt opa domini ⁊ mira-
bilia eius in profundo: **Q**uid enim p
fundius cordibus humanis? **I**nde

plerumque veteri erumpunt. tempestates
seditionum et dissensionum navim pertur-
bant Et quod agitur in hijs: Volens deus
ut ad eum clamaret et hijs qui gubernant
et hijs qui portantur: **O** ixit et stetit spi-
ritus pcellere Quid est stetit: Perma-
nit. perduravit. Non hic turbat diu iactat.
semita et non transit Dixit enim et stetit spi-
ritus pcellere Et quid egit iste spiritus
pcellere: **E** xaltati sunt fluctus eius
Ascendunt usque ad celos audiendo. des-
cendunt usque ad abyssos timendo. Ascen-
dunt usque in celos. descendunt usque in
abyssos. foris pugne intus timores.
A nima eorum in malis tabescebat. tur-
bati sunt et moti sunt sicut ebrius.
Qui sedet ad gubernacula et qui fide-
liter navim amat sentiunt quod dico. tur-
bati sunt et moti sunt sicut ebrius: Cer-
te quando loquuntur. quando legunt. quando
tractant sapientes apparet. **I** heu propter
dolor ea tempestate **E** t ois inquit
sapientia eorum absorpta est Aliquando
deficiunt omnia humana consilia. quandoque se
quosque converterit. fluctus fremunt. tempe-
tas fevit. brachia deficiunt. quo proza
inpingatur. cui fluctui latus nudetur
quo navis impulsu dimittatur. a quibus
saris ne pereant refrenet. omnino a rec-
toribus non videtur: Et quod restat nisi
quod sequitur **E** t exclamaverunt ad do-
minum cum tribulareretur. et de necessita-
tibus eorum eduxit eos Et imperavit p-
celle et stetit in auram **N** on stetit in tem-
pestate. sed in auram: **E** t filuerunt
fluctus eius Audite de hac re vocem
cuiusdam gubernatoris picliti. humi-
liati. liberati. **N** olo inquit vos ignorare
fratres de pressura nostra que facta est in asia
qua supra vires gravati sumus et su-
pra modum: **V** ideo omnem sapien-
tiam eius absorpta. ita ut tederet nos
inquit etiam vivere Et quid ille ita de-
ficientes defereret: **N** ut non propterea

illi defecerunt ut ille apud eos gloriam
repperiret: Denique quid sequitur:
Sed ipsi in nobismet ipsis responsum
mortis habuimus. ut non fidentes in
nobis simus. sed in deo qui suscitavit
mortuos Et imperavit pcellere et ste-
tit in auram **I** am illi de se apud se res-
ponsum mortis habuerant. quorum om-
nis sapientia absorpta erat **E** t filue-
runt fluctus eius et iocundati sunt quia
filuerunt. et deduxit eos in portum vo-
luntatis eorum: **C** onfiteantur domino
miserationes eius **U** bique omnino ubi-
que confiteantur domino non merita
nostra. non vires nostre. non sapientia
nostra. sed miserationes eius: **I** lle a-
metur in omni nostra liberatione. que
est invocatus in omni nostra tribu-
latione **C** onfiteantur domino misera-
tiones eius **E** t mirabilia eius filijs
hominum **E** t videte unde dicat. unde
omnia ista prelocutus sit. unde omnia
hec enumeraverit. ubi agantur hec:
E t exaltet eum in ecclesia populi. et in
cathedra seniorum laudent eum **E** t ex-
altet eum. hoc est laudent eum: et lau-
dent eum. hoc est exaltent eum **E** xal-
tent. laudent populi et seniores. et nego-
ciatores et gubernatores **Q** uid enim
fecit in hac ecclesia: **Q** uid constituit: **U** si
illa meruit: **Q** uid ei prestitit: **Q** uoad-
modum superbis resistit. humilibus gra-
tiam dedit: **S** uperbis scilicet primo
populo iudeorum arroganti et extollen-
ti se de genere abrahe. et quod illi genti
sint credita eloquia dei. non eis hec
valebant ad sanitatem. sed ad exalta-
tionem cordis. ad tumorem potius
quam ad magnitudinem: **Q** uid ergo
fecit deus superbis resistens. hu-
milibus autem dans gratiam. ra-
mos naturales propter superbiam
amputans. oleastrum propter humi-
litatem inferens. quid fecit deus: **A** u-

dicite hec duo : deus pmo quomodo sup-
bis resistat. deinde quomodo humi-
bus det gram. **P**osuit flumiā in de-
sertum. Currebāt ibi aque. currebant
pphetie: Quere modo apud iudeos
pphetam nō inuenis. Posuit em flumi-
niā in desertū: **E**t exitus aqrum i
fitim. Posuit flumiā in desertum: Di-
cāt iam nō est ppheta: nos nō agnos-
cet aplius: Adhuc posuit flumina in
desertum et exitus aqrum in fitim:

Terram fructiferam in salinas
Queris ibi fidem xpisti. nō inuenis.
qris pphetam nō inuenis. qris sacer-
dotem nō inuenis. qris sacrificiū nō in-
uenis. qris tēplū nō inuenis: Quare h?
Quia posuit flumiā in desertū. et exi-
tus aquarū in fitim: terram fructiferā
in salinas. Dñ. quo merito? **M**ali-
cia inhabitatiū in ea: Ecce quomodo
supbis resistit. audi quomodo humilibus
dat gram. **P**osuit desertū in stagna
aqrum. et trā sine aq in exitū aqrum. et habi-
tatiū fecit illic esuriētes: qm illi dictū ē.
tu es sacerdos in eternū scdm ordinē
melchisedech. Queris em sacrificium
apud iudeos. nō habes scdm ordinē
aarō. qā posuit flumiā in desertū:
Queris scdm ordinē melchisedech a-
pud illos nō inuenis. sed p totū orbem
celebratur in ecclesia. A solis ortu vsq
ad occasum laudatur nomē domini.
et dicit deus illis qrum flumiā posuit
in desertum. nō est michi volūtas in
vobis dicit dñs. nec accipiā sacrificiū
de manibus vestris. qm ab ortu solis
vsq ad occasum sacrificium mūdum
offertur nōi meo: Vbi erāt omnia in
mūda sacrificia. quādo desertū erant
quādo squalēbāt. quādo saline erant
omnes gētes. ibi nūc fontes. ibi nūc
flumiā. ibi nūc stagna aqrum. et exitū aqrum.
Ergo supbis restitit. humilibus de-
dit gram: **E**t habitare fecit illic e-

surientes. quia edent pauperes et sa-
turabūtur: **E**t constituerūt ciuita-
tem habitationis. Interim habitacō-
nis in spe. quoniam qui me audit in-
quit habitabit in spe: **E**t constituerūt
ciuitatem habitationis: **E**t semina-
uerūt agros et plātauerūt vineas. et
fecerūt fructū frumētī. ad quem gau-
det oparius ille qui dicit. nō qā quēo
datum sed requiro fructum: **E**t be-
nedixit eos et multiplicati sunt nimis
et iumēta eorum nō sunt diminuta.
Hoc stat firmū em fundamētū stat.
quia nouit dominus qui sunt eius: Ju-
mēta et pecora dicūtur i ecclesia sim-
pliciter ambulātia. sed vtilia. nō mul-
tum docta. sed fide plena. Ergo et spi-
rituales et carnales benedixit eos. et
multiplicati sunt nimis. et iumēta eo-
rum nō sunt diminuta: **E**t pauci
facti sunt et vexati sunt. Vnde hoc: De
transuerso: pmo de interno. Vt em
pauci fierēt ex nobis. exierūt. sed nō
erant ex nobis: Ideo autem tanquā
de his dicit de quibus antea loque-
batur. vt cum intellectu discernātur.
quia tanquam de hysdem loquitur
ppter communia sacramenta: Ad
populum em dei ptinet. et si nō p vir-
tutem. certe p speciem pietatis: De
illis em audiuius p apostolum. in
nouissimis tempibus instabūt tēpa
seua. erūt em homines seipos amātes.
Primum malum seipos amantes.
vtiq sibi placentes: Vtinam sibi dis-
plicerent. et deo placerent. vtinam in
difficultatibus exclamarent et a neces-
sitatibus liberarētur: Sed multum
de se presumētes pauci facti sunt:
Manifestum est fratres. omnes q
se diuidunt ab vnitate pauci fiunt:
Multi enim sunt. sed in vnitate dum
non sunt separantur ab vnitate:
Cum enim ceperit ad eos nō ptinere

multitudo unitatis. in heresi et scisma
te pauci sunt: Et pauci facti sunt et
verati sunt: **T**ribulatio de malorum et
dolore. effusus est contemptus super princi-
pes. Reprobati enim sunt ab ecclesia dei et
magis quam principes esse voluerunt. ideo
contempti sunt et facti sunt salinfatus
tum proiectum foras. ideo concutitur
ab hominibus. Effusus est contemptus
super principes: Et seduxit eos
in inuio et non in via. Illi superius in via.
illi ad civitatem directi: Denique illi de-
ducti non seducti. isti autem non in in-
uio seducti: Quid est seduxit eos?
Tradidit illos deus in concupiscentias
cordis eorum. Hoc est enim seduxit. do-
navit illos sibi. Nam si proprie queras
ipsi se seducunt. Qui enim putat esse se a
liquidum cum nichil sit. seipsum seducit:
Quid est ergo seduxit eos? Dimisit
eos in inuio et non in via: Quomodo
enim in via homines. qui partem tenent
et totum relinquunt? Quomodo in via?
Que est ergo via. aut ubi agnoscitur
via? Deus inquit misereatur nostri et
benedicat nos illuminet vultum suum
super nos. ut agnoscamus in terra vi-
am tuam. In qua terra? In omnibus
gentibus salutare tuum: Utique tales
ut minuatur. ut pauci fiant hinc exeunt
A multitudine unitatis omnes exierunt
sicut paulo ante commemoravi dictum
de illis. ex nobis exierunt. sed non erant
ex nobis. Si enim ex nobis fuissent. per-
manerissent utique nobiscum: Sed si for-
te nostri sunt in occulta prescientia dei
necesse est ut redeant: Quia multi sunt nostri
adhuc quasi intus et quasi multi nostri ad-
huc quasi foris: Novit dominus qui sunt eius.
et illi non nostri qui intus sunt. quando oc-
casiones invenerint exeunt. et illi nostri
qui foris sunt quando occasiones invenerint
redeunt: Illud ergo accipite quod novit do-

minus secundum hoc seduxit eos in inuio et non
in via. Et quod de illis fecit? Quid dicit ce-
peram. quod attente audiat. Potuit illos
pati intus spiritus. sed nos de illis non perfi-
cemus. Cum autem separati sit et per questionem ma-
lignam inquerant nos. propositum est nobis
ex illis et inquisitionis studium et timoris
exemplum. Unusquisque tremat cum alterum
videt exisse. tamen ex illi exitu dicatur illi
quod propter qui se putat stare videat ne ca-
dat: Pro sunt ergo qui exeunt. nam si intus
eessent et tam mali essent nichil de illis posset
ferre. Quid de illis dominus est in quodam psalmo?
Congregatio taurorum id est ceruicatorum
et superborum: Congregatio taurorum inter
vaccas populorum. Vaccas dicit seducti-
les animas que facile consentiunt seductori
hominum tauris. Sed quare hoc? Ut excludantur hi
qui probati sunt argento: Quid est ut ex-
cludantur? Ut appareant ut emineant
illi qui sunt probati in eloquio dei. Cum enim
respondetur hereticis ex necessitate.
edificatur catholici ex utilitate. Hanc
sententiam plane paulus expressit. Propter
inquit enim hereses esse. ut probati mani-
festi fiant in nobis: Propter et taurorum se-
ductores esse. ut qui probati sunt argen-
to manifesti sint. hoc est excludantur:
Quid est argento probati? Eloquia domini
eloquia casta. argentum igne examinatum.
probatum terre purgatum septuplum.
Quicumque sunt probati in hoc argento.
id est in eloquio domini non possunt plene
exercere hoc argentum nisi qui questus est
hominum inquietati hereticorum. Et hic attendite
quia non pretermissum est. Ecce effusus est con-
temptus super principes. super illos taurorum:
Quare contempti sunt? Aliud annuncian-
tes. Qui sunt contempti? Anathematizati.
Quisquis enim vobis annunciaue-
rit preter quod accepistis anathema fit:
Quid tam contemptum quam salinfatus
tum. qui foras proiectus concutitur: Et

videte si nō principes sunt. ipm pau-
lum audite: Licet si nos aut angelus
de celo euāgelizauerit vobis pter q̄
qd accepistis anathema sit: Princi-
pes sunt. docti sunt. magni sunt. lapi-
des p̄ciosi sunt. Quid adhuc dicitur?
ea: Nūq̄d āgelī sunt? Et tñ si āgel⁹ de
celo vobis anūciauerit pter q̄ qd ac-
cepistis anathema sit. q̄a z ip̄e dyabo-
lus āgel⁹ de celo lapsus ē: Effusus ē
q̄ cōtēpt⁹ sup principes eorū. **E**t ad-
iuvit pauperem a mēdicitate Quid ē
ergo hoc fr̄es. cōtēpti sunt princi-
pes. z adiut⁹ ē paup̄. Abiecti sunt su-
p̄bi z īstruct⁹ ē humilis. h̄ fecit facien-
do adiuvit pauperem a mēdicitate:
Ad dīcus est ille. nichil sibi tribuens
totum de misericordia dei expectās:
āte ianuam dñicā cotidie clamat pul-
sans vt aperiatur ei. nudus z tremēs
vt vestiatur. ocl̄os in terrā deiciēs. z
pect⁹ tundēs: Istū mēdicū. hūc pau-
pem. hūc humilem adiuvit deus plu-
rimū eciam de ip̄a sepatiōe h̄tīcorū.
q̄a pauci facti sunt z verati sunt z se-
ducti sunt in inuio z nō in via: Deni-
q̄ quid postea ex illis? Diminuti sunt
seducti. pauci facti sunt. verati sunt:
In adiutorio pauperi quid sit? **E**t
posuit sicut oves familias: Quasi
vnum pauperem z vnum mendicum
intelligebas de quo dixit. z adiuvit
pauperem a mendicitate: Paup̄ iste
multe familie sunt. pauper iste mul-
te plebes sunt. multe ecclesie: Vna ec-
clesia. vna plebs. vna familia. vna o-
vis est: Et posuit sicut oves familias
Magna mysteria ista. magna sacra-
mēta. q̄ p̄funda plena misteriorū.
q̄ dylciter inuenta. quia diu latēcia:
Ergo videbūt recti z iocūdabūt⁹
z omnis iniquitas oppilabit os suū:
Iniquitas illa garriens cōtra vnitatē.

z cogēs manifestari vnitatem. victa
oppilabit os suū: **Q**uis sapiēs z
z custodiet hec. z intelliget misera-
tiones dñi: Videte quo fine claudit Quis
sapiēs z intelliget hec? Et qd custodi-
turus ē sapiēs? Id ē si paup̄ sit custo-
dit. si nō sit dives. id ē non sit sup̄b⁹.
nō sit inflatus custodit hec: Quare ei
custodit hec: Quia intelliget misera-
tiones dñi: Nō merita sua. nō vires su-
as. nō potēciā suā. sed miserationes
dñi. q̄ erratē z egenū in via deduxit
z pavit. q̄ puznāte aduersus difficul-
tatem peccōz z colligatū vinculis cō-
suetudinis soluit z liberavit. q̄ fasti-
diētē vbum dei z tedio q̄dā pene
moriētē missa medicina vbi surre-
creavit. q̄ periclitatē inter naufragi-
a z procellosa maris huius discrimi-
nā mari placito ad portum p̄duxit. qui
eum deniq̄ cōstituit ī eo populo vbi
humilib⁹ dat grām. nō in illo vbi sup̄-
bis resistit. z fecit eum suum z intus
manēs multiplicaretur. nō vt foras
exiens minueretur: Hoc vidēt recti
z iocūdātur: Omnis ergo iniquitas
oppilabit os suum. z qui est sapiens
custodiet hec: Vnde custodiet: Per
humilitatem intelligendo misera-
tiones domini. quia vbiq̄ dictum est.
confiteantur domino miserationes
eius z mirabilia eius filijs hoīm

ExPLICIT psalmus cētesim⁹ sextus.
INCIPIT ps cētesim⁹ septim⁹:

Psalmm centesimumsepti-
mū exponendum nō putavi.
qm̄ iam exposui eum in psalmo quin-
quagesimo sexto z in psalmo quin-
gesimo nono. ex quorum postrema
ptibus iste cōstat: Nā postrema ps
quingagesimisepti. prima est huius

vsq; ad eum vsu vbi dicitur. et sup
 omnem terram gl'a tua: hinc autez
 vsq; in finem postrema ps est. qui q
 gesimi noni. sicut postrema ps cente
 simi tricesimi qrti. eadem est q centesi
 mi tercydecimi ab eo vsu vbi dicitur.
 simulachra gentiu argētum et aurum
 sicut terciusdecim^{us} et qnq;gesim^{us} scds
 mutatis aliqbus medys. eadem hnt
 omnia a principis vsq; in fines Que
 cūq; igitur in hoc psalmo ceterimo =
 septimo aliquantū aliter posita sunt
 q in illis duob^{us} ex qrum ptibus con
 stat. nō habēt intellectū difficilem. si
 cut in qnquagesimosexto dicitur. can
 tabo et psallā in gloria mea: Ad hē
 dictum et illic. exurge. vt in illa cātare^{re}
 et psalleretur Item ibi. qm magnifi
 cata est vsq; ad celos miā tua. vt sicut
 ali; interpretati sunt eleuata est. hāt
 quoniam magna est sup celos mise
 ricordia tua Ideo ei magnificata ē vs
 q; ad celos. vt magna sit i celis: Hoc
 em voluit dicere sup celos Item i qn
 qgesimonono. letabor et diuidā fici
 mā. hic at exultabo et diuidā fici
 mā. bi oñr qā de diuēda fici mā signifi
 catum est. post dñi exultationē predic
 tū futuz. et illā leticiā ad hāc exultatio
 nē ptinē. vt ideo letetur qā exaltatur:
 Dñ alibi dicit. cōuertisti luctū meū in
 gaudiū michi. cōscidisti saccū meum.
 et accinxisti me leticia Item ibi. et ef
 frem fortitudo capitis mei. h autem
 effrem susceptio capitis mei Susci
 piēdo em fit fortitudo. id est suscipiē
 do fortes facit. fructificās in nobis:
 Interpretatur em effraim fructifica
 tio Susceptio autem ad vtrumq; re
 ferri potest. siue cum suscipim^{us} xpm.
 siue cum ipse nos suscipit qui est ca
 put ecclesie Et quod ibi ait tribulan
 tes nos. hic autem inimicos nostros
 vtiq; idem ipsi sunt Ammonemur sa

ne isto psalmo eos tytulos q tāq; de
 hystoria positi sunt rectissimi fieri. vt
 scdm ppheciā intelligamus scdm qd
 videmus psalmos esse conscriptos.
 Quid em tam diuisum scdm hystoriā
 q id quod est in tytulo qnq;gesimisex
 ti. in finē ne corrumpas ipsi dauid in
 tytuli inscriptiōe cū fugeret a facie sa
 ul in spelūcā. et in tytulo qnq;gesimi
 noni in finē hys q imutabūtur in ty
 tuli inscriptiōe ipsi dauid in doctrina
 cū succendit melopotamiā. syriam. et
 syriā sobal. et cōuertit ioab. et pcussit i
 valle salmarum duodecim milia: Item
 preter id quod positum est in tytuli i
 scriptionē. et ipsi dauid. et in finē. ceterā
 ita diuersa vt ille habeat hūilitatē da
 uid. iste fortitudinē. ille fugā. ille victo
 rias. et tamē ex istoz duoz postero
 rib^{us} ptib^{us}. qrum tam diuersi sunt ty
 tuli psalmus iste cōpōitur. vbi signi
 ficatur ad vnū aliquid cōcurrē vtrū
 q; nō supficie hystorie. sed altitudine
 pphecie copulatis vtriusq; finib^{us} in
 hoc vno cuius ē tytul^{us} cāticū ipi da
 uid. ne vltra illi tytulo similis pter qd
 ecia hic positū est ipsi dauid. qm mul
 tis ptib^{us} et multis modis. sicut ad he
 breos epistola loqitur. olim deus lo
 cutus est patribus p pphetas. in eo
 tamen locut^{us} est quem misit postea.
 vt complerentur eloquia propheta
 rum Quotquot em promissiones dī
 in illo ecclesia:

Explicet psalmus c. vii. Incipit ps
 c. viii:

D Salmum istum de xpristo ha
 bere prophetiam qsq; quis ac
 tus apostolorum fideliter legit ag
 noscit. vbi de xpristi traditore m
 da prophetatum est quod hic scrip
 tum est. fiant dies ei^{us} pauci. et epySCO

patū eius accipiat alter. qñ mathias
in locū iude ordiāt⁹ numero apłorū
duodecimus adiūctus esse euidenter
apparet Sed si de illo vno homine o
nia que hic in illo maledicta sunt intel
ligere conemur. expositiōis ratio nō
omni modo aut vix valebit occurrē.
Si em̄ de tali genere hominū maloz
id est inimicorum xp̄isti igratorum
q̄ iudeorum. omnia michi videntur
posse clarius aperiri Sicut em̄ qdam
dicūt⁹ q̄ ad apłm petrū pprie ptine
re videāt⁹. nec tamē hñt illustrem in
tellectum. nisi cum referūt⁹ ad eccle
siam cui⁹ ille agnoscitur in figura ges
tasse psonam. ppter primatum quē i
discipulis habuit. sicuti est. tibi dabo
claves reg niceloz. & si qua huiusmōi
ita iudas psonā qdam mō sustinet ini
micorū xp̄isti iudeoz. q̄ & tunc ode
rāt xp̄istum. & nūc p successionem p
seuerate genere ipsius impietatis o
derūt De quibus homib⁹ & de q̄ ppłō
possunt nō incōueniēter intelligi. nō
solū ea que aptius de ip̄s i hoc psal
mo legim⁹. vtz etiam illa que pprie o
iuda dicūt⁹ exp̄ssius. sicuti est quod
commemorauī. fiant dies eius pauci
& episcopatum eius accipiat alter. qđ
apparebit adiuuāte dño cum ad eos
vltus tractādi ordine venerim⁹. Inci
pit ḡ iste psalmus:

Psalmus:

Deus laudem meā ne tacueris.
q̄a os pccōris & os dolosi sup
me aptū est: Vñ apparet falsam esse
vitupationem quā nō tacet pccōr et
dolosus. & verā esse laudem quā nō ta
cet deus. Deus em̄ verax. omnis aut
homo mēdax. q̄a nō est homo verax
nisi in quo loq̄tur deus Laus autem
maxima est vnigeniti filij dei q̄a hoc
ipsum quod est vnigenitus dei filius

pdicatur Hoc at nō apparebat. s; ap
parēte infirmitate eius. latebat. cum
os pccōris & os dolosi sup eū aptū ē.
& ideo illud aptum est. quia opta vñ⁹
huius fuit Ideo aut dicit aptū est os
dolosi. q̄a odiū qđ dolo tegebat⁹ eru
pit in vocem Hoc etiam cōsequenti
bus vñbus planius dicitur. **L**ocu
ti sunt aduersum me lingua dolosa.
tūc utiq; quādo eum tāq; magistrū
bonū captiosa adulatiōe laudabant:
Vñ alibi dicitur & q̄ laudabāt me adu
sus me iurabāt: Deinde q̄a eruperūt
clamātes crucifige. crucifige secutus
adiūxit Et sermonibus odiū circū
dederūt me Illi qui lingua dolosa q̄
nō odiū sed dilcōnis vba locuti sunt.
ideo aduersum me q̄a hoc insidiādo
faciebāt. postea sermōib⁹ nō false &
dolose dilectiōis. sed apti odiū circum
dederūt me: **E**t expugnauerūt me
gratis Sicut atq; pñ gratis amāt xp̄m
sic impñ gratis oderūt. q̄a sicut vītas
nullo extra eā pposito comodo sed
ppter seipsam expetit⁹ ab optimis
ita iniqtas a pessimis. Vñ & apud auc
toris seculariū lraz dictū est de quo
dam pessimo Bratuito potius mal⁹
atq; crudelis erat. **P**ro eo inquit vt
diligere me detrahēbāt michi: Sex
sunt in isto genere differēcie. q̄ cōme
morate animaduerti facillime pñt.
reddere bona p malis. nō reddē ma
lū p malis. reddē bona p bonis. red
dere mala p malis. nō reddere bona
p bonis. reddere mala p bonis: Hō
rum duo prima. bonoz sunt. & eozū
duorum prius meli⁹: postrema duo
maloz. & eozū posterius deterius:
Duo media quodammō mediocria.
sed eozū p̄us p̄pinquum bōis. pos
terius p̄pinquum malis Hec in scrip
turis sanctis oportet attēdere Red
didit bona p malis ipse dñs q̄ iustifi

cat impiū .et pendēs in cruce dixit .
Pater ignosce ill' qz nesciūt quid fa-
ciunt Cuius vestigia secutus sanctus
Stephanus fixo genu orauit pro la-
pidantibus dicens Domine ne sta-
tuas illis hoc delictum. Ad quā rem
preceptum pertinet . diligite inimi-
cos vestros benefacite hīs qui ode-
runt vos et orate pro eis qui vos p-
secuntur. Mala pro mal' nō eē red-
denda. paulus apl's dicit . nulli ma-
lum p malo reddētes et apl's petr'
non reddētes malū p malo . I male-
dctm. pro maledcō Unde 2 in psalm'
legitur . si reddidi retribuētibus in
mala Duorū postremorū illud miti-
us ad nouē leprosos pertinet . qui
cū mūdati essent a dño gratias non
egerūt Illud vō vltimū quo nichil ē
prius ad hos pertinet de quibus in
isto psalmo legitur . pro eo vt me di-
ligerent detrahebant michi . Dilecti-
onem quippe debebant tātis domi-
nibñficijs . qz non solū mīme redde-
bant verū eclā pro illo bono irroga-
bant malum Duo vero media q dicit
mus hominū quodāmodō esse medio-
rum . ita se habēt . vt corū prius qd ē
reddere bona pro bonis habeant 2
boni et mediocriter boni vel medio-
criter mali Ideo dominus hoc non
reprehendit sed non vult in eo solo
discipulos suos pmanere quos vult
ad maiora puehē quib' dicit . Si di-
lexeritis eos qui vos diligunt id est
reddentes bona p bonis quā mer-
cedē habebitis id est quid magnū fa-
cietis : Nōne et publicani hoc faci-
unt : Vlt aut illos et hoc facere . 2 lō-
ge amplius . id est vt nō solū amicos
verū etiam inimicos diligant . Pos-
terius at quod est reddere mala p
malis habent et mali vel mediocrit'
mali vel mediocriter boni vsqz ade-

o vt lex eis dederit vlciscendi modū
oculū pro oculo dentē pro dente . q
si dici potest iustorū iusticia est nō
qz iniquū est vt recipiat vnusqz qd
fecerit alioqui lex neqz id constitu-
eret sed quia vlciscendi libido vicio-
sa est magisqz ad inuicē pertinet int'
alios hoc discernere qz bonū homi-
nem sibi expetere . Quapropter impi-
ex illa benignitatis summitate de-
laphi vbi redduntur bona pro mal'
ad qstā malignitatis profunditatē
venerūt retribuendo mala pro bo-
nis : Quāto precipicio tot gradus
interpositos tranherūt : Nec parū
aliquid putari debet . qz non ait pro
eo vt diligerent me interficiebāt me
sed detrahebant michi . Ideo quip-
pe interfecerunt qz detraxerūt . ne-
gantes dei filiū et dicentes q in pñ-
cipe demoniorū eicit demonia 2 de-
moniū habet et insanit quid eū audi-
tis et cetera talia . Qua detractio-
ne ab illo auertebant eos quorū puer-
fionem ille querebat et ideo potius
hoc dixit . vt ostenderet magis eos
nocere qui xpīsto detrahūt 2 per h
animas interficiūt . qz qui eius mor-
talem carnem mor' preserti r'surrec-
turā seuēdo peremerūt Sed cū dix-
isset pro eo vt diligerent me detrahe-
bāt michi . quid ait : **E**rgo aut ora-
bā . Nō quidē dixit quid orabat . sed
quid melius intelligim' qz pro eis ip-
fis : Crucifixi enim maxime detrahe-
bant qñ velud hominī qz qñ vicerāt
illudebant . de q cruce ille dixit pater
ignosce illis quia nesciunt quid faci-
unt . vt qñ in profundo malignita-
tis reddebant ipsi mala pro bonis .
ille in summo benignitatē reddebat
bona pro malis qz bene intelliga-
tur etiā pro discipul' suis orasse . qd
etiā ante passionem suam dixit ne
bh i

deficeret fides eorū qñ ipse pendēs
in ligno vt cōmēdaret patientiā nō
ostendebat potentiā inē vba detra
hentiū quos posset diuina potesta
te delere Sed nob vtilius erat q pa
ciētia pbebat exemplū. qñ si suos ini
micos sine dilatiōe pōdo ad h nos
edificaret vt inpatientē festinarem?
de hīs quos malos patimur vindi
cari cū scriptū sit melior est pociens
q fortis Docēt igitur nos dīna eloq
a dñico exemplo cū audiui^m pro
vt diligerēt me detrahebant michi e
go autē orabā. vt qñ aliquos senti
m⁹ ingratos nō solū non reddētes
bona sed insup reddētes mala p bo
nis. nos orem⁹ et ipse quidē pro ali
is seuentib⁹ vel dolentib⁹ vñ in fide
perichitātib⁹. nos vñ etiā pro nob p
mit⁹ vt aīm nrm deo miserāte atq
opitulante vincam⁹ quo ferimur in
vliciscendi cupiditate. cū detrahatur
siue presentibus siue absentib⁹ nob
deinde cū xpi patientiā recordam⁹
tāq ipso excitato sicut fecim⁹ est cum
dormir⁹ in nauī. qui perturbationē
cordis nostri tempestatemq trā
quillat aīo sedato atq placato ore?
etiā pro iphis detractoribus nostris
vt securi dicam⁹ dimitte nobis sicut
et nos dimittim⁹. Sed et ipse dimit
tebat. qui peccatū qd ei dimittētur
vtiq non habebat. Sequitur autē.
Et posuerūt aduersum me mala
pro bonis Et qñ quererem⁹ q mala
pro quib⁹ bonis? **E**t odiū inquit.
Pro dilectione mea Hic est enim
ōnis et magn⁹ reat⁹ illoz. Nam qd
nocere potuerūt psequentes volū
tate nō necessitate moriētē? Sed ip
sum odiū est crimē maximū psequē
tis qñuis sit voluntaria pena pacien
tis. Satis aut exposuit qadmodū
sup dixerit. pro eo vt diligerent me

qz dilectionē nō vtrūqz sed dilectiōi
eius debebant cū hic addidit pro di
lectione mea. Hanc dilectionem in
euangelio pmeōrat vbi dicit. ihrlm
ihrlm quotiens volui colligere fili
os tuos tāq gallina pullos suos sub
alas suas et nolui⁹. Deū q pro ip
sa impietate recipiāt incipit ppheta
re et eomō illa dicit tāq vliciscendi cu
piditate optet vt fiant cuz dicantur
futura certissima veritate et per dei
iusticiā super tales digne ventura.
quē modū futura predicendi velut
specie male optandi quidā intelligē
tes putant odiū odio et malo anio
malū aīm reddi. qñ reuera paucorū
est dinoscē quō placeat pena iniquū
accusatori inimicicia se satutare cu
pienti. et qñ lōge alio mō placeat iudi
ci recta volūtate pccā punienti. Ille
qppere reddit malū pro malo. iste autē
eciam cū vindicat nō reddit malū pro
malo qñ iustū reddit iniusto Qd at
iustū est vtqz bonū est. Punit ergo
non delectatione aliene miserie qd est
malū pro malo sed dilectiōe iusticie
qd est bonū pro malo Itaq nec lu
mini scripturarū calūpniētur ceci.
opinantes q deus pccā non puniat
nec quasi malū pro malo reddat sibi
blandiantur iniusti. Audiam⁹ ergo
deinde qd diuin⁹ sermo cōterat. et i
verbis quasi mala optantis intelli
gam⁹ pdicta pphetantis. et deū ius
ta retribuētē sbleuata in eius eter
nam legem mēte cernam⁹. **C**on
stitue super eū pccōrē. et diabol⁹ stet
a dextris eius Cū superius qrela de
pluribus fuerit sic de vno loq⁹ psal
m⁹ Superius at dixerat locuti sunt
aduersum me lingua dolosa et ser
moibus odij circūdederūt me et ex
pugnauerūt me gratis. pro eo vt di
ligerent me detrahebant mī ego autē

orabam . et posuerunt aduersum me
mala pro bonis et odiū pro dilectio
ne mea oīa de plurib⁹ . nūc vō quid
digni essent p hīs iniquitatibus suis
et quid eis diuino iudicio futurū sit
nūcians . cōstitue iquit sup eū pccō
rem . tāq̃ intēdens in eū q̃ se tradidit
talib⁹ de q̃lib⁹ suis inimic⁹ loqueba⁹
superius Cū igitur h iudā traditorē
scdm scripturā actū ap̃loy suppli
cio debito p̃nūciet puniēdū quid est
p̃stitue super eū pccōrem . nisi eū q̃
seq̃ti verū indicat cum dicit . et dy
abol⁹ stet a dextris eius . Hoc utiq̃
meruit vt sup se hēat dyabolū id est
dyabolo s̃bit⁹ sit q̃ x̃po subdit⁹ esse
noluit Stet at a dextris eius dcm ē
q̃ opa dyaboli p̃posuit opib⁹ dei .
Hoc enī cuiq̃ non immerito dextrū
dicitur quod preponit sicut sinistre
dextra p̃ponitur . Jdo et de ill⁹ qui se
culi huius gaudia p̃ponentes deo .
bt̃m dixerūt pplm cui hec sunt . rec
tissime dcm est dextera eorū dextēa
iniquitatis . vnde qd dixerūt bt̃m po
pulū cui hec sunt . os eorū locutū ē
vanitatē qd de ill⁹ sup dcm est Cū
autē os loquitur veritatē cōtra illd
quod dixerūt isti bt̃m pplm cui hec
sunt . debet etiā ipse dicē qd in eodē
psalmo sequitur . bt̃s ppl̃s cui⁹ est
dominus deus ip̃orū Huius enī non
dyabolus est a dextris . sed domin⁹
sicut alibi dicit . Prouidebā dñm in
conspcū meo semper . qm a dextris
est michi ne cōmouear Diabolus er
go stetit a dextris eius qm p̃posu
sunt auariciā sapiētie et pecuniā salu
ti sue vt eū traderet a quo d̃bit pos
sideri ne ab ipso possideretur c⁹ ope
ra ipse x̃p̃ist⁹ soluit a q̃ noluit pos
sideri **Q**u iudicatur exeat p̃dēpnat
us . Nōluit enī talis esse cui dicere⁹
intra in gaudiū dñi tui . sed talis de

quo dicatur picite illū in tēbras ex
teriores . **E**t oratio eius fiat in p̃
catū . qm non est iusta oratio nisi p
x̃pm quē vendidit inmanitate pecca
ti Oratio autē q̃ nō fit per x̃pm non
solū nō potest delere pccm̃ . sed etiā
ipsa fit pccm̃ Qñ at iudas ita orare
potuerit vt orō ei⁹ fieret in pccm̃ q̃
ri potest Credo aūq̃ dñm traderet
et de illo tradēdo iam cogitarz Illo
enī iā poterat orare per x̃pm . Nam
postea q̃ illū tradidit eūq̃ penituit .
si per x̃p̃istū oraret . indulgentiam
rogaret . si indulgentiā rogaret sp̃e
haberet . si sp̃em h̃rēt miāz speraret .
si miāz speraret nō sibi desp̃atione
collū ligaret Proinde cū dixissz cū iu
dicatur exeat p̃dēpnat⁹ ne ab iminē
ti p̃dēpnatiōe putaretur se potuisse
oratione liberari q̃ didicerat cū cō
discipul⁹ suis vbi d̃z . dimitte nob de
bita n̄ra sicut et nos dimittim⁹ d̃bi
toribus n̄ris . et orō eius inquit fiat
i pccm̃ illi q̃ non fit per x̃pm q̃ nō
luit sequi sed p̃sequi . **E**t iant dies e
ius pauci Dies eius dicit ap̃lat⁹ ei⁹
qui pauci fuerūt . qm ante passionē
dñi scelere ip̃i⁹ et morte consumpti
sunt . Et tanq̃ diceretur qd ergo fiet
de sacratissimo numero duodenari
o in q̃ nō frustra dñs duodeci habē
p̃mos ap̃los voluit cōtinuo s̃brecit
Et ep̃atū ei⁹ accipiat alter . Tāq̃
dicens . et ipse pro suo merito puni
atur et ille numerus suppleatur .
Qd si q̃s q̃admodū scm̃ sit scire de
fiderat . actus ap̃lorū legat .
Eiāt filij ei⁹ orphani . et vxor ei⁹
vidua Utq̃ mortuo ipso ⁊ filij eius
orphani et vxor eius viduata est .
Mutantes transferātur filij eius
et medicēt Mutantes dcm est incer
ti quo eant ōni p̃sidio destituti
Eiciantur de habitationib⁹ suis .
h̃p h̃j

Exposuit qđ sup̄ dixerit transferant
hoc at totū quō vroz eius filiisq;
contigerit septe indicant versus.
Scrutetur fenerator onem substā
ciam ei⁹ et diripiat alieni labores ei⁹
non sit illi adiutor ad tuendā ei⁹ pos
teritatem dicit Ideo sequit. Nec sit
qui miseratur pupill ei⁹ Sed qđ pos
sent etiā pupilli sine adiutore et sine
tutore in erupnis et egestate tamē
cresce et gen⁹ ppagatione seruare.
sequitur et dicit **F**iant nati eius i
interitū. in generatione vna deleat
nomen eius. id est vt qđ illo genera
tū est iam non generet et cito tran
seat Sed quid est qđ deinde pūngit
In memoriā redeat iniquitas pa
trum ei⁹ in p̄spcū dñi et pccm̄ m̄ris
eius non deleatur. An intelligendū
est vt reddantur ei pccā etiā paren
tū suorū. Et qđppe nō reddūt q̄ fue
rit mutatus in xp̄isto et ceperit esse
non fili⁹ iniquorū. nō imitatus mo
res illoz qđ et illud v̄sime sc̄ptū est
reddā pccā p̄m in filios et illud qđ p
pp̄haz dī et aīa p̄ris mea est. De eo
qđ dcm̄ est reddā pccā p̄m in filios
et alibi aīa q̄ peccat ip̄a morietur et a
nima patris mea est et aīa filiū mea
est et aīa q̄ peccauerit ip̄a morietur
h̄ qđppe dcm̄ ē de hīs q̄ p̄uertūt ad
deū et non imitātur mala p̄ntū suorū
Qđ ip̄e pp̄ha euident oñdit dicit enī
parentū iniquitates eis nō obeē q̄ ius
ticiā faciēdo diffīles fuerit. Illū aut
qđ dcm̄ est reddā pccā p̄m in filios
aditum est q̄ oderūt me. h̄ est sic me
oderāt p̄ntes eozū vt q̄admodum
bonozū imitatio fecit vt etiā pp̄ria
pccā deleatur sic malozū imitatio fa
ciat ut nō solū sua s; etiā eozū quos
imitati sūt merita sortiatur. Si ergo
iudas teneret illū ad qđ vocatus est
nullomō ad eū v̄l sua p̄tēta v̄l p̄ntū

iniquitas p̄tinēt. Sed qđ nō tenuit
adoptionē in familia dei. sed iniquitatem
vetusti generis potius elegit. redit
iniquitas p̄m ei⁹ in. p̄spcū dñi vt in e
o etiā ip̄e puniretur et pccm̄ m̄ris e
ius nō deleatur **F**iant contra dñm
sp̄. id est pat̄ eis et m̄r ei⁹ fiant con
tra dñm sp̄ nō vt dño adūscentur sed
vt merita eozū. pessima nō obliuisc
catur in isto domin⁹ cū illi et ip̄s re
tribuet. Contra dñm enī dixit i p̄spcū
dñi. **M**ā et alij interpretes sic trāstu
lerūt. fiat in p̄spcū dñi sp̄. alij vero fi
āt corā dño sp̄ sicut alibi dcm̄ est. et
posuisti iniquitates n̄ras i p̄spcū tu
o. Sp̄ aut dicit vt sine remissione sit
tū illū scel⁹ et hic et in futuro sc̄lo.
Dispeat de memoria eozū Patr⁹
scz et m̄ris ei⁹ **M**emoriā dicit eozū
que in pp̄agiē gñatioib⁹ custoditur
hanc pp̄hauit de tra periturā qđ et
ip̄e iudas et filiū ei⁹ q̄ erāt t̄q̄ meō
ria p̄m et matris eius sine successio
ne. pl̄s sicut sup̄ius dcm̄ est in bre
uitate vni⁹ gñationis extincti sunt.
Dicit aliq̄s Ecā ne h̄ ad penā iude p
tinere credendū est qđ post ei⁹ mor
tem ad mendicitatem vroz eius et fi
liū puenerūt et trāslati sunt eiecti de
habitationibus suis scrutante fene
ratore oēs substātiā eius et diripienti
b⁹ alienis oēs labores eius nemine
adiuante nec miserante pupillos ei⁹
et qđ cito sunt sine posteris mortui.
Nunqđ etiā de hīs que in suis post
mortem c⁹ qđ p̄tingūt v̄llos mortu
os tangit dolor aut hec saltē sciē pu
tādī sunt q̄ū sensus alibi est pro me
ritis seu bñ seu male. Cui respōdeo
magnā qđē esse questionē. nec in p̄
tia differendā qđ sit opis pl̄xioris v
trū vel q̄tenus v̄l quō ea q̄ circa nos
agūt nouerit sp̄s mortuoz p̄crūp
tū qđ breuiter dici potest. si nulla ill

esset cura de nob. non dicet dñs dix-
isse illū diuitem q̄ tormenta ap̄d infe-
ros patiebatur habeo ibi qñq; frēs
ne et ipsi veniant in locū hūc tormē-
torū. Sed quolibz intelligāt qui hoc
aliter intelligere conantur et quia fa-
tendū ē nō eē p̄seps vt si sciūt mor-
tui suos viuere. q̄ nec in locis pena-
rū eos vident vbi diues ille erat nec
in requie btōrū vbi lazarū et abrahā
quīs longe agnoscebat. ideo eos e-
tiam illa que circa eorū caros agū-
tur vlt̄ leta vlt̄ tristia scire necē sit. h̄
dico. paucos esse eius animi homi-
nes q̄ post mortem suā qd suis boni-
mali ue cōtingat saltē dū viuūt neg-
ligant atq; oīo cōtēpnāt mltos aut
qd indicat etiā tanta cura cōmendā
de vlt̄ime voluntatis et q̄liūcūq; tes-
tamētōrū satis agere vt cū defuncti
fuerint suis bene sit. Per mansionē
pero posteritat̄ sue per successioēs
genēationū soli se laudabiliter sper-
nūt qui se ip̄os abscidūt p̄pt̄ regnū
celorū et filios suos h̄ facere cupiūt
vel exoptant vel martirio coronari
ita ut null⁹ eorū in terra remaneat.
ceteri aut̄ dñes aut pene omnes feli-
ces volūt suos eē in hac vita p̄ mortē
suam et suū genus interire nolunt.
Qua p̄pter qd iude tā infelicit̄ mor-
tuo ita vxor vidua et filij eius orpha-
ni remāserūt. vt feneratorē scrutan-
te omnē s̄stātā ei⁹ et diripientib⁹
aliens labores ei⁹ de suis habitati-
onibus eicerentur. nec aliq̄ pupilli
eius miserantē inuenirent et in vna
gnatione sine posteris interirēt si h̄
sentiunt mortui cumulus malorū ē
si h̄ non sentiunt formido viuorū.
Si at̄ mouet quō potuerit habere
s̄stātā q̄ fenerator scrutaret alie-
niq; diriperent qñ iā cum alijs vnde
cum dñm sequebatur credat eū om-

nia que habebat ita dimisisse filiis et
vxori. vt non inde sinceriter vel per
seueranter vñculum cupiditat̄ ab-
ruperit qui etiā si ea velut vendē vi-
deret distribuendo pauperib⁹ pro-
fecto faceret qd ananias post domi-
ni ascensionem. Neq; enī metueret
ne h̄ dñs diuinitate agnosceret quē
falli putabat qñ ea q̄ mittebātur de
loculis auferebat. Sed iam videā-
m⁹ si possu⁹ q̄tū dñs adiuuat. quō
ista puenire possint etiā in pp̄lo iu-
deorū cui⁹ inimicie cōtra dñm p̄ti-
naci odio permāserūt c⁹ populi dix-
im⁹ iudā in figura gessisse p̄sonam.
sicut ecclesie gessit apl̄s petr⁹.

Constitue super eū peccōrē et dy-
abolus stet a dextris eius. Quēad-
modū in iuda sic in isto pp̄lo intelli-
gendū est. qui repulso a se xp̄o sc̄us
est s̄ditus dyabolo c⁹ persuasioēs
in omnib⁹ prauis et terrenis cupi-
ditatibus p̄posuit eterne salutis

Qum iudicatur exeat cōdēpnat⁹
quia in nequicia et in infidelitate p̄-
sistēs thesaurizat sibi iram in die ire
et reuelationis iusti iudicij dei q̄ red-
det vnicuiq; sc̄dm opera eius. **O**-
ratio ei⁹ fiat in peccm. q̄ nō fit per
mediatorē dei et hoīm hominē ihm
xp̄m et sacerdotem magnū ieternū
sc̄dz ordinē melchisedech. **U**iat di-
es eius pauci: sc̄dm regnū accipiē-
dū est q̄ non diu postea p̄feneravit
regnū iudeorū. **E**t episcopatū ei⁹
accipiet alter. **I**plū dñm xp̄m nō in-
gruenter itelligi existimo episcopa-
tū populi iudeorū. quia de tribu iu-
da sc̄us est sc̄dū carnē. et apl̄s ait
dico enī xp̄m mīstrū fuisse circūcisio-
nis p̄pter v̄tatem dei ad p̄firman-
das p̄missiones p̄m. et ip̄e ait. nō
sum missus nisi ad oues q̄ perierunt
dom⁹ isrl̄. q̄ ill⁹ exhibuit in carne pre-
h̄ h̄ iij

sentiam. et magi qui ab oriente venerunt
hoc dixerunt. ubi est qui natus est rex iudeorum.
et in hoc titulo scriptum erat super crucifixum
Vnde illud mutare volentibus non frustra res-
pondit pilatus. quod scriptum scriptum: Hunc
ergo episcopatum populi iudeorum id est dominum
christum accepit alter. id est populus gentium:

Hic filii eius orphani. de quibus dicitur. filii
autem regni eiciuntur in tenebras exteriores.
Facti sunt autem orphani amisso ipso reg-
no quasi pater proditor: quod quod et deum patrem bene
intelligitur amisisse Qui enim filium non habet
ait veritas: nec patrem habet. Et propter
eius vidua Propter regni plebs intelligitur
cui subdite reges dominantur. vidua vero
facta est amisso ipso regno. **Q**uantes
transferantur filii eius et medicentur. Mutauerunt
piculis. virgulis hostibus. transferati sunt
debellati filii regni iudeorum Quid est autem
medicare. nisi ad hominem vitam vivere: si-
cut vivunt sub eorum gentium regibus in qua
transferati sunt. **E**ficiantur de habitacionibus
suis Ita factum est: **S**crutetur fenera-
tor omnem sub hominem eius. id est populi eius: Ubi
nichil melius intelligit. quam debita eorum non
dimittantur. quia in solo christo dimittuntur que
respuerunt: quia etiam dicere docuit. dimitte
nobis debita nostra sic et nos dimit-
timus debitoribus nostris. **D**em autem sub-
stantiam eius dictum est omnem vitam eius: ut ei nul-
la debita id est nulla peccata donentur:

Et diripiatur alieni labor eius. dyabo-
lus et angeli eius: quia non thesaurizant in celo
qui non habent christum: **N**on sit illi adiutor
Quis adiutor est ei cum christus non est: Nec
sit qui misereatur pupillis eius Qui pater prodi-
tor id est regno sic remanserunt aut amisso
deo cuius filium persecuti sunt et oderunt. non est
qui eorum misereatur. non ad temporalem vitam su-
medam per sustentandam. sed ad veram vitam id
est eternam: **H**ic nati eius in interitum. utique
in interitum sempiternum. **I**n generatione
vna deleat nomen eius Quia generati sunt in
regnatione. id est in vna generatione delentur:

Nam in aliam id est in regenerationem. si enim cog-
noscerent et tenerent. non deleverunt In me-
moriam redeat iniquitas patris eius in con-
specu domini. ut reddat ei de populo dominus pse-
ueranti in malicia etiam patris eius iniquitatem:
Sic enim eis dicit Testimonium est vobis
metipsis. quia filii estis eorum qui prophetas
occiderunt: Et paulo post ait Vt veni-
at super vos omnis sanguis iustus qui effu-
sus est super terram. a sanguine abel iusti us-
que ad sanguinem zacharie filii barachie

Et peccatum matris eius non deleat Peccatum
ihesum qui servit cum filiis suis. qui interfecit
prophetas et lapidat missos ad se: **E**t
contra dominum ipsum iniquitas et peccatum eorum. id
est ut a conspectu domini non aboleantur. deo i-
eternum vindicante **E**t disperat de terra
memoria eorum Terra dei ager dei est. a-
ger dei ecclesia dei est. de qua terra perijt me-
ria eorum: quia cum essent rami naturales. pro-
pter infidelitatem fracti sunt. **O**ro eo quod non
est recordatus. vel ille iudas vel ipse populus
facere vitam Sed melius de populo ac-
cipitur quod ait. non est recordatus Nam si
christus occidit saltem recordaretur penitendo.
et faceret vitam supra membra eius qui perseve-
rantissime persecutus est: **N**on dicit Quia perse-
cutus est hominem inopem et medicum: Potest
quod accipi de iuda. quia non est dedignatus
de pauper fieri cum dives esset. ut illius
paupertate nos ditarem. **M**edicum autem
quod intelligatur nisi forte quia dixit mulieri
samaritanæ da mihi bibere. et in cruce ait siti-
o: Sed quod sequitur quod accipiat in ipso capi-
te nostro. id est sui corporis salvatioe que iu-
das persecutus est non in vivo. Cum ei dixisset. et
persecutus est hominem inopem et medicum. adie-
cit atque ait Et percussit corde mortifica-
re. id est ut mortificaret. **N**am quod etiam sic
sit iniquitatis percussus aut corde non solet
dici. nisi similibus peccatorum in dolore penitendi.
sic de illis dictum est qui cum audisset apostolos
post domini ascensionem. percussit se corde. qui
occiderant dominum. quos allocutus est beatissimus

petr⁹ dicēs inter alia. agite pēitēciam
z baptizetur vnusquisq³ v³z i noie dñi
ihū xpī. z dimittēt vob³ pccā vrā. Sed
qm̄ idē ipi mēbra ei⁹ facti sūt. cui⁹ in lig
no mēbra fixerūt. ppl's iudeoz n̄ ē re
cordat⁹ facē miām. psecut⁹ ē hoīez in
opē z medicū. s³ in mēbris suis d⁹ qb⁹
dicturus ē qd̄ attiet ad ipa opa miē.
qm̄ vni ex mimis meis n̄ fecistis in n̄ se
cistis Et cōpūctū corde mortificare.
plane pūctū corde s³ in mēbris suis:
De hys at̄ q³ psecuti sunt vt cōpūctū
corde mortificaret. erat z saulus cō
sentiēs in necē stephāi Cōpūcti corō
qā z ipe stephan⁹ de illis eat̄ q³ pūcti
sunt corde: S³ saul⁹ recordat⁹ ē facē
miām. z q³ mane rapiebat vespē diui
sit escas Et ipe cōpūct⁹ corde. vt etiā
in illo ipi psequerēt in opē volētes mor
tificare cōpūctū corde Hoc q̄ppe ode
rāt in paulo ap̄lo. qā cōpūct⁹ corde p
dicabat quē fueat añ psecut⁹. In opē
q̄ppe z medicū z pūctū corde in mē
bris suis z ipe vt mortificaret psequē
sudiuit de celo. saule saule qd̄ me pse
qris. z factus cōpūct⁹ corde. cepit ta
lia pati q̄lia faciebat cōpūctis corde:
Deinde seq̄tur psalmus: Et dilexit
maledictionē z veniet ei Quicq³ z iu
das maledictionē dilexerit z furādo
de oculis z dñm vēdēdo atq³ traden
do. tñ aptius ppl's ille dilexit maledic
tioēm qm̄ dixit. sanguis ei⁹ sup nos z
sup filios nrōs Et noluit bñdconē
z elōgabit⁹ ab eo Et iudas qdē qā xp̄s
noluit in qē etna bñdco. s³ aptius no
luit bñdconē ppl's iudeoz. cui dixit il
le illuminat⁹ a dñō. nūq̄d z vos vultis
discipuli ei⁹ fieri. z noluit bñdconem.
z p maledicto habuit z rñdit. tu sis
discipul⁹ ei⁹. lōge scā ē ab eo bñdictio
qā trāsītū fecit ad gētes: Et induit
maledictionē sicut vestimētū. siue iu
das siue ille ppl's. Et intravit sicut

aqua in interiora eius. Ergo z foris z
intus. foris sicut vestimētū. int⁹ sicut
aqua: qm̄ in ei⁹ incidit iudiciū q̄ po
test z corpus z aiām occidere in ge
hennā: corp⁹ foris aiām int⁹ Et si
cut oleū in ossib⁹ ei⁹ Qñdit eū cū de
cātiōe male facē. compare sibi male
dictionē. hoc est penā eternam. qā be
nedictio vita eterna est Qñdo q̄ppe
malefacta delectāt sicut aqua in inte
riora ei⁹ z sicut oleū in ossibus eius:
sed ideo maledictio vocatur. qā tali
bus deus tormēta predixit Tanq̄ in
ossibus at̄ oleū est maledictio: cū ho
miēs inde fortes se putāt. qā licet eis
mala tq̄ ipune pmittē Qñat ei sicut
vestimētū q̄ opitur Cū sup⁹ iā dice
rit de vestimēto qd̄ ē qd̄ repetit. An
qā dixerat induit maledconē sic vesti
mētū. differt ab eo vestimēto qd̄ nō
induitur sed operitur Induitur em̄
q̄sq³ tunica operitur pallio: Et qd̄ est
hoc. nisi etiam in conspectu hominū
de iniquitate gloriari: Et sic zona
inquit qua semper pcingitur Qñariē
homīes ideo pcingūtur vt ad operā
dum sint aptiores. ne vestis finibus
prepediātur Ergo maledconē se pre
cingit. q̄ malū nō repētīnū sed disposi
tū aggreditur. z ita discit malū facere
vt semp patus sit Qñ z hic ait. z sicut
zona qua semper pcingitur: Hoc o
pus eoz q̄ detrahūt michi apud dñm
Qñ dicit merces eoz. sed opus eoz
Qñāifestum ē em̄ q̄ indumēto z op
torio z aq̄ z oleo z zona ipa opa de
scribat. q̄bus eterna maledictio com
peratur Qñ ergo est vnus iudas sed
multi de quibus dicitur. hoc opus eo
rum qui detrahunt michi apud domi
nū: qm̄q̄ z pluralis numerus poni
potuit pro numero singulari. sicut
herode mortuo dictum est ab āgelo.
mortui sunt qui querebāt aiām pueri
bh̄ iij

Sed q̄ magis detrahūt xp̄o apud do-
minū: nisi illi q̄ ipsis verbis dñi detra-
hūt. dicētes nō ēē ipsum quē lex dñi
z pphē p̄nūciarunt. **E**t q̄ loquunt̄
inqt mala aduersus aiām meā. negan-
do eū cū voluisset potuisse resurgere
cū dicat. potestātē habeo ponēdi ani-
mā meā. z potestātē habeo iterum su-
mēdi eam. **E**t tu dñe dñe fac mecū
Quidā subaudiēdā putauerūt miām
qdā vero z addiderūt. s̄ emēdatiōēs
codices sic hñt. z tu dñe dñe fac mecū
ppter nomē tuū. Vñ sensus altior nō
est p̄termittēd⁹. ita dicisse filiū patri
fac mecū. q̄a eadē sunt opa p̄is z filiū
vbi etiā miām intelligam⁹. Seq̄t̄ em̄
Quia suavis est miā tua: Et ipām
q̄a nō dixit fac in me vel fac sup me vñ
aliqd̄ huiusmōi. sed ait fac mecū. bñ i-
telligim⁹ z p̄rēm z filiū simul facē mi-
sericordiā in vasa miē: Potest h̄ etiā
sic intelligi. fac mecū. id ē adiuua me.
Qd̄ in cotidiana loquēdi cōsuetudinē
habem⁹. cū de aliq̄ re q̄ p p̄tib⁹ n̄is ē
dicim⁹ nobiscū facit. Pater q̄ppe ad-
iuuat filiū. in q̄tū de⁹ hōiēm p̄p̄ for-
mā serui. cui hōi deus z cui forme ser-
ui etiā domin⁹ ē pater: Nā in forma
dei fili⁹ adiutorio nō indiget. Eqliter
em̄ cū p̄rē d̄ipotēs est ex q̄ z ipse adiu-
tor est hōis: Sicut em̄ pater suscitāt
mortuos z viuificāt. sic z filius quos
vult viuificāt. **N**ec aliud pater ali-
ud fili⁹. aut aliter pater aut aliter fili⁹
q̄a z eadē facit z filiter. Vñ in q̄tū hō
est filius dei. deus suscitauit illuz a
mortuis. hoc est pater. cui dicit i psal-
mis. suscita me z reddam illis: in q̄-
tū autem deus est etiā ipse se suscita-
uit. ppter quod dicit. soluite templū
hoc z in triduo suscitabo illd̄: Quod
etiā hic significauit. si quis diligēt̄
intendat. Scrutari em̄ iussit scriptu-
ras q̄ testimoniū p̄hibēt de illo. nō in su-

pficie p̄trāfiri: Nō em̄ tantūmō ait
dñe dñe fac mecū. sed ait. z tu. Quid ē
et tu. nisi quia et ego? Quod autem
nō semel domiē sed repetēs ait domi-
ne dñe. habet in hoc orātis affectum.
ficuti est deus deus meus: Quod ve-
ro cū dixisset fac mecū. addidit ppter
nomē tuum: gratiam cōmēdauit:
Nullis em̄ operum meritis p̄cedēti-
bus in tantā celsitudinem subleuata
est humana natura. vt totū siml ver-
bū z caro hoc est deus z homo. vni-
genitus filius dei dicētur. Hoc autē
factum est vt ab illo qui creauerat p-
id quod nō pierat id quod perierat q̄
reretur. Vñ z hic sequitur. quia sua-
uis ē misericordia tua. **L**ibera me
q̄a egenus z paup̄ ego sum. Egestas
z paup̄tas. infirmitas est ex qua cru-
cifixus est. **E**t cor meū cōturbatū ē
intra me: Hoc ad illud refert̄ quod
ait appiquāte passiōē. tristis est aiā
mea vsq̄ ad mortem. Sicut vmbra
cū declinat ablatas sum: Hoc ipsam
mortē significauit. Sicut em̄ ex vmbra
declinante fit nox. sic ex mortali
carne fit mors. **E**t excussus sum si-
cut locuste. Hoc iā in mēbris ei⁹ hoc
est fidelibus eius cōueniētius intelli-
gi existimo. qd̄ vt aliq̄nto ap̄ius po-
neret. maluit dicere sicut locuste q̄ si-
cut locusta. q̄uis z numero singulari
possent accipi multe. sicut illud ē. dix-
it z venit locusta. sed eēt obscurius.
Excussi sunt ergo id ē fugati a p̄secu-
torib⁹ fideles ei⁹. q̄z vel multitudinē
significari voluit noīe locustaz vel q̄
trāsilierūt de loco in locū: Genua
mea infirmata sunt a ieiunio: Legi-
m⁹ dñm xp̄m q̄dragita diez habuisse
ieiuniū s̄ tm̄ ne valuit in eo illa iedia.
vt genua eius infirmarēt⁹. An z hoc
i mēbris ei⁹ est in sc̄is ei⁹ apti⁹ intel-
ligitur. **E**t caro mea imutata ē p̄p̄

oleū. ppter grām spūalē. Vñ: crist⁹ ap-
pellatur a crismate. crisma at vntio:
Caro at ppter oleum nō in deteri⁹ sed i
meli⁹ imutata ē h̄ est a mortis cōtu-
melia in glām immortalitatis exurgēs
Cū itaq; dixisset. gēua mea ifirmata
sunt a ieiunio. vbi significatū ēē arbi-
troz eos q̄ in mēbris eius fortes vide-
bātur. t̄q; p̄ntia p̄is q̄ sustētabāt ab-
tracta i eius passiōe defecisse vsq; ad
negatiōem q̄ apparuit in petro. t̄q;
ad eos cōfirmādos ne succūbēdo pe-
nitus caderēt. et caro mea inq̄t imuta-
ta ē ppter oleū. vt eos a mea morte
deficiētes mea resurrectiōe firmarē.
et misso spū sancto vnguerē. q̄ nō ad e-
os veisset nisi ego abissem. Hoc enim
dixerat. nō p̄t ille venire nisi ego abie-
ro. et euāgelista dicit. nōdū erat spūs
datus. q̄a ihesus nōdū fuerat glorifi-
catus. nōdū erat imutata caro eius:
Siue at p aq; ppter ablutionē vel irri-
gationē. siue p oleū ppter exultationē
et illāmationē caritatis significetur
spūs sanctus. nō ideo ē a seipso diu-
sus q̄a signa diuersa sunt: **E**ultum
enī diuersa sunt ecia leo et agnus: et ta-
mē vtroq; significatus est xp̄istus:
leo ppter aliud. agnus ppter aliud. non
tamē alius. q̄a nec fortis ē agn⁹ nec in-
nocēs leo. cristus aut et inocēs vt ag-
nus et fortis vt leo. Dicit at apd̄ ysaya
ipse ihesus xp̄istus. spūs dñi sup me
eo q̄ vnxit me. **E**t ego factus sum
obprobrium illis. p mortem crucis:
Cristus enī nos redemit de maledic-
to legis. factus p nobis maledictū:
Viderūt me et mouerūt capita sua
q̄a viderūt pepēdisse nō viderūt resur-
rexisse: Viderūt quādo gēua sunt i-
firmata. nō viderūt quādo est caro i-
mutata: Adiuua me dñe de⁹ meus.
saluum me fac ppter miām tuam:
Hoc ad totū referri potest. id est et

ad caput et ad corpus: ad caput ppter
formā serui. ad corpus ppter ipsos
seruos: Potuit enī et in eis dicē deo.
adiuua me et saluum me fac. in q̄b⁹ sau-
lo dicit qd me pseqr̄is. Qd at addit se-
cūdū miām tuā. gratuita grā cōme-
moratur nō ex opeꝝ debito. **E**t sci-
āt q̄a manus tua hec. et tu dñe fecisti
eam. De hys dicit sciāt. p quibus seui-
ētibus et orauit. q̄a in eis q̄bus fact⁹ ē.
obprobriū mouētibus in eius illu-
nem capita sua. erāt ecia h̄i qui in eū
postea crediderūt: Discāt at q̄ formā
huāni corp̄is deo tribuūt. quomodo
habeat deus manū. Si enī qd facit
manu facit: nūqd et ipam manū suā
manu facit: Quomodo ergo hoc dic-
tū est. et sciāt q̄a manus tua hec. et tu
dñe fecisti eam? Intelligamus vtiq;
manū dei esse xp̄m. vñ alibi dicitur. et
brachiū dñi cui reuelatū est: Hec ma-
nus et erat et fecit eam. quia in p̄inci-
pio erat verbum et vbum caro factū
est. et erat sine tempe scdm diuinitatē
et factus est ei ex semine dauid secūdū
carnē. **M**aledicēt illi et tu benedices.
Dana est ergo et falsa maledictio fili-
lioz hominū diligētium vanitatem et
querentium mēdaciū. deus autem
cum benedicit facit quod dicit. **Q**ui
insurgunt in me cōfundātur: **V**t enī
insurgant aliquid se aduersus me pfi-
cere arbitrantur. sed cum exaltatus
fuero sup celos. et esse ceperit sup oēs
terram gloria mea. confundētur: ser-
uus autē tuus letabitur. siue i dextra
patris siue in sinu mēbris letatib⁹ et i-
ter temptatiōēs in spe. et post temp-
tationes in eternū: **I**nouātur q̄ de-
trahunt michi pudore: id est pudeat
eos detraxisse michi: Sed hoc po-
test et in bono accipi. dum corri-
guntur: Et operiantur sicut diploi
de confusione sua. Diplois du

plex palliuz ē. Nā qdā eciam sic inēpta
ti sunt istū vsum. z opiat̃ur sicut pal-
liū duplex pfusiōe sua. itelligit̃ at̃ con-
fundatur int̃ z foris id ē z corā dño
z corā homib⁹. **C**ōfitebor dño ni-
mis in ore meo. Nimis dici solet i cō-
suetudinē sermōis latini. qd pl⁹ ē qd dēt
cui cōtrariū ē paz. qd minus ē qd dēt.
S; min⁹ grece agās dī : iste at̃ vñs
nō hēt agās. s; hēt splodra. qd qdā nri
sic inēptati sunt. vt p eo ponerēt ali-
qn̄ nimis. aliqn̄ valde : S; si nimis p
eo qd ē valde itelligit̃. p̃t̃ in laude po-
ni. Nā z ista cōfessio laudē significat.
ita em̄ seq̃t̃. **E**t in medio multorū
laudabo eū. Dicit ecia; in alio psalmo
in medio ecclē cātabo te. S; cū ipa cā-
tat ecclā q̄ corp⁹ est xpī. quō in medio
ecclē cātāt ecclā. ita z hic multi cū sint
mēbra xpī. sicut ipi laudāt ille laudat.
qā mēbra sūt ei⁹. Quō in medio multo-
rū laudat. qñ ip̄is multis laudatibus
dī ip̄e laudat̃. An iō laudat in medio
mltoz. qā cū ecclā sua ē hic vsq; in cō-
summationē sc̄li. Vt qd ait in medio
mltoz. h̄ accipiam⁹ qd ab eis dē mltis
honorat̃. In medio q̄ppe esse dī. cui
honor p̄cipu⁹ exhibet̃. Si at̃ cor ē tēp̄
hōis mediū. nichil meli⁹ itelligit̃ dictū
q̄ in cordib⁹ mltoz laudabo eū. Nā
bitat em̄ xp̄s p fidē in cordib⁹ nris. et
iō ait in ore meo id ē i ore corpis mei.
qd ē ecclā. Corde ei credit̃ ad iusticiā
ore at̃ cōfessio fit ad salutē. **Q**ui asti-
tit a dextris paupis. De iuda dictum
erat z dyabol⁹ stet a dextris ei⁹. q̄ su-
as diuitias augere voluit xp̄o vedito.
Hic at̃ dñs astitit a dextris paupis.
vt diuitie paupis sint ip̄e dñs. Astitit
q̄ppe a dextris paupis. nō vt ei multi-
plicaēt ānos vite qñq; finiende. neq;
vt ei⁹ augetet pecuniā. aut eū faceret
corpis virib⁹ fortē vel ad tēp⁹ icolu-
mē. sed vt saluā faceret iquit a psequē

tib⁹ aiām meā Salua fit at̃ a psequē-
tibus aiā. si nō eis cōsentiatur ad ma-
lū. Nō eis at̃ cōsentit̃ cū assistit dñs a
dextris paupis. ne ipa paup̄tate id ē
infirm̄tate succūbat. Hoc adiutoriū
prestitum est corpori xp̄isti in sanc-
tis martiribus omnibus

Expl. p̄s c. viij. Incip. p̄s c. ix.
Quātum dominus doat̃ q̄ nos
mistros cōstituit vbi z sacra-
menti sui seruire vobis in adipe mise-
ricordie sue. suscipimus psalmū istū
quem modo cātauim⁹ breuē num̄o
vboz. magnū pōdere sentēciarum.
adiuuāte illo qui vos fecit intentos.
vt z nos faciat p̄d̄neos sicut possu-
mus confiderare. viuat anima ves-
tra z vigilet in deum : Tempus em̄
cōstituit deus p̄missis suis : z tem-
pus eis que promisit implendis.
Promissionum tempus erat tempo-
ra p̄phetarum vsq; ad iohannē bap-
tistam. ab illo autem z deinceps vsq;
ad finem tempus est implēdi ea q̄ p̄-
missa sunt. Fidelis deus qui se nost̄
debitorem fecit. nō aliqd a nobis ac-
cipiendo sed tanta nobis p̄mittēdo.
Paz erat p̄missio. ecia; scripto se tene-
ri voluit. veluti faciens nobiscū cyro-
graphum p̄missorū suorū. vt cū ea q̄
p̄misit soluere inciperet. in scriptura
p̄missorum cōsideraēmus ordinem
soluendorum. Tempus itaq; p̄phetie
p̄dictio erat vt sepe iam diximus p̄-
missionum. Promisit salutem eternā
z beatā vitam cū angelis sine fine. z
hereditatem imarcessibilem gloriā
sempiternā. dulcedinem vultus sui.
domū sanctificationis sue in celis ex
resurrectiōe a mortuis. nullū decepti
moriendī metū. Hoc est p̄missum ei⁹
tāq; finale quo decurrit nostra om̄is
intentio. quo cum venerimus nichil

aplius regram⁹. nichil apli⁹ exigam⁹.
Sed ad illud quod erit in fine quod ordine veniat⁹.
neque huiusmodi tacuit promittendo et pronuntiando:
Promisit enim hominibus divinitatem. mortali
bus immortalitatem. peccatoribus iustificatio
nem. abiectis glorificationem. Quicquid promisit
indignis promisit: ut non quasi operibus merces
promitteret. sed gratia a nomine suo gratis daretur.
quia et huiusmodi ipse qui iuste vivit in quantum homo potest
iuste vivere non meriti humani sed beneficii est
divini. Ideo enim iuste vivit non iustifica
tur. id est iustus effectus. Ab illo autem sit homo ius
tus qui nunquam potest esse iniustus. Sic enim lucerna
non a seipsa accenditur: ita nec anima humana
sibi prestat lucem. sed clamat ad deum. tu illu
minabis lucernam meam domine. Cum ergo peccatori
bus promissum sit regnum celorum. non in pec
cato permanetibus sed a peccato liberatis et ius
ticie servientibus. quod ipse possint gratia ut
dicimus adiuvantur. et ab eo qui spiritus est iustifi
catur. incredibile videbatur tantam deum
curam gerere per homines. hodie quod de
gratia divina desperant. atque a pessimis mo
ribus nolunt se convertere ad deum ut ab illo
iustificetur. et per eius indulgentiam deletis omni
bus peccatis suis incipiant in illo vivere iuste qui
nunquam vixit iniuste. hanc habet promissionem co
gitationis sue in seipso. ut dicat deum
res humanas non curare. nec enim posse cogi
tatione mundi huius artificem atque rectorem. quod
admodum quisque mortalis in terra vivit. ita
nec computari se homo putat a deo. qui factus
est a deo. Tale homines si aliquid possumus. si
admittat nos prius ad aures suas de
um ad cor suum. si non repellat resistendo qui
reteret se. et patiatur perire iuvare se. possumus
ei dicere. O homo. quomodo te deus factus non
putavit: qui ut fieres ante curavit. Cum te
in ordine rerum conditam numerari non pu
tas. noli cedere seductori. capilli tui nu
merati sunt a conditore. Hoc denique et
dominus in evangelio discipulis suis ait. ne
mortem timeret. ne aliquid suum in morte
peritum putarent: illi in morte de anima

sua pertimescebant. ille ipsis securitatem
iam de capillis dabat. Ita ne vero anima
perit cuius capillus non perit.
Verumptamen fratres quia incredibile vi
debat hominibus quod promittebat deus ex
hac mortalitate corruptioe abiectioe
infirmate pulvere et cinere futuros
homines equales angelis dei. non solum
scripturam cum hominibus fecit ut crede
rent. sed etiam fidei sue posuit media
torem. non quemlibet principem aut
quemlibet angelum vel archangelum.
sed unicum filium suum: ut qua via nos pro
duceretur esset ad illum finem quem promi
sit. per ipsum filium suum et ostenderet et pre
beret. Parum enim erat deo si filium suum
faceret demonstratorem vie. cum ipse
viam fecit. ut per illum ires regem te
ambulantem per se: Promisit ergo quia
venturi essemus ad eum: id est ad illam
ineffabilem immortalitatem et cum
angelis eius equalitatem. Quam longe
eramus: Quam ille sursum: Quam nos
deorsum: Quam ille in summo: Quam
nos in ymo desperati iacebamus.
Sine expectatione salutis egrotaba
mus: missus est medicus quem non
cognovit egrotus. Si enim cognovis
sent numquam dominum glorie cru
cifixerunt: Sed hoc quoque valuit ad
egroti medicamentum. quod medicum oc
cidit egrotus: Venit ut visitaret. oc
census est ut sanaret. Insinuavit se cre
dentibus deum et hominem. deum
per quem facti sumus. hominem per
quem recreati sumus: Aliud in illo
apparebat. aliud latebat. et quod la
tebat multo erat prestantius quam id
quod apparebat: sed quod erat pres
tantius videri non poterat: Curaba
tur eger per id quod videri poterat.
ut postea capax fieret visionis eius qui
latendo differebatur non negando aufereba
tur. Unicus utique filius dei venturus ad ho

mines assumptur⁹ hominem et per
id qđ sumpsit futur⁹ hō moriturus
resurrectur⁹ ascensur⁹ in celū sessu-
rus ad dexterā p̄is et impletur⁹ in
gētib⁹ q̄ p̄misit et p⁹ ipletioz p̄issoz
suoꝝ i gētib⁹ etiā h̄ ipletur⁹ vt veni-
at et quod p̄erogauit erigat. discer-
nat vasa ire a vasis mie reddat ip̄s
qđ minatus est. iust⁹ qđ pollicitus.
I hoc ḡ totū p̄phandū fuit p̄nūcian-
dū fuit v̄eturū cōmendandū fuit vt
nō sbito veniēs horrētur sed credi-
tū exp̄cārei. Ex h̄is p̄missionibus
est psalm⁹ iste. dñm ⁊ saluatore n̄
trū ih̄m xpm certe apteqz p̄phetās
vt ōnino dubitare nō possim⁹ xpm
ānūciari psalmo h̄ qñqđē xp̄iāi sum⁹
et euāgelio iā credim⁹ et cū ipse dñs
n̄r ⁊ saluator ih̄s xps quereretur a iu-
deis cuius filius eēt xps et respōdis-
set dauid. ille p̄tinuo retulit r̄ntibus
et ait. Quō ergo dauid in spū dicit
eū dñm. dixit dñs dño meo sede ad
dexterā meā donec ponā inimicos tu-
os s̄b pedib⁹ tuis: Si ergo in spū i-
quit vocat eū dñm quō fili⁹ ei⁹ est?
Ab hoc versu psalm⁹ iste incipit.

Dixit dñs domino meo sede
a dextris meis: donec po-
nā inimicos tuos scabellū
pedū tuorū. I h̄ac ergo questionem
iudeis p̄positā a dño in ip̄o ingressu
psalmi pertractare debem⁹. Si enī
quod r̄nderūt iudei erigatur a nob̄
vtrū cōfiteamur et nos abnegem⁹
absit vt negem⁹: si dicatur nob̄ xps
filius est dauid an nō est. si dixerim⁹
non. contradicim⁹ euāgelio. Nāqz
matheo scribēte sic incipit euāgelii
Liber ḡnatiōis ih̄u xpi filij dauid.
Euāgelista dicit lib̄ū se scribē ḡnati-
ōis ih̄u xp̄isti filij dauid. Recte er-
go iudei interrogati a xp̄isto c⁹ es-
se filium crederent xpm. respōderūt

dauid. Respōsioni eorū p̄gruit enā-
geliū habz h̄ nō solū suspitio iudeo-
rū sed et fides xp̄ianorū. Adhuc alia
firmamēta cōspicio. Dicit apl̄s Qui
factus est ei ex semine dauid sedz car-
nem. Dicit etiā ad thimotheū. Ede-
mor esto xpm ih̄esum resurrexisse a
mortuis ex semine dauid scđm euā-
geliū meū. Et de ip̄so euāgelio qđ di-
cit: In quo laboro vsqz ad vincula
tāqz male faciens sed sermo dei non
est alligatus. Laborabat ergo vsqz
ad vincula apl̄s pro euangelio suo
id est pro dispēlatiōe euāgelica quā
popul⁹ predicabat. Ille qui mane ra-
puerat escas ad vesp̄m diuidebat.
Laborabat ergo vsqz ad vincula pro
euangelio. a quo euāgelio predica-
bat xpm ih̄esum resurrexisse a mor-
tuis ex semine dauid. Pro h̄ euange-
lio apl̄s laborabat et tamen de hoc
xp̄ist⁹ interrogabat et r̄ndentibus
iudeis qđ predicabat apl̄s r̄tulit vo-
cem contradictionis et ait. Quō er-
go dauid in spū vocat eū dominū?
Et interposuit testimoniū de h̄ psal-
mo. dixit domin⁹ dño meo. Si er-
go in spiritu vocat eū dominū. quō
filius eius est: Iudei s̄b hac interro-
gatione tacuerūt. qđ r̄nderūt dem-
ceps non inuenerūt nec eū tamē do-
minū q̄sierunt quia et ipsum esse il-
lum filium dauid non agnouerunt.
Nos at fr̄es credam⁹ et dicam⁹ cor-
de enī creditur ad iusticiā. ore autē
p̄fessio fit ad salutem credam⁹ inqz
⁊ dicam⁹ et filiū dauid ⁊ dñm dauid
Nō erubescam⁹ d̄ filio dauid ne ira-
tū inueniam⁹ dominum dauid h̄ enī
nomine illū rectissime transeuntem
appellātes ceci illūinari meruerunt.
Trāsebat enī ih̄esus et illi audito so-
nitu trāseūt: turbe aure illū p̄gnos-
centes qđ nondū poterant oculis.

acclamauerūt voce mag̃ et dixerūt .
miserē nr̃i fili dauid . Turbe at illos
increpabāt vt tacerēt et illi nichilo=
min⁹ lucis desiderio turbarū ptra=
dictionē vincentes in clamādo per=
seueauerūt trāseūtē tenuerunt et a
tāgēte illuiari meruerūt Dicebāt enī
transeunti miserē nr̃i fili dauid Ste
tit ille et victo ab eis clamore ptra di
centiū qđ inq̃t vultis vt scīā vob: Et
illi Dñe vt videam⁹ . Tetigit et ape=
ruit oculos eorū Viderūt p̃ntē qđ sen
serūt trāseūtē Aliqd ḡ trāseūti do
minus fecit . est autē aliud qđ stat .
Aliud ē inq̃ trāseūti dñi . aliud sta
bile dñi Transeūti dñi ṽginis pr⁹
vbi incarnatio et atū gradatio mira
culorū exhibitio . passionū p̃pessio
mors . resurrectio ascēsiō i celū h̃ to
tum transeūtiū fuit . Nō enī adhuc
xp̃s nascitur aut adhuc moritur aut
adhuc resurgit aut adhuc ascendet i
celū . Nōne videt̃ ista scā p tpa cu
currisse p tpa exhibuisse viatoribus
quiddā trāseūtiū . ne in via remane
rēt sed ad patriā puenirent . Deniq̃
et illi ceci ad viam sedebāt . ibi transe
untem senserunt et clamādo tenue
runt . In via ḡ seculi h̃ h̃ trāseūtiū
sui dñs opatus est ⁊ h̃ trāseūtiū p̃ti
net ad filiū dauid Ideo illi dño tran
seūti clamauerūt . miserē nr̃i fili da
uid Tāq̃ dicēnt . Filiū dauid trāseū
tē p̃gnoscam⁹ filiū dauid i trāseūti dis
cim⁹ Agnoscam⁹ ḡ et nos et filiū da
uid p̃fiteam⁹ vt illuiari meream⁹ Sē
tim⁹ enī trāseūtē filiū dauid et illuiā
m⁹ a dño dauid Ecce ergo qđ mg̃ nr̃
itrogauit iudeos ⁊ iō nō r̃nderūt qđ
discipuli esse noluerūt ecce si nos in
terrogaret qđ r̃nderem⁹ . Defecerūt
in hac itrogatiōe iudei . p̃ficiāt xp̃ia
ni nō perturbētur s̃ erudiātur Nō
enī dñs itrogat discē volens sed tā

qđ doctor itrogat Dicēnt miseri iu
dei tu dic nob . maluerūt inflata ta
citurmitate disrūpi qđ humili cōfessi
one edoceri Dicat ergo nob mg̃ nr̃
et videam⁹ qđ itrogāti r̃nderem⁹
Quid vob videtur d̃ xp̃isto c⁹ fili⁹
est : R̃nderem⁹ oīo qđ iudei s̃ nō re
maeam⁹ vbi iudei Recolam⁹ euāge
liū qđ credim⁹ Lib̃ gnatiois ih̃u cris
ti filiū dauid Nō qđ itrogam⁹ excidat
nob xp̃m ec̃ filiū dauid quod memo
rie commēdat ap̃ls . Eva xp̃istiane
memor esto ih̃m xp̃istū resurrexis
se a mortuis ex semine dauid . Ergo
itrogemur et r̃spōdeam⁹ Quid vob
videtur de xp̃isto . cuius filius est :
Dicāt ora p̃cordantia xp̃istiana Da
uid Referat et doctor ⁊ reuocet no
bis Quō ergo dauid in spū dicit : eū
dñm . dixit dñs domino meo sede a
dextris meis donec ponā inimicos
tuos s̃b pedib⁹ tuis : Quō nos dicē
m⁹ nisi a te discē m⁹ : Nunc ergo qđ
didicim⁹ dicim⁹ in p̃ncipio eras ver
bū et verbū eras ap̃d deū et deus e
ras ṽbū . omnia per te scā sunt Ecce
domin⁹ dauid . Sed nos p̃pter ifir
mitatē nr̃ā qđ caro desperata iace
bam⁹ verbū caro factus es vt habi
tares in nob Ecce fili⁹ dauid Certe
tu in forma dei cū esses . non rapinā
arbitratus es esse eq̃l deo ideo dñs
dauid sed tem⁹ ipsum exinanisti for
mam serui accipiens inde filius da
uid Deniq̃ et ipsa itrogatiō ē tu
a dicens quomō filius eius est non
te filium eius negasti sed modum in
quo id fieret inquisisti Dicit enim in
quīs dauid dñm . quomō filius ei⁹
est : Nō nego sed dic quomodo Fil
li ergo ex litteris quas legebant . et
non intelligebant . si ista itroga
tione recolerent modum : non res
pōderēt quomō itrogas Ecce ṽ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

go accipiet in utero et pariet filium. et vo-
cabunt nomen eius emanuel quod est interpretatur
nobiscum deus. Accipiet virgo in utero
et pariet filium ex semine dauid pariet filium
ut sit filius dauid. Erant enim ioseph et
maria de domo et patria dauid. Depit
ergo virgo illa ut esset filius dauid
sed ille quem peperit vocabunt nomen eius
emanuel nobiscum deus. Ecce habes et do-
minum dauid. Aliquid nobis fortassis ex
hac re quod christus et filius sit dauid et do-
minus dauid. etiam psalmus iste itimabit
Audiamus ergo et pertractemus eum.
pulsemus pietate. et torqueamus cari-
tate. Dauid ergo ipse dicit neque enim do-
mino contradicere licet. dauid inquit in
spiritu dicit eum dominum. Ille ergo dauid de
christo quod dicit: Misisti dauid psalmus
et iste est totus titulus. simplex sine fi-
gura questionis. sine ullo nodo diffi-
cultatis. Quid ergo dicit dauid: Dixit
dominus domino meo sede a dextris meis
donec ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuorum. Quid est scabellum pedum
tuorum? Hoc est sub pedibus tuis. Sca-
bellum enim pedum sub pedibus est. Dixit in-
quit dominus domino meo. Auduit hunc dauid
audiuit in spiritu. Vbi nos? Quia audiuit
non audiuit. sed loquenti quod audi-
uit et scribenti quod credidimus. Audi-
uit ergo presens. audiuit in quodam secre-
tario vitatus: in quodam misteriorum sanc-
tuariorum. Vbi propheta in occulto audierit
quod in apostolo predicauerunt. ibi audiuit da-
uid qui cum fiducia magna dixit. dixit
dominus domino meo sede a dextris meis. do-
nec ponam inimicos tuos scabellum pe-
dum tuorum. Nouimus christum sedere ad dex-
tram patris post resurrectionem a mor-
tuis et in celestis ascensionem. Scimus est iam
nec vidimus sed credimus. in libris legi-
mus predicatum audiuit fide retinemus.
Unde et eo ipso quod erat filius dauid christus
sanctus est dominus dauid. Illud enim quod natum

est semine dauid. ita honoratum est ut esset
et dominus dauid. Ita admiraris hanc quod sit
in rebus humanis ista non fiant. Si enim
pertingat filium cuiusque regem fieri in pre-
uato nomine erat dominus patris. Ammira-
bilius est quod potest pertingere ut non solum
rex sanctus privati filius dominus sit patris sui
sed episcopus sanctus laici filius sit patris patris sui.
Ergo et eo ipso quod carne accepit christus.
quod in eadem carne resurrexit quod in eadem
ascendit in celum et sedet ad dexteram pa-
tris. et in eadem ipsa carne sic honorata
sic clarificata sic in celestem habitum
commutata. et filius est dauid et do-
minus est dauid. Secundum hanc enim
dispensationem transitus christi. etiam
illud ab apostolo dicit. Propter quod illum
exaltauit a mortuis. et donauit illi
nomen quod est super omne nomen
ut in nomine ihesu omne genu flectat
celestium terrestrium et infernorum.
Donauit inquit ei nomen quod est
super omne nomen. Christo secundum
hominem christo secundum carnem
mortuo resurgenti ascendenti do-
nauit nomen quod est super omne nomen
ut in nomine ihesu omne genu flectat ce-
lestium terrestrium et infernorum. Vbi-
rit dauid ut non ei sit dominus? In celo sit
in terra sit in inferno sit dominus eius
erit qui est dominus celestium terrestri-
um et infernorum. Gaudeat ergo no-
biscum et dauid filii sui natiuitate hono-
ratus. dominatu liberatus et gaudens
dicat ut a gaudentibus audiat dixit
dominus domino meo sede a dex-
tris meis. donec ponam inimicos
tuos scabellum pedum tuorum. Sed non
solum in alto sed et in occulto excellens
ut domieris latentes ut credaris. Que
enim esset merces fidei nisi lateret quod
credimus? Merces fidei est videre quod
credidimus antequam videremus. Si-
cut autem scriptura personat. iustus

ex fide uiuit. Nō ergo esset iusticia fi
dei si non esset absconditū qđ predi-
catū crederem⁹ et credendo ad uidē-
dū perueniēm⁹. Qm̄ enim mltā mlti-
tudo dulcedis tue dñe quā abscondi-
ti timētibus te. Ergo abscondisti ⁊ re-
māserūt: Absit. Perfecisti autē spe-
rantib⁹ in te. Mirabile ergo misere-
riū xp̄isti sedētis ad dexterā dei. oc-
cultatū est ut credētur. Abstractū est
ut speraretur. Spe enī salu facti su-
m⁹ spes autē que uidetur nō ē spes.
Qđ enī uidz quis quid sperat: Apōs-
toli uerba sunt recognoscitis quidē
sed ppter rudes cōmēdo. Quid ḡ ait
ap̄lus: Spe iquit salu facti sumus
spes autē q̄ uidet non est spes. Qđ e-
nī uidet q̄s. qđ sperat: Si aut qđ nō
uidem⁹ sp̄am⁹ per paciētā expecā-
mus. Quia ergo q̄ uidet nō est spes
abscondisti dulcedinem timētib⁹ te.
Quia qđ non uidet⁹ speram⁹ et per
paciētā expecāam⁹ perfecisti sp̄anti-
b⁹ in te. Deniqz km̄ intēte accipite
qđ dicitur sum. qm̄ iusticia n̄ra ex
fide est ⁊ fide mūdant corda n̄ra. ut
qđ credidim⁹ uidē possim⁹. Vtrūqz
enim positum est. et beati mundi
cordes qm̄ ipsi deū uidebūt. et fide
mūdās corda eorū. Que ḡ h̄ est ius-
ticia fidei: Credē qđ nō uides et ip̄o
merito fidei ad uisionē suo tpe pue-
niē. Dñs i euāgelio cū pmittēt sp̄m̄
sc̄m̄ h̄ ait. ip̄e arguet mūdū de pccō.
de iusticia de iudicio. De q̄ pccō de q̄
iusticia de quo iudicio ip̄e sequitur
et exponit. cōiecturas hominū nō ad-
mittit. De pccō qđē inquit. qz non
crediderūt in me. Quāta alia pccā iu-
deorū et tñ q̄h̄ h̄ vnū sit ita dixit. de
pccō quidē qz nō crediderūt in me.
Hoc est illō pccm̄ de q̄ alibi dicit. Si
nō uenissem pccm̄ nō habēnt. Quid
ē h̄ si nō uenissem pccm̄ nō haberēt.

Ergo ad iustos uenisti et eos pccō-
res fecisti: Sed exceptis alijs pccis
q̄ possent remitti per fidem hoc vnū
pccm̄ nominauit qđ si non admittē-
tur oīa relaxarentur. De pccō quidē
ait qz non crediderūt in me ⁊ alibi. si
nō uenissem pccm̄ non haberēt. Eo
enī ip̄so q̄ uenit et nō credūt in eū in-
ciderūt in pccm̄. qđ si non incidēt. o-
nia cetēa pccā dimitti possent per in-
dulgentiā gr̄e ipetratā p̄ fidē. Ergo
de pccō qz non crediderūt in me. de
iusticia qz ad pr̄z uado ⁊ iā n̄ uidebi-
t⁹ me. Hec ē iusticia qz ad pr̄z uad⁹
⁊ iā nō uidebūt. h̄ te enī iusticia ex fi-
dē. Iust⁹ enī ex fidē uiuit. ⁊ tūc ex fidē
uiuit si nō uideat qđ credit. Quia er-
go et ad iusticiā pertin⁹ ex fide uiuē
et ex fide neō uiuit nisi non uidendo
qđ credidit ut ip̄z iusticiā facēt i ho-
minib⁹ idest ut credēt qđ nō uide-
rent de iusticia inquit qz ad patrem
uado et iā non uidebitis me. Hec in-
quit erit iusticia v̄ra ut credat⁹ in eū
q̄ non uidetis. et fide mūdāt eū in
q̄ credidistis in die resurrectionis
postea uideatis. Sedet ergo ad dex-
teram dei xp̄istus a dextris patris
filius in occulto est. Credamus enī
duas res. Hic dicit qz et dixit deus
sede a dextris meis. et addidit don-
cū inimicos tuos scabellum pe-
dum tuorum hoc est s̄ pedibus tu-
is. Nō uides xp̄istum sedentem ad
dexteram patris. nec hoc potes ui-
dere quomō ponant inimici ei⁹ sca-
bellū pedum eius. Cū hoc impletur
in aperto crede illum esse in occulto.
Qui inimici ponūt scabellum pe-
dum eius. Quibus inania meditan-
tibus dicitur quare fremuerunt gē-
tes et populi meditati sunt inania.
Astiterūt reges terre ⁊ principes
uenerunt in vnū adūsus dñm ⁊ adū-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

sus xpm eius .et dixerunt disrumpam⁹
vincula eorum ⁊ proiciamus a nob⁹
iugū ipsorū Non nobis dominetur
non nos sibi subiugent . Qui habi
tat in celis irridebit eos . Inimicus
erat .erit sub pedibus ei⁹ aut adop
tatus aut victus Quere ergo quem
locum habeas sub pedibus dñi dei
tui Nā necesse est vt habeas aut gra
cie aut pene . Sedet ergo ad dexte
ram dei .donec ponatur inimici ei⁹
sub pedibus eius . Hoc fit hoc agi
tur et si paulatim peragitur indefi
nenter agitur Fremuerunt enim gē
tes et populi meditati sunt inania .
astiterunt reges terre et principes
conuenerūt in vnū aduersus domi
nū et aduersus xpristū eius .nūquid
fremendo nunquid meditando ina
nia nūquid in vnū aduersus xpristū
cōueniendo efficient vt non implea
tur .dabo tibi gentes hereditatē tu
am ⁊ possessionem tuam terminos
terre . Implebitur omnino et in ill⁹
fremetibus et illis inania meditā
tibus .dabo tibi gentes hereditatē
tuam et possessionem tuam termi
nos terre Illi enim inania meditan
tur . vt autē impleatur dabo tibi gē
tes hereditatē tuam ⁊ possessionem
tuā terminos terre non nescio quis
inanis locutus sit .sed domin⁹ dixit
ad me . Sic et in hoc psalmo possu⁹
dicere .dixit nō quicūq⁹ .non illi qui
fremunt et meditantur inania . sed
dixit dominus dño meo sede a dex
tris meis .donec ponā inimicos tu
os scabellum pedū tuorū Fremant
meditentur inania perstreant .nū
quid non implebitur per hū memo
ria eorū cū strepitu . Loquitur certe
et alius psalmus sed non alius spi
ritus .perūt memoria eorū cū stre
pitu et domi⁹ in eternū permanet .

Ille ergo qui memoria eorū pereū
te cū strepitu in eternū manz . ipe dix
it domino meo sede a dextris meis
Sedet eni ad dexterā patris donec
ponat omnes inimicos eius scabel
lum pedum eius . Et quid sequitur ?

Quam virtutis tue emittet do
minus ex syon Apparet fratres eui
dentissime apparet non de illo reg
no xpi pphetam loqui . quo regnat
semper apud patrem rerū deum q⁹
illū create sunt Quando enim nō reg
nat in principio vñ deus apud deū ?
Dicitur enī Regi at sclozū immortalī
invisibili incorruptibili soli deo hono
r ⁊ glā in scā sclozū amen Regi sclozū
hōr ⁊ glā in scā sclozū Cui regi sclo
rū . Immortalī invisibili incorruptibili
Idō enī qd et xps est cū patre invisi
bil ⁊ incorruptibil . qz vñ ei⁹ ē et vñ⁹
ei⁹ et sapiā ei⁹ ⁊ dñ⁹ apud deū p q⁹ scā
st oīa rex ē sclozū . s; tñ illō dispēfato
riū et trāfitorū q nos per medietatē
carnis sue vocauit i eternitatē reg
nū eius incipit xpianis . s; regni eius
non erit finis Donatur ergo scabel
lū pedū eius inimici eius sedent⁹ ad
dexterā pñs . ponū⁹ vt dñm ē id agi⁹
id vsq; in finem om̃ino pagitur Neō
dicat non posse ipleri qd ceptum est
Quid finē cepti desperas . Om̃ps ce
pit om̃ps se . pmitte ipleturū esse qd
cepit Vnde at cepit ? Virgā vtut⁹ tu
e emittet dñs ex syon Que syon ip
sa est iherlm Audi ipsū dñm . Opote
bat xpm pati ⁊ resurgere a mortuis
tercia die Hic sedz ad dexterā dei pa
tris resurgēdo ubi fuit . Deinde illo
sedēte ad dexterā pñs qd agitur . Vt
ponā⁹ inimici eius scabellū pedū ei⁹
Quid agitur audi illū dicētē et expo
nētē et pdicabi⁹ i noīē ei⁹ pñia et re
missio pccōz p oēs gētes icipietib⁹
ab iherlm qz vñ vñ vtut⁹ tue emittz dñs

ex syō Virgā v̄tutis tue h̄ ē regnū po-
tencie tue q̄ reges eos in virga ferre
a emittet dñs ex syon : q̄ incipienti-
bus ab iherusalē Cū ergo miserit ex
syon v̄gam v̄tutis eius . quid fiet : Et
dñabitur in medio inimicorū tuorū
Prius dñare in medio inimicorū tuo-
rum inter fremētes gentes Nunq̄
enī postea cum acceperint honorē suū
sancti ⁊ suam dāpnationem imp̄ in
medio inimicorū suorum dñabitur
Et quid mirum si tūc dñabitur secus
in eternū regnantibz sanctis : Et eter-
nis penis ardentibz imp̄s quid mi-
rum si tunc : Adodo in medio inimi-
corum tuorū nūc in isto transitu se-
culorū in ista p̄pagatione ⁊ successio-
ne mortalitatis humane nūc dū tor-
rens t̄pm p̄terlabitur ad hoc directa
est v̄ga v̄tutis tue ex syon vt domine-
ris in medio inimicorū tuorū Dñare
dñare fili dauid : dñe dauid dñare in
medio paganorū iudeorū hereticorū
falsorū fratruz **Q**ñare in medio
inimicorum tuorū H̄c v̄sum recte i-
telligim⁹ si nō fieri iam videm⁹ Se-
de ergo a dextris dei : occulta ē vt cre-
daris donec impleantur t̄pa gentiū
Sic enī scriptum ē quē optebat celū
repetere donec impleantur t̄pa gen-
tium Vt enī resurgeres mortuus es
vt ascēderes resurrexisti . vt sederes
ad dexteram patris ascendisti : ergo
vt ad dexteram patris sederes mor-
tuus es De morte enī resurrectio de
resurrectione ascensio de ascensione
ad dexteram sessio H̄c totū ergo ce-
pit a morte excellēcia claritatis hui⁹
principiū habet humilitatis Te itaqz
sedente ad dexteram patris imple-
tur t̄pa gentium ponūtur inimici o-
nes scabellū pedū tuorū : ⁊ ad hoc vt
pueniat prius dñaberis in medio
inimicorū tuorū Ad hoc enī v̄gam vir-

tutis tue emittet dñs ex syon Vt at-
morereris ⁊ per mortē tuā deleteretur
cyrographum peccōrū ⁊ p̄dicaret⁹ pe-
nitentia et remissio delictorū p̄ ones
gentes incipientibz ab iherl̄m cecitas
iudeorū fecit : alijs illuminandis alio-
rum cecitas militauit Cecitas enī ex
pte contigit in isrl̄ : donec plenitudo o-
gentium intraret . ⁊ sic omnis israhel
saluus fieret Cecitas enim ex pte in
isrl̄ scā occidit te : occisus resurrex-
ti . sanguine tuo peccā genciū deleuit-
ti . ad dexteram patris sedēs vndiqz
patientes ⁊ ad te cōfugientes colle-
gisti Facta est ergo cecitas ex pte in
isrl̄ scā est vt plenitudo gentium in-
troiret et sic omnis isrl̄ saluus fieret
⁊ omnes inimici scabellum pedū tuo-
rum Sed h̄ nūc . postea quid : **Q**ñ
cum p̄ncipium in die v̄tutis tue Quid
iste dies est v̄tutis ei⁹ : Qñ cū illo p̄n-
cipium vel qđ p̄ncipiū vel quomo-
do cū illo p̄ncipium : Qñ quidem ⁊
ipe p̄ncipiū Adiuuet dñs vt nec m̄
dicere p̄turbetur nec vob audire Vi-
deo enim qđ iam factū est . ⁊ vobiscū
video oculis fidei . oculis quoqz car-
nis video qđ iam fit rursusqz oculis
fidei vobiscū sp̄o quod futurum est.
Quid ergo factum ē quid fit . quid fu-
turum est : Cristus passus ē mortu⁹
est resurrexit tertia die ascendit in ce-
lum vt nouim⁹ quadragesimo die se-
det ad dexteram patris hoc iā factū
est hoc nō vidimus ⁊ credim⁹ Quid
nunc fit : Dñatur in medio inimicorū
suorū : emissa virga v̄tutis ei⁹ ex sy-
on Sit hoc : id agitur in forma serui :
⁊ p̄ntem tunc viderunt serui ⁊ absen-
tem nunc credūt serui H̄c credim⁹
de forma serui : qđ possumus capere
dū adhuc sumus serui H̄c est enī il-
lud lac puulorum qđ tempauit panē
traiciens p̄ carnem Nam panis ille

angelorum in principio erat vbum : vt
tñ panem angeloz manducaret ho-
mo creator angelorum scūs ē homo
Ita nobis vbum incarnatuz factū ē
receptibile : qđ recipere nō valerem⁹
si filius equalis deo nō se exinaniret
formam serui accipiens in similitudi-
ne hōim factus et habitu inuētus vt
homo Vt ergo vtcūq; cape possem⁹
eum qui non posset capi mortalibus
mortalis fact⁹ ē immortalis . vt pacta
sua morte faceret immortales et aliqđ
daret inspiciendū . aliquid credendū
aliquid post videndū Inspiciendum
dedit formā serui pñtib; non solū o-
culis videndū sed etiā manib; ptec-
tandū Cū eadē forma ascendit in ce-
lum : credere nobis iussit qđ illis vide-
re cōcessit Sed et nos habem⁹ qđ vi-
deamus Illi em̄ viderūt vgam emis-
sam ex spō : nos videm⁹ dñari in me-
dio inimicōz suorū Hoc totū frēs p-
tinet ad dispensationem forme serui-
lis . que tolerabiliter capitur a seruis
et amat⁹ a futuris liberis Veritas ei
incōmutabilis qđ est vbum dī : deus
apud deū p quem facta sunt omnia .
in se manens innouat omnia hāc vt
videamus magna et pfcā cordis mū-
dicia necāria est : que fit p fidem De-
monstrata em̄ forma serui dilatata ē
ad demonstrandā formā dei Idē qp-
pe in forma serui loquens seruis ait .
qui diligit me mādāta mea cust odit .
et qui diligit me diligitur a pñe meo et
ego diligam eum et oñdam meipm il-
li Videntib; se pmitit demonstraturū
se Quid videbant . qđ pmittebat Vi-
debant formā serui : pmittebat for-
mam dei Oñdam inquit meipm illi .
Si ipsa est claritas ad quā pducitur
regnū . quid mō transitu seculi huius
colligitur : Ducitur em̄ ad qđdam visi-
onem ineffabilem : quā nō merebun-

tur impij Ceterū forma serui cū he-
ret visa est ab impijs : viderūt eam q
crediderunt viderūt et qui occiderūt
Ne aliqđ magnū putes fieri formā
illam viderūt amici viderūt et inimi-
ci et quidam vidētes interfecerūt qui
dam nō videntes crediderunt Hanc
ergo formā serui quā hic iā in humi-
litate viderūt et pii et impij : videbunt
et in iudicio et pii et impij Cū em̄ domi-
nus añ octos discipuloz suorū ferre-
tur in celum : sonuit vox angelica in-
tuentibus eum . viri galilei quid stat
intuentes in celū Iste ihs sic veniet :
quō vidistis eū eūtem in celū Sicer-
go . sic in eadē forma q de impijs dic-
tum est videbūt in quē pupugerunt .
Videbunt iudicaturū . quē irriserunt
iudicatū Ipa itaq; forma serui in iu-
dicio cōspicua erit et iustis et iniustis
et pijs et impijs et fidelibus et infideli-
bus Quid ergo ? Impij nō videbunt
Nam de quib; dictū est videbunt in
quē pupugerunt : de ipis rursus dic-
tum est tollatur impi⁹ vt non videat
claritatem dñi Quid ē hoc frēs ? Dis-
cernam⁹ discamus Excitatur impi⁹
vt aliquid videat : tollitur impi⁹ vt a-
liquid nō videat Jam quid sit visus⁹
oñdimus formā illā de qua dcm ē sic
veniet Quid ergo nō est visurus : Et
oñdam meipm illi Quid est meipm ?
Nō formam serui Quid est meipm ?
Formā dei in qua nō rapinam arbi-
tratus sum eē equalis deo Quid est
meipm : Dilectissimi filij dei sumus et
nondū apparuit quid erim⁹ : scimus
q cum apparuerit filies ei erimus q
niam videbim⁹ eū sicuti ē Hec clari-
tas dei ē . ineffabilis lux fons lucis si-
ne cōmutabilitate veritas sine defcū
sapiā in seipā manens innouans oīa
Hec sba dei ē Itaq; tolletur impius
vt nō videat hūc honorē dei Vti mū

dicordes quia ipsi deum videbunt. Videtur ergo in fratre quantum nostre capacitati dominus imitari dignatur de ipso tempore si tamen dicendum est tempus. quodam enim tempore venturi sumus ad non tempus. unde michi videtur dictum quod sine iudicio dicam si quis intelligere aliquid melius expediret. probabilius possit in michi videtur dictum. tecum principium in die virtutis tue. Denique hoc quantum puto versus consequenter satis explanat. Quia enim et hic dicta est virtus eius quia subicitur gētes iugo suo quod stravit populos non ferro sed ligno. et si in carne et si in humilitate. et si adhuc quantum servilis forma patitur capitur tamen magna virtus eius quia quod infirmum est dei fortius est hominibus. Quia ergo et hoc deus est virtus eius quia commendavit dicendo regem virtutis tue emittet dominus ex syon: et dominare in medio inimicorum tuorum. Quanta enim virtus eius dominans in medio inimicorum suorum postrepentium nichil contra eum valentium. cotidie sibi dicentium: quoniam monetur et prohibetur nomen eius. Cum crescat gloria eius per populos. cum eius nomini subiciantur gētes cum peccator videatur et irascatur. dentibus suis frendat et tabescat. Quia ergo et est hec virtus eius volens prophetia commendare aliter virtutem eius sicuti est virtus dei et sapientia dei propius in lumine perpetuo incommutabilis veritatis ad quam visionem servamus ad quam visionem differimur. ad quam visionem fide mundamur a qua visione tollitur impius ne videat honorem domini: hic ergo volens ostendere tecum principium in die virtutis tue. Quid est tecum principium? Quodlibet pone principium. Si ipsius christum: potius diceretur tu es principium quam tecum principium. Inquit enim interrogantibus tu quis es et ait. principium quod et loquor vobis: cum sit principium et pater de quo unigenitus filius in quo principio erat verbum quia verbum erat a

pud deum. Quid ergo? Si et pater principium et filius principium duo principia? Absit. Sicut enim pater deus et filius deus pater autem et filius non duo deum sed unum deus: sic pater principium et filius principium pater autem et filius non duo sed unum principium. Tecum principium tunc videberis quomodo tecum sit principium: Non enim et hic non tecum principium. Non enim cum dixisti. ecce itis quisque ad sua et me solus relinquitis: et non sum solus quia pater mecum est. Et hic ergo tecum principium. Dixisti enim et alibi pater autem in me manens facit opera sua. Tecum principium nec unum quoniam a te separatus est pater: sed quoniam videbitur tecum esse principium tunc manifestum erit omnibus similibus tibi factis. quoniam videbunt te sicuti es. Etenim hic philippus te videbat et patrem querebat. Tunc ergo videbitur quod nunc creditur. Tunc tecum principium videntibus sanctis videntibus iustis sublatum de medio impiis ne videant gloriam domini. Non ergo credamus frater: quod tunc videamus? Non autem et philippus obiurgat quod querebat videre patrem. cum in ipso filio non agnosceret patrem tanto tempore vobiscum sum et non cognovistis me? Philippe qui videt me videt et patrem. Sed qui me videt non qui formam servi in me videt. Qui ergo me videt quale me abscondi timentibus me qualem me videndum perficio spectantibus in me: videt et patrem. Sed quia ista visio opus erit. nunc per illa quod habebimus. Videamus quod dicamus philippo cui dixerat qui me videt videt et patrem. Quasi ei philippus tacitum respondere et quomodo te videbo si aliter videris quam forma servi. aut quomodo videbo patrem ut inualidus homo mortalis pulvis et cinis: conversus ad eum differens visionem imperans fides. qui dixerat qui me videt videt et patrem quia multum erat ad philippum et longe ab eo erat videre non cre

dis inquit qz ego in pre et pater in me:
Qd videre nodu potes crede: vt vi-
dere merearis Cu ergo ventu fuerit
vt videam? tuc apparebit tecu pnci-
pium in die vtutis tue. vtus vtutis tue
no vtus infirmitatis tue qz ibi vtus
vtutis tue Habent nunc hoies infi-
de in spe in caritate. in bonis opibus
vtutes suas: sed ibut a vtutibz in vir-
tutem Tecu ergo pncipiu. videberis
cu pre in pre: vt pater tecu pncipiu i
die vtutis tue. illius vtutis tue qua i
pius no videbit Ma z h infirmu tuu
fortius e hoibus Eten in die vtutis
tue tecu pncipiu De q vtute dic? ex-
pone: qz z hic vt de m est noiata e vir-
tus. vtus ei? cu emittitur vga. vga
vtutis eius ex syon vt dnetur in me-
dio inimicoy suoy De q vtute dicis?
In splendore scōy In splendore
inquit scōy De ipa vtute dicit qn erut i
splendore sancti. no qn adhuc trena
carnez gestantes z in corpe mortali
atqz corruptibili gemetes qd aggra-
uat aiām. z deprimat trena inhabita-
tio sensum multa cogitante Cu ipse
cogitationes inuice no vident? no h
e in splendore scōy Sed qd e in splen-
dore scōy? Donc vciat dñs z illumi-
net abscondita tñbrarū z manifesta-
bit cogitationes cordis z tuc laus e-
rit vnicuiqz a deo Hoc erit in splen-
dore scōy qz tuc iusti fulgebūt in reg-
no patris sui sicut sol Audite em qd
fit h: in splendore scōy Veniet inquit
messis. veniet finis seculi. mittet pa-
ter familias angelos suos et colligēt
de regno ei? oia scandala et mittet in
camino ignis ardentis: tuc iusti ful-
gebūt sicut sol i regno patris sui In
q regno Videte si visio qdam seruat?
de q nobis dictū e tecu pncipiu In q
regno? Vtiqz in vita etna Ma ad dec-
teram positis h dcurus e: penite bñ

dicti patris mei pncipite regnū qd vo-
bis patum e ab origine mudi Deniqz
dāpnatis impijs. segregat? iustis atqz
laudat? qd sequitur qd dixerat pnci-
pe regnū? Tūc ibut impij in ambusti-
onē eternā: iusti aut in vitā eternā
Qd dixerat regnū hoc dixerat vitā e-
ternā: quo no ibut impij Videte si q-
dam visio e vita etna Hec e aut vitā
eterna vt agnoscant te solū verū de-
um z quē misisti ihm xpm: qz tecum
pncipiu in die vtutis tue Ergo tecu
pncipiu in die vtutis tue in splēdo-
re scōy: sed h differtur hoc postea da-
bitur Quid nūc: **E**x vtero añ luci-
ferum genui te Quid h? Si de? filiū
habet nūquid z vterū? Sz sicut car-
nis corpa no habet. qz nec finū. dictū
e tñ. qui est in sinu patris ipe enarra-
uit Qui e at finis ipe est vterus: z fi-
nus z vter? p secreto positi? e Quid
est ex vtero? Ex secreto ex occulto de
meipo de substantia mea h e ex vtero
qz gnationem ei? qs enarrabit: Acci-
piam? ergo prem dicentē ad filiū ex
vtero añ luciferū genui te Quid e q
añ luciferū? Lucifer pro syderibz po-
situs e: tanqz a pte totū significante
scriptura z ex eminenti stella oia sy-
dera Sed illa sydera quō scā sunt? Ut
sint in signis z tpibz z in diebz z in an-
nis Si ergo z in signis z i tpibz posi-
ta sunt sydera z lucifer noiāt? e p sy-
deribz: qd est añ luciferū h e añ syde-
ra z qd est añ sydera hoc e añ tpa Si
ergo añ tpa. ab eternitate Ma oia qre-
re qn: eternitas no habz qn Qñ z ali-
qn: vba sunt tpm De pre no est nat?
in tpe p quē facta sunt tpa Dictū est
ergo vt dici oportuit figurate pphe-
tice: vt z vterus p secreta sba z luci-
fer p tpibus poneretur An vult? vt
ipm dauid respiciam? q dñm suum
dixit filiū suū: Ut em hoc diceret au-

diuit a dño suo ab illo audiuit a quo
falli nō potuit. & dixit iā dñm suū. qz
dixit inquit dñs dño meo sede a dex
tris meis & ipse loq̃tur ip̃i⁹ qñ sermo
cōtextus ē Si ergo ip̃e loq̃tur: forte
ip̃e potuit dicere. ex vtero añ lucife
rum genui te Ex vtero ṽginali ex vte
ro añ luciferū genui te Si em̃ illa vir
go ducēs p̃paginem de carne dauid
ex illo vtero nat⁹ est xp̃s tanq̃m ex
vtero genit⁹ a dauid. ex vtero q̃ mas
culus nō accessit: ex vtero p̃p̃sus p̃
prie ex vtero qz sol⁹ ex solo vtero Er
go ex vtero inquit ille qui eū dñm su
um dixerat. ex vtero añ luciferū ge
nui te & hoc ip̃m añ luciferum signa
te dñm & p̃prie dictū et sic impletum.
Noctu em̃ nat⁹ est dñs ex vtero vir
ginis marie indicāt test̃iōnia pastoz
qui vigilas exercebāt sup̃ gregē suū
Ex vtero añ luciferuz genui te. Tu
dñe meus sedens ad dexterā dñi mei
vñ & filius me⁹ nisi qz ex vtero añ lu
ciferū genui te: Et qd nat⁹ es. **I**u
rauit dñs & nō penitebit eū tū es sa
cerdos in eternū scdm ordinē melchi
sedech Ad hoc em̃ natus ex vtero añ
luciferum: vt eēs sacerdos in eternū
scdm ordinem melchisedech Si natū
ex vtero de virgine intelligim⁹ añ lu
ciferū noctu sicut euangelia p̃testan
tur p̃culdubio iñ ex vtero añ lucife
rum vt eēt sacerdos in eternū scd̃z or
dinē melchisedech Nā scdm id qd na
tus est de patre deus apud deū coe
ternus gignenti nō sacerdos: sed sa
cerdos propter carnē assumptā p̃p̃t
victimā quā p̃ nobis offerret a nob̃
acceptā Iurauit ergo dñs Quid ē iu
rauit dñs: Ergo dñs iurat qui prohi
bet hoīem a iurando: An forte iō ma
gis hoīem p̃hibet a iurando ne in p̃
iurium p̃labatur: Et iō de⁹ mag⁹ iu
rat: qz nō p̃t eē piurus. Iō em̃ q̃ p̃ cō

suetudinem iurandi p̃t lingua in piū
rium p̃labi. bñ p̃hibetur iurare tan
to em̃ longi⁹ erit a piurio quāto erit
longe a iurando Qui em̃ iurat hō. fal
sum & vñ iurare p̃t: q̃ aut non iurat
falsum iurare nō p̃t qz dñs nō iurat
Cur ergo non iuret dñs. qñ dñm iura
mentum p̃missionis ē firmitamentuz
Iuret dñs Quid ergo tu facis cū iu
ras: Testaris deū Hoc ē iurare deū
testari: & iō molestū ne ad aliq̃ falsi
tatem testē adhibeas deū Si q̃ tu iu
rando testaris deū. cur ergo nō & de
us iurādo testetur seip̃m: Viuo ego
dicit dñs iuratio dei ē Sic iurauit de
semine abrahe. viuo ego dicit dñs. q̃
mam audisti vocē meā & nō pepcisti
filio tuo vnico propter me: nisi bñdi
cens bñdicam te. et implendo imple
bo semē tuuz sicut stellas celi. & sicut
harena q̃ est ad labiū maris: et bñdi
centur in semine tuo oēs gentes Et
semen abrahe qd ē xp̃s. ille semen ab
rahe accipiēs carnem de semine abra
he: erit sacerdos in eternū scdm ordi
nem melchisedech De sacerdocio er
go scdm ordinē melchisedech iurauit
dñs & nō penitebit eū Quid de sacer
docio scdm ordinē aaron: Nunquid
penitet deū sicut hoīem aut nolēs ca
dit in aliquid vt faciat. aut imprudēs
p̃labitur vt postea eū de suo p̃lapsu
peniteat: Scit qd agat. scit quousqz
qd p̃grediatur vñ in aliud p̃mutetur
in p̃tate rcōis est Sed p̃niā muta
rerū significatur Quō em̃ tu cū aliq̃
te penitz doles factū qd fecisti. sic qñ
aliq̃ deus p̃ter spem hoīm idest pre
ter q̃ spant hoīes mutat in aliud pe
nitere se dicit vsqz adeo vt & de pena
nostra peniteat eū. si nos de via nrā
mala p̃citerit Iurauit ergo dñs iu
rauit firmavit. nō eum penitebit nō
mutabit Sed sacerdos scdm qd Nā

quid erūt ille hostie victime oblate a patriarchis . are sanguinis ⁊ tabnaculum ⁊ illa testamēti veteris sacmēta . Abfit q̄ illa sblata sunt euerso iā templo remoto illo sacerdocio . pēu te victima eorū ⁊ sacrificio . Hec nec iudei hnt : vident perisse iā sacerdocium scdm ordinem aaron ⁊ nō agnoscunt sacerdocium scdm ordinē melchisedech . Tu es sacerdos in eternū s^m ordinē melchisedech . Fidelibz loquor siquid nō intelligūt cathecumini . auferant pigritiā . festinent ad noticiā . Nō ergo opus est misteria pmere : scripture vobis intimēt qd ē sacerdocium scdō ordinē melchisedech . **D**ñs a dextris tuis . Dñs dixerat sede a dextris meis : nūc dñs a dextris ei⁹ quasi mutauerūt sedes . An forte sic potius iurauit dñs ⁊ non penitebit eū tu es sacerdos in eternū . Ad xpm dictū est : tu es sacerdos in eternū . Iurauit dñs . Quis dñs : Qui dixit dño meo sede a dextris meis . ipe iurauit tu es sacerdos in eternū scdm ordinē melchisedech : ⁊ ad ipm dñm qui iurauit sermo directus ē dñs a dextris meis . Tu dñe qui iurasti ⁊ dixisti tu es sacerdos in eternū scdm ordinē melchisedech . ipe sacerdos in eternū dñs ē a dextris tuis : ipe inqm sacerdos in eternū de quo iurasti dñs ē a dextris tuis . qz eidem dño meo dixisti sede a dextris meis quo adusqz ponā inimicos tuos scabellū pedū tuorū . Hste ergo dñs qui ē a dextris tuis de q iurasti ⁊ cui iurasti dicens . tu es sacerdos in eternū scdm ordinē melchisedech . **C**onquassauit in die ire sue reges . Ipe utiqz xps dñs a dextris tuis cui iurasti ⁊ nō penitebit te . Quid agit sacerdos in eternū . quid agit : Qui est ad dexterā dei ⁊ interpellat p nobis tanqm sacerdos intrans in interiora

vl' in scā scōz . in secreta celozū . ille solus nō habēs peccatū . ⁊ iō facile mūdans a peccatō . ille ergo a dextris tuis . conquassauit in die ire sue reges . Quos reges qris : Excidit tibi . astiterunt reges terre ⁊ principes puenerunt in vnū adūsus dñm ⁊ aduersus xpm ei⁹ . Hos reges conquassauit glā sua ⁊ pondere nōis sui infirmos reddidit reges vt nō possent efficere qd volebant . Conati em sunt multū deletere nomē xpianū de terra ⁊ non potuerunt qz q offenderit in lapidē illū cōquassabitur . Offenderūt ergo in lapidem offensionis : ⁊ iō cōquassati sūt reges . cū dicūt quis ē xpūs : Nescio quis iudeus nescio q̄s galileus sic occisus sic mortuus . Lapis ē añ oculos tuos quasi viliter ⁊ hūiliter iacēs . iō ptempnendo offendis . offendendo cadis cadendo quassaris . Si ergo tāta ē ira occulti quid erit iudiciū manifesti . Audistis iram occulti de q psalmus inscribitur p occultis filiū : nonus psalm⁹ si bñ meminī inscribitur p occultis filiū . et ibi ostenditur iudicium occultū ire occulte . Grato dō viuunt qui in lapidem illū offendūt cōquassant^r . Et quo valet qd conquassantur : Audiet de iudicio futuro . qz qui offenderit in lapidē illū ait conquassabitur : sup quē vō ceciderit lapis ille cōteret eū . Cū ergo offenditur in eū quasi hūilis iacet . ⁊ tunc conquassat cū aut cōteret desup veniet . Videte quē admodū hūs binis vbis cōquassabit ⁊ cōteret . Offendit in eū : ⁊ veniet super eū . Distributa sunt duo tpa humilitatis et claritatis xpi . occulte pene ⁊ iudicij futuri : eum nō cōteret veniens quē nō quassat iacens . Iacēs dico tāqm cōtemptibilis apparēs . Nā ille a dextris dei ē ⁊ valide ex alto clamauit . saule saule quid me psequeris

Sed tñ quis de celo non diceret qđ me psequis quē nemo tāgebat n̄ ita i celo ad dexterā patris sederet vt z in terra in nobis qđ iaceret Dñs a dextris tuis : cōquassabit in die ire sue reges. **I**udicabit in gentibz sed nunc p occultis. Erit em̄ z iudiciū manifestum iudicabit in gentibus : mō em̄ fit perit memoria eoz cū sonitu. In ipso psalmo est p occultis perit memoria eoz cū sonitu z dñs in eternū permanet : parauit in iudicio sedē suam z ipse iudicabit orbe terrarū in equitate. Ibi dictū ē increpasti gētes z perit impius nomē eoz delecti in eternum : hoc occulte agitur. In die ergo ire sue pquassabit reges : iudicabit in gentibz. Quō : Audi qđ seqtur. **R**eplebit ruinas. Nō sic iudicabit in gentibus vt repleat ruinas : nā qñ in finē iudicauerit dāpnabit ruinas. **R**eplebit ruinas. Quas ruinas : Quisq̄ a noiē ei⁹ timuerit cadet : cū ceciderit e uertetur qđ erat . vt edificetur qđ nō erat. Iudicabit in gentibz replebit ruinas. Quisq̄ ptumar es in xp̄m . casuram turrin in altū erexisti hoīem vt teipm deiciens hūilis reddaris : sedentis ad dexterā patris pedibz pro uoluaris vt fiat in te ruina cōstruenda. Nā si pmanes in mala altitudine tūc deicies qñ nō edificaberis. Ete de talibz dicit in alio psalmo scriptura : destrue eos z non edificabis eos. Proculdubio non diceret de qbusdā destrue eos z nō edificabis eos : nisi quosdam ita destrueret vt edificaret. Qđ fit hoc tpe cū xp̄s in gentibz ita iudicat vt repleat ruinas : cōquassabit capita sup terrā multā. Itic super terrā in hac vita : cōquassabit capita in terra multā. De supbis hūiles facit z audeo dicere frēs mei . vtile ē capite quassato hic hūiliter ābulare. qđ ca

p̄te erecto in iudiciū eterne mortis i cedere. Multa capita cōquassabit ruinas faciendo : sed replendo edificabit. **D**e torrente in via bibet : propterea exaltabit caput. Videamus z in via bibentem de torrente p̄mo. Quis est torrens : Profluxio mortalitatis huāne. Sicut em̄ torrens pluuiaribz aquis colligit⁹ . redūdat p̄strepit currit z currendo decurrit id ē cursum finit : sic z omnis iste cursus mortalitatis. **N**ascūtur oēs viuūt moriūtur et alijs morientibz alij nascūtur rursus qđ illis morietibz alij oriunt⁹ succedūt accedūt decedūt nec manebūt. Quid h̄ tenetur qđ nō currit : Quid nō qđ de pluuia collectū it in abyssu : Quō em̄ fluuius repente collect⁹ de pluuia . de guttis ymbriū . it in mare nec apparet nec apparebat anteq̄ de pluuia colligeretur . sic hoc gen⁹ huānum de occultis colligitur z profluit morte. **R**ursum in occultū p̄git medium h̄ sonat z transit. **D**e h̄ torrente bibit ille : nō est designat⁹ bibere de h̄ torrente. Bibere em̄ de h̄ torrente illi erat nasci z mori. **H**oc habz z torrens iste : natiuitatē et mortem. Suscepit hāc xp̄s . natus ē . mortu⁹ ē : ita de torrente in via bibit : exultauit em̄ vt gygas ad currendā viam. **D**e torrente qđ in via bibit : qđ in via pccōrū nō stetit. Quia qđ de torrente in via bibit p̄pterea exaltauit caput : id ē qđ humiliat⁹ est z fact⁹ ē subditus vsq̄ ad mortē : mortē at crucis p̄pterea eū de⁹ exaltauit a mortuis z donauit ei nomen qđ est sup oē nomē vt in noiē ihu oē genu flectatur celestiū t̄st̄riū z iser noz : z omnis lingua p̄fiteatur qđ dñs ih̄s xp̄s in glā ē dei patris.

ExPLICIT ps c. ix. **I**NCIPIT ps c. x.

Quenerūt dies vt cantemus
allā. **N**desto te aiō frēs ad p
ii inq

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

cienda q̄ dñs suggerit ad exhortati
onem nr̄am et nutriendā caritatez q̄
nobis inherere deo bonū est Adesto
te aiō cantatores boni filij laudis : et
gl̄e sempiternae veri et incorrupti dei
Adesto te intenti q̄ nostis cantare et
psallere in cordibz vris dño : gr̄as sp̄
agentes in omibz et laudate deū Hoc
ē em̄ illa Et hñ quidē dies veniūt trā
ficuri transeūt q̄ venturi et significāt
diem qui nō venit nec transiit : q̄ nec
hesterno p̄itur ut veniat : nec crasti
no v̄getur ut trāseat Ad quem sane
nos cuz venerim⁹ inherentes ei nec
nos transibim⁹ . et sicut quodā loco
canitur deo beati q̄ habitāt in domo
tua in sc̄la sc̄lorū laudabūt te . h̄ erit
ociosoz negociū hoc opus vacantiū
hec actio q̄etoz h̄ cura sc̄oz Sicut ei
dies isti p̄teritis diebz q̄dragesime q̄
bus añ resurrectionē dñi corporis vi
te hui⁹ significatur meror solēpniter
grata hylaritate succedūt : sic dies il
le qui post resurrectionē dabit⁹ ple
nario corpi dñi hoc ē sc̄e ecc̄e cūctis
vite hui⁹ erūpnis atq̄ doloribus ex
clusis perpetua beatitudine succedet
Hec at̄ vita de nobis exigit cōtinen
tiam : ut etiā cū labore et luctamē in
gemiscentes grauari et habitaculum
nr̄m qd̄ de celo ē sup̄indui cupientes
a sc̄laribus delc̄ationibz tēperem⁹ et
significatur q̄dragesimo numero q̄ et
moyses et helyas et ip̄e dñs ieiunave
runt Precipitur em̄ nobis et ex lege
et ex p̄phetis et ex ip̄o euāgelio qd̄ tes
timoniū habet a lege et p̄phetis vñ e
ciam i mōte inter vtrāq̄ p̄sonā medi
us saluator effulfit ut ab omnibz mū
di illecebris quibz captivi hoīes obli
uiscuntur deū . auiditatem nr̄am tūp̄
ieiunio tpantie refrenemus q̄diu re
fectio decalogi legis tanq̄ psalteriū
decē cordarū p̄ quatuor eiusdē mūdi

ptes id est toto orbe p̄dicatur ut de
cem quater ducta q̄dragenarium nu
merum signent quinquagenario vō nu
mero post resurrectionē dñi quo cā
tam⁹ illa nō cuiusdā tpis finis et trā
fitus sed bt̄a illa significatur et̄nitas
q̄ denari⁹ addit⁹ q̄dragenario labo
rantibus in hac vita fidelibz merces
illa p̄soluitur quā et primis et nouissi
mis paterfamilias p̄parauit equalē
Audiam⁹ itaq̄ plenum diuina laude
pectus populi dei Ecce p̄sona in hoc
psalmo quēdam exultantē felici exul
tatione p̄figurat et scaturientē corde
in amore dei populū scilz corpi⁹ cris
ti ab omni malo liberatū ¶ Psalm⁹
Confitebor tibi inq̄t dñe in to
to corde meo ¶ Nō semp̄ p̄fes
sio pccōz est : sed laus dei deuotione
cōfessionis exp̄mitur Illa luget hec
gaudet illa medico vulnus oñdit hec
de sanitate gr̄as agit Hec p̄fessio quē
dam significat nō solū ab omni ma
lo liberatū sed etiā a malignis omibz
separatū Et iō videam⁹ vbi cōfitea
tur dño in toto corde ¶ In p̄silio in
quit rcōrum et cōgregationē Credo
q̄ sedebūt sup̄ duodecim thronos iu
dicantes duodecim tribz isrl̄ ¶ Nullus
em̄ iam inter eos iniquus nulli⁹ iude
furta tolerātur . nullus symōmagus
baptizatur . sp̄m volens emere dū co
gitat v̄dere ¶ Nullus alexāder erari⁹
m̄lta mala oñdit : nullus ouina pelle
tectus falsa fraternitate surrepit In
ter quales nūc necē est ecc̄a gemat : et
q̄les tūc oportet cū oēs iusti congre
gabūtur excludat ¶ Hec sunt magna
opa dñi exq̄sita in oēs volūtates ei⁹
p̄ q̄s nullū cōfitentē deserit miā ¶ Nul
lius ē iniquitas impunita : qñ flagellat
etiā oēm filiū quē recipit Sz si iust⁹
vix saluabitur pccōr et impi⁹ vbi pa
rebūt : Eligat sibi hō qd̄ libet : non sic

cōstituta sunt opa dñi vt creatura in
arbitrio libero p̄stituta creatoris su
peret volūtate eciā si p̄tra ei⁹ fiat vo
luntatē. Nō vult de⁹ vt pecces nā p
hibet: tñ si peccaueris ne putes ho
minem fecisse qđ voluit ⁊ iō accidisse
qđ noluit Sic ei⁹ vult vt hō nō pec
cet ita vult peccanti p̄cere vt reuitat⁹
⁊ uiuat ita vult postremo in pccō p
seuerantē punire vt iusticie potēcia⁹
cōtumar nō euadat: ita qđquid elegeris
ōipotenti non deerit vñ suā de te
p̄pleat volūtatem Magna em̄ opa
dñi: exq̄sta in omnes volūtates ei⁹.

Confessio ⁊ magnificentia opus
ei⁹. Quid magnificenti⁹ q̄ iustificat
impiū: Sed opus fortasse hōis p̄ue
nit istā magnificentiā dei: vt cū fuerit
pccā cōfessus iustificari mereat. Des
cendit em̄ de templo iustificat⁹ pub
licanus mag⁹ q̄ phariseus. qz nec o
culos ad celi⁹ audebat leuare: sed p
cutiebat pectus suū dicens. de⁹ p̄pi
cius est o m̄ pccōri. Hec ē magnificē
cia dñi iustificatio pccōris qm̄ qui se
humiliat exaltabitur ⁊ q̄ se exaltat hu
miliabitur. Hec ē magnificentia dñi
qm̄ cui plurimū dimittitur plurimū
diligat. Hec magnificētia dñi qm̄ ubi
habūdauit peccatū suphabūdauit ḡ
cia. Sed fortasse ex opib⁹. Nō inq̄t ex
opibus: ne forte q̄s extollatur. Ipi⁹
em̄ sum⁹ figmentū: creati in opibus
bonis. Iusticiā em̄ hō nō opatur ni
si iustificatus credēs at̄ in eū q̄ iusti
ficat impium. a fide incipit vt bona
opa nō p̄cedentia qđ meruit. sed cō
sequencia qđ accepit oñdant. Dñ er
go illa cōfessio: Nōdū quidē opus ē
iusticie s; delicti improbatio. S; quo
quomodo se habeat nec in ip̄a de te
hō gloriēris vt qui glatur in dño glo
rietur. Quid at̄ habes qđ nō accepis
ti: Nōdū sola magnificentia q̄ iustifi

catur impi⁹ sed ⁊ p̄fessio ⁊ magnificē
tia opus ei⁹. Quid ergo dicim⁹ quia
cui vult miseret⁹ ⁊ quē vult obdurat⁹.
Nūquid inq̄tas apud deum: Absit.
Iusticia em̄ eius manet in sc̄l̄m se
culi. Tu at̄ hō de hoc sc̄lo quis es qui
respōdeas deo. **M**emoriā fecit mi
rabiliū suorū: hūc humilians ⁊ hūc ex
altans. **M**emoriā fecit mirabiliū
suorū. reseruans oportune misitata
p̄digia que nō infirmitas hōis noui
tati intenta meminerit cū sint ei⁹ mi
racula cotidiana maiora. tot p̄ vniū
sam terrā arbores creat ⁊ nemo mi
ratur arefecit verbo vnam et stupe
facta sunt corda mortalium: sed me
moriā fecit mirabilium suorum. Hoc
em̄ mirac̄lū maxime attentis cordi
bus inherebit: qđ assiduitas non vile
fecerit. Quid at̄ p̄fuerūt miracula ni
si vt timeretur. Quid porro p̄desset
timor. nisi **M**isericors ⁊ miserator
dñs escā daret timentib⁹ se. escā
q̄ nō corrumpitur panem qui de celo
descendit quem nullis meritis dedit.
Etenim x̄ps pro impijs mortu⁹ ē. Ne
mo ergo talem escā daret. nisi miseri
cors et miserator dñs. Qd si tantam
dedit huic vite si vbum carnē factuz
pccōr iustificand⁹ accepit quid in fu
turo sc̄lo gloriatus accipiet. **M**e
mor em̄ erit in seculū testamenti sui.
Nec totū dedit q̄ pign⁹ dedit. **N**or
titudinem operum suorū annūciabit
p̄plo suo. Nō cōtristentur israhelice
sancti q̄ dimiserūt oīa sua et secuti s̄
eum non p̄tristentur dicētes q̄snam
poterit salu⁹ fieri qz facili⁹ intrat ca
melus p̄ foramē acus q̄ diues in reg
num celorū. Annūciabit eis fortitu
dinem operum suorū qm̄ q̄ hōib⁹ dif
ficilia sunt deo facilia sunt. **U**t der
illis hereditatem gētium. Itum ē em̄
⁊ ad gentes et preceptum diuitibus

hui⁹ seculi nō supbe sape. neq; spare
in incerto diuiciarū. sed in deo uiuo
cui facile ē qđ hōibz difficile ē Sic em̃
multi vocati sunt. hic occupata ē he-
reditas gentiū: hic factū ē vt eciā plu-
rimi qđ dimiserunt oīa sua in hac vita
vt seqrentur eū. vitā eciā ipam p no-
minis eius p̃fessione cōtempnerent
z tanq̃ camelī hūilantes se ad portā
da onera p̃ssurarū intrarēt eciā sicut
p̃foramen acus per p̃pungētes pas-
sionis angustias Ip̃e fecit h̃ cui oīa
possibilia sunt. **S**pera manū eius
veritas z iudiciū. Teneatur vitas ab
hīs qui iudicantur hic: iudicantur h̃
martires z ad iudiciū pducuntur quo
nō solū eos a quibz iudicati sunt s; e-
ciam angelos iudicent adūsus quos
eis erat colluctatio eciā cū ab homi-
nibus iudicari viderētur quos nō se-
pararet a xp̃o tribulatio angustia fa-
mes nuditas gladius. **F**idelis em̃
omnia m̃data ei⁹. **N**ō fallit. exhibet
qđ p̃misit nō tñ est hic expectandū.
nō hic sperandū: sed. **C**onfirmata
sunt in seculū seculi sc̃a in ṽitate et in
iusticia. **H**oc ē verū z iustū vt p̃ labo-
retur illic requiescat: q̃. **S**ed ep̃-
tionem misit p̃p̃lo suo. **N**ā aut̃ redi-
muntur nisi a captiuitate p̃grinatio-
nis hui⁹: **N**ō ergo requies nisi in ce-
lesti patria requiratur. Dedit quidē de-
us israhelitis carnalibz terrenā iheru-
salem q̃ seruit cū filiis suis: sed h̃ ve-
tus testamētū est ad veterē hoīem p̃-
tinens. Qui at̃ ibi figurā intellexerūt
heredes eciā tūc noui testamenti ex-
titerūt: qm̃ que sursum ē iherl̃m libe-
ra est que est m̃r nr̃a eterna in cel̃. **D**e-
tere aut̃ illo re ip̃a p̃batum ē transi-
toria p̃misisse. **M**andauit quippe i
eternū testamētū suū. Sed qđ nisi
nouū? **C**ui⁹ heres quisq; eē voluer̃
nolo te fallas. nec terrā trahentē lac

z mel carnaliter cogites nō amena p̃-
dia. nō ortos fructiferos et opacos
nō tale aliquid mediteris adipisci. q̃-
le solet hic oculus auaricie concupis-
cere. **C**um em̃ sit radix oīū malorū
cupiditas p̃tinenda ē vt hic cōluma-
tur nō differenda vt ibi laciatur. **P**ri-
mo penas fuge. gehēnas deuita an-
teq̃m desideres. p̃mittentē deū. caue
minantē. **S**anctū z terribile nomē
ei⁹. **P**ro deliciis at̃ omnibz hui⁹ secu-
li q̃les tibi exptus es vt augere ac m̃l-
tiplicare cogitando potes: immortali-
um deliciarū nr̃em p̃cupisse sapien-
tiam. **S**ed iniciū sapiē timor domi-
ni. Delectabit illa z ineffabiliter p̃cul-
dubio delectabit castis atq; eterma
veritatis amplexibus: sed p̃us tibi
donanda sunt debita q̃ p̃mia flagitā-
da. **I**niciū ergo sapientie timor do-
mini. Bonus est intellect⁹ q̃s negat.
Sz intelligere z nō facere piculosū
ē. Bonus ergo facientibz: nec extol-
lat mentē in supbiā. **C**ui⁹ em̃ nr̃o ē
iniciū sapientie. **L**aus ei⁹ manet in
seculū seculi: z hoc erit premium h̃ fi-
nis. hec stacio sedesq; p̃petua. **I**llic in-
ueniuntur mandata fidelis cofir-
mata in seculū seculi: ip̃a ē hereditas no-
ui testamenti m̃data in eternū. **D**ña
pecij inquit a dño hanc requirā vt in-
habitē in domo dñi p̃ oēs dies vi-
te mee. **B**eatī em̃ qui habitant in do-
mo dñi in scl̃a scl̃orū laudabūt eum:
qm̃ laus ei⁹ manet in seculū seculi.
ExPLICIT tractat⁹ de psalmo c. p. **I**n-

Cipit de ps̃o c. xi^o.
Redo qđ attēdisti fr̃es h̃⁹
titulū ps̃i memorieq; man-
datis. **C**ouerho inqt aggei z zacha-
rie. **N**ōdū erant isti p̃phete cum ista
cātata sunt. **N**āq; inter tempus da-
uid et trāsmigrationē populi isrl̃ in
babiloniam q̃tuordecim gnationes

numerat: sic diuina scriptura maxie
qz mathe⁹ euangelista testatur Euerfi
at templi renouatio scdm sancti ihe-
remie pphiam. ex illa trāsmigratioe
post septuaginta ānos spabat. Qui
cū ppleretur sub dario rege babilōis
impleti sunt spū scō hī duo pphē ag-
geus et zacharias: et ābo post inuicē
intra vnū ānū pprophare ceperūt qd
ad renouationē tēpli ficut tāto ān p
dictum ē ptinere videbatur S; quis
qz corporaliter gestis oculū cordis in-
figit neqz in grām spūalis intellec-
tus extendit habitat cogitatioē in la-
pidibz tēpli quibz visibil fabrica ma-
nibus hōim instructa p̄surgit nec ipe
lapis viuus efficitur tēplo illi accō-
modatus atqz apt⁹ Qd in suo corpe
pmū dñs figurauit cū ait: soluite tē-
plū h; et triduo suscitabo illud Est em̄
corp⁹ dñi plen⁹ ipā scā ecclā cui⁹ ca-
put ascēdit in celū q̄ ē maxime lapis
viuus lapis angularis: de quo btūs
petrus dicit ad quē accedim⁹ lapidē
viuū ab hōibz reprobātū a deo at e-
lectum et honorificatū Et vos q̄ tāqz
lapides viui edificamini in domū spi-
ritualem in sacerdotiū sc̄m offeren-
tes spūales victimas acceptas dō p
iēm xpm qz continet scriptura Ecce
ponā in syon lapidē angularē electū
p̄ciosum: et q̄ crediderit in illū nō cō-
fundetur Ergo vt fiat quisqz lapis vi-
uus ad talem fabricā ydone⁹. spūali-
ter intelligat tēpli renouationē ex ru-
ina veteri q̄ in adā scā est. repationē
nouī populi scdm nouū hōiēm atqz ce-
lestem vt ficut portauim⁹ ymaginez
tēreni. portem⁹ et ymaginē ei⁹ q̄ de ce-
lo est: quo possimus post oēs seculi
hui⁹ etates tanqz post septuaginta ā-
nos qui mistico p̄sciōnis numero p̄-
signantur et tanqz post captiuitatē
longinq̄ peregrinatōis non ruitura

mole cōstrui. s; etna immortalitate so-
lidari Spūalem q̄ppe iherlm nō ma-
gis iherlm iudeoz qz vrām eē depute-
tis Sicut em̄ dicit ap̄ls. iā non estis
pegrini et inquilini. s; estis ciues scō-
rum et domestici dei. supēdicati su-
per fundamentū ap̄loz et ppharū ip-
so summo angulari lapide xpo ihu i
quo ōnis edificatio cōstructa crescit
in tēplū sanctū in dño in q̄ et vos co-
edificamini in habitac̄m dñi i spū: h;
ē tēplū dei ad qd ptinet sac̄mentū p-
phationis aggei et zacharie Cui rur-
sus idem ap̄ls dicit: tēplū em̄ dñi sc̄m
ē qd est; vos Quisqz igit⁹ se ad op⁹
hui⁹ coedificatōis et ad spem scē fir-
me qz p̄paginis t̄qz lapidē viuū ab hu-
ius mūdi ruinosa labe p̄tut intelligi
titulū psalmi. intelligit p̄uersionē ag-
gei et zacharie Cantet q̄ q̄ sequūt: nō
tā lingua et voce qz vita Erit em̄ edifi-
cū p̄sciō ineffabil⁹ pax illa sapiē c⁹ est
iniciū tiōis dñi Hñ ergo incipiat quē e-
dificat ista p̄uersio

Psalm⁹
Beat⁹ vir q̄ timet dñm: in mā-
datis ei⁹ uolet nimis Viderit
deus qui solus et paciter et misericor-
diter iudicat. quātū iste p̄ficiat i mā-
datis ei⁹ qm̄ tēptatio est vita huāna
sup terrā sicut scūs iob dicit: et iterū
scriptum ē qm̄ corpus qd corrumpi-
tur aggrauat aiām. et deprimit tēna
ihabitatio sensuz m̄ta cogitātē Qui
at iudicat nos dñs ē: nec ān tēp⁹ iu-
dicare debem⁹ donec veniat dñs et il-
luminet abscondita tenebrarū et ma-
nifestet p̄filia cordiū: et tūclaus erit
vnicuiqz a deo Viderit q̄ ille quātū
quisqz p̄ficiat in mādat; ei⁹ tñ uolet
nimis q̄ pacē illi⁹ coedificationis ad-
amauerit: nec iā despare debet qm̄ in
mādat; ei⁹ uolet nimis et pax in ter-
ra bone voluntatis **U**nde potens
in terra erit semen eius Semen futu-

re messis . opa esse miē apl's test' est
qui dicit bonū at faciētes nō deficiamus : tpe em proprio metem⁹ Et iterū h autē inqt : qui pce seminat pce ⁊ metet Quid at frēs potenti⁹ . qm vt regnū celoz . nō solum zacheus emat dimidio rerū suarū . sed ⁊ vidua duobus minutis . ⁊ tantūdem ibi vterq possideant : Quid potenti⁹ q vt idez regnū ⁊ thesaur' diuiti . ⁊ calice aque frigide paup' valeat : Sūt at qui ista faciant dū terrena cōquirūt : aut hic mercedē spantes a dño aut ab hominibus placere cupientes **S**ed gnatio rcōrum bñdicetur : id est opa eoz quoz bonus de⁹ isrl' qui rcō sunt corde : Rcm at cor ē nō resistere patri emendanti ⁊ credere pollicenti nō eorum quibz pmoventur pedes ⁊ effūduntur gressus : atq labuntur sicut i alio psalmo canitur . dū zelant in peccatoribz pacē pccōz videntes : ⁊ putant pire opa sua qz non eis merces redditur putura At iste vir qui timet dñm ⁊ in templū sanctū dei cōuersione recti cordis aptatur . nec glām hominū qrit . nec tēnas diuicias cōcupiscit : ⁊ tñ **G**lorie et diuicie in domo eius Domus em ei⁹ cor ei⁹ ē vbi deo habitante opulenti⁹ habitat cuz spe vite eterne . qz hōibus habitantibus in marmoratis laqueatis qz tectis cū timore mortis eterne **Q**ui⁹ em iusticia manet in seculū seculi ipa eius glā ipe diuicie Illi⁹ em purpura ⁊ bislus ⁊ epule splēdide . ⁊ cū prelo sunt transeunt : ⁊ cū ad finem venerint . aque guttā ex digito stillantē desiderans ardens lingua clamauit . **E**xortū ē in tñbris lumē recti corde **M**erito dirigūt cor in deū suum merito ābulant recti cū deo suo pponentes ei⁹ volūtātē sibi . neqz de sua quidq supbe psumētes **A**dmineft

em fuisse se aliqui tñbras . nūc at lucē dño **M**isericoza ⁊ miserator ⁊ iustus dñs de⁹ Delcāt qd miōs et miserator : sed terret fortasse qd iust⁹ dominus de⁹ Nulla desperatione formides btē vir q times dñm : ⁊ in mādatiis ei⁹ voles nimis Est o suavis miserere ⁊ cōmoda Ita em iust⁹ ē dñs de⁹ vt iudiciū illi fine miā faciat q nō fecit miām **S**uavis at vir qui misereatur ⁊ pmodat : nō eū euomet deus ex ore suo tanqm insuauē Dimittite inquit ⁊ dimittetur vob date ⁊ dabit vobis In eo qd dimittis vt dimittatur tibi misereris : in eo qd das vt detur tibi cōmodas **Q**uiuis em generali noīe dñis miā dicat⁹ q misero subuenitur . inest tñ vbi nō ipendis nec sumptū pecunie nec corporalis laboris industria : s; ignoscendo qd in te qsq peccauit ⁊ tuoz gratis pparas veniam pccōz **H**ec duo benignitat' officia ignoscendoz pccōz ⁊ bñficiorū erogandoz sicut in euāgelio qd pmemorauimus . dimittite et dimittetur vob date ⁊ dabitur vob : sic in isto d su arbitror eē distincta **S**uavis vir q miseretur ⁊ pmodat **N**ec pigri sim⁹ ad h frēs : glām qrit q desiderat vindicari se **S**ed attende qd scriptū est : melior ē q vincit irā qz q capit ciuitatem Diuicias qrit q nō vult dare pauperibz **A**ttende qd scriptū ē : habebis thesaurum sin celo **N**ō ergo eris ingloriosus in ignoscendo . quia de ira victa laudabili⁹ triūphatur . non egenus rbuendo qz thesaur⁹ celestis certius possidetur **H**unc vsum pturbat ille supior : glā ⁊ diuicie in domo ei⁹ **Q**ui h itaqz facit **D**isposuit sermones suos in iudicio **S**cā ipa smones sunt qbus in iudicio defendetur qd ei non erit sine miā . qz et ipe fecit miām **Q**m in eternum non cōmo-

nebit? In memoria eterna erit iust?
In memoria eterna erit iustus qz ad
dexteram segregatus audiet. venite
bñdicti patris mei pcepit regnū qđ
vobis paratū ē ab origine mūdi. Ne
qz em aliqua illic eoz nisi opa mīe cō
memoratur. Audient qz venite bñdic
ti patris mei qz generatio rcōrū bñ
dicetur. Sic in memoria etna erit ius
tus. **E**t ab auditu malo nō timebit.
Quid dici habz hīs qā finistria erūt?
Ite in ignem eternū: qđ pparatus est
dyabolo z angelis ei. Itaqz hic non
sua qrit sed qđ ihu xpī. Labores paciē
tissime tolerat: promissa fidenter ex
pectat. **P**aratus ē cor eius spare in
dño: neqz vllis tēptationibz frangit.
Confirmatū ē cor ei: nō pmoue
bitur donec videat sup inimicos su
os. Inimici ei? hic videre bona volu
erunt: z cū eis inuisibilia pmitteren
tur dicebāt. quis oñdit nobis bona?
Cōfirmetur ergo cor nrm: nec pmoue
amur donec videam? super inimi
cos nrōs. Illi em volunt videre bo
na hōim in terra morientū: nos cre
dimus videre bona dñi in terra viuē
tium. Sed magnū ē pfirmatū habere
cor z non pmoueri: cū illi gaudent
qui amant qđ vident. z insultant ei qđ
qđ non videt sperat. Et nō pmouebi
tur donec videat: z ipse nō deorsuz qđ
inimici ei? sed sursum sup inimicos
suos qđ oculus non vidit. nec auris
audiuit nec in cor hōis ascendit qđ pre
parauit deus diligentibz eū. Quanti
valet hoc qđ non videtur et emitur?
Tāto quātum quisqz habere potue
rit ppter hoc et ille: spfit dedit paupe
ribus. Nō videbat z emebat: sed ille
thesaurum seruabat in celo. qđ esuri
re z sitire in pauperibz dignabatur i
terra. Nō mirū ē igitur si iusticia ei?
manet in scām seculi: custode illo qui

custodit scā. **C**ornu ei? exaltabit i
glā: cui? humilitas a supbis cōtemp
nabatur. **E**ccator videbit z irasce
tur: sera illa scilicet atqz infructuosa
pnā. Nā irascetur. cui magis qm sibi
cū dicet qđ nobis pfuit supbia z di
uiciarum iactātia quid ptulit nobis?
Videns cornu ei? exaltari in glā qui
sparsit z dedit pauperibz. **O**entibz
suis fremet z tabescet: qz illic erit plo
ratus z stridor dētium. Nō em fren
det z virescet. sicut fieret si oportu
no eū tpe peniteret: sed tūc penitebit
cū desiderū pccōz peribit. nullo suc
cedente solacio. Peribit desiderium
pccōrum cū transierint omnia tanqm
vmbra: cū feno arescente flos decidoz.
Verbū aut dñi manet in eternū sicut
falsoz btōrum vanitate derisum est:
sic eozūde:z veroz miseroz pditione
semper ridebit.

Explicit ps c. xi. Incipit ps c. xii

Nostis frēs et sepissime au
distis in euangelio dñm vi
cere. finite pueros venire
ad me. Taliū est em regnū celozū z ite
rum. si quis non receperit regnū dei
sicut puer non intrabit in illd z mul
tis alijs locis dominus deus noster
singulare humilitatis exemplum. su
perbiam veteris hominis ad inno
uandam humiliter vitam similitudi
ne puerilis etatis accusat. Quapropter
knī cum cantare auditis in psal
mis laudate pueri dominum ne ar
bitremini ad vos istam exhortatio
nem nō ptinere. qz iam corpis pueri
ciam supgressi i iuuenili decore vires
citis vlt senili honore canescitis. Om
nibus em vobis dicit apostolus. no
lite pueri effici sensibus: sed malicia
puuli est ote vt mentibus pfecti sitis.
Qua malicia maxime n supbia: Ipa
em de vana granditate plumes non

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

finis hominem ambulare per arcam viam
et intrare per angustam portam. Pueri autem
facile intrant per angustam portam et ideo
nemo nisi puer intrat in regnum celo-
rum. Quid autem superbie malicia deteri-
que prepositum non vult habere nec de-
um. Nam scriptum est initium super-
bie hominis apostatare a deo. Hanc se ad-
uersus precepta divina tumidis cer-
uicibus erigente et suam iugo domi-
ni resistentem deicite. frangite comi-
nuite atque consumite. **E**t laudate pu-
eri dominum laudate nomen domini. Illa enim
prostrata et extincta. ex ore infantium et
lactentium perficitur laus: illa oppressa
atque deleta qui gloriatur in domino glorie-
tur. Non cantant ista qui se magnos
putant non cantant ista qui cognoscentes
deum non sicut deum glorificaue-
runt aut gratias egerunt. se laudant illi
non deum non enim pueri sunt. nomen su-
um potius predicare volunt et non lau-
dant nomen domini. Itaque euauerunt in
cogitationibus suis et obscuratum est in-
sapiens cor eorum et dicentes se esse sa-
pientes stulti facti sunt. Voluerunt la-
tissime nomen suum et altissime diffu-
mari cito ipsi in angustias transaturi.
Deum decet: dominum nostrum decet et sem-
per et ubique predicari. Semper ergo pre-
dicetur. Sit nomen domini benedictum ex
hunc et usque in seculum ubique predicetur. **A**li-
is ortu usque ad occasum: laudate no-
men domini. Querat ex me aliquis puero-
rum sanctorum laudantium nomen domini et
dicat mihi. Ecce usque in seculum accipio
usque in eternum. Cur autem ex hoc. et non ante
hoc et ante omnia secula sit nomen domi-
ni benedictum. Respondet puulo qui non
cōtumaciter querit. Vobis dicitur pue-
ri domini vobis dicitur laudate pueri no-
men domini: sit nomen domini benedictum. Sit
a nobis nomen domini benedictum ex hoc usque
ex quo nobis dicitur. Incipitis enim

laudare sed sine fine laudate. Ex hoc
ergo et usque in seculum sine fine laudate.
Nunc dicatis incipimus quidem laudare
dominum quia pueri sumus sed cum creueri-
mus magnique fuerimus nos ipsos lau-
dabimus. Non sic pueri non sic. Propter
terea dicit dominus per ysaiam: ego sum et
usque dum senescatis ego sum: ille semper
laudandus est. Quid est laudate pueri.
Ex hoc laudate lenes et usque in seculum.
quia senectus vestra albescet quod
canis sapientie sed non carnis vetus-
tate marcescet. Aut quoniam hoc loco humi-
litem potius videtur significare pu-
ericia cui contraria vana et falsa est su-
perbie magnitudo et ideo dominum nisi pue-
ri non laudant quia superbi eum lauda-
re non norunt. Sit senectus vestra pue-
rilis. sit puericia senilis. id est ut nec
sapientia propria sit cum superbia nec humilitas
sine sapientia: ut laudetis dominum ex hoc et
usque in seculum. Quacumque autem in puulo
scitis eccam christi diffunditur laudate no-
men domini hoc est enim a sol ortu usque ad oc-
casum laudate non dominum. **E**xcellus
super omnes gentes dominus. Bentes homines sit.
Quid mirum si super homines excelsus est
dominus. Illi super se excelsos quos colunt ocu-
lis vident in celo fulgere solē et lunam
et stellas: cui creature seruiunt deser-
tes creatorē dominum. Et non solum excel-
sus super omnes gentes dominus: verum etiam
Super celos gloria eius. Celi super se susci-
piunt eum: et humiles eum secum habent constitutum
carne infra celum qui pro illo non colunt celum.
Ovis enim sicut dominus deus non quod in altis
habitat et humilia respicit: Quisquam
putaret quod in altis celis habitet vnde hu-
milia terrena respiciat. Sed humilia
respicit in celo et in terra. In quibus al-
tis habitat vnde humilia respiciat in celo
et in terra. An in quibus altis habitat
etiam ipsa humilia respicit. Sic enim ex-
altat humiles ut non faciat superbos. Ita

q̄s ⁊ in altis habitat q̄s exaltat facit q̄s
sibi eos celū hoc ē sedē suā ⁊ eos tñ n̄
supbos s; sp̄ subditos Intuēdo etiā
in ip̄o celo humilia respicit i quib; ex
celsis habitat. Spūs em̄ p̄ ysayā ita
loq̄tur h̄ dicit altissim⁹ in excelsis ha
bitans in eternū nomē ei⁹ dñs altissi
mus in sanctis req̄em hñs Exposuit
q̄d dixerit in excelsis habitās Hoc ei
plen⁹ eloquitur in sanctis inq̄t requiē
hñs S; qui sunt sancti n̄ hñles q̄ pu
eri laudant dñm : Itaq; adiūgit ⁊ pu
fillaim⁹ dās m̄gnamimitatē ⁊ dās vi
tam q̄ in hūilitate cordis sunt In qui
bus sancti r̄quiē h; hñs pusillais dat
magnanimitatē Dās vtiq; magnani
mitatē excelsos facit in quib; req̄em
hñs in excelsis habitat S; q; pusilla
nimis dat magnanimitatem eadē ex
celsa in quib; habitat humilia respic⁹
Sed hūilia inq̄t respicit in celo ⁊ in t̄
ra Excitavit nos etiā q̄rere vtrū ea
dem in celo q̄ in terra . an alia in celo
alia in terra hūilia respiciat dñs de⁹
nr̄ Si em̄ eadem video quēadmodū
h̄ intelligā sc̄dm apl̄m dicentē in car
ne ābulātes nō sc̄dm carnē militam⁹
Arma em̄ milicie nr̄e nō carnalia sed
potencia deo Vñ ḡ potencia . n̄ quia
spiritualia : Cū itaq; apl̄s et in carne
ābulet ⁊ spūaliter militet : nō mirū si
hūilitas ei⁹ ⁊ in celo respicitur ppter
spūs libertatē ⁊ in t̄ra ppter corpo
ris seruitutē Idē q̄ppe alio loco di
cit . nr̄a em̄ puerfatio in cel⁹ ē Ip̄e itē
dicit optimū sibi eē dissolui ⁊ esse cū
xp̄o : manere āt in carne necariū inq̄t
ppter vos Proin quisq; intelligit et
puerfationē apostoli in cel⁹ . ⁊ in car
ne mātionem in terris . fil⁹ oportet in
telligat dñm deum nostrū in excelsis
sancti habitatē quēadmodū tñ eos
dem sc̄os hñles sibi et in celo respici
at qm̄ q̄ sursum sunt sapiunt q̄ spe re

surrexerunt cū xp̄o ⁊ in terra qm̄ nō
dum soluti sunt carnis vinculo vt ex
tota vita sua possint eē cū xp̄o Si ve
ro alia dñs deus noster humilia res
picit in celo ⁊ alia in terra credo q̄d i
celo iam respicit quos vocauit ⁊ ha
bitat in eis : in t̄ra aut̄ respicit q̄s vo
cat vt habitet in eis Istos em̄ possi
det celestia cogitantes illos excitat t̄
rena sompniantes S; q; difficile op
tinemus vt possint et ip̄i iam hñles
dici qui nōdū suam iugo dñi pia col
la iunxerūt : qñquidem humilia isto
loco vt scām eccām intelligam⁹ p to
tum textū psalmi diuine āmonent lit
tere . est alius intellect⁹ quē mecū ca
ritas vestra cōsideret Celos nūc fig
nificari arbitror eos q̄ sedebūt super
duodecim thronos ⁊ cū dño iudica
bunt . terre autē noiē ceterā multitu
dinem bñdictorū qui p̄stituentur ad
dexterā vt per opa miē collaudati re
cipiantur ab eis in tabernacula et̄na .
quos amicos sibi de māmona iniq̄
tatis in hui⁹ vite mortalitate fecerūt
Eis quippe dicit apl̄s Si nos vobis
spūalia seiāum⁹ magnū ē si vr̄a car
nalia metam⁹ : Quib; hñs v̄bis dici
p̄t Si nos vob̄ celestia seiāum⁹ m̄g
num ē si t̄rena vr̄a metam⁹ : In celo
ḡ respicit celestia semāntes in t̄ra āt
terrena reddētes tñ hñles ⁊ hos ⁊ il
los Humilia em̄ respicit in celo et in
t̄ra q; meminerūt vtriq; q̄d fuerint p
suā maliciā . q̄d facti sunt p dñm grām
Neq; em̄ ill tñmō dicit vas elecōnis
fuisse em̄ aliqui tñbre nūc āt lux i dño
⁊ iterū . grā salui facti est; p fidē ⁊ h̄ n̄
ex vob; s; dei donū ē : non ex opib; ne
forte q̄s extollat⁹ s; etiā seipm̄ adiūg⁹
psequēter dicēs . illi⁹ em̄ sum⁹ figmē
tum creati in operibus bonis Dicit e
ciam seorsum de se ⁊ ip̄is qui respici
untur in celo . fuim⁹ em̄ inquit ⁊ nos

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

naturaliter filij ire sicut et ceteri: et ite-
rum. fuimus enim et nos inquit stul-
ti aliqui et increduli errantes seruien-
tes desideriis et voluptatibus variis in
malicia et inuidia agentes abhomiabi-
les inuicem odio habentes Cum autem be-
nignitas et humanitas illuxit saluato-
ris domini nostri: non ex operibus
iusticie que fecimus nos. sed secundum
suam misericordiam saluos nos fecit per la-
uacrum regenerationis Ecce humi-
lia que respiciuntur in celo spiritua-
les enim sunt et omnia iudicant: sed tamen
humiles ne deiecti iudicentur Quid
de seipso singulariter? Nonne talia sunt
que commemoratur Qui non sum in-
quit ydoneus vocari apostolus quia per-
secutus sum ecclesiam dei: sed misericor-
diam consecutus sum. quia ignorans
feci in incredulitate Denique post istos
versus quibus ait in psalmo spiritus.
quis sicut dominus deus noster qui in al-
tis habitat et humilia respicit in celo
et in terra: volens docere nos quare
in celo humilia cum iam spirituales
magni et iudicariis sedibus digni ta-
li significantur eloquio. subiicit sta-
tim **Q**ui erigit a terra inopem et de
stercore exaltat pauperem: ut collocet
eum cum principibus cum principi-
bus populi sui Non itaque debignen-
tur esse humilia capita excelsorum sub
dextera domini Quauis enim collo-
cetur fidelis dominice pecunie dispensa-
tor cum principibus populi dei quoniam
uis sessurus sit in duodecim sedibus
et angelos quoque iudicaturus: a ter-
ra tamen inops erigitur et de sterco-
re pauper exaltatur An forte non est
exaltatus de stercore qui seruiebat de
fideiis et voluptatibus variis? Sed
forte cum ista iam diceret non erat in-
ops non erat pauper Quid ergo ad
huc ingemiscit grauatus habitaculum

quod de celo est superindui cupiens?
Cur ne forte se extollat colaphisatur
et subditur angelo sathane stimulo car-
nis sue: Altus est quidem habitante
in se domino et habens eum spiritum qui
scrutatur omnem etiam altitudinem dei
Itaque in celo est sed et in celo dominus
humilia respicit Quid ergo fratres?
Si iam audiuimus humilia que in ce-
lo sunt exaltata de stercore ut cum po-
puli collocarentur principibus. nichil
ne consequenter audiuimus de humi-
libus que in terra respicit dominus:
Pauciores enim sunt illi amici iudi-
caturi cum domino: plures autem isti
quos recipiunt in tabernacula eter-
na Quauis enim tota frumenti mas-
sa in copatione seruiente palee paucos
habere videatur per se tamen confidrata
copiosa est Multi enim filij deserte
magis quam eius quam habet virum Multi fi-
lij eius per gratiam quam senectute precepit quam est
quam ab incute etate legis vinculo marita-
ta est Et ego quidem dico in senectute co-
cepit. et intuens saram matrem nostram in
vno ysaac per omnes gentes matrem fidelium
quam ait persona est apud ysaiam videte quam do-
mino non matris nec est quam peperit aliquem et
tamen quod ei dicitur: Dicent inquit in auribus
tuis filij tui quos amiseras: angustia no-
bis est in isto loco Facite itaque nobis et
nunc locum in quo promoremur Tu vero di-
ces in corde tuo quos genuit in istos cum
sciam me esse sine filiis et inuana: Quis
ergo istos educauit in? Ego enim derelicta
fui sola hi autem in vbi erant: Ex ea er-
go parte ista dicit ecclesia. quam videtur nichil
parere in istis turbis quam non dimiserunt do-
mina sua ut sequeretur dominum et sederent super
duodecim thronos Sed quia multi in ea
de turba facientes sibi amicos de ma-
mona iniungunt per opera misericordie ad dexteram
stabunt: Non solum ergo erigitur de stercore quem
collocet cum principibus populi sui sed etiam

Habitare facit sterilem in domo :
matrem filiorum letantem Qui in altis habi-
tat et humilis respicit in celo et in ter-
ra. semine abraham sicut stellas celi sanc-
titate sublimem in supernis sedibus col-
locatam. et sicut harenam in ora maris
misericordem. atque innumeram multi-
tudinem a sinistris fluctibus atque ama-
ritudine impia segregatam

ExPLICIT psalmus cxi. Incipit psal-
mus c. cxi :

Regimus quidem notissimumque re-
tinemus dilectissimi fratres. quod
narratur in libro exodi populum israel
liberatum ab iniqua dominatione egyptiorum
inter divisos fluctus maris transisse per
ficcum iordanem quique fluvium cum populo in ter-
ram promissionis intraret tactum pedibus
sacerdotum archam domini portatum stetisse
desuper infrenato lapsu. ab inferiore
autem parte defluisse quo currebat in mare
donec in ficco statibus sacerdotibus
transiret populus universus. Nonnumquam
nectamus arbitrari nos optet in hoc
psalmo cui nunc alleluia pronuntiato can-
tatoque respondimus id agere spiritum sanc-
tum. ut preterita illa gesta recolentes. neque
quod futura talia cogitemus : Illa enim si-
cut dicit apostolus in figura contingebant
illis. scripta sunt autem ad correctionem
nostram in qua finis sanctorum obvenit :
Cum igitur audimus in psalmo :

Psalmus :

In exitu israel de egypto do-
mus iacob de populo barbaro.
facta est iudea sanctificatio eius israel
potestas eius. mare vidit et fugit.
iordanis conversus est retrorsum. ne
arbitremini nobis narrari preterita sed
potius futura predici. quia illa quoque
miracula cum in illo populo fierent : presentis qui

deus. sed non sine futurorum significatione
gereretur. Ideoque ut ostendat quod psallendo
ista predicabat. eadem se verbis agere que
illis figuris agebantur. uno eodemque
spiritu operante et illa facta et hec dicta sunt.
ut id quod in fine seculorum manifestatum
reservabatur. figuris rebus atque verbis
precurrentibus nunciaretur. non omnino ea dix-
it quod ibi gesta sunt. sed aliter quodammodo quam illic
lecta didicimus. Ne vero putaret trans-
acta recolere. potius quam ventura predicere.
primo enim iordanem ipsum non reversum
esse retrorsum. sed stetisse legimus ab
ea parte quod aqua desuper influebant cum populus il-
le transiret : Deinde gestientes montes
collesque non legimus quod sic addidit ut eci-
am omnia ista repeteret. Nam cum dixisset ma-
re vidit et fugit iordanis conversus est
retrorsum. coteruit : Montes gestie-
runt velut arietes et colles velut agni
ovium. Eademque rursus interrogat. quod
est mare quod fugisti et tu iordanis quia con-
versus es retrorsum : Montes quare
gestistis velut arietes. et colles velut
agni ovium : Attendamus ergo quid
ammoneamur. quia et illa facta figure
nostre fuerunt. et hec dicta ut nos ipsos
recognoscamus hortatur : Si enim
gratum dei quod data est nobis firmo cor-
de retinemus. nos sumus israel se-
mine abrahe. nobis dicit apostolus. er-
go semen abrahe estis. quia sicut alio lo-
co dicit non in circumcisione. sed est prepu-
cio deputata est abrahe fides ad iustici-
am et signum accepit circumcisionis. sig-
nificaculum iusticie. fidei. quod est in prepu-
cio. ut
deputetur et illis ad iusticiam. ut sit pater
circumcisionis hiis qui non solum ex circumcisi-
one sunt. sed et hiis qui sequuntur vesti-
gia fidei quod est in prepu-
cio patris nostri abrahe
Non enim carnaliter circumcise genti tam-
tummodo factus est pater cui dictum est.
patrem multarum gentium posui te. multa-
rum autem non quorundam. sed omnium : Quod aperte

kk 1

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

dicatur cū ei dicitur . ⁊ benedicētur in
te oēs gētes Nullus itaq; xpianorū
se a nomīe israhel arbitretur extrane
um. illi ei q̄ crediderūt ex iudeis. in q̄
numero principaliter apostolos iue
nimus. in āgulari lapide copulamur:
Hinc ait dñs alio loco. habeo alias o
ues q̄ nō sunt ex hoc ouili. optet me ⁊
illas adducere vt sit vnus grex ⁊ vn⁹
pastor. Popul⁹ q̄ xpian⁹ magis isrl. ⁊
īpe potius domus iacob: Idem q̄p
pe israhel q̄ iacob Illa vero turba iu
deorū q̄ merito pfidiē re pbata est. vo
luptate carnali pēdidit p̄mogēta sua
vt nō ad iacob sed ad elau potius p̄ti
neret: Scitis in hoc mysterio dictū
esse. q̄a maior seruiet minori Egypt⁹
āt qm̄ interpretatur afflictio vel affli
gēs. vel cōprimēs. sepe in ymagiē po
nitur hui⁹ seculi. a quo spūaliter rece
dēdū est. ne finis iugū ducētes cū i
fidelib⁹ Sic em̄ q̄sq; ihrl in celestis sit
ciuis ydoneus. cū primū huic seculo
renūciauerit. quēadmodū ille ppls i
terrā p̄missiōis duci nō potuit. nisi p
us ab egypto recedēt Sed sicut ille n̄
inde discessit. nisi diuio liberat⁹ auri
lio. sic nemo corde ab hoc seculo auer
titur. nisi diuine misericordie mune
re adiutus Quod em̄ illic semel p̄figu
ratū est. hoc in isto fine seculi. in hac
sicut beatus iohēs scribit hora nouis
sima cotidianis ecclesie fetibus i vno
quoq; credente cōpletur Audite ap̄l
doctore gētum docentem ⁊ exhortā
tem: Nolo em̄ vos inquit ignorare
fratres. quia omnes patres nostri sū
nube fuerūt ⁊ omnes mare transierūt
⁊ omnes in moyse baptizati sunt i nu
be ⁊ in mari. ⁊ oēs eundem cibum spi
ritualem manducauerūt. ⁊ omnes eū
dem potum spiritualem biberunt.
bibebant autem de spiritali conseq̄
te eos petra: petra autem erat xps

Sed nō in omnibus illis bene placu
it deo. prostrati em̄ sunt in deserto:
Hec aut figure nostre facte sunt:
Quid vultis amplius frēs dilectissi
mi: Certe manifestum est nō huma
na suspitiōe. sed apostolico. id est di
uino ⁊ dominico magisterio. Deua
em̄ loquebatur in eis. ⁊ q̄uis de car
neis nubibus. tamen dñs intonabat
Certe ergo tāto testimonio manifes
tum est illa omnia figurate gesta. nūc
in nostra salute compleri. q̄a tūc futu
ra p̄nūciabātur. nūc p̄terita legun⁹
⁊ p̄sentia cognoscūtur. Audite q̄dem
mirabilis librorū veterum sacramē
ta occultata atq; velata. nō nulla ex p
te a libris veteribus revelari Nā my
cheas p̄pheta ita loquitur. put dies
inquit p̄fectiōis illoꝝ ex egypto ostē
dam mirabilia illis: Videbūt natiōēs
⁊ cōfundētur ab omni vigore eorū.
manibus ora sua obstruēt. aures ill
ersurdabūt diligētes terram. velō
serpētes trahentes terram: Et tūc turba
būtur de cōclusiōib⁹ eorū. in dño deo
nostro excidēt mēte ⁊ terrebuntur a
te Quis deo tuo similis auferēs iniq̄
tatem. ⁊ trāsgrediens impietatem. re
fiduis hereditatis tue: Et nō cōtinuāt
in testiōnium iram suā. quoniam vo
lūtarius ⁊ misericors est: Ipse con
uertet ⁊ miserebitur nostri. demerget
delicta nostra. demergit i maris pro
fundū oēs culpas nrās: Nēpe aditi
tis frēs māifestius hic ap̄iri sacrosctā
mysteria In hoc ergo psalmo q̄uis
futura intueatur mirabilis p̄phetie
spiritus. tamē videtur velud trāsfac
ta narrare Facta est inquit iudea sanc
tificatio eius. mare vidit ⁊ fugit: Et
facta est ⁊ vidit ⁊ fugit p̄teriti tempo
ris verba sunt ⁊ cōuersus est iorda
nis. ⁊ gestierūt mōtes ⁊ commota ē
terra eodem mō p̄teritū sonant fine

pr̄iudicio tamē intelligēdi futura. alio
qn̄ cōtra euāgelicū test̄iōniū cogim̄ e
ciam illa nō de futuro p̄nūciata. sed d̄
preterito commemorata intelligere.
diuiserūt sibi vestimēta mea ⁊ super
vestimētū meū miserūt sortē Que q̄
uis v̄bis p̄teriti t̄pis dicta sint. id ta
mē p̄nūciabāt qd̄ tāto post futurū in
passiōe dñi cōpleretur: Sed tamē di
lectissimi. p̄pheta iste quē cōmemora
ui etiā grossa corda limauit ⁊ ad intel
ligēda de p̄teriti reb⁹ gest⁹ futua icūc
tāter extēdit. vt non solū apostolica
auctoritate figuras nostras illas fu
isse credamus. sed nec ab ip̄is p̄phe
tis hoc pretermisum est. vt etiā eoz
eloq̄o pāderetur. vidētes atq̄ gau
dētes certi ac securi de thesaurō dei.
⁊ noua ⁊ vetera concorditer sibi met
coherētia p̄feramus: Cū em̄ tanto
post egressum ppli illius ex egipto ⁊
tāto añ ista eccl̄e t̄pa hec q̄ cōmemo
raui cecinerit. tamē se futura predicē
sine vlla dubitatiōe testatur: Scdm̄
dies inquit p̄fectionis eozū ex egyp
to ostēdā mirabilia illis Videbūt na
t̄iōes ⁊ cōfundētur. hoc est quod hic
dictum est. mare vidit ⁊ fugit Si em̄
hic p̄ v̄ba p̄teriti t̄pis. sicut est maē vi
dit ⁊ fugit. occulta futura p̄dicātur.
videbūt certe ⁊ cōfundētur qñ futuri
t̄pis v̄ba sunt. quis audeat de rebus
p̄teritis cogitare? Et paulopost ip̄os
hostes nostros q̄ nos fugiētes vt in
terimerēt seq̄bāt⁹. id ē delicta nostra
sicut egyptios in mari obrutos. ita i
baptismo demersa extincta luce clari
us intimat dicēs. qm̄ volūtari⁹ ⁊ mi
sericors ē. ip̄e cōuertet ⁊ miserebitur
nostri. demerget delicta nostra. dem
get in maris p̄fundū oēs culpas nos
tras Quid ē karissimi? Qui vos cog
noscitis israelitas scdm̄ semē abra
he. q̄ estis dom⁹ iacob scdm̄ p̄missio

nem heredes. cognoscite etiā vos ex
isse ab egipto. q̄ huic sc̄to renūciastis
exisse de pplō barbaro. q̄ cōfessione
pietatis vos a blasphemis gētū se
iūcistis Nō ē em̄ lingua vestra s̄ bar
bara que deū laudare non nouit. cui
vos cātatis alia Facta est em̄ iudea
sanctificatio eius in vobis. Nō em̄ q̄
in māifesto iudeus ē. neq̄ q̄ in mani
festo circūcisio est in carne. sed qui in
oculto iudeus ē ⁊ circūcisio cordis
Interrogate q̄ corda vestra si ea cir
cūcidit fides. si purgauit cōfessio. i vo
bis facta ē iudea sanctificatio eius. in
vobis israel potestas eius. dedit em̄
vobis p̄tātē filios dei fieri Nā v̄o re
cordetur vnusquisq̄ vest̄r cū deo ve
lit applicare cor. eiusq̄ suauis iugo re
cedēs a p̄stinis ignorātie sue dehinde
r̄is deuotū aim subdere. carnalib⁹q̄
huius mūdi factis relictis atq̄ abiec
tis. in q̄b⁹ fine fructu laborabat tāq̄ i
egypto cū lateres sub dura dn̄atiōe
dyaboli facēt. audita voce dñi dicētis.
v̄l̄te ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onera
ti estis ⁊ ego vos reficiam. desertis
atq̄ abiectis subleuē xpi sarcinā cur
rere Recordetur ergo vnusquisq̄ ves
trū quē admodū oīa sc̄laria ipedimē
ta cesserūt. dissidētū voces aut erū
pe nō aule sunt. aut cōsiderato xpi
ti nomīe p̄ oēs t̄ras exaltato ⁊ hono
rato tremescē filuerūt Ergo maē vi
dit ⁊ fugit. vt tibi sine cōtradictione
ad libertatē sp̄ualē pandētur via For
damis aut̄ quemadmodū retrosum
conuersus sit. nolo extra vos quera
tis. nolo aliquid mali suspicemi Nū
crepat em̄ dñs quosdam qui dorsum
ad eum posuerūt ⁊ nō faciē. ⁊ q̄squis
p̄ncipiū suū deserit. ⁊ a suo creatore a
uertitur. tāq̄ fluuius in mare labit⁹.
in huius seculi amaricantem miliciā.
Bonum ergo est illi vt retrorsum cō

kk ij

uertatur. fiatq; illi deus añ faciē reu-
tēti. quē sibi a tergo posuerat. ⁊ fiat
illi retro mare hui⁹ seculi qđ sibi āte fa-
ciem cū illuc labētur effecerat. ⁊ sic
obliuiscatur ea q̄ retro sunt. vt ea q̄ in
āte sunt extēdatur. qđ iam conuerso
utile ē. Nāq; āteq; cōuertatur. si ea q̄
retro sunt obliuiscitur. deū obliuisci
qā ipm retro fecerat ad quē dorsum
posuerat. ⁊ si in ea q̄ añ sunt extēdit⁹ i
scm extēditur. qā ipm sibi añ faciem
posuerat. quo audius irruebat For-
danis q̄ illos significat q̄ grām baptis-
mi pceperūt. ⁊ sic iordanis cōuertit⁹
retrosum cū illi cōuertūtur ad deum
vt eum. iā retro nō habeāt. sed reuela-
ta facie glām dñi speculātes. in eādē
ymaginē trāsfōrmētur a glā in glām
Adōtes gestierūt velut arietes. fide-
les dispensatores vbi vītatis. sci apli
sancti euangelij p̄dicatores Et colles
velut agni ouīū. hū sunt qbus dicit⁹. i
xpō ihū p euāgelīū ego vos genui. hū
sunt qbus dicitur. nō vt cōfundā vos
hec scribo. sed vt filios meos carissi-
mos moneo. hū sunt de qbus dicitur
afferte dño filios arietum: Attēdite
p oēs terras qui nostis ista mirari ⁊
gaudere atq; cātare dñō deo nostro.
attēdite ista cōpleri p oēs gētes. q̄ añ
tam lōga tempa figurate gesta atq;
p̄dicta sunt Interrogate ⁊ dicite. qđ ē
tibi mare qđ fugisti ⁊ tu iordanis qā
cōuersus es retrosum? Adōtes qā
gestistis velut arietes ⁊ colles sicut
agni ouium? Quid est o scm q̄ tua i-
pedimēta cesserūt? Quid est q̄ tot mī-
lia hominū toto orbe fidelium. huic
mūdo renūciātium. quod ad vestrū
dominum cōuertimini? Quid est qđ
gaudetis quibus in fine dicitur. veni-
te benedicti patris mei percipite reg-
num quod vobis paratum est ab ori-
gine mundi? **U** Respondebunt vo-

bis hec omnia. vosq; ipfi respōdebit⁹
vobis **A** facie dñi cōmota est terra
a facie dñi dei iacob: Quid est a facie
dñi dei iacob. nisi eius p̄sentia q̄ dixit.
ecce ego vobiscum sum vsq; i cōsum-
mationem seculi: Cōmota est em̄ ter-
ra. sed qā male pigra remāserat com-
mota est vt solidius firmaretur a fa-
cie dñi. **O**ui cōuertit petrā in stag-
na aq̄ ⁊ rupes in fontes aquarum:
Seipm em̄ ⁊ quādā suā duriciam hq̄
fecit ad irrigādos fideles suos ⁊ fiēt
in eis fons aq̄ salietis in vitā eternā.
qā pus cū ignoraretur durus videba-
tur **I**nde illi turbati sunt ⁊ nō expec-
tauerūt donec scripturis aptis influ-
eret atq; inundaret in eos qui dixerūt
durus est hic sermo. q̄s potest eū au-
dire? **I**sta petra. ista duricia cōuersa
est in stagna aquarū. ⁊ ista rupes in
fontes aquarum. cum resurgens ex-
posuit icipiēs a moyse p oēs pphās.
qā sic oportebat xpm pati. ⁊ misit spi-
ritum sanctum de quo dicebat. si qā
firit veniat ⁊ bibat: **N**ō nobis dñe
nō nobis. sed nōi tuo dā glām: **B**ea-
q̄ppe ista erūpētis aq̄ de petra. petra
aut erat xps. nō q̄si opib⁹ pcedētib⁹
data est. sed miserāte illo qui iustifi-
cat impium **E**tem xpiustus p impiā
mortuus est. ne vllam suam homines
sed nominis dei quererēt gloriā:
Sup misericordia inquit ⁊ verita-
te tua: **I**hec duo misericordiam ⁊ ve-
ritatem aduertite in sanctis scriptu-
ris q̄ sibi sepe iungātur **I**n sua quip-
pe misericordia vocauit impios. ⁊ in
veritate iudicat eos qui vocati veni-
re noluerūt: **Q**uādo dicāt gētes
vbi est deus eorū? **I**n nouissimo ei
apparebit misericordia eius ⁊ veri-
tas. quando signum filij hominis ap-
parebit in celo ⁊ tūc plangent omnes
tribus terre. ⁊ dicent vbi est de⁹ eorū.

cum eis nō adhuc credendus predica-
tur. sed iam tremendus ostenditur:

Deus autem noster in celo sursum
nō in celo vbi solem & lunam videt
opa dei que colunt. sed in celo sursum
quod transgreditur omnia corpora
celestia & terrestria. Nec sic ē i celo de-
us noster. q̄si subtracto celo ruinam
sine sede formidet. In celis & in terra:

Omnia q̄ voluit fecit. Nec indiget
opibus suis tāq̄ in eis collocetur vt
maneant: sed in sua eternitate p̄sistit. i
qua manēs omnia quecumq̄ voluit
fecit in celis & in terris: Neq̄ em̄ iā
eum portabant. vt ab eo fieri possint
quādo nisi fierēt eum portare nō pos-
sent. Ergo in quibus est ipse tāq̄ indi-
gētia cōtinet. nō ab eis tāq̄ indigēs
cōtinetur. Siue sic intelligatur in celis
& in terra. omnia q̄cumq̄ voluit fecit
vel in superioribus vel in inferiorib⁹
p̄p̄li sui volūtariam gratiam suam
stituit. ne quis de operum meritis
glorietur. quia siue mōtes gestiāt ve-
lut arietes. siue colles velut agni oui-
um. a facie domini commota ē terra
ne i terrenis sordibus p̄petuo īma-
nerent.

ExPLICIT sermo primus incipit se-
cundus de eodem:

Quamq̄ fortasse omniū p̄sal-
morum sit vna cōtextio dilige-
ter intuentibus ita vt nullus sequat⁹
q̄ nō sup̄iori possit adiungi. tamē istū
ita cōsideremus tāq̄ vterq̄ vn⁹ sit.
iste scilicet ac sup̄ior. Namq̄ cum in
illo dictum sit non nobis domine nō
nobis. sed nōi tuo da gl̄am. sup̄ mise-
ricordia tua & v̄ritate tua. ne quādo
dicant gētes vbi est deus eorum. q̄a
inuisibilem deum colimus. qui nullo
rum corporeis oculis. cordibus autē
paucorū mūdissimis notus est. tanq̄

ideo possint dicere gētes vbi ē deus
eorū. q̄a ipsi p̄nt oñdere oculis deos
suos. p̄mo ammonuit operibus sen-
tire p̄ntiam dei nostri. q̄a cū sit in celo
sursum. in celo & in terra ōnia q̄cūq̄
voluit fecit. Et q̄si diceret. ostēdāt gē-
tes deos suos: **S**imulachra inquit
gētū argētū & aux opa manuū hoīz.
id est q̄uia deū nostrū carnalib⁹ ocul⁹
vestris nō possum⁹ oñdere. quē p̄ opa
intelligere debuistis. nolite tamē se-
duci v̄itatibus vestris. quia vos ea
que colitis digito potestis ostende-
re. Multo q̄ppe honestius nō habe-
retis qd̄ possetis ostēdere. q̄ vt in eo
quod in istis oculis a vobis ostēdit⁹.
vestri cordis cecitas oñdatur: Quid
em̄ ostēditis nisi aux & argētū? Ip̄nt
qd̄em & erea & lignia. & fictilia simula-
chra. & huiusmodi alterius q̄ ma-
terie. sed preciosum eorum maluit cō-
memorare spiritus sanctus. quia cū
in eo q̄sq̄ qd̄ illi cari⁹ ē erubuerit. mul-
to facili⁹ auertitur a v̄nētiōe v̄lho-
rū. Nā dictū ē alio loco scripturay de
simulachrorū cultoribus. dicētes lig-
no pater me⁹ es tu & lapidi tu me ge-
nuisti. sed ne sibi sapiētior videatur q̄
h̄ nō ligno & lapidi dixerit. sed auro &
argēto. huc aspiciat. huc aurem cor-
dis intēdat. simulachra gētū argētū
& aux. Nō abiectū aliqd̄ & asp̄nabile
nōiatū ē & ei qd̄e aīo q̄ terra nō ē ter-
ra ē & aux & argētū. sed speciosior at-
q̄ fulgētior. solidior atq̄ firmior:
Nō h̄ ḡ addē man⁹ hoīm. vt ex eo me-
tallo qd̄ fecit verus deus velis facere
falsum deū. ymmo falsum hoīz. quē
p̄ vero venereris deo. quē q̄sq̄ p̄ ve-
ro hoīe in amiciciā reciperet. insaniēt
Ducit em̄ & affectu qd̄am infimo ra-
pit infirma corda mortalū forme fi-
militudo & mēbroz imitata cōpago:
Sed sicut fabricata singula ostēdis.

kk ij

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

fic ostēde officia singulorū q̄ te effi-
gies o humana vanitas trahit. **O**s
em̄ habēt ⁊ nō loquētur oculos hñt ⁊
nō videbūt. Aures hñt ⁊ nō audient.
nares habēt ⁊ nō odorabūt. **M**an⁹
hñt ⁊ nō cōtrectabūt. pedes habēt et
nō ābulabūt. nō clamabūt in faucib⁹
suis. **E**rgo artifex melior est. q̄
ea potuit mēbroz motu atq; officio
fabricare quē tamen artificē te utiq;
puderet adorare. **M**elior ⁊ tu q̄uis
ea nō feceris. qm̄ q̄ illa nō possunt fa-
cis. **M**elior est ⁊ bestia. ad hoc em̄ ad-
ditū est. nō clamabūt in faucibus su-
is. **N**āq; cū supius dixisset os habent
⁊ nō loquētur. qd̄ opus erat post q̄ a
capite vsq; ad pedes mēbra decursa
sunt de faucib⁹ clamore repetere. **N**isi
credo q̄ illa q̄ de ceteris mēbris com-
memorabat cōmunia eē hōib⁹ beluis
q̄ sentim⁹. nam ⁊ vidēt ⁊ audiūt ⁊ ol-
faciūt ⁊ ābulāt. ⁊ qd̄a sicut symie māi-
b⁹ attrectāt. **I**llud at̄ qd̄ de ore dixerat
ppriū est hōis. qm̄ bestie nō loquūt⁹.
Ne q̄s ad sola humaōz mēbroz opa
referret q̄ dicta sunt ⁊ dñs gentiū so-
los homiēs āteponeret. post omnia
subdidit dicēs. nō clamabūt in fauci-
bus suis. qd̄ rursus homib⁹ pecori-
busq; cōe est. **N**ō si p̄mo dixisset cum
ore cepit mēbra pcurrere. os habēt ⁊
nō clamabūt. cūcta etiā sic ad naturā
hōis referretur. nec facile ibi q̄cūq; de
cōmuniōe feraz sensus audietis ad-
uerteret. **C**ū vero illd̄ de ore dixit qd̄
homis p̄priū est. ⁊ post enumeratio-
nem p̄tiū corpis quā cōmemoratis
pedib⁹ terminasse videbatur adiūxit. nō
clamabūt in faucibus suis. lectorē vlt̄
auditorē fecit intentum. ut dum q̄-
rit cur additum sit. āmoneri se inueni-
at simulachris gentium nō tātum ho-
mines. sed etiam beluas se debere p̄-
ponere. ut si pudet adorare bestiam

quā fecit deus vidētē. audiētē. ado-
rātē. cōtrectātē. ābulātē. clamā-
tē in faucibus suis. viderēt q̄ pudē
dū eēt adorare mutū. ⁊ carēs vita sen-
sus simulachrū. cui ad hoc inesset si-
militudo mēbroz. ut anima carnali-
bus sensib⁹ dedita q̄si viuētī atq; aiā-
te forme applicaret affectū. cum ea
videret q̄ in suo corpe viua atq; aiāta
sentiret. **Q**uāto ergo magis vel meli-
us mures atq; serpētes ⁊ id genus a-
nimatiū colerēt. **Q**ue de simulachris
gentium si ita dicēdū est quodammodo
indicāt. in quibus quia nō sentiūt hu-
manā vitā nō curāt humanā figurā.
Itaq; in eis plerūq; modificant. ⁊ nisi
humāis motibus deterreātur. nulla
sibi habitacula munitiora cōquirunt.
Mouet ergo se homo ut viuētē bes-
tiā a suo deo deterreat ⁊ illū nō se mo-
uētē q̄si potētē colit. a quo melio-
rem deterruit. **D**eterruit em̄ vidētē
a ceco. audiētē a surdo. clamātē a
muto. ābulātē ab immobili. sentien-
tē ab insensato. viuētē a mortuo
ymmo deteriorē q̄ mortuo. **M**ortu-
um q̄ppe sicut manifestum ē nō viuē-
ita māifestū ē aliquādo vixisse. q̄ppe
deum qui nec viuit nec vixit p̄fecto
⁊ mortuus āncedit. **Q**uid hoc mani-
festius fratres mei dilectissimi. quid
euidētius. **Q**uis puer interrogatus
nō hoc certū eē respōdent qd̄ simula-
chra gētiū os habēt ⁊ nō loquētur. o-
culos habēt ⁊ nō videbūt. ⁊ cetera q̄
diuin⁹ sermo cōtexuit. **C**ur q̄ tātope
spiritus sanctus curat scripturarum
plurimis locis hec insinuare atq; in-
culcare. velut inscientibus q̄si in om-
nib⁹ aptissima atq; notissima. nisi quia
spēs mēbroz. quā naturalit̄ in m̄anti-
b⁹ viuētē vidē. atq; in nobismetipsis
sentire cōsueuim⁹. tāq; ut illi asserunt
in figuo aliq̄ fabrefacta atq; eminēti

collocata suggestu cum adorari atq;
honorari a multitudine ceperit. parit
in vnoquoq; sordidissimū erroris af-
fectū. vt quoniā in illo figmēto nō in-
uenit vitalē motū credat numē occul-
tū effigiē tamē viuētī corpi similem
seductus forma et cōmot⁹ auctorita-
te q̄si sapiētium institutoꝝ obsequē-
tū q̄ turbax sine viuo aliquo habita-
toꝝ esse nō putat. Hinc et mala de-
mōia ad possidēda gētū simulachra
talīs hoīm affect⁹ inuitat. quoz pre-
fideitū varia fallacia mortiferi semī-
nātur et multiplicātur erroꝝes. Alijs
itaq; locis et cōtra ista diuīe littere vi-
gilāt. ne quisquā dicat cū irrisa fuerit
simulachra. nō hoc visibile colo. s; nu-
mē qđ illic inuisibiliter habitat. Ipsa
ergo numina in alio psalmo eadem
scriptura sic dampnat qm̄ dñi gētium
inquit demōia. dñs at celos fecit. Di-
cit et ap̄ls. nō qđ ydolū sit aliqd. s; qm̄
q̄ immolat gētes demoniis immolat
et nō deo. nolo vos socios fieri demo-
nioꝝ. Vidētur autē sibi purgatioꝝis eē
religiois q̄ dicūt. nec simulachrū. nec
demoniū colo. sed p̄ effigiē corpale
eius rei signū intueor. Itaq; interp̄tā-
tur simulachra vt alio dicāt significa-
ri terrā vñ templum solent appellare
telluris. alio mare sicut neptum simu-
lachro. alio aerem sicut iunōis. alio ig-
nem sicut vulcani. alio luciferū sicut
veneris. alio solem. alio lunā. quozq;
simulachris eadē nōia sicut telluris i-
ponūt. alio illud. alio illud syduis. vel il-
lam vel illam creaturam: Necq; enim
cuncta enumerare sufficimus. De quī-
bus rursus cum exagitari ceperit qđ
corpora colant. maxime qđ terram et
mare et aerem et ignem. quozum no-
bis vsus in promptu est. nam de ce-
lestibus quoniā nostro ea corpore

contrectare atq; cōtingere nisi oculo-
rum radijs nō valemus. nō ita eru-
bescūt. respōdere audēt. nō se ip̄a cor-
pa colere. sed q̄ illis regēdis p̄fideēt nu-
mina. Itaq; ap̄li vna sentēcia penam
istoꝝ dampnatioꝝis qđ testatur: Qui
trāsmutauerūt inq̄t vitatē dei in mē-
daciū. et coluerūt et seruiērūt creature
poti⁹ qđ creatori q̄ ē bñdict⁹ dñs in sc̄la
Itā poti⁹ pte hui⁹ sentēcie simulachra
dampnauit. posteriōr at̄ inēptatio ē
simulachroꝝ Effigies at̄ a fabro fac-
tas appellādo nōib⁹ eaz rerū q̄a fa-
bricauit dñs. trāsmutāt veritatē dei in
mēdaciū. res at̄ ip̄as p̄ dñs habēdo et
venerādo seruiūt creature potius qđ
creatori qui est bñdict⁹ in sc̄la. Quis
at̄ adorat vel orat intueēs simulachrū
q̄ nō sic afficitur vt ab eo se exaudiri
putet. ab eo sibi p̄stari qđ desiderat.
speret. Itaq; hoīes talib⁹ sup̄stitiōi-
bus obligati. plerumq; ad ip̄m solem
dorsum ponētes p̄ces fundūt statue
quā solem vocāt et cum sonitu maris
a tergo feriāt. neptuni statuā quā p̄
ip̄so mari colunt q̄si sentiētētem gemi-
tibus ferunt. Hoc enim facit et quo-
dammodo extorquet illa figura mē-
broꝝ vt animus viuus in sensib⁹ cor-
poris magis arbitretur sentire cor-
pus qđ suo corpi simillimū videt. qđ
rotūdum solē. vndas qđ diffusas. et qđ
quid nō eis dē huiusmodi formatū cō-
spicit. q̄bus illa formata sunt q̄ viuen-
tia videre cōsuevit. Cōtra hūc affectū
q̄ humana et carnalis ifirmitas faci-
le copiosa est. cātat scriptura dei res
valde notissimas q̄b⁹ commemoret
et tāq; excitet mētes hoīm in consue-
tudine corpoꝝ dormientes. Simula-
chra inquit gentium argentum et au-
rum. sed deus fecit argētum et aurū:
Opera inquit manuū hoīm. Hoc enim

peneratur. qđ ipſi ex auro argēto qđ
fecerūt Sed em̃ ⁊ nos pleraq; instru-
mēta ⁊ vasa huiusmodi materia vlt̃
metallico habem⁹ in vsum celebrādoꝝ
sacramētoꝝ. qđ ipso misterio cōsecra-
ta sancta dicātur in eius honore cui
p salute nostra inde seruitur ⁊ sunt
pfecto etiā ista instrumēta vel vasa
qđ aliud qđ opa manuū hoim⁹. Verūp-
tamē numqđ os habēt ⁊ nō loquēt⁹.
Numqđ oculos hñt ⁊ nō videbūt.
Numqđ eis supplicamus qđ p ea sup-
plicamus deo: Illa causa ē maxima
impietatis insane. qđ plus valet in af-
fectibus miseroꝝū hñilis viuētī for-
ma. qđ sibi efficit supplicari. qđ eum
māifestum est nō ēē viuētē vt debeat
a viuētē cōtempni Plus em̃ valent si-
mulachra ad curuādā ifelicē aiā qđ
os hñt. oculos hñt aures hñt. nares hñt
manus habēt. pedes habēt. qđ ad cor
rigēdā qđ nō loquētur. nō videbunt.
nō audiet. nō odorabūt. nō cōtrecta-
būt. nō ābulabūt Itaq; seq̃tur. ⁊ illud
qđ fiat qđ etiā in hoc psalmo seq̃tur.
vt seq̃. **S**imiles illis fiāt oēs qđ faciūt
ea ⁊ oēs qđ cōfidūt in eis Videāt g̃ isti
aptis ⁊ sentiētib⁹ oculis ⁊ adorēt clau-
sis ⁊ mortuis mētibus. nec videntia
nec viuētia simulachra. **D**omus at
israhel sperauit in dñō Spes at qđ vi-
detur nō est spes: Qđ em̃ videt quis
qđ sperat: Si at qđ nō videm⁹ spera-
m⁹. p paciētā expectamus: Sed vt
pduceret vsq; in finem ipsa paciētia.
Adiutor eoꝝ ⁊ pector eoꝝ est An
fortasse spūales a qđ⁹ carnales instru-
ūtur in spū māfuetudis. qđ ipi tāq; su-
pioēs p inferioribus supplicāt iam vi-
dēt ⁊ illis iā res ē qđ adhuc inferioribus
spes ē: Nō ē ita. **N**ā ⁊ **D**om⁹ aarō
spauit in dñō Ergo vt etiā ipi pseue-
rāter extēdātur in ea qđ añ sunt. ⁊ pse-

uerāter currāt. doēc apphēdāt i qđ ap-
phēsi sunt ⁊ cognoscāt sicut ⁊ cogniti
sunt: **A**diutor ⁊ pector eoꝝ est:
Vtriq; em̃ timēt dñm ⁊ spauerūt i do-
minū. adiutor eoꝝ ⁊ pector eoꝝ est:
Neq; em̃ nos meritis nostris puē-
mus miām dñi. **S**⁹ **O**ñs memor fu-
it nostris bñdixit nos: bñdixit domū
israhel. bñdixit domū aarō: Vtrōsq;
at benedicēs. **B**ñdixit oēs timētes
dñm Queris qđ vtrōsq; rñdetur:
Duſillis cū magnis. hñ ē dom⁹ isra-
hel cū domo aarō. eos vtrq; qđ ex ipsa
gēte crediderūt in saluatoꝝē ihesum.
qđ nō in oib⁹ illis beneplacuit deo:
S; si qđā illoꝝ nō crediderūt. numqđ
incredulitas illoꝝ fidē dei euacuauit:
Abst. Neq; em̃ oēs qđ sunt ex isrl. hñ
sunt isrl. neq; qđ sunt semē abrahā
oēs filiū. sed sicut scriptū ē. reliq; salue
facte sunt Ex psoā em̃ eoꝝ qđ inde cre-
diderūt dñ. mñ dñs sabaoth reliq;ſſet
nobis semē. sicut sodoma facti ēē m⁹
⁊ sicut gomorra similes fuissē⁹ S;
ideo semē. qđ spsum p tras multipli-
catum ē Dixerūt em̃ magni de domo
aaron: **A**diciat dñs sup nos. super
nos ⁊ sup filios nrōs. ⁊ ita factum ē.
Accesserūt etiā de lapidib⁹ suscitati fi-
lij abrahā Accesserūt oues qđ nō erant
de hoc ouili. vt fieret vnus grex ⁊ vn⁹
pastor: Accessit fides oīm gētū. ⁊ cre-
uit numer⁹ nō solū sapiētū ātistitū.
sed etiā obediētū pploꝝ adiciēte do-
miō nō solū sup prēs. qđ ad illū in xpō
ceteros imitatores preirent. sed etiā
sup filios eorum. qđ patrū pia vestigia
sequerētur. Nam sic ait ille hñs qđ p
euangelīū in xpō genuerat. imitato-
res mei estote. sicut ⁊ ego xpisti: Ad-
iecit itaq; dñs nō solum sup montes
gestiētes sicut arietes. sed etiam sup
colles gestiētes sicut agni ouium:

Proinde hīs vtriusq; magnis et pusillis. montibus et collibus. arietibus et agnis. dicit propheta quod sequitur: **B**enedicti vos dñō q̄ fecit celum et terrā: **E**t dicit et Benedicti vos domino q̄ vos fecit celū in magnis. terrā in pusillis. sed celum n̄ istā visibile plenū lumiārīb⁹ ad hos oculos p̄tinētib⁹. Celū em̄ celi dñō. qui erexit et sublimavit q̄rūdā scōz mētē in cātum vt nulli hoīm. s; ip̄i deo suo docibiles fierēt In cui⁹ celi docibiles cōpatiōe. q̄cqd carnis oculis cernit⁹ terra dicēda est. quā dedit filiis hoīm vt eius cōsideratiōe siue ab ea pte. q̄ sup illustrat. sicut est hoc qd dicit⁹ celum. siue ab ea q̄ subter illustratur. cui p̄prie terra nomē est. cū totum sicut commemorauim⁹ in illius cōpatiōe qd celū celi dicitur terra sit Terram q̄ istā totā dedit filiis hoīm. vt ei⁹ cōsideratiōe q̄ntū p̄nt coniciāt creatorē. quē infirmis adhuc cordib⁹ sine isto cōiecture adminiculo vidē nō p̄nt: Est et alius intellectus a quo dissimulare nō debeo v̄boy istoz qb⁹ dictū est Celū celi dñō: **T**errā at dedit filiis hoīm. vt ab eo qd intellexim⁹ nō recepat intētio: Dixeramus em̄ magnos et pusillos significari etiā eo qd adiectū est. b̄ndicti vos dñō q̄ fecit celum et terrā Si q̄ magnos celi. pusillos at terre noīe accipim⁹. qm̄ pusilli crescēdo futuri sunt celū. et in ipsa spe lacte nutriūtur. sic sunt illi magni celū terre cū puulos nutriunt. vt etiam celū celi se esse intelligāt. dum cogitāt in q̄ spe puuli nutriūtur. sed tamē quia iā illi nō ab homine neq; per hominem sed per ipsum deum carpunt sinceritatem. vbertatem q; sapiētie acceperunt puulos. futuros quidem celum vt celum celi se esse sciant. ad hoc ta-

men terra cui dicat. ego plantaui a-pollo rigauit. sed deus incrementum dedit Ip̄is em̄ filiis hoīm. quos fecit celum et terram dedit in qua operetur. qui nouit terre prouidere per celum: **M**aneant igitur celum et terra in deo suo qui fecit ea. et viuant ex eo cōfiteātes ei et laudātes eum. **N**am si ex se velint vivere morietur sicut scriptum est. a mortuo q̄si q̄ nō fit perit confessio: **S**ed **N**on mortui laudabunt te domine. neq; oēs qui descendunt in infernum Clamat enim alio loco tua scriptura peccator cū venerit ī pfundum malozū contempnet: **S**ed nos q̄ viuimus b̄ndicim⁹ dñō ex hoc nūc et vsq; in seculum

ExPLICIT psalmus c. xlii. Incipit p̄centenarius decimus quart⁹

Dilexi qm̄ exaudiet dominus vocē deprecationis mee **E**t an- tet hoc anima q̄ p̄griatur a domino. cātet hoc ouis illa q̄ errauerat. cātet hoc filius ille qui mortuus fuerat et reuixit. perierat et inuētus est **E**t an- tet hoc anima nostra frēs et filij karissimi. erudiamur et p̄maneam⁹ et cum sanctis ista cātemus. dilexi quoniam exaudiet dñs vocem deprecationis mee **N**umquid ipsa diligendi causa est. quoniam dñs exaudiet vocem deprecationis mee: **N**ec nō potius aut ideo diligimus q̄a exaudiuit. aut ideo diligimus vt exaudiat: **Q**uid est q̄ dilexi qm̄ exaudiet: **A**n quia dilectionē spes solet accēdere dilexisse se dicit. quoniam sperauit se exauditurū deum vocem deprecationis sue: **U**nde autem hoc sperauit: **Q**m̄ inclinauit aures meas michi. et in diebus meis inuocaui: **E**rgo ideo dilexi quoniam

exaudiet. ideo exaudiet. qm̄ inclāuit
aurē suā michi: Sed vñ scis o anima
huāna q̄ inclāuit de⁹ suā aurē tibi ni
si dicas credidi: Et dānēt ḡ tria hec. si
des. spes. caritas: Quia credidisti spe
rasti. q̄a sperasti iā dilexisti: Nam si q̄
rā vñ crediderit aiā inclāsse sibi aurē
deū suū. nōne respōdebit. q̄a p̄or dilex
it nos. ⁊ filio p̄prio nō peccit. sed p̄
nobis oīb⁹ tradidit eū: Quō em̄ iuo
cabūt in quē n̄ crediderūt ait doctor
gētiū: Aut quō credēt quē nō audie
rūt: Quō em̄ audiet sine p̄dicāte: Aut
quō p̄dicabūt nisi mittātur: Cum hec
ōia gesta apud me cernerē quō n̄ cre
derē q̄ inclāuit dñs aurē suā michi:
Et sic cōmēdauit in nobis dilectioēz
suam. vt xp̄ist⁹ p̄ impijs moreretur
Cum igitur hec michi ānūciarēt spe
ciosi pedes eoz q̄ ānūciauerūt pacē.
q̄ ānūciauerūt bona. q̄a dñs q̄ iuoca
uerit nomē dñi saluus erit. credidi au
rem eius inclinātam michi. ⁊ in dieb⁹
meis inuocaui: Et qui sunt dies tui
quoniam dixisti in diebus meis inuo
caui: An forte illi quibus venit pleni
tudo temporis. ⁊ misit deus filiū su
um qui iam dixerat. tempore accep
tabili exaudiui te. ⁊ in die salutis adiu
ui te: Audisti ex ore p̄dicatoris veni
entis ad te pedib⁹ speciosis. ecce nūc
dies salutis. ⁊ credidisti. ⁊ in diebus
tuis inuocaſti ⁊ dixisti o domine erue
animā meam: Sunt quidem ista sed
⁊ dies meos magis inquit possum
dicere dies miserie mee. dies mortali
tatis mee. dies scdm̄ adam plenos la
boris ⁊ sudoris. dies scdm̄ vetustatē
putredinis: Ego em̄ iacens infixus ī
limo profundi ⁊ in alio psalmo. excla
maui. ecce veteres posuisti dies me
os. in hīs diebus meis inuocaui Dis
tāt quippe dies mei a diebus domini

mei: Dies meos dico q̄s ipse michi fe
ci priuata audacia qua deserui eū. ⁊
qm̄ ubiq̄ ipse regnat. ⁊ est ōnipotēs
atq̄ ōnitenēs. merui carcerem id est
ignorātie tenebras ⁊ compedes mor
talitatis accepi. In hīs diebus meis
iuocaui. q̄a ⁊ ego alibi clamo. educ de
carcere aiām meā. ⁊ qm̄ in die salutis
quē michi p̄stitit adiuuit me. intrat in
cōspectu eius gemitus cōpeditozū:
In hīs em̄ diebus meis: **C**ircūde
rūt me dolores mortis. pericula infer
ni iuenerūt me. q̄ nisi aberrātem aba
te nō inuenirēt me: Nūc at illa mem
uenerūt. ego vero ea nō iuēiebā. qui
gaudebā p̄speris seculi in quibus p̄
fallūt pericula inferni. Sed postea q̄
⁊ ego **T**ribulationē ⁊ dolorē iuēi
nomē dñi inuocaui Latebat em̄ me t̄
bulatio ⁊ dolor vtilis. tribulatio de q̄
dat auxiliū cui dictū est. da nob̄ auxili
um de tribulatiōe ⁊ vana salus hōis
Ego em̄ de vana salute hōis gauden
dum ⁊ exultandum arbitrabar. sed cū
audissem a dñō meo. beati lugentes
qm̄ ipi cōsolabūt. nec expectaui vt p̄
us amitterē bōa t̄palia q̄b⁹ male ob
lectabar ⁊ tūc lugerē. s̄ attēdi eādē
ipām miseriā meā q̄ talib⁹ oblectabar
q̄ ⁊ amittē formidarē ⁊ tenē nō pos
sem. attēdi in eā vehemēt ⁊ fortiter.
⁊ me nō solū excruciari adūsitatibus
hui⁹ sc̄li. sed etiā obligari p̄spitātib⁹
vidi. atq̄ ita t̄bulationē ⁊ dolorē q̄ me
latebat iuēi ⁊ nomē dñi inuocaui **O**
dñe erue aiām meā: Misit ei ego hō
q̄s me libeabit d̄ corpe mort⁹ h⁹. n̄ grā
di p̄ ih̄z xp̄z dñz n̄r̄m: Dicat igit̄ sanct⁹
p̄p̄ls dī t̄bulatiōēz ⁊ dolorē iuēi ⁊ no
mē dñi inuocaui. ⁊ audiāt reliq̄e gētiū
q̄ nōdū iuocāt nomē dñi. audiāt ⁊ q̄
rāt vt iueniāt t̄bulationē ⁊ dolorē. ⁊
inuocēt nomē dñi ⁊ salui fiāt: Non

hoc eis dicimus ut grāt miserā quā
nō habēt. sed ut inueniāt eam quam
nesciētes habēt. Necq; hoc eis opta-
mus. ut terrena necessaria desint eis
q̄bus indigēt dū mortaliter viuūt. sed
ut h̄ plāgat qd̄ aīsa facietate celestī
renis nōdū ad fruēdū stabīlī⁹ bonis
sed ad sustētādū necessariis indigere
meruerūt. Agnoscant & lugeāt istam
miseriā. faciat eos beatos lugētes
q̄ eos esse semp̄ miseros noluit. **M**i-
sericors dñs & iust⁹ & deus noster mi-
seretur. Misericors & iustus & mise-
retur. Misericors p̄mū q̄a inclinauit
aurem suam michi. & nesciebā p̄p̄n-
quasse aurē dei mei ori meo. nūq̄ il-
los speciosos pedes excitaret ut iuo-
carem. Quis em̄ eū iuocauit. nisi quē
īpe p̄or vocauit. Hinc ergo p̄mū mi-
sericors. Iustus at̄ q̄a flagellat. & itē
misericors q̄a recipit. flagellat omne
filīū quem recipit. Nec tamē michi a-
maz debet eē qd̄ flagellat q̄ dulce qd̄
recipit. Quō em̄ nō flagellat. **Q**ui-
todīes puulos dñs. q̄s grandes q̄rit
heredes. Quis em̄ est filius cui n̄ det
disciplinā pater eius. **H**umiliatus
sum & saluum me fecit. Saluū me fe-
cit q̄a humiliat⁹ sum. Nō em̄ penalis
sed salutaris dolor ē. quē secādo me-
dicus fecit. **C**ōvertere inquit ani-
ma mea in requiem tuā q̄a dñs bñfe-
cit tibi. Nō meritis aut viribus tuis
sed qm̄ dñs benefecit tibi. **Q**m̄ exe-
mit inquit aiām meā a mortē. **A**dira-
res est karissimī qd̄ cū dixisset in req̄e
cōuertēdā aiām. qm̄ bñfecit ei dñs s̄b-
iecit: qm̄ exemit aiāz meā de morte.
Ideo ne in req̄e cōverteretur. q̄a ex-
ēpta ē a morte. Nōne magis in mor-
te req̄es dici lolet. Quē tādē ei⁹ actio
ē cuius vita req̄es & mors. inquietudo
ē. Talis ḡ actio debet eē aīe q̄ tēdit ad
q̄etē saturitatē q̄. nō q̄ augeat inq̄e

tū laborem. **Q**m̄ exemit aiām meā de
morte. Qui misertus ei dixit. vēite ad
me om̄s q̄ laboratis. & ego vos refici-
am. tollite iugū meū sup̄ vos. & disci-
te a me q̄a mitis sum & humilis corde
& inuenietis requiem animab⁹ vris.
Iugū em̄ meū luauē ē & sarcīna mea
leuis est. **A**ditis itaq; & hūilis t̄q; viā
xp̄m sequēs debet esse anime. actio tē-
dētis ad req̄em. nō tamē pigra. & desi-
diōsa ut cursum cōsumet sicut scrip-
tum ē. in māsuetudine opa tua p̄fice.
Eteñ ne māsuetudo ad segniciē du-
ceretur. adiunctum est opa tua p̄fice.
Necq; em̄ sicut in ista vita sompni re-
q̄es nos reparat ad actionē sed actio
bona p̄ducit ad semp̄ vigilātem q̄etē.
Ille at̄ hec cūcta prestat. cūcta exhi-
bet deus de quo hīc dicitur. qm̄ domi-
n⁹ benefecit michi. qm̄ exemit aiām
meā a morte. **O**culos meos a lacri-
mis pedes meos a lapsu. Nec em̄ in
spe cōpleta erga se cātat. q̄squis hui⁹
carnis viculū itelligit. Vere q̄ppe dñm
est & humiliatus sum & saluū me fecit.
Sed & illud ap̄ls verum dicit. qm̄ spe
salui facti sum⁹ & de morte q̄de qd̄ ex-
empti sumus recte dicitur iā eē p̄ple-
tū ut mortē itelligam⁹ nō credētū
de quibus ait. diimite mortuos se-
pelire mortuos suos. & illud in superi-
ori psalmo. n̄ mortui laudabūt te do-
mie neq; omnes qui descendunt in in-
fernum. sed nos qui viuimus bene-
dicimus dominum. Ex hac ergo mor-
te potest recte itelligere homo fide-
lis. iam exemptam esse aiām suam.
eo ipso quo fidelis effecta est. **U**nde
ipse saluator. qui credit in me inquit.
transitum facit a morte ad vitam. **C**e-
tera vero spe completa sunt in eis. q̄
nondum ex hac vita emigrarunt.
Nunc em̄ cum lapsus nostros pe-
riculosissimos cogitamus. n̄ cessant

a lacrimis oculi Tūc autē erimit oculos nostros a lacrimis quādo et pedes a lapsu. quia tūc nō erit lapsus ābulātiū pedū. quā infirme carnis nullū erit lubricū: Nūc vero quāuis firma sit vita nostra quā xp̄s ē. tamē quā carnē nobis quā iubemur edomare substernim⁹. i ipso prius ope quā eam subditā castigam⁹. nō in ea cadē magnū ē. nō at in ea labi quā potest: Quapropter quā et in carne sumus et in carne nō sum⁹. i carne em̄ sumus eo vinculo quō nōdū solutū est. quō dissolui et esse cū xp̄o multo magis optimū. nō at sumus i carne ex eo quō spirit⁹ p̄micias dedimus deo. si tamē possum⁹ dicere quā cōuersatio nostra in celis ē. tāq̄ capite placeamus deo. pedib⁹ at tāq̄ extremis anime p̄tib⁹ adhuc lubricum sentiamus. audi quēadmodū ad spem p̄tineat. quō ita canitur velut iam sit effectum. Erimit inq̄t oculos meos a lacrimis. pedes meos a lapsu. et tamen nō ait placeo Sed: **P**lacebo in conspectu dñi in regiōe uiuorū. satis ostēdēs ab ea pte nōdū se placere in conspectu dñi quā est in regione mortuorū id est in carne mortali Qui em̄ in carne sunt. deo placere nō possunt: Dñi quō sequitur et dicit idē ap̄ls. vos autē nō estis in carne. scdm̄ id dicit quō corpus quēdem mortuum est p̄pter peccatū. spirit⁹ em̄ vita ē p̄pter iusticiā. scdm̄ quem placebāt dño. quā scdm̄ ipm̄ in carne nō erāt Quis autē placeat deo uiuo in corpe mortuo? Sed quid ait? Si autē spiritus ei⁹ qui suscitauit ih̄m xp̄istum a mortuis habitat in uobis quā suscitauit ih̄sum xp̄istum a mortuis uiuificauit et mortalia corpa ūra p̄pter spiritum qui habitat in uobis: Tūc erimus in regione uiuorum ex omni pte placētes in conspectu domini. ex nulla ab eo pte peregrini:

Quādiu em̄ sumus in corpe peregrinamur a dño. et in quēdā inde peregrinamur a domino. in tātū nō sumus in regiōe uiuorū: Cōfidim⁹ autē et bene arbitram⁹ magis peregrinari a corpe imanere ad dñm. et ideo ābimus siue imanētes siue peregrinātes placentes illi esse Ambimus quēdem nūc. quā expectam⁹ adhuc redemptionē corporis nostri Sed cū absorpta fuerit mors in uictoria. et corruptibile h̄ incorruptioē. et mortale h̄ induerit immortalitatem. tūc nullus erit fletus. quā null⁹ lapsus et nullus lapsus quā nulla corruptio. et ideo iam nō ābiemus placere. sed oio placebim⁹ in cōspectu domini in regiōe uiuorum:

ExPLICIT psalmus c. xiiij. Incipit psalmus c. xv:

Perissimum arbitror esse sanctitati vestre quod ait apostolus. nō em̄ est oīm fides. et quod maior esse soleat infidelium multitudo non ignoratis. quapropter quod dicitur. domine quis credidit auditui nostro. inter quos etiam illi numeratur de quibus dicit idem apostol⁹. omnes sua querunt. non que ih̄su xp̄isti. quos alio loco dicit nō ex ueritate sed ex occasione predicare uerbum dei nō caste. id est nō ex animo pure et sincere caritatis Aliud em̄ sentiebant quod in eorum moribus apparebat. et aliud predicabant ut sancto nomine placerent hōib⁹: Nam de hīs iterum dicit. neq̄ em̄ isti deo seruiunt sed suo uentri. quos tamen xp̄istum annunciare permittit: Quāuis enim ea potius crederent que ipsi faciebant ut morerentur. ea tamen predicabant que si alij credentes facerent saluarentur: Non enim

aliud annūciabāt p̄ter regulā fidei: Eos
q̄ppe excludit apl's dicēs. si q̄s vobis
annūciauerit p̄ter id qd accepistis. ana
thema sit. Illi nō xpm annūciāt q̄ annū
ciāt falsitatē. q̄a xp̄istus veritas est:
De istis at̄ dicit q̄ xpm annūciēt. s; nō
caste. id ē nō animo simplici et puro
ex fide sincera q̄ p̄ dīcōnē opat̄. Ter
renis q̄ppe cupiditatibus cōsulētes
regnū celoz annūciabāt habētes i pec
tore falsitatē. in lingua vitatē. Sciēs
itaq̄ apl's etiā p̄ iudā euāgelizātē cre
dētes esse liberatos. istos q̄q̄ ita per
mittit. siue inq̄t occasiōe siue verita
te xp̄istus annūcietur. Veritatē q̄ppe
annūciabāt. etiā si nō veritate. id est
nō vero animo. Isti loquuntur qd nō
credūt. et ideo reprobati sunt q̄uis
fuit vtilis eis. quos instruit dñs di
cens. que dicūt facite. que aut̄ faciunt
facere nolite. dicūt em̄ et nō faciunt:
Vnde. nisi quia vtilis nō credūt esse q̄
dicūt. Sunt aut̄ alij q̄ credūt et non
loquūtur qd credūt vel pigricia vel ti
more. Nam et ille seruus q̄uis talen
tum habuerit. tamē q̄a erogare nolu
it. audit a dñō iudice. serue neq̄ et pi
ger. et alio euāgelij loco dictum est.
q̄ multi ex principibus iudeorum cre
didissent in eum. sed nō eum cōfitebā
tur. ne expellerētur de synagogis. sed
etiā ipsi rephensi atq̄ reprobati sūt.
Sequitur em̄ euāgelista dicēs. ama
uerūt em̄ glām hoīm magis q̄ dei
Si ergo et illi qui verum quod loquū
tur nō credūt. et illi qui verum quod
credūt nō loquūtur merito reprobā
quis erit seruus vere dicēdus fidelis
nisi ille cui dicitur. euge serue bone q̄
niam in modico fidelis fuisti. supra
multa te constituam. intra in gaudiū
domini tui. Talis itaq̄ seruus nec a
teq̄ credat loquitur. nec cum credide
rit tacet. Vel sic eroget vt ipse nō ha

beat. vel quod habet nō erogando nō
habeat. sic em̄ dictum est q̄ habet da
bitur ei. qui at̄ nō hēt et qd habet aufe
retur ab eo: Dicat q̄ iste bonus seru
cātās alleluya. id est sacrificās domi
no sacrificium laudis a quo auditu
rus est. intra in gaudium domini. ex
ultet et dicat:

Psalmus:

Credidi xpi qd locut⁹ sum. h̄
ē p̄fecte credidi: Nō em̄ p̄fē
credūt q̄ qd credūt loq̄ nolūt. Ad ip̄s
em̄ fidē p̄tiēt etiā illud credē qd dictū
ē. q̄ me cōfessus fuerit corā hoīb⁹. cō
fitebor eū corā āgelis dei: Ex hoc em̄
est appellatus fidelis ille seruus non
tātū q̄a accepit. sed q̄a impēdit atq̄ lu
cratus est: Ita et hoc loco nō ait. cre
didi et locutus suz. sed p̄pter hoc dicit
se locutum esse quia credidit: Simul
em̄ credidit et quod premium loquen
do speraret. et quam penam tacendo
timere deberet: Credidi inquit p̄
ter quod locutus sum: **E**go autē
humiliatus sum nimis: Passus em̄
est multas tribulationes p̄pter ver
bum quod fideliter tenebat. fideliter
impendebat et humiliatus est nimis.
qd illi timuerūt q̄ amauerūt glāz hoīm
magis q̄ dei. S; qd ē ego at̄: Diceret
poci⁹ credidi p̄ter qd locut⁹ sum et hu
miliat⁹ sum nimis: Cur addidit ego
at̄. nisi q̄a hō hūliari potest ab eis q̄
vitati cōtradiciūt. nō ipsa vitas quā
credit et loquitur. Vnde et apl's cū de
catena sua diceret. sed sermo inquit
dei non est alligatus. Sic et iste q̄a ip
sa est vna p̄sona sanctorum testij h̄ ē
martirum dei. credidi inquit p̄ter qd
locutus sum: Ego autem nō illd qd
credidi. nō sermo quē ptuli. sed ego
humiliatus sum nimis. **E**go at̄ dixi

lus est. An cū matre simul ēptus est:
in extasi mea. oīs homo mēdar. Extasi
fin pauore dicit. quē cōminatib⁹ pse-
cutorib⁹ et impēdētib⁹ passiōibus cru-
ciat⁹ aut mortis hūana ifirmitas pa-
titur. Hoc em̄ itelligim⁹ qā i isto psal-
mo vox martir appaēt. Nāz alio mō
dicitur extasis. cū mēs nō pauore alie-
natur. sed aliq̄ inspiratiōe revelatiōis
assumitur. Ego at̄ dixi in extasi mea o-
mīs homo mēdar. Cōterritus em̄ res-
perit infirmitatē suā. et vidit nō de se
sibi eē p̄sumēdū. Quātū em̄ ad ipsum
hoiēm p̄tiēt mēdar est. sed grā dei ve-
rax effectus est. ne pressuris inimico-
rū cedēs nō loq̄retur qd̄ crediderat.
sed negaret. sicut petro accidit. qm̄ de
se p̄sumpserat. et docēd⁹ erat de hoīe
nō eē p̄sumēdū. et si de homiē nō dēt
quisq̄ p̄sumē. utiq̄ nec de seip̄o. qā
homo est. Bene ergo iste vidit in pa-
uore suo oēm hoiēm esse mēdace. qā
et illi q̄ nullo pauore vanescūt. ne p̄-
sequētib⁹ cedēdo mētiātur. munerib⁹
dei tales sunt nō virib⁹ suis. Proinde
verissime dictū ē. oīs homo mēdar.
sed deus verax q̄ ait. ego dixi dñs est is
et fili⁹ altissimi oēs. vos at̄ sicut hoīes
moriemini. et sicut vnus ex principi-
bus cadetis. Cōsolatur hūiles et implet
eos nō solū fide credēde. sed etiā fidu-
cia p̄dicāde vitatis si pseuerātes sub-
dātur deo. nec imitētur vnū ex p̄ncipi-
bus dyabolū q̄ in veritate nō stetit et
cecidit. Si em̄ omnis homo mēdar.
in tantum nō erūt mēdaces in quātū
nō erūt homines. quoniam dñs erunt
et fili⁹ altissimi. Hoc itaq̄ cōsiderās
deuotissimus ppl⁹ fidelium testium
quomodo infirmitatem humanam
dei misericordiā non relinquit. in cu-
ius infirmitatis pauore dictum est.
omnis homo mēdar. quomodo cō-
sōletur humiles et impleat spiritu fi-

ducie frepidātes. ut pene mortuo cor-
de reuiuiscāt. ne in semetip̄is fidētes
sint. sed in eo q̄ suscitāt mortuos. et lin-
guas infantium facit disertas q̄ ait.
cū at̄ tradēt vos nolite cogitatē quo-
modo aut quid loq̄mini. Dabitur ei
vob̄ i illa hora qd̄ loq̄mini nō ei vos
estis qui loquimini sed spirit⁹ patris
vestri qui loquitur in vobis. Hec ḡ
oīa cōsiderās ille q̄ dixerat ego dixi in
pauore meo omnis homo mēdar. et
vidēs grā dñi se factum veracem.

Quid retribuā inq̄o dñō p̄ oīb⁹ que
retribuit michi. Nō ait p̄ oībus q̄ tri-
buit michi s; p̄ oīb⁹ q̄ retribuit michi.
Que igitur precesserāt hoīs. ut om̄ū
donorū dei nō attributio sed retributio
vocari possit. Que p̄cesserāt hoīs ni-
si pccā. Retribuit ḡ de⁹ bona p̄ mal⁹
cui homiēs retribuit mala p̄ bonia.
Hec em̄ retribuerūt qui dixerūt. hic
est heres venite occidamus eum.

Sed q̄rit iste qd̄ retribuāt dñō et non
inuenit nisi ex eis que ipse dñs retri-
buit. **C**alicem inq̄ salutaris accipi-
am et nomē dñi inuocabo. **H**omo
pccō tuo mēdar. dono dei verax et iō-
iam non homo. quis tibi dedit calicē
salutaris. quem accipiens et inuocās
nomen domini retribuens ei p̄ om̄-
nibus que retribuit tibi. **Q**uis nisi
ille qui ait. potestis bibere calicē quē
ego hibiturus sum. Quis tibi dedit
imitari passioēs suas. nisi q̄ p̄ te pas-
sus est prior. Ideoq̄. **R**eciosā in
cōspectu dñi mors sed⁹ eius. Emit ei
eam sanguinē suo quē prior fudit pro
salute seruorū. ne p̄ dñi nomine ser-
ui fundere dubitarēt. qd̄ tamē eorum
nō dñi vtilitate p̄ficeret. Cōfiteātur
itaq̄ cōditionē suā m̄cipium. tanto
p̄cio cōpatū et dicat. **O** domiē ego
seruus tuus. ego seruus tu⁹ et fili⁹ an-
cille tue. Ergo et emptus est et vnacu-

An quia vernaculus est ppter peccm
fuge sue deponatur? Ideo emptus q̄a
redemptus ē: Fili⁹ em̄ ē ancille scōz q̄o
omnis creatura subdita creatori est.
et verissimo dño verissimū debet sa-
mulatum: Quē cum exhibet libera ē.
hāc accipiēs a dño grām. vt ei nō ne-
cessitate sed volūtate deseruiat Ergo
iste fili⁹ ē ih̄lm celestis q̄ sursum est.
mater oīm nostruz libera Et libera q̄
de peccō. sed ancilla iusticie Cuius filijs
adhuc peregrinātibz dicitur. vos in
libertate vocati estis. sed rursus eos
seruos facit dicēs: sed in caritate ser-
uite inuicē Quib⁹ item dicitur. cū ser-
ui eratis peccō. liberi eratis a iusticia.
nūc vero liberati a peccō facti at serui
deo habetis fructū v̄m in sanctifica-
tionem. finē vero vitā eternā Dicat q̄
deo seru⁹ iste Multi se martires di-
cūt. multi seruos tuos. q̄a nomē tuū
habēt in varijs heresibus et errorib⁹.
sed quia pter eccliam tuā sunt. nō sunt
filij ancille tue. ego at seruus tuus et fi-
lius ancille tue. **D**isrupisti vincula
mea tibi sacrificabo sacrificiū laudis:
Neq; em̄ inuēio vlla merita mea. qm̄
tu disrupisti vincula mea. iō sacrificiū
laudis tibi debeo. q̄a et si gloriabor q̄
seru⁹ tu⁹ sum et fili⁹ ancille tue. nō i me.
sed in te dño meo gloriabor. q̄ disru-
pisti vincula mea. vt a fuga rediēs re-
ligarer tibi **V**ota mea dño reddam
Que vota redditurus es. q̄s vouisti
victimas. q̄ incēsa. q̄ holocausta? An
ad illd respicis qm̄ paulo añ dixisti. ca-
licē salutaris accipiā et nomē dñi iuo-
cabo et tibi sacrificabo sacrificiū lau-
dis: Et reuera q̄squis bñ cogitat qd
voueat dño et q̄ vota reddat. seip⁹ vo-
ueat. seipm reddat. h̄ exigitur. h̄ debet
Inspecto nūmo dñs dicit. reddite ce-
sari q̄ cesaris sunt. et deo q̄ dei sūt Y ma-
go sua redditur cesari ymago sua red-

datur deo Sed qui meminit nō solū
seruum se esse dei. sed et filium ancille
dei. videt vbi reddat vota sua. cōfor-
matus xp̄isto p calicem salutaris

In atrijs inquit domus dñi. Que
domus dei est. hec ancilla dei est. Et q̄
domus dei. nisi omnis ppl⁹ eius:

Ideo sequitur **I**n cōspectu omnis
ppli eius Et aptius iam nomiāt ip̄az
matrem Quid est em̄ aliud ppl⁹ ei⁹.
nisi quod sequitur: **I**n medio tui
ih̄lm: Tūc est em̄ quod redditur gra-
tū. si de pace atq; in pace reddatur:

Qui aut filij huius ancille nō sunt. bel-
lū q̄ pacem potius amauerūt Ne q̄s
aut existimet atria. dom⁹ dñi et oēm
pplm eius iudeos significari. q̄a ita
clausit iste psalmus vt diceret in me-
dio tui iherusalem. cuius nomie car-
nales israhelites glorianur: Audi se-
quētem psalmum qui quatuor versi-
culis continetur:

ExPLICIT psalmus c. xv. Incipit ps
centesimus xvi:

Audate dñm oēs gētes. lau-
date eum oēs ppli: Hec sūt atri-
a dom⁹ dñi ille oīs ppl⁹ ei⁹. h̄ v̄eā ihe-
rusalē Audiāt magis illi q̄ hui⁹ citatis
filij eē noluerūt. cū se ab oīm gētium
cōmuniōe p̄ciderūt **O**m̄ cōfirmata
ē sup nos miā ei⁹ et vitas dñi maēt in
eternū Hec sunt duo illa miā et vitas
q̄ in cētesimo tciodecimo psalmo me-
morie cōmēdāda cōmonui **C**ōfirma-
ta ē at sup nos miā dñi. cū ei⁹ nōi per
qd liberati sum⁹ iūmicaz gētū rabida
ora cesserūt et vitas dñi maēt in eternū.
siue in eis q̄ p̄misit iustis. siue in eis q̄
minatus est impijs:

Expl. ps c. xvi. incipit ps c. xvii:

Audiuius fr̄es admonētem.
nos atq; hortātem sp̄m sc̄m.
vt sacrificiū cōfessiōis offeram⁹ deo.
Cōfessio at̄ vt laudis eius ē vel pccō
rū nr̄ōꝝ. Et illa qdē cōfessio q̄ peccata
nostra deo cōfitemur. oib⁹ nota est.
ita vt hāc solā dici cōfessioēm in scrip
turis sanctis minus erudita estimet
multitudo: Nā vbi h̄ vbum lectoris
ore sonuerit cōtinuo strepitus pius
pectora tūdetiū cōsequitur. Sed debet
advertere quomodo dictū sit in alio
psalmo. quoniam ingrediar in locū
tabernaculi amirabilis vsq; ad domū
dei. in voce exultatiōis et cōfessionis
soni festiuitatē celebrātis. Hic ei cer
te māifestū ē voce cōfessiōis et sonum
nō ad merorē penitēcie. sed ad leticiā
festiuitatis celeberrime ptinere: Aut
si de tā māifesto testiōio q̄sq; adhuc
dubitat. qd dicturus ē ad illud quod i
ecclesiastico scriptū ē. b̄ndicite dñm
oia opa ipsius date nōi ipsi⁹ magnifi
cēciā. et cōfitemi in laudē ipsi⁹ in cāti
cis labioꝝ et in cytharis. et sic dicite in
cōfessiōe qm̄ oia opa dñi bōa nimis:
Hic certe nullus vel tardissim⁹ abigit
cōfessionē in dei laudib⁹ p̄oi. nisi for
te tāta est in cuiusq; mēte puerilitas.
vt dicere audeat etiā ipm dñm ihm
ppristum pccā sua patri esse cōfessum
Quod si aliquis impius ppter nomē
cōfessiōis temptaret obicere. facili
me refelleretur ipsa cōtextiōe vborū.
Sic em̄ loq̄tur cōfiteor iqt tibi pater
dñe celi et terre. q̄ abscondisti hec a sapi
ētibus et prudētib⁹. et revelasti ea p
uulis. ita pater quoniā sic placitū fuit
corā te Quis nō eū intelligat in laude
patris hec dicere Quis nō videat istā
cōfessioēm nō ad dolorē cordis. s; ad
gaudiū ptinē. cū etiā p̄cesserit euāge
lista dicēs. in ipsa hora. exultauit spi
ritu sancto et dixit. cōfiteor et tibi pat̄:

Qua ppter karissimi qm̄ nūllomō
ōnino dubitādū tot cōgruētibus tes
timonijs. quorum similia in scriptu
ris p vosp̄os potestis advertere. n̄
tātū in peccatis. sed et in laudib⁹ dei.
cōfessionē diuinis litteris solere no
miāri. quid cōgruētius i hoc psalmo
quando allā cātamus. qd est laudate
dominū. nos ammoneri intelligim⁹
cum audimus:

Psalmus:

Confitemi dño. Quoniā idip̄
scilicet vt laudem⁹ deū. nō po
tuit laus dei breu⁹ explicari q̄ vt dice
retur: Quoniā bonus est Quid sit
grādius ista breuitate nō video. cum
ita sit ppriū deo qd bonus est. vt a q̄
dā cōpellat⁹ ipse fili⁹ dei cū audiret.
magister bone. ab eo scilicet q̄ carnē e
ius intues et diuinitatis plenitudinē
nō intelligēs. solū hoiēm arbitrabat⁹
respōderet. quid me interrogas d bo
no: Nemo bon⁹ nisi vnus de⁹ Quid
est aliud dicere. si me bonū vis at pel
laē intellige deū: Sed qm̄ pp̄lo dicit⁹
in prenūciatiōe futuroꝝ liberato ab
ōni labore et captiuitate pegriatiōis.
et ab ōni pmixtiōe iniquoꝝ qd ei per
grām dei prestitum est nō solum nō
retribuētis mala p malis. sed etiam
retribuētis bona p malis. cōuenien
tissime adiūctū est Quoniam in se
culum misericordia eius: Dicat autē
domus israhel. qm̄ bonus. qm̄ in se
culū misericordia eius: Dicat autē do
mus aaron. qm̄ in seculū misericordi
a eius Dicāt nūc om̄s q̄ timēt dñm.
qm̄ in seculū misericordia eius: Re
cognoscitis credo karissimi q̄ sit do
mus israhel. que sit domus aaron. et
quoniam vtriq; sunt timētes dñm:
Ipsi em̄ sunt pusilli cū magnis iam i

magnis. iā in alio psalmo bñ infirma
ti cordibus vris quorū numero nos
oēs in eius grā qui bonus ē. et in secu
lum miā eius sociat os eē gaudeam⁹
qm̄ exauditi sunt qui dixerūt. adiciat
dñs super vos et sup filios vros vt il
rahelitis in xpm̄ credentibz ex quorū
numero sunt apostoli prēs nostri et
ad eminentiam pfcōp et ad obediē
tiam puuloz adiūgeretur numerus
gentiū vt dicam⁹ oēs facti vnum in
xpo: facti vn⁹ grex sub pastore vno.
et corpus illi⁹ capitis tq̄ vnus hō di
cam⁹. **I**n tribulatiōe inuocauit do
minum et exaudiuit me in latitudine
Angustia nrē tribulationis fuit: la
tudo at quo trāsm⁹ nō habet ter
minum Quis em̄ accusabit adūsus e
lectos dei? **D**ñs michi adiutor est
nō timebo quid faciat michi hō Sed
nūquid hoīes solos habet inimicos
eccā! Quid ē homo carni et sanguini
deditus nisi caro et sanguis: Sed ait
apls. nō est nobis colluctatio adū
sus carnem et sanguinem. s; adūsus
pncipes et rcōres mūdi tenebrarum
harum id ē rcōres inimicoz mundū
istū diligentium et ppter ea tenebra
rum: qz et nos fuimus aliqui tenebre
nūc at lux in dño Adūsus spūalia in
quit nequicie in celestibz id ē dyabo
lum et angelos ei⁹: quē dyabolū alio
loco dicit principem ptātis aeris hu
ius Audi ergo quod scq̄tur **D**ñs nū
adiutor et ego despiciā inimicos me
os Et quolibet genere inimici exur
gant huc ex numero maloꝝ hōim. si
ue ex numero maloꝝ angeloꝝ: in do
mini adiutorio despicientur cui cōfi
temur laudem cui cantam⁹ alla Des
pectis at inimicis nō sic michi tanq̄
bonus hō se amic⁹ opponat: vt in se
spem meā iubeat collocari **B**onū
est em̄ pfidere in dño q̄ confidere in

hoīe **N**ec quisq̄ scdm̄ quēdam mo
dū dici potest angel⁹ bonus sic a me
cogitetur vt in eo pfidere debeā ne
mo em̄ bonus nisi solus de⁹ et cū vi
deretur adiuuare homo vel angelus
cū hoc vera dilciōne faciunt: ille per
eos facit quieos p modo eorū bo
nos fecit. **B**onu est ergo sp̄are in
domino: qm̄ sperare in pncipibz **N**ā
et angeli dicti sunt principes: sicut in
daniele legim⁹. michael princeps vꝝ
Omnes gētes circūdederunt me
et in noiē dñi vltus sum eos Circum
dantes circūdederunt me: et in nomi
ne domini vltus sum eos Qd ait om
nes gētes circūdederunt me. et in no
mine dñi vlt⁹ sum eos: significat ec
clesie labores atq; victoriā S; q̄si
causa q̄reretur vñ tanta mala supare
potuerit respectū est ad exemplū et
dixit qd primo passa sit in capite suo
addendo qd sequitur circūdantes cir
cūdederunt me Et bñ ibi nō repetitū
est omnes gentes: qd a iudeis solis
factum ē Et in noiē dñi vltus sum e
os qz et illic ipe pius ppl⁹ qd est cor
pus xpi psecutores senserit de e⁹ ge
nere caro illa suspensa est: p quo fac
tum est quicqd ab illa interiore diui
nitate p exteriorē carnē vtute im
mortaliter factū est **C**ircūdedē
me sicut apes fauum et exarserūt si
cut ignis in spinis: et in noiē dñi vlt⁹
sum eos **H**ic iam ex ordine gestarū
rerum ecā vboꝝ ordo cōtexitur **N**ā
ipm̄ dñm caput eccē recte accipimus
circūdatum a psecutoribz: sicut circū
dant apes fauum Quid em̄ ab igno
rantibus gestum sit: mystica sbtilita
te spūs sanct⁹ loquitur **D**el quippe
apes opantur in fauis **N**esciētes at
psecutores domini fecerūt eū nobis
in passione dulciorem vt gustem⁹ et
videamus q̄ suauis ē dñs: qui mor
II i

tuus est propter delicta nr̃a et resur-
rexit propter iustificationē nostrāz
Iā vero qđ seq̃tur exarserūt velut ig-
nis in spinis in ei⁹ corpore h̃ ē in po-
pulo vbiq; diffuso meli⁹ intelligitur
quē circūdederūt ōnes gentes cū sit
collectus de omnibz gentibz Exarse-
runt quippe velut ignis in spinis qñ
peccatricē carnē atq; hui⁹ mortalis vi-
te molestissimas cōpunctiones pse-
cutionis incendio cremauerūt Et in
nomine inq̃t dñi ultus sum eos siue
qz īpī malicia que in eis iustos pse-
quebatur extincta xp̃iano pplō soci-
ati sunt: siue qz ceteri eoz qui p̃temp-
serunt hoc tpe vocantis miām veri-
tatem iudicantis in fine sensuri sunt
Anq̃m cum ul⁹ harene impulsus
sum vt caderē et domin⁹ suscepit me
Quāuis em̃ eet iam magna multitu-
do credentiū quasi harene innumera-
bili cōparanda et in vnā societate t̃q;
in cumulū ducta tñ quid ē hō n̄ quod
memores ei⁹ Nō dicit habūdantiā
numeri mei Numer⁹ gentiū sup̃are
nō valuit: sed dñs inquit suscepit me
Multitudinē ergo fideliū in vnita-
te fidei filī habitantē. p̃secutio gentiū
quo impelleret vt deiceret nō habe-
bat qñ in eū creditū est q̃ et singulos
et oēs vbiq; suscipet qz in eis inuocā-
tibus nusq; deesse potuisset **F**orti-
tudo mea et laudatio mea dñs: et fac-
tus est michi in salutem Qui ergo ca-
dunt cū impelluntur. nisi qui sua sibi
fortitudo et sua sibi volūt eē laudati-
o: Nullus q̃ppe in certamine cadit n̄
cui⁹ fortitudo et laudatio cadit Qua
propter cui⁹ fortitudo et laudatio ē
dñs: tam nō cadit q̃ nō cadit dñs Et
iō eis factus ē in salutem nō qz ip̃e a-
liquid factus ē qđ añ non erat sed qz
ip̃i cū in eum crederent qđ non erant
facti sunt etiam ip̃e non sibi s; illis qđ

auerfis a se nō erat salus cepit eē cō-
uersis **O**portet etiam salutis in ta-
bernaculis iustoz: vbi vocē meroria
et exerciū putabant eē qui in eoz corpa
seueiebant Nō em̃ sentiebant interio-
ra gaudia scōz de spe futura Vñ et a
postolus dicit qñ tristes sp̃ aut gau-
dentes et iterū. nō solum at̃ sed etiam
glāmur inq̃t in tribulationibz **D**ex-
tera domini fecit vtutem Quā vtu-
tem dicit: **D**extera inq̃t dñi exalta-
uit me Magna vtus exaltare humi-
lem deificare mortalem: p̃bere de in-
firmitate p̃fectionē. de subiiectione
glām de passione victoriā. dare auxi-
lium de tribulatioē. vt afflictis vera
salus dei pateretur: affligentibz aut̃
vana salus hōis remaneret Magna
hec. sed quid miraris: Audi quid re-
petat Nō homo se exaltauit. nō ho-
mo se p̃fecit. non sibi hō glām dedit
nō homo vicit. non homo sibi saluti
fuit: dextera dñi fecit vtutem **N**ō
moriar sed viuā: et enarrabo opa dō-
mini At illi stragē funerū vbiq; faciē-
tes: eccām xp̃i mori arbitrabantur
Ecce nūc enarrat opa dñi vbiq; xp̃s
btōz martirum glā est Dicit vapulā-
do ferientes. paciēdo facientes di-
ligendo seuiētes Tñ cur tāta indig-
na ptulit corpus xp̃i. scā eccā. ppl̃s i
adoptionem: indicet nobis **E**men-
dans inquit emēdauit me domin⁹ et
morti nō tradidit me Nō ergo quic-
q̃m viribz suis licuisse arbitretur fre-
mit⁹ impioz nō haberet istā prātem
nisi sibi data esset desup Sepe filios
paterfamilias p̃ nequissimos seruos
emendari iubet: cū illis hereditatem
illis p̃pedes p̃paret Que est ista here-
ditas: Auri est an argenti. an gēma-
rum an fundorum amenozumq; pre-
diorum: Vide qua intretur: et agnos-
ce quid sit **A**p̃te inquit michi por-

tas iusticie. **E**cce audiuius portas
quid est intus? **I**ngressus inquit i eas
confitebor domino. Illa confessio lau-
dis est ammirabilis usque ad domum dei
in voce exultationis et confessionis so-
ni festiuitatem celebrantis. Hec est e-
terna beatitudo iustorum: quia beati sunt
qui inhabitant in domo dei in secula
scilicet laudantes eum. Sed vide quem
admodum intretur in portas iusticie.
Hec porte domini inquit: iusti in-
trabunt in eas. Has saltem nemo in-
trat iniustus in illam inquit que non re-
cipit in circuitu ubi dicitur canes ite-
foris canes fortassis quod in longinqua
pereginatione mea inhabitaui cum ta-
bernaculis cedar et cum hiis qui ode-
rant pacem eram pacificus. Pertuli
usque in finem permixtionem malorum
sed hec porte domini. iusti intrabunt in eas.
Confitebor tibi domine quoniam ex-
audisti me: et factus es michi in salu-
tem. Quam sepe auditur laudis esse ista
confessio. non vulnera medico offidens
sed de percepta sanitate gratias agens.
Ipse autem medicus salus est. ad istud di-
cimus. **L**apidem quem reprobauerunt
edificantes. Nam hic factus est
in caput anguli ut duos conderet in
se in unum novum hominem faciens pa-
cem et commutaret utrosque in uno cor-
pore deo. circumcisionem scilicet et prepu-
cium. **N**on factum est ei id est capi-
ti anguli a domino factus est. Quoniam enim
hoc non esset factus nisi passus esset non
tamen hoc ab eis a quibus passus est factus
est. Nam illi qui edificabant reprobauerunt
sed in eo quod dominus occulte edifica-
bat fecit in caput anguli quod illi repro-
baverunt. **E**t est mirabilis in oculis
nostris. In oculis interioris hominis
in oculis credentium sperantium dili-
gentium: non in oculis carnalibus eo-
rum qui quasi hominem contempnendo

reprobauerunt. **H**ec est dies quam fe-
cit dominus. **A**deminuit iste homo se dixit
se in superioribus psalmis quoniam inclina-
uit aurem suam michi et in diebus meis in-
uocaui: dies suos commemorans pete-
res. **D**ominus modo dicit. hec est dies quam fe-
cit: id est quo in salutem dedit. **H**ic est
dies de quo dixit dominus. tempore acceptabi-
li exaudiui te et in die salutis adiuui te.
Id est dies quo ille mediator factus est
in caput anguli. **E**xultemus ergo et
iocundemur in eo. o domine saluum me
fac: o domine bene prosperare. Iterum ve-
ro quia dies salutis est saluum fac: quia de
longinqua peregrinatione reuertentes
se iungimur ab eis qui oderant pacem
cum quibus eramus pacifici et cum lo-
queremur eis debellabant nos gratis
bene prospera iter redeuntibus: quia tu
nobis factus es via. **B**enedictus enim
qui venit in nomine domini. **A**dale-
dictus ergo ille qui venit in nomine suo
sicut in euangelio dicit. ego veni in no-
mine patris mei et non accepistis me:
si alius venerit in nomine suo illum ac-
cipietis. **Q**uoniam diximus vos de domo
domini. **C**redo quod ista vox magnorum
est ad pusillos: eorum scilicet magnorum qui
verbum dei apud deum sicut in hac
vita possunt mente contingunt. et ta-
men sermonem suum propter pusillos
temperant. ut possint sinceriter dice-
re quod ait apostolus. siue enim mente
excessimus deo. siue tempantes su-
mus vobis: caritas enim christi compellit
nos. **I**psi enim pusillos benedicunt de
interiore domo domini: ubi laus illa in se-
cula sanctorum non deficit. **E**t ideo vide-
te quid inde annuncient. **D**eus dominus
et illuxit nobis: dominus ille qui venit in no-
mine domini quem reprobauerunt
edificantes et factus est in caput an-
guli. **A**d mediator ille dei et hominum homo
christus ihesus deus est equalis est pa-
tri.

tri ⁊ illuxit nobis: vt qđ credidim⁹ in
telligeremus ⁊ vobis nōdū intelligē
tibus sed iā credentibz enūciaremus
Et at ⁊ vos intelligatis **C**ōstitui
te diem festū in cōfrequentationibz
vsq; ad cornu altaris id est vsq; ad in
teriozem domū dei de q̄ vos bñdixi
mus vbi sunt altaria excelsa: cōstitui
te diem festū nō tepide ac segmter. s; in
pfrequentationibz. Ip̄a est em̄ vox
exultationis soni festiuitatē celebrā
tis: ambulantium in loco tabernacu
li āmirabilis vsq; ad domū dei. Si ei
est ibi spūale sacrificiū sempiternum
sacrificiū laudis ⁊ sacerdos sempit
ernus ē. ⁊ altare sempiternum. pacata
mens ip̄a iustoz. **H**oc apertius dici
mus fr̄es: quicūq; deū vbum intelli
gere volunt. nō eis sufficiat caro qđ
ppter eos vbum factum est vt lacte
nutrarentur nec in terra sufficiat iste
dies festus quo agnus occisus ē sed
cōstituatur in cōfrequentationibus
quousq; pueniatur exaltatis a domi
no mentibz nostris vsq; ad ei⁹ diui
nitatem interiorē qui nobis exteriorē
rem humanitatē lacte nutriendis p
bere dignatus ē. Et quid ibi aliud nisi
laudes ei⁹ cantabim⁹? Quid ibi aliud
dicemus. nisi **D**eus meus es tu ⁊
cōfitebor tibi deus me⁹ es tu et exal
tabo te. cōfitebor tibi dñe qm̄ exau
disti me ⁊ factus es michi in salutem
Nō strepitu vboz ista dicimus s; di
lectio inherens illi p semetip̄am cla
mat istā vocem ⁊ dilectio ip̄a vox est
Itaq; sicut cepit laudem ita termiat
Confitemini domino quoniā bo
nus qm̄ in seculū miscdia eius. **H**inc
cepit psalm⁹ huc definit: qm̄ sicut ab
inicio qđ deseruim⁹. ita in finem quo
redimus nō est aliquid qđ salubrius
delectet qđ laus dei ⁊ semp allā
Explicit psalmus c. xviij. **I**ncipit p

hemium de psalmo c. xviij.

D Salmos ōnes ceteros qđ
codicem psalmoz nouim⁹
cōtinere qđ eccē cōsuetudi
ne psalterium nuncupatur. p̄tim ser
mocinando in populis. p̄tim dictan
do exposui donante dñō sicut potui
psalmū v̄o centesimū octauumdecimū.
nō tam ppter ei⁹ notissimam
longitudinē. qđ ppter altitudinem
paucis cognoscibilem differebam et
cū molestissime ferrent fr̄es mei ei⁹
solius expositionem quātum ad ei⁹
dem corp⁹ psalmi p̄tinet deesse opus
culis nostris. meq; ad hoc soluendū
debitū vehementer vrgerent. diu pe
tentibz iubentibusq; nō cessi: qz quo
cienscūq; inde cogitare temptauis
vires nostre intentionis excessit. **Q**uā
to em̄ videtur aptior tanto in pfun
dior videri solet: ita vt eciam qđ fit p
fundus demonstrare nō possim. **A**lio
rum quippe qui difficile intelligūtur
eciā si in obscuritate sensus latet. ip̄a
tñ apparet obscuritas. huius at nec
ip̄a: qm̄ talem p̄bet supficiem vt lēo
rem atq; auditorem nō exp̄torem
nccarium habere credat. **E**t nūc qđ tā
dem ad p̄tractationem ei⁹ accedo qđ
in eo possim. p̄sus ignoro: spero tñ
vt aliquid possim affuturū atq; adiu
torem deum. **S**ic em̄ feci de omnibz
quecūq; sufficienter cū prius in ad in
telligendū v̄l exp̄licandū difficilia ac
pene impossibilia viderētur exposui
Statui at per sermones id agere qui
p̄feruntur in populis. qđ greci ome
lias vocant. **H**oc em̄ iustus esse ar
bitror. vt cōuentus ecclesiastici non
fraudentur eciam psalmi hui⁹ intelli
gentia cui⁹ vt aliorum delectare so
lent cātilena. **S**ed fit huc vsq; p̄hem
ium iam de ip̄o ē loquendum de quo
istud visum ē p̄loquendū

Explicit phemium Incipit sermo p
mus de eodem psalmo

A Exordio suo magnus psal-
mus iste km̃i hortat nos ad
beatitudinem quā nemo ē qui nō ex-
pectet Quis em̃ vnq̃ vlt̃ potest l' po-
tuit vlt̃ poterit inueniri .qui esse nolit
beatus : Quid igitur ea exhortatioē
opus ē ad eā rem quā sua sponte ap-
petit anim⁹ : Nam pfecto qui exhor-
tatur id agit vt excitetur volūtas ei⁹
cū quo agit ad illud ppter qd̃ exhor-
tationis adhibetur alloq̃m Vt quid
g̃ nobiscum agitur vt velim⁹ qd̃ nol-
le non possum⁹ . nisi qz quia omnes
quidē beatitudinem cōcupiscūt . s;̃
quō ad eā perueniatur plurimi nesci-
unt : Hō q;̃ hec docet iste qui dicit

Psalms

B eati imaculati in via : qui am-
bulāt in lege domini Tanq̃m diceret
Scio quid velis : beatitudinē queris
Si ergo vis eē beatus esto imacula-
tus Illud em̃ ōnes hoc at̃ pauci vo-
lunt : sine quo nō puenitur ad illd̃ qd̃
omnes volunt Sed vbi erit quisq;̃ i-
maculatus nisi in via : In qua via . ni-
si in lege domini : Ac p hoc beati im-
maculati in via qui ambulant in lege
domini . non supfluo nobis dicit⁹ : s;̃
exhortatio necessaria nostris menti-
bus adhibetur Quid em̃ boni sit ad
qd̃ multi pigri sunt . id ē imaculatos
ambulare in via q̃ lex ē domini sic of-
tenditur . cū btōs esse qui hoc faciunt
indicatur : vt propter illud qd̃ omnes
volunt eciam h̃ fiat qd̃ plurimi nolūt
Beatū quippe eē tam magnū est bo-
num : vt h̃ et boni velint et mali Nec
mirum est qd̃ boni propterea sunt bo-
ni : sed illud est mirum qd̃ eciam mali
propterea sunt mali vt sint beati Nā
quisquis libidinibz deditus . vt luxu-
ria stuprisq;̃ corrūpatur in hoc ma-

lo beatitudinem q̃rit et se miserū pu-
tat cū ad sue cōcupiscentie volunta-
tem leticiamq;̃ non puenit beatū ve-
ro nō dubitat iactare cum puenit Et
quisquis auaricie facibus inardescit
ad hoc p̃greditur quocumq;̃ mō diuici-
as vt beatus sit Inimicorū sanguinē
fundere quicūq;̃ desiderat dñationē
quisquis affectat crudelitatem suam
quisq;̃ alienis cladibus pascit : in om-
nibus sceleribz beatitudinē q̃rit Hō of-
igitur errantes ⁊ vera miseria falsaz
beatitudinem req̃rentes reuocat ad
viam . si audiatur vox ista diuina . bti
imaculati in via qui ambulāt in lege
domini . tanq̃m dicens . quo itis : De-
ritis ⁊ nescitis nō illuc itur qua p̃git
quo puenire desideratis Nā vtiq;̃ be-
ati eē cupitis . s;̃ misera sunt ⁊ ad ma-
iorem miseriam ducunt itinera ista q̃
curritis : tam magnū bonū q̃rere per
mala nolite Si ad illud puenire vul-
tis huc venite huc ite . vie puerse relin-
quite malignitatem qui non potest
relinquere beatitudinis volūtatē .
Frustra tendendo fatigamini : quo
pueniendo inquinamini Nō at̃ bea-
ti inquinati in errore qui ambulāt in
pueritate seculi : sed beati imaculati
in via qui ambulant in lege dñi Quid
porro adiungit attendite **B** eati q̃
scrutantur testimōia ei⁹ in toto cor-
de exquirunt eum Nō michi videtur
aliud h̃is ṽbis p̃memoratum btōrū
genus : q̃ illud qd̃ añ dictum ē Nam
scutari testimonia dñi ⁊ eum in toto
corde exquirere : hoc est imaculatum
in via in lege domini ambulare Deni-
q;̃ sequitur ⁊ dicit **N**on enim q̃ ope-
rantur iniquitatem in vijs ei⁹ ambu-
lauerunt Si ergo ambulantes in via
id est in lege domini ipi sunt scrutan-
tes testimonia ei⁹ ⁊ in toto corde ex-
quiretes eum pfecto qui opant⁹ ini-

ll iij

me inueniunt qui oderunt me Quo
modo igitur dicuntur querere qđ ode
runt. nisi qđ non hoc sed aliud ibi que
runt: Non enim volunt eē sapientes
in dei gloriam: sed volūt videri sapi
entes ppter hōim gloriam Quō em̃
sapiām non oderunt. qui iubet et do
cet cōtempnendum esse qđ diligunt
Proinde beati immaculati in via qā
bulant in lege domini: beati qui scru
tantur testimonia eius in toto corde
exquirunt eum Si em̃ scrutando tes
timonia ei⁹ aut in toto corde exqui
runt eum. immaculati ambulāt in lege
dñi nūquid tamen ille non scrutaba
tur testimonia eius. nec q̄rebat eum
qui dicebat. magister bone quid bo
ni faciam. vt vitam eternā cōsequar.
Sed quō eum in toto corde quesituit
cui⁹ cōsilio diuicias suas p̄tulit. quo
audito tristis abcessit: Nam ⁊ p̄ph̄a
dicit ysayas querite dñm: et cum inue
neritis eum derelinquat impius vi
as suas. ⁊ vir iniquus cogitationes
suas Querūt itaq; deum ⁊ impij ⁊ in
iqui vt eo inuento non sint impij ⁊ in
iqui Quomō ergo iam beati cum ad
huc testimonia eius scrutantur ⁊ ex
quirūt eum. cum hoc facere possunt
⁊ impij possunt ⁊ iniqui: Beatos autē
esse impios ⁊ iniquos. quis vñ impi
us dixerit aut iniquus: Ergo spe bea
tificationis beati qui p̄secutionem paciū
tur ppter iusticiā: nō propter qđ ad
est qđ diu mala paciūtur sed propter
qđ aderit qm̃ ip̄ox est regnū celoz.
Et beati qui esuriunt ⁊ sitiunt iustici
am nō qđ esuriunt ⁊ sitiunt. sed prop
ter qđ sequitur qm̃ ip̄i saturabuntur
Et beati qui plozant: nō qđ plozāt. s;̄
propter qđ seq̄tur qđ ridebūt Proinde
beati qui p̄scrutantur testiōnia eius
in toto corde exq̄runt eū nō qđ scruta
tur ⁊ exquirūt. sed qđ inuenturi sunt

quod exquirunt In toto enim corde
non negligēter exquirunt Si ergo spe
beati: fortassis etiam spe immaculati.
Nam pfecto in hac vita licet in lege
domini ambulemus licet scrutemur testi-
monia eius in toto corde requiramus eum
et si dixerimus quod peccatum non habemus
nos ipsos seducimus et veritas in
nobis non est Sed hoc diligentius in-
quirendum est Sequitur quippe. non
enim qui operantur iniquitatem in vijs
eius ambulauerunt Ex quo videri potest
qui ambulant in via domini id est in lege
domini scrutando testimonia eius et in
toto corde exquirendo eum. iam esse pos-
se immaculatos hoc est sine peccato prop-
ter verba sequentia: non enim qui operan-
tur iniquitatem in vijs eius ambulave-
runt Qui autem peccatum facit et iniquita-
tem facit ait beatus iohannes: et ad-
didit peccatum iniquitas est Sed iam
sermo iste claudendus est: nec in agnus-
tum tanta questio coartanda

Explicit sermo primus Incipit sermo

Secundus
Scriptum est et legitur et verum
est in hoc psalmo Non enim qui operan-
tur iniquitatem in vijs eius ambulave-
runt Sed elaborandum est opitulante
deo in cuius manu sunt et nos et fimo-
nes nostri: ne recte dictum non recte in-
tellectum lectorem auditorem perturbet
Hucusque cauendum est plus habet
contra pelagianistas Cauendum est enim
ne omnes sancti quorum illa vox est si dixe-
rimus quia peccatum non habemus nos
ipsos seducimus et veritas in nobis non
est aut non poterunt ambulare in vijs
domini quoniam peccatum iniquitas est. et
qui operantur iniquitatem non utique in
vijs eius ambulauerunt. aut quod dubium
non est eos ambulare in vijs domini non
credantur habere peccatum: quod percul-
dubio falsum est Neque enim propter arro-

gantiam superbiamque vitandam scrip-
tum est. si dixerimus quod peccatum non
habemus nos ipsos seducimus. alioquin
non adderetur et veritas in nobis non est
sed diceretur humilitas in nobis non
est: praesertim quia sequitur vnde iste sen-
sus clarius illustretur omnesque auferat
dubitationis ambages Cum enim huius bea-
tus iohannes dixisset adiunxit Si autem
confessi fuerimus peccata nostra: fidelis
est et iustus qui nobis peccata nostra di-
mittat. et mundet nos ab omni iniqui-
tate Quid hic dicit? Quid contradicit
damnabilis impietatis elatio? Si enim
propter arrogantiam vitandam non
propter veritatem fatendam non dicunt
sancti se non habere peccatum: quid est
quod confitentur ut remissionem munda-
tionemque mereantur hanc. et hoc fit
ut arrogantia deuinetur: Quod ergo im-
petrabitur peccatorum vera mundatio
quorum est falsa confessio? Conticescat
igitur et arescat elatio feneas superbo-
rum seipsam seducens. que in auribus
hominum simulata humilitate dicit se ha-
bere peccatum: in corde autem suo impia
elatione dicit se non habere peccatum
Qui enim hoc dicunt seipsos seducunt: et
veritas in eis non est Sed quoniam in auri-
bus hominum hoc dicunt: non tamen seipsos
sed et alios quosque doctrine insane per-
uersitate seducunt Cum vero id in cor-
de suo dicunt. illic seipsos seducunt il-
lic in eis veritas non est: ac per hoc se
ipsos in corde seducunt et in suo co-
de veritatis lumen amittunt Excla-
met autem sancta familia christi fructificans et
crescens in universo mundo humiliter
verax et veraciter humilis exclamet i-
am si dixerimus quod peccatum non habemus
nos ipsos seducimus et veritas in
nobis non est Quod si confessi fuerimus
delicta nostra: fidelis est et iustus ut di-
mittat nobis peccata nostra et mun-

Il nq

det nos ab omni iniquitate Hec ut dicuntur ita sentiantur Tunc enim erit humilitas vera si non sola ostendat in lingua: ut simus secundum apostolum non alta sapientes, sed humilibus consentientes: quod non fit ore sed corde. Ypocrita si dicis te habere cum credas te non habere peccatum: foris fingis humilitatem, intus amplecteris vanitatem. Ergo et in ore et in corde non habes veritatem. Quid tibi prodest videri hominibus humile esse quod dicis, si deus videt altum esse quod sapis? Certe si auribus divinum insonaret oraculum non li altum dicere: nec sic immerito dampnaberis, si humilis in ore coram hominibus et altum in corde coram domino loqueris. Cum deo audias noli altum sapere sed time, non enim ait dicere sed sapere, cur non etiam intus es humilis ubi sapis? An ideo mens altitudine inflatur ut humilitatem lingua mentiat? Legis vel audias noli altum sapere sed time, et tu in altum sapis altum ut te peccatum existimes non habere? ac per hoc quia non vis timere nichil tibi aliud remanet quam timere. Et unde inquis scriptum est, non enim qui operantur iniquitatem in viis eius ambulaverunt? An deo sancti domini non ambulant in viis domini? Quod si ambulant inquit: non operantur iniquitatem Si non operantur iniquitatem non habent peccatum quoniam peccatum iniquitas est. Exurge in adiutorium michi domine ihesu: et contra hereticum superbientem opitulari michi per apostolum confidentem. Ecce ubi est homo tuus exinanientes se ut impleatur te. Spiritum audiamus fratres carissimi ipsum de hac questione si placet: immo quod placet interrogemus. Dic nobis paulus beatissime utrum ambulaveris in viis domini

cum in carne adhuc viueres. Rnde dic. Et vnde dicebam? Verumtamen in quod pervenimus in eo ambulemus. Vnde dicebam? Nunquid circumvenit vos titus? Nonne eodem spiritu ambulavimus? Nonne huiusdem vestigiis? Vnde dicebam? Quidiu sumus in corpore peregrinamur a domino. Per fidem enim ambulamur non per spiritum. Que certior via domini quam fides ex qua iustus vivit? In cuius alterius vie itinere ad superna tendebam quam dicebam vnde autem que retro oblitus in ea que ante sunt extensus, secundum intentionem sequor ad palmam superne vocationis dei in christo ihesu. Postremo in qua alia via cucurreram quando dicebam bonum certamen certavi, cursum consummaui. Satis sunt ista responsa quibus apostolum paulum in viis domini ambulasse dicimus sed ab illo et aliud inquiramus. Dic obsecro o paulus quando adhuc in carne vivens in viis domini ambulabas, habebas peccatum an sine peccato eras? Audiamus utrumque seipsum seducat an deo quod beatus iohannes eius coapostolus sapiat: quoniam veritas erat in eis. Hic deo respondet, non legistis ubi confiteor dicens non enim quod volo facio bonum, sed quod nolo malum hoc ago. Et si audivimus. Nam itaque illud interrogaemus. Quomodo in viis domini ambulabas, si malum quod volebas hoc agebas, cum psalmus sanctus intonat dicens non enim qui operantur iniquitatem in viis eius ambulaverunt. Audi continuo ridentem per sententiam consequentem. Si quod nolo inquit ego hoc facio: iam ego non oportet illud, sed quod habitat in me peccatum. Ecce quem admodum qui ambulant in viis domini non operantur peccatum, et tamen non sunt sine peccato: quod iam non ipsi

operantur illud sed quod habitat in
eis peccatum. Hic dicit aliquis Quo
modo agebat qđ nolebat malum. et
quomodo ipse non id agebat. sed qđ
habitabat in illo peccatu? Interim
iam ista questio soluta est: satisq; ap
paruit scripture auctoritate canoni
ce fieri posse. vt ambulantes in vijs
domini quis non sint sine peccato si
tamen id operantur ipsi. non enim qui
opantur iniquitatem hoc est pecca
tum quia peccatum iniquitas est. in
vijs eius ambulauerunt. Nam vđ qua
ratione possit intelligi et agens illud
propter corpus mortis huius in quo lex
peccati habitat et nō ipse agens illud
propter vias domini in quibus am
bulat alius sermo necessari⁹ ē. qz iste
claudendus est

Explicit sermo secund⁹ Incipit ser
mo tercius

Propter id quod in psalmo is
to scriptum est. non enim qui
opantur iniquitatem in vijs ei⁹ am
bulauerunt quoniam peccatum iniq
tas est sicut iohannes apostolus di
cit. exorta difficilis questio quomo
do possunt sancti in hac vita et nō ēē
sine peccato quia et illud verum est si
dixerimus quia peccatum non habe
mus. nos ipsos seducimus. et veritas
in nobis nō est: et tamen ambularēt
vias domini quas non ambulāt qui
opantur iniquitatem soluta ē dicen
te aplo paulo. iam non ego operor
illud sed id quod in me habitat pecca
tum Quomodo enim est sine pecca
to in quo habitat peccatum: Ambu
lat tamen vias domini quas nō am
bulant qui opantur iniquitatem: qz
iam nō ipse opatur illud s; quod in eo
habitat peccatum Verūptamen ita
soluta est questio ista vt difficilior al
tera nasceretur: quomodo agat ho

mo quod ipse non agit Vtrumq; enim
dixit et nō quod volo ago: et nō ego
operor illud sed quod habitat in me
peccatum. Vnde intelligere debem⁹
quādo peccatum quod habitat i no
bis opatur in nobis tunc nos id nō
opari quando nequaquam ei voluntas
nostra cōsentit et tenet etiam corpo
ris mēbra vt non obediāt desiderijs
eius Quid enim opatur peccatū no
lentibus nobis nisi sola illicita desi
deria? Quibus si voluntatis non ad
hibeatur assensus: mouetur quidem
non nullus affectus sed nullus ei re
laxatur effectus Hoc precepit idem
apostolus vbi dicit. nō ergo regnet
peccatum in vestro mortali corpore
ad obediendum desiderijs ei⁹ nec ex
hibeatis membra vestra arma iniq
tatis peccō Sunt itaq; desideria pec
cati quibus nos prohibuit obedire.
Opantur g; peccm h; desideria quib; si
obedimus et nos opamur Si at ob
temperantes aplo nō obedi⁹ eis:
nō illd nos opamur sed qđ in nobis
habitat peccatum Si autem deside
ria nulla haberemus illicita: nec nos
nec peccm mali aliqd oparetur in nob
Adotū porro illiciti desiderij cui nō
obediendo nō eū nos opamur. id et
nos agere dicimur qm nō ē nature vi
gor aliene s; languor ē nrē a q̄lāguo
re ommodo salui erimus cum et ani
mo et corpe imortales facti fuerim⁹
Quapropter et quia in vijs domini
ambulamus nō obedi⁹ desiderijs
peccati et qz non sum⁹ sine peccō habe
mus desideria peccati ac p hā nos ea nō
opamur nō eis obediēdo s; qđ i nob
hīcat peccm eadem pmouendo Non
enī qui operantur iniquitatem id est
obediūt desiderijs peccati in vijs do
mini ambulauerunt Sed adhuc que
rendum ē que petamus dimitti nob

quando dicimus deo dimitte nobis
debita nostra. utrum que nos opera
mur quando peccati desiderijs obe
dimus. an ipsa desideria nobis dimit
ti volumus que nos non operamur
sed quod habitat in nobis peccatum.
Quantum quidem ego sapere pos
sum languoris illius et infirmitatis
unde illicita desideria commouent quod
peccatum appellat apostolus. vniu
sus reatus sacramento baptismatis
est solutus cum omnibus que illi obe
dientes fecimus. diximus cogitavi
mus nec deinceps nobis languor il
le obesset quous inesset si desiderijs e
illicitis nullis unquam obedientiam pre
beremus siue operatione siue locutio
ne siue tacita assensione donec etiam
ipse sanaretur cum id quod poscimus
esset impletum siue dicentes veniat
regnum tuum siue dicentes libera nos
a malo: sed quoniam temptatio est
vita humana super terram etiam si a
criminibus longe simus non tamen
deest ubi desiderijs peccati vel facto
vel dicto vel cogitatu obediamus qua
do aduersus maiora vigilantibus que
dam incautis minuta surrepuit Que
si aduersus nos colligantur et si non
singula suis motibus conterunt om
nia tamen aceruo nos obruunt et prop
ter hoc etiam hi qui ambulant in vijs
domini dicunt. dimitte nobis debita
nostra. quoniam ad vias domini et
ipsa oratio pertinet et ipsa confessio quam
uis non ad ea peccata pertineant Ita
quod in vias domini quas omnes fides una
complectitur qua in eum creditur qui ius
tificat impius: qui etiam dixit ego sum
via nemo peccatum operatur sed confi
tetur Deuiat ergo cum peccat et ideo
peccatum vie non tribuitur quod a de
uiante committitur sed in via fidei pro
non peccantibus habetur quibus pec

cata non imputatur de quibus apos
tolus paulus iusticiam fidei comen
dans in psalmo scriptum esse mon
strauit. beati quorum remisse sunt in
iquitates et quorum tecta sunt pecca
ta: beatus vir cui non imputauit do
minus peccatum Hoc prestant vie
domini: ac per hoc quoniam iustus
ex fide viuit. ab ista via domini illa a
lienat iniquitas que est infidelitas In
hac autem via id est in fide pia quis
ambulat aut peccatum non operatur
aut si quod a deuiante committitur prop
ter viam non imputatur et tanquam non
fuerit operatus accipitur Et ideo be
ne etiam sic intelligitur non enim qui
operatur iniquitatem in vijs eius am
bulauerunt: ut hanc iniquitatem fig
nificauerit que recedit a fide aut non
accedit ad fidem Quoadmodum enim
ait dominus de iudeis. si non venis
sem peccatum non haberent nec utique
sine ullo peccato erant antequam cris
tus veniret in carne et ex quo venit ce
perunt habere peccatum sed quodam peccatum cer
tum id est infidelitatem intelligi voluit quoniam
non crediderunt in eum ita qui operantur ini
quitatem. non quilibet sed hanc ipsam infi
delitatem non in vijs eius ambulauerunt
quod vniuere vie domini misericordia et veritas. utrumque
autem in christo est: et propter christum nusquam est Dico
enim christum ait apostolus ministrum fuisse cir
cuncisionis propter veritatem dei ad confir
mandas promissiones per misericordiam autem
super misericordiam glorificare deum In hoc igitur
misericordia quod nos redemit. in hoc veritas quod
id quod promissum impleuit et impletur est
quod promittit Qui ergo operantur iniquitates
id est infidelitatem non in vijs eius ambulave
runt: quod in christo si crediderunt Ergo con
uertantur et in eum qui iustificat impium pie
credent atque in illo misericordiam peccatis
dimissis et veritatem completis promissis
hoc est vniuere vias domini inueni

ant: in quibz ambulantes nō opant^r
iniquitatem qz non tenebunt infide-
litatem. sed fidem que per dilectionē
opatur et cui peccatū nō imputatur

ExPLICIT sermo terci⁹ Incipit qrt⁹.

Quis ē carissimī q̄ domino di-
cit. **T**u p̄cepisti mādata tua
custodiri nimis. utinā dirigātur vie
mee ad custodiendas iustificatioēs
tuas. tunc nō pfundar dum respicio
in omnia mādata tua. Quis ē qui h̄
dicit. nisi vnū qd̄ mēbrum xp̄i p̄po-
tius vnūsum corpus xp̄i. Et quid ē
tu p̄cepisti mandata tua custodiri ni-
mis. Vtrum nimis p̄cepisti. an ni-
mis custodiri. Qd̄libet horz intelliga-
mus cōtra illā memorabilē nobilēqz
sententiam h̄ dictum videtur: quam
greci laudant in sapientibus suis. et
latini laudando cōsentiūt. ne quid ni-
mis Si em̄ hoc verum est ut ne quid
nimis fiat. quō verum est qd̄ hic dici-
tur. tu p̄cepisti mandata tua custodi-
ri nimis. Qñ deus aliqd̄ vel nimis p̄-
ciperet vel custodiri nimis. si ōne ni-
mum rēphensione dignum eēt. Di-
ceremus ergo nos nulla grecorū sa-
pientium auctoritate terreri. intuen-
tes qd̄ scriptus ē. nōne stultam fecit
deus sapientiam hui⁹ mūdi. Et po-
tius istam sententiā falsam eē crede-
remus qua dictum ē. ne quid nimis.
q̄ diuinū eloqum vbi legim⁹ atqz cā-
tamus. tu p̄cepisti mādata tua cus-
todiri nimis. nisi nos nō greca elati-
o sed v̄a ratio reuocaret. Nimis q̄p
pe dicitur q̄cquid pl⁹ fuerit q̄ opor-
tet Nam parū et nimium duo sunt in-
ter se cōtraria. Parum ē qd̄ minus ē
q̄ oportet: et nimium plus ē q̄ opor-
tet. Horum in medio modus ē: qd̄ vi-
ditur satis ē. Cum vtiqz vtile sit in vi-
ta et moribus ut amplius q̄ oportet
nichil omnino faciam⁹. p̄fecto verā

eē sententiā ne quid nimis. fateri po-
tius q̄ negari debemus. Sed aliquā-
do latīa lingua hoc v̄bo sic abutitur:
ut nimis p̄ eo qd̄ est valde. et positū
inueniamus in l̄ris sacris et ponam⁹
in sermonibz nostris. Nam et hic tu p̄-
cepisti mandata tua custodiri nimis
nō nisi valde intelligimus si rē intel-
ligimus: et nimis te diligo si alicui ca-
rissimo dicim⁹ nō vtiqz plus q̄ opor-
tet sed valde nos diligere intelligi vo-
lumus. Deniqz illa greca sententia nō
habet h̄ verbum qd̄ hic legitur. Vbi ei
est. Utan. qd̄ est nimis. hic ē aut spō-
dra quod est valde: sed aliquando ut
diximus nimis pro eo quod est val-
de et dictum inuenimus et dicim⁹. Un-
de nonnulli etiam latini codices non
habent. tu p̄cepisti mandata tua cus-
todiri nimis sed valde. Valde itaqz p̄-
cepit hoc deus. et valde oportz dei cus-
todiri mandata. Sed humilis pietas
vel pia humilitas et fides non imme-
mor gracie. quid adiungat attendite.
Utinā inq̄t dirigantur vie mee ad cus-
todiendas iustificationes tuas. Pre-
cepisti quidem tu: sed utinā qd̄ prece-
pisti fiat michi. Vbi audis utinā. vo-
cem optantis agnosce: et agnita vo-
ce optantis. depone superbiam p̄su-
ment. Quis em̄ se dicat optare qd̄ sic
habet arbitriū ptate. ut nullo indigēs
adiumēto id possit efficē. Ergo si op-
tat hō qd̄ p̄cepit de⁹: ut det ip̄e qd̄ p̄-
cipit rogandus est de⁹ a q̄ em̄ optan-
dum ē. nisi ab illo a q̄ p̄e luminū ōne
datū optimū et oē donū p̄fectum scā
scriptura teste descendit. Propt̄ eos
āt q̄ putāt h̄ solo nos ad faciendā ius-
ticiā diuinit⁹ adiuuari qd̄ dei p̄cepta
nob̄ in noticiā p̄ferunt. ut ea p̄gnita
iā sine vlla di grā sola nrē volūtatis
viribus impleantur. non optabit di-
rigi vias suas ad custodiendas iusti-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

ficationes dei. nisi iam eius acceptis
ipso precipiente mandatis Ad hoc ei
pertinet quod premisit tu precepisti
mandata tua custodiri nimis Tāq̃
diceret Jam legē accepi iā noui tu ei
precepisti mandata tua custodiri ni-
mis: et mandata tua sancta et iusta et
bona. sed peccatum per bonū michi
operabitur mortē nisi adiuetur gra-
cia Utinam ergo dirigantur vie mee
ad custodiendas iustificationes tu-
as: tunc non cōfundar dum inspicio
in omnia mandata tua Mandata dī
siue cū leguntur siue cū memoria re-
coluntur tanq̃m speculum metuen-
dum est. scdm apostolum iacobū di-
centem: si quis auditor est verbī et nō
factor. hic cōpabitur viro considerā-
ti vultū natiuitatis sue in speculo Cō-
siderauit em̃ se et abiit: et statim obli-
tus ē qualis fuerit Qui autē p̃spererit
in legem p̃fectam libertatis et p̃man-
serit non auditor obliuiosus factus
sed factor opis: h̃ beat⁹ in facto suo
erit Talem se iste vult eē. ut inspiciat
tanq̃m in speculū mandata dei et non
cōfundatur q̃ non auditor eorū tan-
tum vult esse sed factor p̃pterea op-
tat dirigi vias suas ad custodiendas
iustificationes dei Unde dirigi n̄ gra-
cia dei: Alioquin legem dei non habe-
bit vbi gratuletur s̃ vbi cōfundatur:
si voluerit mandata inspicere q̃ nō fa-
cit **C**onfitebor inq̃t tibi domine in
directione cordis mei: in eo qđ didi-
cerim iudicia iusticie tue Non ē pec-
catoꝝ p̃fessio ista sed laudis. sicut ait
etiam ip̃e in quo peccatum nullum e-
rat cōfiteor tibi pater dñe celi et terre
et sicut scriptum ē in libro eccāstico h̃
dicetis in cōfessione opa domini vni-
uersa quoniam bona valde Confite-
bor inq̃t tibi in directione cordis mei
Utq̃ si dirigantur vie mee. p̃fitebor

tibi quoniam tu fecisti: et tua laus ē
ista non mea Tūc enim cōfitebor in
eo qđ didicerim iudicia iusticie tue si
directum cor habebō directis videli-
cet vīs meis ad custodiendas iusti-
ficationes tuas Nam quid m̄ prode-
rit qđ ea didicerim. si corde puerſo vi-
as habeo prauas: Non em̄ letabor i-
eis sed accusabor ab eis Deinde adiu-
git **I**ustificationes tuas custodi-
am Que omnia ex illo utiq̃ cōnectū-
tur quod ait. utinam dirigantur vie
mee ad custodiendas iustificationes
tuas Tunc nō cōfundar dum inspici-
o in omnia mandata tua et cōfitebor
tibi in directione cordis et iustificati-
ones tuas custodiam Sed quid ē qđ
sequitur **N**e derelinquas me vsq̃
valde vel sicut nōnulli codices habēt
vsg̃ nimis pro eo qđ est valde: Nā h̃
verbum grecum ē et hic est spōdra q̃
si relinqui se a dño velit. sed non vsg̃
valde Abit. Sed quia reliquerat de-
us mundū merito peccōrum. vsg̃ val-
de illum reliquisset. si ei nec tāq̃m me-
dicina p̃fuisset. hoc est gracia dei per
ih̃m xpm dñm nr̄m Nunc v̄o secun-
dum istam orōnem corp̃is cristi nō
eū reliquit vsg̃ ad valde: q̃ deus eār
in xpo mūdum reconcilians sibi No-
test hoc etiam sic intelligi ut eius ista
sit vox: que cum dixisset in habundā-
cia sua non moueboꝝ in eternū. velut
sua v̄tute cōfidoens. ut oñderet ei de⁹
qđ non merito ei⁹ sed in volūtate ei⁹
p̃stiterat decore eius v̄tutem. auer-
tit ab eo faciē suā. et fact⁹ ē p̃turbat⁹
Inueniēs ergo se. nec iā p̃sumēs de
se clamat: ne derelinq̃s me vsg̃ valde
Si ei derelinq̃ti ut sine adiutorio tuo
infirm⁹ appareā: noli vsg̃ valde. ne
peā Tu q̃ p̃cepisti mādata tua custo-
diri nimis. iam de ignorantia me ex-
cusare non possum sed quomā infir-

mus sum utinā dirigātur vie mee ad
custodiendas iustificationes tuas.
tūc non pfundar dū inspicio in ōnia
mandata tua. tūc cōfitebor tibi in di
rectioē cordis. in eo quod didicerim
iudicia iusticie tue. tunc iustificatio
nes tuas custodiam et si dereliquisti
me ne gloriarer in me. noli vsq; val
de et iustificatus abs te gloriabor i te
Explicit sermo quartus Incipit ser

Hmo quintus
Da v'sua k'mi isto considerare
mus in psalmo et sicut dñs donat e?
sacras lrās p'scrutemur. **I**n q cor
rigit iunior viam suam? In custodi
endo v'ba tua Interrogat se et rñdet
tibi In quo corrigit iunior viam suā
hucusq; interrogatio ē: deñ rñtio in
custodiendo v'ba tua Sed hoc loco
custoditio v'borum dei intelligenda
est opatio p'ceptoꝝ Frustra em̄ cus
todiantur memoria si nō custodiun
tur et vita Nā quidā v'ba dī tenendo
agunt ne obliuiscantur: nec agūt vi
uendo vt corrigantur Nō at ait iste
in quo exercet iunior memoriā suam
sed in quo corrigit viā suam. atq; ad
hoc rñdet in custodiēdo v'ba tua ne
q; v'lo mō dicenda ē via correcta qm̄
diu est vita p'versa S; quid sibi vult
iste iunior? Potuit em̄ dicere in quo
corrigit homo viam suā aut in q cor
rigit vir viā suam qd plerūq; in scrip
turis ita ponitur vt a sexu honorati
ori homo intelligatur mō locutiōis
quo significatur a pte totū Neq; em̄
et femina nō beata que nō abiit in cō
filio impioꝝ vbi tñ dictum est beat?
vir: hic vō nec homo ait nec vir s; iu
nior Nūquid desperandus ē senior?
Aut in alio corrigit etiam senior viā
suam q; in custodiēdo verba dei? An
forte amonitio est qua etate potissi
mum fieri debeat? Scdm illud qd ali

bi scriptum est fili a iuuentute tua ex
cipe doctrinā: et vsq; ad canos inue
nies sapientiam Est et alius intelec
tus vt ille hic agnoscat filius euan
gelicus iunior. qui pfectus a patre i
regionem longinquā. effudit substā
ciam suam viuens cū meretricib; p
dige: et postea q; porcos paut egel
tatem famēq; p'pessus. reuersusq; ē
ad semetipm et dixit. surgā et ibo ad
p'p'm meū In quo enim correxit viā
suam. nisi in custodiendo verba dei.
que tñ panem paternū esuriens cō
cupiuit? Neq; em̄ corrigeret viā suā
frater ei? senior qui patri suo dixit ec
ce tot annis seruo tibi. et nūqm̄ man
datum tuum p'terij Sumor ergo ille
correxit viam suam: quā se ita dep'ra
uasse p'uersam q; habuisse cōfessus ē
vt patri diceret. iā nō sum dign? vo
cari filius tuus Terci? vō intellect?
michi occurrit: quem quidē ego quā
tum p modulo meo sapio duob; su
perioribus añpono vt senior agnos
catur vetus homo et nou? iunior se
nior qui portat ymaginē terreni ho
minis. iunior qui celestis q; non pri
us quod spirituale est sed quod aiāle
postea spūale Sit ergo licet quilibet
quātum ad etatem p'tinet corpis. an
nosa vetustate decrepit? iunior erit
ad deum p'cepta gracie nouitate con
uersus Et in hoc corrigit iunior viā
suam in custodiendo verba ei? hoc ē
v'bum fidei quod predicamus et ipsa
est fides que per dilectionem opera
tur Sed iste iunior populus. gracie
filius. homo nouus cātator noui cā
tici. heres testamenti noui: iste iuni
or non cayn sed abel non ysmahel s;
ysaac. non esau sed israhel nō manaf
ses sed ephraym. nō hely sed samuel.
non saul sed dauid quid adiungat at
tendite **I**n toto inquit corde meo

exquisiui te: ne repellas me a man-
datis tuis Ecce orat vt adiuuetur ad
custodienda verba dī: in quo dixerat
viam suā corrigere iuniorē. Nam vti-
q; hoc est ne repellas me a mandat-
tuis Quid est enim a deo repellī nisi
non adiuuari: Mandatis quippe e-
rectis atq; arduis humana nō cōtem-
peratur infirmitas: nisi preueniens
eius adiuuet caritas Quos autē nō
adiuat hos merito phibetur repe-
lere: et tanq̃m flammea framea prohi-
beatur indigni. ne manum extendāt
ad arborem vite Quis est autē dig-
nus ex quo per vnum hominem pec-
catum intrauit in mūdum: et per pec-
catum mors: et ita ī omnes homines
pertrāhsit in quo ōnes peccauerūt:
Sed indebita dei misericordia. sana-
tur debita nostra miseria. Nam iste qui
loquitur et dicit. in toto corde meo ex-
quisiui te. et hoc vñ posset nisi eum a-
uersum ad se ipse cōuerteret cui dicit:
deus tu cōuertens viuificabis nos:
et ille pōitum q̃reret et errātem ille re-
uocaret qui dicit qd̃ p̃ierat requiram
et qd̃ errauerat reuocabo: Vñ est qd̃
et corrigit viam suā in custodiendo
ṽba dei: illo regente illo faciente Ne-
q; enim p se ipse posset: cum iheremi-
as p̃ph̃a fateatur et dicat scio dñe q̃-
niam non hōis via eius. neq; vir ibit
et corrigit viam suā Ad dñō quippe h̃
etiam iste sup̃ius optauit vbi ait vti-
nam dirigātur vie mee Et hic vbi ad-
didit. **I**n corde meo abscondi elo-
quia tua vt non peccem tibi. cōtinuo
diuinū q̃siuit auxiliū: ne in corde ei⁹
dī eloquia sine fructu absconderent:
n̄ opa iusticie seq̃rentur Cū em̄ h̃ dix-
isset adiunxit. **B**ñdict⁹ es dñe doce
me iustificationes tuas Doce dixit q̃
mō eas discūt q̃ faciūt: non quō h̃ q̃
vt habeant qd̃ loquantur t̃mō me

minerūt Nam vtiq; tā dixerat in cor-
de meo abscondi eloquia tua vt non
peccem tibi Quid ḡ adhuc ea querit
discere. q̃ abscondita iam custodit in
corde: Qd̃ vtiq; nō fecisset: nisi ea di-
cisset Vt qd̃ ergo addidit et dicit do-
ce me iustificationes tuas. n̄ q̃ eas
vult faciendo discere. non loquendo
vl̄ memoria retinendo: Qm̄ ergo si-
cut in alio psalmo legit⁹ bñdictiones
dabit qui legem dedit: iō bñdict⁹ es
dñe doce me inq̃t iustificationes tu-
as Qui enim in corde meo abscondi
eloquia tua vt nō peccem tibi legē de-
disti. da etiam bñdictiones gracie: vt
faciendo discam qd̃ intimando iussis
tū hec sat⁹ sint vt ṽrē mentes sine fas-
tidio nutriantur: alium sermonē de-
siderant q̃ sequūtur

Explicit sermo v. Incipit sextus

Iniciū sermonis ē in psalmo
hui⁹ nob̄ de q̃ disputam⁹ h̃ ṽ
sua. **I**n labijs meis p̃nūciaui om-
nia iudicia oris tui Quid ē h̃ dilectis-
simi qd̃ est h̃: Quis oīa iudicia dei e-
nunciare possit cū inuestigāe nō pos-
sit: An vō cū ap̃lo exclamare dubita-
mus. o altitudo diuiciarū sapiē et sci-
entie dī q̃ inscrutabilia sunt iudicia⁹
et inuestigabiles vie ei⁹: Dñs dicit ad
huc multa habeo vobis dicere s; non
potestis portare mō et q̃uis p̃tinuo
p̃miserit eis oēm veritatem p̃ spiri-
tum sanctū. clamat tñ bt̃s paul⁹. ex
pte scimus vt intelligamus spū qui-
dem sancto vnde p̃gnus accepimus
perduci nos ad omnem veritatem:
sed cū in alia vita post huius vite spe-
culum et enigma facie ad faciem ve-
nerimus Quomodo ergo iste dicit.
in labijs meis pronunciaui omnia iu-
dicia oris tui: Et ille h̃ dic⁹ q̃ paulo an-
superiore ṽsu proximo dixerat doce
me iustificationes tuas Quo pac-

to igitur enūciauit ōnia iudicia oris
eius qui vult adhuc discere iustifica-
tiones eius. An iudicia quidē cūcta
iam nouerat. iustificationes autē ad-
huc discere cupiebat. Hoc vō eēt mi-
rabilius. si iā sciebat inscrutabilia dei
et ea q̄ hominibz p̄cepit faciēda nesciebat.
Iustificationes em̄ sunt non dicta sed facta iusticie: opa scilz iusto-
rum q̄ imperat deus. Nō at dei dicun-
tur q̄uis a nobis fiant: q̄ n̄ ipso do-
nante non fiunt. Iudicia porro dei sē
quibz ab eo mūdus et nunc et in fine
seculi iudicatur. Sed cum eloquijs dī
omnia cōtineantur et iustificationes
videlicet et iudicia. cur querit iustifica-
tiones discere qui eloquia dei se ab-
scondisse in corde dicit. N̄t em̄ in cor-
de meo abscondi eloquia tua vt non
peccem tibi. Tūc secutus adiunxit be-
nedictus es dñe. doce me iustificati-
ones tuas: ac deinde in labijs meis i-
quit enūciaui omnia iudicia oris tui.
Videntur quidem duo ista inter se eē
cōtraria ymmo eē poti⁹ amica atqz
cōiuncta: vt qm̄ in corde suo abscon-
dit eloquia dei. in labijs suis iudicia
eius enunciet. Corde em̄ creditur ad
iusticiam: ore at cōfessio fit ad salutē.
S; qd̄ inter hec duo medium posuit
b̄ndictus es dñe doce me iustificati-
ones tuas. quō cōueniat homini c⁹
in corde iam sunt eloquia dei. et qui i
labijs suis enūciauit ōnia iudicia dei
vt adhuc velit discere iustificationes
dei: nō inuenitur n̄ vt eas discere vel
le intelligatur faciēdo nō memoria
retinēdo et loquēdo et id a dño de-
monstrauit debere nos petere sine q̄
nichil possum⁹ facere. Sed hoc ante
istū alio iā sermone tractauim⁹. nūc
vō quomodo se dixerit omnia iudi-
cia oris dei in labijs suis enūciasse cū
dicta sint inscrutabilia et de quoz p.

funditate alibi scriptū est. iudicia tua
abyssus multa: quātum deus donat
tractare suscepim⁹. Quid hic ergo i-
telligamus attendite. Nunquid iudi-
cia dei nescit ecclesia. Scit plane. Nā
scit vtqz qualibz dicturus sit iudex
vuiorum et mortuorum venite bene-
dicti patris mei percipite regnū et q̄-
libz dicturus sit. ite in ignem eternū.
Scit iquam neqz fornicatores neqz
ydolis seruientes neqz illos atqz illos
quos ibi apostolus paulus enume-
rat regnum dei possessuros. Scit irā
et indignationē tribulationem et an-
gustias in omnez animam hominis
operantis malum. iudei primum et
greci: gloriam vero et honorem et pa-
cem omni opanti bonum. iudeo pri-
mum et greco. Hec atqz huiusmodi iu-
dicia dei euidenter expressa nouit ec-
clesia: sed non ipa sunt omnia. cū sint
quedam inscrutabilia et sicut multa ab-
yssi profunda et occulta. An et ipsa
nota sunt quibusdam excellentioribz
membris hominis hui⁹ qui cum suo
capite saluatore totus est xp̄s. In-
scrutabilia em̄ fortasse dicta sunt ho-
mini: quia viribus suis ea non po-
test perscrutari. Sed cur non possit
dono spiritus sancti cuiqz hoc do-
minus conferre dignatur. Sic enim
illud dictum est deus habitat lucē in
accessibilem: et audimus tamen acce-
dite ad eum et illuminamini. Que vt i-
qz soluitur questio vt iaccessibilis sit
viribus nostris. accedatur autem ad
eum muneribus suis: qm̄q̄m et si ne-
mini omnino sanctorum qm̄ diu cor-
pus quod corrūpitur aggrauat ani-
mam omnia iudicia dei sciri concedi-
tur quia reuera multum est ad homi-
nem cum p̄fecto vt aliquid exempli
gracia dicam vnde iudiciorum dei cō-
iciatur imēnsitas cum nemo sine iu-

dicio dei tardus in animo vel claudus
 in corpore. habet tñ vñ dicat eccā hē
 populus acquisitionis et vaciter di-
 cat in labijs meis enūciaui oīa iudici-
 a oris tui: id est nichil iudicioꝝ tuoꝝ
 tacui que mī p eloquia tua innotesce-
 re voluisti. s; oīa pꝛsus in labijs me-
 is enūciaui. Hoc em̄ michi videtꝛ sig-
 nificare voluisse qđ non ait oīa iudi-
 cia tua sed omnia iudicia oris tui id ē
 que michi dixisti: vt p os eius eloqui-
 um eiꝰ intelligamꝰ qđ fecit ad nos in
 revelationib; scōꝝ plurib; et testa-
 mentis duob; que omnia iudicia vsq;
 quaq; in labijs suis enūciare non ces-
 sat eccā. Deinde subiungit et dicit. **I**n
 via testimoniōꝝ tuorū iocūdatus
 sum: quasi in omnib; diuicijs. Via tes-
 timoniōꝝ dei nichil cicius. nichil cer-
 tius nichil breuiꝰ nichilq; grandiꝰ in-
 telligimus eē qđ xpm̄ in quo sunt om-
 nes thesauri sapiētie et scientie absco-
 diti: in et iste ait se iocūdatus vel de-
 lectatus in hac via quasi in omnib;
 diuicijs. Testimoniā quippe dei sūt. qui-
 bus quātum nos diligit nobis pba-
 re dignatur. Cōmendat aut suā cari-
 tatē deus in nobis: qm̄ cū adhuc pec-
 catores eēmus xp̄s p nobis mor-
 tuus ē. Cum ergo ip̄e dicat ego sum
 via. et humilitas eiꝰ carnalis nativi-
 tatis atq; passionis. euidentia sint tes-
 timonia diuine erga nos dilcōis pro-
 culdubio via testimoniōꝝ dei cristꝰ
 est. Per hē quippe testimoniā que in il-
 lo videmus impleta etiam futura er-
 ga nos q̄ sempiterna pmissa sunt ex-
 pectamꝰ. et speramꝰ implenda. Qui
 em̄ pprio filio non pepcit sed p nob;
 omnib; tradidit eū. quō non et cum
 illo omnia nobis donauit. Sequitur.
In mandatis tuis garriam: et cō-
 siderabo vias tuas. Qđ grecꝰ habet
 adolestheso. latini interptes quidam

garriam. quidā exercebor interpretati
 sunt: que duo int se videntur eē diu-
 sa. Sed si exercitatio intelligatur in-
 genij cū quadā delectatione disputa-
 tionis vtrūq; coniungitur et qđ ex vtro-
 q; vnū aliqd tꝑatur vt non sit aliena
 ab huiusmodi exercitacione garri-
 tas. Solent em̄ garruli vocari loqua-
 ces. Sic at se in dī mandatis exercet
 eccā aduersus ōnes inimicos fidei xpi
 ane atq; catholice. copiosis doctorū
 disputationis garrula: q̄ tunc fructu-
 ose sunt disputantib;. si nō ibi cōfide-
 rentur nisi vie domini. Vniūse at vie
 domini sicut scriptū ē miā et veritas
 quorū duorū plenitudo inuenitur in
 xpo. Per hāc suauem exercitacionē
 fit etiā qđ adiungit. **I**n iustificati-
 onibus tuis meditabor: non obliuiscar
 vboꝝ tuorū. Qđ vtiq; medi-
 tabor vt non obliuiscar. Vñ bt̄us ille
 in pmo psalmo: in lege dñi meditati-
 tur die ac nocte. In hīs omnib; que
 vt potuimꝰ disputauimus. memine-
 rimus km̄i eū qui abscondit in corde
 suo eloquia dñi. et enunciat in labijs
 suis omnia iudicia oris eius et in via
 testimoniōꝝ eius delectatur sicut in
 ōnib; diuicijs. et garriens vel sese ex-
 ercens in mandatis eius considerat
 vias eiꝰ et meditatur in iustificatio-
 nibus eiꝰ ne obliuiscatur vboꝝ eius
 p que omnia vtiq; vbo dei atq; doc-
 trina instructus apparet. orare tñ et
 dicere bñdictus es dñe doce me ius-
 tificationes tuas. vbi nichil aliud in-
 telligitur poscere nisi adiutoriū gra-
 cie vt qđ iam nouit sermone discat et
 opere.

Explicit sermo sextꝰ. Incipit sermo
 septimꝰ de eodē psalmo.

Shuiꝰ psalmi superiora me-
 ministr km̄i. adiuuare nos de-
 bent ad intelligenda sequentia. Item

q̄ tāq̄ ex vnius hominis p̄sona loquūt^r
mēbra sunt xp̄i. et ad vnū caput t̄q̄ ad
vnū p̄tinēs corp⁹: Nēpe sup̄ius dīc
erat. in quo corrigit iunior viā suā.
in custodiēdo v̄ba tua: ecce nūc apti⁹
vt id faciat poscit auxiliū: **R**etribue
īquit seruo tuo. viuā et custodiā v̄ba
tua Si bōa p̄ bōis sibi postulauit re
tribui. iā custodieat v̄ba dei: Nō autē
dicit retribue seruo tuo q̄a custodiui
v̄ba tua. t̄q̄ mercedē bonā p̄ bono
obediētie flagitat: sed dicit retribue
seruo tuo viuā et custodiam v̄ba tua:
Quid ē aliud q̄ dicere mortu⁹ ea cus
todire nō possem? Infideles deniq̄
de q̄bus dicitur. sine mortuos sepeliē
mortuos suos. Quā p̄p̄ si mortuos
intelligim⁹ infideles viuos at̄ fideles
qm̄ iustus ex fide viuit. non possunt
custodire v̄ba dei nisi p̄ fidē q̄ p̄ dilec
tionem opat^r: H̄ac sibi poscit q̄ dicit.
retribue seruo tuo viuā et custodiam
v̄ba tua Et qm̄ añ fidem nō hōi debē
tur nisi mala p̄ malis. retribuit autē
deus p̄ indebitā grām bōa p̄ malis.
h̄ac retributionem rogat q̄ dicit ecce
nūc retribue seruo tuo viuā et custo
diā v̄ba tua: Quatuor em̄ retributio
nes sunt. aut mala p̄ malis retribuūt^r
sicut deus ignē eternum retribuit^r
est impijs. aut bona pro bonis sicut
regnū eternū retributurus est iustis.
aut bōa p̄ malis sicut xp̄s p̄ grām ius
tificat impium. aut mala p̄ bōis sicut
iudas per maliciā persecutus ē xp̄m:
H̄arū q̄tuor retributionū duo prio
res p̄tinēt ad iusticiā. vt retribuātur
mala p̄ malis. bona pro bōis. tertia
p̄tiēt ad miām vt retribuātur bōa p̄
malis. quartā deus nescit. nulli enim
malū p̄ bono retribuit H̄ec at̄ quā 3°
loco posui primit⁹ necessaria ē: Nisi
em̄ deus retribueret bōa p̄ malis. nō
lōmō essent q̄bus retribueret bōa p̄

bonis Vide illū saulum postea paulū
Nō ex operib⁹ inquit iusticie q̄ nos
fecim⁹. sed scdm̄ suā miām saluos
nos fecit per lauachrū regeneratiōis
Et itez. Qui prius fui blasphemus et
persecutor et iniuriosus. sed miām cō
secutus sum. q̄a ignorās feci in incre
dulitate Et itez: Cōfiliū at̄ do t̄quā
miām cōsecutus a dñō vt fidelis eē.
hoc ē vt viuerē. q̄a iustus ex fide viuit
Nō ortuus ergo erat prius p̄ suā i
usticiā. añq̄ viueret p̄ dei grām: Ip
sam porro suā mortē sic cōfiteatur:
Aduēiēte at̄ inq̄r mādato pccm̄ reuix
it: ego at̄ mortuus sum. et inuentum
ē michi mādātū qd̄ erat in vitā hoc eē
in mortē Retribuit ergo illi deus bo
nū pro malo hoc est vitā pro morte:
talem scilicet retributionē q̄lis h̄ pos
citur vbi dicitur. retribue seruo tuo.
viuā et custodiā verba tua: et vixit et
custodiuit v̄ba eius. et p̄tinē cepit ad
aliā retributiōem in q̄ retribuūtur
bōa p̄ bōis. p̄pter quam dicit bonuz
certamē certauī cursum cōsummaui
fidem seruauī. de cet̄o posita est ni
corona iusticie quā reddet michi dñs
in illa die iustus iudex. vtiq̄ iustus re
tribuēdo bōa pro bōis. q̄a prius mi
sericors retribuēdo bōa pro malis:
q̄uis et ip̄a iusticia q̄ retribuūtur bōa
pro bōis nō ē fine misericordia. quia
et hoc scriptū ē. q̄ coroāt te in misera
tione et misericordia. Qui em̄ dicit.
bonū certamē certauī quādo vincēt.
nisi illo donāte qui ait. grās deo q̄ dat
nobis victoriā p̄ dñm nostrū xpm̄ xp̄s:
Et q̄ cursum cōsummauit quādo cur
reret. quādo puēret: nisi illo adiuuā
te de q̄ ait. igit^r nō volentis neq̄ currē
tis sed miserētis ē dei: Et qui fidem
seruauit. quādo id faceret: nisi vt ipse
ait misericordiā cōsecutus vt fidelis
eēt: Nūsq̄ ergo se extollat humana

mm i

supbia. donis suis deus retribuit bona p̄mia: Sed iste q̄ iam orat ⁊ dicit. retribue seruo tuo viuā. si penit⁹ iam nō eēt mortuus nō oraret. sed ab illo accepit iniciū bone cōcupiscētie. a q̄ vitā poscit obediētie. Hēbāt em̄ aliq̄ fidē qui dicebāt. dñe auge nobis fidē Ille vero ⁊ incredulitatē suā cōfitebatur: q̄ cū esset interrogat⁹ utq̄ credēt. ait. credo dñe adiuua incredulitatem meā. Jam utiq̄ viuereicipiēs postulat vitam. q̄ credēs orabat obediētia: nō pro ea seruata p̄miū sed ut seruetur auxiliū. Dita q̄ppe credēte uiuescit p̄ oēm diem. q̄ renouatur de die in diem: Sciēs aut̄ v̄ba dei nō posse custodiri p̄ obediētiam. nisi videātur p̄ intelligētiam: hic quoq̄ oratiōi addidit ⁊ dicit: **R**euela oculos meos ⁊ considerabo mirabilia de lege tua: Ad h̄ etiam illud p̄tiēt quod adiūgit. inquilinus ego sum in terra. siue ut nō nulli codices h̄nt. incola ego sum apud te in terra. ne abscondas a me mandata tua. Quod em̄ ait sup̄ius reuela oculos meos. hoc postea dixit ne abscondas a me. ⁊ quod ibi dixerat mirabilia de lege tua hoc alio loco repetens ait. mādata tua: Nichil est autem mirabilius in mādati dei q̄ diligite inimicos vestros: hoc est retribuite bona pro malis: Sed de isto inquilinatu vel incolatu nō est sermo coartandus. ⁊ ideo nō iste de hac re sed alius expectandus ⁊ domino adiuuante reddendus est sermo:

ExPLICIT sermo septimus Incipit sermo octau⁹. de usu psalmi qd̄ dicit: incola ego sum in terra. nō abscondas a me mādata tua. cōcupiuit aia mea desiderare iustificationes tuas i omni tempore:

Expectatiōi caritatis vestre de sequentibus huius magnissimi psalmi sermo reddendus est. ab illo versu scilicet vbi ait: **I**ncola ego sum in terra nō abscondas a me mādata tua. siue ut nō nulli codices h̄nt. inquilinus ego sum in terra: Qd̄ em̄ est i greco parecos. aliqui nostri inquilinus aliqui incola. nō nūq̄ etiā aduenā interpretati sunt: Inquilini nō habentes p̄p̄iam domū habitant in aliena. incole aut̄ vel aduene utiq̄ aduēticiū phibētur: Vbi magna de anima exortur questio. Neq̄ em̄ secū dum corpus dictū videri potest. incola vel aduena vel inquilin⁹ sum in terra. cū de terra corpus originē ducat. sed de hac profundissima questione nichil audeo definire: Siue enim p̄pter aīam que ab̄it ut putetur ex terra. merito dici potuerit inquilinus v̄ incola vel aduena ego sum in terra. siue scō; totum homiēm. quia paradisi aliquādo ciuis fuit. vbi utiq̄ n̄ erat qui ista dicebat. siue quod est ab omni controuerſia liberius. non omnis homo possit hoc dicere s; cui patria promissa est eterna in celis: hoc scio quia temptatio est vita humana super terram. ⁊ iugū graue est super filios adam: Verū me plus delectat secundum istam disputā sentēciam ut ideo nos in terra inquilin⁹ vel incolas eē dicamus. q̄a sup̄nā patriam vñ pignus accepim⁹ ⁊ q̄ perueniētes nūq̄ inde migrem⁹ iuenim⁹. Nam et ille q̄ in alio psalmo dicit. inquilin⁹ ego sum apud te ⁊ pegrin⁹ sicut oēs p̄s mei. n̄ ait sicut oēs hoīes. s; dicēdo sicut oēs p̄s mei. iustos p̄culubio vult intelligi q̄ eo tpe p̄cesserūt. ⁊ i hac pegrinatiōe gemitu pio sup̄ne patrie suspirarūt. de q̄ scriptū ē ad hebreos: Scō; fidē mortui sūt h̄j oēs cū acce-

possent promissiones: sed longe eas videntes et salutantes. et confortantes. quia hospites et peregrini sunt super terram. Qui enim talia dicunt: ostendunt quia patriam querunt. Et si quidem eius memores essent a qua discesserant. habuissent tempus reuertendi: nunc autem meliorem appetunt id est celestem. id non confunditur de his deus vocari deus eorum: preparauit enim eis ciuitatem. Et illud quod legimus quod diu sumus in corpore peregrinamur a domino. potest intelligi hoc non esse omnino sed fidelium. Non enim omnium est fides: et videmus quid his vbi apostola iungat. Cum enim dixisset quod diu sumus in corpore peregrinamur a domino: per fidem enim ambulamus inquit et non per speciem. ut intelligeremus eorum esse istam peregrinationem quam ambulamus per fidem. Infideles autem quos deus non percipit nec predestinauit conformes ymaginis filii sui non possunt veraciter dicere se in terra peregrinos: quando ibi sunt vbi secundum carnem nati sunt. Non enim habent alibi ciuitatem. aut per hoc non sunt in terra alienigene sed terrigene. Non ait alia scriptura de quodam. Posuit enim apud mortem domum suam. et apud inferos cum terrigenis sarcos suos: Sunt autem et ipsi peregrini et inquilini non huic terre: sed populo dei a quo sunt alienigene. Non credentibus et sanctam ciuitatem que non est de huius mundo habere incipientibus apostola dicit. Igitur iam non estis peregrini et inquilini: sed estis ciues sanctorum et domestici dei. Ipsi ergo sunt ciues terreni. qui sunt dei populo peregrini. Qui vero ciues sunt in populo dei ipsi sunt in terra peregrini. quia totus idem populus qui diu est in corpore peregrinatur a domino. Dicat itaque incolae: ego sum in terra. ne abscondas a me mandata tua. Sed qui tamen sunt a quibus deus abscondit mandata sua: Nonne illa vbi quod deus voluit predicari: Utinam quod multis clara sunt. tam multis cara sint.

Nonne quid est clarius quam diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua. et diliges proximum tuum tanquam teipsum: in quibus duobus mandatis tota lex pendet et propheta: Et quis est quem lateat ista mandata: Nempe et omnibus fidelibus et plurimis infidelibus nota sunt. Cur ergo poscit fidelis ne abscondatur sibi: quod nec infideli cernit abscondi: An quia deum nosce difficile est. consequens est utique ut diligas dominum deum tuum. difficile interrogatur ne aliud per alio diligat: Nam primi facilius esse videtur cognitio. Omnis quippe homo est omnino homini primus: nec ulla cogitanda est longinquitas generis vbi est natura communis. Quod nec primum nouerat quod domini ait et quod est meus primus quando illi est propositus homo quidam. qui descendens ab iherusalem in iberico incidit in latrones. cui primum non fuisse nisi quod cum illo fecit misericordiam ipse qui interrogauerat iudicauit: patuitque in facienda misericordia neminem alienum esse putandum ab eo qui diligit primum. Sed multi nec seipsum nouerunt quia et seipsum nosce quemadmodum homo sibi debet innotescere non omnino hominem esse fides. Quod ergo diligit primum tanquam seipsum qui nescit et seipsum: Nonne eius frustra ille filius iunior qui profectus in regionem longinquam vbi dissipauit substantiam suam viues. pergit ut diceret surgam et ibo ad patrem meum prius reuerlus est in semetipsum. nisi quia tam longe peregrinatus est ut relinquere etiam semetipsum: nec tamen reuertetur ad se si omnimodo nesciret se: nec diceret surgam et ibo ad patrem meum si penitus ignoraret deum. Quo circa et aliquatenus ista sciuntur. et ut magis magisque sciuntur non immerito scienda poscuntur Quapropter ut sciamus diligere deum

mm ij

sciēdus ē de⁹. ⁊ vt sciat hō diligē pri-
mū tāq̃ seipsum prius dēt diligēdo
deū diligē seipm. Qd̃ pñ poterit. si nes-
cit deū. si nescit ⁊ seipm. Recte itaq̃
d⁹ deo: icola ego su; in terra ne absco-
das a me mādata tua: Merito nam
q̃ abscondūtur eis q̃ nō sunt incole in
terra: Hec em̃ mādata ⁊ si audiūt nō
sapiūt. q̃a terrena sapiūt: Quorū aut̃
cōuersatio in celis est: in q̃tū hic con-
uersantur pfecto pegrināt: Detant
itaq̃ ne abscondātur ab eis mādata dī
p q̃ ab hī incolatu hberēt diligēdo deū
cū q̃ inet nū erūt. ⁊ diligēdo primū vt
illic sint vbi ⁊ ipsi erūt: Quid āt diligē
dū diligit. si ipsa dilectio nō diligitur:
Dñ cōsequēter iste incola in terra cū
dei mādata ne sibi absconderēt orasset
in q̃b⁹ dilectio p̃cipit vel sola vt mari-
me. ⁊ ipsi⁹ dilectōis dilectōe se velle ha-
bē p̃clamat dicēs: **C**oncupiuit ani-
ma mea desiderā iustificatiōes tuas
in om̃i tpe: Laudabilis est ista cōcu-
piscētia nō dāpnabilis: Non de hac
dictū est nō cōcupisces. sed d̃ illa qua
caro cōcupiscit adūsus spm̃: De hac
āt bōa cōcupiscētia q̃ cōcupiscit spūs
aduersus carnē. q̃re vbi scriptū sit. et
inuenies. cōcupiscētia itaq̃ sapiētie
deducit ad regnū. ⁊ multa alia repiūt
bōe cōcupiscētie testiōnia Sed hī sa-
ne intest. q̃ nō tacetur qd̃ cōcupiscat⁹
qñ bōa cōmemoratur cōcupiscētia.
cū āt nō additur qd̃ cōcupiscatur sed
sola pōitur. nō nisi mala intelligitur:
sicut in hoc quod commemorauī. cō-
cupiscētia itaq̃ sapiētie deducit ad
regnū. si nō addēt sapiētie. nullo mō
dicēt cōcupiscētia pducit ad regnum.
At vero apls quod posuit. cōcupiscē-
tiam nesciebam nisi lex diceret nō cō-
cupisces: nō utiq̃ ait cuius rei concu-
piscētia vel qd̃ nō cōcupisces: Cer-
tum est em̃ nō intelligi cum ita dicit⁹

nisi malam concupiscētia: Quid er-
go huius anima concupiuit: Deside-
rare inq̃t iustificatiōes tuas in om̃i
tpe Credo nondum eas desiderabat
quādo cōcupiuit desiderā Iustifica-
tiōes autem facta sunt iusta. id est o-
pera iusticie Cum itaq̃ nōdum habe-
at ⁊ qui iam desiderat. q̃ lōge ab hīs
erat q̃ adhuc eas desiderare cōcupis-
cebat: Et q̃ lōgius ab eis sunt. q̃ neq̃
hoc adhuc cōcupiscūt: Mirum ē aut̃
quomodo cōcupiscatur desiderium.
nec fit in nobis cuius iam cōcupiscē-
tia fit in nobis: Neq̃ em̃ pulchrum a-
liqd̃ corpus est sicut aurum. vel caro
aliqua speciosa quā potest homo cō-
cupiscere nec habere. q̃a extra posita
nō est in homiē Quis nesciat in ho-
mine esse concupiscētia. in homiē
esse desiderium: Cur ergo nō cōcupis-
citur vt habeatur quasi forinsecus iſe-
ratur: Aut quomodo haberi ei⁹ cōcu-
piscētia sine ip̃o p̃t. cū nō sit ⁊ ip̃m qd̃
aliud q̃ cōcupiscētia: Nā ⁊ desiderā
p̃cul dubio cōcupiscere est: Quis est
em̃ iste mirabilis atq̃ inexplicabilis
lāguor: Et tñ est. Nā ⁊ egrotus q̃ fas-
tidio laborat ⁊ vult euadere hī malū:
cōcupiscet utiq̃ desiderā cibū dum
cōcupiscit nō habere fastidiū: Ador-
bus est corporis Cōcupiscētia vero q̃
cupiscit desiderā cibū. hoc est carere
fastidio in aīo ē nō in corpe: ⁊ hēt eā
nō gutturis ⁊ fauciu dilectio q̃ fasti-
dio restringitur. sed recuperāde racō-
sanitatis quam appellandam eē fasti-
dium prouidetur Ideo non est mirū
si appetit animus vt appetat corpus
quādo appetit animus nec appetit
corpus: Cum autem vtrumq̃ animi
est ⁊ vtrumq̃ concupiscētia est. cur
non concupisco desiderium iustifica-
tionum dei: Quomodo in vno eodē
q̃ animo meo habeo concupiscētia

desiderij huius et ipsum non habeo desi-
derium. Aut quod ista duo sunt et non v-
num. Et quod enim concupisco deside-
re iustificationes tuas ac non ipsas
iustificationes potius quam earum desi-
derium concupisco. Aut quod pacto possum
iustificationum desiderium concupiscere
et ipsas iustificationes non concupiscere
cum ideo earum desiderium concupiscam quia
ipsas habeo concupio. Quod si ita est iam
ipsas utique concupisco. Quid igitur o-
portet ut earum desiderium concupiscam cum
iam id habeam et habere me sentiam. Non
enim possum concupiscere deside-
rium iusticie nisi concupiscendo iustici-
am. An hoc est quod superius dixi quod di-
ligenda sit etiam ipsa dilectio qua dili-
gitur quod diligere oportet sicut odio ha-
benda est dilectio qua diligitur quod di-
ligere non oportet. Odio quippe habu-
imus concupiscentiam nostram qua caro
concupiscit aduersus spiritum. Et quod est
ista concupiscentia nisi mala dilectio.
Et diligimus concupiscentiam nostram
qua spiritus concupiscit aduersus car-
nem. Et quid est ista concupiscentia nisi bo-
na dilectio. Cum autem dicitur diligenda est
quid aliud dicitur quam concupiscenda est.
Quo circa quam rem concupiscuntur ius-
tificationes dei rem concupiscitur con-
cupiscentia iustificationum dei. Hoc
enim alio modo sic dici potest. si rem dili-
guntur iustificationes dei rem diliguntur
dilectio iustificationum dei. An ali-
ud est concupiscere aliud desiderare. Non
quo non sit concupiscentia desiderium sed quia
non omnis concupiscentia desiderium est. Con-
cupiscuntur ei et quod habetur et que non
habetur. Nam concupiscendo fruitur bonis
rebus quas habet desiderando autem absetia con-
cupiscit. Desiderium ergo quod est non rerum
absentium concupiscentia. Sed dei iustifica-
tioes absentes esse quod possunt non quando ne-
ciuntur. An et quando sciuntur et non fiunt

absentes habende sunt. Nam quod sunt
iustificationes nisi opera iusta. non ver-
ba. Ac per hoc possunt infirmitate ani-
me non desiderari et ratione mentis
viri. Vide quod sint utiles atque salubres
potest earum desiderium concupisci. Se-
pe enim quod agendum sit videamus. nec agimus
quod non delectat ut agamus et concupimus
ut delectet. Preuolat intellectus et tar-
de sequitur et aliquando non sequitur. huius-
modi atque infirmus affectus. Ideo ergo
desiderare concupiscebatur qui bona esse
cernebat cupiens eorum habere delecta-
tionem quorum potuit videre rationem.
Non autem ait concupiscit: sed concupi-
uit anima mea desiderare iustificationes
tuas. Fortasse quippe tacebat iste ioco-
la intra qui iam peruenerat ad id quod con-
cupiuerat: iamque desiderabat eas quam
se desiderio aliquando concupiscere come-
morat. Si autem desiderabat. cur non ha-
bebat. Non enim aliquid impedit quod minus
habeatur iustificationes dei nisi quod
non desideratur dum non in eas caritas
feruet quam claritas lucis. An habebat
eas atque faciebat. Nam paulo prius di-
xit. seruus autem tuus exercebatur in iusti-
ficationibus tuis. Sed quibus quasi gra-
dibus ad eas perueniatur ostendit. Prius
est enim ut videatur quod sint utiles et
honeste deum ut earum desiderium con-
cupiscatur postremo ut perficiet lu-
mine atque sanitate delectet eorum et o-
peratio. quam sola ratio delectabat.
Sed ea que sequuntur quam iam iste. pluri-
us est alio sermone adiuuante domi-
no commodius differuntur.

ExPLICIT sermo octauus. Incipit
sermo nonus de eo quod dicit. Incre-
pasti superbos maledicti qui decli-
nant a mandatis tuis usque ad id. nam et
testimonia tua meditatio mea est et pro-
solatio mea iustificationes tue
psalmi huius que tractanda sunt
mm iij

sequuntur amonent nos cause nos-
tre miserie recordari. Etenim cum
dixiss; concupiuir anima mea deside-
rare iustificationes tuas in omnite-
pore siue scilic; in reb; prosperis siue
in aduersis. q; et in laborib; et dolo-
ribus debet delectari iusticia nec ita
est tepore diligenda tranquillo ut tur-
bulento tpe deferatur. s; amplectenda
est in omni tpe continuo sbiecit. **I**n
crepasti superbos maledicti q; decli-
nant a mandatis tuis. Supbi eni d-
clinat a madatais tuis. Aliud est qp-
pe madata dei per infirmitate vel p-
ignorantia no iplere aliud ab eis per
superbia declinare: sicut fecerut qui
nos mortaliter in hec mala genuer-
unt. delectauit eni eos erit; sicut dñ.
ac sic a madata dei qd sibi eu madas-
se sciebant et qd facillie nulla infirmi-
tate reuocate ipediente tardate iplere
poterat p hac superbia declinarut et
ecce ista tota dura et infelix erupna
mortaliu qdamo hereditaria est in-
crepatio superboru. Qm ei dixit de-
adā vbi es non vbi esset de; ignora-
bat s; superbū increpabat et vbi tunc
esset id est ad quā miseriā perueniss;
non scire cupiebat sed interrogādo
increpās amonebat. Vide autē qd ad
modu; cū dixiss; increpasti superbos
non ait maledicti qui declinauerut a
madatais tuis ut illd tñ pmoz hoim
pccm veniret in mēte. s; ait maledic-
ti qui declinat. Oportebat ei ut oēs
illo terreretur exēplo a diuinis non
declinare madatais. et diligēdo iusti-
ciā in omni tepore in hui; mudi etiā la-
bore recipere qd in paradisi amissim;
voluptate. Sed qm superbi nec in tā-
ta deponut increpatione cervicē. et
cū sint deiecti laboris mort; q; sup-
plicio extollutur typo imitātes ela-
lationē cadētū irridētes humilita-

tē surgentiū p eis orat corp; xpisti
cū dicit. **A**ufer a me op pbriū et cō-
tēptū. q; testimonia tua exquisiui.
Testimonia grece martiria nūcupā-
tur quo vbo iā vtimur pro latio. Qm
de illos q; ppter testimoniū xpī diuisis
passionib; humiliati sunt et vsq; ad
mortē p veritate certarut nō testes
qd latine vtiq; possem; s; grece mar-
tires appella;. Qm hoc ergo famili-
arius auditis et dulcius sic accipia-
m; hec vba tāq; dcm fit. aufer a me
obprobriū et cōtēptū qm martiria
tua exquisiui. Cristi corp; ista cū di-
cit nūqd ab impijs et supbis audire
obprobriū atq; cōtēptū ullā depu-
tat penā cū poti; inde perueniet ad
coronā. Cur ergo qsi graue aliqd et
intollerabile ab se poscit auferri. ni-
si q; ut dixi orat pro ipsis inimicis su-
is qb; eē prospicit noxiū obicē factū
nomē xpisti tāq; obprobriū xpian;
et ei; a iudeis irrisam crucē tāq; hu-
militatis xpiane medicinā qua sola
tumor ille sanat qd inflati cecidim; et
iacentes āpius intumum; eadem
superbia permanente et crescēte cō-
tempnere. Dicat itaq; corp; xpianē
nim diligere didicit inimicos suos.
dicat domio deo suo. aufer a me ob-
probriū et cōtēptū quia martiria tu-
a exquisiui id est obprobriū qd ideo
audio. et cōtēptū q; ideo cōtēpno; q;
martiria tua exquisiui. aufer a me.
Inimici eni mei q; a me picipis dili-
gi qui magis magisq; moriūtur et pe-
unt cū martiria tua cōtempnūt et cri-
minantur in me profecto reuiuiscūt
et inueniūtur si martiria tua venerē-
tur in me. Ita factū est. hoc videm;
ecce martiriū xpī et apud homines
et in hoc mūdo non solū non est ob-
probriū sed magnū est ornamētum
Ecce non solum in conspcū domini

perū etiā in cōspcū hoīm preciosa ē
mors scōrū eius Ecce nō solū nō cō
tēpnūt verū etiā magnis honorib⁹
pferūtur martires ei⁹ Ecce filius il
le iunior qui pro porcis quos pasce
bat id est pro imūdis deōnib⁹ quos
colebat perticulā suā in paucissimis
xpīstianis precedentē psequēba⁹. iā
nūc in tā mltis et magnis popul⁹ gē
tiū martires quib⁹ ingerebat obpro
briū religiosissime p̄dicans et maxi
mis laudib⁹ quos cōtēpnebat exul
tans mortuus erat et resurrexit pie
rat et inuentus est. Hoc tā magno
lucro correctionis puerfatiois et re
dēptionis inimicōrū suorū corp⁹ xpī
deo dixit. aufer a me obprobriū et cō
temptū Et quasi quereretur de qua
re obprobriū de q̄ re cōtēptū. s̄biun
git qm̄ martiria tua exquisiui. Vbi ē
nūc illd obprobriū. vbi ille cōtemp
tus. Abierūt atq; trāsierūt et q̄ iue
ti sunt qui perierāt illa perierāt. S̄z
qū ecclia talia p̄cabatur illa patieba⁹.

Etenī sederūt principes inquit. &
aduersum me loquebātur Unde per
secutio grauis erat quia eā sedentes
hoc est iudiciarijs sedibus eminen
tes principes decernebant. Refer h̄
ad ipm caput inuenies sedisse princi
pes iudeorū cōsiliū q̄rētes quō crif
tū perderent Refer hoc ad corp⁹ ei⁹
id est eccliam. iuenies reges terre ex
cogitasse atq; iussisse quō xpīstiani
nusq; essent Etenī sederūt principes
et aduersum me loquebantur. **S**er
uus at tu⁹ exercebatur in tuis iusti
ficationib⁹ Qual⁹ exercitatio h̄ fue
rit qui nosse desideras: qd adiunxit i
tellige. **S**am et testimonia tua me
ditatio mea et cōsiliū meū iustifica
tiones tue. Recole qd supius cōmē
daui testimonia tua esse martiria. re
cole in iustificationib⁹ dñi nullā esse

difficilioz et mirabilioz q̄ ut suos
q̄sq; diligit imicos Sic ergo exerce
batur corp⁹ xpī ut et martiria id est
testimonia eius meditaretur: et dili
geret eos a quibus exprobrātib⁹ et
contēpnētib⁹ p̄tē ipa martiria per
secutioēs patiebatur. Nō enī pro se
ficut iam cōmendaui⁹ sed pro ipis
potius orabat dicēs: aufer a me ob
probriū et cōtemptū Sederūt ergo
principes et aduersum me loquebā
tur: seru⁹ autē tu⁹ exercebatur in ius
tificationib⁹ tuis Quēadmodū: Nā
et testimonia tua meditatio mea. et
cōsiliū meū iustificationes tue Cō
siliū contra cōsiliū Cōsiliū sedētium
principū fuit inuentos martires p
dere: cōsiliū patientiū martirū fuit i
imicos perditos iuenire. Reddebāt
illi mala pro bonis isti. bona pro ma
lis Quid ergo mirū si illi occidendo
d̄fecerūt isti moriēdo vicerūt: Quid
inq; mirū si martires seuiētib⁹ gē
tibus temporalē mortē patientissi
me pertulerūt et gentes intiribus o
rātib⁹ ad eternā vitā peruenire po
tuerūt dū corpus xpīsti sic exerce
tur ut et martiria meditaretur et ma
lis martirū p̄secutorib⁹ bona prece
retur.

Explicit sermo non⁹ Incipit sermo
decim⁹ de versu psalmi. Adhesit pa
uimēto aīa mea viuifica me scōz ver
bum tuum

Sequi in isto psalmo maiore
qd cōsiderare et sicut dñs de
derit p̄tractare debem⁹: **A**dhesit
pauimēto aīa mea: viuifica me scōz
vbū tuū Quid est adhesit pauimen
to aīa mea. Nā cū adiūgit et dicit vi
uifica me scōm verbū tuū q̄re se viu
ficari postcat utiq; cām p̄misit dicen
do adhesit pauimento aīa mea. Er
go q̄ p̄pterea se viuificari petit quia

mm iij

pauimento adhaesit anima eius mirū
si boni aliquid hinc vult intelligi Ita
quippe se habet tota ista sententia tā
q̄ diceret: mortuus sum viuifica me
Quid est enī pauimentū? Si taq̄ v-
nā quādā domū magnam vniūsum
mūdū velimus accipere videm⁹ ve-
lut eius camerā celū. terra erit igitur
pauimentū Vult itaq̄ t̄renis seruis
et cū ap̄lo dicere cōuersatio n̄ra i cel-
est. Proinde terrenis adherē mors
anime est. cui malo contraria poscitur
vita cū dicitur viuifica me Sed vidē
dendū est utrū cōgruant huic verba
ista qui superius talia dixerat quib⁹
magis deo videatur adhaesisse q̄ pa-
uimento vt cōuersatio eius non in
t̄renis sed in celestib⁹ habētur Quō
enī p̄t intelligi terrenis adhaesisse qui
dicit. seruus autem tuus excerceba-
tur in tuis iustificationibus nā et tes-
timonia tua meditatio mea est et cō-
filiū meū iustificationes tue: Hec s̄
enī v̄ba eius aīcedētia q̄rū aīcedēti-
um ista sunt consequētia. adhaesit pa-
uimento anima mea An ex hoc intel-
ligere debemus q̄tūlibet quisq̄ p̄fi-
ciat in iustificationibus dñi habē eū
mortalis carnis affectū circa ista ter-
rena in quib⁹ vita humana tēptatio
est sup̄ terrā et ab hac morte si perse-
ueranter p̄ficit cotidie reuiuiscē. vi-
uificante illo cui⁹ gr̄a hō noster inte-
rior renouatur de die in diem: Itā et
illud ap̄lus cū dicebat q̄ diu sum⁹ in
corpore peregrinamur a domino et
concupiscebatur dissolui et esse cū xp̄o
adhaeserat pauimento anima e⁹. Vnde
et corpus ip̄m q̄ ex terra est non ab-
surde intelligitur pauimentū. qd̄ ad-
huc quia corruptibile est et aggrauat
animā. recte in illo cōgemiscitur et di-
citur deo. adhaesit pauimento aīa me-
a viuifica me secūdu verbū tuū. Itē

q̄ enī cum corporibus n̄ris semper
cū dñō erim⁹ sed tūc quia non erunt
corruptibilia nec animas aggraua-
būt: si diligenter considerem⁹ nō eis
nos sed ipsa nob̄ potius adherebūt
nos autē deo Vnde alterius psalmi
verba illa sunt. michi autē adherere d-
o bonū est: vt viuāt corpora ex nob̄
adherendo nob̄ nos autē viuam⁹ ex
deo q̄ nobis adherere deo bonū est
Adhaesio quippe ista de qua deū est.
adhaesit pauimento anima mea nō cō-
iunctionē carnis et aīe q̄uis et ipsam
q̄daz intellexerint sed carnalē magis
aīe affectū q̄ caro concupiscit adūsus
sp̄s significare michi vide⁹ Qd̄ si recte
accipitur p̄fecto q̄ dicit adhaesit pa-
uimento aīa mea viuifica me secūdu
verbū tuū non id̄ orat vt de corpore
mortis hui⁹ morte ipsius corpis in-
terueniente soluatur qd̄ dies vltim⁹
vite huius q̄ p̄t eius breuitatē non
p̄t esse diuturnus q̄nq̄ futur⁹ est. s; vt
cōcupiscentia qua concupiscitur ad-
uersus sp̄m magis magisq̄ minus
et cōcupiscentia qua concupiscitur ad-
uersus carnem magis ac magis augea-
tur donec ista p̄sumatur in nobis et
illa consummetur p̄r sp̄m sc̄m q̄ da-
tus est nob̄ Bene autem non ait vi-
uifica me sc̄m meritū meū sed ait se-
cūdu verbū tuū Qd̄ qd̄ est aliud nisi
sc̄m p̄missum tuū? Filius p̄missi-
onis vult eē non filius elationis vt
secūdu gratiam firma sit p̄missio oī
semini It̄oc enī v̄bū p̄missiois in p̄-
saac vocabitur tibi semē. hoc est nō
q̄ filij carnis hū filij dei s; filij p̄missi-
onis deputantur in semine Itā qd̄
erat ipse p̄r seip̄m in eo quod sequi
confiteretur Vias meas enūciavi et
exaudisti me. It̄o nulli qd̄e codices
habent vias tuas sed plures et mari-
me greci vias meas. hoc est malas.

Non hoc michi videtur dicere peccata mea confessus sum. et exaudisti me hoc est ut dimitteres ea. **D**oce me iustificationes tuas. Confessus sum vias meas. delesti eas: doce me tuas. Sic doce me ut agam non ut timam. sciam quod agere debeam. Sicut enim dominus est de domino quod non nouerat peccatum et intelligitur non fecerat: sic et iusticiam ille vere dicendus est nosse qui facit. Proficiens hec oratio est. Non utique si domino non faceret. perfecto illa superio- ra non diceret seruus aut tuus exercebatur in tuis iustificationibus. Non ergo in quibus exercebat: has vult a domino discere. sed ab istis ad alias proficiendo velut crescendo desiderat peruenire. Denique adiungit et dicit. **V**iam iustificationum tuarum insinua michi vel ut si nulli codices habet instrue me quod expressius de greco dicitur fac me intelligere. **E**t exercebor in mirabilibus tuis. **I**plas iustificationes apostolus quos proficiendo cupit apprehendere mirabilia dei vocat. Sunt ergo quodam dei iustificationes ita mirabiles ut humana infirmitas ab eis qui experti non sunt non ad eas posse peruenire credatur. Unde laborans iste et earum difficultate quodammodo fatigatus adiungit. **D**ormitauit anima mea inquit pro te: confirma me in verbis tuis. Quid est dormitauit nisi ab spe refriguit que ad se apprehensuram esse crederat: Sed confirma me inquit in verbis tuis. ne ab eis quod ad quos peruenisse me iam sentio decidam dormitando. Confirma itaque me in eis verbis tuis que iam teneo que iam facio. ut ex eis ad alia possim proficiendo peruenire. Et quod impedit in via iustificationum dei sic ambulare: ut homo facile possit ad illa etiam mirabilia peruenire. Quid putamus nisi quod a se amoueri in conse-

quentibus rogat dicens: viam iniquitatis amoue a me: Et quia lex factorum subintravit ut habundaret delictum. sequitur et dicit. **E**t lege tua miserere mei. Qua lege nisi lege fidei. Audi apostolum. Vbi est glatio tua. Exclusa est. Per quam legem. Factorum. Non Sed per legem fidei. Hec est lex fidei qua credimus et oramus per gratiam nobis donari ut faciamus quod per nosmetipsos implere non possumus. ne ignorantes dei iusticiam et nostram volentes constitutare iusticie dei non sumus subiecti. In lege itaque factorum est dei iubentis iusticia in lege autem fidei subuenientis misericordia. Cum autem dixisset et lege tua miserere mei de beneficiis eius que iam consecutus est quodammodo si dici potest prescribit ut impetret cetera que nondum est consecutus. **A**it enim

Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus. **A**dhesi testimoniis tuis domine: noli me confundere. **V**iam veritatis elegi ubi currerem iudicia tua non sum oblitus ut currem. adhesi testimoniis tuis cum currerem domine noli me confundere. quo curreo pertenda. quo tendo perueniam. Non enim volentis neque currentis sed miserentis est dei. Denique sequitur. **V**iam mandatorum tuorum cucurri cum dilatasti cor meum. Non currem si dilatastis cor meum. Propterea isto versus exponitur quodammodo dominus sit. viam veritatis elegi iudicia tua non sum oblitus. adhesi testimoniis tuis. Cursus est quippe iste viam mandatorum dei et quod potius eius beneficia quam sua merita domino allegat. Tamen dicit ei. Quid istam viam cucurristi eligendo et dei iudicia non obliuiscendo et ei testimoniis adhaerendo. An per te ipsum ista potuisti. Non ait. Quid ergo. **V**iam mandatorum tuorum inquit cucurri. cum dilatastis cor meum. Non ergo per propri-

um et quasi nullius tue opus indig-
num arbitrium meum sed cum di-
latasti cor meum. Cordis dilatatio ius-
ticie est delectatio. Hoc munus est dei
ut in preceptis eius non timore pe-
ne angustemur sed dilectione et delecta-
tione iusticie dilatemur. Ipse enim no-
bis promittit latitudinem dicens habita-
bo in eis et deambulabo. Quoniam enim latitudo
est ubi deambulat deus. In hac latitu-
dine diffunditur caritas in cordibus nos-
tris per spiritum sanctum qui data-
tus est nobis. unde etiam dictum est
et in plateis tuis discurrent aque tu-
e. Platea quippe de verbo greco a lati-
tudine nomen accepit quoniam grece pla-
tin dicitur latitudo. Hec sunt enim aque de quibus
dominus clamat si quis sitit veniat ad me
qui credit in me flumina aque vive flu-
ent de ventre eius. Et exponens evan-
gelista quid dixerit: hoc autem inquit
dicebat de spiritu qui accepturi erant cre-
dentes in eum. Multa dici possent de
ista cordis latitudine sed huius sermo-
nis iam contradicatur longitudo.
ExPLICIT sermo decimus. Incipit
sermo undecimus de versu psalmi: le-
gem pone michi domine via iustificatio-
nis tuarum.

In psalmo isto magno sequitur.
quod nobis adiuvante domino confide-
radum atque tractandum est. Legem po-
ne mihi domine via iustificationis tuarum: et
exquiram eam semper. Apertius dicit iusto
non est lex posita. iniustus autem et non scribitis
et cetera que ibi concludens ait
et si quod aliud sane doctrine adversa-
tur que est secundum evangelium glorie beati
dei quod creditum est michi. Nunquid ergo
tales erant iste qui dicit legem posce michi
domine. quibus beatus paulus dicit positam
legem. Absit. Si enim talis esset non supe-
rius dixisset via mandatorum tuorum cu-
curri cum dilatares cor meum. Quid est

quod orat ut sibi lex a domino ponatur si non
ponitur iusto. An eo modo si ponitur
iusto quod posita est populo contumaci
in tabulis lapideis. Non in tabulis
cordis carnalibus secundum testamentum
vetus ex monte syna quod in servitute
generat non secundum testamentum novum
scriptum est per iheremiam prophetam. Ecce
dies veniunt dicit dominus. et colummabo
domui israel et domui iuda testamentum
novum. non secundum testamentum
quod disposui patribus eorum in die
qua apprehendi manum eorum ut edu-
cerem eos de terra egypti quoniam ipsi non
permanserunt in testamento meo et ego
neglexi eos dicit dominus quoniam hoc est testa-
mentum quod constitui domui israel. Pro-
dices illos dicit dominus dabo leges
meas in mentem eorum et in cordibus eorum scri-
bi eas. Ecce quod voluit ista legem sibi
poni a domino non sicut iniustus et non scribi
ad vetus testamentum pertinentibus
posita est in tabulis lapideis: sed sicut
sanctis filiis libere hoc est super ne ihe-
rusalem filius promissionis filiis here-
ditatis eterne secundum spiritum tamquam digito dei
in mentem datur et in cordibus scribitur
non quam memoria teneat et vita neg-
ligant sed quam sciant intelligendo fa-
ciant diligendo in latitudine amo-
ris non in timoris angustis. Nam quod
timore pene non amore iusticie opus
legis facit: profecto inivitus facit.
Quod autem inivitus si possit fieri mal-
let utique non iuberi. ac per hoc legem
quam vellet non esse non est amicus sed
potius inimicus. nec mundatur o-
pere qui immundus est voluntate.
Talis non potest dicere quod iste dixit
in superioribus versibus via man-
datorum tuorum cucurri cum dila-
tasti cor meum quia illa dilatatio ca-
ritatem significat. que secundum apostolum
legis est plenitudo. Tur

ergo iste adhuc poscit sibi legem po-
ni. que utiq; si non ei posita fuisset
non viā mādatorū dei in cordis lati-
tudine cucurrisset: Sed qz pficiens
loquitur et dei donū nouit esse qz p-
ficit. quid aliud petit cū sibi legē po-
ni petit nisi ut in ea magis magisq;
pficiat: Quēadmodū si poculū ple-
nū teneas et sitienti dare icipias. et
haurit bibēdo et poscit desiderādo.
Quib⁹ aut in iustis et nō sōdit⁹ lex in
lapideis tabulis ponitur. p̄uaricati-
onis reos non p̄missionis efficit fi-
lios S; et ille q̄ eius meminit nec eā
diligat eomō reus est. quia memori-
a eius lapis illi est qdāmō scriptus.
nō q̄ adornetur s; quo p̄mat. pōdus
oneris non titulus honoris Ip̄acāt
legē iste viā iustificationū dei voca-
uit. nec alia via est mādatorū eius
quā se cucurrisse iā dixerat cū dilata-
tum est cor eius. Ergo et cucurrit et
currit donec perueniat ad palmā su-
p̄ne vocationis dei Deniq; cū dixisset
legē pone in dñe viā iustificatio-
nū tuarū. addidit et exquirā eā sp̄.
Quid enī exquirat qd̄ habz nisi quia
et habet agendo et exquirat pficien-
do: Sed quid est semp: Vtrū exqui-
rendi non erit finis. sicut dñm est sp̄
laus ei⁹ in ore meo qm̄ laudādi nō e-
rit finis: Necq; enī deū non laudabi-
mus cū ad eius regnū puenerimus
eternū cū legam⁹ b̄ti q̄ habitāt in do-
mo tua in sc̄la seculorū laudabūt te.
An sp̄ h̄ dñm est q̄ diu hic viuūt qz tā-
diu pficiūt: Post hāc at vitā q̄ b̄n hic
pficiebat ibi pficiūt. sicut de q̄busdā
feminis dictū est semp discētes: s;
ille male. qz secur⁹ adiunxit et ad ve-
ritatis scientiā nūq; puemētes Qui
vero in melius semp hic pficiūt q̄ pfici-
endo n̄rit peruenit vbi iā non pfici-
at quia p̄fectū sine fine cōsistit.

Nec de illis tamē ita dñm est sp̄ dis-
centes ut et post mortē discē p̄ue-
rent vana et infructuola. cū tanbus
doctrinis successerit nō studia s; sup-
plicia sempiterna. Ip̄ic ergo exquirat
dei lex q̄ diu in ea proficitur et scien-
do et diligendo: ibi at plenitudo ei⁹
manet ad fruendū non remanet ad
querēdū Sic etiā illō dñm ē: q̄rite fa-
ciē ei⁹ semp Vbi sp̄ n̄ hic: Nō enī et
ibi sp̄ q̄rem⁹ dei faciē: vbi videbim⁹
faciē ad faciē. Aut si recte dicitur
exquiri qd̄ sine fastidio diligit et id q̄
gitur ne amittatur: semp oīno sine
fine q̄rem⁹ legē dei h̄ est vitatē dei.
In h̄ q̄ppe ip̄so psalmo d̄ et lex tua
vitas Queritur nūc ut tēatur tūc tē-
tur ne deliqtur. sicut de sp̄u dei dñm
ē q̄ oīa scrut etur etiam altitudines
dei. nō utiq; ut qd̄ nescit inueniat. s;
qz nichil relinquit oīno qd̄ nesciat.
Gracia itaq; dei nob̄ p̄cipue cōmen-
datur qm̄ sibi legē poni poscit a dñō
qui utiq; iā legē scōz lr̄az nouerat. s;
qz lr̄a occidit sp̄s autē viuificat: o-
rat ut per sp̄m sc̄m faciat qd̄ p̄ lr̄am
sciebat ne per scientiā mandati non
obseruati etiā p̄uaricationē ei cri-
men accedat q̄q; etiā ut sciatur lex q̄
mō scienda est id est ut intelligatur
quid sibi velit quare sit eis posita q̄
eam non erant seruaturi qd̄q; habe-
at vtilitatis etiā hoc ip̄m q̄ lex s̄bin-
trauit ut habūdaret delictū nemo q̄
prehendit nisi a domino acceperit i-
tellectū Vnde iste adiungit et dicit.
Qa michi intellectū et scrutabor
legem tuam: et custodiam illā in to-
to corde meo Cum enī quisq; legem
scrutatus fuerit et ad eius alta per-
uenerit in quibus tota lex pendet p̄-
fecto debet deū diligere ex toto cor-
de et ex tota anima et ex tota mente
et primū suū tāq; seip̄m. In h̄is enī

duob⁹ mādat⁹ totaler pēd⁹ z pphē
hoc videtur pmississe cū dixit et cū
todiā illā in toto corde meo Sed q²
et hoc nō valet virib⁹ proprijs nisi
adiuuetur ab illo qui iubet vt faciat
qđ iubet. **D**educ me inquit in semi
ta mādat⁹ tuorū q² ipsam volui.
Parū est michi voluntas mea nisi
eo qđ volui me ipse deducas. Et cer
te ipsa est semita hē est via mādat⁹orū
dei qđ se dilatato ab illo corde suo cu
currisse iā dixerat quā pphēa etiā semi
tā vocat quia āgusta via est que du
cit ad vitam. et cū sit angusta nisi di
latato corde non curritur. Sed qm̄
adhuc pficit. adhuc currit. z ideo di
uinū auxiliū quo deducatur inquit
quia neq² volentis neq² currēt⁹ sed
miserent⁹ est dei Deniq² quia et ipm̄
velle de⁹ opatur in nob⁹ preparatur
enim voluntas a domino sequitur et
dicit. **I**nclina cor meū in testimo
nia tua et non in avariciā. Quid ē in
clinatū cor ad aliqd hē nisi hē velle?
Et volunt ergo et orat vt velit Volu
it cū dicit deduc me in semita māda
torū tuorū q² ipsam volui. orat autē
vt velit cū dicit. inclina cor meū in tes
timonia tua et non in avariciā hoc
itaq² orat vt ipsa voluntate perfici
at Quid sunt autē dei testiōnia nisi q
bus sibi ipse attestatur? Testimoni
is enim aliquid pbatur. ac per hū ius
tificationes dei z mandata dei testi
moniis dei pbatur et quidqđ nobis
psuadere vult deus suis testimoni
is persuadet in que iste petijt inclina
ri cor suū et non in avariciā Testiō
niis q̄ppe suis agit nobiscū deus vt
eū gratis colamus qđ impedit aua
ricia radix oīm malorū. Tali verbo
greco hic appellat a quo possit itelli
gi general avaricia. quia plus appe
tit q̄sq² qđ sat est Pleon enī latine pl⁹

ē. exaia habit⁹ ē ab eo qđ ē hē Ergo
a plus habendo appellata est pleon
exaia. quā latini incptes in hoc loco
nōnulli interpretati sunt emolumē
tū. quidā vō vtilitatē. sed meli⁹ qui
avariciā Dicit autē apostolus radix
oīm malorū avaricia est Sed in gre
co vnde in nrāz linguā vba ipsa tras
lata sūt nō legitur apud aplm̄ pleon
exaia qđ in loco isto psalmi hui⁹ sed in
largiria: quo verbo significatur a
mor pecunie Verū aplm̄ intelligē
dus est isto nomine gen⁹ significat
se per speciem. id est per amorē pe
cunie vniuersalē gñalēq² avariciā. q
vere radix est malorū oīm. Itā ipsi
primi homines p serpētē decepti et
deiecti non fuissent nisi pl⁹ qđ accepe
rant habere et pl⁹ qđ facti fuerant vē
voluissent hoc quippe pmisserat di
cens eritis sicut dy. Ergo ista pleon
exaia sūuerfi sunt Plus enī volētes
habere qđ acceperāt: qđ acceperant
amiserūt Quis vestigiū vitat. legi
b⁹ que vbiq² duplet et in forensi iu
re dephēnum est quod institutu est
vt p⁹ pcedo cā cadat id ē vt q pl⁹ pe
tierit qđ ei debet et qđ ei debebatur
amittat Omnis at a nob⁹ circūcidit
tur avaricia: si gratis colatur deus
Ad qđ sc̄m iob in agone tēptatiois
ipse puocat inimicus. cū de illo dicit.
Nūqđ gratis colit iob deū? Puta
bat enī dyabolus qđ in deo colendo
vir iust⁹ cor inclinatū habet in aua
ricia et cā emolumētū vtilitat⁹ rerū
tpaliū qđ eū ditauēat dñs velut in
cenari⁹ ei p tali mcede seruir⁹ S; qđ
gratis deū colēt tēptat⁹ apparuit.
Si ergo cor nō hēam⁹ incliatū in aua
ricia deū nō colit⁹ nisi ppter deū vt sui
cultus ipse sit mces Ip̄z diligam⁹ et
in seipo. ip̄z diliga⁹ in nob. ip̄z i prim⁹
nostris quos diligim⁹ sicut. nolmet

iplos. siue hēant eū siue vt habeāt eū
qd nob qm ipō donāte cōfert: iō illi
dicitur. inclina cor meū i testimonia
tua ⁊ non in auariciam: Sed q sequū
tur alio sermone tractāda sūt:

ExPLICIT sermo xi. Incipit sermo xii. d
ed qd dicit. auerte oculos meos ne vi
deāt vāritatem: vsq; ad ecce cōcupiui
mādata tua i tua iusticia viuifica me:

Equitur in psalmo quē suscepimus differēdū. **A**uerte oculos meos ne videāt vāritatē: in via tua viuifica me. Cōtrario differūt iter se vanitas ⁊ veritas. Hui⁹ at mūdi cupiditas vāitas: sed xps q ex h mūdo liberat veritas. Ipse ē ⁊ via. in qua se vult iste viuificari. qā ipse est ⁊ vita: Ipse qppe ait. ego sum via veritas et vita. Sed qd est. auerte oculos meos ne videāt vāritatē: Nūq; qd diu sum⁹ in hoc mūdo possum⁹ nō videre vāritatē: Dis em creatura vanitati subiecta est. q intelligitur eē in homine. ⁊ omnia vāitas: Que habūdātia hominis in oī labōe suo q ipse laborat sub sole? An iste fortassis hoc orat. vt nō fit ei⁹ vita sub sole vbi oīa vāitas: sed in illo fit in quo se viuificari petit? Ille qppe ascēdit nō sup soles tātu; sed sup oēs celos vt adimpleret omnia. ⁊ in illo magis q sub sole viuūt q nō inaniter audiūt qd dixerat apls: que sursum sunt querite vbi xps est i dextera dei sedēs: que sursum sūt sapite n q sunt sup frā: mortui em estis ⁊ vita vā abscōdita ē cū xpo in deo. ac p h si vita nostra ibi est vbi est veritas: n est vita nostra sub sole vbi ē vāitas: Sed hoc tam magnū bonū mag⁹ habemus in spe non tenemus in re. ⁊ secundum spem nostram beatus apls ista locutus est. qā ⁊ illud cū dixisset.

vāitati creatura subiecta est. adiecit atq; ait. nō spōte. sed ppter cū q subiecta est eam in spe. Ergo in spe qua speramus nos adhefuros cōtemplāde veritati subiecti sum⁹ iterim vāitati. Creatura qppe ista spūalis aiālis corpalis q; oīs in hoīe est. ymmo homo est: Spōte peccauit ⁊ inimica facta ē veritati. sed vt merito puniretur nō spōte subiecta ē vāitati: Deniq; post pauca nō solum at inquit. sed ⁊ nosip si pmitias spūs hntes. id est q nōdū qdem ex toto qd sumus. sed ex ea pte qua pecoribus melioēs sumus deo nō vāitati subditi sumus. hoc ē p pmitias spūs. ⁊ ipi in nobismetipsis i gemiscimus adoptionē expectātes redemptionē corpis nostri. Spe enim salui facti sumus. spes aut q videtur nō est spes: Quod em videt qd quid sperat? Si aut qd nō videm⁹ speramus: p paciētiam expectamus: Qm diu itaq; hic scdm carnē sumus cuius adoptionē ⁊ redemptionē p paciētiā spei adhuc expectam⁹: tā diu scdm id p quod sub sole sumus vāitati subiecti sumus. Qm diu igitur ita sum⁹. vñ possum⁹ nō videre vāritatē: cui etiam subiecti sum⁹ i spe: Quid est ergo qd iste dicit. auerte oculos meos ne videāt vāritatē: An hoc petit vt nō qdē in hac vita quod in spe gerim⁹ impleatur: sed vt in ea sorte fit q in illo quā doq; possit impleri cū liberabit⁹ a seruitute corruptiōis ⁊ spiritu ⁊ anima ⁊ corpore in libertatem glorie filiorū dei vbi iam non videat vanitatem? Possunt quidem verba ista sic intelligi nō preter regulam fidei. sed est hic alius sensus quem michi fateor plus placere. Dominus in euāgelio dicit. Si fuerit oculus tuus simplex totū corpus tuum lucidum erit. si autem oculus tuus fuerit neq; totū corpus

tuū tenebrosum erit: Si igitur lumen quod in
te est tenebre sunt. ipse tenebre quate e
runt: Proinde magni interest cum aliquo boni
facimus? cuius rei contemplatione faciamus:
Officiū quippe nostrum non officio sed fine
persuadendum est. ut scilicet non tamen si bonum est. quod
facimus? sed precipue si bonum est propter quod
facimus? cogitemus? Hos oculos quibus cō
templamur quare facimus? quod facimus a
verti poscit ne videant vanitatem. id est
ne hanc attēdat propter quam faciat cum bo
ni aliquid facit: In qua vanitate precipue
unum locū optinet amor laudis humane
propter quam multa magna fecerunt. qui
magni in hoc seculo notati sunt. multum
quod laudati in ciuitatibus gentium. querē
tes non apud deum sed apud homines gloriam
et propter hanc velut prudentes fortiter
temperanter iuste quod viuētes. ad quam per
ueniētes preceperunt mercedem suam vani
vanam Ab hac vanitate volēs dominus auer
tere oculos suos. attēdite inquit ne iusti
ciam vestram faciatis coram hominibus? ut vi
deamini ab eis. alioquin mercedem non
habebitis apud patrem vestrum qui
in celis est: Deinde cum ipsius iusti
cie quasdam partes exequatur precipiens de
elemosinis. de orationibus. de ieiun
iis. ubique id ammonuit ne aliquid eorum
propter gloriam hominum fiat. et ubique dicit
eos qui propterea faciunt precepisse mer
cedem suam. id est non eternam que sanctis
reposita est apud patrem. sed temporalem
quam querunt quod contemplatur in suis
opibus vanitatem. non quia ipsa laus huma
na culpanda est. nam quid tam opta
dum est hominibus quam ut eis placeant que
debeant imitari. sed propter ipsam laudem
bene operari. hoc est vanitatem in suis o
peribus intueri. quandoquidem et ipsa ab
hominibus laus homini iusto quod taciturnitas
puenerit non ibi esse debet eius finis
boni. sed etiam ipsa referenda est ad
laudem dei. propter quem bona faciunt.

vere boni. quoniam nec a seipsis sed ab
illo fiunt boni: Denique in eodem sermo
ne dominus iam dixerat eis. luceat lumen
vestrum coram hominibus? ut videant vestra
bona opera. et glorificent patrem vestrum
qui in celis est: ubi finem posuit. hoc
est in gloria dei: hoc debemus? quando ali
quid boni facimus intueri. si auertunt
a vanitate oculi nostri: Non ergo sit
finis boni operis in laudibus hominum.
sed ipsas laudes hominum corrigamus. et
ad dei laudes omnia referamus. a quo nobis
datur quicquid in nobis sine laudatis
errore laudatur Porro si vanum est propter
hominum laudes bona facere: quanto va
nius propter auipiscendam pecuniam vel au
gendam siue retinendam et si quid huius
modi est commodi temporale quod
nobis accedit extrinsecus quia om
nia vanitas. que habundantia homi
nis in omni labore suo quo ipse labo
rat sub sole: propter ipsam denique tempo
ralem salutem non debemus facere bona
opera nostra. sed potius propter illam
quam speramus eternam ubi bono immu
tabili perfruamur quod nobis erit
ex deo immo quod nobis est ipse de
us: Si enim sancti dei propter hanc tem
poralem salutem bona opera facerent
numquam martires christi bonum opus confessi
onis in eiusdem salutis amissione perfi
cerent. sed acceperunt auxiliū de tribula
tione non intuentes vanitatem. quia va
na salus hominis et diem hominum non
concupierit. quia homo vanitati filius? et dies
eius? velō vmbra pretereunt Cum autem deus ro
gatur ut ea quod videt esse in nostra prete
rit id est oculorum auersio a videnda vanitate
ab illo nobis concedatur. quod nisi eius
gratia commendatur: Nonnulli enim ab ea va
nitate non auerterunt oculos suos. quia
putauerunt a seipsis se fieri iustos et bo
nos. et dilexerunt gloriam hominum magis quam dei.
quia et ipsi homines sunt quod sibi nimium placuit

erūt. & de sui arbitriū virib⁹ psumpse-
rūt: Sed etiā hec vanitas & psump-
t⁹ spūs est: Cū vero dixisset auerte o-
culos meos ne videāt vanitatem in via
tua viuifica me. q̄ via nō vāitas s; ve-
ritas ē. deinde subiūxit: **S**tatue ser-
uo tuo eloqū tuū i timore tuo. Quid
ē aliud q̄ da michi vt faciā quod loq̄-
ris: Neq; em̄ statutū est eloqū dei
hīs qui in se mouēt illud cōtra faciē-
do: eis at̄ statutū est in quib⁹ immo-
bile ē: Statuit itaq; deus eloqū suū
in timore suo eis quibus dat spm̄ ti-
moris sui: timoris aut̄ nō illius de q̄
dicit apl's. nō em̄ accepistis spiritum
seruitutis iterum in timore. hunc em̄
cōsummata caritas foras mittit ti-
more. sed illi⁹ timoris quē dicit xph̄a
spm̄ timoris dei. timoris vtq; casti p
manētis in sclm̄ sclī. timoris q̄ time-
mus offendī qui amatur Aliter quip-
pe timet adultera virū suū aliter cas-
ta. adultera ne veniat casta ne deseāt
Imputa obprobriū meum quod
suspiciatus sum q̄a iudicia tua suauia
Quis est qui suū obprobriū suspica-
t⁹ & nō magis nouit suū quisq; obpro-
briū q̄ cuiuslibet alienū? Suspiciari
em̄ potius alienū p̄t hō nō suū. quo-
niā qd̄ suspicatur ignorat: In suo at̄
obprobrio nō ē cuiusq; suspitio s; sci-
entia. vbi loq̄tur cōsciētia: Quid est q̄
qd̄ ait obprobriū meū qd̄ suspiciatus
sum: Nimir̄ de supiore sensu etiam
iste ducēdus ē. qm̄ q̄ diu non auertit
homo oculos suos ne videat vāitatē
quod in seipso agitur hoc de alijs sus-
picatur. vt xpi quod ip̄e colit deū. vt
ppter quod bona opa facit. ppter h̄
credat & alter facere: Nō it̄ qppe ho-
miēs videre quod agimus. cuius at̄
rei cōtēplatiōe agim⁹ occultū est. et
ideo datur suspitiōib⁹ loc⁹. vt audeat
homo iudicare d̄ occultis hominū. &

falsa plerūq; & si vera. tñ incognita te-
mere suspicari: ppter dñs cū de ipso
fine loq̄tur ppter quē iusticiā face-
re debemus. vt oculos nostros a con-
tēplatiōe auerteret vanitatē monuit
ne ppter laudes hoīm bona opa faci-
am⁹ dicēs. attēdite ne faciatis iustici-
am vram corā hōib⁹ vt videamini
ab eis. monuit ne ppter pecuniam di-
cēs. nolite vobis thesaurizare in ter-
ra. & nō potest deo seruire & māmo-
ne: monuit ne ppter ipm̄ necessariū
victū atq; vestitū dicēs. ne solliciti fi-
tis aīe vre qd̄ māducaetis. neq; corpo-
ri vestro qd̄ induami: & cū hec omnia
monuisset. q̄a possum⁹ suspicari eos
quos iuste viuere videm⁹ & q̄ fine fa-
ciant nō videm⁹ ppter aliqd̄ hui⁹ mōi
bene facē. cōtinuo subiecit. nolite iu-
dicare vt nō iudicemī: Dñ & hic cum
dixisset āputa obprobriū meū q̄ sus-
picat⁹ sum. addidit. q̄a iudicia tua sua-
uia. id est iudicia tua vera: Veritatis
em̄ amator suauē clamat esse qd̄ vex
est. hoīm aut̄ iudicia de occultis ho-
minū nō suauia q̄a temeraria: & ideo
suum dixit obprobriū quod de alijs
suspiciatus est. quia hoc quod apos-
tolus ait comparantes semetipsos
sibi metipsis non intelligūt. Hoc em̄
prochiuius homo suspicatur in alio
quod sentit in seipso: Hoc itaq; ob-
probrium suū petebat auferri quod
in se senserat & in alijs fuerat suspica-
tus. vt non esset dyabolo similis qui
de occultis sancti iob suspiciatus est
q̄ non gratis deum coleret. quem
poscit temptandum. vt crimē quod
obiecerat inueniret: Sed cum liben-
ter alterius obprobrium non nisi e-
mulatio suspicetur dum bonum op⁹
reprehendi non potest quia se asserit
qd̄ aptū est & quo fine fiat rep̄hēdit⁹.
quia nō se exerit quod occultū ē. atq;

ita male suspicari eū debet quilibet. non
vidēdo quod latet et inuidēdo quod
emiēt. pfecto cōtra hoc malū quo q̄s
q̄ libenter d' ehoīe malū qd nō p̄spi-
cīt suspicatur. caritas h̄nda est que n̄
emulatur. quā dñs cōmēdat dicens:
mādatum nouū dō vobis vt vos iui-
cem diligatis. et in hoc sciēt oēs quia
discipuli mei estis si dilcōnē habueritis
in inuicem: et de dilcōne dei et primi
loquēs. in hīs inquit duobus māda-
tis tota lex pēdet et pphete: Vnde et
iste cōtra sue suspitiōis obprobrium
quod desiderat amputari. **E**cce in-
quit concupiui mādata tua. in tua ius-
ticia viuifica me: Ecce concupiui ex to-
to corde et ex tota aīa et ex tota mēte
diligere te. et primū sicut me. non in
mea sed in tua iusticia viuifica me. h̄
est ista caritate quā concupiui imple-
me. adiuua me vt faciam quod cōmē-
das. dona ip̄e quod mādas: In tua
iusticia viuifica me. q̄a in me vñ mo-
rerer habui. vñ aut viuam nō inuenio
nisi in te. Iusticia tua xp̄istū ē. qui
factus est nobis sapiētia a deo et ius-
ticia et sanctificatio et redemptio. vt
quemadmodū scriptū est. qui gloria
in domiō gloriatur. et in illo inuenio
mādata tua que concupiui. vt in tua
iusticia hoc est in illa viuifices me:
Ip̄se est em̄ verbum deus. et v̄bū ca-
ro factū ē vt eēt proxim⁹ me⁹:

ExPLICIT sermo xij. Incipit sermo
tredecimus: 2c.

Sermōi pristino quē de psal-
mo qui est omniū proxim⁹
nup̄ habuimus de v̄bis eius q̄ sequū-
tur iste iūgēdus est: Hec v̄ba sunt
Et veniat sup me misericordia tua
dñe. Que sententia supiori videt an-
nera. Nō em̄ ait veniat sup me. s; ait

et veniat. Est autē ille supior. ecce con-
cupiui mādata tua. in tua iusticia vi-
uifica me. deinde sequitur. et veniat su-
per me misericordia tua dñe. Quid h̄
ergo poscit. nisi vt mādata q̄ concupi-
uit p̄ eius misericordiā faciat q̄ man-
dauit. Expōit em̄ quod amodo quid
dixerit in tua iusticia viuifica me. cū
subiūgit. et veniat sup me misericordi-
a tua dñe. **S**alutare tuū scdm̄ eloq̄-
um tuū. hoc est scdm̄ p̄missionem tu-
am. vñ nos vult ap̄ls filios promiss-
fiōis intelligi. ne arbitrem⁹ nost̄ esse
quod sumus. sed totū dei gratie retri-
buamus: Factus est em̄ nobis xp̄s
sapiētia a deo et iusticia et sc̄ificatio et
redemptio. vt quēadmodū scriptum
est. qui gloriatur in dño gloriatur:
Quod ergo ait in tua iusticia viuifi-
ca me in xp̄o vtq; viuificari cupit. et
ipsa ē misericordia quā sup se poscit
venire Ip̄se xp̄s ē et salutare dei. quo
v̄bo exp̄posuit quā miām diceret. vbi
ait. et veniat sup me misericordia tua
dñe. Si ergo querimus que sit ista
misericordia tua. audiamus quod se-
quitur. salutare tuum scdm̄ eloq̄um
tuum. Ab eo ap̄pe hoc p̄missum est.
qui vocat ea que nō sunt t̄āq; sint.
Nōdū em̄ erāt quibus promitteret
ne quisq; de meritis gloriaretur. et q̄-
bus p̄missum est eciam ip̄i promiss-
fi sunt. vt totū corpus xp̄i dicat. grā
dei sum id quod sum. **E**t respōde-
bo exprobrātib⁹ michi v̄bum. Vtrum
v̄bum exprobrātibus. an v̄bum res-
pōdebo. ambiguū est. Sed quodlib;
eorū xp̄m sonet. Ip̄m em̄ nobis ex-
brāt a quibus est crucifixus. vel scan-
dalum vel stulticiā. ignorātes q̄a v̄bū
caro factū ē et habitauit in nobis. qd
v̄bum in principio erat. et apud deum
erat. et de⁹ erat. S; et si nō ip̄i v̄bū ex-
probrēt qd eis latet. q̄a diuinitas ei⁹ ab

eis non cognoscitur a quibz ei⁹ infirmitas in cruce ptempnitur: nos tñ vbum respondeam⁹. nec exprobratio ne terream⁹ aut pfundamur Verbu⁹ em̄ si cognouissent: nūqm̄ deū glorie crucifixissent Ille aut̄ responderet verbum exprobrantibz sup̄ quē venit misericordia dei: hoc ē ipm̄ salutare ei⁹ Venit vt ptegat nō vt cōterat Ilam sup̄ quosdam cōterendos ventur⁹ ē qui nūc in eū dū spernūt ei⁹ humilitatem offendendo quassantur Sic em̄ dicit in euangelio. qui ceciderit super lapidē istū pquassabitur: sup̄ quē vero ceciderit coteret eū Qui ergo nobis exprobrant offendunt & cadūt in eum nos at̄ ne offendam⁹ & cadam⁹ opprobria eorū ne timeamus sed respondeam⁹ eis vbum. hoc ē vbum fidei qđ pdicam⁹: qđ si credideris inqt̄ in corde tuo qđ dñs ē ihs et cōfessus fueris in ore tuo qđ de⁹ illum suscitauit a mortuis saluus eris Corde em̄ creditur ad iusticiā: ore autē cōfessio fit ad salutem Darū ē ergo in corde habere xpm̄ & nolle cōfiteri dū timeatur opprobrium: sed exprobrantibz respondendū ē vbum Ut aut̄ hī martires possent: pmissum ē eis & dictū nō em̄ vos estis qui loquimini s; spiritus patris vestri qđ loquitur in vobis Hō & iste cū dixiss; rñdebo exprobrantibz in verbum: p̄tinuo sequitur **P**onā speravi in verbis tuis qđ est vtiq; in pmissis tuis S; qm̄ plurimi q̄uis ad ipm̄ corpus cui⁹ hī verba sunt p̄tinentes. graui pondere psecutionis surgente nō valuerūt sustinere exprobrationē & xpm̄ deficiendo negauerūt iō seq̄tur **E**t ne auferas de ore meo vbum v̄tatis vsq; valde Ex ore suo quippe dicit qđ v̄ntas corporis loquitur. i cui⁹ mēbris etiā illi deputantur qui defecerūt ad

horam negando. sed penitendo postea reuixerunt: vt etiam martirū palam quā p̄diderant repata cōfessione sumpserunt Ilzō igitur vsq; valde vel sicut quida codices habēt nō vsq; quaq; hoc ē nō omnino ex ore petri in quo erat tipus eccē vbum veritatis ablatum ē: qui et si ad horam negauit timore turbatus tñ flendo est repatus & cōfitendo ē postea coronatus Totū itaq; corpus xpi loquitur id est eccē sancte v̄n̄t̄as In q̄ toto corpore siue qđ negatibz plurimis remanserūt fortes qui vsq; ad mortem p̄ veritate certarent. siue qđ & ex hys qui negauerūt multi reparati s̄c nō est ablatum ex ei⁹ ore vbum veritatis vsq; valde **N** aut̄ ait ne auferas intelligendū ē ne auferri finas propter qđ orando dicimus ne nos inferas in temptationem: et ipe dñs ad petrum: rogavi inquit p te ne deficiat fides tua. hoc ē ne auferatur de ore tuo verbū veritatis vsq; valde Sequitur **Q**uia in iudicijs tuis sp̄avi vel sicut de greco quida diligenti⁹ expresserunt sup̄speravi Qđ verbū & si min⁹ v̄tate p̄positū ē: tñ implet veritatis interpretande necessitate Attē cuius g nobis loci hui⁹ rimand⁹ ē sensus: vt intelligam⁹ quātum deus adiuvat quid sibi velit in v̄bis tuis speravi. in iudicijs tuis sup̄speravi Respondebo inqt̄ exprobrantibz michi vbum. qm̄ speravi in v̄bis tuis id est q̄ niam michi hoc ipe p̄misisti & ne auferas ex ore meo vbum v̄tatis vsq; valde. qm̄ in iudicijs tuis sup̄speravi id est qm̄ iudicia tua quibz me corripis & flagellas nō solū michi nō auferūt spem. verū augent etiā qm̄ quē diligit dñs corripit: flagellat at oēm filiū quē recipit Ecce em̄ sancti & humiles corde de te p̄sumendo in p̄secu

tionibz nō defecerūt . ecce etiā qui de
se psumendo defecerūt ⁊ tñ ad ipsuz
corpus ptinuerūt . sibi innotescēdo
fleuerūt : ⁊ tuam grām solidius inue
nerunt . qz suā supbiam pdiderūt . Er
go ne auferas ex ore meo vbu veritatis
vsq; valde : quia in iudicijs tuis
spavi . Et custodiam legē tuam sp

In seculū ⁊ in seculum seculi . **Q**stē
dit quid dixerit semp . Aliqn etem sp
intelligitur qdū hic viuitur : sed hoc
nō est in seculū ⁊ in seculū seculi . De
lius quippe ita interpretatum ē qm si
cut quidā codices habēt in eternū et
in seculum seculi : qz nō potuerūt di
cere ⁊ in eternū eterni . Lex itaq; ista
intelligenda ē de qua dicit apls : ple
nitudo legis caritas . Hec em a sanc
tis quoz ex ore nō aufertur vbu ve
ritatis . hoc ē ab ipa cristi . ecclā custo
diatur nō solum in hoc sclo . id ē do
nec finiatur h seculū : sed etiam in al
terū qd appellat seculū seculi . Neq;
em precepta legis sicut hic etiam ibi
accepturi sumus q custodiam⁹ h ip
sam legē vt dixi plenitudinem sine vl
lo peccandi timore seruabim⁹ . qz et
deum plenius cū viderimus amabi
mus ⁊ . primum qz deus erit omnia
i omnibz : nec false cuiq; de proximo
suspicioni erit loc⁹ . vbi nullus vlli
erit occultus

Explicit sermo terciusdecim⁹ Inci
pit sermo xiiij.

De vsu psalmi vbi ait . **E**t in
gredebam in latitudine vsq;
ad exercebam in iustificationibz tuis
Supiores vsus pliri psalmi hui⁹ o
rationem hnt : hñ at qui sequūtur de
quibz nūc disputandū ē narrationez
Petebat em homo dei supius adiu
torium gracie dei . cū dicebat in tua

iusticia viuifica me : ⁊ veniat sup me
miā tua dñe . ⁊ alia similia vel sup vel
infra . nūc aut dicit . **E**t ambulabā
in latitudine qz mandata tua exqui
siui : ⁊ loquebar in testimonijs tuis i
pspectu regū ⁊ nō cōfundebar . ⁊ me
ditabar in mandatis tuis q dilexi : et
leuavi man⁹ meas ad mandata tua
que dilexi ⁊ exercebor in iustificatio
nibz tuis . Vbi narrant; vba sunt non
petentis : velut impetratis q petue
rat cōfitebatur in dei laudibz . qualē
illum fecerat miscdia domini quam
super se veniē poposcerat . Neq; em
hec ita superioribz cōiunxerat vt di
ceret . ⁊ ne auferas ex ore meo vbu
veritat; vsq; valde qz in iudicijs tuis
speraui ⁊ custodiam legem tuā sem
per in seculum ⁊ in seculū seculi ⁊ am
bulabam in latitudine . qz mandata
tua exquisiui ⁊ loquebar in testimo
nijs tuis in cōspectu regum ⁊ nō cō
fundebar ⁊ cetera isto mō sic em vi
detur sequentia precedentibz debuiss
se cōnectere : sed ait ambulabā in la
titudine vbi copulatiua coniunctio
id est ⁊ velut inconsequēs posita est
quia non ait ⁊ ambulabo quomodo
dicebat ⁊ custodiam legem tuā sem
per . Aut certe si optatiuo mō dictus
est custodiam legem tuam . non ait
⁊ ambulem in latitudine qñ vtrumq;
optauerit ⁊ poposcerit . sed ait ⁊ am
bulabam in latitudine : vbi si cōiunc
tio ista nō esset . sed a superior; conec
tione libera inferretur ⁊ soluta sen
tencia ambulabā in latitudine nichil
de inuitato loquendi modo hic de
beret mouere lcōrem vt occult⁹ sen
sus querendus hic aliquis putātur
Mirrū ergo quod non dicit intel
ligi voluit id est exauditum se fuisse
ac deinde subiunxit qualis fact⁹ fue
rit : tanqm diceret . ⁊ cum orarem ex

audisti me et ambulabam in latitudi-
ne et cetera quae isto modo de cetero cōte-
runt Quid est igitur et ambulabam in lati-
tudine nisi ambulabam in caritate. quae
diffusa est in cordibus nostris per spi-
ritum sanctum qui datus est nobis.
In hac latitudine ambulabat ille qui
dicebat: os nostrum patet ad vos o
chorinthii. cor nostrum dilatatum ē
Hec autem caritas duobus illis mandat
tota atque integra continetur dilectio
scilicet dei et dilectio proximi in quibus
tota lex pendet et propheta Unde et hic
cum dixisset ambulabam in latitudine
causam subiunxit atque ait quod manda-
ta tua exquisivi Nonnulli autem codices
non habent mandata sed testimonia
sed mandata in pluribus inuenimus et
maxime in grecis. cuius linguae tanquam
cedenti prius ad nos ista translata sunt
magis credendum esse quis ambigat.
Si ergo scire volumus quomodo haec
mandata querierit vel querenda sint
illud intueamur quod dicit magister bo-
nus et doctor et dator. petite et accipi-
etis querite et inuenietis. pulsate et a-
perietur vobis: et paulo post si ergo
vos inquit cum sitis mali nostri bona
data dare filiis vestris quātomagis
pater vester qui in celis est dabit bo-
na petentibus se. Vbi euidenter ostē-
dit quod dixerat. petite querite pulsate
nō nisi ad poscendi hoc est orandi in-
stanciam pertinere Alius porro euan-
gelista nō ait dabit bona petentibus
se quae multipliciter possunt intelligi
vel corporalia vel spiritualia: sed circū-
cidit inde alia. satisque diligenter expres-
sit quid nos vehementer atque instan-
ter voluerit poscere dominus et ait quāto
magis pater vester de celo dabit spi-
ritum bonum petentibus se Hic est il-
le spiritus per quem diffunditur caritas
in cordibus nostris: ut deum proxi-

105
mumque diligendo diuina mandata fa-
ciamus Hic est ille spiritus in quo cla-
mamus abba pater ac per hunc ipse nos
facit petere quae desideramus accipe-
re. ipse nos facit querere quae cupimus
inuenire: ipse nos facit pulsare ad quae
nitimur peruenire Hoc docet apos-
tolus: qui cum dicat in spiritu sancto nos
clamare abba pater. rursus alio loco
dicit dedit deus spiritum filij sui cla-
mantem in corda nostra abba pater
Quomodo nos clamamus si ipse cla-
mat in nobis: nisi quod ipse clamat nos
fecit dum habitare cepit in nobis: Etiam
hoc itaque agit acceptus: ut largitus ac-
cipiendus petendo. querendo pullan-
do poscatur Siue enim ut vita bona
petatur siue ut bene vivatur: quātquot
spiritu dei aguntur hii filij dei sunt Er-
go ambulabam inquit in latitudine:
quoniam mandata tua exquisivi Ex-
quisierat et inuenerat quoniam petierat et
acceperat spiritum bonum quo fac-
tus est bonus. bene facere bona ex fi-
de quae per dilectionem operatur Et lo-
quebar inquit de testimonijs tuis in
cōspectu regum et non confundebar
tāquam ille qui petierat et acceperat ut
responderet exprobrantibus sibi ver-
bum. et non auferretur ex ore eius ver-
bum veritatis Itaque pro illa usque ad
mortem certans nec in cōspectu re-
gum confundebatur eam loqui Testi-
monia quippe in quibus dicit quod lo-
quebatur. grece martiria nūcupantur
quo verbo iam utimur. per latino vn-
de dictum est etiam vocabulum mar-
tirum quibus predixit deus quod et an-
te reges eum fuerant cōfessuri Et me-
ditabar inquit in mandatis tuis quae
dilexi et leuaui manus meas ad man-
data tua quae dilexi: siue quod nonnulli
codices habent in utroque versu dilexi
valde aut nimis aut vehemēter sicut

interpretari placuit quod grece dicitur spora
dra Mandata ergo dei dilexit per hoc
quod ambulabat in latitudine. per spiritum
scilicet sanctum per quem dilectio
ipsa diffunditur et dilatat corda fide-
lium Dilexit autem et cogitando et ope-
rando Nam quod ad cogitationem per-
tinet ait. et meditabar in mandatis tuis
quod autem ad operationem et leuavi ma-
nus meas ad mandata tua: utriusque autem
sententie addidit que dilexi Simis ei
preceptum est caritas de corde puro Qua-
do isto fine id est huius rei contemplati-
one fit mandatum dei. tunc fit vere
opus bonum: et tunc leuatur manus
quia supernum est quo leuatur Propte-
rea de ipsa caritate loquitur apostolus
et dicit supereminentem viam vobis
demonstro: et alio loco cognoscere
inquit etiam supereminentem scientiam ca-
ritatem christi Nam si de opere manda-
torum dei merces terrene felicitatis
expetitur deponuntur manus potius
quam leuantur: quia terrena cuncta
que non sursum sed deorsum sunt il-
lo opere requiruntur Ad utrumque perti-
net quod sequitur et exercebar in ius-
tificationibus tuis quod plures interpre-
tes dicere maluerunt quam letabar aut
garriebam: quod aliqui interpretati sunt
ex eo quod grecus habet edoleston Ex-
ercetur quippe in iustificationibus
dei letus et quodammodo garrulus
qui mandata eius que diligit et cogi-
tandi et operandi delectatione custodit
Explicit sermo xiiij. Incipit sermo qui-
nusdecimus

Consideremus quantum do-
net dominus: et pertractemus
hunc versus magni psalmi huius Me-
mento verbi tui seruo tuo: in quo spem
dedisti michi Hec me consolata est
in humilitate mea: quoniam verbum
tuum vivificavit me Nam quid oblivio

sicut in hominem cadit in deum: Cur er-
go ei dicitur memento: Quamvis in sa-
ctis scripturis locis ipsum verbum
omnino ponatur. ut est quare mei
oblitus es et obliuisceris inopia nos-
tram et ipse deus per prophetam omnes
inquit iniquitates eius obliuiscar et
alibi atque alibi sepius hoc legitur Sed
non ut hominibus ista contingunt ita
intelliguntur in deo Nam sicut deus
penitere dicitur quam preter hominum
spem res mutat. consilio non mutato
quia consilium domini manet in eternum: ita
dicitur obliuisci quam tardare videtur
adiutorum vel premissum vel non re-
tribuire digna peccantibus vel si quod
huiusmodi tanquam eius memoria sit
elapsum quod speratur siue timeatur
et non fit Dicuntur ista locutione mo-
rali qua humanus moueat affectus
quoniam enim deus faciat certa disposi-
tione non deficiente memoria nec ob-
scurata intelligentia nec voluntate mu-
tata Cum itaque dicitur ei memento.
orantis desiderium quia promissum
poscit ostenditur et non deus quasi
ei de mente exciderit ammonetur Memento
inquit verbi tui seruo tuo: Hec
est imple promissum seruo tuo In
quo spem dedisti michi: hoc est in quo
verbo quoniam promissisti mihi me spe-
rare fecisti Hec me consolata est in hu-
militate mea: hec scilicet spes que da-
ta est humilibus dicente scriptura. de-
us superbis resistit humilibus autem
dat gratiam Unde ore proprio etiam ipse
dominus ait quoniam qui se exaltat hu-
miliabitur et qui se humiliat exaltabi-
tur Bene hic intelligimus etiam illam
humilitatem. non qua se quisque humi-
liat confitendo peccata: nec sibi arrogan-
do iusticiam: sed qua quisque humili-
atur aliqua tribulatione vel deiectione
quam meruit ei superbia. aut ex

eretur pbaturq; paciā Unde paulo
post dicit hic psalm⁹. priusq; humi
liarier ego deliqui. ⁊ illud in libro sapi
entie. in dolore sustine. ⁊ in humilita
te tua paciētiā habe: qm̄ in igne p
batur aurū ⁊ argētum. homines ve
ro acceptabiles in camino humiliati
onis Quod ait acceptabiles: ibi spē
dedit que consolaretur in humilitate
Et dominus ih̄s hanc humilitatem
cum discipulis predicaret a psecuto
ribus esse venturam: nō eos sine spe
reliquit sed hanc eciam qua consola
rentur dedit dicens. in vestra pacien
tia possidebitis aīas vestras De ip̄o
quoq; corpe qd ab inimic⁹ posset oc
cidi ⁊ quali penitus interire: capill⁹
inquit capitis vestri nō peribit Hec
spes data est corpori cristi qd est ec
clesia. qua cōsolaretur in humilitate
sua Propter quā spem dicit ⁊ apos
tolus paulus. si autem qd non vide
mus speramus per paciā expecta
mus: sed eternoꝝ est spes ista premi
orum Est ⁊ alia spes que in humilita
te tribulationis plurimū consolatur
que sanctis data est in verbo dei ad
iutorium gracie pollicētis ne quisq;
deficiat De qua re dicit apostol⁹ fide
lis deus qui non permittit vos tēp
tari super id quod potest: sed faciet
cum temptatione ecia exitum vt pos
sit sustinere Hanc spem dedit ecia
saluator ore suo quando ait: hac noc
te postulavit sathanas verare vos si
cut triticum ⁊ ego rogavi p te petre
ne deficiat fides tua Hanc spem de
dit ⁊ in oratione quā docuit. vbi mo
nuit vt dicam⁹: ne nos iferas in tēp
tationem Quodammodo enim pro
misit se daturum suis p̄citantibus
quod dici voluit ab orantibz: ⁊ nīmī
rum de hac spe magis iste psalm⁹ in
telligendus est dicere. hec me conso

lata est in humilitate mea. quoniā v
bum tuum viuificauit me Qd expref
sus interpretati sunt qui non verbū
sed eloquium posuerūt Grec⁹ cū lo
gion habet quod est eloquium: non
logos quod ē verbum Sequitur at
q; vbi inique agebant vsq; val
de: a lege autē tua non declinaui Su
p̄bos intelligi voluit psecutores pio
rum: ⁊ ideo subicit. a lege autem tu
a non declinaui. quia hoc eum facere
illoꝝ persecutio p̄pellebat Quos
vsq; valde inique dicit egisse: qz non
solum erant impij. verum ecia pios
impios esse cogebant In hac humi
litate hoc est in hac tribulatioē spes
consolata est q̄ data in verbo dei pol
licentis adiutorium ne deficiat fides
martirum. ⁊ p̄cia spiritus sui vires
imptientis laborantibz: vt euadētes
de mulpula venantium dicerēt nisi
quia dominus erat in nobis fortasse
vivos obsoberuisset nos An forte qd
ait hec me consolata est in humilita
te mea. illam dicit humilitatem q̄ ho
mo est deiectus ⁊ proiectus in mor
tem. ex peccato illo quod valde infe
liciter in paradisi felicitate cōmissum
est: In hac quoq; in qua homo va
nitati similis factus est. et dies eius
sicut vmbra pretereunt. omnes filij
ire sunt nisi per mediatorem recōci
lient⁹ deo. qui p̄destinati sunt in eter
nam salutem ante mūdi constitutio
nem: quo mediatore et antiqui iusti
spem habebant. quando eum in car
ne venturum per prophete spirituz
preuidebant Qd ergo verbū ad eos
ferebat de illo. ecia hoc bene hic intel
ligitur verbum si ⁊ ip̄ozum accipim⁹
istam vocem: de quo verbo dictū est
memento verbi tui seruo tuo in quo
michi spem dedisti Hec me consola
ta est in humilitate mea: hoc est in is
m iij

ta mortalitate mea Quia eloquiū tu-
um uiuificauit me: ut spem uite ha-
berem plectus in mortem Super-
bi inique agebant vsq; valde qñ qui-
dem eorum superbiā nec humilitas
mortalitatis edomuit A lege autem
tua non declinaui: quod me facē co-
gebant superbi **M**emor fui iudici-
orum tuorū a scō domine ⁊ consolatus
sum: vel sicut alij codices habēt
⁊ exhortatus sum. id est exhortatio-
nem accepi Vtrumq; enim potuit in-
terptari de verbo greco qd est pacle-
ten A scō ergo ex quo genus huma-
num sumphit exordium. memor fui
iudiciorū tuorum super vasa ire q̄ pa-
ta sunt in perditionem: et consolatus
sum. quia per hec quoq; oñdisti diui-
cias glorie tue in vasa miē tue **T**e-
dium tenuit me a pccōribus derelin-
quentibz legem tuam: cantabiles in-
erant iustificationes tue. in loco in-
colatus mei vel sicut alij codices ha-
bent. in loco pegrinationis mee Ip-
sa ē illa humilitas in loco mortali-
tatis et pegrinationis hōis de paradiso
⁊ de illa superna iherlm. vnde quidaz
descendēs in iberico incidit in latro-
nes: sed ppter miām que per illū sa-
maritanum cū illo facta est. cantabi-
les illi erant iustificationes dei in lo-
co pegrinationis sue q̄uis eum tedi-
um teneret a pccōribus relinquenti-
bus legem dei: quia cum eis cōuer-
sari in hac vita vel ad tēp⁹ cogit⁹. do-
nec area ventiletur. Possunt em̄ isti
duo vsus ad singulas ptes vni⁹ su-
perioris aptari: vt quod ait memor
fui iudiciorū tuorum a seculo domi-
ne ad hoc referatur tediū tenuit me
a pccōribus relinquentibz legem tu-
am: q̄ vero ibi ait. et consolatus sum
ad hoc referatur. cantabiles inerāt
iustificationes tue in loco pegrina-

tionis mee **M**emor inq̄t fui in noc-
te nominis tui domine. et custodiui
legem tuam. **N**ox est illa humilitas
vbi est mortalitatis erūpna: nox est
in supbis inque agentibus vsq; val-
de. nox in tedio a pccōribz relinque-
tibus legem dei: nox est postremo i
loco pegrinationis hui⁹ donec veni-
at dominus ⁊ illuminet abicondita
tenebrarum. ⁊ manifestabit cogita-
tiones cordis: ⁊ tūc laus erit vnicui-
q; a deo In hac ergo nocte meōr ho-
mo esse debet nominis dei: vt q̄ glo-
riatur in dño gloriatur Propter qd
⁊ illud scriptum est: non nobis do-
mine non nobis sed nomini tuo da
glām Sic enim quisq; non in sua sed
in dei gloria. quia nec in sua s; in dei
iusticia id est a deo sibi donata cus-
todit legē dei: sicut iste ait. meōr fui
in nocte nominis tui domine ⁊ cus-
todiu legem tuam. quam nō custo-
disset si in sua v̄tute cōfidens: nomi-
nis dei memor non fuisset: adiutori-
um en. in nostrū in nomine domini.
Propter qd secutus adiūxit **H**ec
facta ē michi: quoniam iusticias tu-
as exquisiui Iusticias vtiq; tuas q̄-
bus iustificas impiū: non meas que
nūq̄m me pium faciunt sed supbum
Non enim erat iste aliquis eorū: q̄
ignorantes dei iusticiam ⁊ suam vo-
lentes cōstituire iusticie dei nō sunt
subiecti Ihas ergo iusticias quibus
iustificantur gratis per grām dī qui
per seipos iusti eē non possunt. me-
lius alij interpretati sunt iustificati-
ones: quia reuera nō diceofinas id
est iusticias: sed diceomata grecus
habet que sunt iustificationes Sed
quid sibi vult quod ait hec facta ē mi-
hi? An forte lex qz dixerat et
custodiui legem tuam: Quibz v̄bis
subiunxit hec facta est michi: tanq̄

diceret hec lex facta ē michi Sed nō
est rememorandū in exponendo : q̄
modo sit ei facta lex dei Breca em̄ lo
cutio vñ ista translata est . satis indi
cat nō de lege dictum esse hec facta ē
michi . q̄ lex i eadem lingua generis
masculini est ⁊ feminino . p̄nomine e
ciam ibi scriptum ē hec facta ē michi
Querit ergo prius que illi facta sit :
deinde quomodo illi facta sit quecū
q̄ illa sit . Hec inq̄t facta est michi nō
vtiq̄ hec lex q̄ hūc sensum sicut dici
gre cus expellit . Forte ergo hec nor
q̄ tota supior sententia sic se habet .
memor fui in nocte nōis tui domine
⁊ custodiui legem tuam : ⁊ sequitur h̄
facta est michi Quia itaq̄ nō lex : p̄
fecto nor est que facta est illi Quid ē
igitur nor michi facta est q̄ iustifica
tiones tuas exquisiui . Lux q̄ppe po
cius est ei facta non nor : q̄ iustifica
tiones exquisiuit dei . ac sic recte intelli
gitur facta est michi . ac si diceret facta
est pro me : id est factum est vt p̄
desset michi Si enim humilitas illa n̄
absurde intelligitur nor . vbi inuicez
latent corda mortalium vt de talibz
tenebris innumerabiles ⁊ gues tēp
tationes oriantur . ita vt in eadē noc
te p̄transeant eciā bestie filie . catu
li leonis rugientes q̄rentes a deo es
cam sibi : vñ eciā de illo leone rugi
ente ⁊ querente quē deuoret dñs ait
qđ iaz supra cōmemorau . hac nocte
postulauit sathanas vexare vos si
cut triticum . id est hac nocte in qua
pertranseunt bestie filie . vos leo ille
magnus q̄siuit escam sibi . p̄fecto h̄
ip̄a humilitas in loco pegrinationis
hui⁹ que nor recte intelligitur p̄dest
eis qui salubriter exercentur in ea vt
discant nō supbire : propter qđ malū
in ista nocte pulsus ē homo . inuicuz
em̄ supbie hominis apostata ē a dō

sed gratis iustificat⁹ . atq̄ in ista hu
militate p̄ficiat varijs temptationi
bus hui⁹ noctis oppositus . ita intel
ligens dicat qđ in hoc psalmo aliqua
to post dicitur . bonū est michi q̄ hu
miliasti me vt discam iustificatioēs
tuas . Nam quid ē aliud bonū michi
quoniam humiliasti me nisi hec hu
militas que nor vocatur facta est m̄
id est factū ē vt prodesset michi : Sz
quare hoc : Quia scilicet iustificatio
nes tuas nō meas exquisiui . Possu
mus eciā qđ dictum est hec facta ē
michi sic itelligere . vt nec lex nec nor
subaudiatur : sed h̄ pronomen qđ est
hec non accipiat aliter q̄ se habet
ille in alio psalmo locus vbilegitur .
vnam pecū a domino hanc requiraz
Nec dicit . quid vnam vñ quā vnā de
qua dixerit hanc requirā : sed semini
num genus quasi pro neutro positū
est Inusitate quippe dictum ē vnam
pecū hanc requiram . vbi non subau
ditur que illa vna sit : qđ vsitacius di
ceretur vnum pecū a domino hoc re
quiram vt inhabitē in domo domini
In his enim neutris nō solet exigi
neutrum qđ subaudiendū sit vtputa
vnū bonū aut vnū donum . vñ si quid
huiusmodi : sed q̄cquid illud ē . eciā
si masculino vel fēino genere nūcu
petur vel sine vñlo nomine vñli⁹ gene
ris quibzlibet vñbis insinuetur soli
ta omnino locutione s̄b genere neu
tro itelligitur Ita ergo et hīc eo mō
dici potest hec facta est michi : tāqm̄
dictum esset hoc factum est m̄ . Si at
queramus quid illud sit : occurrit qđ
supra dixerat memor fui in nocte no
minis tui domine . ⁊ custodiui legē
tuam . Hoc factum est michi id ē hoc
qđ custodiui legem tuam nō p̄ me ip
sum feci . s̄ factū est michi vtq̄ abs
te : q̄ iustificationes nō meas sed tu

nn iij

as exquisiui Deus ē em̄ inquit apof-
tolus qui opatur in vobis ⁊ velle et
opari pro bona volūate Hoc ecia
per pphetam deus dicit ⁊ faciam vt
in iustificationibus meis ambuletis
⁊ iudicia mea obseruetis ⁊ faciatis.
Quapropter deo dicente ego facia
vt iudicia mea obseruetis ⁊ faciatis
rectissime iste dicit hoc factum est n̄
vt cum querieris qđ illud sit : respon-
deat qđ supra dixerat . vt custodire
legem dei Sed quia iste in longū ser-
mo processit : ea que sequuntur domi-
no donante ab alio melius tractabū-
tur exordio
Explicit sermo quintusdecim⁹ Inci-
pit xpi.

DE vsu psalmi **P**ars mea do-
mine . vsq; ad misericordia tua ple-
na est terra Hos vsus psalmi huius
magni nunc aggredimur in dei volū-
tate tractandos Pars mea dñs . qđ
habent quidam pars mea domine qđ
vtrum ideo dicatur q; princeps eius
est quisq; ei adheret sicut scriptū est
michi aut adherere deo bonum ē nō
enim existendo sunt homines dñi . s;
fiunt precipiendo illi⁹ vni⁹ qui verus
est deus . an q; ptes sibi eligūt homi-
nes in hoc mūdo siue sortiuntur ali⁹
hoc alius illd vnde quisq; viuatur : quo-
dammodo portio pioꝝ deus est vn-
de semper viuatur . Vterq; non ē sen-
sus absurdus : sed quod sequitur hic
audiamus **D**ixi custodire legē tu-
am Quid ē portio mea domine dixi
custodire legem tuam . nisi q; ita erit
portio cuiusq; dñs . cū legem e⁹ cus-
todierit : Sed quomodo custodit n̄
hoc donet atq; ad hoc adiuuet spīri-
tus viuificans ne trā occidat et pec-
catum occasione accepta per māda-
tum opetur in homine oēm cōcupis-
centiam : Inuocandus est igitur : sic

enim ab eo fides impetrat quod lex
impat : quoniam qui inuocauerit no-
men domini salu⁹ erit Et iō vide qđ
subiūgat **P**recatus sum faciem tu-
am in toto corde meo Et dicēs quō
sit precatus **M**iserere inq̄t meise-
cūdum eloquium tuum Et tanq; ex-
auditus atq; adiutus ab eo que pre-
catus ē **C**ogitavi inquit vias me-
as : ⁊ auerti pedes meos in testimo-
nia tua Auerti scilicet a vijs meis que
displicuerunt michi : vt irent in testi-
monia tua . atq; ibi haberēt viā Plu-
res em̄ codices non habent q; cogi-
taui sicut in quibusdam legitur : s; tā-
tūmodo cogitavi **Q**uā aut hic positū
est ⁊ auerti pedes meos nōnulli ha-
bent quia cogitavi ⁊ auertisti pedes
meos . vt hoc dei poti⁹ gracie tribu-
atur scđm illud qđ apostolus ait . de-
us est enim qui opatur in vobis : cui
eciam dicit⁹ . auerte oculos meos ne
videant vanitatem Si oculos ne vi-
deant vanitatem . cur nō ⁊ pedes ne
sectentur errorem : Propter qđ et il-
lud scriptū est . oculi mei semp ad do-
minum q; ipse euellet de laqueo pe-
des meos Sed siue auertisti pedes
meos siue auerti pedes meos lega-
tur . ab illo fit vt faciamus cui⁹ faciē
precatus est in corde suo : ⁊ cui dixit
miserere mei scđm eloquium tuum
hoc est scđm vbum pmissionis tue .
Siliū quippe pmissionis in semine
deputantur abrahe Deniq; hoc inter-
pretato gracie beneficio **P**aratus
sum inquit ⁊ non sum turbat⁹ vt cus-
todiam mādata tua Qđ aliqui inter-
pretati sunt ad custodiendum mā-
data tua . aliqui vt custodirez . aliqui
custodire : qđ grecus posuit tupilar-
aste Qm̄ vero paratus factus sit ad
custodienda diuina mandata subdi-
cit dicens **V**nes peccōrum circū

pleri sunt me: et legis tue non sum oblitus. Funes peccatorum impedimenta sunt inimicorum siue spiritalium siue dyaboli et angelorum eius: siue carnalium in quibus filius infidelitatis dyabolus opatur. Non enim hoc nomen quod dictum est peccatorum ab eo quod sunt peccata declinatum est. sed ab eo quod sunt peccatores: quod in greco euidenter apparet. Cum itaque minantur mala quibus terreant iustos ne per lege dei paciantur: quodammodo funibus implicat velut validas et robustas restes suas. Trahunt enim peccata sicut restem longam: et hinc sanctos implicare conantur et aliquando permittuntur. Sed si implicat corpus non implicat animum ubi non est iste dei legis oblitus. quia sermo dei non est alligatus. **M**edia nocte inquit surgebam ad confitendum tibi super iudicia iusticie tue: quia et si ipsum quod funes peccatorum circumplectuntur iustum. iudicia sunt iusticie dei. Propter quod dicit apostolus petrus tempus est ut iudicium incipiat a domo domini: et si initium inquit a nobis. qualis finis erit eis qui non credunt domini euangelio. et si iustus quidem saluus erit. peccator et impius ubi parebunt. Hoc enim ait de persecutoribus quas paciebatur ecclesia cum funes peccatorum circumplecteretur ea. Proinde mediam noctem grauiora tribulationis intelligenda existimo in qua dixit surgebam quia non eum sic affligebat ut deiceret: sed exercebat uturgeret. id est ut eam per tribulationem ad fortius confitendum perficeret. Nam deo quia ista fiunt gracia dei per ihesum cristum dominum nostrum vocem persone sue per hanc prophetiam suo corpori adiungit ipse saluator. Ad ipsum caput enim proprie quod sequitur pertinere arbitror. **P**articeps ego

sum omnium timentium te et custodientium mandata tua. sicut est in epistola que ad hebreos scribitur. qui ei sanctificat et qui sanctificatur ex vno omnis. Propter quam causam non confunditur frater eos vocare: et paulo post. propterea ergo inquit pueri communicauerunt sanguini et carni. et ipse prope modum eorum participauit. Quod quod est aliud quam eorum particeps factus est? Neque enim efficeremur participes diuinitatis eius: nisi ipse mortalitatis nostre particeps fieret. Nam in euangelio quo nos diuinitatis eius participes facti sumus ita dicitur. dedit eis partem filios dei fieri hiis qui credunt in nomine eius: qui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis neque ex voluntate viri sed ex deo nati sunt. Ut autem hoc fieret quia et ipse factus est particeps mortalitatis nostre: ita ibi sequitur et verbum caro factum est et habitauit in nobis. Per hanc eius participacionem nobis gracia sumministratur: ut caste timeamus deum et custodiamus mandata eius. Proinde ipse ihesus loquitur in ista prophetia. sed quidam in membris suis et vnitate corporis sui tanquam in vno quodam homine diffuso toto orbe terrarum et succrescente per volumina seculorum que dam vero in seipso capite nostro: unde ex hoc est quod ait particeps ego sum omnium timentium te et custodientium mandata tua. Et quia propter hoc quod particeps factus est fratrum suorum. deus hominum. immortalis mortalium: ideo granum cecidit in terra ut mortificatum multum fructum faceret. Et de ipso fructu secutus adiunxit. **M**iscdia tua domine plena est terra. Et vnde hoc. nisi cum iustificatur impius? In cuius gracia scientia

ut perficiatur adiungit **E**t iustifi-
cationes tuas doce me
. **Explicit sermo decimusseptus Inci-**
pit sermo xvij.

De usu psalmi **S**uauitatem
fecisti cum seruo tuo domi-
ne. usque ad bonum michi lex oris tui
super milia auri et argenti. Huius usus
psalmi huius de quibus nunc in volun-
tate dei disputaturi sumus ab hoc inci-
piunt: suauitatem fecisti cum seruo tu-
o domine secundum verbum tuum. vel potius
secundum eloquium tuum. Sed quod ait gre-
cus chrestotetan: aliquam suauitatem ali-
quando bonitatem nostri interpretes
translulerunt. Verum quia suauitas po-
test esse et in malo. quam illicita queque et in-
munda delectant. potest etiam et in ea que
conceditur voluptate carnali: sic de-
bemus intelligere suauitatem. quam che-
stotetan greci vocant ut bonis spiri-
tualibus deputetur. Propter hoc ei-
eam et bonitatem nostri appellare vo-
luerunt. Nichil hic ergo aliud dictum
existimo suauitatem fecisti cum seruo
tuo: nisi fecisti ut me delectaret et bo-
num. Non enim delectat bonum mag-
num est dei donum. quam autem bonum opus
quod lex impat fit timore pene non amo-
re iusticie cum deus metuitur non ama-
tur: seruiliter fit non liberaliter. Ser-
uus autem non manet in domo in eternum
filius manet in eternum: quia consummata
caritas foras mittit timorem. Suauitatem
fecisti cum seruo tuo faciendo fi-
lium qui seruus fuit. secundum eloquium
tuum hoc est secundum promissum tuum: ut
secundum fidem firma sit promissio omni
semini. **S**uauitatem et eruditionem
et scientiam doce me inquit: quam manda-
tis tuis credidi. Augeri sibi ista pos-
cit et perfici. Non utique quod iam dixerat su-
auitatem fecisti cum seruo tuo. quo
modo dicit suauitatem doce me. ni-

si ut ei gracia dei magisque habundet et
innotescat dulcedine bonitatis: habebant enim fidei qui dixerunt domine au-
ge nobis fidei et quod viuatur in hoc
mundo perfectiorum est hec cantatio.
Addidit autem et eruditionem. vel sicut
plures codices habent disciplinam.
Sed disciplinam quam greci appellant
phedian. ubi scripture nostre pone-
re consueverunt ibi intelligenda est per-
molestias eruditio. secundum illud. quem
enim diligit dominus corripit: flagel-
lat autem omnem filium quem recipit. Hec
apud ecclesiasticas litteras dici assolet dis-
ciplina interpretata de greco ubi legi-
tur phedcia. Hoc enim verbum in gre-
co positum est in epistola ad hebreos ubi
latinus interpretis ait. omnis enim dis-
ciplina ad presentem non gaudium videtur esse
sed tristitie postea autem fructum pacifi-
cum hijs qui per eam certant red-
det iusticie. Cum quo ergo facit de
suauitatem id est cui propicius inspi-
rat boni delectationem. atque ut aper-
tius id explicem. cui donatur a deo
caritas dei. et propter deum caritas pro-
ximi perfectio. instanter orare debet quod
tantum sibi augeatur hoc donum ut
non solum pro illo contemnat delectati-
ones ceteras sed etiam pro illo quas
libet proferat passiones: ita suauitati
salubriter additur disciplina. Non enim
quantumcumque suauitati vel bonitati habet
caritati sancte poscenda est et opti-
nenda. sed tam magne ut sub eius pres-
sura non possit extinguere sed sicut in-
gens flamma sub impetu venti quan-
to magis reprimatur tanto ardentius
excitari. Ideo parum fuit dicere suauitatem
fecisti cum seruo tuo non rursus pe-
teret ut eum doceat suauitatem: tanta uti-
que ut disciplinam possit patientissime
sustinere. Tercia ponitur scientia: quod
nam si magnitudine sua preedit scientia

cia magnitudinem caritatis nō edifi-
cat sed inflat Cum ergo tanta fue-
rit caritas in bonitate suavi ut tribu-
lationibus nō possit extinguī quas
adhibet disciplina: tunc utilis erit sci-
entia qua innotescat etiam sibi ho-
mo quid ipse meruerit. et que a dō do-
nata sint ei per que posse se sciat que
se posse nesciebat. et per seipm omni-
no non poterat Qd autem nō ait da
michi sed doce me. quomodo suavi-
tas docetur si non detur: Nūquidē
multi quod eos non delectat sciunt:
et quarum rerum habent cognitio-
nem. non habent suauitatem Sua-
uitas enim disci non potest. nisi de-
lectet Item disciplinam que signifi-
cat emendatoriam tribulationē ac-
cipiendo discitur. id est non audien-
do vlt legendo vel cogitando sed ex-
periendo At uero scientia quam ter-
cio posuit i his que ait doce me. docē-
do datur Nam quid est aliud doce-
re qm scientiam dare: Et h duo ita si-
bi cōnexa sunt: ut alterum sine alte-
ro esse non possit Nemo enim doce-
tur nisi discat et nemo discit nisi doce-
atur. et iō si discipulus capax non sit
eorum que a doctore dicuntur. non
potest doctor dicere ego eum docui
sed ipse non didicit: dicere aut potest
ego ei dixi qd dicendum fuit. sed ille
non didicit. quia non percepit. non
pprehendit. non intellexit Nam p-
fecto et ille didicisset si iste docuisset.
et ideo deus quando vult docere pri-
us dat intellectum: sine quo ea q ad
diuinam doctrinā pertinent homo
non potest discere Vnde et iste pau-
lo post dicit: da michi intellectum ut
discam mādāta tua Potest itaq ho-
mo cum docere aliquem cupit dice-
re illa que dixit dominus discipulis
suis postea qm resurrexit a mortuis

sed facere quod ille fecit non potest
Ait enim euāgelū. tūc apuit eis sen-
sum ut intelligerent scripturas et dix-
it illis. quid at illis dixit ibi legitur: s-
iō cepant qd dixit quia vñ caperent
apuit Docet ergo de⁹ suauitatem in-
spirando delectationem. docet disci-
plinam tēpando tribulationem. do-
cet scientiam insinuando cognitio-
nem Cum itaq alia sint que iō disci-
mus ut tātummodo sciam⁹. alia ve-
ro ut etiam faciamus. quando de⁹
ea docet. sic docet ut ea scienda scia-
mus aperiendo veritatem: sic docet
ut facienda faciamus inspirando su-
auitatem Neq enim frustra ei dici-
tur. doce me ut faciam volūtātē tuā
Sic inquit doce ut faciam: nō tantū
modo ut sciam Ip̄a quippe rcē fac-
ta. fructus est noster quē reddimus
agricole nostre Sed scriptura dicit:
domin⁹ dabit suauitatem. et tra nos-
tra dabit fructum suū Que aut ista
terra est. nisi de qua dicitur eidem ip-
si qui dat suauitatem. anima mea ve-
lut terra sine aqua tibi? Qd vero cū
dixisset suauitatem et disciplinā et sci-
entiam doce me adiunxit atq ait q-
niam mandatis tuis credidi: nō im-
merito queri p̄t cur nō dixerit obedi-
ui s- credidi Alia ei sunt mādāta alia
pmissa Mādāta faciēda suscipim⁹
ut accipe pmissa meream⁹ Promis-
sis ergo credimus: mādatis obtpa-
mus Quid ē q mandatis tuis credi-
di: nisi credidi qd tu illa mādaueris n-
aliqs hō. q̄uis per hoīes hōibus mi-
nistrata sint: Quia itaq credidi tua
ēē mādāta: ip̄a fides mea q id credi-
di impetret abs te grām. q facia⁹ qd
mādasti Si ei hō m h iuberet forinse-
cus. nūquid ut etiā facerem qd iube-
bat adiunaret int̄secus: Doce q me
suauitātē inspirando caritātē: doce

me disciplinam: donando patientiam: doce me scientiam illuminando intelligentiam: quoniam mandatis tuis credidi Te illa credidi mandasse quod deus es: et homini donas unde facias eum facere quod mandas. **P**riusque humiliarer inquit ego deliqui: propterea verbum tuum vel sicut alij expressius habent. propterea eloquium tuum custodiui. utique ne rursus humiliarer. Quod ad illam humiliationem melius refertur que facta est in adam: in quo omnis creatura humana tanquam in radice viciata. quoniam veritati subiecta esse non voluit. subiecta est vanitati. Quod vasis misericordie profuit expiri: ut deleta superbia diligatur obedientia et pereat non reditura miseria. **S**uavis es domine vel sicut plures habent suavis es tu domine: aliqui etiam suavis es tu. vel bonus es tu. sicut de hoc verbo superius tractauimus. **E**t in tua suauitate doce me iustificationes tuas. Vere vult facere iustificationes dei. quoniam eas in eius suauitate vult discere ab ipso cui dixit suavis es tu domine. Denique sequitur. **M**ultiplicata est super me iniquitas superborum: eorum scilicet quibus non profuit quod postea deliquit humiliata est humana natura. **E**go autem in toto corde meo scrutabor mandata tua. Quatenuslibet inquit habundet iniquitas non in me refrigescit caritas. Tamen quoniam ille hoc dicit qui in eius suauitate iustificationes dei discit. Quatenus magis enim suauia sunt que iubet qui iuuat. tanto magis ea scrutatur amans ut cognita faciat et faciendo cognoscat: quod perfectius cognoscuntur cum fiunt. **C**oagulatum est ut lac cor eorum. Quorum nisi superborum quorum super se multiplicatam dixit iniquitatem

Obdurauisse autem cor eorum vult intelligi hoc verbo et hoc loco. Item dicitur et in bono sicut in psalmo septagesimo septimo dicitur mons incalescens mons vber: et intelligitur gratia plenus. Item et illic quidam coagulatus interpretati sunt. Sed vide quod a se opponat duricie cordis eorum.

Ego vero inquit legem tuam meditatus sum. Quam legem: Vtique iustissimam et misericordissimam. Vnde dicitur et lege tua miserere mei. Superbis resistit ut obdurentur humilibus autem dat gratiam ut diligant obedientiam et ne recipiant excellentiam. **E**dem meditatione quippe legis huius voluntaria seruatur michi humilitas: ut penalis euadatur humilitas de qua mordicit. **B**onum michi quoniam humiliasti me: ut discam iustificationes tuas. Dicimus aliquid et superius iam dixerat. priusquam humiliarer ego deliqui: propterea eloquium tuum custodiui. Ipso quippe fructu ostendit quod bonum illi fuerit humiliari: sed illic dixit et causam quod humilitatem penalem delinquendo precesserit. **Q**ui vero ibi ait propterea eloquium tuum custodiui hic autem ut discam iustificationes tuas: satis significasse michi videtur hoc est ista nosse quod custodire. hoc custodire quod nosse. **N**eque enim ipse non nouerat quod arguebat: et tamen arguebat peccatum. cum dictum de illo sit quod non nouerat peccatum. **N**ouerat ergo quadam noticia. et rursus quadam ignorantia non nouerat. sic et iustificationes dei multi discunt et non discunt. **N**ouerat enim eas quadam noticia et rursus quadam ignorantia quoniam non faciunt quod nouerunt. **E**o modo hic ergo intelligendus est dixisse. ut discam iustificationes tuas eo

noticia qua fiunt. Hec autem qz nō
fiunt nisi per dilectionem. vbi qui fa-
cit habet delectationem ppter quod
dictum est. in tua suauitate doce me
iustificationes tuas sequēs vsus of-
tendit vbi ait. **D**ona michi lex oris
tui super milia auri et argenti vt am-
plius diligat caritas legem dei q̄ di-
ligit cupiditas milia auri et argenti.
Explicit sermo decimus septim⁹. In-
cipit sermo xvij.

De versu psalmi. **M**anus tue
domine fecerunt me et finxe-
runt me: da michi intellectus vt dis-
cam mandata tua. Quando de⁹ ho-
minem fecit ex puluere et aiāuit fla-
tu: non ibi cōmemoratum est qd ma-
nibus fecerit. Cur itaqz quibusdam
visum fuerit vbo deum fecisse cete-
ra. hominem vero velut aliquid pre-
cipuū fecisse manibz suis non video
nisi forte quia ex puluere formatum
legitur hominis corpus nō potuis-
se fieri nisi manibz arbitrantur: nec
attendunt qd in euangelio de verbo
dei scriptum ē omnia p ipm facta sē
non posse constare si non per verbū
factum est etiam corpus humanum.
Sed adhibent testimoniū de h̄ psal-
mo et dicunt ecce vbi apertissime cla-
mat homo. man⁹ tue fecerunt me et
finxerunt me: quasi non etiam apte
dictum sit videbo celos opa digito-
rum tuorū nec minus aperte dictus
sit et opa manūū tuarū sunt celi mul-
toqz apertius et aridam terram ma-
nus ei⁹ finxerunt. **M**anus ergo dei
sunt: potestas dei. Aut si pluralis nu-
merus eos mouet. qz non dictū est
manus tua sed manus tue. accipiāt
manus dei v̄tutem et sapientiam dei
qd vtrūqz vnus dictus est crist⁹ qui
etiam intelligitur brachium domini
vbi legitur. et brachium domini cui

reuelatum est aut accipiant manus
dei filium et spiritum sanctum qz spi-
ritus sanctus coopator est patris et
filij: vnde ait apostolus. omnia hec
opatur vnus atqz idē spirit⁹. Prop-
terea quippe dixit vnus atqz idē spi-
ritus: ne tot spiritus ei⁹ quot ope-
ra putarentur. qd non sine patre et fi-
lio spiritus operetur. Liberum ē igitur
tur quomodo intelligantur manus
dei. dum tamen nec ea que facit ma-
nibus vbo facere negetur. nec prop-
ter manus forma corporis. aut alia
manus sinistra a dextra. nec prop-
ter verbum sonus oris aut mot⁹ a-
nimi transitorio operanti deo in eē
credatur. Nec defuerunt qui duo is-
ta verba fecerunt me et finxerunt me
sic distinguere vt aiām deum fecis-
se corpus autem finxisse dicerēt: qz
de anima dixit. omnem flatum ego
feci. de corpore autem legitur et finxit
deus hominē de puluere terre tā-
qm fiat omne qd fingitur. non tamē
fingatur omne qd fit: et ideo animaz
factam potius dicunt esse qm fictaz
qz non ē corpus sed spūs: quasi non
scriptum sit qui finxit spiritū homi-
nis in ipso. Verūptamē quando vtrū
qz hoc vbum de homine in loco vno
ponitur. et vtrumqz hōis id est et aiā
et corpus diuinitus conditū non ne-
gatur: nō incleganter distribuūtur
singulis singula. vt anima scā corp⁹
āt fictū intelligatur. siue formatū si-
ue plasmātū. Nam qdam interptes
noluerūt dicē finxerūt sed plasmaue-
runt me: mag⁹ diligentes min⁹ latine
declināe i greco q̄ dicere finxerūt. qd
aliquando etiā dissimulatio ē dici so-
let. Sed vtrū hoc scdm adam dictus
ē ex quo cū sint omnes homines p-
pagati. quis hominū qm ille factus
est etiā se factum nō p̄t dicē originis

seminisq; ratione: An etiam scd; hoc recte dici potuit man⁹ tue fecerunt me et plasmaverunt me. q; unusq; non sine ope dei etiam de pntibus fit ipo create illis generantib;: Quoniam si opatoria dei potencia reb; subtrahatur intereunt nec aliquid omnino siue de mudi elementis. siue de genitoribus. siue de seminibus nascitur si ea non opatur deus: propter qd ait prophete iheremie. priusq; te formarem in utero noui te Sed nuquid sine intellectu fecit hominem de⁹. siue primum siue vnūquēq; nascentium vt nunc dicat ei manus tue fecerunt me et plasmaverunt me da michi intellectum: Nonne ipi nature humane intellectus est inditus vt eo discernat a pecore: Aut sic est deformata pecando vt etiam hoc in ea reformandum sit: Propter quod apostol⁹ omnibus ad regenerationem pertinentibus dicit. renouamini spiritu mentis vestre: et vtiq; intellectus in mente est Hinc rursus ait renouamini in nouitate mentis vestre De his autē que hui⁹ regenerationis cōsortes fient h; inquit dico et testificor in domino. vt non iam ambuletis sicut et gentes ambulāt in vanitate mentis sue obscurati intelligentia: alienati a via dei per ignorantiam que est in illis propter cecitatem cordis eorum Propter hos igitur interiores oculos quorum cecitas est non intelligere vt apiantur et magis magisq; serenentur fide mudentur corda Quāuis enim nisi aliquis intelligat nemo possit credere in deum: tñ ipsa fide q; credit sanatur vt intelligat ampliora Alia sunt enim que nisi intelligantur non credim⁹: et alia sunt que nisi credamus non intelligimus Nā cum fides fit ex auditu auditus autē p ver-

bum dei. quō credit pdicanti fidē qui vt alia taceam linguam ipam quā loquitur non intelligit: Sed nisi essent rursus aliqua que intelligere nō possumus nisi ante credamus: propheta non diceret. nisi credideritis nō intelligetis Proficit ergo noster intellect⁹ que credat et fides pficit ad credenda que intelligat et eadem ipsa vt magis magisq; intelligantur in ipso intellectu pficit mens sed hoc nō fit ppris tanq; naturalib; virib;. s; deo adiuuante atq; donante: sicut medicina fit nō natura. vt viciat⁹ oculus vim cernēdi recipiat Qui ergo dicit deo da michi intellectū vt discā mandata tua. nō omnino exps eius ē velut pecus: nec ita ipuis ho vt in eorū numero deputand⁹ sit. q; ambulāt in vanitate mētis sue obscurati intelligentia. alienati a via dei Nā si talis esset nec hoc diceret Nō autē pui est intellectus nosse a q; poscend⁹ ē intellect⁹ et cogitandū ē quāto sint alci⁹ intelligēda diuina mādata qñ ad ea discere nō sibi adhuc dari intellectū petit q; iam sic intelligit et eloquia dī se custodisse an iā dixit Q; autē interpretati sūt nūda m intellectū. breui⁹ dixit grecus finetisonime q; vno vbo cōplex⁹ ē da m intellectū qd ē finetison qd latino vno vbo dici nō pōt tanq; si nō posset latine dici sana me. et dicētur da m sanitate sicut h; dictū ē da m intellectū aut sanū me fac. sicut h; dici pōt intelligētem me fac qd quidē potuit et angel⁹ facere nā dixit danieli. veni intellectū dare tibi: et h; vbu ē in greco qd etiā h; est finetise se. tanq; si dicēt latinus sanitatē dare tibi qd grec⁹ dicēt sanare te Nō enim circūloqueretur latin⁹ interpres dicendo intellectum dare tibi: sed quemadmodū dici potest a sanitate sanare te. ita dici pos-

fit ab intellectu intellectuare te Sed
si potest h̄ angelus facere. quid est
q̄ iste hoc a deo sibi poscit vt faciat.
An quia deus angelo iusserat vt fa-
ceret. Ita vere. nam xp̄s intelligit
hoc iussisse angelo vt faceret eo loco
vbi ait propheta ⁊ factū est cum vi-
derem ego daniel visus ⁊ querebam
intellectum. ⁊ ecce stetit in sp̄cū me-
o vt visus viri. et audiui vocem viri
inter play. ⁊ vocauit ⁊ dixit. fac ite-
ligere illum visionem: ⁊ ibi in greco
verbū hoc est quod ⁊ hic id est sine-
tison Deus itaq; per seipm quia lux
est illuminat pias mentes: vt ea que
diuina dicuntur vt ostenduntur intel-
ligant Sed si ad hoc ministro vtitur
angelo: potest quidem aliquid age-
re angelus in mente hōis vt capiat
lucem dei. ⁊ per hanc intelligat Sed
ita dicitur intellectum dare hōi. ⁊ q̄si
vt ita dicam intellectuare hōiē quē
admodum quisq; dicitur lucē dare
domui v̄ illuminare domū cui fenest-
ram facit. cū eam nō sua luce pene-
tret ⁊ illustret. sed tātūmodo aditus
quo penetret atq; illustretur apiat
Sed nec sol qui per fenestram illus-
trat domū ip̄e creauit eandē domū
aut hōiē qui fenestram fecit in do-
mo. aut ip̄e illi iussit vt faceret aut ad-
iuvit ip̄e facientem: aut aliquid egit
vt apiretur qua suum lumen infun-
deret De⁹ aut ⁊ hōis mentem ratio-
nabilem atq; intellectualem fecit que
posset cape nomen ei⁹. ⁊ angelū talē
fecit qui opari posset aliqd vnde ad-
capiendum lumen dei mens adiuua-
retur humana. ⁊ eandem sic adiuuat
mentem vt angelicam recipiat opa-
tionem: ⁊ eam sic illuminat de seip̄o
vt nō solum illa que a veritate mon-
strantur. sed ip̄am quoq; pficiendo
p̄spiciat veritatem Sed qm̄ res qui

dem necessarias quātū existimo ta-
men p̄lica disputatione tractauim⁹
dilatis sequentibus psalmi hui⁹ per
sibus sermonem istum isto fine clau-
damus

Explicit sermo decimus octauus In-
cipit x̄r.

Quī timent te videbūt me et iocūdabuntur
vsq; ad fiat cor meum immaculatus
in tuis iustificationibus vt non con-
fundar Dñs ih̄s in hoc psalmo per
prophetam tanq̄m sibi petiuit intel-
lectum dari a deo. et corpori suo qd
est ecclesia ad dei mandata discenda
Cum ip̄o enim vita corporis e⁹ hoc
est populi eius abscondita est in deo
⁊ ip̄e in eodem corpore suo indigen-
tiam patitur. et poscit quod mēbris
suis est necessarium Et dñs tue in-
quit fecerunt me ⁊ plasmauerūt me
da michi intellectum vt discam man-
data tua Quia tu inq̄t formasti me.
tu reforma: vt fiat in corpore xp̄i qd
ait apostolus reformamini in noui-
tate mentis vestre Qui timent te in-
quit videbunt me et iocūdabuntur
ficut habent alij codices letabuntur
Quia in verba tua speravi id est in
ea que p̄misisti. vt sint p̄missionis fi-
lij semen abrahe in q̄ b̄ndicuntur om-
nes gentes Qui sunt at qui timēt de-
um ⁊ quē videbūt ⁊ letabūtur qm̄ in
v̄ba dei sp̄auit. Si corp⁹ xp̄i id est
ecclesia cui⁹ ē vox ista p̄ xpm vel in ip̄a
⁊ de se ip̄a tanq; de seip̄o ista vox xp̄i
est. nūquid non ip̄i sunt in eis qui ti-
ment deū. Quis ē ḡ ille quē vident ⁊
iocūdabuntur. An p̄p̄s ip̄e se videt
⁊ iocūdat. Et sic deū ē q̄ timēt te vi-
debūt me ⁊ letabuntur qz in v̄ba tua
sp̄auit. v̄l ficut alij diligenti⁹ exp̄sserūt
sup̄sp̄auit: tanq̄m dicēt. qui timent te
videbunt ecclesiam tuam ⁊ iocunda

buntur qz in vba tua supersperauit cū
īpi sint ecclā qui vident ecclā et iocū
dantur Sed cur nō dixit q̄ timent te
vident me et iocūdantur. sed timēt te
vbum p̄ncis t̄pis posuit. videbūt at
et iocūdabūtur futuri t̄pis vba sunt.
An qz in p̄nti t̄pe timor est q̄dū tēp
tatio ē vita humana super terrā. Nō
cūditas aut quā voluit hic intelligi tē
erit: qm̄ iusti fulgebūt i regno patris
sui sicut sol h̄unc em̄ ecclā illud in alio
psalmo legitur: q̄ multa multitudo
dulcedinis tue dñe. quā abscondisti
timentibz te. Nūc q̄ q̄dū timent nō
dum vident. sed videbūt et iocūdabū
tur: qz et illic sequitur p̄fecisti at spe
rantibz in te. et h̄ qz in vba tua spera
ui vlt̄ supersperavi vt in vbo ita cōpo
sito et cura interpretis diligentioris ex
presso ecclā illud intelligam? q̄ po
tens ē deus facere supra quā petim?
et intelligim?: vt qz supra quā petim?
et intelligimus sunt. parū sit ea spera
re. sed debeamus super sperare Quia
ergo adhuc timet ecclā que in hac vi
ta ē et nondū se videt in eo regno vbi
erit ei? securā iocūditas. sed inter pe
riculosas tēptationes in h̄ mūdo la
borat vbi auoit. qui se putat stare ca
ueat ne cadat. cōsiderans hui? mor
talitatē miseriam in qua iugū graue
sup filios adam a die exitus de ven
tre matris eoz. sic in omnibz p̄tendi
tur vsqz in diem sepulture in matre
omniū vt p̄pter carnē p̄cupiscentem
adūsus spiritū ecclā regenerati geme
re s̄b ei? gravitate cogantur: h̄ q̄ cō
siderans. **C**ognoui inq̄t dñe qz ius
ticia iudicia tua. et in v̄itate tua humi
liasti me Siat miā tua vt consoletur
me: scōz eloquiū tuū seruo tuo. Ad i
sericordia et veritas ita dño eloquio
p̄mendantur: vt cū in multis inueni
antur locis. maxime in psalmis quo

dant ecclā loco legantur vniūse vie
domini miā et v̄itas Et hic quidem p
mo veritatem posuit qz humiliati su
mus in mortem. iudicante illo cui?
iudicia iusticia ē. deinde miā qua in
stauramur ad vitā. p̄mittēte illo ei?
bñficiū gracia est. Nō ait scōm elo
quium tuū seruo tuo: id est scōm q̄
p̄misisti seruo tuo Siue ergo rege
neratio qua h̄ in dei filios adopta
mur siue fides et spes et caritas. que
tria edificantur in nob̄ q̄uis de miā
dei veniant tñ in hac erūpnosa et pro
cellosa vita solacia sunt miseroz nō
gaudia btōrum: id dictum ē fiat miā.
tua vt cōsoletur me Sed qz post hec
et per h̄ ecclā illa ventura sit: id sequi
tur. **V**eniāt m̄ miserationes tue vt
viuam Tunc em̄ vere viuā: qm̄ nichil
potero timere ne moriar. Ip̄a em̄ et
fine v̄llo additamento dicitur vita nec
itelligitur n̄ eterna et btā t̄qm̄ sola di
cenda sit vita in cuius p̄patione ista
quā ducim? mors poci? fit appella
da q̄ vita: q̄le illud est in euangelio fi
vis venire ad vitam serua mandata
Nūquid addidit eternā l̄ btām? Nē
de resurrectione carnis cū loqueret
qui bñ fecerunt inquit in resurrectio
nem vite. Neqz hic ait eterne seubea
te Sic et hic. veniant inq̄t michi mise
rationes tue et viuam. Neqz h̄ ait in
eternū viuam vel beate viuā: quā
liud nō sit viuere q̄ fine v̄llo fine et fi
ne v̄lla miseria viuere Sed h̄ quo me
rito? **Q**uia lex inquit tua meditati
o mea ē. Neqz meditatio nisi eēt in fi
de que per dilectionē opatur: nūqm̄
p̄pter eam posset ad illam vitā quis
piam puenire Hoc dicendū putavi
ne quisqm̄ cū totam legem memorie
mādaueit eamqz creberrimarecore
datione cantauerit non tacens q̄d p̄
cepit nec tñ viuens vt p̄cepit arbitre

tur se fecisse qđ legit quia lex tua me-
ditatio mea est. et hinc se adepturum
existimet qđ vbi superioribus pp̃e
hoc meritum postulauit vbi dictum
est veniāt sup me miserationes tue
vt viuā. Hec meditatio amātis ē co-
gitatio. et tñ amātis vt caritas non
frigescat huius meditationis sue qđ
talibet habūdātia cōstipetur iniqui-
tatis aliene Deniq; seq̃tur et dicit.

Cōfundatur supbi quoniā inius-
te iniquitatem fecerūt in me. ego autē
exercebor in mādatis tuis. Ecce qđ
ait meditatio legis dei vel poti⁹ me-
ditatio lex dei. **C**ōuertatur inquit
ad me q̃ timēt te. et q̃ cognoscūt testi-
monia tua. In nōnullis codicibus
inuenimus et grecis et latinis cōuer-
tatur michi. qđ tātūdem valere exis-
timo qđ si dicatur ad me Sed qđ ē
iste qui hoc dicit? Nō em̃ qđq; hoīm
hoc dicere audebit. aut si dicat audi-
endus est. Nimirū ergo ille est qui
eciā superius interpoluit pp̃ietatē
vocis sue dicēs. p̃iceps ego sum o-
niū timētū te: quia factus est p̃erti-
ceps mortalitatis nostre. vt et nos
p̃icipes diuinitatis ip̃i⁹ fieremus.
Nos vnius p̃icipes ad vitam. ad
mortē vero p̃iceps ille multorum:
Ip̃se est em̃ ad quem cōuertūtur ti-
mētes deū. et qui cognoscūt dei testi-
monia de illo p̃ p̃phetas tāto ante
predicta in eius presentia per mira-
cula paulo añ mōstrata. **E**t iat in-
q̃t cor meū immaculatū in tuis iusti-
ficatiōib⁹ vt nō cōfundar. Redit ad
vocē corporis sui sancti scilicet popu-
li sui. et immaculatū fieri cor suū p̃cat⁹.
hoc est cor mēbroz suoz in iustifica-
tiōib⁹ dei nō in viribus eozum: No-
poscit em̃ hoc nō p̃sumit Quod autē
addidit vt nō cōfundar. tale aliquid
et in p̃imis hui⁹ psalmi ṽsib⁹ inuēit⁹

vbi dicit. vtinā dirigātur vie mee ad
custodiēdas iustificatiōes tuas. tūc
nō cōfundar dū inspicio in oia man-
data tua Qđ ibi qđ dicit vtinā. vno
verbo significauit optātis. hoc isto
loco aptioribus ṽbis exp̃ssit orātis
dicēdo fiat cor meū immaculatū. vt
nec in illa nec i ista sentēcia q̃ vtraq;
vna ē. inueniatur audacia de libero
arbitrio cōtra grām cōfidētis: Qđ
ait ibi tūc nō cōfundar. hoc ait h̃
vt nō cōfundar. Fiat q̃ cor meū ima-
culatum mēbroz et corporis xp̃i
grā dei p̃ ip̃m corpis caput hoc est
p̃ ihesum xp̃istum dñm nostrum.
per regenerationis lauachrum vbi
abolita sunt omnia preterita pecca-
ta nostra p̃ spiritus adiutorii p̃ qđ
cōcupiscimus aduersus carnē ne vi-
camur in pugna nostra p̃ dominice
orōnis affectum in qua dicimus. di-
mitte nobis debita nostra. ita dona-
ta nobis regeneratione. adiuta con-
fessione fusa precatōne fit cor ñm
immaculatum vt nō cōfundamur.
qđ et hoc ad iustificatiōes dei p̃tinet
quādo inter eius alia precepta p̃e-
cipitur dimittite et dimittetur vob̃.
date et dabitur vobis:

ExPLICIT sermo decimus nonus.
Incipit sermo viceſimus de versu
psalmi. defecit in salutare tuū ani-
ma mea. vsq; ad scđm miām tuā vi-
uifica me. et custodiā testimonia
oris tui:

Adiuuante dño istam magni
huius psalmi p̃tem confide-
radam exponēdam qđ suscepimus.
vbi dicit. **D**efecit in salutare tuū a-
nima mea et in vbum tuū speraui.
Nō omnis defectus vel culpe putā-
dus est esse vel pene. est eciā defect⁹
laudabilis vel optabilis: Nā cū sint

inter se duo ista cōtraria p̄ficere et
deficere. v̄tutius profectus in bo
no accipit̄. defect⁹ in malo. quādo
nō additur vel subintelligitur in q̄o
proficiatur vel deficiatur. cū vero
additur. potest ⁊ malū esse proficē.
bonū q̄ deficere. Apte quippe dixit
apostolus. p̄fanas autem v̄borū
nouitates euita multū em̄ profici
ent ad impietatem. ait ⁊ de q̄busdā
p̄ficiēt in penus. Ita ⁊ defect⁹ a bo
no in malū malus est. a malo in bo
nū bonus est. Bono q̄ppe defectu
dictū est. desiderat ⁊ deficit anima
mea in atria dñi. sic ⁊ hic nō ait defe
cit a salutarī tuo. sed deficit in salu
tare tuū anima mea: Bonus est er
go iste defectus. indicat em̄ deside
riū boni nōdū q̄dē adepti sed audis
sime ac vehemētissime cōcupiti: Sꝫ
q̄s hoc dicit. nisi genus electū rega
le sacerdotiū gens sancta ppl̄s acq̄
sitiois: Ab origine generis huām v̄
q̄ ad huius sc̄i finem in eis qui suo
q̄sq̄ tempe hic vixerūt viuūt victu
ri sunt. desiderāt xpm̄ teste sanctissi
mo sene symeone. qui cū eum isan
tem accepisset in manus. dixit. nūc
dimittis dñe seruū tuū sc̄dm v̄bum
tuū in pace. quonīa viderunt oculi
mei salutare tuū. Accepit em̄ r̄nsuz
diuinū. nō se gustaturum mortem
dōcē videret xpm̄ dñi: Quale autē
desiderium fuit in isto sene. tale fu
isse credēdū est in oib⁹ sup̄iorū tpm̄
sanctis Dñi ⁊ ipe dñs discipulis ait.
multi p̄phete ⁊ reges voluerūt vidē
q̄ vos videtis ⁊ nō viderūt. ⁊ audire
q̄ auditis ⁊ nō audierūt. vt ip̄oz eci
am vox hoc loco agnoscat̄. defe
cit in salutaē tuū aīa mea: Nec tunc
q̄queuit h̄ desideriū sc̄oz. nec nūc q̄es
cit in xpi corpe q̄d est eccl̄a vsq̄ ad
imīnū seculi. dōcē veiat desiderat⁹

cūctis gētib⁹ sic p̄mittit⁹ p̄ p̄phetā.
p̄pter q̄d dicit ap̄ls. Superest michi
corona iusticie quā reddet m̄ dñs in
illa die iust⁹ iudex. nō solū at̄ michi.
sꝫ ⁊ oib⁹ q̄ diligūt māifestatiōem⁹
Hoc itaq̄ desideriū de q̄ nūc agim⁹
de dilcōne cōsurgit māifestatiōis
eius. de quate dicit Cū xps appa
ruerit vita vestra tūc ⁊ vos cū illo
appebitis in gl̄a Prima em̄ tpa ec
clesie aī v̄gis ptu sc̄os habuerūt q̄
desiderarēt incarnationis ei⁹ aduē
tū. ista vero tpa ex q̄ ascēdit in celū
sc̄os h̄nt q̄ desiderēt ei⁹ māifestatio
nē ad viuos ⁊ mortuos iudicādos
Necq̄ hoc eccl̄e desideriū ab initio
vsq̄ in finē seculi req̄uit aliq̄tū. nisi
q̄ diu hic cū discipulis in carne ver
satus ē. vt totius corp̄s xpi in hac
vita gemētis cōueniēter intelligat̄.
defecit in salutare tuū aīa mea ⁊ in
v̄bū tuū speravi. hoc ē in p̄missum
quē spes facit. vt p̄ paciētīa expec
tur q̄d a credētib⁹ nō videt⁹ Eccl̄a hic
greus illud v̄bū hēt q̄d q̄dā n̄rī me
p̄res sup̄spauit trāfferre maluerunt.
q̄a p̄culdubio plus futur⁹ est q̄ dici
pt. Defecerūt inq̄t oculi mei in elo
quū tuū dicētes Qñ cōsolaberis me?
Ecce rursus in oculis sꝫ v̄tiq̄ interi
orib⁹ laudabilis ⁊ felix ille defectus
nō veniēs ex infirmitate animi sed
ex fortitudiē desiderij in p̄missum
dei Hoc em̄ ait i eloquiū tuū: Quō
at̄ tales oculi dicūt qñ cōsolaberis
me. nisi cū tali intētiōe ⁊ expectatio
ne oratur ⁊ gemitur: Lingua em̄ lo
qui nō oculi solēt. sꝫ ocloz q̄dāmō
vox est desiderij orōnis Rex in eo
q̄d ait qñ cōsolaberis me. tāq̄ oras
p̄petim̄ oñdit. vñ ē eccl̄a illd ⁊ tu dñe
quousq̄. quod aut ideo fit vt dulci
or veniat dilata iocunditas. aut iste
sensus est desiderantium cū i sp̄cō

tps eciā qđ subuēienti breue ē lōgū
 est amāti. Nouit at dñs qđ quando
 faciat. qđ in mēsurā & numero & pon
 dere cūcta dispōit: Ardētib⁹ at spūa
 lib⁹ desiderijs carnalia desideria sine
 dubitatiōe frigescūt. ppter hoc seq⁹
Quā fact⁹ sum tāq̃ vter in prūina
 iustificatiōēs tuas nō sum oblitus.
 Nimiz em p vtrē carnē mortis hui
 us. p prūinā vō celeste bñficiū vult
 intelligi qđ carnis cōcupiscētie velut
 frigore cohibēte torpescūt. & fit hinc
 vt iustificatiōēs dei de mēoria non
 labātur dū nō cogitatur aliūde. qm̃
 fit qđ ait apl's carnis puidētiā ne fe
 cerit. in cōcupiscētijs Ideo cū dixis
 set qm̃ fact⁹ sum tāq̃ vter in prūina.
 subiicit. iustificatiōēs tuas nō sum
 oblit⁹. hoc est ideo nō sum oblitus.
 qm̃ talis fact⁹ sum Sermo em cupi
 ditatis obtorpuit vt seruēt mēoria
 caritatis. Quot sunt dies serui tui
 qm̃ facies de psequētib⁹ me iudiciū?
 In apocalip̃iē ista vox martir⁹. et
 eis imperatur paciētia doec fratrū
 eorū numerus impleatur. De dieb⁹
 ergo suis interrogat corp⁹ xpi qđ fu
 turi sunt in hoc seculo. & ne qđq̃ pu
 taēt ante hic ecclā nō futurā qđ fi
 nis seculi veniret. & aliqđ tps futur⁹
 in h̃ seculo qđ ecclā iā nō sit in terris:
 ppter cū quesisset de diebus suis ad
 iūrit eciā de iudicio. pfecto demon
 strās vsq̃ ad iudiciū in quo de psecu
 torib⁹ ei⁹ ē futura vindicta ipsam qđ
 in terris futurā Si at quēq̃ mouet
 cur querat qđ cū discipuli q̃rerēt ma
 gister rñdit. nō ē vīm scire tpa qđ p
 posuit in sua ptate. cur nō credam⁹
 isto loco psalmi hui⁹ ēē pphetatum
 h̃ipm illos fuisse q̃hituros. & ecclesie
 vocē qđ hic tāto aī pdcā ē illoz intro
 gatiōe ppleta: Qđ at seq⁹. **N**arra
 uēnt m̃ iniq̃ delectatiōēs s̃ ñ ita vt lex

tua dñe. eas sic trāsferre voluerunt
 iterptes ñi q̃s greci adolescias vo
 cāt. qđ vsq̃ adeo vno vbo neq̃q̃ dici
 latie pt. vt aliq̃ delectatiōēs aliq̃ fabu
 latiōēs eas dicerēt vt nō inmerito
 accipiatur esse qđ ē illas exercitatio
 nes s̃ in sermōe cū qđā delectatiōe:
 Has vō h̃nt in diuersis sectis ac p
 fessioib⁹ & littere sc̃ares & iudeorū
 qđ deuterosis nūcupatur. cōtinens p
 ter diuināz canonē scripturaz mīlia
 fabulaz. hēt eas & hēticorū vana atz
 errabūda loq̃citas: Hos oēs iniq̃s
 intelligi voluit a q̃b⁹ sibi narratas di
 cit adolescias id ē exercitatiōēs de
 lcābiles ṽbis: S̃ nō inq̃t vt lex tua
 dñe. qz me in ea veritas nō ṽba de
 lectāt Deniq̃ adiūgit: Omnia mā
 data tua veritas. iniuste psecuti sūt
 me adiuua me Et pēdet tot⁹ de supi
 oribus sensus. quot sunt dies serui
 tui qm̃ facies de psequētib⁹ me iudi
 ciū Vt em psequātur me narrauerūt
 m̃ sermonū suorū delectatiōēs. sed
 eis pposui legē tuā. qđ ideo plus me
 delectauit qā ōnia mādata tua veri
 tas. nō sicut in illoz habūdet sermo
 nib⁹ vāitas. ac p h̃ iniuste psecuti sūt
 me qā nō in me psecuti sunt nisi veri
 tatē Ergo adiuua me vt certē p veri
 tate vsq̃ ad mortē. qā & h̃ tuū māda
 tū est. & ideo & hoc veritas est: Qđ
 cū faceret ecclā passa ē qđ adiūxit
Paulomi⁹ cōsummauerūt me in
 terra. multa sc̃z strage martir⁹ facta
 dū cōfitētur & p̃dicāt veritatē: Sed
 qā nō frustra dictum est adiuua me
Ego autem inquit nō dereliq̃ mā
 data tua. atq̃ posset pseuerare vsq̃ i
 finē **S**ecūdū miām tuam viuifica
 me & custodiā testimonia oris tui:
 que grecus habet martiria: Quod
 tacēdum non fuit propter dulcissi
 mū martirum nomen. qui pculou⁹

bio quādo tāta psequētū crudeli-
tas seuebat vt ecclā paulomin⁹ cō
summaretur in terra nullo mō dei
ritiria custodirēt. nisi fieret eis qđ
hic oratū est. scđm miām tuā vivifi-
ca me: Diuificati sunt em̄ ne aman-
do vitā negarēt vitā. ⁊ negādo vitā
amitterēt vitā. ac sic qui p vitā veri-
tatē deferere noluerūt. moriēdo p
veritate vixerūt:

ExPLICIT sermo viceſim⁹ Incip
sermo viceſim⁹ p̄m⁹ de vſu psalmi
in etnū dñe pmaēt v̄bū tuū in celo:
vſq; ad latū mādātū tuū valde

Homo qđ loq̄tur i isto psalmo
tq; tedēt eū mutabilitat hoīz
vñ vita ista tēpratiōib⁹ plēa ē. inter
tribulatiōēs suas p̄p̄ q̄s supra dice-
rat. iniq; psecuti sūt me. paulominus
cōsummaverūt me in terra. inflam-
mat⁹ desiderio celest⁹ iherlīm in sup-
na suspexit ⁊ dixit. **I**n etnū dñe
pmaēt v̄bū tuū in celo: hoc ē in āge-
lis tuis custodiētib⁹ etnā sine deser-
tiōe miliciā Sequēs at vſus post ce-
lū p̄tinet cōsequēter ad terrā. Vñ em̄
vſus est eorū octo qđ ad istā lram p̄ti-
nēt: Singulis q̄ppe lris hebreis s̄b
dūtur octoni poēc psalmi hui⁹ p̄lic-
itas t̄miētur: **I**n geneatiōe ⁊ ge-
neratione vitās tua. fundasti terrā
⁊ pmaēt: Post celū em̄ terrā cōtui-
tu fidelis mētis aspiciēs. inuenit in
ea generatiōēs qđ in celo nō sūt ⁊ ait.
in generatiōe ⁊ generatiōe veritas
tua. siue oēs generatiōēs ista repe-
titiōe significās a quibus nūq; defu-
it veritas dei in sanctis eius. modo
pauciorib⁹ mō pluriorib⁹ vt se tpm
varietas habuit vel hēbit. siue duas
q̄sdam generatiōēs itelligi volens
vnam scz ad legē ⁊ pphās. alteram

vero ad euāgeliū p̄tinētē: Cur autē
nūq; eciam ist⁹ geneatiōib⁹ veritas
dehit. velut ap̄ies cām. fundasti iqt-
tram ⁊ pmaēt. eos qui in terra sunt
terram nūcupās Fundamētū autē
aliud nēo p̄t ponē p̄ter id qđ positū
est. qđ est xps ihs: Neq; em̄ ⁊ illius
generatiōis ad legē pphetas qđ p̄ti-
nētis fundamētū nō erat xps. testi-
moniū hñs a lege ⁊ pphetis Aut ve-
ro moyses ⁊ pphē filij deputadi sūt i
seruitutem generatiōis ac ille fuisse. n̄
libere qđ ē mater nrā. cui mater syon
dicet homo ⁊ hō fact⁹ est in ea ⁊ ipe
fundavit eā altissim⁹: Ip̄e est em̄ et
apud p̄m altissim⁹. ⁊ p̄pter nos in
ista m̄rē scūs humilim⁹. qm̄ qđ deus
erat sup eam hō factus est in ea:
I hoc itaq; fundamēto dñe fundas-
ti terrā ⁊ pmaēt. qā in tali fundamē-
to cōstabilita nō inclābitur in sc̄m
seculi. in eis vtiq; pmanēs quib⁹ ea
vitam daturus etnam: Quos autē
ācilla pepit ad vet⁹ testamētū p̄tinē-
tes. in cui⁹ tñ figuris latebat nouū.
nichil aliud sapiēdo qđ pmissa trena
nō pmanēt Seru⁹ em̄ n̄ maēt in do-
mo in eternū. fili⁹ at maēt in etnum:
Ordiatiōe tua pseuerat dies:
Ista q̄ppe oia dies. ⁊ iste ē dies quē
fecit dies. exultem⁹ ⁊ iocūdem⁹ i eo:
⁊ sicut in die hoēste ābulem⁹ **Q**m̄
oia seruiūt tibi **D**ia scz de qđ loq̄ba-
tur. oia qđ p̄tinēt ad hūc diē seruiunt
tibi **I**mp̄n q̄ppe de qđ dō nocte filia
in m̄rē vram n̄ seruiūt tibi Deinde
resperxit vñ libētur hec tra vt funda-
ta pmaneāt. atq; s̄biecit **N**isi q̄pter
tua meditatio mea ē. tūc fors ita pe-
rissem in hūilitate mea Ista lex fidei
ē. n̄ inanis fidei s̄z qđ p dīlcōnē opat:
Per hāc ipetrat grā qđ fortes facit i
tbulatiōe t̄pali. ne pereāt i hūilitate
mortali **I**n etnū n̄ obliuiscar iul⁹

tificatioēs tuas. q̄a in ip̄s viui-
casti me. Ecce vñ fact⁹ sum vt nō pe-
r̄ret in hūilitate sua. Nā deo nostro
nō viuificāte q̄d est hō q̄ se occidere
potuit. viuificare autē nō p̄t̄st.
Subiecit deinde ac dicit. Quid sum
ego saluū me fac. q̄a iustificatioēs
tuas exq̄ui. Nō trāseūter intelligē
dū est q̄d dictū ē. tu⁹ sum ego. Quid
em̄ nō est eius. An forte q̄a in celis
ēe dī de⁹. ideo putādū est aliq̄d non
esse ei⁹ in terra. cū clamet ali⁹ psalm⁹
dñi est t̄ra ⁊ plēitudo ei⁹ orbis t̄ra
⁊ oēs q̄ bitāt in ea. Quid ḡ q̄ iste ita
se q̄dāmō familiarius deo commē-
dādū putauit vt dicēt. tu⁹ sum ego
saluū me fac. nisi intelligi volens q̄
malo suo suus ēe voluerit. q̄d est iō
bedientie p̄mū ⁊ maximū malū. Et
t̄p̄ dicēs me⁹ ēe volui ⁊ p̄ditum me
feci. tuus sum inq̄t saluū me fac. q̄a
iustificatioēs tuas exq̄ui. nō volū-
tates meas q̄bus fui me⁹. sed iustifi-
catioēs tuas vt eē iam tu⁹. **N**e
inq̄t expectauerūt peccōres vt p̄de-
rēt me. testiōnia autē tua intellexi.
Quid ē expectauerūt vt p̄derēt. An
velut infidēs obfiderēt viam. expec-
tātes vt q̄n trāf̄ret occiderēt. Nū-
quid ḡ morte corp̄is perire metue-
bat. Absit. Et q̄d est me expectaue-
rūt. nisi vt eis ad malū cōsentiret.
Tūc em̄ p̄derēt. Vñ em̄ non periret
dixit. testiōnia tua intellexi. Sed fa-
miliaris hic ecclē aurib⁹ grecū ver-
bū sonat martiria tua intellexi. quia
sc̄z me sibi nō cōsentiētē ecclā si occi-
derēt tua martiria cōfidēs nō perirē-
rem. s̄ illi q̄ vt p̄derēt expectabant
q̄n cōsentirē torq̄bāt cū ecclā cōfiter.
nec tñ q̄d itellereāt reliq̄bat intus ⁊
vidēs vtiq̄ fine fine finē ⁊ si p̄seuera-
ret vsq̄ in finē. Deniq̄ secut⁹ adiūxit
Ois cōsummatiōis p̄dī finē. latū

mādatū tuū valde. Intraueāt q̄ppe
in sc̄uariū dei. ⁊ itellereāt in nouis-
sima. Dis at cōsummatiō michi vi-
detur h̄ loco intelligēda vsq̄ ad mor-
tem p̄ vitate certae. ⁊ p̄ v̄o ac sum-
mo bono mala oīa tolerae. cui⁹ con-
summatiōis finis est excellere i reg-
no xp̄i q̄d non h̄t finē. ⁊ h̄re ibi fine
morte fine dolore ⁊ cū magno ho-
noe vitā. morte hui⁹ vite ac dolori-
bus ⁊ obprobrijs acquisitā. Nō autē
addidit latū mādatū tuū valde. non
intelligo nisi caritatem. Quid em̄ p̄
fuisse quacūq̄ morte iminēte ⁊ in-
q̄t acūq̄ tormēta illa martiria con-
fiteri. si caritas in cōfiteēte nō esset.
Audiamus apl̄m. ⁊ si tradid̄ ero in-
q̄t corpus meū vt ardeā. caritatem
aut nō habeam nichil michi p̄dest.
Caritas at dei diffusa est in cordib⁹
nostris p̄ sp̄m sc̄m qui datus est no-
bis. In hac diffusione latitudo est.
in qua fine agustijs via quoq̄ ābula-
tur agusta. donāte illo cui dictū est.
dilatasti gressus meos subter me. ⁊
non sunt infirmata vestigia mea.
Latum est ḡ mandatum caritatis.
mādatum illud geminū quo iubet⁹
deus ⁊ p̄mus diligī. Quid autē
latius. q̄ vt ibi p̄deat tota lex ⁊ om-
nes p̄phete.

ExPLICIT sermo xxi. Incip. sermo
xxii. de vsu psalmi. quō dilexi legem
tuā dñe. vsq̄ ad p̄tēa odio habui ō-
nē piā iniquitatis.

Sepe ammonuimus laudabi-
lem latitudinē in qua nullas
cū mādata dei faciamus patimur ā-
gustias intelligendā esse caritatem.
p̄pter quod ecclā in magno isto psal-
mo cū superius dixisset latum man-
datum tuum valde. in hoc sequenti
versu ostendit vnde sit latum dicēs
Quomodo dilexi legē tuam dñe.

Dilectio est igitur latitudo mādātī
Vñ q̄ppe fieri p̄t vt diligatur, quod
de⁹ iubet diligī. ⁊ ip̄a iussio nō dili-
gatur: Ip̄a est em̄ lex: **T**ota inq̄t
die meditatio mea ē Ecce quō eam
dilexi vt tota die meditatio mea eēt
vel poti⁹ sicut grec⁹ hēt totā diem.
vbi magis cōtinuatio meditātis ex-
p̄mitur Vñ at̄ intelligit⁹ p̄ oē tēpus
qđ ē sp̄. Tali expugnatur dīlōne cu-
piditas, q̄ sepe faciēdis legis iussioi
b⁹ cōtradicit. cōcupiscēte aduersus
sp̄m carne. adūsus quā sp̄s cōcu-
piscēs ita dēt diligē legem dei. vt to-
ta die meditatio ei⁹ sit. Dicit autem
ap̄ls Vbi ē ḡ glatio tua: Exclusa est
Per quā legē: Factor: Nō. sed p̄
legē fidei Hec ē fides q̄ p̄ dilectionē
opatur. qm̄ q̄redo petēdo pulsā-
do impetrat sp̄m bonū. p̄ quē dīlō
ip̄a diffunditur in cordib⁹ nostris:
Hoc em̄ sp̄s dei q̄cūq; agūtur hñ fi-
lij sunt dei. q̄ recipiūtur vt recubāt
cū abrahā ysaac ⁊ iacob in regno ce-
loꝝ. expulso seruo q̄ nō maēt in do-
mo inetrū: id est israhel scđm carnē
cui dictū est. cū videritis abrahā
ysaac ⁊ iacob ⁊ oēs pphās in regno
dei vos aut̄ expelli foras. ⁊ venient
ab oriēte ⁊ occidēte ⁊ aqlōe ⁊ austro
⁊ accūbēt in regno dei. ⁊ ecce si nō
iussimi q̄ erāt p̄mi ⁊ sunt p̄mi q̄ erāt
nouissimi Bētes at̄ sicut aut̄ vas e-
lectiōis q̄ nō sectabātur iusticiā app̄-
hēderūt iusticiā. iusticiā aut̄ q̄ ex fi-
de est. isrl̄ at̄ psequēs legem iusticie
in legem nō puēit Quāē: Quia nō
ex fide sed q̄si ex opibus offenderūt
in lapidē offēsiōis. ita facti sunt i-
mici huius q̄ hic in pphēcia loquit⁹:
Ac deinde cōiūgit **S**up inimicos
meos sape me fecisti mādātum tuū
qm̄ in et̄nū in est: Illi nāq; zelū dei
habēt. s; nō scđm sciām: Ignorātes

em̄ dei iusticiā ⁊ suā q̄rētes cōstituē
iusticie dei si sunt subiecti Ille vō
q̄ sup suos istos inimicos sapit. mā-
datū dei inuenire vult cū ap̄lo. non
hñs iusticiā suā q̄ ex lege est. s; iusti-
ciā p̄ fidē xp̄i q̄ ex deo. si q̄a lex quā
legūt inimici eius nō est ex deo. sed
quia eam nō sapiūt sicut iste q̄ sup i-
micos suos eā sapit coherēdo lapi-
di in quē illi offenderūt Sinis em̄ le-
gis xps ad iusticiā ōni credenti vt
iustificētur gratis p̄ grām ip̄ius. si
sicut illi q̄ viribus suis legem facere
existimāt. ⁊ iō ex lege qđē dei s; suā
iusticiā cōstituere q̄rūt. sed quō fili-
us p̄missiōis q̄ esuriēs ⁊ sitiēs eam
petēdo q̄redo pulsando quodāmō
a prē medicat. vt adoptat⁹ p̄ vniū-
tū accipiat. Sic at̄ mādātū dei quā-
do sapiūset nisi eū ipse sic sapere fe-
cisset cui dicit. sup inimicos meos
sape fecisti me mādātū tuū: Inimi-
ci q̄ppe ei⁹ illi velut ex agar in serui-
tutē gnāti ex eodē mādato t̄paliāp-
mia q̄herūt. ⁊ iō nō fuit illis in eter-
nū sicut ē huic: Melius q̄ppe intel-
lexerūt q̄ interpretati sunt in et̄nū q̄
in sc̄m. t̄q; finito isto sc̄lo nullū iam
legis posset ēē mādātū. Nam vero
nullū erit sed in tabulis visibilib⁹ li-
bris q; cōscriptū. in tabulis vō cor-
dis dīlō dei ⁊ p̄mi māebit in et̄nū
In q̄ mādato gemiāto tota lex p̄dō
⁊ pphē. erit q; p̄miū custoditi māda-
ti h⁹ ipse mādator. ⁊ p̄miū dīlōnis
ip̄e dilect⁹. qm̄ erit de⁹ ōnia in ōibus
Sed quid est qđ sequitur: **S**uper
oēs docētes me intellexi: Quis est
iste qui sup oēs docētes se intellex-
it: Quis est inquā q̄ sup oēs pphās
qui nō solum loquendo eos qui se-
cum vixerunt verum etiam scriben-
do posteros tam excellenti auctori-
tate docuerunt. audeat se itelligēdo

pponē. Salomōi quidē tāta est do-
nata sapiētia. ut etiā hīs oib⁹ q̄ fue-
rūt añ illū videatur ēē plat⁹. S; nō ē
credēdū ipm. hic a prē suo dauid po-
tuisse pphetari. maxie q̄a dici n̄ pos-
set ex psoā salomōis qd̄ hic dī. ab oī
via maligna phibui pedes meos:
Porro si qd̄ est acceptabilis xpm
pnūciat iste ppheta. nūc a capite qd̄
ē ipse saluator. nūc ab ei⁹ corpe qd̄ ē
ecclā vba pphetica digerēs & tanq̄
vnū loquētem faciēs. ppter magnū
illud sacramētū vbi dictū est erunt
duo in carne vna. agnosco eum pla-
ne qui sup oēs docētes se intellexit.
qn̄ cū ēēt aīoz duodecim remanēt
puer ihūs in iherl̄m & a q̄rentib⁹ suis
post triduo inuētus est illic in tēplo
sedēs inter doctoēs audiēs eos & i-
terrogās. vbi stupebant oēs q̄ eum
audiebāt sup prudētia & respōdise⁹.
Nec inmerito. q̄p istū pphetā tāto
añ dixerat sup oīs docētes me itel-
lexi. Dēs em̄ vtiq̄ hoīes vult intelli-
gi. nō deū prēm de q̄ dicit ipē filius
ficut docuit me p̄: hec loquor: Qd̄
difficilime ex psoā vbi intelligitur.
nisi quis vtiq̄ cape valeat id esse fi-
liū a prē doctū qd̄ genitū: Cui enim
nō ē aliud eē aliud doctū ēē. s; qd̄ illi
ē esse hoc est doctū esse pfecto a q̄ei
ē esse ab illo fil⁹ est ei doctū esse. Ex p-
soā vero hoīs vbi formā serui acce-
pīt facili⁹ intelligitur a prē didicisse q̄
dixit. in qua forma serui cōstitutus
maxie puerū putauerūt eū homiēs
maioris etatis docēdū putāē. s; ille
quē p̄ docuit sup oēs docētes se in-
tellerit: Quia testiōnia inquit tua
meditatio mea est. Nō sup oēs docē-
tes se intelligebat q̄a testimonia dei
meditabatur q̄ meli⁹ q̄ illi de seipso
nouerat q̄ dicebat. Vos misistis ad
iohānē & testiōniū phibuit veritati:

ego at nō ab hoīe testiōniū accipio.
s; hec dico ut salui sitis: Ille erat lu-
terna ardēs & lucēs. vos at voluis-
tis exultāē ad horā in luce eius: Ego
at hēo testiōniū maius iohē: Tanta
testiōnia meditabatur. qn̄ sup oīs
docētes se intellexit. Illi at doctoēs
nō absurde intelligūtur etiā ipfi esse
seniores. de q̄b⁹ cōtinuo dicit: **Su-**
per seniores intellexi. Qd̄ iō m̄ichi eo
mō repetitū videtur. ut nobis h̄ le-
gētib⁹ illa etas ei⁹ vēiret in mētem
q̄ nobis notuit ex euāgelio. q̄ etate
puerili inter maioēs etate hoc ē iu-
nior inter seniores sedebat & super-
ōnes docētes se intelligebat: Solēt
em̄ iunior & senior ad se iuicē dici mi-
nor & maior & si neuter eorū simili ac-
cessit aut propinquit etati. quāq̄ si
& exp̄sum nomē senioz in euāgelio
velim⁹ inq̄rere supra q̄s itellerit. iue-
nim⁹ qn̄ ei dixerūt scribe & pharisei.
q̄re discipuli tui trāsgrediūtur tradi-
tionē senioz. nō em̄ lauāt manus su-
as cū panē māducāt. Ecce obiecta ē
ei trāsgressio traditiōis senioz. Sed
qui sup seniores intellexerit. qd̄ eis
rūderit audiam⁹. Quāē iquit & vos
trāsgredimi mādatū dei ppter tradi-
tionē vrām? Deīn paulo post ut nō
solū ipse qui est caput corpis verus
etiā corp⁹ ipm & mēbra ei⁹ super
seniores illos itelligerēt q̄ traditio
de lauādis manibus ferebatur. con-
uocatis ad se turbis dixit eis. audi-
te & intelligite. tanq̄ diceret. super
seniores illos & vos intelligite ut e-
ciam de vobis illa pphetia clareat
esse premissa. super seniores intel-
lexi. nec solum capiti verum etiā cor-
pori ac sic vniuerso xp̄isto aptata
conueniat. non quod intrat in os
coinquinat homiēm sed quod pro-
cedit ex ore hoc coinquinat hoīem:

oo iiii

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Hoc seniores illi nō intelligebāt. q̄
de lauādis manibus sua vel magna
mādata tradiderūt. Ip̄a quoq; mē
bra capitis hui⁹ sup̄ semoēs intelli-
gētis nōdū qđ ab eo dictum est in-
tellerāt Deniq; post paucarūdes
petr⁹ dixit ei. edissere nobis pabolā
istā: Putabat adhuc esse parabolā
qđ dñs sine figuris fuerat elocut⁹:
At ille dixit Adhuc ⁊ vos sine intel-
lectu estis: Nō intelligitis qā omne
qđ in os intrat in vētrē vadit ⁊ in se-
cessum mittitur: Que āt pcedūt de
ore de corde exeūt ⁊ ea coinqnāt ho-
miēm: Adhuc ⁊ vos sine intellectu
estis. ⁊ sup̄ illos semoēs nō intelli-
gitis: Sed plāe iam nūc audito tali
mgrō capiti nrō p̄t vnusq; nrm di-
cere sup̄ semoēs intellexi: Nā etiam
corpi cōgruit qđ secutus adiūxit:
Quia mādata tua exp̄siur: Adan-
datā tua nō mādata hoīm. mādata
tua nō mādata semoz. q̄ volētes ēē
legis doctores nō intelligūt neq; q̄
loquūtur neq; de quibus affirmāt:
Adrito de mandatis dei que sunt
exp̄reda vt sup̄ semoēs illos intelli-
gātur rñsum est hīs q̄ eoz auctori-
tatem veritatē pferebāt. ⁊ dictū est
cur ⁊ vos trāsgredimī mandatū dei
vt traditiōēs vestras statuatis: Nā
vero qđ adiūgit non capiti videtur
cōuēire s; corpi: **A**b ōi via mala p-
hibui pedes meos vt custodiā vba
tua: Neq; em̄ caput illud nostꝝ ipse
saluator corpis ī aliquā malignam
viā carnali cupiditate ferretur. vt ei
necesse eēt pedes suos inde phibē q̄
si illuc eūtes motib⁹ suis. qđ nos fa-
cim⁹ qm̄ ea q̄ ille si habuit ne vias ma-
lignas teneāt desideria nostra pra-
ua cohibem⁹: Sic em̄ vba dei possu-
m⁹ custodire si post nostras nō ea-
m⁹ cōcupiscētias malas. vt ad mala

cōcupita pueniāt. sed eas poti⁹ ad-
uersus carnē spū cōcupiscēte frene-
mus. ne nos raptos atq; subilos
p malignas vias ptrahūt: **A**udi-
cys inquit tuis nō dechāui qm̄ tūle-
gē posuisti m̄: Dixit qđ timuerit. vt
ab ōi via maligna phibēt pedes su-
os: Quid est em̄ a iudicys tuis nō
dechāui. nisi qđ alio loco dicit. a iu-
dicys āt tuis timui: Perseuerāter
eis credidi. qā tu legem posuisti m̄:
Tu interior in intimis meis. tūm⁹
in corde legē posuisti michi spū tuo
tq̄ digito tuo. vt eā nō tq̄ seru⁹ sine
amore metuerē. s; casto timōe dili-
gerē ⁊ dilectiōe casta timerē: Et idō
vide qđ seq̄tur: **Q**m̄ dulcia fauci-
b⁹ meis vba tua. vel qđ de greco est
exp̄ssi⁹ eloq̄a tua: **S**up̄ mel ⁊ fauū
ori meo: Hec ē illa suauitas quā de-
us dat vt terra nostra det fructum
suū. vt bonū vē bñ. id ē nō mali car-
nalis formidiē s; bōi spūalis delcā-
tiōe faciam⁹: Nōnulli sane codices
nō hñt fauū. sed plures hñt mellis:
Estāt similis apta doctrina sapiētie
melli. fauo vero q̄ de obstruosiōi-
bus sacramētis tq̄ de cellis cereis
ore differētis velut mādētis exp̄m⁹
vex ori cordis nō carnis est dulcis:
S; qđ est qđ ait: **A** mādatīs tuis
intellexi: Aliud em̄ est mandata tua
intellexi. aliud a mādatīs tuis: Nē-
cio q̄ qđ aliud se significat itellerisse
a mādatīs dei. h̄ ē q̄tū m̄ videtur fa-
ciēdo mādata dei pueisse se dicit ad
eaz rerū intelligētiam q̄ cōcupiue-
rat scire: ppter qđ scriptū est. cōcu-
pisti sapiētiam. serua mādata ⁊ do-
min⁹ p̄bet illā tibi. ne q̄sq; p̄poster⁹
aūq; habeat hūilitatē obediētie. ve-
lud ad altitudinē sapientie puenire.
quā cape nō p̄t nisi ordiē venerit:
Audiat q̄. altiora te ne q̄neris ⁊ for-

tiora te ne scrutatus fueris. si quod precepit tibi dominus illa cogita semper. Sic homo ad occultorum sapientiam pervenit per obedientiam mandatorum. Cum autem dixisset. quod tibi precepit dominus illa cogita. ideo addidit semper. quia et custodienda est obedientia ut percipiatur sapientia. et precepta sapientia non est deferenda obedientia: Spiritus autem itaque membrorum Christi vox ista est. a mandatis tuis intellexi. Hoc ei recte dicit Christi corpus in eis. quod mandata servavit propter istam custodiam mandatorum prebetur uberior doctrina sapientie. **P**ropterea inquit odio habui omnem viam iniquitatis: Necesse est enim ut oderit omnem iniquitatem amor iusticie. quia tanto maior est quanto eum magis inflammat amplioris dulcedo sapientie quam prebetur ei qui obtemperat deo et a mandatis eius intellexit.

Expl. sermo vicefimus secundus. Incipit sermo vicefimus tertius de usu psalmi. lucerna pedibus meis verbum tuum. usque ad inclinavi cor meum ad faciendam iustificacionem tuam propter eternam retribucionem.

Rutandos atque tractandos per viribus quibus deus donat nunc istos usus psalmi huius aggredimur. quantum primus est. **L**ucerna pedibus meis verbum tuum et lumen semitis meis. Quid est lucerna hoc repetitum est lumen. quod pedibus meis hoc semitis meis: Quid est quod verbum tuum: Numquid nam illud quod in principio erat deus apud deum. verbum scilicet per quod facta sunt omnia: Non est ita. Nam illud verbum lumen est sed lucerna non est: Lucerna quippe creatura non creator. que participatione incommutabilis lucis accenditur. Hoc erat iohannes de quo dicit verbum deus. ille erat lucerna ardens et lucens. Sed lumen est et lucerna. et tamen in comparatione verbi de quo

dictum est deus erat verbum. non erat ille lumen. sed missus est ut testimonium preberet de lumine. Erat enim lumen verum non quod illuminatur ut homo sed quod illuminat omnem hominem. Nisi autem et lucerna et lumen esset. non diceret apostolus. vos estis lumen mundi. Quo iudicato ne id se putaret esse quod ille qui hoc dixerat. nam et de seipso quodam loco dixit. ego sum lumen mundi. ait illis de illis. non potest civitas abscondi supra montem constituta. neque accendunt lucernam et ponunt eam sub modio sed supra candelabrum ut luceat omnibus qui in domo sunt. sic luceat lumen vestrum coram hominibus ut sciret se tamquam lucernas de illo lumine quod immutabiliter lucet accensas. Nulla quippe creatura quousque rationalis et intellectualis a seipsa illuminatur. sed participatione semper eterne veritatis accenditur. etiam si aliquando dies vocatur. non dies dominus sed quem fecit dominus. et ideo adhuc subdidit. accedite ad dominum et illuminamini. propter quam participacionem in quantum homo est ipse mediator lucerna in apocalypsi nuncupatur. sed singularis est ista susceptio. De nullo enim sanctorum dici divinitus potuit. aut dici nullomodo fas est verbum caro factum est. nisi de vno mediatore dei et hominum. Cum igitur lumen dicatur unigenitum verbum. equale gignenti lumen dicatur. et homo ab illo verbo illuminetur quod dicitur et lucerna sicut iohannes. sic apostoli. nec ullorum hominum fit verbum. et illud verbum a quo illuminati sunt lucerna non fit. quod est hoc verbum quod ita lumen dicitur ut lucerna fit. ait enim. lucerna pedibus meis verbum tuum et lumen semitis meis. nisi verbum intelligamus quod factum est ad per

phe:as. vel qđ pđicatū est p apłos:
Nō vbu xpm s; vbu xpi de q scriptū
ē. fides ex auditu. audit⁹ at p vbu;
xpi Nā ē vbu ppheticū lucerne cōp
as apłs petr⁹. hēm⁹ inqt certiozem
ppheticū sermoēm cui bñfacitis in
tēdētes velut lucerne in obscuro lo
co Qđ itaq; hic ait. lucerna pedib⁹
meis vbu tuū ē lumē semitis meis.
vbu ē qđ scripturis sanctis oib⁹ con
tiētur: **I**uravi inqt ē statui custo
dire iudicia iusticie tue. tēp bñ ambu
lās ad illā lucernā. ē rcās semitas ha
bēs Seq̄riāt vbo illud qđ aīcedit
expositū ē: Quasi em̄ qrem⁹ qđ eēt
iuravi. adiūxit ē statui Hoc em̄ ap
pellavit iuramētū qđ statuit p sacra
mētū. qā ita dēt ē mēs fixa in custo
diēdis iudicijs iusticie dei. vt sit ōni
no p iuratiōe qđ statuit: Fide autē
custodiūtur iudicia iusticie dei. cum
sub deo iusto iudice nec recte factū
infructuosum nec pccm̄ creditur in
punitū Sed p hac fide qā multa et
grauissā mala corp⁹ ptulit xristi:
Humiliat⁹ sum inqt vsq; valde
Nō aut ait humiliavi me. vt hūilita
tē q in pcepto est intelligē sit necesse.
s; ait humiliat⁹ sum vsq; valde. mariā;
scz passus psecutiōem p eo q iura
uit ē statuit custodire iudicia iusti
cie dei Et ne intāta hūiliatiōe fides
ipsa deficeret. addidit: **D**ñe viuisi
fica me scđm vbu tuū. hoc ē scđm pro
missum tuū Nā ē vbu pmissor dei
lucerna est ē lumē semitis Sic ē su
perius vt eū de⁹ viuisficet orauit in
hūilitate psecutiōis vbi ait. paulo
min⁹ cōsummaverūt me in terra. e
go at nō dereliq mādata tua. scđm
miām tuā viuisfica me. ē custodiam
testiōnia id est martiria oris tui:
Vbi intelligit⁹ si ipe nō viuisficet do
nādo paciētā ppter qđ dictū est. in

vestra pacientia possidebitis aiās
vestras. ē de quo dictū est. qñā ab
ipso est patiētia mea. nō corpus in
psecutiōe mortificari sed aiām. non
custodiēdo martiria ē iudicia iusti
dei: **V**olūtaria oris mei bñplaci
ta fac dñe. hoc est placeāt tibi nolite
probaē s; approba: Bñ at itelligūt
oris volūtaria sacrificia laudis con
fessiōe caritatis oblata Vñ dictū est
volūtarie sacrificabo tibi Sed qđ ē
qđ adiūgit **E**t iudicia tua doce me:
Nōne ipse in vñbus supiorib⁹ dice
rat. a iudicijs tuis nō declīau: Quō
istuc si ea nō nouerat. Porro si no
uerat. quō hic dicit. ē iudicia tua do
ce me: An sicut illud est. suauitatem
fecisti cū seruo tuo. ē postea dicit su
auitatē doce me: Quod ita exposui
mus vt intelligēmus vba pficiētia
ē addi sibi ad id qđ accepat postula
tis: **A**nima mea in māib⁹ tuis sem
pēr. Nō nulli codices hñt in māib⁹
meis. sed plures in tuis. ē hoc qđem
planū est Iusti ox em̄ anime in ma
nu dei sunt. in cui⁹ manu sunt ē nos
ē sermoēs nostri **Q**uā legis inquit
tue nō sum oblit⁹. tēp ad nō obliuisc
endam dei legem manibus ipsius
adiuuetur eius memoria. vbi est ei⁹
anima Anima vō mēs in manibus
meis quomodo intelligatur ignoro
Iusti quippe ista verba sunt nō in
iusti. redeūtis ad patrem nō discedē
tis a prē Nam potest videri ille iu
nior filius aiām suā in māibus suis
habē voluisse qñ dixit pzi. da michi
subām meam q me tangit. sed ideo
mortuus erat ideo perierat An for
te ita dictum est. anima mea in mani
bus meis. tāq; eam viuisficandā of
ferret deo: Vñ alibi dñ. ad te leuavi
animam meam: Dixerat em̄ ē hñ
pi⁹. viuisfica me: **P**osuerūt inquit

peccōres laqū m̄ a mādatīs tuis n̄
errauī. Vñ hoc nisi q̄a ei⁹ aiā in māi-
bus dei pel in suis viuificāda offer⁹
deo. **H**ereditate acq̄hui testīōnia
tua in eternū: n̄nulli vno vbo vo-
lēs dicere qd vno vbo i greco po-
sitū est. hēditauī iēptati sunt. Qd si
latim ēē posset. magis significaret
eū q̄ dedit hereditatē q̄ eū q̄ accepit
vt sic ēēt hēditauī quō dītauī: **D**eli-
us q̄ duob⁹ vbis insinuat̄ iteger
sensus. siue dicatur hēditate possedi
siue dicatur hēditate acq̄hui. nō hē-
ditatē s̄ hēditate: Si aut̄ q̄ritur qd
acq̄hērit hēditate. testīōnia m̄q̄ tua
qd volēs intelligi nisi vt testis dī fie-
ret. ei⁹ q̄ testīōnia cōfiteretur. id ē
vt martir dei fieret. atq̄ ei⁹ martiria
diceret sicut iurēs dicūt a prē sibi
cur⁹ heres ē ēc collatū? **A**d hī q̄ppe
voluerūt neq̄ potuerūt. nulli tamē
potuerūt nisi q̄ voluerūt. q̄a nō po-
tuisent si dei testīōnia negaē voluis-
sent. s̄ ecia ipōz p̄pata ē volūtas a
dño. id̄ hec hēditate se acq̄hisse iste
testatur. s̄ h̄ in etnū. q̄a nō est in eis
gl̄a tp̄alis hoīm vana q̄rētū. s̄ eter-
na gl̄a ē breui tpe paciētūz sine fine
regnātū. Vñ seq̄tur **Q**uā exulta-
cordis mei sunt: Et si afflictio cor-
poris. exultatio tñ cordis Deū sub-
iecit: **I**nclīam cor meū ad facien-
das iustificatiōēs tuas in etnū p̄p̄
retributiōem: Qui dicit inclīam cor
meū. ipse iā diceat inclīam cor meū in
testīōnia tua. vt intelligam⁹ simul h̄
ēē z diuini muneris z p̄p̄ie volūta-
tis. S̄ nūqd̄ ietnū facturū sum⁹ ius-
tificatiōēs dei? **O**pa illa quidē que
opam⁹ circa priōz necessitates et-
na ēē nō p̄nt sicut nec ip̄e necessita-
tes. sed si nō diligēdo ista facimus
nulla est iustificatio. si aut̄ diligēdo
eterna est ipsa dilectio. ei⁹ q̄ etna ē

pata retributio. p̄pter quā retribu-
tionem dicit se inclinasse cor suū ad
faciendas iustificatiōes dei. vt in
eternum diligens in etnū mereatur
h̄re qd diligit:

Expl. sermo vicesim⁹ tci⁹. Incipit
sermo vicesim⁹ q̄rt⁹. de vsu psalmi
iniq̄s odio habui. vsq̄ ad id̄ p̄pterea
dilexi testīōnia tua sp̄:

DSalmi hui⁹ loc⁹ de q̄ in volū-
tate dei deputaturū sum⁹ sic
incipit: **I**niq̄s odio habui z le-
gē tuā dilexi: n̄d̄ ait iniq̄s odio ha-
bui. z iustos dilexi. aut iniq̄ratē odi-
o habui z legē tuā dilexi: sed cū dix-
isset iniq̄s odio habui. exposuit q̄
re. addēdo. z legem tuā dilexi. vt de-
mōstraret nō se in hoīb⁹ iniq̄is
odisse naturam qua hoīes sunt. sed
iniquitatem qua legi quā diligit ini-
mici sunt. Deinde seq̄tur **A**d iutor
meus z susceptor meus es tu. Ad iu-
tor ad bōa faciēda. susceptor ad ma-
la euadēda. Quod aut̄ adiūgit **I**n
verbū tuum supersp̄avi. tāq̄ filius
p̄missionis loquitur: Sed quid sibi
vult persus qui sequitur. **O**clina
te a me maligni z scrutabor manda-
ta dei mei: n̄d̄ enim ait faciam.
sed scrutabor. Vt ergo perfecte ea
diligenter q̄ nouerit. malignos a
se declinare desiderat. eos q̄ ecia
compellendo a se abigit: **N**am ma-
ligni exercent ad faciēda mandata.
ab scrutandis autem auocant non
solum cum persequuntur aut liti-
gare nobiscum volunt. verum ecia
cum cum obsequuntur z honorant.
z cum suis viciosis z negociosis
cupiditatibus adiuuandis vt occu-
pemur z eis nostra tempora im-
pendamus efflagitant. aut certe in-
firmos p̄munt. et causas suas ad
nos deferre compellunt: Qui

bus dicere nō audem⁹. dic hō. quis
me cōstituit iudicē aut diuisorē in
vos: Cōstituit em̄ talib⁹ causis ec-
clesiasticis apl's cognitōēs. in foro
phibēs iurgare xp̄iaōs Nec illis q̄-
dē q̄ aliena rapiūt sed sua cupide re-
petūt dicimus. caueat ab ōi cupidi-
tate. cōstituētes eis añ oculos hoīz
cui dictū ē. stulte hac nocte aufertur
a te aiā tua. q̄ ppasti cui⁹ erūt. q̄a qñ
dicim⁹ nō recedūt nec declināt a no-
bis s; instāt vrguēt p̄catur timēuā-
tur extorquet. vt ip̄is poti⁹ ad ista q̄
diligūt q̄ scrutādis dei mādatis que
diligim⁹ occupem⁹: Q̄to tedio t⁹
haz turbulētaz. z q̄nto desiderio di-
uioz eloq̄oz dictū est. declāte a me
maligni z scrutabor mādatis dei mei
Ignoscāt obediētes fideles. qui p
suis sc̄larib⁹ causis raro nos quēit.
z iudicijs nostris facillime acquiescūt
nec nos cōterūt litigādo sed obtem-
perādo poti⁹ cōsolātur: Certe pp̄
eos qui z inter se p̄tinaciter agūt. et
quādo bonos p̄mūt nostra iudica-
ta cōtēpnūt faciūtq; nobis perire
tp̄a rebus erogāda diuinis. certe in
quā pp̄ter istos z nobis liceat excla-
mare in hac voce corporis xp̄i. declā-
te a me maligni z scrutabor mād-
tis dei mei: Deinde postea q̄ velud
ab oculis cordis sui muscas irruen-
tes abegit. redit ad eum cui dicebat.
adiutor meus z susceptor me⁹ es tu
in v̄bū tuū speravi. p̄cem q̄ cōtinu-
ans: **S**uscipe me inquit sc̄dm̄ elo-
quiū tuū z viuā. z ne cōfundas me
ab expectatiōe mea Qui iam dixerāt
susceptor meus. poscit magis ma-
gisq; suscipi. z ad illud pp̄t qd̄ tole-
rattā mlt̄a molestia p̄duci. veri⁹ ibi
se q̄ in istis huānaz rez sompn̄is fi-
des ēē victur⁹ Sic em̄ de futuro dic-
tum est vt viuā. tāq̄ in hoc corpore

mortuo nō viuatur: Corp⁹ em̄ mor-
tuū est pp̄t pccm̄. z expectātes r̄dep-
tione corporis nostri spe salui facti su-
mus. z qd̄ nō videm⁹ sp̄ates p̄ paciē-
tiam expectam⁹. s; spes nō cōfūdīt
si caritas dei diffunditur in cordib⁹
nostris p̄ sp̄m̄ sc̄m̄ q̄ dat⁹ est nobis.
pp̄ter q̄ largius accipiēda clamatur
ad p̄rēm. ne cōfundas me ab expec-
tatiōe mea: Et tāq̄ ei r̄sum fuerit i
filentio. si nō vis cōfundi ab expec-
tatiōe tua. nō intermittas meditari
iustificatiōēs meas. sentiēs istam
meditationē plerūq; anime lāguori-
b⁹ impediri: **A**diuua me inquit z
saluus ero z meditabor in iustifica-
tiōibus tuis semp. sp̄reuiisti oēs. v̄l
qd̄ de greco diligēt⁹ videtur exp̄ssus
ad nichilū deduxisti **O**mnes disce-
dētes a iustificatiōib⁹ tuis. q̄a iusta
cogitatio eoz **I**deo ergo clamant
adiuua me z salu⁹ ero z meditabor
in iustificatiōibus tuis semp. q̄a in
nichilū redigit de⁹ oēs discedētes a
iustificatiōibus suis: Quare au-
tem discedunt: Quia iniusta est me-
quit cogitatio eorum: **I**bi accedi-
tur ibi disceditur. omnia opera vel
mala vel bona a cogitatione proce-
dunt. **I**n cogitatione quisq; inno-
cens. in cogitatione reus est. pp̄ter
quod scriptum est. Cogitatio sanc-
ta seruabit te. Et alibi legitur **I**n co-
gitatiōibus imp̄i i terr̄ interrogatio erit
Et apostolus. cogitatiōibus aut
accusantibus aut eciam excusantib⁹
Ubi aut̄ felix est. qui in cogitatione
miser est: Aut quō ibi non miser est.
qui ad nichilum redactus ē: **E**lag-
na quippe est sterilitas iniquitas.
merito dictum est. confundantur
iniq̄ faciētes vane id ē ianiter t̄p̄e
dacti i nichilū **S**eq̄t⁹ i psalmo **O**re
uaricatoēs deputavi vel putavi vel

existiāui oēs pccōres t're. **Q**uod est enim
modis nūcūptati sē vnū vbiū gre-
cū qd ē elogiāme. s; p'funda est ista
sentēcia. 2 si adiuuerit dñs opohus
disputatiōe alia penetrāda ē. **N**ā et
qd additū ē. **P**roptēa dilexi testi-
monia tua sp. m. o āpli' eā p'fundā
facit. Dicit em apl's. lex iram opat'.
Ihui' qd dicit dñs recodēs. vbi em nō ē
lex inq't nec p'uaricatio. ita oñdens
nō oēs ēē p'uaricatoēs. **N**ō em oēs
habent legem. **N**on autem omnes
habē legē alio loco cuidētius ait. q
fine lege peccauerūt fine lege pibūt
Quid sibi ergo vult p'uaricatores
deputaui oēs pccōres terre. Sed h
q'stionē p'posuisse suffecerit. alio si
de' do auerit sermōe tractādā. ne
hui' p'p'itas eā cogat āgustī' expli-
cari q; vt bñ possit qd explicatur in-
telligi :

Expl. sermo vicefim' qrt'. **I**ncip
sermo xxqnt' de vsu psalmi p'uarica-
tes i'putaui oēs pccōres t're vsq; ad
iudicijs em tuis timui.

Querim' si deo largiēte iuēire
possim' quō itelligēdum sit
qd in istō psalmo magno dictū est.
p'uaricatoēs vel poti' p'uaricātes.
grecus em parauenotas ait nō pa-
rauatas. qrim' q' quō itelligēdū sit
p'uaricātes deputaui oēs pccōres t'
re. p'p' qd ait apl's. vbi em lex nō est
nec p'uaricatio. **H**oc at dicit cū a le-
ge p'missa distinguēt. **N**ā vt de su-
priorib' sensus plenī' intelligat' nō ei
p' legē inq't p'missio abrahe aut semī
ei' vt heres eēt mūdi. s; p' iusticiā fi-
dei. Si em q' p' legē hēdes s; . exinanī-
ta est fides 2 euacuata est p'missio.
lex enim iram opatur. **V**bi enim nō
est lex nec p'uaricatio. **I**deo ex fide.
vt scdm grām firma sit p'missio oni

semī. nō ei tātū qd ex lege est. sed et
ei qd ex fide est abraham q' est pater
oim nostrum. **C**ur hoc apl's ait nisi
vt oñderet legem fine p'missiois g-
cia nō solū nō auferre vex 2 augere
pccm : **V**n 2 illud est. lex subitruit
vt habūdaret delictū. Sed qā oīa
p' grām dimittūtur. nō solū q' fine le-
ge verū ecia q' in lege commissa sunt
ideo ibi secutus adiūvit. vbi autem
habūdauit delictum suphabūdauit
grā. **N**ō itaq; p'uaricātes deputat
oēs pccōres apl's. sed eos tātū p'ua-
ricātes deputat q' trāsgrediūtur le-
gem. **V**bi em nō est lex nec p'uarica-
o inquit. ac p' hoc scdm apl'm oīs qdē
p'uaricator ē pccōr qā peccat in lege
sed nō oīs pccōr est p'uaricator. qā
peccāt aliq' fine lege. vbi autē nō est
lex nec p'uaricatio. **N**oro si nemo
fine lege peccaret. nō idem ip'e apl's
diceret. q'cūq; fine lege peccauerunt
fine lege peribūt. **S**cdm vero istum
psalmū si p'uaricātes sunt omnes
pccōres. nullū est itaq; fine p'uarica-
tione peccatum. nulla est aut p'uari-
catio fine lege. nullum est igitur nisi
in lege pccm. **Q**ui ergo dicit p'ua-
ricantes deputaui omnes peccato-
res terre. nullos esse omnino nisi q'
legem transgressi sunt. vult intelligi
peccatores. 2 ob hoc aduersatur ille
qui dicit. quicumq; fine lege pecca-
uerunt fine lege peribunt. **S**ecun-
dum illū q'ppe sunt aliq' pccōres q;
uis nō sint p'uaricatoēs. id ē q' fine
lege peccauerūt. **V**bi em nō est lex.
nec p'uaricatio. **S**cdm istū at nul-
lus est fine p'uaricatiōe pccōr. quia
p'uaricātes deputat oēs pccōes t're
null' q' scdm istū fine lege peccauit.
quia vbi non est lex. nec p'uarica-
o. **A**n forte dicturi sumus verū qdē ēc
qd nec p'uaricatio sit vbi nō ē lex

sed vey nō esse qđ aliq fine lege pec-
caverit. aut vey qđ esse aliq fine le-
ge peccasse. s; vey nō esse vbi lex nō
est puaricationē esse nō posse. Ad v-
trūq apls dicit. verū est q vtrūq. qz
vtrūq p aplm veritas dicit. Quō g
erit vey qđ in psalmo isto eadē pcul
dubio veritas dixerat. puaricantes
deputavi oēs pccōres terre. Rñde
em nobis Qui sunt g illi q scōz aplm
fine lege peccaverūt. Nō em ex eis
quisq puaricās deputāo est. cum
scdm eūdē aplm puaricatio nō sit v-
bi lex nō est S; nimiz cū dicēt apls
q cūq fine lege peccaverūt fine lege
pibūt. de illa lege aiebat quā deo de-
dit p moysen faulū suū pplō suo isrl
Hoc ipa q circūstāt vba ei ostēdūt
Disputabat em de iudeis z grecis.
id ē gētib nō ad circūcisionē s; ad p-
puciū ptinētib. ideo fine lege eos
dicēs. qā nō acceperant legē quā se
acceperat gloriabāt iudei: Vñ illi ait.
si autem tu iudeo cognoiaris z req-
escis in lege z glāris in deo. Deniqz
vñ ad hāc sentēciā venerit ituedū ē.
vt dicēt. q cūq fine lege peccaverūt
fine lege peribūt Gra inq z indigna-
tio tribulatio z āgustia in oēm aiāz
hōis operātis malū iudei pmum et
greci. glā āt z honor z par omi opā-
ti bonū iudeo pmū z greco. nō ē ei
psoāz acceptio apud deū Et h addi-
dit vñ nūc qstio ē z ait. q cūq em fine
lege peccaverūt fine lege peribunt.
z quicūq in lege peccaverūt p legē
iudicabūtur. hos vtiqz iudeos illos
āt grecos volēs intelligi qm de hys
agebatur. vtr osqz sub pccō esse de-
mōstrās. vt egere se grā vtriqz fate-
atur. ppter quod dicit. nō em ē dis-
tictio. omnes em peccaverunt z e-
gent gloria di. iustificati gratis per
grām ipsius per redemptionem q ē

in xpistō ihū Quos itaqz dicit oēs
peccasse. nisi iudeos z grecos de. qbz
dixerat nō em est distinctio: Nam
de hys pauloate causati em sumus
inq iudeos z grecos oēs sub pccō
ēē. ac per hoc. quicūq fine lege pec-
caverūt. illa scz de qua iudei gloriabā-
tur fine lege peribūt. z quicūq in le-
ge peccaverūt id est ipsi iudei per le-
gem iudicabūtur. nec ideo nō peri-
būt nisi credāt in eū qui venit querē
qđ perierat. Nōnulli quippe etiam
catholici tractatoēs in hys apli ver-
bis aliter q se res habet paru attē-
dēdo sapuerūt. vt dicerēt illos peri-
re qui fine lege peccaverūt. hos āt
q in lege peccaverūt iudicari tātum
modo nō perire. cāq p penas trāsi-
tonas credātur esse purgādi. sicut il-
le de quo dictū est ipse āt saluus erit
sic tamen qsi per ignem Sed h men-
to fundamētū bene intelligitur de q
agebat apls vt hoc diceret Superi-
us qppe dixerat. vt sapiēs architec-
tus fundamētū posui. alius superedi-
ficat. vnusqzqz aut videat quō sup-
edificet Fundamentum enim aliud
nemo potest ponere preter quod
positum est quod est xpistus ih̄s.
z cetera vsqz ad eundem locum vbi
eum dicit per ignem saluari qui sup
hoc fundamētum nō aurū argentū
lapides preciosos sed lingua fenum
stipulā edificat. nō tñ respuit ne reci-
piat nec receptū deserit fundamētū
id qz oibus carnalib suis qbus capi-
tur atqz succumbit delcātionib ate
pōit cū ad hūc articulū vētū fuerit
vt aut ille deserāt aut xps. vbi si non
anpōit xps nō ille ē fundamētum
Vbi qppe structure posteriorib
ptibus atepōnitur fundamētū. nec
cogitasse existio eos q senserūt n pe-
rire de qbus dictū est p legē iudica-

būtur. nisi q̄a fundamētū hñt xpm :
Nay ḡ attēderūt qd̄ demōstrau-
mus. atq̄ ipsa scriptura clamat de iu-
deis hoc aplm̄ dicē q̄ sine fundamē-
to sunt xpo: Quis at xpian⁹ dixerit
nō perire iudeū si nō credat in xpm
sed tātūmō iudicari. cū xps ipse ad
eādem gētem p̄t oues q̄ in perierūt
se missum ēē testet⁹. ⁊ tolerabilius
dicat futurū sodomitis in die iudicij
q̄ p̄tq̄ sine lege perierūt q̄ ciuitati
iudee q̄ in eū nō credidit tāta v̄tute
mirabilia faciētē: Si ḡ apls scdm̄ le-
gem quā de⁹ p̄ moysen p̄p̄to israhel
dedit ceteris at gētib⁹ nō dedit. sine
lege dixit esse ceteras gētes. qd̄ itel-
lecturi sum⁹ in isto psalmo dictum
esse p̄uaricātes estimāui oēs pccō-
res terre. nisi intelligam⁹ aliquā le-
gem nō p̄ moysen datā scdm̄ quam
sunt p̄uaricātes ceterarū gentiū pec-
catores: Vbi em̄ lex nō est nec p̄ua-
ricatio Que ista lex est nisi forte illa
de qua idem dicit apls. gētes q̄ legē
nō hñt naturaliter q̄ legis sunt faci-
ūt hū legē nō hñtes ipsi sibi sē lex?
Scdm̄ hoc ergo qd̄ dicit legem nō
hñtes sine lege peccauerūt sine lege
peribūt. scdm̄ id vero qd̄ ait ipsi sibi
sunt lex. nō inmerito p̄uaricatores
estimātur oēs pccōres terre Null⁹
em̄ ē q̄ faciat ateri iniuriā nisi q̄ fie-
ri sibi nolit. ⁊ in hoc trāsgredit⁹ natu-
re legē. quā nō finitur ignorāe dum
id qd̄ facit nō vult pati Null⁹q̄ at lex
ista naturalis nō erat in p̄p̄to isrl⁹:
Erat plāe. qm̄ ⁊ ipsi hoīes erāt Sine
lege at naturali eēnt. si p̄ter naturā
humāi generis ēē potuissent: Quid
magis ḡ p̄uaricatores facti sunt
lege diuinā. quā naturalis illa siue in-
staurata siue aucta siue firmata sit.
Iā vō si i oib⁹ pccōrib⁹ t̄re nō incō-
grue deputātur ⁊ puuli p̄t origiāl

112
vincula pccī. etiā ipsi in similitudinē p̄ua-
ricatiōis ade ad illā p̄uaricationem
ptinē mōstrāt q̄ data lege in paradiso
p̄ma om̄issa ē. ac p̄ h̄ recte nullo p̄-
sus excepto p̄uaricatores estimant⁹
oēs pccōres terre: Dēs at peccauē-
rūt ⁊ egēt gl̄a dei Dēs igitur p̄uari-
cātes grā saluatoris inuenit. alios
maius alios min⁹: Quāto em̄ legis
maior in q̄cūq̄ cognitio. tātō miōr
pccī excusatio. q̄to miōr pccī excu-
satio. tātō māifestior p̄uaricatio:
Restabat ḡ vt oib⁹ nō sua sed dei id
est a deo donata iusticia subuēiret:
Vñ aut apostol⁹ p̄ legē cognicō pec-
cati Null⁹ ergo ablatio s̄ cognitio:
Nūc at sine lege inqt iusticia di ma-
nifesta ē. testificata p̄ legē ⁊ p̄phās:
Deinde etiā iste subiūxit: **P**rop-
terea inquit dilexi testiōnia tua.
Tāq̄ dicet Qm̄ lex siue in paradiso da-
ta siue naturaliter inh̄ta siue litteris
p̄mulgata p̄uaricatores fecit oēs
pccōres terre. p̄pterea dilexi testiō-
nia tua que sunt in lege tua de gra-
tia tua. vt non sit in me iusticia mea
sed tua. Lex em̄ ad hoc prodest vt
mittat ad grām. non solum em̄ qd̄
attestatur manifestande iusticie di
que sine lege est. verum etiā hoc
ipso quod p̄uaricantes fecit. ita
vt etiā quos littera occidit ad viui-
ficatē spiritum confugere timorē cō-
pellat. p̄ quē peccatorum deleatur
vniuersitas ⁊ recte factorū caritas
inspiret⁹. p̄ptēa inqt dilexi testiōnia
tua Quidā codices hñt sp̄ qd̄ n̄ hñt
s̄ si est. sic accipiendū ē sp̄. vt sic intelli-
gatur q̄ diu hic viuatur. Ipsi sunt
enim testimonia necessaria de lege
⁊ p̄phetis attestantia iusticie dei
qua iustificamur gratis. hic sunt et
nostra testimonia necessaria p̄ q̄b⁹
ipsam que hic agit⁹ vitā m̄res finic⁹

rūt Cognita itaq; dei grā q̄ sola libe-
rat a preuaricatione q̄ legis cogniti-
one committitur. orādo dicit. **C**ō-
fige clavis a timore tuo carnes me-
as. Sic em̄ expressius interpretati sūt
quidam nostri quod grece vno vbo
dici potuit. id est atholofon: Hoc a-
lii cōfige dicere voluerūt nec addide-
rūt clavis. atq; ita dū volūt vno ver-
bo greco vnū latinū interpretando
reddere sententiam minus explica-
uerūt. quoniam in eo quod est con-
fige nō sonāt clavi catholofon autē
fine clavis intelligi n̄ potest. nec nisi
duob; verbis latine dici potest sicut
dictum est confige clavis. Vbi quid
vult intelligi. nisi qd̄ ait apls. michi
aut̄ absit gloriari nisi in cruce domi-
nostri ihū xp̄isti per quem michi
mūdos crucifixus est et ego mūdo.
Et iterum xp̄isto inquit cōfige sum
cruci. viuo aut̄ iā nō ego viuit vero
in me xp̄istus Quod quid est aliud
nisi nō est in me iusticia mea q̄ ex le-
ge est. in qua preuaricator effectus
sum. sed iusticia dei id est q̄ michi ex
deo est nō ex me: Sic q̄ppe in me vi-
uit nō ego sed xp̄istus. qui factus est
nobis sapiēcia a deo et iusticia et sci-
ficatio et redemptio. vt quēadmodū
scriptū est qui gloriatur in domino
glorietur. Item dicit. qui aut̄ sūt ihū
xp̄i. carnem suā crucifixerūt cū passi-
onibus et cōcupiscencijs: Cum hic
dictum sit cū ipsi crucifixerit carnē
suā. in isto tamē psalmo deus roga-
tur vt id faciat. cui dicitur. cōfige cla-
uis a timore tuo carnes meas. vt in-
telligamus etiā qd̄ recte facim; gra-
tie dei esse retribuēdum. q̄ in nobis
opatur et velle et operari p̄ bona vo-
lūtate Sed qd̄ sibi vult qd̄ cum dixis-
set cōfige clavis a timore tuo carnes
meas. addidit **I**udicijs ei tuis ti-

mui. Quid est confige timore tuo
timui em̄. Si em̄ iā timuerat vel ti-
mebat. cur adhuc vt a timore suo de-
us crucifigeret carnes ei; orabat.
An addi sibi volebat timorem vt tā-
tū timēt q̄tū sufficeret crucifigēdis
suis carnibus. id est cōcupiscencijs
affectibus q; carnalibus. Tanq; di-
cēs. p̄fice in me timorē tuū. timui ei
a iudicijs tuis Sed hic alius altior
sensus q̄ntum deus donat scrutato
finu scripture huius eruēdus. Con-
fige inquit clavis a timore tuo car-
nes meas a iudicijs em̄ tuis timui.
hoc est a timore tuo casto q̄ p̄maet
in sc̄m seculi carnalia mea desideria
cōprimātur. a iudicijs ei tuis timui
cū michi lex minaretur penā q̄ michi
nō poterat dare iusticiā. Sed hunc
timorem quo pena metuit cōsum-
mata caritas foras mittit. que non
timore pene sed delectatiōe iusticie
liberos reddit Timor nāq; iste quo
nō amatur iusticia sed timetur pe-
na seruilis est. et ideo nō crucifigit
carnem Diuit em̄ peccādi volūtas.
que tūc apparet in ope q̄n spatur i-
punitas Cū vero pena creditur se-
cutura latēter viuit. viuit tamē. mal-
let em̄ licere et dolet nō licere quod
lex vetat. quia nō spūaliter delectat;
eius bono sed carnaliter malū me-
tuit quod minatur Timore at̄ casto
ipsa q̄ hūc timorē foras mittit pecca-
re timet caritas etiam si sequat; ipu-
nitas. q̄a nec impunitatē iudicat se-
cuturā q̄n amore iusticie peccm̄ ipm̄
deputat penam Tali timore carnes
crucifigūtur. q̄n carnales delecta-
tiōes q̄ legis littera vetātur potius
q; vitātur spūalium bonorū delecta-
tiōe vicūtur et eadem usq; ad p̄fecti-
onem crescēte victoria perimūtur.
Ergo confige clavis inquit a timore

120
tuo carnes meas. a iudicijs ei tuas
timui. hoc ē da michi castum timo-
rē. ad quem petēdū me tūq; pedago-
gus timor legi ille pōxit. q̄ timor ē a
iudicijs tuis timui;

Conclūdit sermo viceſimus quint⁹
Incipit sermo viceſimus ſext⁹. de ū
ſu pſalmi. feci iudiciū & iuſticiam ne
tradas me calūpniantib⁹ me. et reliq̄

Estos magni pſalmi hui⁹ ū
ſus cōſiderādos nūc ſuſcepi-
mus atq; tractādos. **F**eci iudiciū
& iuſticiā. ne tradas me nocentibus
me. Nō mirum eſt eū feciſſe iudiciū
& iuſticiā. qui ſupius popoſcerat a
timore dei utiq; caſto configi clauis
carnes ſuas. hoc eſt carnales cōcu-
piſcētias q̄ ſolent quo minus rectū
ſit noſtrū impedire iudiciū. Qm̄uis
aut̄ ſive rectum ſive prauū in noſtri
ſermonis uſu iudiciū nūcupetur. vñ
homib⁹ in euangelio dicitur. noli
te iudicare pſoāliter ſed rectū iudici-
um iudicate. tñ hoc loco ita poſitū
eſt iudiciū. tūq; ſi rectū nō fuerit non
debeat iudiciū noiāri. alioqñ nō ſuf-
ficeret dicē feci iudiciū. ſed diceret
feci rectum iudiciū. Hoc genē locu-
tus eſt dñs ihs vbi ait. reliq̄tis gra-
uioza legis. iudiciū & miām & fidem
Et hic em̄ iudiciū ſic poſitū ē. tūq; nō
ſit iudiciū ſi puerſum ē. & multis di-
uiāz ſcripturaz locis ita ponitur. q̄
le illud eſt. miām & iudiciū cātabo ti-
bi dñe. & illud apud pſayā. expecta-
ui vt facēt iudiciū fecit aut̄ iniquitatē.
ſed tāq; iō iam iudiciū ſit q̄a iuſtum
ē. nec ſit iudicium quia iniuſtum eſt
Iuſticia vero nō ſolet dici bōa iuſtī-
cia vel mala iuſticia. ſicut aliquādo
dicitur bonū malū ve iudiciū. ſ; eo
ipſo iam bona eſt quia iuſticia eſt:
Sic ergo habet conſuetudo loquē-
di vt dicatur & bonum iudiciū & ma-

lum iudiciū: quēadmodū habz vt
dicatur & bonus iudex & malus iu-
dex: Sic at nō dicitur bona iuſticia
vel mala iuſticia. ſicut nō dicitur bo-
nus iuſtus vel malus iuſtus: quia
cōtinuo bonus quiſq; ſi iuſtus. Iuſ-
ticia ergo iuſtus eſt animi magni p̄-
cipue q̄ laudabilis. de qua nunc nō
eſt copioſius diſputādi neceſſitas.
Iudiciū vero qñ nō niſi in bono po-
nitur. diſtinctior loquēdi ratio hu-
ius vtutis eſt opatio. Qui em̄ habz
iuſticiam recte iudicat ymmo ſcōm
iſtam locutionem qui habet iuſtici-
am iudicat. quia nec iudicat ſi non
recte iudicat Iuſticie noie hoc loco
non ipſa virtus ſed opus eius ſigni-
ficatū eſt. Quis em̄ fecit in homine
iuſticiā niſi qui iuſtificat impium?
Hoc eſt per grām ſuam ex impio fa-
cit iuſtum Vnde ait apoſt olus. iuſ-
tificati gratis p grām ipſius: Facit
ergo iuſticiam id eſt opus iuſticie.
qui habet in ſe iuſticiam id eſt opus
gratie. Feci inquit iudiciū & iuſticiā
ne tradas me nocentibus me. id eſt
feci iudicium iuſtum. ne tradas me
illis qui propterea me perſequent⁹.
Nam eciam quidam codices habēt
ne tradas me perſequentibus me.
Quod enim grece dictum eſt toe-
ſantidicuſin. quidam interpretati
ſunt nocentibus. quidam perſeque-
tibus. quidam calūpniantibus.
Adiror autem omniū quos i pmp-
tu habere potui codicum numquāz
me legiſſe aduerſantib⁹ cū ſine ſtro-
uerſia qđ grece ātidicos hoc latine
adūſarius appellatur. Orans itaq;
ne tradatur a dño aduerſantib⁹ ſibi
qđ orat. niſi qđ oramus cū dicimus
ne nos inferas in tēptationē! Adū-
ſarius ē em̄ de qđ dicit apoſt olus. ne
forte temptauerit vos q̄ tēptat. Et

trahit deus quem deserit: Eū quippe ille nō decipit quē iste nō deserit. in volūrate sua p̄stās decori hōis virtutē. ab illo at̄ q̄ dixerat in habūdantia sua nō moueboz in eēnū. auertit faciem suā et fact⁹ est cōturbat⁹ sibi q̄ mōstratur Quisq̄s igitur a timore dei casto crucifixas habet carnes suas. et nulla carnali corrupt⁹ illecebra facit iudiciū op⁹ q̄ iusticie. orat⁹ dēt ne aduersantib⁹ tradatur. id est ne timendo p̄peti mala ad faciēda mala p̄sequētib⁹ cedat: A quo em̄ accipit victoriā cōcupiscētie ne volūrate p̄trahatur. ab illo etiā robur paciētie ne dolore frāgatur. qm̄ de quo dī dñs dedit suauitatē. de illo etiam dicitur ab ipso ē em̄ patientia mea Deniq̄ seq̄tur: **E**xcipe seruū tuū in bonū vt nō calūpniētur me supbi Illi impellūt vt cadaz in malū. tu excipe in bonū Qui at̄ interp̄tati sunt nō calūpniētur me. grecā locutionē secuti sunt latiē lingue min⁹ vsitatā An forte hāc habet vim cū dicitur nō calūpniētur me. quam habet si dicētur nō me capiāt calūpnīdo? Multe at̄ possent intelliḡi calūpnie supborū quibus hūilitas xp̄iana despicitur. sed illa vel maxia est si hoiēs hoc loco accipiūtur supbi. q̄ a nobis mortuū calūpniētur coli Hūilitas quippe ipsa xp̄iana xp̄i mortem infinuatur. cōmēdatur q̄ diuinitus Hec aut̄ calūpnia vtriusq̄ infidelib⁹ id est iudeis gētib⁹ q̄ cōmunis est: Habet calūpnias suas etiā heretici singul⁹ q̄busq̄ heresib⁹ pprias. hñt et scismatici. q̄s oēs supbia de mēbroz xp̄i cōpage precidit: Iph⁹ aut̄ dyaboli calūpnia q̄ta l̄ q̄l̄ fit. q̄ calūpniat⁹ est iusto dicēs. num quid gratis colit iob dñm Quorūz oim̄ calūpnie supborū tāq̄ colubroz

rum venena dicuntur. cum vigilatissima et diligentissima pietate xp̄s crucifixus attēditur. p̄pter quod figurādū moyses deo miserāte ac iubēte exaltant in hēmo similitudinēz serpētis in ligno. vt similitudo carnis peccati crucifigēda p̄figuraēt⁹ i xp̄o Hāc itūētes salutiferā crucem omne calūpnīatū supborū virus expellimus. quā p̄sus etiā iste q̄dam mō valde intēte intūēs ait: **O**culi mei defecerūt in salutare tuū et i eloq̄um iusticie tue Cristū quippe ip̄m deus p̄t similitudinē carnis peccati. pccm̄ p nobis fecit. vt nos sim⁹ iusticia dei in ipso In hui⁹ igit̄ eloq̄um iusticie dei defecisse dixit oculos suos ardēt et sitiētē intūēdo. dum meōz infirmitatis huāne diuināz xp̄i desiderat grām: p̄t q̄d sequitur:

Hac cū seruo tuo scōz miām tuā. nō vtq̄ scōm iusticiā meā. **E**t iustificatiōēs inq̄t tuas doce me. illas p̄culdubio q̄bus de⁹ facit iustos n̄ ip̄i se **S**eru⁹ tu⁹ sum ego Neq̄ ei bene michi cessit qm̄ esse volui liber meus nō seruus tu⁹: **O**a michi intellectū vt sciā testiōnia tua: Nūq̄ intermittēda est ista peticiō: Nō ei sufficit accepisse intellectū et dei testiōnia didicisse. nisi semp accipiat⁹ et q̄dam mō sp̄ bibatur de fonte luc⁹ eterne: Testiōnia quippe dei q̄nto fit quisq̄ intelligētior tanto magis magisq̄ sciūtur **T**empus inquit faciēdi dño: Id em̄ plures codices hñt. nō vt q̄dā dñe Qd ergo tēpus vel q̄d faciēdi voluit itelligi domiō? Illud quidem quod pauloāte dixerat. fac cum seruo tuo scōm miām tuam. hoc faciēdi tempus domiō Quid est autem nisi gratia q̄ in xp̄o suo tempore reuelata est? De quo tempore ait apostolus. cum autēz

121
venit plenitudo temporis misit deus
filium suum. propter quod alibi etiam
testimonium propheticum adiungens
ubi dicit. tempore acceptabili exau-
divi te et in die salutis adiuvi te. ecce
nunc inquit tempus acceptabile ecce
nunc dies salutis: Sed quid est quod
tam volens ostendere tempus domini esse fa-
ciendi continuo subiungit. **D**issipa-
verunt legem tuam. velut propterea tem-
pus esset faciendi domino quia eius legem
dissipaverunt superbi. qui ignorantes dei
iusticiam et suam querentes statuere ius-
ticie dei non sunt subiecti: Quid est enim
dissipaverunt legem tuam. nisi prevari-
catio iniquitate eius integritatem
non custodierunt. Oportebat ergo ut su-
perbis et de libertate sui arbitrii pre-
sumptibus lex daretur. qua prevari-
cata quicumque compacti humiliarerentur.
non iam per legem sed per fidem ad subve-
niendum currerent gratiam. Dissipata er-
go lege tempus fuit ut per unigenitum fili-
um dei misericordia mitteretur. Lex
enim subintravit ut habundaret delictum.
quo delicto lex dissipata est. et oportu-
no iam tempore Christus advenit ut ubi habunda-
vit delictum superhabundaret gratia.

Ideo inquit dilexi mandata tua.
super aurum et topazium. Id agit gratia
ut dilectione impleatur mandata dei quod
timore non poterat: Bene quippe dei dis-
funditur caritas in cordibus nostris
per spiritum sanctum qui datus est nobis. propter
quod et ipse dominus dicit. non veni legem sol-
vere sed implere. et idem apostolus. plenitudo
legis caritas est. ideo super aurum
et topazium. Hoc enim et in alio psalmo
legimus. super aurum et lapidem precio-
sum multum. Topazion quippe lapidem
multum prohibet esse preciosum. In testa-
mento autem veteri latentem gratiam tamquam ve-
lo interposito non intelligentes. quod
significabatur quando in faciem moysi

si intendere non valebant. propter in-
cedem terrenam atque carnalem dei
mandata facere conabantur neque faci-
ebant. quia non ipsa sed aliud dilige-
bant. unde illa non erant opera voluntarii. sed
onera potius inuito. Cum vero ipsa
mandata diliguntur super aurum et lapidem
preciosum multum. omnis propter ipsas man-
datis terrena vilis est merces. nec
ulla ex parte comparatur quicquam alia hominis
bona. his bonis quibus ipse fit bo-
nus homo. Propterea inquit ad
omnia mandata tua corripabar. Uti-
que corripabar quia diligebam. atque illis
rectis ut etiam ipse rectus fierem di-
lectione coherebam. Nam illud quod
adiungit consequens erat. **O**mnem
inquit viam iniquitatis odio habui.
Unde enim fieri poterat ut iniquam
viam non odisset. diligens rectam:
Nam sicut aurum et lapides preciosum
si diligit odisset. perfecto quicquid ei talium
rerum dampnum posset inferre. ita quo-
niam dei mandata diligebat. iniqui-
tatis viam odio habuit quemadmo-
dum aliquid immanissimum marini iti-
neris sacrum ubi tam preciosarum re-
rum necesse est pati naufragium. quod
ut non contingat longe inde velificat. qui
in ligno crucis cum mandatorum divinorum
incubus navigat.

¶ Epistolae. sermo vice simus sextus
Incipit sermo vice simus septimus
de versu psalmi. mirabilia testimonia
tua domine etc.

¶ Verba psalmi hec sunt de qui-
bus adiuvante domino dis-
putaturi sumus. **M**irabilia testi-
monia tua. propter hoc scrutata est anima mea.
Quis enumerat saltem
generatim testimonia dei? Celum
et terram visibilia opera eius dicunt
quodammodo testimonium boni-
tatis et magnitudinis eius. et ipse

pp ii

curſus frequēs vſitatus q̄ nature
quo tempm rapacitas ſoluitur. in
rerum quarūcumq; generib⁹ q̄uis
tēpalibus atq; mortalibus q̄certe
ſuetudinē vīluerūt. ſi pius cōſidera-
tor aduertat p̄hibet teſtioniū crea-
tori: Quid aut harū eſt quod nō fit
mirabile. ſi vnūq̄q; nō vſu ſed raci-
one metiamur: Si ver o t̄q; ſub vni-
us cōtemplatiōis aspectu velut au-
diamus cūcta cōtueri. nōne ſit i no-
bis qd ait p̄pheta cōſideraui opera
tua ⁊ expaui: Et tñ iſte nō eſt ip̄a re-
rū ammiratiōe p̄teritus. ſed eciam
potius dixit eſſe cām cur ea debue-
rit ſcrutari. quia mira ſunt. Cū em̄
dixiſſet mirabilia teſtioniā tua. ſecu-
tus adiūxit. p̄pter hoc ſcrutata ē ea
anima mea. q̄n factus ſit ip̄e p̄ veſti-
gādi difficultatē curioſior: Quāto
em̄ queq; res abſtruſiores hēt cau-
ſas. tāto em̄ mirabilior: Si ergo no-
bis homo talis occurrat. q̄ p̄pter h̄
dicat ſe ſcrutari teſtioniā dei q̄a mi-
rabilia ſunt. cum plēna ſit eis ⁊ que
conſpiciuntur et que non conſpici-
tur vniuerſa creatura. nonne com-
peſcū⁹ eū dicētes. altiora te ne q̄ſie-
ris ⁊ fortiora te ne ſcrutatus fueris
ſed que p̄cepit tibi dñs illa cogita
ſemp⁹: Sed ſi nobis rñdeat ⁊ dicat.
hec q̄ p̄cepit dñs ⁊ que iubet vt co-
gitetur mirabilia ſunt eius teſtimo-
nia. eū quippe ⁊ dñm q̄a iubet. ⁊ bo-
nū ⁊ magnū q̄a talia iubet eſſe teſtā-
tur. nūq̄d audemus homiēm ab eo
rū ſcrutatiōe reuocare. ac nō poti⁹
vt ſedulo id agat ⁊ t̄ate rei opam q̄
tū poteſt imp̄dat hortabimur:
An forte dei p̄cepta teſtimonia qui-
dem bonitatis eius eſſe fatebimur:
ſed mirabilia eſſe negabim⁹: Quid
enim mirum ſi bona imperat bon⁹
dominus: Immo vero idipſum ē

omnino mirandum ⁊ cur ita ſit per-
ſcrutandum. q̄ cum deus bonus
bona p̄cepit. eis tamen dederit
bonam legem quos eadem lex viui-
ficare nō poſſet. nec vlla eēt ex bōa
lege iuſticia: Si em̄ data eēt lex que
poſſet viuificare. omnino ex lege ef-
ſet iuſticia: Cur ergo data eſt que
viuificare nō poſſet. ex qua eſſet nul-
la iuſticia: Impe mirādum eſt. ne-
pe ſtupendum: Hec ſunt ergo mi-
rabilia teſtioniā dei. p̄pter hoc hui⁹
anima ſcrutata ē ea. quoniam deū
nō ei dici poſſit. fortiora te ne ſcu-
tatus fueris. ⁊ que p̄cepit tibi do-
minus illa cogita ſemp⁹: Ip̄a ſunt
em̄ q̄ p̄cepit nobis dominus. ⁊ iō
cogitanda ſunt ſemp⁹. Notius itaq;
videamus huius anima q̄ ſcrutata ē
quid inuenerit **M**anifeſtatio inq̄t
verborum tuorum illumiāt. ⁊ intel-
ligere facit puulos. Quid eſt puul⁹
nīl humilis ⁊ infirmus: Noli ergo
ſupbire. noli de tua que nulla eſt vir-
tute preſumere. ⁊ intellige quare ſit
a bono deo bona lex data. que ta-
men viuificare nō poſſit: Ad hoc em̄
data eſt vt te de magno paruulū fa-
ceret. vt te ad faciendam legem vi-
res de tuo nō habere mōſtraret. ac
ſic inops indign⁹ ⁊ egenus ad gra-
tiam cōfugeres ⁊ clamares. miſerē
mei domine quoniam infirm⁹ ſum:
Hoc ergo ſcrutando intellexit hic
paruulus. quod minimus apoſto-
lorum paulus id eſt paruulus oſtē-
dit. ideo datam legem que viuificā
nō poſſet. quia conſcluit ſcriptura
omnia ſub peccato. vt promiſſio ex
fide iheſu xp̄iſti daretur credenti-
bus: Ita domine ita fac miſericordi-
dñe. impera quod nō poſſit ipleri.
ymmo impera qd nō niſi p̄ tuā grā
poſſit impleri. vt cum homiēs p̄ ſu

as vires adimplere nequeat. oē os ob
struatur & nō sibi magn⁹ videatur
Sint omnes puuli et reus fiat om-
nis mūd⁹ tibi. qā nō iustificabit ex
lege oīs caro corā te. Per legem em̄
cognitio pccī. nūc at̄ sine lege iusti-
cia tua māifestata est testimoniū hīs
a lege & pphetis: Hec sunt mirabilia
testimoniā tua que scrutata est aia p
uuli hui⁹. & ideo iuvenit. qā hūiliatus
est. & puulus fact⁹ est: Quis em̄ scit
mādata tua sicut faciēda sūt. id est ex
fide q̄ p dilectōne dei opatur. nisi eius
in corde p spm̄ scm̄ ipsa dilectio dif-
fundatur: Hoc ecclā iste puulus cō-
fitetur: **O**s meū inqt̄ aperui & at-
traxi spm̄ qā mādata tua desideābā
Quid desiderabat nisi facē mādata
diuī: Sed nō erat vñ facēt. infirm⁹
fortia. puul⁹ magna: apuit os cōfi-
tēs q̄ p se ipse nō faceret. & attraxit
vñ faceret Aperuit os petēdo q̄ren-
do pulsando. & sitiēs hausit spiritū
bonū. vñ faceret qd̄ p scipm̄ nō po-
terat mādatū scm̄ & iustū & bonum
Si em̄ cū sumus mali nouim⁹ bona
data dare filiis nostris. q̄to magis
p̄ noster de celo dabit spm̄ bonum
petentibus eū: Nō em̄ q̄ spū suo a-
gūt. sed q̄ quot spū dei agūtur hī fi-
lii sūt dei: n̄ quia ipi nichil agunt s̄ ne
nichil bōi agāt a bono agūtur vt a-
gāt Nā tātō magis efficitur quisq̄
filius bonus. q̄to largius ei datur
a prē spirit⁹ bon⁹ Deniq̄ iste adhuc
petit. os qd̄ aperuit & attraxit spm̄
sed adhuc ad prēm pulsat & querit.
bibit. sed q̄to suauius sentit tātō ar-
dēt⁹ adhuc sitit. Audi vba sitiētis:
Respice in me & miserē mei scdm̄
iudiciū diligētū nomē tuum. id est
secundum iudiciū quod in eos fe-
cisti qui diligunt nomen tuum. quo-
mam vt diligerent te prius dilexisti

eos: Sic em̄ iohannes apostolus.
nos diligim⁹ inquit. & velut causa q̄
reretur quare nos diligere fecit. ad-
iūxit. qm̄ ip̄e p̄or dilexit nos: Vide
& iste quid aptissime dicat: **R**es-
sus meos dirige scdm̄ eloquium tu-
um. & nō dominetur mei omnis ini-
quitas: Vbi quid aliud dicit. q̄ scm̄
& liberum me fac secūdm̄ pmissū
tuum: Quāto em̄ magis regnat in
vnoquoq̄ dei caritas. tātō minus
ei domiātur iniquitas: Quid ergo ali-
ud petit. q̄ vt donāte deo diligat de-
um: Diligēdo em̄ deū diligit seipm̄.
vt diligē salubriter possit & primū
sicut seipm̄. in quibus preceptis to-
ta lex pendet & pphete: Quid igitur
orat nisi vt precepta que deus inpo-
nit iubēdo impleri faciat adiuvādo.
Sed quid est quod dicit **R**edime
me a calumpniis hoīm vt custodiā
mādata tua: Si vera illi hoīes cri-
mina obiciūt nō calūpniātur. si fal-
sa. quid est q̄ se redimi desiderat a
calumpniis id est a criminibus fal-
sis. q̄ illi nocere nō possunt. Crimē
quippe falsum qd̄ est calumpnia. re-
um nō facit homiēm nisi apud iudi-
cem hoīem. vbi aut̄ deus iudex est.
nullus falso crimē leditur. quia nō
cui obicitur sed obiciētī potius im-
putatur An hic ecclesie presignatur
oratio & vniuersi populi xp̄istiani
qui redempt⁹ est a calumpniis ho-
minū quibus exagitabantur vsq̄ q̄
xp̄istiani: Sed numquid p̄pte
rea dei mādata nō custodit: Non
ne inter ipsas calumpnias qm̄ ferue-
bant multo gloriosius popul⁹ sanc-
tus in tribulationibus dei māda-
ta seruabat. cum ad ppetrādas im-
pietates psequētibus nō cedebat:
Sed nimirum hoc est redime me a
calūpniis hoīz vt custodiā mādata
pp̄ iij

tua. tu age infuso spū tuo ne me calūpnie hoīm terrorib⁹ vincāt. ⁊ a tui mādati ad sua mala facta traducāt: Si em̄ hoc mecū egeris id est h̄mō me ab eorū calūpnijs ne criminatioēs falsas q̄s obiciūt p̄timeſcā cū paciētia doāta redemeris. inter ip̄ſas calūpnias custodiā mādata tua

Faciē tuā inquit illūa sup̄ seruū tuū. id ē tuā māifesta ſubueiēdo ⁊ oꝑitulādo p̄ntiam: **E**t docēdo iuſtificatioēs tuas Doce utiq; ut faciā qd̄ eundēti⁹ alibi legit⁹. doce me ut faciā volūtate tuā Qui em̄ audiūt licz me oīa teneāt qd̄ audiūt. neq; didiciſſe putādi ſunt ſi n̄ faciūt. Veritatē nāq; v̄bū eſt. oīs q̄ audiuit a p̄re ⁊ didicit venit ad me: Qui ḡ nō facit. id eſt nō v̄it. nō didicit: **R**ecolens āt iſte dolorē penitēcie p̄uaricatiōis ſue: **E**xit⁹ aq; inq̄t deſcēderūt oculi mei. q̄a nō cuſtodiēūt legē tuā. id eſt ip̄ſi oculi mei: **N**ā in q̄buſdāz codicib⁹ ⁊ h̄ legitur. q̄a nō cuſtodiui legem tuā: Deſcēderūt ergo exitus aq; id eſt effuſioēs lacrimay. ⁊ ea locutiōe de qua dicere potuit. montes deſcēderūt pedes mei. ⁊ ſi nō diceret p̄ mōtes vel in mōtes: **E**alocutiōe dicit⁹ ſcalas deſcēdit. ⁊ ſi n̄ dicatur p̄ ſcalas. aut p̄ ſcinā deſcēdit: ſi nō dicatur in p̄ſcinā: **E**t bene ait deſcēderūt hūilitate ſc; penitendi: **A**ſcēderūt em̄. q̄n p̄ ſupbiā cōtūmācem erecti fuerāt ⁊ elati: **S**urſum em̄ ſibi ēē videbātur q̄n ignorantes dei iuſticiā cōſtituere volebāt ſuam in qua fatigati ⁊ legis p̄uaricatione cōfuſi ab illa elatiōe deſcēderūt flendo. ut iuſticiā dei potius impetrārēt petēdo: **S**ūt codices qui nō habēt deſcēderūt. ſed trāſierūt. tanq; exaggerātes dicere tranſiſſe ſe fontes aq; id eſt ut h̄ intelligamus exi

tus aquarū. plus fleuiſſe q̄ manāt aque de ſuis exitib⁹. **C**ur āt nō cuſtodita lege ſic fletur. niſi ut impetretur grā q̄ p̄itētis delet iniquitatem et credētes adiuvat volūtate:

ExPLICIT ſermo viceſimus ſeptimus **I**NCIPIT ſermo viceſimus octauus:

Dixerat ſupius q̄ cātat in hūc pſalmū. exit⁹ aq; deſcēderūt oculi mei. q̄n nō cuſtodiēūt legem tuam. vbi ſe multum fleuiſſe teſtatus eſt p̄uaricationem ſuā: **P**roinde velut rōnē reddēs cur m̄tū flere debuerit. ⁊ ſuū grauiter dolere pccm̄: **I**uſtus eſt inq̄t dom̄ ⁊ rectū iudiciū tuū. mādaſti iuſticiā teſtiōnia tua ⁊ veritatē tuā valde: **H**ec itaq; iuſticia dei rectū q; iudiciū ⁊ veritas. oī eſt metuēda pccātr: **H**ac em̄ dāpnātur diuinitus q̄ cūq; dāpnātur. nec eſt oīno q̄ de ſua dāpnatiōe cōtra deū iuſtū recte cōqueri poſſit: **I**nde fletus rectus eſt penitētis. q̄n ſi cor eius ipenitens dampnaretur iuſtiſſime utiq; dāpnaretur **S**ane iuſticiā dicit teſtiōnia dei **I**uſtum quippe ſe pbat mā dādo iuſticiā. **E**ſt em̄ hec veritas ut deus teſtiōnijs talibus innotefcat **S**z qd̄ ē qd̄ ſeq̄tur: **T**abefecit me zelus meus. vel ſicut alij codices h̄nt zelus tuus: **H**nt nōnulli eciam dom⁹ tue. ⁊ nō tabefecit me ſz comedit me. qd̄ ex alio pſalmo q̄tū michi videtur putādū eſt emēdādum. vbi ſcriptū eſt. zelus dom⁹ tue comedit me. quod commemoratum eciam in euangelio nouimus. ſimile tamē aliquid eſſe tabefecit ei quod ibi eſt comedit. zelus aut̄ meus qd̄ plures codices habēt nullā ingerit q̄ſtiōē **Q**uid em̄ mirum eſt ſi zelo ſuo q̄sq; tabefcit: q̄ ver o h̄nt aliqui zelus tu

us. significat hominem deo zelantem non sibi. sed non repugnat si ipse dicat et me us. Item quod aliud dicit apostolus. emulor enim vos deo emulatio de dei. Item dicit deo emulor vos. quod nisi emulatioem demonstrat suam. Sed quia dixit deo. id est non sibi sed deo. ideo addidit. emulatio de dei. Item quippe suo spiritu fide libus suis inspirat deus. amoris enim est non livoris. Item quod fuit causa ut hoc apostolus diceret. aptavi enim vos inquit uni viro virginem castam exhibere christo. et meo autem ne sicut serpens eum seduxit et fucia sua. sic et vestre mentes corrumpantur a simplicitate et castitate que est in christo. Comedebat enim zelus deus dei. quam tamen zelabat christo non sibi. Spiritus enim sibi zelat spiritum suum. amicus autem spiritus non est sibi zelare debet sed spiritus. Bonus ergo et huius intelligendus est zelus. Causam autem subiungit et dicit. **Q**uia obliti sunt verborum tuorum inimici mei. Retribuebant ergo mala bonis. quam zelabat illos deo tam vehementer et ardentius. ut eo zelo tabefactum se diceret. Illi autem ob hoc ipsum inimicitias exercebant. quia utique ut deum amaret volebat quos amando zelabat. Item ingratus enim gratie dei per quam fuerat ex inimico reconciliatus deo. etiam ipse suos diligebat inimicos. et eos zelabat deo. dolens et tabescens quod essent verborum eius obliti. Deinde considerans ipse in verbis dei quod flamma dilectionis arderet. **I**gnitum igitur eloquium tuum valde. et servus tuus dilexit illud. Merito zelabat in suis inimicis cor inpenitens qui fuerant obliti verborum dei. Ad hoc enim flagrabat eos adducere. quod ipse flagrantissime diligebat. **I**unior ego sum inquit et contemptus. iustificatioes tuas non sum oblitus. non sicut inimici mei qui obliti sunt verborum tuorum. Videtur

autem minor etate non oblitus iustificatioes dei dolere. per inimicis suis etate maioribus qui obliti sunt. Item quid est iunior ego non sum oblitus. nisi illi maiores obliti sunt. Neoterus est enim grecum. quod est etiam in illo loco ubi dictum est. in quo corrigit iunior viam suam. Hoc autem nomen compatimur est. et ideo bene intelligitur in comparatione maioris.

Duos ergo populos hic agnoscamus. qui etiam in rebecca utero luctabatur. quam non ex operibus sed ex vocante dictus est ei. maior serviet minori. Sed contemptum se dicit hic iunior. ideo factus est maior. quia ignobilia et contemptibilia mundi elegit deus et ea que non sunt tamen sunt ut que sunt evacuantur. et ecce sunt novissimi qui erant primi. et primi qui erant novissimi. Nec immerito obliti sunt verborum dei qui suam iusticiam constituere voluerunt ignorantes iusticiam dei. Hic autem iunior non est oblitus. quia non suam voluit habere iusticiam sed dei. De qua etiam nunc dicit. **I**usticia tua iusticia in eternum. et lex tua veritas. Quod enim non veritas lex. per quam cognitio peccati. et que testimonium perhibet iusticie dei.

Sic enim dicit apostolus. iusticia dei manifestata est. testificata per legem et prophetas. propter hanc passus est persecutionem iunior a maiore. ut diceret iunior quod sequitur. **T**ribulatio et necessitas inveniunt me. mandata tua meditatio mea est. Serviatur. persequatur. dum tamen mandata dei non relinquatur. et ex ipsis mandatis etiam qui serviunt diligant.

Iusticia testimonia tua in eternum intellectum da michi et vivam. Intellectum poscit iste iunior. quem si non haberet non super seniores intelligeret. sed eum poscit in tribulatione et necessitate. quo intelligat quod sit contempnendum quod ei preterit

per in

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

auferre psequētes inimici. a quib⁹
se dicit esse cōtēptū: Ideo dicit et
viviā. q̄ eo vsq̄ tribulatio necessitas
q̄ puenerit vt p inimicoꝝ pseq̄tiuz
man⁹ vita ista finiatur: Vult inet-
nū q̄ tpalib⁹ p̄poit iusticiā q̄ manet
in eternū. que iusticia in tribulatio-
ne ⁊ necessitate martiria sunt dei. h̄
est testimonia. pro quibus sunt m-
tires coronati:

Ephicit sermo vicesim⁹ octauus.
Incip sermo xxx:

Eclamaui in toto corde ex-
audi me dñe. ⁊c: Clamor ad
dñz q̄ fit ab oratib⁹ h̄ soitu corpalis
voc⁹ fiat nō intēto in dñz corde. q̄s
dubitēt inaniter fieri: Si at fiat cor-
de. etiā filēte corpis voce. aliū queli-
bet hoiēm potest latere nō deū: Si
ue ergo cū voce carnis qñ id op⁹ est
siue cū filēto ad deū cū oram⁹. cor-
de clamādū ē: Est at clamor cordis
magna cogitatiois intētio. q̄ cum ē
in orōne. magnū exp̄mit desiderat⁹
⁊ petētis affectū. vt nō desperet ef-
fectū Tūc porro in toto corde cla-
matur. qñ aliūde nō cogitatur: Ta-
les orōnes rare sunt multis. crebre
aut paucis. Omnia vero vtrum cui
q̄ nescio Talē suā cōmeōrat orōne
q̄ cātāt hūc psalmū dicēs: **E**clama-
ui in toto corde exaudi me domine:
Cui em rei suus clamor pficiat ad-
iūrit: **I**ustificatioēs tuas exq̄rā:
Ad hōc ergo clamaui in toto cor-
de suo. ⁊ hoc sibi desiderauit a domi-
no exaudiēte prestari. vt iustificati-
ones ei⁹ exq̄rat: Proū qd vt facia-
m⁹ iubetur. vt exq̄ram⁹ oratur Qm̄
lōge est adhuc a faciēte qui exquirat:
Non em̄ est consequens vt qui ex-
quirat inueniat. aut qui inuenit faci-
at: Non autem potest nisi inuene-
rit facere. ⁊ nisi queherit inuenire. s̄

magnam spem dominus ihesus de-
dit dicendo querite ⁊ inuenietis:
Rursus at dicit sapientia. que quid
est nisi ipse: Querēt me mali ⁊ nō in-
ueniēt: Nō ergo malis sed bōis dic-
tū est querite ⁊ inueniet⁹: ymmo vō
eis dictum est quibus eodem loco
paulo post. si ergo vos inquit cum
fritis mali nōstis bona data dare fi-
lijs vestris: Quomodo igitur ma-
lis dicitur q̄rite ⁊ inuenietis. cū rur-
sus dicitur. querēt me mali ⁊ nō inue-
niēt: An aliud eos dñs q̄ sapientiam
querere volebat. qñ eos inuēturos
si quererēt p̄mittebat: In ea quip-
pe sunt om̄a que ab eis qui beati ēe
cupiūt inquirenda sunt: Ibi ergo s̄ ⁊
iustificatioēs dei. Quia ppter restat
vt intelligam⁹ nō om̄s malos nō in-
uenire sapientia si q̄herint. sed eos q̄ i-
tātū sunt mali vt oderint eam: Sic
em̄ ⁊ dicit. q̄rēt me mali ⁊ nō inueni-
ent. oderūt em̄ sapientia: Ideo ergo
nō inueniūt. q̄a oderūt Sed rursus
si oderūt quomodo querūt. nisi q̄a
nō eam q̄rūt ppter ipsam sed ppter
aliquid quod mali amant. ⁊ ad hoc
se facilius putant p̄uēturos p ipā:
Multi em̄ sunt qui dicta sapientie
studiofissime inq̄rūt. eāq̄ in doctri-
na nō in vita volūt h̄re. vt nō p mo-
res q̄s iubet sapientia pueniāt ad dei
lucē qd est ipsa sapientia. s̄ p sermo-
nes q̄s hēt sapientia pueniāt ad hōi-
laudem. qd est vana gl̄a: Nō ergo
sapientiam q̄rūt ⁊ qñ eam querūt. q̄a
nō q̄rūt ipām. alioquin viuerēt se-
cūdū ipām: sed volūt v̄bis ei⁹ iflari
⁊ q̄tomagis inflātur tātomagis ef-
ficiūtur extra ipām: Iste at h̄ip⁹ pos-
cēs a dñō qd cū iubet facere dñs. vt
ipse in illo etiā qd ipat opetur. de⁹ ē
em̄ q̄ opatur in nobis ⁊ velle ⁊ opa-
ri p boā volūtate. clamaui inq̄t i to

to corde meo exaudi me dñe iustifi-
catioēs tuas exquirā. utiq; faciēdas
nō tñmō sciēdas. ne similis fiat illi
feruo duro. q̄ etiā intellexerit nō ob-
audiet. **C**lamavi saluū me fac. vel
ficut nōnulli hñt & greci & latini. cla-
maui te saluū me fac. Quid est cla-
maui te nisi clamādo inuocaui te?
Sed cū dixisset saluū me fac qđ ad-
iūxit. **E**t custodiā testimōia tua.
ne te scz p̄ infirmitatē negem Salus
quippe anime facit ut fiat qđ facien-
dū esse cognoscitur. & vsq; ad mortē
corpis si h̄ flagitat extra me tempta-
tio p̄ testimōioꝝ diuinōꝝ veritate
certetur Vbiāt nō est salus. succum-
bit infirmitas & deseritur veritas.
Sed qđ seq̄tur hēt aliqđ obscuritatē
qđ aliq̄to diucius exponēdum est.
Preueni in tempesta nocte & cla-
maui Plures codices nō hñt i tem-
pesta nocte sed in maturitate. Dix-
āt vn⁹ inuētus est q̄ hēret gemiatāz
p̄positioēm id est in immaturitate.
Immaturitas itaq; hoc loco noct⁹
nū temp⁹ ē. qđ nō ē matur⁹ id est op-
tunū ut agatur aliqđ vigilādo. qđ e-
ciam vulgo dici solet hora importu-
na. **N**ox q̄q; intēpesta id est media
qñ q̄scēdū est hinc p̄culdubio nūcu-
pata est q̄a importuna est actiōib⁹
vigilatiū Tempestiuū enī dixerunt
vetēs optunū. & intempestiuū ipor-
tunū. a tpe ducto vocabulo. nō ab il-
la tempestate q̄ cōsuetudine latine
lingue celi pturbatio iam vocatur.
q̄q; isto verbo libēter vtūtur hysto-
rici ut dicāt ea tempestate qđ volūt
eo tpe intelligi. Et qđ ait locutor e-
gregius. vñ hec tam clara repente
tempestas. nō celum nymbis vētis
ve turbatū. sed magis subita & splen-
dida serenitate fulgidū significauit
h̄ noie Qđ q̄ grece dictū ē enaoria n̄

vnō vbo sed duobus id est p̄positio-
ne & noie. h̄ iterptes nostri qđ dīce-
rūt in tempesta nocte. plures ima-
turity nō duob⁹ vbis s; vno cui⁹
vocabuli noiati⁹ est immaturitas
nōnulli vero in duobus vbis ficut
grecus posuit in immaturitate Flo-
ria q̄ppe immaturitas est. enaoria
in immaturitate. **E**t q̄ si vellet etiā
ille q̄ dixit in tempesta nocte p̄positi-
one dicere gemiāta in tempesta. ut
vna p̄positio significet in q̄ hora al-
tera ptineat ad cōpositionem nois.
nichil sane interest ad sententiā. utz
q̄s dicat egisse se aliqđ gallicātū. an i
gallicātū ita nichil itē ē utz i tēpesta
nocte an vero in intēpesta nocte id
est in nocte in tempesta clamasse se
diceret. grecus tñ in nocte itēpesta
dixit. qđ idem valet si dicatur in im-
maturity. id est in tpe nocturno
& immaturo. **I**actenus de obscu-
ro verbo fuerit disputatū. nūc vide-
amus q̄s iste sit sensus Preueni in-
qt nocte intēpesta & clamaui. **I**n
vbis tuis speraui. Si hoc ad vnum
quēq; fidelīū referam⁹ & ad p̄p̄ieta-
tem rei geste. sepe cōtingit ut tali noc-
tis tempe vigilet amor dei. & mag⁹
no surgēde orōnis affectu nō expec-
tetur s; p̄ueniatur qđ post gallicātū
cōsuevit ēē temp⁹ orādi. Siāt acci-
piamus hoc rotum secundum noc-
tem. utiq; in tempesta nocte clama-
mus ad deum & preuenimus matu-
ritatem temporis in quo nobis red-
ditur⁹ est qđ p̄misit ficut alibi legit⁹.
p̄ueniamus faciē ei⁹ in cōfessiōe. q̄q;
q̄ si velim⁹ intelligere immatur⁹ tē-
pus noctis hui⁹ anq̄ venisset pleni-
tudo t̄pis id est ipsa maturitas qñ
xp̄ist⁹ māifestaret in carne. nec tūc
eccl̄a tacuit. s; p̄uētēs istā maturita-
tē p̄phetādo clamaui. & i vbis dī spe

rauit potētis facere qđ p̄misit vt in
semine abrahe benediceretur ōnes
gentes. Ipsa ⁊ qđ seq̄tur dicit.

Preuenerūt oculi mei ad matuti
nū. vt meditarer eloq̄a tua: Dona
m̄ eñ matutinū qñ q̄ sedebāt in vm
bra mortis lux orta est eis. nōne in
sanctis q̄ p̄us erāt in terra ad h̄ ma
tutinū oculi ecclē p̄uenerūt. q̄a h̄ fu
tur̄ ātea p̄uiderūt vt meditarētur e
loq̄a dei q̄ tūc erāt. ⁊ in lege ac p̄phe
tis hec futura nūciabātur: **V**oces
meā inq̄t exaudi dñe scđm m̄iām tu
am. ⁊ scđm iudiciū tuū uiuifica me:

Prius eñ de scđm m̄iām aufert a
pccōribus penā. eis q̄ postea iustis
secūdū iudiciū dabit vitā. q̄a nō frus
tra illi hoc ordiē dicitur. m̄iām ⁊ iu
diciū cātabo tibi dñe. q̄uis ⁊ ip̄m tē
p̄ m̄iē nō est sine iudicio. de q̄ dicit
ap̄ls. si eñ nosip̄s iudicarem⁹ a
dñō nō iudicarem⁹. cū iudicam⁹ aut
a dñō corripimur. ne cū mūdo dāp
nemur. ⁊ ei⁹ coap̄ls tps ē inq̄t vt iu
diciū incipiat a domo dñi. ⁊ si iniciū
a nobis q̄lis finis erit eis q̄ n̄ credūt
dñi euāgelio. ⁊ vltim tps iudicij nō
erit sine misericordia. q̄ coroāt te ait
psalm⁹ in miseratiōe ⁊ misericordia
Iudiciū āt sine m̄iā. sed si nostis qui
nō fecerūt m̄iām:

Appiquauerūt
inquit p̄sc̄ptes m̄e inq̄tate. v̄l sicut
nōnulli codices h̄nt. inq̄ Tūc ap̄ p̄pi
quāt q̄ p̄sequūt. qñ vsq̄ ad carnem
cruciandā p̄mēdā q̄ p̄uēiūt: Vnde
psalm⁹ vicesim⁹ p̄m⁹ vbi passio dñi
p̄phetata est. ne discedas iquit a me
quoniam tribulatio p̄ima est. cum
ea dicantur que non imminente sed
iam presente ip̄a passione perpeffus
est. sed proximam dixit tribulatio
nem que fiebat in carne: Nichil est
quippe anime p̄pius carne quam
gestat: Propinquauerunt ergo p̄

sequētes. affligendo eorum carnē
quos persequebātur: Sed attende
quod sequitur: **N**e lege aut tua lon
ge facti sunt: Quantomagis p̄pin
quauerunt p̄sequēdis iustis. tanto
longe facti sunt a iusticia: Sed quid
nocuerūt eis quibus persequendo
p̄pinquauerūt. quādo interior est
p̄pinquatio domi eorum a quo nul
latenus deserūtur: Deniq̄ sequitur

Prope es tu domie. ⁊ oēs vie tue
veritas: Eciām in tribulationibus
suis q̄ eas nō inmerito patiūtur tri
buere deo veritatem sanctorū est v̄si
tata confessio. ita regina hester. ita
sanctus daniel. ita tres viri in cami
no. ita eorū sanctitatis aliq̄ soch con
fitentur: Queri autem potest quo
modo hic dictum sit oīs vie tue ve
ritas: cum in alio psalmo legatur. v̄
niuerse vie domini misericordia et
veritas: Sed erga scōs ⁊ vniuerse
vie dñi misericordia. ⁊ vniuerse vie
dñi veritas. quia ⁊ in iudicando sub
uenit. atq̄ ita nō deest misericordia
⁊ in miserādo id exhibet quod pro
misit. ne veritas defit. Erga aut oēs
⁊ quos liberat ⁊ quos dampnat oēs
vie dñi misericordia ⁊ veritas. quia
vbi nō miseretur vindicte veritas ex
hibetur: Multos quippe inmeritos
liberat. imeritū aut neminem dāp
nat: **A**b initio cognoui inquit de
testimonijs tuis. q̄ ieternū fundasti
ea: Qđ grec⁹ ait catharcas. aliq̄ n̄r̄i ab
iitio. aliq̄ iitio. aliq̄ i iitjs i p̄tati s̄t. s̄
q̄ p̄laliē h̄ dicē maluerūt grecā locuti
oēs secuti s̄t. latīe āt ligue illud poti⁹
v̄sitatū ē vt ab iicō l̄ i iicō dica⁹ qđ ca
tharcas grece qñ p̄laliē s̄ adūbaliē
d̄. q̄le ē ap̄d nos cū dici⁹. alias h̄ faci
o. p̄laliē numex fei. gñis dicē videm⁹.
s̄ adūbiū ē ⁊ figt alio tpe: Quid est
ergo ab iicio cognoui. vel poti⁹ vt ⁊

nos adverbialiter id dicamus. in-
itio cognoui de testimonijs tuis quia
in te nū fundasti ea: Testimonia domi-
ni in te nū ab illo dicit fundata. et hū se i-
tuo cognovisse testat. nec alium de
cognovisse q̄ de ipsis utiq; testimo-
nijs: Que sunt ista testimonia. nisi q̄
hū testatus ē de datur se regnū su-
is filijs sempiternū: Et q̄a hoc i vni-
genito se datur ēē testat. de q̄ dic-
tū ē. et regni ei nō erit fims. ip̄a tes-
timonia dixit in te nū ēē fundata. q̄a id
q̄d p̄ ea de p̄misit et nū est. Nam p̄
se ipsa testimonia tūc nō erūt necessa-
ria. quādo res ipsa videbitur p̄pter
quā credēdam nūc testimonia req̄-
rūtur. et ideo bene intelligitur dcm̄.
fundasti ea. q̄a in xp̄o vera mōstrāt
Fundamētū em̄ aliud nemo potest
ponere p̄ter id q̄d positū est. q̄d ē
xp̄s ihs Vñ hoc ergo iste initio cog-
novit. nisi q̄a eccl̄a loq̄tur q̄ terris n̄
defuit ab initio generis huāni. cui
p̄micie abel sanct⁹ est immolatus. et
ipe in testimoniū futuri sanguinis me-
diatoris ab impio fratre fundendi.
Nā et illud ab initio dcm̄ ē. erūt duo
in carne vna. q̄d magnū sacramētū
apl̄s paul⁹ exponēs. ego iqt̄ dico in
xp̄o et in eccl̄a.

Explicit sermo vicesimus nonus
Incipit sermo tricesimus. de versu
psalmi. vide humilitatē meā et eripe
me etc.

Nemo in xp̄i corpe cōstitut⁹ a
se alienam arbitretur ēē hāc
vocem. qm̄ reuera totū xp̄i corpus
in hac humilitate positū dicit: Vñ et
psalmi huius incipit lectio. de q̄ nūc
disputare suscepimus. **V**ide humi-
litatē meā et eripe me. q̄a legē tuā nō
sum oblitus. Hoc loco nullā dei le-
gē cōveniētius intelligimus. nisi q̄a
immobiliter fixū est. ut oīs q̄ se exal-

tat hūilie et oīs qui se hūiliat exaltet
Supb⁹ ergo malis ut hūilietur inec-
titur. hūilis a malis ut exaltetur eri-
pitur. **I**udica inqt̄ iudiciū meū et
redime me Supior quodā mō sen-
tēcia repetita est Qd̄ em̄ ait. vide hu-
militatē meā. hū ē iudica iudiciū meū
et qd̄ ait et eripe me. hoc est et redime
me: Qd̄ vero supra dictū est quia le-
gē tuā nō sum oblit⁹. huic congruit
qd̄ infra est. **P**ropter eloq̄ū tuū
vivifica me Ip̄m em̄ eloq̄ū est lex dī
quā nō est oblit⁹ ut se exaltādo hu-
miliaret Ad ip̄am vero exaltationē
p̄tiet qd̄ ait vivifica me. q̄a scōz exal-
tatio vita eterna est. **L**ōge est inqt̄
a peccatoribus sal⁹. q̄a iustificatio-
nes tuas nō exq̄sierūt. Quis enim te
discernit o tu q̄ dixisti lōge est a pec-
catorib⁹ sal⁹: Quis te discernit a pec-
catoribus. ut nō a te lōge sed tecum
fit salus: Hoc te nēpe discernit. quia
id qd̄ isti nō egerunt ip̄e fecisti. hū est
dei iustificatioēs exq̄sisti. Quid em̄
habes qd̄ nō accepisti? Nōne tu es
q̄ paulo añ dicebas. clamaui in toto
corde meo exaudi me domine iusti-
ficationes tuas requiram? Ergo ab
illo ad quem clamasti ut eas exqui-
reres accepisti. Ip̄se te igitur discer-
nit ab eis. a quibus propterea lon-
ge est salus. quia iustificationes dī
non exquiesierunt. Vidit hoc etiam
ipse. neq; enim ego viderem nisi in
ip̄so essem. Corporis enim xp̄isti
verba ista sunt. cuius membra su-
mus. Vidit hoc inquam. continuo
q̄ subiecit. **M**iserationes tue mī-
te domine. Etiam hoc ergo quod
exquirimus iustificationes tuas p̄-
tinet ad miserationes tuas. **S**ecū-
dum iudiciū tuū vivifica me. Nō-
ui enim quia et iudiciū tuū sine tua
miseratione nō erit sup̄ me. **M**ul-

ti psequētes me ⁊ tribulātes me. a
testiōnis tuis nō declāui: Factus
est. nouimus recolim⁹ agnoscimus
Purpurata est vniūsa terra sangui
ne martirū. floret celū coronis mar
tiz. ornatē sunt ecclē memorijs mti
rū. insignita sunt tempa natalibus
martiz. crebrescūt sanitates meritis
martiz. Dñ hoc. nisi quia impletum ē
qd̄ pdictū est de hoīe isto toto terra
rū orbe diffuso. multi psequētes me
⁊ tribulātes me. a testiōnis tuis nō
declāui: Agnoscim⁹ ⁊ grās agimus
dño deo nostro Tu nāq; homo tu ī
alio psalmo tu ip̄e dixisti. nisi q̄a do
min⁹ erat in nobis fortasse uiuos ab
sorbuissent nos Ecce quare ab eius
testiōnis nō dechāsti. ⁊ ad palmam
supne vocatiōis inter man⁹ mltōz
psequētiū tribulatiū q̄ uicisti: **U**idi
inqt̄ insensatos ⁊ tabescebā. vel sic
ali codices hñt. uidi nō obseruātes
pactū. ⁊ hoc plures hñt. Sed quis ē
q̄ pactum nō obseruauerūt. nisi qui
dechāuerūt a testiōnis dei tribula
tiōēs mltōz psequētiū nō ferētes:
Hoc est at̄ pactū. ut q̄ uicerit corōe
tur: Hoc pactū nō obseruauerūt. q̄
psecutiōem nō tolerātes a testimo
nijs dei negādo dechāuerūt Hos q̄
iste uidit ⁊ tabescebat. q̄a diligebat.
zelus ille ē em̄ bon⁹ de amoē veniēs
nō liuore: In q̄ em̄ nō seruauerunt
pactū secut⁹ adiūxit **Q**uia eloquia
tua nō cust̄ odierūt: Ea q̄ppe in tri
bulatiōib⁹ negauerūt. ⁊ cōmendat
se iste differēs ab eis ac dicit: **U**i
de qm̄ mādata tua dilexi **N**ō ait elo
quia vel testiōnia nō negaui. quod
martires facere cogeātur. ⁊ nō fa
ciētes intolerabilia patiebātur. sed
hoc dixit ubi fructus est omniū pas
sionum. quia si tradidero corp⁹ me
um ut ardeam. caritatem autem nō

habeas nichil michi pdest. Hanc iste
cōmēdās ait. uide qm̄ mandata tua
dilexi Deniq; postulauit pmiū:

Pomiē in tua misericordia uiuifi
ca me Isti mortificāt. tu uiuifica.
Sed si pmiū poscitur in miā qd̄ red
dere dēt iusticia. q̄tō magis impēsa
ē miā ut optiēretur cui pmiū debet
ipsa victoria **P**rius inquit v
boz tuoz ueritas. inetnū ōnia iudi
cia iusticie tue A ueritate inquit tua
vba pcedūt. ⁊ idō ueracia sunt ⁊ ne
minem fallūt q̄b⁹ pñciatur uita ius
to pena impio. Hec s̄ q̄ppe inetnū
iudicia iusticie dei:

ExPLICIT sermo tricesim⁹ Incipit
sermo tricesim⁹ p̄m⁹. de uersu psal
mi. principes psecuti sunt me gra
tis ⁊c.

Quas psecutiones a regibus
terre corpus xp̄isti hoc est
sancta ecclā ptulerit nouim⁹. agnos
cam⁹ q̄ hic etiā eius vba dicētis:

Princes psecuti s̄ me gratis. ⁊
a v̄bis tuis formidauit cor meum:
Quid em̄ xp̄iā leserāt regna terrēa
q̄uis eis regna celoz p̄miserit rex
eoz: Quid inquā leserāt regna ter
rēa: **N**ūq̄d eoz rex milites suos p
hibuit ip̄edēz exhibē q̄ debēt regib⁹
terre: **N**ōne de h̄ sibi calūpniā mo
liētib⁹ iudeis ait. reddite cesari q̄ ce
saris s̄. ⁊ deo q̄ dei s̄: **N**ōne tributū
de ore piscis etiā ip̄e psoluit: **N**ōne
p̄cursoz ei⁹ militib⁹ regni hui⁹ qd̄ fa
cere deberēt p̄ eterna salute q̄rētib⁹
nō ait. cingulū soluite. arma picite.
regem vestrū deserite ut possitis
domino militare. sed ait neminem
conculseritis. nulli calumpniā fe
ceritis sufficiat vobis stipēdiū v̄m:
Nōne vnus militū ei⁹ ⁊ dīlctissimus
comes ei⁹ cōmilitōib⁹ suis ⁊ qd̄am

modo xp̄isti p̄uincialibus dixit .
omnis anima potestati⁹ sublimio
ribus subdita sit . Et paulo post ait .
Reddite oībus debita . cui tributuz
tributum . cui vectigal vectigal . cui
timorem timorem . cui honorē ho
norē . nemi q̄cūq; debeatis nisi ut iui
cem diligatis . Nōne p̄cepit ut p̄ ip
sis etiā regibus oraret eccl̄a . Quid
ḡ eos xp̄istiani offenderūt . Quod
debitū nō reddiderūt . In quo xp̄ia
ni nō sunt terrenis regibus obsecu
ti . Ergo terreni reges xp̄istianos
gratis p̄secuti sunt . Sed quod sub
iecit attende . Et a verbis tuis formi
dauit cor meū . Habuerūt quidem
et illi verba minātia . expello . p̄scri
bo . occido . vnguibus torq̄o . ignib⁹
terreo . bestiis subrigo . mēbra dila
nio . sed tua me potius verba terru
erūt . nolite timere eos qui corpus
occidūt . postea nō hnt quid faciāt .
sed eū timete qui habet potestatem
et corpus et aiām p̄dere in gehennā .
Ab hys verbis tuis formidauit cor
meū . et cōtempnī homiēm p̄secuto
rem meū . et vici dyabolū seductore
meum . Deinde sequitur **E**xulta
bo ego sup̄ eloquia tua sicut q̄ inue
nit spolia multa . Per ea verba vicit
a quibus formidauit . Dicit̄ em̄ spo
lia detrahūtur . sicut victus et spolia
tus est ille de quo dicitur in euāge
lio . nemo intrat in domū fortis ut
vasa eius diripiat . nisi p̄us alligau
erit fortem . Sed spolia multa inuēta
sunt . quādo paciētīa mirati martir
etiā q̄ p̄secuti sunt crediderūt . et q̄ re
gem nostrum detrimētū militū ei⁹
sunt dampnificare moliti . ab illo sc̄
insuper acquisiti . Quisq; ergo a ver
bis dei . ne in certamine vincatur for
midat sup̄ eadē vba victor exultat .
Nā ne putēm⁹ ex illa formidie odi

126
um vboz dei potuisse surripi . Quis
iā dixit . exultavi super eloq̄a tua . qd
utiq; nō dicet̄ si odiret ea . tñ adhuc
addit et dicit . **I**n iusticiā odio ha
bui et abhomiātus sum . legē s̄t tuā
dilexi . Nepe a v̄bis eius illa formi
do nō fecit eorūde vboz odiū . sed i
tegrā tenuit caritatē . Neq; em̄ lex
dei nō sunt verba et eloq̄a dei . Absit
ergo ut timore peat amor . vbi cast⁹
est timor . Sic p̄s a filiis p̄is et ti
mētur et amātur . sic pudica cōiung
virū et timet ne ab illo deseratur . et
amat ut fruatur . Si ergo pater ho
mo et cōiūx homo et timeri et amari
dēt . mltomagis p̄ noster qui in ce
lis est . et ille sp̄s nō carne p̄re fili
is hominū sed virtute formosus . A q̄
bus em̄ diligitur lex dei . nisi a q̄bus
diligitur deus . Et quid habet bonis
filiis triste lex p̄is . An qm̄ quē dili
git corripit . et flagellat oēm filiū quē
recipit . At qui hec iudicia respuit . p̄
missa nō recipit . Paterna ergo iudi
cia laudētur et in flagello . si p̄missa
diligūtur in premio . Ita plane fecit
iste qui dicit . **S**epties in die lau
davi te sup̄ iudicia iusticie tue . Sep
ties in die qd̄ ait significat semp̄ . So
let esse q̄ppe iste numer⁹ vniūsitatis
iudicium . p̄pter qd̄ sex diebus diuie
opatiōis septim⁹ adiect⁹ est q̄etis . et
p̄ septē dies currētes et p̄currēt es
tp̄a vniuersa voluūtur . Nec ob ali
ud dictū est septies cadet iustus et
resurget . id ē nō perit iust⁹ modis
oib⁹ hūiliat⁹ sed nō p̄uaricat⁹ . alio
quin nō erit iust⁹ . Nā p̄ oīni genere
tribulatiōis qua in cōspectu hoīm
deicit⁹ positū ē septies cadit . et p̄ eo
q̄ ex ip̄is oib⁹ tribulatiōib⁹ p̄ficit po
sitū ē resurget . Satis illustrat in eo
libro consequens sententia p̄cedētē
Vbi em̄ seq̄tur . impj autē ifirmabū

tur in malis Hoc est itaq; iusto sep-
ties cadē et resurgē. in oib⁹ malis nō
infirmari: Merito igitur septies in
die laudauit eccl^a deū sup iudicia ius-
ticie ipsi⁹. qā cū tēp⁹ eēt vt iudiciū
incipet a domo domi. i oibus tribula-
tiōib⁹ nō infirmata sed coronis mti-
rū gloriata ē. **Q**uā multa inq̃t dili-
gētibus legē tuā? nō est eis scādālū
Vt ipa lex diligētib⁹ scādālū nō est.
an diligētib⁹ eam nullū est vnde cū
scādālū? Sed vtrūq; rcē intelligi:
Qui em̃ diligit dei legē etiā qd in ea
nō intelligit honorat. et qd ei sonare
videtur absurde. se potius nō intel-
ligere et aliqd magnū latere ibi iudi-
cat. ideo lex dei nō est ei scādālū:
Vt at nullū scādālū oīno patiatur.
nō sic hoīes scē cuiusq; p̃fessiōis at-
tēdat. vt fides eius ex eorū moribus
pēdeat. ne aliqbus cadētib⁹ quos p
magno hēbat. ipē scādalo pereat. s;
ipam dei legem diligat. et erit ei par
multa nullū q; scādālū: Securus ei
diligat eā. in qua etiā si multi pec-
cāt peccatē ipsa nō nouit. **E**xpecta-
bā inquit salutare tuū dñe et mādā-
ta tua dilexi: Quid em̃ iustis p̃fuisse;
āti quis dei dilexisse mādāta nisi eos
xp̃s q est dei salutāe libeāset. c⁹ etiā
spū imptito mādāta dei diligere po-
tuerūt: Si ergo ātīqui iusti expecta-
bāt salutare dei qā mādāta ei⁹ dilere-
rāt. q̃tomagis necessarius eāt ihs
hoc est salutāe dei saluis faciēdis eis
qui mādāta eius nō dilexerūt: No-
test ista etiā sanctis istorū temporū
ex quo grā reuelata euāgelium pre-
dicatur cōgruere p̃phetia: Expectāt
em̃ xp̃m qui mādāta dei diligunt. vt
cū xp̃istū apparuerit vīta nostra
tūc et nos appareamus cum illo in
gloria: **C**ustodiuit inquit anima
mea testimonia tua et dilexit ea val-

de. vel sicut nōnulli codices hnt. di-
lexit. vt sbaudiat anima mea Cus-
todiūtur testimonia dei dū nō negā-
tur. hoc ē martirū officiū. quia tes-
timonia grece martiria nūcupātur:
Sed qā p testimonijs dei etiā flāmis
cōcremari sine caritate nichil p̃dest
ideo addidit. et dilexit ea valde: Su-
pra at dixerat. mādāta tua dilexi. de
inde seḡti versu testimoniā et custodi-
ui et dilexi. postea et mādāta et testi-
mōia custodiui: Aut em̃. **C**ustodiui
mādāta tua et testimoniā tua Qui em̃
diligat ipē veraciter libenterq; custo-
dit: Plerūq; em̃ dū mādāta dei cus-
todiūtur fiūt inimici cōtra quorū vo-
lūtātē custodiūtur: Tūc vero forti-
ter et testimoniā custodiēda sūt. ne p̃se-
ḡtib⁹ inimicis negentur: Cum er-
go se iste vtrumq; fecisse dixisset. do-
tribuit vnde fecit adiungendo atq;
dicendo: **Q**uia omnes vie mee in
conspectu tuo domine: Idco inq̃t
custodiui mandata tua et testimoniā
tua. quia omnes vie mee in conspec-
tu tuo. Tanquam diceret: Si auer-
tisses a me faciem tuam. fierem cō-
turbatus. nec tua mandata et testi-
mōia custodirem: Custodiui er-
go. quia omnes vie mee in conspec-
tu tuo: Propicio quippe et adiuuā-
te conspectu voluit intelligi deum.
videre vias suas. sicut orauit qui
dixit. ne auertas faciem tuam a me.
Nam vtiq; facies domini est et su-
per facientes mala. sed vt perdat de
terra memoriā eorum. Non sic pro-
fecto iste dixit vias suas ab illo vide-
ri. sed sicut nouit dominus vias ius-
torum. et sicut ait moysi. scio te pre-
omnibus: Nam si hoc eum nō adiu-
uaret gradientem. q ei⁹ vie sūt in cō-
spēu dei. nō dicēt iō se custodisse mā-
data et testimoniā eius. qā oēs vie sue

in conspectu sunt dñi. Nouit em̃ au-
dire. seruite dño in timore ⁊ exulta-
te ei cū tremore. apphēdite discipli-
nā ne qñ irascatur dñs ⁊ peatis de
via iusta. qā nisi in cōspectu dñi eēt
via iusta nō eēt. Nā hūc timorem ⁊
tremore ap̃ls ecia paulus imponit
eis quibus dicit. cū timore ⁊ tremore
vestrā ip̃orū salutē opami. Et cur h̃
dixerit aperiens. deus est em̃ inquit
qui opatur in vobis. ⁊ velle ⁊ opari
p̃ bōā volūrate. Ad hoc sunt q̃ in cō-
spectu dñi vie iustorum vt dirigat
gressus eorū. qm̃ ip̃e sunt vie domi-
ni quibus scriptū est in prouerbis. vi-
as at̃ q̃ a dextris sunt nouit domin⁹
puer se sunt at̃ inq̃t que a sinistris.
vt intelligeremus q̃ eas nō nouerit
dñs: ppter qd̃ pueris dicturus est
nō noui vos. Porro vt oñderet q̃
fructu vias q̃ a dextris sunt id ē ius-
torū nouerit dñs. cōtinuo subiecit
ipse em̃ rectos faciet cursus tuos. ⁊
itinerā tua in pace pducet. Ecce q̃ re-
ait ecia iste. custodiui mādata tua ⁊
testimonia tua. Et velud quereremus
hoc vñ potuerit. qā oēs iq̃t vie mee
in cōspcū tuo dñe:

Exp̃l. sermo tricesim⁹ p̃m⁹. Inci-
pit sermo tricesim⁹. de vsu psalmi
appinquet orō mea in cōspcū tuo
dñe ⁊c.

Quem nūc orātis audiam⁹.
qm̃ q̃s oret forte nouimus.
⁊ nōspōs si reprobi nō sum⁹ in mē-
bris hui⁹ orātis agnoscimus. **A**p-
pinquet orō mea in cōspectu tuo
dñe. id ē orō mea q̃ fit in cōspcū tuo
appinquet tibi. Prope ē ei dñs h̃ys
q̃ obtruerūt cor. **S**ecūdu eloquū
tuum da michi intellectū. Promis-
sum petit. nam hoc ait scdm̃ eloqui-
um tuum. tanq̃ diceret scdm̃ p̃mis-
sum tuum. Promisit em̃ hoc dñs v-

bi ait. intellectū dabo tibi. **I**ntret
postulatio mea in cōspectu tuo do-
miē secundum eloquium tuū eripe
me: **R**epetit quodammodo quod
petiuit. Nam quod prius dixerat.
appinquet oratio mea in conspectu
tuo dñe. huic simile est qd̃ ait poste-
rius. intret postulatio mea in con-
spectu tuo domiē. ⁊ quod prius se-
cūdu eloquū tuū da michi intel-
lectū. huic cōgruit qd̃ posterius. se-
cūdu eloquū tuū eripe me. Acci-
piendo q̃ppe intellectū eripitur. qui
p̃ seipsum nō intelligendo decipitur.
Eructabunt inq̃t labia mea ymp-
nū cū docueris me iustificationes
tuas: **N**ouim⁹ q̃admodū doceat
eos deus qui sunt docibiles dei.
Omnis em̃ qui audiuit a p̃re ⁊ didi-
cit: venit ad eum qui iustificat im-
piū. vt non solum memoria retinen-
do verum eciam faciendo custodiat
iustificationes dei: Sic enim qui
gloriatur non in seipso sed in domi-
no gloriatur. ympnus q̃ eructatur
Sed iam quia didicit ⁊ laudauit doc-
torem deum. deinde vult docere
Pronūciabit inquit lingua mea e-
loquia tua. quia omnia mandata tu-
a iudicia: Cum hec se p̃nūciaturus
dicit utiq̃ minister sit verbi. Quis
em̃ deus doceat intrinsecus. tamen
fides ex auditu est. Et quomodo au-
diunt nisi a predicante? Neq̃ enim
quia deus dat incrementum. ideo n̄
est plantandum neq̃ rigandū. Scit
em̃ q̃ picula. secutura sint a cōtradi-
cētib⁹ ⁊ psẽptib⁹. cū fuerit p̃nūcia-
tor eloq̃orū dei. p̃p̃ qd̃ adiūxit. **N**ā
at man⁹ tua vt saluū me faciat. quia
mādata tua elegi. vt n̄ timerē. nec so-
lū cor meū teneret. s̃ lingua ecia p̃-
nūciaret eloq̃a tua. mandata tua e-
legi. timorem q̃ amore cōpressi. Si-

at q̄ manus tua. vt saluū me de ma-
nu facias aliena: Sic at de⁹ saluos
ritires fecit. cū eos in anima nō p-
misit occidi Nam scdm carnē vana
salus hoīs: Potest & hic accipi fiat
manus tua. vt manus dei xps itelli-
gatur. iuxta illud ysaye. & brachium
dñi cui⁹ reuelatū ē: Nō em̄ eāt fact⁹
vni genit⁹ cū p eū facta sunt ōnia. s;
factus est ex semīe dauid vt eēt ihs
id est saluator q̄ iam erat creator:
Sed cū familiare sit scripture fiat
manus tua & facta ē manus domi.
nescio vtrū possit hic sensus in eis lo-
cis ōibus optineri. Sane vbi audia-
m⁹ qd̄ seq̄tur: **C**ōcupiui salutare
tuū dñe. etiā nolētib⁹ ōib⁹ inimicis sa-
lutaē dei nobis xps occurrat: Ip̄m
se cōcupisse iusti atq; veracissimē cōfī-
tētur. ip̄m cōcupiuit ecclā vētuz de
viscerib⁹ matris. ip̄m concupiscit ec-
clesia vētuz a dextera patris Subiun-
gitur at̄ huic sentencie: **E**t lex tua
meditatio mea. q̄a lex phibet testiō-
niū xpo S; in hac fide cū corde cre-
ditur ad iusticiā ore cōfessio fit ad sa-
lutem. fremāt gētes. ppli meditēt⁹
inania. occidatur certe caro dū pre-
dicat tē: **V**ivet anima mea & lau-
dabit te. & iudicia tua adiuuabūt me
Iudicia quippe illa sunt q̄ tēp⁹ erat
vt inciperēt a domo dñi: Sed adiu-
uabūt me inq̄t Et q̄s nō videat q̄ntū
adiuuerit ecclām sanguis ecclē. q̄ta
ex illa semēte seges toto orbe sur-
rexit: Nouissime p̄sus aperiens
q̄ p̄sona p totū psalmū loq̄batur ōn-
dit: **E**rraui inq̄t sicut ovis p̄dita.
quere seruum tuum quia mandata
tua non sum oblitus: **N**onnulli
codices non habent quere. sed viui-
fica **V**na quippe sillaba interest.
est. qua inter se in greco distant ze-
son & zeteson. vñ & ip̄i codices gre-

ci variāt Sed quodlibet horum fit.
ovis p̄dita queratur. ovis p̄dita vi-
uificetur. p̄p̄t quam pastor ei⁹ no-
nagintanoue dimisit in mōtib⁹. et
eam querēs iudaicis laceratus est
veprib⁹. Sed adhuc queritur ad-
huc queratur. ex pte inuēta adhuc q̄-
ratur Ex ea namq; pte qua dicit iste
mādata tua nō sum oblitus. inuēta
est. sed p eos q̄ mādata dei eligūt col-
ligūt diligūt adhuc q̄ritur. & per sui
pastoris sanguinem solum atq; disp-
sum in omnibus gentibus inuenit⁹.

Vt potui q̄tū a dño adiut⁹ sum
psalmū istū magnū ptractaui & ex-
posui. qd̄ pfecto meli⁹ sapiētiōres
doctiores q̄ fecerūt siue facturi si
nec ideo tamen ei nostri deesse debu-
it mīsteriū. maxie id de me flagitātū
b⁹ fribus quibus sum debitor hui⁹
officij: Nō autē de alfabeto hebreo
vbi octoni versus singulis subiacer.
litteris. atq; ita psalmus totus con-
textitur. nichil dici. nō fit mīx quoniā
nichil quod ad istum p̄p̄ne ptinet et
inueni. nō em̄ solus habet has litte-
ras: Illud sane sciant qui hoc in gre-
ca & latina scriptura. quoniā nō illic
seruatū ē inuenire nō possunt. ōm̄s
octo vsus in hebraicis codicibus ab
ea q̄ illis prep̄ditur littera incipere
sicut nobis ab eis qui illas nouerūt
litteras indicatū est. quod mltō di-
ligētius factū est q̄ nostri vel latine
vel punite quos abecedarios vocāt
psalmos facere consuerūt: Nō em̄
ōs vsus donec claudatur p̄r yod⁹
sed solos p̄mos ab eadē lra incipiūt
quā pponūt:

Expl. ps cētesim⁹ xviij. Incipit
psalmus cētesim⁹ decimus nonus.
qui est & primus de canticis gradu-
um:

BRevis psalm⁹ ⁊ valde utilis
quē mō nobis cātātū audiui
m⁹ ⁊ cātādo respōdim⁹. non
diu laborabit in audiēdo. nec ifruc
tuose laborabit in opando Est enī
ficut ei⁹ titul⁹ pnotat cātīcū graduū
Brece scriptū est anabathinon Bra
d⁹ l' descēdētū sūt l' ascēdētū S; qd⁹
qmō in hīs psalmis positi sunt ascē
dentes significāt. Intelligam⁹ ergo
tāq̃ ascensuri. nec ascensioēs pedib⁹
corp'alibus q̃ramus. sed sicut in alio
psalmo scriptū est. ascensioēs i cor
de e⁹ disposuit. in cōuallē ploratiois
in locum quē disposuit Dixit ascen
sioēs Vbi: Id est in corde Vbi: A cō
uallē ploratioēs Et iam q̃ ascendat⁹
tāq̃ deficit sermo huānus. nec expli
cari potest forte nec cogitari Audis
tis modo cū aplūs legētur. qd̃ oculūs
non vidit. nec auris audiuit. nec i cor
hoīs ascendit In cor hoīs non ascē
dit. cor hoīs illuc ascendat Ergo q̃a
ocul⁹ non vidit. nec auris audiuit. n̄
in cor hominis ascēdit. qmō dici pos
set q̃ ascendendum est: Idō cum dici
nō possit ait in locum quē disposuit.
Quid tibi pl⁹ dictur⁹ sum: Ait hō p
quem spūs scūs loquebat⁹ in locū ta
lē ā locum talē Quicqd̃ dixerō tēnū
cogitas. humo repis carnē portas.
corp⁹ quod corrūpit⁹ aggrauat aiām
⁊ depmit terrena ihabitacio sensum
multa cogitantē Cui loquor: Quis
auditur⁹ ē. q̃s capiet. vbi erim⁹ post
hanc vitā. si in corde ascenderimus:
Quia q̃ nemo sperat aliquem ineffa
biliter btitudinis locū. quē tibi dispo
suit. qui ascensioēs etiā in corde tuo
disposuit Sed vbi: In cōuallē plora
tiois Cōuallis huilitatem significat
mōs celsitudinē significat Est mōs
quo ascendam⁹ spūalis qdam celsi
tudo Et quis est iste mōs quo ascē

dīm⁹ nisi dominus ihūs xpūs: Ipē
tibi fecit paciēdo cōuallē ploratiois:
q̃ fecit montē manendo ascensionis
Quid est vallis ploratiois: Verbum
caro factum ē et habitauit in nobis.
Quid est vallis ploratiois: Prebuit
pccienti se maxillā. saturat⁹ est ob
ppbrys Quid ē vallis ploratiois:
Colaphizat⁹ est. sputus illit⁹. spinis
coronat⁹. crucifix⁹ ē Ipec est vallis
ploratiois vñ tibi ascendendū ē. sed
quo ascēdendū est: In pncipio erat
verbum ⁊ verbū erat apud deū. ⁊ d̃s
erat verbū Ipsum enī verbum caro
fcū est ⁊ habitauit in nobis Sic des
cendit ad te. ut manēt in se Descēdit
ad te ut fiēt tibi cōuallis ploratiois.
mansit in se ut tibi eēt mōs ascensio
nis Erit inquit ysayas i nouissimis
dieb⁹ manifestus mōs dñi. pat⁹ i ca
cumie montiū Ecce quo ascēdendū
est: sed noli aliqd̃ terrenum cogitare
nec q̃ montē audisti alta quedā co
gitas terre. nec cum eū sarū audis ā
petram. aliqua duricia a te itelligat⁹.
nec cū audis leonē cogites feritatē.
nec cū audis agnū cogites pec⁹ Nā
chil hōz est in se ⁊ oia factus est pro
te Ip̃inc ergo ascēdendū est: ab exē
plo ip̃i⁹ ad diuinitatē ip̃i⁹ Exemplū
enī tibi fecit. huiliando se Nā qui no
lebāt a cōuallē ploratiois ascendere.
cōp̃ssi sunt ab ip̃o Prepropere enī
volebāt habere ascēsum. honores al
tos cogitabāt viā huilitatis nō cogi
tabāt Intelligat caritas viā qd̃ dico
duos discip̃los voluisse ad latēa dñi
vnū ad dexterā altēz ad sinistrā sedē
Vidit eos dñs prepropere ⁊ p̃poste
re de honorib⁹ cogitare cū p̃i⁹ discē
deberēt huiliari ut exaltarent⁹ et ait
eis dñs Potestis bibē calicē quem
ego bibitur⁹ sum: Ip̃e enī in cōual
le plorationis bibitur⁹ erat calicem

passionis . illi autē non attendentes
humilitatē xp̄i. cōprehendē volebāt al
titudinē xp̄i. Reuocauit illos ad viā
tāq̄ aberrantes non vt negaret illis
qd̄ vellēt. sed vt ostendēt qua veirēt.
Itaq̄ frēs mei hūc psalmum ascen
siois cantem⁹ ascēsurī in corde. q̄ vt
ascendam⁹ descensum ē ad nos. Nā
vidit scalas iacob ⁊ in ip̄is scalis de
mōstrati sunt ei ascendētes ⁊ descen
dētes. Vtrūq̄ vidit. Possum⁹ putāe
ascendētes visos pficientes: descen
dētes deficiētes. q̄a ⁊ reuera iueim⁹
h̄ in pp̄lo dei. alij pficiūt. alij deficiūt.
Potērant istos significāe ille scale.
sed forte meli⁹ intelligūt omnes bo
ni in illis scalis. et ascendentes ⁊ des
cendētes. Non enī frustra non dcm̄
est cadētes. sed descendētes. Multū
autē int̄est int̄ descendē et cadē. Nā
q̄a cecidit adā. ideo descendit xp̄s ille
cecidit ille descēdit. ille cecidit supbia
ille descendit mia. Non autem ip̄e so
l⁹ descendit. et quidē de celo sol⁹ ip̄e
descendit. sed multi imitantes eū scī
descendūt ad nos. et descenderūt ad
nos. Nam in quadam altitudine cor
dis habitabat ap̄ls cū dicēt. siue enī
mente excessim⁹ deo. Nam qd̄ men
te excessēat. deo excessēat. Excedens
enī mente oēm huānā fragilitatem.
oēm sc̄lī tp̄alitatem. oia quecūq̄ nas
cendo et occidendo vanescunt tran
seuntia hec. habitabat corde i quadā
ineffabili contēplatione quātū po
tāt. de qua dicit q̄a audiuit ineffabili
a verba que nō licent hōi loqui. sed ē
illa loq̄ nō posset. ip̄e autem vidē illa
vtcūq̄ posset. que tibi loq̄ nō posset.
Itaq̄ si sp̄ manē vellet in eo quod vi
debat. et loq̄ non potāt. te non leua
ret. vbi et tu possis vidē. Quid autē
fecit. Descendit. Nam ibi ap̄t. siue enī
mente excessimus deo siue tēperan

tes sum⁹ vobis. Quid est tēperātes
sum⁹. Sic loq̄mur vt cape possitis.
q̄a et xp̄s talē se fecit nascendo ⁊ pa
ciendo. vt possent de illo hōiēs loqui.
Quia de hōiē homo facile loquit⁹. de
deo hō qm̄ loq̄t⁹ sic qm̄o est de⁹. Hō
autē de hōiē facile loquit⁹. Vt q̄ mag
ni descenderēt ad paruos et nō illis
tamē loquerēt⁹ n̄ magnū. ip̄e q̄ mag
nus erat sc̄s est puus vt de illo mag
ni puus loq̄rentur. Audistis mō qd̄ di
co cū ap̄ls legēt⁹ si aures aduertistis.
Dixit h̄ nō potui vobis loq̄ q̄h sp̄uālī
bus. sed q̄h carnalib⁹. Ergo sp̄uālīb⁹
in excelsis loquit⁹. carnalibus autē vt
loquat⁹ descendit. Nam vt sciatis q̄a
quidā descendit: de illo qui descendit
loquit⁹. Ecce ioh̄ēs manentē in se loq̄
tur. In p̄ncipio erat verbū et verbū
erat apud deū. et de⁹ erat v̄bū. Hoc
erat in p̄ncipio apud deū. oia p̄ ip̄m
fc̄a sunt. ⁊ sine ip̄o fc̄m est nichil. Ca
pe si potes. arripe cib⁹ ē. Sed dic
tur⁹ es in. Ille quidē cib⁹ ē. sed ego
infans sum. lactandus sum vt ydo
neus fieri possim ad manducādū ci
bum. Ergo q̄a tu lacte nutriend⁹ es.
ille autē cib⁹ est. ip̄e cib⁹ p̄ carnē
traiect⁹ ē ad fauces. Quomō q̄ cibū
m̄r comedit vt p̄ carnē traiciat ad in
fantē lac factū. sic cib⁹ angloꝝ dñs v̄
bū caro fc̄m est ⁊ sc̄s est lac. Et dicit
ap̄ls lac vobis potū dedi nō escā. nō
dū enī poteratis. sed nec adhuc qd̄
potestis. Ergo dādo lac descēdit ad
puulos. ⁊ q̄ descēdit. descēdentē de
dit. At enī. nūq̄ dixi me aliqd̄ it̄ vos
scire. n̄ ih̄m xp̄m et hunc crucifixum.
Quia si dicēt tantū ih̄m xp̄m. ē ih̄s
xp̄s ec̄iā sc̄dm diuinitatē sc̄d; id qd̄
erat v̄bū ap̄d deū fili⁹ dei ih̄s xp̄s
sed hūc id ē h̄ mō dcm̄. paruuli nō ca
piūt. Quomō q̄ capiūt q̄ lac capiūt.
Ih̄m xp̄m iqt̄ ⁊ hūc crucifixū. Suge

quod pro te factus est et crescis ad id quod est
Sunt ergo et ascendentes et descendentes
In illis scalis et ascendentes sunt
et descendentes Ascendentes qui sunt: Qui
perficiunt ad intellectum spirituum Descen-
dentes qui sunt: Qui quibus spiritum homines
possunt fruantur intelligentia spirituum.
tamen descendunt ad pueros ut talia
eis dicant qualia possunt capere et lac-
te nutriti possint ydonei fieri et validi
ad capiendum cibum spirituum Ysayas
fres etiam ipse ad nos de descendenti
baptismus fuit. nam et ipsi gradus eius descendentes
apparet Cum enim dicit de spiri-
tu sancto. reforescit inquit super eum spiritus sa-
pie et intellectus. spiritus consilii et forti-
tudinis. spiritus scientie et pietatis et spiritus ti-
moris domini. a sapientia cepit usque ad ti-
more descendit Quomodo ille qui doce-
bat a sapientia descendit usque ad timorem.
tu qui discis et perficis a timore ascende
ad sapientiam Scriptum est enim incipit sa-
pie timor domini Nam ergo psalmum audite
Ecce ante oculos nostros ponamus ascensum
nostrum Vbi ascensus: In corde Domini
ascensus: Ab humilitate. id est a conualle
ploratiois in locum quem disposuit Quo
ascensus: Ad illud ineffabile quod cum di-
ci non possit deum est in locum quem dispo-
suit Cum ergo sic cepit homo disponere as-
censum. hic dico apertius. cum cepit homo
christianus cogitare perficere. incipit pati lin-
guam aduersantium Quicumque illas et non dum
passus est. non dum perficit Quicumque illas non
patitur nec conatur perficere Vult nosse quod
dicamus: ymmo quod audiamus si christia-
tur Incipiat perficere. incipiat velle asce-
dere. velle contempnere terrenam fragilitatem
temporalem felicitatem scilicet pro nichilo habere.
deum solum cogitare. lucris non gaudere. a
dignis non contabescere. omnia etiam sua. velle
videre et pauperibus tribuere et sequi christum Vi-
deamus quomodo modum patitur linguas re-
trahentium. et multam contradicentium. et quod est

gravius quam consulendo a salute antequam
Qui enim consulit alicui ad salutem consu-
lit. ad id quod potest consulit. ille autem qui
consulens retrahit a salute Quia ergo vi-
detur habere pallium consuletis et habet ve-
nenum perimetis. lingua dolosa dicta est
Ascensus ergo contra ipsas linguas primo
deum deprecatur Aut enim

Apsalmus
De te domine cum tribularer clama-
ui et exaudisti me Domine illum ex-
audiuit: Ut iam constitueret eum ad quod
ascendendum Et quia iam ascensus est. exaudi-
t quod orat. Domine erue animam meam a la-
bis iniustis et a lingua dolosa Que est
lingua dolosa: Subdolosa habens yma-
ginem consulendi. et principium nocendi Ipsi sunt
qui dicunt et tu habes feceris quod nemo fecit
et tu solus eris christianus: Et si ostenderit
alijs hoc facere et legerit euangelium ubi
precepit dominus fieri. et legent actus apostolorum
illi quod dicunt in lingua subdolosa et la-
bis iniustis: Non poteris forte implere.
multum est quod aggredieris Alii prohiben-
do deterrent. alij laudando premunt
Quia enim talis est vita que iam occupa-
uerit mundum. tanta auctoritas christi est. ut
reprehendere iam christum nec paganus audeat.
legitur ille qui reprehendi non potest. qui dixit.
vade vende omnia que habes et distri-
bue pauperibus et sequere me Christo con-
tradici non potest. euangelio contradici
non potest. reprehendi christus non potest. con-
uertit se dolosa lingua ad laudem phri-
saeum Si laudas hortare. quare laudando
premis: Melius est ut tu vituperares.
quam dolose laudares Quid enim dicis
vituperando: Absit. feda vita ista est.
mala vita ista est Sed quia nosti cum hec
dixeris. promisi te posse auctoritate eu-
gelica. convertis te ad aliud dissuadendum
genus ut laudando me falso a vera lau-
de prohibeas ymmo laudando christum a
christo prohibeas dicis. quod est hoc: Ecce illi
fecerunt. forte tu non poteris Incipit
qq ij

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

cipis ascendere. cadis. **N**onē vide-
tur. serpens est. dolosa lingua est. vene-
num habet. **R**oga cōtra illā si vis as-
cendē. et dic deo tuo. **D**ñe erue aīam
meam a labijs iustis et a lingua do-
losa. **E**t dicit tibi dñs tu. **Q**uid da-
bitur tibi aut qđ apponer tibi ad lin-
guā dolosam. id est qđ habeas adu-
sus linguā dolosam. qđ apponas lin-
gue dolose quo te munias aduers⁹
linguā dolosam. **Q**uid tibi dabit^r aut
qđ apponetur. **I**nterogauit exercēs.
nam ipse dicitur⁹ ē qđ interrogat. **R**es-
pondit enī subiciens sibi interrogan-
ti. **S**agitte potētis acute. cū carbo-
nibus desolatorijs. vť vastatoribus.
Sive desolatorijs dicas siue vasta-
torib⁹ dicas. nam in diuersis codici-
b⁹ diuerse scriptū idem significat. **V**i-
dete vastatores carbonēs dicūt. qui
vastando et desolādo ad desolatio-
nē facile pducūt. **Q**ui sunt isti carbo-
nes. **I**ntelligat caritas vrā pmo qđ sūt
sagitte. **S**agitte potētis acute. ver-
ba dei sunt. **E**cce iaciūt^r et transfigūt
corda. sed cū transfixa fuerint corda
sagittis vbi dñi. amor exercitat^r. nō
interit⁹ cōpatur. **N**ouit domin⁹ sa-
gittare ad amorē. et nemo pulchri⁹
sagittat ad amorē. qđ qui vbo sagit-
tat pmmo sagittat cor amātis vt ad-
iuuet amantē sagittat vt faciat amā-
tē. **S**agitte autem sunt cū agim⁹ ver-
bis. **C**arbonēs aut vastatores qđ sūt.
Narū est verbis agere cōtra linguā
subdolā et labia iniqua. paz est vbi
agē. et exēplis agendū est. **E**xēpla sūt
carbonēs vastatores. **E**t qre vasta-
tores dicunt^r. breuē accipiat caritas
vrā. **P**rimo qmō exēplis agēdū sit vi-
dete. **L**ingua subdola nichil sic nouit di-
cē qđ magis subdola est. nō vide ne non
possis implere. multū ē a te hī aggredi.
Accepisti tu pceptū euangelicū. ha-

bes sagittas. sed carbonēs nōdū ha-
bes. **T**imendū est ne sagitta sola nō
valeat adūsus linguā dolosam. sunt
2 carbonēs. vťputa incipit tibi enī di-
cē dñs. tu nō potes. quare ille potest.
Quare alter potuit. **N**ūqđ tu delica-
tior es illo senatore. **N**ūqđ tu ifirmi-
or es illo aut illo i valitudine. **N**ūqđ
tu ifirmior semis. **S**emie potuerūt
viri nō possunt. **D**elicati diuites po-
tuerunt. paupes non possunt. **S**ed
ego inquit multum peccauit et mul-
tum pccōr sum. **N**umerantur eciam
qui multū peccauerūt et eo ampli⁹
amauerūt. quo plura illis dimissa sūt.
quomō dictū est in euāgelio cui mo-
dicū dimittitur modicū diligit. **C**um
ergo fuerint ista enumerata et noia-
tim dicti fuerint hoīes qui potuerūt
ille accepta sagitta in corde acceden-
tib⁹ ecia carbonib⁹ desolatorijs de-
solat^r in illo cogitatio terrena. **Q**uid
est enī desolat^r. **A**d desolationē per-
ducitur. **E**rāt autem i illo multa que
male fronduerāt multe carnales co-
gitationes. scāres mlti amores. ipi
vrunt^r carbonib⁹ desolatorijs. vt fi-
at purus locus desolat^r in cui⁹ loci
puritate faciat deus edeficiū suū. qđ
scā eāt ibi ruina dyaboli. et edificat^r
ibi xpūs. **N**am quā diu manet ibi dy-
abol⁹ non potest edificari xpūs. **A**c-
cedunt carbonēs desolatorij et deici-
ūt qđ male fuāt edificatū. 2 desolato-
loco accedit structura felicitat^r ppe-
tue. **V**idete ergo qre dicti sunt carbo-
nes. qđ q se cōuertūt ad dñm. de mor-
tuis reuiuiscūt. **C**arbonēs aut qñ ac-
cendūt^r. anqđ accenderentur extincti
erant. **N**am extincti carbonēs mor-
tui dicuntur. ardētes viui appellāt^r.
Exēpla ergo multorū iīqz qui cōuer-
sūt ad dñm. carbonēs dicti sūt. **A**udis
hoīes mirari et dicere. ego illum no-

ui q̄ ebriofus fuit. q̄ sceleratus. q̄lis
amator circi. aut aphiteari. q̄lis frau
dator. mō quomō dō seruit: Qm̄ in
nocens factus est: Noli mirari. car
bo est. Viuū gaudes. quē extinctum
plāgebas Sed quādo laudas viuū.
si nosti laudare. adhibe illū mortuo
vt accendat. id est quicūq; adhuc pi
ger est sequi deū. ad moue illi carbo
nē qui erat extinctus ⁊ habeto sagit
tā verbi dei et carbonē vastatorē. vt
occurras labijs iniq̄s et lingue sub
dole. Quid sequit. Accepit iste sagit
tas ardentes. accipiat carbonēs vas
tatores. Jā repellit linguā subdolā
et labia iniqua. iam ascēdit gradū. in
cipit pficē. sed adhuc viuū inter ma
los. inter iūqs. nondū est area venti
lata Duta quia triticū sc̄m ē. nūquid
iā in horreo ē: Adhuc necesse ē mul
ta palea premat. et q̄tū proficit tan
tū videt maiora scādala in pp̄lo Nā
si nō pficiat. nō videt iniquitates. Si
non sit verax xpianus non videt fic
tos Etenī fr̄s et de illa similitudine h̄
nos docet domin⁹ et de frumētis et
zyzanijs Cum aut creuisset herba et
fructū fecisset. tunc apparuerūt ⁊ zy
zania. id ē nulli homini apparēt ma
li. nisi fact⁹ fuerit ipe bonus. q̄a cum
creuisset herba. et fructū fecisset. tūc
apparuerūt zyzania Jā ergo iste ce
pit proficere. et cepit vidē malos. et
multa mala que an non nouāt et cla
mat ad deū **T**eu me q̄ incolat⁹ me
us lōgiquus sc̄s est Multū a te re
cessi. pegrinatio mea sc̄a ē lōgiqua
Nondū veni i priam illā vbi cū nul
lo malo victur⁹ sum. nōdū veni in il
lam societate angelorū vbi scandala
nō timebo. Quae aut nōdū sum ibi:
Quia incolat⁹ me⁹ longiquus sc̄s
ē. Incolat⁹ pegrinatio ē Incola. d̄z
q̄ habitat in trā aliena. nō in ciuitate

sua Longinquus inq̄t sc̄s est. plō
gat⁹ incolat⁹ me⁹ Et vbi lōgiquus:
Aliqñ fr̄s mei cū pegrinat⁹ hō inter
meliores viuū. q̄ in patria sua for
te viueret. Sed non sic est qñ de illa
ihrlm celesti peregrinamur Mutat
eni hō patriā. et aliquando in pegri
natione illi bñ est. iuenit amicos fi
deles pegrinādo. q̄s i patria inueire
non potuit. Inimicos habuit vt de
patria pelleret ⁊ cū pegrinaretur in
uenit qd non habebat in patria Nō
sic ē patria illa ihrlm vbi omnes bo
ni. Quicūq; inde pegrinat⁹ inter ma
los ē nec recedere a malis potest. ni
si cū redierit ad societate angelorū.
vt ibi sit vñ pegrinatur. Jbi omnes
iusti et sancti qui fruūtur verbo dei
sine sciōe sine litteris Quod enī nob
per paginas scriptū est. per facie dei
illi cernūt. Qualis patria. et magna
patria. et miserī sūt pegrini ab illa pa
tria Sed qd ait iste: Longiqua sc̄a ē
pegrinatio mea Darime eorū vox
est. id ē ipi⁹ eccie q̄ laborat in hac ter
ra. illi⁹ vox est qui clamat a finibus
terre in alio loco psalmi dicens. a fi
nib⁹ terre ad te clamaui Quis nos
trū clamat a finib⁹ tre: Nec ego. nec
tu. nec ille. sed a finibus terre ipa sola
eccia tota hereditas xpi clamat. quia
eccia hereditas eius Et de eccia dic
tū est. postula a me et dabo tibi gen
tes hereditate tuā. et possessionē tuā
i minos terre. Si ergo possessio xpi
vsq; ad fines tre. et possessio xpi oēs
sancti. et oēs sancti vn⁹ homo i xpo.
quia vnitas sancta in xpo est. ipe vn⁹
homo dicit. a finibus terre ad te cla
maui cū angeretur cor meū. Hui⁹ q̄
hois lōginq pegrinatio sc̄a ē int ma
los Et tāq; dicet illi. cū quib⁹ q̄ ha
bitas vt gemas. pegrinatio mea lō
ginqua facta est Sed quid si cū bo
q q iij

nis: Si cū bonis esset. non dicet heu
me. Heu vox est miserie. vox ē cala-
mitatis ⁊ infelicitatis sed tamē in spe
qua iā vel gemē didicit. Multi enī et
miseri sunt et nō gemūt. ⁊ pegrināt
et redire nolūt. Iste iā volens rediē
cognoscit infelicitatē peregrinatiois
sue. qā agnouit illā redit et ascendere
incipit qā cāticū graduū cepit canta-
re. **O**bi ergo gemit et inter quos ha-
bitat. **I**nhabitauī cum tabernacu-
lis cedar. Verbum hoc qā hebreū est
pculdubio non intellexistis. Quid ē
ihabitauī cū tabernaculis cedar: Ce-
dar quantū memim⁹ ex interpreta-
tione nominū hebreorum. tenebras
significat. Interpretatū cedar. latine
tenebre dicuntur. Nostis autē duos
filios habuisse abrahā. q̄s quidem cō-
memorat apl's. ⁊ ad ymaginem du-
orū testamentorum esse dicit. vn⁹ ex
ancilla erat alter de libera. Ex ancilla
ysmabel erat. de libera sara. quē sus-
cepit ex despatione per fidem ysaac
erat. Vterq; ex semine abrahe. sed nō
vterq; heres abrahe. De abraham na-
tus vnus. sed tamē non hereditat. al-
ter eciam heres nō solum filius sed
⁊ heres. In ysmabel sunt omnes qui
carnaliter colunt deum ad ipōs enī
et vet⁹ testamentū pertinet. quia sic
dixit apl's. sub lege volentes esse. le-
gem nō audistis: Scriptū est enim
quod abraham duos filios habuit.
vnū de ancilla ⁊ vnū de libera. que
sunt in allegoria. Hec sunt duo testa-
menta. Que sūt duo testamenta. Vnū
vetus ⁊ alterū nouū. Vetus testamē-
tum a deo. et nouū testamentū a de-
o. quomō de abraham. et ymabel et
ysaac. sed ysmabel ad terrenū ysaac
ad celeste regnum. ideo vet⁹ p̄mis-
sioēs habet t̄renas. terrenam iherl'm
terrenam palestina. regnū terrenū.

salutem terrenam. hostiū subiuga-
tionem. habundantiā filiorū. fecun-
ditatē frugū. Omnia ista promissio-
nes sunt terrene. in figura spirituali-
ter intelligunt⁹. quomō iherl'm terre-
na vmbra erat regni celestis. et reg-
num terrenū vmbra erat regni celo-
rum. Ysmabel in vmbra. ysaac in lu-
ce. Si ergo ysmabel in vmbra. nō mi-
rū quia ibi tenebre. Pinguiorē ete-
nim vmbre. tenebre sunt. Ergo yma-
bel in tenebris ysaac i luce. Quicūq;
hic eciam in eccia terrenam felicitas-
tem querūt a deo. adhuc ad ysmabel
pertinent. Ipsi sunt qui cōtradiciunt
spiritualibus proficientib⁹ et detra-
hunt illis. et habent labia in qua ⁊ lin-
guas subdolas. Contra quos roga-
uit iste ascendens. et appositi sunt ei
carbones desolatorij. et sagitte potē-
tis acute. Inter illos enim adhuc vi-
uit donec tota area ventiletur. ideo
dixit inhabitauī cū tabernaculis ce-
dar. Nam et ipa tabernacula ysmā-
bel cedar dicta sunt. Sic habet liber
geneseos. sic habet quod cedar ad ymā-
bel pertinet. Ergo ysaac cū ysmā-
bel. id est qui p̄tinent ad ysaac. inter
illos viuunt qui pertinent ad ysmā-
bel. Isti sursum volūt ascendere. illi
deorsum volunt premere. Isti vola-
re volunt ad deum. illi conantur pē-
nas euellere. Namq; apud apl'm ita
dicitur. sed sicut tūc qui secundū car-
nem nat⁹ erat persequēbat⁹ eum qui
secundū spiritū. ita ⁊ nunc Spūales
ergo persecutionē paciūtur a carna-
libus. Sed quid dicit scriptura: Eice
ancillam et filiū ei⁹. non enim heres
erit filius acille cum filio meo ysaac.
Sed hoc quod dicit eice quādo erit.
Quādo area ceperit ventilari. Quid
autē anteq; eiciatur dicit. heu me
quod incolat⁹ me⁹. Iōginquas scūs

ē. inhabitauī cū tabernaculis cedar
Et exponit nobis qui sunt isti q̄ per
tinent ad tabernacula cedar. **M**ul
tū pegrinata est aīa mea. Ne pegri
nationē corpālē intelligēs aīam dīc
it pegrinari. Corpus pegrinat. locis
aīa pegrinatur affectib⁹. Si amaue
ris terrā pegrinatis a deo. si amaue
ris deū ascēdis ad eū. In caritate dei
et p̄erercemur ut redeam⁹ ad cari
tatē. Si cadam⁹ in terrā. marcescim⁹
et putrescim⁹. Iste autē q̄ cecideat. des
censū ē ad eū ut ascenderet intēdens
tpe pegrinationis sue. dixit se pegri
nari i tabnaculis cedar. Quare. Quia
mltū pegrinata ē aīa mea. Ibi pegri
nat. vbi ascēdit nō corpe pegrinat.
non corpe ascendit. Sed vbi ascēdit.
Ascēsiō ē inq̄t in corde. Si ergo as
cendit in corde. non ascendit. Nō as
cendit per ascensionē cordis. n̄ aīa
que pegrinatur. Sed donec pueniat
multū pegrinata ē aīa mea. Vbi. In
tabernaculis cedar. **C**ū hīs q̄ ode
rūt pacem eram pacific⁹. Verū ut au
diatis frēs karissimi. non poteritis
p̄bare q̄ vera cātetis. nisi ceperitis
facere qd̄ cantastis. Quātūlibet il
lus dicā quomōlibet exponam quali
buscūq; verbis versem. non intrat
in cor ei⁹. in quo nō est op⁹ eius. In
cipite agē. et videte qd̄ loq̄mur. Tūc
ad singula v̄ba lacrimę p̄fluēt. tunc
psalm⁹ cātat. et facit cor qd̄ i psalmo
cantat. Quā multi enī sonāt voce et
corde muti sūt. et q̄ multi tacent labijs
et clamant affectu. quia ad cor homi
nis aures dei. Sic aures corpales ad
os hoīs. sic cor hominis ad aures dī.
Multi clauso ore exaudiūt. et multi
i magnis clamorib⁹ nō exaudiūtur.
Affectib⁹ orare debem⁹ et dicere. mltū
peregrinata ē anima mea. cum hīs
qui oderunt pacem eram pacificus.

Quid enī aliud dicimus istis hereti
cis. nisi cognoscite pacem. amate pa
cem. Iust⁹ vos dicitis. si iusti essetis
inter paleā grana gerneretis. Nam
quia sunt grana in catholica et vera
gna sunt. ideo tolerant paleā donec
ventiletur area. q̄a inter paleam cla
mant. heu me qd̄ incolatus me⁹ lon
ginquus scūs est. habitauī cū taber
naculis cedar. Inhabitauī inquit cū
palea sed quomō de palea mult⁹ fu
mus exit. sic cedar tenebre. Inhabi
taui cum tabernaculis cedar. multū
pegrinata est anima mea. Frumēto
rū vox est. inter paleas gementi um
Ihec loq̄mur illis qui oderūt pacē et
dicimus. cū hīs qui oderūt pacē erā
pacific⁹. Qui sunt qui oderūt pacē.
Qui conscindūt vnitatē. Si enim pa
cē non odissent. in vnitatē māsissent.
Sed videlicet p̄pterea se sepauerūt
ut iusti essent. ut non haberent mix
tos iniustos. Aut nostra ē ista vox. ā
illorū elige cuius sit. Catholica dicit.
non est dimittenda vnitās. non ē p̄ci
denda eccia dei. iudicabit de⁹ de ma
lis et bonis postea. Si nūc mali a bo
nis separari non possunt. ferendi sunt
ad tps. Mali in area nobiscū eē pos
sunt. in horreo non possunt. Et forte
hodie qui mali apparent. cras boni
erunt. et qui de bonitate hodie sup
biūt cras mali inueniunt. Quisquis
ergo humiliter malos ad tēpus fert
ipe pueniet ad requiē sempitnā. Ihec
vox catholica est. Illorū autē vox qua
lis est non intelligentiū neq; que lo
quūtur. neq; de quibus firmant. Ne
tangas inmundū. et qui tetigerit in
mundū inquinatur. Separem⁹ nos.
ne cōmisceamur malis. Et nos illis.
amate pacē. diligite vnitatē. Nesci
tis a qm̄ multis bonis sepamī. dum
quasi malis calūpniāmini. Suriunt.
qq liij

seuiunt. quādo ista dicimus. nā que-
rūt et mortificare nos Apparuerūt
sepe ipet^r eorū. apparuerunt infidie
Cū ergo inter infidias illoz vium^r. 2
quib⁹ dicim⁹ amate pacē. aduersan-
t^r nobis. nōne vox ista nra ē. cū hīs
qui oderūt pacē erā pacificus **Q**uā
loquerer illis debellabāt me gratis.
Quid ē enī fratres debellabant me?
Et parū erat si nō addēt gratis Qui
bus dicim⁹ amate pacē. xpm amate
nūqđ dicimus honorate nos? Sed
honorate xpm. Nos nolum⁹ hono-
rari. sed illū Nā nos quid sum⁹? Au-
di paulū aplm. qui tamē dicebat illis
puulis. q̄s mali hoīes. et mali suaso-
res p̄cidē ab vnitate in scismata vo-
lebant Quid eis dicebat ille: Nunqđ
paul⁹ pro vobis crucifixus ē. aut in
nomine pauli baptizati estis: Hoc 2
nos dicim⁹. amate pacē amate xpm
Si enī amant pacē. xpm amāt Cū ȝ
dicim⁹ amate pacē. hoc dicim⁹ ama-
te xpm Quae: Quia de xpo ait apls
ipe ē enī pax nra. qui fecit vtraq; vnū
Si ȝ xpus ideo pax q̄a fecit vtraq;
vnū. quare vos de vno fecistis duo?
Quomō ergo pacifici estis. vt cum
xpus faciat. vnū de duobus. vos fa-
citis de vno duos? Sed q̄a h̄ dicim⁹
cū hīs qui oderūt pacē sum⁹ pacifi-
ci. et tamē illi qui oderūt pacē cū lo-
queremur eis debellabāt nos ȝtis
Explicit psalm⁹ C. xix. Incipit C. xx
Secūdo est iste psalm⁹ eorum
quoz titul⁹ est canticū gradu-
um Plēs enī sunt significātes vt iā
in pmo eorū audistis ascēsum nrm.
qui fit in corde ad deū. in cōualle plo-
rationis. id est ab huilitate cōtribula-
tionis Ascens⁹ enī vtilis nobis non
potest esse. nisi primo huiliati a cō-
ualle nobis ascēdendū esse memine-
rimus Cōuallis enī terre loc⁹ est de

pressus. Sicut loca terre alta mon-
tes et colles. ita cōuallis loc⁹ huilis.
nedū prepropere et ppostere queri-
m⁹ exaltari. non ascendam⁹ sed rui-
am⁹ Docuit autē ipe domin⁹ a cōual-
le plorationis ascēdendū. qm̄ pro no-
bis huiliari vsq; ad mortē crucis et
pati dignatus ē. Hoc exemplū non
relinquam⁹ Istam cōualle ploratio-
nis martyres intellexerūt. Vñ intel-
lexerūt: Vnde: Quia et ipi de cōual-
le plorationis vt coronarent^r ascē-
derunt. Congruit et hodierno diei
psalm⁹ iste canticū graduū. De illis
enī dictū est. eūtes ibāt et flebāt mit-
tentes semina sua. Hec est cōuallis
plorationis. vbi a flentib⁹ mittunt^r
semina Que sunt autē semina: Bona
opa in ista tribulatione terrena Qui
bene opant^r in cōualle plorationis.
filis est hoī semināti per remē Nū-
qđ frigoē ab ope deterret^r: Sic pres-
suris mūdi non debem⁹ a bono ope
deterri. quia vides qđ sequit^r Eun-
tes inq̄t ibant et flebāt mittentes se-
mina sua. Valde miseri si sp̄ flebant.
valde miseri si nūq; de lacrimis libe-
randi Sed vide qđ sequit^r Veniētes
autē venient in exultatione. portātes
germina sua Nichil aliud istis cāti-
cis docemur frēs q̄ ascēdē. sed ascē-
dere in corde. in affectu bono. in fide
et spe et caritate. in desiderio ppetui-
tatis et vite eterne Si ascēditur. cō-
gruit nos dicē. quomō ascēdendū sit
Quāta terribiliora lecta de euāgelio
audiuit caritas vestra. videtis certe.
quia hora dñi sicut fur ī nocte ita ve-
niet Si sciret inq̄t pater familias qua
hora fur veniret. amē dico vobis q̄a
nō pateretur perfodere parietē suū.
Dicitis modo Quis ergo nouit qua
hora veniet. quia hora sicut fur erit?
Nescitis qua hora veniat. semper vi

gila. ut quod nescis quā ueniat. patū te
inueniat cū uenerit et ad hoc forte nes-
cis. quā uenit? est. ut semp patū sis.
Illū enī patrē familias subito occu-
pabit hora illa. q̄ pater familias sup
b⁹ significatus ē. Noli uelle esse p̄fa-
miliās. et non te subito illa hora oc-
cupabit. Et quid ero inq̄s? Quale au-
disti de psalmo pauper et dolēs ego
sum. Si enī pauper et dolēs eris. nō
eris pater familias. quē illa hora sibi
to inueniet. et subito premet. Patres
familias enī sunt illi qui p̄sumentes
de cupiditatibus suis. et in delicijs
huius sc̄li defluentes timent et eri-
guntur aduersus huiles. et insultant
in sc̄is intelligentibus angustā uiam
que ducit ad uitam. Talibus enī ue-
niet illa hora subito. quia tales erant
in diebus noe quorū dierū cōmemo-
rationē audistis factā i euāgelio. sic
erit aduent⁹ filij hominis inq̄t. quo-
mō in diebus noe. manducabāt. bi-
bebant. nubebant. uxores ducebant.
nouellabant. edificabant. donec itro-
it noe in archam. et uenit diluuiū et
p̄didit omnes. Quid ergo? Dēs pe-
ribunt qui ista faciunt. q̄ nubunt. qui
uxores ducunt. qui nouellant. q̄ edi-
ficant? Non. Sed qui de hys presu-
mūt. sed qui ista deo preferūt sed qui
p̄pter hec offendē deū cito pati sunt.
At uero q̄ istis oībus aut nō utūt
ā utūt. tāq̄ nō utētes pl⁹ p̄sumētes.
de illo q̄ dedit q̄ de hys q̄ data sūt et in-
telligentes in hys ei⁹ cōsolationē et
miam et non occupati donis ne a do-
natore ruerēt. qui tales sūt non illos
inuenit in paratos hora illa sicut fur.
Talib⁹ dicit apl̄s. uos autē non estis
in tenebris. ut dies ille uos tāq̄ fur
cōprehēdat. oēs enim uos filij lucis
estis. et filij diei. Ideo domin⁹ cū di-
ceret timendā eē horā sicut furē noc-

tem posuit. Et apl̄s ita ait. quia hora
domini sicut fur in nocte ita ueniet.
Non uis ut te inueniat noli eē in noc-
te. Quid est noli esse in nocte? Filij lu-
cis estis et filij diei. non sumus noc-
tis neq̄ tenebrarū. Qui sunt filij noc-
tis et tenebrarū? Iniqui. ip̄i. infide-
les. Sed et ip̄i audiant anteq̄ ueniat
hora. et dicat illis apl̄s. fuistis ali-
quādo tenebre nūc autē lux in domi-
no. Sicut iste psalm⁹ habet euigilēt
iam illuminati sunt montes quid ad
huc dormiunt? **C** psalmus

Leuēt oculos suos i mōtes.
vñ ueniet auxiliū illis. Quid ē
iam illuminati sunt mōtes? Jam or-
tus est sol iusticie. iā ab apl̄is predi-
catū est euāgelij. p̄dicare sunt scrip-
ture. patuerūt omnia sacramēta cō-
scissum est uelū. patuit secretū tēp i
iā candē leuent oculos suos in mon-
tes. unde ueniet auxiliū illis. Hoc enī
precipit illis iste psalm⁹ sc̄ds de hys
qui scribuntur canticū graduū. Sed
non rursus presumant de montib⁹.
quia ip̄i montes. non a se lucent. sed
ab illo lucēt de quo dictū est. erat lu-
mē uerū. qd̄ illuiāt oēm hominē uē-
ientē in hunc mundū. Montes pos-
sunt intelligi hoīes magni. hoīes cla-
ri. Et q̄s maior est iohāne baptista?
Qualis ille mōs erat de quo dñs di-
cit. in natis mulierū nemo exsurrex-
it maior iohāne baptista. Vides cer-
te istum magnū montē. lucentē. au-
di cōfitentē. Quid cōfitentē? Nos
oēs inq̄t de plenitudine eius accepi-
m⁹. De cuius ergo plenitudine acce-
perunt montes. ab illo est tibi auxili-
ū. non a montib⁹. in q̄s tamē nisi le-
uaueris oculos p̄ scripturas. nō ad-
moueberis ut ab illo illumiēris. Cā-
ta ergo qd̄ sequitur. si uis audire ut
firmillē ponas pedes in gradibus

ne i illa assensione aut fatigeris. aut
lapsus cadas. dic qd sequitur **S**e
des ad mouendū pedē meū Vñ mo
uentur pedes. Vñ motus est pes illi
qui eāt in padyso. Sed pñs attende.
vnde mot⁹ est ille q eāt inter anglos
et moto pede cecidit. et de anglo fac
tus est dyabol⁹. Noto enī pede ce
cidit Quere vñ cecidit Supbia ceci
dit Nō q mouet pedē nisi supbia ad
ruinā. non mouet pedē n supbia. Ad
ambulādū et pficiendū caritas mo
uet pedē. ad cadendū supbia mouet.
Ideo et ille qd dicit in psalmo. Filij
autē hoim sub tegmie alarū tuarum
sperabūt Si sū tegmie. semp huiles.
sp de deo sperantes. sp de se non pñ
mentes. Sub tegmie alarū tuarū spa
būt. non enim a se faciant⁹ vt bñ sint
Sed qd sequit⁹. Inebriabūt⁹ ab vber
tate dom⁹ tue. ⁊ torrente deliciarū tu
arū potabis eos Ecce sitientes. ecce
inebriati. ecce sitiūt. ecce bibūt. sed nō
a se bibūt. nec ipi sibi sunt fons Sed
vñ bibūt. Sū tegmie alarū tuarū spa
būt Si sub alis huiles sunt. Quare?
Quia apud te inq̃t fons vite Nōn q
a se irrigant⁹ mōtes. sicut a se nō illui
ant⁹ montes Nam vide qd sequitur
In lūie. tuo videbim⁹ lumē. Si q in
lumine ipi⁹ videbim⁹ lumē. qd cadit
a lūie. nisi cui ipse non ē lumē. Et qui
voluerit sibi eē lumē. ipse cadit a lūie
quo illuiatur Ideo sciens nō cadere
nisi eū qui sibi vlt lucē cū sit p se te
nebre. statim sbiecit. nō veiat in pes
supbie. et manus peccōris non mo
ueat me. id est mutatio peccatorum
non moueat me. vt cadā a te Quare
timuisti et dixisti non veniat in pes
supbie. Sequit⁹ Vbi ceciderūt oēs q
opāt⁹ iniquitatē. qd vides opari iniqui
tātē iā dāpnati sūt Sed vt dāpnarēt⁹ v
bi ceciderūt. Cū illis veit pes supbie

Recte q̃ ille audiens vt ascendant et
nō cadat. vt a cōualle ploratiois pñ
ciat. nō in tumore supbie deficiat. ait
deo. ne des ad mouendū pedem me
um. Et domin⁹ illi **N**eqz dormiet
qui custodit te Intēdat caritas vrā.
Quasi vna sentēcia scā est ex duab⁹
vocibus. Ip̃s dixit ascendens et can
tans cāticū graduū. ne des ad mouē
dum pedē meū. et deus tāqz dicet ad
te. ne des ad mouendū pedem meū.
diciis michi. adde. neqz dormiet qui
custodit te. et nō mouebitur pes tu
us Dixerit autē ille nūq̃d in p̃tate me
a ē. vt nō dormitet qui custodit me.
Volo vt non dormiat neque dormi
tet Ergo illum tibi elige qui non dor
mit neqz dormitabit et non mouebi
tur pes tuus Deus nūq̃z est dormi
ens Si vis habere custodē non dor
mientē. deum elige custodē. Ne des
ad mouendū pedem meū diciis tu: be
ne optime. sed ille dicit tibi neqz dor
mitet qui custodit te Tu forte cōuer
surus te eras ad homines custodes
et dicturus. quē sum inuentur⁹ non
dormientē. Quis homo nō dormi
tabit. Quem inueio. Quo ibo. Quo
revertar. Ille tibi ostendet **E**cce
non dormitavit neqz dormiet q cus
todit israhel. Vis habere ergo custo
dē non dormientē neqz dormitantē.
Ecce non dormiet neqz dormitavit
qui custodit israhel Xp̃s enim cus
todit israhel Est ergo israhel Quid
ē israhel. Interpretat⁹ homo vidēs
deū Et quis videt deū. Primo per fi
dem. postea per speciem Sed per spe
ciē nōdum potest. per fidē vide. Si
enim facie videre nō potes. qm̃ ibi
species. posteriora ei⁹ vide Hoc dic
tum est moyfi a dño non potes vi
dere faciem meam. posteriora mea
videbis cū transiero Expectas for

re ut transeat. iā transiit. tu vide pos-
teriora ipsi. Vbi transit? Audi iohā-
nem. cū venisset inqt hora ut transi-
ret de mūdo ad patrem Dñs noster
ihūs xpūs iam fecit pascha Pascha
autē transit? interpretatur Nam vbu
est hebreū. et putant hoīes grecū eē
q̄si passionē. sed nō est A diligentiori
b⁹ et doctiorib⁹ inuentū ē. q̄a pascha
hebreū verbū est. et nō interpretat^r pas-
sionē. sed transitū Per passionē trā-
siit dñs a morte ad vitā. et fecit nob
viā credentib⁹ in resurrectione eius
ut transeam⁹ et nos de morte ad vi-
tā Non magnū est credē. q̄a mortu⁹
est xpūs. Hoc et pagani et iudei et
oēs iniqui credūt hoc oēs credūt q̄a
mortuus ē Fides xpianorū resurrec-
tio xpī est Hoc pro magno habem⁹
q̄a credim⁹ eū resurrexisse Ergo tūc
se voluit videri cū transiret. hoc ē cū
resurrexisset Tūc i se voluit credi cū
transiret quia tradit⁹ est ppter delic-
ta nostra. et resurrexit ppter iustifi-
cationē nostrā Et ipsam fidē i resur-
rectione xpī maxime commendauit
apls Nit enī Si credideris in corde
tuo q̄a deus eū suscitauit a mortuis
salu⁹ eris Non dixit si credideris q̄a
mortuus ē xpūs quod et pagani et
iudei et oēs inimici ei⁹ crediderunt.
sed ait si credideris i corde tuo. quia
deus illū suscitauit a mortuis. salu⁹
eris Hoc credere. hoc ē esse isrl. hoc
est videre deū Quāuis adhuc poste-
riora ei⁹ videas. tamē cū credideris
in posteriora. puenies ad visionē fa-
ciei. Quid est h cū credideris i id qd
posteri⁹ p te factū est xpūs: Cū cre-
dideris i id qd posteri⁹ suscepit xpūs.
Nā in pmo facies ei⁹ que ē. In prin-
cipio erat verbū et verbū erat apud
deū. et de⁹ eāt verbū. Posteriora ei⁹
que sunt. Et verbū caro factū est. et ha-

bitauit in nobis Cū ergo credis in h
qd p te factū est verbū. et resurrexit in
carne. ne tu de tua carne desperares
efficeris isrl Factus autē isrl cū fuis
nō dormitabit neq; dormiet q̄ cust o-
dit te. quia iā isrl es. et audisti in psal-
mo Ecce nō dormitauit neq; obdor-
miet qui custodit israhel. Xps enim
ipse dormiuit. sed resurrexit Quid e-
nim ait ipse in psalmo? Ego dormiui
et sōpnum cepi Nunquid remansit
in sōpno? Et surrexi inquit. quoniā
dominus suscepit me Si ergo iā re-
surrexit iam transit. si iā transiit. vi-
de posteriora ei⁹ Quid ē vide poste-
riora eius? Crede in resurrectionem
eius Et quia ait apls. et si crucifixus
est ex infirmitate. sed vivit in virtu-
te dei. et iterū ait. xpūs surgēs a mor-
tuis iam non moritur. et mors ei vl-
tra nō dominabitur. recte tibi cātat.
ecce non dormitauit neq; obdor-
miet et qui custodit israhel Ad huc forte
queris carnali sensu. quis est qui nō
dormitauit neq; obdor-
miet? Et cum
queris inter homines. falleris. nūq;
inuētur⁹ es. Noli ergo presumere
de quoq; homine. omnis homo dor-
mit et dormitabit Quādo dormitat
Cum portat carnē infirmitatis Quā-
do dormiet? Cū fuerit mortu⁹ Noli
ḡ presumere de hoīe. potest dormitāe
mortalis Dormit moriens. noli que-
rere inter hoīes Et q̄s inq̄s custodit
me? Qui nō dormitat neq; dormiet.
Audi quid **D**ominus custodit te.
Nō ergo hō dormitans et dormiēs
sed dñs custodit te. Quomō te cus-
todit? **D**ñs tegumētū tuū sup ma-
nū dextere tue Eya fratres intelliga-
mus adiuvante domino qd sibi ve-
lit. dominus tegumētū tuū super
manū dextere tue Videt^r enī in habē
sensum occultū. q̄re non dixerit dñs

custodit te absolute et simpliciter. sed
addidit sup manū dextere tue Quid
eni? Dexterā nrām deus custodit et
sinistrā nrām non custodit? Nonne
ipse nos totos fecit? Nonne qui fecit
dexterā ipse fecit et sinistrā? Dostre-
mo si placuit dici de dextera sola. qre
dixit sup manū dextere tue. et non iā
sup dexterā tuā? Cur hū dicēt n aliqd
hic occultū q pullando pueniremus
abscondēt? Dicēt enī. aut dñs custo-
diet te et nichil addēt. ā si dexterā ad-
dere voluit dñs custodiet te sup dex-
terā tuā. aut certe qā addidit manū hū
dicēt. dñs custodit te sup manū dex-
terā tuā. nō super manū dextere tue
Quod dñs ipse suggerē dignat? pro-
mā vobis. qui et in vobis habitat. si
ne dubio facit vos approbare verū
eē qd dico Nā quid dicturi sum? ig-
noratis Sed cū dixerim? nō ab ipīs
nobis vobis ostendem? verū eē qd
dicimus. sed vos ipi agnoscetis verū
esse qd dicim? Nū aut agnoscetis. n
demonstrante illo qui in vobis habi-
tat? In quātū de illo numero estis q
rū vox est. ne des ad mouendū pedē
nrām. et qbus dicat. neqz dormitet qui
custodit te. oportet enī vt xpūs non
dormiat in vobis. et mō intelligitur
verū esse quod dicimus. Quomō in-
qes? Quia si dormiet fides vrā. dor-
mit xpūs in vobis Xpūs enī in corde
nrō. fides xpī ē ait apls. habitat xpm
per fidē in cordibus vris In quo nō
dormit fides. vigilat xpūs Et si for-
te dormiebat fides tua. et ideo in ista
questione fluctuabas qsi navis illa q
tēpestatē paciebat? vbi xpūs dormi-
ebat Excita xpm et sedabūtur tēpes-
tates Fidē ergo vrām interrogo ca-
rissimi. qm filii estis eccie et in eccia
pfecisti? et i eccia pficit? q nōdū pfe-
cistis. et in eccia proficiēdi estis qui

iam pficitis Interrogo vos qd so-
letis intelligē quod dcm est in euāge-
lio. nesciat sinistra tua qd faciat dex-
tera tua Hoc enī intellecto iuemetis
q fit dexta. et que fit sinistra. fil? intelli-
getis. et vtrāq ptē deū fecisse et dexte-
rā et sinistrā. et tamē non debet scire
sinistra qd faciat dextera. Sinistra
nostra d? qtd tpaliter habem? dex-
tera nrā d?. qtd nobis eternū. et in
cōmutabile dñs pollicet? Si aut ille
q dabit eternā vitā. ipse et de istis tpa-
lib? cōsolat? pntē vitā. ipse fecit dex-
terā et sinistrā Dicit de quibusdā psal-
m? apud dauid Quorū os locutū ē
vanitatē et dexta eorū dexta iniquita-
tat? Inueit q quosdā qd reprehendit q
dexterā verā pro sinistra habebāt. et
verā sinistrā dexterā sibi fecerūt Qui
sunt isti. exponit cōsequēter Bis hō
q felicitatē non putat esse hoīs. n in
istis tpalibus facultatib? et deliciis
et affluētia. et copia mūdi hui? iste ē
stult? atqz puerus q sinistrā fecit si-
bi dexterā. Tales illi erāt de qbus di-
cit psalm? non qā a deo nō acceperūt
eciā que tpaliter possidebāt. sed quia
ipsam solā putabant esse beatā vitā
et nichil aliud reqrebant. Audite enī
quid de illis cōsequēter dicit Quorū
os locutū ē vanitatē. et dexta eorum
dexta iniquitatis Et sequit? quorū filii
eorū velud nouelle constabilitate. filie
eorū ornatē. sicut tēpli similitudo. cella-
ria eorū plena. eructācia ex hoc i hoc.
oues eorū fecūde. multiplicātes i ex-
itibus suis boues eorū crasse Non
est ruina sepi. nec exit? neqz clamor
in plateis eorū Magnam felicitatē
quorūdā describit. Nosset tamē istā
felicitatē et aliquis iustus habē sicut
habuit iob. sed iob pro sinistra illam
habebat nō pro dextera. Nam dex-
teram non habebat nisi apud deum

ppetua et sempiterna felicitem ideo
coaccessa est percutienda sinistra et suffi-
cit ei dextra Quomodo percussa est si-
nistra: Teptatio ibi dyaboli Abstulit
subito dyabolus. pmissus quidem a deo
ut iustus probaretur. ipsi puniret. Ab-
stulit omnia. sed iob qui novat sinistram.
sinistram esse et dexteram non nisi dex-
teram. quomodo se tenuit ad dexteram et
exultavit in domino: Consolat' e damp-
na. quia non est passus dampnum De inte-
rioribus divinis deo plenum cor ha-
bebat. dominus inquit dedit dominus abstulit. fi-
cut domino placuit ita factum est sit nome-
nominis benedictum Hec erat dextra ipsius.
ipse dominus. ipsa vita eterna. illa lu-
cis possessio. fons vite. lumen in luce
Inebriabitur ab ubertate domini tue.
ipsa erat dextra. sinistra vero erat pro-
adiutorio consolationis. non ad fir-
mamentum felicitatis Nam felicitas
eius vera atque germana deus erat Isti
autem de quibus dicit david. quia os eorum
locutus est vanitatem et dextra eorum dex-
tra iniquitatis. non hinc eos reprehendit
quibus omnibus habundabant. sed quia os
eorum locutus est vanitatem Quid enim se-
quitur: Cum enumerasset copias eorum
autem dominus dixerunt populum cui hec sunt Hec
est vanitas quod locutus est os eorum. quod
beatus dixerunt populum cui hec sunt Tu
quod dicis qui nosti quod est sinistra. et quod
est dextra: Sequitur et dicit beatus populus
cui dominus deus ipsi Intendat quod cari-
tas vestra Audiuimus sinistram. audiuimus
et dexteram. Audi hanc confirmam-
tum in canticis canticorum Sinistra eius in-
quit sub capite meo Sponsa dicit de
sponsio. de christo ecclesia in amplexu pie-
tatis et castitatis Quid ait: Sinistra
eius sub capite meo. et dextera eius con-
plectetur me Quid autem quia sur-
sum erat dextera. deorsum sinistra. et
sic complectebatur sponsus sponsam.

subponens sinistram ad consolationem ipo-
nens dexteram ad protectionem: Sinistra
inquit eius sub capite meo Deus illam dat.
ideo sinistra eius. quia omnia ista temporalia deus
dat Quia vani sunt. quia ipsi. quia ab ydo-
lis. a demonibus ista petunt. Quia multi
a demonibus ista petunt. et non illa ha-
bent: Et rursum quia illa non petunt a demoni-
bus habent ea. sed non a demonibus ista
dant: Item multi petunt a deo. et non ha-
bent Novit ille dispensare sinistram qui
vocat ad dexteram Ergo si est sinistra
sic sinistra. sed sub capite sit. supra illam
sit caput tuum. id est supra illam sit fides
tua ubi habitat christus Noli temporalia pre-
ponere fidei tue et non erit sinistra
super caput tuum. sed omnia temporalia
subde fidei tue. et fidem tuam prepone
omnibus temporalibus et erit sinistra sub
capite tuo. et recte dextera eius complec-
tetur te Audi hoc ipsum exponi in pro-
verbis. quid est sinistra ipsa. quod est dex-
tera. cum de sapientia dicit. longitudo inquit
dierum et anni vite in dextera eius. in sinis-
tra autem eius divicie et gloria Longitu-
do illa dierum eternitas est Hoc enim pro-
prio modo dicit scriptura longum quod
eternum est Nam quicquid finem habet breve
est Alio loco. longitudine inquit dierum
replebo eum Et nunquam aliter per mag-
no diceretur. honora patrem tuum et
matrem tuam. ut longeuus sis super terram
Super quam enim terram. nisi de qua di-
cit. spes mea es tu. portio mea in ter-
ra viventium: Ubi esse longeuum quod est.
nisi ibi vivere in eternum: Nam esse hic
longeuum quid est. nisi usque ad senec-
tutem pervenire: Et si longa videtur etas.
cum pervenerit convincitur brevis. quia
et finitur Et multi maledicentes pa-
rentibus senescunt in hac terra. multi
autem obsequentes parentibus. cito
eunt ad dominum Nunquid ergo impletur ut
longeuus sit secundum hanc vitam: Sed

longevū pro eternitate illa positū ē.
Longa vita ē in dextera ei⁹. at vō di-
uicie et glā. id ē sufficientia vite hui⁹
ea que bona existimant⁹ ab hoīb⁹ si-
nistra est. Nescio q̄s venit ⁊ vlt tibi
pcutē dexterā. id ē tollē tibi fidē tuā.
Tu accepisti alapā in dexterā. prebe
finistrā. id est vt illud tollat qđ tpale
est. et non ea que eterna habes Audi
te paulum aplm hoc faciētē. Homi-
nes persequēbant⁹ in eo quod xpia-
nus erat. percutit⁹ illi dextera. ille si-
nistrā opponebat. Cuius romanus
sum ait Dextera cōtempnebant. ille
de sinistra terrebat. q̄a illi dextera ei⁹
timere non poterant. nondū enī cris-
to crediderant Quid g̃: Si dextera
āplectit⁹. sinistra s̄ capite est. Quid
ē nesciat sinistra tua qđ faciat dexta
tua Id est qñ facis bonum op⁹ p̄p̄
vitam eternā fac Nam si op⁹ bonū
in terra p̄pterea feceris. vt terrena i
habundent. scit sinistra tua quid faci-
at dextera tua. Discuisti dexteram
sinistre. noli facere nisi p̄pter vitam
eternā Ideo fac et secur⁹ facies. hoc
enī mādauit de⁹ Si p̄pter solas res
huānas. ⁊ solam vitā istam facis qđ
facis. sinistra sola opat⁹. si autē p̄p̄
vitam eternā opereris. dextera sola
opatur Si autem habes intentionē
ad vitam eternā. sed surripit tibi cu-
pitas vite tpalis. vt attendas ecia
ista qñ facis op⁹ bonū. vt hic tibi ali-
quid retribuatur. miscet se sinistra opi-
bus dextere. Hoc vetat de⁹ Benia-
m⁹ nunc ad illud qđ ait psalm⁹ Dñs
tegumentū tuū sup manū dexte tue
Manū ptatē dicit. vñ probam⁹ q̄a
⁊ man⁹ dei ptās dei dicta ē Nam dy-
abol⁹ qui tēptauit iob h̄ ait deo. mit-
te manū tuam et tange oīa q̄ habet
Quid ē mitte manū tuā. n̄ da ptatē.
Evidenti⁹ audi frater. ne forte car-

nali sensu adhuc cogites q̄a mēbris
distinct⁹ ē de⁹. audi euidenter qmō di-
catur man⁹ ptās Ayt qđā loco scrip-
tura. Mors et vita in maīb⁹ lingue
Novim⁹ linguas frustra quedā in ore
mouēt⁹ ⁊ pcutiēdo palatū et dentes
distinguūt sonos qb⁹ loqmur. Estē
dat⁹ in man⁹ lingue. Lingua g̃ nō ha-
bet man⁹ sed habet et man⁹. Que s̄
man⁹ lingue. Potestas lingue Quid
ē mors ⁊ vita in maīb⁹ lingue. Ex ore
tuo iustificaberis. ⁊ ex ore tuo p̄dep-
naberis Ergo si manus ptās. qđ est
man⁹ dextere. Nichil arbitror intel-
ligi cōgruēci⁹. n̄ vt intelligamus ma-
nū dextere ptatē q̄ tibi dedit deus
vt si velis donāte deo ad dexterā sis
Erunt enī impij oēs ad finistrā. erūt
autem oēs filij boni ad dexterā qui-
bus dicet⁹. veite bñdicti patris mei.
p̄cipite regnum qđ vobis paratū est
ab origine mūdi. Vt autem sis a dex-
tris. id est vt possis dei fili⁹ fieri. ptā-
tem accepisti Qm̄ potestatem. De
qua dicit apls iohānes. dedit eis ptā-
tē filios dei fieri. Vnde accepisti hāc
ptatē. Credentib⁹ inquit in noīe ei⁹
Si ergo credis. ipa tibi ptās data ē.
vt sis inter filios dei Esse autē inter fi-
lios dei hoc ē ad dexterā ptinē. Er-
go fides tua manus dexte tue. id est
ptās que tibi data ē vt sis int filios
dei. manus est dexte tue Sed qđ va-
let ipa potestas quā accepit homo.
n̄ dñs p̄teget. Ecce credidit. iā abū-
lat in fide. ifirm⁹ ē inter tēptaciones
agitatur inter molestias. inter carna-
les corrupciones. int suggestiones
cupiditatis. inter versucias et loq̄os
iimici Quid valet ergo q̄ habet ptā-
tē et credidit in xpm vt sit inter fili-
os dei. De hoī illi n̄ et ipsius fidem
dñs protegat. id ē vt nō te p̄mittat
tēptari supra quam potes ferre. si

cut dicit apl's. fidelis de⁹ q non vos
pmittet tēptari sup q̄ potestis ferre
Ergo ille q nō fuit tēptari sup q̄ pos
sum⁹ ferre. q̄uis iam fideles sim⁹. q̄
uis iā man⁹ dexte nre sit in nobis. te
git nos de⁹ sup manū dexte nre. Nō
nobis sufficit habē manū dexte. nisi
ille et ip̄am manū dexte protegat. Ec
ce hoc de tēpacionibus dixi. intēdite
quid sequit^r. **P**rotegat te dñs super
manū dexte tue. Dixi et qd arbitroz
recognouistis. Si enī non recogno
uissetis. et de scripturis nō recogno
uissetis. non vocibus vris intellcū
vrm michi significaretis. Ergo qz in
telleristis fr̄es. videte qd sequit^r. qre
ptegat dñs et sup manū dexte. id est
sup ipsam fidē in q̄ ptatē accepimus
eē filios dei. et eē ad dexterā. Quare
oportet. ptegat dñs. Propt̄ scādala
Vñ sunt scandala. De duob⁹ timen
da sunt scandala. q̄a et duo sūt p̄cepta
in quib⁹ tota lex pēdet et pphē. dilec
tio dei et p̄ri. Eccia ppter deū. i deo
p̄m⁹ diligit^r. de⁹ aut ppter deū. In
deo itelligit^r figurate dict⁹ sol i eccia
itelligit^r figurate dicta luna. Quisq̄s
potest errare ut aliud de dō credat q̄
oportet. nō credat p̄m et filium et
sp̄m sc̄m vñ⁹ esse substantie. decept⁹
ē versucia hēticoz. maxie arrianoz.
Si aliqd min⁹ in filio. aut minus in
sp̄u sancto q̄ in patre credidēit. pas
sus ē scādalu in deo. Quisq̄s rursus
putauerit ecciam in vna pte esse. et nō
eam cognouēit diffusam toto orbe
terrarū. et credidēit eis q̄ dicūt hic est
xp̄s et ecce illic. sicut modo audistis
cum euangelium legeretur. cum ille
totum orbē emerit quia tantū p̄e
cium dedit. ille tāq̄ in proximo scan
dalizatur. a luna vrit^r. Quisq̄s igitur
errat in ip̄a substantia veritatis a so
le vrit^r. et per diem vrit^r. q̄a in ip̄a sa

pia errat de qua dictū est. dies diei e
ructuat verbum. Unde dicit et apl's.
sp̄ualibus sp̄ualia cōpam⁹. Dies diei
eructuat verbum. sp̄ualibus sp̄ualia
cōparantes. Dies diei eructuat ver
bum. sapienciā loq̄mur inter perfec
tos. Quid est et nox nocti indicat sci
enciā. **P**aruul⁹ predicatur huilitas
xp̄i. et caro xp̄i. et crucifixio xp̄i. quia
ipsum est lac quod sufficit puulis et
ideo non relinquūtur in nocte puuli
quia lucet et luna eciam i nocte id ē
per carnem xp̄i predicatur eccia. q̄a
ip̄a caro xp̄i caput eccie ē. Quisq̄s
ibi non scandalizatur in ipsa eccia et
in carne xp̄i. a luna non vritur. Quis
quis scandalizatus non fuerit in ve
ritate illa incōmutabili et incōtami
nabili. non in isto sole quem nobiscū
vident musce et pecora. sed in illo so
le de quo dicunt ip̄i in fine. quid no
bis profuit supbia. et diuiciarū iac
tacio quid contulit nobis trāherūt
oia tāq̄ vmbra. et cū ista dixissent. q̄
iquiūt errauimus a via veritatis et
iusticie lumen non luxit nobis et sol
nō est ortus nobis. Nūquid nō iste
sol oibus ip̄is orit^r. illo instituente
de quo dictū est. qui facit solē suum
oriri sup bonos et malos. Ergo ali
um solē fecit deus qui orit^r sup bo
nos et malos. istum quem vident et
boni et mali. Ali⁹ est aut ille sol. non
scūs sed gemitus p̄ quē scā sunt oia.
vbi ē intelligentia incōmutabilis vi
tatis. De ipso dicunt imp̄i. et sol nō
ortus est nobis. Quisq̄s in ipsa sa
pia non errat. nō vritur a sole. Quis
quis in eccia. et in carne dñi et in hys.
que i nobis t̄paliter gesta sunt nō er
rat. nō vritur a luna. Vis aut homo
q̄uis iā crediderit in xp̄istū. aut ibi
errat. aut ibi. si nō in illo fit quod dic
tum est. dñs tegumentum tuum su

per manum dextere tue Ideo enim
cū dixisset dñs tegumentū tuum su-
per manū dextere tue. qñ quesisset il-
le et dixisset. iam ecce ē manus dexte-
mee. ia elegi credē in xpm. accepi ptā-
tem inter filios dei eē. qd ē quod dñs
tegumentū meum ē adhuc sup. id est
sup manū dextere mee: Sequitur **P**er
diem sol non vret te neq; luna p noc-
tē Ad hoc igit tegumentū tuum ē su-
per manū dexte tue. ut nō te vret sol
per diem. neq; luna p noctē Nam h
intelligite fratres qā figurate dictū ē
Etenim reuera solē visibilem sicogite-
mus: vrit per diē Nūquid luna vrit
per noctē Sed quid ē vstio Scāda-
lum Audi aplm dicentē Quis infir-
matur et ego nō infirmor: Quis scā-
dalizat et ego non vror: Per diē sol
nō vret te. neq; luna p noctē Quare:
Opia dñs custodiet te ab ōni malo.
Ab scādalis in sole. et ab scādalis i lu-
na. ab ōi malo te custodiat qui est te-
gumentū tuum sup manū dexte tue
q non dormit neq; dormitavit Et ad
quā rem: Quia in tēptatioib⁹ sum⁹
Dñs custodiet te ab ōi malo **C**usto-
diat aiām tuam dñs Ecia in ipsa aiā
Custodiet dñs introitū tuū et exitū
tuū. ex hoc nūc et vsq; in sc̄m Et non
qī corpus tuū. iam in corpe pempti
sunt mrtires. sed custodiet aiām tu-
am dñs. qā de aiā non cesserūt mrti-
res et seuebāt persecutores In cris-
tinā cui⁹ hodie natalicia celebrā⁹
seuebant in feinā diuitē et delicatā.
sed fortis erat. quia dñs tegumentū
eius sup manū dexte eius. ille qui eā
custodiebat. Hec enim frēs nūqd ē
qui i affrica ignorat: Clarissima ecia
fuit. nobilis gñe. habundās diuicijs.
sed hec oīa sinistra erant. sub capite
erant Veit inimic⁹ qui feriret caput
et sinistra illi obiecta ē que erat. sū ca-

pite Caput supra eāt dextera desup
conplectebat⁹ Quid potāt facē per-
secutor. qñis delicate feie: Erat qdē
illa et sexu infirma. et diuicijs forte lā-
guidior. et cōsuetudine corporali infir-
mior Sed qd ad tanta munimenta:
Quid ad illū sponsū mittentē sinis-
trā sū caput et dextera sua cōplecten-
tē: Qñ sic munita percutēt inimicus:
Et tamē percussit. sed in corp⁹ Quid
aut dicit psalm⁹ Custodiat dñs aiā;
tuam Alia non cessit. corp⁹ pculsum
est. et corp⁹ ad tps pculsum ē. nam in
fine resurrectur⁹ est. qā et ipse qui dig-
nat⁹ est esse caput ecciē. p̄buit corp⁹
suū ad tps percutiēdū Sed carnē su-
am ille triduo resuscitauit carnē nos-
trā in fine resuscitatur⁹ est Ideo sus-
citātū est caput. q attendet corpus et
non deficeret Custodiat aiām tuam
dñs. ipa non cedat. ipa non frangat⁹
scandalis in psecutionib⁹ in tribula-
tionib⁹. ipa nō cedat deficiēdo sicut
dñs dicit. nolite timere eos q corp⁹
occidūt. aiām aut nō possunt occidē
sed eū timete qui habet ptatē corp⁹
et aiām occidere in gehēnam ignis.
Hanc g aiām tuā custodiat dñs. ne
cedas psuasori malo. ne cedas pro-
mittenti falsa. ne cedas minanti tpa-
lia Et custodiat aiām tuā dñs. et deū
custodiat dñs introitū tuum et exitū
tuū ex hoc et vsq; in sc̄m Nam intro-
itū tuum ad tps attende Custodiat
dñs introitū tuū et exitum tuū ex h
et vsq; in sc̄m Exitum idē custodiat
Quid est introitū quid ē exitū: Qñ
temptamur. intram⁹. qñ vicim⁹ tēp-
tationē. eximus Audi introitū. audi
exitum: Vasa figuli pbat fornar aut
scriptura. et hoīes iust os temptacio
tribulacionis Si sic sunt hoīes iusti
qmō vasa figuli. necesse est ut vasa fi-
guli itrent Et non qñ intrant. iam se

curus est figul⁹: s; cum exierint Do-
minus aut secur⁹ est q; nouit q; sunt
ei⁹: et nouit qui in fornace nō crepēt
Illi aut non crepant q; nō habent vē-
tum supbie Humilitas ergo custodit
in omi tēptatione q; a pualle plo-
rationis ascendimus cātantes canti-
cum gduum et custodit dñs introitū
vt salui intrem⁹ Sana fide sim⁹ quā
do accedit temptatio: et custodit exi-
tum ex hoc nūc et vsq; in seculū Cum
enim exierim⁹ ab omni temptatioe
iam in eternū nulla nos tēptatio ter-
rebit. nulla pcupiā saltim sollicitabit
Audi aplm idipm cōmemorantē qd
paulo añ pmemorauit: fidelis deus q;
nō pmittat vos temptari supra qm
potestis ferre Ecce introit⁹ tu⁹ cus-
toditur: qm non tibi finit deus accide-
re temptationem quā nō potes fer-
re Introitum tuū custodit: videte si
custodit exitum Sed faciat inqt; cu;
temptatione etiā exitum vt possitis
sustinere Nūquid nō possum⁹ nos
frēs interpretari aliter q; ipa vba apos-
toli docuerūt: Custodite g; vos sed
non a vobis: q; dñs tegumentū qui
custodit. q; nec dormitat nec dormit
Semel dormiuit p nobis: surrexit
iam non dormiet Nemo de se presu-
mat de cōualle plorationis ascendi-
mus nō remaneam⁹ in via Brad⁹ in
via restant: nō debemus pigri rema-
nere nō debemus superbi cadere Di-
cam⁹ deo nō moueatur pes nr: non
dormiat qui custodit nos In nrā po-
testate est deo donāte si eum nobis
faciam⁹ custodē. qui nō dormit neq;
dormitat qui custodit isrl Quē isra-
hel: Videntem deum Ita erit auxili-
um tuum a dño. ita erit tegumentū
tuū sup manum dextere tue: ita cus-
toditur introit⁹ tuus et exit⁹ tu⁹ ex
hoc et vsq; in scfm Nam si de te pre-

sumpsieris: mot⁹ ē pes tuus Si mo-
tus ē pes tu⁹. iam putas te in aliquo
gradu eē: Unde cadis si superbus es
q; humilis in pualle plorationis dicit
ne des ad mouendū pedes meū Et si
brevis psalm⁹ est: lōga tñ tractatio
et longus sermo Putate frēs q; per
natalem brē cristine inuitavi vos: et
imoderatioz sui in cōuiuio pducen-
do Nōne posset hoc nobis fieri si q;
vos militaris inuitaret et ad mēsam
sine mensura bibere cogeret: Liceat
nobis hoc facere in sermone diuino
vt inebriemini et faciemini quēadmo-
dum et dñs pluuia sua tpali dignat⁹
est terrā irrigare: vt cū maiore gau-
dio nos nō fineret ire ad locū marti-
rum sicut hesternodie pmiseram⁹.
Illi em martires sine labore hic sunt
nobiscum
Explicit ps c. xx⁹ Incipit c. vicefim⁹
primus

Sicut amor imundus inflā-
mat aiām. et ad terrena cō-
cupiscenda et peritura sectā-
da vocat. et in yma pcpitat atq; in p-
funda dimergit sic amor scūs ad sup-
na eleuat et ad eterna inflāmat et ad
ea que non transeūt neq; moriuntur
excitat aiām: et de pfundo inferni le-
uat ad celum Habet tñ omnis amor
vini suam: nec pōt vacare amor in aiā
amantis. nec ē ducat Sed vis nos
se qualis amor sit: Vide quo ducat.
Nō ergo monemus vt nil ametis s;
monem⁹ ne mūdum ametis vt eum
q; fecit mūdū libere ametis Obliga-
ta em anima amore freno quasi vis-
cum habet in pennis. volare nō po-
test: mūdāta vero ab affectib; sordi-
dissimis seculi tanqm extensis pēnis
et duab; alis resolutis ab omni impe-
dimēto. id est duob; preceptis dilec-
tionis dei et primi volat Quo nō ad

deum ascendēs volando .qui ascen-
dit amando : Qd̄ aūq̄m possit gemit
in terra . si iā inest ei volandi desideri-
um ⁊ dicit . quis dabit michi pennas
sicut colūbe ⁊ volabo ⁊ requiescam :
Quo aut̄ volauit nisi de medijs scan-
dalis vbi gemitabat eciā iste cuius hec
vox est quā p̄memorauī : De medijs
ergo scandalis a p̄mixtione malorū
hōim a palea quibz grana p̄mixta sūt
volare vult : vbi nō paciatur cōiunc-
tionem ⁊ societatem iniqui alieꝝ sed
vivat in scā societate angelorū ciuiū
ī eterna iherl̄m Ideo psalm⁹ iste quē
hodie suscepim⁹ tractandū sanctita-
ti vestre ip̄am iherusalem desiderat .
id ē iste qui ascendit in h̄ psalmo Est
enim canticū graduum qd̄ sepe dixi-
mus caritati vestre : qz nō sunt gra-
dus isti descendentiū sed ascendentū
Ascendere ergo vult iste et quo vult
ascendere nisi ad celū : Quid est in ce-
lo : Verū ideo vult ascendere vt sit cū
sole ⁊ luna ⁊ stellis : Absit Sed ē in ce-
lo eterna iherl̄m vbi sunt ciues nostri
angeli : ab ip̄is ciuibz nostris pegri-
namur in terra In pegrinatione sus-
piramus : in ciuitate gaudebim⁹ In-
uenim⁹ aut̄ et socios in ista pegrina-
tione qui iā viderūt ip̄am ciuitatem
⁊ inuitant nos vt curram⁹ ad illā Ad
hos gaudet iste q̄ ⁊ dicit **¶** Plac̄.

Iocūdatus sum in h̄is q̄ dix-
erunt m̄ . in domū dñi ibimus
Gr̄es veniat in mentem caritati ves-
tre . si qua forte festiuitas martirum
⁊ locus aliquis scūs noiāt⁹ quo cer-
to die turbe p̄fluunt ad celebrandam
solēpnitatem ille turbe quō se exsus-
citant . quō se hortātur ⁊ dicūt eam⁹
eam⁹ Et querūt quo eam⁹ : Et dicit⁹
ad illum locū ad sanctū locū Inuicē
sibi loquūtur et tanq̄m incensi singil-
latim faciunt vnā flāmam ⁊ ip̄a vna

flāma scā ex colloctione sese accen-
dentium rapit illos ad locū sanctum
et cogita⁹ sancta sanctificat eos Si
ergo ad locū tp̄alem sic rapit amor
sanct⁹ : qualis amor debet ēē qui cō-
cordes rapit in celū : ⁊ dicētes sibi in
domū dñi ibimus : Ergo curramus
curram⁹ : qz in domū domini ibim⁹
Curram⁹ ⁊ nō fatigemur : qz illuc p̄-
ueniem⁹ vbi non lassabimur Curra-
mus in domū dñi : iocūdatur aīa nos-
tra in h̄is qui ea nobis dicūt Qui ei
ea nobis dicunt . p̄iores viderūt ip̄-
sam patriam de longinquo claman-
tes ad posteriores : in domū domini
ibim⁹ ābulate currite Viderūt illam
apostoli : ⁊ dixerunt nobis currite ā-
bulate sequimini in domū dñi ibim⁹
Et quid dicit vnusquisqz nostrū : Io-
cūdatus sum in h̄is q̄ dixerūt michi
in domū domini ibim⁹ Iocūdatus
sum in p̄phetis : iocūdatus sum in a-
postolis Des̄ em̄ isti dixerūt nobis
in domū dñi ibim⁹ **¶** Stantes erant
pedes nostri in atr̄is iherusalē Ecce
habes domū dñi : si q̄rebas qd̄ sit do-
mus dñi In illa domo dñi laudatur
qui cōdidit domū : ip̄e ⁊ delicie omni-
um habitātū in domo ip̄e sola spes
hic ⁊ res ibi Ergo q̄ currūt qd̄ debent
cogitare : Quasi ibi iam sint ⁊ ibi stēt
Magnū ē em̄ ibi stare inter āgelos
⁊ non deficere Qui em̄ in lapsus est
in veritate nō stetit Quicūqz nō sunt
lapsi . in veritate stant : ⁊ ille stat qui
deo fruitur Qui aut̄ se frui voluerit
cadit Quis at̄ se frui vult : Qui super-
bus est Ideo ille qui semp stare vo-
lebat in atr̄is iherl̄m in lumine tuo in-
quit videbim⁹ lumen . non in lumine
meo . ⁊ apud te inquit fons vite non
apud me Et qd̄ adiecit : Nō vēiat in
pes supbie : ⁊ man⁹ pccōrum nō mo-
ueat me Ibi ceciderūt oēs qui op̄an

tur iniquitatem: expulsi sunt nec potuerunt stare. Si ergo illi non potuerunt stare quia superbi fuerunt: humiliter ascende ut dicas: stantes erant pedes nostri in atrijs iherusalem. Cogita qualis ibi futurus sis: et quis adhuc in via sis habet tibi pone ante oculos quasi ibi stes. quasi iam inter angelos indeficiens gaudeas. et fiat in te quod dictum est beati qui habitant in tua domo in secula seculorum laudabunt te. Stantes erant pedes nostri in atrijs iherusalem. Cuius iherusalem. Solet enim dici et ista iherusalem. Sed ista iherusalem umbra est illius. Et quod magnum est stare in ista iherusalem: quoniam ista iherusalem stare non potuit. quoniam in ruinam perversa est. Hoc ergo per magno spiritus sanctus ex inflammato corde amantis huius eloquitur quia dicit stantes erant pedes nostri in atrijs iherusalem. Mone illa est iherusalem cui dixit dominus. iherusalem iherusalem que interficis prophetas et lapides missos ad te. Quid magnum ergo iste concupiscebat stare inter illos qui inficiebant prophetas et lapidabant missos ad se. Absit ut de ista iherusalem sic cogitet qui sic amat. qui sic ardet: qui sic vult pervenire ad illam iherusalem matrem nostram de qua dicit apostolus eterna in celis. Audi postremo. noli mihi credere audi quid sequitur et quam iherusalem designet mentibus nostris. Cum enim dixisset stantes erant pedes nostri in atrijs iherusalem: quasi diceretur illi de qua iherusalem loquaris. Absceit statim. **T**he iherusalem que edificatur ut civitas. Fratres quoniam dicebat ista david: perfecta erat illa civitas non edificabatur. Nescio quam ergo civitatem dicit quoniam modo edificatur: ad quam currunt in fide lapides vivi de quibus dicit petrus et vos tamquam lapides vivi coedificamini in domum spiritalem id est templum sanctum dei. Quid est lapides vivi coedificamini. Vivis

si credis. Si autem credis efficeris templum dei: quia dicit apostolus paulus templum enim dei sanctum est quod estis vos. Ipsa ergo modo civitas edificatur: precipiuntur de montibus lapides per manus predicantium veritatem conquadantur ut intrent in structuram sempiternam. Adhuc multi lapides in manibus artificis sunt: non cadunt de manibus artificis ut possint perfecti coedificari in structuram templi. Est ergo ista iherusalem que edificatur ut civitas. Fundamentum ipsius christus est dicit apostolus paulus fundamentum aliud nemo potest ponere preter id quod positum est quod est christus ihesus. Fundamentum quoniam ponitur in terra. desuper edificantur pietas: et ponendus pietas ad ymum tendit. quia in ymo positum est fundamentum. Si autem fundamentum nostrum in celo est: ad celum edificamur. Corpora edificaverunt istam in structuram quam videt apostolus surrexisse huius basilice: et quia corpora edificaverunt fundamentum in ymo posuerunt. Quia vero spiritualiter edificamur: fundamentum nostrum in summo positum est. Illuc ergo curramus ubi edificemur quia de ipsa iherusalem dictum est stantes erant pedes nostri in atrijs iherusalem. Sed quam iherusalem. Iherusalem que edificatur ut civitas. Darus dixit ut ostenderet iherusalem. quia dixit ut civitas edificatur: adhuc potest illa corporalis intelligi. Quid si ei existat aliquis et dicat. iam quidem cum ista dicerentur temporibus david et ista canerentur erat civitas illa perfecta. Sed videbat in spiritu ruituram et iterum edificandam. Expugnata est enim illa civitas et factus est transitus in babiloniam populi captivati et decessit ista in scripturis transmigrationis in babiloniam. et propheta vidit iheremias post septuaginta annos captivitatis edificari posse illam civitatem quam destructa erat a debellantibus

Sorte ait aliq̃s Hoc videbat dauid
in spū ruituram ciuitatē iherusalem
a debellantibz ⁊ iterū posse post sep-
tuagita ānos edificari: ⁊ iō dixit ihe-
rusalem q̃ edificatur vt ciuitas Noli
ergo putare illā ciuitatē eē dictā que
cōstat ex sanctis tanq̃ ex lapidibus
vius Quid sequitur vt tollat totam
dubitationem: Ait em̃ Stātes erant
pedes nostri in atr̃is iherusalē Sed
quā dico iherlm: Non istam inq̃t quā
videtis stare corporeis parietibz e-
rectam: nō sed iherusalem q̃ edifica-
tur vt ciuitas Quare nō ciuitas s; vt
ciuitas. nisi qz ista structura parietū
q̃ erat in iherusalem visibilis ciuitas
erat. sicut pp̃e dicitur ab omnibus
ciuitas: Illa aut̃ edificatur tāq̃ ciui-
tas qz ⁊ illi qui eam intrāt viui tanq̃
lapides sunt: non em̃ vere lapides s;.
Sicut illi vt lapides nō lapides sic il-
la vt ciuitas nō ciuitas qz dixit edifi-
catur Nō mine q̃ppe edificij structu-
ram pp̃agēqz corp̃m atqz parietum
voluit intelligi. nā ciuitas pp̃e in o-
nibus habitātibz intelligitur. sed ma-
nifestauit nobis ciuitatē se vrbē dix-
isse. qz dixit edificatur: ⁊ qz edificij
spūale similitudinem habet quādam
ad edificium corp̃ale. iō edificat̃ vt
ciuitas Sed dicat qd̃ seq̃tur. auferat
omnem dubitationē: qz nō carnali-
ter debem⁹ accipere. iherlm que edifi-
catur vt ciuitas **Q**uius pticipatio
ei⁹ in idipm Jam mō fr̃es quisqz eri-
git aciem mentis. q̃squis deponit ca-
liginem carnis. q̃squis mūdāt oculū
cordis: eleuet et videat quid est idip-
sum Idipm quomodo dicā n̄ idipm:
Fr̃es si potest; intelligite idipm Nā
⁊ ego qcquid aliud dixerō nō dico id-
ipm Conemur tñ quibusdam vicini-
tatibz ṽbox ⁊ significationum pdu-
cere aciem mentis pducere infirmi-

tatem mētis ad cogitandū idipsum
Quid est idipm: Qd̃ semp eodē mo-
do est: qd̃ non mō aliud ⁊ mō aliud ē
Quid ē ergo idipm n̄ qd̃ est: Quid ē
qd̃ est: Qd̃ eternum est Nam qd̃ sp̃-
aliter atqz aliter est: nō est qz nō ma-
net Nō omnino nō est: sed non sum-
me est Et quid est qd̃ est nisi ille q̃ qñ
mittebat moysen dixit illi ego sum q̃
sum: Quid est hoc nisi ille cui cū dice-
ret famulus ei⁹ ecce mittis me. si dix-
erit ppl̃s quis te misit qd̃ dicā ei no-
men suum noluit aliud dicere q̃ ego
sum q̃ sum: Et adiecit ⁊ ait Dices ita
qz filijs isrl̃: q̃ est misit me ad vos Ec-
ce idipm ego sum qui sum qui est mi-
sit me ad vos Nō potes cape multū
est intelligere multū est apprehende-
re: retine qd̃ pro te factus ē quē non
possis cape Ketine carnem xp̃i i quā
leueris egrotus ⁊ a vulneribz latro-
num semiuu⁹ relictus: vt ad stabu-
lum pducereris ⁊ ibi sanareris Ergo
curram⁹ ad domū dñi et pueniamus
ad ciuitatem vbi stent pedes n̄i i ciui-
tatem q̃ edificatur vt ciuitas cui⁹ p-
ticipatio ei⁹ in idipm Quid em̃ debet
tenere: Qd̃ pro te factus est xp̃s: qz
ip̃e xp̃us est ⁊ ip̃e cristus recte intel-
ligitur ego sum qui sum. quō ē infor-
ma dei vbi non rapinam arbitratus
est esse equalis deo ibi ē idipm Ut at-
tu efficiaris pticeps in idipm factus
est ip̃e prior pticeps tui: ⁊ vbum ca-
ro factum est vt caro pticipet vbum
Quia vō qd̃ verbum caro factus est
⁊ habitauit in nobis ex semine venit
abraham pmissum est aut̃ abrahe ⁊
ysaac ⁊ iacob qd̃ ex semine eorū bñdi-
cerentur omnes gentes ⁊ in viderem⁹
eccām toto orbe diffusam Loquitur
ad infirmos deus Infirmitatē cor-
dis quesuit cū diceret ego sum q̃ suz
firmitatem cordis quesuit et aciem

cōtemplationis erectā cum dixit qui
est misit me ad vos Sed nōdum ha
bes forte cōtemplationem : noli de
ficere noli despare : qui est voluit eē
homo vt tu es : et iō secut⁹ ait moyfi
quasi expauescenti nomē Qd nomē?
Qd est est Et dixit inqt dñs ad moy
sen ego sum de⁹ abrahā et deus ysaac
et deus iacob : hoc michi nomē est in
eternum ¶ Noli de te desperare qz dixi
ego sum qui sum et q est misit me ad
vos : qz tu mō fluctuas et mutabilita
te rerum et varietate mortalitat⁹ hu
mane. p̄cipere non potes qd est idip
sum Ego descendo qz tu venire non
potes : ego sum de⁹ abraham et de⁹
ysaac et deus iacob ¶ In semine abra
ham spera aliquid : vt cōfirmari pos
sis ad vidēdū qui venit ad te in semi
ne abrahe Ergo hoc ē idipm de quo
dictum est mutabis ea et mutabūtur
tu aut idem ipe es et anni tui nō defi
cient Ecce idipm cui⁹ anni nō defici
ent Frēs : nonne anni nostri cotidie
deficiūt . nec stant omniū : ¶ Nam et
qui venerūt iā non sunt : et qui futuri
sunt nōdum sunt ¶ Illi defecerūt et
illi defecturi venturi sunt ¶ In h ergo
ipō vno die frēs ecce mō loquimur
in momento est . p̄terite hore transie
runt . future nōdum venerūt et cū ve
nerint et ipe trāsibūt et deficient Qui
sunt anni qui nō deficiunt nisi q stāt?
Si ergo ibi anni stant . et ipi anni qui
stant vnus ann⁹ est . et ipe vnus an
nus qui stat vnus dies ē . qz ipe vn⁹
dies nec ortum habet nec occasus . nō
inchoatur ab hesterno nec excludit⁹
a crastino : s; stat semp ille dies et qd
vis vocas illuz diem . si vis anni st . si
vis dies est : qd cūqz cogitaueris stat
tū ipi⁹ stabilitatis p̄cipat illa ciui
tas cui⁹ p̄cipatio est in idipm . me
rito ergo qz illius stabilitatis fit p̄ti

ceps dicit ille qui illuc currit stantes
erant pedes nri in atrijs ihrlm Om
nia enim ibi stant vt nichil trāsit Dis
et tu ibi stare et nō transire : Illuc cur
re : idipm nemo habet ex se Intendi
te frēs corp⁹ habet . nō est idipm qz
non in se stat ¶ Mutatur p̄ etates mu
tatur per mutationes locoꝝ ac tpm
mutatur p̄ morbos et defect⁹ carna
les ¶ Non ergo in se stant corpa celest
ia nō in se stant hnt quasdā mutati
ones suas et si occultas : certe de loc⁹
in loca mutātur Ascendunt ab orien
te in occidentem : et rursus circueunt
ad orientē ¶ Non ergo stant : nō sunt
idipm ¶ Aliā humana nec ipa stat Quā
tis em̄ mutationibz et cogitationibz
variatur quātis voluptatibz imuta
tur quātis cupiditatibz diuisatur atqz
distenditur ¶ Adens ipa hominis que
dicitur rationalis mutabilis est non
est idipm . mō vult . mō non vult mō
scit mō nescit modo meminit modo
obliuiscitur Ergo idipm nemo habz
ex se Qui voluit ex se habere idipm vt
quasi ipe sibi eēt idipm : lapsus ē Ce
cidit angelus et factus est dyabolus :
p̄pinauit homini superbiam . deiecit
secum inuidentia eum q stabat ¶ Isti
sibi voluerunt idipm esse . sibi p̄inci
pari : sibi dominari voluerunt ¶ No
luerunt habere vere dominum q ve
re est idipm : cui dictum est mutabis
ea et mutabuntur tu aut idem ipe es
¶ Nam ergo post tantum languorem
post tātos morbos . difficultates la
bores redeat anima humiliata ad id
ipm : et sit in illa ciuitate cui⁹ partici
patio ei⁹ in idipm ¶ Illuc enim as
cenderunt tribus Querebam⁹ enim
quo ascēdat qui cecidit : quia dixim⁹
ascendentis hominis vox est ascen
dentis ecclesie Putamus ne quo as
cendit . quo it . quo erigitur : Illuc as
rr ij

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

cenderunt inquit tribus Duo ascen-
derunt tribz: In ciuitatem: cui⁹ p^{ri}ci-
patio ei⁹ in idipm Ergo illuc ascendi-
tur in iherusalem Homo aut qui des-
cendebat de iherusalem in iherico in-
cidit in latrones Si nō descenderet
et non incideret in latrones Quia ve-
ro descendendo incidit in latrones:
ascendendo veniat ad angelos Ascē-
dat ergo quia ascenderunt tribz Sz
quid sunt tribus multi nouerū: mul-
ti non nouerūt Sz et nos qui nouim⁹
descendamus ad illos qui non noue-
runt tribus: vt nobiscum ascendant
quo ascenderunt tribz Tribz alio no-
mine dici p^{oss}nt curie: sed non proprie
Itaqz tribus vno nomine alio pprie
dici non possunt: sed vicino dicatur
curie Nam pprie si dixerim⁹ curias
non intelliguntur nisi curie q̄ sunt in
ciuitatibz singulis singule. vñ curia-
les et decuriones id est qd̄ sint i curia
vel de curia: et nostis qz tales curias
singulas habēt singule citates Sūt
autem vel erant aliqñ in istis quoqz
ciuitatibus curie etiam populoz: et
vna ciuitas multas curias habet si-
cut roma triginta quinqz curias ha-
bet populi Hec dicuntur tribz: has
populus israhel duoz⁹ im habebat
icdm̄ filios iacob duce cim. tribus
erat. populus erat: sed erant ibi ma-
li erant ibi boni Qm̄ enim male tri-
bus que crucifixerunt dñm: q̄ bone
tribus que cognouerunt dñm Ille q̄
tribus que crucifixerunt dñm: tribz
sunt dyaboli Cum ergo hic diceret il-
luc em̄ ascenderunt tribus: ne dñes
tribus intelligeres addidit tribz do-
mini Quid ē tribz domini: Que cog-
nouerunt dñm Ex ip̄is enim duode-
cim tribubz malis. erant ibi boni De
bonis tribubz que cognouerūt fabri-
cationem ciuitatis: et ip̄a erant gra-

na inter illas tribus que inter paleas
cōmixta sunt Ascendunt aut nō cum
paleis: sz tribus purgate: electe qua-
si tribz domini Illuc ascenderūt tri-
bus domini Quid est tribz domini:
Testimonium isrl̄ Hoc quid sit fra-
tres audite Testimonium israhel. id
ē in quibz cognoscatur qz est v̄e isra-
hel Quid est enim israhel: Interpre-
ratio nominis ei⁹ dicta est iam: et se-
pe dicatur Forte enim et si recēs dic-
ta est. excidit: dicendo nos faciamus
vt non excidat etiam eis qui legere n̄
nouerunt aut noluerunt nos huius
codex ip̄orum Isrl̄ v̄idens deum in-
terpretatur: ymmo diligētius discul-
so verbo sic interpretatur isrl̄ est vi-
dens Vtrumqz est videns deū qz ho-
mo in se non est: mutatur enim et v̄-
titur si non p̄cipiet ei⁹ qui est idipm
Tunc est qñ videt deum Tunc enim
est quando videt eum qui est: et ridē-
do eum qui ē fit et ip̄e pro modo suo
vt fit Ergo ip̄e est israhel: israhel est
videns deum Sup̄bus ergo nō est
israhel quia non est p̄cipatio ei⁹ in
idipm: qz ip̄e sibi vult eē idipm Qui
sibi vult esse principium non est isrl̄
Om̄is ergo israhel non est fict⁹ qz
om̄is superbz necē est vt fictus sit.
Hoc dico fratres necesse est vt om̄-
nis superbus velit videri qd̄ non est
aliter non p̄t Et fr̄es mei vtinam sic
vellet superbus videri qd̄ non est vt
vellet videri verbi causa coraula cui
coraula non esset. cito enim p̄bare-
tur et dicere ei tanta videam⁹ vtruz
coraula sis: cum non posset. inueni-
retur falso se videri voluisse qd̄ non
erat Dixit se eloquētem: diceretur ei
loq̄re et p̄ba Si locut⁹ fuerit inueni-
tur nō hoc eē qd̄ p̄fessus est Sup̄bz
qd̄ peius est iustū se vult videri cum
nō sit et qz iusticiā intelligere difficile

est. difficile ē sup̄bos agnoscere. Vo-
lunt ergo sup̄bi videri qđ non sūt: nō sūt
est p̄cipatio eorū in idip̄m nō p̄tinēz
ad isrl̄ qui est videns deū. Quis ḡ p̄-
tinet ad isrl̄? Qui est p̄ticeps in idip̄z
Qui ē qui p̄ticipat in idip̄m? Qui cō-
fiteatur se non eē qđ deus est: et ab illo
habere qđ bonum p̄t habere. a se autē
nō esse nisi peccatū. ab illo sibi eē ius-
ticiam: talis est in quo dolus nō ē. Et
dñs videns nathanaelē quid ait? Ec-
ce de israhelita in quo dolus nō ē. Si
ergo verus israhelita in quo dolus nō
est. tribz ille ascendunt ad iherl̄m in q̄-
bus dolus nō est: et ip̄e sunt testimo-
nium isrl̄. id est p̄ illas agnoscit: q̄e
rant grana iter illā paleam. q̄n area
cuz videretur tota palea putabatur.
Erant ergo ibi grana. sed cū ascen-
derint in sublimitate illa splendoris
cū fuerit area ventilata tūc erit testi-
monium isrl̄: tūc dicent oēs mali v̄e
q̄ erant ibi iusti inter malos q̄n nob̄
omnes mali videbātur: et q̄les nos era-
mus tales oēs putabam? Testimoni-
um israhel. Quo ascendūt? Quare as-
cendunt? Ad p̄fitendū nōi tuo do-
mine Magnificenti? dici nō p̄t. Si-
cut superbia p̄sumit: sic humilitas
p̄fitetur. Quō ergo p̄sumptor est qui
vult videri qđ non est: sic p̄fessor ē q̄
vult videri qđ est ip̄e: et amat qđ est il-
le. Ad hoc ergo ascendunt israhelite i
quibz dolus nō est q̄ sunt vere isra-
helite: q̄ in ip̄is ē testimoniū isrl̄. Ad h̄
ascendunt ad cōfitendū nomini tuo
dñe. **Q**uoniam ibi sederunt sedes in iudi-
cio. Mirum enigma: mira questio
o si nō intelligat. Sedes dicit q̄s gre-
ci thronos appellant. Thronos gre-
ci sellas dicūt tanq̄ honorabiles. Er-
go fr̄es mei nō est mirū. si sedeāt ho-
mines in sedibz in sellis. Ut autē ip̄e se-
des sedeant quō possum? intelligere?

Tanq̄m si dicat aliquis. sedeant hic ca-
thedre. a sedeāt h̄ selle. In sella sedet
in sedibus sedetur in cathedris iede-
tur nō ip̄e sedes sedent. Quid ē ergo
hoc q̄m ibi sederunt sedes in iudiciū?
Certe soletis audire dō dicente celū
in throno est. terra at scabellū pedū
meorū. Latine at totū sic dicitur celū
michi sedes est. Qui sunt isti nō iusti?
Qui sunt celi nisi iusti? Qui celum ip̄
si celi q̄ que eccl̄a ip̄e eccl̄a: sic sunt ml̄
te vt vna sit. Sic ḡ et iusti. Ita sūt iusti
celū. vt celi sint: in ip̄is autē sedet deus
et de ip̄is iudicat deus. Et nō sine cau-
sa dictum est celi enarrant gl̄am dei.
Apostoli em̄ facti sunt celū. Vñ facti
sunt celū? Quia iustificati. Quō pec-
cator factus est terra cui dictū ē ter-
ra es et in terrā ibis: sic iustificati fac-
ti sunt celum. Portauerūt deū: et de
ip̄is deus choruscabat miracula. tona-
bat terrores. pluebat consolationes.
Erant ergo illi celū: et enarrabāt glo-
riam dei. Nam vt nouerit ip̄os dic-
tos celum: ibi ait in ip̄o psalmo in o-
nem terram exiuit sonus eorū. et in fi-
nes orbis terre v̄ba eorū. Queris q̄-
rum: et inuenies celorū. Si ergo celū
sedes dei apostoli autē celū: et ip̄i fac-
ti sunt sedes dei ip̄i sunt throni dei. Dic-
tum est alio loco: anima iusti thro-
nus sapiētie. Magna res magna dic-
ta est throno sapiē aiā iusti. id ē in a-
nima iusti sedet sapiētia tanq̄m in sel-
la sua tanq̄m in throno suo et in iudi-
cat q̄cquid iudicat. Ergo erāt throni
sapiētie: et iō dixit illis dñs. sedebi-
tis super duodecim thronos iudicā-
tes duodecim tribz isrl̄. Sic et ip̄i se-
debunt super duodecim sedes: et ip̄i
sunt sedes dei. De illis quippe dictū
est ibi enim sederūt sedes quoniam
ibi sedebunt sedes. Qui sederunt se-
des et qui sunt sedes: De quibus dic-

rr iij

tum est aīa iusti sedes sapientie Qui
sunt sedes: Celi Qui sunt celi: Celuz
Quid est celū: De quo dicit dñs celū
michi sedes est Et ipi iusti sunt sedes
z habent sedes: et in illa iherusalē se-
debunt sedes Ad quam rem: Si iu-
diciū Sedebitis inquit sup duode-
cim sedes. o vos sedes: iudicātes du-
odecim tribus isrl Quos iudicātes:
Infra q̄ sunt in terra Qui iudicabūt:
Qui facti sunt celum Illi autem q̄ iu-
dicabuntur in duas ptes diuidentur
vna ad dexteram altera ad sinistram
erit Iudicabūt cum cristo sancti: ve-
niet enim in iudiciū cū senioribus
populi ait psayas Alij sunt ergo qui
cum illo iudicabunt. alij qui ab illo iu-
dicabuntur. z ab illis qui cū eo iudi-
cabunt Diuidentur ergo isti in duas
ptes. vna ponetur ad dexterā. cui e-
numerabuntur elemosine q̄s fecerūt:
Alia ponetur ad sinistrā. cui enume-
rabitur crudelitas z sterilitas mise-
ricordie Et illis ad dexteram cōstitu-
tis dicetur: vēite bñdicti patris mei
pcipite regnum qđ vobis paratū ē
ab origine mūdi Quare? Esuriui in-
quit z dedistis michi manducare Et
illi. quādo te vidim? esurientem? Et
ille: cum vni ex minimis meis fecist?
michi fecistis Ergo quid ē frēs? Illi
iudicabunt de quibz dictum est. vt fi-
ant amici de māmōna iniquitat: vt
z ipi inquit recipiūt vos in eterna ta-
bernacula Sancti sedebunt cum do-
mino attendē q̄ fecerunt misericordi-
am z assument illos sepatos in dex-
teram i regnum celoz: et ipa est pax
iherlm Que est pax iherusalem? Ut o-
pera misericordie corporalia iungā-
tur operibz p̄dicationis spiritalibz:
z fiat pax dando z accipiendo Ait ei
apostolus. qui rationē dati z accep-
ti dixit eē istas elemofinas Ait ergo

si nos vobis spūalia seminam? m̄g-
num ē si vestra carnalia metamus:
Et de ipa re ait alio loco: qui multū
nō habūdauit. z qui modicū non de-
fuit illi Quare qui multum non ha-
bundauit? Quia qđ plus habebat de-
dit indigenti Et quid ē qui modicum
non defuit illi? Quia accepit ab illo q̄
habundauit: vt fiat inquit equalitas
Ipa est pax de qua dicitur. fiat pax i
v̄tute tua Namq; cum dixisset. quo-
niam ibi sederunt sedes in iudicio se-
des super domū dauid. id est sup fa-
miliam cristi cui dederunt in tempo-
re cibaria: statim tanq̄m ipis sedibz
ait **I**nterrogate que ad pacē sunt
iherusalem O vos sedes qui iā sede-
tis vt iudicetis. z facti estis sedes do-
mini iudicantis. qm̄ qui iudicant in-
terrogant. qui iudicantur interro-
gantur: interrogate inq̄t que sunt ad
pacem iherusalem Interrogādo qđ
inueniet? Alios fecisse miām: alios n̄
fecisse Quos inueniet fecisse miseri-
cordiam ipos vocabunt ad iherusa-
lem: qz ipa sunt ad pacem iherusalem
Dilectio fortis res frēs: dilectio for-
tis res Multis videre q̄ sit fortis di-
lectio? Quisquis per aliquam neces-
sitatem non potuerit implere qđ iu-
bet deus: amet illum qui implet z in
illo implet Intendat caritas vestra.
verbi gracia. vxorem habet quam di-
mittere non potest oportet vt obtē-
peret ap̄lo dicenti. vxori vir debetūz
reddat: z alligatus es vxori. ne que-
sieris solutionem Veniet in mētē
qz melior est vita illa de qua dicit idē
ap̄ls. vellem omnes esse sicut meip̄s.
Attendit eos qui hoc fecerūt: amat
eos z in ipis implet qđ in se non po-
test Fortis res est dilectio. ipa sit v̄-
tus nostra: qz si in illa nō fuerimus
nichil prodest q̄cquid aliud habueri

mus Silinguis hōim loquar inqt ⁊
angelorū caritatem aut nō habeam:
fact⁹ sum q̄si eramentum sonās aut
cymbalū tinnies Adūgit aliud mag
num. qđ si distribuerō omnes sbam
meā ⁊ si tradiderō corp⁹ meū vt ar
deam caritatem at nō habeam nichil
m̄ prodest Si aut fit sola caritas q̄ nō
inueniat qđ distribuat paupibz. dili
gat. solum calicē aque frigide det: tā
tum illi imputabitur quātum zacheo
qđ dimidiū patrimonij donauit pau
peribus Quare hoc? Ille tā modicū
dedit ille tam multū dedit. ⁊ tantum
illi imputabitur: Tātum plane Im
par em̄ facultas: sed nō imp caritas
Illi ergo interrogant. vos cogitate
quid estis Nam ecce dictū est nobis
in domū dñi ibimus Hocūdati sum⁹
certe in hīs qđ dixerunt nobis in do
mū dñi ibimus Videte ergo si im⁹
Non em̄ pedibz imus sed affectibus
Videte si imus: infroget se vnusq̄sq̄
vestrum qualis erga paupem sanc
tum. erga indigentē frēm. qualis est
erga indigentē mendicū: videat si vis
cera ei⁹ nō sunt angusta. qz interro
gare te habent sedes q̄ sedebūt in iu
dicium. et debent inuenire q̄ sunt ad
pacē ihrlm Et quō interrogāt? Tan
qm̄ sedes dei Deus interrogat Si de
um latet aliquid: ⁊ illas sedes aliqd i
terrogantes fugere p̄t Interrogate
que sunt ad pacē ihrlm Sz q̄ sunt ad
pacem ihrlm: **E**t habūdantia inqt
hīs qđ diligunt te Ad ipam iherusalez
cōuertit vocem habūdantia est illis
qui diligunt eam habūdantia ex in
opia Hic inopes ibi habūdantes: h
infirmi ibi firmi: hic egeni ibi diuites
Vnde facti diuites? Quia dederūt h
qđ acceperūt a deo ad temp⁹: ⁊ acce
perunt ibi qđ postea deus retribuet
in eternū Hic frēs mei ⁊ diuites pau

peres sunt Bonū est diuiti vt agnos
cat se pauperem Si enim plenum se
putat: tumor est ille non plenitudo
Agnoscat se inanem vt possit imple
ri Quid habet: Aurū Quid nōdū ha
bet: Vitā eternā Attendat qđ habeat
⁊ videat quid nō habz Frēs ex eo qđ
habet det. vt accipiat qđ non habet:
em̄at ex eo qđ habet illud qđ nō habz
Et habundantia hīs qđ diligūt illam.
Fiat par i vtute tua **I**hrlm o ci
uitas qđ edificaris vt ciuitas cui⁹ p̄ti
cipatio tua in idipm. fiat par in vtu
te tua fiat par in dilcoē tua: qz vtus
tua dilectio tua Audi cātica canticorū
valida ē sicut mors dilectio **A**d agm
vbum frēs valida ē sicut mors dilcō
Magnificenti⁹ expm̄ nō potuit for
tudo caritat⁹: q̄ vt dicēt valida ē si
cut mors dilectio Quis enim resistit
morti Frēs intēdat caritas vrā **R**e
sistitur ignibz vndis. ferro resistitur
ptātibz. resistitur regibus. venit vna
mors. q̄s ei resistit: Nichil ē illa forti
us Propterea viribz ei⁹ caritas p̄pa
ta ē: ⁊ dictū ē valida ē sicut mors di
lectio Et qz ipa caritas occidit qđ fui
mus vt simus qđ nō eram⁹: facit in
nobis quādam mortē dilectio Ipsa
morte mortu⁹ erat qđ dicebat mūd⁹
m̄ crucifir⁹ ē ⁊ ego mūd⁹ **I**psa mor
te mortuus erāt quibz dicebat: mor
tui em̄ estis et vita vrā abscondita ē
cū xp̄o in deo Valida ē sicut mors di
lectio Si q̄ valida ē fort⁹ est ⁊ mag
ne vtutis: ⁊ ipa est vt⁹ ⁊ p̄ ipam re
guntur infirmi a firmis. terra a celo
populi a sedibz **N**ō fiat par in vtute
tua fiat in dilcoē tua ⁊ p̄ istā vtutē p̄
istā dilcoēm p̄ istā pacē **F**iat habū
dantia in turribz tuis id ē in excelsis
tuis Nauci em̄ sedebūt in iudicio: sz
multi ad dexterā positi faciūt pplm
ciuitatis illi⁹ **M**ulti em̄ pertinebūt

ad singulos quosque excelsos. a quibus
recipiantur in tabernacula eterna: et
erit habundantia in turribus eius. Plemi-
tudo autem deliciarum et sufficientia di-
uiciarum ipse deus ipse idipsum. ipse cuius
participatio est ciuitatis in idipsum: ipsa
erit habundantia nostra. Sed vñ: Per
caritatem. hoc est per virtutem. In qua
est caritas fratres: Qui non sua querit
in hac vita. Audi apostolum paulum
habentem caritatem. Ait: placere om-
nibus per omnia sicut et ego omnibus
per omnia placeo. Vbi est ergo quod dixisti
si adhuc hominibus placerem christi seruus
non essem. et modo dicis te placere et modo
cohortaris ut et illi placeant: Sed si
ibi posuisti finem: ut quod propter se non
propter caritatem placeat. Qui gloriam
suam querit: non querit salutem aliorum. Ait
enim sicut et ego omnibus per omnia pla-
ceo: non querens quod michi prodest. sed
quod multis ut salui fiant. Non et hic cum
de caritate diceretur. Propter fra-
tres meos inquit et proximis meos lo-
quebar autem pacem de te. Iheru-
salem ciuitas cuius participatio in idip-
sum ego in hac vita et in hac terra ego
pauper peregrinus et gemens. non dum
perfruens pace tua: et predicans pacem
tuam: non propter me illam predicor sicut
heretici qui querentes gloriam suam dicunt
pax vobiscum: et pacem non habent quam
populis predicant. Si enim haberent pa-
cem non concinderent unitatem. Ego
inquit loquebar pacem de te. Sed qua-
re: Propter fratres meos et propin-
quos meos non propter honorem meum. non
propter pecuniam meam. non propter vi-
tam meam: nam michi viuere christus
est et mori lucrum: sed loquebatur pacem
de te propter fratres meos et propin-
quos meos. Non cupiebat ipse dissol-
ui et esse cum christo: et qui ista predi-
caret propinquis et fratribus manere

inquit in carne necessarium propter
vos. Propter fratres meos et propin-
quos meos loquebar autem pacem
de te. Propter domum domini dei
mei quesiui bona tibi. Non propter
me quesiui bona. nam non tibi que-
rerem sed michi ideo nec ego habere
quia non tibi quererem sed propter
domum domini dei mei: propter ec-
clesiam propter sanctos propter pere-
grinos propter inopes eius ut ascen-
dant quia dicimus eis in domum do-
mini ibimus: propter ipsam domum
domini dei mei quaesiui bona tibi. Hec
fratres propinqua et necessaria carpite
manducate bibite conualescite curri-
te apprehendite.

Explicit psalmus cxxi. Incipit psal-
mus centesimus vicesimus secundus.

Ascendentis cantica ex or-
dine cum sanctitate vestra
consideranda suscepi. Ascen-
dentis et amantis: et ideo ascendens
quia amantis. Omnis amor aut des-
cendit aut ascendit. Desiderio enim bo-
no leuamur ad deum: et desiderio ma-
lo ad yma precipitamus. Sed quia iam
malo desiderio lapsi cecidimus super
est nobis si agnoscimus quis ad nos
non ceciderit sed descenderit herendo
illi ascendere quod viribus nostris non
possumus. Ipse dixit dominus ihesus
christus nemo ascendit in celum nisi qui
de celo descendit: filius hominis qui est
in celo. Tanquam de se solo videtur dixisse.
Ergo ceteri remanserunt. quod solus as-
cendit. qui solus descendit. Quid debet
ceteri facere? Vniri corpori ipsius: ut sit
vnus christus qui descendit et ascen-
dit. Descendit caput: cum corpore as-
cendit vestitus ecclesia sua. quam hi-
bi exhibuit sine macula et ruga. So-
lus ergo ascendit. sed et nos quando
cum illo sumus ut in illo membra

ei⁹ sim⁹ : et nobiscū solus ē . et iō vn⁹
et sempitern⁹ . Unitas nos p⁹paginat
vni : et illi soli cum illo non ascendūt q̄
cum illo vnus esset noluerunt . Nā ve
ro qm̄ ip̄e qui in celo positus ē et car
ne suscitatus immortalis . p̄ quam fu
it ad tempus mortalis . et nichil in ce
lo p̄secutionem paciens . nichil mali
ciarum et obprobriorū . fieri in hac
ra qm̄ p̄ nobis omnia sustinere dig
natus est : cōpassus tñ corpori suo i
terra laboranti dixit . saule saule quid
me p̄sequeris . Nam ip̄m nemo tāge
bat : et se pati p̄secutionem clamabat
Non preter ip̄em eē debem⁹ ymmo
cum magna fiducia p̄sumere . qz h̄ p̄
caritatem ip̄e nobiscum in terra est :
p̄ eandem caritatem et nos cū illo in
celo sum⁹ . Sed dixim⁹ quēadmodū
nobiscū ip̄e in terra fit : vocem e⁹ dix
imus de celo souantis . saule saule qd
me p̄sequeris cū eum saulus . omni
no nō tangēt s; nec videret . Quomo
do aut ostenditur qz et nos cum illo
in celo sum⁹ . Eodē ip̄o paulo aplo
dicente . si resurrexistis cū cristo que
sursum sunt q̄rite vbi xp̄s est in dex
tera dei sedens . que sursum sunt sa
pite non que super terram mortui eī
estis et vita vestra abscondita est cum
xp̄o in deo . Ergo et ille adhuc deorsum
est et iam nos sursum sumus . Ille de
orsum est cōpassione caritatis : nos
sursum sum⁹ spe caritat⁹ . Spe enim
salui facti sum⁹ . Sed quia spes nos
tra certa est q̄uis futurum fit : sic de
nobis dicitur quasi iam factū fit . As
cendit q̄ iste cātator s; in vnoquoq;
orde vestrū cantet hic homo et vnus
quisq; fit iste homo . Cum eī dicitis
illud singuli qz omnes vnum estis in
cristo vn⁹ hō illud dicit : et non ad te
dñe leuauimus oculos nr̄os . **S**ed
ad te domine leuauimus oculos meos . De

betis quidem putare vnūquēq; vñ
loqui : sed vnus ille maxime loquitur
q̄ etiā diffusus ē toto orbe terrarum
vnus ille loquitur qui alibi dicit . a fi
nibus terre ad te clamaui cū āgeret⁹
cor meum . Quis ē qui clamat a fini
bus terre : Quis vn⁹ hō diffusus est
vsq; ad fines terre : Vnusquisq; ho
mo in regione sua p̄t clamare . nūqd a
finibz terre : S; hereditas illa xp̄i de
qua dictum est . dabo tibi gētes here
ditatem tuā et possessionem tuā tñ
nos terre : ip̄a clamat et dicit a finibz
terre ad te clamaui cū āgeretur cor
meū . Angatur cor nostrū et clamem⁹
Dñ angatur cor nostrū . Nō de hīs
que hic patiuntur et mali : verbi gra
cia quia dāpnū patiuntur . Nam si
iñ angitur cor cinis est : qz nescio quē
tuorū ex voluntate dei amisti . Si iñ
angitur cor qd magnū : Hic angitur
et corda infidelū : ista patiuntur et q̄
nōdum in cristo crediderūt . Dñ ang
itur cor xp̄iani . Quia nōdum cū xp̄o
vixit . Dñ angit⁹ cor xp̄iani : Quia pe
regrinatur et desiderat patriā . Si iñ
angitur cor tuū etiā si felix scdm secu
lum fueris gemis et si omnia p̄spera
cōfluant et si vndiq; tibi iste mūd⁹ ar
rideat tu tñ gemis qui in peregrinatio
ne te cōstitutum vides : et sentis iā q̄
dem te habere felicitatem scdm ocu
los stultorū sed nōdum scdm p̄missi
onem xp̄i . Illā querens gemis illā q̄
rens desideras et desiderando ascen
dis et ascendendo cantas cātīcū gra
dūm et cantando cātīcū graduū di
cis . Ad te leuauimus oculos meos . **Q**ui
habitas in celo Ascendes q̄ leuatur⁹
erat oculos n̄ illuc q̄ tendebat et ascen
dere desiderabat : De trā eī ad celū
ascēdit . Ecce terra deorsum quā cal
cam⁹ pedibz nostris ecce iā celū sur
sum quod videmus oculis nostris :

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

et ascendendo cantamus .ad te leua-
ui oculos meos qui habitas in celo
Vbi sunt ergo scale? Tanta enim inter
ualla cōspicimus inter celum et terrā
tātam separationem et tanta spacia lo-
corum: illuc volumus ascendere .sca-
las non videmus. Numquid forte fal-
simus nos .qz cāticum graduū id est
canticum ascensionis catamus? As-
cendimus ad celum si cogitamus de
um qui ascensus in corde fecit Quid
est ascendere in corde? Proficere in
deum Quomodo omnis qui deficit
non descendit sed cadit . sic omnis q
pficit ascendit sed si sic pficiat ut nō
superbiat si sic ascendat ut nō cadat.
Si aut pficiendo supbiat: ascenden-
do iterum cadit Sz ut nō superbiat
quid debet facere: Leuet oculos su-
os ad illum qui habitat in celo . nō se
attendat Omnis enim superbz se at-
tendit: et magnus sibi videtur qui si-
bi placet Sz qui sibi placet stulto ho-
mini placet: qz ille ipe stultus est cum
sibi placet Solus securus placet qui
deo placet Et quis ē qui placet deo?
Cui placuerit deus Displicere sibi de-
us non potest: placeat et tibi ut pla-
ceas illi Sed tibi ille placere non po-
terit: nisi tu tibi displicueris Si autē
displices tibi: tolle a te oculos Ut qd
te enim attendis? Si enim veruz te
attendis . inuenis in te qd tibi displic-
ceat: et dicis dō . peccatum meum an-
te me est semper Peccatum tuū fit an-
te te ut non sit ante deū: et tu noli esse
ante te ut sis ante deum Quomodo
enim volumus ut non a nobis auer-
tat faciem deus: sic volumus ut auer-
tat faciem a peccatis nostris Nam
vtrumqz illic cantatur in psalmis ne
auertas faciē tuam a me Vox ē psal-
mi vox est ergo nostra: et ille qui di-
cit ne auertas faciem tuam . vide qd

dicat alio loco . auerte faciem tuam
a peccatis meis Si vis ut auertat fa-
ciem suam a peccatis tuis . tu ipe a te
auerte faciem tuam et a peccatis tuis
noli auertere Si enim non ab eis a-
uerteris faciem tuam: tu ipe irasce-
ris peccatis tuis Si aut tu non auer-
tis faciem tuā a peccatis tuis: tu ag-
noscis et ille ignoscit At vero a te le-
ua oculos ad illum et dic . ad te leua-
ui oculos meos qui habitas in celo .
Celū fratres mei si corporaliter in-
tellerimus hoc quod videmus oculis
corporeis: vere sic errauimus ut nō
putemus nos illuc ascendere nisi sca-
lis positis aut aliquibus machinamē-
tis Si aut spiritualiter ascendimus
spiritualiter celum intelligere debe-
mus Si ascensus in affectu: celus in
iusticia Quid est ergo celū dei: Om-
nes sancte anime: omnes iuste ani-
me Nam et apostoli quia in terra es-
sent carne . celum erant: quia in illis
dominus sedens per totum mūdū
ābulabat Ergo habitat in celo Quo-
modo? Quomodo dicit in alio psal-
mo . tu autem in sancto habitas laus
israhel Qui habitat in celo habitat in
sancto Sancto quid . nisi tēplo suo .
Templum enim dei sanctum est qd
estis vos Sed omnes adhuc infir-
mi et scdm fidem ambulantes Secū-
dum fidem sunt templum dei Erunt
enim aliquando et secūdum speciem
templum dei Qm diu sunt tēplum
secūdum fidem? Qm diu in ipis xps
p fidem habitat sicut dicit apls . habi-
tare xpm p fidez in cordibz nostris .
Sunt aut iam celi in quibz iam p spe-
ciem habitat deus videntes eum fa-
cie ad faciem . omnes sancti āgeli o-
nes sancte vtutes . ptātes sedes dñs
tiones iherusalem illa celestis vnde
peregrinantur ingemiscimus: et quam

desiderando oramus Vbi habitat de
us : illuc leuauit iste fidem illuc ascen
dit affectu desiderando . et ipsum de
siderium facit anima desudare sor
des peccatorum et mundari ab omni la
be . ut fiat et ipsa celum : quia leuauit o
culos ad eum qui habitat in celo . Nam
si celum istud corpus quod oculis vi
demus intellexerimus esse habitatio
nem dei : transitura est habitatio dei
quia celum et terra transient Deinde
anquam faceret deus celum et terram ubi
habitabat : Sed dicit aliquis Et anquam
faceret deus sanctos ubi habitabat : Vbi
se habitabat deus apud se habitabat et
apud se est deus : et quando dignatur ha
bitare in sanctis . non sic sunt sancti do
mus dei ut ipsa subtracta cadat deus
Aliter enim nos habitamus in domo : a
liter deus in sanctis Tu habitas in do
mo . si subtracta fuerit cadis : deus autem
sic habitat in sanctis ut si ipse discesse
rit cadat Quicumque ergo sic portat de
um ut sit templum dei : non putet sic a
se portari deum . ut teneat deum si se sub
ducat De illi si se subtraxerit deus quia
ipse cadit : nam deus in se permanet Vbi
quibus nos habitamus ipsa nos conti
nent : in quibus deus habitat ipse illos
continet Nam videte quantum interest
inter nostram habitationem et dei et sic di
cat anima . ad te leuavi oculos meos qui
habitas in celo . ut intelligat quia deus
nec celo indiget ubi habitet : sed celum
ipso indiget ut ab ipso inhabitet Quid
ergo sequitur quia dicit ad te leuavi o
culos meos qui habitas in celo : Quo
modo leuasti oculos tuos in celum ?
Ecce sicut oculi seruatorum in manus
dominorum suorum . et sicut oculi ancil
le in manus domine sue : sic oculi nos
tri ad dominum deum nostrum quoad
usque misereatur nostri Et serui sumus
et ancilla sumus : ille et dominus est et

domina est Aut quid sibi volunt ista
verba et quid sibi volunt iste similitu
dines rerum Attendant aliquantum ca
ritas vestra Non mirum si serui su
mus et ille dominus est sed mirum si
ancilla sumus et ille domina est Sed
neque hoc mirum quia ancilla sumus
ecclesia enim sumus nec illud mirum
quia et ipse domina est : virtus est et sa
pientia dei Audi ergo apostolum di
centem . nos autem predicamus cris
tum crucifixum iudeis quidem scan
dalum gentibus autem stulticiam ip
sis vero vocatis iudeis et grecis cris
tum dei virtutem et dei sapientiam : ut
iam sit seruus populorum et sit ancilla ec
clesia Vtrumque audisti : cristum di
tutem et dei sapientiam Cum ergo au
dis cristum leua oculos tuos in ma
nus domini tui : cum audis dei virtu
tem et dei sapientiam . leua oculos tu
os in manus domine sue . quia et ser
uus et ancilla es Seruus quia popu
lus es : ancilla quia ecclesia es Ipsa au
tem ancilla magnam dignitatem inue
nit apud deum Propter facta est : sed do
nec veniat ad amplexus illos spiritu
ales ubi secure perfruatur eo quem di
lexit et cui suspirauit in ista diuturna
peregrinatione Sponsa est et acce
pit arram magnam . sanguinem spiritus
sancti cui secure suspirat nec illi dicitur no
li amare quomodo dicitur aliquando
virgini iam desponsate et nondum nup
te et iuste dicitur noli amare cum fac
ta fueris propter tunc ama : recte dicitur
quia preproperum et preposterum desideri
um est et non castum . amare eum cui
nescit an nubat Potest enim fieri ut
alius sponset . et alius ducat prorem
Quia vero nullus est alius qui cris
to proponat . secure amat ista : et anquam
illi iugatur amet et de longinqua suspiet
et de longinqua peregrinatione solus ducet quia

solus talē arram dedit Quis em̃ po-
test sic ducere vt moriat^r pro ea quā
vult ducere: Si enim mori pro ea vo-
luerit: non erit qui ducat Securus
aut ille pro sponsa mortuus est: quā
resurgens erat ducturus Verūpta-
men frēs interim simus quomodo
serui & ancilla Dictum est quidem nō
vos dicam seruos sed amicos: s; for-
te solis discipulis dixit dñs Audite a
postolum paulum dicētem. itaq; iā
inqt nō est seruus s; fili⁹: si aut filius
& heres per deū Populo dicebat fi-
delib; dicebat Jam g̃ in noiē domini
redempti sanguīe ipi⁹. loti lauacro
ipi⁹. filij sumus fili⁹ sum⁹: q; sic mul-
ti sumus vt in illo vn⁹ fim⁹ Quid si-
bi ergo vult qđ adhuc tanq; serui loq-
mur: Nūquid tātum meritū habere
possum⁹ in ecclā q̃uis iam filij facti
ex seruis quātum habuit ipse aposto-
lus paulus: Et tñ quid dicit in ep̃la:
Paulus seru⁹ xp̃i ihesu Si ille se ad-
huc dicit seruū p̃ quem nobis euāge-
lium p̃dicatum est: quātomagis nos
debem⁹ agnoscere cōditionem nrāz
vt maior sit in nobis grā ipi⁹ Primo
enim seruos fecit quos redemit Sā-
guis em̃ ille p̃ seruis p̃cium est: pro
sponsa pign⁹ est Agnoscetes itaq;
p̃ditionem nrām. & si iā filij per grāz
ipi⁹. serui tñ p̃pter creaturam. quia
vniūsa creatura deo seruit. dicamus
sicut oculi seruoꝝ in man⁹ dñoꝝ suo-
rum & sicut oculi ancille in man⁹ do-
mine sue: sic oculi nostri ad dñm deū
nostrū quoadusq; misereat^r nostri.
Dixit & quare: Sicut serui oculos ha-
bentes in man⁹ dñi sui. & sicut ancil-
le oculos hñt in man⁹ dñe sue: sic inq̃t
oculi nostri ad dñm deum nr̃m Et q̃i
quereres vt quid: quoadusq; inquit
misereatur nostri Quales ergo vo-
luit seruos intelligi frēs: Qui oculos

habent in manus dñorum suozū Et
quales ancillas: Que oculos hñt in
man⁹ dñe sue quoadusq; misereatur
domina earum Qui sunt isti serui et
ancille qui sic habent oculos in man⁹
dominorum suorum. nisi qui iubentur
cedi: Oculi nostri ad dominū de-
um nostrum: quoadusq; misereatur
nostri Quomodo: Sicut oculi suo-
rum in manus dñorum suorum: & si-
cut oculi ancille in man⁹ domine sue
Ergo & illi & ille quousq; misereatur
vel dominus vel domina Fac ergo a-
liquem dñm iussisse seruum cedi Va-
pulat seruus sentit plagarum dolo-
res attendit ad manus domini sui. q̃
usq; dicat p̃ce Adanum enim ipam
potestatem dicit Ergo quid dicimus
fratres: Iussit nos cedi domin⁹ nos-
ter & domina nostra. sapientia dñi ius-
sit nos cedi: et in hac vita vapulam⁹
& tota ista vita mortalis plaga nos-
tra est Audi vocem psalmi Pro mi-
sericordia erudisti hominem: & tabesce-
re fecisti sicut araneam aiām meam
Attēdite fratres q̃ tabida est aranea
vt leui tactu cōquassetur & moriatur
Et ne quasi carnem solam infirmita-
te mortalitatis putarem⁹ nos ha-
bere tabidam. nō dixit tabescere me
fecisti. ne scđm carnem itelligerem⁹
s; ait tabescere fecisti sicut araneam
aiām meam Nichil enim infirmius
anima nostra posita in medijs tēp-
tationibus seculi in medijs gemit-
ibus et pturitionibus molestiarum:
nichil ea infirmius donec hereat soli-
ditati celesti. & sit in templum dei vn-
de iam non cadat. quia primo vt ve-
niret ad hanc infirmitatem & tabifi-
cationem sicut aranea infirma facta
est & de paradiso expulsa est: tūcius-
sus est seruus cedi Frēs mei: videte
ex quo vapulam⁹ In oib; q̃ ab initio

generis humani nati sunt in omnibz
qui nunc sunt. in omnibz qui postea
nascuntur adam vapulat vapulat a=
dam id est genus humanum et mul=
ti sic obdurauerūt vt nec plagas su=
as sentiant Qui vō ex ipō genere fi=
lij facti sunt. receperūt sensum dolo=
ris sentiūt se vapulare. & nouerūt q̄s
iussit vt vapulent. & leuauerūt ocu=
los suos ad eū qui habitat in celo: et
sic sunt oculi eoz ī man⁹ dñi sui quo
adusq; misereatur sicut oculi seruoꝝ
in man⁹ dñi orum suorū & sicut oculi
ancille in manus dñe sue Vides feli=
ces aliquos in isto seculo ridētes iac=
tantes se nō vapulāt ymmo pei⁹ va=
pulant: hoc ipō graui⁹ cedūtur quo
sensum iā p̄diderunt Euigilent & va=
pulent sentiāt qz vapulant. sciant qz
vapulant & doleant qz vapulant: qm̄
qui apponit sciām apponit dolores.
hoc scriptura dixit Hō dñs in euāge=
lio: beati lugentes qm̄ ipi cōsolabun=
tur Audiamus vocē hōis qui vapu=
lat: & sint iste vniuscuiusq; vestrum
voces & qm̄ nobis bñ est Nā quis nō
intelligat vapulae se: Qm̄ egrotat qm̄
in carcere est. qm̄ forte in cathena qm̄
forte latrones patitur. qm̄ ab aliq̄bz
improbis ei aliq̄e molestie irrogā=
tur: sentit vapulare se Magnus sen=
sus est videre qz vapulat: & qm̄ illi bñ
est Non em̄ ait scriptura in iob tēp=
tationibz habūdat vita huāna. s; ait
nūquid nō temptatio est vita huma=
na sup̄ terrā: Totā ip̄am vitā temp=
tationez dixit Omnis ergo vita tua
sup̄ terrā plage tue sunt Plage q̄ diu=
viuis in terra: siue feliciter viuas. si=
ue in aliqua tribulatione cōstitutus
fis clama ad te leuavi oculos meos
qui habitas in celo Ad man⁹ dñi qui
te iussit cedi cui dicis in alio psalmo
ppter iniquitatem erudisti hōiē &

tabescere fecisti sic⁹ araneā aiām me=
am: clama ad manus cedentis & dic
Miserere nostri domine miserere
nostri Non sunt iste voces vapulan=
tis. miserere nostri dñe miserere nos=
tri: **Q**m̄ multum repleti sum⁹ des=
pectionē In plurimū repleta est aiā
nostra: obprobrium eis q̄ habūdant
& despectio sup̄bis Qui despici⁹ cō=
tempnitur Vēs qui scōz xpm̄ pie vo=
lunt viuere. necē ē paciantur obpro=
bria: necē est p̄tempnantur ab hīs q̄
volunt impie viuere quoz felicitas
tota trena est Irridentur illi q̄ felici=
tatem vocāt quā oculis trenis vide=
re nō p̄nt: & dicitur eis Quid credis
insane: Vides qd̄ credis: Reus ē a=
liquis ab īferis & retulit tibi quid ibi
agitur: Ecce ego qd̄ amo video: fru=
or Despiceris qz sp̄as qd̄ non vides
& despicit te ille qui quāsi tenet qd̄ vi=
det Attende ip̄e si tenet noli turbari
vide si ip̄e tenet & non tibi insultet ne=
cum putas eum felicem in p̄nti amit=
tas veraz felicitatem futuram Non
turbari: attēde si tenet Labitur hoc
ab illo quod tenet vñ ip̄e ab eo quod
tenet: necesse est transeat aut ip̄e per
res suas aut res ip̄ius per illuz Per
quem res transeunt sue: Qui viuus
labefactus erit. Qui transit per res
suas: Qui in diuicijs moritur: quia
cum moritur nō eas secum affert ad
īferos Domum meam habeo iac=
tauit se Queris quam domū tuam:
Quam michi dimisit pater meus Et
ille vnde habuit hāc domum: Auus
noster illi eam dimisit Recurre & ad
proauum inde ad atauum: & iam no=
mina non potes dicere Nonne inde
potius terreris quia multos atten=
dis transisse per illam domum & ne=
minem ipsorum secū illam tulisse ad
eternā domum: Pater tuus h̄eam

dimisit .transiit per illā : sic ⁊ tu tran-
sibis Si ergo transitū habetis in do-
mo vestra .stabulum est transeunti-
um nō habitatio cōmanentium : ⁊ tñ
qz nos ea que futura sunt spām⁹ ⁊ i
futuram felicitatem suspirām⁹ ⁊ nō
dum appuit qđ erimus q̄uis iam fi-
lii dei sum⁹ . qz vita nostra abscondi-
ta est cū xp̄o in deo : repleti sum⁹ des-
pectione id est p̄temptu ab hīs q̄ fe-
licitatem querūt vel habent in isto se-
culo In plurimū repleta est aīa nos-
tra : obprobrium eis q̄ habundant et
despectio superbis Querebam⁹ qui
sunt qui habūdant : exposuit tibi cuz
dixit superbis Qđ est aut obprobriū
hoc est despect⁹ : ⁊ qđ est qui habun-
dant hoc ē supbis Repetitio senten-
cie est : ⁊ obprobriū eis q̄ habundant
⁊ despectio supbis Quare habūdāt
superbi : Quia hic volunt esse felices
Quid ⁊ qñ ipi miseri sunt . nūquid ha-
bundant Sed forte qñ miseri sunt n̄
nobis insultāt Intendat caritas v̄rā
Tūc insultant forte qñ felices sūt quā-
do se iactant in pōpa diuiciarū suarū
qñ se iactant in ventositate falsorum
honorū Tūc insultant nobis ⁊ qñ di-
cunt . ecce bñ michi est . fruor ego re-
bus pñtibz . recedant a me q̄ promit-
tunt qđ nō ostendūt . qđ video teneo
qđ video fruor bñ michi fit in hac vi-
ta Tu securior esto qz resurrexit xp̄s
⁊ docuit te quid in alia vita daturus
sit Certus esto qz dat : sed insultat il-
le qz tenet Serto insultantē : ⁊ rideb̄
gementem Postea em̄ veniet tēpus
qñ dicturi sunt illi ipi . hī sūt quos ha-
buimus in risum Verba sunt libri sa-
pientie . qz p̄didit nobis scriptura q̄
dictura sunt illi ipi . qui nos mō irri-
dent ⁊ qui nos despiciunt : ⁊ a quibz
impleti sum⁹ obprobrio ⁊ despectio-
ne Que v̄ba habebunt tūc qñ a veri-

tate despiciuntur : Vident em̄ ad dex-
teram fulgere quos secum p̄mixtos
cōtempserant . cū factum fuerit in il-
lis qđ dixit ap̄ls . cū xp̄us apparuerit
vita vestra tūc ⁊ vos cū illo appare-
bitis in glā : ⁊ dicunt hī sunt quos a-
liqñ habuim⁹ in risum ⁊ in similitudi-
nē improp̄ij Nos insensati vitam
illoz est imabam⁹ insaniam ⁊ finem
illoz sine honore Quō cōputati sūt in-
ter filios dei . ⁊ inter sanctos foris il-
lorum est : Et sequūtur in eo sermōe
⁊ adicient . ḡ errauim⁹ a via veritatē
⁊ iusticie lumen nō luxit nobis : ⁊ sol
non ortus est nobis Quid p̄fuit no-
bis superbia . ⁊ diuiciarū iactacio qđ
p̄tulit nobis : Ibi tu non eis insultas
qz ibi sibi iam insultant Qđ donec fi-
at fr̄s leuem⁹ oculos nr̄os ad eum
qui habitat in celo ⁊ nō ab illo tolla-
mus oculos quoadusqz misereat n̄rā
⁊ liberet ab omni temptatione et ob-
probrio et despectu Ihuc accedit qđ
aliqui ⁊ ipi qui sunt in flagello infeli-
citatē tp̄alis insultant nobis Inue-
nis aliquem p̄ merito iniquitatū suarū
siue occulto iudicio dei . siue manifestā
dāpnatione mitti in carcerem por-
tare cathenam . ⁊ ip̄e insultat : et cum
ei dictum fuerit quare non bñ vixisti
ecce quomodo venisti male viuēdo
ille r̄ndet Quare illi qui bñ viuūt ista
paciuntur : Sed illi p̄pterea pacun-
tur vt p̄bentur in temptationibz ex-
erceantur vt flagellis p̄ficient : qz fla-
gellat omnē filiū quē recipit Et si pri-
cum sine pccō flagellauit et p̄ omni-
bus tradidit eum . quō debem⁹ nos
flagellari qui fecim⁹ q̄re flagellemur
Cum ista dixerimus illis ⁊ de infeli-
citate ad hec supbiunt ⁊ afflictī non-
dum humiliati r̄ndent . et dicunt ista
sunt v̄ba xp̄ianorū vanorū qui credūt
qđ nō vident Sed ⁊ ipi insultant . qđ

putamus fr̃es quasi nō eos cōme-
moratos in h̃ psalmo cū diceret. ob-
probrium eis qui habūdant ⁊ despec-
tio sup̃bis: Quidē insultatur cris-
tians ⁊ ab eis qui nō habūdant: sed
cū sint in egestate ⁊ erūpnis nec ip̃i
cessant insultare. Certe ergo obpro-
brium eis q̃ habūdant. An forte nul-
lus inuenitur qui etiā possit in cala-
mitate insultet: Si non insultauit la-
tro qui cū crucifixo dño crucifix⁹ e-
rat: Ergo si insultant et illi qui nō ha-
būdāt. quare psalm⁹ ait. obprobri-
um eis qui habūdant: Si diligenter
discutiam⁹ ⁊ ip̃i habūdant. Nō habū-
dant: Nam nisi habūdarent superbi
nō eēnt. Ali⁹ em̃ habūdāt pecunia et
in superbus est ali⁹ habūdāt hono-
ribus ⁊ in superbus est ali⁹ habūda-
re se iusticia putat ⁊ in sup̃bit qd̃ pe-
ius ē. Qui videntur nō habūdare pe-
cunia. iusticia sibi videntur habūda-
re adūsus deum ⁊ positi in calamita-
tibus se iustificāt. deū accusant ⁊ di-
cunt. Quid admisi aut qd̃ feci: Et tu
dic̃ respice. recordaē peccā tua si nich-
il fecisti. Trillatur aliquātum consci-
entia ⁊ redit ad se ⁊ cogitat facta sua
mala: ⁊ cū cogitauerit facta sua ma-
la nec sibi vult cōfiteri qz digna pati-
tur sed dicit ecce manifeste feci mul-
ta sed multos video peiora fecisse et
nichil mali pati: iust⁹ est cōtra deum
Habūdāt ergo et ip̃e plenum habet
pectus iusticia. qñ quidem illi de⁹ vi-
detur malefacere ⁊ ip̃e sibi videt⁹ in-
iuste pati ⁊ si dares illi nauim guber-
nandā in naufragiū iret cū illa. Vult
autē deū excutere de gubernatioē h⁹
mūdi: ⁊ ip̃e tenere gubernacula crea-
ture ⁊ distribuere omnib⁹ dolores ⁊
leticias. penas ⁊ p̃mia. Infelix aīa et
quid miramini: Habūdāt sed habū-
dāt nequicia habūdāt malicia: ⁊ eo

plus habūdāt nequicia. quo sibi vi-
detur habūdare iusticia. At uero xpi-
anus hō non debet habūdare. s; pau-
perem se debet cognoscere: ⁊ si habz
diuicias scire debet qz nō sunt ille ṽe
diuicie vt alias desideret. Qui em̃ di-
uicias falsas desiderat veras nō que-
rit. Qui aut veras qrit adhuc pauper
est: ⁊ recte dicit pauper ⁊ dolēs ego
sum. Rursus ille q̃ paup̃ est ⁊ nequi-
cia plenus est. Nō dicitur habūdare:
Quia displicet illi qz paup̃ est: ⁊ iusti-
cia ip̃a videtur habūdare in corde su-
o adūsus iusticiam dei. Et q̃ habun-
dātia iusticie nostre: Quātacūqz ius-
ticia in nobis fuerit. ros ē nescio q̃s
ad illū fontem ad saginā illā tantam
stillidia qdam sunt. q̃ vitam nr̃am
molliant. ⁊ duram iniquitatem soluat.
Nō desiderem⁹ de pleno fonte ius-
ticie saginari: desiderem⁹ vbertate il-
la faciri de qua dicitur in psalmo in-
ebriabuntur ab vbertate domus tue
⁊ torrēte voluptat⁹ tue potabis eos.
Hic aut cū sum⁹. inopes nos eē itel-
ligam⁹ ⁊ egentes nō solum haruz di-
uiciarum qz non sunt ṽe diuicie s; et
ip̃i salutis. Et qñ sani sumus: intelli-
gam⁹ qz infirmamur. Nō diu enim
corp⁹ hoc esurit ⁊ sitit. q̃ diu corpus
hoc vigilando fatigatur stando fati-
gatur ambulando fatigatur sedēdo
fatigatur māducādo fatigatur q̃cū-
qz se vterit ad subsidium fatigatiōis
ibi inueniet aliā fatigationē. Non ē
ergo p̃fcā sanitas nec in ip̃o corpore.
Non sunt ergo ille diuicie sed mendi-
citas: qz quātō magis habūdant tā-
to crescit inopia ⁊ auaricia. Non est
ista salus corporis s; infirmitas. Na-
regoriamur cotidie medicamēt⁹ dei
quia māducamus ⁊ bibimus. De-
dicamenta ip̃a sunt que nobis appo-
nūtur. Fratres. si vultis videre qual

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

morbis nos habeat: qui ieiunat sep-
tem diebus fame consumitur Ergo illa
fames ibi est: sed id illam non sentis.
quia cotidie illam curas Ergo nec ip-
sa sanitas nobis est perfecta Intendat
caritas vestra quomodo nos intelligamus
inopes ut gaudeamus ad eum: et leue-
mus oculos ad eum qui habitat in ce-
lo Non sunt illi de diuitiis: plus au-
gent cupiditatem eis quam eas possident
Non est illa vera corporis sanitas quia por-
tatur infirmitas ubique defectiva: quo-
cumque se verterit deficit In ipso adiu-
torio non inuenies firmamentum Las-
satur stans sedere vult: nunquam vel se-
dendo durauit quod sibi elegit ut non fa-
tigaretur: Ibi habet deficere Lassatus
est vigilando dormitur est nunquam
qui dormiuit non deficit Lassatus est
ieiunando: refectus est Si plus re-
fecerit: inde deficit In nulla re potest
seuerare ista infirmitas Iusticia quod
Quanta iusticia est inter tantas tenta-
tiones: Possumus continere ab homi-
cidio ab adulterio a furtis et piurnis
a fraudibus: nunquam ab iniquis cogita-
tionibus: Nunquam et a suggestionibus
mali cupiditatum: Que est ergo ius-
ticia nostra: Totum ergo esuriamus totum
fiamus: et veras diuitias et veram sani-
tatem et veram iusticiam Que sit ve-
re diuitie: Celestis illa mansio in ihe-
rusalem Quis enim dicitur diues in hac
terra: Non laudatur diues qui dicitur:
Non est diues est: nichil illi deest Laus
certa laudantis illa est: nam ista non
est Cum dicit nichil illi deest: atten-
de si nichil illi deest Si nichil cupit nisi
illi deest Si autem adhuc cupit maiora
quam que habet: ad hoc accesserunt diui-
cie ut egestas cresceret In illa vero ci-
uitate vere erunt diuitie quia ibi nichil no-
bis deerit: quia nec indigebimus aliquid re
et vera sanitas erit Que est vera sanitas:

Cum absorpta fuerit mors in victo-
ria et cum corruptibile hoc induerit
in corruptionem et mortale hoc indue-
rit immortalitatem: tunc erit vera sani-
tas tunc erit vera et perfecta iusticia ut ni-
mali non solum facere. sed nec cogita-
re possimus Non autem inopes pauperes
egentes dolentes suspiramus gemi-
mus oramus leuamus oculos ad deum
quam et illi qui felices sunt in hoc mundo des-
piciunt nos habundant enim et illi: qui in
felices sunt in hoc seculo despiciunt nos
quia et ipsi habundant et iusticia est in cor-
de ipsorum sed falsa Non enim perueniunt ad
veram: quia repleti sunt falsa Tu autem ut
peruenias ad veram esto egens et me-
dicus ipsius iusticie: et audi euangelium
beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam quam
ipsi saturabuntur
Explicit psalmus cxxii Incipit psalmus cxxiii
mus tercius

Bene nostis iam fratres carissimi
canticum graduum esse canticum
ascensionis nostre: eadem
quia ascensionem non corporis pedibus fie-
ri sed cordis affectibus Hoc sepius
infinuauimus vobis. nec eadem sepius
repetenda sunt: ut sit locus dicendi qui
non dum dicta sunt Et ergo iste psalmus
quem nunc vobis cantatum audistis can-
ticum graduum superscribitur ipse est
titulus eius Cantant ergo ascendentes et
aliqui tanquam unus cantat aliqui tanquam
multi quia et multi unus quia et unus christus
et in christo membra christi cum christo unus fa-
ciunt: et horum omnium membrorum
caput in celo est Corpus autem etiam
si laborat in terra non est precisum a
capite suo: desuper enim caput prospicit
et consulit corpori Nam si non consule-
ret non diceret illi persecutori adhuc
saule non dum paulo saule saule quid
me persequeris Et hec optime nostris et
visitata sunt vobis Non autem cum fasti-

dio pmemorentur eis quibz non ex-
ciderunt: vt per eoz pacienciā rede-
ant in cor ecclā eoz quibz exciderant
Salubria sunt em̄ et sepius dicenda
Sine ergo vnus cātet siue multi cā-
tent et multi hoīes vn⁹ homo ē quia
vnitas est: et xpūs sicut dixim⁹ vn⁹
est. et omnes xpiani mēbra sunt xpi
Quid ergo isti cantant: Hec mēbra
cristi quid cātant: Amant em̄ et amā-
do cātant: et desiderando cātant Ali-
quando cum tribulatione cātant et a-
liqñ exultando cantant cum in spe cā-
tant Tribulatio enim nostra in pñti
seculo. spes enim nostra in futuro et
nō in tribulatione pñtis seculi soletur
nos spe futuri seculi perim⁹ Baudi-
um ergo nostrum fratres nōdum ē
in re. sed iam in spe: spes aut nostra
tam certa est. quasi iam res perfecta
sit Neq; em̄ timemus pmittere ve-
ritate: veritas em̄ nec falli potest nec
fallere Bonum est vt hereamus illi
illa nos liberat. sed si manserim⁹ in
verbo eius Adō enim credim⁹ tunc
videbimus Cum credimus spes est
in isto sclo. cum videbimus res erit
in futuro seculo: videbim⁹ autem fa-
cie ad faciem Tunc aut videbim⁹ fa-
cie ad faciem: cū habuerimus corda
mūdāta Beati enim mundo corde q̄
niam ipi deum videbunt Vñ aut cor-
da mūdantur nisi per fidem: Sicut
petrus ait in actibz apostolorū mū-
dāns fide corda eorum Mūdantur
aut corda nostra per fidem: vt pos-
sint eē ydonea capere speciē Ambu-
lamus enim nūc per fidem nōdū per
speciē: sicut apostolus dicit q̄ diu-
sum⁹ in corpe pegrinamur a domi-
no Et qd est pegrinatur⁹? Per fidez
enim ambulam⁹ inq̄t. non per speci-
em Qui ergo peregrinatur et per fi-
dem ambulat. nōdū est in patria sz

iā est in via: qui aut nec credidit. nec
in patria est nec in via Si ergo am-
bulam⁹ tanqm̄ in via sim⁹: qz ipse rex
patrie factus est via Rex patrie nos-
tre dñs ihūs xpūs: et ibi veritas h̄ ac
via Quo imus: Ad vītātē Qua im⁹?
Per fidē Quo imus: Ad xpm Qua
imus: Per cristuz Ipse em̄ dixit ego
sum via: veritas et vita Dixerat autē
aliqñ credentibus in se. si manseritis
in verbo meo vere discipuli mei estis
et cognoscetis veritatem et veritas li-
berabit vos Et cognoscetis inq̄t ve-
ritatem si manseritis in verbo meo.
In quo verbo: Sicut dicit aposto-
lus h̄ est vbum fidei qd predicamus
Primo ergo verbum fidei est: in quo
verbo fidei si manserimus. cognos-
cemus veritatem et veritas liberabit
nos Veritas immortalis est. veritas i-
cōmutabilis est: veritas illud vbum
est de quo dicit⁹. in principio erat v-
bum et vbum erat apud deū et de⁹ e-
rat vbum Et qz hoc videt nisi corde
mūdato: Vñ mūdantur corda: Et v-
bum caro factum est et habitauit in
nobis Qd ergo manet vbū in se ve-
ritas est: ad quā venimus et q nos li-
berat Qd aut predicatur vbum fidei
i quo nos vult dñs pmanere vt cog-
noscamus veritatem: h̄ est verbū ca-
ro factum est et habitauit in nob Cre-
dis in xpm natum in carne: et perue-
nies ad xpm natum de deo deū apd
deum Exultantes cātent isti qz legi-
mus: mēbra ista xpi exultāt iam et cā-
tant psalmū istum Et quis h̄ exultat
nisi i spe sicut dixi: Et nobis certa fit
ip̄a spes: et exultando cantem⁹ Non
enim qui cantant alieni sunt a nobis
aut non in hoc psalmo vox nostra ē
Sic audite tanqm̄ vos ipsos audiat⁹
sic audite tanqm̄ in speculo scriptu-
rarum vos ipsos attendatis Cum em̄

tanquam speculuz attendis scripturas
exultatur facies tua: cum similem te
inuenies exultatione spei membris quibus
busdam christi quod membra ista cantarunt
eris et tu in istis membris et cantabis ista
Cur ergo ista cantant exultando:
Quia euaserunt Ergo spes est in qua
cantant Cum enim hic sumus et pegrina
mur nodum euasimus Precesserunt
quidem membra quedam de corpe illo de quo
et nos sumus. quod possunt in uitate carere et
hoc carerunt martires sancti Nam enim
euaserunt et in exultatione cum christo sit
recepturi corpa iam incorrupta eade
dem ipsa que primo erant corruptibili
lia: in quibus passi sunt penas in illis fi
ent ornamenta iusticie Ergo siue illi
iam in re siue nos iam in spe coniungen
tes affectum coronis eorum et dehinc
rantes talem vitam quam non habemus
sed habere non poterimus nisi eam
hic desiderauerimus: cantemus siue om
nes et dicamus

Psalms
Nisi quod dominus erat in nobis Res
pererunt enim quidam tribulationes quas
passi sunt et considerauerunt in eo iam lo
co et in beatitudine et in securitate con
stituti quod transferint quo uenerunt et quod
difficile erat in liberari non adesset ma
nus liberantis in gaudio dixerunt. ni
si quod dominus erat in nobis Sic ceperunt
cantare. nodum dixerunt uenit euaserunt
tanta est exultatio nisi quod dominus erat in no
bis. Dicat nunc israel nisi quod dominus erat
in nobis Nunc dicat. iam euasit Euade
tes enim id est eos qui iam euaserunt positi
tuit intuendos psalmus iste Constitua
mus illos et nos in corde iam trium
phantes et tanquam ibi et nos sumus sicut
in superiore psalmo dictum est: stantes
erant pedes nostri in atribus iherusalem Non
dum ibi erant sed in via erant Tanta
autem leticia erat festinatum et tanta per

ueniendi spes: ut adhuc in via positi
et laborantes iam sibi illic constituti ui
derentur Sic et nunc ponamus nos i
illo triumpho quod erit in futuro seculo
quoniam insultabimus morti iam finite iam
presumpte quoniam dicemus. ubi est mors con
tentio tua. ubi est mors aculeus tuus
iam coniuncti angelis et exultantes cum
rege nostro qui primus resurgere vo
luit quous prior mori noluerit Adul
ti enim ante illum mortui sunt: sed ne
mo ante illum resurrexit in eternum Ex
ultantes autem cum illo. etiam ibi spe et cor
de constituti quod euasimus: cogitemus
quid euasimus quod scandala quas tri
bulationes mundi. quas persecutiones om
nium paganorum quos dolos omnium
hereticorum. quas suggestiones dy
boli quas cupiditatum conflictationes
Omnia ista quas euaderet. nisi quod dominus e
rat in nobis dicat nunc israel: Securus
enim dicat israel nisi quod dominus erat in no
bis Quia. Cum insurgerent homines
super nos Non ergo mirari uicti sumus.
homines enim erant: dominus autem erat in nobis
Non homo erat in nobis homines autem
surrexerunt super nos: sed tamen oppri
merent homines alios homines. nisi in
his hominibus qui non potuerunt oppri
mi non homo esset sed dominus Ergo nisi quod
dominus erat in nobis: cum insurgerent ho
mines super nos Quid enim facerent
nobis homines: Exultatis et cantatis et
securi tenetis beatitudinem semper
nam Quid uobis facerent homines in
surgentes in uos: Nisi dominus esset in uo
bis quid facerent: Nonne uiuos
obsoberuissent nos uiuos obsoberuif
sent: non prius occidissent et sic ob
soberuissent Dimanes o crudeles: non
sic obsoberet ecclesia Petro macta et man
duca dictum est: non uiuos obsober
Quomodo ergo petrus id est ecclesia
mactat et sic manducat: Et quomo

do isti qui exsurrexerunt sup nos for-
sitam viuos obsozbuissent nos. n qz
dñs erat in nob: Quia in ecclesie cor-
pus nemo intrat nisi prius occisus.
Adoritur qd fuit. vt fit qd non fuit:
alioquin qui nō occiditur z non mā-
ducatur ab eccā. esse in numero po-
puli potest qui videtur oculis huā-
nis in numero aut populi q cogit?
deo ē de quo dicit apl's nouit domi-
nus qui sunt ei⁹. nō pōt esse nisi man-
ducatus: nec māducari poterit n pri-
mo mactatus Venit pagan⁹ adhuc
in illo ydolatria viuit. inferendus est
mēbris cristi. miseratur necesse est vt
māducetur sed nō pōt māducari ab ec-
clesia nisi primo mactatus: renūciat
seculo tūc mactatur credat in deum
tunc māducatur. Quō ergo illi viuos
obsozbuissent nos. nisi qz dñs erat i
nobis: Surrexerūt em multi pse-
cutores aliqñ. z nūc nō desunt. singula-
tim insurgūt z aliqñ viuos obsozbu-
issent: sed in quibus non est dñs. Hō
aū omnia illi dixerunt. nisi qz dñs e-
rat in nobis qz multi sorbentur in q-
bus nō est dñs. Hō sunt qui viui sor-
bentur qui sciūt malū esse z lingua cō-
sentiunt Surrexerūt em quidā pse-
cutores z dixerunt hōibz thurificate
si non feceritis occidim⁹ vos Illi a-
mauerunt hāc vitam z dulcedo vite
hui⁹ tenunt eos: nō plus dilexerunt
ea que pmiūt deus qz ea q videbant
in terra Illi em credere iubebantur
q nōdum videbant ista q amabāt vi-
debant: plus retinētes ea q videbant
excluserunt de cordibz dñm: et qz nō
erat in eis dñs viui obsozti sūt Quid ē
viui obsozti sunt: Thurificando ydo-
lo: scientes qz nichil est ydolum. Nam
si aliquid putarent eē ydolum mor-
tui obsozberentur Cū at putāt nichil
esse ydolum. z nouerunt omnia illa

gentilium vana eē. viuant tamen. cū
faciunt qd volūt pseccutores viui ob-
sorbentur Sed ideo viui obsozben-
tur qz non in eis ē dominus In qui-
bus aut inest dñs occiduntur et non
moriuntur qui aut consentiunt z vi-
uunt viui obsozrentur: obsozti mo-
riuntur Illi aut qui passi sunt z non
psenserunt tribulationibus exultant
z dicunt. dicat nūc isrl dicat exultas.
dicat securus. nisi qz dñs erat in no-
bis. cum insurgerent hōiēs sup nos
forsitan viuos obsozbuissent nos

Qm irascetur furore eoz super
nos. Mostis frēs in aliquo de superi-
oribus psalmis. in ipso inicio cātico-
rum gōuum cōtra linguam subdolā
petisse auxiliū quēdam qui cepit ascē-
dere z dixisse. dñe erue aiām meam a
labijs iniustis z a lingua dolosa Pri-
mo enim cū cepit homo ascendere z
pficere in ipso exordio ascēfionis lin-
guas dolosas patitur: blandas ad p-
niciem. blādas ad malam suasionem
Quid facis: Quare hoc facis: Aliter
em viuere nō potes seruire aliter dō
nō potes: Tu solus es q vis hoc esse
qd alij nō sunt: Et si inueneris alios
qui tecum sunt: illa blanda et dolosa
lingua quid dicit: Ecce illi potuerūt:
forte tu non poteris Aggrederis de-
ficies: z meli⁹ erat nō incipere qz ce-
pisse z defecisse Lingua dolosa adhuc
blāditur si pseueraueris vincitur lin-
gua dolosa: et blandiens incipit eē a-
perte seuiens. z q blandiebatur vt se-
duceret minatur vt terreat S; si do-
minus ē in te z non reliqueris de cor-
de tuo cristum quomodo per sagit-
tas acutas z carbones desolatorios
vicisti linguas dolosas id est per ver-
ba dei quibus transfixum erat cor tu-
um z per exempla iustozū q de mor-
tuis viuificati sunt. de pccōribz facti

sunt iusti. quō carbonēs de morte re
uiuiscunt: quomodo ergo illos vicis
ti sagittis et carbonibz desolatorijs
doloſe blandientes et blandiendo ſe
ducentes. ſic iſtos vinces iā irascen
do cōminantes. qz blandiendo ſedu
cere nequiuērūt Dicti ſunt cū blandi
rentur. vincātur et cum minātur Sz
vincūtur quomodo. niſi quia domi
nus erat in nobis: Et manifestū ē qz
non vicisti tu. ſed vicit ille qui eſt i te
Impatorem talem portas et vince
ris: Nōne ille eſt quē portas qui dix
it. ego vici ſeculum: Nōne prior mo
riens vicit dyabolum cum ſp eēt ſup
omnem creaturam qz vbum deū eſt
apud deū: Quare vicit niſi vt te do
ceret cum dyabolo dimicare Et tñ iā
doctus es: niſi in te ſit ille q prior tibi
vicit vinceris Niſi qz dñs erat in no
bis. dum inſurgerent hoīes ſup nos
forſitan viuos obſorbuiſſent nos dū
iraſceretur furor ipōz ſup nos Nam
iraſcuntur: iā aperte ſeuunt **F**or
ſitan aqua demerſiſſet nos Aqua di
cit populos pccōres: et videbim⁹ q
lem aquam in pſequentibz Quicūqz
aut cōſenſiſſet illis aqua illū opuiſſet
moreretur em morte egipciōrū non
tranſiſſet more iſrahelitarū Noſtis
enim frēs qz per aquam ppl'a iſrahe
litarum tranſiit: et ipa aqua popul⁹
egiptiorum coopertus eſt Aqua in
quit demerſiſſet nos Sed qualis eſt
iſta aqua: Torrens eſt ſluit cū impe
tu: ſed tranſitura ē Torrentes em di
cuntur fluuij qui repentinis ymbri
bus creſcunt magnū habēt impetuz
quiſqz incurrerit trahitur. ſz in quo
dñs non eſt In quo aut domin⁹ eſt
tranſit torrentem aiā ipi⁹ Adhuc flu
it torrens ſed iam tranſiit aiā marti
rum. adhuc qdīu ſeculum hoc naſcē
do et moriendo currit: torrēs ē Hic

pſecutiones de iſto torrente. hinc bi
bit ille prim⁹ caput noſtrum de quo
dictū eſt in pſalmo de torrente in via
bibit De torrente aqua illa q figt po
pulum pſecutorem. in bibit ille q dix
it diſcipulis. poteſtis bibere calicem
quē ego bibitur⁹ ſum: De torrente i
via bibit Quid eſt in via bibit: Tran
ſiens bibit non heſit In via bibit: qz
de illo forte dictum ē et in via pecca
torum non ſtetit Tranſiens bibit Et
quid inde dictum ē: Propterea exal
tauit caput De torrente inquit in via
bibit: ppterea exaltauit caput Exal
tatum eſt em iam caput noſtrum qz
de torrente in via bibit: paſſus eſt ei
dñs noſter Si ergo iam exaltatū eſt
caput noſtrum. qd timet corp⁹ tor
rentem: Sine dubio qz caput exalta
tum eſt: et corp⁹ dicet poſtea. torrē
tem pertrāſiit anima noſtra **T**or
taſſe ptranſiit anima noſtra aqua ſi
ne ſubſtantia Ecce qualem aqua dice
bat. forſitan aqua demerſiſſet nos.
Qualis autem aqua eſt ſine ſubſtan
tia: Quid eſt ſine ſubſtantia: Primo
quid eſt forſitan ptranſiit anima noſ
tra: Quomodo potuerunt em latini
expreſſeruntqz greci dicunt ara Sic
enim greca hñt exēplaria ara. qz du
bitantis vbum eſt: expreſſum quidē
dubitationis verbum qd eſt fortaſſe
ſed non omnino hoc eſt Poſſumus
illud vbum dicere. min⁹ quidem lati
ne cōiuncto ſed apto ad intelligenti
as veſtras. qd punici dicunt iar. nō
lignum ſed quando dubitāt hoc gre
ci ara hoc latini poſſunt vel ſolent di
cere. putas cum ita loquūtur putas
euaſi hoc: Si ergo dicatur forſane
uaſi. videtis qz non hoc ſonat: ſed qd
dixi putas vſitate dicitur. latine non
ita dicitur Et potui illud dicere cum
tracto vobis. ſepe em et verba nō la

et hoc non acquiritur Ille enim habet
aurum qui novit uti auro Qui autem
auro uti non novit: habetur non habet
possidetur non possidet Est ore domini au-
ri et non serui auri: quia et aurum deus
fecit et te super aurum ipse fecit Aurum
fecit ad subdolum tuum: et te ad yma-
ginem suam Vides quod supra te est et
calcas quod infra te est Quid ergo ac-
quisti: Vis videre quibus aqua sine substā-
tia sit: Tolle tecum ad inferos quod ac-
quisti. Quis quid factururus es: Acquisti
aurum: perdidisti fidem Post pau-
cos dies exis de hac vita aurum quod ac-
quisti posita fide asferre tecum non po-
tes: cor tuum inane fidei ad penas ex-
it quod plenum fide ad coronam exiret
Ecce nichil est quod fecisti et propter nichil
deum offendisti: aqua sine substā-
tia est que te demersit Propter quod ir-
ritavit deum peccator: Confundatur in-
qui facientes vane Nemo enim non in-
aniter inique facit: sed nemo confide-
rat Eunt homines. audiunt verbum illud
vulgare et proverbia dei dormitant in
eis Quid puerbum: Malo quod teneo
quam quod spero Infelix quid tenes: Ec-
ce dico malo quod teneo Tene sic ut non
amittas et dico malo quod teneo Si autem
non tenes quare non illud tenes quod si
potes amittere: Quid ergo tenes: Au-
rum Tene ergo si tenes: non tibi au-
feratur invito Si autem et pauperum tra-
heris quo non vis: et ideo te querit maior
raptor quia invenit minorem raptorem
Ideo te querit maior aquila: quia prior ce-
pisti leporem Preda tibi fuit minor:
preda eris maiori Hec non videt ho-
mines: in rebus humanis tanta cupidita-
te cecantur Quia res est frivola: horret
qui considerat Querit potentior infir-
miorum et querit eum opprimere: non ob
aliud nisi quia habet quod illi auferat Vi-

dent illum pati sub se tribulationem: non
ob aliud nisi propter quod habet Et si ipse
propter quod ille patitur tribulatione ad
se cogit non attendebat quoniam illum perse-
quatur Ille fugiebat ille torquebatur
ille timebat ille ubi se absconderet que-
rebat Vnde pateretur ista mala. non quia
habebat: Vnde in illo discere quod fugias quia
res que illum torquebat te persequente ne
auferretur a se. et te sic habet torque-
re alio persequente Attendis quia pin-
guis es Si propterea illum persequeris quia
pinguis est. time pinguescere ne alius
te querat et omnia maniter fiant Quere
finem: tenebre occurrunt Quere
quiescentiam: Nichil occurrit Ergo exultet et
letentur in christo qui dicunt pertransiit
anima nostra aquam sine substantia: et recipi-
ant substantiam suam Perdiderunt illi
viventes perdisce: sed non pauper factus
est pater Redeant et inveniunt ibi
vicias quas in longinqua peregrinati-
one cum meretricibus presumperunt e-
vadant aquam sine substantia et dicant.

Benedictus dominus qui non dedit nos
in venationem dentibus eorum Venan-
tes enim erant persequentes: et poluerunt
escam in muscipula Quam escam: Dul-
cedinem vite huius. ut unusquisque propter
dulcedinem huius vite mittat caput
nequeiam et muscipula comprimatur: non
illi in quibus erat dominus Illi qui dicunt non quia
dominus erat in nobis non capti sunt in mus-
cipula Sit in te dominus et nec tu capieris
in muscipula: clama benedictus dominus qui non
dedit nos in venationem dentibus eorum
Anima nostra sicut passer eruta est de
muscipula venantium Quia in ipsa anima
dominus erat: ideo sicut passer eruta est anima
de muscipula venantium Quare sicut
passer: Quia incauta ceciderat sicut
passer et poterat dicere postea igno-
ret inde? O passer instabilis fuge po-

148
tius pedes in petra noli ire ad musci-
pulam. capis. cōsumeris. optineris
Sit in te dñs : et de maioribz minis e-
ruet te de muscipula venantiū Quo-
modo si videas auem veluti iam ca-
dere in muscipulam . facis maiorem
streptū vt volet de muscipula . fides
martires . iam forte aliqui ipoz intē
debant collū in dulcedinem vite hui⁹
dñs qui erat in illis fecit streptū ge-
hennarum . et erutus ē passer de mus-
cipula venantiū Anima nostra sicut
passer eruta est de muscipula venan-
tiū Et qd? Semp erit illa muscipu-
la : Muscipula erat dulcedo vite h⁹
Illi nō heserunt in muscipula et occi-
si sunt Illis occisis muscipula fracta
est : iam nō remansit dulcedo vite h⁹
per quā possent iterū capi S; illa cō-
trita est . nūquid et passer cōtrit⁹ est?
Abfit : quia nō heserat in muscipula
Muscipula cōtrita est : et nos eru-
ti sumus Clament ergo qz eruti sunt
volent ad deum triūphent in deo qz
eruti sūt : qm dñs erat in eis ne a mus-
cipula capent? Quare muscipula cō-
trita ē et nos eruti sum⁹? Vis scire qz
re? **A**diutorium nostrum in nomi-
nē domini qui fecit celū et terrā Nā
si adiutoriū hoc nō esset : nō quidē e-
terna maneret muscipula . sed cū cap-
tus esset cōteretur passer Nā vita ista
transitura ē et qui dulcedine ei⁹ cap-
ti fuerint . et per hanc dulcedinem of-
fenderint deū . cū ista vita transibūt
Nā cōteretur muscipula certi esto-
te Omnis dulcedo vite isti⁹ pñtis nō
erit impleta sorte loci sui : sed opus ē
non herere . vt qñ conteretur musci-
pula tunc erutes et dicas muscipula
ptrita est et nos eruti sum⁹ S; ne pu-
tes te viribz tuis hoc posse . attende
cui⁹ est : esto pius vt eruaris Nā

si superbieris in muscipulam cadis :
et dic adiutorium nostrum in nomi-
nē domini qui fecit celū et terram Psal-
mus tractat⁹ ē : et quātum dñs adiu-
uare dignatus est vt puto exposit⁹ .
Crastino eciam die sermonē deberi
caritati vestre optime nost⁹ : adesto
te et adiuuate nos orōmbus vestris
Mollitationis em̄ nrē meminisse de-
betis Nec dicerē qd cēm tractatur⁹
nō adiuuari volēs studio fidei et orō-
num vestrarū Adeministris em̄ me
pmisisse vobis de hoc tractat⁹ qd dic-
tum est in euangelio lex per moysen
data est : gracia et veritas per ihesū
xp̄m scā est Solent enim omnes he-
retici maxime manichei rēphendere
legem : et dicere qz de⁹ illam nō dedit
Exponend⁹ est em̄ locus iste vt cog-
noscat qz et legem deus dedit et lex
p moysen data ē vt nō saluaret pp̄
certam cām Nō saluauit lex vt lat or-
legis ip̄e impator desideraretur q in
dulgentiam daret peccantibz et data
quidem lex eēt per moysen . grā aut
et veritas p ihm xp̄m fieret Ad h̄ in-
tentos vos facere volui . aderit do-
mini miā non ex meritis nostris sed
forte p merito desiderij vestri . neqz
ex facultatibz nostris sed ex habūdā-
tia donozū suorū : vt sic tractetur res
satis necessaria hōibz posita in no-
uo testamento vt dñino nullas late-
bras inueniat inimic⁹ vbi se occultet
ad decipiendos fideles

Explicit ps cxxij⁹ . Incipit cxxij⁹

DSalm⁹ iste ptinens ad nu-
merū cāticorū graduum de
q̄ titulo in alijs iā mltā dixi-
mus et repetē nolum⁹ ne vos obtū-
dam⁹ poti⁹ q̄ instruam⁹ docet nos
ascēdetes et leuātes aiās nrās ad dñz
deū nr̄m affcū caritat⁹ atqz pietatis.

nō intendere in homines qui pspan
tur in hoc scō felicitate falsa atz ven
tosa z p̄sus seductoria vbi nichil a
liud nutriunt q̄ superbiam z cor eoz
cōgelascit adūsus deum . et fit duruz
adūsus ymbrem gracie ip̄i ne fruc
tum ferat Presumētes em̄ omnia si
bi habūdare que vidētur huic vite ne
cessaria z vltra q̄ necessaria extollun
tur z cum sint hoīes p iniquitatem i
feriores omnibz hōibz p supbiam sū
periores se putant oībus hōibz atqz
vtinā sicut alios vel hoīes se eē depu
tarent Hos aut aliqñ intiendo z mi
nis attendendo . eciam illi q̄ deū co
lunt fluctuāt z nutant qñ pierit mer
ces eoz quare deū colūt cuz se vidēt
in laboribz . in egestate . in erūpna . in
morbo in dolore in aliqua necessitatē
te z vident alios habere sanitatē cor
poris habūdare temporalibus . in co
lūmitate suoz gaudere . in ore hono
rum florere eos qui nō solum deum
non colunt sed omnibz hōibus adū
santur . attendentes eos nutant z di
cunt apud se qd aperte scriptū est in
quodam psalmo quō sciuit de⁹ z si ē
sciētia in altissimo : Ecce ip̄i peccōres
habūdantes in scō obtinuerūt diuī
cias Et sequitur nūquid vane iustifi
caui cor meum z laui inter innocen
tes man⁹ meas : Nūquid forte van⁹
fui qui volui iuste viuere . z inocēter
inter homines p̄uersari qñ scio eos
q̄ nolunt seruare innocentia habere
tātam felicitatem et insultare iustis
per iniquitates felices : Sed q̄ illd dix
it ibi in psalmo : Cui⁹ nōdum eāt rec
tum cor Sic enim cepit ip̄e psalmus
de quo mō testimonium dedim⁹ nō
iste quē cōsiderandum z tractanduz
mō suscepim⁹ : sed vbi dictum ē quo
modo sciuit de⁹ z si est sciā in altissi

mo . ecce ip̄i peccōres et habūdantes
in scō obtinuerūt diuicias Nūquid
vane iustificaui cor meū z laui inter
innocentes man⁹ meas : Ille q̄ psal
mus vbi videtis qz piclitatur aīa vbi
videtis qz nutant pedes sic cepit : qm̄
bonus de⁹ israhel rect⁹ corde : mei at
inquit pene p̄moti sunt pedes paulo
minus effusi sunt gressus mei Qua
re : Quia zelauī in peccōribus pacem
peccōz intūēs Inde ergo dixit cōmo
tos pedes suos z pene effusos gres
sus . lapsos ad ruinam a dō . qz intui
tus est z insperit felicitatem peccōrū
z vidit eos habere pacem se autē la
bozem Narrauit aut hoc cū iā eua
fisset cum iam correcto corde deo in
hesissz : narrauit p̄terita pericula sua
Ergo bonus deus israhel Sed qui
bus : Rect⁹ corde Qui sunt recti cor
de : Qui non reprehendunt deū Qui
sunt recti corde : Qui voluntatem suā
ad voluntatem dei dirigūt nō volūta
tem dei ad voluntatem suāz curuare
conantur Breue preceptū est vt ho
mo dirigat cor suum vis habere rec
tum cor : Tu fac qd vult deus noli de
um velle facere qd vis tu Praui cor
dis ergo sunt . id est qui rectū cor nō
habent : q̄ sedent z disputant quō de
buit facere de⁹ non laudando quod
fecit sed rephēdēdo Corrīgere illuz
volunt parum est quia corrigi ab eo
nolunt z dicunt . non debuit deus fa
cere pauperes : sed soli diuites eē de
buerunt z ip̄i soli viuere Et quid fac
tus est pauper : Et quid viuit : Rep̄
bendit deum pauperum . quāto me
lius esset pauper dei z diues esset de
deo . hoc est sequeretur voluntatem
dei et videret paupertatem suā tem
poralem eē z transitoria : diuicias au
tem sibi spirituales ita vēturas vt nul

lo pacto possint pterire et habere in
diuicijs cordis fidem si ei non conti
git aurum habere in archa. qz si aurū
haberet in archa furē timeret et aurū
de archa etiam nolēs pderet: fidem
autē de corde non perderet. si ipse illaz
in nō expulerit. Cito autē responderi
p̄t carissimi. Fecit de⁹ pauperē vt p̄
bet hominem et fecit deus diuitē vt
p̄bet illum de paupere: et omnia q̄ fe
cit deus recte fecit. Et si nō possum⁹
videre p̄siliū ipi⁹ quare illud sic fe
cit et illud sic: bonum est nobis vt s̄b
damus nos sapiē ipi⁹ et credam⁹ qz
bene fecit et si nōdum nouim⁹ quare
fecit et habebim⁹ cor rectū vt presu
mam⁹ et cōfidam⁹ in domino et nō
mouebūtur pedes nostri: et sit in no
bis ascendentibus vñ cepit iste psal
mus

Psalmus

Qui cōfidunt in domino sicut
mons syon: nō cōmouebitur
in eternū. Qui sunt isti? **Q**ui habi
tant in iherl̄m. Ipi nō cōmouebūtur in
eternum. qui habitāt in iherusalē. Si
hanc iherusalem intellexerimus om
nes qui illic inhabitant bellis et euer
sione ipi⁹ ciuitatis exclusi sunt. Ad
do queris iudeum in ciuitate iheru
salem: et non inuenies. Certe ergo n̄
mouebūtur in eternū qui inhabitat
iherusalem? Nisi quia est alia iheru
salem de qua multa soletis audire ip
sa est mater nr̄a cui suspiram⁹ et ge
mimus in ista pegrinatione vt ad il
lam redeam⁹. Erraueram⁹ a via et vi
am non habebamus: rex ipi⁹ venit
et via nobis factus est vt ad illā redi
re possim⁹. Ipa est illa vbi stantes e
rant pedes nostri in atrijs iherl̄m si
cut audisti in psalmo cāticorū gra
duum sup̄iore iam vobis et expōsito
tractato qui interfuisti: cui suspirat
ille qui cātabat. iherusalem q̄ edificā

tur vt ciuitas cui⁹ participatio e⁹ in
idipm. Qui ergo ibi habitant nō mo
uebuntur in eternum: qui autē habi
tarunt in ista iherl̄m moti sūt primo
corde postea exilio. Quā moti sūt cor
de et ceciderunt: tūc regem ipi⁹ sup̄
ne iherl̄m crucifixerūt. Jam spūaliter
foris erant et ipm regem foras exclu
debant eiecerunt em̄ illum extra ciui
tatem suam et foras crucifixerunt et
ipse eiecit illos extra ciuitatem suam
id est eternam iherl̄m m̄rēm omniū
nostrū q̄ est in celis. Qualis ē ista ihe
rusalem. Breuiter describit eā. **Mō**
tes in circuitu e⁹. Magnū aliquid
esse nos in ea ciuitate quā circūdede
runt mōtes ipa est tota felicitas nos
tra: qz habebimus ciuitatem quā cir
cūdederunt montes. Non enim nō
nouimus mōtes: aut qd sint mōtes
n̄ tumores terrarū. Alii s̄ ergo mon
tes amabiles mōtes excelsi p̄dicato
res v̄. tatis. siue angeli siue apostoli
siue p̄phete. ipi sunt in circuitu iheru
salem ambiūt illam et q̄si murum illi
faciūt. De hīs mōtibz amabilibus et
delectabilibz assidue scriptura loqui
tur. Aduertite cū auditis vel legitis
pluribz locis inuenitis mōtes delec
tabiles q̄q̄ et nos possum⁹ p̄memo
rare verūptamen quātum dominus
suggerit. delectat nos de hīs menti
bus multa dicere et diuina testimoni
a de litteris sanctis occurrerunt no
bis. Ipi sunt mōtes qui illuminātur
a deo. et p̄mitus illuminātur vt ab ip
sis lumē descendat ad valles et ad col
les qz nō tātē sunt altitudinis q̄te s̄
montes. Ipi sunt per quos nob̄ p̄ro
gatur scriptura: siue in prophetis si
ue in apostolis siue in euāgelio. Ipi
sunt mōtes de quibus cātam⁹. leua
ui oculos meos in montes vnde ve
niet auxiliū michi: qz de scripturis

sanctis in hac vita habemus auxiliū
Sed q̄ ip̄i mōtes nō a se proteguntur
nec a seip̄is nobis consulunt nec
spes nostra debet esse in montibz ne
maledicti simus q̄ spem in hoīe po-
nimus: iam dixerat leuauī oculos me-
os in montes vñ veniet auxiliū m̄
auxiliū inquit meū a dño qui fecit
celū z terram Ip̄i sunt mōtes de qui-
bus item dicit. suscipiūt mōtes pacē
pp̄lo tuo z colles iusticiam Adon-
tes magni sunt: colles minores sunt
Adon-tes ergo vident: colles credūt
Qui vident. pacē susceperunt et attu-
lerunt ad illos q̄ credūt Qui em̄ cre-
dunt suscipiunt iusticiā q̄ iust⁹ ex fi-
de vivit Angeli vident annūciant qđ
vident z credim⁹ nos Iohannes ille
in principio inquit erat vbum z ver-
bum erat apud deum: et de⁹ erat v-
bum Videbat p̄dicauit nobis vt cre-
derem⁹ z mōtes suscipientes pacē.
susceperunt colles iusticiā q̄ de ip̄is
montibz quid ait? Non dixit a se ha-
bent pacem vel instituūt pacem vel
generant pacē: sed suscipiūt pacem
Vnde suscipiunt pacē dñs est Sic er-
go leuā oculos tuos ad mōtes prop-
ter pacem: vt auxiliū tuū sit a dño
qui fecit celum z terram Rursus il-
los mōtes cōmemorans spūs sanc-
tus hoc ait. illuminās tu mirabiliter
a montibz eternis Nō dixit illumināt
montes: sed illuminans tu a monti-
bus et̄nis Per mōtes istos q̄s eter-
nos eē voluisti p̄dicans euangelium
tu illuminās nō montes Tales ergo
mōtes in circuitu iherusalē Et vt no-
ueritis quales sint mōtes in circuitu
ei⁹: vbi p̄memorauit mōtes bonos
scriptura valde raro z difficile ā for-
te nūqm̄ z nō statim ibi nominat do-
minum aut simul figt. ne spes rema-
neat in montibz Ecce videte q̄ mul-

ta p̄memorauī. leuauī oculos meos i
mōtes vñ veniet auxiliū michi: et ne
ibi remaneas auxiliū meū inquit
a domino qui fecit celū z terrā Rur-
sus suscipiant montes pacem popu-
lo tuo Cū dixit suscipient ostendit a-
lium esse fontem pacis vñ illi suscipi-
unt Rursus a montibus illuminans
sed vt dixit. illuminās tu mirabiliter
a montibz eternis Item hoc loco cū
dixisset montes in circuitu ei⁹. ne tu
rursum remanere in montibus sta-
tim subiunxit Et dominus in cir-
cuitu plebis sue: vt tua spes non sit i
montibz. sed in illo qui illuminat mō-
tes Cum enim ille habitat in monti-
bus id est in sanctis: ip̄e est in circu-
tu plebis sue. et ip̄e murauit plebem
suam munimēto spūali. ne mouea-
tur in eternū At vō de illis montibz
malis quando loquitur scriptura. n̄
eis addit dominum Tales montes
iā sepe dixim⁹ vobis: significāt mag-
nas quasdā aiās sed malas Non em̄
putetis fratres quia potuerūt fieri
hereses per aliquas peruas animas
non fecerunt hereses n̄ magni homi-
nes. sed quātum magni tātum mali
montes Nō enim montes erant ta-
les qui susciperent pacē vt colles ius-
ticiam: sed illi dissensionem suscepe-
runt a dyabolo patre suo Adon-tes
ergo erāt Ad tales montes cauene
fugias Venturi em̄ sunt hoīes z dic-
turi tibi magnus ille vir z magnus il-
le homo qualis fuit ille donatus q̄-
lis est maximianus: z nescis qualis
fuit. z ille arrius qualis fuit Omnes
istos mōtes noiām⁹: sed naufrago-
sos Videtis quia lucet de illis aliqua
flamma sermonis: z aliquis de ip̄is
ignis accenditur Si nauigatis in lig-
no et noctem patimini id est caligi-
nem huius vite. non vos fallant nec

dirigat illuc nauim: ibi sunt saxa ubi
naufragia magna fiunt. Cum ergo ti
bi laudati fuerint isti montes & cepe
rit tibi suaderi ut uēias ad ip̄os mō
tes quasi ad auxilium et ibi requies
cas: rīde. In domino confido. quo
modo dicitis anime mee trāsmigra ī
mōtem sicut passer? Bonū est enim
tibi ut ad illos mōtes leues oculos
vnde tibi auxilium a domino fit: ut e
uadas sicut passer de muscipula ve
nantium: non trāsmigres in mōtes
Passer em̄ instabilis res est cito mo
uetur cito volat hinc & ill. sed tu con
fide in dño & eris sicut mons syon n̄
cōmoueberis in eternū & nō transmi
graberis in montes sicut passer. Nū
quid ibi sic noiāuit montes ut de do
mino diceret: S; mōtes tales ama
in quibus dñs est. Tunc aut te amāt
ip̄i montes: si non in illis sp̄e posue
ris. Videte fr̄es quales sunt montes
dei. Nā vide sic nominati sunt in alio
loco. Iusticia tua sic mōtes dei. Nō
iusticia ip̄orum: sed iusticia tua. Au
ditalem mōtem apostolum: ut inue
niar in illo inquit nō habens iusticiā
meam que ex lege est. s; eam que est
per fidem xp̄i. Illi aut qui per iustici
am suam mōtes eē voluerūt sicut in
dei quidam v̄l pharisei principes eo
rum sic rephendūtur. ignorātes em̄
dei iusticiam & suam volētes consti
tuere iusticie dei nō sunt s̄biecti. Qui
aut s̄biecti sunt: sic sunt alti ut humi
les sint. Et q; magni sunt mōtes di
cūtur q; vero s̄biecti sunt deo. val
les sunt: & quia h̄nt capacitatem pie
tatis suscipiunt habūdantiam pacis
& inundationem trāsmittunt ad col
les. Ad tñ tu vide quos mōtes a
mes. Si vis amari a bonis mōtibz:
noli spem ponere nec in bonis mon
tibus. Nā qualis mons erat paulus

Nū inuenitur talis? De magnitudie
loquimur hōim. tante gracie quis q̄
p̄t facile inueniri? Et tamen timebat
ne passer ille in illo poneret spem. Et
qd ait: Nūquid paulus p vobis cru
cifixus est? Sed leuate oculos ī mō
tes vñ auxilium uēiat vobis. q; ego
plātaui apollo rigauit. sed auxilium
vestrū a dño qui fecit celuz & terram
q; deus incrementū dedit. Ergo mō
tes in circuitu ei? Sed quō montes
in circuitu ei? et dñs in circuitu pleb̄
sue? **E**x hoc & vsq; in seculū. Si er
go mōtes in circuitu ei? & dñs in cir
cuitu plebis sue. cōstringet dñs ple
bem suā in vnū vīnculum caritat; et
pacis. ut qui cōfidunt in domino fi
cut mōs syon nō p̄moueantur in et
ernū: & hoc est ex h̄ & vsq; in seculum.
Quā n̄ derelinquet v̄gam peccōruz
super sortē iustoz. ut nō extendant
iusti ad iniquitatem man⁹ suas. Ad o
do q̄dem iusti aliquātum laborāt: et
mō aliqui iniusti dñantur iustis. Qui
bus modis aliqui iniusti pueniūt ad
honores seculi? Cū puenerint & fac
ti fuerint vel iudices v̄l reges. quia h̄
facit de⁹ ppter disciplinā plebis sue
ppter disciplinā populi sui: nō p̄t fie
ri n̄ ut exhibeatur illis honor debi⁹
potestati. Ordinavit enim sic de⁹ ec
clesiam suā: ut omnis potestas or
dinata in seculo habeat honorem. et
aliquando a melioribus. Sed exem
pli gracia vnā rem dico: hinc conici
te gradus omnium potestatum. Pri
ma et cotidiana potestas hominis
in hominem. domini est in seruū. p
pe omnes domus habent huiusmo
di potestatem. Sunt domini sunt et
serui diuisa sunt noiā: sed hoīes & ho
mines sunt paria sunt noiā. Et qd di
cit apostolus? Seruos dominis su
is subditos esse. Serui obaudite do

minis vestris scdm carnem: quia est
dñs scdm cristum Ille est verus do-
minus ⁊ eternus: isti aut tpaes scd
tempus Tu cum ambulas in via. cū
viuis in hac vita nō vult te facere su-
perbum xpūs Cōtigit vt tibi xpian⁹
efficereris: ⁊ haberes dñm homine⁹
Non iō xpianus factus es vt dedig-
neris seruire Cum em xpō iubete ser-
uis homini: non illi seruis sed ei qui
iussit Et h̄ ait obaudite dominis ves-
tris scdm carnem. cum timore et tre-
more in simplicitate cordis: nō ad o-
culum seruientes quasi hominib⁹ pla-
centes. sed quasi serui cristi facietes
volūtatem dei ex animo cū bona vo-
luntate Ecce non fecit de seruis libe-
ros: sed de malis seruis bonos ser-
uos Quātum debent diuites xpō q̄
illis pponit domū. vt si fuit ibi seru⁹
infidelis cōuertat illum xpūs ⁊ nō ei
dicat dimitte dñm tuū: Nam p̄gno-
uisti eum qui verus ē dñs Ille forte
impius ē ⁊ iniquus: tu iam fidelis et
iust⁹ Indignum ē vt iust⁹ ⁊ fidel⁹ ser-
uiat iniquo et infideli Nō hoc ei dix-
it sed magis serui: ⁊ vt corroboret
seruū. hoc dixit exemplo meo serui.
prior seruui iniquis Dñs enim tāta
in passione sustinens. a quibus susti-
nuit n̄ dñs a seruis: Et a quib⁹ nisi a
malis seruis: Nā si fuissent boni ser-
ui honorarent dñm suum: sed q̄ ma-
li serui erant iniuriauerunt Ille quid
contra: Reddidit dilectionē p odio
Ait enim. pater ignosce illis: q̄ nesci-
unt quid faciunt Si dñs celi et terre
per quem facta sunt omnia seruiuit
indignis: rogauit p seruientibus et
furentib⁹ ⁊ tanqm medicū se ex hibui-
t adueniens Nam ⁊ medici ⁊ arte ⁊
sanitate meliores seruiūt egrot⁹ quā
tomagis nō debet dedignari homo
ex toto animo ⁊ ex tota boā volūta

te cum tota dilectione seruire domi-
no eciā malo: Ecce seruit melior de-
teriori: sed ad tempus Nō autē dixi
de dñō ⁊ seruo: hoc intelligite de po-
testatibus ⁊ regib⁹ ⁊ de omnib⁹ cul-
minibus hui⁹ seculi Aliqñ enim po-
testates bone sunt ⁊ timēt deum ali-
quando non timent deum Julian⁹
extitit infidelis impator: extitit apof-
tata. iniquus. ydolatra Multes xpi-
ani seruiuerunt impatori infideli. vbi
veniebatur ad causam cristi non ag-
noscebant nisi illū qui in celo erat Si
quādo volebat vt ydola colerent. vt
thpurificarent. p̄ponebant illi deum
quando autem dicebat. pducite acie
ite contra illam gentem: statim ob-
tempabant Distinguebant dominū
eternum a domino tpali: ⁊ tamē
subditi erant ppter dominum eter-
num eciā domino tpali Sed nūq̄
sic erit semper vt iūq̄ impent iust⁹:
Nō sic erit Videte em quid dicat is-
te psalmus: quoniā non derelinquet
dñs virgam peccōrum super sortem
iustoz Sentitur ad tēpus v̄ga peccō-
rum sup sortē iustoz: sed nō ibi relin-
quitur nō erit in eternū Veniet tēp⁹
qñ vnus agnoscatur de⁹. veniet tem-
pus q̄ xp̄s in claritate sua appareā
p̄greget añ se oñes gentes ⁊ diuidat
eas sic diuidit pastor hedos ab ouib⁹:
oues ponet ad dexteram hedos
ad sinistrā Et videt⁹ ibi multos suos
int oues et multos dños int hedos
⁊ rursus mltos dños int oues mul-
tos seruos inter hedos Nō em q̄
sic solati sum⁹ seruos oēs serui bo-
ni sunt: aut q̄ sic reprehendim⁹ sup-
biam dñoz oēs dñi mali sunt Sunt
boni fideles dñi ⁊ sunt mali s̄ boni
fideles serui ⁊ s̄ mali S̄ q̄ diu fui bo-
ni seruiūt mal⁹ dñis: ferāt ad temp⁹
q̄ nō derelinquet v̄gā peccōz sup sor-

tem iustorum Quare hoc? Ut nō ex-
tendant iusti in iniquitatē man⁹ su-
as vt ad tempus ferāt iusti iniqui do-
minantes ⁊ intelligāt nō eē hoc sem-
piternum: sed pparent se ad possidē-
dam sempiternā hereditatem Quā
hereditatem? Vbi destruetur omnis
potentat⁹ ⁊ omnis ptās: vt sit deus
omnia in ōnibz Ad hoc se seruātes ⁊
hoc corde ptemplātes ⁊ adhuc in fi-
de retinētes ⁊ vt videant pourantes
nō extendūt man⁹ suas ī iniquitatem
Nam si videant qz semp ē virga pec-
catorū sup sortem iustoz cogitāt a-
pud se ⁊ dicunt quid mī pdest qz ius-
tus sum? Semp michi dñabitur ini-
quus ⁊ semp seruus ero? Faciā er-
go ⁊ ego iniquitatem qz nichil pdest
tenere iusticiā Ne aut hoc dicat in-
finuatur illi fides qz ad tēpus p̄t esse
vga pccōrum sup sortem iustoz nō
eam relinquet dñs super sortē iusto-
rum vt non extendāt iusti ī iqtatem
man⁹ suas: ⁊ ferant iniquitatē nō fa-
ciant Adeli⁹ est em̄ iniusticiā fer-
re q̄ facere vñ non semp erit: qz non
derelinquet vgam pccōrum sup sor-
tem iustoz Hoc cogitāt qui recti sūt
corde de quibz paulo añ dixit .qui vo-
luntatem dei sequūtur nō voluntatē
suam: qui sequi deum volunt faciūt
illum pcedentem ⁊ se sequētes . non
aut se pcedentes ⁊ illū sequentem et
in ōnibus eum bonū inueniūt siue e-
mendantē siue p̄solantē siue exercen-
tem siue coronantē siue purgantem
siue illuminantē sicut apls ait: scim⁹ qm̄
diligentibz deū oīa coopantur ī bo-
num Et iō seqtur **B**enefac dñe bo-
nis ⁊ rectis corde Sicut aut decliāt
a malo ⁊ facit bonum rect⁹ corde qz
nō zelat in pccōibz pacē pccōrum in-
tuens sic prauicordius qui scandali-
zatur in vñs dñi declinat a deo et fa-

cit malum ⁊ inescat⁹ dulcedine seculi
⁊ ea illaqueatus ⁊ capt⁹ amaras pe-
nas luit Declinat aut a deo cui⁹ dis-
ciplinam ferre noluit: fit illi p iudici-
um dei verus laqueus falsa maloz
felicitas Vñ cōtinuo subiūgit **D**e-
clinantes aut in strangillatiōnem ad-
ducat dñs cū opantibz iniusticiā id ē
quoz facta imitati sunt: qz eozum p-
sentes leticias amauerunt et futura
supplicia non crediderunt Qui ergo
recti sunt corde ⁊ nō declinat qd ha-
bebunt: Nam veniam⁹ ad ipam he-
reditatē frēs: qz filij sum⁹ Quid pos-
sdebim⁹? Que ē hereditas: Que pa-
tria nostra: Quid vocat⁹? Pax Per
hanc vos salutam⁹ . hāc vobis annū-
ciamus: hāc suscipiunt mōtes ⁊ col-
les iusticiā . ipa est xpūs Ipe em̄ est
pax nostra qui fecit vtrqz vnū ⁊ me-
dium pietem macerie soluit: qz filij
hereditatem habebim⁹ Et qd voca-
bit⁹ ipa hereditas mī pax? Et videte
qz exheredati sunt qui nō amant pa-
cem Nō at amāt pacē q̄ diuidūt vni-
tatem Pax possessio pioz ē: posses-
sio heredū Et q̄ sūt heredes? Filij Au-
di euangeliū . beati pacifici q̄ ipi filij
dei vocabuntur Audite ⁊ conclusio-
nem huius psalmi **P**ax super isra-
hel Israel vidēs deum iherusalem
visio pacis interpretatur Intelligat
caritas vestra Israel interpretatur
videns deum: Iherusalem interpre-
tatur visio pacis Qui non mouebū-
tur in eternū? Qui habitant in iheru-
salem non mouebūtur ergo in eter-
num qui inhabitant visionem pacis
⁊ pax super israel Ergo israel qui
videns deum est . videns pacem ē . et
ipe israel est ⁊ iherusalem: quia po-
pulus ille dei ipa est ciuitas dei Si er-
go videns pacem hoc est videns de-
um merito ⁊ deus ipse est pax Ergo

quia xp̄s filius dei pax est .iō venit
colligere suos ⁊ secernere ab iniquis
A quibz iniquis: Qui oderūt iheru-
salem qui oderūt pacē qui volūt cō-
scindere vnitatem qui nō credunt pa-
ci: qui falsam pacem pnūciant in po-
pulo ⁊ non illam hnt Quibz respon-
detur cum dixerint pax vobiscū ⁊ cū
spiritu tuo Falsa dicunt: ⁊ falsuz au-
diunt Quibz dicunt pax vobiscum:
Quos sepant a pace orbis terrarū
Et quibz dicitur cū spiritu tuo: Si in
sp̄itu eoz eēt pax: nōne vnitatē di-
ligerēt ⁊ relinquerent dissensionem:
Falsum ergo pnūciantes falsuz au-
diunt Nos verū pnūciem⁹ ⁊ veruz
audiamus Sim⁹ isrl ⁊ amplectam⁹
pacem: qz iherusalem est visio pacis
⁊ nos isrl ⁊ pax super isrl
Explicit ps cxxiij⁹. Incipit cxxv⁹.

Sicut iā meministis ex ordi-
ne nobis tractatibz iste ps
ē centesim⁹ vicesim⁹ quin-
tus qui inter illos psalmos ē quorū
ē titulus cāticum graduum Est autē
ficut nostis vox ascendentiū Quo nō
ad illā supnam iherlm .mrēm omniuz
q̄ est in celis: Que supna: ip̄a et et̄na
Ihec aut q̄ in terra fuit vmbra habe-
bat ill⁹ Itaqz ista cecidit illa perma-
net Ihec implevit tēpus pdicatiōis
illa tenet eternitatē repationis nos-
tre Ab illa pegrinamur i hac vita ad
ei⁹ reditum suspiram⁹ Suspiramus
tā diu miseri et laborantes donec ad
illam redeam⁹ Nec ciues nostri an-
geli dimiserunt nos in pegrinatione
sed annūciauerūt nobis ip̄m regem
venturū ad nos: ⁊ venit ad nos ⁊ cō-
temptus ē inter nos a nob ⁊ postea
nobiscum fuit ⁊ docuit nos cōtēpni
qz p̄temptus ē: docuit nos tolerare
qz toleravit docuit pati qz passus est
⁊ p̄misit resurrecturos qz resurrex-

it in seip̄o oñdens quid sp̄are debea-
mus Si ergo fr̄es p̄phete antiq̄ pa-
tres nostri añq̄m dñs ihs xp̄s veni-
ret in carne añq̄m mortu⁹ resurrexis-
set ⁊ ascendisset in celū suspirabāt tñ
illi ciuitati quātum oportet nos de-
siderare quo nos ip̄e p̄cessit ⁊ vñ nū-
q̄m recessit: Nō enim dñs sic vēit ad
nos vt desereret angelos: ⁊ in ill⁹ mā-
fit ⁊ ad nos venit In illis māfit i ma-
iestate: ad nos venit in carne Gram⁹
aut vbi: Si redemptor noster ille di-
citur captiui tenebam⁹ Vbi ergo te-
nebamur vt ille vēiret redimere cap-
tiuos: Vbi tenebamur: Sorte apud
barbaros Peior ē barbaris dyabo-
lus ⁊ angeli ei⁹ Ip̄i antea tenebāt ge-
nus huānum ab hys redemit nos qz
nō aurum neqz argentū sed sangui-
nem suū p nobis dedit Quō at ho-
mo venerat in captiuitate paulū a-
postolū intragem⁹ Etem ip̄e preci-
pue gemit in ista captiuitate suspi-
rans eternā iherlm et docuit nos ge-
mere ex ip̄o sp̄itu quo ⁊ ille imple-
tus gemebat Hoc cñ ait: om̄s crea-
tura cōgemiscit et dolet vsqz nūc Et
iterū vanitati em̄ creatura subiecta ē
ait nō sponte sed ppter eum q̄ subiecit
in spe Dēi creaturam dixit in homi-
nibz ecia nō credentibz sed tñ creditu-
ris ingemiscere creaturā in laboribz
Nūquid nā in hys tātū q̄ nōdū credi-
derunt: Itā vō in hys q̄ crediderunt
nō gemit nec pturit creatura: Non
solū aut inq̄t: sed et nos ip̄i p̄micias
sp̄s hntes id est qui iā spū deo serui-
mus . qui iā mente deo credidim⁹ ⁊ i
ip̄a fide p̄micias q̄dam dedim⁹ vt p̄-
micias nostras seq̄mur Ergo et nos
ip̄i in nobismetip̄is ingemiscim⁹ ad
optionem expectātes redēptionem
corpis nostri Gemebat ergo ⁊ ip̄e ⁊
gemūt omnes fideles ad optionē et

pectātes redēptioēz corpis sui: Vbi
gemūt: In ista mortalitate: Quam
redēptioēz expectāt: Corpis sui. q̄
p̄cessit in dño q̄ resurrexit a mortuis
z ascendit in celū: Hoc nob̄ añq̄ red
datur necesse ē gemam⁹. eciā fideles
eciā sperātes. Jō seq̄tur ibi z dicit.
cū dicet z ip̄i i nob̄ismetip̄is igemif
cim⁹ adoptioēz expectātes redēpti
onē corpis nostri. Quasi diceret ei.
q̄d tibi ḡ p̄fuit x̄ps si adhuc gemas z
quō saluator saluū te fecit. q̄ gemit
adhuc egrorāt. sibiūrit z ait: Spe ei
salui facti sum⁹. spes em̄ q̄ videt nō
est spes. Qd̄ em̄ videt q̄s qd̄ sperat:
Si aut̄ qd̄ nō videm⁹ sp̄am⁹ p̄ paciē
ciā expectam⁹: Ecce q̄re gemim⁹ z q̄
mō gemim⁹. q̄a qd̄ sp̄am⁹ iā qd̄ ex
pectam⁹ sed nōdū tenem⁹ z doēc te
nēam⁹ in tpe suspiram⁹. q̄a desidera
m⁹ qd̄ nōdū tenem⁹: Quāē: Qd̄ spe
salui facti sum⁹: Jā caro sumpta de
nob̄is in dño. nō spe sed re salua scā
est: Resurrexit em̄ z ascēdit in capi
te nostro caro nostra salua. in mem
bris adhuc saluāda est: Secura gau
deāt mēbra q̄a a capite suo nō sūt de
ta: Dixit em̄ mēbris laborātib⁹. ecce
ego vobiscū sum vsq̄ ad cōsumma
tionē seculi: Ita factū est vt cōuer
teremur ad deū: Spem em̄ nō habe
bam⁹ nisi ad seculū. z inde miseris
miseri. q̄a z in hac vita z faciē hñtes
ad sc̄lm. dorsum cōtra deū: Cū vero
cōuerterit nos dñs vt iā icipiamus
faciē hñe ad deū z dorsum ad seculū.
q̄a adhuc i via sum⁹ z tñ patriā attē
dim⁹. z qñ forte aliq̄ tribulationez
patimur s̄ tñ tenem⁹ viam z ligno
portam⁹: Asper quidē vētus est. sed
vētus nī ē. cū labore qd̄. sed cito du
cit z cito pducit: Qd̄ ḡ de captitate
nostra gemebam⁹. gemūt aut̄ z illi
quia nō crediderūt: Quomodo aut̄

facti fuim⁹ captiui. obliti fuim⁹. s̄ p
scripturā cōmeōramur Paulū ip̄m
apl̄m iterrogemus: Alit em̄. Scim⁹
eniz quia lex spiritalis est. ego autēz
carnalis sum venūdatus sub pccō:
Ecce vnde facti sum⁹ captiui. quia
venūdati sumus s̄ pccō: Quis nos
vēdidit: Nō ip̄i q̄ cōsensim⁹ seduc
tori: Vēdere nos potuim⁹. redimē
nos nō possum⁹: Vēdidim⁹ nos cō
sensioē peccati. redimimur in fide
iusticie. Sanguis em̄ innocens da
tus est p nob̄is vt redimeremur.
Quēcūq̄ sanguiez ille fudit psequē
do iustos. q̄lem sanguiez fudit: Ius
toz sanguiem fudit pph̄az patrum
nostroz. Iustū sanguiem fudit z m̄
tirū. tñ oēs de ppagine pcc̄i veniē
tes. vnū sanguiem fudit eius q̄ non
iustificatus sed iustus nat⁹ est: Illo
sanguie fuso. p̄didit q̄s tenebat: Pro
q̄bus em̄ datus est inocēs sanguis
redēpti s̄. z cōuerfi a captitate can
tāt istū psalmū: **Q**uā cōuerterit do
minus captiuitatem syon. facti su
mus sicut cōsolati: Hoc voluit dicē
facti sumus gaudētes: Qñ: Cū cō
uerterit dñs captitatē syō: Quē syō:
Ipsa iherl̄ eterna syō: Quō eterna
syō. quō captiua syō: In āgelis eter
na. in hōib⁹ captiua: Nō em̄ oēs illi
us ciuitatis ciues captiui sunt. sed q̄
inde peregrinātur ip̄i captiui sunt:
Homo ciuis est iherl̄m. sed vēdit⁹ s̄
pccō fact⁹ est pegrinus: De ppagine
ip̄ius natū est genus huānū. z imple
uit terras captiuitas syō: Et ista cap
tiuitas syō quō vmbra illius iherl̄m:
Vmbra illius syon quā acceperūt iu
dei in ymagine. in figura fuit in cap
tiuitate in babilonia. z post septua
ginta annos redit ille ppl̄s ad ciuita
tem suam: Septuaginta anni signi
ficant omne tempus quod septem

diebus voluitur. cū at trāfierit ōne
tempus. tūcredimus ⁊ nos ad pa-
triam nrām. quō ille ppl's post sep-
tuaginta ānos redit a captitate ba-
bilonie Babilonia est em̄ mūd⁹ iste
Babilonia em̄ interpretatur cōfusio
Videte si nō est cōfusio tota vita hu-
mana Quicqđ agūt hoīes in spe va-
na. qñ cognouerint qđ agūt erubef-
cūt Quare laborāt: Cui laborant:
Filys meis inquit Et ipsi cui: Filys
suis Et ipsi qbus: Filys suis. Nō
ergo sibi: Ab ista cōfusione iam cō-
uerfi erāt qbus dicit apl's. Quā em̄
glām hēbatis in hys in qb⁹ nūc eru-
bescitis: Cōfusio est q̄ ista tota vita
rerū humanarū n̄ ptines ad deū In
hac cōfusione id est in ista babilōia
captiua tenetur syon. sed conuertit
dñs captiuitatem syon ⁊ facti sum⁹
inquit sicut cōsolati. id est gaudiū su-
mus tq̄ cōsolationē accipientes Cō-
solatio nō est nisi miserorū. cōsolati-
o nō est nisi gemitū. lugētū. Quāē
qñ cōsolati nisi qā adhuc gemimus:
Gemimus in spe. cōsolamur in re.
Cū trāfret spes. de gemitu gaudiū
veniet etnuz. vbi nō op⁹ erit cōsola-
tiōe. quia nulla miseria sauciabim⁹.
Quare at velut cōsolati ait. ⁊ nō ait
cōsolati: Nō semp qñ ad similitudi-
nē ponitur hoc verbum sicut. qđ di-
cim⁹ aliquādo ad pprietatē refert⁹ a-
liqñ ad similitudinē. mō ad pprieta-
tē relatū est Sed exempla nobis e-
ciam de cōmuni locutiōe hoīm dan-
da sunt vt facile intelligatur. quō di-
cim⁹. sicut vixit pz ita ⁊ fili⁹ ad simi-
litudinē h̄ dicim⁹. ⁊ sicut pecus mo-
ritur ita hō moritur. ad similitudinē
hoc dī: Qñ at hoc dicimus. fecit sic
vir bonus. numquid non est vir bo-
nus: Sed similitudinē habet viri
boni. Fecit tāq̄ iustus. hoc tāq̄ nō

negat eum iustū esse. sed pprietates
eius ostendit. Fecisti sicut senator.
ergo nō sum senator si dicat. ymmo
qā es sicut senator fecisti. ⁊ qā iust⁹
es sicut iustus fecisti. ⁊ qā bonus es
sicut bonus fecisti. Ergo quia ⁊ ius-
ti vere cōsolati erāt. sicut cōsolati
gaudebāt. id est magnū eāt gaudiū
ipsoz tq̄ cōsolatoz. Illo cōsolāte
moritur os qui mortuus est. ōnes
em̄ mori gemimus. cōsolatus est
ille qui mortuus ē ne mori timēm⁹.
Prior resurrexit vt haberemus qđ
speraremus Quia ergo prior resur-
rexit spem nobis dedit. quia in mi-
seria positi spe cōsolati sum⁹. Hinc
gaudiū magnū. ⁊ cōuertit dñs cap-
tiuitatē nostrā. vt iā de captitate vi-
am teneamus ⁊ eamus ad patriam
Jam ergo redempti in viā nō time-
amus inhiōdātes hostes nostros
Ideo em̄ redemit nos. vt nō aude-
at hostis inhiōdari nobis. si de viā n̄
recesserimus Ipse em̄ xps facti. sē
viā Dis nō pati latrocēs: Ait tibi Vi-
am tibi strauī ad patriam. noli rece-
dere Talem viā munivi. vt latro ad
te nō audeat accedē. Tu ab illa noli
recedere. ⁊ latro ad te nō audet acce-
dere Ambula ergo in xpist⁹ ⁊ cāta.
gaudēs cāta tq̄ cōsolatus. qā ille te
p̄cessit q̄ iussit vt seq̄ris **Tūc** reple-
tū est gaudio os nostz. ⁊ lingua nrā
exultatiōe **Os** frēs mei qđ habem⁹
in corpe quō repletur gaudio: Nō
solet impleri nisi aqua aut cibo aut
potu. aut aliqua re tali missa in os.
Impletur aliqñ os nostrū. ⁊ p̄ est
quod dicimus sanctitati vestre quā-
do os plenum habemus loqui non
possumus. Habemus autem intus
os id est in corde. vnde quicquid p̄-
cedit si malum est inquinat nos. si
bonum est mundat nos. De ipso em̄

ore audistis dum euāgelium legeret:
Insultabāt enim iudei domiō, quā discipuli eius nō lotis manib⁹ māduca-
bāt: Illi insultabāt q̄ mūdiciā foris
hēbāt. et intus maculis pleni erant:
Illi insultabāt quorū iusticia nō eāt
nisi in oculis hoīm Dñs autē q̄rebat
mūdiciā nostram interiorē, quē si fu-
erit necesse ē ut q̄ foris sunt munda
sint. Quidate inq̄t q̄ intus sūt. et q̄ fo-
ris sunt mūda erūt. Ipse dñs dicit a
liolo loco Verū date elemosinas. et ec-
ce omnia mūda sunt vobis. Dñs autē
pcedit elemosina: De corde Si em̄
manū porrigas nec in corde misere-
aris. nichil fecisti: Si at̄ in corde mi-
serearis. etiā si nō habeas qd̄ porri-
gas manu. acceptat de⁹ elemosinaz
tuam: Illi autē iniqui foris querebāt
mūdiciā De talib⁹ erat etiā ille pha-
riseus qui inuitauerat dñm. qm̄ ac-
cessit mulier q̄ in citate peccatrix eāt
et famosa. q̄ lacrimis lauit pedes do-
mi. terxit capillis. unxit unguento Pha-
riseus q̄ q̄ inuitauit dñm. et mūdici-
ciā nō hēbat nisi forinsecus corporis.
corde at̄ plen⁹ erat iniquitate et rapia.
dixit apd̄ semetipm̄. iste si eēt pphā
sciret q̄ mulier illi accessit ad pedes:
Dñs nouerat ut sciret an nesciret:
Sed ideo eum nescire arbitrat⁹ est.
quā nō a se eā reppulit Si em̄ acces-
sisset ad ipm̄ phariseū talis mulier.
ille qui mūdiciam tenebat q̄si in car-
ne exsufflaret repellēt abiceret. ne ī
mūda tāgeret mundum et contami-
naret eius mundiciam. Quia hoc n̄
fecit dominus. ideo illum credidit
nescisse qualis mulier illi accessisset
ad pedes: Dominus autem non so-
lum illam nouerat. sed et cogitatio-
nes illius audiebat. quia et si contac-
tus corporis aliquid facit o immuni
de pharisee. caro domini posset pol-

lui contactu mulieris. an mulier mū-
dari contactu domini: Permittet⁹
autem medic⁹ egrotatem tangere
medicamentum. et illa quē venerat
nouerat medicum. et quē solebat in
sua fornicatiōe fortasse ēē fronto-
sa. fronto hōr facta est ad salutem.
Irrupit in domum quo non erat in-
uitata. sed vulnera habebat. et illuc
venerat vbi medicus recumbebat.
Ille autē qui inuitauerat medicū
sanus sibi videbatur. p̄pterea nō cu-
rabatur. Nam quē sequuntur in eu-
angelio nostis. quomodo cōfusus
est ipse phariseus. cū ei ostenderet
quia et illam mulierem nouerat. et
cogitationem cordis ip̄i⁹ audierat
Sed ad id qd̄ modo de euāgelio lec-
tum est quod p̄tinet ad p̄ntem vsu⁹
vbi dictū est. impletū est gaudio os
nostrum et lingua nostra exultatio-
ne. querimus em̄ qd̄ os et quē lingua
attēdat caritas vestra Insultatum
est domino quia non lotis manib⁹
discipuli eius māducarent. Respō-
dit illis dñs sicut optebat. et vocatis
turbis ait Audite omnes et intelli-
te. ōne qd̄ intrat in os nō coinquiāt
hoiēm. sed qd̄ exit. Quid est hoc?
Cū dicit qd̄ intrat in os. non nisi os
corporis voluit ostendere. Intrāt
em̄ cibi et nō coinquināt homiēs ci-
bi. quia omnia mūda mūdis. et omnis
creatura dei bona est. et nichil abici-
endum qd̄ cum grāz actiōe p̄cipi⁹.
In figura iudeis posita erat quedā
et immunda dicta sunt. sed postea q̄
figurarum lux ipsa venit. et remote
sunt vmbre. non sumus retenti in
littera sed viuificati in spiritu. et nō
est impositum iugum observatio-
nis xp̄istianis quod impositum ē-
rat iudeis. quia dominus dixit. iu-
gum em̄ meum suauē est. et sarcina

mea levis est Et omnia ait apłs mū-
da mūdis. immūdis at̄ et infidelibus
nichil est mūdū. sed polluta sunt eo-
rū et mēs et cōsciētia Quid voluit in-
telligi? Quidō hōi et panis et porci-
na mūda est. immūdo nec pama nec
porcina: Imūdis at̄ inqt̄ et ifideli-
bus nichil est mūdum Quare nichil
est mūdū. Sed polluta sunt inquit
eorū et mēs et cōsciētia. q̄a si interius
qđ est immūdū est. foris qđ est nich-
il mūdū ēē potest. Si ergo illis qui
bus interiora immūda sunt. exte-
riora mūda esse nō pnt: si voluerit. vt
exteriora mūda sint interiora mū-
date. ibi est em̄ os quod implebitur
tibi gaudio et qñ taces: Qñ taces ei
et gaudes. os tuū clamat ad deum:
Sed vide vnde gaudeas Si de sc̄lo
gaudes. immūdo gaudio vocifeāris
ad deū. si vero de redemptiōe gau-
des quō dixit psalm⁹ iste. cū cōuer-
terit dñs captiuitatem syon facti su-
m⁹ iocūdati. tūc impletur vero gau-
dio os tuum et lingua tua exultati-
one Manifestum est q̄a i spe gau-
des. et acceptū est gaudiū tuū apđ
deum: In ipso gaudio vel in ipso ore
quod habemus intus et māducam⁹
et bibim⁹. sicut de isto ore ad refecti-
onem corporis. sic de illo ad refectio-
nē cordis: Nā vñ beati qui esuriunt
et sitiūt iusticiā qñ ipsi saturabūtur.
Si at̄ nō facit immūdum nisi qđ ex-
it de ore. et hoc cū audim⁹ in euāgelio
nō intelligam⁹ nisi os corporis. absur-
dū est et nimis stultū vt tūc putem⁹
nō fieri immūdum hōiēm cū mandu-
cat. tūc at̄ putem⁹ immūdum si vo-
cat Mit em̄ dñs. nō quod intrat sed
qđ exit coiūnat: Quando ergo mā-
ducas nō fis immūdus. et quādo vo-
mis efficeris immundus. quādo bi-
bis nō es immundus et quādo spuis

immundus es: Quando spuis em̄
de ore tuo exit aliquid. quando bi-
bis in os intrat aliquid: Quid vo-
luit dicere dominus. nō quod intrat
in os sed quod exit inquinat. secu-
tus eodem loco secundum alium eu-
angelistam dixit. que sunt que pce-
dūt de ore. vt intelligas non de ore
corporis eum dixisse sed de ore cor-
dis. Ait em̄: De corde em̄ exeunt co-
gitationes male. fornicatiōes. ho-
micidia. blasphemie. hec sunt que co-
inquināt homiēs. nō lotis autē ma-
nibus māducare nō inquinat ho-
minem: Illa ergo fratres mei quo-
modo exeunt de ore. nisi quia exeūt
de corde sicut ipse dominus dicit:
Nō em̄ quādo illa loquimur tunc
nos maculant: Ne quis dicat cum
loquimur de ore nostro exeunt q̄a
verba et voces de ore nostro exeūt.
et quando mala loquimur immundi
efficimur: Quid si aliquis nō loqua-
tur et tantum cogitet mala. mūdus
est: Quia de ore ipsius corporis nich-
il processit sed de ore cordis. iam de
us audiuit: Ecce fratres mei atten-
dite que dico Nō mino furtum mō
nominavi furtū. nūquid quia nomi-
navi furtū cōtamināuit me furtum?
Attēdite qđ dico: Ecce de ore meo
exiit et nō me fecit immūdū. fur autē
surgit in nocte et nichil dicit ore et fa-
ciēdo fit immūdus Nō solū nō dicit
sed et premit facin⁹ toto filēcio. et vs-
q̄ adeo vocē suam timet audiri. vt
nec vestigia sua velit sonare Nūqđ
q̄ ita filēt mūd⁹ ē: Plus autē dico
frēs mei Ecce adhuc in stratu suo ia-
cet. nōdum surrexit vt furtū faciat.
vigilat et expectat vt hōiēs dormiāt
iā dō clamat iā fur ē. iā immūd⁹ ē. iā fa-
cin⁹ de ore interiore pcessit Qñ em̄
facinus ex ore pcedit. qñ voluptas

faciendi decernitur. decreuisti facere
dixisti. dixisti fecisti Si furtū nō fe-
ceris fons ille nō meruit p̄dere cui
dispoēbas auferre. & ille nichil poi-
dit & tu de furto dampnaberis De-
creuiste occidere hominē. dixisti in
corde sonuit de ore tuo iteriore ho-
miciidū. adhuc uiuit homo & tu ho-
micida puniris Quid sis ap̄d deum
q̄ritur. nō qd nōdū apparueris a-
pud hominēs Certe q̄ nouim⁹ & nos
se debem⁹ & tenere. q̄a est os cordis
est & lingua cordis. q̄pm os implet⁹
gaudio. in ipso ore intus oramus
deum q̄n labia clausa sunt. & patet
sciētia Silētiū ē & clamat pectus. s̄
auribus cui⁹. Nō hōis s̄ dei Secu-
rus ergo esto. ille audit qui misere⁹.
Et rursum q̄n nemo hominē audit ma-
la si procedūt de ore tuo. noli ēē se-
curus. quia ille audit q̄ dāpnat Su-
fanna audiebat ab iniustis iudicib⁹
tacebat & orabat. os eius nō audie-
batur ab hōib⁹. cor ei⁹ clamabat ad
deū Nūq̄d quia vox eius ore corpo-
ris n̄ p̄cessit. p̄pterea exaudiri n̄ me-
ruit. Exaudita est illa q̄n orauit ne-
mo hominē sciuit Ergo fr̄es qd habea-
mus in ore interiore cogitate: Vbi
videte ne quid mali dicatis intus. &
nichil mali facitis foris Nō potest
em̄ fieri ab hōie foris nisi qd dictū
fuerit int⁹ Custodi os cordis a ma-
lo. & innocēs eris. Innocēs erit lin-
gua corporis tui. innocētes man⁹ erit.
eciā pedes innocētes erūt. oculi in-
nocētes erūt. aures innocētes erūt
ōnia mēbra tua iusticie militabunt.
q̄a impator iustus tenuit cor:

Tūc dicent inter gētes magnifi-
cavit dominus facere cum eis. mag-
nificavit dominus facere nobiscū.
facti sumus iocūdati Videte fr̄es si
modo syō illud nō dicit inter gētes

p̄ totum orbem terrāz. videte si nō
ad eccliam curritur In toto orbe ter-
rarū preciū nostrū accipitur. amen
r̄ndetur Dicūt q̄ inter gētes ihero-
solimitani captiui. ihero solimitā re-
dituri. pegrini suspirātes patrie sue
Quid dicunt: Magnificauit domi-
nus facere nobiscum facti sum⁹ iocū-
dati: Numquid ipsi secū fecerūt:
Ipsi male secū fecerūt q̄a sub pecca-
to se vendiderūt Redemptor venit
& bene cum illis fecit: Et magnifica-
uit dominus facere cum eis. magni-
ficauit dñs facere nobiscum facti su-
mus iocūdati: **C**onuertere domine
captiuitatem nostram sicut torres
in austro Quid sit hoc attendat ca-
ritas vestra Jam dixerat. cū cōuer-
terit dñs captitatē syō Quasi de p̄te-
rito loquebatur. sed solet fieri vt de
preterito loquēs futura p̄nunciet
p̄phetā Nam q̄n de preterito loq̄ba-
tur cum in alio psalmo diceret. fo-
derūt manus meas & pedes meos
dīnumerauerūt oīa ossa mea Nōn
dixit fossuri sunt. nō dixit dīnumeā-
būt. nō dixit diuidēt sibi vestimēta
mea. nō dixit sup vestimētū meum
mittent sortem Futura erāt. & qua
si facta cātabātur Omnia em̄ que fu-
tura sunt deo iam facta sunt Hic q̄
cū diceret cū cōuerterit dñs captiui-
tatem syon facti sumus velud cōso-
lati. tūc repletū est gaudio os n̄m
& lingua nostra exultatiōe Quod vt
cōnderet se figura p̄teriti futura co-
gitat. ait. tūc dicēt inter gētes Dicēt
iam de futuro est. Magnificauit
dominus facere nobiscum. facti su-
mus iocūdati Tūc cū cantabantur
futura erāt. & nūc vidēt p̄ntia Ergo
orat t̄p̄ de futuris q̄ futūa t̄p̄ p̄teri-
ta p̄cinebat. conuertere dñe capti-
tē nostrā Nōdū eāt q̄ cōn̄sa capti-

uitas. q̄a nōdū redemptor aduene-
rat. Ergo q̄n cātati sunt psalmi. q̄d
orabatur tūc iā factū est. Conuerte
dñe captitatē nrām sicut torrens in
austro: Sicut cōuertūtur torrētes
in austro. sic cōuerte captitatē nrāz:
Querebatur q̄d sit. s; patebit mō ad
iuuāte dño z vestris orōnib⁹: Quo
dā loco dixit scriptura. cū p̄cipet et
monēt de opib⁹ nostris bonis ait:
sicut glacies in sereno ita solūtur
pccā tua: Ergo pccā ligabāt nos q̄-
modo frigus ligat aquā ne currat. z
alligati frigore pccōz gelauim⁹ Au-
ster at̄ calidus vēr⁹ est. Qñ flat au-
ster liquescūt glacies. z implēt tor-
rētes. Torrētes at̄ dicūtur flumiā
hyemalia. magno em̄ ipetu repenti-
nis aq̄s impleta currūt: Belauera-
m⁹ q̄ in captitate. cōstringebāt nos
pccā nostra. flauit auster ip̄s sanc-
tus. dimissa sunt nobis pccā. soluti
sum⁹ a frigore iūqtatis t̄q̄ glacies in
sereno. Solūtur pccā nrā. curra-
m⁹ ad patriā quasi torrētes i austro
Diu em̄ laborabim⁹ z laboram⁹ ecia
faciētes bene. Nam ip̄a vita huāna
quā ingressi sumus misera est. labo-
rib⁹ plena dolorib⁹ piculis erūpnis
tēptatiōib⁹: Nolite seduci gaudio
reꝝ huanaꝝ. flenda in rebus huma-
nis aduertite. Noterat ridere prius
puer q̄ nascitur. q̄re a fletu incipit vi-
uere: Ridere nōdū nouit. q̄re plora-
re iam nouit: Quia cepit ire in istaz
vitā: Sed si de ill⁹ captiuus est. h̄ flet
z gemit. sed veniet gaudium. Se-
quitur enim: **Q**ui seminant in la-
crimis in gaudio metent: ¶ In
ista vita que plena est lacrimis semi-
nemus. Quid seminabimus: O-
pera bona Opera misericordie se-
mina nostra sunt: De quibus semi-
nibus ait apostolus Bonum autēz

facientes nō deficiamus. tempore
em̄ pprio metemus infatigabiles:
Itaq; dum tempus habemus ope-
mur bonum ad omnes: maxime ad
domesticos fidei. Loquēs itaq; de
ip̄is elemosinis quid ait: Hoc autē
dico. qui parce seminat p̄ce z metet
Ergo qui multū semiāt mltū metet
Qui p̄ce seminat p̄ce z metet. z qui
nichil seminat nichil metet: Quare
desideratis latos fundos vbi mul-
ta semina seminetis: Latior vobis
non est vbi seminetis. q̄ xp̄istus
qui in se voluit seminari: Terra v̄ra
eccl̄a est. semiāte quātum potestis.
Sed parum habes vnde facias: Ha-
bes volūtatem: Quomodo nichil
esset quod habes si nō adesset bona
volūtas. sic z quia nō habes noli ēē
tristis si est tibi bōa volūtas. Quid
em̄ seminas: Misericordiam: Et
quid metis: Pacem: Nūquid autē
dixerūt angeli. pax diuitib⁹ homib⁹
in terra: Sed pax in terra homib⁹
bone volūtatis: In vidua magna
volūtas. in zacheo caritas magna:
Suscepit dominū hospitio. gaudēs
suscepit: z dimidium patrimonij sui
pauperibus p̄misit se datuz. z si cui
aliquid abstulerat quadruplū reddi-
tuz. vt intelligas p̄pterea sibi eū te-
nuisse dimidiū. nō vt haberet quod
possideret. sed vt haberet vnde debi-
ta redderet. Magna volūtas. Al-
tum dedit multū semiāuit. Ergo vi-
dua illa que duo minuta misit parū
seminauit: Immo tantum quātūz
zache⁹: Adinores ei facultates fere-
bat sed parem volūtatem habebat:
Misit duo minuta de tanta volun-
tate. de quanta zacheus dimidium
patrimonij sui: Si attendas quid
dederunt. diuersa inuenies: Si at-
tendas vnde dederunt. paria inue-

es. Quicquid habuit illa dedit. et
quod habuit dedit ille: Fac aliquem
non habere vel duos nummos. est
aliquid vilius quod seminemus ut
metamus illam messem: Est. Calicē
aque frigide qui dederit discipulo. si
perdet mercedem suam. Calix aque
frigide non duobus nummis sed gra-
tis constat: Tamen aliquando sic
gratis constat ut habeat illum alius
et alius non habeat. Si ergo ille qui il-
lum habet det illi qui non habet. tan-
tum dedit si de plena caritate dedit
quod dedit. tantum dedit quantum illa in
duobus nummis. quantum zacharias
in dimidio rerum suarum. Non enim si
nec causa addidit calicem frigide. ut
pauperem ostenderet: Ideo dicit
calicem aque frigide. ne quis vel in-
de causaretur quod lignum non habuerit
unde calefaceret aquam: Calices aq̄
frigide qui dederit vni ex minimis non
perdet mercedem suam. Quid si nec
hoc habeat: Securus sit Et si nec h̄
habet. pax in terra hominibus bone vo-
luntatis. tantum illud timeat ne habe-
at et non faciat Si enim habet et non fa-
cit. intus gelauit: Nondum soluta
sunt peccata eius sicut torētes in austro.
quia voluntas frigida est Quid va-
lent tanta bona que possidemus?
Accedit voluntas feruens iam solu-
ta calore austri. et si nichil habebat
totum illi computatur Quanta sibi pre-
stant mendici. intendat caritas ves-
tra quomodo fiat elemosina: Cer-
te mendici sunt in quos facis elemosinam.
mendici egent: Attendit forte fr̄s
vestros si aliquid egent. tribuitis si
est in vobis christus etiam exteris.
Sed si illi sunt mendici qui professi-
onem habent petendi in erumpna.
et ipsi habent quod sibi prestent in
vicem. non illos deseruit deus vn-

117
deprobentur quia faciunt elemosi-
nas: Hic non potest ambulare. qui
potest ambulare pedes suos accom-
modat claudo Qui videt. oculos su-
os accommodat ceco. et qui iunēis
est et sanus vires suas accommodat
vel seni vel egroto. portat illum. ille
indiget. ille diues est. Aliquando et
diues inuenitur pauper. et a paupe-
re prestatur illi aliquid: Venit nes-
cio quis ad flumen tanto delicatior
quanto ditior. transire non potest:
Si nudatis membris transfret frige-
sceret. egrotabit morietur Acce-
dit pauper exercitatio: corpore tra-
icit diuitem. elemosinam fecit in di-
uitem Ergo nolite eos tantum pu-
tare. pauperes qui non habent pecu-
niam. In quo quisque pauper est. ibi
illum vide. quia forte tu in eo diues
es in quo ille pauper est. et habes vni
accommodas. Forte membra tua
accommodas. et plus est quam si pecu-
niam accommodares: Consilio in-
diget. tu plenus es consilio. In con-
silio ille pauper. tu diues es. Ecce nec
laboras nec aliquid prodis. das consi-
lium et prestitisti elemosinam Ado-
do fratres mei cum loquimur qua-
si pauperes ad nos estis. et quia nobis
deus dignatus est dare. damus in-
de vobis. et omnis ab illo accipimus
qui solus est diues. Sic se qui tenet
corpus christi. membra socia sic com-
pinguntur et adunantur in caritate et
in vinculo pacis. cum quisque id quod habet
prestat ei quod non habet. In eo quod habet
diues est. in eo quod ille non habet pauper est
Sic vos diligite. sic vos amate No-
lite ad vos solos attendere. sed atten-
dite indigentes circa vos. Sed quia
cum laboribus et erumpnis fuit ista
in ista vita nolite deficere. In lacri-
mis seminatis. in gaudio metetis.

Quid enim frēs mei ipse agricola
quādo pcedit cū aratro ⁊ portat se
mē. nōne aliquādo frigidus ē vēr⁹
⁊ ymber deterret? Attēdit celum vī
det tristē diē. tremat frigore. ⁊ ta
mē pcedit ⁊ semiāt: Timet em̄ ne
cum tristē diē attēdit ⁊ expectat
diē letū. ne tempus trāseat. ⁊ nō ī
ueniat qđ metat. Nolite differre
frēs mei. seminate in hyeme semina
te bōa opa ⁊ cū ploratis. qđ qui se
mināt in lacrimis in gaudio metēt:
Mittūt semina sua. bonā volūta
tē ⁊ bōa opa: **E**ūtes ibāt ⁊ flebāt
mittētes semina sua. Quare flebant?
Quia inter miseros erāt. ⁊ miserie
rant. Melius est frēs mei vt null⁹
sit miser. q̄ vt tu facias miām: Qui
em̄ vt faciat miām optat esse mise
ros. crudelem hēt miām. quō si me
dicus vt exerceret artē suā optaret
esse multos egrotos. crudelis me
dicina eēt: Melius est vt om̄s sanū
fint. q̄ vt exercentur ars medici:
Melius est ergo vt om̄s beati reg
nēt in illa patria. q̄ vt sit qđ impen
datur misericordia: Tñ qđ diu est q
bus impēdatur miā. nō deficiamus
in ista erumpna mittere semina: Et si
cū fletu seminamus. tñ cū gaudio me
temus. In illa em̄ resurrectiōe mor
tuorū recipiet quisq; manipulos suos.
id est fructū seminis. coronā gau
diorū ⁊ exultatiōis Tūc erit tūphus
letatiū. ⁊ ipsi mortui insultatiū in qua
gembatur: Tūc dicent mortui. vbi ē
mors cōtētio tua. vbi est mors acu
leus tuus? Sed quare iam gaudent?
Quia portāt māipulos suos. quia
eūtes ibāt ⁊ flebāt mittētes semina
sua Quare mittētes semina sua? Quia
qui seminant in lacrimis in gaudio
metent: Istō psalmo exhortati vos
fuerim⁹. marie ad faciēdā miām. qđ

hinc ascēditur. ⁊ videtis qđ ille cātat
cāticū graduū qđ ascēdit: **N**emēto
te. nolite amare descēdere ⁊ nō ascē
dere. sed ⁊ de ascēsiōe cogitate. qđ qđ
descēdebat ab iherusalem in iherico
incidit in latroēs: Nō descēderet et
nō incideret in latroēs: Jam ergo
adam descendit ⁊ incidit in latroēs:
Om̄s em̄ nos adam sumus. sed trā
sijt sacerdos ⁊ cōtempnit. trāsijt leui
ta ⁊ cōtempnit. qđ lex sanare nō po
tuit Trāsijt samaritanus quidā. id ē
dñs noster ih̄s xp̄s Illi em̄ dictū ē.
Nōne vex dicimus qđ samaritan⁹
es ⁊ deō nū hēs: Ille at nō dixit nō
sum samaritan⁹ sed dixit ego deōni
um nō habeo Samaritanus em̄ in
terptatur custos Si dicēt nō sum sa
maritanus. diceret nō sum custos:
Et quis alius custodiret: Deīn po
nēs similitudinē. trāsijt samaritan⁹
⁊ fecit cum illo miām sicut scitis: Ja
cebat autē in via vulneratus. quia
descendit Trāsiens samaritanus
non nos contempnit. curauit nos.
levauit i iumētum in carne sua. per
duxit ad stabulum id est ad ecclām.
cōmēdauit stabulario id est ap̄lo.
dedit duos denarios vñ curaretur.
caritatem dei ⁊ caritatem pr̄mi. in
hīs enim duobus preceptis tota
lex pendet ⁊ pphete. Dixit autē sta
bulario Si quid amplius erogau
ris in redeūdo reddam tibi Ampli⁹
erogauit ap̄ls. qđ cū oib⁹ apostolis
pmissum eēt vt accipēt tāq; milites
p̄p̄isti stipendia a puincialibus xp̄i
ille māib⁹ suis laborauit ⁊ ānonas
suas puincialibus doāuit. Om̄
nia facta sunt. si descēdimus ⁊ vul
nerati sumus. ascēdamus cante
mus ⁊ proficiamus vt peruenia
mus:

ExPLICIT ps centesim⁹ vicesim⁹ v.
INCIPIT psalm⁹ cētesim⁹ vicesimus
septus:

Inter omnia cātica q̄b⁹ ē tytu
l⁹ cāticū graduū. iste ps ali
q̄d āplius in tytulo accepit q̄d addi
tū est salomōis. Sic em̄ p̄notatur.
cāticum graduū salomōis. Itaq; fe
cit nos intētos iūtitatioz tytul⁹ ce
teris. ut q̄ram⁹ quāc sit additū salo
mōis. Nā q̄d sit cāticū graduū. nō o
pus est sepe repetere: Plura enim
hinc dicta sunt. quia qui cātāt ascen
dit. ascēdētis vox in affectū pietatis
et caritatis ad illam supnam iherlm
cui suspiramus q̄diu pegrinamur
et ubi letabimur cū a pegrinatiōe redi
erimus. Ascēdit ad hanc om̄s qui p
ficit. cadit ab hac oīs q̄ deficit: Nec
pedib⁹ ascēdere querās. nec pedib⁹
te descēdere putes. amādo deū ascē
dis. amādo sc̄lm cadis. Sūt ergo ista
cantica amātiū q̄dam sancto desi
derio flagratiū. Ardēt qui ista cātāt
ex corde. quoz eciam cor ardēs iuei
tur in moribus. in bona cōuersatio
ne in opibus secūdum precepta dei
in contemptu temporalium. in cari
tate eternorum. Sed quare sit ad
ditum salomonis q̄tum inspiraue
rit dñs dicam caritati vestre: Salo
mon erat tempore suo filius dauid
magnus ille p̄ quez sancta precepta
et salubria monita et diuina sacramē
ta spiritus sanctus in diuinis litteris
opatus est. Nam ipse salomon mu
lierum amator fuit et reprobatus ē
a deo. et vsq; adeo laqueus illi fuit il
la cupiditas. ut a mulieribus eciam
ydolis sacrificare cogeretur. sic de
illo scriptura testis est. Sed si illo
cadēte que per illum dicta sunt dele
rentur. iudicarentur quia ipse dixe
rat. non quia per illum dicta erant:

Optime igitur etiā hoc egit miā di
et spūs ei⁹. ut q̄cqd boni p salomonē
dictū est deo tribueret. pccm̄ at hoīs
hōi. Quid mir q̄a in pplō dei cecidit
salomō: In paradiso n̄ cecidit adam:
Nō cecidit de celo āgelus et dyabo
lus factus ē: Ideo docem⁹ in nullo
hominū spē ēē ponēdā. q̄a et iste sa
lomō edificauerat tēplū dñi. in ty
po q̄dē et in figura future ecclē cor
poris dñi. vñ dicit in euāgelio. solui
te templū hoc et in triduo excitabo
illud: Quia q̄ ipse edificauerat illd tē
plū. edificauit sibi tēplū verus salo
mō dñs noster ihesus xps ver⁹ pa
cificus. Nōmē em̄ salomōis interp
tatur pacificus. Est at ille ver⁹ paci
ficus de q̄ dicit apls. ipse est em̄ par
nostra qui fecit vtrāq; vnū. Ipse est
verus pacificus qui duos parietes
e diuerso venientes in se copulauit
quibus factus est lapis angularis.
venietem pplm̄ ex circūcisiōe cre
dētium. et venietem pplm̄ ex prepu
tio gentiū. et ipoz credētium fecit vnā
ecclām de duob⁹ populis. et fact⁹ est
illis lapis āgularis. et ideo ver⁹ paci
ficus q̄a q̄ ille verus salomō Salo
mō at ille fili⁹ dauid de muliere beth
sabee rex in israhel. figurā gestabat
huius pacifici quando templum e
dificauit: Ideo ne illum putes salo
monem quia edificauit domū de
o. alium salomonem tibi osten
dens ista scriptura. sic cepit in psal
mo:

Psalmus:

Dixi domin⁹ edificauerit do
mum. in uanum laboraue
runt edificantes eam. Dominus er
go edificat domum. dominus ihe
sus xps edificat domū suā. Laborāt
m̄lti in edificādo. s; si nō ille edificet.
iuanū laborauerūt edificātes eā. Qm̄

sunt isti q̄ laborāt edificātes : Dñs
q̄ in ecclā p̄dicāt v̄bū dei . mīstri sa-
cramētōz dei Dñs currim⁹ oīs la-
boramus oēs edificam⁹ mō . ⁊ ante
nos cucurrerūt laborauerūt edifi-
cauerūt . sed nisi dñs edificauerit do-
mū inuanū laborauerūt edificātes
eam . Ideo quosdā vidētes ruere a-
postoli ⁊ p̄prie paul⁹ ait : Dies ob-
uatis ⁊ ānos ⁊ mēses ⁊ tpa . timeo
vos ne forte sine causa laboraueris
in vos . Quia nouerat se intus a do-
mō edificari . plāgebat istos q̄a sine
causa laborauerat in eis . Nos ergo
loquim⁹ foris . ille edificat intus :
Quō audiat̄ nos aduertim⁹ . quid
cogitetis ille solus nouit qui cogi-
tatiōēs v̄rās videt . ip̄e edificat ip̄se
monet ip̄se terret ip̄se intellectum a-
perit . ip̄se ad fidē applicat sensum
vestrum . ⁊ tamen laboram⁹ ⁊ nos
tāq̄ oparij . sed nisi dominus edifica-
uerit domū inuanū laborauerūt e-
dificātes eam Que aut̄ domus dei .
ipsa ⁊ ciuitas : Domus enim dei po-
pulus dei . quia domus dei templū
dei Et quid dicit apostolus : Templū
em̄ dei sc̄m est . quod estis vos Dñs
autem fideles que est domus dei n̄
solum qui modo sunt . sed ⁊ qui ante
nos fuerūt ⁊ iam dormierūt ⁊ qui
post nos futuri sunt . adhuc qui na-
ci habent in rebus huānis vsq̄ in fi-
nem seculi . cōgregati in vnū fideles
innumerabiles sed dño numerati . o
q̄bus dicit apl̄s . nouit dñs qui sunt
eius . grana illa que mō gemūt inter
paleas q̄ massam vnā factura sunt
quādo area in fine fuerit v̄tilata . o
nis q̄ numerus fidelū scōz ex hōib⁹
cōmutādoz vt fiāt eq̄les āgelis dei .
adicūti ecclā ip̄i āgelis qui modo n̄
peregrinantur sed expectāt nos qñ
a p̄griatiōe redeam⁹ . oēs siml̄ vnā

domū faciūt ⁊ vnā ciuitatem . ip̄a ē
iherusalem . Habet custodes : Quō
habet edificātes vt edificetur . sic ha-
bet ⁊ custodiētes : Nam ad custodi-
am p̄riet qd̄ dicit apl̄s . timeo ne sic
serpēs euā sedurit astucia sua . sic et
vestre mētes corrūpātur a castita-
te que est in xp̄isto Custodiēbz cau-
tus erat . vigilabat q̄tū poterat sup
eos q̄bus p̄eerat Et episcopi h̄ fa-
ciūt Nam ideo altior locus positi⁹
est episcopis . vt ip̄i supintēdāt ⁊ tā-
q̄ custodiāt pplm̄ Nam grece qd̄ dñs
episcopus . hoc latine supintētor int̄-
p̄tatur . q̄a supintendit . q̄a desup vi-
det Quō ecclā v̄nitori altior sit loc⁹
ad custodiēdā vineā . sic ⁊ episcop⁹
altior locus factus est . ⁊ de isto alto
loco piculosa redditur ratio . nisi eo
corde stemus hic . vt humilitate sub
pedibus vestris simus ⁊ p̄ vobis o-
remus . vt qui nouit mētes vestras
ip̄se custodiat . q̄a nos intrātes vos
exētes possum⁹ videre . vsq̄ adeo
āt nō videm⁹ qd̄ cogitetis in cordi-
bus vestris . vt neq̄ qd̄ agatis in do-
mibus vestris videre possumus :
Quomodo ergo custodim⁹ : Quo-
modo homines . quātum possum⁹ .
quātum accepimus Et quia nos fi-
cut homines custodimus . ⁊ p̄fecte
custodire non possumus : ideo sine
custode remanebitis : absit : Nam
ubi est ille de quo dicitur : **N**isi do-
minus custodierit ciuitatem . inua-
num laborant qui custodiunt eam :
Laboram⁹ in custodiēdo . s; van⁹ ē
labor noster . nisi ille custodiat q̄ vi-
det cogitatiōēs vestras : Custodit
ille cum vigilatis . custodit ⁊ cum dor-
mitis Ille ei dormiuit i cruce semel
⁊ surrexit . iā n̄ dormit Est ote isrl̄ . q̄a
n̄ dormit neq̄ dormitabit q̄ custodit
isrl̄ Epa fr̄es si volum⁹ s; vmbra ala

rum dei custodiri. custodiam⁹ enim
vos ex officio dispensatiōis. s; custo-
diri volum⁹ vobiscū tūq; vobis pas-
tores sumus. s; s; illo pastore vobis
cū oues sum⁹. Tūq; vobis ex h; loco
doctores sum⁹ sed sub illo vno ma-
gistro in hac scola vobiscū cōdisci-
puli sum⁹. Si volum⁹ custodiri ab
illo q̄ humiliat⁹ ē ppter nos. et exalta-
tus est ad custodiēdos nos. hūiles
simus. nemo sibi arrogat aliqd. nō
hēt aliqd boni. nisi ab illo acceperit
q̄ solus bonus est. Qui autē sibi vo-
luerit arrogare sapiētiam. stult⁹ est
Sit hūilis vt veniat sapiētia et illūi-
net illū. Si autē nō veniat in illū sapi-
entia putat se esse sapiētem. an̄ lucē
surgit. ambulat in tenebris. Et qd
audit in isto psalmo: **I**nuanū est
vobis ante lucem surgē. Quid est in
vanū est vobis an̄ lucem surgere?
Si surgatis an̄q; surgat lux. nec ē
vt in vanitate remaneatis. q̄ in te-
nebris eritis. Surrexit lux nostra
xp̄istus. bonū est tibi vt surgas p̄
xp̄istū. nō surgas an̄ xp̄istū. Qui
surgūt an̄ xp̄istū: Qui se volūt pre-
ponere xp̄o. Et qui sunt q̄ se volūt p̄-
ponere xp̄o? Qui volūt hic excelsi esse
vbi hūilis ille fuit. Sint ḡ hic hūiles
si volūt ibi esse excelsi vbi xp̄s excel-
sus est. Aut em̄ de hīs qui illi adhe-
rāt fide. in quibus et nos sumus fīz
nos puro corde in illū credimus. pa-
ter inquit quos michi dedisti volo
vt vbi ego sum et ibi sint mecum.
Magnum donum. magna gratia.
magna pmissio fratres mei. Et q̄s
non vult esse cum xp̄isto vbi ē xp̄is-
tus? Sed iam excelsus xp̄istus.
Dis ibi esse vbi est excelsus. Est o hu-
milis vbi et ille humilis fuit. ppter ea
illis dicit ipsa lux. non est discipulus
super magistrum. nec seruus super

dominū suum. Qui volebant disci-
puli esse super magistrū. et serui vo-
lebāt esse super dñm suum. ante lu-
cem volebant surgere. et inuanum i-
bant. quia non post lucem ibant.
Illis ergo dicit iste psalm⁹ Inuanū
est vobis ante lucem surgere Tales
erant filij zebedei. qui ante q̄ humili-
arentur secūdom passionem domi.
iam sibi loca eligeabant vbi sederent.
vnus ad dextram alter ad sinistraz.
Ante lucem volebant surgere. ideo
in vanum ibant. Reuocat illos do-
minus ad humilitatem cum hoc au-
dierit et ait illis. Potestis bibere ca-
licem quem ego bibitur⁹ sum? Ego
veni humilis esse. et vos ante me vul-
tis esse excelsi? Quo ego eo illuc se-
quimini ait illis? Nā si huc vultis ire quo
ego nō eo. inuanū est vobis ante lu-
cem surgere. Et petrus an̄ lucem sur-
reperat. q̄ cōsiliū dñi dare volebz.
vt nō patētur p nobis. Dixerāt em̄ il-
le de passiōe sua in qua salui futuri e-
ram⁹. de ip̄a hūilitate. hūilis ei pas-
sus est Cū ergo de passiōe sua futu-
radiceret. expauit petr⁹. q̄ illū pau-
loante dixerāt filiū dei. timuit ne mo-
reretur. et ait illi. absit a te domine.
ppicius esto tibi. nō fiet istud. Ante
lucem volebat surgere. et luci cōsiliū
dare. Sed quid fecit dominus? Fe-
cit illum vt post lucem surgat. Redi
post me sathanas. Ideo em̄ satha-
nas. quia ante lucem vis surgere. re-
di post me vt ego precedā tu sequa-
ris Quo ego eo illuc eas. nō quo tu
vis ire illuc me velis ducere Ergo il-
lis qui volebant ante lucem surgere
dicit psalmus. inuanum est vobis
ante lucem surgere. Et quando sur-
gimus? Cum fuerim⁹ humiliati.
Surgite postea q̄ sedistis. Sur-
rectio exaltatiōis s; ḡt. sessio humili

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

ratē significat. Alijs locis intelligit
sessio in honore iudicādi. alijs locis
humilitatē ostendit: Quō in honore iu
dicādi sessio: Sedebitis sup duode
cim sedes iudicātes duodecim tribus
israhel: Quō i signo hūilitatē sessio:
Hōra sexta dñs fatigat⁹ sedit ad pu
teū Fatigatio dñi infirmitas domi
fuit. infirmitas virtutis. infirmitas
sapientie. sed ipsa infirmitas hūilitas
Ergo si sedit ex infirmitate. sessio il
la hūilitatē significat. et ipsa sessio ip
sius id est hūilitas ipsi⁹ ipsa nos fecit
saluos. q̄a qd infirmū ē dei forti⁹ q̄
hōis: Ideo dicit in quodam psalmo
dñe tu cognouisti sessionē et resur
rectionē meā. id est hūilitatē meam
et exaltationē meā Quid ḡ vos ante
lucē vultis exaltari o fili⁹ zebedei:
Sic em̄ loquamur et ipōs poti⁹ no
miemur qui nō nobis irascuntur. q̄a
ideo de illis ista scripta sunt. vt alij
cauerent supbiam in qua ipi correpti
sunt: Quid ergo vultis ante lucē
surgere: Inuanum est vobis. Exal
tari vultis anq̄ humiliemur: Dñs ipse
vester qui est lux vestra. humilitus
est vt exaltaretur Audite paulum di
centem. qui cum in forma dei esset nō
rapinam arbitratus est esse equalis
deo: Quare illi nō erat rapina: Quia
natura erat. q̄a in h̄ nat⁹ erat. vt esset
eq̄lis illi a q̄ gēit⁹ ē: Sed qd fecit: ppter
nos semetipm̄ exinaniuit formā ser
uī accipiēs. in similitudinē hoīm fac
tus et habitu iūctus vt hō. humiliavit
semetipm̄ fact⁹ obediēs vsq̄ ad mor
tē. mortē at crucis: Hec est sessio ip
sius sed audi resurrectionē. ppter qd
de⁹ illū exaltauit et doāuit illi nomē
qd est sup̄ ōne nomē Iā vos ad illd
nomē festinatis. surgite. sed post
ea q̄ sedistis Surgere vultis. sed p
mo sedete. et surgēs ab hūilitate ve

nis ad regnū: Nā si preripis regnū
cadis a regno anq̄ surgas Potest
bibere inqt calicē quē ego bibiturus
sum: Et illi. possum⁹. Et ille. calicem
inqt meū bibetis. sedē at ad dexterā
vel ad sinistrā meā ait. nō est meum
dare vobis. alijs paratū est a patre
meo: Quid est nō ē meū dare vob:
Nō est meū dare supbis. hoc em̄ ad
huc erat. si vultis accipe nolite ēē
qd estis. alijs patū ē. et vos alij esto
te. et vobis patū ē Quid ē alij esto:
Prius humiliamur. q̄ iā vultis exaltari:
Intelleperūt ergo hūilitatē futurā
sibi. et correcti sunt Ergo et nos hoc
audiam⁹. q̄a hoc dicit psalmus iste.
surgite postea q̄ sedistis: Sed ne
quis putet se ad hoc sedere vt hono
retur. vt ostēderet q̄a sessione istā
hūilitatē voluit cōmēdare. ne q̄se
putaret iussum ēē sedere. aut ad iu
dicādū aut ad epulādū et gaudēdum
et maiore supbiā ibi q̄reret. in signifi
catioem hūilitatis addidit: **Q**ui
māducatis panem doloris: Illi ḡ
māducāt panē doloris. q̄ gemūt in
ista pēgriatiōe. ipi sunt in conualle
ploratiōis Ascēsiōēs em̄ facit deus
in corde Sed vbi illas dispōit: Ascē
siōēs inqt i corde ei⁹ disposuit Quis:
Deus Si ascēsiōēs i corde id cātāt
cātū gradū hūiliem⁹ in seculo. as
cēdam⁹ Quō: Corde Quia ipsa ascēsiō
cordis a cōualle ploratiōis surgit. i
conualle inquit ploratiōis Quomo
do erecti sunt montes. sic sederunt
cōualles. Conualles em̄ dicūtur lo
ca depressa terrarum. colles eminē
tiora loca. min⁹ tñ q̄ montes Mul
tū excelsa loca t̄ay mōtes dicūtur:
Nay ē. nō ait a colle surgite. nec ait
a cāpo sed a cōualle. vt sit aliqd hūi
lius q̄ campus est Si ḡ in conualle
ploratiōis māducas panē doloris

et dicis. facte sunt michi lacrimae mee
panes die ac nocte dum dicit michi coram
die ubi est deus tuus. bene surgis quoniam
sedisti. Et quoniam diceret. quoniam surgimus
modo iubemur sedere. quoniam erit nostra sur-
rectio. Quoniam fuit domini. ad eum atten-
de qui te precessit. Nam si non ipsum atten-
dis. inuanius est tibi ante lucem surgere. Ipse
quoniam exaltatus est. Cum mortuus est. Ergo
et tuam exaltationem post mortem spe-
ra. In resurrectione mortuorum spera
quia ille resurrexit et ascendit: Sed ubi
dormiuit: In cruce. Quoniam dormiuit in
cruce signum gestabat. immo imple-
bat quod significatum est in adamo. quia cum
dormiret ad adam costam illi detractata est.
et eua facta est. Sic et dominus cum dor-
miret in cruce. latus eius lancia percussus
est. et sacramenta profuerunt ubi facta
est ecclesia. Ecclesia enim coniunx domini facta
est de latere. quod eua illa facta est de la-
tere. Sed quod illa non est facta nisi de
latere dormientis: hic ista non est facta nisi
de latere dormientis. Si ergo ille non re-
surrexit nisi mortuus. non tu exaltati-
onem speras nisi post hanc vitam: Sed
ut doceat te iste psalmus. quoniam inter-
rogaes quoniam surgam fortassis prius quam se-
dero: **C**um dederit inquit somp-
num dilectis eius. Dat ergo deus cum
dormierint dilecti eius. tunc surgent
dilecti eius id est christi. Omnes enim
surgent sed non quomodo dilecti eius.
Dilectus est resurrectio mortuorum. Sed
quod ait apostolus: Omnes quodammodo resurgemus
sed non omnes immutabimur. Resurgent
illi ad penam. resurgimus nos quo-
modo resurrexit dominus noster. ut sequi-
mur caput nostrum si membra ipsi-
us sumus. Si autem membra eius
sumus. tunc sumus dilecti eius. tunc
ad nos pertinet illa resurrectio que
precessit in domino. ut lux surrexe-
rit ante nos nos post lucem. quia

inuanum est nobis ante lucem sur-
gere id est altitudinem querere an-
tequam moriamur. cum christus lux
nostra non sit exaltatus in carne. nisi
postea quam mortuus est. Constituti
ergo membra eius et in membris eius
dilecti eius. cum sompnum acce-
perimus tunc surgemus in resurrec-
tione mortuorum. Diuis resurrexit
iam non moriturus. Resurrexit laza-
rus sed moriturus. resurrexit filius
archisynagogi sed moritura. resur-
rexit filius vidue sed moriturus. re-
surrexit christus non moriturus:
Audi apostolum. christus resurgens
ex mortuis iam non moritur. et mors
ei ultra non dominabitur. Tale spe-
ra resurrectionem. et propter hoc esto
christianus. non propter felicitatem ter-
re huius. Nam si propter felicitatem
terre huius vis esse christianus. qua-
do illa lux tua non hic quesuit mun-
danam felicitatem. ante lucem vis
surgere. necesse est ut in tenebris per-
seueres. Mutare sequere lucem tu-
am. qua ille resurrexit surge. Sede
prius et sic surge. cum dederit somp-
num dilectis eius. Quasi queres ite-
rum quibus dilectis. **A**cce here-
ditas domini filij merces fructus
patriis. Quando dicit fructus patriis.
parturiti sunt filij isti. Est quedam muli-
er in qua spiritualiter ostenditur quod
dictum est eue. in gemitu parturientis:
Parit enim ecclesia filios coniunx christi. et si
parit parturit. in christi figura etiam eua mater
uiuentium appellata est. In membris parti-
entis erat ille qui dicebat. filij mei
quos iterum parturio donec christus
formetur in vobis. Sed non
frustra parturiunt nec frustra peperit
erit semen sanctum in resurrectione
mortuorum. habundabunt iusti qui dis-
fusi sunt modo toto orbe terrarum. Be-

mit illos ecclesia. p. turit illos ecclesia. In illa autem resurrectione mortuorum appeb. ptus eccle. et trahet dolor et gemitus. Et quod dicitur: Ecce hereditas domini filij merces fructus patris. Huius fructus patris. non huius fructus. Merces huius fructus patris. quod est: Ipsa merces: Ipsa merces resurgere a mortuis. Que est ipsa merces: Surgere postea quam sedisti. Que est ista merces: Letari postea quam manducasti panem doloris. Cuius patris. Eccle. In cuius patre. quod est typum rebecca gestabat. duo illi gemini tamquam duo populi luctabatur. Una mater in visceribus suis dissentientes fratres non dum natos continebat: Nullabant materna viscera. discordijs internis gemebat. Illa vim paciebatur. sed patries discernebat quos geminos per nas ptulerat: Sic et modo fratres quam diu gemitus datus est eccle. quam diu p. turit eccle. ipsi sunt intus et boni et mali: Fructus autem patris in iacob erit. quod ipsum dilexit mater. Iacob dilexi dicit deus. esau autem odio habui. Ambo de vno utero processerunt. vnus amari meruit. alius reprobari. In dilectis ergo eius fructus erit. Ergo merces fructus patris: **S**icut sagitte in manu potestis ita filij excussorum: Vnde enim facta est hereditas ista fratres: Vnde facta est tam multa hereditas. de qua dici habet in fine. ecce hereditas domini filij merces fructus patris: Excussi sunt quidam de manu domini tamquam sagitte et ierunt longe. et totam terram impleverunt non pullulat sancti: Nam ipsa est hereditas de qua dicitur. postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam. et possessionem tuam terminos terre. Et quomodo ipsa possessio pretenditur et crescit usque ad fines terre: Quia sicut sagitte in manu potestis. sic filij excussorum. De arcu excutuntur sagitte. et quanto fortior excusse

rit tanto longius vadit sagitta: Quid autem fortius excutiente domino de arcu suo: Mandat apostolos suos non potuit esse residuum quo non periret sagitta a tam forti excussa: Peruenit usque ad fines terre. ideo non ultra. quia nichil est ultra generis humani. Nam tantas vires ille habet. ut etiam si ultra esset quo p. tenderet sagitta. excuteret illuc sagittam. Sic autem sunt et filij excussorum. quomodo et illi excussi: Questum est enim de hoc verbo etiam ab hijs qui ante nos ista tractarunt. quare filij excussorum dicti sunt. vel qui sunt intelligendi filij excussorum. et quibusdam visum est sicut modo dixi filios excussorum filios esse apostolorum. Intendat paululum caritas vestra. Questum est quare excussi dicti sunt apostoli. dictum est a quibusdam ideo illos appellatos excussos. quia precepit eos dominus. si exieritis de ciuitate in qua non audierit vos excutite puluerem de pedibus vestris. Sed ait alius: Non ergo filij excussorum dici debuerunt. sed filij excutientium: Excutientes enim illos fecit dominus quibus dixit. excutite puluerem de pedibus vestris. non excussos. Subtiliter quidem quasi contradicere voluit precedenti sententie quia iam ista tractata et dicta erant. verumtamen nos quanto adiuuat dominus quantes quomodo recte dici potuerint etiam excussi quibus ait dominus. excutite puluerem de pedibus vestris. iuenimus non absurde dici potuisse: Quamuis ei excuteret. seipsum excutiebat: Hoc dico. qui excutit. aut se excutit aut a liquid aliud. Si aliqd aliud excutiat. excuties est. excussus non est. Si autem se excutiat. et excuties est et excussus: Intendite hoc planius dicam si potuero: Si aliud excutiat. excuti-

ens est nō excussus : si ab alio nō ex-
cutiatur. excussus ē nō excutiēs Si
āt excutiat seipm. excutiēs est qā ex-
cutit se & excussus qā excutitur a se :
Queritur ergo quos excusserint a
postoli. utiq; seipōs. A pedib; em̄
iuis puluerē excusserūt. Sed ait ali-
q; nō se excusserūt. sed puluerem :
Hoc plane nec calūpmōse dī. Duo
bus em̄ modis dicim; aliqd excuti :
siue illud quod inde excutitur. siue
illud vñ excutitur. Nam & excussus
est puluis dicimus & excussa est ves-
tis : Tenēt aliq; & excutiūt vestem. &
exit inde puluis q̄ inherat : Quid
dicis de puluere : Excussus est pul-
uis Quid dicis de veste : Excussa est
vestis Si q̄ & qd inde excutiēdo exi-
lūt. & illud vnde exilūt qd inherat
excussum dī. & puluis excussus est. &
apostoli excussi sunt : Quare ergo
nō dicātur filij excussoꝝ filij apłōꝝ ?
Sed est alia sentēcia quā p̄termittē
nō debem; Ideo em̄ forte nō obscu-
rius positū est. vt multos intellec-
tus generet & ditioēs. discāt hoīes
qā clausum inuenerūt qd mlti modis
apietur qñ vno modo aptum inue-
niēt Dicim; excuti etiā aliqd. vt ex-
at inde qd forte absconditū est Aliter
em̄ dicim; excuti vestem vt excutiāt
in puluerē. & aliter dici excuti saccū.
vt illud qd intus latebat exeat Ergo
intelligo frēs q̄tū possum filios ex-
cussoꝝ fortasse ipōs apłōs dictos
filios pphetaꝝ : pphete em̄ clausa sa-
cramēta & apta cōtinebāt. excussi sūt
vt inde māifesta pcederēt : Puta er-
go pphetā dixisse sicut dixit. agno-
uit hos possessore suū & afinus p̄se-
pe dñi sui. israel at me nō cognouit :
Hoc michi interim ad presens occ-
rit quod de ppheta dicerem. si aliud
occurrisset hoc autē dixissem : Hoc

āt audiēs homo si afinū & bouem &
pecoraz iumēta q̄ videt cogitauerit
nescio quid intus t̄p̄ in volucro po-
sitū forinsec; ptractauit. quid ibi sit
nescit : Afinus & bos aliqd significāt
Quid q̄ dī hōi iam p̄nūciare volēti ?
Expecta clausus ē qd tāgus. excute i
volucrū : ppheta nescio qd istis vela-
mibus noīm texit. nescio quē afinū
nescio quē bouē significat : Nam afi-
nus in figura populi dei iumētum
dei est. portās sessorē dñm ne erret
in via. & bos ille de quo dicit apłs.
boui trituratī os nō infrenabis :
Nūqd de bubus p̄tiēt ad deū. dixit.
sed ppter nos scriptura dicit : Dis-
q̄ qui p̄dicat v̄bū dei. monet. obur-
gat. terret. triturat areā. & bonus im-
plet officiū : Demebat bos de gēte
iudeoꝝ. inde em̄ predicatorēs apłi.
veniebat; afinus de gente prepuciū
id est a gentibus : Venit enim vt
portaret dominum. & ideo in afino
sedit dominus qui numq; portaue-
rat hominem. quoniam ad gentes
lex nō missa erat nec pphete : Ergo
quia & dñs noster ihesus xp̄s ciba-
ria nostra voluit esse. & ppter ea na-
tus in presēpio collocatus est. cog-
nouit bos possessorem suū & afinus
p̄sepe dñi sui. S; nūqd ista exirent.
nisi saccus excuteretur ? Nisi pphē-
tia inuoluta accedēte diligētia discu-
teretur. nūqd opta exirēt ad nos ?
Omnia q̄ ista clausa erāt añq; veni-
ret dñs Venit dñs & excussit illa clau-
sa. & manifestata sunt. & excussi sunt
pphē. & generati sūt apostoli. Quia
ergo excussis pphetis generati sunt
apostoli. filij sunt excussoꝝ. ipi i ma-
nu potētis positi t̄p̄ sagitte puene-
rūt vsq; in fines t̄re. vñ dici hēt i finē
ecce hēditas dñi filij merces fr̄cūs
p̄etris. q̄ iō de finib; t̄re colligitur

ista hereditas. quia sicut sagitte in manu potētis sic filij excussorum id est sic filij prophetarum et apostoli fuerunt. quasi sagitte in manu potentis: Si potēs ille potēter excussit. si potēter excussit vsq; in fines terre puenērūt quos excussit: **B**eatus vir qui impleuit desiderium suum ex eis. Epa frēs mei. quis replet desiderium suum ex eis: Qui nō amat seculum. Qui desiderio seculi plenus est. nō est q̄i tret quod illi predicauerunt: Funde quod portas. et capax fieri ad id qd nō habes. id est desideras diuicias. nō potes implere ex eis desiderium tuum. desideras honores in terra. desideras ea q̄ etiā iumentis dōauit deus hoc est voluptatem temporalem et salutem corporis. et alia. nō ex eis implebis desiderium tuum: Si autē sic desideras quomodo ceruus desiderat ad fontes aquarum. si dicis desideat et deficit anima mea in atria domini. implebis desiderium tuum ex eis. nō quia iam illi possunt tale desiderium implere. sed tales imitādo venis ad eum qui impleuit desiderium ipsorum. **N**ō cōfundetur cum loquetur inimicis suis in porta: Frēs in porta loquamur. id est vt omēs nouerit qd loquamur. Qui em̄ nō vult loqui in porta. latere vult quod loquitur. et forte ideo vult latere quia malum ē. Si fidoit. in porta loquatur. sicut dicitur de sapiētia. in portis autē ciuitatum audenter dicit. Quāto tempore iusticiā innocentes tenuerint non erubescunt. hoc est in porta predicat. Et quis est qui predicat in porta? Qui p̄dicat in xpo. quia xp̄istus est porta qua intramus ad illam ciuitatem: Adentior si nō ipse dixit. ego sum ianua. Si ianua est et porta est. Ianua em̄ dicitur domus. ianua ciui-

tatis porta est. porta domus ianua est. Sed forte nō bene dicitur porta. si nō bene dicitur ciuitas que dicta est domus: Vtrūq; em̄ paulo ante dictum est. nisi dñs edificauerit domū. inuanū laborauerūt edificātes eam. Et ne istam domū audiēdo p̄uū aliquid putares. nisi domus inquit custodierit ciuitatem iuanum laborauit qui custodit eam. Est ergo domus que est ciuitas. Ipsa ergo habet ianuam tanq̄ domus. et h̄ portam tanq̄ ciuitas. Quia ergo ianua domus. ipse est porta ciuitatis. Ergo si xp̄istus porta ciuitatis ille nō erubescit qui in xp̄isto stat et sic predicat. Qui autē cōtra xp̄istū predicat clauditur contra illum porta. Qui sunt isti qui cōtra xp̄m predicant? Qui negāt quia misse sunt sagitte de manu potētis et puenērunt vsq; in fines terre. et ipsa hereditas domini de qua dictum est. postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam et possessionem tuam terminos terre. Predicatum est. auditum est anteq̄ fieret. et iam factū nolunt agnoscere. Qui disputant ergo contra xp̄istum. extra portam sunt. quia suos honores querūt nō xp̄isti. Qui autē p̄dicat in porta xp̄i honore querit nō suū. et id q̄ p̄dicat in porta dicit. nolite in me p̄sumē. si em̄ p̄ me sed p̄ portā intrabit. Illi autē q̄ volūt hoīes in seip̄os p̄sumē. nolūt eos intrare p̄ portā. Nō miq; si clauditur cōtra illos porta. et ociosi p̄sent vt apiat. Adestote q̄ aio frēs p̄p̄i ec̄i crastin sermonem ex nostra pollicitatione adiuuāte domino nobis reddendū ex euangelio de columba. in cuius nomine p̄misim⁹ in illius misericordia reddemus. Sed vt possim⁹ esse p̄donei redditores. ne audaces fuerim⁹

160
pmissores. orate p nobis
Explicit ps cxxvi⁹ Incipit cētesim⁹
viceim⁹ septimus

Sicut dicit apłs frēs carissi
mi spiritualibus spiritualia
ppamus: aiālis aut hō nō
percipit que sunt spūs dei Cauendū
est ne hoīes aiāles non pcipientes q
sunt spūs dei scandalizentur potius
in hoc psalmo q̄ edificentur Nā bre
uiter q̄q̄ eum cū cantaretur audiui
mus qz breuis est curro eū non trac
tans sed legens Et videte si talia q̄sqz
cōcupierit p magno a deo q̄lia cōti
net iste psalm⁹ et forte nō qz desert⁹
est ab illo sed qz magis diligitur non
accepit videritqz illa q̄ hic sic audiuit
eē premia timentū deū habūdare il
lis q̄ non timent deū. nutent gressus
illi⁹ z effundātur lapsu vestigia eius
z dicat in corde suo sine causa se deū
timuisse qñ illa dona nō meruit q̄ p
misit timentibus se: insup z illi acce
perunt qui eū non solū nō timuerūt
sed etiā blasphemauerūt Videte em̄
quid dicat

¶ Psalm⁹

Beatī ōnes qui timent dñm: q̄
ambulant in vñs eius Labo
res fructuū tuorū māducabis: btūs
es z bñ tibi erit Adhuc possum⁹ et h
q̄uis aiāles beatitudine futuri seculi
cogitare Sed videte quid sequitur

Prox tua sicut vinea fertilis in la
teribz domus tue: filij tui sicut novel
latio oliuarū in circuitu mēse tue Ec
ce sic bñdicetur homo qui timet dñz
Quomodo: Ut sit vxor ei⁹ tanq̄ vi
nea fertilis in lateribz dom⁹ ei⁹: z fi
lij ei⁹ circūdent mensam ei⁹ tanq̄ oli
uarū nouellatio Ergo pōiderūt mer
cedem suā. qui ppter deum etiā vxo
res ducere noluerunt: Sed ait q̄ no
luit ducere vxorem Qualiter me de
us bñdicet: Immo vō aut sic te bñdi

cit aut te non bñdicat Apte dicta sen
tentia est: ecce sic bñdicetur homo q̄
timet dñm Quid hoc sibi q̄ vult fra
tres: Ne desiderando tpalem z rei
renam felicitatem pdamus celestem
ppheta tanq̄m inuolucrū nobis cō
stituit Inuolucrū hoc nescio qd ha
bet intus Admīnit aut caritas ves
tra cū supiorem psalmū vobis trac
tarem qui ē añ ultum incurrisse nos
in quēdam vsum obscurū vbi dictuz
est. sicut sagitte in manu potent; sic
filij excussorū: z cū quererem⁹ q̄ sint
filij excussorū. visum eē nobis sugge
rente quātum credim⁹ dño filios ex
cussorū apłos esse dictos filios pro
phetarum Quare: Quia pphete in e
nigmatibz locuti sunt z figuris rerū
tanq̄m misteriorū inuolucris coope
ruerunt intellectum: qui intellectus
pdiē non potuit ad hoīes nisi inuo
lucra illa excuterentur Vñ dicti sunt
illi filij excussorū: qui de prophetis ex
cussis pfecerunt Ergo z nos excuti
amus istuz ne p inuolucra fallamur:
z tangentes qd intus ē z non viden
tes dicam⁹ forte lignum p auro aut
testam p argento Excutiam⁹ si vide
tur caritati vestre. aderit dñs vt pro
cedat qd intus est: maxime frēs mei
qz martirū natalicia celebram⁹ Quā
ta mala passi sunt martires quāta ex
icia quāta tormenta. squalores car
cerum stricturas cathenarū. seuias
ferarum: ardore flammarū aculeos
ptumeliarū Ista omnia passi eēnt. n̄
nescio quid viderent quo se tenderēt
qd ad hui⁹ seculi felicitatez ptinere
Turpe est at vt natalicia martirū ce
lebremus horū videlicet seruorū dei
cōtempnentium mūdum istū ppter
sempiternā felicitatem. z accipiam⁹
qd hic scriptum est pro pñti felicitate
vt cuiqz forte hōi dei fidei. cui il

li⁹ iherusalem cōtingat eciam ducta
prore filios non habere : dicam⁹ nō
timet homo iste dñm Nam si time-
ret dñm prore ei⁹ tanqm vinea fertil-
eēt in domo ei⁹ non sterilis vt nullū
generaret : et si timeret dñm hō iste fi-
lij ipi⁹ circūdarent mēsam ipi⁹ tanq̃
arbores oliuarū Si em talia dixerim⁹
mus : aīales sum⁹ non percipiētes q̃
sunt spūs dei Incipiam⁹ et nos excu-
tere : vt fim⁹ et nos filij excussorū Si
enim erim⁹ filij excussorū erim⁹ i ma-
nu potentis tanqm sagitte : et iacula-
tur nos de pcepto suo i corda hōim
nōdum amantiū vt pcussa sagittē v-
borum dei ament Nam si talia vl' ce-
perimus pdicare . filij aut frēs mei ti-
mete dñm . vt habeatis filios et ne-
potes vt gaudeat dom⁹ vestra . non
sagittam⁹ vt ametur illa eterna ihe-
rusalem Ikemanebunt in amore tre-
norum vt videntes ista habūdaē im-
pīs et si nobis nō audēt in corde suo
dicant q̃re ille qui nō timet deum ple-
nam domū habet filijs : Et forte ali⁹
dicit illi Adhuc nescis quid illi possit
cōtingere Quid si efferret illos qz nō
timet deū ad h̃ plures illi nati sunt vt
maiorē dolorē de illoz morte pacia-
tur : Sed si talia dixeris . rñdebit tibi
ille ego noui hōiēm impiū paganū
sacrilegū adoratorem ydoloꝝ et for-
te nouit et verū dicit . nec vnū nouit
nec duos vel tres qm deduxerunt ad
fossam senem decrepītum mortuū i
lcō suo turbe filioꝝ et nepotū Ecce nō
timuit dñm : et ples fecūdiffima do-
mus ei⁹ clausit oculos ei⁹ Quid ad h̃
dicturi sum⁹ : Nichil illi p̃t eueniē ma-
li vt efferat filios suos viuos : qñ iā
mortu⁹ a filijs ad sepulchrū glorio-
sum deduct⁹ est Excutiam⁹ ergo ex-
cutiam⁹ si volum⁹ eē filij excussorū
exeat huc aliquid Est enim quidā ho-

mo qui sic bñdicetur et nemo timet
dñm nisi qui est in mēbris ipi⁹ hōis
Et multi homines sunt : et vn⁹ hō est
Multi enim xpīam et vnus xpūs ipi
xpīani cū capite suo qd ascendit in ce-
lum vnus est xpūs i⁹ Nō ille vn⁹ et nos
multi : sed et nos multi i illo vno vnū
Vnus ergo hō xpūs caput et corpus
Qd est corpus ei⁹ : Ecce ei⁹ . dicente
apl'o qm mēbra sumus corpis eius
et vos aut estis corpus xpī et mēbra
Intelligam⁹ ergo vocem hui⁹ hōis
in cuius corpe vnus sumus hō : et ibi
videbim⁹ ista vā bona iherusalē Sic
em dixit i fine vt videas bona q̃ sunt
iherusalem Si at ista bona terreno
oculo attenderis habūdantiā fili-
orum et nepotum et fertilitatem fecū-
ditatem qz piugis nō sunt bona illi⁹
iherusalem : qz bona ista i terra mori-
entium sunt . illa terra viuentiū ē Nō
li valde p magno habere si habes fi-
lios morituros : et si non aū te certe
post te Bis habere filios nūq̃ mori-
turos et tecum semper victuros : Es-
to in illi⁹ corpe de quo dictum ē vos
aut estis corpus xpī et mēbra Nā vt
hoc oñderet et ipe psalm⁹ qz sic ē ob-
scurus vt amoneat pulsari sic operu-
it vt velit excuti : a pluribz cepit . bea-
ti dñes q̃ timent dñm qui ambulant
in vīs eius Multis loquitur sed qz
ipi multi vnum sunt in cristo sequit⁹
et singulariter iam dicit labores fruc-
tuum tuorū manducabis Superius
dixerat beati omnes qui timent do-
minum qui ambulant in vīs ei⁹ mo-
do quare labores fructuum tuorum
māducabis et non māducabitis : Et
quare labores fructuum tuorū et nō
labores fructuum vestrōrum : Tam
in primo oblitus est qz pluribus lo-
quebatur Sed si iā excussisti quid ti-
bi respondit : Cum plures xpīanos

appello in vno cristo vnus intelligo
Plures ergo estis et vnus estis plu-
res sumus et vnus sumus. Quomodo plu-
res sumus et vnus sumus. Quia illi ipe-
remus cuius membra sumus et quorum ca-
put in celo est ut membra sequantur. Er-
go ipe describat ista quod manifestum est
quod describit sic patebunt omnia que se-
quuntur tantum vos timeate dominum et an-
bulate in vijs eius et nolite zelare eos
qui non ambulant in vijs eius quoniam illos
videritis esse felices infelices. Secu-
li enim homines infelices felices sunt
martires autem feliciter infelices erant
Erant enim ad tempus infelices sed in e-
ternum felices et in eo ipso quod erant ad
tempus infelices putabantur magis
infelices quam erant. Quid enim dicit apo-
stolus. Quasi tristes semper autem gau-
dentes. Quare spiritus. Et hic et ibi. proxi-
mus et hic et ibi. Ipsi ei unde gaudentur.
De spe. Ibi unde gaudebimus. De re.
Magnum gaudium habet spes gau-
dentis. Et si spes gaudentes videte quod
sequitur. in tribulatione patientes. Mar-
tires ergo id in tribulatione pacien-
tes erant quia spes gaudebant. Sed quia
nondum erat illud quod promittitur quod di-
cit apostolus. spes autem que videtur
non est spes. si autem quod non videmus
speramus per patientiam expectamus
ecce quare omnia martires pertulerunt
quia quod non videbant per patientiam ex-
pectabant. Illi qui eos occidebant qui
videbant amabant. illi qui occideban-
tur ad ea que non videbant suspirabant
et ea que non videbant apprehendere
festinabant et quod tardius occideban-
tur. moras sibi fieri arbitrabantur. Er-
go frater felix martir et vere felix et no-
mine et corona cuius hodie dies est. con-
tempnit mundum. An forte quia timebat
dominum in erat felix. Unde erat beatus quia
proximus eius tanquam vinea fertilis erat in

terra. et filij eius circumdederunt men-
sam eius. Omnia ista perfecte habet sed
in corpore illius qui hic describitur et quia
sic ille intellexit contempsit presentia ut
acciperet futura. Noueritis autem fratres
non eum passum mortem quam alij marti-
res passi sunt. Confessus est enim dila-
tus est ad tormenta alio die inuentum
est corpus exanime. clausuram enim il-
li carcerem. sed corpori non spiritui.
Quem illic pabant torquere carnifices
absentem inuenerunt. proderunt seui-
ciam suam: iacebat exanimis sine sen-
su illis ne torqueretur cum sensu apud
dominum ut coronaretur. Vnde et iste felix
frater non tantum nomine sed et premio vi-
te eterne si ista dilexit. Ergo sic audia-
mus istum psalmum tanquam de cristo di-
catur et omnes herentes corpori cristi
et effecti membra cristi ambulemus vias
domini: et timeamus dominum timore cas-
to timore permanenti in seculum secu-
li. Est enim alius timor quem caritas ex-
cludit dicente iohanne timor non est in
caritate: sed perfecta caritas foras mit-
tit timorem. Non de omni timore di-
cit quod mittitur foras a caritate: ha-
bes enim psalmum dicentem timor do-
mini castus permanens in seculo secu-
li. Alius ergo timor domini permanet: alius
excluditur. Timor qui excluditur cas-
tus non est: qui autem permanet castus est.
Quis est timor qui excluditur dignami-
ni adutere. Aliqui propterea tamen time-
ne aliquid mali in terra paciantur ne
illis egritudo accedat ne dampnum ne
orbis ne alicuius amissio cari ne exilium
ne dampnatio ne carcer ne aliqua tri-
bulatio propterea timeant et tremunt. Ad-
huc timor iste non est castus: adhuc au-
di. Alius non in hac terra pati timeat sed
gehennas timeat: vnde terruit et domi-
nus audistis cum euangelium legeretur
vbi vides eorum non morientur et ignis

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

eorum non extinguetur Audiunt hec homines et quia de futura sunt impij timent et continent se a peccato habent timorem et per timorem continent se a peccato Timent quidem: sed non amant iusticiam Cum autem per timorem se continent a peccato. fit consuetudo iusticie et incipit quod durum erat amari et dulcescit deus: et iam incipit homo propterea iuste vivere. non quia timet penas sed quia amat eternitatem Exclusus est ergo timor a caritate: sed successit timor castus Quis est iste timor castus: Secundum quem debemus fratres mei intelligere quod dictum est beati omnes qui timent dominum qui ambulabant in vultu eius Si potuero digne dicere de isto timore casto adiuuante domino in domino ihesu christo multi fortasse hoc timore casto inflammabuntur in amorem castum: nec possumus explicare fortassis nisi proposita aliqua similitudine Pone aliquam feram castam timentem virum: aliam pone adulteram et ipsa timet virum Casta timet ne discedat vir adultera ne veniat Quid si ambo absentes sunt? Illa ne veniat illa ne tardet Absens est quodammodo cui desponsati sumus absens est qui nobis arram dedit spiritum sanctum: absens est qui nos redemit sanguine suo. sponsus ille quo nichil est pulchrius quam qui si fedus apparuit inter manus persecutorum de quo paulo ante dicebat ysayas. et viderimus eum et non habuit spem neque decorem Ergo sponsus noster fedus est? Absit Quomodo illum virgines amarunt. qui in terra maritos non quesierunt: Ergo persecutoribus fedus apparuit et nisi eum fedum putarent non infirmerent non flagellis cederent non spinis coronarent non sputis inhonestarent: sed quia fedus illis apparebat fecerunt illi ista Non enim habebant oculos unde christus pulcher videretur Qualibus oculis

christus pulcher apparuit Quales oculos querebat ipse christus quando dicebat philippo. tanto tempore vobiscum sum et non me vidisti? Isti oculi mundandi sunt ut possint videre illam lucem: et leuiter tamen restricti splendore. accenduntur amore ut sanari velint et fiunt illuminati Non ut nouerit: quia pulcher est christus qui amatur audi prophetam: speciosus forma pro filius hominum Deus homines superat illi pulchritudo Quare amamus quando audimus quia passus est pro nobis: Quid amamus membra crucifixi a latus perforatum? An caritate caritas amat: Amavit nos ut redamur eum: et ut eum redamare possimus visitauit nos spiritu suo Pulcher est ille et absens est Interroget se sponsa si casta est In membris sumus omnes fratres mei in membris ipsi sumus: ideo unus homo sumus Videat unusquisque qualem timorem habeat: an eum quem excludit caritas an castum permanentem in seculum seculi Non probabit dico et probabit: absens est sponsus noster interroga conscientiam tuam Vis ut veniat an adhuc vis ut tardet? Videte fratres ego pulsavi ad ostia pectorum vestrorum vocem inhabitantium ille audiuit Quid singulorum quorumque modo conscientie dixerint ad aures meas quia homo sum pro venire non potuit: ille qui absens est presentia corporis presentis est vigore maiestatis audiuit vos Quia multi si dicatur illis ecce iam christus. cras dies iudicii non dicunt utinam veniat Qui enim dicunt: multum amant Et si dicatur illis tardabit timent ne tardet: quia timor castus est Quomodo autem non timetur ne tardet sic cum venerit timebitur ne discedat. Erat autem castus iste timor quia tranquillus et securus Non enim deseremus ab eo cum inuenerit nos homo aliquis credens in eum Quando quesivit nos:

162
Nūq̃m q̃rerem⁹ eū Castus ergo tior
frēs mei hoc habet : venit de amore
Ille aut̃ timor nōdum castus p̃cie
penas timet : timor ē facit q̃cquid bo-
ni facit nō timore amittendi bonum
illud . sed timore paciendi illud malū
Nō timet ne p̃dat amplex⁹ pulcher
rimisponi : sed timet ne mittatur in
gehennam Bon⁹ est ⁊ iste timor vti-
lis est : nō quidem p̃manebit in secu-
lum seculi sed nōdum ē ille castus p̃-
manens in sc̃m seculi In quo ē cas-
tus : Nam iterū aliquid iterrogo qđ
vosmetip̃os interrogetis Si de⁹ ve-
niens voce p̃pria loqueretur nobis
q̃q̃ nō taceat loqui per lr̃as suas . et
diceret homini peccāe vis . pecca fac
quicqđ te delectat q̃cquid amaueris
in terra tuum fiat cui fueris irat⁹ in-
terat quē rapere volueris rapiatur
quē cedere cedatur quē dāpnāe dāp-
netur quē possidere possideas nemo
tibi resistat nemo tibi dicat quid fac
nemo noli facere qđ velis . nemo q̃re
fecisti habūdent tibi omnia ista ter-
rena q̃ p̃cupisti ⁊ vive in illis nō vsq̃
ad tempus sed semper : faciē tātum
meam nūq̃ videbis Frēs mei vnde
ingemistis nisi q̃ iam nat⁹ ē timor
cast⁹ p̃manens in seculū seculi : Qua-
re p̃cussum ē cor vestrum : Si diceret
de⁹ faciem meā nūq̃m videbis : ecce
omnia ista terrena felicitate omnibz
rebz habūdabitis circūfluent te bona
tp̃alia nō illa amittis nō illa deseris
quid vis ampli⁹ : Sleret qđem geme-
ret timor cast⁹ ⁊ diceret Immo tol-
lantur omnia : ⁊ faciem tuā videā Ti-
mor castus exclamaret de psalmis ⁊
diceret De⁹ vtutum cōuerte nos : et
oñde faciem tuam ⁊ salui erim⁹ Ti-
mor cast⁹ exclamaret de psalmis . di-
ceret vnam pecū a dño Vide quō ar-
deat timor iste cast⁹ amor verus a-

mor sincerus : vnam pecū a dño hāc
regrā : Quid : Vt inhabitem in do-
mo dñi per oēs dies vite mee Quid
si p̃pter terrenam felicitatem : Audi
qđ sequitur Vt p̃templer delectatio-
nem dñi ⁊ p̃regar in templo ei⁹ id ē
esse templū ei⁹ et p̃tegi ab eo Hanc
vnā pecū a dño Hāc vnam si petieri-
tis ad hanc vnā si cor vestrū exerce-
ritis ⁊ hoc solum amittere timueri-
tis nec inuidebitis felicitatibz terre-
nis ⁊ illam felicitatem verā sperabi-
tis ⁊ eritis in eius corpore cui canta-
tur . beati oēs qui timent dñm q̃ am-
bulant in vīs ei⁹ Labores fructuū
tuorū manducabis O vos . o tu vos
multi qui vn⁹ estis : labores fructuū
tuorū māducabis Quasi puerse vide-
tur dicere nō intelligentibz Debuit ei
dicere : fructum laborū tuorū māduca-
bis Multi enī māducant fructū la-
borum suorū Laborant in vinea ip̃m
laborem nō manducant sed qđ de la-
bore ip̃orum nascitur māducant La-
borāt c̃ca arbores pomiferas Quis
māducet labores : Nemo inq̃ : s; qđ
ille arbores attulerit . fruct⁹ laboris
⁊ ip̃e iocūdat agricolā Quid sibi vult
labores fructuū tuorū manducabis :
Nō labores habem⁹ : fructus pos-
tea erit Sed q̃ ⁊ ip̃i labores nō sunt
sine gaudio p̃pter sp̃e de q̃ paulo añ
diximus spe gaudentes in tribulati-
one paciētes mō nos ip̃i labores n̄t
iocūdant ⁊ letos nos faciunt de spe
Si ergo labor noster potuit mādu-
cari ⁊ potuit iocūdare manducatus
fruct⁹ ip̃i⁹ laboris qualis erit : Mā-
ducabant labores suos q̃ eūtes ibāt
⁊ flebant mittentes semina sua Quā-
to iocūdi⁹ māducabant fruct⁹ labo-
rum qui venientes venient cū exulta-
tione portātes mampulos suos : Et
vt noueritis frēs q̃ manducatur la-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

bor iste . in superiore psalmo audistis
dictum superbis qui añ lucem vole-
bant surgere id est añ xpm non p hu-
militatem q surrexit crist⁹ dictus est
illis . surgite postea q sedistis id ē hu-
miliamini ⁊ in surgite : q ⁊ ille humi-
liari venit qui exaltat⁹ est ppter vos
Et qd dictū est : Qui manducatis pa-
nem doloris Iste ē labor fructuū pa-
nis doloris Nisi em māducaretur n̄
diceretur panis Nisi at haberet ali-
quam suauitatem panis iste : nemo il-
lum māducaret cum tanta suauitate
Plorat i gemitu q orat Dulciores sūt
lacrimae orantium q gaudia theatro-
rum Et audi flammam desiderij qua
māducatur iste panis de quibz dicit .
qui māducatis panem doloris Alio
loco dicit amans iste cui⁹ vocem in
psalmo plerūq agnoscim⁹ : facite sūt
michi lacrimae meae panes die ac noc-
te Vñ facite sunt lacrimae panes : Dū
dicitur michi cotidie vbi ē deus tuus
Nūq em videamus eū qui nos di-
lexit qui nobis pignus dedit cui des-
ponsati sum⁹ insultant nobis paga-
ni ⁊ dicunt . vbi est qd colunt xpiani ?
Ostendant nobis quē colunt Ecce
ego ostendo illi deum meū : ⁊ ipe os-
tēdat michi deū suum Cum tibi hoc
dicit paganus : nō inuenis qd illi os-
tendas . quia nō est cui ostēdas Res-
dis ergo ⁊ plāgis ad deum . q illi sus-
piras añq videas . ⁊ desiderio ipi⁹
gemis ⁊ q in ipius desiderio ploras
dulces sunt ⁊ ipe lacrimae ⁊ p cibo ti-
bi erunt : q factus est tibi ⁊ ipe pās
die ac nocte dum dicitur tibi cotidie
vbi est deus tu⁹ Sed veniet de⁹ tu⁹
de quo dicitur vbi est ⁊ absterget la-
crimas ⁊ ipe pro pane lacrimarū suc-
cedit et te in eternū saginabit : q erit
nobiscum vbum dei quo pascuntur
angeli Interim mō labores fructuū

postea fruct⁹ laboris Labores fruc-
tuum tuorū manducabis : bt⁹ es ⁊
bñ tibi erit Beatus es de pñti est : bñ
tibi erit de futuro est Cū manducas
labores fructuū tuorū beatus es : cū
pueneris ad fructum laborū tuorum
bene tibi erit Quid dixit : Nam si be-
ne tibi erit . vtiq beatus eris : ⁊ si be-
atus eris . vtiq bñ tibi erit Si inter-
est inter spem ⁊ rem Si spes tā dul-
cis quāto res dulcior erit : Jam veni-
amus ad illam Prox tua xpo dicitur
Ergo vxor ei⁹ ecclā ei⁹ Ecclā ei⁹ vxor
eius : nō sibi sicut vinea eius fertilis
Sed in quibz vinea fertilis : Videm⁹
enim pietes istos intrantes multos
steriles : videmus q istos pietes in-
trant multi ebriosi . feneratores mā-
gones . querentes sortilogos eūtea
ad p̄cantatores . ⁊ p̄cantatrices quā-
do illis caput dolet Ista ē fertilitas
vineae . ista est vbertas vxoris : Nō ip-
sa est : iste spine sunt s; nō vbiq Spi-
nosam habet quādam fertilitatē ⁊ ē
vinea fertilis Sed in quibz : In late-
ribus domus tue Nō omnes dicū-
tur latera dom⁹ Quero em q sint la-
tera domus Quid dicam : Parietes
sunt quasi lapides fortes Si de hoc
habitu corporali diceret : forte s;
intelligerem⁹ latera Latera dicim⁹
domus eos q inherēt cristo Non
enim sine causa ⁊ in sermone cotidia-
no dicimus de aliquo qui forte male
agit ex malorum consilijs amicorū
de illo dicim⁹ mala latera habz Quid
est mala latera habet : Alii illi inhe-
rent Ergo ⁊ de alio bona latera habz
bonis consilijs vivit Quid est hoc : Bo-
nis consilijs regitur Ergo latera do-
mus sunt illi qui inherēt cristo : nec
sine causa ⁊ ipa cōiung de latere fac-
ta est Viro dormiente eua facta est .
moriēte cristo ecclesia facta est : et

illa de latere viri quā latus lancea per-
cussus est et sacramenta profugerunt
Ergo proz tua ut vinea fertilis Sed i
quibus? In lateribz domus tue In a-
liis qui nō adherent xpō steriles: s;
nec illos in vinea cōputabo Filij tui
Que ē proz et q̄ sunt filij: In istis car-
nalibz nuptiis et coniugibz alia proz. et
alii filij: in ecclā que proz ipi filij Ad
ecclā enim pertinebant apostoli et in
mēbris ecclē erant Ergo in coniuge ipi
erant: et cōiunxerant scdm portionē
suam quā in mēbris optinebāt Quare
ergo de illis dicitur cum recesserit
ab eis spōsus tūc ieiunabūt filij spō-
si: Ergo ipa coniunx: et ipa filij Adruz
dico frēs mei. in vobis dñm inuenimus
ecclā et frēs ipi esse et sorores ipi
eē et mrem ipi esse Nam cū ei nūcia-
retur mater ei et frēs foris stantes
qz foris stabāt typū gerebant Quis
typus matris: Synagoga Quis ty-
pus fratrum carnalius: Iudei foris
stantes Et foris stat synagoga Nam
maria in lateribz domus eius et cogna-
ti eius ex vginis marie cōsanguinita-
te venientes. qui in eū crediderūt in
lateribz domus eius: nō in quātū car-
nali cōsanguinitate iuncti erant. sed
in quātū vbum dei audiebant et fa-
ciebant Hoc em̄ respondit dñs et ait
que michi mater aut qui frēs? Unde
tēptauerunt quidam dicē qz cristus
mrem nō habuit: qz dixit que m̄ ma-
ter Quare: Ergo petrus et iohānes
et iacobus et alij apostoli prēs nō ha-
buerūt in terra: Et tñ quid eis dicit?
Nolite vobis dicere prēm sup terrā
vnus est enim pater vester qui in cel-
ē Qd ergo in patre docebat discipu-
los hoc in matre ipse demonstravit
Vult enim dñs vt cōsanguinitatibz
terrenis pponamus deum Defer pa-

tri quia pater est defer deo qz deus est
Generavit te p̄r accōmodando car-
nem suam: creavit te deus adhiben-
do potentiam suam Ne irascat̄ pa-
ter cū deus illi pponitur: ymmo gau-
deat sibi tñ deferri. vt ille inuēt̄ eēt
qui ei deberet p̄pōm Ergo quid di-
cam? Dñs quid ait: Que michi ma-
ter aut qui frēs? Extendit man⁹ sup
discipulos suos et ait: ecce mater me-
a et fratres mei Frēs erant et mater
Quō erant? Adidit: et qui fecerit vo-
luntatem patris mei. ipi m̄ frater et
soror et mater est Puto frater ppter
sexum virilem quē habet ecclā quos
hic in mēbris habet xpūs Mater q-
modo. nisi qz xpūs est xpūs in xpia-
nis quos cristianos cotidie parit ec-
clesia: Ergo in quibz intelligi cōiugē:
in illis mrem in illis filios Dicat̄ er-
go quales debēt eē filij Quales: Pa-
cifici Quare pacifici? Quia beati pa-
cifici qz ipi filij dei vocabūtur Quia
ergo in oliua fructus est pacis. oleū
enim pacem significat qz caritatem
significat sine caritate nulla pax est:
et manifestū est qz qui diuiserūt pacē
nō hnt caritatē Dñ iam exposui ca-
ritati vestre quare colūba folia cum
fructu portauit ad archā vt significa-
ret qz et illi qui foris baptizati sunt si-
cut ligna illa extra archam baptizati
sunt: non sola folia habuerunt id est
vba sola. sed habuerūt et fructū qd ē
caritas ipsa columba illos reporta-
uit ad archam et veniūt ad vnitatem
Tales ergo filij debent eē in circuitu
mense dñi velut nouellatio oliuarū
Perfcā res est magna beatitudo Nā
quis ibi nolit eē? Cū videris aliquem
blasphemū habere prozem filios ne-
potes et te forte nō habere: noli zela-
re Vide qz et inte cōpletum est: s; spi-
ss iij

ritualiter An forte nō es in mēbris?
Si nō ibi es plange: qz nec hic nec ibi
Si aut ibi secur⁹ esto: qz z si ibi z nō
hic fructuosi⁹ ibi q̄ hic Si ergo habe
mus .quare habem⁹? Quia timem⁹
dñm Ecce sic bñdicet⁹ hō: qui timet
dñm Ille est hō .q̄ sunt hoīes: Et ibi
hoīes hō: qz multi vnū .quia cristus
vnus **B**ndicat te dñs ex syon **E**s
peras em attendere .ecce sic bñdica
tur homo qui timet dñm Nam forte
oculi tui ibant per illos q̄ non timet
dñm: z videbant ibi vxores .secūdas
filios habūdantes circuire mensam
patrie sui Nescio qua ibas z non ex
syon Bndicat te dñs: sz ex syon Nō
li querere illas bñdictiones q̄ non ex
syon Nō bñdixit dñs tales frēs mei
Bndictio ista dñi est Aut si non est a
domino .quis ducit vxorem si nolit
dñs? Quis possit eē sanus si nolit do
minus? Aut quis possit esse diues si
nolit dñs: Dat illa .sed nō vides: qz z
pecoribz dedit Nō q̄ de syon est ista
bndictio Benedicat te dñs ex syon .
Et videas bona iherusalē Nam il
la bona nō sunt iherl̄m Vis videre qz
non sunt bona iherusalem Et auibz
dictum est crescite et multiplicamini
Pro magno vis habere qd̄ auibz do
natum est: Voce quidem dei donatū
est quis nesciat? Sed vtere bōis ist⁹
si accipis: z magis cogita quō nutri
as qui nati sunt q̄ vt nascentur Nō
em iam felicitas est habere filios sed
bonos habere De nutriendis labo
ra .si nati fuerint si aut non nati .age
grās deo forte min⁹ sollicit⁹ eris: et
tñ sterilis nō remansisti illi⁹ matris
Forte per te nascuntur spūaliter de
ista matre qui sunt in nouellis oliua
rum circueūtes mensam dñi **C**ōso

letur ergo te de⁹ .vt videas bona ihe
rusalem Illa enim bona sunt Quare
sunt? Quia eterna sunt Quare sunt?
Quia ibi est rex: ego sum q̄ sum Ista
vō bona sunt z nō sunt: non em stāt
labūtur fluunt Filij sunt puuli blan
diris puulis blandiūtur puuli nūq̄
stant in eo: Sed optas vt crescāt vt
accedat etas optas: sed vide qz cum
accedit vna altera moritur Veniēte
puericia moritur infantia .veniēte a
dolescentia moritur puericia: veniē
te iuuetute moritur adolescentia ve
niente senectute moritur iuuent⁹ ve
niente morte moritur dñis etas Nō
optas grad⁹ etatis: sit optas z mor
tes etatum Nō sunt ergo ista De
inde nati sunt tibi filij in terra tecum
victuri ante poti⁹ exclusuri z succes
suri: Nō eos gaudes qui nati sunt vt
excludaris: Nati em pueri tanqm̄ h̄
dicant parentibz suis **E**ya cogitare
z vos ire hinc agam⁹ z nos minimū
nostrū **N**am est em generis huām
tota vita tēptationis qz dictū ē vnū
sa vanitas omnis hō viuens z tamē
si gaudetur ad filios successuros qñ
to gaudendum est ad filios cum qui
bus permanebimus et ad illum pa
trem cui nati sumus non moriturū:
Sed vt nos cū illo viuam⁹: ipa sunt
bona iherusalem .qz ipa sunt Bene
dicat te ergo dominus ex syon: et vi
deas bona que sunt iherusalem Nā
ista que attendis bona cecus vides:
videas sed illa bona que corde viden
tur Et qm̄ diu videbo bona iherusa
lem **O**mnes dies vite tue Sz si vi
ta tua eterna fuerit: in eternum vide
bis bona iherusalem Ista autem fra
tres mei bona sunt .sed non omnes
dies vite tue vides Nō enim quan

do exis de corpore moreris: perseue-
rat vita tua Corpus moritur sed vi-
ta & spiritus perseuerat Oculi nō vi-
dent. quia discessit qui per oculos vi-
debat Vbiq; est qui per oculos vi-
debat videt aliquid Non enim mor-
tuus erat dives ille: qui in terra indu-
ebatur purpura & bisso Si mortuus
eēt: apud inferos non torqueretur.
Optandum illi forte erat vt morere-
tur: sed malo suo vixit apud inferos
Torquebatur enim: et non videbat
bona illa que in terra dimiserat Hec
erat vita ipsius talis. & bona illa non
videbat Ergo tu talia desideras bona
que videas omnes dies vite tue. id ē
vt cum ip̄is bonis viuas in eternum
Que sunt ergo illa bona fratres at-
tendite Dicit p̄nt bona ista: Aurum ē
argentū est. fundus amenus ē mar-
morati parietes sunt. tecta laqueata
sunt: Absit Ista habūdantius pau-
peres habent in hac vita Plus ergo
pauperi videre celum stellatum q̄ di-
uiti tectum inauratū Fratres ergo
quid est illud bonum quo accendim̄
cui suspiramus quo inflammamur.
propter quod bonum adipiscēdum
& videndum tantos labores sustine-
mus sicut audistis cum legeretur a-
postolus quia omnes qui volūt pie
vivere in cr̄sto ih̄esu persecutionem
patiuntur: Non enim modo q̄ dy-
abolus per reges non seuit. ideo cris-
tiani non patiuntur persecutionem:
Si mortuus est dyabolus: mortue
sunt persecutiones Si autem ille ad-
uersarius noster vivit. vnde nō tēp-
tationes suggerit vnde non seuit vn-
de non minas aut scādala procurat:
Proficiās pie vivere: videbis quia
omnis qui vult pie vivere in xp̄o ihe-

su persecutionem pacietur Propter
qd̄ ergo patimur tantas p̄secutioēs:
Si enim in hac vita in xp̄o sperātes
sum⁹ tantū alt apostol⁹: miserabili-
ores sum⁹ omnibz hominibz Propter
quid dāpnati sunt ad bestias mar-
tires: Quod ē illud bonū dici potest
vnde: Aut que lingua dicat aut q̄ au-
res audiant: Et quidem illud nec au-
ris audiuit: nec in cor hōis ascendit
Amemus tamen: proficiamus tan-
tum Videtis enim quia pugne nō de-
sunt: & pugnamus cum cōcupiscen-
cijs nostris Pugnamus foris cum
infidelibus & inobedientibus homi-
nibus: pugnamus int⁹ cum sugges-
tionibus cum perturbationibz car-
nalibus Vbiq; pugnamus adhuc q̄
corp⁹ quod corrumpitur aggrauat
animam Pugnamus adhuc quoniam
si spiritus vita est tamen corpus
mortuum ē propter peccatum Sed
quid futurum est: Si autem spirit⁹
eius habitat in vobis: qui suscitavit
cr̄stū ex mortuis vivificabit & mor-
talia corpora vestra propter spiritus
qui habitat in nobis Cum ergo vivi-
ficata fuerint membra nostra mor-
talia iam nichil resistet spiritui nos-
tro non fames erit. non sitis erit: q̄
de corruptione corporis ista nascunt⁹
Ideo reficis quia a te aliquid deficit
Concupiscentie delectationum car-
naliū contra nos pugnant Por-
tem portamus infirmitate corporis
sed cum mors ip̄a conversa fuerit in
illam incommutabilitatem et cor-
ruptibile hoc induerit incorruptio-
nem. & mortale h̄ induerit immortalita-
tē qd̄ audiet tē mors Vbi ē mors cō-
tentio tua vbi ē mors acule⁹ tu⁹: Et

forte moritur et dicitur Restat aliqui
inimici non sequitur nouissima inimi-
ca mors: cum hec destructa fuerit in
mortalitas succedit Si nullus erit
inimicus quasi nouissima destrue-
tur mors Bonum nostrum cui suspira-
mus pax erit Ecce bonum fratres: mag-
num bonum pax vocatur Quereba-
tis quid vocaretur: aurum est an arge-
tum est an fundus an vestis? Pax est:
non pax qualem inter se habent homines. in
fidam instabile mutabilem incertam.
nec pax talis qualem secum habet ipse
vultus hominis Dirimus enim quod et secum pug-
nat homo Usque quo domet omnes cu-
piditates adhuc pugnat Qualis er-
go pax? Quam oculus non vidit nec au-
ris audiuit Qualis pax? De iherusa-
lem quod iherusalem interpretatur visio
pacis Si ergo benedicat te dominus ex sy-
on et videas bona que sunt iherusalem
et videas omnes dies vite tue Et
videas non filios tuos tantum sed fi-
lios filiorum tuorum Quid est filios tu-
os? Opera tua que hic agis Qui sunt
filij filiorum? Fructus operum tuorum Facis
elemosinas filij tui sunt: propter elemosi-
nas accipis vitam eternam: filij filio-
rum tuorum sunt: videas filios filiorum
tuorum et erit quod sequitur quo concludit

Pax super israel hec pax vobis
procuratur a nobis. ipsa amatur a nobis:
ipsa ut a vobis ametur optamus Ad il-
lam pacem perveniunt qui et hic pacifi-
ci fuerint Illi sunt et hic pacifici qui et
ibi qui circueunt mensam domini tempore
novellatio olivarum. ut non sit steri-
lis arbor qualis fuit illa ficulnea ubi
fructum non invenit esuriens dominus et
videtis quid ei perigerit folia sola ha-
bebat fructum non habebat Sic sunt
qui verba habent: et facta non habent De-
niens esuriens dominus non ibi invenit quod

manducet: quod fidem nostram et facta bo-
na esurit dominus Pascamur illum bene vi-
uendo: et pascet in eternum nobis vi-
vere donando

Explicit psalmus centesimus vicesimus
septimus Incipit cxxviii.

Brevitas et magnitudo in opere sicut scrip-
tum est: sed sicut scriptum est in
euangelio de zachario statu-
ra brevis et magnus in opere sicut scrip-
tum est de illa vidua que duo minuta mi-
sit in gazophilacium brevis pecunia
sed magna caritas sic et iste psalmus
si verba numeres brevis est: si senten-
cias appendas magnus est Non ergo
nos poterit divitiis usque ad fastidium
detinere Quare aditatur prudentia vestra
et assit intentio christiana: sonet verbum dei
volentibus oportune. nolentibus im-
portune Invenit sibi locum invenit
corda ubi requiescat invenit terram
ubi germinet et fructum ferat Nam quod
multi mali sunt et inique quos portat
ecclesia usque in finem manifestum est et hoc
sunt quibus verbum dei superfluum est et
aut sic in illos cadit quod semine in via
perculatur et a volatilibus colligitur. aut
sic in eos cadit quod semen in petro-
sa loca. ubi non habet terram multam
statim exiit et calefacto sole arefcit quod
non habebat radicem: aut sicut inter
spinas quod si germinet et conetur
in auras surgere offocatur tamen mul-
titudine spinarum Tales autem sunt que
verbum dei contempnunt sicut via aut
qui ad horam gaudent et facta tribu-
latione sicut ab aestu solis arefcunt aut
qui cogitationibus et curis et sollici-
tudine huius mundi tanquam spinis a-
varicie suffocant quod in illis cepit ger-
minare Est etiam terra bona quo semen
cum ceciderit affert fructum aliud trice-
num aliud sexagenum. aliud centum

siue parū siue multū omnes in ho-
reo erunt Sunt ergo tales ⁊ prop-
ter hos loquimur propter hos loq-
tur scriptura: ppter hos nō tacet e-
uangelium Sed illi audiant ne forte
aliud sint hodie aliud cras . ne forte
mutentur audiendo aut arent viam
aut lapides purgent aut spinas euel-
lent: dicat spūs dei . dicat nobis can-
tet nobis . si velimus saltare siue no-
limus cantet ipse Sicut em̄ qui saltat
mēbra mouet ad cantum: sic qui sal-
tant ad pceptum dei opibus obtem-
perāt sono Si qui noluerint hoc fa-
cere quid illis dñs dicit in euāgelio:
Cantauimus vobis ⁊ non saltastis:
plangimus ⁊ non lamentastis Can-
tate ergo . credim⁹ in dei miām . quia
erunt de quibus nos pfoletur Nam
qui pertinaces sunt . pseuerēt in ma-
licia: q̄uis audiunt vbum dei scanda-
lis cotidie perturbant eccām De ta-
libus dicit iste psalm⁹ Sic em̄ cepit

Psalms

Sepe expugnauerūt me a iu-
uentute mea Ecclesia loquitur de hīs
quos tolerat ⁊ tanqm diceretur nū-
quid modo olim est ecclesia ex q̄ vo-
cātur sancti: Est ecclesia in terra Ali-
quando in solo abel ecclesia erat ⁊ ex-
pugnatus ē a fratre malo ⁊ perditio-
cayn Aliqn̄ in solo enoch ecclesia eāt
⁊ translatus est ab iniquis Aliqn̄ in
sola domo noe eccā erat ⁊ pertulit o-
nes qui diluuiο pierunt: ⁊ sola archa
natauit in fluctibz ⁊ euasit ad ficcum
Aliqn̄ in solo abraham eccā erat et
quāta pertulit ab iniquis nouimus
In solo filio fratris ei⁹ loth ⁊ in do-
mo ei⁹ in sodomis eccā erat: ⁊ pertu-
lit sodomoz iniquitates ⁊ pueritutes
quousq; de⁹ eum de medio ipoz li-
berauit Cepit eē ⁊ in pplo isrl̄ eccā

pertulit pharaonem ⁊ egiptios Ce-
pit ⁊ in ipa ecclā id est in populo isrl̄
numer⁹ scōrū: moyses ⁊ ceteri sanc-
ti ptulerunt iniquos iudeos populū
isrl̄ Vērum est ⁊ ad dñm nostrū ihe-
sum xpm p̄dicatum ē euangelū Dixit
in psalmis Annūciaui et locut⁹ sum
multiplicati sunt sup numerū Quid
est sup numerū: Nō solū illi qui cre-
diderunt qui p̄tinent ad numerū scō-
rum . sed ⁊ super numerū: intrāt mul-
ti iusti . sed plures iniqui . ⁊ pertule-
runt iusti iniquos Qñ: In ecclā Nū-
quid mō solum ex quo enumerat . ex
quo p̄memorat: Si ne miraret⁹ mo-
do ecclā . vel ne quisqm miraretur in
ecclā . volens esse mēbrum bone ec-
clesie: audiat ⁊ ipam eccām matrem
suā dicentez sibi Noli mirari ad ista
fili: sepe expugnauerunt me a iuuen-
tute mea Magn⁹ effectus sic cepis-
se psalmuz . sepe expugnauerunt me
a iuuetute mea: quasi aliqd iam loq-
batur Videtur em̄ non cepisse: s; rel-
pondisse Rñdeat aut quibusdā cogi-
tantibz ⁊ dicentibus: Quāta mala p-
ferimus Quāta scandala crebrescūt
cotidie qñ iniqui intrant in eccām et
portant⁹ eos: Rñdeat at ecclā de qui-
busdā id ē de fortiore voce rñdeat q̄-
relis infirmoz ⁊ p̄firmen firmi ifir-
mos . ⁊ grādes puulos . ⁊ dicat ecclā
Sepe expugnauerūt me a iuuetute
mea **D**icat vō nūc isrl̄: sepe expug-
nauerunt me a iuuentute mea Dicat
illud non illud timeat Duo em̄ valet
qd cū dixisset . sepe expugnauerūt me
addidit a iuuetute mea: Nā mō ecclē
senect⁹ expugnat⁹ . sed nō timeat Di-
cat . sepe expugnauerūt me a iuuetu-
te mea Nunquid id non puenit ad se-
nectutem qz non cessauerunt illi ex-
pugnando: Nunquid delere potue

runt: Dicat vero isrl et consoletur se
israhel: cōsoletur se ipsa ecclesia de p-
teritis exemplis et dicat Sepe expug-
nauerunt me a iuuentute mea Qua-
re expugnauerunt: **E**tenim nō po-
tuerunt michi: supra dorsum meum
fabricauerūt pccōres longe fecerūt
iniusticiam suā Quare expugnaueūt:
Quia non potuerunt mī Quid ē non
potuerunt michi: Fabricare Quid ē
non potuerunt michi: Nō illis con-
senti ad malū Omnis em̄ malus iō p-
sequitur bonū: qz non illi cōsentit bo-
nus ad malum Faciat aliquid mali n̄
obiurget epūs. bonus ē episcopus:
obiurget epūs. malus est epūs **K**a-
piat aliquid: taceat cui rapit bonus
est Saltim loquatur et reprehendat
et si non repetat malus ē **M**alus est
q̄ rephendit raptorem et bonus ē qui
rapit: Ambulet māducemus et biba-
mus cras em̄ moriemur **E**contra a-
postolus: corrūpunt mores bonos
colloquia mala Sobriū estote et iusti
et nolite peccare Sonat vbum sonat
sermo cōtradictor libidinis At ille a-
micus libidinis sue et inimicus s̄ mo-
ni cōtradicienti amice sue. infest⁹ est
et odit sermonem dei Facta ē amica
amica auaricia: inimicus deus **C**on-
tradicit em̄ de⁹ auaricie: et vult nichil
possideri auaricia Ego possidear cla-
mat Quid vis auaricia possideri: Du-
ra iubet: leuia iubeo **O**nus e⁹ graue
est: sarcina mea leuis est **Y**ugū ei⁹ as-
perum ē: iugū meum lene est **N**oli
velle auaricia possideri **I**ubet avari-
cia mare trāseas et obtempas. iubet
vt te vētis pcellisqz cōmittas: iubeo
ego vt añ ostium tuū ex eo qd habes
des paup̄i **D**iger es ad faciendū an-
te te opus bonū et strennuus es ad
transeundū mare: qz auaricia impe-

rat seruis qz deus iubet odisti **E**t qd
cū odisse ceperit: **I**ncipit velle crimi-
nari eos a quibz audit bona precep-
ta et velle per suspensiones suas cri-
mina q̄rere seruorum dei Quī nobis
ista dicunt et ipi non faciunt ista. et il-
ta siue que fiunt siue que nō fiunt. et
que non fiunt dicuntur fieri. et que fi-
unt bene. dicuntur male fieri: et que
toleram⁹ ad culpam nostrā applicā-
tur **N**os quid rīdem⁹: **N**oli me at-
tendere. sermonē isti⁹ attende ip̄e ti-
bi loquitur per quemlibet hunc tu ini-
micus es **C**ōcorda cū aduersario tu-
o cū es cum eo in via **A**duersariū tu-
um sermonem dei fecisti **N**oli atten-
dere quia ille tibi loq̄tur **M**al⁹ est p-
quem tibi loquitur. sed non est mal⁹
qui tibi loquitur sermonē dei **A**ccu-
sa deum: accusa si potes **C**redit. fra-
tres huc vsqz puenisse eos de quibus
dicitur sepe expugnauerunt me a iu-
uentute mea: vt etiam ip̄m deum ac-
cusare non dubitent **A**ccusas auarū
et ille accusat deum q̄ fecit aurū **N**o-
li avarus esse: et non faceret de⁹ aua-
rum **I**am hoc restat. quia mala tua
opera cohibere non potes: accusas
opera bona di **D**isplicet tibi creator
et fabricator mundi. non faceret et so-
lem: qz multi in fenestris contendūt
de luminaribz et ad iudicia se trahūt
Si vicia nostra cohibeamus qz bo-
na sunt omnia. quia bon⁹ deus q̄ fe-
cit omnia: et laudāt illum opa sua cō-
siderata quia bona sunt. ab eo q̄ ha-
bet spiritum considerandi spiritum
pietatis et sapientie **V**ndiqz de⁹ lau-
datur ab operibus suis **Q**uō illū lau-
dāt opera sua: **P**er os triū puerorū
in camino ignis **Q**uid pretermisum
est: **L**audat celum laudant angeli:
laudant sydera. laudant sol et luna:

laudant dies et noctes . laudat quic-
quid germinat de terra . laudat quicquid
natat in mari . laudat quicquid volitat
in aere : laudant omnes montes et col-
les laudant frigora et estas et cetera
omnia quae deus fecit Audisti quia laudant de-
um nuncquid audisti ibi quia laudat deum aua-
ricia quia deum laudat luxuria : Non lau-
dant ista : quia non ipse illa fecit Laudant
ibi homines deum : hominis creator est deus
Avaricia opus est mali hominis homo ipse opus
est dei Et quod vult deus ? Occidere
in te quod ipse fecisti : et saluare te quem fe-
cit ipse Noli fenerare : tu accusas scrip-
turam dicentem quod pecuniam suam non
dedit ad usuram Non ego illud scrip-
si . non de ore meo primo exiit : deum
audi Et ille : clerici non fenerant ? Et for-
te qui tibi loquitur non fenerat si fi-
fenerat fac quia et ipse fenerat . nuncquid
fenerat qui per ipsum loquitur ? Si fa-
cit quod tibi dicit . et non facis tu : tu in ig-
nem ille in regnum Si non facit quod ti-
bi dicit et pariter facit mala quae facis et
dicit bona quae non facit : pater in ignem
fenum ardebit Verbum autem domini ma-
net in eternum Numquid ardet sermo
qui tibi per illum locutus est ? Aut moy-
ses est qui tibi loquitur . id est bonus
et iustus famulus dei : aut phariseus est
cathedra moysi sedens Audisti et de
ipsis quae dicunt facite quae autem faciunt face-
re nolite Non habes tu vnum te excu-
ses quando sermo dei tibi loquitur : quia non
potes interficere sermonem dei Cri-
minari quis eos per quos tibi loqui-
tur sermo dei Quere quantum vis . dic
quantum vis . blasphema quantum vis :
sepe expugnauerunt me a iuventute
mea Dicat vobis israel sepe expugnauerunt
me a iuventute mea Audient etiam fe-
neratores dicere non habeo aliud vnum
vnum Hoc michi et latro diceret de-
prehensus in fauce hoc et fractor di-

ceret deprehensus circa pietatem alie-
num : hoc michi et leno diceret emens
puellas ad prostitutionem . hoc et ma-
leficus incantans mala et vendens ma-
liciam suam Quicquid tale prohibere co-
naremur riderent omnes quia non
haberent vnum viverent quia in se pasce-
rent quasi non hoc ipsum in illis maxi-
me puniendum est . quia artem nequicie
diligenter vnum vitam transigant et in-
de se volunt pascere unde offendant
eum a quo omnes pascuntur Sed cum
clamaveris hoc et dixeris illi respon-
dent si sic non huc accedimus : si sic non
intramus in ipsam ecclesiam Veniant
intrent audiant . sepe expugnauerunt
me a iuventute mea etenim non po-
tuerunt michi Super dorsum meum
fabricauerunt peccatores : hoc est non
potuerunt agere ut consentirem : fece-
runt quod portem Quam preclare dic-
tum est . quod optime significatum est .
etenim non potuerunt michi : super dor-
sum meum fabricauerunt peccatores Agunt
nobiscum primo . ut consentirem illis ad
facta mala : si non consentiremus to-
lerate nos dicunt Ergo quia non po-
tuerunt michi : ascende in dorsum meum
portare te habeo quousque veniat fi-
nis Sic enim michi preceptum est . ut
fructum afferam cum tolerantia : nunc
te corrigo . tolero te : aut forte cum to-
lero te corriges te Si non te corrigis
usque in finem tolero te usque in finem .
et usque in finem : super dorsum meum
eris usque ad tempus Numquid semper
super dorsum meum eris ? Veniet enim
qui inde te excutiat Veniet tempus
messis veniet finis seculi mittet deus
messores . messores autem angeli sunt .
separant malos de medio iustorum
sicut zizania a tritico . frumentum re-
condent in horreo : paleas autem com-
burent igni inextinguibili Porta-

ui quousq; potui: iam gaudēs tran-
seo in horreū dei ⁊ secur⁹ canto Se-
pe expugnauerūt me a iuuetute me-
a Quid em̄ michi facere potuerūt qz
expugnauerūt me a iuuentute mea:
Exercuerūt me nō oppresserunt Da-
luerūt michi sicut ignis ad aurū: nō
sicut ignis ad fenum Ignis em̄ acce-
dens ad aurū sordem tollit: accedēs
ad fenum in cinerem v̄tit Etem̄ non
potuerūt michi qz non cōsenfi: quia
non me fecerūt quales sunt ipi Sup-
dorsum meum fabricauerunt pccō-
res: longe fecerunt iniusticiam suā.
Fecerunt qd tolerem ⁊ non fecerūt
cui cōsentirē Nam ergo iniusticia ip-
sorum longe est a me Adali mixti sūt
bonis: nō solum in seculo sed ⁊ in ip-
sa intus ecclā mali mixti sunt bonis.
Nostis ⁊ pbaltis ⁊ magis pbabit
si boni fueritis Cum em̄ creuisset her-
ba ⁊ fructum fecisset: tunc apparue-
runt zizania Nulli apparent mali in
ecclā nisi ei qui fuerit bon⁹ Nostis q̄
qz mixti sunt: ⁊ sp ⁊ vbiq; dicit scrip-
tura qz non sepabuntur n̄ in fine Sic
quomodo mixti sunt longe sunt a se
Ne q̄s ergo ex eo qd mixti sunt mali
inter bonos putaret iniquitatē eē iux-
ta iusticiam: nō potuerūt inq̄t michi
id est dixerunt ⁊ maledixerūt mādu-
cemus ⁊ bibam⁹ cras em̄ moriemur
Nō corruerūt sermones mali mo-
res bonos: in eo qd audiui a deo nō
cessi sermonibz hominū. fecerunt m̄
pccōres qd portare nō cui cōmisce-
rer ⁊ facta est iniquitas eoz longe a
me Quid em̄ tam ppe q̄ dno hoīes i
vna ecclā: Quid em̄ tam longe q̄ ini-
quitas a iusticia: Vbi est em̄ consen-
sio: ibi p̄pinq̄itas Ligantur duo et
mittūtur ad iudicem latro ⁊ colligia-
tus ille sceleratus ille innocens: vna
cathena ligantur ⁊ longe sūt a se Quā

tum longe sunt a se: Quātum longe
est scelus ab innocentia Ecce isti lon-
ge sunt a se ab inuicem Alius latro i
hyspania facit scelera primus ē ei q̄
facit in affrica Quātū prim⁹: Quā-
tum sibi iungūtur scelus ⁊ scel⁹: quā-
tum sibi iungūtur latrocinū ⁊ latro-
cinium Nemo ergo timeat mixtos
sibi cope malos longe ab illis sit cor-
de ⁊ securus portat qd nō timeat Lō-
ge fecerunt iniusticiam suam. quid oc-
currit: Florent illi q̄ regnant inique
⁊ vt sermonem loquamur vulgi to-
nant iniqui. extolluntur in typos in
calūpnias Quid ergo: Semp h̄: Nō
Audi quid sequitur **I**ns iust⁹ cō-
cidet ceruices pccōrum Intēdat ca-
ritas vestra Dñs inquit iust⁹ concu-
det ceruices pccōrum Quis nō p̄re-
miscat: Quis em̄ non peccauit: Do-
minus iust⁹ cōcidet ceruices pccōrū
Omibz qui audiunt intrat tremor
in cor: si credunt scripture dei Si em̄
sibi sine causa tuncunt hoīes pecto-
ra mētuntur quia tuncunt pectora si
iusti sunt: et in eo qd mētuntur deo
fiūt pccōres Si ergo v̄aciter sibi tū-
dunt pectora: pccōres sunt Et quis
nostrū nō sibi tuncit pectus: Et q̄s
nostrū nō elidit oculos ad terram si-
cut ille publicanus ⁊ dicit dñe p̄pici⁹
esto m̄ pccōri: Si ergo oēs pccōres
⁊ nemo inuenitur sine pccō: oibz ti-
mend⁹ ē gladius in ceruices qz dñs
iust⁹ cōcidet ceruices pccōrū Nō pu-
to fr̄s mei qz om̄ia omniū pccōrū
sz in mēbro qd pcutit ibi designat q̄s
pccōres pcutiat Nō em̄ dixit domi-
nus iust⁹ cōcidet man⁹ pccōrum aut
dñs iustus cōcidet pedes pccōrū nō
dixit: sed quia pccōres sup̄bos vole-
bat intelligi. superbi autem oēs cer-
uicati sunt qui nō solum faciūt mala
sed nec agnoscere volunt: ⁊ quando

obiurgantur iustificant se et dicunt ecce fecisti. saltem agnosce quid feceris. Vult deus peccatorem. oderis et tu. cōiungere deo. simul persequimini peccatum tuum. Nō inquit: ego bene feci. deus male fecit. Quid ē h? Ego nichil male feci inquit: quia saturnus fecit quia mars fecit: quia venus fecit. Ego nichil feci: stelle fecerunt. Iustificas te: accusas deum qui fecit stellas. qui ornavit celum. Itaque quoniam iustificas peccatum tuum et superbis aduersus deum quia te facis extra culpam et deum in culpa et tantum erexisti ceruicē tuā et cucurristi contra deum sicut scriptum ē in iob dicebat de impio peccatorem currens aduersus deum in crassa ceruice scuti sui et ibi ceruicem noīauit quia sic te erigis et non elidis oculos ad terrā et tundis pectus et dicis dñe propitiū esto mihi peccatori. sed iactas te de meritis tuis. et vis mecum inquit deus iudicio contendere intra mecum in iudiciū cum debeas in reatu tuo satisfacere deo et clamare ad illū quod clamatur in alio psalmo. si iniquitatem obseruaueris domine dñe quis sustinebit. clamae ad illū quod clamatur in alio psalmo. ego dixi dñe miserere mei sana animam meam quia peccaui tibi. quoniam hoc nō vis dicere. sed iustificas facta tua aduersus sermonem dei: venit in te quod sequitur scriptura et dicit dñs iustus cōcidet ceruices peccatorum. **C**onfundantur et auertantur retrorsum omnes qui oderunt syon. Qui oderunt syon oderunt eccā. Syon eccā est: et qui intrant in eccā fictē oderunt eccā: quod nō sunt obseruare verbū dei. oderunt ecclesiā. Sed super dorsum meū fabricauerunt. Quid factura ē eccā nisi portatura usque in finē? Sed quod de illis dicit et sequitur. **S**icut fenū tectorū quod priusquam euellatur aruit. Fenū tec-

torum herba est quā nascitur in tecto in solario in tegulato: in alto videtur et radices nō habet quāto melius humilius nasceretur et leuius uiresceret? **N**ō modo nascitur altius ad celeriozem ariditatem nōdum euulsum ē et aruit nōdum finiti sūt in iudicio dei et iam nō habent succū viriditatis. **A**ttēdite opera ipsorum et videte quia aruerunt: sed prius et hic sunt. nōdum ergo auulsi sūt. Aruerunt sed nōdum auulsi sunt: facti sūt sicut fenū tectorū quod prius quam euellatur aruit et venient messorēs sed nō de illis implet manipulos. Venturi sūt enim messorēs et collecturi sunt triticum in horreū et zizania alligabūt et mittent in ignē sic et fenū tectorū expurgatur et quicquid in euellitur in ignem mittitur quia et prius quam euellatur aruit: nō tamen implet messor manū. Sequitur enim et dicit. **N**on repleuit manū suā messor et finū suū quā manipulos colligit. **M**essorēs autē angeli sūt dñs dicit. **E**t non dixerūt transeuntes viā benedictio dñi super vos benediximus vobis in nomīne dñi. **N**ostis enim fratres quoniam transitor per opantes est consuetudo ut dicatur illis benedictio dñi super vos. **E**t magis ista consuetudo eāt in gente iudeorū. **N**emo transibat et videbat aliquos facere aliqūd opus in agro vel in vinea vel in messe vel aliqūd eiusmodi: nō licebat transire sine benedictione. **A**lij sunt qui manipulos colligūt alij sunt transeuntes viā. **Q**ui manipulos colligunt non de illis replent manus quia non colligitur ad horreum fenū tectorum. **Q**ui sunt qui manipulos colligunt? **M**essorēs. **Q**ui sunt messorēs? **D**ominus dicit messorēs autem angeli sunt. **Q**ui sunt transeuntes? **I**lli qui iam per viam istam id est per vitam istam transeunt hinc ad patriā. **A**postoli transe-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

antes erant in ista vita: prophete tran-
seuntes erant Quos bñdixerunt p-
phete ⁊ apostoli: Illos in quibz radi-
cem caritatis viderūt Quos at inue-
nerunt in tectis eminere ⁊ superbire
in ceruices scuti sui dixerunt cōtra il-
los qđ futuri erant. bñdictionē autē
dñi sup eos nō dederūt Ergo istos
oēs malos quos portat eccā qui le-
gitis in scripturis inuenitis maledic-
tos designatos ad anticristū perti-
nere ad dyabolū ptinere ad paleam
ptinere ad zizania ptinere ⁊ multa in-
numerabilia p similitudinem dicūt
de illis qz nō omnis qui dicit dñe do-
mine intrabit in regnū celoz Nullaz
inuenis scripturā q de illis bñ loqua-
tur qz transeuntes viā nō illos bene-
dixerunt Trāseuntes prophete om-
nia de illis maledixerunt Ecce et iste
quē portam⁹ dauid tranſiit viam. au-
distis quid de illis dicit Dñs iust⁹ cō-
cidet ceruices peccōrum cōfundant⁹
⁊ auertantur retrorsum oēs qui ode-
runt syon: fiant sicut fenum tectorū
qđ prius q̄ euellatur aruit Nō reple-
uit manū suam messor: et sinū suum
qui māipulos colligit Hec de ill dix-
it Nō ergo supra illos iste tranſiēs
benedixit ⁊ impletum ē etiam p illuz
qđ ip̄e dixit Et non dixerunt trāseun-
tes viam bñdiximus vobis in nomi-
ne domini Et isti trāseuntes siue p-
phete siue patriarche siue apostoli q
cūqz tranſierūt si bñ viuim⁹ fr̄es bñ-
dixerunt nos in noiē domini Qñ me
inquit bñdixit paulus: Qñ me bene-
dixit petr⁹: Attende in scripturis vi-
de si bñ viuīs ⁊ vide ibi bñdictum te
fuisse Oēs bñ viuentes bñdixerunt
Et quō bñdixerunt: In noiē domi-
ni nō in noiē suo sicut heretici Qui ei
dicunt qđ nos dam⁹ hoc est sanctuz
in nomine suo volūt bñdicere non i

nomine dñi Qui aut dicūt nō sancti-
ficat n̄ deus nec quisq̄m est bon⁹ ni-
si dono dei ip̄i in nomine domini bñ
dicunt. non in noiē suo Quia amici
sunt sponſi: nolūt eē adulteri sponſe
Explicit ps cxxviii⁹ Incipit centesi-
mus viceſim⁹ non⁹

Quoniam vos nō solum o-
culis corpis. sed etiam cor-
de vigilare psumim⁹ intel-
ligenter nos cātare oportet

De pfundis clamaui ad te do-
mine: dñe exaudi vocē meā.
Item vox hec ascendētis est ptinēs
ad cāticum graduū Debet itaqz vnus
quisqz nostrum videre. in quo pfun-
do sit de quo clamat ad dñm Clama-
uit de pfundo ionas de ventre ceti:
erat nō solum sub fluctibus verum
etiam in visceribz belue. nec tñ illud
corpus ⁊ illi fluctus intercluserūt o-
rationem ne pueniret ad deū: et ven-
ter bestie non potuit tenere vocem
deprecantis. penetravit ōnia disrup-
pit omnia puenit ad aures dei. si ta-
men nunc dicendū est qz disruptis ō-
nibus puenit ad aures dei qñ aures
dei in corde p̄cantis erant Vbi enim
deū pntem nō habet cui⁹ fidelis est
vox: Verūptñ ⁊ nos debem⁹ intelli-
gere: de quo pfundo clamemus ad
dñm Profundū enim nobis est vita
ista mortalis Quisqz se in pfundo
intellegerit clamat gemit suspirat et
donec de pfundo eruatur et veniat
ad eum qui sup oēs abyſſos sedet su-
per cherubin. super omnia q̄ creauit
non solum corpalia sed etiā spirita-
lia donec ad eū veniat aiā. donec ab
illo liberetur ymago ip̄ius qđ ē ho-
mo que in hoc profundo tanq̄m assi-
duis fluctibz exagitata detrita est: ⁊
nisi renouetur ⁊ reparetur a deo. q̄ il-
lam impressit qñ formauit hominē

Idoneus potuit ēē homo ad casuz
suū. nō est ydoneus ad resurrectio-
nem suam: Semp in pfundo est. ni
si liberetur vt dixi semper in pfun-
do est: Sed cum de pfundo clamat
surgit de pfundo. ⁊ ipse clamor non
cum pmittit multū in ymo esse: Val-
de enī in pfundo sunt. qui nec cla-
māt de pfundo: Dicit scriptura. pec-
cator cū venerit in pfundū maloz
cōtempnit: Jam videte frēs quale
pfundū sit vbi cōtempnitur deus:
Cum qsqz viderit se cotidiāis pccis
obrutū. acruis qbusdā ⁊ molib⁹ q
busdam iniquitatū pmi. si dictū illi
fuerit vt deū roget. irridet. Quibus
modis: Primo dicit Si deo displic-
cēt faciora. ego viuerē: Si curaēt
deus res huānas. ad tāta scelera q
feci nō solū nō viuerē. s; ⁊ bñ michi
non esset. Solet enī hoc illis eueni-
re qui multum in pfundo sunt. ⁊ p-
perātur in iniquitatibus suis. ⁊ tāto
magis in pfundo merguntur. qto
magis vidētur esse felices Fallax ei
felicitas ipsa ē maior ifelicitas Deī
et hoc solēt hoīes dicere Jam qniaz
multa feci ⁊ dampnatio inmiēt. h
pdo quod nō facio qcquid possum.
quomodo solent despāti latroēs di-
cere. si me occisurus est iudex p de-
cem homicidiis quomodo pro qui-
qz quomodo pro vno. qre nō iā fa-
ciam: Quicqd michi occurrerit faci-
o: Hoc est. peccator cum venerit ī
pfundum maloz cōtempnit
Sed dominus ihesus xps q nec p-
funda nostra contempnit. qui vsqz
ad istam vitam venire dignatus est
promittens remissionem omnium
peccatorum. eciam de profundo ex-
citauit hoīem. vt clamaret de profū-
do sub molibus pccōz. ⁊ pueniret
vox pccōis ad deum: Vnde clamā

tis nisi de profundo maloz: Et vide
te quia vox pccōz clamat de profun-
do: De profundis clamaui ad te do-
mine domine exaudi vocem meam
Enī aures tue intendentes invo-
cem dprecatiōis mee Vnde clamat:
De profundo Quis est ergo q cla-
mat: Peccator: Et qua spe clamat:
Quia qui venit soluere peccata.
dedit spem eciam in profundo posi-
to pccōri. Ideo quid sequitur post
istas voces: **S**i iniquitates obser-
uaueris domine. domine quis susti-
nebit: Ecce apparuit de quo profun-
do clamaret: Clamat enī sub moli-
bus ⁊ fluctibus iniquitatum suarum:
Circumsperit se circumsperit vitas
suam. vidit illam vndiqz flagitiis ⁊
facinoribus cooptam: Quacumqz
resperit. nichil in se bonum inuenit.
nichil illi iusticie serenum potuit oc-
currere. ⁊ cum tanta ⁊ tam multa
peccata vndiqz ⁊ cateruas scelerum
suorum videret. tanqz expauescens
exclamauit Si iniquitates obseruaue-
ris domine. domine quis sustinebit:
Nō dixit ego non sustinebo. sed q
sustinebit Vidit enī xpe totam vitā
humanā circumlatrari peccatis su-
is. accusari omīs cōscientias cogita-
tiōibus suis. nō inueniri cor castuz
presumēs de iusticia sua: Si ergo
cor castum nō potest inuēiri quod
presumat de iusticia sua. presumat
omnium cor de misericordia dei et
dicat deo: Si iniquitates obserua-
ueris domine. dñe quis sustinebit:
Que autem spes est: **Q**uoniam a
pud te xpiciatio est: Et que est ista
xpiciatio nisi sacrificium: Et quod
est sacrificium nisi quod pro nobis
oblatus est: Sanguis innocens fu-
sus deleuit omnia peccata nocenti-
um Precium tantum datū redemit

omnes captiuos de manu captiuā
tis inimici: Ergo est apud te ꝓpicia
tio: Nam si non esset apud te ꝓpicia
tio, si iudex solum esse velles. & mi
sericors esse nolles, obseruares om
nes iniquitates nostras & quereres
eas, quis sustineret: Quis ante te
staret & diceret innocens sum: Quis
staret in iudicio tuo: Spes ergo v
na est, quoniam est apud te ꝓpicia
tio. **P**ropter legem tuā sustinui
te domine: Quam legem: Que reos
fecit: Data ē em̄ lex scā iusta bōa iude
is, sed reos eos potuit facere: Nō
data est lex que posset viuificare, s;
que ostenderet peccata peccatori:
Peccator em̄ oblitus erat se, nec vi
debat se, data est illi lex vt videret se
Fecit reum lex, liberauit lator legis
Lator em̄ legis impator ē. Lex da
ta est que terreat & cōstringat in rea
tum, & nō soluit lex a peccatis, sed
ostendit peccata Et forte sub ipā le
ge positus animaduertit iste in pro
fundo q̄ta fecerit cōtra legem, & sic
exclamauit dicens: Si iniquitates ob
seruaueris domine, domine q̄s susti
nebit: Est ergo lex misericordie dei
lex ꝓpiciationis dei: Illa timoris fu
it est alia lex caritatis Lex caritatis
dat veniam peccatis, delet preteri
ta, ammonet de futuris, In via nō
deserit comitem, comes fit ei quez
ducit in via: Sed concordandum ē
cum aduersario dū es cū illo in via
Est em̄ sermo dei aduersarius tu⁹,
q̄ diu cum illo nō concordas Con
cordas autem, cum ceperit te delec
tare facere quod dicit sermo dei. Quā
qui erat aduersarius fit amicus, sic
finita via non erit qui tradat te iudi
ci: Ergo ꝓpter legem tuam sustinui
te domine, quia dignatus es legem
misericordie afferre, michi dimitte

ōnia peccā mea, dare michi de cetēo
monita, ne te offendam in ip̄is mo
nitis Si quid forte titubauero, de
disti michi remediū quo te orem di
cēs, dimitte nobis debita nostra, si
cut & nos dimittimus debitoribus
nostris: Hāc legem statuisti michi
vt quomō dimitto dimittat michi,
ꝓpter hanc legem sustinui te dñe
Expectaui qñ venas & liberes a; dñi
necessitate, quia in ipsa necessitate n̄
deseruisti legem misericordie, Audi
quam legē dicat, fr̄ nōdum intellex
isti Quia legē mō dicit caritatis, au
di aplm̄, Inuicē onera vestra por
tate, et sic implebitis legē xp̄i: Qui
portāt inuicem onera sua, nisi q̄ ha
bent caritatem: Qui nō habēt cari
tatem graues sunt sibi, qui aut̄ hnt
caritatē portant se: Lesit te aliquis
petit veniā, si nō dimittis nō portas
onus fr̄is tui, si dimittis portas in
firmū: Et tu si forte in aliquā infir
mitatē cecideris quasi homo, opor
tet vt sic te portet ille q̄admodum
& tu: Audi quid precesserit Fratres
inquit si preoccupat⁹ fuerit homo i
aliquo delicto, vos qui sp̄uales estis
instruite huiusmodi in sp̄ūlemitatis
Et ne forte quia sp̄uales monuerat,
velud securi sibi viderētur, cōtinuo
subiecit, intēdēs teipm̄ ne & tu tēp
teris, Deinde qd commemorauit sū
iūrit, Alter alterius onera portate,
& sic adimplebitis legem xp̄i. Nū
& dicit, ꝓpter legem tuam sustinui te
dñe: Dicuntur cerui quādo trāseunt
freta in primas insulas pascue grā
capita sup inuicem ponere, & vnus
qui ante est solus portat caput & nō
ponit super alterz Sed cū & ip̄e defe
cerit, tollit se ab anteriore pte, redit
posterior vt et ip̄e in altero req̄es
cat, & sic portant omnes onera sua.

100
et pueniunt ad quod desiderant. et non
patiuntur naufragium. quia quasi na-
uis est illis caritas: Itaque caritas
portat onera. sed non timeat ne pre-
matur talibus oneribus. ne pecca-
tis suis unusquisque prematur attēdat
Nam quando portas infirmitatem
fratris tui non te onerāt peccā ipſi?
Plane si consentias. iam tua te pre-
mūt nō alterius: Quisquis enim con-
senſerit peccā non alienis sed suis
grauatur: Conſenſio enim ad peccm
alterius. tuum fit peccatum. et non
est quare queraris qd peccata aliēa
te premūt: Dicitur enim tibi. pmiūt te
sed tua. vidisti furem. cucurristi euz
eo: Quid est hoc: Pedibus ambu-
lasti ad furtum. ymmo mente con-
iurasti te furto: Quod ipſius soluz
erat factum est et tuum. quia placuit
tibi: Si aut displicuerit tibi et oraue-
ris p eo et deprecatus veniam dede-
ris. ut possis libera fronte dicere in
precibus tuis qd tibi iuris peritus ce-
lestis dictauit. dimitte nobis debi-
ta nostra sicut et nos dimittim⁹ debi-
toribus nostris. didicisti portare o-
nera fratris tui. ut et alius portet si
qua sunt tua. et fiat in vobis qd ait a
postolus. inuicem oneravestra por-
tate et sic implebitis legē xpī Ita se-
cur⁹ cātas qd mō dcm ē. ppter legē tu-
am sustinui te dñe. Itāc at legem q
nō seruat. nec sustinet dñm. nec se ve-
lit sustinere. causa ē qre nō sustineat
inaniter sustinet. Vētur⁹ ē enim dñs et
inuēturus peccā tua. qd at pfcā ius-
ticia virasti nō est inuēturus. Hōmi-
cidium forte Brauia sunt enim et val-
de maiora. Nō est inuēturus adulte-
riū: Nō ē inuētur⁹ furta: Nō ē inuē-
tur⁹ rapinā: Nō ē inuētur⁹ malefici-
a: Nō ē inuētur⁹ ydolatria: Nō est
ista inuētur⁹: Nichil ē q inuēturus:

Audi sermonem euangelij. qui dice-
rit fratri suo fatue: Ab istis eciam
peccatis lingue minutissimis qd ab-
stinet: Sed forte dicis. pua sunt:
Reus erit inquit gehenne ignis Si
puum tibi videtur aut modicum fri-
dicere fatue. vel gehenna ignis vide-
atur tibi magna Si cōtēpnebas mi-
nus peccm vel pene magnitudine de-
terrere Sed dicis Adinora sunt. mi-
nuta sunt. sine quibus non potest
esse ista vita: Congere minuta. et fa-
ciūt ingentem aceruum. Nam et gra-
na minuta sunt et tñ massam faciūt.
et gutte minute sunt. et flumina im-
plent et moles trahunt: Ideo et ille
cōsiderās qd multa minuta peccata
cotidiana committat homo. si nich-
il aliud vel p cogitationes et linguaz
attendit qd multa sunt. et si attendit
qd minuta sint. videt p multa minu-
ta fieri aceruū magnum. et nō quasi
peccā sua pristina cogitās. sed ipam
fragilitatem humanā. iam ascēdens
clamat. de profunda clamaui ad te
domine. dñe exaudi vocem meam.
fiant aures tue intendētes in voces
deprecationis mee. si iniqtates ob-
seruaueris dñe. dñe quis sustinebit:
Vitaē possum homicidia. adulteria.
rapinas. piuria. maleficia. ydolatrā.
numqd et peccā lingue: Numquid et
peccā cordis: Scriptum est. peccm iū-
quitas est. Quis ergo sustinebit. si
tu iniqtates obseruaueris: Si no-
biscū seuerus iudex agere volueris.
nō misericors pater. qd stabit ante
oculos tuos: Sed est apd te xpīcia⁹
ppter legem tuā sustinui te domine
Qualis lex est ista: Inuicem onera
vestra portate. et sic implebitis legē
xpī: Qui portant inuicē onera
sua: Qui fideliter dicunt. dimitte no-
bis debita nostra sicut et nos dimic-
tt ij

timus debitoribus nostris **S**u-
tinuit anima mea in verbum tuum:
Nemo sustinet. nisi qui nondū ac-
cepit quod pmissum est: Nam qui
iam accepit quis sustiēt? Accepim⁹
remissionem peccatorum. sed pmissus
est nobis regnum celorum: Debita
nostra deleta sunt. sed merces nos-
tra adhuc futura est: Accepimus ve-
niam. sed eternam vitam nondū te-
nemus: Sed qui debet veniam ipse
pmisit ⁊ vitam eternam: Si vbum
nostrum esset. deberemus timere.
quia vbum dei est non fallit: Secu-
ri ergo speramus in verbis ei⁹ qui
fallere nō potest: **S**peravit ani-
ma mea in dñm a vigilia matutina
vsq; ad noctem: Quid est quod sit?
Vna die spauit in dño. ⁊ finita est to-
ta spes ipsius: A vigilia matutina vs-
q; ad noctem spauit in dñm: Ista
vigilia matutina finis noctis est. hic
vsq; ad noctem spauit anima mea i
dñm: Ergo intelligēdum est. ne pu-
temus vno die nobis sperandū esse
in dñm. a vigilia matutina vsq; ad
noctē: Quid ergo fratres putatis
hoc est. a vigilia matutina vsq; ad
noctem spauit in dñm? Quia dñs p
quē nobis dimissa sunt peccata in vi-
gilia matutina resurrexit a mortuis
vt hoc speremus in nobis futurum
quod precessit in domo: Nam em̃
peccata nostra dimissa sunt. sed nō
dum resurreximus Si nōdū resur-
reximus. nōdū i nobis factū est qđ
precessit in capite nostro Quid pces-
sit in capite nostro? Quia ⁊ caro ip-
sius capitis resurrexit. spūs illi⁹ ca-
pitis nūq; mortuus est Sed quod i
eo mortuū est resurrexit. resurrexit
āt tertia die. ⁊ qđam mō h nobis dix-
it dñs. quod in me vidistis spate in
vobis. id est quia erit resurrectio re-

surretis ⁊ vos. Sed sunt qui dicāt.
Ecce resurrexit dñs. nūquid ptere
a sperandū est ⁊ me posse resurgere?
Vtiq; ptere In hoc em̃ resurrex-
it dñs quod ate accepit: Non em̃ re-
surgeret nisi mortuus esset: Nō au-
tem mortuus esset nisi carnem por-
taret Quid accepit a te dñs: Carnē
Quid venit ipse: Verbū dei quod e-
rat añ ōnia. p quem facta sunt ōnia
Sed vt accipet abs te aliquid. vbu
caro factum est ⁊ habitauit in nob:
Accepit abs te quod offerret p te.
quomodo accipit a te sacerdos qđ
pro te offerat. quādo vis placae de-
um pro peccatis tuis Nam factum
est. ita factum est. sacerdos noster
a nobis accepit quod pro nobis of-
ferret Accepit em̃ a nobis carnem. i
ipsa carne victima factus est. holo-
caustum factus est. sacrificium fac-
tus est. In passiōe sacrificiū factus
est. in resurrectione innouauit illd
quod occisum est. ⁊ tāq; primicias
tuas dedit deo. ⁊ ait tibi. cōsecrata
sunt iam omnia tua. quādo tales p-
mitie tue de te date sunt deo. Spēs
ergo ⁊ in te futuz. quod precessit in
primicijs tuis: Ergo ille quia a vi-
gilia matutina resurrexit. cepit anima
mea ex hoc spare: Et quousq; vsq;
in noctem. quousq; moriamur:
Om̃is em̃ mors nostra carnalis
q̃si sompnus est. Lepisti spare ex q
resurrexit dñs. noli deficere spare
quousq; ereas ab hac vita. Nam si
nō vsq; ad noctem speraueris. dele-
tur totum quod spaueras Sūt em̃
hoiēs qui incipiūt spare. s; nō pfe-
uerant vsq; ad noctem: Incipiunt
pati tribulationes aliquas. incipi-
unt pati temptatiōes. vidēt hoies
malos ⁊ iuos felicitate tpali pol-
lere. ⁊ qm̃ talia spabāt de dño vt hic

erant felices. attendunt eos qui scelera fecerunt habere quod ipsi habere desiderabant. et deficiunt pedes eorum et definiunt sperare in domino: Quare? Quia non a vigilia matutina ceperunt sperare. Quid est hoc? Non hoc sperare ceperunt de domino quod precessit in domino ab illa vigilia matutina. sed sperabant de domino ut si essent christiani haberent plenam domum frumento vino et oleo. auro et argento. nullus eorum moreretur imaturus. si quis eorum non haberet filios acciperet. si uxorem non duxisset. duceret. non abortiret nisi solum aliqua mulier in domo eius. sed nec pecus eius. non accresceret culpe eius. non grandinaretur vinea eius. Qui sic sperabat in domino. animaduvertit his rebus habundare eos qui non colunt dominum. et defecerunt pedes eius. et non sperauit usque ad noctem. quia non cepit a vigilia matutina sperare: Quis ergo sic incipit a vigilia matutina sperare? Qui hoc sperauit de domino. quod cepit ostendere a vigilia matutina in qua resurrexit. Antea enim nemo resurrexerat spera victur? Intendat caritas vestra. Resuscitati sunt iam mortui ante aduentum domini. Nazareth et helyas resuscitauit mortuos et helizeus. sed resurrexerunt iterum morituri: Dominus ipse quos resuscitauit morituri resurrexerunt. siue ille iuuenis filius vidue. siue illa puella duodecim annorum filia archisynagogi. siue lazarus. Aliter resuscitati sunt omnes morituri. semel nati sunt sed bis mortui sunt. nemo resurrexerat numquam moriturus nisi dominus. Quando autem resurrexit dominus numquam moriturus. A vigilia matutina. Hoc spera et tu de domino resurrectionem te. non quomodo lazarus resurrexit. non quomodo filius

vidue et archisynagogi filia resurrexerunt. non quomodo quos suscitauerunt antiqui prophete. sed resurrectionem te spera quomodo dominus. ut per resurrectionem qua resurrexeris non te iam timeas moriturum. et cepisti sperare a vigilia matutina. Spera autem usque ad noctem. quousque finiatur hec vita. quousque fit nox vniuersi generis humani in occasu seculi: Quare huc usque? Quia post istam noctem iam non erit spes sed ipsa res. Spes enim que videtur non est spes apostolus dicit: Quod enim videt quis quid sperat? Si autem quod non videmus speramus per patientiam expectamus: Si ergo patienter expectare debemus quod non videmus. usque ad noctem speramus id est usque ad finem huius vite nostre vel seculi. Cum autem nox ista transierit iam veniet quod speramus et non iam sperabimus nec tamen desperati erimus: Est ei vituperatio depatoz. et aliqui detestamur hominem et dicimus non habet spem. Non semper malum est non habere spem: in hac vita cum sumus malum est non habere spem. Qui enim modo spem non habet rem postea non habebit: Ergo modo spem debemus habere. Sed cum res venerit numquid spes erit? Quod enim videt quis quid sperat? Veniet dominus deus noster primo formam ipsam in qua crucifixus est et resurrexit demonstraturus generi humano. ut videant et pii et impii. Illi videant gratulentur inuenisse se quod crediderunt antequam videret. et illi erubescant non se credidisse quod videbunt. Erubescant dampnabuntur. et gratulati coronabuntur. Dicitur confusis. ite in ignem eternum qui patus est dyabolo et angelis eius. dicitur gaudentibus. venite benedictionis mei percipite regnum quod vobis patet inquit

tum est ab origine mudi: Quod cum
acceperit iam spes non erit. quia res tene
bitur: Transacta ergo spes. transiit
non illa. sed donec fiat a vigilia ma
tutina speret anima mea in domino:
Et redit ad illud A vigilia matutina
Speret israel in domino: A vigilia
matutina usque ad noctem. speret anima
mea in dominum Sed quid speravit: A
vigilia matutina speret israel in do
minum: Non solum speret israel in domi
no sed a vigilia matutina speret israel
Ergo culpo spem seculi. quando spes
de deo: Non. sed alia spes est israel
propria Non pro summo suo bono speret
israel divicias. non salutem corporis.
non habundantiam terrenorum. ymmo tri
bulationem hic habiturus est. si for
te contigerit illi propter veritatem pa
ti aliqua molestias Non enim non spa
bant in deum martires: Et tamen
talita sunt passi quia latro omnes qualia in
qui. subiecti ad bestias. ignibus con
cremati. gladio percussi. vngulis exa
rati. catenis restricti. carcere neca
ti Ista omnia mala passi non sperabant
in dominum: Aut ideo sperabant ut istis mal
is careres hac vita frueretur: Non pla
ne. quia a vigilia matutina sperabant
Quid est hoc: Considerabant illam vi
giliam matutinam qua resurrexit
dominus eorum: et videbant quia antequam resur
geret talia et ipse passus erat qualia
et ipsi paciebantur. et non despabant eci
am se post tales passiones resurrec
turos ad vitam eternam: Spavit
israel in dominum a vigilia matutina us
que ad noctem: Quoniam apud do
minum misericordia est. et multa apud
illum redemptio: Magnifice melius
dici non posset loco suo. propter illud
quod dixit. a vigilia matutina speret
israel in dominum: Quare: Quia a vi
gilia matutina resurrexit dominus. et

hoc debet sperare corpus quod in ca
pite precessit: Sed ne suggeratur ista
cogitatio. capiti licuit surgere quia
peccatis non premebatur. nullum pec
catum erat in illo. quid nos facturi
sumus: Spavimus talem resurrec
tionem quibus in domino precessit. cum pec
catis nostris aggravemur: Sed vi
de quid sequitur: Quoniam apud domi
num misericordia et multa apud illum
redemptio. **E**t ipse redimet israel ex
omnibus iniquitatibus eius: Ergo si pre
mebatur peccatis suis. adest miseri
cordia dei. Ideo precessit ille sine pec
cato. ut deleat peccata sequentium. Noli
te in vobis presumere. sed a vigilia ma
tutina presumite. Videte caput vestrum
resurrexisse et ascendisse in celum: In
illo culpa non erat. sed pro illum vestre
culpe debebantur. Ipse redimet israel
ab omnibus iniquitatibus eius. quia is
rael videre se potuit et fieri veni
datus sub peccato. redimere se ab iniqui
tatibus non potest. Ille potuit redi
mere qui se non potuit vendere: Qui
non commisit peccatum ipse est redemp
tor a peccato. ipse redimet israel: Vnde
redimet: Ab illa iniquitate an ab il
la: Ab omnibus iniquitatibus suis Non
ergo timeat accessurus ad deum aliquas
iniquitates suas. tantummodo accedat ple
no corde. et definat iam facere quod an
tea faciebat. et non dicat. illa iniquitas
non michi dimittitur Si enim hoc dixe
rit. propter ipsam quam putat sibi non
dimitti non se convertat. et faciendo ce
tera non illi dimittit et illud quod timebat.
Quia feci inquit scelus magnum. et non mihi di
mitti. iam faciam et cetera. **N**on ei prodo. quod non
facio. Noli timere. in profundo es. noli con
tere. de profundo clama ad dominum et
dic Si iniquitates observaveris domi
ne. domine quoniam sustinebit: Observa illam et
expecta illam. et sustine propter legem ipsam

Quam legē tibi dedit: Dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Spera te resur-
recturū. et tunc futurū omnimodo sine peccato. quoniam ille resurrexit qui pri-
mus fuit sine peccato. A vigilia matuti-
na spera. noli dicere. ego non sum dig-
nus. propter peccata non es dignus. sed multa
apud illū redemptio. et ipse redimet
isrl' ex omnibus iniquitatibus eius.

ExPLICIT ps ceterimus vicefimus
nonus INCIPIT psalmus ceterimus
tricesimus:

In isto psalmo commendat^r
nobis humilitas serui dei et fi-
delis. cuius voce cantat^r. quod est uniu-
sum corpus christi. Sepe enim amo-
numus caritatem vestram. non quasi uni-
us hominis cantatis vocem accipi debere. sed
omnium qui sunt in christi corpore. Et quia in il-
lius corpore sunt omnes. tam unus homo
loquitur. et ipse est unus qui et multi sunt.
Multi enim sunt in seipsum. unus sunt in
illo quia unus est spiritus enim etiam templum
dei de quo apostolus dicit. templum enim dei
sanctum est quod estis vos: Quis qui
credunt in christum. et sic credunt ut diligant
hoc est enim credere in christum diligere christum.
non quomodo demones credebant sed
non diligebant. et ideo quibus crederent
dicebant Quid nobis et tibi fili dei?
Nos autem sic credamus. ut in ipsum cre-
damus diligentes eum. et non dicamus
quod nobis et tibi est. sed dicamus po-
tius. ad te pertinemus tu nos redemis-
ti: Omnes ergo qui sic credunt. tamquam lapides
sunt vivi de quibus templum dei edi-
ficatum est. et tamquam ligna inputribilia qui-
bus archa illa compacta est. qui in diluui-
o mergi non potuit: Hoc autem templum est id
est ipsi homines. ubi rogatur deus et ex-
audit: Quisquis enim propter templum dei o-
rauerit deum. non exauditur ad illam pa-
tem supernam ipsius. et si exaudit^r ad quodam

temporalia quod deus et pagans donauit. Nam et
ipsi deones exauditi sunt ut irent in
porcos. Exaudiri ad vitam eternam aliud
est. nec conceditur nisi ei qui in templo dei
orat. Ille autem in templo dei orat. qui orat
in pace ecclesie. in unitate corporis christi
quod corpus christi constat ex multis cre-
dentibus in toto orbe terrarum. et ideo
exauditur quia orat in templo. Spiritus enim
orat in spiritu et veritate qui orat in pace
ecclesie. non in illo templo ubi figura erat.
Secundum figuram enim dominus exclusit
homines de templo illos qui sua que-
rebant. id est propter vendendum et emen-
dum ibant in templum. Si autem figura
erat illud templum. manifestum est quia et
corpus christi quod est verum templum. cuius
illa ymago erat. habet permixtos emen-
tes et vendentes. id est sua querentes non
que ipsius christi. sed excluduntur inde
de flagello resticule. Restis enim pec-
cata significat. sicut dicitur per pro-
phetam. ve eis qui trahunt pecca-
ta velut restem longam. Illi autem tra-
hant peccata sicut restem longam. qui ad-
dunt peccata peccatis. qui cum fece-
runt unum peccatum. ut cooperiant illud fa-
ciunt aliter. Quomodo enim ut restis
fiat additur spatium sparto. non autem
in rectum it sed torquetur. sic omnia pra-
ua facta que sunt peccata cum addunt sibi
et addendo peccato peccatum. et peccatum ad pec-
catum adnectitur. fit restis longa. quo-
rum semite prave. et flexuosi gressus
eorum. Quo valet autem ista restis. nisi
ut inde ligentur ei manus et pedes. et
piciantur quisque in tenebras exte-
riores. Ademisti enim dictum de quodam
peccatore in euangelio. ligate illi manus et
pedes et piciate illum in tenebras exte-
riores. ibi erit fletus et stridor denti-
um. Non enim vult illi ligaretur manus et pe-
des. nisi ipse sibi restem fecisset. Vnde ap-
tissime alio loco scriptum est. Crinibus

peccatorum suorum unusquisque constri-
gitur Ergo quia de peccatis suis homines va-
pulant. ideo dominus flagellum de resticu-
lo fecit. et inde expulit de templo omnes
qui sua querebant non quam ihesu christi: Hu-
ius ergo templi vox est in psalmo: In hoc
templo ut dixi rogatur deus. et ex-
audit in spiritu et veritate. non in illo cor-
pali. Nam illic umbra erat in qua de-
monstraretur quod verum erat. ideo il-
lud iam cecidit Cecidit ergo domus orationis
nostre: Absit Non enim illud tem-
plum quod cecidit hoc potuit dici domus
orationis de qua dictum est. domus mea do-
mus orationis vocabitur omnibus genti-
bus Audistis enim quid dixerit domi-
nus ihesus christus Scriptum est. domus
mea domus orationis vocabitur omnibus
gentibus. vos autem fecistis eam speluncam
latronum. Numquid illi qui voluerunt fa-
cere domum dei speluncam latronum.
fecerunt ut rueret templum: Sic et illi
qui male vivunt in ecclesia catholica. quoniam
tamen in ipsis est domus dei volunt facere
speluncam latronum. nec ideo evertunt tem-
plum: Venit tempus quando de reste
peccatorum suorum foras mittantur Hoc autem
templum dei hoc corpus christi hec con-
gregatio fidelium unam vocem habet.
et tunc unus homo cantat in psalmo:
Eius vocem iam in multis psalmis
audivimus. audiamus et in isto Si vo-
lumus nostra vox est. si volumus aure
audimus cantantem. et corde cantamus. si
autem nolumus erimus in illo templo tanquam
emittentes et pedetres id est nostra que-
rentes. intramus ecclesiam non ad ea que
placent oculis dei: Viderint ergo in nu-
mero vestro quis quomodo audiat. utrum au-
diat et irrideat. utrum audiat et post se
ponat. utrum audiat et consonet. id est
sentiat hic vocem suam. et adiungat
vocem cordis sui voci psalmi huius:
Tamen vox psalmi huius non tacet.

Instruatur qui potest. immo qui volunt.
qui nolunt non impediatur: Comendetur no-
bis humilitas. inde cepit:

Psalmus:

Domine non est exaltatum cor
meum: Sacrificium obtulit: Non
propter quam sacrificium obtulit: Quia
humilitas cordis nostri sacrificium est: Deum in
alio psalmo. quoniam si voluisses sacrifi-
cium dedissem utique Satis volebat fa-
cere deo pro peccatis suis: propter quod illud
volebat ut acciperet indulgentiam peccatorum
Et quasi queres unde illud propter quod accipiet
illud inquit sacrificium dedissem utique
holocaustis non delectaberis: Ergo
superflue querebat aut arietes aut tau-
ros. aut aliquam talem victimam unde pla-
cetur deus Quid ergo? Quia holocau-
stis non delectatur deus. non accipiet
sacrificium. et sine sacrificio placatur:
Si nullum sacrificium est nullus sacer-
dos Si autem habemus sacerdotem
in celis qui pro nobis interpellat propter
intrauit enim in sanctam sanctorum in interiora
veli. quo non intrauit sacerdos in fi-
gura nisi semel in anno. sicut et dominus in
toto corpore semel oblatum est. ipse ob-
tulit se. ipse sacerdos. ipse victima. et in-
trauit in sanctam sanctorum semel. et iam non mo-
rietur. nec mors ei ultra dominabitur:
Securi sumus quia habemus sacerdotem.
ibi offeramus et hostiam Videamus quod
sacrificium debemus offerre. quod holo-
caustis non delectatur deus noster.
sicut audisti in psalmo Sed ibi seque-
tur et ostendit quid offerat: Sacrificium
deo spiritus contribulatus. cor contritum
et humilatum deus non spernit Si ergo humi-
latus cor sacrificium deo est. sacrificium ob-
tulit qui dixit. domine non est exaltatum
cor meum. Vide alio loco sic offerentem
Dicit deo. vide humilitatem meam
et laborem meum. et dimitte omnia pec-
cata mea Domine non est exaltatum

cor meū. Neq; i altum elati sunt
oculi mei. neq; ingressus sum i mag
nis neq; in mirabilibus sup me. Ip
planus dicatur & audiat. Nō fui
supbus. nolui q̄si in mirabilibus in
notescere hōibus & nec quesivi aliqd
supra vires meas vñ me apud iperi
tos iactarem: Intendat caritas v̄ra
magna res cōmēdatur. quomodo
symō ille magus in mirabilib⁹ ingre
di volebat sup se. p̄pt̄ea plus illū de
lectavit potētia ap̄lorum. q̄ iusticia
xp̄ianorū. At vbi vidit p̄ manus ipo
sitionē ap̄lorū & p̄ orōnes eorū deus
dare fidelib⁹ ip̄m sc̄m. & q̄a tūc p̄ mi
raculum demōstrabatur aduentus
sp̄s sancti. vt linguis loqr̄etur q̄s
nō didicerāt om̄s sup q̄s veniebat
sp̄s sanctus. nec ideo modo nō da
tur sp̄s sanctus quia linguis nō lo
quūtur qui credūt. ideo em̄ tūc op̄
tebat vt linguis loqr̄etur vt signifi
carēt om̄s linguas xp̄isto creditu
ras. vbi impletū est quod significa
batur miraculū ablatū est. cū ergo
hoc videret symō magus. voluit ta
lia facere nō talis esse. Et nostris q̄a
eciam pecunia putavit cōpandū
sp̄m sc̄m. Erat ergo de talibus qui i
templo intrant ad emendū & ven
dendū. emere volebat quod ven
dere disponebat: Et vere fr̄es mei
quia talis erat ille & sic itrauerat ad
eos. dñs illos expulit d̄ templo qui
colūbas vēdebāt. Colūba autē sp̄m
sc̄m significat. Volebat ḡ symō eme
re columbam & vendere columbam.
Accessit dominus ih̄esus xp̄istus q̄
habitat in templo petri. & flagel
lo resticule expulit malum merca
tozem. Ergo sunt homines quos
delectat miraculum facere. & ab eis
qui profecerunt in ecclesia miracu
lum exigunt. & ip̄i qui quasi profe

cisse sibi videntur talia volunt face
re. & putat se ad v̄cum non p̄tinere
si non fecerint. Dominus autem de
us noster qui nouit quid cui tribu
at. & vt seruetur compago corp̄is i
pace alloquitur eccl̄am p̄ ap̄lm.
Nō potest dicere oculus manui o
pus te nō habeo. aut iterum caput
pedibus opus vobis nō habeo. Si
totum corpus oculus. vbi auditus.
Si totum auditus vbi odoratus.
Ergo in mēbris nostris videtis fra
tres. quomodo singula officium su
um habeant membra: Oculus vi
det & nō audit. auris audit & nō vi
det. manus opatur nec audit nec vi
det. pes ambulat nec audit nec vi
det. nec facit quod facit manus: S;̄
in vno corpore si sit sanitas & nō ad
uersum se litigent membra. & auris
videt in oculo & oculus audit in au
re. nec obici potest auri quia nō vi
det. vt dicatur ei. nichil es. minor es.
Numquid videre & discernere colo
res potes. quod facit oculus? Res
pōdet em̄ auris de pace corporis &
dicit. Vbi sum vbi est oculus. in eo
corpore sum. in me nō video. in illo cū
quo sum video. Ita cū auris dicit.
oculus michi videt. oculus dicit au
ris michi audit. oculi & aures dicūt
manus nobis op̄atur. man⁹ dicunt
oculi & aures nobis vidēt & audiūt.
oculi & aures & manus dicūt pedes
nobis ambulant. omnia in vno cor
pore cum operantur. si sit ibi sani
tas & concordent membra. gaudēt
& congaudent sibi. & si aliquid mo
lestie sit in aliquo membro. non se
deserunt sed compatiuntur sibi:
Numquid quia in corpore pes qua
si lōge videtur ab oculis. illi em̄ s̄ lo
cati in s̄blimitate. illi at̄ infra positi.
quādo forte pes spinam calcauerit

deserūt oculi. et nō sicut vide m^o to-
tū corpus cōtrahitur et sedet homo
curuatur spina dorſi ut q̄ratur spina
que heſit in planta: Omnia mēbra
q̄cquid poſſunt faciūt. ut de infimo
exiguo loco spina q̄ inheſerat educa-
tur Sic ergo frēs q̄ſquis in corpe
xp̄iſti nō poſſeſt reſuscitaē mortuū
nō illud querat. ſed querat ne diſcor-
det in corpe. quō ſi auris q̄rat vidē
diſcordare poſſeſt: Nam qd nō ac-
cepit nō poſſeſt facere: Sed ſi ei ob-
iectum fuerit et dictum. ſi iuſtus eēſ
reſuscitaēs mortuū quō reſuscita-
uit petrus. in xp̄iſto em̄ maiora vi-
dētur feciſſe apoſtoli q̄ ip̄e dñs. ſed
vñ fieri poſſeſt ut plus valeāt ſarmē-
ta q̄ radix. quomodo aut̄ q̄ſi maio-
ra vidētur feciſſe illi q̄ ille. ad voces
dñi ſurrexerūt mortui. ad vmbra-
trāſeūtis petri ſurrexit mortu^o. ma-
ius hoc videtur q̄ illud. ſed xp̄iſtus
facere ſine petro poterat. petr^o niſi
in xp̄o nō poterat. q̄a ſine me inquit
nichil poſſeſtis facere. cum ergo h̄
audierit homo qui p̄ficat. q̄ſi obie-
tam calūpniā ab ignaris paganis.
ab homibus neſciētibus qd loquan-
in compage corpis xp̄iſti. rñdeat
dicat Quid dicis nō es iuſtus quia
nō facis miraculū: Poſſes et auri
dicere. nō es in corpe quia nō vides
Faceres inquit et tu. ſicut et petrus
fecit Sed et petrus et michi fecit. q̄a
in eo corpe ſum in quo petr^o fecit.
In illo qd poſſeſt poſſum a quo diui-
ſus nō ſum Qd min^o poſſum cōpa-
titur m̄. et q̄ pl^o p̄t cōgaudio illi Ip̄e
ſe dñs deſup clamauit p̄ corpe ſuo.
ſaule ſaule quid me p̄ſequeris. et ip̄s ne-
mo tāgebat. ſed p̄ corpe in trā labo-
rāte caput de celo clamabat: Si er-
go fratres vnusquiſq̄ quod poſſeſt
iuſte egerit. et in eo qd ali^o plus p̄t n̄

inuidērit. ſed congratulatus fuerit
tq̄ in vno corpe cū eo cōſtitur^o. p̄ti-
net ad eū vox iſta pſalmi. dñe nō eſt
exaltatū cor meū n̄ i altuz elati ſūt o-
culi mei. neq̄ ingreſſus ſuz in magnis
neq̄ in mirabilibus ſup me: Qd em̄
exceſſit vires meas ait. nō quēſiui.
nō ibi me extendi. nolui ibi magnifi-
cari Nam iſta exaltatio de habūdā-
tia grāz q̄ ſit timēda. ne q̄s de dono
dei ſupbiat ſed magis ſeruet hūilita-
tem. et faciat qd ſcriptum eſt. q̄to
magnus es tāto humiliate in oib^o
et coram deo iuenies grām. q̄ ergo
ſit timēda ſupbia de dono dei. ecia-
atq̄ eciam cōmēdādum eſt carita-
ti veſtre. maxime q̄a pſalmus breuiſ-
ſimus p̄mittit nos loqui: Paulus
ap̄lus q̄uis ex pſecutore factus ſit
predicator. habūdātiorē grām cō-
ſecutus eſt in omni labore apoſtoli
eo q̄ ceteri apoſtoli. ut magis deus
oſtenderet ſuum eſſe quod dat. nō
homis Quomodo ſolēt medici po-
tentiam ſue artis in deſpatis oſten-
dere. ſic dominus noſter ih̄s xp̄s
medicus et ſaluator noſter in deſpa-
to qui pſecutor eccl̄e fuit. oſtendit
magnitudinē artis ſue. ut nō ſolū eū
xp̄ianū faceret. ſed et ap̄lm. nec tm̄ ap̄lm
ſed ſicut ip̄e dicit plus oib^o illis la-
boraret Excellētiffime q̄ gr̄e fuit Et
videt^o frēs q̄a mō i eccl̄a pauli ap̄li
epl̄e vigent magis q̄ coap̄loz eius
Alij em̄ nō ſcripſerūt. ſed tm̄ locuti ſūt
in eccl̄a Nam q̄ p̄ferūt^o ab erratib^o ſū-
noie ip̄oz. q̄a nō ſunt ip̄oz. impro-
bātur nec acceptātur ab eccl̄a: Alij
āt q̄ ſcripſerūt nec tm̄ n̄ tāta grā ſcrip-
ſerūt Cū q̄ eēt magne gr̄e. et maḡ dōa
meruiſſet a dō. qd dicit qdā loco: p̄-
ter magnitudinē reuelationū ne ex-
tollar Intendite. rem tremēdā vob̄
dico: p̄pter magnitudinem inquit

revelationū ne extollar. datus ē mī
stimul⁹ carnis mee āgelus sathane
q̄ me colaphizet: Quid est hoc fra-
tres: Ne extolleretur t̄q̄ iuuenis. co-
laphizabatur t̄q̄ puer: Et a quo: Ab
āgelo sathane Quid est hoc: Dolo⁹
quodam corpis traditur exagitat⁹
vehemēter Dolo⁹es at̄ corpm̄ plez
q̄mittūtur ab āgelis sathane. sed h̄
nō p̄nt nisi p̄missi Nam et iob sanc-
tus sic p̄batus est. Permissus ē ad
eum p̄bādum sathanas et p̄cussit eū
vulnere. vt vermibus putresceret:
Im̄mūdus em̄ p̄mittebatur et scūs
p̄batur. Nescit dyabolus q̄ta bōa
de illo fiāt. eciam cū seuit: Seuiens
intrauit in cor iude. leuies tradidit
xp̄m. seuiens crucifixit. et crucifixo
xp̄risto redemptus ē orbis terraz:
Ecce seuiēcia diaboli dyabolo obfuit
nobis at̄ p̄fuit: Seuiēdo em̄ quos
tenebat amittit. redemptos sanguie
dñi. quē cū seuiret effudit: Si sciret
t̄m dampnum se passurum. nō fun-
deret in terram precium quo redēp-
tum est genus humanum: Sic er-
go ille angelus sathane q̄si libenter
p̄missus est colaphizare apostolū.
sed t̄n apl̄s curabat. Et q̄a illud q̄d
medicus apposuerat molestū erat
infirmio. rogauit medicū vt aufer-
ret. quomodo cum medicus appo-
nit visceribus aliquod forte epythe-
ma molestū et ardens. inde tamē cu-
randus est ille cui⁹ viscera tumebāt.
cū ille ardere ceperit et cruciari me-
dicamēto. rogat medicū vt auferat
medicus aut̄ cōsolatur. monet paci-
entiam. q̄a nouit q̄d vtile sit q̄d appo-
suit. Ita et apl̄s sequitur et dicit: Cū
dixisset. datus est michi stimul⁹ car-
nis mee āgelus sathāe qui me cola-
phizet. predixit aut̄ quare. ne mag-
nitudine revelationū extollar dat⁹

est michi stimul⁹ carnis mee āge-
lus sathane qui me colaphizet. p̄pt̄
quod ter dñm rogavi vt auferret e-
um a me. Hoc est dicere. rogavi me
dicum vt auferret a me molestum e-
pythema quod michi apposuerat:
Sed audi vocem medici Et dixit mī
sufficit tibi grā mea. nam virtus in
infirmirate p̄ficitur: Ego noui q̄d
apposuerim. ego noui vnde egro-
tes. ego noui vñ saneris: Si ergo
carissimi paulus potuit apl̄s extol-
li magnitudine revelationū. nisi ac-
ciperet āgelum sathane qui se cola-
phizaret. quis de se possit esse secu-
rus: Tutius videtur ābulare q̄ mi-
nus accipit. sed si nō puerse qucrat
quod recte nō accipit. Querat sine
quo nō potest esse in corpe xp̄risti.
aut sine quo male est illic Tutior est
em̄ in corpe digitus sanus. q̄ lippī
ens oculus Digitus exigua quedaz
res est. ocul⁹ magnifice et multū po-
test. et t̄n meli⁹ ē digitū ēē et sanū ēē q̄
oculū ēē et pturbari lippire. excecari
Non ergo querat quisq̄ in corpore
xp̄i nisi sanitatem Secundum sanita-
tem habeat fidem. ex fide mūdatur
cor eius. ex mūdatione cordis vide-
bit illam faciem de qua dictum est.
beati mūdo corde quoniam ipsi de-
um videbunt: Et qui fecit miracula
et qui non fecit miracula in corpore
xp̄risti. non debet gaudere nisi de
facie dei: Redierūt apostoli et dixe-
runt domino cum missi essent a do-
mino. ecce domine in nomine tuo
etiam demōia nobis subiecta sunt.
Vidit domin⁹ q̄ temptaret eos su-
pbia et potentia miraculoz. et ille q̄
medicus venerat sanare tumores
nostros et ferre infirmitates nr̄as.
cōtinuo ait: Nolite in h̄ gaude q̄a
demōia nobis subiecta sunt. s; gau-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

debe quia nomina vestra scripta sunt
in celo. Non omnes christiani boni de-
moens eiciunt. omnia tamen nomina scrip-
ta sunt in celo: Non eos voluit gau-
dere ex eo quod proprium habebant. sed
ex eo quod cum ceteris salutem re-
nebant. Unde voluit gaudere apos-
tolos. non gaudes et tu: Intendat ca-
ritas vestra. Nullus fidelis habet
spem. si nomen eius non est scriptum
in celo: Diminui fideles qui diligunt christum
qui ambulant viam eius humiliter
quam ipse docuit humilis. nomina
scripta sunt in celo: Cuius vis con-
temptibilis in ecclesia qui credit in
christum et diligit christum et amat pacem
christi. nomen scriptum est in celo. cu-
iuslibet quem contempnis. Et quod si-
mile ipse et apostoli qui tanta miracu-
la fecerunt. Et tamen apostoli repri-
muntur ex eo quod de bono proprio
gaudebant. et iubentur hinc gaudere
unde gaudet et ille contemptibilis:
Non inmerito fratres mei cum ista humi-
litate dicit: Domine non est exaltatum
cor meum. neque in altum elati sunt oc-
culi mei. neque ingressus sum in mag-
nis neque in mirabilibus super me
Si non humiliter sentiebam sed ex-
altaui animam meam. Quodmodum qui
ablactatus est a lacte super matrem suam
sic retributio in animam meam: Videt
eum velut maledicto se obstrinxisse.
Quomodo alio loco in psalmo dicit.
domine deus meus si feci istud si est ini-
quitas in manibus meis. si reddidi
retribuendis michi mala decido
merito ab inimicis meis inanis. et c.
sic videtur et hic dixisse. si non humiliter sen-
tiebam sed exaltaui animam meam. Ubi quod
dicitur est. illud mihi contingat. quod et ibi. si
reddidi retribuendis mihi mala. contingat
michi illud Quid. Decidam merito ab
inimicis meis inanis Sic et hic. si non

humiliter sentiebam sed exaltaui animam
meam. Quodmodum qui ablatus est a
lacte super matrem suam sic retributio
in animam meam: Intendite. nostis quia
quibusdam infirmis dicit apostolus
lact vobis potum debi non escam. non dum
estis poteratis sed nec adhuc quidem
potestis. Sunt infirmi qui non sunt ydo-
nei valido cibo. volunt se tendere ad
id quod capere non possunt. et si aliquid ut
cumque ceperint. aut vixi sibi fuerint ca-
pere quod non ceperunt. extolluntur in
de et superbiunt. inde videntur sibi quasi
sapientes: Hoc autem contingit omni-
bus hereticis. qui cum essent anima-
les et carnales. defendendo sententias
suarum prauas quas falsas esse non
potuerunt videre. exclusi sunt de ca-
tholica Dicam caritati vestre quod
possum Dominus noster ihesus christus
nostis quia verbum dei est. secundum il-
lud iohannis. in principio erat verbum
et verbum erat apud deum et deus erat
verbum. hoc erat in principio apud
deum. omnia per ipsum facta sunt et sine ipso
factum est nihil: Panis ergo est. idem
vivunt angeli: Ecce panis paratus
est tibi. sed cresce de lacte ut ad panem
peruenias: Et quomodo inquis
cresco de lacte: Quod tibi factum est
christus ad infirmitatem tuam. hoc
primo crede et fortiter tene: Quo-
modo ergo magister cum viderit fi-
lium minimum ydoneum ad capiendum
cibum. ipsos cibos ei daret sed traiec-
tos per carnem suam. nam ipse est pater
de quo infans pascitur quod mater
eius pascitur. sed ad mensam infans
minus ydoneus est. ad mamillam ydo-
neus est. panis ergo de mensa traicitur
per matris mamillam. ut sic pueriat idem
alimentum ad puerum infantem. sic dominus noster
ihesus christus cum esset verbum apud patrem per
quod facta sunt omnia. quod cum in forma dei

esset nō rapinam arbitratus est esse
equalis deo. qualem caperent pro
modo suo angeli. & vnde in celo po
testates & virtutes spiritus intellec
tuales pasceretur. homo aut infir
mus & carne inuolutus iaceret in tē
ra. nec posset ad eum puenire paīs
celestis. vt panem angelorum man
ducaret homo. & māna descenderet
ad vberiorē pplm israhel. vbu ca
ro factum est & habitauit in nobis:
Qua ppter iphs infirmis paulus a
postolus hoc dicit. quos dicit ani
males & carnales. numquid dixi me
scire aliquid in vobis nisi ipm xpm
& hūc crucifixum? Nam xp̄ist⁹ ēat
& nō crucifixus In principio erat v
bum & vbum erat apud deum & de⁹
erat vbum: Et quia ipsum verbum
caro factum est. & ipm vbum cruci
fixum est. sed nō est mutatū in ho
minem. homo in illo mutatus est:
Mutatus est homo in illo vt meli
or fieret q̄ erat. nō vt in ipam subāz
vbi conuerteretur: Per id ergo qd
homo erat mortuus est deus. & p id
quod deus cāt excitatus est homo.
& resurrexit & ascēdit in celum Quic
quid passus est homo. nō potest di
ci nō passus deus. q̄a deus erat ho
minem assumendo. sed nō est muta
tus in hominē. quomodo nō potes
dicere nō te passum iniuriam. si ves
tis tua cōscindatur Et quādo quere
ris vel amicis vel in iudicio hoc dic
iudici. cōscidit me. nō dicis cōscidit
birrū meū. s̄ cōscidit me Si potuit
& meruit vest⁹ tua dici tu. q̄ nō es tu
s̄ vest⁹ tua. q̄to poti⁹ meruit audire
caro xpi tēplū vbi vnitū cū vbo: Et
q̄cqd in carne patetur de⁹ ip̄e patet⁹
q̄uis vbu nec mori potuerit n̄ cor
rūpi nec mutari nec occidi. sed q̄cqd
hōz passum ē in carne passum ē: Et

noli mirari quia vbu nichil passum
est. nec aia hōis p̄t pati aliqd occisa
carne. dicēte ip̄o dño. nolite timere
eos q̄ corp⁹ occidūt. aiam autē non
possunt occidere. Si anima nō po
test occidi. verbum dei poterat occi
di: Et tamē qd dicit: Flagellauit me
colaphizauit me. pcussit me. dilania
uit me. totū hoc nō fit in anima. et
tamē nō dicit nisi me. ppter vnitatē
cōsorcij ipsius. Dominus ergo nos
ter ihs xps panē fecit nob lac. incar
natus & apparēs mortalibus. vt in
eo finiretur mors. & nō aberrarem⁹
a verbo. credentes in carnem quod
factū est verbum: Hinc crescimus
ipso lacte nutriamur. anteq̄ validi
simus ad capiendum vbum. nō re
cedamus a fide lactis nostri: Illi at
heretici volētes disputare de eo qd
nō poterāt cape. dixerūt quia filius
minor est q̄ pater. & dixerūt q̄a sp̄i
tus sanctus minor est q̄ filius. & fe
cerūt gradus. & imiserūt in ecclām
tres deos. Non em̄ possunt negare
deum esse patrem. nec possunt nega
re filium deum. nec possunt negare
spiritum sanctum deum. At si pater
deus & filius deus & spiritus sanct⁹
deus. ineq̄ales sunt & nō sunt eius
dem substantie. nō est vnus de⁹ sed
tres dñi Disputātes q̄ qd cape n̄ po
terāt. elati sūt i supbiā. & fcm ē i eis qd
dñ in isto psalmo. si n̄ hūilit sentiebā
s̄ exaltaui aia⁹ meā. q̄admodū q̄ ab
lat⁹ ē a lacte sup m̄rēz suā sic resbu
tio i aia⁹ meā Dater ei ecclā dei est
vñ illi sepati sūt. ibi lactarie nutriri de
bebāt. vt crescerēt ad capiēdū vbu
deū apd deū in forma dei equalem
patri Dīsa ē h̄ qdē ab hīs q̄ añ nos
ista tractarūt. & alia sentēcia & ali⁹ in
tellectus in hīs verbis. quem non
tacebo caritati vestre Hoc em̄ dix

erūt: Omnis supbus displicet deo.
et debet se humana anima humiliare
ne deo displiceat. et toto corde intue
ri quod dictum est. quanto magnus es
humiliare in omnibus. et coram deo
inuenies gratiam. Sed rursus sunt quidam
homines. qui cum audierint
quia humiles esse debent. dimittunt
se. nichil volunt discere. putantes quia
si aliquid didicerint superbi erūt et re
manet in solo lacte Quos reprehendit
scriptura dicens. et facti estis opus
habentes lacte non solido cibo. Sic
enim nos deus vult nutrirī lacte. ut si
ibi remaneamus. sed crescendo per
lac ad solidum cibum perueniamus:
Ergo non debet homo extollere cor
suum in superbiam. sed debet eleuare
in doctrinam verbum dei: Nam si
leuanda anima non esset. non diceretur
in alia voce psalmi. ad te domine le
uavi animam meam. et nisi seipsa anima
super se effundat. non peruenit ad vi
sionem dei. et ad cognitionem sub
stantie illius incommutabilis: Nam
modo cum adhuc in carne est dicitur
ei. ubi est deus tuus: Sed intus est
deus eius. et spiritualiter intus. et spūa
liter excelsus est. non quasi interual
lis locorum. quomodo per interualla lo
ca altiora sunt: Nam si talis altitu
do querenda est. vincunt nos aues
ad deum Ergo intus deus altus est
et spiritualiter altus. nec perueniet anima
ut contingat eum nisi transierit se: Nam
quicquid de deo sentis secundum corpus
multum erras. multum infas es. si
sentis de deo etiam secundum animam hu
manam. quod deus aut obliuiscatur aut ita
sapiat ut decipiat. aut faciat aliquid et
perireat eum Quia ei ista posita sunt in
scripturis. ut nobis lactentibus promēda
tur deus. si ut proprie de illo sic audiam
mus ista et itelligamus quasi perireat deum. et

modo aliquid discat quod non noueat. et itel
ligat quod non itelligebat. et remiscatur
quod oblitus erat Talia enim aie sunt in di.
Nisi ergo transierit et modum aie sue.
non videbit quia deus est quod est. qui
dixit ego sum qui sum: Itaque ille cui
dicebatur ubi est deus tuus. quod dixit: Fac
te sunt in lacrimis meis paens die ac noc
te. dum dicitur michi cotidie. ubi est
deus tuus: Ut autem inueniret deum suum quod
egit: Hec meditatus sum inquit et estu
di sup me animam meam Ut inueniret deum
effudit super se animam suam Non ergo ficti
bi dicitur. humilis est o ut non sapias Humi
lis est o propter superbiam. altus est o propter
sapientiam. Audi euidentem sententiam de
hac re Nolite pueri effici mentibus:
sed malicia infantes estote. ut menti
bus perfecti sitis Certe explicatum est fratres
mei. ubi nos deus voluit esse humiles. ubi
altos. humiles propter cauendam superbiam
altos propter capiendam sapientiam: Lactae
ut nutriaris. sic nutrire ut crescas.
sic cresce ut panem maduces Cum enim
ceperis panem maducare ablactaberis.
id est iam tibi non opus erit lacte.
sed solido cibo: Et hoc videtur dix
isse. si non humiliter sentiebam sed
exaltaui animam meam. id est si non
mente sed malicia paruulus fui. quod
significans dixit superiora verba:
Domine non est exaltatum cor me
um. neque in altum elati sunt oculi
mei. neque ingressus sum in magnis.
neque in mirabilibus super me: Ecce
quia malicia paruulus fui. sed quia
sensu non fui paruulus. si non hu
militer sentiebam sed exaltaui animam
meam. retribuatur michi quod re
tribuitur paruulo qui ablactatur a
matre. ut iam panem sibi perdone
maducaet. Et hec ergo fratres sententia non dis
plicet quia non est contra fidem. mouet
me tamen quia non tamen dictum est quod admodum

qui ablatus est a lacte sic retributio
in aiam meam. sed additum quoad
modum qui ablatus est a lacte super
matrem suam. sic retributio in aiam
meam: Hic michi nescio quid tale
occurrit ut videam quia male dictum
est Ablactatur enim non infans sed iam
grandiusculus Qui autem infirmus est
prima infantia que vera infantia est
super matrem suam est. si forte fuerit
a lacte ablatus extinguatur: Non
frustra ergo additum est super ma-
trem suam Ablactari enim omnes pos-
sunt crescendo Qui crescit et sic ab-
lactatur. bonum illi est. qui autem ad-
huc super matrem suam est puerilis
Ergo cauendum fratres et timen-
dum est. ne quis ante tempus ab-
lactetur: Nam omnis grandis pu-
er separatur a lacte. sed ne quis tunc
a lacte separetur. quando adhuc super
matrem suam est. cum autem portatur
manibus matris qui portatus est
utero. portatus est enim utero ut nas-
ceretur. portatur manibus ut cres-
cat. lacte opus habet. adhuc super
matrem suam est: Non ergo velit
nunc exaltare aiam suam. cum for-
te minus ydoneus est ad capiendum
cibum. sed impleat precepta humili-
tatis: Habet ubi se exerceat. credat
in christum ut possit intelligere christum: Vi-
de ubi non potest. cape non potest equalitate ubi
cum pre. equalitate spiritus sancti cum pre et verbo
nondum potest videre. credat hoc et fugat Secu-
rus est quia cum creuerit. manducabit quod
non poteat antequam fugendo cresceret. et habet
ubi se extendat Altiora te ne queris. et
fortiora te ne scrutatus fueris. id est
ad que capienda minus ydoneus es
Et quid facio inquit? Sic remanebo?
Sed quod precepit tibi dominus illa cogita spiritus:
Que tibi precepit dominus. Fac misericordias. pacem
ecclesie noli dimittre. in hominibus spem no-

li ponere. desiderando miracula noli
temptare deum. Si iam in te est fructus. cog-
noscis quia cum bonis toleras iheremia vs-
que ad messem. quia cum malis ad tempus po-
tes esse non metum Dalea hoc tibi mixta
est in hoc tempore in area. in horreo tecum non
erit Hec quod tibi precepit dominus illa cogi-
ta spiritus A lacte non separeberis quoad usque
super matrem tuam es. ne pus fame mo-
riaris. antequam panem manducare sis ydo-
neus Cresce. erunt valide vires tue.
et videbis quod non poteas. et capies quod
non capiebas Quid ergo? Cum videro quod
non poteram videre. et cepo quod non poteram
capere. iam securus ero. perfectus ero: Non.
quod diu hic vivis Gratia est perfectio nostra
humilitas Audistis quod conclusit mo-
do apostolica lectio si habet in memo-
ria vestra. quomodo ille qui accepit
colaphum ne extolleretur in revela-
tionibus. quod ei revelabatur. propter
ipsam magnitudinem revelationum
quia poterat extolli. nisi acciperet an-
gelum sathane. et tamen cui tanta re-
velabatur quid ait: Frater. ego meip-
sum non arbitror apprehendisse:
Paulus dicit. frater ego meipsum non
arbitror apprehendisse. qui ad hoc
accepit colaphizantem angelum sa-
thane ne extolleretur in magnitudi-
ne revelationum suarum. quis au-
det dicere quia comprehendit: Ecce
paulus non apprehendit. et dicit non me
arbitror apprehendisse Et quid ag-
o paulus? Adhuc curro inquit ut apprehen-
dam Adhuc paulus in via est. et tu te
putas in patria: Unum autem inquit. quere-
tro sunt oblitus Hoc fac et tu. vitam
preteritam malam obliviscere. si te
delectavit aliquando vanitas. non te
delectet Que retro oblitus inquit. in ea
que ante sunt extetur. secundum intentionem
sequor ad palmam superne vocationis
dei in christo ihesu. Audio vocem dei de

sup. & curro ut apprehendam: Non enim dimisit me in via remanere. quoniam cessat alloqui me: Ergo fratres non cessat deus alloqui nos. Nam si cessat quid est quod agimus: Quid est quod agunt lectiones diuine & cantica diuina: Obluiscimini ergo que retro sunt. & in ea que in ante sunt vos extendite: Sic fugite lac ut crescatis ad cibum. Cum ergo veneritis in patriam gaudebitis Et adhuc attende apostolum sequi ad palmam superne uocationis: Dicit enim. quotquot ergo perfecti. hoc sapiamus: Non loquor inquit imperfectis. quibus adhuc non possum loqui sapientiam. qui adhuc lacte potantur. non solo cibo pascuntur. sed illis dico qui iam manducant solidum cibum. iam videntur esse perfecti. quia intelligunt equalitatem uerbi cum patre: Adhuc non sic vident quomodo videntur est facie ad faciem. adhuc ex parte in enigmate. Currant ergo quia cum via finita fuerit. tunc redimus ad patriam: Currant currant. extendant se: Quotquot ergo perfecti hoc sapiamus. & si quid aliter sapitis. hoc quoque uobis deus reuelauit: Si forte terras in aliquo. quare non reditis ad lac matris: Quia si non extollimini. quia si non exaltatis cor uestrum. quia si non ingredimini in mirabilibus super uos. sed seruat is humilitatem. reuelabit uobis deus quod aliter sapitis: Si autem hoc ipsum quod aliter sapitis defendere uultis. & pertinaciter astruere & contra pacem ecclesie. fit uobis maledictum hoc quod dixit. super irrem cum estis. & foris a lacte sepabimini: foris a uisceribus matris fame moriemini Si autem perseueraueritis in pace catholica. si quid forte aliter sapitis quod oportet

sapere. deus uobis reuelabit humilibus. Quare: Quia deus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam: Ideo ad hoc concludit psalmus:

Speret israel in domino. ex hoc nunc & usque in seculum: Quod enim scriptum est grece. stone ona. stone on. hoc est positum ex hoc nunc & usque in seculum. Sed non semper seculi nomen hoc seculum significat. sed aliquando eternitatem. quia eternum uobis modis intelligitur. usque in eternum. id est aut semper sine fine. aut quouisq; ueniamus ad eternitatem: Hoc ergo quomodo intelligendum est: Quousq; ueniamus ad eternitatem speremus in dominum deum. quia cum uenerimus ad eternitatem iam spes non erit sed ipsa res erit:

ExPLICIT psalmus centesimus tricesimus Incipit psalmus centesimus tricesimus primus:

Iustum quidem erat carissimi ut fratrem potius audirem collegam meum presentem oibus uobis. & modo non negauit. sed distulit & ideo hoc indico caritati uestre. ut mecum promissum teneatis: Non fuit autem absurdum caritati uestrae. ut potius obtemperarem iubenti. Etor sit enim michi ut esset modo auditor meus. eo sane pacto ut & ego sum ipsi. quia in ipsa caritate omnes eius auditores sumus. qui unus nobis in celo magister est Ergo animum intendite ad psalmum. quem in ordine sicut nostis tractandum habemus: Est etiam ipse prenotatus canticum graduum. & aliquando ceteris sub eodem titulo prolixior. Non ergo imoremur nisi ubi necessitas coegerit. ut totum si dominus permiserit explicare possimus. quia & uos non tanquam

rudēs ōnia debetis audire: Aliquid
et de p̄teritis auditiōib⁹ adiuuare
nos debetis. ne oīa t̄q̄ noua a nob̄
dici necesse sit. Et noui quidem ēē de
bem⁹. q̄a vetustas nob̄is obr̄ipe nō
debet. sed etiā crescēdū et p̄ficiēdum
est De ipso q̄ppe p̄fectu ait ap̄lus:
Et si exterior homo noster corrum
p̄itur. sed interior renouatur de die
in diem: Nō sic p̄ficiamus vt ex no
uis veteres efficiamur. s; ipsa noui
tas crescat:

Psalmus:

Memēto dñe dauid et ōnis mā
suetudis eius: Sicut iurauit
dño votum vouit deo iacob Dauid
scdm fidem rerū gestarū vn⁹ homo
erat. rex israhel. filius yesse: Erat q̄
dem et ip̄e māsuet⁹ sicut eū indicat
atq; commemorat scriptura diuina
et ita māsuetus vt nec p̄secutori suo
sauli malum pro malo reddiderit:
Seruauit at̄ erga eū tātā hūilita
tem. vt illū regem fatētur se at̄ canē
et nō p̄terue nec supbe cū eēt in deo
potētior r̄ndebat regi. sed eū placā
re potius affectabat humilitate q̄
concitare supbia: Et iā in potestate
datus ē ei saul. et h̄a dño deo. vt ei
faceret q̄cqd vellet S; q̄a nō p̄ceptū
illi erat vt occidēt. sed tm̄ in pt̄ate da
tū illi erat. licet at̄ hōi vt i pt̄ate sua.
ad lenitatē potius deflexit qd̄ ei de⁹
cōcessit. qui si vellet occidere careret
inimico S; quō dicēt dimitte michi
debita sicut et ego dimitto debitori
bus meis: In speluncam intrauit
saul vbi erat dauid. nesciēs q̄ illic es
set dauid. Ad necessaria v̄tr̄is ille i
trauit. surrexit dauid sensim et lente
post ip̄m p̄cidit illi de veste p̄anicu
lum quē illi ōnderet. vt nosset q̄a ha
bebat illū in pt̄ate. et nō necessitate
sed volūtate pep̄cerat. et noluit occi

dere Forte ip̄am mansuetudinē cō
mēdauit modo dicens. memēto do
mine dauid et ōnis māsuetudinis e⁹
Hoc scdm rex gestarū fidem quam
scriptura diuina vt diximus cōtiēt:
sed solem⁹ in psalmis nō ad litteraz
attendere sicut in ōni p̄phēcia. sed p̄
lram scrutari misteria Et memit ca
ritas vestra q̄a cuiusdam hōis vo
cem in ōibus psalmis solem⁹ audiē
q̄a vn⁹ hēt caput et corp⁹. caput aut̄
in celo est s; corp⁹ in terra. sed quo p̄
cessit caput et corpus secutus ē: Et
iam nō dico q̄s caput sit qui corp⁹
sint quia scientibus loquor Cōmē
datur ergo hūilitas dauid. cōmēda
tur māsuetudo dauid. et dici deo me
mēto dñe dauid et oīs māsuetudis e⁹
Ad quā rem memēto dñe dauid: Si
cut iurauit dño votū vouit deo ia
cob. Ergo ad hoc memēto. vt imple
at qd̄ p̄misit Ip̄se dauid vouit t̄q̄
in potestate h̄ns et rogat deū vt im
pleat qd̄ vouit Est deuotio vouētis
sed est hūilitas deprecāris Nō pre
sumat viribus suis se reddere qd̄ vo
uerit. Qui te hortatur vt voueas. ip̄
se adiuuat vt reddas Quid ḡ vouit
videam⁹. et h̄nc intelligim⁹ q̄admo
dū sit accipiēdum in figura dauid.
dauid at̄ interpretatur manus fortis
Erat em̄ magnus belligator. p̄su
mēs quidē de dño suo cōfecit bella
ōnia. p̄stravit ōnis inimicos suos
deo se adiuuante. q̄admodū se ha
bebat illius imperij disp̄atio. p̄fi
gurās tamen fortem manu q̄dam
ad debellādos inimicos. dyabolum
et angelos eius. Hos aut̄ inimicos
eccl̄a debellat Et quō debellat: Nō
suetudine Mansuetudine enim ip̄
se rex noster vicit dyabolum: Se
uiebat ille. ille sufferebat: Dictus ē
qui se uiebat. vicit qui sufferebat:

In ista māfuetudine corpus xpī qđ
est ecclā vincit inimicos: Si manu
fortis opādo vincat: Cū āt corpus
xpī est et templū et domus et ciuitas.
et ille qui caput corporis est. et habita-
tor domus est. et scificator templi ē
et rex ciuitatis est. quomodo ecclā
ōnia illa. sic xpīs ōnia ista Quid igitur vo-
uimus deo. nisi vt sim⁹ templū dei?
Nichil gratius ei possum⁹ offerre.
q̄ vt dicamus ei qđ dicitur in ysaya.
posside nos: Eādem in istis possessi-
onib⁹ terrenis patrifamilias p̄stat⁹
quādo ei datur possessio. nō sic est
possessio q̄ est ecclā. ipsi possessioni
prestatur vt a tali possideat⁹: Quid
igitur dicit⁹: Sicut iurauit dño votū vo-
uit deo iacob: Videam⁹ qđ votū. ni-
si vt simus templū dei: Nichil grati-
us ei possum⁹ offerre q̄ iurare. Iu-
rare est autē firme pmittere: Atten-
dite votū hoc id est qđ vouerat quo
ardore vouerit. quo amore. quo de-
siderio. et tñ ad hoc implendum dñs
deprecatus est dicēs. Admēto do-
mū dauid et ōnia māfuetudis eius:
In hac māfuetudine votū vouit vt
sit dom⁹ dei. **S**i introiero in tab-
ernaculum dom⁹ mee si ascēdero sup
lectū strati mei Si dederō sompnū
oculis meis: Parum visus est dicē
sompnū oculis meis: **E**t palpe-
bris meis dormitationem: Et req̄ez
tym̄pib⁹ meis si dederō quoadusq̄
inueniam locū dño tabernaculū dō
iacob: Vbi q̄rebat locū dño: Si mā-
fuetus erat. in se q̄rebat: Quomō ē
em locus dñi? Audi pphām Super
quem req̄escet spūs me⁹: Sup hūi-
lem et q̄etum et tremētē vba mea:
Dis igitur ēē loc⁹ dñi: Est o hūilis et quie-
t⁹ et tremēs vba dei. et tuipe efficie-
ris quod queris: Si em in te nō fiat
quod queris. in altero qđ ē. pdest:

Opatur qđem deus aliqui p euāge-
listam salutem alteri⁹. tñ h ipse dicit
et nō facit. et fit p linguā ei⁹ in alio lo-
cus dño. nō āt fit ipse loc⁹ dño: Qui
autē qđ docet bene facit et sic docet. fit
locus dño cū eo quē docet. qā ōmīs
credētes vnū locū faciunt dño: In
corde em habet locū dñs. qā vnum
cor est oīm in caritate copulatorū.
Qm̄ mltā mltā crediderūt frēs mei
qñ p̄cia rex suar posuerūt ad pedes
ap̄loz: Sed quid de illis dicit scrip-
tura: Certe facti sunt templū dei:
Nō tñ templū dei singuli. sed oēs
simul templū dei. Facti sunt igitur loc⁹
dño Et vt noueritis qā vnus locus
factus est dño in ōibus. scriptura di-
cit. erat illis anima vna et cor vnum
in deum: **A**ulti autē ne faciāt locum
domino sua querūt. sua diligūt. p̄tā
te sua gaudēt. priuatū suū cōcupis-
cūt. Qui autē vult facere locū domō.
nō de priuato sed de cōmuni debet
gaudere Hoc illi fecerūt de reb⁹ su-
is priuatis. fecerūt illas cōmunes:
Qđ habebāt suū nūquid amiserunt:
Si soli haberēt et vnusquisq̄ suū ha-
beret. hoc solum haberet qđ suū ha-
bebat Cū āt qđ p̄p̄riū erat cōe fecit.
et ea q̄ erāt ceteroz ip̄ius facta sunt
Intendat caritas vestra. qā p̄p̄ illa
q̄ singuli possidemus existūt lites in-
micie discordie bella iter hoīes tu-
mult⁹. dissensio oēs aduersum se. scā-
dala peccā inīqtates homicidia: p̄p̄
que: p̄pter ipsa que singuli posside-
mus: Numqđ p̄pter ista que cōiter
possidem⁹ litigam⁹? Merem istū cōi-
ter ducim⁹. solem cōiter ōmīs vide-
mus: Beati ergo qui sic faciūt locū
domō. vt priuato suo nō gaudeant
Talē ei describebat iste qđ dicebat. si
introiero in tabernaculū dom⁹ mee:
Priuatū h̄ erat. sciebat p̄uato se ipe

diri ne faceret locū dñō . & ea cōme
morat q̄ ad seipsum p̄tēbāt . nō itro
ibo in tabernaculum dom⁹ mee do
nec inueniam: Quid cū inueneris lo
cum dñō . intrabis in tabernaculū
tuum: An ipm erit tabernaculū tuū
pbi inueneris locū dñō? Quare?
Quia ipse eris locus dñi . & cū eis q̄
fuerint locus dñi vnū eris: Abstine
amus ergo nos frēs a possēsiōe rei
p̄uate . aut ab amore si nō possu
mus a possēsiōe . & facim⁹ locū do
mino: Multum est a me ait aliq̄s
Sed vide quid sis factur⁹ locum
dñō Si vellet apud te hospiciū h̄rē
aliq̄s senator nō dico senator . p̄cū
tor alicuius m̄gam scdm sc̄lm . & di
ceret offendit me quiddā in domo
tua . & si amares hoc auferres tñ ne
eum offenderes ad cuius amicitiaz
ambires: Et qd tibi p̄dest hōis amī
cicia? Forte ibi nō solū vllū auxiliū
sed & piculum iuenires: Nam mul
ti nō picitabantur añq̄ maioribus
iūgerētur . exoptarūt maior⁹ amī
cias . vt maiora picula incurrerent:
Securus opta amicitia p̄pisti . hos
pitari apud te vult . fac illi locum:
Quid est fac illi locū? Noli amare
teipm . illum ama: Si te amaueris
claudis cōtra illum . si ipm amaueris
aperis illi Si at̄ apueris & intraue
rit . nō peries amādo te . sed inueni
ris cū amāte . Si introiero in taber
naculū dom⁹ mee si ascēdero super
lectum strati mei: Priuata em̄ res
ip̄a vbi hō acq̄escit sup̄bos facit . iō
dicit si ascēdero In re quā p̄uatim
q̄sq̄ possidet necesse est sup̄bus sit:
Inde se em̄ tēdit hō ad hōiēm . cum
sint abo caro Quid ē hō frēs? Caro
Et qd ē alter hō? Altera caro: Et tñ
caro diues extēdit se contra carnez
pauperē . q̄ si aliqd illa caro attulerit

qñ nata est . aut aliqd auferat quan
do moritur Ad hoc plus habuit vt
plus tumēt: Iste at̄ q̄ vult inuenire
locū dñō dicit Si ascēdero sup̄ lectū
strati mei . si dederō sompnū oculis
meis. Multi em̄ cū dormiūt nō fa
ciūt locum dñō Tales excitat apl̄s
Surge qui dormis & exurge a mor
tuis . & illuminabit te x̄ps: Et alio lo
co: Nos aut̄ q̄ dici sum⁹ vigilemus
et sobrii simus . Nam q̄ dormiunt
nocte dormiūt . & q̄ inebriantur noc
te ebrii sunt . noctem dicēs iniquitatē .
in qua illi obdormiūt cupiēdo ista tē
rena . Et om̄s iste felicitates q̄ vidē
tur seculi sompnia sunt dormientiū
Et quomodo q̄ videt thesauros in
sompnis dormiēs diues est . sed eu
gilauit & paup̄ erit . sic om̄ia ista va
na huius seculi De quib⁹ om̄s gau
dent in sompno gaudēt . euigilabūt
qñ nolūt . si nō mō euigilāt qñ vtile ē
& inueniēt sompnia illa fuisse & tran
sire sicut dicit scriptura veluti somp
niū exurgētis . Et alio loco Dormie
rūt sompnū suū . & nichil inuenerūt
om̄s viri diuiciarū in māib⁹ suis:
Dormierūt sompnū suū . finitus est
sompnus & nichil inuenerūt in māi
bus suis . q̄a in sompnis videbāt di
uicias trāsituras . Iste ḡ q̄ vult inue
re locū dñō . dicit etiam si dederō sōp
nū oculis meis Sūt at̄ qdā q̄ n̄ dor
miūt sed dormitāt . aliq̄tū retrahūt
se ab amore t̄paliū . & rursus reuol
uūt in eū . q̄ si dormitantes caput
crebro inclināt . Euigila excute somp
num . dormitando casurus es . Non
vult psalm⁹ oculis suis dare somp
nū nec palpebris dormitationē . eu
z q̄ vult inuēire locū dñō Et requē in
q̄t tympanib⁹ meis Requē tympan⁹
sompnus venit ad oculos Tympan⁹
circa oculos s̄ . veluti futur⁹ sompn⁹

vv ij

graueo tympoz est: Nam oibus
dormituris grauari tympora inci-
piūt. & cū senserint sibi grauari tym-
pora iā iminet sompnus. qui si dan-
tus est oculis dat requiē tympib⁹
suis. & venit sompn⁹. Si nō dederit
requiē tympozib⁹ suis nō venit sōp-
nus: Cū g̃ cepit te aliqd̃ tpale delec-
tare ad pccm̃. iā grauatur tibi tym-
pora. Vis euigilare & non dormire
nec dormire? Noli te credere tali
delectatiōi. maiores dolores hēbit
q̃ suauitates: Ista cogitatiōe quasi
cōfricās frōtē. excutis sompnū & pa-
ras locū dñō. doēc inuenias locum
dñō tabernaculū deo iacob. Quāq̃m
aliquādo dicitur tabernaculū dī do-
m⁹ dei. & dom⁹ dei tabernaculū dei.
distincti⁹ tñ accipitur frēs karissimi
tabernaculū eccl̃a scōm h̃ tempus:
Dom⁹ at eccl̃a celestis ih̃lm̃ q̃ ibi-
mus Tabernaculū em̃ tēq̃ militatiū
& pugnatiū. tabernaculū militū i p-
cinctu in expeditiōe: Vñ cōtuberna-
les dicūtur milites q̃si tabernacula
eadē habitātes: Quā diu g̃ habem⁹
hostem cū quo pugnem⁹. taberna-
culū deo facim⁹: Cū at trāfierit tem-
pus pugne. & venerit pax illa q̃ pre-
cellit oēm intellectū sicut dicit apl̃s.
& pax dei q̃ precedit oēm intellectū
q̃tūcūq̃ ei cogitaueris de pace illa.
minus eā capit anim⁹ adhuc in ista
corpiis grauedine cōstitut⁹. cū vene-
rit illa patria. iam dom⁹ erit. nullus
aduersari⁹ temptabit vt taberna-
culū vocetur. nō pcedem⁹ ad pug-
nādum sed pmāebim⁹ ad laudādū:
Quid em̃ dicitur de illa domo? Bea-
ti qui habitāt in domo tua. in secula
seculorum laudabunt te In taber-
naculo adhuc gemimus. in domo
laudabimus: Quare? Quia gemitus
est peregrinātium. laudatio iā i

patria commanētium: Hic primo
queratur tabernaculum deo iacob:
Ecce audiuimus eam in effrata:
Quā eam? Sedem dñi Audiuim⁹ i
effrata: **I**nuenim⁹ eā in campis
saltuum Ibi audiuit. ibi inuenit An
alibi audiuit & alibi inuenit: Quera-
mus g̃ qd̃ sit effrata vbi audiuit. ita
queramus quid sit in campis saltu-
um vbi inuenit: Effrata vbum he-
breum interpretatur latine speculum
sicut tradiderūt q̃ vba hebreā scrip-
turis posita in aliam linguā trāstu-
lerunt vt ad nos pueniret intellect⁹
Nam ex hebreā trāstulerūt in gre-
cā. ex greca translati sunt nobis i
latinā: Fuerūt em̃ qui vigilarēt in
scripturis. Si ergo effrata speculū
illa domus que inuenta est in cam-
pis saltuum in speculo audita est:
Speculum ymaginem habet. om-
nis pphēcia ymago futurorum Do-
mus ergo dei futura. in ymagine p-
phēcie predicata est: Audiuim⁹ em̃
illam in speculo id est audiuimus in
effrata. inuenim⁹ in cāpis saltuum:
Qui sunt campi saltuum? Campi fil-
uarum Nō em̃ q̃admodum vulgo
dicitur. saltus ille verbi gratia cen-
turias habens tot. saltus p̃prie loc⁹
adhuc incultus & filuester dicitur
Nam & quidam codices in campis
filue habent Qui ergo erāt cāpi sal-
tuū nisi gentes inculte? Qui erāt cā-
pi saltuū nisi vbi adhuc vepres erāt
ydolatrie? Sic tamen quomodo ve-
pres ibi erant ydolatrie. ibi inueni-
mus locum domino tabernaculū
deo iacob: Quod audiuim⁹ in effra-
ta inuenim⁹ in campis saltuū. qd̃ p-
dicatū est in ymagine iudeis. mani-
festatum est in fide gētū: **I**ntra-
uim⁹ in tabernacula ei⁹: Cul⁹. Dñi dī
iacob Qui intrāt vt ihabitēt. ipi sunt

qui intrantur ut inhabitent? In domū tuā ut inhabites intras. domū dei ut inhabiteris. Est enim melior domus. qui cum te ceperit inhabitare. beatū te facit. Nam si tu ab illo nō inhabitaberis. miser eris: In sua potestate esse voluit ille filius qui dixit. da mihi ptem primoniū que me cōtingit. Bene leruabatur apud prēm. ne cū meretricib⁹ dissiparetur. Accepit. facta est i eius potestate. pfect⁹ in regionem longinquā effudit omnia cū meretricibus. passus ē tñ famē. recordat⁹ est patrē. reūsus est ut pane saturaret⁹. Ergo intra ut inhabiteris. et nō quasi tuus sis. sed illi⁹. Intrauim⁹ in tabernacula ei⁹. **A**dozabim⁹ in loco ubi steterūt pedes ei⁹. Cui⁹ pedes? Domini an ipsi⁹ dom⁹ dñi? Dom⁹ ei domi ē ubi dicit q̄ debet adorari. Adozabim⁹ in loco ubi steterūt pedes ei⁹. Preter q̄ domū suā nō exaudivit de⁹ ad vitam etnā. Ille em̄ ad domū dei pertinet. qui est in caritate compagiatus lapidib⁹ viuis: Qui aut caritatez nō habuerit. ruinam facit. et illo ruente dom⁹ stat: Nemo em̄ imiet domū ubi esse q̄si lapis cepit. si ruere voluerit quasi aliquid domui noceat. Sic em̄ supbierat et p̄mus ppl⁹ iudeorū dicens. neq̄ em̄ fraudatur⁹ est de⁹ prēm abrahā cui p̄misit tāta de semine ei⁹. et faciebāt omnia mala tq̄ securi de pollicitatiōe dei. quod nō p̄ illorum meritis qui scelera faciebāt. sed pro meritis abrahe p̄cēt eis. et qualescumq̄ malos filios abrahe congregaēt in domum suam ad vitam eternam: Sed quid iohānes? Generatio inquit viperarum: Quando ad illum venerunt ipsi filij abrahe ut baptizarentur in aqua penitentie. non eis dixit generatio abrahe sed viperarum. Tales em̄ erāt

quales quos imitabātur. nō filij abrahe. sed filij amorrei. chananei. gergesei. iebusei. et oīm q̄ offenderūt deum. ip̄orum filij erant. quia ip̄orum facta sectabātur. Generatio viperarū q̄s ostendit vobis fugere a v̄tura ira: Facite ergo fructū dignū penitētie et ne dixeritis. patrem habem⁹ abrahā. Potēs est em̄ de⁹ de lapidib⁹ istis suscitare filios abrahe. Nescio quos lapides tūc iudei i campis salutiū. vñ iuscitati sunt filij abrahe: Si filij em̄ magis qui fidem imitati sūt. q̄ qui de carne nati sunt: Nemo ergo minetur domui dei. quasi dicatur. subtraho me. et ruet domus: Bonū est em̄ illi. ut coedificetur et habeat caritatem. Nam si ipse ruerit. stabit domus. Itaq̄ fratres in hīs est domus dei. quos predestinauit et presciuit p̄seueraturos. De illis dictus est. ubi steterunt pedes eius. Item qui non p̄seuerant. non stant pedes eorum in eis. Non sunt ergo ipsi ecclesia. non ipsi pertinent ad illō modo tabernaculum tunc domum. Sed ubi steterūt pedes eius: Qm̄ habūdauit iniquitas. refrigescit caritas multorum. In hīs in quibus caritas refrigescit nō stant pedes eius. Sed quid secutus est? Qui aut p̄seuerauerit vsq̄ in finem. hic salu⁹ erit. Ecce in quibus steterūt pedes eius. in eo loco adora. id est de talibus esto in quibus steterunt pedes domini. Si autē de ipsa domo intelligere volueris. ubi steterūt pedes eius domus. pedes tui in xp̄o stent. Tunc autem stabunt pedes. si p̄seueraueris in xp̄o. Quid em̄ dicitur de dyabolo? Ille homicida est ab initio. et in veritate non stetit: Dyaboli ergo pedes non steterunt. Itē de supbis qd dicit? Nō veiat in
vp̄ iij

pes supbie. ⁊ man⁹ pccōz nō mo-
ueāt me: Ibi ceciderūt qui opātur
iniq̃tatem. expulsi sunt nec potuerūt
stare: Ergo dom⁹ dei. cuius pedes
stant Dñi ille gaudēs iohēs qđ ait:
Qui hēt spōsam spōsus ē. amic⁹ autē
spōsi stat ⁊ audit eū Si nō stat. non
audit eū: Et gaudio gaudet p̃p̃t vo-
cem spōsi: Merito stat. q̃a p̃p̃t vo-
cem spōsi gaudet. Nam si p̃p̃t vocē
suā gauderet. caderet: Nam videtis
q̃ q̃re ceciderūt. q̃ ad vocē suā gau-
dent: Amicus at ille spōsi dicebat. H
est qui baptizat Quidā dicunt. nos
baptizam⁹. ad vocē suā stare gauisi
nō potuerūt. ⁊ nō ptinēt ad istā do-
mū de q̃ dicitur. vbi steterūt pedes
eius: **E**xurge dñe in req̃em tuam
Dño dormienti dicit exurge: Nam
nostis q̃s dormiuit. ⁊ q̃s surrexit.
Ipse em̃ quodā loco dicit i psalmo.
dormiui cōturbatus. Bene illi dici^r
exurge in req̃em tuam Nam nō con-
turbaberis. q̃a xp̃s surgēs a mortu-
is iam nō mortur. ⁊ mors ei vltra
nō dñabitur Ip̃sius est vox in alio
psalmo. ego dormiui ⁊ sompnū ce-
pi ⁊ exurrexi qm̃ dñs suscepit me:
Ip̃se dormiuit. ip̃si dicitur. exurge
dñe in req̃em tuam **T**u ⁊ archa sci-
ficatiōis tue. id est exurge. vt exur-
gat ⁊ archa sanctificatiōis tue quaz
sanctificasti Ip̃se caput nost̃z. ar-
cha eius eccl̃a eius. Surrexit prior.
surgat ⁊ eccl̃a Nō at audēt sibi re-
surrectionem corpus p̃mittere. nisi
prior exurgeret caput: Exurge dñe
in requiem tuam tu ⁊ archa sanctifi-
cationis tue: Et corpus xp̃isti qđ
ex maria natum est. intellectum est
a quibusdam archa sanctificatiōis.
vt hoc diceret exurge dom̃e in req̃e
tuam tu ⁊ archa sanctificatiōis tue.
cum corpore exurge. vt palpent qui

nō credebāt Exurge dñe i req̃em tu-
am. tu ⁊ archa sanctificatiōis tue
Sacerdotes tui induatur iustici-
am ⁊ sancti tui letētur. Te exurgēte
a mortuis ⁊ eūte ad p̃rēm. regale il-
lud sacerdotiū induatur fide. q̃a ius-
tus ex fide viuit. ⁊ accepto pignore
sp̃s sancti. letentur mēbra spe re-
surrectiōis que precessit in capite:
Eis em̃ apl̃s dicit. spe gaudētes:
Propter dauid seruū tuum. nō a-
uertas faciem xp̃i tui. Hoc deo p̃i-
dictū est. p̃p̃t dauid seruū tuū nō a-
uertas faciē xp̃i tui: Crucifixus est
dñs in iudea. crucifixus a iudeis. ab
ip̃is turbatus dormiuit Inter quo-
rum seuiētium man⁹ dormiuit. ad
eos iudicādos surrexit. ⁊ dicit quo-
dam loco. exsuscita me ⁊ reddā illis
⁊ reddidit ⁊ redditurus est Nā ip̃ta
postea iudei passi sunt occiso domi-
no norūt ⁊ ip̃i. de ipsa ciuitate vbi
illū occiderūt oēs expulsi sunt: Quid
ergo? Ecā oīs de stirpe dauid pe-
rierūt. ⁊ de tribu iuda: Nō. Nam
crediderūt ide aliq̃ m̃lta milia hoīz
crediderūt inde. ⁊ hoc iam post re-
surrectionem dñi: Seuiērūt vt cru-
cifigerēt. ⁊ postea ceperūt vidē fie-
ri miracula in noīe crucifiri. ⁊ plus
cōtremuerūt tātū posse ei⁹ nomen
qui quāsi inter. man⁹ eoz nichil po-
terat. ⁊ compuncti corde iam credē-
tes diuinitatem occultam fuisse in il-
lo quem ceteris similem homibz
putauerunt. ⁊ cōsiliū petētes ab a-
postolis audierunt. agite penitenci-
am. ⁊ baptizetur vnusquisq̃ vestrū
i noīe dñi nr̃i ih̃u xp̃i: Ergo q̃a ad iu-
dicādos eos a q̃b⁹ crucifir⁹ ē surrex-
it xp̃s. ⁊ auertit faciē suā a iudeis et
cōuertit ad gētes. t̃p̃ rogat^r de⁹ p̃p̃t
reliq̃as israhel. ⁊ dicitur ei. p̃p̃t da-
uid seruū tuū nō avertas faciē xp̃i tui

Si palea dāpnata est. frumēta colli
gūtur. reliq̃e salue fiāt sicut dicit ysa
yas. & plane facte sunt reliq̃e salue:
Unde erāt duodecim apostoli. inde
plus q̃ quingēti frēs. q̃bus se domi
n⁹ demonstravit post resurrectionē.
inde tot milia baptizata. q̃ preciare
rū suarū aī pedes ap̃lōrū poēbant:
Ergo impletū est qd̃ h̃ rogat⁹ est de
us. p̃p̃t dauid seruū tuū nō auertas
faciem xp̃i tui. **I**urauit dñs da
uid in veritate & nō penitebit eum:
Quid est iurauit? Promissum p se
ip̃m firmavit Quid est nō penitebit
eū? Nō mutauit Nō em̃ dolorē pe
nitētie patitur de⁹. aut in aliq̃ fallit.
vt velit corrigere in quo errauit. sed
quō hoiēm cū penitet mutare vult
qd̃ fecit. sic vbi audis q̃a penitet deū
mutationē ip̃am spera. Aliter illam
fecit q̃uis noīe pēitētie appellet. ali
ter tu. Tu em̃ facis q̃a erraueras. il
le at̃ facit q̃a vindicat. aut q̃a liberat.
Mutauit regnū saul cū pēiteret eū
sicut dictū ē. & in eo ip̃o loco vbi sc̃p
tura dicit penituit eū. ibi paulo post
dicitur. nō em̃ sic est vt homo vt pe
niteat eū. **E**ū ergo mutat opa sua p
incōmutabile cōsiliū suū: p̃pter ip̃az
nō cōsiliū sed opis mutationē peni
tere dō. Hoc at̃ sic p̃misit vt nō mu
taret. quō dicitur & illud. iurauit do
min⁹ & nō pēitebit eū tu es sacerdos
in eternū sc̃dm ordinē melchisedech
sic & h̃ q̃a ita p̃missum ē vt nō muta
ret. q̃a necessario futur⁹ erat & per
māsur⁹ dicit: Iurauit dñs dauid i ve
ritate & nō penitebit eū: **E**x fruc
tu vētris tui ponaz sup sedē tuam:
Poterat dicere ex fructu femoris
tui: Quare ex fructu ventris volu
it dicere: Et illud quidem si dicēt ve
rū dicēt: S; significati⁹ dicē volu

it ex fructu vētris. q̃a de semīa nat⁹
est xp̃s. quo vir nō accessit: Quid g̃?
Iurauit dñs dauid veritatē. ex fructū
vētris tui ponā sup sedem tuā. **S**i
custodierint filij tui testamētū meū
& testimoniā mea hec q̃ docebo illos.
& filij eorū sedebūt vsq̃ in eternū sup
p sedem tuam. Si filij tui custodie
rint. & filij eorū sedebūt in eternum.
meritum filius parētes faciūt Quid
si filij ip̃i custodierint. & filij eorū nō
custodierint: Quare ad meritū pa
trū p̃mittitur beatitudo filiorum?
Quid em̃ ait? Si custodierint filij
tui. & filij eorū sedebūt in eternū Nō
ait si custodierint filij tui sedebūt su
p sedē tuā. & si custodierint filij eorū
& ip̃i sedebūt sup sedē tuā. sed ait. si
filij tui custodierint. & filij eorū sedebūt
sup sedē tuā. nisi q̃a filios hic voluit
intelligi fruct⁹ ip̃orū: Si filij tui inq̃t
custodierint legem meā. & mādāta
mea hec que docebo eos seruauerint
filij tui. & filij eorū sedebūt sup sedem
tuam. id est. hic erit fruct⁹ eorū vt se
deāt sup sedē tuā Nō em̃ frēs oēs
qui laboram⁹ in xp̃o. oēs qui cōtre
miscim⁹ ṽba ip̃ius. qui quodcūq̃ co
namur facere volūtatem ip̃ius. et i
gemiscim⁹ petētes vt adiuuet nos
quo impleamus quod iubet. nūq̃d
iam sedem⁹ in illis sedib⁹ beatitudi
nis q̃ nobis p̃mittūtur: Nō. s; mā
data tenētes sp̃amus hoc futurum
ipsa spes t̃q̃ in filiis dicta est. q̃a ho
mīs in hac vita viuētis spes filij s̃t.
fructus filij sunt. p̃pt̃ea & homines
excusantes auariciā suā. dicunt se fi
lij suis seruā qd̃ seruāt. & nolētes
dāe iopi pietat⁹ noīe se excusant. q̃a
filij eorū spes eorū s̃t. Dēs hoiēs em̃
q̃ sc̃d̃z h̃ sc̃l̃m viuūt. sp̃e suā dicūt. fili
os gnāre & reliq̃re Jō noīe filiorū

spem ipsam posuit et ait: Si custodi-
erint filij tui testamētū meū et testi-
monia mea hec quae docebo illos. et fi-
lij eorum sedebūt in eternū super sedē tuā.
id est tales fructus habebūt ut spes eos
nō fallat. ut illuc veniāt quo sperant
se venturos. Nō ergo tunc patres sunt
hōiēs spei future: Cū autē adepti fue-
rint quod sperāt. filij sunt. quia illud quod
adipiscuntur pepererūt et gnauerūt in
opibus bonis. et hīs illis seruator in pos-
terum. quia et ipsa posteritas in filiis
appellari solet. Aut si filios ipsos ho-
mīes accipis. intellige et de ipsis dic-
tū. si custodierint testamētū meum
et testimoniā mea hec quae docebo illos:
ut iste sit sensus. si custodierint filij
tui testamētū meū et testimonia me-
a hec quae docebo eos. et filij eorum. id est
si custodierint. ut hic sibi distinguas. et
deinde inferas. sedebūt in eternū super
sedem tuā. id est et filij tui et filij eorum.
si oēs si custodierint. Quid ergo: Si nō
custodierint perit promissio dei: Non
sed ideo dictū ē et ideo promissum est.
quia predicauit deus. Quid nisi creditu-
ros: Sed ne aliquis quasi minaretur pro-
missis dei. et in potestate sua vellet ponē
quod promittit deus ut impleretur. ideo et iura-
uit dixit. in quo ostendit quia sine dubio
uenturus ē: Quod ergo posuit ibi si custo-
dierint. ne iam gloriaris de promissis et
dimittas te nō custodire. tūc eris fi-
lius dauid si custodieris. si autē nō. non
eris filius dauid: Filius dauid promittit
deus. noli dicere filius sum dauid si dege-
neras Si iudei illud nō dicūt quod de ip-
sa stirpe nati sunt. ymmo dicūt illud
sed delirāt. Aptē enim dñs ait. si filij abra-
hae estis scā abrahae facite. In illos
negauit filios quia scā nō faciebāt. nō
quod nos dicimur filios dauid de cuius
stirpe nō sumus secundum carnē. restat ut

filij nō sumus nisi imitatio fidei. nisi co-
lēdo deū sicut ille coluit: Si ergo tibi p-
stirpē nō speras. per facta nō vis asse-
qui. quod in te cōplebitur. quia sedebis su-
per sedē dauid: Et si nō in te cōplebitur.
putas quia nō cōplebitur: Et quod iue-
nit eā in capis saltuū. et quod steterūt
pedes eius: Qualiscūque ergo fueris. illa
domus stabit. **Q**uā elegit dñs syon
pēlegit eā in habitationē sibi Syon
ipsa ē ecclē. ipsa ē et illa iherusalem. ad cuius
pacem currimus. quā nō in angelis sed in
nobis pēgriatur. quae ex parte meliorē ex-
pectat partē reditura. vñ nobis lre ve-
nerūt quae cotidie recitatur. ipsa ciuitas
ipsa ē syon quā elegit deus: **H**ec req-
ues mea in secula seculorum. **I**bi dei vba sūt
reques mea. ibi requesco: Quātū nos
amat deus frēs. ut quia nos requescimur.
se dicat requescere. Nō enim ipse aliquā tur-
batur ut sic requescat. sed ibi se dicit
requescere. quia nos in illo reqūe habemus.
Hic habitabo quā pēlegit eam. Vi-
dua ei? benedices benedica. et paupes e-
saturabo. pauperibus: Vis autē quae intelligit
se desertam omni auxilio nisi soli dei.
vidua est. Quod enim apostolus describit vi-
duam: Quae autē vere vidua ē et desola-
ta. spauit in dñm. Agebat autē de istis
viduis quae oēs dicimur in ecclē: Dixe-
rat autē. quā in deliciis agit viuēs mor-
tua est. et nō illā numerauit inter vi-
duas. Describēs autē viduas et scās quod
ait: Quae autē vere vidua est et desola-
ta. sperauit in domo. et persistit in p-
cibus et obsecrationibus nocte ac die.
Ibi subiecit: Quae autem in deliciis
agit. viuēs mortua est. Unde ergo
vidua: Quia nō habet auxilium ali-
unde nisi solius dei. Ille quae habent
viros quasi superbiunt de auxilio
virorum. Deserte videntur viduae. et
robustius est auxilium earum. Ergo

tota eccl'a vna vidua est. siue in vi-
ris siue in feminis siue in cōiugatis
siue in maritatis femis siue in ado-
lescentib' siue in senibus siue in vgi-
rib'. ōnis eccl'a vna vidua est deser-
ta in h' scō. si sentit illud. si nouit vi-
duitatē suā. tūc em̄ auxiliū p'sto ē illi
Nōne agnoscit' istā viduā in euāge-
lio frēs mei. cū dicēt dñs optē sem-
per orare et nō deficere. Erat qdam
iudex in ciuitate dixit. qui nec deum
timebat nec homiēs reuerabatur.
et interpellabat eum quedā vidua co-
tidie dicēs. vindica me de aduersari-
o meo. et interpellādo cotidie vidua
fregit illum. Aut em̄ ipse iudex apud
se. qui nec deū timebat nec homiēs
reuerabatur. et si deū nō timeo nec
hoiēs erubescō. vel p'p' tediū quod
michi facit ista vidua vindicabo eā:
Si audiuit iudex malus viduā ne te-
diū patētur. de' nō audit eccl'az quā
hortatur vt de'p'cetur. Item paupe-
res eius saturabo p'ib'. Quid ē fra-
tres. Simus paupes et tūc satura-
bimur Multi p'sumētes de seculo et
supbi xp'istiani sunt. adorāt xpm s'
nō saturātur. saturati em̄ sunt. et ha-
būdāt in supbia sua. De talibus dici-
tur. obprobrium eis qui habūdant
et despectio supbis Isti habūdant
et ideo manducant. sed nō saturātur
Et qd de illis dictū est in psalmo:
Māducauerūt et adorauerūt ōmēs
diuites terre: Adorāt xpm venerāt
xpm. supplicāt xpo. sed nō saturant
sapientia et iusticia ip'si Quare. Q' nō
sunt paupes Paupes at id est hūi-
les corde. q'to plus esuriūt. tātō pl'
māducāt. Tātō aut plus esuriūt. q'
to a seculo inanes sunt: Quis plen'
est: q'qd illi daturus es respuit quia
plen' est: Da michi esuriētē. da m' de

q'b' de m' ē. beati q' esuriūt et sitiūt ius-
ticiā qm̄ ipi saturabūt'. et erūt hii pau-
pes de q'b' mō dicit. et paupes eius
saturabo p'ib'. q's et in ip'o psalmo
ubi dictū ē. māducauerūt et adoraue-
rūt oēs diuites terre. dictū est illic et
de paupib' et p'us eo modo quoz
in isto psalmo edēt paupes et satura-
būt'. et laudabūt dñm q' requirūt eū:
Ubi dictū ē māducauerūt et adoraue-
rūt oēs diuites terre. ibi dictū est e-
dent paupes et saturabūt' Quare qm̄
diuites dicti sunt adorasse. saturati
nō dicti sunt. qm̄ at paupes dicti sūt sa-
turati dicti sunt: Et vñ saturati: Ip's
saturitas frēs q'lis est. Deus ipse est
panis. vt lac fieret descēdit ad terrā
et ait suis. ego sum panis viu' quid
celo descēdi. Nō illic ip's' edēt pau-
pes et satiabūt'. De q' saturabuntur:
Audi qd sequit' Et laudabūt dñm q'
requirūt eum: Estote ergo paupe-
res. estote in membris illius vidue.
non sit auxilium vestrum nisi i vno
deo: Pecunia nichil est. non inde
auxilium habebitis Multi p'p' pe-
cuniam precipitati sunt. multi p'p'
pecuniam perierūt. multi p'p' mul-
tam pecuniam quesiti sunt a rapto-
ribus: Tuti essent si non haberent
quare quererentur: Multi de ami-
cis potentioribus presumpserunt.
cecidērunt illi de quibus presumpse-
runt. et inuoluerunt eos qui de se p'
sumpserunt: Respiciate exempla ge-
neris humani Quid magnus est qd
vobis dicitur: Non solum de hīs
scripturis ea loquimur. legite ea in
orbe terrarum. attendite non presu-
mere de pecunia. de amico homiē.
de honore et iactātia seculi Tolle ista
oia. s' habes illa Age deo grās si cō-
tempnis illa. si at instaris inde. noli

attendere qñ eris preda hoim. iam
dyabolo preda es. Si at de hys re-
bus nō psumpseris. eris in mēbris
illius vidue q̄ ē ecclā. de q̄ dictū est. vi-
duā ei⁹ bñdicēs bñdicā. eris ⁊ paup
de q̄lib⁹ dcm ē. ⁊ paupes ei⁹ satura-
bo panib⁹. Aliqñ at qd nō est pter
mittēdū dicē. inuēis paupem iupbū
⁊ diuitem hūilem. cotidie patim⁹ ta-
les: Audis paupem qñ gemētem sū
diuite. ⁊ qñ potētior pmit diues. tē
illū hūilem vides. aliqñ nec tūc. s; et
tūc supbum: Vnde vides qd eēt. si a-
liqd habēt. Ergo paup dei in animo
est nō in sclo. Procedit aliqñ homo
hñs plenā domū. vberes terras. ml-
ta pōia. multū auri ⁊ argenti. nouit
qā in ipsis nō ē psumēdū. hūiliat se
deo facit inde bene. ita cor ipsi⁹ eri-
gitur ad deū. vt nouerit qā nō soluz
nichil illi psumt diuitie ipse. s; ⁊ im-
pediūt pedes ipsi⁹ nisi ille regat ⁊ il-
le subueniat. ⁊ numerat⁹ inter pau-
pes q̄ saturatur pāibus. iuenis aliu
mendicū inflatū. aut iō nō inflatū.
qā nichil hēt. q̄rētem tñ vnde inflet⁹.
Nō attendit de⁹ facultatem sed cu-
piditatem. ⁊ iudicat eū scdm cupidi-
tatem qua inbiat rebus tpalibus.
nō scdm facultatem quā nō ei conti-
git adipisci: Vnde em̄ de diuitib⁹ di-
cit apls Diuitibus hui⁹ seculi preci-
pe nō supbe sape. neq; sperare in in-
certo diuitiaꝝ. sed in deo viuo. q̄ no-
bis prestat ōnia habūdanter ad fru-
endū: Quid ergo faciūt de diuitijs
suis? Sequitur ⁊ dicit. diuites sint i
opibus bonis. facile tribuāt coicēt
Et vide quia hic pauperes sunt. the-
saurizent inquit sibi fundamētū bo-
num in futurum. vt apprehendant
veram vitam: Cum apprehenderit
tunc erunt diuites. quādo autē non

eam adhuc hñt. nouerint se pauper
Ita fit vt ōms hūiles sancto corde
⁊ in caritate germana constitutos.
Quicq; habuerint in hoc seculo. in
inter paupes suos numeret deus.
quos saturat panibus: **S**acerdo-
tes eius induam salutari ⁊ sancti ei⁹
exultatiōe exultabūt: Jam in fine
psalmi sumus paululū aduertat ca-
ritas vestra Sacerdotes eius indu-
am salutari ⁊ sancti ei⁹ exultatiōe
exultabūt: Quis est salutaris nos-
ter nisi xp̄istus noster: Quid est er-
go. sacerdotes eius induam saluta-
ri: Quotquot in xp̄o baptizati est⁹.
xp̄m induistis Et sancti eius exulta-
tiōe exultabūt: Vñ exultabūt exul-
tatiōe: Quia induiti sunt salutari:
Nō in se em̄ lux facti sunt. sed in do-
miō nam erant ante tenebre. ⁊ ideo
subiecit: **U**bi suscitabo cornu da-
uid. vt de xp̄o presumat⁹. ip̄e erit al-
titudo dauid: Cornu em̄ significat
altitudinem Et qualem altitudinē?
Nō carnalem Ideo ōnia ossa carne
inuoluta sunt: cornu excedit carne
Altitudo spūalis cornu est Que autē
altitudo spūalis nisi de xp̄o psumē.
nō dicē. ego facio ego baptizo. sed h̄
est q̄ baptizat⁹: Vbi est cornu dauid.
Vt noueritis qā ibi est cornu dauid
attēde qd seq̄tur: **P**araui lucernā
xp̄o meo: Que ē lucerna. iā nostis
dñi vba de iohē Ille erat lucerna ar-
dēs ⁊ lucēs Et qd ait iohēs: Hic ē q̄
baptizat Vñ h̄ q̄ exultabūt sci. in h̄ ex-
ultabūt sacerdotes. qā ōne qd ip̄oz
bonū est. nō ē ip̄oz s; illi⁹. ⁊ ille quia
hēt potestātē baptizādi Securus q̄
accedit ad tēplū ei⁹ omnia q̄ accipit
baptismū. quia nō hoīs s; illi⁹ ē in q̄
excitātū est cornu dauid: up ip̄z
at efflorescit sc̄ifica⁹ mea Sup que:

Sup xpm meū Crīsto em̄ meo. cui
dicit. vox est patris q̄ dicit. viduam
eius benedicēs benedicā. & paupes
eius saturabo p̄ib⁹ Sacerdotes
eius induam salutari & sancti eius
exultatiōe exultabūt: Qui dicit ibi
suscitabo cornu dauid de⁹ est. ipe dī
cit paulū lucernam xpo meo. quia et
xps noster est & xps patris. Crīst⁹
noster est cū saluat nos & regit nos
quomodo & dñs noster est. fili⁹ autē
patris. xps at & noster & patris. Nā
sp̄s xps nō eēt. nō dīcētur supi⁹
p̄t dauid seruū tuū ne auertas faci
em xpi tui Sup ipm at florebit scifi
catio mea Sup xpm floret. nō o ho
minū sibi illā assumat q̄a ipse sancti
ficat. alioqn nō erit vey. sup ipm at
florebit sanctificatio mea B̄la sanc
tificatiōis florebit Sanctificatio q̄
xpi in ipo xpīsto. ptās sanctificati
onis dei in xpīsto Florebit enim q̄
dicit. ad glām vult ptinē Qñ em̄ flo
rent arboēs. tūc pulchre sunt. Ergo
sanctificatio in baptismo Dñ floret
& claret. Dñ cessit mūd⁹ huic pulchri
tudini. quia in xpīsto floret: Nam
pone illam in hōis potestate. quō
floret. quando omnis caro fenum.
& omnis claritas carnis vt flos fe
ni?

Expl⁹ ps cētesim⁹ tricesim⁹ pm⁹:
Incipit ps cētesim⁹ tricesim⁹ secū
dus:

Psalms brevis est & valde
notus. sed valde est nomina
tus: Ecce q̄ bonū & q̄ iocūdū ha
bitare frēs in vnū: Ita son⁹ iste dul
cis ē. vt & qui psalteriū nesciūt ipm
vsum cantent Tam dulcis est q̄ dul
cis est caritas: q̄ facit frēs habitare
in vnū: Et hoc quidem frēs nō in
diget interpretatiōe aut expōiti
one. q̄ bonum. & q̄ iocūdū sit habi

tare in vnū: s; ea q̄ sequūt⁹ hñt aliq̄o
qd̄ pulsantib⁹ apiatur. Verūptamē
vt ab isto v̄su descēdat nobis intel
lectus vnūse texture psalmi. h̄ pmū
etiā atq; etiā cōsiderem⁹ vtz de ōni
bus xpīanis dictū sit. q̄ bonū & q̄ io
cūdū sit habitare frēs in vnū. an ali
qui sint certi atq; pfecti qui habitāt
in vnū. nec ad oēs ptineat ista be
nedictio sed ad quosdam. a quibus
tū descendat ad ceteros: Ista em̄ v̄
ba psalterij. iste dulcis sonus. ista su
avis melodia tam in cātico q̄ intel
lectu etiam monasteria peperit. Ad
hūc sonum excitati sunt frēs. q̄ habi
tare in vnū cōcupierūt Iste versus
fuit tuba ipoꝝ. sonuit p̄ orbem ter
raz. & qui diuisi erāt cōgregati sunt
Clamor dei clamor spūs sancti. cla
mor ppheticus nō audiebatur in iu
dea. & auditus est in orbe terrarum
Aduersus istum sonū surdi erāt int̄
quos cantabatur. & aptis auribus
inuenti sunt de quibus dictum est. q̄
bus non est nunciatum de eo vide
bunt. & qui nō audierunt intelligent
Verūptamen dilectissimi si confi
deremus de illo pariete circūcisiōis
prius nata est ista benedictio: Nō
em̄ omnes iudei perierūt Et vnde a
postoli fili⁹ pphāz. fili⁹ excussoꝝ sic
iam sciētib⁹ loqm̄r: Dñ illi quingē
ti qui dñm post resurrectionē vide
rūt. qd̄ cōmemorat apl̄s paul⁹: Dñ
illi cētum viginti. qui simul erant in
vno loco post resurrectionē dñi et
ascensionem in celum. quib⁹ in vno
loco cōstitutis supuenit spūs sanc
tus die penthecostes missus de ce
lo. sic missus sicut pmissus: Dñs
inde erāt. & ipsi primo habitauerūt
in vnū. qui omnia que habebāt v̄
diderūt. rez q̄ suaz precia ad pe
des apostoloꝝ posuerūt sic in acti

bus ap[osto]lo[rum] legitur. & distribuebatur
unicuique sicut cuius opus erat. & n[on] eo
dicebat aliq[ui]d p[ro]p[ri]us sed erāt illis loia
cōmunia Et q[uo]d est in vnu[m]. Et erat ill[is]
inq[ui]t anima vna & cor vnu[m] in deus.
Ergo ip[s]i p[ro]p[ri]us audierūt. ecce q[uo]d bo-
nū & q[uo]d iocundum habitare frēs in
vnu[m] Primi audierūt. sed nō soli au-
dierūt. Nō em̄ vsq[ue] ad illos ista di-
lectio & vnitas fratrū venit. venit ei
& ad p[ost]eros ista caritas exultati-
o & potū deo. Vouētur em̄ aliq[ui]d dō
& dictum est vouete & reddite domi-
no deo vestro. Melius est at nō vo-
uere & reddē. q[uam] vouere & nō reddē.
Sed dēt esse ip[s]i ger anim[us] vt & voue-
at & reddat. ne cū se min[us] ydoneum
putat ad reddēdū. piger sit ad vouē-
dū. Plane nūq[uam] reddet. si de suo se
putauerit redditur[us]. Ex voce huius
psalmi appellati sunt & monachi. ne
quis vobis d[icitu]r isto nomīe insultet ca-
tholicis. q[uia] vos recte hereticis de-
circūcellis d[icitu]r insultare ceperitis. vt
erubescēdo saluētur. illi vobis insul-
tāt de monachis. Primo si cōpādi
sunt vos videre. si verbis nostris o-
pus est. iam laboratis. nō opus est
nisi vt ammoneas vnu[m]q[ue]q[ue] vt attē-
dat. solū attēdat & cōparet. Quid o-
pus est vt verbis nostris cōpētur e-
brii cū sobrijs. precipites cū cōfi-
deratis. furētes cū simplicib[us]. vagā-
tes cū cōgregatis. Sed tamen dice-
re consuerunt. Quid sibi vult nomē
monachorum. Quāto meli[us] dicim[us]
nos. quid sibi vult nomen cercillio-
num. Sed non inquit vocantur cer-
cilliones. forte corrupto sono nōis
eos appellam[us]. Dicturi sunt nobis
integrū nomen ip[s]orum. forte cir-
cumcelliones vocantur non cercil-
liones. Plane si hoc vocantur ex-
ponant quid sint. Nam circumcelli

ones dicti sunt. q[uia] circumcellas va-
gantur. Solent em̄ ire hac illac nus-
q[uam] hītes sedes. & facere que nōstis.
& que illi nōrūt velint nolint. Verūp[ro]p[ter]
tamen karissimi sunt & qui mona-
chi falsi sunt. & nos nouimus tales.
sed nō perit fraternitas pia p[ro]pter e-
os qui p[ro]fiteantur quod nō sunt. Tā-
sunt em̄ monachi falsi. q[uam] & clerici fal-
si & fideles falsi. Omnia ista tria ge-
nera frēs mei que aliq[ui]n vobis com-
mēdaui[us] & vt puto nō semel. hnt
bonos suos. habent malos suos.
De tribus em̄ ip[s]is generibus dicit[ur]
est. Duo in agro. vnus assumetur &
vnus relinquetur. & duo in lecto. v-
nus assumetur & vnus relinquetur.
& due in molendino. vna assumetur
& vna relinquetur. In agro sunt qui
gubernant ecclesiam. vñ dicit ap[osto]l[us].
Diocetes nō in agro erat. Ego plan-
taui. appollo rigauit. sed deus incre-
mentum dedit. In lecto aut[em] eos in-
telligi voluit. qui amauerūt q[ui]etē.
Per lectum em̄ quietem voluit in-
telligi. nō se miscētes turbis nontu-
mūcu generis humani i otio ieruiē-
tes deo. & inde tamen vnus assume-
& vnus relinquetur Sūt ibi p[ro]bi. et
sunt ibi reprobi. Ne expauescatis
quando ibi inueniuntur reprobi. nā
& latent quidam qui non inueniant[ur]
nisi in finem. Due in molendino ex
nomine generis feminini appella-
uit. plebes enim intelligi voluit.
Quare in molendino. Quia in isto
mundo versantur. vbi molendinu[m]
intelligitur. quia sic vertitur mūd[us]
iste quomodo mola. De em̄ quos
conterit. Sic em̄ ibi versantur fide-
les boni. vt vna ex eis consumatur.
altera assumatur. Quasdam em̄ ac-
tiones mūdi faciūt dilectores seculi
fraudatoēs simulatoēs. Alij autem

ficibisunt quō ait apłs. vt q̄ vtūtur
hoc mūdo. tāq̄ nō v̄tes sint: Pre-
terit em̄ figura hui⁹ mūdi. volo vos
sine sollicitudinē esse Audis q̄ assume-
tur de molēdino: Certe em̄ multa
peccata vidētur ad diuites p̄tinere.
Cum em̄ plus agūt ⁊ pl⁹ amistrāt
⁊ plus ad eos p̄det res familiaris
ampla. difficile est vt nō plura peccā
cōtrahāt. Et de illis dcm̄ ē. q̄a facili⁹
est intrare camelū p̄ foramē acus.
q̄ diuitem in regnū celoz Et cū con-
tristati eēnt discipuli p̄ illis de qb⁹
iam despabāt. cōsolatus est eos do-
min⁹ dicēs. q̄ hōib⁹ impossibilia sunt.
deo facilia sunt: Quōāt illud facile
facit deus. audi apłm. si nō negli-
gas qd̄ p̄cepit Precipe inq̄t diuitib⁹
hui⁹ seculi nō supbe sapere Iuuenis
em̄ paup̄em supbientem. diuitē hūi-
lem xp̄istianū bene cōsideratū. q̄a
illa ōnia p̄tereūt ⁊ p̄terfluūt. q̄a nich-
il attulit in hūc mūdom. nichil p̄t de
mūdo auferre. cogitatem q̄admo-
dū diues ille qui ardebat in flamma
apud inferos guttam sibi distillari
de digito desiderauit ei⁹ q̄ micās de
mēsa ei⁹ cōcupierat: Cogitantes is-
ta faciūt qd̄ ait apłs. neq̄ sp̄are in
incerto diuiciay. sed in deo viuo q̄
prestat nobis ōnia habūdāter ad
fruedū Diuites sint inq̄t in opib⁹
bōis. fecile tribuāt. cōicēt thezauri-
zēt Et qd̄ inde illis lucri? Thezauri-
zēt sibi fundamētū bonū in futurū
vt apphēdāt verā vitā Ecce que as-
sumetur de molendino Qualis autē
diues ille erat qui induebatur pur-
pura ⁊ bysso ⁊ epulabatur cotidie
splendide. ⁊ iacentem ad ianuam su-
am paup̄em contempnebat: Reli-
quetur. quia de molendino vna assu-
metur ⁊ vna relinquetur Sic dicit
ezechiēl de tribus personis. in tribus

personis. in quibus non absurde
tria hec genera intelligimus: Cum
miserit dominus gladium in terra.
⁊ si fuerint in medio eorum noe da-
niel ⁊ iob. nō liberabūt filios neq̄
filias. sed ipsi soli salui erūt Jam illi
olim liberati sunt. sed in istis trib⁹
nomib⁹ tria genera quedam signi-
ficauit: Noe significauit rectores
ecclesie. quia ipse archam in diluui-
o gubernauit: Daniel autem vitam
quietam elegit i celibatu seruire dō.
id est vxorem nō querens. erat vir
sanctus in desiderijs celestib⁹ vitā
gerens. temptatus in multis. ⁊ in-
uentus aurum obrisum: Qui quie-
tus erat. qui ⁊ inter leones securus
erat: Ergo in nomine danielis qui
etiam vir desideriorum est appella-
tus. sed utiq̄ castorum atq̄ sancto-
rum. significatur serui dei. de qui-
bus dicitur. ecce q̄ bonum ⁊ q̄ io-
cūdam habitare fr̄es in vnum: In
nomine iob significatur vna illa de
molendino que assumitur. habebat
em̄ vxorem. habebat filios. habe-
bat multas diuicias. ⁊ tam multa
habebat in isto seculo. vt dyabolus
hoc ei obiceret. q̄a nō gratis s̄ p̄p̄t
ea que acceperat colebat deum:
Hoc obiccit adūsari⁹ scō viro. ⁊ in
tēptatiōib⁹ suis pbat⁹ ē q̄ grat⁹ iob
colēt deū. ⁊ nō p̄p̄t illa q̄ acceperat. s̄
p̄p̄t eū q̄ dedeāt Amisiss itaq̄ ōni-
b⁹ rep̄tina afflictioē ⁊ tēptationē a-
missa hereditate amissis hēdib⁹. so-
la cōiuge sibi relicta nō ad cōsolatio-
nem sed ad tēptationē. ait qd̄ nostit
dñs dedit dñs abstulit sic dñs pla-
cuit ita factū ē. sit nomē dñi bñdcm̄
Impletū ē i eo qd̄ cotidie cātam⁹. si
⁊ morib⁹ cōsoēm⁹. bñdicā dñz i ōni
tpe. sp̄ laus e⁹ i ore meo Ergo in ist⁹
trib⁹ nōib⁹ significata sūt tā ḡna hōim.

et illis tribus rursus in euāgelio q̄
memorat Quid q̄ dicūt illi . q̄ nobis
de noie moāchoꝝ insultāt: Fortasse
dicturi sunt. nostri nō vocātur circū
cellioēs . vos illos ita appellatis cō
tumeliose noie . nā nos eos ita non
vocamus Dicāt qđ eos vocēt . ⁊ au
dientis: Agonisticos eos vocant Sa
temur ⁊ nos hoēstō noie . si ⁊ res ꝑ
uēret: Sed interim illud videat sci
tas vestra . q̄ nob dicūt oñdite vbi
scriptū sit nomē moāchoꝝ . oñdant
vbi scriptū sit nomē agonisticōꝝ
Sic eos appellam⁹ inqūt ꝑpter ago
nem. certāt em̄ ⁊ dicit ap̄ls. certamē
bonū certavi. q̄a sunt q̄ certāt aduer
sus dyabolū ⁊ ꝑualēt . milites xp̄i a
gonistici appellātur Utinam q̄ mili
tes xp̄i eēnt ⁊ nō milites dyaboli . a
q̄bus plus timet⁹ deo laudes q̄ fre
mitus leonis . Itē ecia insultare no
bis audēt. q̄a frēs cū vidēt homiēs
deo grās dicūt: Quid est inquit
deo grās: Ita ne indus es vt nesci
as qđ sit deo grās: Qui dicit dō gra
tias. grās agit deo. Vide si nō debet
frater deo grās agere. qñ videt frēz
suū Nō em̄ nō est locus gratulatio
nis quādo se inuicē vidēt q̄ habitāt ī
xp̄o . ⁊ tñ vos deo grās nrm ridetis.
deo laudes vrm plorat hoiēs . Sed
certe redditis rationē de noie. quāē
appellatis agonisticos . ita fiat vt
appellatis. ita fiat. omnino fauem⁹
Prestet dominus vt illi contra dya
bolum certēt . ⁊ non cōtra xp̄istū
cuius psequuntur ecclesiam. tamen
quia certant. dicetis agonisticos . ⁊
inuenistis vnde appelletis. quia dix
it apostolus . bonum certamen cer
taui: Quare ergo ⁊ nos non appel
lemus monachos. cum dicit psalm⁹
ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdum habitare
fratres in vnum: Adonos em̄ vn⁹

dicatur . ⁊ nō vnus quomocumq;
nam ⁊ in turba est vnus . sed vna cū
multis vnus dici potest . monos n̄
potest id est solus . Adonos enim
vnus solus est: Qui ergo sic viuūt
in vnum vt vnum hominem faciāt .
vt sit illis vere quomodo scriptum
est vna anima ⁊ vnum cor . multa
corpora sed nō multe anime. multa
corpa sed nō mltā corda. recte dicit⁹
monos id ē vn⁹ sol⁹: Vnde ille vn⁹
sanabatur in piscina Respōdeāt no
bis ⁊ exponāt. qui insultāt nomina
monachorum. q̄re ille q̄ inuētus est
triginta octo annos habens in ifir
mitate. hoc respōdit dño . cum com
mota fuerit aqua nō habeo qui me
deponat. alius ante me descēdit:
Descenderat vnus . iam alius non
descendebat Vnus solus sanabatur
vnitatem ecclē figurabat: Adrito
insultāt nōi vnitatis. qui se ab vni
te ꝑciderūt. Adrito illis displicet
nomen monachorum . quia illi no
lunt habitare in vnum cum fratri
bus . sed sequentes donatum xp̄is
tum dimiserunt . Itē de vno ⁊ de v
no solo audiuit caritas vestra . iam
iocundetur cum psalmo vt sequen
tia videamus . brevis est . potest a
nobis curri q̄tum dominus sugge
rit: Puto enim ex hīs que dicta sūt
patere posse q̄ sequūtur. q̄uis nec il
la videantur obscura: Ecce q̄ bonū
⁊ q̄ iocūdum habitare fratres in v
nū: Ostendebat qui dicebat Ecce vi
demus ⁊ nos frēs ⁊ bñdicim⁹ deū .
⁊ oramus vt dicam⁹ ⁊ nos. Ecce qui
rei similes sint. dicit psalm⁹ **S**icut
vnguētum in capite qđ descendit in
barbā barbā aarō . qđ descendit in
orā vestimēti e⁹ Aaron qđ erat Sa
cerdos Quis ē sacerdos nisi vnus
sacerdos qui intravit ī sancta scōꝝ:

Quis est sacerdos iste . nisi qui fuit
et victima et sacerdos . nisi ille qui cum
in mundo non inueniret mundum quod of-
ferret seipsum obtulit . In capite ipsi
us vnguentum . quia totus christus cum ecclesia .
Sed a capite venit vnguentum . Caput
nunc christus est . crucifixum et sepultum . re-
suscitatum ascendit in celum . et venit spiritus
sanctus a capite . Quo . Ad barbam .
Barba significat fortes . barba sig-
nificat iuvenes strenuos impigros
alacres . Ideo quando tales describi-
mus . barbatus homo est dicimus . Er-
go illud primum vnguentum descendit in
apostolos . descendit in illos qui primum im-
petus seculi sustinuerunt . Descendit er-
go in illos spiritus sanctus . nam et illi qui primum
in vno habitare ceperunt persecutionem
passi sunt . sed quia descendit vngue-
tum in barbam passi sunt . passi sunt non
victi . Item caput iam passum precesse-
rat . vnde descendit vnguentum . Precedenti
tali exemplo . quis vinceret barbam .
Ex illa barba erat stephanus sanctus . et
hoc est non vinci ut caritas non vince-
tur ab inimicis . Nam vincti sunt sibi
vicisse . qui persecuti sunt sanctos . Illi ce-
debant illi cedebantur . illi occidebant il-
li occidebantur . Quis non putaret il-
los vincere . illos vinci . Sed quia non
victa est caritas . ideo vnguentum des-
cendit in barbam . Attende stephanum
seuiebat in illo caritas . seuiebat in eo
cum audiret . rogauit . pro eis cum la-
pidaret . Quid enim ait cum audiret . Du-
ra ceruice et incircumciso corde et auri-
bus . vos semper resistitis . spiritui sancto
Vide barbam . numquid adulauit .
Numquid timuit . Illi cum audiret
ista que in illos dicebantur . seuie-
bat . Quasi seuiebat enim stephanus
seuiebat ore . corde diligebat . et non
est victa ipsa caritas in eo . Nam illi
abhorrentes a verbo . tamquam tenebre fu-

giētes a lumine . ad lapides currere
ceperunt . stephanum lapidare . Sicut
antea stephani verba lapidabant illos
sic postea lapides eorum stephanum .
Quando debuit plus irasci stephanus
quam lapidabatur . a quam audiebat . Ecce
mitis factus est cum lapidaretur et seuiebat
cum audiret . Quare seuiebat cum audiret .
Quia mutare volebat eos a quibus
audiebatur . Venientibus in se lapidi-
bus non victa est caritas . quia vngue-
tum a capite in barbam descendit . et au-
dierat ab ipso capite . diligite inimi-
cos vestros . et orate pro eis qui vos per-
sequuntur . Audierat ab ipso capite pre-
dicare in cruce et dicere . pater ignosce
illis quia nesciunt quid faciunt . Eo modo
ergo vnguentum a capite descendit in
barbam . quia et ille cum lapidaretur fixo
genu ait . domine ne statuas illis hoc pec-
catum . Ergo illi tanquam barba
erant . Multi enim fortes erant . et
multas persecutiones passi sunt . si
neque a barba descendisset vnguen-
tum . modo monasteria non habe-
remus . Sed quia descendit et in ora-
ram vestimenti . sic enim ait . quod
descendit in oram vestimenti eius .
secuta est ecclesia de veste domini
peperit monasteria . Nam ves-
tis sacerdotalis ecclesiam signifi-
cat . Ipsa est vestis de qua dicit apo-
stolus . ut exhiberet sibi glorio-
sam ecclesiam . non habentem ma-
culam aut rugam . Adundatur ut
non habeat maculam . extenditur ut
non habeat rugam . Vbi eam extendit
fullo . nisi in ligno . Videmus cotidie
a fullonibus tunicas quodammodo cru-
cifigi . crucifiguntur ut rugam non ha-
beant . Quid ergo ora vestimenti
fratres mei . In ora vestimenti quid
accepturi sumus . Ora finis vestimen-
ti est . Quid accepturi sumus in fine vesti

mēti: An q̄a in fine tpm habitūa eāt
eccl'a frēs habitātes in vñū? An in o
ra p̄fconē intelligimus. q̄a i ora ves
timētū p̄ficitur? Et illi p̄fecti q̄ nōt
habitare in vñum. illi p̄fecti qui legē
implent Quō āt impletur lex xp̄is
ti ab eis qui habitāt frēs in vñum?
Audi apl'm. iuicē onera v̄rā portate
z sic implebitis legem xp̄isti: Hec ē
ora vestimēti: Quomodo frēs mei
intelligim⁹ quā oram dicat quo po
tuit descēdere vnguētū? Nō puto
quod oram vestimēti in lateribus
voluit intelligi Sūt em̄ ore in lateri
bus. sed a barba descēdere vnguētū
ad oram potuit q̄ in capite est. vbi a
peritur caput Tales sunt q̄ habitāt
in vñum. vt quomodo p̄ oras istas
intrat caput hōis vt vestiatur se. sic p̄
cōcordiā fraternā xp̄s intrat qui est
caput nostrum vt vestiatur z here
at illi eccl'a Quid aliud dicit? **S**ic
ros hermō qui descēdit sup mōtē
syon. Hoc voluit intelligi frēs mei.
grā dei esse q̄ frēs habitāt in vñum.
nō ex suis viribus nō ex suis meritis
sed ex illi⁹ dono sed ex illius gratia.
sicut ros de celo Non em̄ terra sibi
pluit. aut n̄ q̄cquid genuerit arescit.
nisi pluuia desup descendat? Dicit q̄
dā loco. i ps⁹ pluuiā volūtariam se
gregans deus hereditati tue Quare
dixit volūtariā? Quia non meritis
nostris sed illius volūtate ¶ Quid
enim boni meruim⁹ pccōres Quid
boni meruim⁹ iniqui? Ex adam adā
z sup adam multa pccā nascitur.
Quisquis nascitur adam nascitur
dampnatus de dampnato. z addidit
male viuendo super adam: Quid ei
boni meruit adam? Et tamen mise
ricors amauit z sponsus dilexit nō
pulchram sed vt faceret pulchram:
Ergo grām dei dixit rorem hermō.

Sed hermō q̄o fit nosse debetis:
¶ Mons est quidam longe distūctus
ab iherusalem. id est a syon. Itaq̄
mix est q̄ ficat. sicut ros hermon q̄
descēdit sup mōtē syō. cū mōs her
mō lōge sit distūctus ab iherusalem
nam trās iordanen esse dicit⁹: Ergo
aliquid in interpretationem hermō
q̄ramus: Nōmē em̄ hebreū est z ha
bemus interpretationem ab eis q̄
illam linguam nouerūt Hermō in
terpretari dicitur lumē exaltatum:
¶ Xp̄isto ergo ros. nam nullum lu
men exaltatū est nisi xp̄s Quō exal
tatus est: Primo in cruce. postea i
celo Exaltatus in cruce cū humiliat⁹
tur. sed humiliatio illius nō potuit
nisi alta esse hōmis dispēlatio mi
n⁹ minus q̄ fiebat q̄ significabatur i
iohāne. dei dispēlatio i dñō nostro
ihesu xp̄o crescebat. quod z natali
bus eorum ostenditur Nam ille na
tus est sicut tradit eccl'a octauo ka
lendas iulias cum iam minui dies i
cipiūt. dñs autem natus est octauo
kalendas ianuaras. quādo iam di
es incipiunt crescere Audi ip̄m iohā
nem cōfitementem. illum optet crescē
me autem minui. Et passioēs ip̄oz
hoc indicant: Dominus in cruce ex
altatus est. ille ceto capite diminit⁹
¶ Ergo lumē exaltatū xp̄ist⁹. inde ē
ros hermō. Sed quicūq̄ vultis ha
bitare in vñum. optate rorem istuz.
cōpluimini inde. alioqn nō poterit⁹
tenere q̄o p̄fitemini. nec p̄fiteri nec
audire poteritis nisi ille inuenerit.
nec permanere poteritis nisi eius
sagina non defit vobis: Ipsa enim
sagina descendit super montem sy
on: Nam montes syon magni in
syon: Quid est syon? Ecclesia: Et
q̄ibi sūt mōtes magni: Quos signi
ficāt mōtes hos sūt barba. hos sig

nificat ora vestimenti Barba non in-
telligitur nisi in pfectis. Nō ergo ha-
bitant in vñ: nisi in quibz pfecta fue-
rit caritas xpiana. Nam in quibz nō
est pfecta caritas xpi & cū in vñ sint
odiosi sunt molesti sunt turbulēti sē:
anxietate sua turbant ceteros. & que-
runt quid de illis dicant quō in iunc-
tura inquietum iumentū nō solū nō
trahit: sed & frangit calcibus qd iūc-
tum est. Si at̄ habet rorem hermon
qui dñdit super mōtem syon: quiet⁹
est placatus humilis tolerās p mur-
mure p̄cem fundit. Nam murmura-
tores omnes magnifice descripti sūt
quodaz loco scripturarū. Recordia
fatuī sicut rota carri. Quid ē p̄cordia
fatuī sicut rota carri: Senū portat &
murmurat. Nō em̄ p̄ rota carri qui
escere a murmure. Sic sunt mlti fra-
tres: non habitant in vñ nisi corpe.
Sed qui sunt qui habitant in vñ?
Et erat illis aīa vna & cor vñ in de-
um & nemo dicebat aliquid suū eē
sed erant illis omnia cōia. Designati
sunt descripti sunt q̄ ptineant ad bar-
bam: qui ptineant ad oram vestimē-
ti. qui numerētur inter mōtes syon
& si sunt ibi alij murmuratores. me-
minerint dicti dñi vnus assumetur &
vnus relinquetur. **Q**m̄ ibi manda-
uit dñs bñdictionem. Vbi mandauit:
In fratribus qui habitant in vñ
ibi p̄cepit bñdictionē ibi bñdicūt do-
minum qui habitant cōcorditer. Nā
in discordia nō bñdicis dñm: sine cā-
dicis qz lingua tua sonat bñdictionē
domini si corde non dices. Ore bñdi-
cis & corde maledicis. Ore suo bñdi-
cebāt & corde suo maledicebant. Nū
quid vba nostra sunt: Significasti sē
quidam. Bñdicis dñm cum oras & se-
queris in p̄ce tua & maledicis inimi-
co tuo. Ip̄oc est qd audisti ab ip̄o do-

mino. diligite inimicos v̄os. Si at̄
facias & diligas inimicū tuū & oras
p̄ eo ibi mandauit dñs bñdictionem
suam. **V**bi habebis vitam in sc̄m
id est in eternum. Multi em̄ aman-
tes vitā istā maledicunt inimic⁹ suis.
Pro quare nisi p̄ ista vita. nisi p̄ cō-
modis secularibus: Vbi te angustia-
uit inimic⁹ tuus vt cogaris maledi-
cere: In terra angustiat⁹ es: migra
habita in celo. Quō inquires habitō ī
celo hō carne indutus carne debet⁹:
Corde p̄cede vt p̄sequar⁹ corpe. Nō
li sūd⁹ audire sursum habe cor & ne-
mo te angustiauit in celo. Et iō bñ se-
quitur & ali⁹ psalmus.
Explicet ps̄ centesim⁹ tricesim⁹ sc̄d̄s
Incipit cxxxiij⁹

Ecce sic bñdicite dñz. oēs serui
dñi: qui statis ī domo dñi. ī
atrijs dom⁹ dei nr̄i. Quare
addidit in atrijs: Atria ampliora spa-
cia domus intelligūtur. Qui stat in a-
trijs nō angustatur nō premitur. q̄-
modo delectatur: In latitudine ma-
ne & potes diligere inimicū tuū quia
nō ea diligis vbi ab inimico angustia-
as paciāris. Quō intelligeres stare ī
atrijs: Sta ī caritate & stas in atrijs.
In caritate latitudo est: in odio an-
gustia. Audi apostolum: ira & indig-
natio tribulatio & angustia in ōnem
aiām hōis opantis malum. De latitu-
dine aut caritatis quid dicit: Qm̄ ca-
ritas dī diffusa est in cordibz nostris
p̄ spiritū sanctū qui datus est nobis.
Vbi audis diffusionem intellige la-
titudinem. vbi audis latitudinem in-
tellige atria dñi: & habebis verā bene-
dictionē dñi qm̄ non maledicis inimi-
cis. Alloquitur em̄ spūs eos qui paci-
untur tribulationē vt glorientur in
tribulationibz & dicit eis. Ecce nūc be-
nedicite dñm omnes serui dñi. Quid

est ecce nunc. In hoc tpe. Nam post
transactas tribulationes manifestū
est qz bñdictione dñi vacabim⁹ ⁊ dic
tum est beati qui habitant in domo
tua in sc̃la sc̃lorum laudabūt te Qui
tūc bñdicturi sunt sine defectu. hic in
cipiunt bñdicere dñm hic in tribula
tionibz in temptatiōibz in molestis
inter aduersitates seculi inter insidi
as inimici inter fraudes ⁊ impet⁹ dy
aboli: hoc est ecce nūc bñdicite dñm
omnes serui dñi qui statis in domo
dñi Quid est qui statis: Qui pleue
ratis: qz dictum est de quodā qui ar
changelus fuit ⁊ in veritate nō stetit
⁊ dictum ē de amico spoñi. amicus
autē sp̃ōi stat ⁊ audit eum: ⁊ gaudio
gaudet ppter vocem spoñi Ergo q
statis in domo dñi in atrijs dom⁹ dñi
nostri. **I**n noctibz extollite man⁹
vr̃as in sc̃a ⁊ bñdicite dñm Facile est
bñdicere in diebz Quid est in diebus:
In rebus prosperis. Nox em̃ tristis
res est: dies res est leta Qñ tibi be
ne est bñdicis dñm: qñ filium deside
ras ⁊ nascitur bñdiciis dñm. liberata
ē vxor tua a piculo ptus bñdiciis do
minum: egrotabat fili⁹ liberatur bñ
diciis dñm Egrotabat fili⁹ forte que
fisti mathematicum sortilegū: forte
nō de lingua sed de moribz tuis exiit
maledictio in dño. erunt de moribus
⁊ de vita tua. Noli gloriari qz lingua
bñdiciis: si vita malediciis Quō inq̃t
vita maledico: Quia attenditur vita
tua et dicitur ecce xp̃ianus ecce q̃les
sunt xp̃iani Blasphematur ppter te
xp̃us Ecce cū vita tua maledicat. qd
pdest qd lingua tua bñdixit: Bñdici
te ergo dñm Quando: In noctibus
Qñ bñdixit iob. qm̃ tristis nox erat
Abata sunt omnia q̃ possidebantur.
abatis filijs quibus seruabantur q̃
tristis nox: Sed videamus si non in

nocte bñdicit Dñs dedit dñs abstu
lit sicut dño placuit ita factum est sit
nomē dñi bñdictum Qñ nox atrox
Percussus vulnē a capite vsqz ad pe
des: putrefactus hñscebat in se Tūc
enim eua ausa est eum tēptare: dic a
liquid in deū tuū ⁊ morere Audi bñ
dicentem in noctibz Locuta es inq̃t
quasi vna ex inh̃pientibz mulieribus
Si bona suscepim⁹ de manu domi
ni mala q̃re nō toleram⁹: Ecce qd est
in noctibz extollite man⁹ vr̃as in sc̃a
⁊ bñdicite dñm Quid dixit iob: Lo
cuta es tanq̃m vna ex inh̃pientibus
mulieribz Adam putris reppulit enā
tanq̃m dicens sufficit quod ppter te
mortalis effect⁹ sum Valueris in pa
radiso sed vinceris in stercore: maga
na gracia dei Sed vñ hoc. nisi quod
ros hermon cōpluerat illā anīā ⁊ de
derat dñs suauitatem. vt terra nos
tra daret fructum suū: In noctibus
extollite man⁹ vr̃as in sancta ⁊ bñdi
cite dñm. **B**ñdicat te dñs ex syon.
qui fecit celum et terrā Plures hor
tatur vt bñdicant ⁊ ip̃e vnum benedi
cit qz ex pluribz vnū fecit: qz bonum
et iocūdum ē habitare fr̃es in vnum
Pluralis numer⁹ fr̃es: sed singular⁹
habitātes in vnū. **I**ō bñdicat te dñs
ex syon qui fecit celus ⁊ terrā Nemo
dicat vestrū ad me non puenit. Puta
qs est quē dixit bñdicat te dñs ex sy
on: Vnum bñdixit: esto in vno ⁊ per
uenit ad te bñdictio

ExPLICIT psalmus cxxxiiij. Incipit
cxxxiiij.

Quid de nobis dulce esse debet
⁊ dulce nobis esse gauden
dum est quo nos psalmus

iste cohortatur Dicit em̃

Psalmus

Audate nomen domini cau
samqz ipam quare iustum sit vt lau

demus nomen dñi cōtinuo subiecit.
Laudate serui dñi Quid iustius
quid dignius quid gratius: Etenim si
non laudauerint serui dñi: supbi in
gratirreligiosi erūt Et quid faciunt
nō laudando dñm. nisi vt seuerū sen-
tiant dñm: Neq; em̃ ingratus si do-
minū suū laudare noluerit. iō effi-
cit vt seruus nō sit: Laudes non lau-
des: seru⁹ es Sed si laudes ꝓficiab
si nō laudas offendis Bona ē exhor-
tatio ⁊ vtil Dñ magis satagere debe-
mus quēadmodū laudandus sit de⁹
q̃ dubitare laudandū Laudate ergo
nomen dñi Hortatur nos ꝓs horta-
tur nos ꝓpheta hortat⁹ nos spūs dī
hortatur postremo nos ipse dñs vt
laudem⁹ dñm Non em̃ laudibz nos-
tris ille crescit sed nos De⁹ nec meli-
or fit si laudaueris. nec deterior si vi-
tupaueris. sed tu laudādo bonū me-
lior eris. vitupando deterior: bonus
āt ille manet vt est Si em̃ seruos su-
os ipos bñ de se meritos. predica-
tores vbi sui. recōres ecclē sue. venera-
tores nōis sui obtempatores mādā-
ti sui iō docet vt in ꝓscientia sua habe-
ant dulcedinē bone vite sue. ne corrū-
pantur laudibz ne frangantur vitu-
perationibz hōim. quātōmagis ipse
incōmutabilis sup̃ omnia qui h̃ do-
cet si vtiq; maior fit si laudauer⁹ nec
minor si vituperaueris: Sed qm̃ no-
bis expedit laudari dñm: misericor-
diter iubet vt laudem⁹ eū non arro-
gāter Audiam⁹ ergo quid dicit Lau-
date nomen dñi: laudate serui dñm
Nō aliquid incōgruum facitis lau-
dando serui dñm Et si semp̃ tātūmo-
do serui eētis. deberetis laudare dñz
quātōmagis debetis laudare domi-
num serui. vt esse mereamini et fili⁹:
Sed qm̃ scriptū ē in alio psalmo rec-
tos decet laudatio. ⁊ item alibi scrip-

tum ē. non ē speciosa laus in ore pec-
catoris. itemq; alibi dicitur. sacrifici-
um laudis glorificauit me. et ibi nia
est in quo oñdam illi salutare meum
⁊ ꝓsequenter. ꝓccōri aut̃ dixit de⁹ vt
quid tu enarras iusticias meas ⁊ as-
sumis testamentū meū ꝓ os tuū. tu
aut̃ odisti disciplinam ⁊ ꝓiecasti ser-
mones meos post te. ne forte quis-
q̃m qm̃ dictum ē laudate serui dñm.
eciā si in domo ista magna fuerit ma-
lus seruus ꝓt ibi ꝓdesse in laude dñi.
cōtinuo quales sint qui laudare de-
beant dñm s̃biecit ⁊ docet **Q**ui sta-
tis in domo dñi in atrijs domus dei
nostri: qui statis non qui ruitis Illi
aut̃ stare dicuntur qui in mādāt ei⁹
ꝓseuerant: qui in fide nō ficta et spe
firma ⁊ caritate sincera seruiūt dō et
honorant eccām ei⁹: ⁊ nō dant offē-
sionem male viuendi eis q̃ veniē vo-
lunt ⁊ in via lapides offensionis iue-
niuntur Ergo qui statis in domo do-
mini laudate nomē dñi **B**ati est ote-
ne foris erretis Quia ergo statis pa-
rum ne est vobis vbi laudand⁹ ē qui
vos erexit iacentes et fecit in domo
sua stare ⁊ ipm̃ agnoscere ipm̃q; lau-
dare Paruum ne h̃ bñficiū ē quod
stam⁹ in domo dñi: **H**ic interim in
hac pegrinatione in hac domo qd̃ e-
ciam pegrinationis tabernaculū di-
citur qz h̃ stam⁹ nūquid parūz grati-
eē debemus: **N**ōne cogitandū ē. qz
h̃ stamus: **N**ōne cogitandū est quid
facti fuerim⁹: **N**ōne cogitandū est
vbi iacebam⁹ ⁊ q̃ collecti sum⁹: **N**ō-
ne cogitandū ē qz omnes impij dñz
nō q̃rebant ⁊ ip̃e illos nō q̃rentes q̃fi-
uit ip̃e inuentos excitauit ip̃e excita-
tos vocauit. ip̃e vocatos introduxit
⁊ i domo sua stare fecit: **H**ec q̃sq; co-
gitat: ⁊ ingratiss omnino despicit se
ꝓ amore dñi sui a quo sibi tanta pres-
uu ij

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

tita sunt. Et quoniam non habet quod pro tantis
beneficiis deo retribuatur quid ei restat
mihi gratias agere non rependere. Ad ip-
sam gratiarum actionem pertinet: et cali-
cem dominum accipere et nomen eius inuo-
care. Nam quod retribuatur domino seruus pro
omnibus quod retribuit illi. Ergo quod statim in
domo domini in atrijs domus dei nostri
Laudate dominum. Quid dicitur sum-
mare laudetis. Quoniam benignus dominus
Breviter vno verbo explicata est laus
domini dei nostri bonus dominus: sed bonus non
ut sunt bona quod fecit. Nam fecit deus om-
nia bona valde non tantum bona sed et val-
de: celum et terram et omnia quod in eis sunt
fecit bona. et valde bona fecit. Si hoc om-
nia bona fecit. qualis est ille qui fecit.
Et tamen cum bona fecerit multo magis fit me-
lior qui fecit quam ista quod fecit. non inue-
nies melius quod de illo dicas nisi quod bo-
nus est dominus: si tamen intelligas proprie bo-
num a quo sunt cetera bona. Quia enim
bona ipse fecit: ipse est bonus quem nemo
fecit. Ille bono suo bonus est: non alium
de participato bono. Ille a seipso bono
bonus est non adherendo alteri bono.
Michi autem adherere deo bonum est qui
non eguit a quo fieret bonus: sed egue-
runt illo cetera ut fierent bona. Vult
audire quam singulariter ille sit bonus.
Dominus interrogatus dixit: nemo bonus
nisi unus deus. Hanc singularitatem
bonitatis eius et pretere breuiter nolo
et commendare congrue non sufficio. De
tuo ne si hinc cito transiero: ego in-
gratus inueniar. Itaque metuo ne hoc cum
explicandum suscepimus: sub tanta laudis
domini sarcina defatiger. Sic tamen fratres
accipite me et laudantem et non suffici-
entem: ut etiam si non impletur illius
laudis explicatio acceptetur lauda-
toris devotio. Approbet me ipse vo-
luisse: ignoscat non impleuisse. Ineffa-
bili dulcedine teneor cum audio bonum

dominus: consideratisque omnibus et collustra-
tis que forinsecus video quoniam ab ipso
sunt omnia etiam cum michi hoc placet. ad
illum redeo a quo sunt ut intelligam quoniam
bonus est dominus. Incursum cum ad illum quoniam
tum possum ingressus fuero interio-
rem tamen et superiorem inuenio: quod sic bo-
nus est dominus ut istis non indigeat quo
sit bonus. Denique ista non laudo sine
illo: illum autem sine istis perfectum non in-
dignum incommutabilem. nullius bonum
querentem quo augeatur. nullius malum
timentem quo minuat inuenio. Et quod
dicam amplius. Inuenio in creatu-
ra celum bonum solem bonum lunam bonam
stellas bonas terram bonam quod gignun-
tur in terra et radicibus mixta sunt bona
quod ambulant et moventur bona quod vo-
litant in aere et natant in aquis bona:
dico et hominem bonum homo enim bonus de
bono thesauro cordis sui profert bo-
num dico et angelum bonum quod non est
lapsus supbia et dyabolus factus sed in-
heret obediendo ei a quo factus est:
omnia ista dico bona. sed tamen cum suis
nominibus celum bonum angelum bonum ho-
minem bonum: ad dominum autem cum me re-
fero puto melius nichil dicere quam bonum.
Ipse quippe dominus ihesus christus dixit homo
bonus et ipse item dixit nemo bonus
nisi solus deus. non ne stimulauit nos ad
inquirendum et ad distinguendum quid
sit bonum et alio bono bonum et bonum
seipso bonum. Quoniam ergo bonum est a quo
sunt omnia bona. Omnino nullum in-
uenias bonum quod non ab illo sit bonum.
Bonum bona faciens sicuti est proprie
sic et bonum est proprie. Neque enim ea quod
fecit non sunt: aut iniuria illi sit cum di-
cimus non esse quod fecit. Quare enim fecit
si non sunt quod fecit. Aut quod fecit. si non
est quod fecit. Cum ergo sint et illa que fe-
cit venit tamen ad illum per rationem et tan-
quam solus sit dixit ego sum quod sum et di-

ces filijs isrl' qui est misit me ad vos
Non dicit dñs de' ille òipotens mi-
sericors iust' : q' si diceret utiq' v' di-
ceret Sublatia de medio omnibz q'-
bus appellari posset & dici de'. ipz eē
se vocari rñdit : & tanq' h' e ei esse no-
men hoc dices inqt q' e misit me Ita
em ille est vt in ei' p'patione ea q' fac-
ta sunt nō sint illi cōpanda qm ab il-
lo sunt illi aut non p'pata sunt qm ab
illo sunt illi em p'pata non sunt quia
perū esse incōmutabile ē qd ille solus
est Est em est : sicut bonū bonum est
Cogitate et videte qm quicqd aliud
laudatis iō laudatis q' bonum ē In
sanit q' laudat : qd nō ē bonū Si lau-
des iniquum eo ipso qd iniqu' ē nō-
ne & tu iniquus eris : Si laudes furē
eo ipso qd fur est nonne & tu p'iceps
eris : Si laudas iustū in eo ipso qd ius-
tus est nōne & tu habes in p'tem lau-
dando : Nō em laudares iustū nisi a-
mares : non amares si nichil in habe-
res Si ergo quicqd aliud laudamus
iō laudam' q' bonū ē : nulla tibi ma-
ior causa et melior & firmior dari po-
tuit quare laudas deū nisi q' bon' ē.
Ergo laudate dñm qm bon' ē Qm
diu dicam' ei' bonitatem : Quis cor
de cōcipiat vt p'plectatur q' bon' sit
dñs : Sed ad nos redeam' & in vob
illū agnoscam' et in opibz artificem
laudem' q' ipm cōtēplari ydonei nō
sumus Et si cōtēplari ydonei ali-
qñ erim' cū fuerit mūdātū cor nrm
fide . vt postremo gaudeat veritate
nūc qm ipse a nobis videri nō p't. opa
eius videam' ne fine ei' laude rema-
neam' Ergo dixi laudate dñm quo-
niam bon' ē **P**sallite nomini eius
qm suavis ē Forte eēt bon' & suavis
nō eēt : si tibi non daret posse gustare
Zalem aut se p'buit hōibus vt etiam
panē de celo miserit et filiū suū equa-

lem qui hoc est qd ipse dederit hōiem
faciendū . & p hōibus occidendū : vt
per hoc qd tu es . gustes quod nō es
dulcissimum em ad te erat gustare sua-
uitatem dei q' remota erat illa et ni-
mis alta : tu autēz nimis abiect' & in
ymo iacens In magna ista sepatioē
missus est mediator Nō poteras ad
deū hō . de' factus est hō . vt qm hō-
mo potes ad hōiem qui non posses
ad deū . p hōiem venires ad deum &
factus est mediator dei & hominum
hō xpūs ihūs Sed si hō solū eēt : hoc
sequendo qd es nūqm puenires De-
us scūs ē hō : vt hōiem sequendo qd
potes ad deū puenias qd non pote-
ras Ipe ē mediator in fact' est sua-
vis Quid suavi' pane āgeloz : Quo-
modo nō est suavis dñs qm panē an-
gelorum māducauit hō : Nō em aliū
de viuit hō et aliunde viuit angel' ip-
sa est veritas ipa est sapientia ipa ē
vtus dei Sed quō ea p'fruantur an-
geli tu nō potes Illi em quō p'frun-
tur : Sicuti est . in pncipio erat vbum
& vbum erat apud deū & de' erat v-
bum p qd facta sunt omnia Tu at q'-
modo ptingis : Quia vbum caro fac-
tum ē & habitauit in nob Et at panē
angeloz māducaret hō : creator āge-
lorū fact' ē hō Psallite ergo nomi-
ni ei' qm suavis ē Si gustatis psalli-
te . si gustatis qm suavis ē dñs psalli-
te : si bñ sapit quod gustatis laudate
Quis tā ingrat' ē vel coquēti vl' pas-
centi vt cū fuerit pulmēto aliquo de-
lectatus non reddat grām laudando
qd gustat : Si de hys nō tacem' de il-
lo q' dedit oīa tacebim' Psallite no-
mini ei' qm suavis ē : & audite tā opa
ei' Tendebatis em vos fortassis vi-
dere bonū omniū bonoz bonū a q' scē
ōnia bona bonū fine quo nichil ē bo-
num & bonū qd fine ceteris bonū est
uu iij.

tendebatis vos vt videretis ⁊ forte
in extendenda acie mentis vestre de
ficietis. Hoc enim ex me conscio fic
patior. Sed ⁊ si est aliq̃s sicut fieri p̃t
⁊ valde p̃t acie mentis fortior me et
cōtuitum cordis sui diu figit i eo qđ
est: laudet ille vt potest. et quō nos n̄
possum⁹ laudet. gr̃as tñ illi q̃ in hoc
psalmo tpauit laudē suā vt ⁊ firmo
rum eēt ⁊ infirmoꝝ. Nā et in illa mis
sione serui sui moỹs cui⁹ diceret ego
sum qui sum. ⁊ dices filijs isrl̃ qui est
misit me ad vos qđ ip̃m pprie eē mē
ti humane difficile erat cape. ⁊ mitte
batur hō ad hōiēs q̃uis nō ab homi
ne: cōtinuo de⁹ tēpauit laudē suā et
hoc de se dixit qđ capi dulciter posset
nō in eo voluit remanere qđ lauda
batur quo non posset laudatoꝝ attin
gere. vade inquit dic filijs isrl̃ de⁹ ab
raham de⁹ ysaac de⁹ iacob misit me
ad vos: hoc m̄ nomē est in eternum.
Certe dñe nomē illd̃ habes qđ tu dix
isti ego sum qui est misit me ad vos:
vñ mō nomen mutasti vt diceret de
us abraham ⁊ de⁹ ysaac ⁊ de⁹ iacob.
Nonne tibi videtur ratio ei⁹ rñdere
⁊ dicere qđ dixi ego sum q̃ sum veruz
est sed nō capis. Qđ āt dixi ego sum
deus abraham ⁊ de⁹ ysaac ⁊ deus ia
cob ⁊ verum est ⁊ capis. Qđ em̄ ego
sum q̃ sum ad me ptinet. qđ aut̃ deus
abraham ⁊ de⁹ ysaac et de⁹ iacob ad
te ptinet. ⁊ si deficiis in eo qđ m̄ sum:
cape qđ tibi sum. Et ne forte quisq̃m
putaret illud qđ dixit deus ego sum
qui sum et q̃ est misit me ad vos hoc
solum eternū ei⁹ nomē eē. qđ aut̃ dix
it de⁹ ego sum de⁹ abraham et deus
ysaac ⁊ deus iacob tpale nomen esse
nō curauit de⁹ cū dixisset ego sum q̃
sum ⁊ qui est misit me ad vos. dice
re qđ hoc ei nomē sit in eternū qđ ⁊ si
hoc non diceret intelligeretur. ē em̄

vere est ⁊ eo ip̃o qđ vere ē fine initio
⁊ fine termino est qđ vō ppter hōiēs
ē ego sum de⁹ abraham et de⁹ ysaac
⁊ deus iacob ne ibi suboneretur hu
mana sollicitudo qđ hoc tpale est nō
sempiternū. securos nos fecit qđ de
temporibz ad eternā vitam nos per
ducit. Hoc m̄ inquit nomē est in eter
num nō qđ etern⁹ abraham ⁊ etern⁹
ysaac ⁊ etern⁹ iacob: sed qđ de⁹ illos
facit eternos postea fine fine. Ipsi ha
erunt quippe initium: sed finē nō habe
bunt. In abraham ⁊ ysaac ⁊ iacob to
tam eccām ei⁹ cogitate. oē semē isrl̃
cogitate: omne āt semen isrl̃ nō solū
qđ est ex carne sed etiā qđ est ex fide.
Apl̃us em̄ gentibz loq̃batur quibus
dicebat. si ergo vos xpi ergo semen
abrahe estis scđm p̃missionem here
des: bñdicimur ergo omnes in deo
abraham ⁊ ysaac ⁊ iacob. Arborē qui
dem bñdixit quādam. eamq̃ oliuam
creauit sicut dixit apl̃s ip̃os patriar
chas scōs. vñ effloruit populus dei:
sed hec arbor oliue putata ē non am
putata. ⁊ in superbi rami facti sūt ipse
est blasphem⁹ ⁊ impi⁹ ppl̃s iudeoꝝ
māserunt tñ rami boni ⁊ vtilis nam
in apostoli. ⁊ cū ibi rami vtilis relic
ti eēnt per dei miām insert⁹ ē ⁊ oleas
ter gētium. cui dicit apl̃s tu āt cū eēs
oleaster insert⁹ es in illis et p̃iceps
pinguedinis oleae factus es: noli glo
riari adūsus ramos. qđ si gloriaris:
nō tu radicē portas sed radicē te. Hec
vna arbor ē p̃tinens ad abrahā ⁊ ysa
ac ⁊ iacob: ⁊ qđ plus ē magis ad ab
raham ⁊ ysaac ⁊ iacob oleaster inser
tus q̃ rami cōfracti. Illi em̄ per frag
mentū iā non ibi sunt: oleaster nō ibi
erat ⁊ ibi est. Illi per supbiam frangi
meruerūt: iste p̃ humilitatem inseri
meruit. Illi amiserunt radicē: iste te
nuit eam. Cum ergo audistis isrl̃ de

isrl' ptinentes ad deum: in nolite vos
facere alienos Oleaster quidē fuit
sed oliua estis. pticeps pinguedinis
oliue Nam vultis nosse in abraham
et ysaac et iacob quomō sic sit insertus
oleaster. ut putetis vos ad hanc ar-
bozem nō ptinere. qz nō ptinet car-
naliter ad semen abraham: Dñs quā
do miratus ē fidē centurionis illi⁹ q
non erat de ppl'o isrl' sed erat de po-
pulo gentiū: propterea inquit dico
vobis qz multi ab oriente et occidēte
venient Ecce iam oleaster in manu i-
fertoris: multi ab oriente et occiden-
te venient Videmus quid ferat inse-
rendum: vbi inferat videam⁹ Et re-
cūbent inquit cū abraham ysaac et ia-
cob in regno celoꝝ Videmus et quid
inseruit et vbi inseruit De ramis sup-
bis naturalibz quid dicis: Filij autē
regni ibūt in tenebras exteriores: ibi
erit fletus et stridor dentiū Res pre-
nunciata res impleta Ergo psallite
dño qm̄ suavis est: et attendite q cir-
ca nos fecit **Q**m̄ iacob elegit sibi do-
minus isrl' in possessionem sibi Lau-
date psallite qm̄ fecit ista Talia dico
q capere valeatis Ceteras gētes sub
angelis posuit: iacob elegit sibi dñs
isrl' in possessionem sibi Gentē suā fe-
cit agrum quē coleret quē ipē semina-
ret **Q**uāvis ipē oēs gentes cōdiderit
ceteras angelis pmisit sibi istā possi-
dendā seruādamqz deputavit **H**unc
populū hūc iacob merito illi⁹ an gra-
cia sua: De nōdum nat⁹ ait qz maior
seruiet minori Apl's dixit qd meritū
habere nōdum nati potuerūt: an qm̄
quisq̄m egisset aliquid boni aut mali
Nō ergo se extollat iacob: nō glorie-
tur nō suis meritis tribuat **N**ñ ē pre-
cognitus an predestinat⁹ an electus
nō suis meritis elect⁹ sed grā dei in-
uentus et viuificat⁹ Sic et oēs gētes

Nam ut inseret⁹ qd meruit oleaster
amaritudinē bacarū. sterilitate filuef-
tri: Lignū quippe erat filue non agri
dñci: et tñ ille per miām suā et oleas-
trum inseruit in oliuā Sed adhuc nō
erat insertus oleaster: qñ dñs elegit
sibi iacob isrl' in possessionem sibi Et
quid ppha: **Q**m̄ ego cognoui qd
magn⁹ est dñs **N**ōte volante ad su-
perna erecta a carne trāscendentem
creaturā pgnouit qz magn⁹ est dñs
Nō oēs possunt videndo pgnosce-
re. laudant qd fecit: suavis ē Jacob
elegit sibi dñs: isrl' in possessionē sibi
Et hic illum laudas: nā et ego cogno-
ui qz magnus ē dñs **P**ropheta loq-
batur qui intrauit in scūarium q au-
diuit forte ineffabilia vba q non licet
hōi loqui: qui dixit qd posset ab ho-
minibz dici et tenuit apud se quod nō
posset dici Ergo et audiat ad quod
possum⁹: et credatur ad qd non pos-
sumus **A**d qd possum⁹ audiat qm̄
iacob elegit sibi dñs isrl' in possessio-
nem sibi ad qd nō possum⁹ credatur
qz ipē cognouit qd magn⁹ ē dñs **S**i
illi dicerem⁹ rogam⁹ te explica mag-
nitudinem illi⁹: nonne forte rñderet
nobis. nō est valde magn⁹ quē vide-
o si a me poterit explicari: **R**edeat g
ad opa ei⁹ et dicat nobis **H**abeat ipē
in psciā magnitudinem dñi quā vidit
quā nobis credendā cōmēdauit quo
nrōs oculos perducere nō potuit et e-
numeret quedam q hic dñs fecit ut et
nobis qui magnitudinē illi⁹ sicut ille
videre nō possum⁹ dulcescat ex ope-
ribus suis q cape non possumus **E**r-
go inqt cognoui qd magn⁹ est dñs
Et de⁹ nñ sup oēs deos **Q**uos de-
os: Sicut dicit apl's et si sunt q dicāt
dij in celo et in terra sicut sūt dij mlti et
dñi multi: nobis tñ vn⁹ est de⁹ p ex
quo oīa et nos in ipō et vn⁹ dñs nos-
uu iij

ter ihūs xpūs per quē omnia z nos
p ipm dicatur dñ hoies dictū ē enim
de⁹ stetit in synagoga deoz. dictum
est ego dixi di estis z filij altissimi o
nes: nōne sup hoies deus? Sz quid
magñū si sup hoies de⁹. Et sup āge
los de⁹. qz angeli nō fecerūt deū: an
gelos fecit deus. z necē est sup ōnia
q̄ fecit sit ipē qui fecit Cognocēs er
go magnitudinem dñi iste. z videns
eū sup oēm eē creaturā nō tm corpa
lem sed etiā spiritualē rex magn⁹ in
quit sup oēs deos Ipē est summus
de⁹ q̄ super se nō habet deū Opa di
cat: opa capiūtur **O**mnia q̄cuq; vo
luit dñs fecit in celo z in terra: in ma
ri z in omnibz abyssis Quis at ppre
hendat hec quis enumeret opa dñi i
celo z in terra in mari et in ōibz abys
sis: Si cōprehendere oīa non possu
mus tñ incōcuisse tenere debem⁹ qm̄
q̄cquid creaturarū in celo quicq; in t̄
ra quicq; in mari et in ōibus abyssis
a dño factū est: qz omnia q̄ voluit fe
cit in celo z in terra z in mari z in ōi
bus abyssis sicut iā dixim⁹ Itō oīa q̄
fecit coactus est facere: sz oīa q̄cuq;
voluit fecit Causa oīm q̄ fecit volun
tas ei⁹ est Facis tu domū. quā si nol
les facere sine habitatione remane
res: necessitas coegit te facere domū
nō libera voluntas Facis vestē qz si
non faceres nud⁹ ambulares Ad fa
ciendam ergo vestē necessitate duce
ris nō libera volūtate Cōseris mon
tem vitibz. semē spergis: qz nisi fece
ris alimenta nō habebis Quā h̄ neces
sitate facis De⁹ bonitate fecit et nul
lo qd fecit eguit: iō oīa q̄cuq; voluit
fecit Putas habemus z nos qd libe
ra volūtate faciamus? Ea em̄ q̄ dixi
mus ex necessitate facerem⁹: qz si nō
fecerim⁹ egentes z inopes remane
rem⁹ Inuenim⁹ aliqd qd libera vo

luntate faciam⁹? Inuenimus plane
cū ipm deū amādo laudam⁹ Hoc ei
libera voluntate facis. qm̄ amas qd
laudas: nō em̄ ex necessitate sed quia
placet Dñ iustis z sanctis dei placuit
de⁹ etiā flagellans eos Dñ inq; om
nibus displicet placuit illis: et sū fla
gello ei⁹ in erūpnis in laboribus in
vulneribz in egestate pstituti lauda
uerunt deū Itō em̄ displicuit nec tor
quēs hoc est gratis amare. nō quasi
pposita acceptione mercedis. qz ipa
merces tua summa de⁹ ipē erit qz g
tis diligis et sic amare debes vt ipm
p mercede desiderare nō desinas q
solus te faciet: sicut philipp⁹ deside
rabat cuz diceret ostende nobis patres
z sufficit nob **M**erito qz h̄ de libera
volūtate facim⁹ z de libera volūtate
facere debem⁹. qz delectati facimus
de hinc amādo facim⁹: qz z si corrip
mur ab illo nobis nūq; displicere de
bet qz sp iust⁹ est Itō dixit ille lau
dator ei⁹ in me sunt deus vota tua q̄
reddā laudatioēs tibi: z alio loco vo
luntarie sacrificabo tibi Quid ē vo
luntarie sacrificabo? Voluntarie lau
dabo te qz sacrificiū laudis inqt glo
rificaunt me Si cogerer⁹ offerre do
mino tuo sacrificiū gratū illi z accep
tum sicut antea videbātur sacrificia
in vmbra futurorū forte nō inueniēs
in grege tuo placitū thaurū i capris
hircū are dñi dignūz nec in ouili tuo
arietē dignū ad victimā dño tuo z si
inueniens satageres qd faceres z di
ceres forte dō volui z nō habui Itō
quid potes de laude dicere volui z nō
habui: Ip̄z voluisse z laudasse ē Itō
em̄ vba a te qrit de⁹ sed cor Itō ei
p̄t q̄sqm̄ dicere z linguā nō habui Si
q̄s obmutescit aliq; valitudie: linguā
nō habuit z tñ laudē habuit Si ei de
us aures carnales haberet. et sono

tui corporis indiget et idcirco cum remaneres sine lingua sine laude etiam remaneres: nunc vero quod cor querit cor inspicit intus testis est iudex approbator adiutor coronator sufficit ut offeras voluntatem Cum potes ore confiteris ad salutem cum autem non potes corde credis ad iusticiam. corde laudas corde benedixis corde in aram prociue victimas sacras impolis: et respondetur tibi pax in terra hominibus bone voluntatis. Ille igitur deus qui opus est in celo et in terra omnia quecumque voluit fecit: tu in domo tua non facis omnia que vis Ille in celo et in terra omnia que voluit fecit: tu facis in agro tuo omnia que vis Multa vis: et non potes in domo tua facere omnia que vis Contradicit forte propter dicitur filius: aliquid et seruus? etumacia contradicit et non facis quod vis Sed facio inquit quod volo quod in non subito ac contradicente vin dico Nec hoc facis quod vis aliquid vindicare vis et non potes aliquid minari et antequam facias quod minaris moreris Duram in te ipso facis quod vis: Frenas oves cupiditates tuas: Forsitan frenas nunquid efficias ut cupiditates non surgant que frenas? Certe enim hoc vis non titillari molestia cupiditatum tuarum et tamen caro concupiscit aduersus spiritum et spiritus aduersus carnem. ut non ea que vultis faciatis Tu in te ipso non facis quod vis deus autem noster in celo et in terra omnia quecumque voluit fecit Ipse tibi det gratiam ut in te ipso facias quod vis Nisi enim ipso adiuuante nec in te facis quod vis Etenim cum ille non faceret in se quod vellet quod idcirco caro concupiscit aduersus spiritum spiritus autem aduersus carnem ut non ea que vultis faciatis: cum de se ipso gemet dicens corde legi dei secundum interiorem hominem video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee et captiuum me ducentem in lege peccati que est in membris meis quod non solum in domo sua

nec solum in agro suo. sed in carne sua vel in spiritu suo non impleuit quod volebat clamauit ad deum qui omnia quecumque voluit fecit in terra et dixit infelix ego homo. quia me liberabit de corpore mortis huius Et ille bonus et ille suavis tamquam responderet ei continuo subiecit: gratia dei per ihesum christum dominum nostrum Hanc ergo suauitatem amate hanc suauitatem laudate. Intelligite deum qui omnia quecumque voluit fecit in celo et in terra: ipse et in vobis faciet quod vultis. ipso adiuuante voluntatem vestram implebitis Sed dum non potestis confitemini: cum poteritis gratias agite. iacentes clamate: erecti supbire nolite Illi ergo in celo et in terra omnia quecumque voluit fecit in mari et in omnibus abyssis **Q**uod scitans nubes ab extremo terre Videmus ista opera domini in eius creatura: veniunt enim nubes ab extremo terre ad medium et pluit unde surrexerunt nescis Ergo indicat illud propheta ab extremo terre siue ab ymo siue a circundatione finium terre Dominus vult excitat nubes tamen a terra **F**ulgura in pluuia fecit Nam fulgura sine pluuia trerent te et non tibi darent Fulgura se premiscis: pluit gaudes Fulgura in pluuia fecit Qui terruit ipse ut gaudeas refecit **Q**ui educit ventos de thesauris suis: ab occultis causis vni nescit Quod enim flat ventus sentis. quod causa fiat vel de quo thesauro rationis educitur sic nescis. debes deo tamen pietatem credendum quod non flaret nisi iussisset ille qui fecit: nisi produxisset ille qui creauit Videmus ergo hoc in creatura ista. laudamus miramur benedicimus deum: videamus quod fecit in hominibus **P**rophetam suum **Q**ui percussit primogenita egypti Etenim illa diuina decem sunt que amares et non erant decem que timeres Attende quod et quando irascitur facit quod vult. percussit primogenita egypti **A**b homine usque ad pecus in misit signum et prodigia in medio tui egypte nostis legistis quanta per moysen fecerit ma

nus dñi in egiptios: ad terrēdos ad
ptundendos ad deiciendos supbos
egiptios. **I**n pharaonē et in ōnes
seruos ei⁹. Parum est in egipto. qđ
postea qđ eductus ē in ppl's. **O**pi
percussit gentes multas: que posside
bant terrā quā volebat de⁹ dare po
pulo suo. **E**t occidit reges fortes:
seon regē amorreorum et og regem
basan et oīa regna chanaan. Omnia
ista quō pmemorat breuiter psalm⁹
ficea legim⁹ in alijs libris dominicis
et magna ibi man⁹ domini. Qñ tu vi
des que facta sunt i impios: caue ne
fiant in te. Ad hoc em̃ in illos facta sūt
vt tu trāsires et eos nō imitareris et
talia nō patereris: tñ vide qđ flagel
lum dñi ē sup omnē carnē. Ne putes
te nō videri qñ peccas ne putes te cō
tempni ne putes dñm dormire: attē
de exempla bñficioꝝ dei cū ea reco
lis et cū vindictā dñi recolis time. Om
nipotens ē et ad cōsolandū et ad casti
gandū: iō sunt ista vtilia cū leguntur.
Qñ aut pius videt qđ passus est im
pius: purgat se ab ōni impietate ne
veniat et ipe in talem penā talēq; vin
dictam. Vñ ergo h̃ accepisti qđ deū
fecit deus: Expulit impios. **E**t de
dit terram eoz hereditatem heredi
tatem isrl' seruo suo. Deū exultatio
laudis ei⁹. **Q**ñ nomen tuū in sc̃m
Post ista oīa q̃ fecisti quid em̃ video
q̃ fecisti: Inspicio creaturaz tuā quā
fecisti in celo. inspicio hāc vnā prem
vbi habitamus: et hinc video bñficia
tua nubiū ventoz pluuiarū. Popu
lum tuū attendo eduxisti eos de do
mo seruitutis signa et prodigia fecisti
int inimicos eoz punisti eos q̃a mo
lestos paciebant: impios de tra eie
cisti. reges eoz occidisti: terrā eoz
ppl'o tuo dedisti. Vidi omnia et imple
tum ē os meū laude: dixi dñe nomē

tuū in sc̃la. Hec qđem ad lrām quo
modo scripta sunt videm⁹: nouim⁹
laudam⁹. Si aut aliquid significat: ñ
sim onerosus dū explico vt potero.
Ecce in ip̃is hōibz possum agnosce
re: qđ in celo et in terra oīa q̃cūq; vo
luit fecit. Celū em̃ ethereū spūales ac
cipio terrā carnales. et hys duobz tā
qm̃ celo et terra cōstat ecclā dei: et ad
spūales ptinet pdicatio. ad carnales
ptinet obsecratio. Nā celi enarrāt
glam dei et facta manuū ei⁹ annūci
at firmamentū. Si aut terra dei non
eēt plebs dei: nō diceret apl's dei edi
ficatio dei agricultura estis sicut sa
piens architectus fundamentū po
sui ali⁹ superedificat. Ergo edificium
dei sum⁹: et ager dei sum⁹. Quis inq̃
plantat vineam et de fructu ei⁹ nō p
cipit: Ego plātaui apollo rigauit sed
de⁹ incrementū dedit. Ergo et in ecclā
sua et in pdicatoribz suis et in plebībz
suis tanq̃ in celo et in terra oīa q̃cūq;
voluit fecit. Paruz est in eis: in mari
et in omnibz abyssis oīa q̃cūq; voluit
fecit. Adare sunt oēs infideles ōnes
nōdum credentes: et in eis oīa q̃cūq;
voluit fecit. Non em̃ seuiūt infideles
nisi pmittātur aut vindicatur in eos
qñ pueri sunt nisi vt iusserit ille q̃ fe
cit oēs gentes. Puta qđ mare ē non
tra. nūqđ iō a ptate dei omnipotent
alienū ē: Et in mari et in ōibz abyssis
q̃ voluit fecit. Qui sūt abyssi: Latet
tia corda mortaliū: pfunde cogitati
ones hōim. Quō et ibi facit de⁹ quod
vult. Qđ dñs interrogat iustū et ipiū
q̃ aut diligit iniquitatem odit aiām suā.
Et vbi illū int̃rogat: Alibi scriptū ē: i
cogitationibz impij interrogatio ē.
Ergo et in ōibz abyssis oīa q̃ voluit
fecit. Latet cor bonum latet cor ma
lum: abyssus est in corde bono et in
corde malo. Sed h̃ nuda sunt dō quē

nichil latet. **C**onsoleatur cor bonū: tor-
quet cor malū. Omnia ergo q̄ voluit
fecit in celo et in terra in mari et in ōni-
bus abyssiis: suscitās nubes ab extre-
mo terre. Quare nubes: Predicato-
res verbi v̄itatis sue. De quibz nubi-
bus alio loco irascēs vinee sue dicit:
mādabo nubibz meis ne pluant sup-
eam ymbre. Et parū est excitasse nu-
bes de iherl̄m et de isrl̄ quos misit pre-
dicare euāgelium suum in toto orbe
terrarū: de quibz nubibz dictū ē. in ō-
nem terrā exiuit son⁹ eoz et in fines
orbis terre v̄ba eoz. parū est h̄: s̄z qz
ipse dñs ait. Predicabitur h̄ euange-
liū regni in toto orbe terrarū in testi-
monium ōibus gentibz et tūc veniet
finis: excitat nubes ab extremo ter-
re. Nam crescente euāgelio vñ erūt
p̄dicatores euāgelij in finibz terre nī
sibi excitet nubes ab extremo terre.
De ip̄is nubibz quid opatur? Fulgu-
ra in pluuiam fecit. Minas ad miām
flexit. de terroribz irrigauit. Quō de
terroribz irrigauit: Qñ tibi minatur
de⁹ per p̄pham et per apostolū et ti-
mes. nonne choruscatio terruit te?
Sed cū penitendo corrigeris et ag-
noscis hoc miā fieri: in pluuiā vertit
fulguris terror. Qui educit vētos de
thesauris suis. Eosdē puto predica-
tores et nubes et ventos: nubes p̄p̄
carnē ventos p̄pter spirituz. Nubes
em̄ videntur: venti sentiūtur et nō vi-
dentur. Deniqz qm̄ carnē videm⁹ esse
de terra: nubes inq̄t excitat ab extre-
mo terre. Expsit vnde excitet nubes
venit ad ventos: qz spūs hōis igno-
ratur vñ veniat. Producent inq̄t vē-
tos de thesauris suis. Paululū atten-
de: et cetera videam⁹. Qui percussit p̄-
mogenita egipti ab hōie vsqz ad pe-
cus. Primogenita nostra salua sint ī
dño: qm̄ ip̄e ea dedit nob. Adolesta.

aut pena est: et nimīū terribilis plaga.
mora primogenitoz. Que sunt p̄mo-
genita nr̄a: Adores isti nostri qbus
nūc seruim⁹ deo ip̄a sunt p̄mogeni-
ta. Primicias em̄ habem⁹ ip̄am fidē
vñ incipim⁹. Ecce quippe dñm ē et ve-
nies et p̄transies ab inicio fidei: et ne-
mo incipit bñ viuere nisi a fide. Fides
ergo nr̄a in primogenitis nostris ē.
Qñ custoditur fides nr̄a: cetera sub-
sequi p̄nt. Nā qd purgātur hōies co-
tidie p̄ficiendo in meli⁹ meliusqz vi-
uendo ip̄o interiore homine renoua-
to de die in diem sicut dicit apl̄s et si
exterior noster hō corrūpitur interi-
or aut renouat⁹ de die in diem: id fit
qz p̄mogenita fides viuīt. De q̄ p̄mo-
genita fide et apl̄s ait. nō solum at s̄z
et nos ip̄i p̄micias spūs hñtes id ē dā-
tes iam deo primicias spūs nostri h̄
est ip̄am fidē tanqz p̄mogenita nos-
tra: tñ in nobismetip̄is ingemiscim⁹
et adoptionē expectātes redēptionē
corpis nostri. Si ergo magna dei gr̄a
est vt cōseruetur fides nr̄a: mag-
na pena ē occidere p̄mogenita quā-
do hōies in afflictione ecce cōstituti
p̄dunt fidē. Affligūt em̄ eccl̄am vt per-
dant fidē. Nā et ip̄a egipt⁹ afflictio ī-
terp̄tatur. Quicūqz ergo affligūt ec-
clesiam quicūqz scādala eccl̄e imittūt
et si xp̄iani appellantur moriūt⁹ p̄mo-
genita eoz. Erūt infideles et erūt ina-
nes hñtes tñ nomē et signū: in cor-
de at p̄mogenitū suū sepelierūt vsqz
adeo vt qñ ei aliq̄d dixeris p̄p̄ bonā
vitā p̄pter spē vite etne et p̄p̄ timo-
rem ignis eterni apud se subsannet ā
si talis ē vt audeat corā te os torque-
at et dicat quis huc inde reuersus ē?
Dicunt sibi homines qd volūt et xp̄i-
anus est. sed quia affligēs occisus ē
primogenitus eius. mortua ē fides
eius: et hoc ab homine vsque ad pe-

cus Dicā frēs qđ sentio hoīes intel-
ligas spūaliter significari tñ doctos
ppter rationalē aiām qđ est hō peco-
ra. nō indoctos sed tñ habentes fidē
nam nō haberent p̄mogenita Sunt
docti q̄ affligūt eccām scismata et he-
reses faciendo Proinde nec in illis i-
uenis fidem: qm̄ facti sunt egipt⁹ id
est afflictio p̄p̄to dei Occisa sunt p̄-
mogenita eorū: trahunt post se tur-
bas indoctas ip̄a sunt pecora In hac
ergo afflictione qua ecclā affligitur
moritur in affligentibz fides: moriū-
tur p̄mogenita et in ip̄is doctis et in
doctis: qz occidit de⁹ p̄mogenita e-
giptiorū ab hoīe vsqz ad pec⁹ **L**m
misit signa et p̄digia in medio tūe-
gipte: in pharaonem et in oēs suos
ei⁹ Pharaon rex egiptiorū: nomen at-
tendite et videte quēadmodū ista fa-
cit de⁹ Rex in omni gñe prior ē egip-
tus afflictio ē. pharaon dissipatio Af-
flictio ergo regē habet dissipationē
qz illi qui affligūt eccām. dissipati af-
fligunt Et em̄ affligāt dissipant⁹ qm̄
rex ducit. p̄p̄lus sequitur. p̄cedit dissi-
patio sequitur afflictio Audite audi-
te noiā hec interpretatione typica et sa-
pientia plena: nec vnū inuenis ex is-
tis nōibz qđ boni aliqd̄ it̄p̄tat⁹ ubi
exercuit de⁹ iram suā Percussit gē-
tes multas: et occidit reges fortes
Dic quos reges et quas gētes graui-
das sacramentis **S**eon regem a-
morreorū occidit Audite noiā: seon
regem inqt amorreorū occidit Occi-
dit plane: et nunc occidat a cordibus
seruorū suorū. et a temptationibz eccē
sue. nec cesset man⁹ ei⁹ in occidēdis
talibz regibus et talibz populis In-
p̄tatur em̄ seon tēptatio oclorū
et amorrei interpretantur amaricātes
Nam h̄ videte si intelligere possum⁹
quō amaricantes regem habeāt tēp-

tationem oculorum Temptatio o-
culorū non est nisi mendacio oculo-
rum Habet rem. veritatem non ha-
bet Nam quid mirum est si amaricā-
tes talem habeant regē mendacē re-
gem: Nisi enim mendacium et simu-
latio p̄cedat: nō sunt amaricātes in
ecclesia Inde enim amaricant qz sin-
gunt P̄cedit tēptatio oclorū
amaricatio sequitur: et in ip̄o dyabo-
lo p̄cessit Nam si tēptatio oclorū
non est. quomodo trāffigurat
se velut in angelū lucis: Occidat ma-
nus domini et illum et illos: illū ne in-
ducat. illos vt corrigantur Etenim i
vnoquoqz hoīe occiditur ille rex quā-
do dampnat simulationem et diligit
veritatem Adan⁹ non quiescit id a-
gere Nam quēadmodum egit ad li-
teram tūc. sic agitur nūc spūaliter vt
impleat quod tunc prophetice p̄nun-
ciauit Occidit etiam alium regem et
alium populum ei⁹ **E**t ois regem
basan Et hic q̄ malus. **E**ḡ interpreta-
tur cōclusio: basan interpretatur cōfu-
sio **M**alus est rex ille: qui interclu-
dit viā ad deum Hoc em̄ agit dyabo-
lus semper opponēdo figmenta sua
opponendo ydola sua: opponēdo se-
necrarium p̄ arrepticios sortilogos.
augures aruspices magos demoni-
osorū p̄cludit viā Quō per xp̄m id a-
gitur vt pateat viā q̄ fuerat interclu-
sa. nā p̄ eum redēpt⁹ quidā dicit et in
deo meo trāsgrediar murū: sic dy-
bolus nichil aliud agit n̄ vt interclu-
dat viā ne credatur in deū Si em̄ cre-
ditur in deū patet viā: et ip̄e xp̄s est
viā Si at nō creditur in deū: interclu-
sa ē viā Si at interclusa fuerit qz nō
creditur. quid restat n̄ vt cū venerit q̄
non credebatur cōfundatur q̄ nō cre-
biderūt: Quare? Quia cōclusio p̄-
cedit: et sequitur cōfusio Cōclusio p̄

cedit ut rex: sequitur confusio tanquam
plebs Quos modo conclusit ut non cre-
dant in christum. quando apparuerit christus
omnes profundetur et transducet eos
ex aduerso iniquitates eorum Tunc dicet
improbus confusus. quod nobis profuit superbia:
Magna misteria fratres mei dissipati
o: ex afflictione dissipantur ut affli-
gantur Magna misteria temptatio o-
culorum id est fallacia rex amaricantium
fallunt enim ut amaricet Conclusio rex
confusionis: concluduntur enim ne tran-
seant ad fidem et cum venerit in quem cre-
dimus confundentur Et omnia regna
chanaan occidit deus Chanaan inter-
pretatur: patus humilitatis humilitas
quasi bonum aliquid significat sed si sit uti-
lis humilitas: nam mala humiliatio pe-
nalis est Si enim humiliatio non pertine-
ret ad penam: non diceretur quod se exal-
tat humiliabitur Non enim beneficium illi
prestatur: quoniam punitur ut humilietur
Chanaan ergo modo superbus est Om-
nis impius omnis infidelis exaltat cor
suum: non vult credere in deum Sed he-
xaltatio patitur est humilitati in die iu-
dicii: tunc humiliabitur quoniam non vult Sunt
enim vasa ire que precepta sunt ad perditionem
Non extollant se garriant. ex-
tendant se super fideles. irrideant fide-
les blasphemant christianos. dicant a-
nicularia sunt ista que dicunt de die iudi-
cii Ista elatio eorum patitur est humilia-
tioni quoniam venerit iudex qui modo annun-
ciatus irridetur: tunc ille qui modo super-
bit non utiliter sed penaliter humili-
bitur Non autem non humiliabitur sed pa-
tur humilitati: id est patitur dampnati-
oni paratur victimae Omnis ergo ista e-
uertit deus corporaliter tunc quoniam pres-
nostri educti sunt de terra egypti euer-
tit spiritualiter nunc. nec cessat manus
eius usque in finem Nonne istas poten-
tias dei tunc putes pactas cessasse: domine

140
nomen tuum inquit in seculo id est non ces-
sat misericordia tua. non cessat manus tua in se-
culo ista facere que tunc pronuntiasti
figurando Omnia enim illa in figura con-
tingebant illis: scripta sunt autem ad cor-
rectionem nostram in quos fines seculo-
rum obueniunt **O**mnine memoriale tuum
in generatione et generationem Generatio
ista et generatio altera. generatio que fide-
les efficimur et per baptismum renas-
cimur: generatio que a mortuis resur-
gemus et angelis coniuncti vivemus In-
eternum memoriale tuum domine et super istam
generationem: quia nec nunc oblitus est
ut vocaret nec tunc obliuiscetur ut co-
ronet Memorabile tuum in generatione
et generatione **Q**uoniam iudicabit domi-
nus plebem suam: plebit certe omnia illa in
populo iudeorum Non quod iam remanserunt opera
eius postquam induxit plebem suam in terram pro-
missionis: Adhuc plane iudicabit dominus
plebem suam: et in seruis suis aduocabit
Iam iudicauit ipsam plebem: excepto iu-
dicio futuro. iudicata est plebs iudeo-
rum Quid est iudicata Separati enim sunt
iusti: et remanserunt iniusti Si autem me-
tior aut mentiri existimor quia dixi iam
iudicata est: audiui dominum dicentem in iu-
diciu veni in hunc mundum ut qui non vi-
dent videant et qui vident ceci fiant Ex-
cecati sunt superbi illuminati sunt humiles
Iudicauit ergo plebem suam Ipsi iudiciu
dixit ysayas: et nunc tu domine iacob ve-
nite abulem in lumen domini Parum est hoc. sed
quid sequitur: Dimisit enim plebem suam
domum israel Ipsi est domus iacob: que est
domus israel Qui enim iacob: ipse est
israhel Nonne sanctas litteras et puto quod vo-
bis veniat in mentem quia ipse iacob quoniam vi-
dit angelum secum luctari tunc accepit
nomen ut appellaretur israel Unus homo
est siue iacob siue israel: una persona est
domus iacob et domus israel una
gens una plebs: hanc inuitat et hanc

dimittit. Et nūc iā certe occidisti xpm
o domus iacob iam occidisti xpm iā
caput añ crucem agitasti iā penden-
tem irrifisti. iam dixisti si fili⁹ dei es
descende de cruce: iā rogauit medic⁹
p freneticis pater ignosce illis nō ei
sciunt quid faciunt. Certe iam fecisti
ista omnia: ⁊ nunc crede in eū quem
occidisti bibe sanguinē quem fudisti
Et nunc tu dom⁹ iacob testimoniū ex-
te exponere cupio qđ hic dixit qm iu-
dicabit dñs plebē suā: ⁊ in seruis su-
is aduocabitur. Iudicasse em̄ intelli-
gitur plebē suā separando in ipā ple-
be sua bonos a malis: fideles ab infi-
delibus aplos a iudeis mendacibus
Hoc significauit vt dicere ceperam
p prophetam dicēs. iā post illa mala
oīa o tu dom⁹ iacob venite ābulem⁹
in luce dñi. Quare vobis dico venite
ambulem⁹ in luce dñi. qre vobis di-
co venite ambulem⁹. Ne remanen-
do in iudayismo nō pueniatis ad xpm
Quare. Nō semp ibi pphetat⁹ ē cris-
tus. Sed nūc dimisit plebem suā do-
mum isrl. Venit dom⁹ iacob: qz dñi
fit plebē suā domum iacob Venit do-
mus isrl qz dimisit plebem suam do-
mum isrl. Que venit ⁊ q dimissa ē nisi
qz hoc est iudiciū vt qui nō vident vi-
deant ⁊ qui vident ceci fiant. Iudica-
uit ergo dñs plebē suam Sepauit q
⁊ non ibi inueniet quos in regnū suū
restituatur. Plane inuēiet: ⁊ in seruis
suis aduocabitur. Nō reppulit ait a
post olus plebē suā quā presciuit. Et
vñ pbat. Nam ⁊ ego israhelita sum
Ergo iudicauit dñs plebem suā sepā-
do bonos a malis: hoc ē in seruis su-
is aduocabitur. Quibz? A gentibus
Quāte em̄ gentes credendo venerūt?
Quāti fundi quāta loca deserta mo-
do veniunt. Veniūt in nescio quanti
credere volūt ⁊ dicim⁹ eis qđ vult⁹:

Respondent nosse glām dei. Credite
frēs mirari nos ⁊ gaudere ad talem
vocem rusticanoꝝ. Veniūt nescio vñ
excitati. an nescio quo: Quid dicam
an nescio a quo: Vmimo qz nemo ve-
nit inquit ad me: nisi quē pater trap-
erit. Veniūt sbito de silua de deserto
de remotissimis ⁊ arduis montibus
ad eccām: ⁊ hāc vocē habent pleriqz
⁊ pene omnes eoꝝ vt videam⁹ vere
intus docentē deum. Impletur scrip-
tura pphetica quā dictū est: erunt o-
nes docibiles deo. Quid desiderat⁹ di-
cimus illis: ⁊ illi. videre glām dī. Om-
nes em̄ peccauerunt et egent glā dei
Credunt psecrātur. clericos sibi ordi-
nari exigunt. Nōne impletur ⁊ in ser-
uis suis aduocabitur. Deniqz post is-
tam totā dispositionē ⁊ dispensatio-
nem puerit se spūs dei ad exproban-
da ⁊ irridenda ydola que iā irrident⁹
ab cultoribz suis. **I**dola gentiū ar-
gentū ⁊ aurū. Ista omnia deo facie-
te q in celo ⁊ in terra oīa quecūqz vo-
luit fecit qui iudicauit plebē suā et in
seruis suis aduocabitur. quid restat
figmentū nō ridendū nō adorandum.
Ydola gentiū dicturus erat fortasse
vt ptempnerem⁹ ista oīa. Dicitur⁹ es-
rit ydola gentiū non dico lapides et
ligna. gispsum ⁊ testā: nō h̄ dico do-
cibilis materia ē illud qđ valde amāt
vel qđ valde honorāt dico ydola gen-
tiū argentū ⁊ aurū. Certe aurū ē cer-
te argentū ē: nūquid qz lucet argen-
tum. lucet aurum ideo oculos habet
⁊ non vident. Sic quomodo argen-
tum est quomodo aurū est vtile for-
te auaro nō religioso. ymmo vñ nec
auaro vtile sed vtile bñ vnti vt per
ei⁹ erogationem celestē thesaurum
acquirat. tamen nunc cum ista in sen-
sata sint qđ facitis homines de argē-
to ⁊ auro: Deos. Quos deos facitis

nōne videtis qđ nō videant? **O**culos habent ⁊ non videbūt aures hñt ⁊ non audient. nares hñt ⁊ non odorabunt. os hñt ⁊ non loquentur manus hñt ⁊ non opantur pedes hñt ⁊ nō ambulabunt. Omnia ista artifex faber argentarius facē potuit ⁊ oculos ⁊ aures ⁊ nares et os ⁊ man⁹ et pedes: sed nec lumen oculis nec auditum auribz. nec vocem ori. nec sensum naribz. nec motū māibz nec iter pedibz dare potuit. **H**ō rides iam ꝑculubio qđ fecisti: si a quo factus es agnouisti. De illis autē qui non agnouerunt quid dicitur. **S**imiles illis fiant qui faciunt ea ⁊ oēs qui cōfidunt in illis. Et creditis frēs exprimi in eis quādam similitudinē ydolorum: non quidem in carne eorū sed in interiore hoīe eorū. **N**ā aures hñt ⁊ non audiunt. ad illos q̄ppe clamat deus: qui habet aures audiendi audiat. **O**culos hñt ⁊ non vidēt. **H**abēt enim oculos corpis: sed nō hñt oculos fidei. Deniq; impletur h̄ ꝓphēcia ꝓ omnes gētes. Videte quō dictū sit ꝓ ꝓphetam. **N**ichil allegoricū nichil figuratum cōmēdō. ꝓpriam expresse simplicē. manifestam audite ꝓ ꝓphēciā ꝓdictam: videte ꝓpletā. **P**reualuit inquit dñs adūsus eos. **P**ropheta dic⁹ sophonias adūsus repugnantēs ⁊ adūsus rebellantes ⁊ de occisione fideliz martires faciētes s; tñ nescientes: preualuit dñs adūsus eos. Et quō ꝓualuit: **I**n ecclā sua videmus qđ ꝓualuit aduersus eos. **V**olebant paucos xpianos extinguere occidere. sanguinem fuderūt. de sanguine occisorū tanti exurreperūt a quibus illi interfectores martirū superentur tñ ⁊ mō querūt ubi abscondāt ydola sua qui ꝓmo xpianos propter ydola trucidabant. **N**ōne preualuit

aduersus eos dominus? **V**ide si facit qđ sequitur: ꝓualuit dñs adūsus eos. Et quid fecit? **E**xterminauit oēs deos gentiū terre: et adorabūt eum vnusquisq; de loco suo omnes infule gentiū. **Q**uid ē hoc? **N**ōne ꝓdictum est. nōne ꝓpletum est: **N**ōne ut legitur sic videtur: Et illi q̄ remanserunt oculos habent ⁊ non vident. nares habent ⁊ nō odorantur. **N**ō sentiunt illū odorē: xpī bonus odor sumus sicut dicit apl⁹ in omni loco. **Q**uid ꝓdest qđ nares habent ⁊ nō odorantur tam suauem odorē cristi? **V**ere in illis factū est ⁊ v̄e de illis dictum est: filies illis sint oēs qui faciūt ea ⁊ oēs qui ꝓfidunt in eis. **S**ed cotidie credunt per miracula xpī domini. cotidie apiuntur oculi cecorum ⁊ aures surdorum: inspirantur nares insensatorum dissoluitur ora mutorum: cōstringuntur manus palitiorum. corriguntur pedes claudorum. de lapidibz istis excitantur filij abrahe. **Q**uibus omnibz iā dicatur. **D**omus isrl' benedicite dñm omnes filij abrahe ⁊ sic de lapidibus istis suscitantur filij abrahe. **M**anifestū est qđ illi sunt magis domus israhel qui ꝓtinent ad domum israhel: qui ꝓtinent ad semen abrahe non carne sed fide. **D**omus israhel benedicite domini. **S**ed fac domū domini illam dici ⁊ populum israhel vocari: crediderunt inde apostoli ⁊ milia circūcisorum. **D**omus israhel benedicite domini. **D**omus aaron bñdicite dñz dom⁹ leui bñdicite dñz. **B**ñdicite populi dñm: h̄ ē dom⁹ isrl' gñaliter. **B**ñdicite ꝓpositi h̄ est dom⁹ aaron: bñdicite ministri h̄ ē dom⁹ leui. **Q**uid de ceteris nationibz? **Q**ui timet dñz bñdicite dñm. **D**ēs g vna voce dicamus qđ s; **B**ñdictus dñs ex syon

qui habitat in iherlm Ex syon et iherlm
Syon speculatio: iherlm visio pacis
In qua isrl nunc habitatur est: In
illa q cecidit: Non. sed in matre nos-
tra que est in celis: de qua dictus est
multi filij deserte magis q ei q habet
virum. Nunc ergo dñs ex syon q spe-
culamur qd veniat. nunc tñ q diu in
spe vium in syō sum finita via ha-
bitamus in illa ciuitate que nūq rui-
tura ē q et dñs habitat in ea et custo-
dit eam que ē visio pacis eterna ihe-
rusalem. pacis illi frēs mei cui lau-
dande lingua non sufficit vbi nullus
hostem iā sentiemus nec in ecclā nec
extra ecclā nec in carne nostra nec i
cogitatioe nostra: absorbebit mors
in victoria et vacabim ad videndum
deum in pace ciues iherlm facti ciui-
tatis dei

Explicit psalmus cxxxiiij. Incipit
cxxxv.

Confitemini dño qm bon⁹
qm in eternū miā ē. Psal-
mus iste laudem ptinet dei
et eodem mō in omnibz suis vñibus
terminatur Proin quis hic in laudē
dei multa dicantur. maxime tñ eius
miā p̄mendatur: sine cui⁹ p̄mendati-
one aptissime nullū vñsum claudi vo-
luit per quē spūs sanctus p̄didit psal-
mum. Ademini aut me in psalmo cē-
tesimo quinto q similiter incipit qm
codex quē intuebar nō habet ineter-
num sed in sc̄m miā ē. quesisse quid
pocius intelligere deberem in gre-
co em̄ sermone scriptum est stonco-
na qd in seculum et in eternū inter-
tari potest: sed quid illic vt potui dis-
seruerim. eciam hoc retexere longū
est In isto aut psalmo eciam idem ipe
codex non habet in seculū qd pleriqz
habent sed in eternū miā eius Qd et
si post iudicium quo in fine seculi vi-

ui et mortui iudicandi sunt. missis ius-
tis in vitam eternā. iniquis at in am-
bustionem eternā. nō sint deinceps
futuri quoz adhuc misereatur deus
rcē tñ intelligi p̄t in eternū futurā mi-
sericordiam ei⁹ quā suis sanctis fide-
libz largitur nō quia in eternū mise-
ri erunt et iō in eternum misericōdia indi-
gebunt sed q ipa beatitudo quā mi-
sericorditer miseris p̄stat vt ē mise-
ri desinant et beati ē incipiant nō ha-
bebit finem iō in eternū misericōdia ei⁹
Qd enim iusti erim⁹ ex iniquis. sani
ex infirmis viui ex mortuis et imor-
tales ex mortalibus beati ex miseris
miā eius est Hoc aut qd ita erimus
in eternū erit: ergo in eternū misericōdia
eius Proin cōfitemini dño: iō ē con-
fitemini laudate dñm qm bon⁹ Nec
pro hac cōfessione aliquid estis tpa-
le sumpturi: qm in eternū miā ē iō ē
beneficium qd nobis misericorditer
prestat in eternū est Qd aut habet q
niam bonus grecus habet agathos
nō sicut in p̄a⁹ centesimo et qnto qd
ibi est qm bonus. grecus habet chrestos
iō nōnulli illud interpretati sunt q
nam suavis ē. agathos at nō vñqz
bon⁹ sed excellentissime bon⁹ ē De-
in seqtur Cōfitemini deo decorum
qm ieter nū miā ei⁹ Cōfitemini dño
dñoz: qm in eternū miā ei⁹ Qui nā s̄
dñ et dñm quoz deoz et dñoz sit de⁹ et
dñs q est ver⁹ deus: merito qri solet
Et scriptū inuenim⁹ i alio psalmo de
os eciam hoīes appellatos. sicut ē.
deus stetit in synagoga deoz in me-
dio aut deos discernit. et paulopost
ego dixi dñ estis et filij excelsi omnes
vos autem vt homines monemini.
et sicut vn⁹ de principibz cadetis Qd
testimoniū eciam dñs in euangelio et i
memorat dicēs. nōne scriptū ē i lege
vrā qz ego dixi dñ estis et filij excelsi

Si illos dixit deos ad quos sermo
dei scūs ē. et nō potest solui scriptu-
ra q̄ pater scificauit et misit in mū-
dū. vos dicitis quia blasphemias q̄a
dixi fili⁹ dei sum? Non ergo q̄a bo-
ni sunt oēs. sed quia sermo dei ad il-
los scūs est. appellati sunt dī. Nā si
p̄pterea quia boni essent oēs. nō sic
eos diiudicaret. Cū enī dixisset deus
stetit in synagoga deorū non ait i me-
dio deos et hoīes discernit. tāq̄ ostē-
dens qd̄ interfuit inter deos et hoīes
sed in medio inq̄t deos discernit. De
inde sequit⁹. vsq̄quo iudicatis iniqui-
tatē ⁊ cetera. que vtiq̄ non oib⁹. sed
quibusdā dicit. quia discernens dicit
et tamē i medio deos discernit Sed
queritur si hoīes ad quos sermo dei
scūs ē dī vocātur. vtrū et angeli vo-
candi sunt dī. cū hoībus iustis ⁊ scīs
maximū premiū p̄mittatur equali-
tas angelorū Et in scripturis quidē
nescio vtrū vel possit v̄l facile possit
repperiri apte dici āglos deos Sed
cū de dño dictum esset terribilis sup
oēs deos. cur hoc dixerit cōtinuo ve-
lud exponendo cōiūxit qm̄ dī gen-
tiū demonia. Sup tales deos dixit
dñm terribilē in scīs suis q̄s celos fe-
cit. a quibus demonia terrerēt. Sic
enī sequitur. dñs aut celos fecit. Nō
ergo dī fine additamēto. sed dī gen-
tiū demonia. sup⁹ tamē terribilis in-
quit super oēs deos. Non ait super
oēs deos gentiū. q̄uis intelligi hoc
voluerit Attēde quod sequit⁹. qm̄ dī
gentiū demonia Quod quidē in he-
breo dicitur nō ita esse scriptū. sed dī
gentiū simulachra Quod si verū est.
multo magis credēdi sunt septuagi-
ta diuino spū interpretati quo spū ⁊ il-
la dicta sunt que in hebreis litteris s̄c̄
Eodē namq̄ opante spū eciā hoc di-
ci oportuit quod dñm est dī gentiū

demonia. vt intelligerem⁹ sic eciā in
hebreo positū dī gentiū simulachra
vt demonia poti⁹ que sunt in simu-
lachris significarent⁹ Nam qd̄ atti-
net ad ipa simulachra q̄ grece appel-
lātur ydola. quo noīe iā vtimur pro
latino. oculos habēt et non vident ⁊
cetera que de hīs ideo dicūtur. quia
oī sensu carent. quo circa nec terreri
possunt. quia nisi ea que sentiūt ter-
rerī vtiq̄. nō possunt. Quomō ergo
dictū ē de dño terribilis est sup oēs
deos. qm̄ dī gentiū simulachra. nisi
per simulachra intelligāt⁹ demonia
que terreri possunt? Vñ ait et aplūs
scim⁹ quia nichil est ydolū Hoc enī
retulit ad materiā terrenā sensu ca-
rentē. In ea itē ne quisq̄ putaret nō
esse aliq̄ videntē. sentientēq̄ naturā
que gētiū sacrificijs delectet⁹ adiūxit
sed que imolāt gētes demonis imo-
lant et non deo. nolo vos socios fie-
ri demoniorū Si ergo nusq̄ in eloq̄is
diuinis repperit⁹ scōs āglos appel-
latos deos. ea in causa potissimū oc-
currit. ne isto noīe hoīes ad hoc edi-
ficarentur vt ministeriū vel seruiciū
religiois que grece liturgia v̄l latria
dicitur scīs angelis exhiberēt. quod
nec ipi exhiberi ab hoībus volūt. nisi
illi deo qui et iporū ⁊ hominū de⁹ est
Vñ multo vtili⁹ angeli vocāt⁹ qui la-
tine nūci nūcupant⁹. vt p̄ nomē non
substantie. sed officiū satis itelligam⁹
illū deum a nobis eos coli velle quē
nūciant Totā ergo istā q̄stionē bre-
uiter aplūs soluit vbi ait. nā et si s̄t q̄
dicant⁹ dī. siue in celo siue in terra. q̄
admodū sunt dī multi. et dñi multi.
sed nob̄ vn⁹ de⁹ p̄ ex quo oīa ⁊ nos i
ip̄o. et vnus dñs ih̄s xp̄s per quē
oīa et nos p̄ ipsum Confiteamur q̄
deo deorū et dño dñorū. qm̄ in eternū
mīa eius

Qui facit mirabilia mag-
w w i

na sol⁹. Sicut in oim⁹ versu⁹ nouis-
simis p⁹tibus positu⁹ est qm⁹ in eternu⁹
mia ei⁹. sic in oim⁹ capitibus q⁹uis nō
fit positu⁹ subaudiendu⁹ est cōfitemi.
quod in greco euident⁹ apparet. Ap-
pareret autē et in latino si eādē locu-
tionē transferre potuissent interpre-
tes nostri. Quod quidē in isto ver-
su possent. si dicerent faciēti mirabi-
lia. Quod enim nos habem⁹. qui fa-
cit mirabilia. grecus habet faciēti mi-
rabilia. vbi necessario confitemini sō
auditur. atq⁹ vtinam vel pronomen
adderent. vt dicerent ei qui facit vel
ei qui fecit vel ei qui firmavit. qā etiā
sic facile intelligeret⁹ cōfitemini esse
subaudiendu⁹. Nunc vero ita obscu-
rū factū est. vt qui codicē grecū. siue
nescierit īspicere. siue neglexerit. pos-
sit putare qui fecit celos. qui firma-
uit terram. qui fecit luinaria quoniā
in eternu⁹ misericordia ei⁹. Ideo dic-
tū quasi p⁹pterea ista fecerit. quoniā
in eternu⁹ mia eius. cū ad eius miām
illi p⁹tineant quos de miseria libeāt.
non autē vt eius mie fuisse intelliga-
m⁹ facere celū et terrā et luinaria. cū
illud sit bonitatis ei⁹ qui creauit oīa
bona valde. creauit autē vt ceñt om-
nia. hoc vero mie vt a peccatis nol-
tris mūdēt nos. et a miseria libēt in
eternu⁹. Ita ergo nos alloquit⁹ psal-
mus. confitemini deo deozū. cōfite-
mini dñō dñozū. confitemi ei qui fa-
cit mirabilia magna sol⁹. cōfitemi ei.
Qui fecit celos in intellectu. cōfite-
mini ei qui firmavit terrā sup⁹ aquas
cōfitemi ei qui fecit luinaria magna
solus. Cur autē confiteamur in oim⁹
versu⁹ finibus ponit qm⁹ in eternum
mia eius. Sed quid est qui fecit mi-
rabilia magna sol⁹? An quia mirabi-
lia magna solus et per hoīes facit?
Sunt quedā magna que solus deus

facit et ipa⁹ exsequitur dicens qui fe-
cit celos in intellectu. qui firmavit ter-
rā sup⁹ aquas. qui fecit luinaria mag-
na solus. ideo et hic addidit quia ce-
tera mirabilia que dicitur⁹ est per ho-
mines fecit. Cū enī dixisset. qui facit
luinaria magna solus. que sint eadē
luinaria secutus aperuit. **S**olē in
potestatē diei. lunā et stellas in p⁹tā-
tem noctis. Deinde icipit dicere que
per angelos vel hoīes fecerit. **Q**ui
percussit egiptum cū primogenitis
eozū. Et cetera. Vniuersam igit⁹ crea-
turā non vtiq⁹ deus per aliquā crea-
turā. sed solus fecit. Cui⁹ creature q⁹s-
dā p⁹tes excellentiores cōmemora-
uit ex quibus vniuersa cogitarem⁹.
intelligibiles celos et visibilem terrā
et qui sunt eciam celi visibiles cōme-
moratis eoz⁹ luinaribus totū celestē
corporeū vt ab ipso factū accipe-
m⁹ amonuit. q⁹q⁹ id quod ait qui fe-
cit celos in intellectu. vel sicut alij inter-
pretati sunt in intelligentia. vtrū ce-
los intelligibiles significare hoc mo-
do voluerit. an in suo intellectu v⁹ in
sua intelligentia fecisse celos. hoc est
in sua sapientia. sicut alibi scriptū est
oīa in sapientia fecisti. co modo in-
nuans vnigenitū verbum queri po-
test. Sed si ita est vt in suo intellectu
fecisse accipiamus deū celos. cur tā-
tū de celis hoc ait. cum oīa in eadē sa-
pientia fecerit? An ibi tantū expmen-
dū fuit. vt i ceteris eciam tacitū pos-
set intelligi. vt iste sit sensus qui fecit
celos in intellectu. qui fūdauit terrā
sup⁹ aquas. vt et hic subaudias in itel-
lectu. qui facit luinaria magna solus
solē in potestatē diei. lunā et stellas
in potestatē noctis. vtiq⁹ i intellectu?
Quomō ergo solus. si hoc est in itel-
lectu. vel in intelligentia quod est in
sapientia. id est in verbo vnigenito?

An quia trinitas nō sunt tres dī. sed
vñs deus. ad id refert^r quod solus
de⁹ fecit. quia non creaturā per crea-
turā fecit. Sed quid est qui firma-
uit terrā super aquas. Obscura enī
questio est quia terra grauior videt^r
vt non portari aquis. sed aquas po-
ti⁹ portare credatur De qua rene ad-
uersus eos qui se putant ista certis
rationib⁹ cōperisse cōtenciose scrip-
turas nostras defendere videamur
siue illud ita. siue aliter sit. habemus
quod de proximo intelligam⁹. terrā
que habitatur ab hominib⁹ et tere-
stria cōtinet aīalia. que alio modo in
scripturis arida dicitur sicut scriptū
est. appareat arida. et vocauit de⁹ ari-
dā terrā super aquas eē fundatā qđ
aquis circūfluētib⁹ supeminet. Nō
enī que dicitur litoraria ciuitas sup-
maria fundata. ita sub ea mare est.
qđadmodū sunt aque sub spelūcarū
cameris aut sub nauibus supnatan-
tib⁹. s; ideo super mare dī. quia infe-
riori mari supeminet Sic dictus est
pharao exisse super aquā. ita enī ha-
bet grecus. quod quidā latini habēt
ad aquā. sic dñs super puteū sedebat
quod ambo supiores essent. quā flu-
men et puteus. ille iuxta flumen. iste
iuxta puteū Si autē etiā aliqd aliud
quod ad nos magis ptinet ista dic-
ta significant. fecit deus celos in itel-
lectu spūales sanctos suos. quibus
non tantū credere. verū etiā intelli-
gere diuina donauit. hoc qui nondū
possunt et solā fidem firmissimā te-
nent. tanq; infra celos terre nomine
figurant^r et quia in baptismo quē ac-
ceperunt in cōcussa credulitate con-
sistunt. ideo dictū est firmavit terrā
super aquas Item quia dictū est de
domino xpō qđ in illo sunt oēs the-
sauri sapientie et sciētie absconditi.

hec autē duo id est sapiētiā et sciētiā
distare inter se aliquid alia q; scriptu-
rarū testant^r eloquia. maxime loquē-
te sancto iob. vbi qđāmodo singu-
la definiunt^r. dixit autē hoī. ecce pie-
tas est sapiā. abstinere autē a malo
scientia est. non incōgruenter intelli-
gim⁹ sapiētiā in cognitione et dilec-
tione ei⁹ quod sp est atq; incōmuta-
biliter manet quod de⁹ est. Nā et qđ
ait. ecce pietas est sapientia. theose-
bia dicta est in greco. quod vt totū la-
tine expmāmur dei cult⁹ dici potest
Abstinere autē a malo quod dixit eē
scientiā qđ est aliud. q; in medio na-
tionis tortuose et puerse tāq; in noc-
te huius seculi caute prudēterq; ver-
sari. vt abstinēdo quisq; ab īiquitate.
non cōfundat^r tenebris ppriū mune-
ris luce discret⁹. Cū ergo quodā lo-
co aplūs cōcordem gratiū dei va-
rietatē in hoībus dei vellet ostendē.
hec i p̄mis duo posuit dicēs. alij qui
dē dat^r per spm sermo sapientie. hoc
eē arbitror. solē in potestate diei. alij
sermo scientie scđm eundē spm. hoc
est lunā Deinde qđāmodo stellas. cō-
memorari puto i eo quod dicit^r alij
fides in eodem spū. alij curationū
donatio in vno spū. alij opatiōes v-
tutū. alij pphēcia. alij dinatio spūuz
alij generalingarū. alij interpretatio
sermonū. Nichil enī horū est quod
in huius seculi nocte. non sit necessa-
riū que cū transierit necessaria ista
non erunt. ideo in potestatē noctis.
In potestate quippe ait vel diei vel
noctis. vt potestas esset diei lucē vel
nocte. quod in spūalib⁹ donis sic in-
telligitur. quia dedit potestatē filios
dei fieri Qui percussit egyptū cū p-
mogenitis eorū Qui percussit et scđm.
cum hīs que precipua putantur in
seculo **Q**ui eduxit israhel de medio
ww ij

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

eorum. Educit etiam sanctos ac fideles
suos de medio malorum. **I**n manu
potenti et brachio excelso. Quid po-
tentius quid excellentius eo quod dic-
tum est. et brachium domini cui reuelatum
est. Qui diuisit mare rubrum in diui-
siones. Diuidit etiam ut unus atque idem
baptismus alijs sit in vitam. alijs sit
in mortem. **E**t educit israel per me-
dium eius. Educit etiam innovatum po-
pulum suum per lauacrum regenerationis.
Et percussit pharaonem et virtutem
eius in mari rubro. Celeriter inter-
mit et peccatum suum reatum quod ei per
baptismum. **Q**ui traduxit populum su-
um in deserto. Traduxit et nos in huius
seculi ariditate et sterilitate ne in ea
pereamus. **Q**ui percussit reges mag-
nos et occidit reges fortes. Percus-
sit atque occidit etiam a nobis dyaboli-
cas et noxias potestates. **S**eon re-
gem amorreorum. Berme inutile vel
temptationem calentem. quod interpre-
tat seon. regem amaricatum quod in-
terpretatur amorreorum. **E**t tog regem
basan. coaceruantem quod interpreta-
tur tog et regem confusione quod inter-
pretatur basan. Quid enim coaceruat dy-
abolus. nisi confusionem. **E**t debet
terram eorum hereditatem. hereditatem is-
rael seruo suo. Dat etiam quos dy-
abolus possidebat hereditatem semini
abrahe quod est christus. **Q**uia in huius
litate nostra memor fuit nostri. et re-
demt nos ab inimicis nostris. sanguine
vniuentis sui. **Q**ui dat escam omni
carui. hoc est omni hominum generi. non
tantum israelitarum sed et gentium. de qua es-
ca dicit. caro mea vera est esca. **C**on-
fitemini deo celi. quoniam in eternum mi-
sericordias eius. **C**onfitemini domino
dominorum quoniam in eternum miseri-
cordias eius. **Q**uod hic ait deo celi. cre-

do aliter dicere voluit quod super dixe-
rat deo deorum. **I**tem quod ibi deinde
subiunxit. hoc etiam hic repetiuit. con-
fitemini domino dominorum. Sed et
si sunt qui dicunt. dii siue in celo siue
in terra. quemadmodum sunt dii multi
et domini multi. sed nobis unus est
deus pater ex quo omnia et nos in ipsum.
et unus dominus ihesus ipse per quem
omnia et nos per ipsum. cui confitemur
quoniam in eternum misericordia eius.
ExPLICIT psalmus CXXXV. **I**ncipit psal-
mus CXXXVI.

Oblitos vos non arbitror esse
commendasse nos vobis. ym-
mo commemorasse vos. quod
omnis eruditus in sancta ecclesia nosse
debet. unde ciues simus et ubi peregrini-
nemur. et peregrinationis nostre cau-
sam esse peccatum. reuerfiois autem mu-
nere remissionem peccatorum. et iustifica-
tionem gratie dei. duas ciuitates per-
mixtas sibi iterum corpore et corde
separatas currere per ista volumina seculo-
rum usque in finem. **A**udistis et nostis
vnam cui finis est pax eterna. et voca-
tur iherusalem. alteram cui gaudium est
pax temporalis et vocatur babilonia. **I**n-
terpretationes etiam nominum si non fal-
lor tenetis iherusalem interpretari vi-
sionem pacis babiloniam confusionem.
Iherusalem in babilonia captiua tene-
bat non tota. ciues enim eius et ange-
li sunt. sed quod attinet ad homines
predestinatos in gloriam dei. futuros
per adoptionem coheredes christi. quos
de ipsa captiuitate redemit sanguine
suo. **P**erticulam ergo istam ciuitatis ihe-
rusalem captiuam teneri in babilonia per
peccatum. incipere autem inde exire prius
corde per confessionem iniquitatis et
caritatem iusticie deinde postea in fi-
ne seculi etiam corpore seperandam con-

mendauim⁹ i eo psalmo quē primo
hic cū vestra dignatione tractauim⁹
qui ita incipit te decet ymn⁹ deus in
syon ⁊ tibi reddetur votū in iherl⁹ ho
dierna aut die cantauimus **¶** **Ps**

Super flumina babilonis illic
sedimus ⁊ fleuimus dū recoz
daremur syon Videte qz in illo dictū
est. te decet ymnus deus in syon : hic
aut. super flumina babilonis illic se
dimus ⁊ fleuimus cū recordaremur
syon Illa syon vbi decet ymn⁹ deus.
Que sunt ergo flumina babilonis ⁊
quid ē nostrū sedere ⁊ flere in recoz
datione syon Si em ciues in sumus
non tm hoc cantauim⁹ sed ⁊ agim⁹.
Si ciues sumus de iherl⁹ id est de sy
on et in ista vita in ista cōfusione h⁹
seculi. in ista babilonia non ciues ha
bitam⁹ sed captiui detinemur: opoz
tet vt non tātum ista decantem⁹ sed
⁊ faciamus affectu cordis pio religi
oso desiderio eterne ciuitatis Ihaz
⁊ hec ciuitas que babilonia dicitur a
matores suos cōsules pacitpali
⁊ nichil vltra sperantes. totūqz gau
dium suum ibi figentes ibi finientes
⁊ videmus eos pro republica terre
na plurimū laborare. sed et in ea qui
cūqz fideliter versantur si nō ibi ap
petant supbiam et perituram elatio
nem ociosamqz iactantiam. sed verā
fidem exhibeāt qz possunt qz diu pos
sunt quibz possunt: ad quātum vidēt
terrena ⁊ ad quātum intelligūt spēm
ciuitatis nō eos finit deus perire in
babilonia Predestinavit em eos ci
ues iherusalem. intelligit captiuita
tem eoz deus: ⁊ ofndit illis aliam ci
uitatem cui vere debeāt suspirare p
qua debeant cuncta conari. ad quam
capescendam debeant ciues suos se
cum pegrinos quātum valuerint ad

hortari Propterea dicit dñs ihesus
cristus. qui in modico fidelis est ⁊ in
magno fidelis est: ⁊ rursum dicit. si i
alieno fideles non fuistis. vestrū qz
dabit vobis: Tamen carissimi atten
dite flumina babilonis Flumina ba
bilonis sunt oīa qz hic amantur ⁊ trā
seunt Nescio quis amauit verbi gra
tia agriculturā: ipam exercere in di
tescere. ibi occupare animū in perci
pere voluptatem. attendat exitū ⁊ vi
deat illud qd amauit non esse funda
mentum iherl⁹ sed fluxum babilōis
Alius dicit: magna res militare. oēs
agricole formidant eos qui militant
obsequūtur eis tremunt eos: si fue
ro agricola timebo militare. si fuero
militaris timebor ab agricola **¶** In
sane. in alium te babilonis fluxū p
cipitasti ⁊ turbulentiozem ⁊ rapaci
orem ⁊ cū tu timeri vis a minore ti
me maiorem potestatem: te ipc ma
ior fieri potest. subito q te timet nū
qm aut erit minor quē debes timere
Aduocatū eē inquit magna res ē po
tentissima eloquētia in omnibz habe
re susceptos. pendentes ex lingua di
serti patroni sui. ⁊ ex eius ore speran
tes vel dāpna vel lucra: vel mortem
vel vitā vel pñiciem vel salutē Nesci
quo te miseris Alius ⁊ iste flux⁹ ba
bilonis est: ⁊ qd multum sonat stre
pitus aque sara pcutit Attende quia
fluit. attende qz labitur. ⁊ si attendas
qz fluit ⁊ labitur: caue qz trahit Na
uigare inquit alius ⁊ negociari mag
num est: sciē multas puincias lucra
vndiqz capere non esse obnoxium in
ciuitate alicui potenti semp peregri
nari ⁊ diuersitate nationum animaz
pascere: ⁊ augmentis lucrorum diu
tem remeare Fluxius est ⁊ iste babi
lonis Lucra tua quando stabunt qñ

ww iij

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

presumpturus quoniam securus eris ex hijs
que acquiris: Quato eris ditior: tato
timidior: Vno naufragio nudus eri-
bis: et recte te plangis in flumina ba-
bilonis quia nolisti sedere et flere super
flumina babilonis Alii ergo ciues sanc-
te iherusalem intelligentes captiui-
tatem suam attendunt humana vota: et
diuersas hominum cupiditates hac
atque illac rapientes. trahentes impel-
lentes in mare. vident hunc et non se mit-
tunt in flumina babilonis sed sedent
super flumina babilonis et flent super
flumina babilonis vel illos qui rapi-
untur vel seipsos qui in babilonia esse
meruerunt: sedentes tamen hoc est humi-
litate humiliati Super flumina ergo ba-
bilonis illic sedimus et fleuimus: cum
recordaremur syon Sancta syon ubi
totum stat et nichil fluit quis nos in
ista precipitauit: Quare dimisimus con-
ditorem tuum et societatem tuam: Ecce
inter fluentia et labentia constituti: vix
quisque raptus a flumine si tenere li-
gnum potuerit euadet Humiliati er-
go in captiuitate nostra sedeamus su-
per flumina babilonis: non nos aude-
amus in illis fluminibus precipitare nec
nos audeamus in nostre captiuita-
tis malo atque tristitia superbe erigere.
sed sedeamus et sic fleamus. sedeamus
super flumina babilonis non infra flu-
mina babilonis: talis sit humilitas nos-
tra ut nos non mergat Sede super
flumina. noli in flumine. noli sub flu-
mine sed tamen sede humilis: loquere non
quomodo in iherusalem Ibi enim non sta-
bis quia de ipsa spe loquitur alius psal-
mus et cantat dicens: stantes erant
pedes nostri in atrijs tuis iherusalem Ibi
erigeris si te hic penitendo et confite-
do humiliaueris In atrijs ergo ihe-
rusalem stantes erant pedes nostri

super flumina vero babilonis sedimus
et fleuimus cum recordaremur syon In
de oportet ut fleas recordando syon.
Multi enim flent fletu babilonio. quia
et gaudet gaudio babilonio Qui gau-
det lucris et flet dampnis: utrumque de
babilonio est flere debes: sed recor-
dando syon Si recordando syon fleas
et quoniam tibi secundum babiloniam bene est o-
portet ut fleas Propterea dicitur in
quodam psalmo: tribulationem et do-
lorem inueni et nomen domini inuo-
caui Quid est quod dicit inueni: Nescio
quam tribulationem quasi querens
inuenit tanquam questam. et cum inuenisset
quo lucro inuenit: Nomen domini
inuocauit Multum interest utrum in-
uenias tribulationem: an inueniaris
a tribulatione Dicit enim alio loco do-
lores inferni inuenerunt me Quid est
inuenerunt me dolores inferni: Quid
est tribulationem et dolorem inueni:
Cum te repente occupat tristitia per-
turbatis tibi rebus secularibus quibus
oblectabaris et quibus delectabaris
quoniam te repentina ipsa inuenit tristitia
vnde te non putabas posse fieri tristem
accidit et tristis efficeris: inuenit te do-
lor inferni Te enim sursum putabas
peruictam deorsum eras: et cum te
dolor inferni inueniret ibi te inuenis-
ti deorsum qui sursum putabas In-
uenisti enim te dolore affectum gra-
uiter tristitia alicui mali Vnde forte pre-
sumpseras non forte tristem: inuenit
te dolor inferni Cum autem bene est tibi
arriident omnia secularia. nullus tu-
orum obicit. nichil in vinea tua forte
vel aruit vel grandinatum est vel ste-
rile apparuit. non acuit cupa tua. non
exhoneratus es in aliqua dignitate.
secundum seculum constitutus vndeque ami-

citui et viuunt et seruant tibi amicitia
am. clientes non desunt. filij obsequi
tur. serui cōtremiscunt. cōiungunt con
cora: felix dicitur domus ibi inuenis
tribulationem si aliqui potes ut inue
ta tribulatione inuoces nomen do
mini Perisum aliquid videtur doce
re sermo diuinus: flere in leticia et in
merore letari Audi in merore letan
tem gloriamur inquit in tribulatio
nibus. Glentem aut in leticia: vide si
inuenit tribulationem Attēdat quis
ipam felicitatem suā quo exultauit a
nima ei⁹: et timuit quodāmodo gau
dio et extulit se et dixit felix sum Attē
dat si non fuit illa felicitas: si potest
certus eē de illa quia manet in eternum
Si aut non est certus et vidit fluere
vñ gaudet. fluius babilonis ē sede
at supra et fleat: sedebit aut et plora
bit si recordatus fuerit syon. **Q**uā
illa quam videbimus apud deū. o il
la sancta equalitas angelorū: o illa vi
sio et spectaculū pulchrū Ecce in ba
bilonia pulchra sunt que tenent: non
teneant non decipiant Aliud est sola
cium captiuorum aliud gaudiū libe
rorum Sup flumina babilonis illic
sedimus et fleuim⁹ cū recordaremur
syon. **I**n salicib⁹ in medio ei⁹: sus
pendimus organa nostra. **H**abēt or
gana sua ciues iherusalem. scripturas dei
pcepta dei. promissa dei. meditatio
nem quādam futuri seculi: sed cū a
gunt in medio babilonie. organa sua
in salicibus eius suspendūt Salices
ligna sunt infructuosa et hoc loco ita
posita ut non aliqd boni possit intel
ligi de salicib⁹. alibi aut forsitā potest
modo ligna intelligi sterilia nascentia
super flumina babilonis. **I**rgan
tur hec ligna de fluminib⁹ babilonis
et nullum fructū ferūt Sicut sunt ho

mines cupidi. auari steriles in ope
re bono: ita ciues babilonie ut ecia
ligna sint illi⁹ regionis ex ist⁹ volup
tatibus rerū trāseuntū pascūtur tū
rigata a fluminib⁹ babilonie Queris
fructū: et nusqm inuenies. **Q**uā tales
patimur vsamur cū eis qui sunt in me
dio babilonis. **A**dultum em̄ interest
inter mediū babilōis et exteriora ba
bilonie Sunt qui non sunt in medio
eius: id est non tanta cōcupiscentia
seculi et delectationibus obuiuntur.
Qui vō ut aperte dixerim et breuiter
multum mali sunt: in medio babilo
nis sunt et ligna sunt sterilia tāq sal
ices babilonis. **Q**uā illos videm⁹ et tā
steriles eos inuenim⁹ ut difficile no
bis appareat i eis aliquid vñ possint
duci ad fidem rcām vel ad bona opa
vel ad spem futuri seculi vel ad cōcu
piscentiam liberationis a captiuita
te mortalitatis. scripturas nouim⁹
quas eis dicam⁹ sed quia nullū fruc
tum in eis inuenim⁹ vñ incipiamus
auertim⁹ ab ipis faciem et dicim⁹ ad
huc isti nō sapiunt nō capiunt: quia
qcqd illis dixerimus. sinistrū et adu
sum habebūt Ergo differendo circa
eos scripturas. suspendim⁹ organa
nostra in salicibus: non em̄ dignos
habem⁹ qui organa nrā portēt. **N**ō
ergo organa nostra inferendo alliga
mus sed differendo suspendim⁹ Sa
lices em̄ sunt babilonie ligna infruc
tuosa: pasta tpalibus voluptatibus
tqm fluminib⁹ babilonie Et videte si
non hoc sequitur psalm⁹. **I**n salicib⁹
inquit in medio ei⁹: suspendim⁹ or
gana nostra. **Q**uoniam illic inter
rogauerunt nos qui captiuos duxe
runt nos verba canticorum et qui ab
duxerunt nos ymnum. subaudi. in
terrogauerunt nos vba canticorum
ww iij

et ymnus interrogauerunt nos qui
captiuos duxerunt nos Qui nos dux-
erunt captiuos fratres: Quos sensim
aliqui captiuatores nostros Sensit quod in
iherusalem babilonios persas caldeos et il-
larum gentium et regionum homines cap-
tiuatores suos et hoc postea: non quoniam
isti psalmi cantabantur Sed iam dixi-
mus caritati vestre omnia que secundum
litteram in illa ciuitate contingebant. figu-
ras nostras fuisse: et facile potest demonstra-
ri captiuos nos esse Non enim respira-
mus iam in auras illius libertatis: non
enim fruimur puritate veritatis et il-
la sapientia que in seipsa manens in-
nouat omnia Delectationibus temporalium
rerum temptamur et colluctamur coti-
die cum suggestionibus illicitarum volup-
tatum: vix respiramus vel in oratione
Captiuos nos esse intelligimus. sed
qui nos captiuos duxerunt: Qui ho-
mines: Que gens Qui rex: Si redi-
mimur: captiui eramus Quia nos rede-
mit: Christus A quo nos redemit: A
dyabolo Dyabolus ergo et angelus
captiuos nos duxerunt: nec duceret
nisi consentientes nos Ducti sumus
captiui. captiuatores nostri dixi qui
fuit: ipsi sunt etiam latrones vulne-
rantes illum viatorem qui descendit
ab iherusalem in iherico quem sauciatum se-
minum reliquerunt Hunc ille custos
noster id est samaritanus. samarita-
nus enim custos interpretatur cui ob-
iectum est a iudeis et dictum nonne
perum dicimus. quia samaritanus es et
demonium habes: et ille obiectorum
duorum vnum respuit et vnum tenuit: ego
inquit demonium non habeo. non autem
dixit: ego non sum samaritanus Si
enim ille non custodierit: utique perimur
Samaritanus ergo transiens vidit
saucium et vulneratum derelictum a la-

tronibus: et sicut nostis collegit Si-
cut enim aliqui latronum nomine ponuntur
qui nobis plagas peccatorum infligerunt
iam per nostre captiuitatis consenti-
onem: sic et captiuatores nostri ipsi
dicuntur Isti ergo qui captiuos duxerunt
nos dyabolus et angeli eius. quoniam nos
duxerunt. et que nos interrogauerunt
verba cathecizantium: Quid ergo intelligimus
quocumque quia cum tales nos interrogant
in quibus dyabolus opatur. intelligen-
dus est ipse nos interrogare qui in eis
opatur: Apostolus dicit: et vos cum essetis
mortui in delictis et peccatis vestris
cum viveretis in illis secundum seculum mun-
di huius. secundum principem potestatis
aeris huius. spiritus qui tunc opabatur in
filiis diffidentie. in quibus et nos in-
quit aliqui conuersati sumus Est edisse
redemptum de babilonia cepisse iam
exire sed tamen adhuc quid dicit: Quia cum
hostibus nostris persequimur: et ne ras-
camur hominibus qui nobis ingerunt per-
secutiones. tulit intentionem nostram
apostolus ab odio hominum et direxit in luctum
quorundam spirituum quos non vi-
demus et cum ipsis colligimur Aut enim
Non est nobis colluctatio aduersus
carnem et sanguinem. id est aduersus ho-
mines quos videtis a quibus mala vi-
demini pati. qui nobis important per-
secutiones: nam pro ipsis orare precep-
ti sumus Non est nobis inquit collucta-
tio aduersus carnem et sanguinem id est
aduersus homines: sed aduersus prin-
cipes et potestates. et retores mundi
tenebrarum harum Quid dixit mundi: Di-
lectorum mundi Quos dixit dilectores
mundi hos appellauit et tenebras id
est iniquos sceleratos infideles Pec-
catores: quibus iam credentibus gratu-
latur hoc modo ut dicat: fuistis enim ali-

quā tenebre: nūc autē lux in dñō Ergo
cōstituit nos luctam habere cū illis
principibus: ipi nos duxerunt capti
uos Quō autē dyabolus intrauit in
cor iude vt traderet dñm nō at intra
ret nisi ille locū daret: sic multi mali
homines de media babilonia p defi
deria carnalia & illicita locū dādo dy
abolo & angelis e⁹ in cordibz suis vt
in illis et de illis opetur aliquā inter
rogant nos & dicunt nobis exponite
nobis rationem Pagani pleriqz di
cunt ista nobis . exponite nobis rati
onem quare venit xpūs: & quid pro
fuit xpūs generi humano Nonne ex
quo venit xps peiora sunt in rebz hu
manis q̄ fuerunt antea . et feliciores
tunc erant res huāne q̄ modo: Dicāt
nobis xpiani quid boni attulit xpūs
vnde feliciores putēt res humanas
qz venit xpūs: Vides em̄ si theatra &
amphitheatra & circi starent incolu
mes . si nichil caderet de babilonia si
vbertas esset circūfluentū volupta
tum hōibz cantaturis & saltaturis
ad turpia cantica . si libido scortantiū
& meretricantiū haberent quietem &
securitatē si nō timeret famē in domo
sua qui clamat vt pāthomimi vestiā
tur: si hec omnia sine labe sine ptur
batione aliqua fluerent vt eēt securi
tas magna nugarū felicia eēnt tpa &
magnā felicitatem rebz huānis cris
tus attulisset Quia vō cedūt in iniq
tates vt extirpata cupiditate plante
tur caritas ih̄lm: qz miscentur ama
ritudines vite tpali vt eterna dehoe
retur qz erudiūt in flagellis hoīes
paternam accipiētes disciplinam ne
iudiciariam inueniāt sententiā nichil
boni attulit xpist⁹ & labores attulit
cristus: & incipis dicere homini q̄ta

bona facit cristus & non accipit Pro
ponis enim illi eos qui faciunt quod
modo audistis in euangelio vendūt
omnia sua . dant pauperibus vt ha
beant thesaurum in celis et sequātur
dominū: dicis illis ecce quod attulit
cristus Quā multi faciunt ista vt dis
tribuant res suas egenis: & fiūt pau
peres non necessitate sed voluntate
sequentes deum . sperantes regnum
celorum Irridēt isti quasi stultos ta
lia inquirunt bona attulit crist⁹ vt p
dat honores suos . & cum dat egenis
remaneat egen⁹: Quid ergo facies?
Bona cristi non capis Alius enim te
impleuit qui aduersarius est cristo:
cui dedisti locum in corde tuo Prio
ra tempora respicias: et quasi letiora
tibi videntur fuisse tempora pristina
que sic erant tanqm oliue pēdentes
in arboze ducentibus ventis q̄n qua
dam libertate aure perfruentes . va
go quodam desiderio suo Ventū est
vt oliua mitteretur in torculari . non
enim semper pendere habebat in ar
boze . iam finis est anni: non sine cau
sa inferibūt psalmi quidam p tor
cularibus . in arboze libertas in tor
cularibz pressura Cum enim res hu
mane conterūt & premūt: atten
dis quia crescit auaricia . attende qz
crescit & continentia Quare tam ce
cus es vt amurcam fluentē per pla
teas videas . oleum in gemellaria nō
videas: Et hoc sine causa: Qui male
enim versantur publice noti sunt qui
autem se cōuertunt ad deum et a sor
dibus malarum cupiditatum purgā
tur occulti sunt: quia et in ipso vel ex
ipso torculari . amurca aperte fluit.
oleum occulte eliquatur Acclama
tis ad ista . gaudetis ad ista: quia

potestis sedere sup flumina babilonis & flere Illi aut qui captiuos duxerunt nos qñ intrant in corde hōim & interrogant nos per linguas eorū quos possident & dicunt nobis cantate nobis vba canticorū. reddite nobis rationem aduentus xpī & qē aliā vita. nolo credere: doce me rationē quare michi imperas vt credā Respondeo illi & dico: o homo plen⁹ es malis cupiditatib; Si bona dicam illa ihrlm non ea capis: oportet vt exinaniaris quo plenus es vt possis impleri quo inanis es Ergo noli facile huic aliquid dicere. lignum est salicis lignū est sterile Noli pcutere organum vt sonet: suspende poti⁹ Sed ille dictur⁹ est. dic michi. canta michi. redde michi rationem: nō vis inquit vt dicam non bono animo audis nō sic pulsas vt tibi dignum sit apiri Ille te impleuit qui me captiuus duxit: ipse me interrogat de te Istut⁹ cōdōlose querit: non querit quid discat: s; quid reprehendat Ergo ego nō dicā suspendam organū meū Sed qd dicturus est adhuc: Cantate nobis verba canticorū: cantate nobis ymnum cantate nobis de cāticis syon Quid respondemus? Babilonia te portat babilonia te cōtinet. babilonia te nutrit. babilonia de te loquitur: nō nos ti capere nisi qd fulget ad temp⁹ eterna meditari ignoras. nō capis qd interrogas **Q**uomodo cantabimus canticū domini in terra aliena: Vere fratres sic est Incipite velle pdicare vritatem q̄tulamcūq; nostis & videte q̄ necesse fit vt tales patiamini. irrisores et exactores vritatis. plenos falsitatis Respondete illis exigentibus a vobis q̄ cape nō possunt. & dicite ex fiducia sancti cantici vestri q̄

modo cantabimus cāticū dñi in terra aliena: Sed vide quomodo vser̄ inter eos o popule dei o corp⁹ cristi o generosa pegrinatio: non es hinc. aliunde es. ne cū illi qui tibi dicūt cantate nobis vba canticorū dicite nobis ymnū. cantate nobis de canticis syon quasi amantur ate & affectas amicitias eorū & times talib; displicere. incipiat te delectari babilonia & obliuiscaris ihrlm Hoc ergo timens vide qd subiciat: vide quid sequatur Passus est em̄ homo iste qui cantabat et ipse homo nos sumus si volum⁹: passus est vndiq; talia interrogātes & adulatione blandientes mordaciter reprehendentes falso laudantes qd nō capiunt exigentes quo & pleni sunt fūdere nolentes & inter turbas talium tanq̄m piclitantes. crexit animus ad recordationem syon: et cōstrinxit se talis anima iuratione quadam & ait. **S**i oblit⁹ fuero tui ihrlm inter vba captiuantiū inter vba dolosorū inter vba male interrogantiū. q̄rentium et discere nolentiū Ecce n̄ erat ciuis ille qui dñm interrogauit magister bone quid faciā vt vitā eternā cōsequar nōne de vita eterna q̄rens q̄si de cāticis syon interrogauit: Serua mādāta ait illi dñs: & ille de fastu eorū audisset rñt Nūc oīa hec inq̄t impleui a iuuentute mea Et dñs dixit illi qdā de cāticis syon & nouerat qd nō capet s; exemplū dedit nob quō mlti q̄rūt q̄si p̄siliū ad vitā eternā et tā diu nos laudāt q̄ diu respondeam⁹ qd q̄runt Dedit de illo documentū t̄p nob dicturis aliqñ talib; hominib; quō cātābimus canticum dñi in terra aliena. Ecce ait Vis eē perfect⁹? Vade vēde omnia q̄ habes & da pauperib; & habebis thesaurū in celo & veni seque-

se me: vt discat multa cantica de can-
ticiis syon prius impedimēta reiciat
expeditus ambulet ne vllō onere pre-
grauetur & discat aliquid de canticis
syon Ille autē cōtristatus abcessit Di-
camus post illū quō cātabim⁹ canti-
cum domini in terra aliena? Et ille q̄
dem discessit: spem autē diuitibz dñs
dedit. Nam cōtristati discipuli dixerūt
quisnam p̄t salu⁹ fieri? Et respondit
eis Qd̄ hominibz impossibile est dō
facile est. H̄abent em̄ & diuites quē-
dam modū suū. & acceperunt canti-
cum de syon: canticus de quo ap̄lus
dicit Precipe diuitibus hui⁹ seculi nō
superbe sapere neq; sperare in incerto
diuitiarum: sed in deo viuo qui pres-
tat nobis omnia habūdāter ad fru-
endum Adiungens quid debeant a-
gere iam tangit organa: nō suspen-
dit Diuites sint in opibz bonis faci-
le tribuant. cōmunicēt: thesaurisent
sibi frumentū bonū in futurū. vt ap-
prehendant verā vitā Hoc cāticum
de canticis syon diuites acceperunt
primo nō supbe sapere Extollunt eī
diuitie. & quos extollunt: flumina il-
la extollunt Quid ergo hīs precipi-
tur? An̄ omnia nō supbe sapere Qd̄ fa-
ciunt diuitie hoc caueant in diuitiis:
caueant in diuitiis supbiam Ipsum
em̄ malum est qd̄ importāt maxime
diuitie incautis hominibz Non em̄
aurum malū est quod deus condidit
sed malus ē homo auar⁹ relinquēs
creatorem & cōuersus ad creaturam
Hoc ergo sibi precaueat ne sit sup-
bus: & super fluiuium babilonis sede-
at Hoc ergo illi dictum est: non sup-
be sapere Ergo sedeat neq; speret in
incerto diuitiarum Ergo sup flumi-
na babilonis sedeat Si em̄ speraue-
rit in incerto diuitiarū: trahitur a flu-

mine babilonis Si dō humiliauerit
se & non supbierit & nō sperauerit in
incerto diuitiarū. sedet & sup fluiuiū.
suspirat eterne iherl̄m recordatus sy-
on: & vt pueniat ad syon erogat Ec-
ce habes canticū qd̄ diuites acceperūt
de canticis syon: operentur tāgant
organū. non vacent cum inuenerint
hoiēm dicētem sibi. quid est qd̄ agis?
Perdis res tuas tāta erogando. the-
saurisa filiis tuis Cū viderint nō ca-
pere & intellexerint lignum eē salicis
non facile dicant quare agant & quid
agant: suspendant organa in salici-
bus babilonis Preter salices autem
cantent: non cessent. operentur Nō
enim pdunt qd̄ erogant Seruo cō-
mendant & tutum est. xpo cōmendāt
& perit: Audistis canticū diuitum de
canticis syon: audite & canticū pau-
perū Idē apostol⁹ loquitur Nichil
intulimus in hūc mundū sed nec au-
ferre aliquid possumus: victum & te-
gumentum habentes hīs contēti su-
mus Nam qui volūt diuites fieri in-
cidunt in temptationem et desideria
multa stulta & noxia: q̄ mergunt ho-
minem in interitum et perditionem
Hec sunt flumina babilonis Kadix
est enim omnium malorū avaricia:
quam quidam appetentes naufra-
gauerunt a fide & inferuerunt se do-
loribus multis Ergo contraria sunt
ista cantica: Non sunt contraria Vi-
dete quid diuitibus dcm̄ sit nō supbe
sapere neq; sperare in incerto diuitiarū
bona opari. tribuere. thesaurisāe fū-
damentum bonum in futurū Pau-
peribz autē quid dictum ē: Qui volūt
diuites fieri: incidunt in tēptationem
Nō dixit q̄ diuites sūt: s; q̄ volunt di-
uites fieri Nam si iam diuites essent
alterum canticū audirent Diuites au-

dit ut erogat: pauper autem audit ne
desideret Sed cum inter tales versa
mini qui non capiunt canticum syon:
suspendite ut dicit organa in salicibus in
medio eius. differite quod dictum estis In
cipiunt esse ligna fructuosa mutantur
arbores et habebunt fructum bonum
ibi iam licet cantare in aures audien
tium Sed cum inter istos obstrepē
tes male interrogantes veritati re
sistentes persamini. obstringite vos
non eis velle placere ne obliuiscami
ni iherusalem: et dicat una anima ves
tra facta una ex multis pace. cristi di
cat ipsa captiva iherusalem hic agēs
in terra. si oblitus fuero tui iherusa
lem: obliuiscatur me dextera mea De
hemeter se constrinxit fratres mei ob
liuiscatur me dextera mea: atrociter
se obligavit Dextera nostra est vita
eterna: sinistra nostra est vita temporalis.
Quicquid facis propter vitam eternam
dextera operatur Si caritati vite eter
ne in operibus tuis miscueris concu
piscenciam vite temporalis aut laudis hu
mane aut alicuius commodi secularis
cognovit sinistra tua quid faciat dex
tera Et nostis esse in precepto euange
lij: nesciat sinistra tua quid faciat dex
tera tua Si oblitus ergo inquit fue
ro tui iherusalem: obliuiscatur me dexte
ra mea Et vere sic contingit: prenun
ciauit non optavit Talibus qui obli
uiscuntur iherusalem hoc contingit quod
dixit obliuiscitur illos dextera eorum
Vita enim eterna manet in se. illi re
manent in delectatione temporalis et faci
unt sibi dextrum quod sinistrum est In
tendite ad ista fratres propter dextrum
infinuem hoc vobis quantum domi
nus donat ad salutem omnium De
minisse fortasse hinc me aliquando tractas
se de quibusdam qui quod sinistrum est

faciunt dextrum id est qui temporalia bo
na plus habent et in istis beatitudinibus
ponunt ignorantes que sit vera feli
citas vera dextera: hos scriptura fi
lios alienos dicit tamen non ciues ihe
rusalem sed babilome Dicit enim quo
dam loco psalmus. domine libera me
de manu filiorum alienorum quorum os
locutum est vanitatem: dextera eorum
dextera iniquitatis Sequitur cum et
dicit Quorum filii sicut nouelle con
stabilite: filie eorum ornate sicut simi
ludo templi cellaria eorum plena e
ructantia ex hoc in hoc: oves eorum se
cunde multiplicantes in exitibus suis
boves eorum crasse. non est ruina se
pis. nec clamor in plateis eorum Non
quid habere istam felicitatem hoc est
peccare: Non: sed facere illam dex
tram. cum sit sinistra Propterea se
cutus quid ait: Beatum dixerunt po
pulum cui hec sunt Ecce vbi locutum
est os eorum vanitatem: quia beati
dixerunt populum cui hec sunt Tu
quid dem quid docebis iherusalem qui non
obliuisceris iherusalem: ne obliuiscatur
te dextera tua. ecce illi qui locuti
sunt vanitatem. beatum dixerunt po
pulum cui hec sunt: dic michi tu can
ticum syon Beatus inquit populus cuius
dominus deus ipsius Interrogate corda vestra fratres
si desiderat bona dei si desiderat ci
uitatem illam iherusalem: si concupiscat vitam
eternam Omnis ista terrena felicitas
sinistra vobis sit: illa sit dextera quam sper
habebitis. et si habueritis sinistram
nolite de sinistra presumere Nonne cor
ripis eum qui de sinistra voluerit mandu
care: Si mense tue iniuriam putes fieri
manducante conuiuia de sinistra. quomodo
non sit iniuria mense dei si quod dextrum est
sinistrum feceris. et quod sinistrum est dextrum
feceris: Quid ergo? Si oblitus fuero tui

iberusalē. obliuiscat^r me dexta mea.
Adhereat lingua mea faucib⁹ meis
nisi tui meminero. id est obmutescā
inquit nisi tui meminero. Ut quid enī
loquit^r. ut quid sonat qui cātica syon
non sonat: *Q*uā est lingua mea cāti-
cū iberusalē. canticū delectationis se-
culi huius lingua aliena. barbara est
quā i captiuitate didicim⁹. ergo mu-
tus erit deo qui oblitus fuerit iberu-
lā. et parū est. memisse. nam et hos-
tes meminerūt eius volentes eam
euertere Que est ciuitas ista dicunt
qui sunt xpiani. Et quales sunt xpia-
ni. *S*i non essent xpiani. vicit iā cap-
tiua turba captiuatores suos. et tū
murmurāt et seuiunt. et volūt inter-
ficere apud se pegrinantē sanctam ci-
uitatē. sicut voluit ipm populū inter-
ficere pharao. quando masculos oc-
cidebat natos et feminas relinque-
bat virtutes prefocabat. cōcupiscen-
tias nutriebat Parū ergo ē memisse
vide quomō memineris. Quedam
enī cū odio memim⁹. quedā cum a-
more Cum ergo dixisset si oblit⁹ fu-
ero tui iberusalē obliuiscat^r me dex-
tera mea. adhereat lingua mea fau-
cibus meis. nisi tui meminero. addi-
dit statim *S*i non proposuero iberu-
salē in p^rincipio iocūdaris mee *U*bi
est enī summa iocūditas vbi deo p^r-
frui mur. vbi de fraternitate coherē-
te et ciuica societate securi sumus.
*N*ullus ibi temptator nos violabit
nullus vel ad aliquā illecebrā percel-
lere poterit. nichil ibi delectabit^r. nisi
bonū *A*dorietur ibi oīs necessitas.
orietur ibi summa felicitas *S*i non
proposuero iberusalē i p^rincipio iocū-
ditatis mee Et conuertit se ad do-
minū contra hostes ipsius ciuitatis.
Memento domine filiorū edom.

Edom ipēdictus est qui et esau Au-
distis enī modo cum aplīs legere-
t^r iacob dilexi. esau odio habui Duo
filij erant in vno vtero. ambo gēmi-
ni in vtero rebecca filij ysaac. et nepo-
tes abrahe *N*ati sunt ambo. vn⁹ ad
hereditatē. alter ad exhereditationē
*F*uit autem hostis fratris sui iste e-
sau. quia preueit benedictionē eius
filius minor. et inpletū est. maior ser-
uiet minori *M*aior ergo quis est. et
minor quis est et quis est maior qui
seruiet minori modo intelligimus.
*M*aior videbatur ppl^s iudeorum.
minor ex tpe ppl^s xpianorū. Et vi-
dete quomodo maior seruit minori
*I*lli portant codices nostros. nos
vuiumus de codicibus ipor⁹ Sed vt
generaliter de omnib⁹ intelligatis
fratres maiorē et minorē. maior di-
citur homo carnalis. et minor dicit^r
homo spuālis. quia prius carnalis
est et postea spuālis. *H*abes aplm
apte dicentē. prim⁹ homo de terra
terren⁹. scd^s homo de celo celestis.
qualis terrenus. tales et terreni. et
qualis celestis. tales et celestes. sicut
portauimus ymaginē terreni. por-
temus et ymaginē eius qui de celo ē
*U*bi autē supra dixerat. sed non pri⁹
quod spuāle est. sed quod aiale pos-
tea spuāle *A*nimalē autē eundē dicit
quem carnalē ostendit. *H*omo qui
nascitur animal esse incipit. carnalis
esse incipit. si se conuertat a captiui-
tate babilonie. in reditū iberusalē re-
nouatur et fit renouatio quedam se-
cūdū nouum et interiorem homi-
nem. et fit minor tpe maior potesta-
te. Ergo esau omnes carnales. iac-
ob autem omnes significat spiritu-
ales. minores electi. maiores illi re-
probatī. vlt et ipse eligi. fiat minor.

Edom autē appellatus est de cibo q̄
dā lenticule rubro. id est roseo q̄dam
cibo. Bene cocta erat lenticula de-
frigata. concupiuit iste esau a fratre
suo iacob et cessit illi primatū suum.
victus concupiscentia māducande il-
lius lenticule Ille autē cessit cibū vo-
luptatis. et sūpsit honorē dignitatis
Ita ex placito quodā inter eos factū
est vt ille maior ille minor sit. vt ma-
ior seruiret minori. et appellatus est
edom. Interpretat̄ autē quātū di-
cunt qui illam linguā nouerūt. edom
sanguis Nam et punice edom san-
guis dī. Noli mirari si ad sanguinē
ptinent omnes carnales. caro et san-
guis regnū dei non possidebūt Nō
illuc pertinet edom. pertinet illuc ia-
cob qui caruit cibo carnali et sūpsit
honorē spūalē. ille vero factus est in
imic⁹ Omnes carnales spūalib⁹ in-
imici sūt Omnes tales cōcupiscētes
presentia. insequūt̄ eos quos vidēt
meditari eterna Contra iste respici-
ens iherusalē et rogans deū vt erua-
tur a captiuitate quid dicit. Memento
domine filiorū edom. libera nos
a carnalibus. ab eis qui imitant̄ illū
edom. qui fratres maiores sunt. sed
hostes sunt Prius nati sunt sed pos-
terius nati vicerūt ad primatū. quia
cōcupiscentia carnis illos deiecit cō-
tempta cōcupiscētia illos erexit Vi-
uūt et inuident et persecūt̄. Memento
domine filiorū edom **I**n
die iherusalē Die iherusalē quo labo-
rauit quo captiuata est. an diem illū
felicitatis iherusalem quo liberatur
quo peruenit. quo eternitati sociat̄.
Memento inquit domine. noli ob-
liuisci filiorū edom. Quorū Dicen-
tiū euacuate euacuate vsq; dū fūda-
mentū in ea. Istum ergo diem me-

mento. qm̄ euertere volebant illi ihe-
rusalē Quātas enī persecutioēs pas-
sa est ecclesia. Quomō dicebant filij
edom. id est carnales homines. sub-
diti dyabolo et angelis eius. colen-
tes lapides et lingna. sequentes con-
cupiscētiā carnis. extinguite xpianos
tollite xpianos. nec vn⁹ remaneat.
euertere vsq; ad fundamentū. Nōne
dicta sunt hec. Et cū ista dicerentur.
persequentes ip̄obati sunt. marty-
res coronati sunt. dicentiū euacua-
te euacuate vsq; dū ad fundamentū
in ea Filij edom dicūt euacuate eua-
cuate. et deus dicit seruite. cuius ver-
ba possunt supare nisi dī qui dixit qd
maior seruiet minori. Euacuate eua-
cuate vsq; dū fundamētū in ea Et cō-
uertit se ad illam **F**ilia babilonia
infelix. Infelix ip̄a exultatione tua.
ip̄a presumptione tua. et inimicis tuis
Filia babilonia infelix Ciuitas ip̄a dī
babilō et filia babilois. qm̄ dī iherlm. et
filia iherusalē. et quomō syon et filia
syon Hoc more appellat̄ ecclesia et
filia ecclesie. ppter successionē dicit̄
filia. ppter prelationē dicitur mater
Fuit prima quedā babilonia. nūq̄
ip̄e pplūs in ea permansit. Per suc-
cessionē babylonie facta est filia ba-
ylonis **F**ilia babilois infelix **B**e-
atus qui retribuet tibi retributionē
tuā Infelix tu. beatus ille. Quid enī
fecisti et quid retribuetur tibi. audi.
Beatus qui retribuet tibi retributio-
nē tuam. quā retribuisti nobis Qm̄
retributionē dicit ad hoc claudit psal-
mus **B**eatus qui tenebit et allidet
infantes tuos ad petram Illam di-
cit infelicem. beatū autem qui retri-
buet ei retributionem quā retribu-
it nobis. Querim⁹ quā retributio-
nē Beat⁹ inq̄t q̄ tenebit et allidet ifan-

tes tuos ad petrā. ipsa est retributio
 Quid enim fecit nobis babilonia ista.
 iā cātaui⁹ i illo psalmo. sermones
 iniquoz preualuerūt aduersus nos.
 Qñ enī nati sum⁹ puulos nos iueit
 ista cōfusio sc̃i hui⁹. & offocauit nos
 erroz diuersoz vanis opinionibus
 adhuc infantes. Nat⁹ infās futur⁹
 ciuis iherl^m. & in p̃destinatione dei iā
 ciuis. sed iteri captiuat⁹ ad tp̃s. qñ
 discit amare nisi qđ insusurrauerunt
 parētes. Instruūt et docent illū aua
 riciā. rapinas. mēdacia cotidiana. di
 uersas culturas ydoloꝝ & demonio
 rū remedia illicita p̃cātationū & liga
 turay Quid factur⁹ est adhuc infās
 aia tenera attendens ad maiores qđ
 agant. vt quod eos viderit agē hoc
 sequatur. Babilonia ergo p̃secuta ē
 puulos nos. sed de⁹ dedit nobis ag
 nicionē suam iā grādibus. vt non se
 queremur errores parentū nr̃ozū.
 Qđ et tūc cōmemorauī predictū a
 p̃pheta ad te gētes venient ab extre
 mo terre et dicent vere mendaciū co
 luerūt patres nr̃i. vanitatē que illis
 nō p̃fuit Jam iuuenes dicūt qui oc
 cisi erant puuli sequēdo ipsas vani
 tates. p̃ciendo autē vanitates. & re
 uiuiscendo in deū p̃ficient et retri
 buāt babilonie Qualē retributionē
 ei retribuent. Quā retribuit nobis. p
 uuli vicissim elidant⁹ et moriāt⁹ Qui
 sunt puuli babilonie. Nascētes ma
 le cupiditates. Sunt enī qui cū pete
 ri cupiditate rirant⁹ Qñ nascitur cu
 piditas. ante qđ robur faciat aduer
 sum te mala cōsuetudo cū puula est
 Cū puula enī est cupiditas nequa qđ
 p̃ue consuetudis robur accipiat. cū
 puula est elide illam. Sed times ne
 elisa non moriatur. ad petrā elide. pe
 tra autem eāt xp̃s Frēs organa in
 opando non cessent vobis inuicē cā

tate cātica syon Qñ libenter audis
 tis tā libenter agite quod audistis. si
 nō vltis esse salices babilonie. p̃asti
 de fluib⁹ ei⁹ et fructū nullū afferen
 tes Sed suspirate in eternā iherl^m. qđ
 precedit spes vestra. sequet⁹ vita ṽa
 Ibi erimus cū xp̃o. xp̃s nobis mō
 caput est Bubernat nos mō. desup
 āplectit⁹ secū. in illa ciuitate equales
 erimus angelis dei Non audēmus
 hoc suspicari de nobis nisi p̃mittet
 veritas Hoc ergo cōcupiscite frēs.
 Hoc die noctu qđ cogitate. qđ de
 mūdo feliciter arripēit. nolite p̃sumē
 nolite libenter colloqui voluptati
 bus vestris Hostis maior est. occi
 datur ad petrā. brevis hostis ē elida
 tur ad petrā. et maiores ad petrā oc
 cidite. & minores ad petrā elidite De
 tra vicat. in petra edificamini si non
 vltis tolli. aut a fluuio aut a ventis.
 aut a pluuiā Si vltis armati eē con
 tra tēptationes in sc̃lo. crescat et ro
 boratur desiderū iherl^m eterne i cor
 dibus vestris. Tranſiet captiuitas.
 veniet felicitas Dāpnabitur hostis
 extremus & cū rege fine morte triū
 phabimus ¶ Explicit psalm⁹ C.
 xxxvi. Incipit psalm⁹ C. xxxvii.

Titulus psalmi huius brevis
 et simplex est neq; nos tenet
 scientes cuius figurā porta
 uerit dauid. et in eo etiam nos ipsos
 agnoscentes. quia et nos mēbra su
 m⁹ illius corpis Agnoscamus ergo
 hic vocē ecclesie. simul qđ gaudeam⁹
 quod in ea esse meruim⁹ cuius vocē
 cantātis audiuius Totus titulus
 est ipsi dauid. videamus ergo quid
 ipsi dauid.

Consitebor tibi dñe i toro cor
 de meo. Solet nobis psalmi
 titul⁹ indicare quid agitur intus hic
 autē quoniā titulus non hoc indicat

sed tantū cui cātetur indicat. qđ aga-
tur in toto psalmo p̄m^o versus indi-
cat Confitebor tibi dñe in toto cor-
de meo Hāc ergo cōfessionē audia-
m^o sed p̄r^o cōmemoro vobis cōfes-
sionē in scripturis cū cōfitemur deo
duob^o modis dici solē v^o pccōrū vel
laudis. Sed confessionē pccōrū oēs
nouerūt. laudis autē confessionē pau-
ci aduerterūt Nam ita nota est con-
fessio peccatorū. vt in quocūq; scriptu-
raz loco auditū fuerit. cōfitebor tibi
dñe. cōfitebimur tibi: cōtinuo iā con-
suetudo fit intelligendi. man^o currāt
ad pectus tundendū Vsq; adeo non
solent hoīes intelligē cōfessionē esse
nisi pccōrū Sed nūqđ ē ip̄e dñs nos-
ter ih̄s xp̄s peccator fuit qui ait in
euāgelio. cōfitebor tibi pater dñe ce-
li et terre: Secutus enī ait qđ confi-
teret^r vt intelligerem^o cōfessionē lau-
dis non iniquitatis Confitebor tibi
inquit pater dñe celi et terre. quia ab-
scondisti hec a sapientib^o et prudētī-
bus et reuelasti ea puulis. Laudauit
p̄rē. laudauit deū. quia non despi-
cit huiles. sed despicit sup̄bos Et hic
talē cōfessionē audituri sum^o laudis
dei et gratulationū Confitebor tibi
dñe i toto corde meo Totū cor meū
in arā tue confessionis i pono. holo-
caustū laudis tibi offero Holocaus-
tū enī dicitur sacrificiū. vbi totū incē-
ditur Brece q̄ppe holon totū dicitur
Vide q̄admodū offerat holocaus-
tū spūale qui dicit. cōfitebor tibi dñe
in toto corde meo. Totū inquit cor
meū flāma tui amoris accendat. ni-
chil in me reliquat michi. nec quo res-
piciā ad meip̄m sed tot^o in te estuem
tot^o in te ardeā. tot^o diligā te. tāq; in-
flāmat^o abs te. Confitebor tibi dñe
in toto corde meo **Q**m̄ audisti ver-
ba oris mei Cur^o oris mei nisi cor-

dis mei Vbi enī habem^o vocē qm̄ de-
us exaudit. qm̄ p̄sus auris huāna
non nouit Clamabāt certe qui susan-
nam accusabāt. et ad celū oculos nō
leuabāt. illa tacebat et corde clama-
bat Vñ illa meruit exaudiri inde isti
puniri Est ergo os int^o. ibi rogam^o
inde rogam^o. et si hospiciū v^o domū
deo p̄pauimus. ibi loquimur. ibi ex-
audimur Nō enī est ille lōge ab vno
quoq; n̄m posu^o. i quo viuim^o mo-
uemur et sumus Longe te a deo nō
facit nisi iniquitas sola Deice mediū
parietē peccati. et cū illo es quē ro-
gas Audisti inq̄t verba oris mei. cō-
fitebor tibi **E**t corā angelis psallā
tibi. Nō enī corā hominib^o psallā.
sed corā angelis psallā psalteriū me-
ū gaudiū meū Sed gaudiū de inferi-
orib^o corā hoībus ē. gaudiū de sup̄-
oribus corā angelis est Nō enī no-
uit ip̄i^o gaudiū iusti. non est gaude-
re ip̄is dicit dñs Gaudet iniquus in
pōpa. gaudet martyr i cathena. quo-
mō gaudebat scā ista crispius cuius
hodie solēpnitas celebratur Gaude-
bat cū tenebatur. cū ad iudicē duce-
batur. cum in carcerē mittebat^r. cum
ligata pducebat^r. cum in carasta le-
uabatur. cū audiebatur. cum dāpna-
bat^r in hīs oībus gaudebat. et eā mi-
seri miserā putabant que corā ange-
lis gaudebat **A**dorabo ad tem-
plū sc̄m tuum Quod templū sanctū
tuū: Vbi habitabim^o. vbi adorabim^o
Currim^o enim vt ad orem^o. gaudiū
cor n̄m parturit ē vbi pariat querit
Quis est ille loc^o vbi adorand^o ē de-
us: Qui mūdus. qđ edificū. que de-
niq; sedes in celo et iter stellas: Que-
rimus in scripturis sc̄is. et inueim^o
in verbis sapie. Ego inq̄t erā cū illo.
Ego inq̄t erā ad quē gaudebā cotidie.
Et dicit opa ei^o et exponit nob̄ sedē

260
ipſi? Quā? Quā validas inq̃t faciebat
in ſummo nubes: q̃n ſedem ſuam ſe
gregabat ſup ventos Sedes at̃ eius
templū ei? Quo ergo ibim? Super
ventos adoraturi ſum? Si ſup vē-
tos adoratur: aues nos vincunt Si
aut̃ intelligam? ventos aiās id ē ven-
torū nomine ſignificatas aiās ſicut
ait quodā loco ſcriptura. volauit ſu-
per pennas ventorū h̃ eſt ſup vtutes
aiarū Vñ & ſtat? dei dicitur aiā t̃p̃
ventus. nō vt iſte intelligatur vent?
quo corp? appellente ſentim? ſ; vt e?
noīe ſignificet? aliqd̃ inuiſibile qd̃ ne-
q̃ oculis cerni p̃t nec ſentiri auribus
nec odoratu duci nec palato guſtari
nec manu cōtrectari qd̃ eſt vtiq̃ vi-
ta qd̃am qua viuim? que aiā dicitur
ſi hos ventos intellexerim? nō eſt q̃
re q̃ramus pennas viſibiles vt cū a-
uib; volumus ad orandū ad tēplū
dei: ſed ſup noſip̃os inueniem? deus
ſedere ſi ei? fideles eē voluerim? Vi-
dete ſi hoc nō eſt Tēplum em̃ dī ſanc-
tum eſt ait ap̃lus qd̃ eſtis vos: certe
tū qd̃ manifeſtū eſt in angelis habi-
tat deus Ergo cū gaudiū noſtrū de
ſpūalib; rebus nō de terrenis bonis
aſſumit cāticū deo vt pſallat corā an-
gelis: ip̃a p̃gregatio āgelorū templū
dei eſt. adorabo ad tēplum dei. eccā
deorſum & eccā ſurſum Eccā deorſus
in omnib; fidelib; & eccā ſurſum in ō-
nibus angelis Sed deſcendit ad ec-
cleſiam deorſum dñs angelorū: & ei ā-
geli in terra miniſtrauerūt miniſtrā-
ti nobis Nō em̃ inquit veni miniſtra-
ri ſed miniſtrare Quid nobis miniſ-
travit. n̄ qd̃ hodie manducam? & bi-
bimus: Cū ergo dñs angelorū nobis
miniſtrarit nō deſperem? nos futu-
ros equales angelis Adaior em̃ an-
gelis deſcendit ad hoiēm & creator ā-
gelorum ſuſcepit hoiēm: dñs ange-

lorum mortuus eſt p̃ homine Ado-
rabo ergo ad tēplum ſanctū tuū In-
telligo tēplum tuū nō manufactū: ſ;
quod tu feciſti tibi Et confitebor
nomini tuo in miā tua & veritate tu-
a In duob; iſtis cōfitemur Sicut ei
& in alio pſalmo legitur vniuerſe vie
dñi miſcōdia & veritas: in duob; iſtis
cōfitemur in tua miā et in tua verita-
te Ad iſericordia pccōrem reſperixiſti
veritate p̃miſſionē reddidiſti In tu-
a ergo miſcōdia & veritate confitebor
tibi Iſas eciam ego p̃ meis viribus
reddo quas michi donaviſti faciēs mi-
ſericordiam & veritatē: miām in ſub-
ueniendo veritatē in iudicādo Iſas
adiuuamur a deo: hys p̃merem? de-
um Ad iſerito ergo miā & veritas vni-
uerſe vie dñi Non ſunt alie vie q̃n-
bus ad nos venit: non ſunt alie vie q̃
bus ad illum veniamus Om̃ mag-
nificaviſti ſup omne nomē ſanctū tuū
Qualis iſta gratulatio fr̃es: Ad ag-
nificauit nomen ſuū ſanctum ſup ab-
raham Credidit em̃ abraham deo &
deputatum ē illi ad iuſticiā: ceterē ō-
nes gentes ydolis imolabant et de-
monib; ſeruebant Natus ē ex abra-
ham yſaac. magnificatus ē ſuper illā
domū deus. in iacob. magnificatus ē
deus qui dicit. ego ſum deus abrahā
& deus yſaac & deus iacob. in duode-
cim fili; iſrahel inde p̃p̃tis iſrahel libe-
ratus ab egipto duct? per mare ru-
brum exercitus in heremo. eiecit gē-
tibus in terra p̃miſſionis collocat?
eſt Ad agnificatū eſt nomen dñi ſup
iſrl: ſed inde & virgo maria inde do-
minus xp̃us mortuus p̃pter pecca-
ta noſtra. reſurgens p̃pter iuſtifica-
tionem noſtram implens fideles ſpi-
ritu ſancto mittens predicari per gē-
tes. agite penitentiā appropinqua-
bit enim regnum celorū: et ecce mag-

nificavit sup̄ omne nomē sanctū suū
In quacūq; die inuocauero te ci-
to exaudi me Quare cito: Quid tu dic
isti adhuc loquente te dicam. ecce as-
sum Quare cito: Quia iā nō peto fe-
licitatem terrenā: didici sanctū desi-
deriū de nouo testamento Nō peto
terram nō fecunditatem carnalē non
salutē tpalem. nō inimicorū subiecti-
onem nō diuitias nō honores: nichil
horū peto idcirco exaudi me Quid
cuius quid petam: da qd peto Dica-
mus huic tale aliqd petis: Audiam⁹
nos ⁊ videam⁹: eructet petitionem
suam ⁊ videam⁹ qd petat ⁊ discam⁹
per eū petere vt mereamur accipere
Veneras ad eccām nescio quid hodi-
e petiturus Quid putam⁹ eras peti-
tur⁹: Veneras cū desiderio tuo nes-
cio quo vtinam innocentē et h carnā-
li Sed remoue iniquitatem remoue
carnalitatem: discē quid petas quid
hodie celebres attende Natalicium
sanctē ⁊ bte femine celebraas: ⁊ forte
celebritatem terrenā desideras Illa
ppter desiderū sauctum dimisit feli-
citatem quā habebat in terra. dimisit
filios flentes ⁊ tanqm crudelem ma-
trem dolentes: qz velut pviderat hu-
manam miscōiam que ad diuinā fes-
tinabat coronā Nesciebat vō illa qd
desideraret quid calcaet: Ymmo ve-
ro nouerat psallere corā angelis dei.
eorūq; desiderare cōsociū. amiciciā
sanctam ⁊ puram vbi vltēr⁹ nō mo-
reretur: vbi iudicem nosset apd quē
nō valere posset mendaciū Quid er-
go: In illa vita nulla sunt bona Ym-
mo vō ibi sola sunt bona. non malis
mixta bona. securitates in quibz gau-
deas quātum vis. ⁊ nemo dicat tibi
tempera te Hic at de bonis terrenis
gaudere molestū est et piculosuz ni-
mis: ne sic gaudeas vt hereas ⁊ gau-

dendo male hereas Nā vñ de⁹ mis-
cet tribulationes gaudijs terrenis n̄
vt tribulationem sentientes ⁊ amari-
tudinem discam⁹ eternam desidera-
re dulcedinem: Quid ergo petit vide-
amus quo merito dixerit cito exau-
di me Quid em̄ petis vt cito exaudi-
aris: **M**ultiplicab me Multis mo-
dis multiplicatio intelligi potest Est
multiplicatio terrene gnationis se-
cūdm primā generationem nature
nostre bñdictionem quā audiui⁹
crescite ⁊ multiplicamini ⁊ implete tē-
ram ⁊ dñamini eis Sic em̄ ille ne vo-
lebat multiplicari qd dicebat. cito ex-
audi me: Et ista plane multiplicatio
fructuosa est: ⁊ nō venit nisi de bene-
dictione dñi Nam qd dicam de alijs
multiplicationibz: Multiplicat⁹ est
ille auro. ille argento. ille pecore. ille
familia: ille possessionibz ille hys om-
nibus Multe sunt terrene multipli-
cationes: felicior aut filiorū. qm̄ ho-
minibus avaris etiā ipa fecunditas
molesta ē Timent em̄ ne paupes re-
linquātur qui multi nasci potuerunt
Que sollicitudo pler osq; ad impieta-
tem coegit vt obliuiscerentur qd pa-
rentes essent. omniq; humanitatis
affectu expoliati. exponerent filios
suos vt eos facerent alienos: picēt
que pepit. colligeret q non pepit. il-
la cōtempneret illa diligeret illa frus-
tra mater carne illa verior volunta-
te Cum ergo sint multe multiplicati-
ones ⁊ multa genera multiplicatio-
num quā multiplicationē qrit q dixit
cito exaudi me: Aut em̄ multiplicabis
me Expectam⁹ audire in quibz Audi-
ergo **I**n aia mea. nō in carne mea
sed in aia mea multiplicabis me In a-
nima mea Est ne adhuc qd addatur
ne forte multiplicatio in aia nō con-
tinuo felicitatem fignet: Etem curis

201
hōies in anima multiplicantur. **M**ultiplicatus videtur in aīa in quo etiam multa sunt vicia. Ille tñmō avarus est: ille tñmō supbus. ille tñmō luxuriosus. iste et avarus et superbus et luxuriosus. **M**ultiplicat⁹ est in anima sua sed malo suo. **M**ultiplicatio ista egestatis est non vbertatis. Ergo qđ tu qui dixisti. cito exaudi me et te abstulisti ab omni corpea ab omni terrena re ab omni desiderio seculari. ut diceret deo multiplicabis me ī aīa mea: **A**dhuc explana quid desideres. **M**ultiplicabis inq̃t in aīa mea ṽtutem. **E**xpressum votū expressum desiderium: ab omni cōfusione circūcisi sum. Si diceret multiplicabis me t̃rena nescio que cogitares addit in anima mea. **R**ursus ne in aīa vicia cogitares: addit ṽtute. **N**ichil ē qđ amplius a deo desideres: si vis bona et vera fronte dicere. cito exaudi me.

Cōfiteantur tibi dñe oēs reges terre. Ita fiet et ita fit et cotidie fit: et ostenditur nō frustra dictū. nisi qđ eāt futurū. **C**ōfiteantur tibi dñe oēs reges terre. Sed et ipi cū tibi p̃fitentur cū laudāt te nō terrena desiderant a te. **Q**uid em̃ reges terre desideraturi sunt? **N**ōne iam habēt ipm̃ impiū. **Q**uicqđ amplius desiderauerit hō ī terra: vsq; ad imperiū est desideriu; ei⁹. **Q**uid amplius p̃t? **A**ltior sublimitas necessaria ē sed fortasse quāto alior tātō periculor est: iōq; reges quāto sunt in maiore felicitate terrena. tātō magis humiliari deo debent. **U**t quid faciant? **O**pomam audierunt omnia ṽba oris tui. **O**dñe omnia ṽba oris tui nescio in qua gente abscondita erāt. lex et p̃phete omnia ṽba oris tui: sed in gente iudeorū sola erant omnia ṽba oris tui. **Q**uā gētem laudās apl's ait. **Q**uid ergo am

plius ē iudeo aut que vtilitas est circūcisiōis? **M**ultū per omnē modū primū quidem qđ credita sunt illis eloquia dei. **I**bi erant ṽba dei. Sed da michi illum gedeon quēdam sanctus virum tpe iudicum: videte quale signum petiuit a dñō. **N**onam inq̃t vellus in area: cōpluatur vellus. area sicca fit. **E**t factum est. cōplutum ē vell⁹ solū: area sicca erat. **D**ecyt iterū signum area tota cōpluta fit: et solū vellus ficcum inueniatur. **E**t h̃ factū est: cōpluta est area sicco vellere. **P**rimo cōplutum vell⁹ sicca area: postea cōpluta area sicco vellere. **Q**uid vob̃ videtur area frēs? **N**ōne orbis terrarū? **Q**uid vell⁹? **T**anq̃ gens iudea in medio orbe terrarū hñs gracie sacramētum nō in manifestatione sed in nube secreti: tanq̃m in velamēto pluuia in vellere. **V**enit temp⁹ qñ revelatur pluuia in area: manifestata ē nō operata. **F**actum est ergo qđ dictum ē cōfiteantur tibi dñe omnes reges terre: qñ audierūt omnia ṽba oris tui. **Q**uid ē isrl' qđ abscondebas qđ diu abscondebas? **E**xpressum ē vellus: exiit de te pluuia. **S**ol⁹ x̃ps suauitas pluuie. **I**pm̃ solum nō agnoscis in scripturis: p̃pter quē facte sunt scripture. **A**t uero omnes reges terre cōfiteantur tibi dñe: qñ audierunt omnia ṽba oris tui. **E**t cantent in ṽjs domini: qñ magna est gl̃a dñi. **C**antēt in ṽjs domini reges terre. **I**n quibz ṽjs dñi cantent: **D**e quibz supradictum est. in miā tua et veritate tua qñ vniuerse vie dñi miā et veritas. **N**on sint reges terre superbi sed humiles. **T**unc cantent in ṽjs domini si humiles sint: ament et cantabūt. **N**ouim⁹ viatores cantatores: cantent et puenire festinent. **S**unt cantica mala tā qñ veteris hōis: sed canticum nouū

ptinet ad hoīem nouū Ambulant er-
go et reges terre in vīs tuis ambu-
lent ⁊ cantet in vīs tuis Quid cātēt?
Quoniam magna glā domini nō re-
gum Vide quō reges voluit cantare
in vīs humiliter portantes dñm nō
se extollētes adūsus dominū Nam
si se extulerint quid sequitur **Q**uo-
niam excelsus dñs ⁊ humilia respicit
Volunt ergo reges respici: humiles
sint Qd si se extulerint in supbiam la-
tere ipi? oculos pñt: Ne forte qz au-
disti humilia respicit. supbus velis ef-
se ⁊ dicas in aiā tua. humiles respicit
deus me non respicit: faciam qd vo-
lo Quis em̄ me videt. hoīem latet de-
us non vult me videre qz humilis nō
sum. ille at humilia respicit: qd volo
facio **I**mportune. nūquid hoc di-
ceres si sciēs qd amare deberes: Ec-
ce si nollet te videre deus. hoc ipz nō
times qz te non vult videre: Si salu-
tes aliquē maiorē patronū tuū ⁊ in-
tentus in aliud non te videat quō ti-
bi aiā dolet: Si aut deus te nō vide-
at. securū te putas: Nō te videt sal-
uator. ⁊ videt depredator: Et tamen
⁊ ipse te deus videt Non te putes nō
videri pmo roga vt merearis vide-
ri a quo videris Dictum est em̄ oculi
domini super iustos Quia nō super
iniustos: faciant ergo qd volunt in-
iusti. oculi dñi super iustos Sequa-
tur adhuc ⁊ aures ei? in preces eorū
Imusti aut qui securos se putabant
qz non sunt oculi dñi sup eos. non ti-
ment qz nō sunt aures ei? ad preces
eorz: Nōne meli? ⁊ oculi ei? sup nos
⁊ aures ei? ad pces nrās: Sed cū fa-
cis ea super q non vis esse oclos do-
mini. non mereris pibus tuis ⁊ au-
res domini: et tñ male faciendo a te
non auertis oclos domini Quid em̄
ibi sequitur: Vultus aut dñi super fa-

cientes maluz Sed ad quid: Vt pdat
de terra memoriam eoz Vides te vi-
deri: vides te latere nō posse Quē-
go qcquid feceris videaris. quare h
nō facis vt placere merearis: Ergo
⁊ hic quid: Qm̄ magna glā dñi quo-
niam excelsus dñs ⁊ humilia respicit
excelsa at quasi non respicit Humi-
lia enim respicit. excelsa quid: **A**l-
ge cognoscit Quid sibi ergo pstat su-
perbus nisi vt alonge videatur. non
vt nō videatur: Nec putes te iō secu-
rum eē debere: qz min? te bene videt
qz alonge te videt Tu em̄ qñ alonge
vides nō bñ vides: de? ⁊ si alonge te
videt. pfcē te videt ⁊ tecum nē hoc
agis nō vt minus pfecte videaris: s;
vt non sis cum illo a quo videris At
vero humilis quid sibi prestat: Pro-
pe est dñs qui obtriverunt cor Eri-
gat se ergo supbus quātum voluerit
certe in alto habitat de?. in celo ē de-
us Vis tibi propinquet: Humilia te
Nam tanto a te erit altior: quāto tu
elatio: Excelsa aut alonge cognoscit
Si ambulauer o in medio tribula-
tionis viuificabis me Verū ē: in qua
cūqz tribulatione fueris. cōfiteri. in-
uoca. liberat te. viuificat te Sed ta-
men aliquid hic debem? intelligere q
iam familiari? inhereamus deo. di-
camus qz ei: cito exaudi me Dixerat
enim. excelsa alonge cognoscit: et ex-
celsa superba nō norūt tribulationē
Non norūt inq̄m tribulationem de
qua dicitur alio loco. tribulationem
⁊ dolorem inueni: ⁊ nomen dñi inuo-
caui Quid enim magnū. si tribulatio
te inueniat: Si aliquid potes tu iue-
ni tribulationem Et quis est inq̄t qui
inueniat tribulationem. aut quis il-
lam vel querat: In medio tribulati-
onis es ⁊ nescis Vita ista pcrua tri-
bulatio est: Si non est tribulatio nō

est pegrinatio Si aut pegrinatio ē:
aut parū patriam diligē: aut sine du-
bio tribularis Quis em̄ nō tribulet
non se eē cum eo qđ desiderat: Sed
vnde tibi nō videtur ista tribulatio:
Quia nō amas Alma alterā vitā et vi-
debis qz ista vita tribulatio ē q̄cūqz
p̄speritate fulgeat quibuslibet deli-
ctis habundet atqz circūst̄ oreat Qñ
nōdum est illud gaudiū sine vlla tēp-
tatione certissimū qđ nobis in fine
seruat deus: sine dubio tribulatio ē.
Ergo intelligam⁹ et hui⁹ tribulatio-
nem fr̄s si ambulauerim⁹ in medio
tribulationis viuificabis me Nō sic
ait tanq̄m diceret si forte euenerit in
tribulatio aliq̄ liberat in me Sed q̄-
modo: Si ambulauero in medio tri-
bulationis viuificabis me: nō est ali-
ter nō viuificabis me si in medio tri-
bulationis ambulauero Si ambula-
uero in medio tribulationis viuifica-
bis me De ridētibz beati lugentes.
Si ambulauero in medio tribulatio-
nis: viuificabis me **S**uper irā in-
imicōz meōz extendisti manū tuam
et saluum me fecit dextera tua Seui-
ant inimici. qđ p̄nt facē inimici: De-
cuniam tollere expoliare proscribe-
re in exiliū mittere. doloribus tormē-
tisqz cruciare: ad postremū si permis-
si fuerint et occidere Nunqđ ampli⁹
Tu aut super iram inimicōz extendis-
ti manū tuam Super id qđ michi pos-
sunt facere inimici extendisti tu ma-
nū tuā Nō em̄ inimici possunt me
separe a te Tu aut amplius vindicas
qz adhuc differs me Super irā inimi-
cōz extendisti manū tuā Seuiat qñ
tum potest inimicus: nō me separat
a deo Tu aut dñe adhuc me non reci-
pis. adhuc me in pegrinatione cōte-
ris adhuc gaudiū dulcedinēqz tuā
non p̄bes: nōdum inebriasti ab vber

tate dom⁹ tue. et torrente voluptat⁹
tue nondum potasti Apud te em̄ est
fons vite: et in lumine tuo videbim⁹
lumen Sz ecce dedisti primicias spi-
ritus et credidi in te et seruo mente le-
gi dei: tñ in nobismetip̄is adhuc inge-
miscimus. adoptionē expectātes re-
demptionem corpis nostri hāc vitā
quā nobis peccātibz dedit deus. vbi
eciam nccē est vt cōteratur adam in
sudore et labore vultus sui. cū terra
ei tribulos et spinas parit Nunquid a-
liquis inimic⁹ plus potuit pcurare:
Super iram inimicōz meōz extendis-
ti manū tuā sed tamen nō ad desp̄ati-
onem Sequit⁹ em̄ Et saluū me fecit
dextera tua Potest et sic intelligi sup
iram inimicōz meōz extendisti ma-
nū tuā Irascebantur inimici: vin-
dicasti me de inimicis Peccōr videbit
et irascetur: dentibz suis fremet et ta-
bescet Vbi sunt qui dicebant pereat
nomē xp̄ianoz de terra: Certe a mo-
riuntur aut conuertuntur Ergo sup
irā inimicōz extendisti manū tuam.
Qm̄ diu diceretur qđ scriptum ē ini-
mici mei dixerūt mala michi qñ mo-
rietur et peribit nomē ei⁹ qñ delebi-
tur nomē cristianorum de terra: Cū
dicunt ista partim crediderunt par-
tim perierunt pauci timidi remanse-
runt Quāta ira inimicorum seuebat
quādo sanguis martirum fundeba-
tur: Quomodo se putabant nomen
xp̄ianum delere de terra: Super irā
inimicorum extēdisti manū tuam: et
saluum me fecit dextera tua Ecce illi
qui martires p̄sequebantur memo-
rias martirum inquirunt aut vbi a-
dorant aut vbi se inebriant: querunt
tñ Super irā inimicorum extendisti
manū tuam et saluum me fecit dexte-
ra tua Scdm̄ desiderium saluum me
fac dextera tua Est quedam salus in

dextera tua: nā est altera salus in fi-
nistra Salus tpalis carnalis in finis-
tra est: salus eterna cū angelis in dex-
tēa est. Hō iaz in ipa immortalitate po-
situs xpūs: dicitur sedere ad dexterā
dei. Non em̄ deus habet in seipō dex-
terā: aut finistrā: sed dextera dei di-
citur felicitas illa. que qm̄ oculis of-
tendi non p̄t tñ nomen accepit. Hec
dextera tua saluū me fecit: nō scōz sa-
lutē tpalem. Nam crispina occisa est
sed nūquid deseruit illā deus: Nō il-
lam fecit saluam in sinistra: sed fecit
in dextēa. Adachabei quāta tormen-
ta perpeffi sunt: Tres at̄ pueri in me-
dīs ignibz deambulando laudauerūt
deū. Illoz salus in dextēa istoz ecā
in sinistra. Aliqñ ergo nō saluat in fi-
nistra scōs suos sed semper saluat in
dextera: impios aut̄ plerūqz saluat i
sinistra nō saluat in dextēa. Nam illi
qui psequēbantur crispinā. iam erāt
in corpe: illa occisa est. illi viuunt. Il-
loz salus in sinistra est: illi in dex-
tera. Et saluum me fecit dextera tua.
Dñe retribues p me. Ego non re-
tribuo: retribues p me. Seruiant mi-
nici quantum libet: tu retribues qd̄
ego nō possum. Dñe retribues p me.
In ipō capite nostro attendite reli-
quit em̄ nobis exemplū vt sequam̄
vestigia eius qui peccatum non fecit
nec inueni⁹ est dolus in ore ei⁹. q̄ cū
malediceretur nō maledicebat dicēs
dñe retribues p me: cū iudicaretur
nō p̄minabatur sed cōmendabat se il-
li iniuste iudicāti. Quid est dñe retri-
bues p me. Ego inquit nō q̄ro glām
meam est qui q̄rat z iudicet. Nō vos
metip̄os iudicātes carissimi ap̄ls di-
cit: sed date locū ire. Scriptū est em̄
michi vindictam z ego retribuā dicit
dñs. Dñe retribues pro me. Est h̄ ali-
us intellectus nō negligendus z for-

te magis eligend⁹. Dñe retribues p
me. Ego em̄ h̄ reddam rapui: tu qd̄ n̄
rapuisti soluisti. Dñe retribues pro
me. Vide illū retribuētem p nobis.
Venerūt qui tributū erigerent: exi-
gebant tributū didragmas. id est du-
as dragmas in vno hoīe. Ventū ē ad
dñm vt solueret tributū p̄mmo non
ad ipm̄ sed ad discipulos. et dictū est
ad illos. magister vester n̄ soluit tri-
butum: Illi retulerunt ad dñm. Et il-
le. Reges terre a quibz erigunt tribu-
tum a filiis suis an ab aliis: Respō-
derunt ab alienis. Ergo inquit liberi
sunt filij. Sztñ ne scandalisem⁹ eos
ait petro. Vade mitte hamū in mare
z qui primus piscis ascenderit aperi-
os ei⁹ z inuenies staterem id est du-
as dragmas quatuor dragmas. Sta-
ter ponderis genus est h̄ns quatuor
dragmas. Inuenis ibi: da illis p me
z te. Dñe retribues pro me. Merito
habemus primū piscem hamo cap-
tum hamo p̄prehensum: primū sur-
gentem de mari primogenitū a mor-
tuis. In ei⁹ ore inuenimus duas di-
dragmas id est quatuor dragmas in
ei⁹ ore inuenimus quatuor euange-
lia. Istis quatuor dragmis ab exacti-
one seculi liberamur per q̄tuor euan-
gelia debitores nō remanebim⁹. Ibi
enim peccata nostra om̄ia soluiūtur.
Retribuit ergo p nobis grās mise-
ricordie ipius. Nichil debebat pro se
non reddidit: sz p nobis reddidit. Ec-
ce inquit venit princeps mūdi huius
z in me nichil inueniet. Quid ē in me
nichil inueniet: Nullū peccatū in me
inueniet: quare occidat me non ha-
bet. Sed vt sciant dñes ait qz volun-
tatē patris mei facio: surgite eamus
hinc. Quid ē surgite eamus hinc: Hō
est non necessitate sed voluntate pa-
trior: reddens qd̄ non debeo. Dñe re-

tribues p me. **D**ñe miscdia tua in eternū Quid desiderem: Nō diē hominū Non laboravi subsequena te domine z diem hominū nō cōcupiui tu scis Ecce martir scā crispiua si desideraret diem hominū negaret xp̄m: plus h̄ viueret sed in eternum nō viueret. **S**aluū in eternū viuere q̄ paulo ā plus t̄paliter viuere Deniq; dñe mīsericordia tua in eternū: nō ad tempus volo liberari. **M**iscdia tua in eternū qz martires liberaſti: et sic cito de hac vita abstulisti. **D**ñe miscdia tua in eternū. **S**pera manuū tuarum ne despicias. Nō dico dñe ne despicias opa manuū mearū non me iacto de opibus meis. **E**xquisiui dñm manibus meis nocte corā eo z non sum deceptus sed tñ nō p̄mendo opa manuū mearū: timeo ne cū inspexeris inuenias plura pccā q̄ merita. **H**oc solum rogo hoc dico. hoc impetraē desidero: opa manuū tuarum ne despicias. **O**pus tuum in me vides: nō meum. **N**ā meum si videris dāpnas tuū si videris coronas qz et q̄cumq; sunt bona. opa mea abs te s̄ sunt: z iō tua magis q̄ mea sunt. **A**udio q̄ppe ab ap̄lo tuo gratia salui facti estis per fidē z hoc non ex vobis sed dī donum ē. non ex opibus ne forte q̄s extollatur. **S**p̄i? em̄ sum? figmentū creati in xp̄o ih̄u in opib; bonis. **E**rgo siue in eo qd̄ hoīēs sum? siue in eo qd̄ ex nostra impietate mutati z iustificati sum? dñe opa manuū tuarū ne despicias.

Explicit psalmus c. xxxviij. Incipit c. xxxviij.

D Salmū nobis breuē paueamus quē mandaueram? cantari a lectione: sed ad horam quātum videtur pturbat? alte-

rum p altero legit. **S**aluū nos in errore lectoris sequi volūtatem dei: q̄ nrām in nostro pposito. **S**i ergo vos in ei? plicitate aliqm̄ diu tenemus nobis nō imputetis: sed credatis deū nos nō infructuose laborare voluisse. **N**eq; em̄ frustra in primo pccō nostro penā accepimus ut in sudore vult? nostri panē manducem? **T**antū si panis est attēdite: panis autē est si xp̄s est. **E**go sum inq; panis viuus qui de celo descēdi. **Q**uē manifestū habem? in euangelio: ip̄m queram? z in prophetis. **H**ūc ibi nō vident sup quorū cor adhuc velamē positum est. vñ audiuit caritas vestra hesternū die. **N**obis aut qz sacrificium vesp̄tinū crucis domini cōscidit velū ut pateant iā templi secreta q̄diu nobis xp̄s p̄dicatur z si cū labore et sudore māducand? est panis. **L**oquitur at dñs noster ih̄s crist? i prophetis aliqm̄ ex p̄sona capitis nr̄i qui est ip̄e cristus saluator sedēs ad dexteram patris qui ecia ppter nos natus de virgine z sub poncio pylato qualis nobis passus est: fuso in oētē sanguine qd̄ est preciū nostrum. redemit nocentes a captiuitate in q̄ detinebamur a dyabolo donās nob̄ delicta: z ip̄o precio nostro sanguine suo delens cyrographū quo debitores tenebamur. **S**p̄e est rcōr z sponsus z redemptor eccle caput nostrū z utiq; si caput ē. habet corp? .corp? aut ei? sancta eccā que ecia cōiunx̄ e? cui dicit apl̄a vos at estis corp? cristī z mēbra. **T**otus itaq; xp̄s caput et corpus tanq; integer vir: qz z feiā de viro facta est z ad virū ptinet et dictum est de p̄mo piugio erunt duo in carne vna. **H**oc at ad misteriū interpretatur apl̄a nō frustra eē dictum de

xx iij

illis duobz hōibz: nisi qz in eis iam figurabatur xpūs z ecclā. Nā hoc sic exponit apls erunt duo in carne inquit vna: sacramentū h̄ magnū est ego at dico in xpo z in ecclā. Dicit etiā ipm adam formā futuri: qui est inqt forma futuri. Si ergo adā forma futuri quō de latere dormiētis eua facta est sic ex latere domini dormiētis id est in passione imorientis z in cruce percussī de lancea manauerūt sacramēta quibz formaretur ecclā. Nam de futura eadē passione sua sic dicit i alio psalmo ego dormiui z sompnū cepi: z exurrexi quia dñs suscepit me. Ergo dormitio intelligitur passio: eua de latere dormientis ecclā de latere patientis. Loquitur ergo dñs nř ihūs xpūs in prophetis aliqui ex voce sua aliqui ex voce nostra: qz vnū se facit nobiscū. sicut dictū est erūt duo in carne vna. Dñ dicit z ipe dñs in euangelio cū de pūgio loqretur igit iam non sunt duo sed vna caro. Vna caro qz de nostra mortalitate carnē suscepit: nō aut vna diuinitas. qz ille creator nos creatura. Quicqd igitur dñs loquitur ex psona suscepte carnis z ad illud caput ptinet qd iam ascendit in celum: z ad ista mēbra q ad huc in terrena pegrinatione laborāt. Pro quibz laborantibz mēbris cū ea saulus insequeretur clamauit de celo saule saule qd me psequeris. Audiamus ergo loquētem dñm nostrum ihm cristum in pphēcia. Cantati em̄ sunt ipi psalmi lōge añq dñs de maria virgine nasceretur: nō añqm dominus eēt. Semp em̄ creator omnū aliqui aut z natus ex creatura. Diuinitatem em̄ illam credam⁹ et quātūz possum⁹ intelligamus eqlm patri. Sed illa diuinitas patri equalis facta est p̄iceps mortalitatis nostre n̄ de suo sed de nostro: vt z nos efficeremur p̄cipes diuinitatis ei⁹ nō de

nostro sed de ipius. **Plat.**
Domine p̄basti me z cognouisti. Dicit hoc ipe dñs ihesus xpūs dicat z domino patri. Non em̄ dñs ei⁹ pater ei⁹ nisi qz dignatus est nasci scdm carnē pater ē dei. dñs hominis. Dis nosse cui pater ē: Eql sibi filio: Apls dicit: qui cum in forma di eēt non rapinam arbitrat⁹ ē eē equalis deo. Hunc forme pater ē de⁹ equali sibi forme vnigenito filio: nato de substantia sua. Propter nos at vt reficeremur z efficeremur p̄cipes diuinitatis ei⁹ repati ad vitam eternā qz ipe vt dixi factus ē p̄iceps mortalitatis nostre quid de illo ait apstolus ibi vbi dixerat qui cū in forma di eēt nō rapinam arbitrat⁹ est eē se eqlm deo: Sz semetipm inquit exinmuit formā serui accipiens: in similitudine hōim factus z habitu inuentus vt hō. Erat aut in forma dei eqlis patri: et accepit formā serui quā minor est patre. Dñ vtrūqz dicit in euangelio ego et pater vnū sum⁹ scd⁹ formā dei: pater maior me ē scd⁹ formam serui. Ergo qz z pater z dñs est. pater forme dei dñs forme serui: dicat ergo ipe nec miremur nec scandalisemur qz filius dei vnicus dicit dñe p̄basti me z cognouisti me. **U**t cognouisti sessionē meam z resurrectionem meā. Quid hic sessio. qd h̄ resurrectio? Qui sedet humiliat se. Sedit g dñs in passione: surrexit in resurrectione. Tu inquit h̄ cognouisti id est tu voluisti tu approbasti: scdm voluntatem tuā factū est. Si at volueris accipere vocem capit⁹ ex psona corporis dicamus z nos tu cognouisti sessionem meā z resurrectionē meam. Sedet em̄ z hō qñ humiliat se in penitentia: surgit at remissis peccat⁹ qñ erigitur in spem vite etne. p̄pterea et in alio psalmo dicitur: surgite postqm sedistis qui manducatis panē dolo-

713
ris Panem doloris penitentes man-
ducant qui cantant in alio psalmo et
dicunt facte sunt in lacrimis mee pa-
nes die ac nocte Quid est enim surgite
postquam sedistis Nolite exaltari nisi pri-
us humiliati fueritis Multi enim vo-
lunt surgere antequam sederint volunt se
iustos videri antequam peccatores esse con-
fessi sunt Ergo si ex persona capitis nos-
tri accipis sic intellige tu cognovisti
sessionem meam et resurrectionem meam
passionem meam et resurrectionem meam
si ex persona corporis tu cognovisti sessio-
nem meam et resurrectionem meam. coram
oculis tuis et peccata confessus sum et
tua gratia iustificatus sum **I**ntellex-
isti cogitationes meas de longinquo
semitam meam et limitem meum investi-
gasti et omnes vias meas pervidisti Quid
est de longinquo Cum adhuc in pegri-
natione sum. antequam ad illam patriam ve-
niam. tu cognovisti cogitationem me-
am Attende illum filium minorem qui ipse
etiam factus est corpus christi etiam de gen-
tibus veniens Verat quippe in lon-
ginqua filius minor duos enim filios
habebat quidem paterfamilias maior
non longe ierat sed in agro opabatur
et habuit sanctos in lege facientes ope-
ra et precepta legis Benignus autem humanus
quod defluerat in per doloris culturam in
longinquo fuerat pegrinatum Quid
tam longe ab eo qui fecit te quam figme-
tum quod tibi ipse fecisti Profectus est
ergo filius minor in regionem longin-
quam portans secum cibum suum et sicut
novum in evangelio dissipavit eam
vivens perdidit cum meretricibus et fame
passus applicuit se cunctis principi re-
gionis illius et ille cum porcis pascendis
proposuit de quorum filiis cupiebat satu-
rari nec poterat et per laborem et tritu-
ram et tribulationem et egestatem. venit illi
in mentem et per et voluit redire. et sic ait
surgam et ibo ad patrem meum Surgam
dixit: sedit enim **E**i qui vocem habet agnos-

ce dicentis tu cognovisti sessionem meam
et resurrectionem meam Sedi in egesta-
te surrexi in desiderio patris tui Intel-
lexisti cogitationes meas de longinquo
longe enim eram profectus sed ubi non est quod de-
serverem Intellexisti cogitationes meas
de longinquo Propterea sic dicit dominus in
evangelio quod occurrit illi patri venienti
Vere quod intellexerat cogitationes eius
de longinquo Semitam meam et limitem me-
um investigasti Semitam inquit meam quam
in malam quam in ambulaverat ut patrem dese-
reret. quam occultus esse possit ab oculis vi-
dicant Ut vero in ista egestate preterit. a
porcos pascere ponit. nisi pater vellet fla-
gellare longinquum ut recipet propinquum.
Ergo tempus deprehensus fugitus seipsum se
vindictam legitimam dei vindicat in afflicto
nostro quemcumque ierimus et quemcumque progressi fu-
erimus agnoscimus Tempus ergo deprehensus fu-
gitus loquitur semitam meam et limitem meum in-
vestigasti Quid est semita mea: Quas
profectus sum Quid est limitem meum: Quos-
usque perveni Semitam meam et limitem meum
investigasti Limes meus in longinquo non
fuit longe ab oculis tuis: multum ieram et tu
ibi eras Semitam meam et limitem meum inves-
tigasti: et omnes vias meas pervidisti. non
dixit vidisti. sed pervidisti Antequam eas ire
antiquas eas ambulare pervidisti eas: et permi-
sisti me in labore ire vias meas ut si
nolle laborare redirem ad vias tuas
Quoniam non est dolor in lingua mea Quare
homo dixit: Quod ecce fateor et ambulavi semitam
meam. scilicet sum longinquo a te discessi a
te cum in bonum erat: et bono meo male mihi
fuit sine te **I**lla si bonum meum est sine te nol-
le forsitan redire ad te Ergo iste confitetur
peccata sua. dicens corpus christi iustificatum
non in se sed in illius gratia dicit non est dolor in lin-
gua mea **E**cce tu domine cognovisti om-
nia novissima et antiqua Cognovisti no-
vissima mea quoniam porcos pasci cognovisti
antiqua mea quoniam a te patre semine mee expectavi
antiqua fuerunt in exortatione malorum novissimorum.
antiquum peccatum quoniam lapsi sum novissima

pena qñ in istā mortalitatē laborio-
sam periculosamq; puenim⁹ atq; vti-
nam nob ista sit nouissima. Erit ista
nouissima si iā redire vouerim⁹. Est
eñ alia quibusdā impñs nouissima q̄
bus dicitur: ite in ignē eternū qui p̄-
paratus ē dyabolo ⁊ angel⁹ ei⁹. Nos
aut frēs hucusq; deseruim⁹ deū. Usq;
ad hui⁹ vite mortalitatē sufficiat la-
bor noster. Recordemur panē patris
nostri: recolam⁹ beatitudinē dom⁹
patris nostri. Non nos delectēt filiū
porcorū doctrine demoniorū. Ecce tu
dñe cognouisti oīā nouissima ⁊ anti-
qua mea: nouissima quo pueni. anti-
qua vbi te offendi. **S**inxiſti me
⁊ posuisti sup me manū tuā. Sinxiſti
me vbi: In istā mortalitatē iā ad la-
bores ad q̄s oēs nati sum⁹. Non eñ
quisq; nascitur nisi quē de⁹ finxerit i
vtero matris sue. Aut vlla creatura ē
cui⁹ nō est ille plasmator: Sed finxiſti
me in isto labore ⁊ posuisti sup me
manū tuā vindicē manū grauāntem
supbum. Ita eñ salubriter deiecit e-
latū. Et erigat humilē. Tu finxiſti me
⁊ posuisti super me manū tuā. **M**i-
rificata ē scientia tua ex me: inualuit
non potero ad illā. Aliqd qd obscurū
quidē est sed nō cū pua dulcedine in-
telligitur adūtētes audite. **M**oyſes
scūs dei famulus cum quo loq̄batur
de⁹ p nubem qz t̄paliter loquens vti
qz p assumptam creaturā loq̄bat⁹ ser-
uo suo. id est non per s̄bam suā sed p
assumptā aliquā corpale creaturam
p quā voces ille fierent ⁊ huānis atq;
mortalibz auribz personarent: sic eñ
loq̄batur tunc deus fñ quō loquit⁹ in
s̄ba sua. Quō eñ loquitur in substan-
tia sua: locutio dei vbum dei ē vbum
dei xpūs ē. Verbū illud nō sonat ⁊ tñ
fitq; semper incōmutabiliter manet

vbum per qd facta sunt omnia. cui v-
bo dicitur ipa ē eñ ⁊ sapiētia dei mu-
tabis ea ⁊ mutabūtur: tu at idem ip-
se es. Et alio loco de sapiētia cū scrip-
tura diceret: in seip̄a manēs ait ino-
uat omnia. Illa ergo sapiētia stās
si dici debeat vel stans. dicitur at p̄p̄
incōmutabilitatem nō propter im-
mobilitatez ⁊ eodē mō se ip̄ habens
nullo loco nullo tpe variata nusq; ali-
ter q̄ hic aut ibi nūq; aliter qm nunc
aut antea: ipa ē locutio dei. Locutio
vō illa q̄ fiebat ad moyſen ad boiēm
fiebat per sillabas per trāseuntes so-
nos. Non at fierent ista: nisi de⁹ assu-
meret talē creaturam per quā huius
modi sermonem et voces emitteret.
Moyſes scūs nouerat istā locutio-
nem dei assumptis quibusdā corpo-
reis creaturis fieri: et sic desiderauit
⁊ cōcupiuit videre ipam spēm dei et
loquenti secū deo dixit. si inueni gra-
ciam añ te oñde sñ teipm. Cū hoc ve-
hementer concupisceret et h̄ qdā fñ
cendū ē amica familiaritate quā ip̄e
dignat⁹ est extorq̄re vellet deo vt vi-
deret eius maiestātē ⁊ faciē quō dici
p̄t facies dei: ait illi. nō potes videre
faciē meā nemo eñ vidit faciez meā
⁊ vixitq; ponā te in spelunca petre et
transibo ⁊ ponā sup te manū meā cū
at transiero posteriora mea videbis.
Et ex hīs v̄bis natū ē alterū enigma
id ē obscura qdam figurarū. Cum
tñ fiero posteriora mea videbis. di-
cit de⁹ qñ ex alia pte habeat faciē ex a-
lia dorsū. Absit a nobis tale aliqd de
illa maiestate sentire. Nam q̄ h̄ sentit
de deo. qd ei pdest quod templa dei
clausa sunt: ydolum in corde suo fa-
bricat. Sūt ergo in illis v̄bis magna
mysteria. Loq̄batur dom⁹ vt dicit p
creaturam. quomō vellet famulo su

o: intellecta est illic psona domini ip-
sius et saluatoris nostri ihu cristi qui
quidem secundum formam dei que equa-
lis est patri similiter oculis humanis
inuisibilis est sicut et pater Si enim sa-
pientia humana videri oculis non po-
test. virtus et sapientia dei videri oculis
carneis potest: Sed quia erat dominus
oportuno tempore carne suscepturus Ut
oculis etiam carneis propter salubrita-
tem curande intus mentis appare-
ret. quoniam ita apparere opus esset hoc pre-
dicans moysi figurate ait faciem me-
am videre non potes posteriora mea
videbis sed cum transiero ut autem non vi-
deas faciem meam manum meam erit super
te Transire quid fuit domino nisi quod
euangelista dicit: cum autem venisset ho-
ra ut transiret ihesus de hoc mundo ad
patrem: Nam ipsum transitum signi-
ficat pascha Quod enim ebraico verbo di-
citur pascha: latine transitus interp-
tatur Quid est faciem meam non videbis
sed posteriora mea videbis: Cuius per-
sonam gerebat ille moyses quoniam ei dic-
tum est faciem meam non videbis. sed
posteriora mea videbis et hec cum tra-
nsiero ut autem non videas faciem meam
ponam super te manum meam: Faciem suam
dixit primam suam et quodammodo poste-
riora sua transitum de hoc mundo passio-
nis sue: apparuit iudeis non eum cog-
nouerunt Eorum personam gerebat moy-
ses quoniam ei dicebatur faciem meam non po-
tes videre Non autem non viderunt deum
in carne positum: Quia grauata erat
super eos manus domini De illis enim
dixerat ysayas. i. crassa cor populi hoc
et oculos eorum graua et eorum vox est in
alio psalmo quoniam grauata est super me
manus tua. ut ergo non cognosceret
tunc diuinitatem cristi. grauati sunt
Si enim cognouissent: nunquam deum glo-
rie crucifixissent Non crucifixio autem do-

mino sanguis ille non redimeret or-
bem terrarum Quid egit deus nisi quod ait
apostolus. altitudinem diuiciarum sa-
pientie et scientie dei ubi exclamat. Alt-
itudo diuiciarum sapientie et scientie dei
quam incomprehensibilia sunt iudicia eius
et inuestigabiles vie eius quis enim cog-
nouit sensum domini aut quis consiliarius
eius fuit aut quis proinde dedit illi et re-
tribuetur ei: Quoniam ex ipso et per ipsum
et in ipso sunt omnia: ipsi gloria in secula
seculorum Apostolus hoc dicit quia su-
perius dixerat cecitas ex parte israel fac-
ta est ut plenitudo gentium intraret
et sic omnis israel saluus fieret Excecati
sunt ergo ex parte iudei merito superbie
sue. quia se iustos dicebant: et excecati
crucifixerunt dominum Posuit super eos
manum suam ne viderent eum: donec tra-
nsiret scilicet de hoc mundo ad patrem Vide-
amus si postea quam transiit viderunt pos-
teriora sua Resurrexit dominus apparuit
discipulis suis et omnibus qui in eum
iam crediderant: non eis a quibus cruci-
fixus erat quia super eos manum posuerat
donec transiret. ascendit autem in celum
quadraginta diebus factis cum discipulis
suis impleto die penthecostes misit
eis spiritum sanctum: repleti spiritu sancto
ceperunt omnibus linguis loqui quoniam in
vna nati erant et vnā solam didicerant
Expauerunt et exhorruerunt tantum mi-
raculum milia eorum qui crucifixerant
dominum compuncti corde de tanto miracu-
lo quesierunt consilium ab apostolo quod fa-
cerent postea quam eis predicaretur Christus mi-
nantes vni ydiote homines linguis omnibus
loquerentur Per petrum igitur apostolum an-
nunciato eis Christo quem in cruce precep-
serant quem tamen mortalem hominem irrise-
rant. cui propterea insultabant quia de cruce
non descendebat cum vtrique maius mul-
to fuerit quod fecit de sepulchro re-
surgere quam de cruce descendere anun-

ciato ergo xpo sibi dixerunt qd facie
mus. Illi qui seuerunt in dnm que vi
debant ia consilium petunt salutis. et
dictum e eis. agite penitentia et bap
tizetur vnusquisq; vestrū in noie do
mini nostri ihu cristi et dimittentur
vobis pcca vestra Ecce viderut pos
teriora ei. cui faciem videre no po
tuerunt. Adan em eius erat sup o
culos eoz no semper sz donec transie
ret. postea qz transijt abstulit man
ab oculis eoz. ablata manu ab ocul
suis dicut discipulis quid faciemus.
Prius seui postea pij: pmo irati post
ea ridi. primo duri. postea flexi Pri
mo ceci postea illuati Puto qd ag
noscam et in h psalmo voces huius
modi etiaz gentiu recordantiu infi
delitatem sua Conclusit em de ones
in infidelitate: vt omniu misereatur
Tu sinxisti me et posuisti sup me ma
num tua Mirificata est scientia tua
ex me inualuit et no potero ad illam
veluti posuisti sup me manu tua mu
rus m factus es. no te pprehendo cu
quo eram. Qm facilis michi erat
vultus patris quando dixi. da michi
substantia mea q me cotingit Ecce p
fecto in regionem longinquā et fame
cōtrito multū michi est et labor ē aī
me n̄ possum pcipere qd dimisi Mi
rificata ē inquit sciētia tua ex me Ex
pccō meo factū est vt mirificata m̄ es
set: et incōprehensibilis michi exister
et Nam erat michi facilitas ptem
plandi te qm in superbia reliqueram
te Mirificata ē inquit sciā tua ex me
inualuit no potero ad illā. sed subau
dis ex me Non potero ad illā ex me
cū ergo potero. no potero nisi ex te.
Ecce inuenies in lōginquo fugitiuū
no latere oculos ei a quo fugit Et q
itur est iā c limes est inuestigatus.
Videte quid dicit: Quo ibo a spiri

tu tuo? Spūs em̄ domini replevit or
bem terrarū Quis p̄t fugere in mun
do ab illo spū. quo plen⁹ est mund⁹.
Quo abibo a spū tuo? Et quo a fa
cie tua fugiā? Locuz qrat quo fugiat
ab ira dei Quis ē locus recepturus
fugitiuū dei: Hōies qui suscipiūt fu
gitiuos q̄runt ab eis a quo fugerint
et quē seruum inuenerint alic⁹ domi
ni min⁹ potētis. tanqz sine vllō timo
re suscipiūt dicētes in corde suo non
habet iste talē dnm a quo p̄t innesti
gari cū aut audierint dnm potētem
aut no suscipiūt a cū magno timore
suscipiūt: et qz hō potens falli p̄t Vbi
no est deus: Quis fallit deū: Quē n̄
videt deus: A quo fugitiuū suū non
repetit de⁹: Quo ergo ibit fugitiu⁹
iste a facie dei: Vertit se huc atqz illuc
quasi qrens locū fuge sue Si ascē
dero inquit in celum tu ibies: si des
cendero in infernū ades Tandē cog
nouisti male fugitiue nullo pacto te
posse fieri longe ab eo: a quo longin
quare voluisti Ecce ille vbiqz est quo
tu tur⁹ es: Inuenit cōsiliū: et hoc ab
illo qui eū reuocare dignatur inspi
ratum Si ascendero in celū tu ibies
si descendero in infernū ades Sime
extulero te inuenio rep̄ssozem. si me
abscondero te inuenio inquisitorem
et no inquisitorem tm̄ sed et inuestiga
torē Si em̄ supbiero de iusticia mea
tu ibies vbi est v̄a iusticia Si peccā
do venero in profundum malorum:
et confiteri cōtempsero dicens quis
me videt in inferno q̄s em̄ confitebi
tur tibi: eciam illic ades vt vindices.
Quo ergo iturus sum vt a facie tua
fugiam. id est iratum te no sentiam.
Hoc consiliū inuenit. sic fugiam in
quit a facie tua. sic fugiam a spū tuo:
ab vltore spiritu. a vindice facie sic fu
giam Quomodo? Si recipiam pē

nas meas indirectum et habitauero
in extremis maris sic possum fuge-
re a facie tua Si extrema maris vult
fugere a facie dei ibi non erit ille a quo
fugit de quo dixit si descendero in in-
fernum ades. **A**d iruz si in extremis
maris non est : qui nec apud inferos
deest Sed noui inquit quomodo fugi-
am ab ira tua Recipiende sunt pen-
ne mee non in prauum sed in directum:
nec in supbiam erigar presumptione
nec in perditam mergar desperationem
Quas pennas vult assumere nisi du-
as alas duo precepta caritatis : In
quibus duobus preceptis tota lex pe-
det et prophete **H**as inquit alas has pen-
nas si recipiam sic et habitabo in ex-
tremis maris possum fugere a facie
tua ad faciem tuam : et a facie irati ad faci-
em placati Quid enim est extremum ma-
ris nisi finis seculi : Illuc iam volem
spe et desiderio habentes alas gemi-
ne caritatis : non sit nobis requies ni-
si in extremis maris Nam si alibi re-
quiem voluerimus : in mare precipi-
tabimur Volem quousque finiatur
mare suspendam nos pennis gemi-
ne dilectionis ad deum interim spe vo-
lemus et illum finem maris spe fide-
li permeditemur Quis autem nos producat
attendite : ille ipse cui faciem irati vo-
lumus fugere : Quid enim sequitur :
Si descendero in infernum ades si re-
cipiam pennas meas in directum Re-
cipiam inquit Ergo amiserat Re-
cipiam penas in directum et habitabo in
nouissima maris **E**t enim illuc ma-
nus tua deducet me : et adducet me
dextera tua hoc meditemur fratres ca-
rissimi hec sit spes nostra hoc sit conso-
latio nostra : recipiam penas per ca-
ritatem quas amisimus per cupidita-
tem Cupiditas enim visum sancta est pen-
narum nostrarum : elisit nos de libertate ac

ris nostri id est aurarum illarum liberarum
spiritus dei In elisi perdidimus penas et
fuimus quodammodo captiuati in au-
cupis peccati in nos sanguine suo re-
demit quem fugimus ut caperemus **N**u-
trit nobis penas de preceptis suis : eri-
gimus iam eas sine vilco **N**on amemus
mare : sed volem in extrema maris
Nemo trepidet sed nemo de penis
suis presumat quia et penati non ipse erigat
nisi ipse deducat precipitamus in profun-
da maris lassati et fatigati : quasi pre-
sumentes de viribus nostris **Q**uod er-
go est ut habeamus penas : et opus est ut
ipse deducat : adiutor enim noster est ha-
bemus liberum arbitrium sed ipso libero
arbitrio quantum possumus non nos ad-
iuuet qui iubet : **E**t enim illuc manus tua
deducet me et adducet me dextera tu-
a **E**t considerans longinquitatem vie quod
sibi dixit : **E**t dixi fortasse timore con-
culcabunt me **E**cce enim iam credidi in christum
iam erigor duabus aliis gemine caritatis
et habundat iniquitas huius seculi et quoniam ha-
bundauit iniquitas . refrigescet caritas
multorum sic dixit dominus : quoniam habundauit
iniquitas refrigescet caritas multorum
sic dicit dominus **I**n ista vita in tanta scan-
dal : inter tanta multa peccata in tantas tur-
bas cotidianarum temptationum cotidia-
narum suggestionum malarum quod facio in-
quit quod perueniam ad extrema maris :
Audio tribuliter a domino : quoniam habunda-
uit iniquitas . refrigescet caritas multo-
rum **D**enique subiicit Qui perseuerauerit
usque in finem hic saluus erit **A**tendens lon-
gitudinem vie dixi in fortasse timore con-
culcabunt me **E**t nunc illuminatio in
delictis meis **S**ancta est nunc illuminatio
quia in nocte me desperaueram posse trans-
ire tantum mare et tantam viam supe-
rare et venire ad extremum perseueran-
do usque in finem **G**racias illi qui me qui-
uit fugitiuum qui terga mea flagelli pla-

ga percussit: qui me vocando ab in-
teritu reuocauit. q̄ fecit m̄ illumina-
tam noctē. Nox est em̄: q̄dū ista vi-
ta agitur. Quō est nox illumināta: Quia
crist⁹ descendit in noctē: accepit cris-
tus carnē de isto seculo. illumināuit no-
bis noctem. Perdidit em̄ dragmā
mulier illa: accendit lucernā. Sapien-
tia dī perdidit dragmā. Quid ē drag-
ma: Nūmus: in quo nūmo ymago
erat ip̄i⁹ imperatoris nostri. Fact⁹ est
em̄ hō ad ymaginem dei: et perierat.
Et quid facit mulier sapiens: Accen-
dit lucernam. Lucerna de luto est sed
habet lucē q̄ inueniatur dragma. Lu-
cerna ergo sapiētie caro xp̄i de luto
facta est: sed vbo suo lucet ⁊ inuenit
perditos. Et nox illuminatio in deli-
cijs meis. Facta est m̄ nox in delicijs.
Delicie nostre xp̄us. Videte quemad-
modum de illo mō gaudeamus. Cla-
mores isti vestri. gaudia vestra vn-
de sunt nisi in delicijs: Vñ at iste deli-
cie nisi qz nox illumināta est nisi qz do-
minus xp̄s nobis predicatur: Quia
q̄siuit vos anq̄m q̄reretis eū: et inue-
nit vos vt inueniretis eū. Et nox illu-
minatio in delicijs meis. **O**m̄ tene-
bre nō obtenebrabuntur a te. Tu er-
go noli tenebrare t̄bras tuas ⁊ de⁹
illas nō tenebrat sed magis illumināt
qz illi dictum est in alio psalmo tu il-
luminābis lucernam meā: dñe de⁹ me-
us illuminabis tenebras meas. Qui
aut̄ tenebrāt tenebras suas q̄s de⁹ n̄
tenebrat: Hoīes mali hoīes peruer-
si cū peccant vtiqz t̄bre sunt: dū nō
cōfitentur peccā sua q̄ fecerunt: sed in
super defendūt tenebrant tenebras.
Ergo iā si peccasti in tenebris eas: sed
cōfitendo tenebras tuas mereberis
illuminari tenebras tuas: defenden-
do aut̄ tenebras tuas tenebrabis te-
nebras tuas. Et qñ euadis a duplici-

bus t̄bris. qui in simplicibz labora-
bas: Vñ aut̄ dñs nō tenebrat t̄bras
nostras: Quia nō nos finit impu-
ta habere peccā: flagellat nos in istis
laboribz ⁊ erudit nos. Tota ista mi-
seria generis humani in q̄ gemit mū-
dus: noueritis fr̄es qz dolor medici-
nalis ē non sententia penalis. Videt⁹
qz dolor vbiqz. vbiqz met⁹: vbiqz ne-
cessitas vbiqz labores. Crescit avari-
cia: sed in malis. Si ad hoc de⁹ h̄ tali-
bus flagellis erudit nos. vt nō tene-
brentur tenebre nr̄e. agnoscam⁹ nos
sub pena flagelli eē et bñdicam⁹ deū
miscntem iā amaritudines dulcedi-
ni vite tp̄alis ne tp̄alium deliciarum
delectatione cecati nō desideremus
delicias eternas: nec velimus finire
mare ⁊ habitare in nouissimo maris.
Seuiant ergo fluct⁹ maris: quanto
plus seuiunt fluct⁹ maris tanto se il-
la cū p̄mis columba suspendit. Non
ergo tenebrat de⁹ tenebras nostras
q̄ miscet flagella peccis nr̄is ⁊ amari-
tudines p̄uis dulcedinibz nr̄is. Nos
nō tenebrem⁹ t̄bras nr̄as defendē-
do peccā nr̄a. ⁊ nox illuminatio in de-
licijs nr̄is. qñ t̄bre non obtenebra-
būtur a te. **E**t nox t̄p̄ dies illumina-
bitur. Nox t̄p̄ dies. dies nob̄ p̄speri-
tas seculi. nox nob̄ aduersitas seculi.
Sed si agnoscam⁹ ob meritū peccōrū
nr̄orū nos aduersitates pati ⁊ dulci-
a nobis s̄ flagella patris ne sit ama-
ra sentētia iudic⁹: sic habem⁹ t̄bras
noctis hui⁹ quomodo lumen noctis
hui⁹. Si nox ē quō ibi lux ē: Nox est
qz erratur h̄ a genere huāno. Nox ē
qz nōdum venimus ad illū diem quē
nō coartat hestern⁹ ⁊ crastinus: sed
est dies perpetu⁹ sine ortu qz sine oc-
casu. Nox ē ergo hic: sed quādam lu-
cem nox ista habet suam et tenebras
suas. Quare sic generaliter nox dixi-

mus q̄ est lux noctis hui⁹: Prosperitas
et felicitas seculi gaudiū tempale
honor t̄pale. quasi lux est noctis h⁹
Aueritas at̄ et amaritudo tribula-
tionū vel ignobilitas: tanq̄ tenebre
sunt noctis hui⁹ In hac nocte in hac
mortalitate vite huāne hñt hoies lu-
cem. hñt hoies tenebras: lucē prof-
peritatem. tenebras aduersitatem Sz
ubi uenerit dñs xp̄s et habitauerit
aiām per fidem. et p̄miserit aliam lu-
cem et inspirauerit et donauerit paci-
entiam et monuerit hoiem nō delec-
tari p̄speris ne frangatur aduersis in-
cipit hō fidelis indifferenter uti mū-
do isto. nec extolli qñ res prospe ac-
cidunt nec frangi qñ res aduersae sunt.
sed ubiq̄ dñm bñdicere. nō soluz qñ
habūdat sed etiā qñ amittit. nō soluz
qñ sanus est sed etiā qñ egrotat ut
fit in illo vera illa cantatio Bñdicam
dñm in omni tpe temper laus ei⁹ in
ore meo Si ergo sp̄ et qñ lucet nox et
qñ obscura ē nox ista. qñ aridet p̄s-
peritas. qñ tristis est aduersitas. sp̄
fit laus ei⁹ in ore tuo: et fiet tibi quod
mō dictū est **S**icut tenebre ei⁹ ita
et lumen ei⁹ **N**ō me cōculcant tene-
bre ei⁹: qz non me extulit lumen ei⁹.
Ecce habes lumē ip̄i⁹ in iob **H**abū-
dabat omnibz rebz lux noctis ip̄ius
Diuicijs p̄ma describitur quātis re-
bus et quāta copia redūdabat: lux e-
rat noctis ei⁹ **P**utauit inimic⁹ prop-
terea illū talem virū colere deū qz il-
la omnia donauerat ei: et petiuit ut
auferretur ab eo **F**acte sunt tenebre
noctis illi⁹ q̄ primo habebat lucē: no-
uerat tñ ille siue lux ibi eēt siue tene-
bre illā noctē eē in qua peregrinare-
tur a deo suo: et habebat interiorē lu-
cem ip̄m deum suū. per quā lucē inte-
riorem indifferenter haberet siue te-
nebras noctis illi⁹ siue lucē **P**ropte

rea qui in luce noctis illi⁹ id est in re-
rum habundātia colebat deum abla-
tis illi omnibus rebz. postea q̄ facte
sunt tenebre illi⁹ quid dixit ille: Do-
min⁹ dedit domin⁹ abstulit. sicut do-
mino placuit ita factum ē. fit nō mē
dñm benedictum In nocte sum qua-
dam vite hui⁹. dominus meus inqt
habitat cor meū. illuminauit michi cor
meum solacijs quibusdam nocte is-
ta. qñ dedit copiam rerū t̄paliū. **S**u-
traxit ip̄am lucem t̄palem et quasi te-
nebrata ē nox sed qz sicut tenebre ei⁹
sic et lumen ei⁹. dñs dedit domin⁹ ab-
stulit sicut dñs placuit ita factus est:
fit nomen dñm bñdictū **N**on sum tris-
tis in nocte hac: qz sicut tenebre ei⁹
ita et lumē eius. utrūq̄ transit et qui
gaudent tanq̄ non gaudentes sint et
qui flent tanq̄ non flentes sint qz si-
cut tenebre ei⁹ ita et lumen ei⁹ **Q**uā-
tu possedisti renes meos dñe **N**on
fine causa sicut tenebre ei⁹ sic et lumē
eius. intus est possessor qui nō soluz
cor tenet sed etiā renes nō solū co-
gitationes sz etiā delectationes **I**p̄e
possidet vnde me delectaret aliquid
lucis in nocte: ip̄e tenet renes meos nō
nouī delectari nisi de luce interiorē sa-
pientie ip̄ius **Q**uid ergo: **N**on delec-
taris de prosperitate rerū. de felicitate
temporum de honoribus de diuicijs
de familia: **N**on delector inqt **Q**ua-
re: **Q**uia sicut tenebre eius ita et lu-
men eius **U**nde tibi ista indifferētia.
ut sicut tenebre eius sic fit tibi et lu-
men eius: **U**nde: **Q**uomā tu pos-
sedisti renes meos domine: **R**es-
cepisti me de utero matris mee **D**ū
eēm in utero m̄ris mee nō indifferē-
ter habebā tenebras illi⁹ noctis et lu-
cē illi⁹ noctis **E**tē in uter⁹ m̄ris mee
p̄suetudo ciuitatis mee fuit **Q**ue est
illa ciuitas: **Q**ue nos progenuit in

captiuitate ¶ Nouimus babiloniā illā
de qua hesterno die locuti sum⁹: vñ
p̄ficiscuntur oēs qui credunt ⁊ sus-
pirant illi luci iherl̄m celesti Ego ergo
dixi ex vtero m̄ris mee suscept⁹ sum
a dño: inde michi tñbre noctis hui⁹
⁊ lux hui⁹ indifferenter facte s̄t Qui
aut̄ in vtero matris illius babilome
gaudet p̄speris seculi. frangitur ad-
uersitatib⁹ seculi. nō nouit gaudē m̄-
si aliquid p̄sperum eueniat sc̄dm tē-
pus nec nouit cōtristari n̄ aliquid ad-
uerſum eueniat sc̄dm temp⁹ Gā exi
de vtero babilome incipe cātare ym-
num dño: egredere et nascere. susci-
piet te de⁹ ex vtero matris tue Quis
deus: Deus ille apostoli pauli q̄ dix-
it: cū āt placuit deo qui me segrega-
uit de vtero matris mee. p̄dicare fili-
um suum in me Que enī erat mater
ei⁹: Synagoga Et ibi qd̄ didicerat n̄
qd̄ habebant ⁊ didicerant ip̄i iudei et
ip̄e ppl̄s: ¶ Nomen in illis remāserat
laudis dei: scā aut̄ in eis nō inuenie-
bantur Erant in eis v̄ba dei q̄si folia
in arbore: ⁊ fructus nūq̄m Tale ar-
borem fici sicut nostis cū dñs inue-
nisset: maledicto arefecit Inuenit eī
in ea folia ⁊ fructum nō inuenit: quā-
dam nobis arborem figurabat ¶ Nā
fructuū eor⁹ tēpus nōdum erat Qd̄
oēs hoīes nouerant. artifex celi ⁊ tē-
re nō nouerat: Ergo ille qui paulū se-
gregauit ab vtero matris sue ipse et
nos segregauit ab vtero matris nos-
tre Cui⁹ matris nr̄e: Babilonie illi⁹
Suscepti ergo ex vtero illo. iam inci-
piamus habere alteram spem Pro-
misit fr̄es. quare gaudetis: fructus
facite positi in alia spe Gā n̄ nouim⁹
malum n̄ offendere deū ⁊ nō perdu-
ci ad illa q̄ p̄misit: nec nouim⁹ bonū
nisi p̄mereri deū et perducī ad illa q̄
p̄mittit Quid illa bona mūdi hui⁹

⁊ mala mūdi hui⁹: ¶ Indifferenter ha-
beam⁹: q̄ iam suscepti ab vtero ma-
tris nostre indifferenter ea h̄res di-
cimus. sicut tenebre ei⁹ sic ⁊ lumē e⁹
¶ Nec felicitas seculi nos bt̄s facit:
nec aduersitas miseros Opus ē ius-
ticiam tenere. fidem diligere sperare.
in deum: diligere deum diligere p̄ri-
mum Post istos labores habebim⁹
indefessam lucē habebim⁹ diem sine
occasu Transit qcquid est in ista noc-
te lucidum ⁊ tenebrosū: qm̄ tu pos-
sedisti renes meos dñe suscepisti me
ex vtero matris mee ¶ **C**onfitebor
tibi dñe qm̄ terribiliter mirificat⁹ es
Terribiliter mirificatus es: eo ip̄o q̄
te miramur tu terribilis es cum tre-
more gaudem⁹ Timemus enī ne de
donis tuis nos extollentes: per sup-
biam mereamur amittere qd̄ humili-
tate p̄cepim⁹ ¶ **C**ōfitebor tibi dñe qm̄
terribiliter mirificat⁹ es: mirabilia o-
pera tua de⁹ ¶ **Q**uā aiā mea cognos-
cit valde Gā cognoscit aiā mea valde
qm̄ suscepisti me ex vtero m̄ris mee
Antea v̄o mirificata ē scientia tua ex
me: inualuerat nec poterā ad illā Er-
go ex me inualuerat nec poterā ad il-
lam Dñmō aiā mea cognoscit valde
nisi q̄ nō illuminatio in delicijs me-
is est. nisi q̄ venit michi grā tua ⁊ il-
luminauit tñbras meas. nisi quia tu
possedisti renes meos. nisi q̄ tu sus-
cepisti me ex vtero m̄ris mee: ¶ **N**ō
est absconditū os meū a te qd̄ fecisti
in abscondito Os suū dicit qd̄ vulgo
dicitur ossum: latine os dicitur h̄ in
greco inuenitur ¶ Nā possem⁹ h̄ puta-
re os eē ab eo qd̄ sunt ora: nō os cor-
rupte ab eo qd̄ sunt ossa ¶ Non ē ergo
absconditū inquit os meū a te qd̄ fe-
cisti in abscondito ¶ Habeo in absco-
dito qddam ossum: sic enī potius lo-
quamur ¶ Adeli⁹ est vt reprehendant

nos gramatici. q̄ nō intelligāt po-
puli. Ergo est inquit quoddā ossum
meum intus in abscondito. Tu fe-
cisti intus ossum michi in abscondito
et nō est absconditum a te: In absco-
dito em̄ fecisti. sed nūq̄ et tibi h̄ ab-
scondisti: Hoc ossum meū factum
a te in abscondito homiēs nō vident
homiēs nō nouerūt. tu autē nosti
q̄ fecisti Qd̄ ergo os dicit fr̄s?
Queramus illud. in abscondito est:
Sed quia xp̄iani in nomine domini
xp̄istiani loquimur. modo inuēi-
mus qd̄ sit ossum huiusmodi. Fir-
mitas qd̄ ē interior. quia in ossib⁹
firmitas et fortitudo intelligitur:
Est ergo quedam anime iterior fir-
mitas ubi non frangitur Quelibet
tormenta quelibet tribulationes q̄li-
bet huius seculi aduersitates vnde
q̄ seuiāt. illud qd̄ de⁹ in abscondito
fecit firmū in nobis frangi nō po-
test nō cedit: Ad om̄iō em̄ facta est
quedam firmitas paciētie nostre. d̄
qua dicitur in alio psalmo. verump-
tamē dō subicietur anima mea. qm̄
ab ipso paciētia mea: Et attēde ap̄l̄
paulū h̄ntem intus h̄ genus firmi-
tatis Quasi tristes inquit. semp̄ at
gaudētes Vnde q̄ tristes? Contu-
meliis obprobriis p̄secutiōib⁹. fla-
gellis plagis carceribus cathenis la-
pidib⁹: Quis nō eos miseros tunc
existimaret? Nec illi ip̄i p̄secutoēs
seuērēt in eos. nisi putarēt eos mi-
seros fieri p̄secutiōibus suis: Illi ei
eos ex sua infirmitate coniciebant.
qui nō habebant ossum absconditū
interius. Illi vero qui habebant ho-
mibus foris tristes videbantur. in-
tus autē gaudebant deo cui nō erat
absconditum os ipsorum quod fece-
rat in abscondito Aperit autē hoc os

sum in abscondito factum a dō idem
ap̄l̄s paulus h̄is v̄bis. nō solū at in-
q̄t sed etiā gl̄amur in tribulatiōib⁹:
Parum est quia nō es tristis. sed et
gloriaris: Sufficiat tibi tristē nō
esse Pax est inquit xp̄ianis. tale os-
sum michi fecit in abscondito. ut pa-
rū sit nō frangi nisi etiā gloriar: Vñ
gloriaris: In tribulatiōib⁹ scientes
quis tribulatio paciētiā opatur:
Vide quomodo formata sit illa ifir-
mitas intus in corde. sciētes qm̄ tri-
bulatio paciētiā opatur. paciētia
p̄batioēm. p̄batio spem. spes autē
nō cōfundit. qm̄ caritas dei diffusa
est in cordibus nostris p̄ sp̄m sc̄m
qui datus est nobis. Sic formatuz
atq̄ firmatum est ossum illud absco-
ditum. ut faciat nos etiam gl̄ari in
tribulatiōibus: Sed videmur hōi-
bus miseri. q̄ absconditū est ab eis
quod habemus intrinsecus Nō est
absconditum os meū a te qd̄ fecisti i
abscondito: **E**t substantia mea i in-
ferioribus terre. Ecce in carne est
substantia mea. in inferioribus est
substantia mea. et habeo tamen ossuz
intrinsecus quod formasti. qd̄ faci-
at me nō cedere oib⁹ p̄secutorib⁹ in-
ferioris huius regiōis: Vbi est ad-
huc substantia mea? Quid em̄ mag-
nū est si fortis est angelus? Mag-
nū est ut fortis sit caro Et vñ fortis
caro? Vñ forte vas fictile. nisi q̄ fac-
tū est tibi ossum in abscondito: Et sub-
stantia mea in inferioribus terre.
Quid de illis qui minus firmi sunt?
Loquitur em̄ ut iam commendau-
i xp̄istus. sed multa dicta sunt ex per-
sona corporis Audi et ex persona ca-
pitis. et non quasi distinguit ut in-
ducat ipsas personas modo caput
modo corpus. Si em̄ distinguit ut

inducat ipsas personas modo caput
modo corpus. si enim distinguit quod di-
vidit non erunt duo in carne una. Si
autem duo sunt in carne una. nolite mi-
rari si duo sunt in voce una: Quando
dominus noster ihesus christus passus
est. discipuli nondum habebant illud
ossum interius. nondum illis erat fir-
matum robur paciencie. et latebant se.
nesciebant vires suas. et ausus est pe-
trus promittere societatem mortis cum
domini passione. et non se nouerat e-
grotus. medicus autem nouerat egro-
tum Quid autem factum est: Tecum inquit
usque ad mortem: Amen dico tibi. pro
quod gallus catet ter me negabis. Res-
ponso medici verior inuenta est. quod e-
groti presumptio De his ergo dicit. non
est a te absconditum os meum quod fecisti
in abscondito. in quibus est ipsum os
firmatum intrinsecus. et maxime robur
passionis ipso domino deo nostro et salua-
tore ihesu christo. quod cum voluit sedit. cum
voluit surrexit. cum voluit dormi-
uit. cum voluit euigilauit. Quia potes-
tatem inquit habeo ponendi animam me-
am. et potestatem habeo iterum sumendi
eam: Quid de illis in quibus non erat
fortitudo illa formata atque firmata
quid de illis dicat: Vide quid dicat
deo patri: **I**mpfectum meum vide-
runt oculi mei: Impfectum meum pe-
trum meum pollicentem et negantem.
presumentem et deficientem. viderunt
tamen oculi tui eum: Nam quod eum
et ipse dominus respexit sicut scriptum
est in evangelio. iam post terciam ne-
gationem comonitus quod ei predicare-
rit dominus. exijt foras et flevit a-
mare. fletus ille de respectione dei
fuit. quia imperfectum meum inquit
viderunt oculi tui: Nam ille imp-
fectus titubans in domini passione

periculo dubio periret. sed viderunt eum
oculi tui. non solum ipsum sed et omnes
qui imperfecti fuerunt. donec christi
resurrectione firmarentur Apperu-
it enim oculis eorum non perisse in domi-
no quod mortuum erat. et factum est os
illud in abscondito eorum ut nec ipsi iam
timeret mori. Impfectum meum vide-
runt oculi tui: **E**t in libro tuo omnes
scribentur. Non solum perfecti sed etiam
imperfecti non timeant. Impfecti tamen per-
ficiant. ne quia dixi non timeant. amet im-
perfectioem. et ibi remaneant ubi inuen-
ti sunt Latum perficiant quantum in ipsis est
Cotidie addant cotidie accedant. tamen
a corpore domini non recedant. ut in uno cor-
pore et in his membris compaginati
possint mereri de se dictam esse vo-
cem istam. imperfectum meum viderunt
oculi tui et in libro tuo omnes scribentur:
Per diem errant et nemo in eis:
Dies hic adhuc erat dominus noster ihesus
christus. unde dicebat. ambulate
dum diem habetis Sed per diem er-
rabant imperfecti ipsius. Nutauerunt
et ipsi dominum nostrum ihesum christum
tunc modo hominem esse. non habe-
re in se occultam diuinitatem. non
esse occulte deum. sed hoc solum esse
quod videbatur. hoc et ipsi putave-
runt: Nam et ipse petrus. de illo enim
potissimum loquimur in quo nobis
etiam non desperate firmitatis ex-
emplum propositum est. diceat do-
mino idem petrus cum interrogas-
set quid illum dicerent homines. tu
es christus filius dei viui. et dixerat
ei dominus. beatus es symon bario-
na. quia non tibi revelauit caro et
sanguis sed pater meus qui in celis
est: Quare: Quia dixerat eum filium
dei. Ibi paulo post eodem loco in
ipsa cōtortione verborum cepit dominus de

passiōe sua futura dicere. i. at petr⁹
qui iam illū cōfessus fuerat filiū dei:
timuit ne ficut filius hominis moreretur.
Erat et fili⁹ dei. erat et fili⁹ hōis. filius
dei in forma dei equalis patri. filius
hominis in forma serui qua minor est
patri: Venturus erat ad passiōem uti
q̄ ex forma serui: Quid timuit pe-
tr⁹? Ne in forma serui periret for-
ma dei. et nō potius presumpsit. q̄a
ex forma dei reuiuisceret forma ser-
ui. Mit illi Absit a te dñe. ppicius tibi
esto. Et dñs qui illum beatum dice-
rat in illa voce vade post me satha-
nas inquit. neq̄ em sapias q̄ dei sunt
sed que hōim sunt: Nam dudum q̄a
dixerat tu es christus filius dei viui
audiuit nō tibi reuelauit caro et san-
guis sed pater meus qui in celis est
ideo beat⁹. modo at q̄a nō ex p̄is
revelatione sed ex carnis infirmita-
te respōderat sathanas appellat⁹ ē.
nō sapias que dei sunt sed que hōim.
Et hic erat xp̄s. fr̄es iter illos ābula-
uerat. v̄etis imperauerat. añ octos
ip̄orum fluctus calcauerat. ante o-
culos ip̄oz quatrivuanū mortuum
suscitauerat. añ octos ip̄oz tāta mi-
racula feceat. et tñ trepidauerūt in
passiōe eius. q̄si amississent eum de
quo frustra p̄sumpserāt. sed p̄ diem
errabant et nemo in eis. Nemo p̄-
sus. nec ipse q̄ dixerat. tecum vsq̄ ad
mortem: Dixerat em illis. veniet ho-
ra vt me relinquatis solum. et eat v-
nusq̄sq̄ in viam suā. sed nō sum sol⁹
quia mecū est pater. Cū illo erat pa-
ter et ipse cum patre. et in illo pater et
ipse in patre. et ip̄e et pater vnū. et illi
timuerūt cū moreretur: Quare. nisi
quia per diem errauerūt et nemo fu-
it in eis: Per diem errabunt et nō
in eis: Sed quid est errabunt per

diem? Nūquid peribūt? Et vbi est.
imperfectum meum viderunt oculi
tui. et in libro tuo om̄is scribētur:
Ergo quādo p̄ diem errauerūt: Cū
hic positum dñm nō intellexerunt:
Et quid sequitur? **M**ichi aut valde
honorificati sunt amici tui deus:
Idem ip̄i qui p̄ diem errauerūt. et
nemo in eis fuit. amici tui facti sunt
et valde michi honorificati sunt. Fac-
tum est in eis os illud post resurrec-
tionem domini in abscondito. et p̄
eius nomine passi sunt. in cuius pas-
siōe trepidauerūt. **M**ichi aut val-
de honorificati sunt amici tui deus.
Valde confortati sunt principat⁹
eorum. Facti apostoli. facti duces
ecclesie. facti arietes ducentes gre-
ges. valde cōfortati sunt principa-
tus eorum. **N**umerabo eos. et
super arenam multiplicabūtur:
Per illos qui per diem errauerūt et
nemo erat in eis. ecce nata est tāta
multitudo. que iam ficut arena nu-
merari nō potest nisi deo. Dixit em
super arenam multiplicabūtur. et ta-
men dixerat. dinumerabo eos: Illi
ip̄i numerati super arenam multi-
plicabūtur. Et quippe arena nume-
rata est. cui numerati sunt capilli capi-
tis nostri. Dinumerabo eos et super
arenam multiplicabūtur: **E**xurrexi
et adhuc sum tecum. Exurrexi et
adhuc sum tecū qd est: Nam passus
sum inq̄. sepult⁹ sum. ecce surrexi et
adhuc me intelligūt secū. Adhuc tecū
sum. id ē nōdū cū ip̄is q̄a me nōdū
agnoscūt. Sic em legit⁹ in euāgelio.
q̄ post resurrectiōem dñi nr̄i ihesu
xp̄i sibi apparētē nō cōtinuo cogno-
uerūt. Est et alius sensus. exurrexi et
adhuc sum tecū. vt h̄ tēp⁹ significā
voluerit quo adhuc in occulto est

ad dexteram patris. antequam reveletur in claritate qua venturus est ad iudicandum de vivis et mortuis: Et deinde dicit quod interea per totum hoc tempus dum iam resurrexit et adhuc cum patre est. patietur hic per commixtionem peccatorum in corpore suo quod est ecclesia et per separationem hereticorum: Sequitur enim et dicit: **S**i occideris deus peccatores viri sanguinum declinate a me. **Q**uoniam dices in cogitatione accipiet in vanitate civitates suas: Videtur sic connecti ordo verborum. Si occideris deus peccatores. accipiet in vanitate civitates suas. Sic enim occisos vult intelligi. cum per superbiam qua itumescunt amittunt gratiam qua vivunt. Spiritus enim sanctus discipline effugiet fictum. et auferet se a cogitationibus que sunt sine intellectu. Sic occiduntur peccatores. quia obscurati intelligentia alienantur a vita dei: Amittunt enim confessionem appellationem. atque ita in eis occisos fit quod scriptum est. a mortuo homine tunc qui non sit perit confessio. et sic accipiunt in vanitate civitates suas. id est populos suos vanos eorum vanitatem sectantes. cum inflati iusticie nomine persuadent. ut disrupto unitatis vinculo eos tanquam iustiores ceci et iperiti sequantur. Et quia plerumque hinc inveniunt occasionem separandi se ab unitate christi. dum malos accusant cum quibus se communionem nolle habere confingunt. et quia fieri potest ut non tantum infament innocentes quos tanquam malos se fugere simulant. sed etiam vera de quibusdam malis suis similibus dicant inter quos triticum christi servato unitatis vinculo gemit. propterea interposuit. viri sanguinum declinate a me. quoniam dices in cogitatione accipiet in vanitate civitates

suas. id est ideo seducet in separationem propriam populos suos vanitate propria corrumpe eos. quia tu in cogitatione dices. viri sanguinum declinate a me. ut scilicet merito superbie peccatores in spiritu occisi. propterea civitates suas hoc est populos suos in vanum accipiant. hoc est in erroris vanitatem separando transducant. et quasi offensi commixtione palearum. disrupta unitate triticum deferant. quia ipsum triticum id est bonos fideles monet ut ante ventilationem que novissima futura est. non apte se a malis segregent ne ad hoc eis commixtos deserant bonos. sed per bonam conversationem et dissimilitudinem vite quodammodo tacite illis dicat corpus christi. viri sanguinum declinate a me: hoc enim eis voce dei dicit. que vox in cogitatione est. sicut eam deus dicit. in cogitatione sancti populi sui: Viri autem sanguinum qui sunt. nisi qui oderunt fratres: Sicut iohannes dicit. qui odit fratrem suum homicida est: hoc quoniam intelligentes occisi peccatores quomodo dicat deus malis in cogitatione bonorum. viri sanguinum declinate a me. accusant in eis communionem malorum. et se per has calumpnias separando accipiunt in vanitate civitates suas. hoc vox que modo in cogitatione bonorum dicitur malis. aperta erit in illa die. quando eis dicitur a capite ipso nostro. numquam novi vos discedite a me omnes qui operamini iniquitatem. **N**unc autem dicit corpus christi quod est ecclesia. Quid est quod in calumpniatur superbi. quoniam me maculent aliena peccata. et propterea separando se accipiunt in vanitate civitates suas: **Q**uoniam eos qui oderant te odio habui. Et quod a me peiores erigunt etiam corpalem a malis separatio

nem. ut añ temp⁹ messis simul cum
zizania eradiceatur et triticum. ut añ
temp⁹ vtilitatis p⁹dam sustinēti
am tolerādi paleam. ut añq⁹ oia ge=
nera piscium ad finem seculi tanq⁹
adhuc sepandi pueniant rechia pa=
cia vnitatis q⁹ disrumpam. Numq⁹
malorum sunt sacramēta que acci=
pio: Numq⁹ eoz vite factis q⁹ cō=
munico cōsentiēdo: Nōne eos qui
oderant te dñe odio habui? **E**t su=
per inimicos tuos tabescebam. Nō
necum zelus domus tue cōmedēt
me videbam insensatos et tabesce=
bam: Nōne et tedium detinebat me
a peccōib⁹ derelinquētib⁹ legem
tuam: Qui em sunt inimici tui. nisi
q⁹ vita sua indicāt q⁹ oderint legē tu=
am: Hos ergo cum odissem. cur mī
calumpniātur q⁹ accipiūt in vanita=
te ciuitates suas. q⁹ michi imputari
possint eoz peccā quos oderam. et su=
per q⁹bus zelo dom⁹ dei tabesceba⁹?
Sed ubi est diligite inimicos vrōs?
An q⁹ vestros dixi nō dei: Benefa=
cite inquit eis qui oderūt vos. non
ait qui oderūt deum Ideo iste secu=
tus dixit. nōne eos q⁹ oderūt te dñe
odio habui. nō dixit. qui oderūt me
et sup inimicis tuis tabescebam. tu
dixit nō meis. Sed qui nos p⁹pterea
oderūt et p⁹pterea inimici nobis sunt
q⁹ deo seruimus: quid aliud q⁹ eum
oderūt. et ei⁹ inimici sunt: Numq⁹
ergo tales inimicos nostros dilige⁹
nō debem⁹? Aut nō p⁹pter deū p⁹secu=
tionem patiūtur. q⁹bus dicitur ora=
te p⁹ p⁹secutib⁹ vos: Ergo attēde
q⁹ seq⁹tur **P**erfecto odio oderā il=
los Quid ē p⁹fcō odio: Oderā i eis i=
q⁹tates eoz. diligebā cōditioēm tu=
am: Hoc ē perfecto odio odisse. ut
nec propter vicia homines oderis.

nec vicia propter homines diligas:
Numq⁹ q⁹ adiūgat: **I**nimici fac=
ti sūt mī Nō iam tñ dei. s⁹ suos. inimi=
cos oñdit Quō g⁹ in eis impleuit et q⁹
ipe dixit. nōne eos q⁹ oderāt te odio
habui. et q⁹ dñs p⁹cepit. diligite iimi=
cos vestros: Quō impleuit h⁹. nisi il=
lo p⁹fecto odio. ut hoc in eis oderit
q⁹ iniq⁹ sūt. h⁹ diligat q⁹ hoīes sūt: Na⁹
et tpe veteris testamēti q⁹ visibilib⁹
supplicib⁹ carnalis p⁹p⁹s coercebat⁹
homo ad nouū testamētū p⁹ intelli=
gētiā p⁹tinēs famul⁹ dei moyses. q⁹
mō oderat peccōres. cū p⁹ eis orabat
et quō nō oderat cū eos occidebat.
nisi quia p⁹fecto odio oderat eos:
Ea nāq⁹ in p⁹fcōne sic oderat iniq⁹ta=
tem quā puniebat. ut diligeret huāi=
tatē p⁹ q⁹ orabat Cum g⁹ corp⁹ xpi
ti ab impijs et iniquis eciam corpali=
ter in fine sepādū nūc inter eos inte=
rim gemat. et cum illi occisi peccōres
tq⁹ de maloz cōmuniōe bonis ca=
lūpniādo. et se quasi p⁹ occasionem
malorum magis a bonis et innocen=
tibus sepando. sic accipiet in vanita=
te ciuitates suas. ut multi mali ad=
huc restent q⁹ eoz sepationem non
sequatur. sed a bonis vsq⁹ in finem
tolerandi in eadem p⁹mixtiōe rema=
neāt. q⁹ inter hec agit corpus xpi. si
ue centenū siue sexagenū siue trice=
num fructū afferēs cū toleratiā q⁹
agit prima xpi i medio filiaz sic li=
liū i medio spiāz. q⁹ sūt voces ei⁹. q⁹ cō=
sciētia. q⁹ spēs filie reg⁹ it⁹sec⁹: Ecce
audi q⁹ dicat **R**oba me dñs scito
cor meū **T**u de⁹. tu p⁹ba tu scito. nō
homo nō hētic⁹ q⁹ nec p⁹baē nouit n⁹
scire potest cor meum. ubi tu p⁹bas
et scis quia non conscientiam factis
malorum et illi me putant contami=
nari posse peccatis aliorum. ut dum

ego in longinqua peregrinatione mea
facio quod in alio psalmo gemo. id
est cum hijs qui oderant pacem erant pa-
cificus. docet perueniam ad illam visionem
pacis quod interpretatur iherusalem.
quod est mater omnium nostrum civitas eterna
in celis. ipsi litigando et calumpniando
se quod separando accipiant non plane in et-
ernitatem sed in vanitatem civitates
suas: Proba ergo me deus et scito
cor meum: **S**crutare me et cognosce
semitas meas: Ut quid hoc: Attende
quod sequitur: Et vide inquit si
via iniquitatis in me est. et deduc me
in via eterna: Scrutare inquit semi-
tas meas. id est consilia et cogitationes
meas. et vide si via iniquitatis sit in
me. siue faciendo siue consentiendo. et
deduc me in via eterna: Quid aliud
dicit. quam deduc me in christo: Quid est enim
via eterna. nisi qui est vita eterna: Eter-
nus enim est qui dixit. ego sum via veri-
tas et vita Si ergo aliquid inueneris in
via mea quod displiceat oculis tuis. quoniam
nam via mea mortalis est. tu deduc
me in via eterna ubi nulla est iniquitas
quia et si quis peccauerit. aduocatum habemus
apud patrem iherusalem christum. ipse
se est exoratio pro peccatis nostris. ipse
est vita eterna sine peccato. ipse est vita et-
terna sine supplicio: Magna sacra-
menta fratres quod nobiscum loquitur spiritus
dei. quod nobis facit in hac nocte de-
licias Quid est hoc rogamus vos fra-
tres: Unde dulciora quam obscuriora:
Conferat nobis potionem ad amorem
suum. quibusdam modis miris mirifi-
cat ipsa dicta sua. ut cum ea dicere
mus quod iam noueratis. tamen quia ex illis
locis eruebantur quod obscura videbantur.
tamen noua fieret ipsa cognitio: Nonne
quid non noueratis fratres quia in eccle-
sia dei tolerandi sunt mali. et scismata

non sunt facienda: Nonne quod non iam scie-
batis. quia intra illa rechia quod capiunt
bonos et malos pisces perdurandum est
usque ad litus. nec rechia rumpenda sit
quia in litore separabuntur boni ad vasa et
mali periciuntur: Nam ista noueratis.
versus. aut istos psalmi huius non intel-
ligebatis. expositum est quod non intel-
legebatis. et inouatum est quod no-
ueratis:

ExPLICIT psalmus ceterimus tricesimus
octauus: INCIPIT psalmus ceterimus tricesi-
mus nonus:

Offerunt domini fratres in ipsis do-
minum omnium. ut istum psalmum
afferam ad vos intelligendum quantum
dominus doceat. Adiunget orationibus vestris
ut ea dicam quod oportet me dicere et vos
audire. uti omnibus nobis utilis sit ser-
mo diuinus: Nonne enim omnibus utilis est.
quia non est omnium fides. Fides autem si est
in anima. ut radix bona quod pluuia in
fructum ducit. perfidia vero et error dia-
bolicus et cupiditas mala radix omnium
malorum sicut radix spinarum etiam dul-
cem pluuia ad prauitatem conuertit:
Quid habet psalmus iste credo cum
cantaretur aduertisse vos. quoniam conque-
ritur et gemit et deo precem fundit. in
malos constitutum corpus christi Eius enim
vox est in omni tali prophetia tamquam illius
inopis id est egentis non dum satiati esu-
rietis et sitiētis iusticiam. cui quedam
saturitas promissa est in fine seruat.
Interim hic nunc sitiāt et esuriant. et ge-
mat et pulset et querat. peregrinationis ille
cebris non delectetur: Nonne putet pa-
triam scilicet. vnde ut liberaretur christus ad-
uenit. quia christus caput nostrum
esse voluit. caput scilicet cuiusdam cor-
poris Nonne enim potest dici caput. ubi
corpus nullum est cui sit caput. Proinde si
caput christus. et alicuius corporis caput est

xpristi. corp⁹ illi⁹ capitis scā ecclesia.
 est. in cui⁹ nos mēbris sum⁹ si caput
 nostrū diligim⁹. Audiamus ergo vo-
 ces corpis xpristi. hoc est nostras
 si sumus in xpristi corpe. qā q̄squis
 ibi nō fuerit. in eis erit intra quos il-
 lud corpus gemit. Proinde aut in il-
 lo corpe eris vt gemas inter malos
 aut nō eris in illo corpe. et in eis eris
 inter quos malos gemit corp⁹ qd̄
 gemit inter malos. aut mēbr̄ xpristi
 aut hostis xpristi. Nec isti inimici
 et aduersarij corpis xpristi vno mō
 intelligūtur aut vno mō agūt. Verū
 pellis est em̄ q̄ in eis regnat. et q̄ eis
 vtitur t̄q̄ vasis suis. Et ex multi ab
 illo liberātur et in corpus xpristi trā-
 seūt. et qui sint et qd̄ futuri sint nouit
 ille qui illos redemit sanguine suo nes-
 ciētes. Sūt autē qdam pseuerātes in
 malicia sua. ad xpristi corpus nō p-
 tinētes. et ipsi noti ei vtiq̄ cui nichil
 ignotum est. Interim illi qui iā cō-
 paginati sunt cū mēbris eius nōdū
 habentes resurrectionem futuram
 in qua perit omnis gemitus et laus
 succedit. in qua omnis tribulatio
 morietur et erit fine fine exultatio.
 nōdū ergo hñtes hoc in re sed tamē
 tenētes in spe. gemūt ex desiderio q̄-
 dam et orāt se liberari ab omnibus
 malis inter quos necesse est viuere
 et bonis. nō em̄ sepatio iam cuiq̄ tu-
 ta est. Illius em̄ erit sepatio. qui nō
 nouit errare. Quid est q̄ nō nouit er-
 rare. Et nec malū traiciat ad dexte-
 ram nec bonum ad sinistram. Nos
 autē in hac vita difficile est vt nos ip-
 sos nouerim⁹. q̄to minus debem⁹
 de quoq̄ preproperam ferre senten-
 tiā. Quia si hodie malum nouimus
 cras qualis futurus sit ignoramus
 et forte quem vehementer odimus

frater noster est et nescimus: Secu-
 ri ergo odimus in malis maliciam.
 et diligimus creaturam. vt quod ibi
 fecit deus amemus. quod ibi fecit
 ipse homo oderimus. Fecit em̄ de⁹
 ipsum hominem. fecit autem homo
 peccatum: Dilige quod fecit deus.
 odi quod fecit homo: Sic em̄ pse-
 ris quod fecit homo. vt liberetur
 quod fecit deus:

¶ In finē psalm⁹ ipsi dauid:
 Finem nō intēdas aliū. q̄ ti-
 bi ab aplo prestitutū est. Si-
 nis em̄ legis xps ad iusticiam omni
 credenti. Ergo cum audis psalmū di-
 cere in finē. corda cōuertātur ad xpr̄.
 T̄q̄ em̄ p̄co psalmi ē. tytul⁹ psalmi.
 veluti dicēs ecce veni. et inde dictur⁹
 sum de xpristo cātatur⁹. Nam et ipsi
 dauid nō intelligo nisi ipm̄ q̄ factus
 est ex semine dauid scdm̄ carnē. In-
 terim p̄p̄ genus cōgruit nomē. ge-
 nus carnale dauid. genus spūale su-
 pra dauid. et nō solum añ dauid sed ā
 te abrahā. nec añ abrahā tm̄ sed āte
 adam. nec añ adam tm̄ sed añ celum
 et terram. ante omnes āgelos. ante
 omnes potestates et vtutes. añ oīa
 visibilia et inuisibilia. Quare? Quia
 vt hoc essent omnia p̄ ip̄ facta sunt.
 et sine ipso factum est nichil. Ergo qā
 ex semine dauid nō scdm̄ diuitatem
 qua creator est ipsius dauid. sed se-
 cūdm̄ carnem dauid dignat⁹ ē vo-
 cari in pphetia. in ipm̄ finē intende.
 quia ipsi dauid canitur psalmus. et
 corporis ei⁹ vocē audi. et esto in cor-
 pe ei⁹. Vox quam audisti tua fiat. et
 ora et dic qd̄ seq̄t⁹

¶ Psalm⁹.
 Time me dñe ab hoīe malig-
 no. Nō ab vno s; ab ip̄o gñe
 nec a vasis tm̄ s; ab ip̄o principe. id

est ab ipso dyabolo Quare enim ab ho-
mine si a dyabolo: Quia et ipse in figu-
ra homo dicitur est: Veit inimicus homo et super
seminavit zizania. et cum dixissent serui
ad premafamilias. nonne bonum semine
seminasti vni appuerunt zizania. rursus
est inimicus homo hic fecit: Ab isto ergo homine
maligno ora quantum potes ut libereris
quia non est tibi colluctatio aduersus
carnem et sanguinem. sed aduersus pri-
ncipes et potestates et rectores mundi te-
nebrarum harum. id est rectores peccatorum quod
quidem et nos fuimus. Nam audiui-
mus modo vocem apostoli. fuistis aliquan-
do tenebre nunc autem lux in domino. Nam ergo
lux facti non in nobis sed in domino. ore-
mus non tamen contra tenebras id est con-
tra peccatores quos adhuc dyabolus pos-
sident. sed iam contra ipsum principem
eorum dyabolum qui operatur in filiis diffiden-
tie. **A** viro iniusto erue me: Hoc est
ab homine maligno. quod est a viro ini-
iusto: Adalignum enim ideo dixit quia
iniustum. ne forte aliquem iniustum ho-
minem esse putes: Sunt enim multi iniusti
quos non nocet. non sunt seui non sunt as-
peri. non sunt persecutores et peruersas ho-
minibus facientes. sed tamen in iniusti. quia
alio quodam modo luxuriosi ebriosi vo-
luptatibus dediti Quod nulli nocet. qui
sibi non pericit: Innocens enim ille est qui non
nocet. non autem qui sibi nocet Tibi autem quod
potest non nocere qui sibi nocet: Sed rursus
des In qui michi nocet: Non enim inua-
dit rem meam aut appetiuit salutem me-
am: Luxuria sua pascitur. suis vo-
luptatibus delectatur. Sed si iniquitas
habet voluptates ipse inquinatus
michi quid pertinet cui molestus non est:
Nocet tibi saltim vel exemplo. quia
vivit tecum et ad quod agit inuitat:
Nonne cum eum vides forte in illis
sordibus. prosperari ducis talium

delectatione factorum: Et si non consentis
saltem inuenisti quod expugnes. Quo
modo ergo tibi non nocebat qui la-
boras vincere quod fecit in corde tu-
o: Adalignus est ergo omnis iniustus. et ne-
cesse est notius sit. siue sit blaudus. si-
ue sit feror: Quisquis in illum incur-
rerit. quisquis laqueis eius fuerit cap-
tus. inueniet quod sit notium quod puta-
bat lenes: Item fruges et spine non pun-
gunt in radicibus Erue spinas de terra
correcta radices ipsarum et vide si sentis
dolorum. tamen illud vni dolore sentis
in superficie de illa radice processit Ita-
que non vobis placeant homines quasi lenes
et blandi. amatores tamen carnalium vo-
luptatum et inquinatarum cupiditatum
sectatores non vobis placeant. et si ad-
huc videtur lenes. radices spinarum
sunt. Nam talibus factis per luxuriam
plerumque effundunt quod habebant
Et quomodo querunt implere quod
effuderunt: Numquid iam percuti ra-
pinas et cogitationibus fraudum om-
ni generi malignitatis exquirende:
Nam vides malum hominem quem pu-
tabas antea lenem. quando illum vi-
debas inebriari bonis erat. modo iam
furem videbas latronem. times. per-
cesserunt spine de illis radicibus. Nam
sentiebas lenes radices spinarum. tunc
si posses incendere: et non esset vni per-
deret quod te modo pungeret. Non omnes fruges
mei corpus christi vel membra christi ge-
metia inter tales malos quoscumque
quod videtis perclives ferri in malas li-
bidines et in perniciosas voluptates.
tunc reprehendite et tunc castigate. tunc
vrite: Incendatur radix et non est vni
spina perdat. si autem non potueritis:
certi estote quod eos habebitis ini-
micos. Tacere possunt. occultare ini-
micias suas possunt. amare vos

non possunt. Sed quoniam amare
vos non possunt. & necesse est ut q̄
oderunt vos mala vobis querant.
non vacet lingua & cor vestrum di-
cere deo. exime me dñe ab homine
malo. a viro iniusto libera me:

Qui cogitauerūt iniusticias ī cor-
de. Quid em̄ quia nō audēt p̄ferre
in lingua. & seruāt in corde: p̄p̄t eos
em̄ dixit. qui p̄terq̄q̄ in labijs bona
loquūtur. Audis vocem iusti. s̄ nō
est cor iusti: Nam quid p̄fuit h̄ ad-
dere ut diceret qui cogitauerūt ius-
ticias in corde ab eis me libera. ibi
fit potētissima manus tua ad eruen-
dum me: Facile est em̄ deuitare ap-
tas inimicicias. facile est auerti ab ī-
imico p̄mpto & manifestō cui⁹ inīq̄-
tas iam eciam in labijs est: Ille est
molestus ille occultus ille difficile
deuitatur. qui in labijs bona por-
tat. & in corde occultat mala: Qui
cogitauerūt iniusticias in corde:

Tota die cōstituebāt bella: Quid
est bella? Contra que pugnarem to-
ta die michi cōstituebant: Unde em̄
hoc nascitur de talibus cordib⁹. q̄c-
q̄d est contra quod pugnat xp̄istia-
n⁹. Si sedicio. si scisma. si hereses. si
cōtradictio turbulēta. nō hoc erum-
pit nisi de illis cogitatiōibus q̄ tege-
bātur. & quādo labia bona loq̄bant⁹
tota die constituebant bella: Naca-
ta audis verba. sed belli constitutio
a cordibus non discedit: Quod em̄
dictum est tota die. sine intermissio-
ne significat. id est toto tempore:

Acuerunt linguas suas sicut ser-
pentes Si adhuc queris hominem
aspice similitudinem: In serpente
maxime astucia est & dolus nocen-
di. p̄pterea eciam serpit: Non enī
vel pedes habet ut eius vestigia cū

venit audiantur: In eius itinere ve-
lut lenis est tractus. sed nō est rect⁹
Ita ergo repunt & serpūt ad nocen-
dum. habentes occultum venenū
& sub leni contractu Et ideo sequi-
tur. Venenum aspidum sub labijs
eorum: Ecce est illud sub labijs. ut
aliud sub labijs aliud in labijs aduer-
tamus. quos etiam apte manifest-
tat alio loco vbi dicit. qui loquūtur
pacem cum p̄ximo suo. mala autē
in cordibus eorum **C**onserva me
domine de manu peccatoris. ab ho-
minibus iniustis erue me: Ipsa s̄t.
nota sunt. nō hic opus est intelligē.
sed agere. Orare opus est. non que-
rere quid sit: Sed quomodo ores
aduersus huiusmodi homines ape-
rit tibi in consequenti: Multi em̄
aduersus malos orant imperite:

Qui cogitauerūt inquit supplan-
tare gressus meos. Adhuc potest
carnaliter accipi. Ille habet quisq̄ inī-
micum in negotio. cogitat ei frau-
dem facere. & ei auferre pecuniam q̄
versatur in communi genere Ille habet
quisq̄ inimicum vicinum. & cogitat
malum ingerere domui eius. aliqd̄
de re ipsius minuere. & vtiq̄ dolo
cogitat. fraude cogitat machiamē
tis dyaboli hec ipsa gestat implere.
Nemo dubitat. sed tamen nō prop-
ter ista isti cauendi sunt. sed ne infi-
diando tibi adducant te ad se. id est
a corpore xp̄isti separent te. & fa-
ciant te de corpore suo.

Sicut enim honorum caput xp̄is-
tus est. sic illorum caput dyabo-
lus. Qui cogitauerunt inquit sup-
plantare gressus meos. Quid est
supplantare gressus meos: Non
quasi ut erres ī negotio quod cum
illo habes. & decipiat te in cau-

sa q̄ tibi cōmunis est in foro illo :
Supplāuit gressus tuos si te im-
pedierit i via dei. vt illud quod rc̄m
intēdebas t̄ruberet aut labatur a via.
aut cadat in via. aut recedat de via.
aut remaneat in via. aut retro reu-
tatur vñ venerat : Quicq̄ tibi tale
fecerit. supplāuit te decepit te. con-
tra huiusmodi infidias ora ne p̄das
celeste p̄moniu. ne amittas xp̄m
coheredem q̄a victurus es in eternū
cū eo q̄ te fecit heredem : Nō em̄ tal-
te fecit hēdem cui mortuo succedas
sed cū quo in etnū viuas. **A**bicon-
derūt supbi. muscipulā michi. Totū
corpus dyaboli exp̄licauit breuiter
cū ait supbi. Unde est q̄ et iustos ple-
rūq̄ se dicūt cū sint iniq̄. in ē q̄ nich-
il illis tam notum est q̄ confiteri
pccā. Ipsi sunt qui cum sint falsi ius-
ti. necesse est vt inuideāt peris iustis
Nemo em̄ inuidet alteri in eo qd̄ n̄
vult vel esse vel videri. Alius tibi in-
uidet q̄a diues es. aut diues vult ēē
vt tibi inuideat aut putari vult di-
ues. alius tibi inuidet q̄a clarus es et
nobilis. aut hoc esse affectat aut h̄
se putari cupit. et sic omnia q̄ vidēt
bona in seculo et putantur quod q̄s-
q̄ vult habere. et in quo vult excellē.
vel cuius rei famā captat. in eo tibi
inuidet : Isti aut̄ qui falsi iusti sunt.
videri volūt iusti cum nō sint. et ne-
cesse est vt quē viderint vex iustum
inuideāt illi et hoc cum illo agant q̄
modo amittat vnde gloriat̄ : Unde
veniūt oēs seductioēs et supplanta-
tioēs : Hoc p̄ior ipse dyabolus vo-
luit. qui cadens stanti homini inui-
dit. et quia ipse amisit regnum celo-
rum. hominem illuc peruenire no-
luit et non vult. et id agit nunc vt ho-
mo illuc nō perueniat vnde ip̄e eiec-

tus est : Quia ergo supbus est ipse.
et ideo inuidus qui superbus. om-
ne corpus ip̄ius talum corpus est
Sed nos oremus contra illum qui
corrigi nō potest. et pro istis q̄ p̄nt.
vt dicamus homini iniusto Quare
inuides iusto o homo iniuste : Qui
a vis videri iust⁹. cito fac quod me-
lius est. et facilius eris. qd̄ vis vide-
ri esto rebus. ita diliges cui inuide-
bas. quia quod illum doles esse eris
et tu. et amabis in eo te. et ip̄m in te.
Eten̄ si inuideres diuiti. nō esea in
potestate tua vt diues esses : Si in-
deres hoēsto alicui senatori nobili.
n̄ esset in potestate tua vt nobilis tu
esses et clarus : Si inuideres p̄chro
numq̄ pulchrum te faceres : Si in-
deres forti et valido. numq̄ tibi vi-
res dares : Si inuides iusto. res in
voluntate est. esto quod doles esse
alterum : Nō em̄ empturus es qd̄
tu nō es et alius est : Gratis constat
cito cōstat. pax in terra hōibus bo-
ne volūtatis : Illi autem supbi ab-
scōderūt muscipulam. quēserunt
supplantare gressus meos : Et quid
fecerūt. **E**t restes extēderūt mus-
cipulas pedibus meis : Quas res-
tes. Notum est hoc verbum i scrip-
turis. et inuenimus alibi quid signi-
ficent restes : Dominus flagellum
de resticulo fecit. vnde expulit eos
de templo qui ibi male versabantur
et significauit nobis quomodo in-
telligamus restes. quia crinibus
peccatorum suorum vnusquisq̄ cō-
stringitur : Dicit alia scriptura. et a
perte ysayas. ve hīs qui trabunt
peccata sicut restem longam : Qua-
re autem dicitur restis : Quia om̄s
peccator perseverans in pccis suis
addit pccā peccatis. et cū debet accu-

satiōe peccati sui corrigi. defensiōe duplicat quod confessione posset auferre. et plerūq; alijs peccatis vult munit⁹ esse. p^{ro}p^{ter} illa q̄ cōmisiit: Secit adulteriū. et ne occidatur parat homicidiū. addit peccō peccm̄: Rursum si ei cōtigerit facere homicidium. iā qui p^{ri}mū crimen timebat duo timet. et vtiq; cū videat se plura timere q̄ a te timebat. nō cogitat minuere qd̄ fecit. sed addē qd̄ nōdū fecit. querit forte et maleficū Tria ecce habet. in iā quis cogitet. q̄s finiet restē peccatorū. Et optiē dicitur restis: Ut ei torq̄atur restis additur. et nō addūt² recta fila sed torta Drauitas sibi cōnexa ducitur in lōgū. et nō cogitat p̄cidere qd̄ male tenuit. sed addē p̄ducere in longū p̄tendere. vt habeat in fine vnde illi ligetur man⁹ et pedes. p̄cipiatur in tenebras exteriorēs: H^{ic} aut peccata sua tēdūt iustis. quādo eis suadēt facere mala q̄ ipsi faciūt: Ideo dixit. restes extēderūt musculam pedibus meis. id est de peccatis suis me deicere voluerūt. Et vbi hoc. **I**uxta semitas scādalum posuerūt michi: Nō in semitis. sed iuxta semitas Semite tue precepta dei sunt: Illi scādala iuxta semitas posuerūt. tu noli recedere a semitis et non rues in scandala Nec volo dicas. et p̄hibēt illos de⁹ ponere in scādala iuxta semitas. et nō ibi ponerēt Immo p̄misit deus ponē scādala illos iuxta semitas. vt tu nō recedas a semitis Iuxta semitas scandala posuerunt michi: Et quid restet. quod remedium inter mala. in istis temptationibus. in istis periculis. **D**ixi domino deus meus es tu: Illi homines sunt et non mei. tu et deus et meus es: Dixi domino de-

us meus es tu Magna vox orationis. mouet fiduciam: Numquid illorum non est deus: Cuius non est deus qui est verus deus: Sed tamen proprie eorum est. qui eo fruantur. qui ei seruiunt. qui libenter sub ipso sunt. Nam et mali quibus inuiti sub ipso sunt. Illi appellant deum a quo coronentur. sub illo illi fugiūt a quo dampnentur Et iniquus qui non vult habere dominum deum suum. quo fugiet deum omnium: Bonum est illi ergo vt conuertat² ad deum omnium. faciat q̄ illum cōuersione suam. et positus inter tales peccatores. seductores ypocritas superbos. dicat ad deum quem sui conuersione fecit deum suum. dixi domino deus meus es tu: **P**ercepe auribus domine vocem deprecationis mee: Simpler quidem sententia est et facilis ad intellegendum. sed tamen delectat forte cogitare quare non dixerit percepe auribus deprecationem meam. sed velud euidentius exprimens affectum animi sui ait. vocem deprecationis mee. vitam deprecationis mee. animam deprecationis mee non quod sonat in verbis meis. sed vnde viuunt verba mea. **C**eteri enim strepitus sine anima soni dici possunt. voces non possunt. Vox proprie aiātorū est. viuorū est. Quam illi autem deprecantur deum. et nō sentiunt deum. nec bene cogitant de deo Sonū deprecationis h̄re p̄nt. vocem non possent. quia vita ibi nō est. Huius qui vivebat quia deū suum. intelligebat. et a quo liberaretur videbat et a quibus liberaretur sentiebat. ipsa erat vox deprecationis eius. ipsam commēdās aurib⁹ dei dicat

domine dñe: Tu domine dñe. id ē tu
verissime domine. nō quales domini
homines. nō quales dñi qui emūt sac
cello. sed qualis dñs q̄ emit sanguinē
Domine dñe v̄tus salutis mee:
id est q̄ das vires saluti mee: Quid
sibi vult v̄tus salutis mee? Cōquere
batur de scādalis et infidijs peccōrū.
et circumlatratibus et circuminfidijs
tibus malignis hōibus vasis diabo
li. de sup̄bis inuidētibus iustis. iter
quales necesse est vitam ducere cuz
hic vivim⁹ in pegrinatione nostra
hac. talia vero scādala habūdātia fu
tura domin⁹ p̄dixit et ait. habūdavit
iniquitas. et qm̄ habūdavit iniquitas re
frigescit caritas multorū. sed adiūxit
statim solacium. qui p̄seueraverit
vsq; in finem hic saluus erit. attēdit
iste et timuit. et habūdātia iniquitatum
turbatus respexit spem. quia qui p̄
seueraverit vsq; in finem hic saluus
erit. extendit se perseverare et videt
longam viam. et quia perseverare
magnum est et difficile. quoniam o
rauit ad perfectionem perseveran
tie sue. a quo illi iussu est ut perse
ueraret. Certe saluus ero si perseve
rauerō vsq; i finē. sed perseverantia
ad virtutem pertinet. ut merear sa
lutem tu es v̄tus salutis mee. tu me
facis p̄seuerare ut pueniam ad salu
tem. dñe dñe v̄tus salutis mee: Et vñ
spero q̄a tu es v̄tus salutis mee:
O bumbraſti caput meū in die bel
li: Ecce mō adhuc pugno. pugno fo
ris cōtra fictos bonos. pugno it⁹
cōtra cōcupiscētias meas. qm̄ vido
aliā legē in mēbris meis repugnātē
legi mentis mee. et captiuū me ducē
tem in lege peccati que est in mem
bris meis **A**difer ego hō quis me li
berabit de corpore mortis huius?

Brā dei: per ih̄m xp̄istum dominū
nostrum: igitur laborans in h̄ bel
lo respexit ad grām dei. et qui iam ce
perat estuare et ardescere. t̄q; vmbra
inuenit sub qua viveret: **O** bumbraſti
caput meū in die belli. id est in estu.
ne fatigarer ne arerem: **D**e tra
das me dñe a desiderio theο peccōri:
Ecce quo michi valeat vmbra culū
tuū. ut estus nō patiar a meipso: Et
quid michi peccator faceret ille q̄tū
libet seuiret: Seuerūt em̄ martires
iniqui. traxerūt eos. cathenis liga
uerūt. carceribus incluserūt. gladio
ferierūt. bestijs subreperūt. ignib⁹
cōsumpserūt. hec om̄ia fecerūt. sed nō
eos tradidit deus peccatoribus. q̄a
non sunt traditi a desiderio suo. **I**l
lud ergo ora q̄tum potes. ut a desi
derio tuo nō tradat te deus peccōri
Tu em̄ desiderio tuo facis. das lo
cum dyabolo: Ecce em̄ dyabolus p
posuit lucrum. et inuitavit ad frau
dem: Lucrum habere nō potes. nisi
fraudem feceris. sed lucrum esca est
fraus laqueus: Sic attende escam
ut videas et laqueum. quia lucrū nō
potes adipisci nisi fraudem feceris
fraudem autem si feceris capieris:
Nō ideo dico capieris quia inuenie
ris: Aliqñ at nō inuenieris. sed ab
hōibus. numq̄a a deo: Capieris et
traheris et occideris. oīs em̄ q̄ talia
facit perimit semetip̄m. **I**bi ē ḡ esca
ibi est et laque⁹. frena desiderii et nō
cadis in laqū. Si at vicerit te deside
riū esca. mittit tibi collū in laqū et ca
piet te auceps aiāy: **N**e tradas me
a desiderio meo peccōri. inde iūbrat
in die belli: Desideriū em̄ estus facit
vmbra culū at dñi tēpat desiderium
ut possim⁹ refrenare quo rapiebam⁹
ut nō ita estuemus ut ad laqueum

producamur: **C**ogitauerunt aduersum me. ne derelinqs me. ne forte exaltentur. **I** habes et alio loco. qd me pmittit exultabunt si motus fuero. Tales sunt et isti. qd talis e et ipe dyabolus. qm seduxerit hominem gaudet triumphat de illo. exaltatur ipe qd ille humiliatus est. Quare at ille humiliatus est? Quia male exaltatus fuit. et ille qui de illo triumphat humiliabitur. Tales sunt enim oes qui gaudent de malo. videtur sibi ad tempus gloriosi. supbi re. cervicem erigere. Non vos delectet exultatio eorum. escam habent in faucibus et hamum ibi est quo delectantur ibi est quo trahuntur. Ne derelinqs me ne forte exaltetur. id est non de me triumphet. non de me gaudeant. **C**aput circuitus eorum. labor labiorum ipsorum teget eos. **D**e inquit umbra alarum tuarum teget. obumbrasti enim michi in die belli. **I**psos quid tegit? Caput circuitus eorum. ipsa est superbia: Quid est circuitus ipsorum? Ut circumueant et non stent. in gyrum eant et roris ubi iter est sine fine. Qui enim in logum it. aliunde incipit. alicubi finit qui in gyrum it nusquam finit: **I**pe est labor impiorum. qd demonstratur in alio psalmo evidetius. in circuitu impij ambulant. s; circuitus eorum caput superbia est. qd iudicium omnis peccati superbia. Unde autem superbia labor labiorum ipsorum? Omnis enim supbus fictus est. omnis fictus mendax. Laborant homines loqui mendacium. nam veritatem tota facilitate loquerentur: Ille enim laborat qui fingit qd dicit. nam qui verum vult dicere non laborat: Ipsa enim veritas sine labore loquitur. De homine ergo hoc dixit deo. me proteget umbraculum tuum. ipsos teget mendacium ipsorum. sed

ipsum mendacium ipsorum labor est. labiorum ipsorum: Ecce perit iusticiam. concepit dolorem. et peperit iniquitatem: In omni enim opere malo labor est. et omne opus malum cogitatum mendacium ducem habet. Non enim est veritas nisi in opere bono. et propterea quia omnes laborant in mendacio. veritas quid clamavit? Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. et ego reficiam vos: Ipsa est vox clamans ad laborantes in alio psalmo: Filij hominum usquequo gravi corde ut quid diligitis vanitatem et queritis mendacium? Propterea at alio loco labor est in mendacio: docuerunt linguas suas loqui mendacium. ut inique agerent laborauerunt. Caput circuitus eorum. labor labiorum ipsorum teget eos: **D**ecidit super eos carbonis ignis in terra et decies eos. Quid est in terra? Hic adhuc in hac vita. hic supra illos decidat carbonis ignis. et decies eos. Qui sunt carbonis ignis? Novimus istos carbones: An alij sunt isti. et alij illi de quibus dicturi sumus? Istos enim video ad penam valere. illos autem quos commemoratur sum ad salutem: Dictum est enim de quibusdam carbonibus. cum homo peteret aduersum linguam subdolum auxilium. quid detur tibi aut quid adicietur tibi ad linguam subdolum sagitte potentis acute cum carbonibus vastatoris. id est verba dei contra transfigentia. et vetustatem perimetia. amorem quod gignentia. et excmpla hominum qui mortui erant et reuixerunt. et nigri erant et fulgentes effecti sunt. Carbones enim tenebre sunt color indicat: sed cum ad eos accesserit flamma caritatis et ex mortuis reuixerint. audiant ab-

aplo. fuistis enim aliquando tenebre. nunc
aut lux in domo: Ipsi sunt carbonēs
frēs quos intuemur quando volumus
mutare vitam transsire sagitta dei. et
impediunt nos male lingue hominum de
qualibus hic modo querebatur. et
volunt seducere a via veritatis poti
us quam inducere ad errores suos et di
cere nobis. quia si confessi fuerimus non
implebimus. Attēdimus carbonēs illos.
quod erat heri ebriosus hodie sobrius ē
quod erat heri adulter hodie castus est.
quod erat heri raptor hodie largitor
Hec isti carbonēs ignis sunt. acce
dunt exempla carbonū ad vulnus sa
gittarum. non enim timeo dicere vulnus.
cū clamet ipsa sponsa vulnerata cari
tate ego sum. et sit tibi vastatio feni
propter quod et dicuntur carbonēs vasta
tori: Vastatur fenū sed purgat aurum.
et mutat homo ex morte vitam.
et incipit esse etiā ipse carbo flagrans.
quālis carbo erat apostolus. qui prius fuit per
secutor et blasphemus et iniuriosus
niger et extinctus: Misericordiam
vero consecutus. accensus est de ce
lo. vox christi accedit illum. Perijt
in eo tota nigredo. cepit fervēs spū
quo accendebatur accendere: Tales
ergo et hic intellecturi sumus carbo
nes ignis. qui cadunt super iustos ma
los et deiciunt eos: Plane non prohibe
mur hūc habere intellectum Video
hic nobis elucescere non improbabile
seu reprehensibilem sententiam. in
tellego illos carbonēs cadere super
iustos ut deiciantur. In alios ei ve
niunt ut accendantur. in alios ut deici
antur: Ipse enim carbo dicebat. quibus
dam sumus odor mortis in mor
tem. quibusdam sumus odor vite in
vitam: Vident enim iustos flam
mantes spiritu. candentes luce. et

eis invidendo cadunt. hoc est quod
superveniunt illis carbonēs ignis in
ra et deiciuntur: Quid est in terra?
Adhuc hic sunt in hac vita. excepta il
la pena que servatur impiis: Car
bonēs isti illos deiciunt antequam veniat
ignis eternus: Decident super eos
carbonēs ignis in terra. et deicient
eos: **I**n miserijs non subsistent.
Venit illis miseria et non tolerant. ius
tus autem subsistit. quomodo ille subsistit qui
dicit. sed et gloriamur in tribulatio
bus. sciētes quoniam tribulatio patiētiā
opatur. patiētiā probationem. proba
tionem. spes autem non confundit. quoniam cari
tas dei diffusa est in cordibus nostris
per spū sanctū qui datus est nobis:
At vero super illos cū ceciderit aliqua
pressura. aliqua miseria. non subsis
tunt. cadunt. Quando enim tales patiuntur
huiusmodi pressuras. non valent to
lerare. decidunt in iniquitates malas.
quia traduntur a desiderio suo pecca
tori: **U**ir linguosus non diriget
super terram: Vir linguosus amat
mendaciam Quid enim illi est voluptas
nisi loqui? Non enim attendit quid lo
quidum loquitur: non potest fieri ut il
le dirigatur: Qualis esse debet ser
vus dei. accensus illis carbonibus.
et ipse carbo salutaris effectus qua
lis esse debet: Ut magis optet audi
re quam dicere. sicut scriptum est. fit
autem omnis homo velox ad au
diendum tardus autem ad loquen
dum. et si fieri potest hoc cupiat. non
habere necessitatem loquendi et di
cendi et docendi. Ecce enim dico ca
ritati vestre fratres mei. loquimur
vos modo ad vos. ut aliquid do
ceamus vos. Quia melius omnes
sciremus ut nemo doceret alterum
ut non esset alius loquens alius au

diēs. sed om̃s audiētes vnū illū cui
dicitur. auditui meo dabis gaudiū
et leticiam. Vnde et ille iohānes non
tam gaudebat q̃a predicabat et quia
loq̃batur. sed gaudebat q̃a audiebz
ait em̃. amicus at̃ sp̃s̃i stat et audit
eū. et gaudio gaudet p̃pter vocē sp̃s̃i
fi. Itaqz fr̃es cito dixerim caritati
vestre. vbi vnusqz p̃bet se n̄ vt loq̃
tur sed vt de illo locutiōis officium
erigatur. gaudium aut̃ taciturnita
tis intus habet in voluptate. voces
doctrine in necessitate. Quādo em̃
opus est voce doctrine. Quādo pa
teris imperitum. q̃n̄ pateris indoc
tum. Si sc̃mp̃ delectat te docere.
semp̃ vis habere imperitum quem
doceas. Si aut̃ beniuolus es et vis
om̃s doctos esse. nō vis semp̃ habē
quos doceas et nō erit in voluntate
exercitatio vel p̃batio doctrine tue
sed in necessitate. Gaudiū tibi fit i au
ditiōe dei. necessitas tibi fit i locutio
ne tua. et nō eris vir linguosus ne n̄
dirigaris. Quare vis loqui. audire
nō vis. Semp̃ foras epis. intro re
dire detrectas. Quod em̃ te docet i
tus est. quādo doces t̃qz foras epis
ad eos q̃ foris sunt. Ab interiore em̃
audiūm⁹ veritatem. et ad eos q̃ fo
ris a nostro corde sunt loquimur.
q̃ em̃ dicimur eos in corde habere
de quibus cogitamus. sc̃dm̃ ymagi
nem quādā. dicim⁹ quam de illis ha
bemus impressam. Nam si ōnino in
tus ipsi essent. sc̃rēt vtiqz qd̃ in cor
de nostro eēt. atqz ita vt eis loq̃re
mur opus nō esset. Si aut̃ hoc te de
lectat qd̃ foris agis. vide ne tumes
cas foris et nō possis redire p̃ agus
tum. et non possit tibi dicere deus
tuus intra in gaudium domini tui.
sed dicat tibi quia forinsecus eāt qd̃

amasti. ligate ei manus et pedes et
mittite eum in tenebras exteriores.
Vbi em̃ ostendit malū esse mitti ex
terius. ibi ostendit bonum esse in
trasse interius. Nam seruo bono qd̃
dicit. Intra in gaudium domini tui.
malo aut̃ seruo. picite eū i tenebras
exteriores. Non ergo amem⁹ ma
gis exteriora sed interiora. De inte
rioribus gaudeamus. in exteriori
bus aut̃ necessitatem habeamus n̄
volūtatem. Vir linguosus nō diri
gitur sup̃ terram. Vir inuultum
mala venabūtur in interitum. Veni
unt mala et nō subsistit. ideo dicit
venabūtur in interitum. Multis ei
bonis multis iustis euenerūt ma
la. et tanqz inuenerūt eos mala. Nam
ideo dicit venabūtur. quia vnusqz
qz abscondere se vult a malo. sed cum
inuenitur a malo quasi factus est in
venatione. Numquid autē soli ma
li fugiūt a malis. quādo querūtur a
malis. Nonne et bonis dictum est.
si vos p̃secuti fuerint in hac ciuitate
fugite in aliam. Ergo quādo mali p̃
sequebantur bonos id est martires
nostros. cum eos comprehendēt.
venati sunt eos. sed nō ad interitum.
Pressa est enim caro coronata est a
nima. et eiecta anima de carne. nec
carni aliquid factum est quod obel
set in posterum. Incensa fit caro p̃
cussa fit caro laniata fit caro. num
quid ideo subtracta est creatori. q̃a
data est in manus persecutoris.
Ille qui creauit ex eo quod nō erat.
non reparabit melius q̃ erat. Er
go quādo cumqz capti sunt isti. ve
nati sunt quidem illos mali. sed
non ad interitum. at vero illi qui
non diriguntur. et linguosi sunt. ma
la eos venabuntur ad interitum.

Quare? Quia in miseris nō subsis-
tent: **C**ognoui quia faciet domi-
nus iudicium egētis: Egēs iste non
est linguosus: Qui em̄ linguosus ē.
habūdare vult. esurire nescit: Illi at
egētes sunt qbus dicit. pulsate & a-
perietur vobis. querite & inuenietis.
petite & dabitur vobis: Ille egēs ē
de quo dicitur. beati qui esuriunt &
sitiunt iusticiam qm̄ ipsi saturabūtur
Remūt inter scandala malorum. ipi
precantur ad caput suū vt eruātur
ab homine malo. & ab homine ma-
ligno liberētur. & de manibus ius-
torum eruantur: Ipsi ergo sunt qz
causam dominus non negliget. & si
modo pressuras patiūtur. appebit
gloria ipsorum cum apparuerit ca-
put ipsorum: Talibus em̄ hic cōsti-
tutus dicitur mortui estis & vita ves-
tra abscondita est cum xp̄o in deo
Ergo paupes sumus. abscondita est
vita nostra. clamemus ad panem
Est em̄ panis viuus qui de celo des-
cendit. & qui in via reficit nos. in pa-
tria saturabit nos: **M**odo em̄ vt
duremus reficimur. **N**am necesse
est esuriamus quoadusq; satiemur:
Cognoui quia faciet dominus iudi-
cium egentis: **C**ertus erat iste qm̄
faciet dñs iudicium egentis: **E**t
causam pauperum: **D**istendit inq̄s
quomodo diligit iustos suos. ostē-
dit diuitibus quomodo diligit pau-
peres suos: Diuites dixi superbos
paupes dixi humiles. diuites dixi p
habūdātiā nō querētes. paupes
dixi p desiderium suspirātes. faciet
dominus causam ipsorum: **R**e-
rumptamen iusti confitebūtur nō-
mini tuo: **E**t quādo agis causam ip-
sorum. & quādo facis iudiciū iporū.
tuo nomini cōfitebuntur. **E**deritis

illis nichil tribuūt. nō tribuēt totū
nisi misericordie tue: **V**erumptamē
iusti confitebūtur nomini tuo: **E**t
q̄a iusti cōfitebuntur nomini tuo vt
q̄tumcūq; iusti fuerint nichil sibi as-
sumāt de suo. nichil sibi tribuant de
suo. **Q**uid fiet vt dirigant cor: **Q**uia
quādo ad se flectūt torquēt cor. qm̄
autem ad dñm intendūt dirigūt cor
Et vbi erit voluptas vbi reges. vbi
gaudium. vbi beatitudo: **N**umq̄a i
se? **N**on. sed in quo sunt lux. nūc at
lux i domino dicit: **I**deo vide quid
sequitur. vide quo concludit: **I**n
habitabūt recti cū vultu tuo: **A**dale
at illis fuit in vultu suo. bene illis e-
rit cum vultu tuo: **Q**uādo vultum
suum amauerūt. in sudore vult⁹ sui
panem suum māducauerūt. **R**ede-
ant. & deterso sudore finitis labori-
bus pereūte gemitu. veniet illis fa-
cies tua habūdans sufficiētia **N**ich
il querent amplius. quia melius nō
habent. amplius nō te deserēt. ne de-
serātur a te: **E**tei post resurrectioēz
de domo qd dictu est: **A**dimplebis
me leticia cum vultu tuo: **S**ine vul-
tu suo nō nobis daret leticiam. **A**d
hoc purgamus vultum nostrum vt
gaudeamus ad vultum ipsius **F**ili
em̄ dei sumus. & nōdum apparuit
quid erimus. scimus q̄a cū apparue-
rit similes ei erimus quoniam vide-
bimus eū sicuti est. quia inhabitabē
recti cum vultu tuo **P**utam⁹ ne cū
vultu patris & nō cū vultu filij an cū
vultu filij & nō cū vultu patris: **A**n
vnus quodāmodo vultus patris &
filij & sp̄s sancti: **V**ideamus si nō
nobis ipse filius pmittit vultum su-
um. vnde nos letos faciet. **M**odo
hoc capitulum in euangelio quod
huic psalmo attestaretur dominus

inspiravit ut legeretur. Aut enim ipse do-
minus. Qui audit precepta mea et cus-
todit ea: ipse est qui diligit me: et qui di-
ligit me diligetur a patre meo et ego
diligam eum et ostendam illi meipsum. Quale
promisit patri dilectissimi: et quod eum non
videbant quibus se ostendere permittebat.
Nonne autem illos erat: Nonne facies
carnis illi adiacebat oculis eorum.
Quid est quod volebat ostendere videnti-
bus se: Sed quia talem videbant disci-
puli quale crucifixerunt iudei: erat autem
deus in carne illa occultus. hominem autem
possent videre homines deum vero non
possent quoniam in homine quia beati mun-
do corde quam ipsi deum videbant. dedit
formam hominis et passus et impassus. servavit
formam dei mundatis et passus: ut iocunde-
mur in illo et bene nobis in eternum sit
cum vultu ipsius.

Explicit psalmus c. xxxix. Incipit psalmus
centesimus quodragessimus.

Audiitis fratres ammonitiones
et petitionem nostram ex ore
apostoli cum eius modo epistola
legeretur. Aut enim orationes instantes vigi-
lantes in illa: orantes simul et pro nobis
ut deus apiat nobis ostium ubi ad lo-
quendum misterium eius ut manifestetur
illud sicut oportet me loqui. Hec ver-
ba etiam mea deputare dignamini. Sunt
enim in scripturis sanctis profunda mis-
teria que ad hoc absconduntur ne vile-
cant. ad hoc quod queruntur ut exerceant ad
hoc apiuntur ut pascant. Psalmus quem
modo cantavimus in multis senten-
tiis subobscurus est: cum adiuvante domino
ea que dicta sunt erui et exponi cepint
videbitis hoc vos audire quod iam nove-
ratis. Sed ideo multipliciter dicta sunt
ut varietas locutionis fastidium tolle-
ret veritatis. Quid enim amplius fratres
salubrius audituri et cognituri estis quam
diligas dominum deum tuum ex toto corde

tuo et ex tota anima tua et ex tota mente
tua et diligas proximum tuum tanquam te ipsum.
Sed ne putetis hec duo precepta par-
va esse: in his duobus preceptis to-
ta lex pendet et propheta. **¶** Tuncque er-
go salubriter mente concipitur vel ore
profertur vel de qualibet divina pagi-
na exsculpitur non habet finem nisi cari-
tatem. Hec autem caritas non qualiscunque
est. Nam et male viventes irretiunt sibi
societate potius conscientie et dicunt a-
mare se nolle discedere ab invicem suis
collocationibus conciliari: desiderare
se absentes gaudere ad presentiam suam.
Amor iste tartareus est: viscum habet
quo deiciat in profundum. non penas
quibus levet in celum. Que est autem cari-
tas ut a ceteris que appellantur cari-
tates segregetur et distinguatur. Ea
que caritas dicitur vera christianorum
a paulo diffinita est atque ita suis qui-
busdam terminis circumscribitur cum sit
divinitate infinita: ut omnino discerna-
tur a ceteris. Finis inquit precepti est cari-
tas posset huc usque dicere: nam aliis
locis ubi tanquam scientibus loquatur
hucusque dixit plenitudo inquit legis
caritas et non dixit qualis caritas. Non
alibi non dixit quia dixit alibi. Non enim
ubi omnia dici aut preceptum aut debent.
Ergo haec plenitudo legis caritas. Que
rebas forte que caritas qualis cari-
tas audi alio loco. finis precepti est ca-
ritas de corde puro. Nam videte utrum
inter se latrones habeant caritatem
de puro corde. Durum cor in caritate.
hoc est quam diligis hominem secundum deum
quia et teipsum sic debes diligere ut non
erret regula. diliges proximum tuum tan-
quam te ipsum. Si enim male te diligis et in-
utiliter. ita et proximum diligendo quid
ei consultis. Quomodo autem te male diligis.
Quomodo te invenit scriptura que ne-
mine palpet et convincit quia non te dili-

gis : ymmo vincit q̄ et odis te Qui
aut̄ inquit diligit iniquitatē odit ani
mam suā Si ergo diligis iniquitatem
putans qđ teipm diligas erras ita et
si primum diligas ad iniquitatem du
ceres et dilectio tua laqus erit dilec
ti Caritas ergo de puro corde ē que
est scđm deū . et p̄scientia bona et fide
nō ficta Ista caritas diffinita ab a
postolo habet duo p̄cepta : dilectio
nis dei et dilectiōis pr̄mi In nullis
scripturis aliud inquirat : nemo vo
bis aliud p̄cipiat Quidqđ obscurum
est in scriptura hec ibi occulta ē quic
qđ ibi planum est . hec ibi apta est Si
nuq̄m aperta eēt nō te pasceret Si
nuq̄m occulta nō te exerceat Hec
caritas clamat de corde puro de cor
de taliū in hys v̄bis qualis h̄ modo
orat : et quis iste sit cito dixerim xp̄s
est Auditori em̄ estis v̄ba que de do
mino nostro ihu cristo indigne acci
piuntur : et putabit parū intelligens
temere me dixisse xp̄i eē personā in h̄
psalmo Quō em̄ potest de dño nos
tro ihu cristo de illo agno imacula
to de illo in quo solo non est inuen
tum peccatū . qđ solus verissime dice
re potuit ecce venit p̄nceps mūdi hu
ius et in me nichil inueniet id est nul
lam culpam . nullū reatū qui sol⁹ qđ
non rapuit exsoluebat qui sol⁹ inno
centem sanguinē fudit fili⁹ dei vnic⁹
carnē accipiens nō qua ip̄e minvere
tur . s; qua nos augetur quō ergo de
ista p̄sona recte accipitur pone dñe
custodiam ori meo . et ostium p̄tinen
tie circa labia mea : vt n̄ declines cor
meum i v̄ba maligna ad excusandas
excusationes in peccat⁹ : Manifest
issime quippe iste sensus ē Custodi
dñe os meū ianua quadā et ostio pre
cepti tui : vt in v̄ba maligna nō decli
netur cor meum Que v̄ba maligna :

Quib; excusantur peccā Me inq̄t pec
cata mea malim excusare q̄ accusa
re Hec v̄ba in ipm dñm nostrū ihe
sum cristū nō cadunt Que enim ille
peccā cōmisit . que cōfiteri poti⁹ q̄ de
fendere debuisset : Nostra v̄ba ista
sunt certe cristus loquitur Sinrā v̄
ba sunt quomō cristus loquitur : Et
vbi est caritas de qua loq̄batur : Mes
citis q̄ ip̄a vnum nos fecit in cristo :
Caritas clamat ad xp̄m de nobis : ca
ritas clamat de cristo p nobis Quō
caritas ad cristū de nobis : Et erit o
nis qui inuocauerit nomē dñi salu⁹
erit Quō caritas de xp̄o pro nobis :
Saul saule quid me p̄sequis : Vos i
quit apl̄s estis corpus xp̄i . et mēbra
Si ergo ille caput nos corpus vnus
homo loquitur : siue caput loquitur
siue mēbra . vnus xp̄us loquitur Et
capitis est p̄prium loqui etiam in p̄
sona mēbrozū : ip̄am nrām cōsue
tudinē adiūte . primo quomō loq̄
in mēbris nostris nō potest nisi ca
put Jam v̄o caput nostrū quomo
do loquatur in p̄sona omniū mēbro
rum adiūte In angustia tibi pedē a
liquis calcas : calcas me dicit caput
Vulneravit tibi aliquis manū : vulne
rasti me dicit caput Caput tuū nul
lus tetigit sed loq̄tur vnitas cōpagi
nis corporis tui Omniū mēbrozū tu
orum p̄sonam illa q̄ in capite est lin
gua suscipit : ip̄a p omib; verbū fun
gitur Sic ergo audiam⁹ xp̄m loquē
tem sed vnusquisq; agnoscat ibi vo
cem suam tanq̄ herens in xp̄i corpe
Aliqñ enim dicitur⁹ est v̄ba in quib;
null⁹ nrām inueniat p̄sonā suā sed ad
solum caput ptineat non se tñ sepat
ex verbis nostris et ad sua p̄pria tol
lit vel a suis p̄p̄iis non ad nostra
redit de ip̄o em̄ et de ecclesia dictum
est erunt duo in carne vna Dñ et ip̄e

in euāgelio dicit de hac ip̄a re igitur
iam nō sunt duo s; vna caro. Hec no
ua nō sunt. semper a nobis audita sē
sed per occasiones nccē est p̄memo
ratur p̄iō q; ip̄e scripture quas trac
tamus ita sibi sunt inere vt multa in
multis repetatur & vtile est. Cura ei
mūdi spinas habet & offocat semina
oportet sepi⁹ a dñō p̄memorari qđ
cogit mūdus obliuisci. **Psal.**

Domine clamaui ad te exaudi
me. Hoc oēs possum⁹ dicere
hoc nō dico totus xp̄us dicit sed ma
gis ex persona corporis dictū est q; et
cū hic eēt carnē portans et orauit ex
p̄sona corporis orauit ad patrem & cū
oraret globi sanguinis de toto cor
pore ei⁹ distillabant. Sic scriptū est
in euāgelio: orauit ih̄s intenta ora
tione et sudauit sanguinē. Quid ē de
toto corpe sanguinis effusio. n̄ de
tota eccl̄a martirum passio. Dñe cla
maui ad te exaudi me. **I**ntende vo
ci deprecationis mee dū clamaui
ad te. Jam finit⁹ negociū clamandi
putabas: cum diceret clamaui ad te
Clamasti: iam noli eē secur⁹. Si fini
ta est tribulatio finitus est clamor: si
aut̄ manet tribulatio eccl̄e et corporis
cristi vsq; in finem seculi. nō tātū di
cat clamaui ad te exaudi me: sed intē
de voci deprecationis mee dū clama
ui ad te. **O**rigatur oratio mea
sicut incensum in p̄spectu tuo: eleua
tio manū mearum sacrificiū vespi
tini. Hoc de ip̄o capite solere dici o
nis xp̄ianus agnoscit. Declināte em̄
iam die in vesp̄m. dñs in cruce aiām
deposuit receptur⁹ nō amissurus in
uitus sed tñ et ibi nos figurati sum⁹.
Quid em̄ illi⁹ pependit in ligno nisi
qđ de nobis accepit. Et vñ fieri po
test vt aliqñ de⁹ pater dimittat & de
serat vnicū filiū qui vtiq; cū illo vn⁹

deus est. Et tñ nrām infirmitatē fi
gens in cruce vbi pet⁹ homo noster
sicut dicit apl̄s. cōfixus ē cruci cū il
lo ex voce ip̄i⁹ hōis nostri clamaui
deus me⁹ de⁹ meus vt quid me dere
liquisti. Illud ergo ē sacrificiū vesp̄
tinum. passio cristi crux cristi: obla
tio victime salutaris holocaustū ac
ceptum deo. Illud sacrificiū vesp̄ti
num fecit & resurrectione mun⁹ ma
tutinū. Oratio ergo pure directa de
corde fidei tanq; de ara sancta surgit
incensum. Nichil est ergo delectabili
us odore dñi: sic oleant ōnes qui cre
dunt. Detus ergo hō noster aposto
li vba sunt cōfixus est cruci cum illo
vt euacuaretur inquit corp⁹ peccati
vt vltra nō seruiam⁹ peccato. In i
ip̄o psalmo cū dictum esset de⁹ me⁹
deus me⁹ vt quid dereliquisti me: lō
ge a salute mea verba delictorū meo
rum statim subiectum ē. Quorū delic
torum si caput attendas. Et tñ eius
fuisse vocem in psalmo ip̄e testat⁹ ē
in cruce ip̄a verba dixit ip̄m vsq; p
nunciavit. Non ē relict⁹ humane cō
iecture locus. Null⁹ negandi abitus
qualicūq; xp̄iano. Qđ lego in psal
mo hoc audio a dñō: in ip̄o etiā p̄s
agnosco qđ in euangelio lego. Sode
runt manus meas & pedes meos di
numerauerūt oīa ossa mea: ip̄i vero
p̄siderauerunt & p̄spererunt me diu
serunt sibi vestimenta mea & sup̄ ves
tem meā miserunt sortem. Hec ōnia
sicut p̄dicta ita facta: sicut audiui⁹
ita & vidimus. Ergo si dñs noster ihe
sus cristus nos figurans in caritate
corporis sui quis eēt ip̄e sine peccato
dixit vba delictorū meorū dixit at̄ hoc
ex persona corporis sui. quis audet in
mēbris eius dicere nō se habere pec
catū nisi qui se fuerit ausus false ius
ticie nomine efferre et xp̄m falsitatē

arguere. Saterne ergo o mēbrum qđ
de te pñciauit caput tuū: qđ vt fa
teamur. qđ vt faciamus nec nos ius
tificemus añ cōspectum solius iusti
qui iustificat impij. Subiecit iā sui
corpis vocem. **D**one dñe custodiā
ori meo ⁊ ostium ptinentie circa la
bia mea. Nō dixit claustrā ptinentie
sed ostiū. Ostiū apitur ⁊ claudit. Er
go si ostium ē ⁊ aperiatur ⁊ clauda
tur aperiatur ad confessionē peccati
claudat ad excusationē peccati. Ita
em̄ erit ostium cōtinentie non ruine.
Quid em̄ nobis pdest hoc ostiū cō
tinentie. Quid orat ex psona corporis
cristi. **E**t non declines inqt cor me
um in vba maligna. Quid ē cor meū.
Cor eccle mee: cor vtiq; corporis mei.
Verba illa attendite vbi nobis regu
la figitur. saule saule quid me psequeris.
Cū ipm nemo tetigisset. Esuriui
⁊ cibastis me: sitiu ⁊ potum dedistis
michi. Et cetera. Et illi. qñ te vidimus
esurgentem aut sitientem. Et ille: cū
vni ex minimis meis fecistis in fecistis.
Hec cristianis inuitata eē nō de
bent maxime in quib; regule fixe sūt ⁊
ceterorum intelligendorū. et aut nō
turbabūtur aut cito corrigentur. Si
cut ergo ibi dicturi sunt iusti dñe qre
dixisti esuriui ⁊ dedistis michi mādu
care qñ te vidim⁹ esurgentē ⁊ ille res
ponsurus est cū vni ex minimis me
is fecistis in fecistis: sic ⁊ hic dicam⁹
in cristo intus in interiore hoīe nos
tro qz ibi per fidem habitare digna
tur. Nō em̄ absens est a nob ⁊ non
est cui dicam⁹: cui ipse dicat ecce ego
vobiscum sum vsq; ad cōsummatio
nem seculi. Dicam⁹ ergo illi ⁊ nos q
niam vocē ei⁹ in hoc psalmo accepi
mus: cuius em̄ vox est qđ nemo ne
gat eleuatio manū mearū sacrifici
um vel pñtū. Dic ergo psequēter. po

ne domine custodiam ori meo ⁊ osti
um cōtinentie circa labia mea: vt nō
declines cor meum in vba maligna.
Ad excusandas excusationes in
peccat. Quare sic oras dñe. Que pec
cata tua excusaturus es. Respondit
cū vnum ex mēbris meis sic orat. e
go sic oro: sicut tibi respondi cū vni
ex minimis meis fecistis in fecistis.
Cū aut nō declinatum fuerit cor tuū
o mēbrum cristi cū cor tuū nō fuerit
declinatum in vba maligna ad excu
sandas excusationes in peccat. cum
hōibus opantibus iniquitatē ⁊ non
pmunicabis cū electis eorū: hoc em̄
sequitur. nō pbinabo cū electis eorū.
Qui sunt electi eorū: Qui seipos ius
tificant. Qui sunt electi eorū: Qui fi
bi iusti videntur et contempnūt cete
ros sicut phariseus ille in tēplo dixit
deus grās ago tibi qz non sum sicut
ceteri hoīes. Qui sunt electi eorū: Hic
homo si ppheta eēt: sciret q mulier il
li accessit ad pedes. Agnoscit vocem
alterius pharisei qui dñz inuitauerat
qñ mulier que erat in ciuitate pecca
trix. venit ⁊ accessit ad pedes ei⁹. Z
la impudica quōdā fr ontosa ad for
nicationem. fr ontosior ad salutē ir
rupit in domū alienam. s; ille qui ibi
discūbebat non erat alienus. non ex
tranea qlibet cōuiuiam. s; ancilla do
minū suū secuta ē: accessit ad pedes
qz eius vestigia sequi cupiebat: lauit
lacrimis terxit capillis. Pedes cristi
qui sunt nisi per quos pagrauit to
tum mūdū. Quā speciosi pedes eorū
qui annūciant pacem: qui annūciāt
bona. Pedes ergo domini quātī sus
ceperunt vt suscipiendo iustū in no
mine iusti mercedē iusti acciperent.
⁊ susceperunt ppheta in nomie p
phete vt mercedē pphete acciperēt.
Et quicūq; potius dederit inquit vni

ex minimis istis calicem aque frigi-
de tantū in nomine discipuli : amē dī
co vobis non perdet mercedē suam
Qui ergo tali humanitate pedes do-
mini suscipit . quid impendit nisi que
habebat in domo supflua : Merito
qz capilli quasi superflui sunt : in illa
pedes domini detergebat Supflua
tua necessaria fiunt tibi : si inde fuerit
obsecutus pedibz domini Ergo illa
curari volebat : pscientia magni vul-
neris Sed nūquid magnū vulnus ē
paruus medicus : Pharisei autē nōle-
bant se tangi ab imūdis . vitabāt om-
nem cōtactum peccōrum ē si quando
forte necessitate tāgebantur . ablue-
bant se ē xpe baptisabant p oēs ho-
ras nō tātum se sed ē vasa sua lectos
suos calices paphides : sicut dñs in e-
uangelio cōmemorat Cum ergo ille
phariseus nosset hāc mulierem que
vtiqz si ad pedes illi pharisei accede-
ret repelleret eam : ne sanctitas eius
pollueretur habebat em eam in cor-
pore nō in corde ē qz nō habebat eā
in corde vtqz falsam habebat in cor-
pore : qz ergo ille eam repulsus esset
cū hoc dñs nō fecit existimauit eum
nescire q illa eēt : ē dixit apud semet-
ipm hic si eēt propheta sciret q muli-
er illi accessit ad pedes Nā dixit rep-
pulsisset eam si sciret q esset . tanqz eēt
cōsequens si sciret repelleret Ex illo
ergo q nō eam reppulit : etiā nescis-
se eum p certo suspicatus ē Dñs at
sic habebat oculos in illa muliere vt
aures haberet in corde pharisei Ita
qz audita cogitatione ei pposuit si-
militudinem quā nostis Duo debito-
res erant cuidā feneratori . vnus ei de-
bebat quingentos denarios alter quā-
ginta Cū non haberent ambo vnde
redderent : donauit ambobz Quero

abs te inquit quis eū plus dilexit Et
ille respondit iā coactus veritate ad-
uersus seipm pferre sententiā : cre-
do inquit dñe qz ille cui plus donauit
Et puerus ad mulierem : dixit ad sy-
monem Vides istā mulierē : Intro-
tui in domū tuam . osculū michi non
dedisti : illa autē non intermisit pedes
meos osculari Aquā michi ad pedes
nō dedisti : illa lacrimis suis lauit mē
pedes Oleum michi non dedisti : illa
vnxit vnguento Propter qd dico ti-
bi : dimittuntur ei peccā multa qm dī-
lexit multum Quare : Quia cōfessa ē
quia fleuit quia nō declinatum ē cor
ei in verba maligna . ad excusandas
excusationes in peccatis : nō combi-
nata est cum electis eorum id est de-
fendentibus se Nō em ē huic mulie-
ri si declinaretur cor eius in vba ma-
ligna deesset defensio peccōrum An si
cotidie pares ei in turpitudine sed
nō pares in confessione meretrices
adultere flagiciose defendunt pecca-
ta sua : Si latuerint negant . si autē de-
prehense atqz cōuicte fuerint vl' pub-
lice id egerint : defendūt . et qz facilis
defensio earū qz cita sed qz pcepta qm
cotidiana ē qz sacrilega : Si de hoc
nollet nō facerem : hoc voluit de for-
tuna hoc voluit . hoc voluit fati Nō
dixit ego dixi dñe miserere mei : non
quomō illa peccatrix ad pedes medi-
ci veniens sana aiām meam qm pec-
caui tibi Et ista frēs mei defensio q-
lium est : Non solū indoctorū sed e-
ciam doctorū Sedent et cōputant sy-
dera iterualla . cursus . volubilitates
status . motus intendūt . describūt cō-
iciunt . docti magni videntur : totum
hoc doctū ē magnū . defensio pecca-
ti est Eris adulter quia sic habes ve-
nerem Eris homicida quia sic habes

martem **M**ars ergo homicida non
tu: et ven⁹ adultera nō tu Vide ne p
marce et venere tu dāpneris De⁹ em
qui dāpnatur⁹ est nouit. qz tu es qui
dic⁹ nō ego iudici scienti Porro ma
thematic⁹ qui tibi fabulas laqueorū
tuorū etiā vendit vt non l⁹ grauidam
ppares mortem. emis enim mortem
a mathematico p⁹cio. qui cōtempnisti
vitam a xpo grat⁹ ipe em mathematicus
si vxorem suam paulo petulan
tius viderit pueriari aut aliquos ali
enos improbe attendere aut fenest
ram crebro repetere. nōne arripit v
berat et dat disciplinaz in domo sua
Respondet illi vxor. si potes vene
rem cede. nōne et ille respondebit. fa
tua aliud est qd ppetit rectori. aliud
qd p⁹ertur emptori: Ergo electi eo
rum q sunt: Electi malorū electi im
piorum cū quibus nō est cōbinandū
id est cū quibz non est habenda socie
tas Qui sunt aut: Arbitrātes se ius
tos et cōtempnentes ceteros qñ pec
catores sicut erant illi pharisei aut qz
ipa peccata manifesta v⁹ pprehendū
tur vel publice fiunt. defendētes et as
serentes ne aliquid culpe eorū tribu
atur et vt ipi nichil mali fecisse videan
tur. sed totū de⁹ qui vel sic crauit ho
minem dicūt vel stellas cōposuit vel
res huānas negligit. defendentes sūt
electorum seculi Sed dicat mēbrum
cristi. dicat corp⁹ xpi. dicat xpūs ex
p⁹ona corporis sui. nō declines cor me
um in vba malicie ad excusandas ex
cusationes in peccatis. cū hominibz
opantibus iniquitatem et nō cōbina
bo cū electis eorū Nostis frēs qd nō
est p⁹termittendū quasi iustos emi
nentiores in se tenētes velut primū
gradum iusticie. electos vocari apd
manicheos Qui nouerūt recognos

cant: qui nesciebant audiāt Electi q
dem dei sunt omnes sancti. et habe
mus hoc in scripturis. s; vsurparēt
sibi illud nomē et quasi familiari⁹ si
bi applicuerūt vt tāqm pprie iā elec
ti appellentur Qui te isti electi: Qui
bus si dixeris peccasti. statim illā de
fensionem impiā et peiorem ceteris
magis qz sacrilegam pferunt: nō e
go peccaui. s; gens tenebrarū Que
est ista gens tenebrarū: Que bellum
gessit cu deo: et ipa peccat cū tu pec
cas Ipā inquit qz cōmixtus sum illi
Deus qui te cōmiscuit quid timuit
Hoc em dicunt qd illa gens tenebra
rum rebellauerit aduersus deū anqm
mūdus fieret. et ille timens ne regna
ei⁹ illo adueniēte hostili impetu vas
tarentur misit huc mēbra sua substā
tiam suam hoc qd est ipe. si aurū au
rum si lux lucem. qcquid illud ē h⁹ mi
sit. et miscuit visceribz gentis tenebra
rum dicūt: et fabricauit in mūdū Et
nos aiē inquiunt de ipis mēbris dei
sum⁹. sed premimur h⁹ visceribz tene
brarum gentis: et qcquid peccare di
citur illa gens peccat Se quidē vi
dentur excusare a pccō. sed deū suū
non excusant a crimine timoris: nec
ipam substātiā dei sui a crimine cor
ruptibilitatis Si em incorruptibilis
de⁹. si incōmutabilis. si incōtamina
bilis. si immaculabilis. si impenetra
bilis qd ei factura erat gens illa: Se
cisset illa quē vellet impetū quomo
do terreret impenetrabilem inuola
bilem incōtaminabilem incōmutabi
lem et incorruptibilem: Si ergo tal
deus crudelis qz sine causa huc vos
misit. cū nichil noceri poterat quare
vos misit: Ecce gens tenebrarū illi
nocere non poterat ipe aut vobis g
uiter notuit et ipe magis qz ille host.

vestes fuit quoniam et ipse vobis nocere
potuit. potuistis premi potuistis cap
tiuari potuistis inquinari potuistis
corrumpi: potuit ergo et ille Frustru
em et quodammodo partitula natu
re ipsius convincit massam Quale est
illud quod huc misit: tale est et illud quod ibi
remanet Hoc ipsi dicunt ipsi fatentur
quia hee due substantie sunt una illa
et una ista: libri eorum hoc habent et si
negant leguntur et convincuntur Quid
ergo? Et in hoc uno exordio nichil al
ius dicam: Non dicam peiora non di
cam sceleratiora: in hoc ipso exordio
quo bellum inducunt videte quem debel
lent et ubi pugnatu adversus deum a
gente tenebrarum dicunt. ipsi in eorum
vborum pugna capiuntur Non enim est quod
dicant aut quo refugiant Sed vis o
nefande false electe defendere pecca
tum tuum: ut quoniam aliquid mali feceris non
tu fecisse videaris Queris in quem pec
catum tuum refundas et refundis in gen
tem tenebrarum: sed ad deum attende
si non in illum refundis Si enim posset
gens tenebrarum quam fingitis hoc ti
bi diceret Quid me accusas? Potui
aliquid facere deo tuo. an non potui?
Si potui fortior illo sum Si non po
tui quare me timuit? Si non timuit quare
huc te misit ut tanta hostia patiaris cum
his membris ipsi? cum his substantia ipsi?
Si non timuit invidit: si hoc timore non
fecit crudelitate fecit Quoniam ergo ini
quus est cum nichil noceri poterat et
fecit ut membris suis tantum nocere
tur? An poterat noceri? Ergo incor
ruptibilis non est? Cum vis ergo te
defendere de peccato tuo: laudare non
potes deum In laude dei non capere
ris nisi in tua iactareris Transi ad vi
tuperationem tuam et laudabis deum
Redi ad verba psalmoz quos execra

mini: dic ego dixi domine miserere mei sa
na animam meam quoniam peccavi tibi Ego
dixi ego peccavi: non fortuna non fa
tum non gens tenebrarum Si ergo tu
peccasti: iam vide quemadmodum pate
at laus dei. in quo angustiabar is cum
te velles defendere Melius in pecca
tis tuis angustiari: et in illius laude vi
lari Si ergo confesso peccato tuo
vide quemadmodum laudetur deus: quia
iustus est cum te punit perseverantem et
misericos cum liberat confitentem Non
ergo inquit declines cor meum in verba
maligna ad excusandas excusationes
in peccatis ut dicam quod gens tenebrarum
fecit. quod ego feci **U**m hominibus operan
tibus iniquitatem Quam iniquitatem: Di
camus aliquam eorum iniquitatem nefan
dam Audite iniquitatem nefariam mani
cheorum publicam quam confitentur Expe
dire dicunt hominum feneratorum esse
quod agricolam Queris causam: et reddunt
rationem Vide si ratio illa non demer
ita nominanda est Qui enim in usuram
inquiunt dat pecuniam: non ledit cru
cem luminis Multi non intelligunt igitur
exponam Qui autem inquiunt agrico
la est: multum ledit crucem luminis Que
ris quam crucem luminis: Melius in
quiunt illa dei que capta sunt in illo pre
lio mixta sunt universo mundo: et sunt in
arboribus in herbis in pomis in fruc
tibus Dei membra verat: qui terram sul
co discindit Dei membra verat qui her
bam de terra vellit Dei membra vellit: qui
pomum carpit de arbore Hec ne faci
at in agro falsa homicidia facit in fe
nore vera homicidia Panem mendican
ti non porrigit Videte si potest esse ma
ior iniquitas ista iniusticia: panem
mendicanti non porrigit Queris quare
Ne vita que est in pane. quam dicunt me
mbrum dei. substantiam divinam mendi

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

cus ille accipiat et liget eam in carne
Quid ergo vos? Quid? Quare man-
ducatis? Carnem non habetis? Sed
nos inquit quod fide manichei illumina-
ti sumus orationibus et psalmis nostris
qui electi sumus. purgamus in vitam
que est in illo pane: et mittimus illam
ad thesauros celorum tales sunt electi
ut non sint saluandi a deo. sed saluato-
res dei Et ipse est christus dicunt cru-
cifixus in toto mundo Ego in euange-
lio saluatorem accepi christum. vos
autem estis in libris vestris saluatores
christi? Estis plane blasphematores
christi et ideo a christo non saluandi Ergo
buccella ne detur mendico et ploret in
buccella membrum christi. mendicam fa-
me moriturus est? Falsa misericordia in buc-
cellam facit verum homicidium in ho-
minem Sed qui sunt isti electi eorum?
Non declines cor meum in verba ma-
ligna: et non abinabo cum electis eo-
rum **E**mendabit me iustus in mise-
ricordia et arguet me Videte peccatorum
confessionem: emendari se vult mise-
ricorditer quam laudari fallaciter Emen-
dabit me iustus in misericordia si ius-
tus est si misericors est: quando me videt
peccantem Hoc utique quidam membra
christi dicunt: de quibusdam membris
christi dicunt. in vno corpore dicunt Dig-
natur loqui dominus ex persona emen-
datoris: nec respuit personam emen-
dati vel emendantis Omnia enim mem-
bra in illo: et ipse dicit emendabit me
iustus Quis iustus te emendaturus
est? Caput omnia membra emendat
Emendabit me iustus in misericor-
dia et arguet me: arguet me sed in mi-
sericordia. arguet sed non odit et eo
magis arguet quod non odit Et iste qui
reinde gratias agit? Quia corripe sapi-
entem et amabit te Emendabit me ius-

tus quod persequitur? Absit Hic est po-
tius emendandus. si odio emendat
Quare ergo emendat in misericordi-
a et arguet me? In qua misericordia?
Oleum autem peccatoris non impingua-
bit caput meum Quid est oleum pecca-
toris non impinguabit caput meum?
Non crescet caput meum de adulatione
Falsa laus adulatione: falsa laus ad-
ulatoris. hoc est oleum peccatoris Propter
terea et homines cum falsa laude ali-
quem irriserint: hoc etiam de illo dicunt
vixit illi caput Amate ergo argui a
iusto in misericordia: nolite ergo amare.
laudari a peccatore cum irrisione Ipsi
habete oleum vobiscum: et non quera-
tis oleum peccatoris Sapientes enim
ille virgines secum portabant oleum Sa-
pientes virgines secum oleum porta-
bant: id est conscientia illarum illius tes-
timonium perhibebat Oleum glori-
a est. fulget nitet in superficie: sed bo-
na debet esse gloria. et vera gloria ut
ibi sit intus in vasis suis Audi quod est
in vasis Probet autem se homo: et tunc
in semetipso habebit gloriam. et non in al-
tero Quid est in vasis suis: Audi ip-
sum apostolum Nam gloria vestra habet
testimonium conscientie nostre Postre-
mo quia in corpore christi es. et adhuc
portas mortalitatem quamdam: tu tibi
est o iustus et in te est o iustus Pecca-
tores. vindica in te redi ad conscien-
tiam tuam et erige de te penas cruci-
s te ipsum Ita enim offers sacrificium
deo: quod si voluisses sacrificium dedis-
sem utique ait peccator holocaustis non
delectaberis Quid ergo? Nullum acci-
pit sacrificium? Sacrificium deo spiri-
tus contribulatus: cor contritum et hu-
miliatum deus non spreuit Humilia
cor tuum. contere cor tuum etiam cor tu-
um: et tu te ipsum emendabis in miseri-

cordia Non enim odisti te cum sevis in
te: eris in parte emendata te iustus quis
his adhuc in emendanda peccata Ex
qua parte enim tibi displices iustus es
ex qua parte tibi displicet in te quod inius-
tum est iustus es. Vis videre quoniam iustus
es? Hoc in te tibi displicet. quod et deo
Nam coniunxisti te voluntati dei et in
tempore non quod ille fecit sed quod ille o-
dit odisti. Ex eo quod odisti in te quod
fecisti. quod odit et ille qui hoc non fe-
cit. cepisti in te esse severus: erit ille mi-
sericors propter quia tu non peccasti. Er-
go ex quo coniunctus es oculis eius et
condelectaris legi eius? et hoc in te argu-
is quod lex eius arguit et hoc in te tibi dis-
plicet quod et oculis dei displicet: vide
quoniam iustus es. Ex quo autem lapsus fecis-
ti ea quod displicent deo. et fragilitate qua-
dam infirmitatis humane. plaberis in
illa et adhuc portas infirmitatem car-
nis et gemis cuiusdam reluctantionis
conscientia: ex hac parte iniquus et pec-
cator es. Quomodo inquires ex qua
dam parte iustus. ex quadam parte pec-
cator? Quid est quod dicis? Laboramus
videmur loqui contraria nisi nobis
subueniat apostolica auctoritas. Au-
di illud ab apostolo ne me malus in-
tellector accuses: condelector enim in-
quit legi dei secundum interiorem ho-
minem. Ecce iustus. An non est iustus
qui condelectatur legi dei? Non ergo
peccator? Video aliam legem in mem-
bris meis. repugnantem legi mentis
mee: et captivum me ducentem in le-
ge peccati. Adhuc bellum adversus me
gero: nondum sum totus instauratus.
Ad ymaginem fabricatoris mei cepi
resculpi: et ex ea parte qua reformor dis-
plicet michi quod deformis est. Ergo quod
diuitis sum quid spero? Infelix ergo
homo. quis me liberabit de corpore

mortis huius? Gratia dei per Iesum
Christum dominum nostrum Gratia dei que
cepit iam resculpere gratia dei que
infudit suavitatem ut iam per interio-
rem hominem condelecteris legi dei
inde cetera sanabuntur. Non et ista sana-
ta sunt. Bene adhuc vulnerat? casti-
ga te displice tibi. Non sic pugno in-
quit quasi aerem cedens: sed castigo
corpus meum et in servitutem redigo
ne forte alijs predicans ipse reprobus
inveniar. Numquid qui castigat corpus
odit corpus? Si quis castigat servum
odit servum? Si quis verberat filium
odit filium? Et ut aliquid coniunctius
eloquamur caro tua tanquam comune
tua est. Hoc ipse apostolus dicit: ne-
mo unquam carnem suam odio habuit
sed nutrit et fovet eam sicut et Christus
ecclesiam. Certe caro tanquam coniuncta
est et nemo carnem suam odio habet
sed nutrit et fovet eam sicut Christus ec-
clesiam. Certe caro tanquam coniuncta
est: et nemo carnem odio habet tamen quod
alio loco? Caro concupiscit adversus
spiritum: et spiritus adversus carnem. Con-
cupiscit adversus te tanquam coniuncta
ama et castiga donec fiat in una refor-
matione una concordia. Quando istud
erit? quoniam modo clamas infelix ego homo
quod me liberabit de corpore mortis huius?
numquid sepabitur a te hoc corpus? et tunc
securus eris: Et quod est in nobismetipsis
ingemiscimus? adoptionem expectantes
redemptionem corporis nostri? Reparat? Quod
a mortalitate ad immortalitatem et iam non
resistit: quia non est mortalitas que resistat.
Propterea castiga corpus tuum: modo do-
ma quod postea recipias. modo deficiat
et tunc sufficiat: nam in hac vita reparari non
potest quoniam diu mortale geritur. Non
te deponat non te abrumpat porta.
erudi castiga reparabitur in fine: et
quia nemo unquam carnem suam odio ha-

buit. resurget et caro. Sed quomodo
etiam tunc luctaturus sum: Oportet
inquit corruptibile hoc induere incor-
ruptionem: et mortale hoc induere im-
mortalitatem. Ergo cum dicitur emenda-
bit me et arguet me siue sit frater si-
ue sit primus. siue sit vicinus siue tu
ipse: in misericordia debes argui et emendari.
Oleum autem peccatoris non impinguet ca-
put meum. Sed quid facio dicis michi:
Patior adulatorum non cessant perstre-
pere laudant in me quam nolo. quam ego qui
pendo laudant in me. quod ego carum
habeo reprehendunt in me: adultores
fallaces deceptores. Magnus vir ille
verbi gratia gagus eneus. magnus
doctus sapiens. Sed quare christianus: Magna
magna doctrina et magna scientia et mag-
na sapientia. Si magna sapientia ap-
proba quod christianus est. Si magna doc-
trina: docte legis. Postremo quod tu vi-
tuperas: hoc ei placet quem laudas.
Sed quid: Laudatio illa non inducat
oleum peccatoris est. Sed non cessat
dicere non inquit impinguet caput tuum
id est noli gaudere ad talia: id est no-
li anuere noli consentire. nil in gratule-
ris. Et si ille attulit oleum adulatio-
nis. sed caput tuum integrum mansit non
inflatum est. non tumuit. Si enim infla-
tum fuerit et tumuerit: facit pondus
et precipitabit te. Oleum autem peccatoris non
impinguet caput meum. **Q**uoniam adhuc
et oratio mea in beneplacitis eorum. Ex-
pecta modo: me vituperant ait christus.
In primis temporibus christianorum vnde
quod reprehendebantur christiani. Adhuc ex-
pecta et oratio mea in beneplacitis eorum
erit. Veniet tempus quando superent ho-
minum malicia. tudentium sibi pec-
tus et dicentium: dimitte nobis debi-
ta nostra sicut et nos dimittimus de-
bitis nostris. Jam quot reman-

serunt qui sibi erubescunt peccata tunden-
dere. Ergo reprehendant. toleremus
reprehendant oderint. accusent. de-
trahant adhuc et oratio mea in bene-
placitis eorum. Veniet tempus quando orati-
o mea placebit illis. Erigent enim se qui
si iusti viribus suis. vincuntur in lucta-
tu superbe se ereperunt elidentur tra-
hantur a peccatis. videbunt se iniquos
implebuntur que dicta sunt per propheta-
tas incipit timeri iudicium convertet
se anime acies ad conscientiam peccato-
rum et placebit illa oratio. dimitte nobis
debita nostra sicut et nos dimittimus
debitis nostris. O verborum defen-
sio iniquitatis. Certe iam hoc populi di-
cunt: et populi pectora tudentium
tonitruus non quiescit. Recte nubes
tonant in quibus iam habitat deus. Vbi
est illa verborum ubi est illa iactan-
tia. iustus sum nichil mali feci. Certe
cum in scripturis sanctis fueris contem-
platus normam iusticie: quantumcumque
feceris inuenies te peccatorem. Pro-
fecisti iam vnum deum colis. optime non
fornicaris ab eo ad ydola ad mathe-
maticos ad sortilegos ad aruspices
ad augures ad melificos: ista enim for-
nicatio est a domino deo. iam es in ali-
quo numero membrorum christi. iam in-
cipe videre etiam illa peccata societa-
tis humane. non occidis quemquam. non
adulteras cuiusque proximum non proxi-
mum tuo cundo ad alteram iniuriam facis
non vlla pessima corruptelate conta-
minas. abstinuisti manum a furto lin-
guam a periurio cor a concupiscen-
do rem proximi tui: iam iustus es.
Attende cetera noli iam superbire.
Nichil ne peccas in lingua: Non pro-
laberis in verbum durum. Sed quid
magnum dicis. Quid magnus. Qui
dixerit fratri suo fatue: reus erit

gehennae ignis. Cōtremiscis iā tota il-
la superbia. Ecce iam non valde facit
deus. vnde deus videatur impietate
aliq̃ blasphemari. Nō irruit in aliquē
ledendum: nō facit alteri qd̃ pati nō
vult. Quid de lingua: Quis illam do-
mat: Sed ecce frenasti et ipam. qm̃q̃
quis tātus vt hoc dñino pficiat: S;̃
ecce iam et ipam frenasti. quid facis
de cogitationib; tuis: Quid facis de
tumultu et caterua rebellantium de-
siderioꝝ: Nō eis das mēbra: Ita
credo et video: sed tñ cogitationes a-
liq̃ inclinātur. et afferūt se plerūq; i
oratione genib; fixis. Corp⁹ pster-
nis collū curuas cōfiteris peccā deū
adoras. Video corp⁹ vbi iaceat: q̃ro
vbi volitet anim⁹. Video mēbra iacē-
tia videamus si stat p̃scientia videā-
mus si fixa est in eum quē adorat. Si
aut cogitationib; plerūq; tanq̃ estu-
maris arripitur et tempestate tolli-
tur in aliud atq; aliud mō si mecū lo-
quereris et subito auerteres te ad ser-
uum tuū et dimitteres me. nō dico a
quo aliqd̃ petebas. sed cū quo ex eā
loq̃baris. non michi iniuriā factā de-
putarem: Ecce quid facit cotidie dō
Qualem mō dixi frēs: Jā eū qui so-
lum deū colit. qui xpm̃ cōfiteatur qui
patrē et filiū et spiritū sanctū vnū de-
um nouit. qui nō post eū fornicatur
qui nō adorat demones. qui auxilia
sibi a dyabolo nō requirit qui tenet ec-
clesiam catholicā de cui⁹ fraude ne-
mo cōqueritur. de cui⁹ pressura non
gemit vicinus infirm⁹. qui vxorē ali-
enam non temptat. qui p̃tent⁹ ē sua
aut qui nec ipa sua. sed quō licet et q̃-
modo p̃mittit apostolica disciplina.
vbi cōsensus est aboꝝ aut vbi nōdū
ducta est: qui iā talis est deprehendi-
tur tñ in istis q̃ iā dixi. Venit ergo tē-

pus qd̃ dictū est. adhuc et oratio me-
a in bñplacitis eoꝝ: siue quā docuit.
siue quā interpellat p nobis. In istis
ergo cotidianis peccat⁹ omnib; que
spes est. n̄ humili corde dicam⁹ in o-
ratione dominica q̃ iā in bñplacitis
nostris ē nō defendētū peccā nostra
sed cōfitemur. dimitte nob̃ debita
nrā sicut et nos dimittim⁹ debitorib;
nostris. et aduocatum habeam⁹ apd̃
patrem ihm̃ cristum iustū. vt ip̃e sit
p̃piciatio p peccatis nr̃is: Ad lo-
quatur supbi vincūtur numero vin-
cūtur popul⁹: tota t̃ra a sol ortu vsq;
ad occasum laudate nomē dñi. Quid
faciunt pauci alter disputantes: In-
dices sunt impioꝝ. Sed quid ad te:
Vide qd̃ sequitur. **A**bsorti sunt iux-
ta petram iudices eoꝝ. Quid ē absor-
ti sunt iuxta petrā: Petra at̃ eāt xps
Absorti sunt iuxta petram. Iuxta id
est compati iudices magni potētes
docti ipi dicūtur iudices eoꝝ tanq̃m
iudicātes de morib; et sententiā p̃fe-
rentes. Dixit hoc aristoteles adiun-
ge illū petre et absorpt⁹ est. Quid est a-
ristoteles: Audiat dixit xps: et apud i-
feros cōtremiscit. Dixit h̄ pitagoras
dixit h̄ plato adiunge illos petre cō-
para auctoritatem illoꝝ auctoritati e-
uangelice: cōpara inflatos crucifixo
Dicam⁹ eis. vos lr̃as vr̃as cōscripsis-
tis in cordib; supborum: ille crucem
suā fixit in cordib; regū. Postremo
mortu⁹ ē et resurrexit. Absortui estis
et nolo q̃rere quēadmodū resurgat.
Ergo absorpti sūt iuxta petrā istā iudi-
ces eoꝝ: tā diu vidētur aliqd̃ dicē do-
nec pparentur petre. Propterea si in-
uētus fuerit aliq̃s h̄ dixisse qd̃ dixit et
xps: g̃tulamur illi nō seq̃mur illū. S;̃
p̃or fuit ille q̃ xps. si qui vera loq̃tur
prior est q̃ ipa ṽitas: Qd̃ hō attende

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

cristum: non qñ ad te venerit. sed qñ
te fecerit. Potest et egrot⁹ dicere sed
pri⁹ ego cecidi in lectū q̄ medicus ad
me venisset. Utq; iō ille posterior ve
nit qz tu por cecidisti. Videte itaq; rex
tū psalmi: adhuc et oratio mea in be
neplacitis eoz. Sed erunt multi q̄ cō
tradicanť absorti sunt iuxta petram
iudices eoz. Quid ergo erit? **A**udi
ent vba mea. qñ pualuerunt. Preua
luerunt vba mea vbis eozū. Dicta sť
ab eis quedā diserte: sed a me vā. Ali
ud est laudari loquacem: aliud lauda
ri veracem. Audient verba mea quo
niam pualuerunt. Dñ pualuerunt.
Quis eoz pprehensus est in sacrifi
cio. cū hīs legibus ista phiberentur
et non negavit. Quis eoz pprehensus
est adorare ydolum. et non clamavit
nō feci. et timuit ne cōvinceretur. La
les ministros dyabol⁹ habebat. Dñ
aut pualuerunt verba dñi. Ecce e
go mitto vos sicut agnos in medio
luporum. Nolite timere eos q̄ occi
dunt corpus aiām aut non pñt occi
dere: sed potius eum timete qui cor
pus et aiām pñt mittere in gehennam
ignis. Dedit timorē. Subiecit spem:
inflāmauit caritatē. Nolite inq̄t time
re mortem. Mortes timetis. Prior
morior. Ne vel capillus vester pere
at formidatis. Prius integer in car
ne resurgo. Merito audistis vba ei⁹
qñ pualuerunt. Ducebantur occi
debantur: cadebant et stabant. Et qđ
est factum de tot mortibz martirum
nisi vt ipa vba pualerent et tanq̄ irri
gata terra sanguine testiū cristi pul
lularet vbiq; seges eccle. Audient in
quit vba mea qñ pualuerunt. Dñ
pualuerunt iā diximus: cū predican
tur a non timentibz. Quid nō timen
tibus. Nec exilia nec dāpna nec mor

tem nec crucem. Non enim nec mor
tem solam. sed nec crucem: quando
a morte nichil videbatur execrabili⁹.
Ipam dñs suscepit ne discipuli eius
mortes quidem nō timerent: sed nec
gen⁹ mortis horrescerent. Ergo a nō
timentibus cū dicuntur h̄ pualuerūt.
Quid ergo mortis ille dñi martirū
quid fecerunt. Audi. Sicut crassitu
do terre disrupta est sup̄ terram: dis
sipata sunt iuxta infernū ossa nostra.
Iuxta infernū dissipata sť ossa mar
tirum. id est corpora testiū cristi. Oc
cisi sunt enim martires: et qñ preua
luerunt qui occiderunt. Prevaluerūt
illi psequendo vt pualerent vba cris
ti p̄dicando. Et quid factū est de mor
tibus sanctorū. Sicut crassitudo ter
re disrupta est super terram. Quid ē
crassitudo terre disrupta est sup̄ ter
ram. Nouim⁹ crassitudinē terre cō
temptibilia que q̄ sť. Que sunt quasi
cōtemptibilia hominis fecūbant ter
ram. Nam dictum est in quodā psal
mo iacuisse mortis sanctorū et nō fu
it qui sepeliret. Sed ille omnes mor
tes facite sunt. crassitudo terre. Quō
accipit terra quādam pinguedinem
de rebz ptemptibilibz et abiectis. sic ex
eo qđ cōtēpfit hic mūd⁹ accepit cras
situdinez tre vt in seges eccle feraci⁹
pullularet. Nā nostis frēs qz ptemp
tibia tre hui⁹ de quibz pinguescat t
ra: nec appellare volo nec dicere de
cet. Talis ē qđam saginata tre et qđam
pinguedo: et ptemptibile ē hōibz et q̄
si sordidū ē et abicitur. Sz qđ fecit hic
vt iam et ipi⁹ vbis vtar. De tra erex
it inopē et de stercore exaltauit pau
perē vt collocaret eū cū pncipibz cū
pncipibz ppli sui. Prostrat⁹ ē em̄ in t
ra tanq̄ pinguedo tre disruptus est
super terram: sicut iacuit ille lazarus

plerosus sed tamen ab angelis sub
latus ē in sinum abrahe Preciosa in
conspectu domini mors scōrum ei⁹
Sicut p̄temptibilis est in seculo ita
p̄ciosa est agricolae Nouit em̄ ibi vti
litem ⁊ vberem succū . et nouit qđ
affectet ⁊ quid eligat vñ seges fertilis
surgat : sed cōtēpnit eā iste mundus
Nescitis qz cōtēptibilia mūdi ele
git deus ⁊ ea q̄ non sunt tāq̄ q̄ sint vt
ea q̄ sunt euacuarentur : De stercore
erect⁹ petrus ⁊ paulus ⁊ cū occide
rentur cōtēpnebantur : mō iā sagina
ta inde terra exurgente segete eccle .
ecce qđ est nobile ⁊ p̄cipuū in mūdo
ip̄ator veit romā q̄ festinat ad tēplū
ip̄atoris an ad memoriam piscato
ris : Sicut crassitudo terre disrupta
est sup̄ terram : dissipata sunt iuxta ī
fernum ossa nr̄a **Q**m̄ ad te dñe o
culi mei : in te speraui ne auferas ani
mam meā Cruciatī sunt em̄ in p̄secu
tionibus : ⁊ multi defecerūt Et qz de
captiuitate persecutionis dixit sicut
crassitudo terre disrupta est sup̄ ter
ram dissipata sunt ossa nostra iuxta
infernū . occurrit mltos defecisse . et
multos piclitatos eē : ⁊ tāqm̄ in me
dij tribulationibz p̄secutionū emis
sa ē vox p̄cantis qm̄ ad te dñe oculi
mei **N**ō curo qđ minentur qui circū
stant . ad te dñe oculi mei Plus figo
oculū in p̄missis tuis q̄ in minis eo
rum **N**oui qđ p̄ me passus sis : quid
michi p̄miseris **N**o te dñe oculi mei
in te speraui ne auferas aiām meam
Quod odi me a muscipula quā sta
tuerunt m̄ Que erāt muscipule : Si
cōsentis p̄co In muscipula pōita est
esca vite hui⁹ Si amat auis hāc escā
cadit in muscipulā Si aut̄ auis talis
est vt dicat ⁊ diem hōis nō cōcupiui
tu scis : oculi ei⁹ non recedūt a deo ⁊
īpe euellet de laqueo pedes ei⁹ **C**ul

todi me a muscipula quā statuerunt m̄
Et ab scandalis qui opantur iniqui
tatem Duas res dixit ambas p̄ se dis
tinguendas . muscipulam statuisse p̄
secutores dixit . scandalū vō ab eis q̄
cōsenserunt ⁊ apostatauerunt et ex
vtrōqz vult se custodiari **H**inc seuiūt
minātes hinc labūtur cōsentientes .
timeo ne talis sit iste quē timeā ne ta
lis sit iste quē imitar **H**ec tibi facio
si nō cōsenseris . custodi me a musci
pula quā statuerunt michi **E**cce fra
ter tuus iam cōsensit : ⁊ ab scandalis
eorū qui opantur iniquitatem **Q**uā
dent in retia ei⁹ p̄ccōres **Q**uid ergo
fr̄es : Cadent in rechia eius peccato
res : sed nō omnes peccatores **Q**ui
dam p̄ccōres qui vsqz adeo sunt pec
catores vt sic ament vitam istam vt
p̄ponant illam vite eterne . cadent in
muscipulam ei⁹ **S**ed quid dicis : **P**u
tas isti tales cadunt in rechia eius :
Sed quid de discipulis tuis o criste :
Ecce cum ferueret p̄secutio . quando
dimiserunt te omnes solum et ierūt
vnusquisqz i sua . predixisti hoc quia
preuidisti **N**on enim quia tu prenū
ciasti tu fecisti : aut tu i quoqm̄ te ne
gasti **S**ed ecce illi qui tibi cohērebāt
in tua temptatione . et persecutione
qua te inimici requirebant crucifigē
dum defecerunt : et vnus ille audax
qui tibi promiserat quia tecum esset
vsqz ad mortem . audiuit quidē a me
dico quid in se ageret egrotus **S**ebri
ens enim se sanū dixerat : cordis ve
nam ille tangebāt **V**entum ē ad tēp
tationem . ventum est ad probatio
nem ventum est ad accusationē . ecclā
īpe interrogatus nō ab aliqua mag
na potestate . ab infimo mācipio ⁊ h̄
feia : ab ācilla itrogat⁹ succubuit **N**e
gauit ter se negato cū memoraret⁹
neguit it̄m bis negato cū memorare

tur negavit tercio Hoc p̄dixerat do-
minus: nō p̄ceperat n̄ coegerat Aut
si p̄pterea putatur petrus rē fecisse
q̄ hoc p̄dixerat dñs: recte fecit et iu-
das qui tradidit eum q̄ et hoc p̄dixe-
rat dñs Absit fr̄s mei: hec vox illo-
rum electorū est qui etiā peccā sua de-
fendunt poti⁹ q̄ fatentur Petrū ip-
sum poti⁹ attendam⁹ Si nichil pec-
cavit quare fuit: Nō interrogem⁹
de petro nisi lacrimas petri: fidelio-
res testes de illo non inuenim⁹ Fle-
vit amare inquit Nōdum ydoneus
erat passioni seq̄ris me postea illi dic-
tum erat Nōdum futur⁹ erat firmus
cōfirmatus dñi resurrectione Ergo
nōdum erat tempus vt dispgerent⁹
illa ossa iuxta infernū Nā videre qm
multi defecerūt: vsq; ad ip̄os p̄mos
herentes ori ei⁹ etiā ip̄i defecerunt
Quare hoc? **S**ingularis ego sum
donec transeā Hoc em̄ seq̄tur in psal-
mo Sup̄a dixerat custodi me domi-
ne a mulcipula quā statuerūt m̄ et ab
scandalis que opantur iniquitatem
A mulcipula et a scandalis et a terren-
tibus et a lap̄is Sed q̄ in ei⁹ passio-
ne etiam illi primi qui futuri erāt du-
ces eccle et colūpne terre defecerant
nōdum factū erat qd̄ ait in alio psal-
mo .ego confirmaui colūpnas eius
Quid ait? Singularis ego sum do-
nec transeam Hec vox ex p̄sona ca-
pitis: singularis ego sum donec trā-
seam Quid est singularis? In passio-
ne tu solus pateris tu solus occide-
ris ab inimicis Singularis ego sum
donec transeam Quid ē donec tran-
seam? euangelista dicit: cū aut̄ venis-
set hora vt ih̄s transiret de hoc mū-
do ad prēm Quid ē ergo donec tran-
seam nisi de hoc mūdo ad prēm? Tūc
em̄ p̄firmabo colūpnas eius id ē co-
lūpnas terre qm̄ in mea resurrectione

didicerint plene mortē nō esse timen-
dam Donec ergo trāseam singularis
sum: cū trāsero multiplicabor Multi
me imitabuntur: multi patient⁹ in
nomine meo Unus sum donec tran-
seam multi in me vnus erunt dū trā-
sero Singularis ego sum donec tñ
seā Audite etiā mysteriū vbi ei⁹ Se-
cūdam grecam locutionē pascha vi-
detur passionē significare Passio em̄
pati dicitur Secūdam hebreā at lin-
guam sicut interpretati sunt q̄ nouit
pascha transit⁹ interpretatur Nā et
si interrogetis bñ grecos negāt gre-
cum eē pascha Sonat ibiquidē pas-
ci id est pati: sed non solet sic deflecti
Passio em̄ pathos grece dicitur non
pascha Ergo pascha sicut dicūt q̄ no-
uerunt et qui nob̄ qd̄ legerem⁹ inter-
pretati sunt transit⁹ interpretatur Nō
ventura passione dñi .tq̄ ip̄so verbo
loqueretur euangelista cū venisset in-
quit hora vt trāfiret ih̄s de h̄ mun-
do ad prēm Pascha hic ergo sonuit
in hoc vsu singularis ego sum donec
transeam Post pascha iam non ero
singularis: post transitū non ero sin-
gularis Multi imitabūtur multi cō-
sequūtur et si postea sequenter quid
erit singularis ego sum donec tran-
seam: Quid ē qd̄ dominus ait in hoc
psalmo singularis ego sum donec tñ
seam? Quid est quod exposuimus?
Si intelleximus attende ip̄i⁹ vba in
euangelio: amē amen dico vob̄ inqt
nisi granū frumenti cadens in terrā
mortuū fuerit ip̄m solū manet si aut̄
mortuum fuerit multū fructum af-
fert hoc ibi ait . vbi etiā dixit cū exal-
tatus fuero a terra om̄ia traham ad
me Nisi granū frumeti inqt cadens
in trā mortuū fuerit ip̄m solū man-
fiat mortuū fuerit multū fructū af-
fert Ergo illi gno mltā seges dbeba⁹

sed expecta mortificetur ad huc: qz g-
num nisi in terrā ceciderit z mortifi-
catum fuerit solū remanet. Ergo so-
lus erat añqz eēt mortificat⁹ z prop-
terea z petrus nōdum habebat tles
vires: acceptur⁹ erat vires sequēdi.
nō habebat pcedendi. Propter xpm
em id est ppter cōfessionē nōis cris-
ti quo cristiani sumus nemo mortu-
us est añ xpm ne forte occurrat no-
bis. multi em mortui sunt et marti-
res sunt. multi z prophete talia pas-
si sunt: non tñ ideo moriebantur qz
pñunciabant xpm. sed qz peccata ho-
minū dicebant in eos z eorū iniqui-
tatibus liberi⁹ resistebāt. z habetur
inter martires. Iuste etem si nō pro
nominis xpi cōfessione: tñ pro veri-
tate occisi sunt. Usqz adeo aut p ipo
nominē id est p cōfessione nominis
cristi nemo mortu⁹ est. añqm gnu⁹
illud caderet in terrā. cui⁹ ex perso-
nadictū ē singularis ego sum donec
trāseam: vt et ipe iohānes qui recēs
interfect⁹ erat ab iniquo rege dona-
tus puelle saltatrici. nō ppter hoc in-
terfectus eēt qz cōfessus est cristum.
Potuit itaqz z in occidi z hoc a mul-
tis. si ppter aliud occisus est ab vno
quāto poti⁹ ppter xpm potuit occi-
di ab ipis qui occiderunt xpm. Per-
hibebat em cristo testimoniū iohan-
nes Illi qui audiebant xpm ipm oc-
cidere volebant. z eū qui testimoniū
perhibebat nō occidebant. Quia em
si fieret impet⁹ ppter cristū in iohan-
nem non negaret: erant qppe in illo
vires magne quibz appellat⁹ ē ami-
cus sponsi. Magna in illo grā mag-
na excellentia: in natos mulierū ne-
mo exurrexit maior iohāne baptista.
Ergo in illū impet⁹ factus est. q non
habebat tales vires. Sit impetus in
petrum: nō sit in iohānem. Etem vi-

res ipas petrus post accepit: tūc in-
firm⁹ fuit pro xpi nomine. ille iterro-
gatur qui vires nō habebat. Ille qui
habebat vires nō patitur psecutio-
nem ppter cristū: ne p nomine cris-
ti aīcederet xpm. Nō occiditur a iu-
deis qui phibebat liberū testimoniū
cristo quē occiderunt iudei: et occidi-
tur ab herode qz dicebat ei. non tibi
licet habere vxorez fratris tui. Neqz
em frater ei⁹ sine posteritate decel-
serat. Pro lege quidem vītatis p eq-
litate p iusticia iō scūs et iō martir:
sed non tñ p illo noiē quo xpiani su-
mus. Quare si nisi vt impleretur sin-
gularis ego sum donec trāseam.
Explicet ps c. xl. Incipit psalm⁹ cen-
tesim⁹ q⁹⁹agesim⁹ prim⁹.

Dilepnitati martirū sic de-
uotio celebrat⁹ vestre ita
nostre seruitutis sermo de-
betur. Sed meminisse oportet carita-
tē vrām: hesternā die qz multa dicta
sint. Nō em quia ppter auaritatem
interioris oris vestri p totū sermo-
nem tqz recens afuistis ppterea ob-
lisci debem⁹ infirmitatis cōis. pri-
mo qz et honorare oportet vba pcla-
ra sicut scriptū ē: pclara aut verba sa-
pientie sūt Dñi dei sunt: p vos tqz per
vascula vob ministratur et si fictilia
sūt vasa. sed panis celest⁹ ē. Apl's dicit
habem⁹ thesaurū istū in vasis fictili-
bus vt eminētia vtut⁹ sit ei. Qui aut
thesaur⁹: idem panis. Nā si nō idem
eēt thesaurus z panis nō de ipo the-
sauro alibi scriptū eēt. thesaur⁹ desi-
derabilis reqescit in ore sapient⁹. vir
āt stult⁹ glutit illū. Dñi amonem⁹ ca-
ritatē vrām: vt ea q audiendo tqz vē-
tre meōia pōitis. rursus reuoluēdo
z cogitādo qdāmō ruminet⁹. Hoc aut
ē thesaur⁹ desiderabilis reqescit in o-
re sapientis. vir autem stultus glutit

illum Breviter dixit : sapiens ruminat stultus non ruminat Hoc autem apte et latine quid est : Sapiens cogitat ea que audierit : stultus autem audita oblivioni tradit Neque enim propter aliud in lege munda ea dicta sunt animalia que ruminant imunda que non ruminant Nam creatura dei . omnis munda est artifici deo : tam mundus est agnus quam porcus Creavit enim omnia bona valde : et omnis creatura dei bona est dicit apostolus et omnia munda mundis Cum ergo in natura utriusque sit mundum significatione tamen agnus significat aliquid mundum . porcus significat aliquid immundum Agnus significat innocentiam sapientie ruminantis : porcus significat immundiciam stulticie obliviscentis Brevis psalmus per solemnitate dictus est : videamus an possit etiam breviter tractari **P**salms

Voce mea ad dominum clamaui Sufficeret voce ad dominum clamaui : forte non frustrum additum est mea Multi enim clamant ad dominum non voce sua sed voce corporis sui Homo ergo interior in quo cepit habitare christus per fidem . voce sua non strepitu labiorum sed in affectu cordis clamat ad dominum Non ubi homo audit ibi deus audit Nisi voce pulmonum et laterum et lingue clames : homo te non audit Cogitatio tua clamor est ad dominum . Voce mea ad dominum clamaui

Voce mea ad dominum deprecatus sum Quid dixit clamaui : exposuit cum dixit deprecatus sum Clamant enim ad dominum et qui blasphemant In superiori versu clamorem posuit : in sequenti clamorem exposuit Quasi exigeretur quod clamore clamasti ad dominum . ad dominum inquit deprecatus sum Clamor meus deprecatio mea : non precium non murmur non blasphemia **A**ffundo an-

te eum precem meam Quid est autem eum ? In prospectu eius Quid est in prospectu eius ? Ubi videt Ubi autem non videt : Ita enim dicimus ubi videt : quasi alicubi non videat Sed in isto ceterum corporum vident et homines . vident et animalia ille autem videt et ubi homo non videt Nam cogitationem tuam nullus hominum videt : deus autem videt Ubi ergo effunde precem tuam : ubi solus videt ille qui remunerat Nam in abscondito te dominus ihesus christus iussit orare : sed si agnoscas cubiculum tuum . et mundas ibi rogas deum Cum autem oratis inquit nolite esse sicut hypocrite : qui stant in plateis et vicis orantes . ut videantur ab hominibus Tu autem cum oras intra cubiculum tuum . et claude ostium et deprecare deum tuum in occulto : et qui videt in occulto reddet tibi Si homines reddaturi sunt effunde autem homines precem tuam si deus redditurus est effunde autem eum precem tuam et claude ostium ne temptator ingrediatur Temptator non cessat pulsare ut irrumpat : si clausum invenerit transit Non apostolus quia in nostra potestate est ostium claudere ostium cordis non pietum . ibi enim et cubiculum quia ergo in pietate nostra est hoc ostium claudere neque detis inquit locum dyabolo Item si intravit et possedit : attende quia tu negligenter clausisti aut claudere neglexisti Quid est autem claudere ostium : Hoc ostium tanquam duas habet valvas : cupiditatis et timoris a cupiditate aliquid terrenum et hac intrat : a timore aliquid terrenum et hac intrat Timoris ergo et cupiditatis ianuam claude contra dyabolum aperi ad christum Quod ipsas valvas aperis ad christum ? Cupiendo regnum celorum timendo ignem iehennarum Per cupiditatem seculi dyabolus intrat per desiderium vite eterne christus intrat Per ti-

morem penarum tpalium dyabolus
intrat. p timorē ignis eterni xp̄ist⁹
intrat. Ecce martires clausērūt ianu
am cōtra dyabolum. xp̄ist⁹ apuerit
Promisit eis multa mūdus iste. ri
serūt clausērūt valūā cupiditatis ad
uersus dyabolum. minatus est mū
d⁹ iste bestias ignes cruces. n̄ timue
rūt. clausērūt timoris valūā contra
dyabolū: Videam⁹ si aperuerūt illā
xp̄ist⁹: Qui cōfessus me inq̄t fue
rit corā hōib⁹. cōfitebor illum ⁊ ego
coram prē meo qui est in celis: Ama
uerūt ergo regnū celoz. vbi eos cō
fitebitur xp̄s Quomodo eos con
fessurus est xp̄istus: Venite bene
dicti patriā mei. p̄cipite regnum qđ
vobis paratū est ab origine mūdi:
Cōfitebitur illos ad dexteram posi
tos: Videamus si ⁊ timoris valūā
xp̄ist⁹ aperuerunt. quam dyabo
lo clausērunt: Vno eodem qđ loco
dominus monet hoc. vt ⁊ dyabolo
claudatur ⁊ sibi aperiatur: Nolite
inquit timere eos qui corpus occi
dunt animam autem non possunt
occidē. Monuit vt timoris valūā
in faciem dyabolo elideretur. Ergo
nichil est timēdum: Nō ergo apit⁹
aditus timoris xp̄ist⁹. qui clausus
est dyabolo: Statim subiecit tāq̄
dicens. exclusisti illum aperi michi.
Sed eum timete inquit qui habet
potestatem ⁊ animam ⁊ corpus oc
cidere in gehennam ignis. Nam er
go si credidisti ⁊ aperuisti xp̄ist⁹.
claude contra dyabolum Intus est
xp̄istus. ibi habitat. effunde ante
eum precem tuam. noli querere vt
de longe te exaudiat. Nō em̄ longe
est sapiētia dei. q̄ ptendit a fine vsq̄
ad finem fortiter. ⁊ disponit oīa sua
viter. Ergo intus est apud te. añ eū

effunde precē tuam Ibi sunt aures
eius. q̄a nec ab oriēte neq̄ ab occidē
de neq̄ a desertis mōtibus. quoniā
deus iudex est Si iudex est. qualem
causam geras in corde tuo vide. Ef
fundā añ eum precem meā: **T**ri
bulationē meā in cōspcū ei⁹ anūcia
bo. Repetitio est. ⁊ in supiorib⁹ du
obus versibus ⁊ in hīs cōseptib⁹
sentencie due sunt. sed vtrāq̄ bis dic
ta. Vna est illa. voce mea ad domi
nū clamaui voce mea ad dñm depre
catus sum. altera est. effundam añ
eum precem meam. tribulationem
meā in conspectu eius annūciabo.
Quod em̄ est ante eū hoc est in con
spectu eius. ⁊ qđ est precē meā effū
dam hoc est tribulationē meā anū
ciabo Quando hoc facit: In p̄secuti
one positus loquitur. **Q**uā deficit
a me spūs meus Quare deficit spi
rit⁹ tu⁹ o martir in tribulatiōe posi
te: Vt nō michi arrogem vires me
as vt sciam qđ alius in me opatur ip
sam virtutem: Cū aut̄ vos tradent
iudicib⁹. sic monuit dñs q̄s martirē
facere volebat. nolite cogitare quid
loquamī. nō em̄ vos estis q̄ loq̄mini
sed spūs p̄is vestri q̄ loq̄tur in vob⁹
Ergo deficiat spūs tuus. loq̄tur spi
ritus dei Adrito eos paupes facē
volebat spū. beati paupes spū quo
niā ip̄oz est regnū celoz. Beati er
go paupes spū suo. diuites spū dei.
Dis ei hō q̄ spm suū seq̄r. supb⁹ est.
Subde spm tuū. vt capiat spm dei.
Ibat in culmē. residiat in vallē Si ie
rit in culmē. denatat ab illo aq̄. si in
vallē resederit implebit⁹ ex ea. ⁊ fit ille
venter de quo scriptū ē. flumiā aque
viue fluēt de vētre eius Ergo cū de
fecit a me spūs meus. in cōspcū tuo
anūciaui tribulationē meā. hūilis

factus cōfitẽs tibi deficiēte spiritu
meo. cū sim plen⁹ spū tuo : Et audie
rūt forte hoīes q̃a defecit in me spi
rit⁹ me⁹. et despauerūt de me et dire
rūt. cepim⁹ eū et opp⁹sim⁹ eū. Et
tu cognouisti semitas meas Illi me
deiectū putabāt. tu me stātem cerne
bas Illi q̃ psequēbātur et cōprehēde
rāt implicatos putabāt pedes me
os. sed illis obligati sunt pedes et ce
derūt nos at̃ surreximus et erecti
sum⁹ Oculi mei semp ad dñm. q̃niā
ipse euellet de laqueo pedes meos.
pseueravi ābulādo. Qui em̃ pseue
uerit vsq̃ in finē is salu⁹ erit: Illi op
pressum me putabāt sed ego ambu
labam: Vbi ābulabam? In semitis
q̃s illi nō videbāt qui me captū pu
tabāt. in semitis iusticie tue. in semi
tis p̃ceptoꝝ tuorum Tu em̃ cogno
uisti semitas meas. p̃secutor nō eas
cognouit. nam nō in eis michi iude
ret si i eis mecū ābularet Que sunt
iste semite nisi vie ille d̃ q̃bus alio lo
co dicitur. nouit dñs viā iustorum.
et via impioꝝ peribit: Qd̃ nō dixit vi
am impioꝝ nouit. nouit iustoꝝ. im
pioꝝ at̃ peribit: Qd̃ em̃ nō cogno
uit peribit: Multis locis scripture
inuenim⁹ q̃a dei cognoscē seruāe est
dei agnoscere custodire est. nō ag
noscere dampnae est. Vñ em̃ q̃ nō
uit ōnia dicitur⁹ est in fine. non noui
vos: Nō inde gaudeāt et dicāt. non
punimur. q̃a nō nos nouit iudex: Jā
puniti sunt si eos nō nouit iudex:
Que g̃ sunt vie q̃s nouit dñs. ipe h̃
dicte sunt semite. quo ait tu cogno
uisti semitas meas. Omnis em̃ se
mita via est. nō ōnis via semita est:
Quare ergo semite vie sunt dicte. ni
si quia anguste sunt: Via lata impio
rum. via angusta iustorum: Que

via ipse et vie. q̃admodum que ec
clesia ipse eccle. et quod calum ip̃i ce
li. pluraliter dicuntur et singulariter
dicuntur: p̃pter vnitatem ecclesie v
na eccle. vna est colūba mea vna est
matri sue. p̃pter cōgregatiōes frat
nas p̃ loca multe sunt eccle Eccle in
q̃t iudee q̃ in xp̃isto gaudebant. q̃ il
le q̃ nos p̃sequebatur nūc euangeli
zat fidem quā aliq̃n vastabat. et i me
glorificabat deū: Eccleas sic dicit. et
vnam eccleam sic dicit: Sine offensi
one estote iudeis et grecis et ecclesie
dei: Sic g̃ et vie et via. et semite et se
mita. Quare semite et q̃re semita?
Quomodo q̃re eccle et eccle rōnem
reddidimus. debemus et hic reddē
rationem: Semite dicte sunt dei. q̃a
multa p̃cepta sūt. et q̃a eadē mlt̃a p̃e
cepta ad vnū redigūtur. q̃a plenu
do legis caritas. p̃pt̃ea vie iste i mlt̃
tis p̃ceptis ad vnū colligūtur et vna
dicūt⁹. q̃a via nostra caritas ē: Vi
deamus si caritas via est: Audiam⁹
apl̃m. et adhuc sup̃eminētiorem viā
vobis demōstro: Quam dicis o a
pl̃e sup̃eminētiorem viam? Quam
dico audi Silinguis hoīm loquar et
angeloz. caritatē at̃ nō habēā. fact⁹
sum vt eramētū sonās aut cimbālū
tynniēs. et si habuero p̃p̃eciā et scie
ro ōnia sacramēta et oēm sciētiam.
et si habuero oēm fidem ita vt mon
tes traissēram. caritatem at̃ nō ha
beā nichil sum. et si distribuero ōnia
mea paup̃ibus. et si tradidero corp⁹
meū vt ardeā. caritatē at̃ nō habēā.
nichil michi p̃dest: Ergo caritatem
dixit sup̃eminētiorem viam:
Magna via ista ratres: magnum
miraculum habet hec via: Certe q̃a
sup̃eminētiōr est. hoc enim sup̃e
minet quod excellum est. nichil ex

cellentius via caritatis. et non in illa
ambulant nisi humiles. Has ergo
semitas dicit precepta caritatis: Tu i
quit cognovisti semitas meas: Tu
nostis quia quod pro te patior amore pa
tior: Tu nostis quia caritas in me omnia
tolerat. tu nostis quia et fit rado corp
meum: ut ardeam. habeo illam sine qua
illud non potest homini: Quis autem novit
vias istas hominis fratres mei. nisi vere il
le cui dictum est. tu cognovisti semi
tas meas: Via enim facta huma
na ante oculos hominum incertum est quod
corde fiant. Et quoniam multi impij metien
tes semetipsos ex semetipsis dicunt
de nobis quod ista in ecclesia gerimus.
honoris laudes utilitates temporales:
Quoniam multi dicunt me propterea loqui vo
bis. ut acclametis et laudetis me. et
hunc me habere finem et hanc intenti
onem cum loquor: Et quomodo eis
ostendo non ea intentione me loqui:
Restat ut dicam. tu cognovisti se
mitas meas: Quomodo illi sciunt quod
nec vos scitis: Quomodo illi sciunt
quod vir ego scio: Neque enim meipsum
diuidico. qui enim iudicat me domi
nus est. Nescio quid de se petrus
nesciens presumpsit. et aliud videbatur
in viribus eius medicus: Ergo pie
pure quod clametur ad dominum. quia vere
clamatur. tu cognovisti semitas me
as: Sed via ut ducat te per ipsas semi
tas: Esto mitis esto mansuetus. non
ferox non superbus. non excussa et erec
ta ceruice sicut equus et mulus quibus non est
intellectus: Cum enim fueris mitis. cum
fueris mansuetus. infidebit dominus et du
cet te per vias suas: Dirigit enim mites
in iudicio. docebit mansuetos vias
suas: Tu ergo cognovisti semitas
meas. **I**n via hac qua ingrediebar.
absconderunt michi muscipulam:

Via qua ingrediebar christus est
ibi illi absconderunt muscipulam quod per
sequuntur in christo propter nomen christi: Ibi
ergo absconderunt michi muscipulam: Quid
in me zelant. quod in me persequuntur: Quod
christianus sum. Si hoc persequuntur
quod christianus sum. in via quam ingredie
bar absconderunt michi muscipulam.
Quantum in ipsis est. in via qua ingre
diebar ipsi absconderunt muscipulam: Ite
Quantum ad eorum cupiditatem pertinet. quod
quantum ad eorum conatum. quantum ad eorum votum.
in ipsa via me voluerunt habere mus
cipulam qua caperer. Sed novit do
minus viam iustorum. et tu cognovisti
semitas meas. Hoc quidem illi vo
luerunt. sed tu eos non permisisisti in te
ponere scandalum. quia tu es via
mea. Nam et heretici in nomine christi
nobis voluerunt abscondere scandalum. et ip
si falluntur: Quod se in hac via putant po
nere. extra viam ponunt. quia et ipsi extra
viam sunt. Muscipulam ponere non possunt
ubi non sunt: Sed dictum est hoc secundum
cupiditatem eorum. secundum votum et opi
nionem eorum: Nam expressse alibi dictum est
iuxta semitas scandala posuerunt michi
Hoc quod dictum est in via. secundum cu
piditatem eorum et votum dictum est.
illud quod dictum est iuxta viam. id est
iuxta semitas. secundum veritatem domini
est: Reuera enim non ponunt in semita
non ponunt in ipsa via quia christus est via
Sane iuxta semitas ponunt. non eos
christus finit ponere in via. ne non
sit qua eamus. finit tamen eos po
nere iuxta viam. ut de via non decli
nemus: In via se putat ponere scanda
lum paganus quando michi dicit
colis deum crucifixum. Reprehen
dit crucem christi quam non intelli
git. In christo se ponere putat quod
iuxta viam ponit. Non egrediar a

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

xpristo. et non incido in muscipulam
Insultet ille crucifixo xpo. videam in
frontibus regum crucem xpristi:
Quod irridet ibi saluor. Nichil est sup
bius egrot. qui deridet medicame
tum suu. Si non deridet accipet et ip
se et sanaretur: Crux illa signu e hui
litis. ille aut supbia nimia non agnos
cit prius sanetur tumor aie sue: Si aut
ego agnosco in via abulo. Quia adeo
de cruce non erubesc. ut non in occul
to loco habeam crucem xpi. sed in fronte
portem: Multa sacramenta alii at
que aliter accipimus. Queda sicut nos
tis ore accipimus. quedam per totu cor
pus accipimus. Quia vero in fronte e
rubescitur. ille qui dixit quod me erubue
rit coram hominibus erubescam cum coram
patre meo. qui in celis est. ipsam ignomi
niam quodammodo et quam pagani de
ridet in loco pudoris nostri consti
tuit. Audis hominem insultare impudeti
et dicere. frontem non habet: Quid est
frontem non habet: Impudens est. Non
habeam nudam frontem. tegat eam
crux domini mei. Ergo in via quam ingre
diebar absconderunt muscipulam in
Quatuor in ipsis est non iuxta viam po
suerunt. ego autem tutus ero si de via
non recessero. Ignoras quia in medio
laqueorum ingredieris ait scriptura
Quid est in medio laqueorum? In
via xpristi et hinc laquei et hic laquei.
laquei a dextris. laquei a sinistris:
Laquei a dextris prosperitas seculi. la
quei a sinistris aduersitas seculi. La
quei a dextris promissiones. laquei a
sinistris terrores. Tu in medio laque
orum ingredi. a via noli recedere.
nec promissio te capiat. nec terror e
liet: In hac via quam ingrediebar
absconderunt muscipulam: **C**on
siderabam ad dexteram et videbam

In dexteram considerabat et vide
bat. in sinistram qui considerat ex
cecatur. Quid est in dexteram con
siderare? Vbi erunt illi quibus dicit.
Venite benedicti patris mei. Erunt
enim quidam in sinistram. quibus dicit
ite in ignem eternum qui patet est
dyabolo et angelis eius: Fremente
ergo toto mundo et minante in perse
cutionibus crebrescentibus undique
sultationibus hominum atque terroribus.
ille contempnens presentia respicie
bat in futura. attendebat in dexte
ram ubi futurus est. ubi esse medita
batur illuc attrahere debet. et ideo omnia
ferebat: Illi autem qui persequerentur
non videbant. ideo cum diceret. consi
derabam ad dexteram et videbam.
secutus ait: **E**t non erat qui cognos
ceret me: Cum enim toleras omnia. quae
nouit quid attendas. utrum ad dex
teram oculum dirigas an in sinistram?
In eo quod toleras si laudem ho
minum queris. in sinistram atten
disti. in eo quod toleras si promissa
dei queris. in dextram attendisti: At
tendisti in dexteram videbis. atten
disti in sinistram excecaberis. Sed
cum vides in dexteram. non erit qui
te agnoscat. Quis enim te consolatur
nisi dominus. cui dicis. et tu cogno
uisti semitas meas? Nec erat qui cog
nosceret me: **P**erijt fuga a me:
Tanquam circumclusum se dicit. perijt
fuga a me. Insultet persecutores. op
pressus est. captus est. circumclusus
est victus est. perijt fuga ab illo. Ab illo pe
runt fuga qui non fugit qui autem non fugit patitur
quicquid potest pro xpristo. id est
non fugit animo: Nam corpore fu
gere licet. concessum est. permissum
est domino dicente. si vos persecu
tus fuerit in una ciuitate. fugite in

alteram. Qui ergo nō fugit animo,
perit ab illo fuga. sed interest quæ
nō fugiat. quia circumclusus est. an
quia fortis est: Et a capto perit fu-
ga. et a forte perit fuga. Que ergo
fuga cauēda est. que fuga a nob̄ pe-
reat? De qua dñs dicit in euangelio
quia pastoz bonus aiām suam po-
nit pro ouibus. mercennarius autē
et qui non est pastoz cum viderit lu-
pum venientem fugit. cum viderit
predonem Quare fugit: Quia non
est ei cura de ouibus Talis fuga ab
isto perierat. siue ab ipsius capitis
p̄sona accipiamus hāc vocem illius
p̄p̄sti domini qui p̄ omnibus mor-
tuus est. siue a mēbris eius martiri-
bus nostris. quia et ipsi p̄ fratribus
passi sunt Audi iohānem dicētem. si-
cut em̄ ille aiām suam p̄ nobis po-
nit sic et nos debem⁹ aiām p̄ fratri-
bus ponere Sed cum illi ponūt xp̄f
ponit. q̄a cū illi patiūtur p̄secutioēz
ipse clamat qd̄ me p̄sequeris Perit
fuga a me **E**t nō est qui requirat
aiām meam. Ergo nō est qui exqui-
rat aiām ipsius: Dicit homiēs vel-
le seuire in necem suam velle effun-
dē sanguinem eius. quomodo n̄ est
qui requirat aiām eius? Et hoc duo-
bus modis accipit? Quomodo pe-
rire fugam accipitur duob⁹ modis
quia et a capto et a forte perit fuga.
sic duobus modis queritur anima
homis. aut a p̄secutoribus aut a di-
lectoribus Ita ergo nō est qui req̄-
rat animam meam: De illis dixit
certe qui persequuntur animaz me-
am et non querunt animam meam.
si autem requirant animam meam
inuenient inherētem tibi. et si no-
runt eam querere norunt et imitari:
Nam vt noueritis queri animā ho-

minis et a p̄secutoribus. inde alibi
dicitur. cōfundātur et reuerantur
qui querūt aiām meam: **C**lamā-
ui ad te dñe dixi tu es spes mea: Nō
tolerabam quando tribulabar. dixi
tu es spes mea Spes mea hic. ideo
tolero. Porcio autē deus in terra
vivētium Porcio autē mea nō hic. s̄
in terra vivētium Dat deus in terra
vivētium. sed nō aliquid a se extra.
Quid dabit amātī se nisi se? **I**ntē-
de ad orationem meam. quia humi-
liatus sum nimis Humiliatus a p̄-
secutoribus. humiliatus in confessi-
one: Humiliat se inuisibiliter. humi-
liatus ab hostibus visibiliter Ergi-
t ergo ab illo visibiliter et inuisibiliter
Inuisibiliter erecti s̄ iā martires.
visibiliter erigentur. cum corrupti-
bile hoc induerit icorruptionem in
resurrectione mortuoz. cum et hoc
ipm in quod solum p̄secutores seui-
re potuerūt instauratur Nolite ti-
mere eos q̄ corpus occidūt aiām at
nō p̄nt occidē Et quid perit? Quod
occidūt Vel hoc eis pmittitur vt qd̄
occiderint pereat: Nō periet Audi
ipsius domini p̄missionem. amē di-
co vobis. capillus capitis vestri nō
periet Quid ergo de ceteris mēbris
solicitus es. vbi capillus nō perit?
Erue me a persequentibus me:
A quibus putatis q̄ oret vt eruat?
Ab hominibus qui persequēbant?
Ita vero vt homines sunt hostes
nostri? Habemus alios hostes in-
uisibiles. qui aliter persequuntur.
Homo persequitur vt occidat cor-
pus. persequitur alius vt illaqueat
animam. et ideo per vasa sua. quia d̄
illo dictum est operatur in filiis dif-
fidentie. per vasa sua id est homiēs
operatur. agit p̄secutionem corporis

tores mūdi appellauit. id est rectores dilectorū mūdi. rectores peccōrū quod est tenebrarū harū : Ipsos habemus inimicos. a quibus debem⁹ deprecari dñm vt eruamur : Audi mūdum ⁊ mūdus apte vno loco i scriptura sancta in euangelio . mundum quem fecit deus. mūdum quē regit dyabolus. id est dilectores mūdi Homiēs em̄ ipsos fecit de⁹. dilectores mūdi nō eos fecit. Mūdum em̄ diligere peccm̄ est . peccatum aut nō fecit deus : Audi ḡ vt dicere ceperā mūdum ⁊ mūdum : In hoc mundo erat dictum est : De quo dictum in h mūdo erat. nisi de sapientia dī qđ est xp̄istus ihesus . de qua dictū est qđ paulo ante commemorauī . ptendit a fine vsq; ad finem fortiter ⁊ disponit ōnia suauiter : Attingit em̄ vbique ppter suam mūdiciam. ⁊ nichil inq; natum in illam incurrit Ergo in hoc mūdo erat ⁊ mūdus p ipm factus ē ⁊ mūdus eū nō cognouit Audistis duos mundos. mūdus per eum factus est ⁊ mūdus eum nō cognouit : Nō mūdus qui factus est per ihesum ab illis principibus ⁊ potestatibus tenebrarum regitur . sed mūdus qui nō cognouit ihesum id est dilectores mūdi peccatores ⁊ inīq; superbi ⁊ infideles : Vnde mūdus : Quia diligunt mundum ⁊ diligēdo inhabitant mundum. quomodo domus dicitur ⁊ fabrica ⁊ inhabitātes Bona domus plerumq; bona fabrica ⁊ bona domus . quia boni cōseruantur in ea : Et caue domum istam . quia mala est . Duobus modis dicitur mala est domus hec . caue forte propter ruinam ne aliquid cadat ⁊ te premat : Dicitur ⁊ sic alio modo . quemadmodū caue domū

istam tam malam ne incurras in laqueum venantium. ne pauper operamaris a diuite ne fraudem aliquam patiaris: Quomodo ergo domus et domus. sic mundus et mundus: Quare autem cum iusti sint et ipsi in mundo non dicuntur mundus: Quia dicit apostolus. in carne autem ambulantes non secundum carnem militamus. conuersatio autem nostra in celis est. Habitat hic iustus carne. sed corde cum deo est. et ipse appellatur mundus. si sine causa audit sursum cor. si autem est causa quare audit. sursum habitat: Adortui enim estis dicit. et vita vestra abscondita est cum christo in deo: Quorum autem vita hic est. id est quorum desiderium et amor hic erit hic coteritur hic implicatur. bene dicuntur habitatores mundi: Et bene dicuntur mundus illi qui habitant in mundo. sicut bene dicuntur domus illi qui habitant domum. Mundus ergo et mundus. mundus pro eum factus est et mundus eum non cognouit. Ecce mundus factus est pro domino. ecce mundus qui non cognouit dominum. Lauda tu fabricam et ama fabricatorem et noli amare habitare in fabrica sed habita in fabricatore. Erue me a persecutibus meis. **Q**ui roborati sunt super me. Quis dixit corroboreati sunt super me: Corpus christi clamat. ecclesie vox est. membra christi clamant. Multum creuit numerus peccatorum. quoniam habundauit iniquitas refrigescet caritas multorum. Erue me a persecutibus meis. quoniam corroboreati sunt super me: Erue de carcere animam meam ut confiteatur nomini tuo: Carcer iste a prioribus varie intellectus est: Et fortasse iste est carcer qui et scribitur in titulo

spelunca: **T**ytulus enim psalmi huius ita se habet. intellectus ipsi dauid cum esset in spelunca oratio: Que spelunca. ipse carcer: Duo quedam intelligenda proposuimus. sed unum cum intellexerimus utrumque erit: Aderta carcerem faciunt. nam in uno quodam habitaculo alteri domus est. alteri carcer est. Illi qui custodiunt homines inclusos. et si in domo sua custodiunt. illi qui artius custodiunt in carcere sunt. Numquid et illi in carcere dicendi sunt: Unum habitaculum et illi est et illi. Alteri fecit domum libertas. alteri carcerem seruitus. Quibusdam ergo visum est. quod spelunca et carcer mundus iste sit. Sic hoc orat ecclesia ut de carcere educatur. id est de hoc mundo. de sub sole ubi omnia vanitas. Dicitur enim. omnia vanitas et presumptio spiritus. in omni opere hominis quo ipse laborat sub sole. Ergo extra istum mundum nescio quare quod pollicetur nobis deus quid futuri sumus. forte ideo de loco isto clamamus. educ de carcere animam meam. Anima nostra pro fide et spem in christo est. sicut paulo ante dixi. vita vestra abscondita est cum christo in deo. corpus autem nostrum in isto carcere in isto mundo. Si diceret educ de carcere corpus meum. securi acciperemus carcerem mundum. fortasse tamen propter aliqua que nos tenent desideria terrena. contra que lucramur et dimicamus. quia video aliam legem in membris meis repugnante legi mentis mee. et recte dicimus. educ animam meam de hoc mundo. id est de laboribus et pressuris huius seculi. Non enim caro quam tu fecisti. sed corruptela carnis et pressura et temptatio nes. carcer michi sunt. Aliquam dixerit

carcerem istū & spelūcam corpus h
esse. ut hoc sit. educ de carcere aiām
meā: Sed & iste intellectus vacillat
aliq̄tulum: Quid em̄ magnū. educ
de carcere aiām meā. educ de corpe
aiām meam: Latronū anime & scele
ratorū nōne exeūt de corpe & eūt in
peiores penas q̄ hic ptulerūt: Quid
em̄ magnū petitur educ de carcere
animā meā. cū siue sero siue cito ne
cesse sit hinc exire: Forte iust⁹ dicit.
iam moriar. educ de carcere isto cor
poris aiām meā. si nimis festinat n̄
habet caritatem: Desiderare quidē
hoc debet & cōcupiscere sicut ap̄s
ait. cōcupiscētiam hīs dissolui & ēe
cum xp̄isto. multo em̄ magis opti
mū. Sed ubi est caritas: Ergo seq̄t⁹
Manere in carne necessariū ppter
vos De corpe ergo educat deus q̄n
voluerit: Posset dici & corpe⁹ nostꝝ
carcer. nō q̄a carcer est qd̄ deus fecit
sed quia penale & mortale: Duo em̄
cōsiderāda sunt in n̄ro corpe. figmē
tum dei & pena meriti Tota ista for
ma status. incessus membra ordina
ta. sensuū dispositioēs videre audi
re olfacere gustare cōtingere. om̄is
hec compago & fabrice distinctio n̄
potuit fieri. nisi a deo. q̄ om̄a opat⁹
est celestia terrestria summa & yma
visibilia & inuisibilia: Quid ergo ibi
penale nostrum: Quod corruptibili
lis caro. q̄ fragilis q̄ mortalis q̄ in
digens. hoc nō erit in premio Non
em̄ corpus nō erit. cū corpus resur
gat Sed quid ibi non erit: Corruptio
Corruptibile em̄ hoc induet i cor
ruptionem: Ergo si caro tibi car
cer est. nō corpus est carcer tuus. s̄
corruptio corp̄is tui: Corpus em̄
tuum fecit deus bonum quia bon⁹
est. corruptionem intulit iustus. q̄a

iudex est: Illud habes de beneficio
illud habes de supplitio. Hoc ergo
forte dicit educ de carcere aiām me
am. educ de corruptione aiām meā
Si sic intelligamus nō est blasphe
mia. intellectus constat: Ad extre
mum fratres sic arbitror hoc dicit.
educ de carcere educ de angustia. gau
denti enim homini & carcer latus ē.
& tristī pratum angustum est. Ergo
orat se educi ab angustia: Quis
enim in spe latitudinem habeat. i re
tamen presentia angustiat: Ut
tende angustias apostoli. Nō ha
bui requiem spiritui meo dicit. q̄a n̄
inueni tytum fratrem meum: Alio
loco: Quis infirmatur & ego nō in
firmor: Quis scandalizatur & ego
non vroz: Qui ergo infirmabatur
& vrebatur. nonne in penis & carce
re erat: Sed iste pene ex caritate co
ronam pturiūt: Unde iterum dicit.
superest michi corona iusticie quas
reddet michi dominus in illa die ius
tus iudex: Ad hoc valet educ de car
cere aiām meam ut cōfiteatur no
mini tuo: Jameducta de corrupti
one quid habet confiteri: Peccata
non ibi sunt. sed laudes sunt. Duo
bus autem modis confessio intelli
gitur. & in peccatis nostris & in lau
de dei In peccatis nostris nota est
confessio & ita nota omni populo.
ut quando auditū fuerit nomen cō
fessionis. in lectione. siue in laude di
catur. siue de peccatis dicatur. cur
rant pugni ad pectus: Notum est
ergo nomen confessionis de pecca
to. confessionem in laude queram⁹
Vbi inuenimus: Habes in scriptu
ris. & hec dicetis in cōfessione. opa
dñi vniuersa quoniam bona valde:
Ergo hic cōfessio laudis est: Alio lo

co ipse dominus dicit. cōfiteor tibi
pater domine celi et terre. Quid cō
fitebatur: Numquid peccata: Cristi
ergo cōfiteri erat laudare. Et audi
laudem patris. quia abscondisti hec in
quit a sapientibus et prudentibus. et
revelasti ea puulis. Quia ergo post
istas corruptiōis angustias habita
bimus in domo dei. tota vita nos
tra non erit nisi laus dei. Nam sepe
vobis expositum est. quia recedēte
necessitate omnia negocia necessitatis
intercidūt. quoniam non erit quid ibi
agamus. Nō dico die et nocte ubi
nox non est. sed toto die cum vn^o di
es est non erit quid ibi agam⁹ nisi lau
demus quē diligimus. quia tunc et
videbimus. Nōodo nō visum defi
deramus et laudamus. tūc visum quō
amamus quomodo laudabimus?
Sine fine erit laus. quia sine fine a
mor: Quia ergo hoc ibi agemus. iō
educ de carcere aīam meam vt con
fiteatur nomini tuo. Beati em̄ q̄ ha
bitant in domo tua. in secula seculo
rum laudabunt te. Nōodo impe
dit carcer. quia corpus quod corrū
pitur aggrauat aīam. Nōodo corp⁹ ag
grauat aīam. nam et tūc habebim⁹
corpus. sed corpus quod corrūpitur.
Ergo carcerem facit non corpus.
sed corruptio. Educ de carcere ani
mam meam vt confiteatur nomini
tuo. Nam vox que sequit^r ex capite
sonat domini nostri ihesu xpisti:
Est talis ipsa. qualis hesternā vlti
ma: Hesternā em̄ vltima si memi
nistis hec fuit. singularis ego sum
donec transeam. Et hec que est vlti
ma: Nō sustinebūt iusti quādiu re
tribuas michi:

72
Expl. ps cētesim⁹ quādragesim⁹ pri
mus. Incipit ps cētesim⁹ quādragesi
m⁹ secundus

De psalmo quem cātauimus
iā loquar quō dñs dederit ca
ritati vestre Hesternō die psalmus
brevior tractabatur. sed spaciū tem
poris dabat nobis copiaz etiam de
paucis multa dicendi Nūc quoniā
plurior psalmus est. nō debem⁹ tūc
in singulis versibus imorari. ne for
te nō cōcedat dñs facultatem vt to
tum pagrare valeamus. Tptulus
psalmi est. ipsi dauid quādo eum fi
lius suus persequabatur. In regno
rum libris nouimus hoc factū esse
extitisse inimicum absolō patri suo
gessisse cōtra illum nō solum ciuile.
verum etiam domesticum bellum.
illum autem nō deiecit inique sed
humiliatum pie accepisse a domino
disciplinam sustinuisse medicinam.
nō retribuente iniquitati iniquita
tem. sed patū cor habuisse ad sequē
dam dñi volūtatem Ille dauid ita
laudabilis. sed alius dauid vere ma
nu fortis quō interpretat^r dauid do
minus noster ihesus xpistus ag
nosendus est nobis. Preterita em̄
illa facta figure fuerāt futūorū Nō
diu commēdādum est quod sepe au
distis. quō optie retinet Queram⁹
g in h^o psalmo dñm et saluatore nrm
ihm xpm pñciatē se p hāc ppheciā
et quid futūorū eēt in hoc tempore p
ea que pridem facta sunt predicatē.
Ipse em̄ se in pphetis predicabat q̄
niam ipse est verbum dei. nec illi ta
le aliquid dicebant nisi pleni vbo dei
Annūciabāt g xpm plēi xpo. et illi eū
vētūx pcedebāt. q̄s pcedētes nō dese
rebat Agnoscam⁹ g quāmodum et
xpistum psequabatur filius suus.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

Habebat enim filios de quibus dicebat.
non ieiunabunt filii sponsi quia diu cum eis
est sponsus. cum autem ab eis ablatus fu-
erit sponsus. tunc ieiunabunt filii sponsi.
Ergo filii sponsi apostoli. et inter hos per-
secutor dyabolus iudas: Passione
itaque suam in hoc psalmo predica-
tur est christus. audiamus: Rursus
autem ad hoc intentam faciamus carita-
tem vestram non docendo quod ignora-
tis sed ammonendo quod nostis. do-
minum et salvatorem nostrum iesum christum
caput esse corporis sui. illum unum
mediatorem dei et hominum. hominem ipsum
natum ex virgine tanquam in solitudine. si-
cut in apocalypsi audiui. Per so-
litudinem quippe arbitror quod solus
ita natus est: Hunc enim illa mulier pe-
perit. rectorum populum in vira ferrea.
Hec autem mulier antiqua est ciuitas dei
de qua in psalmo dicitur. gloriosa
dicta sunt de te ciuitas dei: Hec ci-
uitas initium habens ab ipso abel. si-
cut mala ciuitas a cayn: Antiqua er-
go ista ciuitas dei semper tolerans ter-
ram sperans celum. quod etiam iherusalem voca-
tur et syon. utique de nato quodam in sy-
on et conditore ipsius syon. psalmus
quidam dicit. mater syon dicet homo:
Quis homo? Et homo factus est in ea.
et ipse fundauit eam altissimus. Deni-
que ipse in syon factus est homo. sed
humilis factus est homo. et idem ip-
se altissimus fundauit eam ciuitatem in
qua factus est homo. Itaque et illa
mulier sole cooperiebatur. sole ipso
iusticie quem non cognoscunt impij.
qui dicturi sunt in fine. ergo erraui-
mus a via veritatis et iusticie lumen
non luxit nobis et sol non ortus est no-
bis: Est ergo quidam sol iusticie qui
non oritur impijs. ceterum istum so-
lem facit oriri super bonos et malos:

Ergo et amicta erat sole. et gestabat
visceribus masculinum paritura: Iste
ipse erat conditor syon et nascens in syon
et illa mulier ciuitas dei eius luce pro-
tegebatur. cuius carne gravidaba-
tur: Merito et luna sub pedibus habebat.
quia mortalitatem crescens et decre-
scens carnis virtute calcabat. Ergo ip-
se dominus iesus christus caput et cor-
pus. voluit enim etiam loqui in nobis qui
dignatus est mori pro nobis. mem-
bra sua nos fecit: Aliquando itaque ex
persona membrorum suorum loquitur. aliquando
ex persona sua tanquam capitis nostri:
Habet aliquid ille quod dicat sine
nobis. nos sine illo nichil possumus
dicere. Apostolus dicit. ut suppleam
que defunt pressurarum christi
in carne mea: Ut suppleam inquit
que defunt pressurarum non mea-
rum sed christi. in carne non iam
christi sed mea: Patitur inquit ad-
huc christus pressuram non in car-
ne sua in qua ascendit in celum. sed
in carne mea que adhuc laborat in
terra. Christus inquit pressuram pa-
titur in carne mea: Diuo ergo non
iam ego. vivit vero in me christus:
Nisi enim christus et in membris suis habet fide-
libus suis pressuram ipse pateret? sicut
in terra christum in celo sedentem non persequi-
retur Denique apte hoc exponens qui-
dam loco. sicut enim corpus unum est
inquit et membra multa habet. om-
nia autem membra corporis cum
sint multa. unum est corpus. ita et
christus: Non autem ita et christi. sed
corpus unum multa membra. ita et
christus: Totum ergo christus. Et
quia totum christus. ideo caput de
celo. faule faule quod me persequeris:
Tenete hoc et fixum omnino comedite
te memorie. tanquam filij ecclesiastice

eruditionis et fidei catholice. ut agnoscatis christum caput et corpus. eundem quod christum verbum dei unigenitum equalem patri. et inde videatis ipsa gratia pertingat ad deum. ut ipse voluerit esse nobiscum unus qui est cum patre unum. Quomodo cum patre unum? Ergo et pater unum sumus. Quomodo nobiscum unus? Non dicit inquit et semibus tamquam in multis. sed tamquam in uno. et semini tuo quod est christus. Sed ait aliquis Si christus semen abrahe numquid et nos? Ademeto te quia semen abrahe christus. ac per hunc et nos semen abrahe. ergo et nos christus: Quod unum corpus multa membra ita et christus. et quotquot in christo baptizati estis christum induistis. Nempe semen abrahe christus. nec contradici potest apostolicis aptissimis verbis. et semini tuo quod est christus Vide te quid nobis dicat. si autem vos christi ergo semen abrahe estis Non magnum est illud sacramentum. erunt duo in carne una Apostolus dicit. sacramentum hoc magnum est. ego autem dico in christo et in ecclesia. Christus et ecclesia duo in carne una. Refer ad dignitatem maiestatis duo. duo plane. Non enim et nos verbum. non enim et nos in principio deus apud deum. non enim et nos ille per quem facta sunt omnia. Venitur ad carnem. et ibi christus et ille et nos Non ergo miremur in psalmis. multa enim dicit ex persona capituli multa ex persona membrorum. et hoc totum tamquam una persona sit ita loquitur. Nec mireris quia duo in voce una Si duo in carne una. iudas filius spoli persequens spolum Hoc tunc contigit An et futurorum exemplum promissum est? Alios enim falsos fratres passura erat ecclesia. ut et ad

huc et usque in finem spolum illum filius persequatur Si enim inimicus exprobrasset michi sustinuissem utique ait. et si is qui oderat me super me magna locutus fuisset. abscedissem me utique ab eo. Quis est inimicus? Quis est qui oderat me? Qui dicit. Quis est christus? Non fuit christus nec vivere potuit cum vellet vivere. et mortuus est inquit nolens. evictus crucifixus occisus Inimici ista dicunt. Aptus iste inimicus est ait christus. odit me. aptas michi indicit inimicicias Facile est istum vel tolerare vel vitare Quid facio de absolvo. quod facio de iuda? Quid de falsis fratribus. quod de malis filiis. et tamen filiis qui contra nos blasphemant christum. sed nobiscum adorant christum et in nobis persequuntur christum? De quibus consequenter in eodem psalmo dicit. alium facile erat perferre eum qui oderat me. vel abscondere me ab eo. Abscondis enim te a pagano intras ecclesiam. quando autem et ibi iuenis quod times. quod quis ubi te abscondas? Denique ille ipse apostolus qui gemit in periculis a falsis fratribus. foris inquit pugne. intus tumores Si ergo is qui oderat me super me magna locutus fuisset. abscedissem me utique ab eo. tu vero unanimis me? Unanimem dicit tamquam unum in christo: Est ergo ecclesie quod ferat foris. gemit intus. inimicos tamen suos deputat foris et intus. foris faciliter evitabiles. intus difficilius tolerabiles. Dicat ergo dominus noster. dicat christus nobiscum totus cristus:

Psalmus

Domine exaudi orationem meam. auribus percipe precem meam Hoc est exaudi. quod percipe auribus Repetitur confirmatio est: In veritate tua exaudi me in tua iusti-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

cia: Ne utcūq; accipiat cū dicitur
in tua iusticia. cōmendatio est autē
grē. ne vnusquisq; nostrum iusticiā
suam putet: Hec enī iusticia dei est.
quā vt habeas deus debet: Nā qui
voluerūt de sua iusticia gloriari. qd
de illis dicit apl's: Testiōnium eis i
quit phibeo qā zelū dei habēt. De iu
deis loquēs zelum dei inq̄t habēt. s;
nō scdm sciētiam: Quid est nō scdm
sciētiam: Quā enī tu cōmēdas vtilē
sciētiam: Numqd illam q̄ cū sola fu
erit inflat. que nisi comitata fuerit
caritatem nō edificat: Nō utiq; ip
sam. sed illā sciām comitem caritat
magistrā humilitatis: Vide si ipā
est. zelū inquit dei habēt. sed nō secū
dum sciētiam. Expoāt quā dicat sci
entiā Ignorātes ei dei iusticiam et
suam volentes cōstituere. iusticie dī
nō sunt subiecti. Qui ḡ volūt cōsti
tuere iusticiā suā. qcqd bene fecerit
sibi imputāt. qd male deo. dīno pū
fi: Deniq; recti erūt. cū hocipm con
uerterint Peruersus ideo. qā quod
male deo qd bene tibi. rectus eris.
qñ qd male feceris tibi. qd bene fece
ris deo: Nō enī ex impio iuste viue
res. nisi ab illo iustus factus q̄ iusti
ficat impiū Ergo inq̄t in veritate tu
a exaudi me in tua iusticia. nō in me
a. vt inueniar in illo nō habēs meā
iusticiā que ex lege est. sed eā que est
ex fide Ecce in tua iusticia exaudi me
nō que ex lege est. sed ea que est ex fi
de: Ad me enī cū respicio. nichil ali
ud meū qm peccatū inuemo: **E**t
nō intres in iudiciū cū seruo tuo.
Qui cum illo volūt intrare in iudi
cium. nisi qui ignorātes dei iusticiā
suam volunt constituere: Quid ē q
ieiunauimus ⁊ nō vidisti. defrauda

uimus aīas nostras ⁊ nescisti: Tan
quam dicentes. fecimus qd iussisti
q̄re nō reddis qd p̄misti: Rndet ti
bi deus. vt accipias qd p̄misti ego
dedi vt faceres. quare accepis ego
dedi. Deniq; supbis talib⁹ loq̄tur p
pheta Quid vultis mecū iudicio cō
tendē: Dēs dereliq̄stis me dicit do
minus Quid vultis mecū iudicio
tendere. ⁊ vestras iusticias cōmē
rare: Cōmemorate iusticias v̄as
ego noui facinora vestra Quō ap
probabo iusticiā. vbi dampnabo su
pbiam: Adrito iste humilis in cor
pore xp̄isti discēs a capite qm int⁹
est ⁊ humilis corde. ne intres inq̄t
in iudiciū cum seruo tuo: Nō li
tigemus. nolo tecum habere cau
sam. vt ego pponam iusticiam meā
tū cōvincas iniquitatē meam: Ne in
tres in iudiciū cum seruo tuo:
Quare hoc? Quare times? Quo
niam non iustificabitur coram te d
nis viuēs: Omnis viuens. hic vtiq;
viuens. in carne viuens. moriturus
viuēs. natus homo ex hōib⁹ viuēs.
de adā adam viuēs: Dis itaq; viuēs
iustificari forte potest coram se. nō
coram te: Quomodo coram se: Si
bi placens tibi displicens. coram te
autem non iustificabitur omnis vi
uens: Noli ergo intrare mecum in
iudiciū domine meus: Quantū
libet rectus michi videar. producis
tu de thesauro tuo regulam. coap
tas me ad eam: ⁊ prauus inuenior:
Ne intres in iudiciū cum seruo
tuo: Bene cum seruo tuo: In
dignum est tibi cum seruo tuo in
trare i iudiciū. nec qd cū amico tuo
qā vobis dico amicis meis nō dice
res. nisi ex seruis amicos tuipse

138
Tu licet dicas amicū . ego cōfiteor
seruum. Misericordia indigeo . fu-
gitius redeo . pacem quero . nō su-
dignus vocari fili⁹ tu⁹. Ne intres in
iudiciū cum seruo tuo . quia nō ius-
tificabitur in cōspectu tuo omnis
viuēs. Ante mortem ne laudes ho-
minem quemq̃ omnino sōnis hō vi-
uēs : Quid ip̃i arietes . quid ip̃i a-
postoli . de quoz ple dicitur . affer-
te dñō filios arietum. Ex hys pau-
lus est . qui dicit nō se esse pfectum :
Nō quia iam acceperim inquit aut
iam pfectus sim. Deniq̃ frēs vt cito
agnoscatis ip̃i didicerūt . orare qđ
oramus . Ip̃is data est regula pos-
tulandi a iurisperito celesti . Sic o-
rate inquit Et cū quedam premissz
posuit ⁊ hoc vt dicerēt arietes nr̃i .
duces ouium ⁊ precipua mēbra pas-
toris ⁊ cōgregatores vnius gregis
ip̃i didicerūt dicere . dimitte nobis
debita nostra sicut ⁊ nos dimittim⁹
debitoribus nostris : Nō dixerunt
grās tibi qui dimissisti nobis debita
nostra sicut ⁊ nos dimittimus debi-
toribus nostris . sed dimitte sicut et
nos dimittimus : Orabāt autem v-
tiq̃ iam fideles vtiq̃ iam apostoli :
Nam ista oratio dominica magis
fidelibus datur : Si debita illa tan-
tummodo dicerēt q̃ p baptismū
dimittūtur . cathecumini cōgruēt
magis orare . dimitte nobis debita
nostra . Dicant ergo apostoli . dicāt
dicte nob debita nostra sic ⁊ nos di-
mittimus debitoribus nostris : Et
cum cis dictum fuerit . quā hoc di-
citis . quē debita vestra . respōdeāt .
quia nō iustificabitur in conspectu
tuo omnis viuēs : Qm̃ psecutus
est inimicus aiām meā . humiliavit in
terra vitā meam : Vide nos vide ca-

put nostrum p nobis . qm̃ psecut⁹
est inimicus aiām meā. Persecutus ē
plane ⁊ dyabolus aiām xp̃isti . ⁊ iu-
das aiām magistri . ⁊ nūc ad psecuti-
onē corporis xp̃i idem dyabolus ma-
net . iudas at̃ iude succedit . nō tamē
deest de quo dicat ⁊ corpus . qm̃iam
psecutus est inimicus aiām meam
humiliavit in terra vitam meā . Hu-
miliauit inq̃t in terra vitam meam .
alio loco dicitur . curuauerūt aiām
meam. Quid em̃ nobiscum agit qđ
quis pseq̃tur . nisi vt relicta spe cele-
sti . terram sapiamus psecutori cedē-
tes terrena diligam⁹ . Et illi qđem qđ
tū in ip̃is ē h̃ agūt . nobis at̃ h̃ n̄ con-
tingat quibus dñ̄ si r̄surrexist⁹ cum
xp̃ist⁹ o q̃ sursum sunt sapite vbi xp̃s
est in dextera dei sedēs . que sursum
sunt querite nō q̃ sup̃ terram . mor-
tui em̃ estis. Nam nō iustificabitur
coram deo om̄is viuēs . Illi q̃ vel ap-
te seuiendo vel occulte insidiando .
conantur perducere vitam nostrā
ad terram . Contra hos vigilemus
vt dicere possumus . nostra autem
conuersatio in celis est . Humilia-
uit inquit in terra vitam meam ini-
micus . Collocauerūt me in tene-
bris sicut mortuos seculi . Hoc a ca-
pite expeditius auditis . ⁊ expediti⁹
hoc in capite agnoscitis . Ille em̃ p
nobis mortuus factus est . sed non
mortuus seculi . Qui em̃ mortui sūt
seculi. Et quomodo ille nō eāt mor-
tuus seculi . Mortui seculi merito
mortui . mercedem recipientes iniq̃-
tatis . ⁊ mortem ducētes ex peccati
ppagine . ex illa voce qua dicitur . e-
go em̃ in iniquitatib⁹ cōcept⁹ sum ⁊ in
peccatis me mater mea in vtero me
aluit . Veit at̃ ille p vgiēm assumēs
carnē nō iniquitatē carnis . assumens

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

carne mundam mundatricem Illi autem
quem peccatorem putabant. tam mortuum
seculi deputabant: At ille qui in alio
psalmo dixit. quod non rapui tunc exsolue-
bam. et quod dixit in euangelio. ecce venit prin-
ceps mundi prepositus mortis operis
mali psualor supplicij exactor. veni
et inquit et in me nichil inueniet Quid
est in me nichil inueniet: Nulla cul-
pam. nichil quare mori debeam: Sed
ut sciant omnes quia voluntatem in-
quit patris mei facio. surgite eam
hinc: Ut moriar inquit voluntatem patris
mei facio. non autem morte sum dignus.
nichil feci vnde moriar. sed facio ut mo-
riar ut illi per innocentis mortem libe-
rentur qui habebant quas mererentur Col-
locauerunt me in tenebris tamquam in infer-
nis tamquam in sepulchro tamquam in ipsa passi-
one velut mortuos seculi. eum qui di-
xit. factus sum sicut homo sine adiutorio
inter mortuos liber: Quid est liber?
Quare liber? Quia omnis qui facit
peccatum seruus est peccati. Denique non
solueret a vinculis nisi liber a vincu-
lis Ille liber mortem occidit. vinculum
vixit captiuitate; captiuauit. et col-
locauerunt eum in tenebrosis tamquam mor-
tuos seculi: **E**t tedium inquit passus
est in me spiritus meus: Recordamini
tristis est anima mea usque ad mortem.
videte vocem meam. Numquid apparet
ipse transitus a capite ad membra.
a membris ad caput: Tedium inquit
passus est in me spiritus meus: Ag-
noscimus tristis est anima mea us-
que ad mortem: Sed et illic nos era-
mus: Transfigurauit enim in se cor-
pus humilitatis nostre conformans
corpori glorie sue. et vetus homo
noster confixus est cruci cum illo:
In me turbatum est cor meum:
In me inquit. non in alijs. Illi enim

me deseruerunt. et illi qui inhererant re-
cesserunt: et meipsum quia mori vide-
bant aliud aliquid putauerunt. et ala-
trone victi sunt qui tunc crediderunt quoniam
illi defecerunt: Unde ad membra:
Memoratus sum dierum antiquo-
rum: Numquid memoratus est ille
dierum antiquorum. per quem factus est
omnis dies: Sed loquitur corpus
loquitur unusquisque illius gratia iusti-
ficatus. inherens illi in caritate. et de
uota humilitate loquitur et dicit. me-
moratus sum dierum antiquorum **M**edi-
tatus sum in omnibus operibus tuis. quia
vixit omnia bona tu fecisti. et nichil con-
stitisset quod a te constitutum non esset:
Creatura tua spectaculum michi fac-
ta est. quod fui in ope artificem et in con-
ditis omnibus conditorem Quare hoc?
Ut quid hoc. nisi ut intelligeret quicquid
in se boni esset ab illo factum esse. ne
ignorans iusticiam dei et suam vo-
lens constituere iusticie dei subiectus
non esset. ut ei conueniret vox il-
la superior in veritate tua et in iusti-
cia tua: In omnibus ergo dei ope-
ribus et meditatione omnium ope-
rum dei gratiam infundat gratiam com-
mendat gratiam se inuenisse gloriatur
gratiam qua gratis salui facti sumus:
quia et gratis salui facti sumus: Quid
gloriaris in tua iusticia: Quid te ex-
tollis ignorans dei iusticiam: Dedisti
forte aliquid ut saluus esses: Quid
dedisti ut homo esses: Respice ergo
conditorem vite tue. substantie et
iusticie salutis auctorem **M**editare i-
facturis manuum eius. quia et iusticiam quam
te est ad manus eius inuenies primum.
Audi apostolum hoc te docentem.
non ex operibus inquit. ne forte quod
extollatur **O**pera bona non habemus:
Habemus plane. sed vide quid se-

quitur: Ipſius em̄ ſum⁹ figmētum
dixit. ipſi⁹ ſumus figmētū: Forte na
turam q̄a hoīes ſum⁹ commēdare
voluit hoc appellato figmēto: Nō
plane de opibus loq̄batur: Nō iqt
ex opib⁹ ne q̄s forte extollatur. Ipſi
us em̄ ſumus figmētū Sed nō co
niciamus. ſeq̄tur. ipſius em̄ ſumus
figmētū creati in xp̄o ih̄u in opibus
bonis. Noli ḡ putare te aliqd opari
niſi in q̄tū malus es. Auerte ab o
pere tuo te. ad opus illius q̄ fecit te.
Ipſe formet. ⁊ ipſe qd̄ formauerat
⁊ tu exterminiaſti reformet. Ut em̄ ſia
ipſe opatus eſt. vt bon⁹ ſis ſi bon⁹
es ipſe opatur. Cum tremore inquit
⁊ timore veſtram ip̄oꝝ ſalutē opa
mini. Si noſtram ip̄oꝝ ſalutē opa
mur. quare cū timore q̄re cū tremo
re. cū ſit in poteſtate noſtra qd̄ opa
mur? Audi quare cū timore ⁊ tremo
re. De⁹ eſt em̄ q̄ opatur in nobis. et
vellet opari p̄ bona volūtate. Ergo
cū timore ⁊ tremore. vt delectet i cō
ualle opari noſtrum artificem. Sic
em̄ opatur tāq̄ in delectis. qui iudi
cat in gentibus ⁊ replet ruinas

In facturis manuū tuarum me
ditatus ſum. Vidi ergo ⁊ inſpexi o
pera tua. q̄a nichil boni eſſe in nobis
poſſe. niſi abs te fiat q̄ nos feciſti.
Et quid feci cū viderem a te omne
datum optimū ⁊ dōne donū p̄fectū
de ſurſum eſſe deſcēdēs a pr̄e lumim
aput quē nō eſt cōmutatio nec mo
mēti obumbratio? Cum hoc viderē
auerſus ab ope malo quod. feceraz
in me. extendi manus meas ad te:
Extendi inquit manus meas ad
te. anima mea velut terra ſine aqua
tibi: Complue inquit me. ad facien
dum fructū bonū Dñs em̄ dabit ſu
auitatem vt terra noſtra det fr̄m

ſuum. **E**xtēdi man⁹ meas ad te. aia
mea velut terra ſine aq̄ tibi. Nō in
ſed tibi Sitire tibi poſſum. me irri
gare nō poſſum. Aia mea velut tra
ſine aqua tibi. q̄a ſitiuit aia mea ad
deum viuū. Qñ veniā niſi qñ vene
rit? Sitiuit aia mea in deū viuū.
q̄a aia mea velut terra ſine aqua tibi
Habūdat mare inundat copioſum
eſt fluctuat. ſed amax eſt. diſcreta ē
aqua. appuit arida anima mea. irri
ga eam. q̄a velut terra eſt ſine aqua
tibi: **C**ito exaudi me dñe. Que eī
mora. quādo ſic ſitio ad inflamman
dam ſitim meā? Pluuia differebas
vt hauriēs ibiberem. nō reſpuerem
quod influeres. Si ergo ideo diffe
rebas. iam da. qm̄ anima mea velut
terra ſine aqua tibi. **C**ito exaudi me
dñe: **D**efecit ſpūs meus. Imple
at me ſpūs tuus. q̄a defecit ſpūs me
us. Ipſa eſt cauſa vt cito exaudias.
q̄a defecit ſpūs meus. **F**act⁹ ſum iā
paup̄ ſpiritu. beatum me fac in reg
no celozum. In quo em̄ viuit ſpiri
tus eius ſuperbus eſt. ſpiritu ſuo
extollitur contra deum. Siat in illo
bene quod alibi ſcriptum eſt. auſēs
ſp̄m eoꝝ ⁊ deficient. ⁊ in puluerem
ſuum reuertentur. vt cōfitentes di
cant memento quia puluis ſumus.
Cum autem dixerint quia puluis ſu
mus memento. tunc dicant. anima
mea velut terra ſine aqua tibi. Que
em̄ tam terra ficca q̄ puluis? Sed
cito exaudi me dñe. cōplue me. con
firma me. ne ſim puluis quē picit
vēt⁹ a facie fr̄e. **C**ito exaudi me dñe.
defecit ſpūs me⁹. nō diſſeāt inopia
mea. Abſtulisti ſp̄m meū vt defice
rem. ⁊ in puluerem meū p̄terer. et
dicerē tibi. aia mea velut tra ſine aq̄
tibi. fac etiam qd̄ in alio pſalmo di

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

citur . auferes spm̄ eorum ⁊ defici-
ent. emitte spiritum tuum ⁊ creabū-
tur. ⁊ renouabis faciem terre. Si
qua igitur in xp̄isto noua creatura
vetera tranſierūt. in spū tuo vetera
trāſierūt. in spū tuo noua facta sunt

Ne auertas faciem tuam a me **A**-
uertisti a ſupbo. etenim aliquñ habū-
dabā. ⁊ in habūdātia mea elatus erā
Ego em̄ dixi aliquādo in habūdātia
mea. nō moueboꝝ in eternum : Dixi
nō moueboꝝ in habūdantia mea ig-
norās iusticiam tuam ⁊ cōstituens
meā. sed tu dñe in volūtate tua p̄ſti-
tisti decori meo virtutē. Dixi in ha-
būdātia mea nō moueboꝝ. vex autē
a te michi erat q̄cquid habundabā.
⁊ vt hoc pbares a te michi fuisse. a-
uertisti faciem tuam ⁊ factus sum p̄-
turbatus : Post hāc cōturbationeꝝ
in qua factus sum q̄a auertisti faciē
tuam. post tedium spūs mei. post
cōturbatum cor meum in me. ex eo
q̄ auertisti faciem tuam. iam fact⁹
sum sicut terra sine aqua tibi. ne au-
tas faciem tuam Auertisti a super-
bo. redde hūili. **N**e auertas faciem
tuā a me. q̄a si auerteris **S**imilis
ero descendētibus in lacum : Quid
est descēdentibus in lacum : Pecca-
tor cum venerit in pfundum malo-
rum contempnet : Illi descendūt in
lacum. qui etiam cōfessionem p̄dūt
Cōtra quod dicitur. ne coartet sup̄
me puteus os suum : **H**āc pfundi-
tatem lacum appellat plerūq̄ scrip-
tura. in quā profunditatem cū vene-
rit peccator contempnet. Quid est
cōtempnet : Nam nec vllam proui-
dētiam deputat. aut si deputat. ad e-
am se p̄tinere nō putat : p̄ponit sibi
peccādi licentiam. sine spe venie ha-
bens iniquitates effusas : **N**ō dicit

reuertar ad deum vt reuertatur ad
me. nec audit cōuertimini ad me et
reuertar ad vos. qm̄ venies in pro-
fundum malorum contempnit : **A**-
mortuo em̄ inquit tāq̄ si nō sit pe-
rit cōfessio : **N**e ergo auertas faciez
tuam a me ⁊ similis ero descendēti-
bus in lacum : **A**uditam fac michi
mane misericordiam tuam quia in
te speravi : Ecce in nocte sum. sed in
te speravi donec nocturna trāseat ij-
quitas : **H**abem⁹ em̄ vt dicit petrus
certiorem p̄pheticum sermonem.
cui bene facitis intendētes tq̄ lucer-
ne lucenti in obscuro loco. donec di-
es illucescat. ⁊ lucifer oriatur in cor-
dibus vestris : **A**dane ergo appel-
lat post finem seculi. cū viderimus
quod in seculo credim⁹ : **A**dane em̄
exaudies vocem meam. mane asta-
bo tibi ⁊ cōtemplabor : **A**uditam fac
michi mane misericordiaz tuam. q̄a
in te speravi. Si em̄ quod nō vide-
mus speramus. p̄ paciētiam expec-
tamus. Pacientiam querit nox. leti-
ciam donabit dies : **A**uditam facm̄
mane miām tuā. qm̄ in te speravi :
Sed hic qd̄ donec vēiat mane : **N**ō
em̄ sufficit mane sperare. sed aliqd̄
opus est agere **Q**uare aliquid agē :
Quoniam dicit in alio psalmo. deū
exquisiui in die tribulationis mee.
tāq̄ in tempore noctis mee deū exq̄-
siui **Q**uomodo exquisiui : **A**danib⁹
meis nocte coram eo. ⁊ nō sum de-
ceptus. **A**danibus querendus ē in
nocte deus **Q**uid est manibus : **B**o-
nis operibus. sed bonis opibus co-
ram eo : **C**um em̄ facis elemosinam
noli tuba canere. pater tuus qui vi-
det in occulto reddet tibi : **Q**uia er-
go sperādū est mane. ⁊ ita nox ista
tolerāda est. ⁊ ī ip̄a paciā doec dies

lucescat p̄seuerandū est quid interea
hic agendū: Ne forte p̄ temetip̄m ac
turus es aliquid vt merearis perdu
ci ad mane. **N**otam fac michi do
mine viā in qua ingrediar. Nō lucer
nam p̄phetiā accendit: ideo ip̄m do
minum tanq̄m in testa carnis misit.
qui etiā dixit exaruit velut testa vir
tus mea Ambula ad p̄phetiā am
bula ad lucernā p̄dictorum futuroꝝ
ambula ad v̄ba dei. Nōdū vides ver
bum in p̄ncipio deū apud deū: ābula
ad formā serui. p̄duceris ad formā
dñi. **N**otam fac michi dñe viā in qua
ingrediar. **O**m̄ ad te leuavi animā
meā. Leuavi ad te nō contra te. Ap̄d
te fons vite ad te leuavi aiām meam
tanq̄m vas ad fontē attulī: imple er
go me. qm̄ ad te leuavi aiām meam.
Exime me de inimicis meis domi
ne. qz ad te cōfugi. Qui aliq̄n a te fu
gi: ad te cōfugi. Fugit em̄ adam a fa
cie dei: et abscondit se inter ligna para
disi: vt de illo diceretur in libro iob.
tanq̄m seruus fugiens dñm suū et cō
secutus est vmbra. Fugit a facie do
mini sui et consecut⁹ est vmbra. Ad
vmbra em̄ fugit inter ligna paradi
si. De si p̄manserit in vmbra: ne pos
tea dicatur transierūt omnia t̄p̄ v̄m
bra. **E**xime me de inimicis meis. Nō
ego hic inimicos hostēs cogito: non
ē nobis colluctatio adūsus carnis
et sanguinem. Sed adūsus quos. Ad
uersus p̄ncipes et potestates: recto
res mūdi. Cui⁹ mūdi. Nō em̄ celi et
terre: nō cū regunt qd non fecerunt
rectores mūdi. Sed cui⁹ mundi. Te
nebrarum harū. Quarū tenebrarum.
Atqz iniquoꝝ. Fuistis em̄ aliq̄n tene
bre: nunc at lux in dño. Rēcores mun
di tenebrarum harū. rēcores iniquoꝝ
contra hos habetis luctamentū. Mag
num p̄lium nobis est hostē non vide

re et vincere. Aduersus rectores mū
di tenebrarum harū. dyabolum scilicet
et angelos ei⁹. nō illi⁹ mundi rec
tores de quo dicitur et mūd⁹ p̄ eum
factus ē sed illi⁹ mundi de quo dicit⁹
et mundus non cognouit eū. **E**xime
me de inimicis meis dñe quia ad te
cōfugi. De inimicis meis: nō iuda. s;.
qui impleuit iudam. Illū patior vi
sum: illū expugno nō visum. Accepit
em̄ buccellam iudas et introiuit in eū
sathanas: vt iste dauid p̄secutionem
pateretur a filio suo. Qm̄ multos iu
das dyabolus implet indigne accipi
entes buccellā ad iudicium suū. Qui
em̄ māducat et bibit indigne: iudiciū
sibi manducat et bibit. Nō malum est
qd datur: sed bonū malo in iudicium
datur. Bene eē non potest male acci
pienti qd bonum est. Ergo exime me
ab inimicis meis qz ad te cōfugi. **E**r
go qz ad te cōfugi vel quo a facie tu
a fugiam. si ascendero in celum tu il
lic es quo em̄ fugerem. quo ibo a spi
ritu tuo: si ascendero in celum tu ibi
es. si descendero in infernū ades. qd
ergo restat: Si assumpsero pennas
meas vt columba et volabo in extre
ma maris id est vt spe habitem in fi
ne seculi: et em̄ illuc manus tua dedu
cet me. et p̄ducat me dextera tua. **E**x
ime me de inimicis meis qm̄ ad te cō
fugi domine. **V**oce me vt faciā vo
luntatem tuā: qz tu es de⁹ me⁹. **D**e cō
fessio o p̄scriptio: qm̄ tu es inq̄t de
us meus. Ad alium currere feci si ab
alio factus sum: tu es totum meū qz
tu es de⁹ meus. **P**rem queram prop
ter hereditatē: Tu es deus me⁹. Nō
solum dator hereditatis sed ip̄a here
ditas. Dñs pars hereditatis mee. Do
minum q̄ram p̄pter redemptionem.
Tu es deus meus. Patronum q̄ram
p̄pter liberationem. Tu es de⁹ me⁹

Postremo creat^r recreari cupio: tu
es deus meus qui creator me^s q^u cre
asti me per vbum tuū & recreasti me
p vbum Si creasti me p vbum deus
manētem apud te. recreasti p vbum
carnem factū ppter nos Doce ergo
me vt faciā voluntatez tuā: q^u tu es
deus me^s Si nō me docueris faciāz
volūtatem meam: et deseret me de^s
meus Doce me vt faciā volūtate tu
am: quoniam tu es de^s meus doce
me Non em̄ tu eris de^s meus & ego
ero magister me^s Videte quē admo
dum gracia p̄mendetur hoc tenete h̄
inbibite. hoc vobis de corde null^o ex
cutiat. ne habeat^r zelum dei sed nō se
cū dum scientiam: ne ignorantes dei
iusticiā et vram volentes cōstituere
legē. iusticie dei nō fitis subiecti Ver
ba certe apostoli agnoscitis Dicite
ergo ista: Doce me vt faciā volunta
tem tuam q^u tu es deus me^s **S**pi
ritus tuus bonus. non meus malus
Spūs tuus bon^o **D**educet me in
terram rcām: q^u spūs meus mal^o de
ducet me in terram puerſam Et qd e
go merui: Que mea opa boā sine tu
o adiutorio cōputantur. vnde impe
trare dign^o eē m̄ deduci a spiritu tuo
in terram rcām: Que opa tua vl^l que
merita mea. **P**ropter nomē tuum
dñe viuificabis me Attēdite ergo qñ
tum potestis gracie cōmendationē
q̄ grat^u salui facti estis Propter no
men tuū dñe viuificabis me non no
bis dñe nō nobis sed nomini tuo da
glām Propter nomē tuū dñe viuifi
cabis me in tua iusticia nō in mea n̄
q^u ego merui sed q^u tu misereris Nā
si meū ostenderē merituz: nichil abs
te mererer nisi supplicium Auulſisti
merita mea: inseruisti donata p̄p̄
nomē tuū dñe viuificabis me in tua
iusticia **D**uces de tribulatione a

nimam meā et in tua miscdia ad inte
ritum deduces inimicos meos: & p
des omnes tribulantes aiām meam
qm̄ ego seru^s tuus sum

Explicit psalmus cxli. Incipit psal
mus cxlii.

D Salmi hui⁹ titulus brevis
est numero vborū sed gra
uis pondere misterioz ipi
dauid ad goliam Prelū hoc factum
tpe patrū nrōrum de scripturis sanc
tis recolit mecū caritas vestra Cum
em̄ adūsus populum dei alienigene
dimicarent: puocauit vn⁹ vnū. goli
as dauid. in quo certamiē voluntas
dei p cuiusq^u ptis victoria p̄baretur
Sed quid de victoria satagim⁹. quā
do puocantem puocatumq^u cerna
mus: Prouocauit impietas pietatē
puocauit supbia humilitatem pos
tremo puocauit dyabolus cristum
Quid miramini dyabolū victū: Ille
erat grandis statura corporis: iste autē
statura puus. fide magnus Accepit
arma bellica sanctus dauid vt aduer
sus goliam pcederet: hec arma pe
tatem & puam vt diximus staturam
corporis portare nō valuit Abiecit o
nerantia nō adiuuātia: accepit qnq^u
lapides de flumine et posuit in vase
pastorali Ihs armatus corporaliter
nomine at dei spiritualiter: pcessit &
vicit Hoc quidē ille dauid: sed miste
ria pscrutemur Proposueram⁹ em̄
titulum istū breuē numero vborum
sed grauem pondere misterioz Be
niat in mentem apostolica illa sentē
tia oīa h̄ in figura cōtingebant ill^l ne
impudētes videamur q̄rere aliqd ab
sconditū vbi possit dici totū sine mis
terij pfunditate simpliciter dictum.
Habem⁹ ergo auctoritatē faciētem
vos intētos ad q̄rendū vigiles ad in
uestigandū deuotos ad audiendum

fideles ad credendū. impigros ad fa-
ciendū In dauid cristus : sed sicut so-
letis intelligere eruditi in scola eius .
xpūs caput & corpus Non ergo sic
auditis aliquid ex psona cristi : quasi
ad vos non ptineat qui estis mēbra
cristi Hoc tñ in fundamento posi-
to videte que sequantur Nostis mē-
tis sacramentū vīlibz & corporali-
bus oneratum eē populū primū cir-
cūcisione negotioso illo quodam sa-
cerdotio & templo figuris pleno mē-
ticipibz holocaustoz sacrificiorūqz
generibz Hec dauid noster tanqz ar-
ma pmentia non adiuvantia posuit
Si em̄ data esset lex que posset viui-
ficare : vere ex lege eēt iusticia Ut qd
ergo lex : Sequitur . sed cōclufit inquit
scriptura omnia sub pccō : vt pmissio
ex fide ihū cristi daretur credenti-
bus Deniqz iste dauid scilz xpūs caput
& corpus tpe reuelationis noui tes-
tamenti tpe infinuande et p̄mendan-
de grē dei qd fecit : Arma posuit . qn-
qz lapides tulit : arma vt dixim⁹ one-
rantia posuit Ergo sacramēta legis
sacramenta illa legis . q non sī impo-
sita gentibz posuit : q nō obseruam⁹ .
Ademinist⁹ em̄ quāta in veteri lege
legamus & nō obseruem⁹ . sed tamē
ad aliquā significationem pmissa et
posita intelligam⁹ : nō vt abiciamus
legem dei . sed vt sacramenta p̄mittē-
tia impleta pmissione nō celebrem⁹
Qd em̄ promittebant venit Brā em̄
nouī testamenti in lege velabatur in
euangelio reuelabatur Velū remouī-
mus qd velabatur agnouim⁹ Agno-
uimus aut in grā domini nostri ihe-
su cristi capitis & saluatoris nostri q
p nobis crucifix⁹ est . quo crucifixo
eciam velū tēpli conscissum ē Deniqz
arma ille posuit tñ onera sacramen-
torum veteris legis : & ipam legē ac-

cepit Quinqz em̄ lapides quinqz li-
bros moyh significant Tulit ergo il-
los quinqz lapides de flumine Nostis
quid sit flui⁹ Labitur em̄ mor-
tale seculū & p̄terfluit qcquid venit in
mūdum Erant ergo in flumine tāqz
in pplo . illi primo lapides illic erant
inutiles . vacabant nichil pderant . in-
sibat super fluius Quid fecit dauid
vt lex ipa utilis eēt : Accepit grāz Lex
enim sine gracia impleri nō pt Ple-
nitudo em̄ leg⁹ caritas Et vñ ista ca-
ritas : Vide si non ex gracia Caritas
inquit dei diffusa est in cordibz nos-
tris per spiritū sanctū q dat⁹ ē nobis
Quia ergo gracia fecit impleri legez :
significatur aut gracia lactel Hoc em̄
est in carne gratuitum : vbi mater nō
qrit accipe . sed satagit dare Hoc ma-
ter gratis dat : & cōtristatur si dehit q
accipiat Quō ergo ondit dauid legē
sine gracia opari nō posse nisi cum il-
los lapides quinqz quibz significaba-
tur lex . in libris quinqz cōiungere vo-
lens gracia . posuit in vase pastoralis
quo lac mulgere consueuerat : Ip̄us
armatus . gracia utiqz armat⁹ & ideo
p̄sumens non de se sed de dño suo p-
cessit adūsus goliath supbū : se iactā-
tem de se p̄sumentem Tulit vnum la-
pidem iecit inimicū in fronte percussit
cecidit ex eo loco corpis vbi signum
cristi nō habuit Hoc quoqz licet attē-
das quinqz lapides posuit vnū misit
libri lecti sunt . sed vnitas vicit Pleni-
tudo em̄ legis vt paulo ante p̄memo-
raum⁹ caritas : & ap̄ls ait sufferen-
tes inuicem in dilectione studentes
seruare vnitatem spūs in vinculo pa-
cis Deinde illo percusso atqz deiecto
gladiū ei⁹ abstulit & inde caput illi ab-
scidit Et h̄ facit noster dauid : deiecit
dyabolum de suis Qñ autem credūt
magm⁹ quos ille in manu habebat

2 de quibus ceteras animas trucidabat
conuertunt linguas suas contra dyabo-
lum et sic goliath de gladio suo caput in-
ciditur. **M**ysterium tituli per temporis breui-
tate tractauimus videamus quid habe-
at iste psalmus.

Benedictus dominus deus meus qui
docet manus meas ad primum
et digitos meos ad bellum. **H**oc nostra est
fidelis corpus christi nos sumus. Benedica-
mus dominum nostrum qui docet manus
nostras ad primum digitos nostras ad bel-
lum. **R**epletio sententie videtur quod
est manus nostras in prelium: hoc est di-
gitos nostros ad bellum. **A**n aliud in-
terest inter manus et digitos: Digitis
vtrique operatur et manus. **N**on itaque ab-
surde accipimus digitos per manus
positos. **D**eruptum in digitis agnoscimus
veritatem. diuisionem operationis:
et tamen radicem unitatis. vide illam gratiam.
Dicit apostolus alij quidem per spiritum
datur sermo sapientie alij sermo sci-
entie secundum eundem spiritum alij fi-
des in eodem spiritu alij donatio cu-
rationum in vno spiritu: alij genera-
linguarum alij prophetia. alij diuinitas
spirituum. **O**mnia hec operatur vnus
atque idem spiritus. **R**adix est unitas: di-
uidens propria vnicuique prout vult: alij
illud alij hoc. **H**is ergo digitis pug-
nat corpus christi. procedens in bellum pro-
cedens in primum. **G**am phorum et bello-
rum genera commemorare fortasse longu-
m est: et gerere facilius est quam expli-
care. **H**abemus vnum bellum quod com-
morat apostolus non est vobis collucta-
tio aduersus carnem et sanguinem id est
aduersus homines a quibus videmini
pati molestias: non aduersus ipsos
pugnantes. sed aduersus principes po-
testates et reges mundi. **E**t ne intelli-
geres mundi celi et terre ostendit quid di-
ceret tenebrarum harum mundi scilicet

non qui per ipsum factus est quia et mundus
per eum factus est: sed mundi qui eum
non cognouit quia et mundus eum non
cognouit. **H**ec tenebre non sunt natu-
ra sed voluntate. **A**nima enim per semet
ipsam non lucet quia humiliter ac vera-
citer cecidit et illuminabis lucernam
meam domine deus meus illumina te-
nebras meas et apud te inquit fons
vite in lumine tuo videbimus lumen.
Non in lumine nostro sed in lumine
tuo. **N**am et oculi nostri lumina po-
cantur et tamen lux extrinsecus si desit e-
ciam sani et patentes in tenebris re-
manebunt. **E**rgo bellum gerimus aduer-
sus rectores tenebrarum harum reges
scilicet infidelium dyabolum et ange-
los eius: reges gladii eius. de quo pug-
nat dyabolus aduersus fideles. **S**ed qui
modo goliath prostrato tollitur gladius
ut ipsi goliath caput de gladio suo am-
putetur ita ut credunt ipsi infideles di-
citur eis fuisse enim aliqui tenebre. nunc
autem lux in domino. **P**ugnastis de manu
goliath: iam in manu christi tollite caput
goliath. **H**oc enim vnum prelium: alterum
autem vnicuique in seipso. **N**on ergo hoc
bellum ex apostolica epistola legebat. **C**a-
ro concupiscit aduersus spiritum. et spiri-
tus aduersus carnem: ut non ea que vult
faciat. **E**t hoc graue bellum et quod est
molestius interiit in quo bello si sit
quisque victor illos. quos non videt ini-
micos continuo superabit. **N**on enim tem-
tat dyabolus vel angelus eius: nisi quod in-
te carnaliter dominatur. **N**am quod vin-
cimus illos hostes quos non videmus
nisi quia carnales interiores mortui nos-
tros sentimus: **H**is confregistimus et il-
los percussimus. **I**n amore pecunie dona-
tur avaricia: donante tibi avaricia dy-
abolus forinsecus lucrum cum fraude
proponit. **P**lerumque enim ad lucrum non
peruenis nisi fraudem feceris. **P**ropo-

nit gille forinsec⁹ auaricie tue quam
intus non viciisti quā non domuisti
quā nō tibi subiecasti pponit tanqm
athethe suo agometheta mal⁹ fraudē
z lucrum . opus z pmiū : fac z tolle
Tu aut si calcas auariciā : si tibi inte-
rius non dñatur . quā si sentiens vin-
cis . nā dyabolū insidiantem nō sen-
tis : si ergo edomuisti auariciā atten-
dis alterū pponentē opus z premiū
Quid ille pposuit : Fraudem z lucrū
Quid z iste proponit : Innocentia z
coronam Fac z tolle z ille dicit z is-
te Jam tu phator interior . si non es
vict⁹ auaricia . sed victor auaricie il-
lum attēdis z hunc vincis Discernis
em vtrumq; et dicis hic video . opus
z pmiū : illic at escam z laqueū Ne-
q; enim aliquid dicis in te qd non pti-
neat ad te Etenim ex pccō diuisus es
adūsum te Trahis cōcupiscentie p-
paginem z traducem mortis . habes
qd contra pugnes in te . habes qd ex
pugnes in te Sed habes quē inuo-
ces vt pugnātem adiuuet te z vin-
centem coronet te qui nō existētem
fecit te Quomodo inquis vincā : Ec-
ce ipe aptis difficilimū preliū propo-
nit z q; laboriosum fit aut forte insu-
perabile si nō intelligo ipe ostendit .
Caro inquit cōcupiscit adūsus spiri-
tum z spūs adūsus carnē : vt nō es
que vultis faciat Quō me iubet vin-
cere . cū ille dicat vt non ea que vult
faciat : Queris quō : Attende ad g-
ciam vasis pastoralis : lapidē de flu-
mine in exceptorio lactis pone Ecce
et ego tibi dico ymmo tibi ipsa vītas
dicit : proorsus nō facis qd vis pugnā
te carne adūsus spiritum tuū Si ad
istā pugnam de te psumis : amonen-
dus es ne frustra audieris . exultate
deo adiutori nostro Si em p te im-
pleres totū . nō esset necessarius adiu-

tor Rursus si tu ipe tua volūate nō
ageres : nō vocaretur adiutor Adiu-
tor em aliquid agentem adiuuat De-
mq; cū dixisset caro cōcupiscit aduer-
sus spiritū z spūs adūsus carnē vt nō
ea q vultis faciat : z pposuisset te an-
te te : veluti deficientem te in te cōti-
nuo misit ad adiutorem Qd si spiri-
tu ducimini : nō adhuc estis sub lege
Qui em sub lege est nō implet legem
sed pmitur a lege : sicut ille dauid sub
armis erat Ergo si spū duceris vide
quis te adiuuabit vt impleas qd ve-
lis : adiutor tu⁹ susceptor tuus . spes
tua Qui docet manus meas in plū et
digitos meos ad bellum Manifesta
em sunt inquit opa carnis q sūt for-
nicationes immūdicie . ydolorū serui-
tus . luxuria . veneficia . cōtentiones
inimicie . ebrietates cōmessationes
z hys similia . q predico vobis sicut p
dixi qm qui talia agūt regnū dei non
possidebunt : nō qui adūsus talia cō-
fligunt sed q; talia agūt Cū em confi-
gis aliud est opus cū vincis aliud est
opus : cū paces z regem habes aliud
est opus Hec dū exemplis demon-
stro . paucis aduertite Suggestur
aliquid . lucrū delectat . habet fraudē
sed magnū ē lucrū : delectat nō cōsen-
tis Pugnā vide : adhuc suadetur ad-
huc insistitur adhuc deliberatur Er-
go q pugnat pchtatur Vidim⁹ pug-
nam : cetera videam⁹ Cōtempnit ius-
ticiam vt fraudē faceret . vict⁹ ē . cō-
tempnit lucrum vt iusticie seruiret vi-
cit In hys tribz victum doleo . pug-
nanti metuo : victori congaudeo Sz
eciam ille qui vicit nūquid omnino e-
git in se vt proorsus eū pecunia nō at-
temptet aut nichil in eo excitet delec-
tationis Quāuis supabilis qvis cō-
temptibilis qvis nō solum cui non
consentiat sed cū q nec pugnare dig-

netur: inest tñ aliqua delectatiōis ti-
tilatio Istā titilatio ē ille hostis iam
nec pugnat nec regnat: inest tñ ē qñ
moratur in carne mortali qđ nō erit
Ducetur em̄ totum in victoriam sed
postea **N**ō aut corp⁹ quidē mortu-
um est ppter peccatum ē iō eidē cor-
pori inest peccatum ē si non regnat
peccatum: spūs aut vita ē ppter ius-
ticiam Si autē qui suscitauit cristū a
mortuis habitat in vobis: q̄ suscita-
uit xp̄m a mortuis uiuificabit ē mor-
talia corpora vr̄a ppter inhabitantem
spiritū eius in vobis Ibi nam nec qđ
pugnet erit nec qđ titillet totū cedit
in pace **N**on em̄ contraria aut con-
tra aliā naturā pugnat. sed tanqm̄ in
domo marit⁹ ē vxor si adūsus se dis-
sentiant. molest⁹ et piculosus labor
si maritus vincatur ē vxor dñet par
puer si aut vxor marito dominati
subiciatur par recta: nō tñ aliquid ex
aliā natura q̄ ex homine scā mulier
viro Caro tua cōiunx tua famula tu-
a. qđlibet deputata. opus est vt subici-
as: ē si pugnas vt phit pugna **H**oc
em̄ expedit inferi⁹ subici superiori vt ē
ille qui sibi subici vult qđ est inferius
se subiciat superiori suo Agnosce or-
dinem quere pacem: tu deo tibi caro
Quid iusti⁹ quid pulchri⁹: Tu maio-
ri: minor tibi Serui tu ei qui fecit te
vt tibi seruiat qđ factum est ppter te
Nō enim hūc ordinem nouim⁹ neq̄
hūc ordinem cōmendam⁹. tibi caro
ē tu deo: sed tu deo ē tibi caro Si at
cōtempnis tu deū: nūqm̄ subiciet⁹ ti-
bi caro Qui nō obtēperas deo torq̄-
ris a seruo **N**ūquid si nō prius tu dō
vt deinde tibi caro poteris dicere h̄
verba: bñdictus dñs deus me⁹ qđ do-
cet manus meas ad plium ē digitos
meos ad bellū: **P**relia vis indoct⁹
dāpnaberis vict⁹ **P**rimo ergo te sub

das deo. deinde illo docente te. et ad-
iuuante plieris ē dicas: qđ docet ma-
nus meas ad plium ē digitos meos
ad bellum **E**t cū preliaris q̄ dum pli-
aris perichitaris dic qđ sequitur in pli-
andi periculo constitut⁹ **M**isericor-
dia mea nō vincat **Q**uid ē hoc mise-
ricordia mea: **D**ebes michi miām.
ē in me extitisti misericors an donas-
ti michi vt ē ipe sim miōrs: **D**e nulla
re sic vincitur inimic⁹ **Q**ū cum miseri-
corde sumus **M**inino parat calūp-
nias ad iudiciū: ē non p̄t falsa obi-
cere q̄ non est apud quem Si enim
apud homiēm iudicem nobiscū ageret
posset eū mentiēdo fallere ē nos gra-
uare criminationibz falsis q̄ vō apd
talem iudicem cā nostra cum illo est
qui falli nō p̄t. ideo ambit vt ad pec-
catum seducat vt habeat vera qđ obi-
ciat **E**t vbi o forte aliquibz ei⁹ frau-
dibz succūbit humana fragilitas: seq̄-
tur in cōfessione opus humilitat⁹ ex-
erceatur in operibus misericōdie pietas
Minua delētur cū ex vō corde ē ple-
na fiducia dicam⁹ illi qui videt et di-
mitte nobis sicut ē nos dimittimus
Dic toto corde dic tota fiducia dic se-
cur⁹. dimitte nob sicut ē nos dimit-
timus: aut noli dimittere si nō dimit-
timus **Q**đ ē si dixeris noli dimittere
si nō dimittimus. p̄sus nō dimittit
si non dimittim⁹ **N**eq̄ em̄ vt tu sis i-
punitus peccōr: erit ille mendax pro-
missor **D**is inquit vt dimittā: **D**imit-
te **E**st aliud opus miē: vis vt dem da
In o loco positū est in euangelio. di-
mittite ē dimittet⁹ vobis: date ē da-
bitur vobis **A**liquid inq̄t ē contra te
teneo. aliquid ē tu cōtra alterum te-
nes dimitte et dimitto **A**liqđ petis a
me. aliquid petit alter a te. da et do **E**t
que dimittit que dat: **N**ōne caritas:
Et vñ caritas nisi per spiritū sanctū

quid datus est nobis. Si ergo per o-
pera misericordie noster vincitur inimicus
et opera misericordie habere non possemus
nisi caritatem haberemus caritas autem nobis
nulla esset nisi per spiritum sanctum
acciperemus ille docet manus nostras in
plum digitos nostros ad bellum: illi
res dicimus misericordiam meam a quo habemus
etiam ut misericordes simus. Iudicium ei fi-
ne misericordia illi qui non fecit misericordiam. Per
ea putat opera misericordie. Libet de his
aliquid dicere attendite primo istam
sententiam de sancta scriptura de pro-
phetam quam modo commemoravi. Iudicium
enim fine misericordiam illi qui non fecit misericordiam. Si
ne misericordia iudicabitur qui misericordiam non fe-
cit antequam iudicaret. Quid deinde quod se-
quitur. Superaltat autem misericordiam iudicium.
Quid est hoc frater superaltat autem misericordiam
iudicium. Superponitur misericordia iudicio
in quo inuentum fuerit opus misericordie: et si
habuerit aliquid forte in iudicio quo
puniat ut tamen vnda misericordie peccati ig-
nis extinguitur. Superaltat autem mi-
sericordia iudicium. Quid autem cum talibus
subuenit et cum tales liberat et cum tali-
bus ignoscit iniustus est deus. Absit. Et
ibi iustus est. Non enim tollit misericordiam ius-
ticiam nec iusticiam misericordiam. Vide enim
si non iustus est: dimitte et dimitto da et
do. Vide si non iustus est: in quam mensura
mensi fueritis remetietur in ea vobis.
Ad hoc enim in quam mensura. Non enim
in mensura eiusdem generis est sed ad hanc
eadem mensura. ignosce et ignosco. Est
apud te mensura venie dande: inueni-
es apud me mensuram venie accipien-
de. Est apud te mensura tribuendi quod
habes: inuenies apud me mensuram
accipiendo quod non habes. **M**isericordia
mea et refugium meum: susceptor me-
us et erutor meus. Multum laborat proli-
ator hic tenens concupiscentem adu-
sus spiritum carnem tene quod tenes: tunc

erit plene quod vis cum absorpta fuerit
mors in victoria quam resuscitatum mor-
tale hoc corpus transfertur in habitu
dinem angelicam et in celestem subuolat
qualitatem. Adortui inquit in christo re-
surgent primi: deinde et nos viuētes qui
reliqui sumus in aduentu domini simul ra-
piemur cum illis in nubibus obuiam cris-
to in aera. et sic semper cum domino erimus.
Ibi absorbebit mors in victoria ibi
dicetur ubi est mors attentio tua ubi
est mors aculeus tuus. Non enim re-
linquetur nec in animo nec in corpo-
re quod rebellet aduersus amorem dei ple-
na victoria plena pax. De hac nobis pro-
phantibus dicitur: venite filii audite me
timorem domini docebo vos. In prelio
estis in contentione configitis et tamen
quodam regem desideratis. Quis est
homo qui vult vitam et diligit videre vi-
des bonos. Quis est qui non dicat ego.
Ibi vita ibi dies homini. ubi caro nichil
concupiscit aduersus spiritum: ubi non di-
citur pugna sed gaude. Sed quis est qui
hos dies non velit. Omnis homo certe
dicit ego. Audi quod sequitur. Video quia
laboras video quia in pugna in pericu-
lo diuisaris: audi quod sequitur doce ma-
nus in plum digitos in bellum. Conti-
ne linguam tuam a malo et labia tua ne
loquatur dolus: declina a malo et fac
bonum. Quod enim poteris facere bo-
num nisi declinaueris a malo. Quid
quero ut vestias quam adhuc expolias.
Quid quero ut dones quam adhuc rapis.
Declina a malo et fac bonum. Quia mer-
cede. Non sub te ploret primo pauper:
ut gaudeat de te pauper. Declina a ma-
lo et fac bonum. Quia mercede. Non mo-
do pugnas: quare pacem et pleque eam. Dis-
ce: dic misericordia mea et refugium meum
susceptor meus et erutor meus. Protec-
tor meus. Susceptor meus ne cadam
erutur et ne heream: protector ne feriar

Protector meus et in ipso speravi
In his omnibus in toto labore meo.
in omnibus preliis meis in omnibus dif-
ficultatibus meis in ipso speravi **Q**ui
subdit populum meum sub me Ecce ca-
put nostrum loquitur nobiscum **N**on
quid est homo qui innotuisti ei: Totum quod est
hoc est: quoniam innotuisti ei Quid est ho-
mo quoniam innotuisti ei **A**ut filius hominis
quoniam estimas eum: Estimans eum tantifaci-
as tanti pendis ordinas: nostri sub quo
ponas. Iuxta quid ponas Estimatio
enim est quanti prece fit Quicquid quanti
estimavit hominem qui pro eo unici san-
guinem fudit: Quid est homo quoniam in-
notuisti ei: Cui quid innotuisti: Quid est
filius hominis quoniam estimas eum: Quoniam
tanti eum pendis. tanti eum estimas: pre-
ciosum quiddam esse ostendis Non enim
deus sic estimat hominem: quod homo estimat
hominem: quoniam inuenit seruum venalem ca-
rius equum quam hominem Ille quanti te es-
timet vide. ut possis dicere. si deus pro
nobis quis contra nos: Et quanti te es-
timavit qui filio proprio non peperit sed
pro nobis omnibus tradidit eum: Quo-
modo non et cum illo omnia nobis dona-
uit: Qui hanc aeternam dedit pugna-
ti quid seruat vincenti: Ego sum in-
quit panis viuus qui de celo descen-
di Hec est aeterna preliantium de hor-
reis inuenta dominicis non pascentur
angeli: quia panem angelorum manduca-
uit homo Nostis prelia deo et hanc anno-
nam quid seruat. quid dabit victori-
bus non quod in alio psalmo dicitur vna pe-
cunia a domino hanc requiram ut inhabitem
in domo domini omnibus diebus vite
mee ut contemplan delectationem do-
mini et protegat me templum eius: Quid
est homo quoniam innotuisti ei aut filius
hominis quoniam estimas eum: Que **H**omo
vanitati similis factus est: et tamen inno-
tuisti ei et estimas eum Homo vanita-

ti similis factus est Cui vanitati: Te-
poribus prelabentibus et prefluentibus
Vanitas enim ista dicitur: in perpetuo
cuiusdam semper manentis et nunquam de-
ficientis veritatis Non et ista creatu-
ra est loci sui Implevit enim deus terram
sicut scriptum est bonis suis Quid est
suis: Sibi congruentibus Sed hec om-
nia terrena volatica transitoria. si con-
parentur illi veritati ubi dictum est ego
sum qui sum: totum hoc quod transiit vani-
tas dicitur Euangelicit enim per tempus
tanquam in aura sumus Et quid dicam
amplius quam id quod apostolus iacobus dixit vo-
lens homines superbos ad humilitatem
redigere: Que enim inquit vita vestra
Vapor est ad modicum apparens de-
inceps exterminabitur Ergo homo
vanitati similis factus est: peccando va-
nitati similis factus est Nam quoniam est pri-
mum conditus veritati similis factus est
sed quia peccauit quia recepit digna vani-
tati similis factus est Pro iniquitate enim
erudisti hominem dicit in alio psalmo:
et tabescere fecisti sicut araneam animam
meam In et hoc homo vanitati simi-
lis factus est Ibi quid ait: Ecce vete-
res posuisti dies meos Hic quod ait:
Dies eius sicut umbra pretereunt At-
tendit sibi homo in diebus umbre sue.
ut faciat aliquid dignum desiderio lucis
sue: et si in nocte umbre est querat di-
em Dies enim huius vanitatis cognos-
centi homini dies est tribulationis.
sine aliquo incommoditate et aliquo molesti-
a noceat nobis. sine aliquo prosperitate
mundus arrideat. totum timendum et ge-
mendum est: quoniam temptatio vita huma-
na super terram Unde dicitur. tota die
constitutus ambulabam Solacium opus
habemus et quicquid nobis nunc exhibet
deus. cum prospere exhibet non est gau-
dium beatorum. sed consolatio misero-
rum Itaque agat aliquid inquam homo dig-

num desiderata luce in istis diebus
vmbre sue ⁊ in nocte inquirat deum
sicut scriptum est in die tribulationis
mee deū exquisivi manibz meis noc-
te coram eo ⁊ non sum deceptus Quā
dicit diem tribulationis . nisi quā di-
cit ⁊ noctē: Adanibz meis nocte co-
ram eo Adhuc in nocte sum⁹ ⁊ ad p-
phetie lucernam vigilamus: aliqd p-
missum ē . qd adhuc expectatur Sed
quid ait apłs petrus: Hābem⁹ cer-
tiorē ppheticū sermonē cui bñfaci-
tis intendētes tanqm lucerne lucen-
ti in obscuro loco: donec dies lucet-
cat ⁊ lucifer oriat⁹ in cordibz vestris
Ipe dies pminum nostrū ibi ē . ma-
ne exaudies vocē meam: mane asta-
bo tibi ⁊ cōtēplabor Ergo opare q̄-
uis in nocte manibz tuis: id ē bonis
opibus inquire deū añqm veniat di-
es ille qui te letificet . ne veniat qui te
mestificet Vide em̄ q̄ secur⁹ operis
q̄ non desereris ab illo quē queris .
Adanibz meis inquit deuz exquisivi
nocte coram eo vt pater tu⁹ qui vi-
det in occulto reddat tibi iō corā eo .
Int⁹ habeas miām caritatē ne aliqd
facias quasi studio placendi hōibus
Adanibz meis opibus meis: in vmb-
ra in hac vita: vbi ipe videt non vbi
placere hominibz studeo Et quid se-
quitur: Et nō sum decept⁹ Ipe vā-
nitati similis factus est . dicit illi⁹ t̄q̄
vmbra ptereunt: ⁊ tñ innotuisti ei . ⁊
quid estimas eū **Q**ñe inclina celos
tuos ⁊ descende: tange mōtes ⁊ fu-
migabūt Chorusca choruscationē ⁊
dispges eos: emitte sagittas tuas ⁊
cōturbabis eos Emitte manū tuam
ex alto ⁊ eripe me: ⁊ erue me de aq̄s
multis Corp⁹ cristi hūilis dauid gra-
cia plenus de deo psumens pugnās
in hoc seculo inuocat adiutoriū dei: i-
clina celos tuos ⁊ descende Qui se ce-

li inclinati: Apłi humiliati Isti ei celi
enarrāt glāz dei ⁊ de hys cel enarran-
tibz glāz dei mox dī . nō sūt loq̄le neq̄
sermōnes q̄ nō audiāt voces eorū
In oēs t̄ra exiuit ion⁹ eorū ⁊ in fines
orb̄ t̄re vba eorū Cū em̄ isti celi emit-
terent voces suas p oēs t̄ras et face-
rent mirabilia: choruscātē de ill⁹ ⁊ in-
tonātē dñō miracul⁹ et pcept⁹ putati
sūt dñi descēdisse de celo ad hōiēs Iñā
qdā de gentibz h̄ putantes eis etiā sa-
crificare voluerut Tūc illi vidētes si-
bi deferri indebitū honorē ⁊ expaues-
centes ⁊ detestantes ⁊ eos q̄ sic erra-
bant corrigētes vt oñderent eis mo-
tū animi sui psciderūt vestimēta sua
⁊ dixerūt Quid h̄ facit: Hōiēs ⁊ nos
sum⁹ passibiles sicut ⁊ vos Et cepe-
runt sū hys v̄bis p̄mendare excellen-
tiam dñi nostri ihu xp̄i humiliantes
se vt p̄menderet de⁹ q̄ inclinati erāt
celi vt descēderet de⁹ Inclina q̄ celos
tuos et descende factū ē tāge mōtes
⁊ fumigabūt mōtes supbos elatio-
nes t̄renas tumidas grāditates Tā-
ge inquit tāge istos mōtes: de gracia
tua da ill⁹ mōtibz Fumigabūt q̄ fa-
tebūtur pccā sua Sum⁹ confitentiū
pccōz: extorq̄bat ⁊ lacrimas humili-
atoz supboz Tāge mōtes ⁊ fumiga-
bunt: q̄ diu nō tacti magni sibi vidēt
Dicturi sunt tu magn⁹ dñe: dicturi sūt
⁊ mōtes . tu solus altissim⁹ in omnē
t̄rā S; sunt qdā pspirātes cōue-
niētes in vnum aduersus dñm ⁊ ad-
uersus cristum ei⁹: cōuenerunt . con-
spirauerunt chorusca choruscationēs
et disperges eos Crebresce miracul⁹
tuis: et soluetur conspiratio eorum
Chorusca choruscationes ⁊ dispges
eos: iā miracul⁹ terrici non audebūt
aliquid contra te . ⁊ in ip̄is miracu-
lis expauescentes hesitabunt Quis
est iste qui tāta p̄t: Quis est iste q̄ sic

exaltatur cui⁹ nomē tm̄ valet? Cū di-
cunt quis est iste credituri sunt corus-
casti miraculis et dispñisti malam cō-
sensionem eorū. Emitte sagittas tuas
et cōturbabis eos. Sagitte potentis
acute: p̄cepta tua dicta tua feriāt cor
eorū. Emitte sagittas tuas et p̄turbab
eos. Vulnerentur male sani ut sanen-
tur bene vulnerati: et dicant iam in ec-
clesia et in corpe cristi cōstituti. dicāt
cum ecclā qm̄ vulnerata caritate ego
sum. Emitte sagittas tuas et cōturba-
bis eos. Emitte manus tuas ex alto.
Quid postea? Quid i⁹ me? Quomo-
do hinc ut corpus cristi celesti adiu-
torio? Veniet em̄ ip̄e domin⁹ in vo-
ce archangeli et in tuba dei descendet
de celo: ip̄e saluator corporis man⁹ dei.
Emitte manū tuam ex alto et erime
me: et erue me de aquis multis. Quid
est de aquis multis? De populis mlti-
tis. Quibz populis? Alienigenis. infi-
delibz. siue foris oppugnantibz siue
intus insidiantibz. Exime me de aq̄s
multis in quibz me exercebas: in qui-
bus me ad eruendū a sordibz volue-
bas. Exime me de aquis mult. Hec ē
illa aqua contradictionis. Exime me
inquit et erue me de aquis multis. Au-
diamus iam de istis aquis mult. a q̄-
bus eruet deus corp⁹ cristi sui: a qui-
bus eruet deus humilitatem dauid.
Quid est de aquis multis? Quid dixi
isti ne aque aliter intelligātur? Quid
dixisti aquas multas? Quid dixi au-
di. De manu filiorū alienorū. Audi-
te fr̄es inter quos hm̄ iter quos vi-
uamus a quibus erui desideramus.
Quorum os locutum est vanita-
tem. Hodie vos omnes si nō adhuc
diuina spectacula verbi dei cōgrega-
ti essetis et eis hac hora permixti vi-
ueretis. quātas vanitates audiret?
Quorum os locutum est vanitatem

Quando deniqz loquentes illi vani-
tatem. audirent vos loqui veritatē?
Quorum os locutum est vanitatez?
Et dextera eorū dextera iniquita-
tis. Quid tu inter eos. cum vase pas-
torali habente quinqz lapides. Dic in
aliter eādem lege quam significasti
quinqz lapidibus: significa et aliter.
Deus canticum nouum cantabo
tibi. Canticū nouum gratia est. canti-
cum nouū hōis noui est. canticū no-
uum testamenti noui est. Cantabo ti-
bi inq̄t canticū nouū. Sed ne putes
grām a lege discedere cū mag⁹ p gra-
ciā lex impleatur. In psalterio de-
cem cordarum psallā tibi. In psalte-
rio decē cordarum. in lege decēpre-
ceptorum ibi tibi psallā. ibi tibi gau-
deam ibi tibi cantem cāticū nouū: qz
plenitudo legis caritas est. Ceterum
qui non habent caritatē portare psal-
terium p̄nt: cantare non p̄nt. Ego ita
qz inquit inter aquas cōtradictionis
cātabo tibi cāticum nouum: et nūq̄m
strepitu suo facient aque cōtradi-
ctionis ut obmutescat psalteriū meum.
In psalterio decē cordarū psallā tibi.
Qui das salutē regibz iā fumātibz
montibz. Qui redemit dauid seruū
suum. Agnoscit⁹ dauid: est ote dauid.
Dñ redemit dauid seruū. Dñ redemit
xp̄m. Dñ redemit corpus xpi. De
gladio maligno erue me. De gladio nō
sufficit: addit maligno. Proculdubio
ē gladi⁹ benign⁹. Quid est gladi⁹ be-
nign⁹. De q̄ dñs dicit nō veni pacem
mittere in terrā s; gladiū. Sepatur⁹
em̄ erat fideles ab infidelibus. filios
a p̄ntibus et ceteras necessitates di-
repturus. gladio putredinem absci-
denti mēbra aut cristi sananti. Est er-
go benign⁹ gladi⁹ bis acut⁹: utroqz
acumiē p̄potēs peteris et noui testa-
mēti narratiōe p̄teritorū p̄missiōe fu-

turozū. Est ergo iste gladi⁹ benign⁹
ille aut̃ malignus est quo illi loquun-
tur vanitatē: qz benign⁹ est quo de⁹
loquitur ṽritatem. Ergo a gladio ma-
ligno erue me. Filij quippe hōim dē-
tes eoz arma ⁊ sagitte: ⁊ lingua eoz
gladius acut⁹. Ab h̃ gladio maligno
erue me. Quē dixit mō gladiuz: ipas
supius dixit aquas multas. Erue me
de aquis multis. Quas dixi aqs mul-
tas: ipm dico gladiū malignū. Deni-
qz de aquis multis cū dixisset: secut⁹
est de manu filioz alienoz quoz os
locutum ē vanitatem. Et vt noueris
ip̃os dici. cū et hic dixisset de gladio
maligno erue me: secut⁹ ē. **E**t exi-
me me de manu filioz alienoz quoz
os locutum est vanitatē. fimuliter si-
cut ibi ⁊ qd sequitur. **D**extera eozū
dextera iniquitatis hoc et supra po-
suerat qñ eas dixerat aquas multas.
Tu enim ne aqs multas bona puta-
res: exposuit eas in gladio maligno.
Nūc ergo exponat qd dixit: quoz
os locutū est vanitatē et dextera eo-
rum dextera iniquitatis. Quoz vanita-
tem locutū est os eoz. Et quomodo
dextera eorum dextera iniquitatis.
Quoz filij ip̃ozū velut nouelle cō-
stabilite in iuuentute sua. Felicitatez
ip̃orum vult enumerare. Attendite fi-
lij lucis filij pacis attendite filij ecclē
mēbra cristi attendite quos dicat a-
lienigenas. quos dicat filios alienos
quos dicat aqs cōtradictionis q̃s di-
cat gladiū malignum. Attendite obse-
cro qz inter istos p̃ictamini: int̃ ho-
rum linguas adūsus carnis ṽrē defi-
deria dimicaris. Inter horū linguas
positas in manu dyaboli de quibus
pugnat colluctationē habetis nō ad-
uersus carnem ⁊ sanguinē sed aduer-
sus principes ⁊ potestates ⁊ rcōres
mūdi tenebrarū harū hoc est iniquo

rum. Attendite vt discernatis vos at-
tendite ne putetis verā felicitatē esse
quam sibi optant hoīes aut infirmi
aut maligni. Ecce fr̃s certe filios ali-
enos dixit: certe aquas multas cer-
te gladiū malignum. Videte vanitatē
quā loquūtur et caute ne talia loq̃-
mini caute ne talia loquētes imite-
mini quoz os locutum ē vanitatem
⁊ dextera eoz dextera iniquitatis. Quā
vanitatem locutū est os eoz. et que
dextera eoz iniquitatis est dextera.
Audi quoz. Filij eozū velut nouelle
constabilite a iuuentute sua. **F**ilie
eoz cōposite ⁊ ornatē sicut similitu-
do cēpli. Cellaria eoz plena eructan-
tia ex hoc in hoc. Ques eozū secunde
multiplicantes in egressibz suis bo-
ues eoz crasse. Nō ē ruina sepi nec
erit⁹ nec clamor in plateis. Ergo nō
est felicitas. Interrogo filios regni
celoz. interrogo p̃geniem resurrec-
tionis in eternuz. interrogo corpus
cristi mēbra cristi templū dei ergo n̄
est ista felicitas habere filios in colu-
mes filias ornatas plena cellaria ha-
bundantia pecora. nullā ruinā nō di-
co pietis sed nec sepi nullū tumultū
⁊ clamorem in plateis sed quie-
tem pacē habūdantiā copiā reruz
in domibz in ciuitatibz. Ergo nō ē is-
ta felicitas. Aut debeant eā iusti de-
fugere. Aut non inuenis domū iusti
habūdantem rebz hys omnibz plenā
ista felicitate. Nō erat dom⁹ abrahe
habūdans auro. argento filijs fami-
lia pecoribz. Nōne iacob scūs patri-
archa fugiens a facie esau fratris sui
in mesopotamiam seruēs dicit⁹ e-
gressus est et egit gratias domiō dō
suo quia in virga sua transijt fluiuius.
⁊ regressus est cum tanta habundan-
tia pecorum atqz filiorum. Quid di-
cim⁹. Nō ē ista felicitas. Sit licet. s̃

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

finistra Quid ē finistra: Tpalis mor-
talis corporalis. Nolo illā iā defugi-
as: sed neq; dexterā putes. Nō enim
isti ideo maligni. ideo vani q; hīs ha-
bunt. sed q; id qd finistrum eē de-
buit in dextero ponebāt. Iō & dexte-
ra eorū dextra iniquitatis iō os eorū
locutū est vanitatem: q; hoc in dex-
tera posuerunt. qd in finistra habere
debuerunt. Quid ē in dextera pone-
re debuerunt: Deum eternitatem. an-
nos dei nō deficientes: de quib; dici-
tur & anni tui nō deficient. Ibi dexte-
ra. ibi esse debet desiderū nostrū. Si
finistra vtamur ad temp⁹: dexterā de-
sideremus in eternū. Diuitie si afflu-
ant ne apponatis cor. Si em̄ diuitijs
fluentib; cor apposueritis: qd finis-
trum est dexterū facietis. Corrigite
vos agnoscite sapientiam amplectē-
tem vos. cui dictū est: finistra ei⁹ sū
capite meo: & dextera ei⁹ cōplectet⁹
me. Videte amatoria scā cantica vide-
te cantica canticorū nuptiarū celesti-
um xp̄i et ecclē. Quid dicit sponsa de
sponso: Sinistra ei⁹ sub capite meo
& dextera ei⁹ amplectetur me. Sinis-
tra sū capite: dextera sup caput. Am-
plectentis em̄ desuper brachiū super
caput. finistra at subter caput. Sinis-
tra inquit ei⁹ sub capite meo. Nō ei
me deferet et in tpalibus necessarijs
sed tñ ip̄a finistra sub capite erit. Nō
capiti pponetur s; sub capite erit: vt
dextera ei⁹ cōplectatur me. pollicēs
vitam eternā. Ita em̄ finistra sub ca-
pite si dextera sup caput: impleturq;
qd ad thymotheū scriptū est. pmissi-
onem habens vite p̄sentis et future.
Promissionem inquit habens vite p̄-
sentis & future. Quid in p̄nti: Sinis-
tra sub capite. Quid in futuro: Dex-
tera ei⁹ cōplectetur me. Xpi necessa-
ria q̄ritis: q̄rite primū regnū dei id ē

ad dexteram et hec omnia apponen-
tur vobis. Ihabebitis h̄ inq̄t diuitias
& gloriā et in futuro sc̄lo vitā eter-
nam: & finistra cōtinebo infirmitatē
vrām & dextera coronabo p̄fectionē
vrām. An forte apostoli relinquētes
oiā sua. aut paupib; qd habebant dis-
tribuētes sine diuitijs in h̄ sc̄lo remā-
serunt: Et vbi ē illa pmissio sinistre.
accipiet in hoc sc̄lo septies tñ: Mul-
tiplicationem p̄misit. Et reuera quid
desit homini dei: Si quis forte infi-
delis est vnā domus aut paucas ha-
bet: fidelis hōis totus mūdus diuiti-
arum est. Vide finistrā ei⁹ plenā sū
capite: accipiet in hoc seculo septies
tñ. Videte dexterā cōplectentem & i
futuro seculo vitam eternā. Merito
& alio loco de ip̄a sapientia dicitur in
dextera ei⁹ anni vite et in finistra ei⁹
diuitie & honor. Nū ergo isti vanilo-
qui: Quare vanitatem locutū est os
eorū: Quia dextera eorū dextera iniq̄-
tatis. Nō ergo eos arguo q; filij eo-
rum velut nouelle cōstabilitate iuuē-
tute sua nec q; filij eorū ornatē sicut
similitudo tēpli est: nec q; cetera ha-
bundantia & pax terrena adheret eis.
Sed quare arguo: **B**eatū dixerūt
populū cui hec sunt. **B**loquētes ho-
mines vanitatē. beatū dixerūt popu-
lum cui h̄ sunt. Perdiderūt verā dex-
teram maligni pueri: beneficia dī in-
uerfi se vestierunt. **M**aligni o vani
loqui o filij alieni beatū dixerūt po-
pulum cui h̄ sunt. Qd ad finistrā erat
ad dexteram posuerunt beatū dix-
erunt populū cui h̄ sunt. Quid tu da-
uid: Quid tu corp⁹ cristi: Quid vos
mēbra cristi: Quid vos nō filij alieni
sed dei: Qm̄ vaniloqui filij alieni bea-
tum dixerūt populū cui h̄ sunt vos qd
dicitis: **B**eat⁹ ppl's cui⁹ dñs deus
ip̄ius. Ihabete ergo finistram sed in

finistra desiderate dexterā ut pona-
mini ad dexteram. Ad finistram enim ha-
buerunt finistram. apud quos esuriuit
et dederunt ei manducare. sitiuit potum
dederunt. hospes fuit susceperunt. nu-
dus fuit vestierunt. h. totum de finistra
abstulerunt et ad dexteram opera trans-
lauerunt ut ad dexteram poneretur. Dic-
erunt ergo vaniloqui filij alieni bea-
tum populum cui h. sunt: vos dicite no-
biscum beatus populus cui? dominus deus ipsius.
Explicit ps. cclij. Incipit ps. centesi-
mus quodagesimus quartus.

Laudare vobiscum dominum desi-
derauimus: et quoniam concedere
dignatus est. ut laus quae illi
dicimus habeat ordinem suum. ne forte
aliquo excessu quem laudat offendat.
melius iter laudis in scriptura dei quae
mus ne ab ipsa via nec in dexteram nec
in finistram digrediamur. Audeo enim
dicere caritati vestre ut bene ab homine
laudetur deus. laudauit seipsum deus: et
quod dignatus est laudare se. id inuenit
homo quemadmodum laudet eum. Neque enim hoc
potest dici deo quod dictum est homini non te
laudet os tuum. Ut enim se homo laudet
arrogantia est: ut deus se laudet misericordia est.
Prodest amare quem laudamus: bonum
amando nos meliores efficimur. Ita-
que quoniam hoc nobis prodesse nouit ut ame-
mus eum. laudando se amabilem se fa-
cit et in eo nobis consulit quod se amabi-
lem facit. Exhortatur ergo cor nostrum
in laudem suam. et spiritu suo impleuit ser-
uos suos ut laudarent eum. Et quoniam spi-
ritus eius in seruis eius laudat eum. quid
aliud quam ipse se laudat.

Psalmus

Exaltabo te deus meus rex me-
us et benedicam nomen tuum in
seculum et in seculum seculi. Videris in-
choatam esse laudem dei: et usque ad finem
psalmi laus ipsa prouincitur. Denique ti-

tulus psalmi est laus ipsi dauid. Et quo-
niam dicitur est dauid qui venit ad nos
ex femine dauid. ipse autem rex noster est
regens nos et introducens nos in reg-
num suum: intelligitur laus ipsi dauid
laus ipsi christo. Christus autem secundum carnem
dauid quod filius dauid: secundum diuinitatem
autem creator dauid et dominus dauid. Denique
et apostoli cum honoraret primum populum dei
vni et apostoli ipsi crediderunt et mul-
te ecclesie prime facte sunt facientes in
multis hominum milibus quod modo ex euange-
lio diues vnus audiuit et tristis abces-
sit id est vendentes omnia quae habebant
et distribuentes pauperibus et perfectionem
in domino requirentes: cum ergo laudas-
set ipsum populum primum sic ait. quorum
patres et ex quibus christus secundum carnem
qui est super omnia deus benedictus in secula
Quia itaque ex ipsis christus secundum carnem
id est dauid: quod vero ipse est super omnia de-
us benedictus in secula ideo exaltabo
te domine deus meus rex meus. et benedi-
cam inquit nomen tuum in seculum et in se-
culum seculi. Forte in seculum hoc: in se-
culum autem seculi in eternum. Quod autem in-
cipe laudare: si in eternum laudaturus
es. Qui laudare non vult in transitu hoc
seculi: obmutescet cum venerit seculus
seculi. Proinde sequentibus verbis prope
hoc dicit. Ne quis etiam aliter intelli-
geret quod ait laudabo nomen tuum in se-
culum et quereretur aliud seculum quam lauda-
ret. Per singulos inquit dies bene-
dicam te. Lauda ergo et benedic do-
minum deum tuum per singulos dies
ut cum finiti fuerint singuli dies et ve-
nerit fine fine vnus dies. eas ex lau-
dibus in laudem sicut ex virtutibus
in virtutem. Per singulos inquit dies
benedicam te: non transiet dies quae te
non benedicam. Nec mirum est si le-
to die tuo benedixis deum tuum:
quid si forte illuxerit aliquis tristis di-

es sicut se habent humane res. sicut
est habundantia scandalorum sicut est
multiplicatio temptationum. quod ergo si
aliquid acciderit triste homini. defines lau
dare deum defines benedicere creato
rem tuum: Si defines: meritum es di
cendo per singulos dies benedicam te do
mine Si autem non defines et si tibi vide
tur in die tristi maleerit tibi in deo tu
o bene Est enim et quando male est tibi ut bene
tibi sit Si enim in aliquo malo male est
tibi: perculdubio in aliquo bono bene
erit tibi Et quid tam bonum quam deus tu
us de quo dictum est. nemo bonus non unus
deus: Nam quod sit secuta ista laudatio
et quod sit securum habet bene intelligere de ip
so bono Nam si gaudes de bono quod ti
bi acciderit per diem fortasse transiit alio
die hoc unus gaudes bonum: Bene fuit in
bonum diem duxi: quia forte lucra vene
runt. aut inuitatus es. aut in epulis
diu fuisti Gaudes quia in epulis diu fu
isti: alter te dolet quia non erubuisse De
ruptamen de quocumque tali bono gau
deas: certe transitorium est Si autem gau
deas in deo tuo audies dicentem scrip
turam. delectare in domino: tanto firmi
us gaudebis quanto est ille certior in
quo gaudebis Si enim gaudes de nu
mo times furem Si autem gaudes de
deo quod times: Ne tibi quisquam aufer
rat deum: Deus nemo tibi auferet si
tu eum non dimiseris Non enim sic est
deus quod lux ista de celo fulgens non
quando volumus ad eam accedimus quia non in
omni loco lucet Per infirmitatem nos
tram forte fit ut hyeme nos delectet
esse in ipsa luce: nunc autem per estatem vide
tis quia magis eum locum quam huiusmodi ut in ip
sa luce non starem In deo autem tuo quando
stas et in lumine eius veritatis delec
taris: non quies locum quo ad eum ac
cedas sed conscientia accedit. conscien
tia recedit Quod dictum est accedite ad eum

et illuminamini. alio dictum est non vehi
culo. affectibus dictum est non pedibus: et cum
in eo stabis. estus non patieris Spi
ritus enim spirabit tibi et sub alis eius spe
rabis Vides enim habere te quod delec
teris per singulos dies Nec enim te di
mittet deus tuus etiam si aliquid triste ac
ciderit Quia enim triste erat quod sancto vi
ro iob acciderat quod repente quam mul
tamala quemadmodum omnia de quibus
gaudere putabatur non de quibus
gaudebat. dyabolo temptante sub
tracta sunt quemadmodum et filii mor
tui sunt: Pergit quod seruabatur perie
runt quibus seruabatur nec tamen pergit
qui et illud et illos dedit Et ipsi filii pre
senti seculo pierunt. agnoscendi et re
cipiendi in futuro: ille tamen vir habens
aliud vult gauderet in quo verum erat
quod modo commemorauimus per singulos di
es benedicam te. nunquid quia ille dies
quo totum pierat tristis illuxit. non lux
interior in corde defecit: Stetit quip
pe in illa luce et ait. dominus dedit dominus ab
stulit sicut domino placuit ita factum est
sit nomen domini benedictum Ergo per
singulos dies laudauit: qui etiam in
die tam tristi laudauit Breue magis
terium est ut semper laudes deum Ve
roque corde non falso dicas Benedi
cam dominum in omni tempe semp
laus eius in ore meo Breue magis
terium est scilicet ut noueris eum mi
sericorditer dare cum dat. misericordi
ter auferre cum tollit: ne te credas
a misericordia eius derelinqui qui ti
bi aut blanditur dando ne deficias a
corripit exultantem ne pereas Siue
ergo in eius donis siue in eius flagel
lis. lauda eum Laus flagellant me
dicina est vulneris Per singulos in
quit dies benedicam te. Propterea
per singulos dies fratres benedi
cite: omnino quicquid acciderit. be

nedicite deū. Etenim ne accidat aliquid
quod ferre non potestis: ipse facit. Non cum
timore debes esse quam tibi bene est: neque
te ad hoc parare quasi nunquam tempus
teris. Si enim nunquam temptaris nunquam
probaris. Nonne melius est temptari et pro-
bari quam non temptatum reprobari? **E**t
laudabo nomen tuum in seculum et in se-
culum seculi. Magni dominus et laudabi-
lis valde. Quatum dicitur erat quod ver-
ba queriturus quam conceptione con-
cluit in uno valde. cogita quatum vis
Quia autem potest cogitari qui capi non
potest: Laudabilis est valde. **E**t mag-
nitudinis eius non est finis. Non dixit val-
de quod magnitudinis eius non est finis
ne forte incipias velle laudare et pu-
tes te laudando posse finire. Cuius mag-
nitude finem non potest habere. Non
li ergo te putare eum cuius magnitudi-
nis finis non est sufficienter posse lau-
dare. Nonne ergo melius est ut quod ipse
non finitur nec laus ipsius finiatur?
Illi magnitudo sine fine est. et tua lau-
datio sine fine fit. De magnitudine eius
quid dictum est: Magnitudinis eius
non est finis. De tua laude quod: Lauda-
bo nomen tuum in seculum et in seculum se-
culi. Ergo sicut eius magnitudinis non
est finis sic tue laudis non erit finis.
Non enim cum mortuus fueris in hac car-
ne defines laudare dominum. Dictum est qui-
dem non mortui laudabunt te domi-
ne sed illi de quibus dicitur: a mortuo ve-
lut qui non sit perit confessio non illi de
quibus dicitur. qui credit in me licet mo-
riatur vivet: quod de abraham de ysa-
ac et deus iacob. non est mortuorum sed
viventium. Si enim nunquam nisi ipse eris
nunquam laudem ipse tacebis. Timere po-
teris ne dum hic vivis. ipse sis et cum
mortuus fueris non ipse sis. Audi a-
postolum promittentem tibi securitatem
sive vivum dominum vivimus sive mo-

rimur domino morimur: sive ergo vivi-
mus sive morimur dominum sumus. Et unde
de factum est ut eius sis et mortuus.
Quia propter sui sanguinis te redemit.
Et mortuus quomodo propter servum mor-
tuum cuius mors est pretium tuum: Non cum
dixisset sive vivum sive morimur do-
minum sumus: ut ostenderet ipsum pretium
ad hoc enim inquit Christus mortuus est
ut et viventium et mortuorum dominetur. De-
ruptamen quia magnitudinis eius
non est finis. et eum quem non capimus
laudare debemus. si enim capimus est
magnitudinis eius finis: si autem magni-
tudinis eius non est finis. capere ex
eo aliquid possumus. deum tamen totum
capere non possumus. tanquam defici-
entes in eius magnitudine. ut reficiamus
eius bonitate ad opera respiciamus:
et de operibus laudemus operan-
tem de conditis conditorum de creatu-
ra creatorem. Videamus que hic fe-
cerit que nobis nota sunt que nobis ma-
nifesta sunt. Illi enim imensa bonitas
et iterminabilis magnitudo quanta alia
fecit: que nos non novimus: Quia quidem
aciem oculorum nostrorum usque ad celum
extendimus. et a sole et a luna et a stel-
lis rursus reuocamus ad terram et huius
totum spacium est ubi vagatur acies
nostra. Ultra celos quis extendit aci-
em vel mentis non dicam carnis. Er-
go quatum nota sunt nobis opera eius
laudemus eum per opera eius. Inuisibilia
enim eius a constitutione mundi per ea que facta
sunt intellecta conspiciuntur. **G**ene-
ratio et generatio laudabit opera tua. Om-
nis generatio laudabit opera tua. For-
te enim omnis generatio de qua est genera-
tio et generatio. Non enim tam diu dicitur
erat generatio et generatio. quod diu fi-
niret numerum omnium generationum sed
repetitio loquent. in infinitum misit
animum cogitantis. Ecce ista generatio

q̄ nūc in carne est trāsitura hinc sicut
venit laudat opa dei. ⁊ illa cui succe-
denti cedit laudabit utiq; opa dei. et
post illam erit alia. ⁊ vsq; in finē secu-
li q̄ multe generationes: Hoc signi-
ficans ait gñatio et generatio lauda-
bit opa tua An forte duas quasdam
generationes infinuare voluit ista re-
petitione: Sum⁹ enim in ista gene-
ratione filij dei: erim⁹ in illa genera-
tione filij resurrectionis Appellauit
scriptura filios resurrectionis: ipam
resurrectionē regenerationē voca-
cauit In regeneratione inquit cū se-
derit fili⁹ hominis in maiestate sua:
item in alio loco nō enim nubent ne-
q; vxores ducent cū sint filij resurrec-
tionis Ergo generatio et generatio
laudabit opa tua Ludam⁹ nunc opa
dñi cū in hac mortalitate viuim⁹ ⁊ si
laudam⁹ cōpediti. quomodo lauda-
bimus coronati: Ergo h̄ nūc atten-
damus in hac generatione opa do-
mini in cuius laude dicitur gñatio ⁊
generatio laudabit opa tua: quoniā
magnitudinis tue nō est finis. Opa
tua intueri licet vt tu lauderis q̄ talia
oparis **E**t vtutem tuam annūcia-
bunt Neq; eīm opa tua laudabūt ni-
si vt vtutem tuam annuncient Pro-
ponunt⁹ laudes pueris in scola: ⁊ o-
nia talia pponūtur q̄ laudentur q̄ de-
us est opatus Proponūtur homini
laus solis. laus celi laus terre: vt ad
minora ecīā veniā laus rose laus au-
ri Omnia ista opa dei sunt Propo-
nūtur suscipiuntur laudātur opa ce-
lebrantur. de opatore tacetur Ergo
in opibus volo laudari creatorē inq̄-
tum nō amo laudatores Laudas qd̄
fecit taces de illo qui fecit: quasi ve-
ro nisi ille tant⁹ eēt. inuenires quod
laudares in eo qd̄ vides Quid ibi lau-
datur: Species utilitas: aliqua vir-

tus aliqua potentia rerū istarū Si
pulchritudo te delectat. qd̄ pulchrius
faciente: Si utilitas laudatur qd̄ illo
utilius qui fecit omnia: Si vtus lau-
datur quid illo potentius a quo fac-
ta sunt omnia a quo ecīā scā non di-
muntur sed regūtur ⁊ gubernātur
omnia: Nō ergo quēadmodū qdā
eloquentes multi laudantes creatu-
ram. obliuiscētes creatorē nō sic te
laudat generatio ⁊ generatio in ser-
uis suis cū laudat opa tua Sed quo
modo laudat: Et vtutem tuam an-
nūciabunt In laudandis opib; tuis
vtutem tuā annūciabunt Laudato-
res isti sancti ⁊ boni fideles per lau-
datores non ingrati gracie cum lau-
dant opa dei. hec atq; illa summa et
yma. celestia ⁊ terrestria inter ipa o-
pera dei que laudant et seipos inue-
niunt: qz et in opibus dei et ipsi sunt
Qui enim fecit omnia: ipse nos fecit
inter omnia Proin si laudas opa dī
⁊ te laudatur⁹ es: quia ⁊ tu opus dī
es Vbi est ergo nō te laudet os tuū?
Ecce inuentū est quomodo te lau-
dare possis: ⁊ arrogans nō sis Deū
in te lauda non te: nō qz tu es talis s;
qz ille fecit te non quia tu aliquid po-
tes sed qz potest ille in te et per te: ac
per hoc laudabunt ⁊ vtutem tuā an-
nūciabunt non suā sed tuā Discite er-
go laudare: intuentes opa mirami-
ni artificem grās agendo non arro-
gando Laudate qz ipse fecit qz sic cō-
stituit qz talia donauit Deniq; vide
q̄ sequūtur Virtutē inquit tuā annū-
ciabunt **E**t magnificentia; glorie
sanctitatis tue loquētur ⁊ mirabilia
tua narrabunt Et vtutem metuēdo-
rum tuorū dicent: ⁊ magnitudinē tu-
am enarrabunt **M**emoriam habun-
dantie suauitatis tue eructabūt non
nisi tuam Iste opm cōsiderator vi-

de si deflexus est ab opante ad op⁹.
vide si decidit ab eo qui fecit ad ea
que fecit. Ab h⁹is que facta sunt gra
dum sibi fecit ad eum. no ab illo ad
ista casum Si em̄ amaueris hec pl⁹
q̄ illum. nō habebis illū Et qd tibi p
dest habū dare opibus. si te deleat
opator? Certe ama. sed plus illum a
ma. & hec ppter illum ama Annūcia
v̄tutem eius. magnificētiam glorie
sanctitatis eius loquere. mirabilia
eius enarra. virtutem metuēdorū;
dic: Iste em̄ amabilis est & terribi
lis Nō em̄ blanditur & nō minatur.
Si nō blādiretur nulla esset exhor
ratio. si nō minaretur nulla esset cor
rectio: Dicet ḡ laudatores tui & v̄tu
tem metuēdorū. virtutem creatu
re tue puniētis & disciplinā dātis di
cent nō tacebūt. Nō em̄ predicabunt
regnum tuum eternum & tacebunt
ignem eternum Laus em̄ dei in via
te cōstituens ostēdere tibi debet et
quid diligas & quid timeas. & qd ap
petas & quid fugias. quid eligas et
quid reicias Tempus electiōis nūc
est. acceptionis postea erit: Dicat
ergo virtus metuēdorū Et mag
nitudinē inquit tuam enarrabūt
eam: Sic infinitam sic quemadmo
dum magnitudinis tue nō est finis
nō de illa tacebūt. illam inquit mag
nitudinē de qua superius dixerat
& magnitudinis tue nō est finis. e
narrabunt eam: Quomō enarra
būt eam. si finis nō est? Enarrabūt
eam. cum laudabunt eam: Et quia
finis eius nō est sic & laudis eius nō
erit finis: Probemus quia nō erit
finis laudis eius Beati inquit q̄ ha
bitant in domo tua. in secula seculo
rum laudabūt te: Et magnitudinē
tuam illam. illam infinitam enarra
būt eam: Ad memoriam habūdantie

suauitatis tue eructabūt Depulas
felices Quid māducabūt q̄ sic eruc
tabūt? Ad memoriam habūdantie su
auitatis tue Quid est memoria ha
būdantie suauitatis tue? Quia nos
oblitus non es. cum nos obliti te fu
erimus: Omnis em̄ caro oblita eāt
deum. ille tamen opa sua nō est obli
tus Hec memoria eius sup nos q̄a
nō nos oblitus est. predicanda est e
narrāda est. & quia valde dulcis est
manducanda & eructanda est. Sic
māduca vt eructes. si accipe vt des
Māducas cum discis. eructas cū
doces Māducas cum audis eruc
tas cum predicas. hoc tamen eruc
tas quod manducaſti Deniq; ille a
uidissimus epulatoz iohēs apt̄s. cui
nō sufficebat ipla mēsa domini. ni
si discūberet sup pectus dñi. & de ar
chano eius biberet diuina secreta.
quid eructauit? In principio erat v̄
bum. & v̄bum erat apud deum Ad
memoriam ergo habūdantie suauitatis
tue eructabūt: Quomodo nō suffi
cit memoriā tuā nec memoriā
habūdantie tue vel memoriā su
auitatis tue. sed memoriā habūdā
tie suauitatis tue: Eteñ quid pdest
si habūdat. & inluāue est: Item mo
lestum si suāue & pūum est: Ergo
memoriā habūdantie suauitat̄
tue eructabūt. quia nō es tu oblitus
nostri. & nō oblitus commouisti &
nos. vt & nos reducas in memoriā.
Commemorabūtur em̄ & conuertē
tur ad dñm vniuersi fines terre:
Quia ergo memoriā habūdantie
suauitatis tue eructabūt. intelligē
tes in se nichil boni esse qd a te non
fit. nec potuisse cōverti ad te nisi cō
moneretur abs te. nec reduci potu
isse in memoriā tui si tu obliuiscē
reris illorum. hec cōsiderātes in grā

tua: **E**xultabūt et iusticia tua: hec
inquā in tua grā cōsiderātes. exulta
būt iusticia tua nō sua: Frēs si vul-
tis eructare grām. bibite grām:
Quid est bibite grām: Discite grām
intelligite grām: Nos añq̃ omni-
no essemus nō eramus. et facti sum⁹
hoiēs. cū āte nichil essem⁹ Deinde iā
ip̃i homiēs ex traduce illius pecca-
tores et maligni eram⁹. et filij ire na-
tura sicut et ceteri: Attēdamus ergo
grām dei. nō solū q̃ fecit nos. verū
etiam q̃a refecit: Cui q̃ debemus q̃a
sumus. illi debemus q̃a et iustificati
sumus: Nemo q̃h tribuat deo q̃a ē.
et sibi tribuat qd̃ iustus est. Adeli⁹
est em̃ quod tibi vis tribuere. q̃ qd̃
illi: Adeli⁹ est em̃ aliqd̃ esse q̃a ius-
tus es. q̃ q̃a homo es: Inferius ali-
quid das deo et superius tibi: Totū
illi da in toto ip̃m lauda. nō cadas d̃
manu artificis Ut eēs quia fecit:
Nōne scriptum est. q̃a sumpsit de⁹
limū d̃ terra et formauit hoiēm:
Anteq̃ homo eēs limus eras. añq̃
limus eēs nichil eras: Sed nō de is-
to solo figmēto grās agas artifici
tuo: Audi aliud eius figmētum vbi
te fecit. nō ex opibus ait ne forte q̃s
extollatur: Sed qd̃ dixit: Nō ex o-
peribus ne q̃s extollatur. Superi⁹
quid commemorauit: Brā salui fac-
ti estis p̃ fidem. et hoc ut salui eētis
p̃ fidem nō ex vobis: Apostoli vba
sunt nō mea. grā salui facti estis p̃ fi-
dem. et hoc ut salui essetis p̃ fidē nō
ex vobis: Quibus hoc ip̃m qd̃ diceāt
grā. utiq̃ nō ex vobis. sed ne q̃s aliē
intelligeret. planius hoc ap̃ire dig-
natus est: Da intellectorem et totū
dixit. grā salui facti estis: Vbi audis
grām. gratis intellige: Si ergo gra-
tis. nichil tu attulisti. nichil meru-
isti: Nam si meritis aliquid redditū

est. merces est nō grā: Brā inquit
salui facti estis p̃ fidem Expone illd̃
aptius p̃pter arrogātes. p̃pter sibi
placētes. p̃pter ignorātes dei iustici-
am et suam volētes cōstituere Audi
hoc idem aptius. et hoc inq̃t q̃ grā
salui facti estis. nō ex vobis sed dei
donū est: Sed et nos forte aliqd̃ feci-
mus. ut dona dei mereremur: Nō
ex opibus inq̃t ne forte q̃s extollar⁹
Quid ergo: Nos bene nō opam⁹?
Immo opamur Sed quomodo:
Ip̃so in nobis opāte. q̃a p̃ fidem lo-
cū damus in corde nostro ei qui in
nos et p̃ nos bona opatur Audi em̃
vñ operis bona: Ip̃sius em̃ sumus
figmetū. creati in xp̃o ihesu in ope-
ribus bonis. ut in illis ambulemus
Ista est suauitas habūdās memo-
rie ip̃sius circa nos. Ih̃c eructādo
p̃dicatores iusticia eius exultabunt
nō sua Quid ergo ut simus et laude-
mus ut iusticia tua exultemus. et
memoriam habūdācie suauitatis tue
eructemus: Quid ergo nos fecisti
dñe quē laudamus: Dicamus. et cū
dicimus laudem⁹: **M**isericos et
miserator dñs. lōganimis et multū
misericos Suauis dñs dñb⁹. et mi-
seratioēs ei⁹ in om̃ia opa ei⁹. Nihil
le talis eēt. de nobis repetitio nulla
eēt Attēde ad teipsum qd̃ mereba-
ris Peccator cōtemptor dei qd̃ me-
rebaris: Vide si occurrit tibi nisi pe-
na. si occurrit tibi nisi supplicium.
Vides ergo qd̃ tibi debebatur. et qd̃
dederit qui gratis dedit. Data ē ve-
nia peccōri. datus est spūs iustifica-
tionis. data est caritas et dilectio in
qua om̃ia bona facias. et sup̃ hec da-
bit et vitam eternam et societātē an-
gelorum Totū de miā. merita tua
nusq̃ iactes q̃a et ip̃a tua merita illi⁹
dona sunt. Et iusticia tua exultabūt

misericos et miserator dñs. q̄ fecisti
ōnia gratis. Lōganimis: Quātos
em̄ sustinet pccōres? Misericors et
miserator dñs in hīs q̄b⁹ veniā de-
dit. i. hīs q̄b⁹ nō dedit adhuc lōgani-
mis. nō dāpnās sed expectās. ipsa
expectatiōe clamās. cōuertimī ad
me et ego cōuertar ad vos. et nimia
lōganimitate nolo inq̄t mortē im-
pū q̄tum vt reuertatur et viuat Ille
quidem lōganimis. tu at̄ scdm̄ duri-
ciam cordis tui et cor impētēs the-
saurizas tibi iram in die ire et reuela-
tiōis iusti iudicii dei. q̄ reddet vniciui
q̄ scdm̄ opera sua. Nō em̄ mō sic lō-
ganimis in sustinēdo. vt nūq̄ iust⁹
in iudicādo distribuat tpa. Vocat te
nūc. exhortatur et nūc. expectat do-
nec respicias. et tu tardas. Magna
eius miā et in hoc qd̄ diē vite tibi in-
certum fecit. vt nescias qñ hinc emi-
grabis. et cū cotidie speras te aliquñ
cōuertas. Et in hoc ei⁹ magna miā:
Ceterū si st̄ atuisset diē. oib⁹ faceret
habūdare pccā de securitate: Dedit
q̄ spem venie. ne despādo āpli⁹ pec-
ces. et despāto timēda est in pccis:
Videte vocem despātis ad augēda
pccā. et videte vocē spātis ad augē-
da pccā. et quō vtriq̄ voci occurrit p-
indētia et miā dei. Audi vocem desp-
antis. Jam inq̄t dampnāus sum
q̄re nō facio q̄cqt volo: Audi et vocē
spātis. Adīā dñi magna est qñ me p-
uertero dimittet michi ōnia. q̄re nō
facio q̄cqt volo: Desperat vt peccet
sperat vt peccet. Vtrūq̄ metuēdum
est vtrūq̄ piculosum. ve a despāto
ne. ve a puerſa spe: Vtrūq̄ huic picu-
lo et vtriq̄ malo quō occurrit miā
dei: Quid dicis tu q̄ despādo vole-
bas peccare? Jam dampnād⁹ sum.
quare non facio quicquid volo? Au-
di scripturam. nolo mortē impū q̄-

tum vt reuertatur et viuat. Hac vo-
ce dei reducit ali⁹ in spe. sed timēd⁹
est alius laqueus. ne ipsa spe ampli-
us peccet. Quid q̄ et tu dicebas. qui
spe magis peccas? Quādo me con-
uertero ōnia michi deus dimittet.
faciam q̄cquid volo. Audi et tu scrip-
turā. nō tardes cōuerti ad dñm. ne-
q̄ differas de die in diē. subito ei⁹ ve-
niet ira illius. et in tempe viciōis dis-
pōet te: Noli ergo dicere. cras me
cōuertam. cras deo placebo. et oīa
hodierna et hesternā dimittūtur mī.
Vex quidem dicis. q̄a deus cōuerſi-
oni tue indulgētiam. p̄mitit. sed di-
latiōi tue diē crastinū nō p̄mitit:
Suavis deus oib⁹. et miseratiōēs
ei⁹ in ōnia opa ei⁹: Quare q̄ damp-
nat: q̄re flagellat? An quos dāpnat.
an quos flagellat nō sunt opa eius?
Plane opa eius. Et vis nosse q̄a sup
ōnia opa ei⁹ et miseratiōēs eius: In-
de est illa longanimitas. q̄ facit solē
suum oriri sup bonos et malos:
Nōne miseratiōēs ei⁹ in ōnia opa
eius? Qui pluit sup iustos et iniustos
nōne miseratiōēs ei⁹ in ōnia opa ei-
us? Lōganimis expectās pccōres.
dicēs cōuertimī ad me et cōuertar
ad vos. nōne miseratiōēs eius i oīa
opa eius? Et cū dicit ite in ignem et
nū q̄ patus est dyabolo et āgelis ei⁹
hic nō miseratio eius sed seueritas
eius: Misericordia eius reddita est o-
peribus eius: seueritas eius est nō
in opera sua. sed in opa tua. Deniq̄
si tollas opera tua mala. et nō in te
remaneat nisi opus eius: non te di-
mittet misericordia eius. Si autem tu
nō dimittis opa tua. erit seueritas
eius in opera tua. non in opa sua.

Confiteantur tibi domine omni-
a opera tua. et sancti tui benedicant
te: Omnia opera tua cōfiteāt⁹ tibi.

Quid em̃? Terra nō est opus eius?
Ligna nō sunt opa ei⁹? Decora bes-
tie pisces volatilis nō sunt opa ei⁹?
Plane ⁊ hec opa eius Et quō ei con-
fitebūtur? Et hec video q̃dem in an-
gelis cōfiteri illi opa eius. ⁊ em̃ opa
eius sunt āgeli. ⁊ hoīes opa ei⁹ sunt
⁊ cū cōfitebūtur illi hoīes opa eius illi
cōfitebūtur. nūq̃d ligna ⁊ lapides vo-
cē hñt cōfessiōis: Proius cōfiteātur
ei ōnia opa eius Quid dicis: Et ēra
⁊ ligna oia opa eius Si oia laudāt.
cur nō ōnia cōfitebūtur? Cōfessio em̃
non pccō ⁊ tātū dicitur sed ⁊ laudis.
ne forte vbicūq̃ auditis cōfessionē
putetis iam nō esse nisi pccī: Vsq̃ a-
deo em̃ hoc putatur. vt qñ sonuerit
de diuinis eloquijs. cōtinuo fit con-
suetudo pectora tūdere Audi q̃a est
⁊ laudis confessio: Nūq̃d dñs ih̃s
x̃ps hēbat pccm̃? Et tñ ait. cōfiteor
tibi pater dñe celi ⁊ terre Cōfessio ē
ergo in laude Proinde qd accipien-
dū. cōfiteātur tibi dñe oia opa tua?
Laudēt te oia opa tua Sed talis q̃s-
tio redit ad laudē qualis erat in con-
fessione Si em̃ p̃ptēa confiteri non
poterāt terra ligna q̃q̃ insensata q̃a
vocem non hñt confitendi. ideo nec
laudabūnt. quia vocem non hñt pre-
dicādi Nonne tñ oia tres illi pueri
enumerāt deābulātes inter flāmas
innorias. q̃bus spaciū erat nō so-
lum nō ardēdi sed etiam laudādi de-
um. oībus dicūt a celestibus vsq̃ ad
terrena. bñdicite. ymnum dicite ⁊ su-
perexaltate eum in secula: Ecce quo-
modo dicūt ymnum Nemo h̃ senti-
at q̃ mutus lapis aut mutum aiāl
habeat rationem intelligēdi deum.
Hoc qui putauerūt multum a veri-
tate aberrauerūt: Deus ordinauit
omnia ⁊ fecit omnia. quibusdam de-
dit sensum ⁊ intellectum ⁊ immorta-

litatem sicut angelis. q̃busdam de-
dit sensum ⁊ intellectum cū mortali-
tate sicut hominibus. q̃busdam dedit
sensem corporis nec intellectū nec i-
mortalitatē sicut pecoribus mutis.
q̃busdam verd nec sensum nec intel-
lectū nec immortalitatē. sicut herbis
lignis lapidibus. tñ ⁊ ipsa in genere
suo deesse non possunt. ⁊ gradibus
quibusdam ordiānt creaturam. a t̃-
ra vsq̃ ad celum. a visibilibus ad in-
visibilia a mortalibus ad immorta-
lia. ista cōtextio creature. ista ordi-
natissima pulchritudo ab imis ad
summa cōscendēs. a summis ad y-
ma descēdēs. nusq̃ interrupta sed
dissimilibus tempata. tota laudat
deum: Quare ergo tota laudat de-
um? Quia cum eam consideras et
pulchram vides. tu in illa laudas de-
um Vox quedā est mute terre spēs
terre. Attēdis eius speciē. vides ei-
us fecunditatem. vides eius vires
quomodo concipiat semen. quo-
modo plerūq̃ afferat qd nō est se-
miātum. vides ⁊ cōsideratiōe tua
tāq̃ interrogas eam. ⁊ ipa inquisi-
tio iterrogatio ē Cum aut̃ acquisie-
ris ammirans ⁊ p̃scrutatus fueris.
⁊ magnam vim magnam pulchritu-
dinem preclaram q̃ virtutem inuene-
ris. quoniam apud se ⁊ a se habere
hanc virtutem non posset. cōtinuo
tibi venit in mētem. quia nō potuit
a se esse nisi ab illo creatore. ⁊ hoc qd
in illa inuenisti vox confessionis ip-
sius est: vt laudes creatorem: Non-
ne considerata vniuersa pulchritu-
dine mundi huius. tāq̃ vna voce ti-
bi spēs ipa rñdet. nō me ego feci s̃
deus? Ergo confiteātur tibi domi-
e oia opa tua. ⁊ sancti tui bñdicāt te.
vt in confessione opex tuor̃ scī tui
te benedicāt. ipsi sancti tui inspiciāt

creaturā confitentē. ⁊ illoꝝ vocē au-
di bñdicētē. Eteñ cū scī tui bñdicant
te. qđ dicūt: **G**lāz regni tui dicēt. ⁊
potētia tuā loquēt. Qñ potēs de⁹
qđ fecit terrā. qđ potēs de⁹ qđ impleuit tē-
rā bonis. qđ potēs de⁹ qđ dedit vitas
suas p̄p̄is aīalib⁹. qđ potēs de⁹ qđ se-
mina diūsa dedit vīscerib⁹ terre. vt
germīarēt tātam varietatem fruc-
tuum cū tāta specie arborum: Qñ
potēs deus. qm magn⁹ de⁹: Tu inē-
roga. creatura rñdet. ⁊ de respōsio-
ne tēp cōfessioe creature tu sancte di-
bñdicis deū. ⁊ potētiam loqueris:

Et notam faciāt filia hoīm po-
tētiam tuam: ⁊ glām magnitudinis
decoris regni tui Sancti q̄ tui com-
mēdāt glām magnitudinis decoris
regni tui. magnitudinis decoris glo-
riam Est quedā magnitudo decoris
regni tui. hoc est regnum tuum ha-
bet decorem ⁊ magnitudinem. Qñ
qđem quicquid habet decorem a te
habet decorē. ipm regnū tuū qualē
decorē hēt. Nō nos terreat regnū
hēt ⁊ decorē qđ delectemur. Eteñ qđ
le illud decus est: Quo p̄fruēt sancti
q̄bus dicetur. venite bñdicti p̄is
mei p̄cipite regnū Dñ ibūt: Quo i-
būt: Videte frēs. ⁊ si potestis quā-
tū potestis cogitate decorem regni
illius qđ vēturū est. Vnde est in ora-
tione nostra. adueniat regnū tuum
Ip̄m em̄ regnū optamus vt veniat
hoc regnū vēturū sancti p̄dicāt Qdū
dum istū attendite. decorem habet.
Quem decorē hēt: Terra mare aer
celū sydera. ōnia hec nōne oēm cōfi-
deratorē terrēt: Nōne pulchritu-
do ipsa sic eminet. vt qñ pulchrius
nichil inueniri possit: Et hic viuīs in
isto decore in ista pulchritudinē p̄pe-
iā ineffabili Ip̄ic viuūt tecū ⁊ v̄miculi
⁊ mures. ⁊ oīa terre repētia tecū vi-

uūt in decore isto **Q**uale dec⁹ ē illi⁹
regni. vbi tecū nō viuūt nisi āgelī:
Nō pax fuit vt diceret glām deco-
ris Potuit em̄ dici ⁊ glā decoris cu-
iulibet speciei etiā in h̄ mūdo cōsti-
tute. vel de terra virētis vel de celo
fulgētis. s; magnitudis decoris regni
tui aliqđ p̄mēoz qđ nōdū vide⁹ qđ n̄
dū vīsum credi⁹. qđ creditū cōsidera-
m⁹. p̄t cui⁹ desiderū oīa sustiēm⁹:
Est ergo magnitudo decoris cuius-
dam. ametur añq̄ videatur. vt cum
visa fuerit teneat. **R**egnū tuū Qđ
regnū dico. **R**egnū oīm scloꝝ:
Nā ⁊ regnū hui⁹ seculi hēt decorem
suū. sed nō est ibi magnitudo illa de-
coris q̄hs est in regno oīm scloꝝum
Et dñatio tua in ōni gnatione et
gnatiōe Hec ē illa repetitio. vel om-
nē gnationē significas. vel genera-
tionē illā qđ erit post hāc generatio-
nē. **F**idelis dñs in v̄bis suis ⁊ sanc-
tus in ōib⁹ opib⁹ suis: Fidelis in v̄-
bis suis: Quid em̄ p̄misit ⁊ nō de-
dit: Fidelis dñs in v̄bis suis Adhuc
qđā p̄misit ⁊ nō dedit. sed credat⁹ illi
ex hīs qđ dedit: Fidelis dñs in v̄bis
suis Possum⁹ illi credere tñmō di-
cētī Nōluit sibi credi dicenti. sed vo-
luit teneri scripturam scām. quomo-
do si diceret alicui homini cum ali-
quid p̄mitteres. nō michi credis ec-
ce scribo tibi: Eteñ quia generatio
vadit ⁊ generatio venit. ⁊ sic trans-
currūt ista secula cedentib⁹ succedē-
tibus q̄ mortalibus. scriptura dei
manē debuit ⁊ qđā cyrographū dī
qđ oēs trāseūtes legerēt. ⁊ viā p̄mis-
sionis ei⁹ tenerēt: Et q̄ta sunt qđ red-
didit ex isto cyrographo: Dubitant
hoīes credē illi de resurrectiōe mor-
tuoz ⁊ de futuro sclo qđ solū iā red-
dēdū restat. qñ si faciat rōnē cū infi-
delib⁹. erubescūt. fideles Si dicat tū

bi deus cyrographū meū tenes. iu-
diciū pmissi direptione bonorū & ma-
lorū. regnū sempiternū fidelib⁹ & non
vis credē: Ibi in cyrographo meo
lege omnia q̄ tibi pmissi. deduc mecum
rōnem. certe vel cōputādo q̄ reddi-
di potes me credere redditurū ēē qd̄
debeo: In ipso cyrographo hēs p-
missum unicū filiū. cui nō peccā sed
p vobis oib⁹ tradidi eū. iā cōputa i
redditis lege cyrographum: Pro-
missi ibi p filiū meū pign⁹ spūs sanc-
ti me daturū. cōputa redditū: Pro-
missi ibi sanguinem & coronas marti-
rū gloriosissimorū. cōputa redditurū
āmonēat te massa debiti mei Sed h̄
glā martirū vt reddetur tibi pmissa i
cyrographo. vbi scriptū est. ppter te
mortificamur tota die. vt h̄ reddet⁹
fremuerūt gētes & populi meditati
sunt inania. astiterūt reges terre et
principes cōuenerūt in vnū aduersus
dñm & aduersus xpm ei⁹: Principes
cōuenerūt in vnū. cōspirātes aduer-
sus xpianos Quid: Ipoꝝ regū fidē
nōne & pmissi in cyrographo. & red-
didi in effectū: Attēde vbi pmissi. a-
dorabūt eū omēs reges terre. omēs
gētes seruiēt illi: Ingrate. legis de-
bitū. cernis redditum. nō credis p-
missum: Lege aliud in cyrographo
meo. qm̄ fremuerūt gētes. qm̄ iimi-
ci mei dixerūt mala michi. h̄ ē xpo.
qm̄ morietur & peribit nomē eius:
Qm̄ em̄ omnia fecerūt atq; dixerunt.
lege qd̄ pmissi cui me soluendo ob-
strinxi: Preualebit dñs aduersus eos
& exterminābit omēs deos gētū t̄re.
& adorabūt eū vnusquisq; de loco
suo Nepe iā pualuit. extmāuit oēs
deos gētū t̄re: Nōne & h̄ facit. & h̄
reddit: An̄ oculos oim̄ pōit solutio-
nē debitorū suorū: Quedā reddidit
sibi maiorib⁹ nostris q̄ nos nō vidī⁹.

qdā reddidit t̄pib⁹ nostris q̄ illi n̄ vi-
derūt: Per omēs gnatioēs reddidit
q̄ scripta sunt. & qd̄ restat nō ei credi-
turis h̄is oib⁹ redditis: Quid ei res-
tat: Ecce fecisti rōnem. tāta reddi-
dit. nūquid ppter pauca residua ifi-
delis est factus: Absit: Quare: Qd̄
fidelis dñs in v̄bis suis. & scūs in oī-
bus opibus suis: **C**ōfirmat dñs
oēs decidētes Sed q̄s oēs deciden-
tes: Dñs om̄ino decidentes. sed mō
quodā decidētes Item multi deci-
dūt ab eo. multi at̄ decidūt a cogita-
tiōib⁹ suis: Si hēbāt malas cogita-
tiōēs decidūt ab eis. & cōfirmat do-
min⁹ oēs decidētes Qui aliqd̄ amit-
tūt in isto seculo & sancti sunt. veluti
exhonorātur in isto seculo. ex diuiti-
bus fiūt paupes. ex honoratis fiūt
abiectionē. & tñ sancti dei sunt. t̄q; deci-
dētes sunt Sed cōfirmat dñs omēs
decidētes: Septies em̄ cecidit iust⁹ &
resurgit. imp̄ at̄ ifirmabūtur i ma-
lis Qñ mala accidunt ip̄is ifirmat⁹
ibi Qñ mala accidunt iustis. confir-
mat dñs omēs decidētes: Deciderat
iob a glā pristinae lucis t̄paliū rex
quibus nitebat. ad tēp⁹ deciderat a
glā dom⁹ sue: Vltis nosse q̄tū deci-
derat: In stercore sedebat. & confir-
mauit dñs decidētē: Quātū con-
firmavit: Et & in ipso graui vulnere
quo p totū corpus percussus erat res-
pōderet v̄ro tēptatī quā solā sibi
dyabolus reliq̄rat adiutricē. locuta
es tanquam vna ex insipientibus
mulieribus. si bona pcepimus de
manu domini mala nō sustineam⁹:
Quomodo confirmauerat deciden-
tē: Confirmat dominus omnes
decidentes: Cum ceciderit inquit
iustus non conturbabitur. quoni-
am dominus confirmat manū eius
Eterigit omnes elisos. omnes

ad se pertinentes: Nam deus supbis
resistit: **O**culi oim in te sperat: et
tu das escam illis in oportunitate:
Proorsus tñ reficiēs egrotū in op-
tūitate qñ debet accipe tunc das. &
qđ debes hoc das Itaq; aliquñ desi-
deratur ab illo & nō dat. nouit horā
dādi q̄ curat Quare ista dico frēs?
Ne q̄s qñ forte nō fuerit exaudīt?
aliqđ iustū petēs a deo. nam qñ in-
iustū aliqđ petit in penā suā exaudīt
sed aliquid iniustū nō petēs si forte
nō fuerit exauditus. nō minuatur a
nimo nō deficiat. Expectēt oculi ei⁹
ad escam quā ille dat in optūitate.
qñ nō dat. iō nō dat ne oblit qđ dat:
Neq; em̄ aliqđ iniustū petebat apl's
qñ rogabat vt auferet' ab eo stimu-
lus carnis āgel⁹ sathane a quo cola-
phizabatur. & tñ rogauit & nō acce-
pit. qā tēp⁹ adhuc erat exerceēde ifir-
mitatis nō esce optūitatis Sufficit
inquit tibi grā mea. nā vt⁹ in infirmi-
tate pficitur Decit iob tēptādū dya-
bolus & accepit: Attēdite frēs mei
magnū misterium discēdū repeten-
dū tēdēdū aio nūq; obliuiscēdū pp̄
habūdātiā tēptationū in isto seculo
Quid dicam? Reuera comparād⁹
apostolus dyabolo: Apostolus ro-
gat & nō accipit. dyabolus petit et
accipit Si nō accepit apostolus pp̄
ter pfecctionem suam. accepit dya-
bolus ad dampnationem suam:
Demq; ipse iob accepit sanitatem i
optūitate. dilatus aut vt pbaetur
& diu sedit in vulnere & multa dixit.
& rogabat deū vt auferetur ab eo is-
ta & deus non auferabat. Citius dy-
abolum exaudiuit ad eum temptan-
dum. q̄ ipsum iob ad sanandum
Discite ergo nō murmurare aduer-
sus deum & quādo non exaudimini
ne deficiat i vobis quod supra scrip-

tum est. p singulos dies benedica-
te. Ipse filius ipse vnicus pati vtiq;
venerat soluere quod nō debebat.
mori in manibus pccōz. sanguine
suo delere cyrographū mortis nre.
ad hoc venerat. & tamen vt ostēdet
exemplū pacientie. transfigurauit
corpus humilitatis nostre pforme
corpori gle sue. Pater inquit si fie-
ri potest trāseat calix iste a me Et vt
impleret q̄uis nō acciperet qđ petē
videbatur p singulos dies bñdicā te.
verū n̄ qđ ego volo ait sed qđ tu vis
pater. **O**culi oim in te sperant. & tu
das escam illis in optūitate. **A**pe-
ris tu manū tuā & implebis oīe aīal
benedictione Et si nō das aliquādo
das tñ in optūitate Differs nō au-
fers. & hoc in optūitate. **I**ustus
dñs in omnib⁹ vīs suis Et qñ cedit
& qñ curat iustus est. & apud deum
iniquitas nō est. Deniq; oīs sancti
in tribulatiōibus cōstituti prius ius-
ticiā eius laudauerūt & sic beneficia
petuerūt. prius dixerūt iustum est
qđ facis Sic rogauit daniel. sic ali
sancti. iusta sunt iudicia tua. bñ pas-
si sumus recte passi sum⁹ Nō debe-
rūt deo iniusticiam. nō ei dederūt i-
iquitatem & insipiētā Laudauerūt
p̄mo flagellātem. & sic senserūt cibā
tem. **I**ustus dñs in omnib⁹
suis. Nō eo putet illū iniustū qñ mali
aliqđ forte patitur. sed ip̄ius iustici-
am laudet. & suā iniusticiā accuset.
Iustus dñs in omnibus vīs suis.
Et sanct⁹ in omnib⁹ opibus suis
pp̄e est dñs oib⁹ inuocātibus eum.
Et vbi est illud. erit em̄ cum inuoca-
būt me & nō exaudiam eos: Ergo vi-
de qđ seq̄tur **O**mnib⁹ q̄ inuocat eū i
veritate Nā mlti eū inuocāt n̄ i vīta-
te. aliud ab illo q̄rūt nō ip̄m querūt.
Quaē amas deū: Q̄ dedit michi sa-

nitatem Istud manifestum est. ipse dedit
Non enim ab illo est ulla salus. nisi ab il
lo Quia dedit michi inquit uxorem divi
tam que nichil habebam. et servientem michi:
Et hoc ipse dedit. vix dicis: Dedit in
quit filios et multos et bonos. dedit fa
miliam dedit omnia bona: Ideo amas
ideo nichil amplius queris: Esto esuriens
adhuc pulsa ad ianuam patrifamilias.
habet adhuc quod det. In medicitate
es cum omnibus hiis que accepisti. et nescis:
Non osam carnem mortalitatis adhuc
portas. si olam illam glorie immortalitatis
numquam accepisti. et quasi iam faciat non ro
gas: Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam
quia ipsi saturabuntur Ergo si bonum est
deus quia ista tibi dedit. quantum beatior e
ris cum seipsum tibi dederit: Desiderasti
tanta ab illo. rogo te desidera et ipsum:
Neque enim vere dulciora sunt ista quam
ille. aut ex aliqua parte comparanda sunt illi:
Ergo qui deum ipsum a quo accepit de
quibus gaudet propositum hiis omnibus rebus
quas accepit. ipse invocatur deum in ve
ritate Nam ut noveritis si talibus
hominibus propositum et dicatur. quod si ista
omnia de quibus gaudes velit tibi au
ferre deus. iam non amabitur. non erit qui
dicat. dominus dedit dominus abstulit sic do
mino placuit. ita factum est. sit nomen
domini benedictum: Sed forte quia abstulit
quid dicitur: Deus quid tibi feci: Qua
re michi abstulisti et illis dedisti: In
quis das. et tuis tollis: Accusas deum
quasi iniustum. et laudas te quasi iustum Con
vertere. accusa te. lauda illum Tunc e
ris rectus. cum in omnibus bonis que fa
cis deus tibi placet. in omnibus malis que pa
teris deus tibi non displicet Hoc est invo
care deum in veritate. qui sic invocatur do
minum exaudit eos: prope est. ibi est. non
dum dedit quod vis. ibi est tamen. quomodo me
dicus si forte aliquid imponat vel oculo
vel visceribus. quod praeedo sanet. si

roget eger ut tollatur illi. medicus
expectat tempus. si facit quod rogat
eger. non tamen recedit Et prope est et non
facit. et ideo magis non facit quia prope est
Curatio enim imposuit quod impositum
fuit. et curatio non facit quod rogatur:
Non te exaudit ad presentem voluntatem
exaudiendo ad futuram sanitatem. et si
utique ad voluntatem: Nam utique sanus esse
vult etiam qui vix si vult prope est ergo dominus
omnibus invocantibus eum Sed quibus
omnibus? Omnibus qui invocant eum
in veritate: Tales omnes confirmat
decidentes. qui invocant eum in veri
tate: **V**oluntatem timetium se fa
ciet: Faciet faciet. et si non faciet ad
horam. tamen faciet: Certe si ideo ti
mes deum ut tu facias ipse volunta
tem. ecce et ipse quodammodo mi
nistrat tibi. facit voluntatem tuam:
Et preces eorum exaudit. et sal
vos faciet eos: Vides ad hoc exau
dire medicum. ut saluos faciat. Quia
hoc: Audi apostolum dicentem. spe enim sal
vi facti sumus. spes autem que vide
tur non est spes. si autem quod non vi
demus speramus pro patientiam ex
pectamus: salutem scilicet quam dicit
petrus paratam revelari in tempo
re novissimo: **C**ustodit dominus omnes
diligentes se. et omnes peccatores disperdet
Videtis quia est apud eum severitas. as
put quae tanta suavitas: Saluos fa
ciet omnes sperantes in se. omnes fideles
omnes timetes se. omnes invocantes se in
veritate. et omnes peccatores disperdet:
Quos omnes peccatores. nisi pseveran
tes in peccatis. dum non se reprehē
dere audētes. contra deum cotidie dis
putantes. veniam delictorum despantes. et
ex ipsa desperatione delicta cumulan
tes. aut veniam sibi puerse permittē
tes. et ex ipsa permissione a peccatis et
impietate non recedentes: Deniet tē

puat separaretur isti omnes. et fiat ille
due partes una ad dexteram altera ad si-
nistram. accipiant iusti regnum eternum.
eant illi in ignem eternum. et omnes peccato-
res disperdet: Quoniam hec ita sunt et audi-
umus benedictionem domini opera domini mirabili-
a domini misericordias domini seueritatem domini. prouide-
tiam in omnibus operibus eius. confessionem
omnium operum eius. quod in laude eius concludat
attendite. **L**audem domini loquetur
os meum. et benedicat omnis caro nomen
sanctum eius in seculum et in seculum se-
culi:

Expl. ps. centesim. quodagesim. quarte.
Incipit centesim. quodagesimus
quintus:

O Felicie spiritus nostri diuina can-
tica. ubi et fletus sine gaudio
non est. Fidelis homo et peregrinus in seculo.
lo nulla est iocundior recordatio. quam
ciuitatis vnde peregrinatur. Sed recor-
datio ciuitatis in peregrinatione non est
sine dolore atque suspirio. spes tamen re-
ditus nostri certa etiam peregrinando
tristes consolatur et exhortatur: **R**apiat
cor vestrum verbo dei. et possessor vester
predicet sibi possessionem suam. id est
mentes vestras ne auertantur in aliud.
Vnusquisque vestrum totus hic fit. ut hic
non sit. id est totus sit in verbo dei quod sonat
in terra. ut ab eo exaltetur et non sit in
terra. id est enim deus nobiscum ut et nos cum
illo. Qui enim ut nobiscum esset descendit
ad nos. facit ut cum illo possumus ascen-
dere ad se. Interim ipse peregrina-
tionem nostram non fastidiuit. quia
nusquam est peregrinus qui condi-
dit omnia. Ecce psalmus sonat. cuius-
dam vox est que si vultis vestra
est. exhortatis animam suam ad laudan-
dum deum et dicetis sibi:

Psalmus:

Lauda anima mea domine. Aliquoniam
enim in tribulationibus atque in tem-
pationibus penitus vite velis nolis con-
batur anima. cuius perturbatioem in alio
psalmo alloquitur dicens: Quare tristis
es anima mea et quare conturbas me? **U**t
autem auferat ei eandem perturbationem
suggerit gaudium non dum de re sed de spe.
et ait illi perturbate et anxie tristi et me-
reri. spera in domino quoniam adhuc confite-
bor illi. Spem quam se erexit et in con-
fessione constituit. quasi diceret ei
anima sua que illum tristitia contur-
babat. quid michi dicis spera in deum?
Reuocat me conscientia peccatorum: Ego
nouique commisi. et dicitur spera in
deum. Commisisti verum est. unde
tamen speras? Quoniam confitebor illi.
Sicut odit deus peccata sua descendentes.
sic subleuat confitentem. **H**ac ergo ac-
cepta spe. que spes non potest esse sine gau-
dio. quous in rebus firmis difficilibus in con-
stantia vita et plenis percellat et tempesta-
tum. hac tamen spe erecta anima quia gau-
det in spe sicut dicit apostolus. spe gaudentes
in tribulatione patientes. accepit
erectioem quamdam in deum ut laudet deum.
et dicit ei lauda anima mea dominum. Sed quis
dicit et cui dicit? Quid dicimus fratres?
Caro dicit lauda anima mea dominum.
Et potest caro bonum consilium anime sug-
gere. ut multum sit edomita caro et a
domino impertitis viribus nos-
tre servituti subiecta. ut omnino ita
seruiat nobis sicut conditionale
mancipium? Sufficit ut non im-
pediat: Deinde karissimi vbius con-
silia a melioribus petuntur. et si bo-
num quiddam est anima nostra. et
bonum quiddam est caro nostra.
quia utrumque ille creauit qui fecit
omnia bona valde. quamuis ergo
in generibus propriis utrumque sit bo-
num. tamen dicit apostolus. corpus quidem

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

mortuū ē ppter pccm: Est itaq; z il-
lud corp⁹ qle nobis pmittitur z nō
dū habem⁹. in cui⁹ redēptione spe
gaudem⁹ dicēte aplo. in nobismet-
ipsis ingemiscim⁹ ad optioēz expec-
tātes redēptioēz corpis nostri. spe
em salui facti sum⁹. Ipse at q videt⁹
nō est spes. qd em videt qd qd spat.
fi at qd nō videm⁹ spm⁹ p paciētiā
expectam⁹. qvis g bonum aliqd fit
corp⁹ nrm. tñ qdiu mortale ppter
pccm. qdiu indigēs. qdiu corrupti-
bile. qdiu ita mutabile. vt ne pūcto
qdē tps cōsistat in se. pculdubio ta-
le ē vt optem⁹ redēptionē illi⁹ q fit a
liqn nō tale Sed qle erit aliqn? Qua-
le idem apl's dicit alio loco. opret
corruptibile hoc induere incorrup-
tionē. z mortale hoc induere imor-
talitatem: Sed etiā cum fuerit tale
corpus nostz. corp⁹ iā celeste z spū
ale. corpus āgelicū in societate āge-
loz. nec sic dabit cōsiliū aie: Sp cū
corp⁹. qm corp⁹. infra aiām est. z q-
uis aia vilis excellētissimo corpe ex-
cellētior inuēitur: Ne vobis hoc qm
mirabile videatur. qā z vilis aia qli-
bet peccatrix melior ē quolibz mag-
no z pstatissimo corpe. nō est meli-
or meritis. sed natura: Est qdem a-
nima peccatrix. est qbusdā cōcupis-
cētiāz sordib⁹ inqñata. tñ meli⁹ est z
si sordidū aux. q purgatissimū plū-
bum: Ita currat anim⁹ vester p cūc-
ta creature. z videbitis qd dicimus
nō esse incredibile. z qvis anima vi-
tupabilis fit. tñ laudabilior corpoē:
Duo qdam sunt aia z corp⁹. aiāz vi-
tupero. corpus laudo: Aiām vitu-
pero qā iniq est. corpus laudo quia
sanum est. tñ in suo genere aiām lau-
do vel in suo genere aiām culpo. z i
suo genere corp⁹ laudo vel culpo:
Si me interroges qd fit meli⁹. vtrū

qd vituperavi an quod laudaui. mi-
rabilem respōsionē recepturus es.
Ego certe illud vitupavi. z ego hoc
laudaui Interrogatus tñ qd sit me-
lius. rñdeo ēē meli⁹ qd vitupavi eo
qd laudaui Simiraris in hys duo-
bus. attēde illa duo in pmtu posita
q commemoravi de auro z plumbo
Ecce vitupavi aux. nō bonū aurū
sordidū est. nō ita fulget. nō ita pur-
gatū. hoc plumbū optim. nichil pur-
gatius. illud vitupavi h laudaui. et
posui an te vtrūq. vitupās vnū lau-
dās aliud. Post hāc vitupationem
laudationem qz meā interroga me
qd hoz fit meli⁹: Rñdebo. aux meli-
us est etiam sordidū q plumbū pur-
gatum: Vñ melius: Et qre vitupas-
ti: Quae vitupavi: Quia nōdū est
aux qd pōt esse. qd pōt esse purgatum
z melius. qā nōdū purgatū ē vitup-
atū ē: Plumbū qre laudatū est: Q-
iam purgatum est. ita vt melius ēē
nō possit: Item dicis michi equum
optimum z hominem pessimum. ta-
men equo laudato preponis homi-
nem vituperatum: Si em interro-
geris ex hys duobus quid sit meli-
us. responsurus es homo. nō me-
ritis sed natura: In artibus dicis
optimum sutozem. verbi gratia. z
reprehendis aliquem iurisperitum
q multas leges ignoret: Sutozem
laudasti. iurisperitum reprehen-
disti. ex hys tamen duobus quere
quis sit melior: Imperitior iurispe-
ritus perfecto sutozi preponitur:
Intendat caritas vestra. ita mul-
tis rebus laudatis alijs qz vitupe-
ratis. interrogati plerūq; res vi-
tupatas preponimus reb⁹ laudat.
Natura anime prestātior ē q natu-
ra corpis: Excelhit multū. res spūa-
lis est. res incorporea est. vicina est

substantie dei: Inuisibile quiddam est.
regit corp^m mouet membra. dirigit sen-
sus. ppat cogitatioes. exerit actio-
nes. capit rex infinitar^{um} ymagines:
Et qs est tade frs karissimi q suffi-
ciat laudib^{us} aie: Et si in aie laudibus
deficitur. q laus est ei⁹ q aiā cōdi-
dit: Et tñ tāta est eius grā. vt dicat
hō iste. lauda aia mea dñm Quis p̄t
laudare deū: Si diceret teipam lau-
da. fortasse deficeret Lauda inq̄t de-
um Conare pietatis affcū. deficies
in laudib^{us} ei⁹: Expedi tibi deficere
laudādo deū. q̄ pficere laudādo te:
Cū em̄ laudas deū z nō explicas qd
vis. extēditur in āteriora cogitatio
tua Ip̄sa extēsiō capatiozem te fa-
cit ei⁹ quē laudas: Quis ḡ ē vt dicē
teperā q dicit. lauda aia mea dñm:
Caro nō dicit. sed licet corpus āge-
licū iscri^{ptum} ē q̄ aia cōsiliū supiori dāe
nō p̄t: Infelix ē ip̄a aia. si a corpore
expectat cōsiliū Caro bene obediēs
famula ē aie Illa regit. hec regitur.
illa imperat. ista famulatur Qñ p̄t
caro dare hoc cōsiliū aie: Quis ḡ ē
q dicit lauda aia mea dñm: Nichil i-
uenim^{us} āpius in hoīe q̄ carnē z ani-
mā. tot^{us} hō hoc est spūs z caro: An
forte ip̄sa anima sibi dicit. z sibi quo-
dā mō ip̄at. z se exhortatur atq; exci-
tat: Quibusdā em̄ pturbatiōib^{us} ex q̄
dā sui pte fluctabat. ex qdā vero pte
qua iuocat mētē rōnalē. illā q̄ cogi-
tat sapiētā inherēs dño iā z suspi-
rās in illū aiāduertit qdā suas infe-
riores ptes pturbari motib^{us} sclari-
b^{us} z cupiditate qdā terrenor^{um} desi-
derior^{um} ire in exteriora. relinquere i-
teriorē deum Reuocat se ab exteri-
oribus ad interiora ab inferioribus
ad superiora. z dicit. lauda aia mea
dñm Quid tibi placet in seculo?
Quid est qd vis laudare. qd est qd

vis amare: Quacūq; corporeis sen-
sibus cōuerteris. occurrit tibi celū.
occurrit tibi terra. Qd amas in ter-
ra terrenū est. q̄cquid amas z i celo
corporeum est: Vbiq; amas z ubiq;
laudas: Quomodo laudāus ē ille
qui fecit ista que laudas: Jam ergo
diu occupata vixisti z desideriorum
diuersitate vberata portas plagas
faucia. diuisa p amores multos. vbi
q̄ inquieta nusq; securā Colligē ad
teip̄sam. q̄cquid tibi foris placebat.
quere quē habeat auctorem Nichil
meli^{us} in terra verbi grā q̄ hoc z illd.
aurum argentum animalia arboēs
amenitates. totam terram cogita:
Quid melius in celo. sole luna syde-
ribus: Totum celum cogita. ōnia is-
ta simul bōa valde. quia fecit deus
omnia bona valde Vndiq; pulchri-
tudo opis. que tibi commendat ar-
tificem: Adiraris fabricam. ama fa-
bricatorez: Non occuparis in eo
quod factum est. z recedas ab illo q
fecit: Nec em̄ qbus occuparis s̄b te
fecit. quis sub ipso te fecit. Si here-
bis superiori calcabis inferiora. si
aut recedas a supiori ista tibi in sup-
plicium cōuertētur Sic em̄ factum
est fr̄s mei. accepit homo corpus
tq̄ in famulatū. deū at dñm habēs
seruū corpus. habēs supra se cōdito-
rem. infra se qd sub illo cōditum est
In medio quodam loco rationalis
anima constituta. legem accepit. he-
rere supiori. regere inferiorē Re-
gere nō potest inferiorē nisi regat^{ur}
a meliore Trahitur ab inferioe. dese-
ruit ḡ meliorē Nō p̄t regē qd rege-
bat. q̄a regi noluit a quo regebatur.
Modo ergo redeat. laudet Cōsiliū
sibi dat ex luce dei ip̄sa aia p rōnalē
mētē. vñ cōcipit cōsiliū fixum i et-
nitate auctoris sui. Legit ibi qdā

tremēdum laudandū amādū defide
rādū ⁊ appetēdū. nōdū tenet. nōdū
capit Choruscatiōe qdam pstringi
tur. nō ē tam valida vt maneat ibi:
Itaq; ad sanitatē colligit se quādā
⁊ dicit. lauda anima mea dominum
Et quid est frēs: Nōne laudamus
dñz: Nōne cotidie ymnū cātamus:
Nōne cotidie pro modulo nostro
soāt os nostꝝ pturit cor nostꝝ lau
des dei: Et quid est qd laudam⁹:
Māgnū est qd laudam⁹. s; qd lau
damus adhuc ifirmū est. qñ implet
laudatur excellētia laudati: Ecce hō
stat. cātāt deo aliqñ plicius. ⁊ sepe
labia mouētur ad cātū. cogitatio at
nescio p que desideria volat: Sta
bat g̃ mens nostra quodāmodo ad
laudem dei. ⁊ anima nostra p diuer
sas cupiditates vel curas negocioꝝ
huc atq; illuc fluitabat: Quasi desup
attēdit ipsa mēs ad fluitatē huc atq;
illuc. ⁊ ei⁹ inq̃etudinē molestiaꝝ qñ
cōuersa alloq̃tur. lauda aīa mea dñz
Quid est qd de alijs rebus satagis:
Quid est qd te occupat cura rerum
terrenarum atq; mortalium: Sta
mecum. lauda dñm: Et qñ ipa aīa p
gravata ⁊ nō valēs itā cōsistere vt
dignū est. rñdet menti: **L**audabo
dñm in vita mea: Quid est in vita
mea: Quia modo in morte mea suz
Ergo prius exhortare te ⁊ dic. lau
da anima mea dñm: Rñdet tibi ani
ma tua. laudo q̃tū possum. tenuiter
exiliter infirmiter: Quare: Quia q̃
diu sum⁹ in corpe pegrinamur a do
miō Quae sic laudas dñm. nō p̃fec
te nō stabiliter: Interroga scriptu
ram. q̃a corpe qd corrūpitur aggra
uat aīam Corpus qd corrūpit⁹ ag
grauat aīam inq̃t. ⁊ dep̃mit terrena
inhabitatio sensum multa cogitātē
Tolle in corpe qd aggrauat aīam et

laudo dñm Tolle in terrenā habita
tionē dep̃metē sensum multa cogi
tātē. vt a multis in vnū cōfluam. et
laudo dñm Qm̃ diu at ita sum. non
possum. p̃grauor Quid g̃: Silebis
⁊ nō laudabis p̃fē dñm: Laudabo
dñm in vita mea: Quid ē in vita me
a: Spes mea tu es hic. spes mea es
tu hic dicim⁹. porcio at mea nō hic.
sed in terra viuētū: Nā ista tramo
riētū ē. hac trāsimus. sed interest q
qm̃ ⁊ mal⁹ hō pegrīatur hic. ⁊ bon⁹
hō pegrīatur hic Nō em̃ bon⁹ tran
sit ⁊ mal⁹ hic p̃maet. aut mal⁹ trāsit
⁊ bon⁹ hic p̃maet Ambo trāseūt. sed
nō ābo ad vnū Duo erāt. paup vlce
rosus ad ianuā iacēs diuitis. ⁊ diues
indut⁹ purpura ⁊ bysso in epulis co
tidie splēdide Ambo hic erāt. ābo h
trāsierūt. sed nō ad vnū locū. Diuisa
loca suscipiūt. q̃a diuisa merita pou
cūt. Trānt paup in finū abrahe. ⁊ tñ
fit diues ad tormēta inferoꝝ Dicini
corpe in terra. ille in domo ille ante
ianuā. post mortē tñ sepat. vt di
cat abrahā. inter nos ⁊ vos cahos
magnum firmatum est: Ergo fra
tres quomam spes hic pascit. vita
autem nostra perfecta non est nisi
illa que promittitur. hic gemitus.
hic temptationes. hic angustie. hic
merores. hic pericula. laudabit ani
ma nostra dominum: Quomodo
laudandus est: Quod dicitur in a
lio psalmo. beati qui habitant in do
mo tua in secula seculorum lauda
bunt te. quando totum negotium
nostrum ipsa laus erit. Sed quādo
h: In vita mea Quō em̃ qdā posset
tibi dicere mors mea: Vñ mors tua:
Quia pegrinor a dñō Si em̃ herere
illi vita est. recedere ab illo mors est
Sed quid te cōsolat⁹: Spes. Nā vi
uis i spe. de spe lauda de spe cātā Vñ

de mors tua est nō cātes. vñ viuis
cāta **M**ors tua est de merore hui⁹
seculi. viuis in spe futuri seculi: Lau
dabo inq̃t dñm in vita mea: Et quō
laudabis dñm tuū? **P**sallam deo
meo q̃ diu sum: Qualis illa lauda⁹.
psallā deo meo q̃ diu sum? Videte
frēs mei q̃le erit illud esse. vbi sempi
terna laudatio erit. sempiternum
esse erit Ecce modo es. nūq̃d psallis
deo tuo q̃ diu es? Ecce psallebas. a
uertisti te ad aliqd̃ negociū. iā n̄ psal
lis. et es Ecce es et nō psallis. fortas
sis etiā cupiditate inclinat⁹ ad aliqd̃
nō solū nō psallis. sed et offendis au
ditū ei⁹ et es **T**ñ q̃ erit illa laudatio
vbi q̃ diu es laudas? Sed quid ait
q̃ diu sum: Aliqñ forte nō erit. imo
inēnū erit ipm diu. et ideo vere diu
erit: **N**ā q̃cqd̃ finē hēt in tpe. quālibz
lōgū sit. diu nō ē: Psallā deo meo q̃
diu sum. **I**nterim bene laudabis do
minū in vita tua. psallis deo tuo de
futuro q̃ diu es **B**ene q̃cqd̃ de illo p̄
sumēdū ē hic spera: **N**ō nos deseāt
spes in ista p̄griatōe et tēptatione
in istis ip̄obitatib⁹ et infidus imici
circumstrepētib⁹ vñdīq̃ tēpestati =
b⁹ seculi. vñdīq̃ in lāguorib⁹ cōstitu
ti **Q**uid g̃ faciem⁹? **A**udi q̃d seq̃tur:
Nolite cōfidere in principib⁹ **F**ra
tres magnū negociū hic accipimus
diuina vox est. et desup̄ sonat nobis
Modo em̄ nescio qua infirmitate
humana aia qñ fuerit tribulata hic
desperat de dño. et vult p̄sumere de
homie: **D**icitur hōi in afflictioe ali
qua cōstituto. est quidam hō mag =
n⁹ p̄ quē possis liberari. aridet gau
det erigitur **Q**uod si dicatur libeāt
te deus. desp̄atione frigescit **P**ro =
mittitur auxilium mortalis et gau =
des. promittitur immortalis et tris
tis es: **P**romittitur tibi q̃ liberet te

tecū liberāndus. et tāq̃ aliquomodo
auxilio erultas. p̄mittitur ille libera
tor qui liberatore nō indiget. et qua
si ad fabulā desperas: **D**e talibus co
gitatiōibus. longe peregrinantur.
vere misera et magna mors in eis:
Approquinqua. incipe desiderare.
incipe querere et agnoscere eū a quo
factus es: **N**ō em̄ deseret opus suū
si ab ope suo nō deseratur **C**ōuerte
ergo te ad illū cui dicis. laudabo do
minū in vita mea psallā deo meo q̃
diu sum **M**onet ei nos iam imple
tus spū t̄to iste. et dicit q̃si lōge re =
motis et longe peregrinātibus et n̄
solum deū nō volētib⁹ laudare sed
nōdum vel de deo sperātibus: **N**o
lite cōfidere in principes: **E**t in fi
lios hoim in quib⁹ nō est salus: **I**n
vno filio hōis salus. et in ipso nō q̃a
filius hominis sed quia filius dei. n̄
p̄pter id quod suscepit ex te. sed p̄pter
id quod seruauit in se: **E**rgo in nul
lo homine salus. quia et in illo ideo
salus quia deus. qui est super om =
nia deus benedictus in secula: **D**e
xp̄isto dictum est. ex quibus xp̄is
tus secundum carnem. **E**x quibus?
Ex iudeis ex patribus xp̄istus se =
cundum carnem: **S**ed numquid h̄
torū xp̄istus q̃d secūndum carnem?
Non: **N**eq̃ em̄ scdm carnem idem
super omnia benedictus in secula:
Iō i illo sal⁹ q̃a dñi ē sal⁹ **D**icit ei ali⁹
p̄s. dñi ē sal⁹ et sup̄ pplm tuū bñdcō
tua **E**t sine cā sibi arrogāt hoies. q̃a
dāt salutē. sibi dent **R**ñde sup̄bo hōi
gl̄aris q̃a dicis te dāe n̄ salutē. et da:
Vide si hēs eam. cōsiderās bñ fragi
litate tuā. vides q̃a nōdū hēs. **E**rgo
noli monere vt expectē a te. s̄ expecta
mecū **N**olite cōfidē in p̄ncipib⁹.
et in filiis hoim in quibus nō est sa
lus: **E**cce nescio qui principes p̄ce =

dū nescio vñ & dicūt. ego baptizo. &
ego qđ dederō hoc est icm. & si ab a
lio accepis nichil accepisti. si a me ac
cepisti aliqd accepisti: **H**ō o prin
ceps inter filios hoīm. vis esse & int
principes quib⁹ nō est salus: Ideo
ergo habeo salutem quia tu michi
das: Tuum est enim quod das:
Aut vero etiam tu das. vel hoc dicē
dū est qđ tu das: Dicat & fistula qđ &
ipsa dat aquā. dicat & canalis qđ ipse
manat. dicat & prece qđ & ipse libeat
Ego in aqua attēdo fontē. in voce
pcois agnosco iudicem: **N**ō eris tu
plane auctor salutis mee. ille erit de
qđ securus sum. De te incertus sum. si
nō sis arrogās nō solū ego de te in
cert⁹ sum s; & tu de te: Ab illo ergo in
sal⁹ qđ est sup̄ ōmīa. qđ dñi est sal⁹. tu
inter filios hoīm tu inter principes
Sed audio vocē psalmi. nolite con
fidere in principes. & in filios hoīm
a quibus nō est salus. Scdm turbam
hoīm qđ sunt isti filij hoīm: Quid tē
vis scire: **E**xiet spūs eius & reuer
tetur in terrā suā Ecce totū qđ loq̄t⁹
nesciēs qđ diu loquatur. minat⁹ nes
ciēs qđ diu uiuat Subito exiet spūs
eius & reuertetur in terrā suā: **N**ū
qđ qñ vult exiet spūs ei⁹: Exiet & qñ
nō vult. exiit & qñ nescit. reuertetur in
terrā suā. exeūte spū caro reuert⁹ in
terrā Sed qđ caro erat qđ sic loq̄bat⁹
de me em̄ psume & ego tibi do. nō di
cerēt mihi illi de quibus dictū est qñ ca
ro sunt: Exiet spūs eius & reuertet⁹
in terrā suā. **I**n illa die pibūt ōes
cogitatioēs ei⁹ **U**bi ē typus: **U**bi ē
supbia: vbi est iactācia: Sed forte
ad locū bonum trāsiit. ad iustos. si
tamē trāsiit: **N**am qui sic loquebat⁹
nescio quo trāserit. loquebatur em̄
supbia. & nescio quo trāseāt tales ho
mīes. nisi quia inspicio alterū psal

mū. & video malum eorum esse trāsi
tum **V**idi impium exaltari super ce
dros libani. & trāsiui & ecce nō erat.
& quesiui eum et non est inuētus lo
cus eius: **I**ste pius qđ trāsiit & nō in
uenit impium. illuc pūit vbi nō est
impius. Ergo frēs ōes audiamus
frēs ōes dilecti deo ōes audiamus.
in qualibet tribulatiōe in quolibet
desiderio muneris diuini si fidam⁹
in principes nec in filios hoīm qđ
nō est salus **T**otū hoc mortale trāsi
torium & caducū est: **E**xiet spūs ei⁹
& reuertetur in terram suam. in illa
die peribunt ōes cogitatioēs cor:
Quid igitur facimus. si in filios hoīm si
in principes nō est sperādū: Quid
facimus: **E**rat⁹ cū⁹ de⁹ iacob ad
iutor est eius: **N**ō ille homo aut ille
homo. nō ille angelus aut ille ange
lus. sed beatus cuius deus iacob ad
iutor. qđ & ipsi iacob sic fuit adiutor
vt de iacob faceret israhel: **M**ag
nū adiutorium. israhel iam vidēs de
um: **I**hic igitur positus & pegrinus non
dū vidēs. si habueris adiutorē de
um iacob. ex iacob eris israhel. & e
ris vidēs deum. & periet ōnis labor
& ōnis gemitus. trahent cure mor
daces. succedent laudes felices: **B**e
atus cuius deus iacob adiutor est
eius. huius est iacob: Quare iste be
atus interim adhuc in hac vita ge
mens: **S**pes illius in dñm deum
ipsum Ideo beatus. quia spes ipsi
us in dominum deum eius: **I**n qđ
spes iphius ipse erit rex iphi⁹: **F**rēs.
an forte erraui quia dixerim nost⁹
futurum dominum: Quid si dice
rem hereditatem nostram futurū:
Spes mea es tu. porcio mea in ter
ra viuentium Tu eris porcio mea. e
ris tu possessio & possidebis: **P**os
sessio dei eris. & possessio tua erit

deus. Tu eris possessio ei⁹ vt colar⁹
ab eo. & ipse erit possessio tua vt co-
las eum. Nam & tu colis deum. & co-
leris ab eo. Recte dicitur colo deus
quod at colo^r a deo. Inuicem⁹ apud
aplm. dei inqt agricultura dei edifi-
catio estis. & dñs. ego sum inqt vitis
vos estis sarmēta. & pater me⁹ agri-
cola. Colit te ergo deus vt sis fruc-
tuosus. & colis deū vt sis fructuos⁹
Tibi bonū est qd te colit deus. tibi
bonum est qd colis deum. Cultor de-
us si recedat ab hoīe desert⁹ fit ipse
homo. cultor homo si recedat a deo
desertus fit ipse homo. Nec crescit
deus accedēte te. nec decrescit disce-
dēte te. Ergo erit hic possessio nra.
vt nos pascat. & erim⁹ possessio ei⁹
vt nos regat. Spes ipsius i dñm de-
um iph⁹ Quis est iste dñs de⁹ iph⁹?
Attēdite frēs. multi em̄ h̄t multos
deos. & dicūt eos dñs suos & deos
suos. Sed dicit apls. Et si sunt qui
dicūtur dñi siue in celo siue in terra.
q̄admodum sunt dñi multi & domi-
multi. nobis tñ vnus de⁹. p̄ ex quo
ōnia. & vnus dñs ihesus xpist⁹ per
quem ōnia. Ergo ipse fit spes tua
dñs deus tu⁹. in illo fit spes tua. In
dño deo suo est spes etiam illi⁹ qui
colit saturnū. in dño deo iph⁹ est
spes qui colit martem. qui colit nep-
tunū. q̄ colit mercuriū. plus addo. q̄
colit v̄etrem. de quibus dictum est.
quorū deus v̄eter est. Ergo ille illius
de⁹. atq; ille illi⁹. qd huius beati?
Quia spes iph⁹ in dño deo iph⁹ Sz
quis est iste? **Q**ui fecit celum & ter-
ram mare & omnia que in eis sunt.
Frēs mei. magnū deū habem⁹ Be-
nedicamus nomē sanctum eius. q̄a
dignatus est facere nos possessioēz
suā. Nōdū vides dñm. nō potes a-
mare plene qd nōdū vides. q̄ vides

ipse fecit. **M**iraris mūdū. q̄re nō ar-
tificē mūdi? Suspicias celū & exhor-
rescis cogitas vniūsam trā & cōtre-
miscis maris magnitudinē. Quādo
cogitationē occupas respice innu-
merabilitatem stellaz. respice tāta
genera seminū tantas diuerfitates
animalium. q̄cqd natat in aq̄s. repit
in terra volitat in aere circūit i celo.
ōnia ista q̄ magna q̄ p̄clara q̄ pul-
chra q̄ stupēda? Ecce q̄ fecit hec oīa
de⁹ tu⁹ est. Done ibi spem tuā vt sis
beat⁹ Spes illi⁹ in dñm deū iph⁹.
Quē? Qui fecit celū & terrā. mare &
ōnia q̄ in eis sūt. Magnū habemus
deū. attēdite frēs magnū bonū deū
faciētē talia. Quid q̄ hunc cogitauit
de⁹ vt faceret? Si tñ dicēdū est de deo
cogitauit celū & terrā mare & ōnia q̄
in eis sunt. Forte dicitur erat homo
iste. video qdē oīa magna ista. celū
& terrā mare fecit de⁹. qñ me cōpu-
tat de⁹ inter ea q̄ fecit? Et vere ego
ptineo ad curā iph⁹. & mō de me co-
gitat deus. aut scit an viuā? Quid ē
h̄ qd dicis? Non surrepat tibi mala
cogitatio in cor. de hys esto de qui
b⁹ paulo ante loq̄bamur. laudabo do-
minū in vita mea psallā deo meo q̄
diu sum. Sz iste talis alloq̄t nescio
q̄s trepidos. q̄s exhortatur. & quasi
vetat ne desperent de se quia n̄ sunt
in computo dei. Cultorum em̄ sūt
tales cogitationes. sed ideo desert
& pergunt per quelibet peccata. q̄a
nō credūt curare deum qd agant.
Audi eloquia diuina. nolite despaē.
qui curauit facere te. nō curat refice-
re te? Nonne deus tuus est. qui fe-
cit celum & terram & mare? Si ista
sola diceret. forte rñderes. tu de⁹ q̄
fecisti celū & trā & maē. magn⁹ de⁹. sz
nūqd cogitat de me? Et ipse te fecit
dicētur tibi. Quō? Nūqd ego sum

celum . aut ego sum terra aut ego
sum mare? Et quid es? Manifestū
est. nec celum sum nec terra suz nec
mare sum. sed in terra sum Vel hoc
concedis michi quia in terra es Au
di quia nō tantum celum z terramz
mare deus fecit. fecit em celum z t
ram z omnia que in eis sunt: Si er
go omnia que in eis sunt. z te Pax
dico te. passerem locustā vmiculum
nichil hoz nō ille fecit. z cura est illi
de omnibus: Nō ad preceptum cu
ra est. nam preceptum soli homi de
dit Dicit em psalmus. homines z iu
mēta saluos facies domine. secūdu
multitudinem misericordie tue de?
Multitudinez inquit misericordie
tue. secūdu hanc saluos facies ho
mines z iumenta. Et apl's: Num
quid de bobus cura est deo? Et hac
de bobus cura nō est deo. hac homi
nes z iumēta saluos facies domiē:
Numquid contraria sunt ista: Nū
quid ergo ait apostolus. numqd de
bobus ptnet ad deum? Vbi est pre
ceptum. bouitrituranti os nō ifre
nabis. vbi de bobus non cogitauit
deus? Itaqz quosdā boues voluit
significari: Nō em hoc curat deus
monere quid agatur cum bobus.
habet hoc natura ipsa humana. sic
factus est homo vt nozīt consulere
iumentis suis. nec inde precepta a
deo accepit. sed insinuatū est illi i
mentem a deo vt possit z sine pcep
to facere. fecit illū talem deus Sed
quomodo regit pecus regēdum ab
alio. ab eo a quo regitur pceptū ac
cepit Ad pcepti ergo tenorem nō ē
de bobus cura deo. ad puidētiā vni
uersitatis qua creauit omnia z mū
dum regit. homiēs z iumēta saluos
facies domiē Intēdat caritas vza:
Hic forte aliquis dicat michi. de no

uo testamēto est quia nō de bobus
ptiēt ad deum. homiēs z iumēta sal
uos facies domiē d veteri testamē
to est Sūt qui calūpniētur z dicant
nō sibi cōsoāre ista duo testamēta:
Ne forte aliud dicat in vetere aliud
in nouo. z flagitet de me sentētiā
de nouo talem qualis hec est. homi
nes z iumenta saluos facies domiē
quid facio? Nichil tam in capite no
ui testamēti q euāgelium. In euā
gelio inuenio quia omnia ista pti
nēt ad deum. nemo erit iam qui cō
tradicat: Numquid em apostolus
euāgelio contrarius erit? Audiam?
ipm dñm principem z magistrum a
postolorum. respicite inquit volati
lia celi quia nō semināt neqz metūt.
neqz cōgregant in horrea. z pater
vester celestis pascit illa: Ergo z p
ter homiēm aialia ista ptnēt ad cu
ram dei vt pascātur. no vt legem ac
cipiāt: Quod ergo ad dādā legem
attiēt de bobus cura deo nō est. qd
autem ad creāda ad pascēda guber
nāda z regēda. omnia ad deum pti
nēt: Nōne duo passerēs alle vene
ūt dominus ihesus xpistus dicit.
z vnus ex eis nō cadet super terraz
sine voluntate patris vestri: Quan
to magis vos plūes estis illis: Nō
lite ergo dicere. nō ptimeo ad deum
Pertiēt ad deum anima tua. ptnet
ad deum corpus tuum. quia de⁹ fe
cit z aiām tuam z corpus tuum: Di
cis forte. non me numerat deus in
magna multitudiē: Accedit tibi mi
rum de euangelio. capilli capitis vzi
numerati sunt: Ergo deus meus ē.
z in illo spes mea. qui fecit celum et
terram mare z omnia que in eis sūt.
Quod aut ad me ptnet. quid ait de
me? **Q**ui cūst odit veritatē in etnū
Et amādū deū pmedauit z timēdū.

qui custodit veritatem in eternum Quam
veritatem in eternum. quam et in quo cus-
todit veritatem. **F**acientem iudiciū
iniuriā accipientibz vindicat iniuriā
accipientes. Frēs mei facit illis iudi-
cium Quibz: Qui accipiūt iniuriā
punit omnes iniuriosos Si ergo fa-
uebit iniuriā accipientibz et punit
iniuriosos: vide mō de quoz nume-
ro eē vis Vide attende utrū in eis ve-
lis eē qui iniuriā accipiūt: an in eis
qui iniuriā faciunt Statim em̄ ad te
pcedit vox apostolica et dicit tibi iā
quidē omnino delictū ē qz iudicia ha-
betis vobiscū. quare nō magis iniuri-
am patimini: Corripit hoīes qz non
patiūtur iniuriā Nō vt patiaris mo-
lestiam te hortatur sz vt patiaris in-
iuriā nō em̄ omnis molestia iniu-
ria est Quicqd em̄ iure pateris nō ē
iniuriā ne forte diceretis et ego inter i-
uriā passos numeroz nā illud in il-
lo loco et illud cā illa passus sum Vi-
de si iniuriā passus es Latrones mlti
ta patiuntur sed nō iniuriā Scelera-
ti malefici effractores adulteri cor-
ruptores oēs patiuntur multa ma-
la: sed nulla est iniuriā Aliud ē pati in-
iuriā: aliud pati tribulationē a pe-
nam aut molestiam aut supplicium
Cōsidera vbi sis quid egeris vide qz
re patiaris vide: et ibi vides quid pa-
teris Jus et iniuriā contraria sūt Jus
enim est qd iustū est Nec em̄ omne
qd ius dicitur ius ē Quid si aliqs cō-
dat ius iniquū: Nec ius dicendū est
si iniustū est Illud ergo verū ius qd
eciā iustū est Vide qd feceris non qd
patiaris Si ius fecisti iniuriā pateris
Si iniuriā fecisti ius pateris Qua-
re ista dixi frēs: Vt nō se extollāt he-
retici qn forte aliquid patiūtur ex ius-
tombz principum terrenoz nō se nu-
merent inter eos qui iniurias accipi-

unt et dicant ecce psalm⁹ consolatur
me: ego em̄ deū colo qui iudiciū faci-
et iniuriā accipientibz Recte quero
verum iniuriā accipias Si ius fecis-
ti iniuriā ē quā pateris Si ius est ex-
sufflare xpm ius est rebelles supbia
erigere Alterū ius est pcentibz psecu-
toribz tūce cristi eccliam cristi cōscin-
dere: Porro si h ius non est: qcquid
p hoc pateris ius ē Nō es ergo de
hīs qui patiuntur iniuriā Lego ali-
quid manifesti⁹ de euāgelio Beati in-
quit qui psecutionē patiētur Expec-
ta. quid festinas: Quid dicis ego sum:
Expecta inquit: totū legam Audisti
beati qui psecutionem patiūtur iam
tibi nescio quid cepas arrogare si p-
mittis totum lego Vide quid seqtur
Beati qui psecutionē patiuntur ppter
iusticiā Nō dic ego sum Si audeas
dicere ego sum supiora q dixi retrac-
temus: aut ne longū sit h vñ inter-
rogo si dāpnaueris vñ hoīem cui⁹
causam nescis audeas te dicere tene-
re iusticiā: Aut si quid p hac re pas-
sus eēs iniuriā noiāres: Erigis te in
temerarium tribunal cordis tui vñ
de picipiteris: et audeas ferre sentēciā
de homine cuius cām nescis: Hoc si
de vno homine faceres eēs iniustus
facis h de toto orbe terrarū et iustus
es: Frēs carissimi et que ē q patitur
iniuriā. nē ecclā catholica q tāta ista
ppetitur Inter tot scandala hereti-
corū gemit videt p malas suasiones
et fraudes rapi de gremio suo infir-
mos puulos ptrahi p nescio q secre-
ta malarum spelūcarum rebaptisari
exsufflari in eis cristuz: occidi in eis
nō mortale illud suuz q hoīes sunt sz
illud q in eternū victuri sunt Suade-
tur homini dicere nō sum xpianus et
iusticia vocatur Accessurus es ad e-
piscopū: dic tibi vide ne dicas te esse

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

xpianum Si enim dixeris te esse xpianum
non es acceptus: ut autem accipias dic
te non esse Quid mones xpiane quod do-
ces? Certe persecutionem pateris. quanto
tu superior persecutor? Quia impatores per-
sequantur xpianos minando cogebant
quod tu efficias suadendo Persuades
xpiano ut neget se esse xpianum Quod
tu suadendo facis: hoc persecutores oc-
cidendo non faciunt Sub te vivit ho-
mo qui negat se esse xpianum: negat et
vivit Perdidit iam vitam cadaver tibi
loquitur Qui percussus est gladio per-
secutoris. cecidit et vivit: cui loqueris
stat et cecidit Hec faciens quicquid pas-
sus fueris iniuria erit: Nolo tibi bla-
diaris: si hec iniusta sunt omnia que fa-
cis quicquid pateris iustum erit Cui autem
facis iudicium? Qui custodit veritatem
in eternum iniuriam patientibus? Nam tu per-
cede et dic rotationibus illis tuis bo-
nis et quasi acutis et subtilibus quia tu
pascis et dic famelicus potest pascere. id est
peccator potest dare sancto. famelicus
potest pascere languidus potest sanare. li-
gat potest solvere ista sunt veluti mag-
na et subtilia quibus decipiunt imperi-
tos Claudat illi os psalmus iste Dat
escam esurientibus Ecce nichil a te ex-
specto: deus dat escam esurientibus
Quibus esurientibus? Homines Quid est
hominibus? Omnibus animalibus Omnibus
hominibus ipse dat escam Et nullam escam
servat dilectis suis? Si habent aliam fa-
mem habent et aliam escam Queramus
primo famem ipsorum et inveniemus escam
ipsorum Beati qui esuriunt et sitiunt ius-
ticiam quoniam ipsi saturabuntur Famelici
dei esse debemus an ianuam conspectus
illi in oratione mendicemus ipse dat es-
cam esurientibus Quid est quod te here-
tice iactas quod tu solus tu erigis tu il-
luminas? Videlicet quod tu liberatus iam
es et tu stas et tu lumen es: Absit Su-

perius attende: nolite perfidere in prin-
cipes et in filios hominum a quibus non est
salus Non ipsi dant salutem Ergo rece-
dant heretici de medio **O**mnis soluit
compositos dominus erigit elisos Dominus sa-
pientes facit cecos: id est eos qui ceci-
lunt facit sapientes Optime per hanc
sententiam exposuit nobis omnes superi-
ores: ne forte cum dixisset. dominus soluit
compositos. ad illos compositos refer-
remus qui forte propter aliquam noxam
ligantur ferro a dominis suis Quod autem
dixit erigit elisos occurrit nobis aliqua
aut offendens et cadens a equo lap-
sus Est alius casus sunt alie prope-
des quod sunt alie tenebre et alia lux In eo
quod dixit sapientes facit cecos noluit
hic dicere illuminat cecos. ne et hoc car-
naliter intelligeres sicut illuminatus
est a domino cuius oculos luto de sputo
facto inunxit et saluum eum fecit Ne
tale aliquid sperares cum de spirituali-
bus loquitur. ostendit quadam lucem
sapientie qua illuminatur cecus Ergo
quod illuminantur ceci luce sapientie
sic solvuntur compositi sic eriguntur eli-
si Dominus sumus ergo compositi unde elisi?
Corpus nostrum ornametum nobis fuit
peccatum et prope-
des inde accepimus
Que sunt compe-
des nostre? Adorta-
litas ipsa Audi apostolum paulum quod et
ipse adhuc in hac peregrinatione prope-
ditus erat Quanta pagavit compositus
iste? Non illi fuerunt graves compe-
des cum ipsis toto orbi euangelium predica-
vit Spiritus caritatis rapuit compe-
des: et circuevit quantum potuit Sed tamen quod
dicit: Concupiscentiam habens dis-
solutus et esse cum christo Quid est dissol-
utus? A compositibus mortalitatis et ta-
men misericordia adhuc volebat esse
in compositibus propter alios compositi-
tos quibus ministraret Adanere inquit
in carne necessarium propter vos Do-

minus ergo soluit cōpeditos id ē ex
mortalibus imortales facit Dñs eri
git elisos Quare elisi sunt? Quia erec
tierant Quare eriguntur? Quia hu
miliati sunt Cecidit atq; elisus ē adā
ille cecidit xp̄s descendit Quare des
cendit? Quia nō cecidit nisi ut leuare
tur qui cecidit Dñs sapiētes facit ce
cos **D**ñs diligit iustos Ideo facit
iudicium iniuriā accipientibz Et qui
sunt ip̄i iusti? **N**ōdo q̄ten⁹ iusti quē
admodū habes **D**ñs custodit p̄
selitos **P**roseliti aduene s̄t Omnis
eccl̄a gentium p̄selita ē Aduētia ē
enim ad pr̄s. nō de carne eorū nata
sed imitando filia Dñs tñ custodit s̄t
aliquis hō **O**rphanū & viduā susci
piet Nemo putet q̄si pupillūz prop̄
hereditatem aut viduā p̄pter nescio
q̄d negociū suū Equidē et istis deus
opitulatur & in ōnibz officiis gener
humani bonū opus facit qui pupil
lum cōsolatur qui viduā non deserit
sed sc̄dm quēdam modū oēs pupillū
sum⁹ absente patre nō mortuo Pu
pillus enim sc̄dm hoīes mortuo pa
tre fit Et si verū querit fr̄es quia a
nima nō moritur viuūt p̄ntes nostri
& mag⁹ absentibz patribz sunt pupil
li Qui pupilli s̄t si mali fuerint in pe
nis viuūt si boni fuerint in requie vi
uunt **O**mnia integra s̄t creatori ta
men nos q̄ diu sum⁹ in corpe hoc et
p̄grinationis locū incolim⁹ absens
est pater noster ad quē clamam⁹ pa
ter noster q̄ es in celis **I**deō eccl̄a vidua
quasi absente sp̄so absente viro ve
niet ille qui illā mō p̄tegīt non visus
sed desideratus **A**dagno em̄ deside
rio rapimur & amore ei⁹ quē nō no
uimus desideram⁹. inherēbim⁹ am
plexibus v̄si si nōdum v̄si fide deti
nemur Ergo & pupillū et viduam q̄d
volunt intelligi fr̄es Destitutos om

ni ope & auxilio Destituta aīa in secu
lo ip̄a sibi sperat adiutoriū dei Quic
quid hic habueris aurū habes p̄re
sumpsisti inde iam nō es p̄selit⁹ nō
es orphanus nō in viduam numera
ris Amicū habes si de illo p̄sumpse
ris & deum dimiseris nō es destitu
tus **H**abes hec omnia nō in p̄esu
mis nō inde supbis: pupillus dei es
& vidua dei **S**uscipit ergo destitutos
hoc dixit suscipit pupillum suscipit &
viduam **E**t viā p̄ccōz extermina
bit **Q**ue est viā p̄ccōrū? Irridere ista
q̄ dicim⁹ Quis pupillus q̄ vidua. q̄d
regnum celoz. & q̄ pena inferoz **S**a
belle xp̄ianorū sunt iste: ad q̄d video
ad hoc viuā **N**anducem⁹ & bibam⁹
cras em̄ moriemur **V**ide ne tale ali
quid p̄suadeant ne p̄ aurem in cor in
trent. spinas inueniant in auribz tu
is qui cepit sic intrare punct⁹ absce
dat **C**orrūpūt em̄ mores bonos col
loquia mala **S**ed forte hic dicturus
es Quare ergo felices sunt? **E**cce nec
deum colūt & omnia mala cotidie cō
mittunt: habūdant rebz hys quibus
ego egens laboro **N**oli zelare in pec
catores quid accipiant vides: quid il
lis seruetur nō vides **E**t vñ inquit vi
deo q̄d non videt? **O**mnino habet o
culos fides. & maiores oculos & po
tentiores et fortiores **H**ij oculi ne
minem deceperunt: hys oculi sint sem
per in dñm vt & ip̄e euellat de hys la
queis pedes tuos **V**ia p̄ccōrum pla
cet tibi: quia lata est & multi per illaz
ambulant **L**atitudinem ei⁹ vides? si
nem eius non vides **E**cce vbi finitur
precipitium est: vbi finitur profun
ditas quedam baratri est **L**etantes
& si patiētes in ista vita illo fine mer
guntur **S**z extendere oculos nō po
tes vt videas ip̄z finem: crede ei qui
videt **E**t q̄s est homo qui videt? **S**or

aaa ij

te nemo hō: sed dñs tuus venit ad te
vt crederes deo. Nō em̃ & dñs tuo ñ
es creditur? qui ait lata et spacioſa ē
via q̃ ducit ad interitū: & multi ſunt
qui ingrediuntur p̃ illā. Hęc viam ex
terminabit dñs: q̃ ip̃a eſt via pccō-
rum. Et dum exterminata fuerit via
pccōrum quid nob̃ reſtat? Venite be-
nedicti patris mei: p̃cipite regnū qđ
vobis patum ē ab origine mūdi. Ad
hoc cōcludit pſalmiſta & viā pccōrū
exterminabit. Et quid tu? **R**egna-
bit dñs in eternū. Gaude q̃ tibi reg-
nabit gaude q̃ tu eris regnū ei? Vi-
de em̃ & quid ſequitur. Eſt certe cuius
de ſyon nō de babilonia: id eſt nō de
ciuitate pitura hui⁹ ſeculi ſz de ſyon
ad tēpus laborante & pegrinante. in
eternū at̃ regnatura. Audisti ergo fi-
nem inde es regnabit dñs in eternū.
Deus tu⁹ ſyon. **D**e ſyon: de⁹ tuus
regnabit in eternum. Nūquid ſine te
regnabit de⁹ tuus. **I**n generatio-
ne & gñatione. Bis dixit: q̃ nō potu-
it ſemp̃ dicere. Nec putes q̃ ṽbis fi-
nitis finit⁹ eternitas. Eternitas in ṽ-
bo q̃tuor ſyllabis cōſtat: in ſe ſine fi-
ne eſt. Nō potuit tibi niſi ſic p̃menda-
ri: deus tuus regnabit in gñatione &
generatione. Parum dixit ſi tota die
diceret anguſtū eēt. Si tota vita ſua
diceret nōne aliqñ cōtiſceſceret. Ama
eternitatem: nullo ſine regnabis ſed
finis tibi criſtus eſt cum quo regna-
bis in ſcl̃a ſcl̃orū. Amen.

Explicet p̃s cxlv. Incipit cāteſim⁹ q̃
dragēſim⁹ ſextus.

Intenti audiebam⁹ cū p̃s p̃
ſens cātaretur & non oēs q̃
audiebam⁹ eciã intelligeba-
mus. Quāto magis ergo mēte nunc
audiendus ē ſi vt ſpero & cupio adiu-
uantibz omnīū audientiū orōnibus
ſi quid h̃ forte obſcurū eſt deo donā

te reuelabitur vt ſit fructuoſus audi-
tus nec inanis redeat auditor qui in-
tentus affuit. Cū diceret vñ cepit no-
bis dicitur laudate dñm. Dicitur hoc
omnibz gentibz nō ſolis nobis & iſtā
vocem p̃ loca quidē ſingula ſonantē
a lectoribz ſingillatim audiunt eccl̃e:
vna vox tñ dei ſup omnes non tacet
vt laudem⁹ eum. Et q̃ ſi q̃rerem⁹ q̃re
laudare dñm debeam⁹ videte quam
cām attulit.

Pſalmus
Audate dñm inquit qm̃ bo-
nus ē pſalmus. Hęc ē merces
tota laudatium: laudem⁹ dñm. Qua-
re: Qm̃ bonus pſalmus. Vellem ego
inquit aliquis laudare dñm ſi in ali-
quid p̃ iſta laude donaret. Quis em̃
laudet gratis vel hoiēm? Expectant
ergo aliquā mercedē laudatores ho-
minū nullā ne mercedem expectatē a
petere aut ſperare debet laudator dī.
Laudatur infirm⁹ et ſperatur de eo
aliquid. laudatur omnipotens & nul-
la merces eſt: An forte h̃ cupio qđ il-
le dare non p̃t: Quid hō deſiderat qđ
in manu dei non ſit: Cū laudaueris
hominē forte h̃ cupis qđ ab illo p̃ſta-
ri nō p̃t. Deum ſecurus lauda quē ne-
mo p̃t dicere nō poſſe p̃rare quod tu
potueris deſiderare. Propoſita er-
go ſpe mercedis alicui⁹ laudare de-
bemus deū non tamen daturum qđ
quid cupimus. Pater eſt enim et qđ
mali cupiunt filij non laudat. Laude-
mus & ſperemus & deſideremus nō
illud aut illud: ſz quod iudicat dādū
eſſe quem laudam⁹. Ille em̃ novit qđ
nobis dari expediat: nos aut̃ inten-
damus quid nobis proſit accipere.
poſt olus ait: quid enim ozem⁹ ſicut
oportet nescimus. Et ip̃e idem apoſ-
tolus paulus ſpabat ſibi prodeſſe ſi
auferretur ab eo ſtimul⁹ carnis ſue
angelus ſathane a quo colaphiſaba-

tur sicut ipse confitetur et ait propter quod
 ter dominum rogavi ut auferret eum a me :
 et dixit michi sufficit tibi gratia mea . nam
 virtus in infirmitate perficitur Deside-
 ravit aliquo : non concessum est ad volun-
 tatem ut possetur ad sanitatem Hic
 ergo quid nobis propositum est : Laudate
 inquit dominum Quare laudamus dominum ?
 Quia bonus est psalmus Ipse psalmus
 laus domini est Hoc ergo ait laudate do-
 minum quoniam bonum est laudare dominum : Non
 sic pretereamus laudare dominum . dictum est
 et transijt factum est et filium : laudavi-
 mus et tacuimus : cantauimus et coqui-
 euimus Imus in aliud forte agendum
 quod restat et alie actiones cum occurre-
 rint nobis . laudatio diuina cessabit in
 nobis : Non sic Non lingua tua ad ho-
 ram laudet : vita tua semper laudet Non
 ergo bonus psalmus Psalmus quip-
 pe cantatus est non quilibet sed ad psal-
 terium Psalterium autem quoddam orga-
 num est cantilene sicut lira sicut cytha-
 ra et huiusmodi que inuenta sunt ad can-
 tandum Qui ergo psallit non sola voce
 psallit : sed assumpto etiam quodam or-
 gano quod vocatur psalterium acceden-
 tibus manibus voci concordat Vis er-
 go psallere ? Non solum vox tua sonet
 laudes dei : sed opera tua concordent cum
 voce tua Cum ergo voce cantaueris : fi-
 lebis aliquando Vita sic canta : ut nunquam fi-
 leas Negocium agis et fraudem cogitas
 filius a laude dei et quod grauius est non
 solum a laude filius sed in blasphemiam
 preiurasti Cum ergo deus laudatur
 de bono opere tuo . opere tuo laudas do-
 minum : et cum blasphematur deus de
 malo opere tuo . opere tuo blasphemas
 deum Itaque ad aurium exhortationem
 tanta voce : corde ne fileas vita ne ta-
 ceas Non cogitas in negotio fraudem
 psallis deo Cum manducas et bibis psal-
 le . non intermiscendo sonorum suauita-

tes ad aures aptas sed modeste et fru-
 galiter et temperanter manducando et bibe-
 do quia hoc dicit apostolus siue manducas
 siue bibitis siue quod facitis omnia in glo-
 ria dei facite Si ergo bene agis et quod
 manducas et bibis et ad refectionem cor-
 poris sumis repationemque membro-
 rum : gratias agens ei qui tibi prebuit
 mortali et fragili ista supplementorum
 solacia et cibum tuum et potus tuus lau-
 dat deum Si vero modum nature debi-
 tum imoderatione voracitatis exce-
 das et vinolentia ingurgites . quod aspi-
 bet laudes dei lingua tua sonet : vita
 blasphemat Post cibum et potum requi-
 escas ut dormias nec in lecto aliquid
 turpiter agas . nec excedas ultra con-
 cessam licentiam in lege dei . fit castus cum
 coniuge thorus . et si est cura prophan-
 di liberos non fit effrenata luxuries li-
 bidinum defer in lecto tuo coniugi tue
 honorem quia membra christi estis am-
 bo ambo ab illo conditi ambo sangui-
 ne ipsius repati hec agens laudas eum
 nec omnino filebit laudatio tua Quid
 si sompnus aduenerit : Et cum dormis
 non te excitet a quiete mala conscien-
 tia tua : et innocentia sompni tui lau-
 dat deum Si ergo laudas . non tantum lin-
 gua tua canta : sed etiam assumpto bo-
 norum operum psalterio . ipse bonus psalmus
 Laudas cum agis negotium Laudas
 cum cibum et potum capis : laudas cum
 in lecto requiescis . laudas cum dor-
 mis Non non laudas : Perficietur in
 nobis laudatio dei cum ad illam civitatem
 venerimus quoniam effecti fuerimus equa-
 les angelis dei quoniam nos nulla corpo-
 ralis necessitas vlla ex parte sollicitat .
 non fames non sitis interpellat non
 estus fatigat non frigus abstringit :
 non febris deicit non mors finit Ad il-
 lam perfectissimam laudem exerceamus
 nos laudatione ista in bonis operibus .

aaa in

Propterea cū dixisset laudate domi-
nū quoniam bon⁹ est psalm⁹. **D**e o-
nrō inq̃t iocūda fit laus. Quō erit dō
nostro iocūda laus? Si bñ viuendo
laudatur Audi q̃ tunc erit illa iocun-
da laus. Alio loco dicitur nō ē specio-
sa laus in ore peccōris. Si ergo in ore
peccōris speciosa laus nō ē iocūda n̄
est. Hoc em̄ iocūdum qđ speciosum
vis ergo vt deo tuo iocūda fit laus?
Mōh bone cantilene tue obstrepere
moribz īpalis. Deo nostro iocūda fit
laus. Quid dixit? Qui laudatis bñ vi-
uite. Laudatio impioꝝ offendit deū.
Plus ille attendit qđ viuas qm̄ quid
sones. Certe cuz eo quē laudas pacē
habere vis. Quō cū illo q̃ris pacem.
qñ a teipō dissonas? Quō inques a
memetipō dissono? Aliud sonat lin-
gua aliud indicat vita. Deo nostro io-
cūda fit laus. Potest em̄ laus iocū-
da ēē homini cū audit cōcinna acu-
tisq̃ sentencijs z suauī voce laudan-
tem. Sed deo nrō iocūda fit laus: c⁹
aures nō ad os sed ad cor non ad lin-
guam sed ad vitā laudatoris patent.
Quis est deus noster cui iocūda fit
laus? Dulcessit nobis p̄mendat se no-
bis grās dignationi ei⁹. Dignat^r em̄
p̄mendare se nob nō quāsi aliqđ p̄sta-
turis sed multa ab illo potius accep-
turis. Quō ergo p̄mendat se nob de-
us audite aplm̄ paulū. Cōmendat at̄
inquit dilectionē suā deus in nobis.
Quō p̄mendat audite ip̄e dicat apos-
tolus z cōparetur z psalmo. Cōmen-
dat inquit dilectionē suā deus in no-
bis. Quō p̄mendat: Qm̄ cum adhuc
peccōres ēēmus xp̄s p nobis mor-
tuus ē. Quid ergo seruat laudatori-
bus q̃ sic se p̄mendat peccōribz? Quia
ergo sic dixit apls p̄mendasse deū no-
bis dilectionem suā vt xp̄s morere-
tur p̄ impijs non vt impij remane-

rent s; vt morte iusti ab iniusticia sa-
narentur. hic qđ audis cū dixisset dō
nostro iocūda fit laus. Videamus si
ip̄a est p̄mendatio quam dixit apos-
tolus qz xp̄s p peccatoribz z p im-
pijs mortuus est. **E**dificans inq̃t
iherusalem dñs z disphones israhē-
lis colligens. Ecce edificās iherlm̄ do-
minus colligens disphones populi
ip̄ius. Popul⁹ em̄ iherusalem popu-
lus israhel. Est iherlm̄ eterna in cel⁹ vbi
ciues etiā angeli sunt. Quid ergo ibi
israhel? Si hoīem illū nepotem abra-
he cōsideres qui dictus est z iacob q̃
modo angelos intelligimus isrl⁹. Si
interpretationem nōis discutiam⁹ qz
et ip̄e iacob mutato nomine vocat⁹
est isrl⁹ magis ibi nomē isrl⁹ z vtinam
z nos sequētes sim⁹ isrl⁹. Quid enim
interpretatur isrl⁹? Videns deum. Om-
nes ergo ciues illi⁹ ciuitatis vidēdo
deum gaudent in illa magna ciuita-
te z ampla z celesti: spectaculum eis
deus ip̄e est. Sed nos ab illa ciuitate
peregrinabamur peccō expulsi ne ibi
remanerem⁹: z mortalitate p̄grava-
ti ne illo rediremus. Respexit de⁹ pe-
regrinationem nrām z ille qui edifi-
cat iherlm̄ restituit lapsam ptem. Dñ
restituit lapsam pte: Disphones isrl⁹
colligens. Cecidit em̄ ps qdam z fac-
ta est peregrina. Hanc peregrinatio-
nem misericorditer vidit de⁹ z q̃fuit
non q̃rentes se. Dñ quefuit: Quē mi-
sit ad captiuitatē nrāz. Misit redēp-
tozem scđm qđ ait apls. Cōmendat i-
q̃t deus dilectionē suā in nobis quo-
niam cū adhuc peccōres ēēmus xp̄s p
nobis mortu⁹ ē. Misit ergo ad cap-
tiuitatē nrām. redēptorem filiū suū.
Porta inq̃t tecū sacco: ferto ibi p̄ciū
captiuoꝝ. Induit em̄ se ille mortali-
tate carnis z ibi erat sanguis q̃ fuso
redimerentur. Illo sanguine collegit

disp[on]siones isrl' Et si ille collegit olim
disp[on]siones quod satagendū est vt colligā
tur in dō disp[on]si: Si collecti sunt disp[on]si
vt in manu artificis ad edificiū for
marem. quod colligendi sūt qui de ma
nu artificis inquietudine ceciderūt:
Edificans ih[esu]m dñs Ecce quem lau
damus ecce cui laudē tota vita nos
tra debem[us] Edificans ih[esu]m dñs: et
disp[on]siones isrl' colligens Quod collig
git: Quid agit vt colligat: **O**pi fa
nat cōtritōs corde Ecce quod colligū
tur disp[on]siones isrl' vt sanentur cōtri
tō corde Qui cor nō cōterunt non sa
nantur Quid est cōterere cor: **N**o
tum sit carissimū fiat vt sanari possi
tis Dictū est em̄ multis alijs scriptu
rarum loc[is] et maxime illo loco voce
nrā quidam cātans dicebat qm̄ si vo
luissem sacrificiū dedissem vtiq[ue] Deo
dicebat si voluisses sacrificiū dedisses
vtiq[ue]: holocaustis autē non delecta
beris Quid ergo: Sine sacrificiū ob
latione remanebim[us]: Audi qd te ve
lit offerre Sequitur et dicit sacrifici
um deo spūs cōtribulatus cor con
tritum et humiliatū deus nō spernit
Sanat ergo cōtritōs corde: q[ui] illis
ppinquat vt sanet sicut dicitur i alio
loco p[ro]pe est dñs hīs qui obtriuērūt
cor Qui obtriuērunt cor: **H**umiles
Qui nō obtriuērūt cor: **S**upbi **C**ō
tritū sanabitur elatū elidetur **N**o h[uius] ei
forte eliditur vt cōtritū sanetur **N**e
velit eē ergo frēs cor nostrū erectus
anq[ui]m sit rectū **N**ale erigitur qd nō
p[ri]mo corrigitur Qui sanat contri
tōs corde **E**t alligat contritiones
eorū; Sanat inq[ui]t humiliatos corde
sanat cōfite[n]tes. sanat seip[s]os puni
entes in se verū iudiciū exercētes: vt
possint eē illi[us] miām sentientes **T**a
les sanat sed p[er]fecta eorū sanitas trās
acta mortalitate fiet qm̄ corruptibile

hoc induerit incorruptionē et morta
le hoc induerit immortalitātē qm̄ nichil
erit qd ex carnis labe sollicitet nō so
lum nichil cui cōsentiam[us] s[ed] nichil qd
suggeratur ex carne **E**tem modo fra
tres mei quāte illicite delectationes
animū tangūt q[ui]s eis non p[re]sentia
mus vt mēbra nostra iusticie seruāt
nō iniquitati: tñ v[er]o delectari talibus
et si non p[re]sentis nōdum est p[er]f[ec]tā sani
tas Sanaberis ergo: corde sanabe
ris cōtritō **N**oli erubescere cōtere
re cor: tales sanat de[us] Sed qd ergo i
quies modo: **C**ondecōrem legi dei
scd[m] interiorē hōiēm: video at a
liam legē in mēbris meis repugnan
tem legi mētis mee et captiuū me du
centem in lege peccati Quid ag[is]: **C**ō
tere cor. cōfiteri. age. dic sequentia:
infelix hō. quis me liberabit de cor
porē mort[is] hui[us]: **H**oc em̄ dicere in
felix hō. iā cor cōterere est **I**lle speret
felicitatē: qui cōfiteatur infelicitatē
Dic ergo infelix hō quis me liberabit
de corpe mortis hui[us]: vt r[ati]odeatur tibi
gracia dei per ih[esu]m xp[istu]m dñm nos
trum Quomōdō at liberat ip[s]a grā dei
vñ nunc pign[us] accepim[us]: Audi eū dē
apostolum corp[us] quidē inquit mor
tuum ē p[ro]pter peccatū: spūs autē vita
est p[ro]pter iusticiā Si ergo spūs eius
qui suscitauit ih[esu]m xp[istu]m ex mortuis ha
bitat in vobis qui suscitauit ih[esu]m xp[istu]m
ex mortuis viuificab[itur] et mortalia cor
pora vestra p[er] inhabitantē spiritū ei[us]
in vobis **H**oc ergo pign[us] accepit spi
ritus noster: vt incipiam[us] fide serui
re deo et ex fide appellari iusti qm̄ ius
tus ex fide viuit Quicqd at nobis ad
huc repugnat et resistit de mortali
te carnis est: et hoc sanabitur **V**iuifi
cabit enim inq[ui]t et mortalia corpora ves
tra p[er] inhabitantē spiritū ei[us] in vo
bis **N**o h[uius] pign[us] dedit vt p[re]pleat qd p[ro]
aaa iij

misit Quid ergo nūc in hac vita quā
do adhuc p̄fessores sum⁹ nōdū pos-
sessorēs? Quid in hac vita quid fiet?
Quomō durabitur? Sanat p̄tritos
corde Sed p̄fca sanitas tūc erit quā
do dicim⁹ Nūc ergo qd: Alligat cō-
tritiones eorū Qui curat inqt contri-
tos corde quorū p̄fecta sanitas in re
surrectioē iustorū erit: alligat modo
cōtritiones eorū Que sunt alligamē-
ta cōtritionū: Sicut medici alligant
fracturas Aliqñ em̄ intelligat ex hoc
caritas vr̄a ⁊ notum ē eis q̄ aiāduer-
terunt vel a medicis audierūt aliquā
do prave ⁊ distorte firmata vt corri-
gant medici frangūt: et faciūt vuln⁹
nouū qz mala erat scitas prava Sic
ergo recte sunt inqt scriptura vie do-
mini: sed prauicordi⁹ in illis scanda-
lisabitur Quid ē prauicordi⁹? Torti-
cordius tortū cor hñs putat torta es-
se omnia q̄ dicūtur a deo. putat pra-
ua esse omnia q̄ fecit de⁹ ⁊ displicent
illi omnia iudicia dei maxime q̄ in q̄-
bus ip̄e corripitur ⁊ sedet ⁊ disputat
q̄ male faciat de⁹ qz non p̄ ei⁹ volū-
tate facit Distortū cor prauū cor est
qd non se corrigit ad deū: ⁊ deū vult
distorq̄re ad se Quid ergo ei dicit de-
us desup: Tortus es: equus sum Si
tu rcūs eēs sentires equitatē meam
quēadmodum si in pavimento equa-
li ponerēs distortū lignū. nō colloca-
retur. vndiq; nutaret vndiq; agitare-
tur qd non loci ineqlitas sed distor-
tio ligni facit: sicut ait scriptura. qm̄
bonus isrl̄ de⁹ rectis corde Quid er-
go? Tortus est cor quō dirigitur: Et
tortum ē ⁊ durū Jam ergo tortus et
durū frangatur cōteratur ⁊ dirigat⁹
Tu dirigere cor tuū nō potes. tu frā-
ge. ille dirigat Quō tu frang⁹? Quo-
modo tu cōteris? Cōfitendo puniē-
do pccā tua Quid aliud figt pectorū

tunfio n̄ forte putam⁹ ossa nr̄a aliqd
peccasse cū tundim⁹ pect⁹: Sed fig-
nificamus nos cor cōterere vt a do-
mino dirigatur Sanat ergo contri-
tos corde ⁊ cōtritum cor hñtes. ⁊ sa-
nitas ip̄ius cordis tūc erit p̄fca cū et
corpis repatio implebitur q̄ promi-
sa est Nūc interea quid facit medic⁹?
Alligat cōtritiones tuas vt possis p-
uenire ad plenissimā firmitatem do-
nec cōsolidetur qd fractū est qd alli-
gatū est Que sunt ista alligamenta?
Tpalia sacramenta Alligamēta me-
dicinalia sunt cōtritionis nostre sac-
ramenta interim tpalia: quib; habem⁹
psolationē Et ista oīa q̄ loq̄mur vo-
bis ip̄a q̄ sonant ⁊ transeūt q̄cquid in
eccā geritur tpaliter: alligamenta sūt
cōtritionū Quēadmodū em̄ medic⁹
p̄fecta sanitate detrahit ligaturam:
sic in illa ciuitate iherl̄m cū equales an-
gelis facti fuerim⁹ Nam qd putatis?
Ibi nos accepturos eē qd hic acce-
pimus: Aut ibi recitandū est nobis
euangelium vt fides nostra p̄mane-
at: Aut imponenda est man⁹ ab aliq̄
p̄posito: Ista ōnia alligamenta frac-
ture sunt p̄fca sanitate detrahentur:
sed ad eā nō pueniretur nisi alligatē-
tur Sanat ergo cōtritos corde ⁊ al-
ligat cōtritiones eorū **Q**ui nume-
rat multitudinē stellarū ⁊ omnibus
eis noīa vocās Quid magnū dō nu-
merare multitudinē stellarū? Hoc ⁊
hoīes conati sunt Viderūt vtrū im-
plere potuerint: nō tñ conarentur n̄
se impleturos sperarent Illis dimit-
tamus qd potuerint ⁊ quousq; pue-
nerint: deo at nō puto eē magnū nu-
merare oēs stellas An forte nume-
ne obliuiscatur cū recēs est: Et mag-
num est aliquid deo stellas numera-
re cui capilli capitiū numerati sunt:
Manifestū est fr̄es aliquid velle de

um intelligere nos in eo qđ ait qđ nu-
merat multitudinem stellarū et oibz
eis inquit noiā vocās Sunt stelle qđ
dam lūiā in ecclā cōsolantia noctem
nrām oēs quibz dicit apls in quibus
apparetis tē luminaria in mundo.
In ista inquit natione tortuosa et p-
versa in quibz apparet tē luminari
a in mūdo vbum vite hñtes illas stel-
las numerat de? Dēs secū regnatu-
ros oēs aggregandos corpi vnige-
niti sui numeratos habet et nūat eos
qui indigni ē nec numerabit Et mlti
crediderūt vel multi se qlicūq; adum-
brata spē fidei pplo ei? applicuerūt
nouit tñ ille qđ numeret et qđ venti-
let nam tanta ē celsitudo o euāgelij vt
fieret qđ dicitū est annūciaui et locu-
tus sum multiplicati sunt sup nume-
rum Sūt ergo in populis et supnūa-
rij quodāmō Quid ē supnūarij? Pl?
qđ ibi futuri sunt Intra pletes isti os
plures sunt qđ futuri sunt in regno dī
in illa iherlēm celesti: ipi sup numeruz
sunt Nāduertat quisq; vtrū luceat ī
tenebris vtrū in inīqtate seculi tene-
brosa nō seducatur: si nō fuerit seduc-
tus nec vict? tē stella erit quā iā nu-
merat de? Et omnibus inqđ noiā vo-
cans: ibi ē totū pmiūm Iphabem? no-
mina qđam noiā apud deū: vt noue-
rit deus noiā nrā Iphoc optare debe-
mus hoc agere hī satagere qđtū possu-
mus: nō de alijs rebz gaudere nec de
donis qbusdam spiritualibz Videat
caritas vrā multa dona sunt in ecclā
sicut apls dicit. alij per spiritū datur
sermo sapientie. alij sermo scientie se-
cūdem eūdem spiritū alij fides in eo-
dem spiritū. alij donatio curationuz
alij dñudicatio spiritū id ē vt dñudi-
cet inter bonos malosq; spūs: alij līn-
guarū gñā alij pphēcia Quāta dixit
qđ multa dixit? Multi donis talibus

psi male: audiēt in fine nō noui vos
Et qđ dicturi sūt in fine cū audient nō
noui vos: Dñe. nōne in noiē tuo p-
phetauim? et in noiē tuo demonia e-
iecimus et in noiē tuo vtutes multas
fecimus: In noiē tuo oīa ista Et qđ
dicam eis: Nūqm noui vos: discedi-
te a me qđ opamini inīqtatem Quid ē
ergo eē iam lumē celi p̄solans noctē
et qđ non vincatur a nocte: Adhuc in-
quit supeminētiore viā vob demō-
stro Si linguis hōim loqr et angelo-
rum. caritatē aut nō habeā: fact? suz
vt eramentū sonās aut cimbālū tin-
niens. Quale donū ē loqui linguis ā-
geloz et hōim: Tñ si caritatē inqđ nō
habeā: eramentū sum sonans ā cim-
balū tinniens Si sciero inqđ oīa sac-
menta et oēm sciām et si habuero oēs
ppheciam et oēm fidē ita vt montes
trāsferā Quāta ista dona sunt: Cari-
tatem at nō habeam inqđ nichil sum
Quale ē illud donū martirij et distri-
butionis rerū suarum: Et tñ si distri-
buero inqđ oīa mea paupibz et tradi-
dero corp? meū vt ardeat. caritatez
at nō habeā nichil mī pdest Qui gñ
habet caritatem: et si ad tēpus habet
hoc dona auferentur ei Auferet qđ
habet quia qđdam non habet: et ipm
qđdam hoc non habet vnde cetera te-
neantur et ipē non pereat Quid est il-
lud quod modo ait dominus qđ habz
dabitur ei. qđ at non habet et qđ habet
auferetur ab eo: Iphabet grām possi-
dendi: s; nō habet caritatem vtendi.
Qđ gñ illud nō habet: et qđ habet aufe-
ret? ab eo Propterea discipuli vt ha-
berent caritatem quos volebat facē
in celo stellas ambulantes sup emi-
nentem viam ille qui numerat multi-
tudinē stellarum et omnibus eis no-
mina vocans: cum redirent discipu-
li quo missi erant exultauerūt et dix-

erunt. dñe ecce spūs imundi subiecti
sunt nobis ppter nomē tuū Et ille q
numerat multitudinem stellarū z o-
nibus eis noiā vocans. sciens mul-
tos dicturos eē nōne in noiē tuo de-
moma eiecimus quibz dictur⁹ est in
fine nō noui vos qz eos nō numera-
uit in multitudine stellarū nec eis no-
mina vocauit. nolite inq̄t in h̄ gaude-
re qz spūs vobis subiecti sunt: s; gau-
dete qz nomina vestra scripta sunt i
celo Qui numerat multitudinē stel-
larum z oibz eis noiā vocās. **M**agnus
dñs noster Implet⁹ est gaudio
eructauit ineffabiliter nescio qd dice-
re nō valebat z cogitare quomō va-
lebat. Magn⁹ dñs noster. **E**t m̄
na virtus ei⁹ et intelligentie ei⁹ non
est numer⁹ Ille ip̄e qui numerat m̄-
titudinem stellarū numerari non p̄t.
Magn⁹ dñs noster et magna virt⁹
eius z intelligentie ei⁹ nō est nume-
rus Quis hoc exponat: Quis digne
quis cogitet qd dictū ē et intelligentie
eius nō est numer⁹: Atq; vtinā infū
dat se nobis et vbi nos deficiū⁹ qz
ip̄e potens ē ip̄e illustret m̄tes ves-
tras vt sciatis quid sit. intelligentie ei⁹
nō est numerus Videtis em̄ fr̄es nū
quid est numer⁹ arene: Nobis nō ē
deo ē Cui capilli capit⁹ nostri nume-
rati sunt: z arena numerata ē Quic
quid ergo finitū mūd⁹ iste cōplecti-
tur ecia si nō hominī tñ ē deo: parū
dico deo. angelis numeratū ē Intel-
ligentie ei⁹ nō est numer⁹ Excedit o-
nes numerarios intelligentia ei⁹: nu-
merari a nobis nō p̄t Ip̄m numerū
q̄s numerat: Numero numerātur q̄
cūq; numerātur Si q̄cquid numera-
tur numero nūatur. numeri nō p̄t eē
nūs Numerari nūs nullo pacto p̄t
Quid ergo ē apud deū: In fecit oīa
Et vbi fecit oīa cui dicit⁹. oīa in men-

sura z numero et pondē disposuisti:
Aut q̄s ip̄am mensurā z ip̄m nume-
z ip̄m pōd⁹ vbi de⁹ omnia disposuit
aut numerare p̄t aut metiri ā appen-
dere: Ergo intelligētie ei⁹ nō est nūs
Cōticescāt huāne voces. req̄scāt hu-
mane cogitationes ad incōphensibi-
lia nō se tendāt q̄si p̄phensuri. sed tōp̄
pticipaturi: pticipes em̄ erim⁹ Nō
hoc qd capimus erim⁹ nec totū capi-
emus s; pticipes erim⁹: qz dictū ē de
ip̄m cui⁹ diphones colligit. dictū
ē de illa qdā magnū. ip̄m q̄ edifi-
catur vt ciuitas cui⁹ pticipatio eius
in idip̄m In idip̄m quid ait n̄ qd mu-
tari nō p̄t: Cetera q̄ sunt creata aliter
z aliter p̄nt eē qui aut creauit aliter z
aliter eē nō p̄t Idip̄m ergo ille ē: qm̄
dictū ē ei mutabis ea z mutabuntur
tu aut idē ip̄e es z anni tui nō defici-
ēt Igitur si ip̄e idem ip̄e z mutari ex
nulla pte p̄t: pticipando ei⁹ diuinita-
tem erim⁹ z nos imortales in vitam
eternā Et h̄ nobis pign⁹ datum est de
filio dei qd iam dixi sanctitati vestre
vt añqm̄ efficeremur pticipes imor-
talitatis ip̄us fieret ip̄e prius parti-
ceps mortalitat⁹ nostre Sicut at ille
mortalis nō de sua sba sed de nr̄a: sic
nos imortales non de nr̄a sba sed de
ip̄i⁹ Participes ergo erimus nemo
dubitet scriptura h̄ dixit Et cui⁹ rei p-
ticipes erimus q̄si ptes sint apud de-
um aut p ptes diuidatur de⁹: Quis
ergo explicat quō sint pticipes vni⁹
simplicis multi: Nō ergo exigat⁹ qd
apte dici nō posse puto qz videtis: s;
redite ad remediū saluatoris conte-
rite cor confringatur animi duricia.
conteratur animi pertinacia: accusetur
in malo renascatur in bono Dirige-
get ip̄e alligabit fracturā consolida-
bit sanitatem: z non crunt iā impos-
sibilia nob̄ q̄ mō impossibilia sūt Bo-

num est enim quis, ut cōfiteatur in
firmitatem: qui vult puenire ad diui
nitatem. Intelligentie eius nō est nu
merus. Ideo qđ debeas facere in dif
ficultate intelligendi. oñdit tibi qđ cō
sequenter dicit. **S**uscipiens man
suetos dñs. Verbi gracia nō intelli
gis. parū intelligis. nō seq̃ris. honora
scripturam dei honora vbum dei eci
am nō aptum differ pietate intelligē
ciam. Noli pterius eē accusare aut
obscuritatē aut qñ pueritatē scrip
ture. Peruersum hic nichil ē. obscurū
aut aliquid ē: nō vt tibi negetur s; vt
exerceat accepturū. Ergo qñ obscurū
est. medicus illud fecit vt pulsēs. Vo
luit vt exercereris in pulsando: volu
it vt pulsanti apīret. Pulsando exer
ceberis exercitatus latior efficiēris:
latior fact⁹ capies qđ donatur. Ergo
noli indignari qđ clausum est. **A**d itē
esto mansuetus esto noli recalcitra
re adūsus obscura z dicere meli⁹ di
ceretur si sic diceretur. Qñ em̃ potes
tu sic dicere aut iudicare quō dici ex
pediat. Sic dictum ē quomodo dici
debit nō corrigat eger medicamen
tasus. **N**ouit ea medic⁹ modificare
ei crede quēte curat. **I**đ quid sequit⁹.
Suscipiens māsuētos dñs. **N**oli er
go resistere adūsus clausa dei: man
suetus esto vt suscipiat te. Si atē resis
tis audi quid seq̃tur. **H**umiliās atē
pccōres vsq; ad terrā. **A**dulta gñā
sunt pccōrum. **H**umilians autē pccō
res vsq; ad terrā. Quos pccōres nō
contrarios mansuetis: Ex eo quip
pe qđ ait suscipiens mansuetos do
minus hūilians autē pccōres vsq; ad
terrā: specie quādam pccōrū ex p
dicta mansuetudine voluit intelligi.
Pccōres g̃ h̃ loco imites z eos qđ mā
sueti nō sunt intelligim⁹. Quare hu
miliat vsq; ad terrā. **R**ep̃hendunt in

telligibilia: terrena sensuri sunt. **H**oc
facit hōibus qui voluerūt irridere le
gem añq̃m noscent: nō fuerunt man
sueti. **I**ntelligat caritas vr̃a extitit qđ
dam p̃ditissima secta manicheorum
acceptas lr̃as z lcās irrisit. **R**ep̃hen
dere voluit qđ non intelligebat z ex
agitando z reprehendendo nō intel
lecta multos illaq̃auit. Sed humilia
ti sunt qđ h̃ facere voluerunt vsq; ad t̃
ram: non sunt p̃missi intelligere celestia.
terrena sapuerūt. Quicqđ audis i
fabulis ip̃orū nō n̄ blasphemia est: et
qđā figmenta ymaginū corpaliū. **Q**ñ
quidē volentes intelligere deū vsq;
ad lucē isti⁹ visibil⁹ cogitatoem vene
runt. vltra ire nō potuerūt: z tales cā
pos lucē fecerūt in regno dei q̃lem vi
derūt hūc solem qñ fructū lucē illius.
Totū atē hoc qđ p̃ terrā carnis tangi
tur trā ē deo. **H**abem⁹ em̃ vñ videam⁹
mus vñ audiam⁹ vñ odorem⁹ vñde
gustem⁹ vñ tāgam⁹. Caro ista p̃ qñ
qđ nūcios quosdā quos appellamus
sensus p̃cipit nō nisi corpalia intelli
gibilia vō z spūalia mēte capiuntur.
Qz g̃ illi obscuritatē scripturarū irri
serūt qđ p̃pterea clausa erat vt pulsan
tes exercerent⁹ nō vt puulis negarē
tur humiliati sunt vsq; ad terrā vt co
gitare ampli⁹ nō possint q̃z qđ p̃ trā
p̃cipitur. **P**er terrā qđ dico: **P**er car
nem. Caro em̃ ista trā est z de trā scā
est. Quicqđ p̃ oculos capis ad terrā p̃
tinet qđqđ p̃ aures qđqđ p̃ olfactū qđ
qđ p̃ gustū qđquid p̃ tactū ad trā p̃ti
net qz per terrā p̃cipitur. **I**lli g̃ n̄ va
lebāt intelligere intelligētia cui⁹ nō ē
numer⁹ qz intelligētie ei⁹ nō ē nume
rus. rep̃hendētes scripturas mystic⁹
q̃busdā rebz salubriter tegētes intelli
gentiā vt puuli exerceāt⁹ z ip̃a repre
hensione imites facti qđ contrariū ē
mansuetis humiliati sunt vsq; ad ter

ram ut incorpale dñm sentire n̄ pos-
sent ⁊ quicqd de deo cogitarent non
nisi corporaliter cogitarent. Humiliās
ergo est deus pccōres vsq; ad terrā.
Quid ergo debem⁹ facere nos si no-
lumus humiliari vsq; ad terrā: Quia
magñū est p̄ficere vsq; ad intelligen-
tiam magñū est p̄ficere vsq; ad sp̄i-
tualia. magñū eo puenire cor ut no-
uerit eē aliquid qd non per locum ex-
tendatur nec per tpa varietur. Qua-
lis est enim ip̄s sapiētie: Quis il-
lam cogitet: Longa est q̄drata ē ro-
tunda est modo hic et modo ibi est:
Cogitat sapiām nescio q̄s in oriente
cogitat illam ali⁹ in occidente. si bñ il-
lam cogitant in tanta locoꝝ diuīsa-
te positi. ambob; p̄esto est. Quid est
hoc: Quis illud capit: Istā substan-
tiam istā quādam diuinā incōmuta-
bilem q̄ naturā quis capit: Noli fes-
tinare: poteris cape. Audi quid seq̄-
tur. **I**ncipite dñō in cōfessione. Idic
incipite si vis peruenire ad intelligen-
tiam p̄spiciuam v̄itatis. Si vis a via
fidei perducī ad possessionē speciei in-
cipe in cōfessione. Le prius accusa te
accusato deum lauda. Inuoca quem
nōdum nosti ut veniat ⁊ sciatur. non
ut ip̄e venias sed ut te ad se perducatur.
Quomō ip̄e venit vñ nūqm̄ discedit:
Ipa est em̄ perfectio sapiētie: vbiq;
est. ⁊ longe est a malis qui vbiq; sunt.
Rogo vos a quib; lōge est qd vbiq;
est: Vbi putatis. nisi q̄ iacent in dissi-
militudine sua exterminātes in se si-
militudinem dei: Dissimiles facti re-
cesserunt: reformati redeant. Vñ in-
quit reformabūtur: Incipite dñō in
cōfessione. Post cōfessionem qd seq̄-
tur: Bona opa. **P**salite dō nrō in
cythara. Quid est in cythara: Qd iā
exposui sicut illd in psalterio psalm⁹
sic ⁊ cythara nō solum voce sed ope

Psalite deo nostro in cythara. Ecce
cōfitemini opamini opa miē psalli-
te deo nrō Qui dō nostro: **Q**ui co-
opit celum nubib; Quid coopit celū
nubib;: Qui cōtegit scripturam figu-
ris et sacramentis. Ille qui humiliat
pccōres vsq; ad terram ille q̄ suscipit
māsuētos coopit celū nubib; Et q̄s
videat celū qd cooptum est nubib;:
Noli timere: Audi quid seq̄tur Qui
coopit celum nubibus. **Q**ui parat
terre pluuiam Qui coopit celū nu-
bibus. Expauisti q̄ non vides celum
cū plueris fructificabis ⁊ serenū vi-
debis. Coopit celū nubib; qui parat
t̄re pluuiā forte h̄ fecit dñs nr̄ li. 21. si ei
haberemus occasionem obscuritat;.
scripturarū ista vobis nō dicerem⁹
quib; gaudet. Hec ergo pluuiā for-
tasse ē ad quā gaudetis. Exprimi vo-
bis per linguam nrām nō posset: nisi
deus nubib; figurarū celū scriptura-
rum coopiret. Ad h̄ ergo ille coopit
celū nubib; ut paret terre pluuiam.
Ad hoc obicura esse voluit dicta p̄-
phetarum: ut haberent postea serui
dei qd interpretando influerent super
aures ⁊ corda hōim excipientium de
nubib; celi saginā leticie sp̄ualis. Qui
coopit celū nubib; q̄ parat terre plu-
uiā. **Q**ui exoriri facit in mōtib; fe-
nū ⁊ her bā seruituti hōi; Ecce fructus
pluuie q̄ exoriri inqt facit in mōtib; fe-
nū. **I**lud qd n̄ ⁊ in t̄ra hūili: S; qd m̄g-
num ē in mōtib;: **M**ōtes dicit excel-
sos seculi aliq̄ magna dignitate p̄di-
tos h̄ loco mōtes accipe ⁊ nō ē mirū
q̄ duo minuta misit nescio q̄ vidua i
gazophilaciū terra attulit fenū terra
hūilis ⁊ mōs attulit zacheus ille ma-
ior publicanoy. Hoc em̄ erat mirabi-
lius q̄ mōs attulit fenū. Quāto ela-
ti sunt hōiēs tāto auari sunt et q̄nto
in h̄ sc̄lo maiores tāto pl⁹ amāt diuī

cias suas Unde ille tristis abcessit q̄
 consiliū vite eterne petebat a domi-
 no ⁊ appellauit eum magistrū bonū
 dicens quid faciā vt vitam eternā ha-
 beam? Et ille Serua mandata Que-
 Et dixit mandata legis Hec omnia
 feci a iuuentute mea Dñū inquit tibi
 deest vis eē pfectus vade vende om-
 nia tua que habes ⁊ da pauperibz et
 habebis thesaurum in celo ⁊ veni se-
 q̄re me Quia dixit dñs ecce mōs es
 accipe pluuiam ⁊ da fenum Quid ei
 daturus es? Nōne fenū? Etenim is-
 ta omnia q̄ ecclē ad necessitates serui-
 entium deo dantur a diuitibz quid lē-
 nisi fenum? Carnalia em̄ sunt ⁊ ad tē-
 pus apparētia sed non inde aliquid
 carnale cōquiritur de rebz visibilibz
 quid emas attende Apl's enim ait of-
 tendens fenū eē illud si nos vob̄ spi-
 ritualia seminauim⁹ magnum est si
 carnalia vestra metam⁹? Et audi qz
 carnalia fenū sunt: omnis caro fenū
 ⁊ ōnis claritas hōis vt flos feni Er-
 go ille tristis abcessit ⁊ ait dñs q̄ dif-
 ficile diues intrat in regnū celorum.
 Hoc ergo magnū qz exoriri facit in
 mōtibus fenū Et quomō exoriri fa-
 cit in montibz fenum. si diues ille au-
 dito qz res suas deberet dare paupe-
 ribus trist⁹ abcessit? Quō postea res-
 pondit apl's contristatis: q̄ homini-
 bus impossibilia sunt dō facilia sunt
 Ergo ille exoriri facit in mōtibus fenū
 cui ōnia facilia sunt Nam nichil esset
 sterilius durissimis mōtibus Pluit il-
 le qui facit oriri in mōtibus fenū ⁊ her-
 bam seruituti hōibz Cui seruituti? Ip-
 sum paulū attende Nos at̄ inq̄t ser-
 uos vestros p̄ ihs xpm Qui dicebat
 si nos vob̄ spiritualia seiāuim⁹ mag-
 num ē si v̄a carnalia metam⁹ seruuz
 se dixit Seruim⁹ em̄ vobis frēs Ne-
 mo se nostrū dicat q̄si maiore vobis

eē Erim⁹ maiores si fuerim⁹ humili-
 ores Quicūqz vult eē maior v̄i dñi
 sentētis ē erit v̄i seruus Ergo exoriri
 facit in mōtibus fenū ⁊ herbā seruitu-
 ti hōim Paulus quidē apl's manibz
 suis viuens ipm fenū montiū noluit
 accipe noluit indigere: sed tñ mōtes
 dabāt fenū Non qz ille noluit accipe
 p̄pterea montes dare nō deberēt vt
 steriles remanerent Debetur pluuię
 fructus debetur seruo cibz sicut dñs
 ait: māducate q̄ ab ip̄is sūt Et ne puta-
 rent aliqd de suo donae dign⁹ ē inq̄t
 opari⁹ mcede sua Itaqz frēs qm̄ cō-
 tigit iā ex ista occasioē aliqd loq̄ vob̄
 marię qz loqm̄ talia nos nō q̄rentes
 a vobis ⁊ iō liberi⁹ dicim⁹ ⁊ si q̄rere
 mus frēm v̄m q̄rerem⁹ ⁊ nō v̄as o-
 pes s; v̄am iusticiā tñ amoneo bre-
 uiter qm̄ iā mlt̄a dixim⁹ ⁊ aliqn ser-
 mo finiend⁹ ē: si vult nō eē steriles
 vt reddat p̄ pluuiā fecunditatem ne
 dāpnetur postea sterilitas v̄a Ad-
 nat⁹ em̄ de⁹ tre sterili et spinose ignē
 sicut fructuose horreū parat. efficit
 vt vob̄ip̄os exigat efficiimini exacto-
 res vestri Xps tacit⁹ exigit ⁊ maior
 ē vox tacent⁹ qz in euāgelio nō tacet.
 Nō em̄ v̄e tacet cū dicit: facite vobis
 amicos de māmōna iniquitatis. vt et
 ip̄i recipiāt vos in et̄na tabernacula
 Nō tacet ip̄e audite vocē e⁹ Nō eī
 vos p̄t exigē n̄ forte exactioē op⁹ est
 vt q̄ vobis in euāgelio seruiūt petāt
 a vobis Si ad h̄ ventū fuerit vt pe-
 tant videte ne qđ vos a deo petistis
 frustra petat⁹ Ergo est ote exactoēs
 v̄i ne aliqd illi q̄ in euāgelio seruiunt
 vobis nō dico petē cogātur nā forte
 nec coacti petent: s; ne silētio vos ar-
 guant Dñ scriptū ē. bt̄s q̄ intelligit
 sup egenū ⁊ paup̄em Cū dicit qui in-
 telligit sup egenum ⁊ pauperem: nō
 expectat vt petat Intelligite sup illū

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

Alius te querit indigēs: alium tu de-
bes querere indigentē. Vtrumq; dic-
tum ē fratres mei ⁊ omni petentite
da modo lectū ē: ⁊ in alio loco scrip-
tura dicit. sudet elemosina in manu
tua quousq; inuenias iustum cui eā
tradas. Alius est qui te querit. alium
tu debes querere: nec eum qui te q̄-
rit relinquo manem omni em̄ petē-
tite da. Sed ali⁹ est quē tu debes q̄-
rere sudet elemosina in manu tua q̄-
usq; inuenias iustū cui des. Nūquā
hoc facietis nisi aliqd de reb; vestris
seposituz habueritis qd cuiq; placet
p̄ necessitate rei familiaris sue tanq̄
debitum quasi fisco reddendū. Si nō
habet rē publicam suā xp̄s non ha-
bet fiscū suum. Fiscus em̄ scitis quid
sit. Fiscus em̄ saccus est: vñ ⁊ fiscel-
la ⁊ fiscine dicuntur. Ne putetis qz ali-
quis draco ē fiscus: qz cū timore au-
ditur exactor fisci. Fiscus sacc⁹ ē pub-
licus. Ip̄m habebat dñs hic in terra
quando loculos habebat ⁊ ip̄i loculi
iude erant cōmissi. Iudam traditorē
patiebatur dñs ⁊ furem ⁊ in ip̄o of-
tendens ubiq; paciētiā suam tñ illi
qui cōferebant in loculos domini cō-
ferebant n̄ forte putatis qz dñs ibat
⁊ petebat aut indigebat cui āgeli ser-
uiebant: qui de quinq; panib; tot mī-
lia hōim pavit. Quare ergo egere vo-
luit nisi vt daret exempluz mōtib; vt
parerent fenū ne contra pluuiā ste-
rilitatem redderent. Decidite ergo
aliquid ⁊ deputate aliquid fixum vel
ex annuis fructibus v̄l ex cotidianis
questibus vestris. Nam quasi diui-
no videris dare: ⁊ necesse est vt tre-
pidet manus tua quando illam por-
rigis ad id quod non debueras. Exi-
me aliquam ptem reddituum tuorū
Decimas vis: decimas exime qm̄qm̄
parum sit. Dictum est enim quia pha-

risei decimas dabāt ieiuno bis in sab-
bato decimas do oim que possideo ⁊
quod ait dominus nisi habūdauerit
iusticia vestra plus q̄ scribarū ⁊ pha-
riseorum non intrabitis in regnū ce-
lorum. Et ille super quē debet habun-
dare iusticia tua decimas dat: tu autē
nec miliesimam das. Quomō em̄ su-
perabis cui nō equātis: Qui coopit
celum nubibus qui parat terre plu-
uiam qui exoriri facit in montib; fe-
num: ⁊ herbam seruituti hominum.
Et dat pecoribus escam ipsorum.
Pecora ista dicit greges. Non frau-
det deus gregem suum esca sua per
homines quorum seruituti herbam
fecit exoriri. Vnde dicit apostolus qz
pascit gregem ⁊ de lacte gregis non
pcipit. Qui dat pecorib; escam ipo-
rum. Et pullis coruorum qui inuo-
cant eū. Hoc forte putabim⁹ qz cor-
ui deū inuocāt vt det illis escā. Ne h̄
cogitet irrationabilē aiām inuocāe
deū. Nō nouit inuocāe deū n̄ solarō
nalis. In figura accipite deū nec pu-
tet: sic ip̄i qdā dicūt ruolui aiās huā-
nas ad pecora: ad canes ad porcos
ad coruos. Hoc a cordib; vris exclu-
dite ⁊ a fide v̄rā. Aiā humana scā ē ad
ymaginē dei: nō dabit ymagines suā
cani ⁊ porco. Quid est q̄ ⁊ pullis cor-
uorū qui inuocant eū: Qui sunt pulli
coruorū. Israhelite se solos iustos di-
cebant q̄ legē acceperant: ceteros oēs
ōniū gentiū hōiēs pccōres dicebant.
Et de oēs gentes in pccō in ydola-
tria in adoratoē lapidū atq; lignorū
erāt. h̄ nūquid sic remāserunt: Et qd
ip̄i: Et si non n̄ corui prēs n̄rī tñ pulli
coruorū nos ip̄i inuocam⁹ deū. Dat pe-
corib; escā ipoꝝ: ⁊ pullis coruorū q̄ in-
uocāt eū. Ip̄i sūt pulli coruorū qbz dicit
petrus quia non corruptibili argen-
to vel auro redēpti est: de supuacua

vestra cōsuetudine a parentibus vestris tradita. Proficientes enim pulchri coruorum qui simulachra colere videbantur pntum suorum conuersi sunt ad deum et audis modo pullum corui inuocantem vnum deum. Quid ergo: Dimisisti parentem tuum: Dicis pullo corui Dimisi plane. Ille enim coruus non inuocans deum: ego pullus corui inuoco deum. Et pullis coruorum qui inuocant eum. **N**on in potentatu equi voluntate habebit. Potentatus equi est supbia. Videtur enim equus veluti ad suggestum hominis accommodatus ut altior incedat. Et reuera est in eo ceruix indicans quādam superbiā. Non se extollant hīc iēs in suis dignitatibus nō se sublimes putent honoribus: caueāt ne i equo imomito precipitentur. Vide enim quid dictum est in alio psalmo hī in curribus et hī in equis nos aut in nomine domini dei nostri magnificabimur hoc est illi in honoribus tpalibus nos in nomine dñi dei nostri magnificabimur. Propterea illis quid accidit: Videte quid sequitur illis obligati sunt pedes et ceciderunt nos aut surreximus et erecti sumus. Nō in potentatu equi voluntatem habebūt. **N**ec in tabernaculis viri bñ sentiet. In tabernaculis inquit viri. Est enim tabernaculum domini ipsa scā eccā toto orbe diffusa. Heretici diuidentes se ab eccle tabernaculis sibi tabernacula posuerūt. Nō in ipis tabernaculis viri bñ sentiet deus. Sed pullū coruorum attende dicentem: elegi abici in domo dñi magis q̃ habitare in tabernaculo peccatorum. Etenim si alicui bono pio cōfidenti infirmitatem suam pullo corui inuocanti deum cōtigerit forte in eccā carere honore tpali. non it extra eccām non sibi facit extra eccām tabernaculum

in quo nō bñ sentiet deus. Sed quid dicit: Elegi abici magis in domo dñi. q̃ habitare in tabernaculis peccatorum. Nec in tabernaculis viri bñ sentiet. Sed quod adiūgit. **B**ene sentiet dñs in timentibus eum et in hīs q̃ sperant in miā eius. Bñ sentiet dñs in timentibus eum. Sed nūquid sic timetur deus quod et latro. Nā et latro timetur et bestia timetur et hō iniustus et potens timetur mltū. Bene sentiet dñs in timentibus eum. Sed quod timentibus: Et in hīs qui sperant in miā eius. Ecce timuit eum iudas traditor xpi: sed non sperauit in miā ipsius. Postea enim penituit euz q̃ tradiderit xpm et dixit: peccavi q̃ tradidi sanguinem iustum. Hñ quidem timuisti sed si spares in miā eius quē timuisti. Ille despādo abiit et laqueo se suspendit. Ergo sic time dñm ut spares in miā eius. Si times latronem ab alio speres auxilium et non ab eo quē times. Si sic times poscis auxilium ab eo quē nō times aduersus euz quē times. Si sic times deū et ideo times deum q̃ peccatores a q̃ acceptur es auxiliū aduersus deū. Quo itur es quid facturus. Vis ab illo fugere: Ad ipm fuge. Vis fugere ab irato: Fuge ad placatū. Placabis enim eum si spares in miā ipsi atq̃ ita de cetero peccare caueas ut de pteritis depereris ut tibi dimittatur a dño cui est honor et impiū cū prē et spū in scā scloz.

Explicit ps cclvi. Incipit cclvii.
Meminit caritas vrā de psalmo quē modo cātauim⁹ in hodiernum diem nos distulisse sermonē. Ipse enim erat et die dominica lectus est et tractandus ipse susceptus est. Sed quia euangelica lectione tūc permoti p magnitudine timoris nostri et vestre vtilitatis inuocati sum⁹ in eo q̃ nobis domin⁹

diem nouissimū pmendauit. cauto s
qz nos ⁊ vigilantes expectaē voluit
aduentum suū terrenis eciā exemplo
ne dāpnaret iudicio. sic futurū dicēs
aduentū filij hōis sicut in diebus noe
māducabant bibebant emebant ven
debant nubebant. vxores ducebant
donec introiret noe in archam ⁊ ve
nit diluviū ⁊ perdidit omnes Solli
citi ergo ⁊ magno timore cōculsi. q̄s
enim si credit nō timeat in eo sumus
quātum potuim⁹ imorati: vt de ves
tris moribz vitaqz vestra ⁊ omniū nos
trozum sermo pduceretur. quo pos
simus illū diem nō solū securi expec
tare sed eciā desiderare Si em̄ ama
mus xpm vtqz aduentū ei⁹ desidera
re debem⁹ Peruersum em̄ est ⁊ nes
cio vtrum verū quē diligis timere ne
veniat: orare adueniat regnū tuū et
timere ne exaudiaris Vñ aut̄ timor:
Quia iudex ventur⁹ ē Nūquid inuis
tus nūquid malivol⁹ nūquid inuid⁹:
Nūquid postremo ab altero expec
tās nosse cām tuam ne forte ille quē
instruxisti vel p̄uaricatione te decipi
at vel minori facultate deficiens in
nocentie tue bonū v̄bis demonstra
re mō nō possit: Nichil horuz Quis
ergo ventur⁹ est iudicare te nisi q̄ ve
nit iudicari ppter te: Nō timeas ac
cusatorem de quo ipe dixit: pnceps
hui⁹ mūdi missus est foras Nō ti
meas malū aduocatū ille em̄ tibi mo
do aduocatus est qui tūc iudex futu
rus est Ille erit ⁊ tu ⁊ tua causa: ser
mo cause tue ⁊ testimoniū p̄scientie
tue Quisqz ergo futurū iudicem ti
mes p̄ntem cōscientiam tuam mo
do corrige Parū ne tibi ē q̄ preteri
ta nō requireret: Sine reliquo spacio
tpis tunc iudicabit sed cū quāto spa
cio tpis mō precipit: Tunc eciā cor
rigi non licebit modo quis p̄hibet:

Hoc cū vehementer cōmendarem⁹
dominico die qz reuera qz prope hoc
solum dicēdum est: nō parū tpis ef
fluxit et coacti sumus hūc psalmum
susceptū ad tractandū in hunc diem
differre Nō ipe prest o est intenda
mus in eū: ymmo in deū qui hos ser
mone p̄ miām suam in spiritu sanc
to dispensare dignat⁹ est: ita vt ipse
nouit expedire infirmitatibz nostris
Quis em̄ ⁊ ger cōsiliū dare medico
audet: Cū legeretur credo aut̄ ones
aut multos vestrū aiaduertisse q̄ ha
beat aliquos versus ad quos apien
dos pullandū est maximeqz vbi ait q̄
dat niuem velut lanam nebulam ve
lut cinerem spergit qui mittit cristal
lum suū velut frusta panis in faciem
frigoris e⁹ quis sustinebit: Hys em̄
auditis quisqz ea accipit ad lrām: o
pera quidem diuina cogitauit Quis
em̄ dat niuem nisi deus et q̄s nebulā
spergit nisi deus: Cristallū q̄s durat
nisi ipe: Et habent hec tria similitudi
nes cōgruas oppositas Neqz enim
dissimilis est lana niui aut cinis nebu
le: aut frusta panis candido nitori ⁊
candori cristalli Est enim cristallū spe
cies q̄dam in modū vitri: s; candidū
est Hoc aut̄ gen⁹ traditur ab eis qui
nouerunt vñ dubitare nō debemus
qm̄ fidelissima scriptura testimoniū
dicit Traditur em̄ cristallū durata p
multos ānos ⁊ non resoluta niue cō
gelascere vt resolutio non facilis sit
Nives p̄terite hyemis facile dissol
uit estas adueniens Nō enim eis ad
cōfirmādam duriciam accessit anno
fitas Vbi autē nives multe p̄ annos
multos sup̄ inuicem misse fuerint et
copia sua violētiam estat⁹ euicerint.
non est atis vnius sed multarū p̄ser
tim in hys terre ptibus id est in aqui
lonia plaga vbi nec estate sol perfer⁹

uētissim⁹ iuenitur. ipsa diurna ⁊ an-
nosa duricia reddit hāc spēm q̄ cris-
tallum dicitur: Intēdat caritas v̄a
Quid est ḡ cristallum? Dix est gla-
cie durata p̄ multos ānos. ita vt a
sole vel igne facile dissolui nō possit:
Hoc p̄pterea aliq̄to diutius expo-
sum⁹. quia multi ignorāt. nec illi q̄
hoc forte norūt de re quā nouerunt
onerofum debēt habere sermonem
adhibitū nō p̄pter se sed p̄pter eos
q̄ nō nouerūt Hec ergo cū audistis
p̄sonāte lectore. nō dubito vos diu-
sa cogitasse. dixisse aliquos ⁊ vex dix-
isse. magna opa dñi. vñ p̄ticula q̄dā
commemorata est ⁊ ipsa terrena ⁊
p̄pe om̄ibus ānis nota quomō nin-
gat deus quomodo nebulam sp̄gat
quomodo etiam cristallum solidet.
alios dixisse sibi. Putas ne fine cau-
sa ista in scripturis posita sunt. aut
vere hoc totum habēt quod sonāt?
Nō nobis aliquid inuit nix ista ⁊ la-
na nebula ⁊ cinis cristallus ⁊ pais?
Sed quare sic scriptura loqui volu-
it p̄ quedā q̄si caligines similitudinē?
Quāto melius aptius loq̄retur?
Quare vel quero vel hesito q̄d sibi il-
la v̄ba exigāt? Quare in audiēdo ti-
bi laboro? Quare plerumq̄ audito
psalmo in doctus abscedo? Hoc est
quod paulo ante dixi. patere te cu-
rari ita sanādu es: Multū supb⁹
⁊ p̄ceps est eger. qui ⁊ medicum mo-
nere audet etiam homiēm Cōsiliuz
ne audebit dare eger medico? Vbi
homo egrotat ⁊ deus curat. mag-
num pietatis ⁊ sanitatis indicium est:
Antequam scias quare quid dictuz
sit. crede ita dici debuisse vt dictū est
Hec em̄ pietas faciet te capacem.
vt queras quod dictum est. ⁊ cum q̄
fieris inuenias. ⁊ cū inueneris gau-
deas Assit ergo nobis apud domi-

nū deū nostrū iste affectus precū
vestraz. ⁊ si nō p̄pt nos certe p̄pter
vos donare dignetur quod hic ab-
scōditū latet Adō ergo putate vos
quoniam cuiusdam expectaculi ⁊ e-
ditiōis diuine diem p̄misimus p̄nū-
ciatis h̄is v̄libus ⁊ nōdum exposi-
tis inuolutas quasdam editoris n̄ri
farcinas ptulisse Vtiq̄ ad hoc inuo-
lute p̄ferūtur. vt euolute expectēt.
Vos aut nō tm̄ intueri sed ⁊ vestiri
pamini Dixeramus aut d̄ die domi-
nico si meminit caritas vestra qui
affuistis. ipsam euangelicam lectio-
nem q̄ nos diutius tenuit vt psalmi
expositio differretur cōgruam lec-
tam fuisse eidem psalmo Hoc tunc
diximus sed ostēdere nō valuimus
q̄a psalmū distulimus Hodie itaq̄
demonstrata est ⁊ ipsa cōgruētia In
euāgelica illa lectione territi sumus
de die nouissimo. terror ille securita-
tem pturit Territi em̄ precauemus
p̄cauētes securi erimus Quomodo
em̄ prepostera securitas in terroēs
impellit. ita ordinata sollicitudo se-
curitatem parit. Territi em̄ sumus
ne p̄ntem vitā deficientem volaticā
transitoriam sic amemus q̄si alia n̄
la sit. Si em̄ alia nulla est. amemus
hāc. Si alia vita nulla est. feliciores
nobis sunt qui ad amphiteatrū ho-
die vlgarūt Quid em̄ ait apls? Si
in hac vita tm̄ in xp̄isto sperātes su-
mus. miserabili oēs sumus om̄ibus
hōib⁹ Est ḡ alia vita? Introget quis
q̄ vestz in fide sua. sed dormit fides.
Merito fluctuas. quia xp̄istus
dormit in navi Ihesus em̄ dormie-
bat in nauī. ⁊ nauis fluctuabat in a-
quis ⁊ tempestatibus multis: Fluc-
tuabat ergo cor. quando xp̄istus
dormit: Christus semper vigilat. q̄d
est ergo xp̄ist⁹ dormit? Fides tua

dormit. quid adhuc dubitatione ut
tempestate iactaris? Excita prorsus
excita fidem tuam. cōspice oculis fi
dei vitam futuram ppter quam cre
didisti. ppter quam signo eius fig
naris. q ppter ea duxit hanc vitam.
ut tibi ostēderet q̄ sit cōtempnēda
quam diligebas. et q̄ sit sperāda quā
nō credebās. Si g fidem excitaue
ris. et oculos eius in nouissima mise
ris. futurū q̄ seculum in quo gaude
bimus post alterum domini aduen
tum post iudiciū pactū post tra
ditum iustis regnum celorum. si il
lam vitam cogitaueris et illius vite
negociū ociosum de quo sepe lo
cuti sumus karissimi. nō fluctuabit
negociū nostrum. ociosum nego
ciū plenū solius dulcedinis. nulla
interpellāte molestia nulla fatigati
one sauciātum. nulla nube pturba
tum. **N**egociū nostrum quid erit?
Laudare deum. amare et laudare.
laudare in amore. amare in laudib⁹
Beati qui habitāt in domo tua. in
secula seculorum laudabūt te Quae
nisi quia in secula seculorum ama
būt te? Quare. nisi quia in secula se
culorum videbūt te? **H**oc ergo frēs
mei quale expectaculum erit in visi
one dei? Vidēt hominēs venatorem
et delectātur. ve miseris si nō se cor
reperint Qui em vidēt venatorem et
delectātur. videbūt saluatorem et cō
tristabūtur Quid illis miserius qui
bus saluator salutis nō erit? **N**ō ergo
mirū. quia illis quibus voluptati ē
homo pugnās nō erit salutis deus li
berans: **N**os autem fratres si nos
in eius membris meminimus. si cō
cupiscimus si pseueramus. videbi
mus et gaudebim⁹: **E**rit illa ciuitas
purgatis omnibus ciuib⁹ suis.
nullo admixto sedicioso aut turbu

lento: **I**nimicus ille qui modo inui
det ne ad illam patriam veniamus.
ille cuiquam inidiari non poterit.
quia nec esse ibi pmittitur: Si enim
modo excluditur de corde credenti
um. quomodo excludetur de ciuita
te viuentium? Quid erit frēs. quid
erit rogo vos esse in illa ciuitate. de
qua loqui tantum gaudium est?
Huic future vite corda preparare
debemus. quisquis ei cor prepara
uerit. totam istam contempnit. con
tempta ista securum facit expectaē
diem de quo expectando dominus
terrui **C**um ergo psalmus iste di
cat nobis et cātet de illa vita futura.
euangelium autem terruerit de pre
sent. psalmus facit amorem future
euangelium facit timorem presentis
nec de futura delectatione tacetur i
litteris noui testamenti. et multo ma
gis in eis. ubi nō tāq̄ inuolucris q̄
busdam proferuntur illa que intelli
genda sunt. sed ibi videntur aperta
ut hic intelligantur obscura: **C**um
ergo dicit nobis euangelium obser
uate diem nouissimū pētur. diem
aduentus filij hominis. quia illos
male inuēturus est. quomodo secu
ri sunt? **S**ecuri sunt em in volupta
tibus seculi. cū deberēt esse securi
domitis cupiditatibus seculi. **J**am
utiq̄ illi vite nos pparauit apls in
verbis que tūc etiam commemora
ui. de cetero fratres tempus breue
est. reliquum est ut qui habēt proēs
tāq̄ nō habentes sint. et qui emūt tā
q̄ nō ementes. et qui gaudent tāq̄ nō
gaudētes et q̄ flent tāq̄ nō flētes. et q̄
utūt hoc mūdo tāq̄ nō utētes sint
preterit em figura huius mūdi. vo
lo vos sine sollicitudine esse: Qui
gaudium totum suum totam q̄ se
licitatem suam constituit in manu

cādo bibēdo p̄rorem ducēdo emen
do vendēdo vtēdo mūdo isto . sine
solicitudine est talis Sed p̄ter ar-
cham ve illi a diluuiō Quisquis aut̄
siue manducat siue bibit siue aliud
quid agit omnia in gl̄am dei facit . et
si aliqua tristitia est de rebus scl̄ari-
bus sic flet vt intus in spe gaudeat
et si aliqua leticia est in rebus scl̄ari-
bus sic gaudet vt intus sp̄ualiter ti-
meat . nec donet se corrumpendum
felicitati . nec cedat aduersitati fran-
gendum . hoc est em̄ flere tāq̄ non
flentem . et gaudere tāq̄ nō gauden-
tem . quisquis et si habet p̄rorem . ei⁹
infirmiati compatiēs reddit nō ex-
igit debitum . aut si p̄pter p̄p̄riam in-
firmitatem ducit p̄rorem plangens
pocius q̄a sine p̄rore esse nō potuit .
q̄s gaudens quia duxit: quisquis vē-
dit quod nouit q̄a et si manet̄ beat⁹
nō facit . q̄squis quod emit nouit q̄
trāhet . et de hys onibus et si habun-
dantiis et si circumfluētibus nō pre-
sumit . facitq̄ ex eo quod hēt miām
cū eo qui nō habet . vt et ipse accipiat
ab illo qui om̄ia habet . quisquis talis
est . securus expectet diem nouissi-
mū quia nō est p̄ter archam . iam inē-
ligna iputribilia computatur ex qui-
bus archa fabricatur Non ergo ti-
meat v̄eturum dñm sed speret et de-
sideret . nō em̄ vemet illi ad inferen-
das penas sed ad finiēdas molesti-
as Hoc aut̄ fit desiderii illi⁹ ciuita-
tis Quod ergo monuit euāgelium
implet ei⁹ ciuitatis desiderio qd̄ p̄s-
cātat . ita cōgruit euāgelii huic cāti-
co . et quā ciuitatē psalmus iste cātat
audiam⁹ Audiam⁹ et cātem⁹ gaudiū
nr̄m . cū h̄ audim⁹ cāticū dei nostri ē
Nō em̄ tm̄ cātamus qñ voce et labi-
is sonam⁹ canticum . est et canticū

intus . quia sunt et aures cuiusdam
intus Voce cātamus vt nos excite-
mus . corde cātamus vt illi placea-
mus: Aggei et zacharie psalmus dī:
Aggeus et zacharias p̄phete fuerūt
Erāt aut̄ p̄phete isti iam in captiui-
tate ih̄rlm illius . que in terra porta-
uit vmbra cuiusdam celestis In illi⁹
ergo ciuitatis captiuitate cū essent in
babylonia . p̄phetauerūt ciuitatē no-
uam ex repatione veteris liberato
p̄plo a captiuitate: Agnoscimus et
istam captiuitatē . si vere agnosci-
m⁹ nostram peregrinationem . In
hoc em̄ mūdo in h̄is tribulatiōibus
seculi in hac turba multiplici scāda-
lorum quodāmodo in captiuitate gemi-
mus . s; erigimur . p̄nūciatur ciuitas
nr̄a noua equalis futura . nā et post
istorum p̄phetationem et visibiliter
cōtigit vt totum explicaretur quod
ad p̄soluēdam ymaginem p̄tinebat
Reparata ē ih̄rlm p̄ septuagita ānos
captiuitatē Sic iheremias p̄ph̄a p̄ sep-
tuagita ānos septenārio illo num̄eo
oēs volubilitatem huius t̄pis signat
Septenario em̄ numero voluunt⁹
dies . h̄i sicut nostis idem abeunt . i-
dem redeūt Post septuagita egro-
ānos cum p̄phetat iheremias repa-
ri ciuitatem ih̄rlm . factum est vt et
ibi significaretur ymago futurorū:
Significatū est nobis post onem
istam volubilitatem t̄pis que septe-
nario numero voluitur . futuram il-
lam ciuitatem nostram iam in eter-
nitate in vno die In illa quippe ha-
bitatione tempus non voluitur . q̄a
habitatoribus non labitur: Hoc cū
viderent in spiritu prophete . vide-
bant illam dicebant de ista: Sed h̄
dicebant de ista que in illam duce-
rent . et illa omnia que fiebant secū-

dum tempus. secundum corpales
motioēs scōm actus hoīm signa e-
rant ⁊ prenūciatioēs futurorum:
Audiamus iam cātari ciuitatem il-
lam. ⁊ erigamur ad eam: Multū ei
nobis eā cōmēdat spūs dei. infun-
dēs nobis amorem illi⁹ vt ei suspire-
mus ⁊ in pegriatiōe ingemiscam⁹ ⁊
ad illā venire deheremus. Amem⁹
illā. ⁊ ipm amare ābulā ē Ecce ame-
m⁹ illā ex ore scō ⁊ ex ore pphetico ⁊
dei spū dicētis:

Psalmus:
Collauda ihrlm dñm In cap-
titate adhuc cōstituti. videt
illos greges pmmo vnū gregē oīm
ciuiū vndiq; collectorū ad illā citatē
Videt gaudiū māsse post trituras.
post ventilationē iā misse in horreū
nichil timētis nichil laboris ⁊ mole-
stie patiētis. ⁊ adhuc hic positi ⁊ i ip-
sa cōtritiōe cōuersantes pmittunt
gaudiū spei ⁊ ābelāt in illā qñ cōiun-
gētes corda sua āgelis dei. ⁊ futuro
illo ppro secū in gaudio pmāsuro:
Collauda ihrlm dñm: Quid em fac-
tura es o ihrlm: Trāsit certe ⁊ labor
⁊ gemitus. qd factura es: Aratura.
semiatura. nouellatura. nauigatura
es. negociatura es: Quid factū es:
An in illis opibus quis bonis ⁊ de-
miā veniētib⁹ exerceri te adhuc op-
tet: Cōsidera numex tuū. cōsidera
vndiq; societātē tuā Vide vtz aliqs
esuriat. cui porrigas panē: Vide si
aliqs fitiat. cui des calicē aq frigide.
Vide vtz aliqs mō ap⁹ te pegrin⁹ ē.
quem hospicio recipias: Vide vtrū
aliqs sit eger quē vihtes Vide vtz a-
liqs litiget quē cōcordes. Vide vtrū
aliqs moriat⁹ quē sepelias: Quid q
factura es: Collauda ihrlm dñm Ec-
ce hē negociū tuū Sic⁹ solet in tytu

lis scribi vtē felix. collauda ihrlm dñm
Est ote ihrlm. memētote de qb⁹ dic-
tū ē. dñe in citate tua ymagiēm ipo-
rum ad nichilū rediges: Hq; si q mō
gaudēt talib⁹ pōpis. inter illos sunt
q ppter ea hodie venerūt qā munus
est. Cui munus est. cui dāpnū: Aut
vnde munus. aut vñ dāpnū: Non
em illi tm q talia edūt dāpno feriūt⁹
sed maiori dampno pcutiēt⁹ q ta-
lia libet intuet⁹: Illoꝝ archa auro eri-
nantur. istoꝝ pectus iusticie diuici-
is expoliatur: Plāgūt pleriq; edito-
res vēdētes villas suas. quō debēt
plāgere pccōres pōtes aiās suas:
Ita ne ad hē clamauit dñs dñico die
vigilate. vt hodie sic vigilaēt⁹: Ob-
secro vos o ciues ihrlm. adiuro vos
p pacem ihrlm. p redemptorem. p
structorem. p rectorē ihrlm. vt cō-
uertatis p illis pces ad dñm: Vide-
ant sentiant quia nugāt⁹. ⁊ multi
tenti in illa spectacula que illis pla-
cent. aliquando ⁊ se spectent. sibiq;
displiceant: In multis em iam fac-
tum gaudemus. ⁊ aliquando nos q
q ibi sedim⁹ ⁊ insanium⁹. Et qm-
tos putam⁹ ibi nūc sedē. futuros nō
solum xpistianos sed etiam episco-
pos: Ex pteritis futura cōicimus.
ex hīs q iam facta sunt q de⁹ factu-
rus est prenūciamus: Vigilet pces
vestre. nō gratis gemitis frēs. pr-
sus illi q euaserūt de pccātes p hīs q
piclitāt⁹ q ⁊ ipsi fuerūt in numero
piclitātum exaudiūt⁹. ⁊ abstrahet
deus a captitate babiloie plebē suā.
redimet dñino ⁊ eruet. ⁊ pficiet⁹ nu-
mer⁹ scōꝝ gestātū ymagiēm dei.
Nō ibi erūt quoz ymagiēm de⁹ i ci-
uitate suas pnet ⁊ ad nichilū rediget.
quia ⁊ ipsi in captiuitate sua hē ba-
bilonia ymagiēm ei⁹ ad nichilum re-

degerūt: Erit ille ppl's laudās dñm
quē puidet mō spūs pphētie. 2 dicit
vt exultemus in spe 2 desideremus
ipām rem: Collauda iherl'm dñm:

Lauda deū tuū i syon: Collauda
quia ex multis cōstas. lauda qā vnū
facta es: Multi inq̄t apl's vnū su-
mus in xp̄sto ihesu. Quo ḡ mltos
laudamus quo vnū laudamus. idē
multi q̄ vnū. qā ille in quo vnū semp
vnus. Quare inq̄t hec iherl'm collau-
do dñm. 2 laudo deū meum syon?
Que syon ipsa iherl'm. diuersis caus
duo noia. Iherl'm dicta est visio pa-
cis. syon dicta est speculatio: Vide
te si aliud sonāt ista nomia nisi spec-
tacula. ne putēt gētes se habē spec-
tacula. 2 nos nō hrē: Aliqñ dimisso
theatro aut amphiteat° cū ceperit
ex illa cauea euomi turba poitorum
aliqñ tenentes in animo fantasias
vanitatis sue. 2 memoriam suā pas-
cētes rebus nō solum inutilibus s; 2
pniciosis. gaudētes in eis t̄p̄ i dul-
cibus sed pestiferis. vidēt plerūq;
vt sit transire seruos dei cognoscūt
ipso habitu vel vestis vel capitis vl'
frōte notos hñt. 2 dicūt aput semet
ipsos 2 secum. o miseros istos qđ p-
dūt: Frēs rogem⁹ dñm p beniuolē-
tia ipsoꝝ. qā bonū illi putāt: Bene
nobis volūt. sed qđ diligit iūq̄tatem o-
dit aiām suā Si odit aiām suā. quō
amabit aiām meā? Tñ ipsa puerfa
2 inanis 2 vana beniuolētia dicēda
est. dolēt nos p̄dere qđ amant. ore
mus ne p̄dāt qđ amamus. Videte qđ
lem iherl'm exhortetur ad laudem. vl'
potius pñtiam laudaturam: Nō ei
illi⁹ ciuitatis laudes tūc cum videbi-
mus 2 amabimus 2 laudabim⁹ vo-
ce pphētica exhortāde sunt 2 excitā-
de sunt. sed p̄pterea modo dicūt h

pphete vtpote q̄tū pñt i hac carne
cōstituti futūa gaudia beatoꝝ eruc-
tātes in aures nostras vt excitent
amorem illius ciuitatis. ferueamus
desiderio. nō simus spū pigri: Sed
videte qualem iherl'm dicit laudaturā
deū. 2 vñ laudaturam p̄fectionem
q̄tam beatitudis: Collauda inquit
iherl'm dñm. lauda deū tuum syon:
Et qñ dicēt vñ secura laudabo:

Qm cōfirmavit inq̄t vectes por-
tarū: Attende fr̄atres mei.
confirmavit inquit vectes porta-
rum tuarū: Vectium confirmatio
nō est portarū aptarum sed clausarū
Vñ pleriq; codices hñt. cōfirmavit
seras portarū tuarum. Attendat ca-
ritas vestra. conclusam iherl'm dicit
laudare dñm. Collauda iherl'm dñm
lauda deum tuum syon. Laudamus
modo sed collaudamus modo iter
scādala. multi quos nolumus itrāt.
multi 2 si nolumus exeūt: Ideo cre-
brescūt scādala. 2 quoniam habūda-
uit iniq̄tas ait veritas refrigescit ca-
ritas multorum: p̄pter intrātes q̄s
diūdicare nō possumus. 2 exeūtes
quos tenere nō possumus: Quare
hoc: Quia nondum p̄fectio. nōduz
beatitudo Quare hoc: Quia adhuc
area. nōdum horreum: Tunc ergo
quid. nisi vt nō timeas tale aliquid
futurum: Collauda em̄ iherl'm dñm
lauda deum tuum syon. quoniam p-
firmavit vectes portarum tuarum
Confirmavit. nōdum dixit apposu-
it: Tantum confirmavit vectes
portarum tuarum. **N**emo exeat
nemo intret. Nemo exeat gaude-
mus. nemo intret timemus: Ne h̄
timeas cum intraueris. dicitur tan-
tummodo esto in numero virgi-
num que portarunt oleum secum.

Virgines enim ille animas signifi-
cant. Non enim vere quinque erant.
sed in quinque illis milia sunt: In nu-
mero illo quinario milia intelliguntur
non feminarum tantum sed et virorum quia uterque
sexus dicitur femina. quia ecclesia et uter-
que sexus hoc est. ecclesia dicitur virgo:
Desponsavi vos uni viro virginem castam
exhibere christo: Paucorum est
virginitas in carne. omnino debet esse in
corde Virginitas carnis corpus in-
tactum. virginitas cordis fides incor-
rupta: Ergo dicitur virgo tota ecclesia. et
masculino genere appellatur populus dei.
uterque sexus populus dei et unus populus. et
unus populus et una ecclesia et una columna.
atque in hac virginitate milia sanctorum
Ergo quinque virginis omnes animas intra-
turas in regnum dei significant. non sine
causa quinario numero. quoniam quinque
sunt corporis sensus notissimi omnibus
Per quinque enim ianuas intrat aliquid
per corpus ad animam. aut per oculos in-
trat quod concupiscas male. aut
per aures aut per olfactum aut per gustum
aut per contactum: Per has quinque ianu-
as quisquis non admiserit corruptionem
inter quinque virginis computatur: Admittit
aut corruptionem per illicita desideria:
Quid aut liceat et non liceat. plene sunt li-
bri scripturarum Ergo opus est ut sis
in illis quinque virginibus. non timebis quod
dictum est. nemo intret. Dicitur enim hoc
et fiet hoc. Sed cum intraveris non
contra te claudet. sed te ingressus clau-
ditur porte iherusalem. et firmabuntur vec-
tes portarum eius: Nam si tu esse volueris
aut non virgo corde. aut et si virgo iter
fatuas virginis. foris remanebis et
frustra pulsabis: Que sunt fatue vir-
ginis. et ipse quisque sunt. qui nisi anime que
habet istam continentiam carnis. ut vitent
corruptelas ab omnibus sensibus vitent

tes quos sensus iam enumeravi:
Que vitent veluti corruptiones veni-
entes undique. et non in conscientia gerunt
bonum suum coram oculis dei. sed pla-
cere inde volunt hominibus. et iudicium
sequitur alienum Favores vulgi oc-
cupant. viles sibi sunt cum spectatori-
bus esse care volunt. non eis sufficit per
conscientiam. merito non portant oleum se-
cum Oleum autem est ipsa gloratio pro-
pter nitorem et splendorem: Sed quid
dicit apostolus: Vide virginis sapien-
tes portant oleum secum Opus autem suum
probet unusquisque. et tunc in semetipso
habet gloriam et non in altero: Ipse est
autem virginis sapiens et stultus. aut accen-
dunt quidem lampades. videtur quidem
lucere opera eorum. sed deficient et extin-
guentur. quia non de oleo interiore pas-
cuntur Et dormiunt omnes tardate ipso-
rum. quia ex utroque genere hominum obdormi-
sunt in mortem et de illis fatuis et de his
sapietibus tardate adventu domini.
ituri in mortem istam corpalem et
visibilem quam sompni loco scrip-
turas ponere notum est omnibus christianis.
cum dicitur de egrotantibus apostolus. propterea
in vobis inquit multi infirmi et egri. et
dormiunt sufficienter Dormiunt inquit
moriuntur. Sed ecce venturus est spousus.
et omnes surgent. sed non omnes intra-
bunt Deficient opera stultarum virginum non
habentium oleum conscientie. non invenient
a quibus emanant quod illis solebant
vendere adulatores: Ab irridendis
enim dicitur non ab invidentibus. ite e-
mite vobis Detulerant enim stulte a sa-
pientibus et dixerant eis. date nobis
oleum quia faces nostre extinguun-
tur: Quid ille sapientes? Ne forte
non sufficiat nobis. ite potius ad-
vertentes: Hoc ammonere erit. quod
vobis modo profuit a quibus eme-

soletis adulationem : Et cum eunt inquit intrarunt ille . & clausum est ostium Cum eunt corde cum talia cogitant . dum se ab illa intētiōe alienant & retro preterita sua recordantur . eunt quasi ad vendētes & nō inueniūt tūc fauētes . nō inueniūt tūc laudātes a quibus solebāt laudari . & q̄si excitari ad bōa opa . nō robore bōe cōscientie sed incitāmēto ligue aliene : Et illud qđ dictum est nō sufficiat nobis . magna consideratiōe humilitatis dictum est *Beātū* em̄ qđ gestamus in conscientia . iudiciū ē nostrum de nobis ipsis quales sumus . & difficile est vt de se quisq; perfecte iudicet : *Frēs mei* q̄tūlibet hō pficiat . q̄tūlibet se ad interiora extēdat & preterita obliuiscatur . iā dixit sibi bene est : Procedit regula de thesauris dei . examinat liquidū . & q̄s glābitur castum se hēre cor : Et quis glābitur mūdum se esse a pccō Sed quid dixit scriptura : Iudiciū sine miā ei qđ nō fecit miā : Quātum cumq; pficias . spabis in misericordia Nam si iusticia sine miā plata fuerit . in quolibet quod dampnet inueniet Que nos cōsolatur scriptura : Que hortatur ad miām faciēdā . vt om̄ino crebrescamus in erogando quod amplius habemus : *Adulta* at supflua habem⁹ . si nō nisi necessaria teneamus Nam si inania queramus . nichil sufficit : *Frēs* querite quod sufficit operi dei . non quod sufficit cupiditati vestre Cupiditas vestra non est opus dei : Forma vestra corpus vestrum anima vestra : hoc totum opus dei Quere qđ sufficiat . & videbis qđ pauca sint : Vidue suffecerūt duo minuta nummi ad

faciēdā miām . suffecerūt duo nūmi ad emēdū regnū dei : *Ad* vestiēdo toties peātores qđ sufficit editori : Videte qā nō solū pauca sunt qđ vobis sufficiāt . sed nec ipse de⁹ mltā a vobis q̄rit Quere q̄rū tibi dederit & ex eo tolle qđ sufficit . cetera qđ supflua iacent alioꝝ sunt necessaria Supflua diuitum necessaria sūt paupm Res aliene possidētur . cū supflua possidētur . Facies ergo huiusmodi misericordias & illā p̄cipue qđ gratis constat . dimitte sicut dicitur⁹ . qđ nō nisi caritatē erogas . qđ crescit cū erogas faciēs qđ & feruēs in ipsis bonis opibus miē . qđ iam bōa opa vt iā dixim⁹ tūc nō erūt necessaria qā nullus erit miser in quem faciēda sit miā . expectabis securus iudiciū . nō tam secur⁹ de iusticia tua q̄ secur⁹ de miā dei quia & tu miām prerogasti Iudiciū em̄ sine miā illi qđ nō fecit miām : Superaltat at inq̄t miā iudiciū : *Ne putetis frēs* qz tūc nō est iustus qm̄ nri miseretur . aut recedit a regula iusticie sue . & cū dampnat iust⁹ ē . & cū miseretur iust⁹ est Quid em̄ tā iustū qđ reddere miām p̄rogāti : Quid tā iustū . qđ vt in qua mēsurā mēsi fueritis in ea remetiat vobis : Da egēti frī Cui frī : *Cristo* Si qđ quia fratri xpō & qā xpō deo qđ est sup om̄ia bñdictus in secula . deus egere te voluit . & tu manus retrahis : Certe porrigis manū . & petis a deo Audi scripturā nō sit man⁹ tua porrecta ad accipiēdum . & ad dādum collecta Erogari sibi vult deus ex illo quod dedit : Quid em̄ das qđ ille nō dedit : Quid em̄ hēs qđ nō accepisti : Aut vō non dico deo s; cuiilibet de tuo das aliqd : De illi⁹ das qđ iubet vt des Preroga

tor esto nō inuasor. Hec ergo faci-
ens ⁊ q̄bōa hūilitate dicis de illo o-
leo. ne forte nō sufficiat nobis. in-
tras ⁊ clauditur. audi aplm dicēte.
michi at̄ mīmū ē vt a vobis iudicer.
qn̄ at̄ potes diiudicare cōsciētia me-
am. Q̄nteraminare q̄ aio facio q̄cqd
facio. Quātū pnt̄ hoīes de alio iudi-
care. Plus hō vtiq; ipse de se. s; de
pl^o de hoīe q̄ hō de se. Ergo talis si
fueris intrabis. in quib; illis v̄gibus
eris. cetera fatue excludētur. Nam
hoc habes in euāgelio. claudet̄ hos-
tiū. ⁊ stabūt ⁊ clamabūt aperi nobis
⁊ nō aperietur. Qm̄ cōfirmavit vec-
tes portarū tuarū. Cōfirmavit inquit
vec̄tes portarū tuarū. Secura sta. se-
cura lauda. sine fine lauda. fortiter
clausa sunt porte tue. nō erit amic⁹.
nō intrat inimic⁹. Cōfirmavit vec̄tes
portarū tuarū. **B**enedixit filios tuos
in te. Nō vagātur foris nō pegrinā⁹
intus gaudēt. intus laudāt. int⁹ bñ
dicūtur. intus nō pturiūt q̄a iam ne-
minem pariūt. Filij sunt. sancti sunt
isti filij sancti iā laudātes ⁊ gaudētes
pturiti ⁊ pti sunt m̄rē caritate. inclu-
si sunt colligente caritate. Audi cari-
tatē pturiētem illos. qua p̄dit⁹ pau-
lus apls nō solū paternū sed mater-
nū amorē cōgerēs in filios. filij mei
inqt quos itez pturio. Cū paul⁹ eos
pturiebat. caritas pturiebat. Car-
itas em̄ diffusa est in cordib; nostris
p̄ spiritum sanctum qui datus ē no-
bis. Ergo colligat quos pturiuit et
peperit. Quidodo iam intus filij sūt.
securi sunt. Volarunt de nido timo-
ris. volarūt in celestia volarūt in e-
terna. iam nichil metuūt temporale
Benedixit filios tuos in te. Quis?
Qui posuit fines tuos pacem:

Quomodo exultatis oēs. Hanc a-
mate fr̄es mei. multū delectam⁹ quā-
do clamat de cordibus vestris pacis
dilectio. Quomodo nos delectauit.
Nichil dixerā nichil exposuerā. ver-
bum pnūciaui ⁊ exclamastis. Quid
de vobis clamaui. Dilectio pacis.
Quid ostēdi oculis vestris. Vñ cla-
matis. si nō amatis. Vñ amatis. si
nō videtis. Inuisibilis est pax. q̄s ē
oculus quo visa est vt amaretur.
Neq; em̄ acclamaretur nisi amaēt.
Hec sunt spectacula q̄ exhibet deus
rerum inuisibiliū. Quāta pulchritu-
dine intellectus pacis corda vestra
pcussit. Quid iam ego loquar de pa-
ce. aut de laude pacis. Preueit oīa
v̄ba mea vester affect⁹. nō impleo
nō possum. infirmus sum. differa-
mus oēs laudes pacis ad illam pa-
triam pacis. Vbi eam plenius lauda-
bimus. vbi eam plenius habebim⁹.
Inchoatam in vobis sic amamus.
p̄fectam quomodo laudabimus.
Ecce hoc dico o filij dilecti. o filij reg-
ni. o ciues iherl̄m. quoniam in iherl̄m
visio pacis est. ⁊ oēs qui amant pa-
cem benedicūtur in ea. ⁊ ipsi intrant
cum claudūtur porte ⁊ firmāt vec-
tes. hāc quam nomiātam sic amat⁹
⁊ diligitis. ipsam sectamini ipsas de-
siderate. ipsam in domo ipsam in ne-
gocio ipsam in vxoribus ipsam in fi-
lijis ipsam in seruis ipsam in amicis
ipsam in inimicis diligitis. Ipsa est
pax quam nō habent heretici. Quid
agit pax in huius adhuc regionis
certis. in ista pegrinatione mortali-
tatis nostre. cum adhuc nemo est al-
teri conspicuus. nemo videt cor al-
terius. Quid agit pax. De incertis
nō iudicat. incognita nō confirmat

Procliuſior eſt ad bene credendum
de homine. q̄ ad male ſuſpicandum.
Nō ſe multū dolet errare cum bene
credit etiam de malo. p̄nicioſa autē
cum male ſentit forte de bono. neſ-
cio qualis fit. Quid p̄do. ſi credo q̄a
bonus eſt. Si incertum eſt. licet vt
caueas ne forte verum fit. nō tamē
dampnes tāq̄ vex fit. Hoc par iu-
bet. quere pacem ait ⁊ p̄ſequere eā:
H̄ereſis quid monet. Dampnat in
cognitos. dampnat totum mūdum
perit totus mūdus. nullus ē xp̄ia-
nus. africa remāſit. Bene iudicaſti
De quo tribunali dicis tu ſentētiam
in orbem terraz. In quo foro ante
te mūdus ſtetit. Nolo michi creda-
tur ſed nec tibi Criſto credatur. ſp̄ui
dei p̄pph̄as credatur. legi moyſi cre-
datur. Quid dixit moyſes de futu-
ris h̄is temporibus ad abraham dic-
tum. In ſemine tuo benedicēt oēs
gentes. An dubitas quid ſit ſemen
abrahe. Nuto quia cum apoſt olus
dixerit non dubitas. aut ſi de a-
poſt olo dubitabis. quare par par ⁊
nō eſt par. Quid dicit apoſt olus.
Abrahe dicte ſunt p̄miſſiones ⁊ ſe-
mini eius. Nō dixit ⁊ ſeminibus t̄q̄
in multis. ſed tāq̄ in vno ⁊ ſemī tuo
quod eſt xp̄iſtus. Ecce ante milia ā-
norum dictum eſt abrahe. in ſemine
tuo benedicentur omnes gentes.
Quod ante milia annorum dictum
eſt ⁊ ab vno creditum. modo iam
videmus impletum. Hac legimus
hac intuemur. ⁊ tu reſiſtis de tranſ-
uerſo veniens. Quid dicturus. Nō
li credere. Cui. Spiritui dei. deo lo-
quenti ad abrahā. Et cui credo. Tibi.
Nō h̄ dico iq̄es. Nō h̄ dic. Nō dicis
in poti⁹ crede q̄ ſp̄ui dei ⁊ dō loq̄ti

ad abraham. Quid ergo michi dic.
Ille tradidit. ⁊ ille tradidit. De euā-
gelio recitas hoc. de apoſt olo de p̄-
phetis. Diſcute omnes ſcripturas.
lege michi hoc ex eis quibus credo.
tibi em̄ nō credo. Vnde lecturus es.
Hoc michi pater meus ait. h̄ michi
auus meus. hoc michi frater meus.
hoc michi ep̄ſcopus meus. Sed h̄
abrahe deus. in ſemine tuo benedi-
centur omnes gentes. Audir vnus
homo ⁊ credit. ⁊ fit in multis poſt
multa tempora. Quando dictum
eſt creditur. quando impletur dubi-
tatur. Hoc ergo dixit moyſes. di-
cant ⁊ prophete. Vide commerciu
redemptionis noſtre. xp̄s pendet ī
ligno. Vide quāto emit. ⁊ ſic vide-
bis quid emit. Empturus eſt ali-
quid. ipſum aliquid nondum ſcis.
Vide vide quāti. ⁊ videbis quis ſan-
guinem fudit. Sanguine ſuo emit.
ſanguine agni immaculati emit. ſan-
guine vnici filij dei emit. Quid emp-
tum eſt ſanguine vnici filij dei. Ad-
huc vide quāti. p̄pheta longe anteq̄
fieret dicit. foderunt manus meas
⁊ pedes meos. dinumerauerūt om-
nia oſſa mea. El Dagnum precii vi-
deo xp̄iſti. videant quid emiſti.
Commemorabuntur ⁊ conuerten-
tur ad dominum vniuerſi fines ter-
re. In vno eodemq̄ pſalmo emp-
tozem video ⁊ precium ⁊ poſſeſſio-
nem. Emptor xp̄iſtus eſt. preciu
ſanguinis. poſſeſſio orbis terrarū.
Voces ip̄as p̄pheticas audiam⁹. cō-
tradicētes litigatoribus hereticis.
Ecce poſſeſſio dñi mei. vis lego in
pſalmo. Commemorabūt ⁊ p̄uten-
tur ad dñm vniuerſi fiēs terre. ⁊ a-
dorabūt in cōſpectu eius vniuerſe

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

patrie gētium Et vide iurgātem. vī
de ius defendētem: Qm̄ ipſius eſt
regnum. ⁊ ipſe dñabitur gētīū. Ipſe
q̄ emit xp̄iſtus nō q̄a portauit doā
Adorabūt Recte adorabūt oēs pa
trie gētīū in cōſpectu eius Quae rec
te: Quia dñi eſt regnū ⁊ ipſe dñabi
gētium: Illud moyses. h̄ pp̄h̄. ⁊ a
lia multa milia Quis numeāt testi
monia de eccl̄a toto terraz orbe dif
fusa. q̄s numerat: Nō sunt tot here
ses cōtra eccl̄am. quot sunt testimo
nia legis ꝑ eccl̄a: Que pagina nō h̄
ſoāt q̄s vſus nō hoc loq̄tur: Bīa cla
māt ꝑ vnitatem dñicā. q̄a poſuit fīes
ih̄m pacem: Tu cōtra iſta latras
h̄etice. vñ merito dicitur in illa cita
te qđ ſcriptum eſt in apocaliph. caēſ
foris: Tu cōtra iſta latras vñ iudi
caſti de orbe terraz vt dicere cepe
ram: Quo tribunali: Preſumptiōe
videlicet cordis tui. Altū tribunal. ſz
ruinoſum. Dixit hoc moyses. dixerūt
hoc pp̄h̄. ⁊ nōdum credūt q̄ ſe xp̄ia
nos videri nolūt: Torq̄batur qđam
diues aput inferos. deſiderauit aq̄
ſtillam de digito cōtempti añ ianuā
ſuam paupis. qm̄ vrebatur in flam
mis: Et cum ei nō daretur. q̄a iudi
cium ſine miā illi q̄ nō fecit miām. cū
ergo ei nō daretur dixit ad abrahā:
Pater abrahā. mitte lazā. habeo
ibi qnqz fr̄es. ānūciet eis q̄ hic pati
or. ne ⁊ ipſi veniāt in locū hunc tor
mētōꝝ: Et qđ illi abrahā: H̄abēt
illic moysen ⁊ pp̄hetas Et ille Non
pater abrahā. ſed ſi quis a mortu
is reſurrexerit credent: Et abrahāz.
ſi moysen inquit ⁊ pp̄hetas nō audi
unt. nec ſi q̄s a mortuis reſurrexerit
credent: De quibus dixit. h̄abēt ibi
moysen ⁊ pp̄hetas: De hīs vtiqz q̄

adhuc viuebant. quibus adhuc tem
pus correctionis largum erat. qui
nōdū venerāt in loca illa tormētōꝝ
H̄abent ibi inquit quos audiant.
moysen ⁊ pp̄hetas: Nō credūt hīs
ſed ſi quis a mortuis reſurrexerit
credent Si moysen ⁊ pp̄hetas non
audiūt. nec ſi quis a mortuis reſur
rexerit credent. ſententia abrahe eſt
Abrahe ſententia vbi ⁊ vnde: De q̄
dam excelſo loco ⁊ pleno quietis et
felicitatis quem vidit ille qui crucie
batur in flamma leuatis oculis ſuis
quādo in eius gremio id eſt in eius
ſecreto vidit pauperem feliciter ex
ultātem. inde ꝑlata eſt iſta ſentētis
Vide de quo tribunali. ibi em̄ hitat
deus. quia in ſanctis habitat deus:
Vñ optat apoſtolus ⁊ dicit. diſſolui
⁊ eſſe cum xp̄iſto mltomagis opti
mū. ⁊ latroni illi dō. hodie mecum e
ris in paradiso: Ergo dñs cū abra
hā ⁊ in abrahā manēs dixit iſtam
ſentētiam. h̄abēt ibi moysen ⁊ pp̄he
tas. ſi illos nō audiūt. neqz ſi aliq̄s a
mortuis reſurrexerit credent ei:
Heretici habetis hic moysen ⁊ pp̄
phetas. auditis. adhuc poteſtis au
dire. adhuc licet corrigi. animoſita
tem frenare. veritatem tenere ad
huc conceditur: Diſceptate vobis
cum vtrum audiendus ſit moyses
⁊ prophete. qui fidei ſue testi
monia tantum exhibuerunt. cum videa
mus ſic currere res humanas vt ab
ipſis predicate ſunt: Quid dubita
tis adhuc credere moyſi ⁊ pp̄hetis:
Quid dubitatis audire: An forte
queritis reſurgētē a mortuis. vtz ⁊
ipſe vobis dicat de eccl̄a ſua: Queſi
uit hoc diues aput inferos aliquem
mitti ex mortuis ad fratres ſuos.

rephesus est quia hoc quesivit Sufficere debuerit fribus eus moyses et prophetae Ad hoc ille frustra quaesivit. ut vos iam exemplo ammoniti ne frustra et seculo quaretes. sicut ille torqucamini. et audiat moysen et prophetas Quid dixit moyses? In semine tuo benedicetur omnes gentes Quid dixerunt prophetae? Commemorabuntur et conuertetur ad omnes uniuersi fines terre Adhuc michi dicurus es. surgat aliquis ex mortuis. ergo non credo nisi aliquis inde venerit et dixerit: Domine gratias misericordie tue. voluisti mori ut aliquis ab inferis surgeret. et ipse aliquis non quicumque sed veritas surrexit ab inferis. qui verum de inferis dicit et si ad inferos non veniret. et tamen propter voces ipsorum malorum ecce ipse mortuus est. ecce surrexit ab inferis Quid dicis heretice quid dicis: Ad te audiam. finite sunt omnes excusationes tue. et si verba dixeris diuitis apud inferos constituti. surrexit a mortuis christus: Dignaris vel ipsum audire: Ecce quod forte similis es diuiti mortuo. prius desiderabas surgere ab inferis Non pater tuus non auius tuus. non illi surrexerunt qui nescio quae nomine traditionis infamauerunt: Sed ecce non infamauerunt. vix dixerunt Vis nosse quod nichil ad me? Audiamus simul quod dixerit qui surrexit a mortuis Quid pluribus imoror? Audiamus iam. apiatur euangelium. legatur quod factum est tamquam fiat. ponamus ante oculos nostros gesta preterita propter cauenda futura Ecce christus surgens a mortuis ostendit se discipulis suis Nuptie ipsius. ipse sponsus. ecclesia sponsa. ecce sponsus qui dicebatur mortuus absumptus finitus. ecce integer resurrexit. ecce ostenditur oculis discipulorum. ecce prebetur

trecentibus manibus. ecce tetigere cycatrices quae de spate sunt vulnea: Exhibuit se oculis eorum videndum. manibus correctandum. putabunt spiritum esse Despauerunt enim de salute sua. exhortatur eos. confirmat in fide Palpate et videte quia spiritus carnem et ossa non habet. sicut me videtis habere: Tagunt. gaudet. trepidant. et cum adhuc trepidaret pro gaudio. sic habet scriptum. et sic certa sunt Que multum leta sunt vix creditur Dubitatio quaedam veluti tardius creditis condit voluntatem tenetis. necesse est ut plus homo gaudeat cum venerit quod despauerat Nam ad ipsum gaudium condiendum et augendum noluit se statim cognosci: Tenuit visus discipulorum suorum. illorum duorum quos inuenit in via colloquentes iam in desparatione et dicentes. nos autem sperabamus quod ipse esset redemptus israel Durauerunt hoc iam. non putabant iam Spes cuius eis non erat. et christus cum eis esset et qui se reddidit et spem reduxit: Postea ergo dixit. postea quod eum illi in panis fractione cognouerunt. et ostulit se aliis discipulis suis cum putarent spiritum esse. palpate et videte quia spiritus carnem et ossa non habet sicut me videtis habere: Et cum adhuc pro gaudio trepidarent. habetis hic ait quod manducetur? Accepit benedixit. manducauit et dedit eis: Expressa est veritas corporis. ablata est omnis suspicio falsitatis: Quid inde? Non sciebatis quia oportebat impleri omnia que scripta sunt in lege moysi et prophetis et psalmis de me? Et quia illi credebant moysi et prophetis. verum enim erat quod dixit abraham si moysen et prophetas non audi-

unt. neq; si q̄s ex mortuis resurrexerit credet. q̄a q̄ credebāt moyſi & pphetis & nō erāt de ipſis quos rep̄hēdit abrahā. audierūt qđ ait dñs. nō ſciebatis q̄a optebat impleri omnia q̄ ſcripta ſunt in lege moyſi & pphetis & pſalmis de me: Ecce q̄ crederūt moyſi & pphetis. videte q̄ admodum ex ipſorum testimonio credent ei qui ſurgita mortuis Tūc aperuit illis ſenſum vt intelligerent ſcripturas. & dixit eis. qm̄ ſic ſcriptum eſt. & ſic optebat xpm̄ pati & reſurgere a mortuis tertia die: Hēs iam ſponſum ecclē. & nō hinc tacuit moyſes. nō hinc tacuerūt pphē. xp̄s reſurrecturus a mortuis tertia die. paſſurus reſurrecturum Deſcriptus eſt nobis ſponſus vt nō erramus. ſed neſcio qui exiſtūt & quia n̄ erramus in ſpōſo & ipſi vidētur ea q̄ & nos credere de ſponſo. vt a mēbris ſponſi nos auocent. dicunt nobis. ipſe eſt quidem ſponſus quem creditis quem & nos credimus. ſed ſponſa nō eſt ipſa eccleſia quam tenetis: Et que illa eſt: Pars donati: Et hoc quod tu dicis. hoc tu dicis an ſponſus. tu dicis an deus: Per moyſen ecce eccleſiam teneo. dictus eſt ad moyſen. in ſemine tuo benedicentur omnes gentes: Tu dicis an ſpiritus dei: Per pphetas eccleſia; teneo. dictum eſt per pphetam. cōmemorabuntur & conuertentur ad dominum vniuerſi fines terre Ecce iam teneo testimonium legis & testimonium pphetarum Audiamus & eum qui ſurrexit a mortuis Oſtēdit ſe ſponſum teneam⁹ eū. cōfirmant demōſtrādo exhibēdo testiōnia Hoc em̄ moyſes h̄ pphē. q̄a optebz pati xpm̄ & reſurgere tertia die Hā q̄

q̄a tenemus ambo ſpōſum ex ipſis v̄bis. & puto quia iam incipis mecū credere. & hīs v̄bis moyſi & pphetis credam⁹ & ei q̄ reſurrexit a mortuis. ſequatur & dicat: O domiē video iā ſpōſum xpm̄. factū eſt ne quis me auocet a membris ſpōſe tue & nō ſis michi caput n̄ ego in membris eius nō fuero. dic michi & de ecclā aliqđ. quia iam de ſponſo eius nō dubito. Audi & de eccleſia Sequitur & dicit. predicari in nomiē eius penitētiā & remiſſionem pccōrum. Nihil verius. p̄dicari in nomiē eius penitētiā & remiſſionem pccōrum: Sed hoc vbi? Alij em̄ dicūt ecce hic. alij ecce illic. Et quid ipſe: Nolite credere. ex urgent pseudo xpr̄iſti & pseudo prophete & dicēt ecce hic & ecce illic: Nō em̄ de ipſo capite dicūt ecce hic & ecce illic. notum eſt em̄ qđ xps in celis eſt: Sed de ecclā vbi xpr̄iſtus eſt qđ ait: Ecce ego vobiscū ſum uſq; ad cōſummationem ſeculi: Sed ait dñs. nolite credere. q̄ dicit ecce hic & ecce illic ptes oñdit. ego totū em̄: Dicat michi h̄ euāgelīū. dic h̄ ip̄e ex euāgelio q̄ iam reſurrexiſti a mortuis vt credāt tibi q̄ credūt moyſi & pphetis. dic michi hoc tu. Audio oportebat xpr̄iſtū pati & reſurgere tertia die. & p̄dicari in noīe ei⁹ penitētiā & remiſſionē pccōz p oēs gētes incipientibus ab iherl̄m: Quid eſt heretice? Certe cū recitarē moyſen cū recitarē pphās. diſtulīſti ad eū q̄ reſurrecturus erat a mortuis Ecce reſurrexit. ecce dixit. tam nullā hēt dubitationem eccleſia xpr̄iſti. & vxor xpr̄iſti. q̄ nullam habet dubitationem corpus xpr̄iſti demōſtratum oculis & tractū manibus diſcipulorum Ecce qui reſurrexit a mortuis vtrūq; oſ-

tendit. caput ostēdit membra offen-
dit. spōsum ostēdit sponsam ostēdit:
Aut vtrumq; mecū crede. aut illud i
dāpnationē tuā credis Quid em̄ qā
resurrexit a mortuis qā meo corpe
resurrexit: Bene qā cicatrices ostēdit
qā vt crucifixus est. vt sepultus. ita
restitutus ita demonstratur. Optime
credis. audi illū loquētem in quē cre-
dis. pōicabitur in noīe eius peniten-
tia ⁊ remissio peccōz Vbi: Per latas
terras: Si vellem illud ego dicere. iā
tu luctās aduersus hēricos iā pug-
nās iā hīs cū illis cōflictū tāte qstio-
nis. nō illud dicerem sic cōtra pntes
hereticos. quomodo illud dixit ille
cōtra futuros Quid vis ap̄lius: Re-
missio peccōz in xpī noīe pōicatur
Vbi: Per om̄s gentes. Vñ: Incipi-
ens ab iherl̄m Cōmunicā huic ecclē.
Quare litigamus: Cepit em̄ hec ec-
clesia ab iherl̄m ista terrena. vt gau-
deat de deo in illa iherl̄m celesti: Ab
hac em̄ incipit. ad illam terminat.
In illa tota ecclēa erit. ab ista exordi-
um fidei sumpsit: Lege actus ap̄lo-
rum si forte mētior. quomodo ibi e-
rāt cōgregati discipuli cū veniss̄ spi-
ritus sanct⁹. vt ostendatur tibi qd
dixit dñs. incipientibus ab iherusalem
quomodo linguis om̄iū sunt locuti.
in quos venit spūs sanctus: Quare
nō vis loqui om̄i linguis: Ecce ibi o-
nes lingue sonuerūt. quare modo
cui datur spūs sanctus nō loquitur
om̄ibus linguis: Hoc em̄ tūc erat in
dicium veniētis in hoiēs spūs sanc-
ti. vt linguis om̄i loqrētur. Ad qd
dictur⁹ es hērice: Qd nō datur spūs
scūs: Nō dico vbi dat. an nō dat:
Si nō datur. qd est qd agitis loquē-
do baptizādo benedicēdo: Quid est
qd agitis: Ignātia celebratis: Ergo

datur Si datur. qre linguis om̄i nō
loquūtur qb⁹ datur: Nūq̄d defecit
donum dei. aut mōr ē fruct⁹: Cre-
uerūt yzama sed ⁊ triticum. finite v-
traq; crescere vsq; ad messem Non
dixit crescāt yzama decrescat triticū
vtrumq; creuit: Quare nō apparet
mō spūs scūs in linguis om̄ib⁹: Immo
vero appet in linguis om̄ib⁹ Tūc em̄
nōdū erat ecclēa p terraz orbem dis-
fusa. vt membra xpīsti in omnibus
gētibus loquerētur: Tūc implebat⁹
in vno. qd pñciabatur in omnib⁹:
Iam totum corpus xpīsti loquit⁹
om̄i linguis. ⁊ quibus nondum loq-
tur loquetur Crescit em̄ ecclesia do-
nec occupet om̄s linguas: Qd vos
deservistis quousq; creuit: Tenete
vobiscum quousq; accedat. vt nobis
cum pueniatis ad ea que nōdum ac-
cessit Loquor om̄i linguis audeo ti-
bi dicere in corpe xpīsti sum in ec-
clesia xpīsti sum Si corpus xpīsti
om̄i linguis iam loquitur. ⁊ ego in
omnibus linguis sum Ad ea est gre-
ca. mea est syra. mea est hebreā. mea
est om̄i gētium. quia in vnitāte sum
om̄ium gentium: Ergo frēs cepit
ecclēa ab iherl̄m. vt p om̄s gētes pro-
pagaretur Quid evidētius h̄ testiō-
nio legis pphāz ip̄i⁹ dñi: Ap̄lorum
vbiq; psonāt voces. reddētes testiō-
niū sp̄ei nostre in vnitāte corporis xpī
Gaudete in frumētis. tolerate yza-
nia. gemite in tritura. suspirate in
horreum Beiet illd tempus q gau-
debim⁹ pfirmat⁹ vectib⁹ portaz ihe-
rusalē: Intret q intratur⁹ ē. q illuc
māfest⁹ intrabit. huc fict⁹ n̄ intret:
Qui āt huc fict⁹ intrat foris ē: Foris
ē ⁊ nescit. vtilabz pbat. vectes pba-
būt Qui mō v̄e int⁹ ⁊ vacit int⁹. ibi
firmiter intus Qui aut h̄c toleran-

do intus. ibi gaudēdo intus. Sines
enī ihrlm par. q̄a posuit inquit fr̄es
tuos pacem: **M**odo desideramus
pacem quam hic habemus in spe
Aduhuc enī in nobis ip̄is qualis par:
Caro cōcupiscit adūsus sp̄m. sp̄s
aut aduersus carnē: Vbi plena par
in vno hoīe: Tūc erit plena in omni
bus ciuib⁹ ihrlm. Quādo erit plēa
par: Quādo corruptibile hoc indu
erit incorruptionem. et mortale hoc
induerit immortalitatem: Quādo
erit plena in vno homīe. tunc plena
par. tūc firma par: Nichil litigat ad
uersus aiām in homine. nō ipsa ad
uersum se ex quadam pte faucia. nō
carnis fragilitas nō indigētia cor
poris nō fames nō sitis nō frig⁹ nō
estus. nō lassitudo nō vlla inopia n̄
puocatio rixe: nō certe ipsa sollici
ta cautela et vitādi inimici et diligēdi
Ihec ōnia fr̄es mei litigāt aduersus
nos. nōdum est plena et perfēa par.
Quod clamastis qui iam dudū no
minata pace ex desiderio clamastis
clamor vester de sitierat nō de satu
ritate. q̄a ibi erit pfecta iusticia vbi
pfecta par. **M**odo esurimus et siti
mus iusticiam. beati qui esuriūt et si
tiūt iusticiam qm̄ ipsi saturabūtur:
Quomodo ipsi saturabuntur: **C**uz
ad pacem venerimus: Ideo cū dix
isset. qui posuit fines tuos pacem.
quia ibi saturitas et nulla indigentia
subdidit statim: **E**t adipe frumen
ti satians te: Fr̄es qm̄ par ipsa de q̄
loquimur nōdum est in totis nobis.
id est in vno quoq; nostrum tota. ad
huc forte a spū vestro delectat audi
re. Sed si nichil resistit et revelat ex
torpore finiem⁹ psalmū **S**atigatos
vos nūq̄ video. tñ vereor nouit de
us ne oneri sim vobis aut q̄busdaz

fr̄ibus. et video studia mltorū erigē
tiū hūc laborē de me et sudorē. quem
credo in dño nō futurū ifructuosū:
Gaudēdo tātam ēē voluptatē in vīta
te v̄bū dei. vt studiū v̄m bonū i bo
no et de bono vincat studiū ilanorū
currētū in āphiteatrū: **N**ūq̄ illi si
tam diu starēt adhuc spectarēt. **E**r
go fr̄es audiam⁹ cetera. quia h̄ vul
tis. **A**ssit dñs. assit et viribus et mēti
bus nostris: Qui posuit fines tuos
pacē. ad illā ihrlm dicit. et adipe fru
menti faciās te: **T**rāssit fames et sitis
iusticie. succedit saturitas **Q**ui bie
rit adipe frumēti. nisi panis ille qui
descēdit de celo ad nos: **I**n p̄ia ip̄a
quō saturabit. qui in p̄griatiōe sic
pauit: **I**am modo de ipsa p̄griatiōe
ne n̄ a locut⁹ est. q̄ venit ad illam
ihrlm vbi collaudabimus dñm **L**au
dabimus deum n̄m nos ihrlm nos
sp̄o. qm̄ cōfirmabūtur vectes porta
rū nostraz: **E**tem ille q̄ tūc satiabit
adipe frumēti. quid facit in ista p̄
griatiōe: **Q**ui emittit v̄bū suū
terre. **E**cce in terra laboramus fessi
lāgidi pigri frigidi. qm̄ leuaremur
ad adypē frumēti faciātē. nisi mitte
ret v̄bum suū terre qua grauaba
mur terre qua impediēbamur a re
ditu: **A**dific v̄bum suū n̄ deseruit
etiam in heremo pluit māna d celo:
Qui emittet v̄bum suū terre. et ve
nit ad terras verbum eius **Q**uomo
do eius. aut quod est verbum eius:
Vsq̄ in velocitatem currit v̄bum
eius: **N**ō dixit velox est v̄bum eius
currit verbum eius vsq̄ in velocita
tem **I**ntendamus fr̄es. nō potuit
eligere melius verbum. calidus ca
lore calefit. frigidus frigore friges
cit. velox velocitate velox fit: **Q**uid
calidius ipso calore. quo calet quic

quid sit calidum? Quid frigidi? ipso frigore. quo frigescit quicquid frigidum sit: Quid ergo velocius ipsa velocitate. qua velox sit quicquid velociter currit: Possunt dici multa velocia alia magis et alia minus. et tanto queque res velox est. quanto est princeps velocitatis. Illa res magis princeps velocitatis ergo magis velox. aut minus princeps velocitatis ergo minus velox. ipsa itaque velocitate quid veloci? Ergo quousque? Usque in velocitatem Quantum vis auge quod velox est verbum. et dic velocius est quam illud aut illud. quam aues quam venti quam angeli. nunquid aliquid horum tam quanta ipsa velocitas usque in ipsam velocitatem? Velocitas ipsa quid est frons? Ubique est. non est in parte Hoc pertinet ad verbum dei non esse in parte. ubique esse per ipsum verbum ex quo dei virtus et dei sapientia est nodum assumpta carne Si cogitemus deum in forma dei. verbum equalem patri. ipsa est sapientia dei de qua dictum est. attigit a fine usque ad finem fortiter Quanta velocitas? Attigit a fine usque ad finem fortiter: Sed forte immobilitate attigit Si immobilitate tam moles aliquid faream impleat locum aliquem. dicitur quod attingit eiusdem loci a fine usque ad finem non tamen motu Quid ergo dicimus? Non habet motum verbum illud. et sapientia illa stolidum est? Et ubi est quod dicitur de sapientie spiritu cum multa diceretur. acutus inquit mobilis certus incommutatus? Sic utique sapientia dei mobilis Si ergo mobilis. quando hoc tangit illud non tangit Aut hoc tangit illud deserit? Et ubi est velocitas? Hoc facit velocitas. ut et ubique sit et nusquam inclusa teneatur. Sed cogitare ista non possumus. pigri sumus: Quis ita

ta cogitet? Et revera fratres quomodo am dixi quomodo potui. si tamen potui si intellexerim. et quomodo potuisti intellexisti: Sed quid dicit apostolus: Et autem qui potens est facere supra quam petimus aut intelligimus Quid hic ostendit: Quia quicquid intellexerimus. non intelleximus sicuti est: Quare hoc? Corpus enim quod corrumpitur aggravat animam: Ergo in terra frigidi sumus? Velocitas enim fervens est. et omnia ferventia velociora. omnia frigida tardiora: Nos tardi ergo frigidi. illa autem sapientia currit usque in velocitatem: Ergo ferventissima est. nec est qui se abscondat a calore eius? Nos ergo qui frigidi corporis tarditate. vinculo terrene vite huius corruptibilis onere nullam ne spem habemus ad capiendum verbum. quod usque in velocitatem currit? An vero ille quis ex corpore in infima depressos deseruit? Nonne ipse predestinavit nos antequam in isto mortali et pigro corpore nasceremur: Qui ergo predestinavit nos dedit terram nivem ipsos nos: Nam enim veram ad illos psalmi versus subobscuros. incipiunt illa involucria evolui. quoniam nos in verbum dei quanto magis per nos dicitur. tanto audiores invenit: Ecce nos pigri in hac terra quasi congelavimus hic. et quomodo contingit nivibus? rursus enim gelant et in prima decidunt. sic frigescente caritate decidit humana natura in has terras. et pigro corpore involuta velut nix facta est Sed ista nix sunt predestinati filii dei:

Et enim ille nivem velut lanam Quid est velud lanam? Id est de nive quam dedit de ipsis pigris adhuc spiritus frigidis quos predestinavit. facturus est aliquid Lana ei materies ves-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

tis est: Lana cum videtur . veluti p
paratio est aliqua ad vestem: Ergo
predestinavit qui ad tempus frigi
di repūt in terra . et nōdū feruēt spū
caritatis . de p̄destinatione em̄ ad
huc loquitur . veluti lanā dedit hos
deus . et facturus est inde vestem:
Merito in mōte vestis xpristi ful
sit sicut nix . Fulgebat vestis xpristi
sicut nix . tāquam de illa lana iam fac
ta erat tunica . de qua lana id est de
niue quam dedit sicut lanam adhuc
predestinati pigri erant: Sed expec
ta . vide quid seq̄tur . q̄a sicut lanam
dedit eos fit inde tunica Quomo
do em̄ dicitur ecclesia corpus xpris
ti . dicitur et vestimētum xpristi ipsa
eccl̄a: Inde est illud quod ait apl̄s .
vt exhiberet sibi gloriosam ecclesiā
nō habētem maculam aut rugam
Ergo exhibeat sibi gloriosam eccle
siam nō habentem maculam aut ru
gam: Faciat sibi vestem de illa lana
quam predestinavit in niue . adhuc in
homibz incredulis et frigidis et pi
gris . faciat vestem de hac lana vt ab
luatur a maculis . mūdetur a fide . vt
rugam nō habeat tendatur in cruce
Qui dat niuem sicut lanam: Jam si
p̄destinati sunt . vocādi sunt . Quos
em̄ p̄destinavit illos et vocavit: Jā
quomodo vocātur ex lāguore cor
poris illius vt sani fiāt . quomō vo
cātur: Audi euāgelium . nō veni vo
care iustos sed peccōres in penitēti
am: Incipit ergo iam predestinātiōe
vis illius cognoscere torporem su
um accusare peccm̄ suū . incipit voca
tione venire ad penitētiā: Meri
to ergo qui dat niuem velut lanam
p̄pter cōfectum tunice . futuri etiā
p̄pter vocationem in penitentiam:
Nebulam velut cinerem spargit:
Nebulam inquit velut cinerem sp

git. Quis? Qui dat niuem sicut la
nam: Quos em̄ p̄destinavit vocat i
penitentiam . quia quos p̄destinavit
illos et vocavit . Cinis at̄ ad peniten
tiam p̄tiet Audi vocantem ad peni
tētiā . cū exprobrauit q̄busdam ci
uitatibus dicens . ve tibi corozaim .
ve tibi bethsaida . quia si in tyro et sy
done facte essent virtutes que facte
sunt in vobis . olim inquit in cilicio
et cinere penitētiā egissent: Ergo ne
bulam velut cinerem spargit: Quid
est nebulam velut cinerem spargit:
Cum vocatur quisq̄ ad intelligēdū
deum . et dicitur illi . cape veritatem .
incipit velle capere veritatem . non
sufficit . videt se quādam caliginem
pati quam antea nō videbat . Adhuc
est ergo illa nebula . vt noueris nes
cire te . et noueris qd̄ scire opteat . et
videas te inualidum . ad illud sciēdū
qd̄ optet sciri Nam si iniusta nebu
la iam ante presumpseris scire . au
dies ab apostolo . qui se putat aliqd̄
scire nōdum scit q̄admodum opor
teat eum scire Ergo nōdum comp
hendiisti . adhuc nebulam pateris:
Sed nōdum te deseruit qui accēdit
tibi lucernam carnis sue Nō erres i
nebula . fide sequere: Sed quia co
naris videre et nō potes . peniteat te
peccōrum . quia nebula sicut cinis sp
sa est Quid iam te peniteat: Contu
macem fuisse aduersus deum Quid
iam te peniteat: Secutum fuisse vi
as tuas malas . puenisse in istam dif
ficultatem illius beate visionis . et e
rit tibi salubris nebula quā sicut ci
nerem spgit deus Tu ipse es adhuc
nebula . sed velut cinis Adhuc em̄ pe
nitētes volutātur in cinere fratres
mei . tanq̄ similes se cōtestātes . dicē
tes deo suo cinis sum . Dixit em̄ que
dā scriptura . desperi memetip̄ et dis

tabui et estimavi me terram et cinerem
Ihec est humilitas penitent. Quia abra-
ham loquitur ad deum suum et quando vult sibi
aspirare incendiis sodomorum: ego inquit
terra et cinis sum. Quod fuit ista species humi-
litas in magnis et sanctis viris: Ne-
bulam ergo sicut cinerem spargit. Qua-
re: Quia quos predestinavit illos et
vocavit: qui non venit vocare iustos. sed
peccatores in penitentiam. **Q**ui emittit cris-
tallum suum velut frusta panis. Non
denuo laborandum est dicere quid sit cris-
tallum: prolocuti enim sumus et credo non
excidisse caritati vestre. Quid ergo est
mittit cristallum suum velut frusta panis.
Quod nix illa ipsius quia predestinatorum
est. quod nebula illa ipsius quia ipsi vocan-
tur ad penitentiam qui predestinati sunt ad
salutem: sic est quodammodo cristallum
ipsius. Quid est cristallum: Multum obdu-
ruit multum gelavit: non iam sicut nix fa-
cile solui potest. Nix multorum annorum tem-
porata et serie sanctorum cristallum dicitur
et hoc mittit velut frusta panis. Quid
hoc sibi vult. Fuerunt nimis duri. non
iam nivi sed cristallo expandi: et ipsi pre-
destinati sunt et vocati et quidam eorum
ita ut pascere alios et essent utiles et
alii. Et quid opus est ut numeremus
multos forte quos novimus illum aut
illum. Occurrit unicuique cogitationi ex
hys qui non nunquam forte duri et pertinaces
et obnitentes adversus veritatem fu-
erunt et modo predicant veritatem. facti sunt
frusta panis. Quis ille: Unus panis in
quit apostolus. multi unum corpus sumus in
cristo. Unus panis unum corpus multi
sumus ipse dicit. Ergo si unum panis to-
tum corpus cristum: membra cristum frusta
panis sunt. De quibusdam duris facit mem-
bra sua: et utilia ad alios pascendos.
Quid imus per multos. Notissimum
paulum apostolum intueamur. Nichil
nobis isto viro notius nichil suum

nichil in scripturis familiari est et si
fuerint qui ex tanta duricia convertan-
tur in quanta ipse fuit. panis fiant. ipse
proposito ad exemplum omnes currant ut ex-
plicetur sensus iste. Mittit cristallum
suum sicut frusta panis. Ecce cristallum
erat apostolus paulus. durus obni-
tens veritati: clamans adversus euange-
lium tanquam induratus adversus solem.
Iste ipse durus fuit crescens in lege et
rudis ad pedes gamalielis legis doc-
toris: Non audiebat moysen et propheta-
tas cristum predicantes. Magna duri-
cia. Certe gentes non audierunt propheta-
tas. non audierunt moysen: frigidi e-
rant sed cristallum non erat. Ille qui cre-
debat in verbis predicantibus christum. et cris-
to venienti non credebat nimis obdu-
rauerat. Quia ergo cristallum erat. ni-
tidus videbatur et candidus: sed du-
rus et nimium gelidus. Quod nitidus et
candidus: Ille hebreus ex hebreis: sanctorum
legem phariseus. Vide nitorem cristal-
li: audi duriciam cristalli. Sanctorum emu-
latione persequens ecclesiam dei. Inter la-
pidatores sancti stephani martiris:
ibierat iste durus et forte ceteris du-
rior. Omnium enim lapidantium vestimen-
ta servabat: ut omnium in manibus lapi-
daret. Ergo videmus nivem. nebulas.
cristallum: bonum est ut ille spiraret et sol-
uat. Si enim ipse non spiraverit. si non ip-
se duriciam glacie huius dissolverit. In
faciem frigoris eius quod subsistet. In fa-
ciem frigoris eius. Cuius: Dei. Non est ei
frigus: Ecce deserit peccatorem. ecce non
vocat: ecce non aperit sensum ecce non
infundit gratiam. Saluatur homo si potest
gratia: non potest stulticie. Quare non potest. In
faciem frigoris eius quod subsistet. Vi-
de ergo pergelascentem illum dicentem.
video aliam legem in membris meis re-
pugnantem legi mentis mee: et capti-
vum me ducentem in lege peccati quod est

in mēbris meis. Misere ego hō quis
me liberabit de corpe mortis huius. Ec-
ce frigesco ecce cōgelasco. quo calo-
re soluar ut curram. Quis me libera-
bit de corpe mortis huius. In faciē fri-
goris eius quis subsistet. Et quis seip-
sum liberabit. si ille deseruerit. Et quis
liberat. Bracia dei per ih̄m xp̄m do-
minum nostrū. Audi et hic grām dei
Qui mittit cristallū suū sicut frustra
panis. in faciem frigoris eius quis sub-
sistet. Ergo despicio est. Absit. Seq̄-
tur enim. **E**mittet vbum suū et ta-
befaciet ea. Nō ergo despicio nix. non
despicio nebula. nō despicio cristallum.
De niue tanq̄ de lana cōficitur et tu-
nica. Nebula illa in penitētia salutē
inuenit. q̄ quos p̄destinavit illos et
vocavit. Sed licet sint inter p̄destina-
tos durissimi. et multo quasi tpe cō-
gelauerint et cristallū facti fuerint. n̄
erunt duri miē dei. Emittet vbum su-
um et tabefaciet ea. Quid ē tabefaci-
et. Ne forte in malo intelligat. tabe-
faciet. liq̄faciet dissoluet. Duri sunt ei
per supbiam. Merito et supbia stu-
por dicitur. Quicquid em̄ stupidū ē fri-
gidum ē. Rigorem passi hōies coti-
die dicūt obstupuit. Ergo supbia stu-
por est. Emittet vbum suū et tabefa-
ciet ea. Et reuera cumuli niuis cū ca-
lesciunt. deliquescūt in hūilitate. Quo-
modo ergo q̄si montem niuis erigit
stupor. sic stultos erigat supbia. Emit-
tet vbum suum et tabefaciet ea. Ecce
venit illud cristallū. Saulus p̄ cedē
et lapidationem stephani. duricia q̄-
dam stupidus in xp̄m. percussit lras a sa-
cerdotibz. ut vndiq̄ exhibeat cristia-
nos anhelans cedes. Durus ē iste cō-
tra ignem dei et gelidus. Sed q̄q̄ es-
set durus q̄q̄m gelidus. ecce ille q̄ e-
mittet vbum suū et tabefaciet ea. cla-
mauit de celo feruidus. saule saule qd̄

me p̄sequis. Vna illa voce tāta illa du-
ricia cristalli resoluta est. Emittet er-
go vbum suū et tabefaciet ea. Nō des-
peretur de cristallo. q̄to min⁹ de ni-
ue vlt̄ de nebula. De ipso cristallo non
despicietur. Audi vocē quādam cristal-
li. qui prius fui blasphem⁹ p̄secutor
et iniuriosus. Sed quare soluit cris-
tallum deus. Ne de se nix ipa despiciat.
Nō em̄. ideo miām p̄secut⁹ sum ut in
me oñderet xp̄s ih̄s oēm patienti-
am ad informationem eorū qui credi-
turi sunt illi in vitam eternā. Clamat
ergo de⁹ ad gentes. Solui cristallum
venite niues. Emittet vbum suū et ta-
befaciet ea. **S**pirabit spūs et p̄flu-
ent aque. Ecce cristallū et niues resol-
vūtur eant in aq̄s. qui sitiunt veniāt
et bibant. Saulus durus ut cristallū
stephanum est p̄secutus ad mortem
paulus iam in aqua viva gentes vo-
cat ad fontem. Spirabit spūs eius et
p̄fluent aque. Spūs feruens. vñ dic-
tum est in alio psalmo conuerte dñe
captiuitatē nrām sicut torrens in au-
stro. Captiuitatem em̄ ih̄rlm tanq̄m
p̄gelauerat in babilonia. Stat auster
soluitur rigor captiuitatis. et currit
deum feruor caritatis. Spiravit spi-
ritus eius et p̄fluent aque. fiat in eos
fons aque salientis in vitam eternā.
Annūcians vbum suum iacob ius-
ticias et iudicia sua isrl. Quas iustici-
as. et q̄ iudicia. Quia et q̄qd̄ h̄ huma-
num gen⁹ aī perpeffum est. cū esset
nix et nebula et cristallum merito per-
peffum ē supbie et elationis in deum.
Recurrām⁹ ad originem casus nos-
tri. et videam⁹ quia verissime in psal-
mo cantatur priusq̄m humiliarer e-
go deliqui. Sed qui dicit priusq̄ hu-
miliarer ego deliqui. ip̄e dicit bonus
michi qm̄ humiliasti me. ut discā ius-
tificationes tuas. Ihas ergo iustifi-

cationes a deo didicit iacob qui fecit
ipm iacob luctari cum angelo in cui⁹
angeli persona ipe dñs erat luctatus
tenuit vim fecit vt teneret inualuit:
vt teneret fecit se teneri mīā nō infir
mitate Luctat⁹ ergo iacob pualuit
tenuit: & quē videbatur vicisse rogat
vt bñdicatur ab eo Quō intelligebat
cū quo luctatus fuerat quē tenuerit?
Quare violēter ē luctatus & tenuit?
Quia regnū celoz vim patitur & qui
vim faciunt diripiūt illud Ergo qua
re luctatus? Quia cū labore Quare
vix tenem⁹ qđ facile amissimus? Nec
facile recipiendū est qđ amissim⁹ Dis
camus pđere qđ tenem⁹: laboret ho
mo vt teneat Tenebit ad firmitatez
qđ tenuerit post laborē Ergo h iudi
cia sua de⁹ manifestauit iacob & isrl⁹
Aperti⁹ dicam id est qđ et iusti qui h
sunt labores. piacula. molestias pas
siones p merito patiuntur iusto iu
dicio dei qđ ille solus p̄t dicere sine cā
hic passus sum. q̄uis ideo nō sine cā
qđ ppter nos: qui solus p̄t dicere qđ
rapui tunc exsoluebam qđ solus potu
it dicere. ecce venit princeps h⁹ mun
di & in me nichil inueniet Et qđ dice
retur ei & quare ergo pateris: sequi
tur & dicit sed vt sciant oēs qđ volun
tatem patris mei facio surgite eam⁹
hinc Ceteri omnes merito suo iudi
cio dei & p iusticia qđ patiuntur nō si
bi arrogent: qđ habeant passionē in
nocentie q̄lis in xpō erat Audi apof
tolum petrū: temp⁹ est inquit vt iu
diciū incipiat a domo dñi Exhor
tans martires & testes dī vt omnes
minas fremētes seculi patientissime
tolerent in semetipsis ait illis. tēpus
est inchoationis iudicij ex domo dei
Si aut inīcium a nob. quis finis eo
rū qui non credūt dei euangelio: Si
iustus vix saluus fit. pccōr & impius

vbi parebunt: Annūcians vbum suū
iacob: iusticias & iudicia sua israhel.
Non fecit sic vniūse genti Nemo
vos fallat: nō nūciatum est alicui gē
ti hoc iudiciū dī quō patiūtur iusti et
iusti Quomō: Pro merito omnes
Quomodo In grā dei Non in suis
meritis liberantur ipi iusti Nō anū
ciatum est h vniūse gēti: sed soli ia
cob soli isrl⁹ Quid ergo nos facimus
si nō annūciavit vniūse genti. sed tm
iacob tm isrl⁹ Vbi erim⁹ nos: In ia
cob & in isrl⁹ Iudicia sua nō mani
festauit eis Quibz: Omnibz gentibz
Et quomō vocate sunt nives soluto
cristallo: Quō vocate sunt gētes ius
tificato paulo: Quō nisi vt eēnt in ia
cob Precisus est oleaster vt inferet⁹
in oliuam Nā ad oliuā ptinet iā non
debent dici gentes s; vna gens in cris
to Gens in iacob gens in isrl⁹ Quare
gens iacob et gens isrl⁹: Quia iacob
de ysaac ysaac de abrahā Abrahe aut
quid dictū est: In semine tuo bñdicē
tur omnes gentes Hoc idē dictum
est ad ysaac hoc & ad iacob Pertine
mus ergo ad iacob qđ pertinem⁹ ad
isrl⁹ Pertinem⁹ ad abrahā: semen
eī abrahe non me vel quolibet hoīe
sed aplo sancto interptante xpūs ē.
& ipe ait non dicit & seminibz tāqm in
multis sed tq̄ in vno & semini tuo qđ
est cristus Si vnum semē vn⁹ iacob
vnus isrl⁹: & omnes gētes vn⁹ in cris
to: ergo ad ōnes ptinet gentes qđ re
uelabit ipe iacob & ipe isrl⁹: & illi soli i
alijs gentibz deputandi sunt. qui no
lentes credere in xpō nolunt recede
re ab oleastro & interi oliue: remane
būt in filuosis ramis steriles et ama
ri Gaudeat iacob qui ē supplantator
esau: qđ supplantauit frēm suū Ceci
tas enī ex pte israhel facta ē vt pleni
tudo gentium intraret De iacob fac
ccc ij

tus est isrl' Quid est isrl' Jam omnes
audiamus omnes isrl' siue qui h' est
in mēbris cristi siue qui foris ⁊ nō fo-
ris ⁊ p omnes gētes vbiq; foris vbi
q; intus Audiat ipse isrl' qui ex iacob
factus est isrl' Quid est isrl' Videns
deum Vbi videbit deus? In pace In
qua pace: Pacem isrl' q; posuit in
quit fines tuos pacem Vbi laudabi-
mus oēs vnus in vno: ad vnū erim⁹
q; deinceps multi disp' h' non erim⁹
Explicit ps cxiij. Incipit psalm⁹
cxliij.

Meditatio pntis vite nostre
in laude dei esse debet. quia
exultatio sempiternae futu-
re nostre vite laus di erit ⁊ nemo p-
pdoneus fieri future vite. qui se ad il-
lam modo nō exercuerit Ad dō ergo
laudam⁹ deum sed ⁊ rogam⁹ deum
Laus nostra leticiam habet: orō gē-
mitum Promissum est em nobis ali-
quid qd nōdum habem⁹. et q; verax
ē qui promittit in spe gaudem⁹: q; tū
nondū habem⁹ in desiderio gemim⁹
Bonū est nobis pseuerare in deside-
rio donec veniat qd pmissum est. et
transeat gemitus ⁊ succedat sola lau-
datio Propter hec duo tpa. vnū qd
nunc est in tempestatibus et tribula-
tionibus hui⁹ vite alterū quod tunc
erit in securitate ⁊ exultatione perpe-
tua. instituta est nobis eciā celebra-
tio duoz tpm: añ pascha ⁊ post pas-
cha Illud qd est ante pascha signifi-
cat tribulationem in q modo sumus
qd vero nunc agim⁹ post pascha sig-
nificat beatitudinem in qua postea e-
rimus Ante pascha ergo qd celebra-
mus hoc et agimus. post pascha aut
qd celebramus significamus ⁊ non-
dū tenem⁹ Propterea illud tempus
in ieiunijs ⁊ orationibz exercemur h'
vero tps relaxatis ieiunijs in laudi-

bus agimus Hoc est enim alleluja
qd cātamus qd latine interpretatur
vt nostis laudate dñm Illud iō tem-
pus añ resurrectionem: hoc temp⁹
post resurrectionem dñi est Quo tē-
pore significatur vita futura quam
nōdum tenemus: q; quod significa-
mus post resurrectionem dñi tene-
bimus post resurrectionem nostraz
In capite em nostro nob vtrūq; fi-
guratum ē: vtrūq; demonstratum est
Passio domini ondit nobis vitā pre-
sentis necessitatis q; oportet ⁊ labo-
rare ⁊ tribulari ⁊ ad extremū mori.
resurrectio vō et clarificatio dñi of-
tendit nobis vitam quā accepturi su-
mus cū venerit retribuere digna dig-
nis mala malis bona bonis Et quo
dāmodo mali oēs cantare nobiscū
pnt alleluja. si aut in malicia sua pe-
uerauerint. canticū vite nostre futu-
re dicere possunt labijs. ipam vō vi-
tam q tunc erit in ea veritate q nunc
significatur optinere non pnt: q; no-
luerunt meditari añqm veniret ⁊ te-
nere qd venturum erat Nunc g frēs
exhortamur vos vt laudatis deū: et
hoc est qd vobis omnes dicim⁹ quā-
do dicimus alleluja Laudate domi-
num dicis tu alteri. dicit ipse tibi: cū
se omnes exhortantur omnes faciunt
qd hortantur Sed laudate totis vo-
tis. id est nō vt sola lingua ⁊ vox vrā
laudet deum. sed ⁊ pscientia vrā vita
vestra facta vestra Item laudamus
mō in ecclesijs qñ cōgregamur. cum
quisq; descendit ad ppria quasi cessat
laudare deum Nō cesset bene viuere
⁊ semp laudat deū Tunc desinis lau-
dare deū: qñ a iusticia et ab eo qd illi
placet declines Nam si a vita bona
nūqm declines. lingua tua tacet vita
tua clamat: ⁊ aures dei ad cor tuum
Quō em aures nostre ad voces nos

tras: sic aures dī ad cogitationē nos-
tras. Non pōt aut fieri ut habeat ma-
la facta: qui habet bonas cogitatio-
nes. Facta em̄ de cogitatione proce-
dunt nec quisq̄m pōt facere aliqd aut
ad aliquo agendū mēbra mouere nī
si priō pcesserit iussio cogitationis.
Quō de interiori palatio quicqd ius-
serit impator p imperiū romanū e-
manat: qcquid videtis agi p provin-
cias. Quāt⁹ motus fit ad vnā iussio-
nem impatoris intus sedētis. Ad-
uet solum ille labia cū loquitur et mo-
uetur omnis puincia cū fit qd loqui-
tur. Sic et in vnoquoq; nostrū intus
est impator in corde: sed et si bonus
bona iubet bona fiunt. si malus ma-
la fiunt. Cum ibi sedet xps. quid po-
test iubere nisi bona. Cū possidet dy-
abolus. quid pōt iubere nisi mala. In
tuo at arbitrio deus te eē voluit cui
pares locū deo an dyabolo: cū para-
ueris. qui possidebit ipe impabit. Er-
go frēs non tm̄ ad sonum attendite
cū laudatis deum: toti laudate. Can-
tet vox. cantet vita. cātent facta et si ē
adhuc gemit⁹. tribulatio. temptatio
speret transitura. ōnia et illum vctu-
rum diem quo sine defectu laudabi-
mus. Ecce iste psalm⁹ qm̄ manifest⁹
est currendus ē nobis. Distribuit em̄
vniūsam creaturam laudātem deū:
et tanq̄m hortatur ut laudet qm̄ inue-
niēt tacentem. **Psalm⁹**

Laudate dñm de celis. Quasi i-
ueniret tacētes in celis laudē
domini: et exhortatur ut surgāt et lau-
dent. Nūq̄m celestia laudes cōdito-
ris sui tacuerūt: nūq̄m terrestria de-
um laudare cessarunt. S; plane sunt
qdā q̄ habent spiritū laudandi deū
in eo affectu quo eis placet de⁹. Ne-
mo aut laudat nisi qd ei placet. Sūt

aut alia que spiritum vite et intellec-
tum ad laudandū deū non hñt: s; qz
et ip̄a bona sunt et in ordine suo inte-
gre disposita sunt et ad pulchritudinē
vniūsitatis referuntur quā condidit
deus ip̄a quidē p se voce sua et corde
suo nō laudant deū. sed cū ab intelli-
gentib; cōsiderantur p ip̄a laudatur
deus: et cū per ip̄a laudatur de⁹ quo
dāmmodo et ip̄a laudāt deū. Verbi gra-
cia laudant deū in celis oīa q̄ habent
spiritum vite et intellectū purum ad
eum cōtemplandū et sine fastidio et
defectu diligendū. Laudant aut dñm
per intellectū in terra discernendi bo-
num et malū et per intellectū cognos-
cendi creaturam et creatorē. oīes q̄
ista cogitāt et quib; tribuit dñs men-
tem discernēdi ista delectādi atq; lap-
dādi. hoiēs pñt. Pecora nūqd habēt
huiusmodi intellectus: Si haberent
huiusmōi intellectū pecora: non no-
bis diceret de⁹ nolite eē sicut equus
et mul⁹ quib; nō est intellectus. Quā-
do hortatur nos ut nō sim⁹ sicut pe-
cora sine intellectu oñdit nobis quia
homini tribuit intellectū ad laudan-
dum deū. Arbores nūquit vel vitam
hñt. ip̄am q̄ sentiūt sicut pecora. Nā
pecora et si sensum interiorē rōnale
et mentē intelligentē atq; discernentē
nō hñt quā hō habet ut laudent deū:
hñt tñ vitam manifestā. Nouimus
appetendi cibū. vtilis sumendi. nox-
ia respuendi. sensus corpalia discer-
nendi. visum ad colores. auditus ad
voces. olfactū ad odores. gustus ad
sapores: motus vel ad voluptates l'
ad molestias cognoscendas. Intelli-
gimus h. et videmus añ oculos nrōs
Non hñt rationē intelligendi: s; ha-
bent spiritū corpis aiātī et vitam ma-
nifestam. Arbores at nec ip̄m habēt:

ccc iij

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

et tñ oīa laudant deū Quare laudant
deum: Quia cū ista videm⁹ et confi-
deramus creatorem qui ea fecit. de il-
lis nascitur in nobis laus dei et cū ip-
soꝝ cōsideratione laudatur de⁹: oīa
ergo laudant deum Cepit ergo iste
de celo: laudant omnia et dicit lauda-
te Quare cū laudant dicit laudate:
Quia delectatus est in eo quod lau-
dant et placuit ei quasi adiungē hor-
tationem suā. quomodo si vēias ad
homines bonū aliquid opantes cū
gaudio. siue in vinea siue in messe si-
ue in agricultura placet tibi quod fa-
ciunt et dicis facite agite: non vt tūc
incipiat facere qñ dicis s; qz placet ti-
bi qđ facientes inueneris adiungē
glorificationem et exhortationem tuam
Dicendo enim facite et exhortādo fa-
cientes: voto quasi facis cum ill' In
hac ergo exhortatione plenus spiri-
tu ppheta dicit Hic et psalm⁹ est ag-
gei et zacharie: hic habet titulum Isti
duo pphete eotpe quo captiu⁹ po-
pulus tenebatur in babilonia. pphe-
tabant iam futurum finem captiui-
tatis: vt restauraretur ciuitas iheru-
salem q̄ bello ceciderat Significau-
runt ergo nobis in misterio vitā fu-
turam. vbi laudem⁹ deū post capti-
uitatem vite pñtis. vbi erit innoua-
tio ciuitatis illi⁹ magne iherl'm vnde
pegrini suspiramus captiuati adhuc
sub onere et sarcina corporis mortal'
vnde adhuc gemimus in pegrinatio-
ne: exultabimus at in patria Qui at
non gemit pegrinus nō gaudebit ci-
uis: qz desiderio non est in illo Pro-
phete ergo isti sancti magnā cōsola-
tionem pbuerunt tūc captiuato po-
pulo scđm carnem. id ē constituto in
babilonia sub regibz alienigenis Et
tendebant eū p ppheciam futurum
temp⁹ liberationis a captiuitate in-

stauracionis iherl'm: sed illa oīa in fi-
gura gesta sunt. hñt v̄tatem suā Si-
gurata sunt in antiquis: pñtia osten-
duntur in nobis Quando ergo qđ di-
cit apostolus: Quā diu sum⁹ in cor-
pore pegrinamur a dño: nōdum su-
mus in patria Nñ erimus in patria:
Quando triumphabim⁹ deuicto mi-
mico dyabolo: qñ mors nouissima i
imica destruetur Tunc fiet sermo q̄
scriptus est absorpta est mors in vic-
toria Vbi est mors victoria tua: Vbi
est mors acule⁹ tu⁹: Nñ ergo nulla
erit mortis cōtentio q̄ modo ē et fa-
cit nos gemere ex defectu. ex mobili-
tate rerū et fragilitate carnis huma-
ne. cōtendunt nobiscū cotidie tēpta-
tiones. cōtendūt cotidie delectatiōes.
et si non cōsentim⁹ tñ molestia pati-
mur et contendim⁹ et magnū pericu-
lum est. ne qui cōtendit vincatur Si
aut nō cōsentiendo vincam⁹ moles-
tias tñ patimur resistendo delectati-
onibus Non cessat et non morit⁹ hos-
tis: nisi in resurrectione mortuorum
Sed psumam⁹ fidam⁹: erigunt nos
agge⁹ et zacharias cātant futurā libe-
rationē nrām Si illi pplo cātauerūt
et impletū est xpiano pplo qđ canta-
tur nō implebitur: Securi estote nō
tñmō in ista pegrinatione vite hui⁹
sed quō hic agatis videte nō vob pla-
cet amor babilonie ne obliuiscamini
ciuitatē iherl'm: et si corpus vestrū ad-
huc in babilonia tenetur. cor vrm ad
iherl'm pmittatur. Laudet ergo tota
creatura dñz: qz hoc ibi facturi sum⁹
qđ hic pmeditamur Laudate dñz de
celis **L**audate eum in excelsis Pri-
mo de celis dicit: postea de tra Lau-
datur eū de⁹ qui fecit celū et terram
Celestia tranquilla sunt pacata s; ibi
semp gaudiū. nulla mors. nulla egri-
tudo nulla molestia: sp laudant deuz

beati Nos at adhuc visuri sumus: sed
cū cogitam⁹ quō illic laudetur deus.
cor ibi habem⁹. et nō sine cā audim⁹
sursum corda. Levem⁹ cor sursum ne
putrescat in terra: qm̄ placet nob qd
ibi agūt angeli. Ad nos spe postea
re ⁊ cū illuc venerim⁹. Laudate ergo
eū in excelsis. **L**audate eū oēs an
geli ei⁹ laudate eū oēs vtutes eius
Laudate eū sol ⁊ luna: laudate eū o
nes stelle ⁊ lumē. Laudate eū celi ce
loꝝ et aque q sup celos sunt laudent
nomen dñi. Qñ explicat oīa numerā
dos. S; tñ summam qñ oīa pstrinxit
⁊ pclusit omnia celestia laudātia cre
atorem suū. Et qñ diceretur ei qre il
lum laudāt quid illi debent quid illis
ptulit vt laudent eū: sequitur. **Q**m̄
ipse dixit ⁊ facta sunt: ipse mandauit ⁊
creata sunt. Non mirū si opa laudēt
opatorem. Non mirū est si facta lau
dent factorem: non mirū si creatura
laudet creatore. Ibi ⁊ xps noiāt⁹ est
⁊ quasi nō audiuim⁹ nomē ipi⁹ q est
xpus. In pncipio erat vbum ⁊ vbuz
erat apud deū ⁊ de⁹ erat vbū. hoc e
rat in pncipio apud deū: oīa p ipm
facta sūt et sine ipō factū ē nichil. Per
qd facta sunt: Per vbum. quō hic of
tendit qz p vbum facta sunt. Ipe dix
it ⁊ facta sunt: ipse mandauit ⁊ crea
ta sunt. Nemo dicit nemo mandat n
vbum. **S**tatuuit ea in seculū et in se
culum seculi. Omnia celestia oīa su
periora: vtutes omnes atqz āgelos
ciuitatē quādam supnam bonā sanc
tam btām. Vñ qm̄ pegrinamur mise
ri adhuc sum⁹: et quo redituri in spe
beati. ⁊ quo cum redierim⁹ in re bea
ti. Statuuit ea in seculū ⁊ in sc̄m seculi.
Receptum posuit ⁊ nō preterib⁹.
Quale pceptū putatis habere celestia
⁊ angelos sanctos: Quale pcep
tum dedit illis de⁹: Quale nisi vt lau

dent illū beati. Quoz h est negociuz
laudare deū. Non arant nō semināt
nō molunt nō coquūt. Opa em̄ sunt
ista necessitatis: ibi necessitas nō est.
Non furantur nō depōdantur nō adul
terantur. Opa em̄ sunt ista iniquita
tis: ibi iniquitas nō est. Non frangūt
panē esurienti. nō vestiūt nudū. non
suscipiunt pegrinum nō visitāt egro
tum: nō cōcordant litigiosum nō se
pelunt mortuū. Opa em̄ sunt ista mi
sericordie: ibi aut nulla miseria ē in q
fiat misericōdia. **B**eati putam⁹ erim⁹
nos: Si ei suspirem⁹ de suspirio ge
mam⁹. Et quid sum⁹ vt ibi simus:
Mortales. plecti abiecti: terra ⁊ ci
nis. S; qui pmitit ops deus si ⁊ nos
attendam⁹ quid sum⁹: Si ad illū. de
us est ops est. Non est factur⁹ ange
lum ex hoīe qui fecit hoīes ex nichilo.
Aut vō p minimo habet de⁹ hoīem
ppter quē mori voluit vnicū suū. At
tendam⁹ ad iudiciū dilectōis ⁊ pro
missionis dei. Tales arras accepim⁹
tenem⁹ mortem xpi. tenem⁹ sangui
nem cristi. Quis mortuus est: Vnic⁹.
Pro quibz mortu⁹ est: Vtinā p bo
nis: vtinā p iustis. S; quid ē: Eternū.
xpus ait apostolus p impijs mor
tuus ē. Qui donauit impijs mortem
suā. qd seruat iustis nisi vitā suā.
Erigat ergo se humana fragilitas. nō
despet. non se collidat. nō se auertat.
non dicat non ero. Qui promisit de
us est ⁊ venit vt promitteret: appa
ruit hominibus venit suscipere mor
tem nostram. promittere vitam suā.
Venit ad regionem peregrinati
onis nostre accipere hic quod habū
d; opprobria flagella colaphos spu
ta in faciem cōtumelias spineam co
ronam. suspensionem in ligno. cru
cem. mortem. Hec habundant in

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

regione nostra: ad talia cōmercia ve
nit Quid hic dedit quid hic accepit:
Dedit exhortationem. dedit doctri-
nam dedit remissionem peccatorū:
accepit contumelias mortem crucez
Attulit nobis de illa regione bona &
in regione nostra ipse pertulit mala.
Promisit tñ nobis quod ibi futuri si-
mus vñ venit: et ait Pater volo vt
vbi ego sum & ipi sint mecū Tanta p-
cessit dilectio qz vbi nos eramus fuit
nobiscum: vbi ipse est erim⁹ cum illo
Quid tibi pmissit deus o hō mortu⁹
Quia victur⁹ es in eternū Non cre-
dis: Crede Plus est iā qd fecit q̄ qd
pmissit Quid fecit: Mortuus est p-
te Quid pmissit: Vt viuas cū illo In-
credibilis ē qd mortuus ē eternus:
q̄ vt in eternū viuat mortalis Gā qd
incredibilis est tenem⁹ Si p̄ hō-
minem mortu⁹ ē deus. nō est victu-
rus hō cum deo: Non est victurus
mortalis in eternū ppter quē mortu-
us est qui viuit in eternū S; quomō
mortuus ē deus. & vñ mortuus ē de-
us & potest mori deus: Accepit ex te
vñ moreretur p te Non posset mori
nisi caro non posset mori nisi morta-
le corpus Induit se vbi moreretur p-
te: induet te vbi cū illo viuas Vbi se i-
duit morte: In v̄ginitate m̄ris Vbi
te induet vita: In equalitate patris
Elegit sibi hic thalamū castū: vbi cō-
iungeretur sponsus sponse Verbum
caro factuz est: vt fieret caput eccle.
Verbum em̄ ipm nō est pars eccle: s;
vt eēt caput eccle. carnem assumpsit
Quidā nostruz iam sursum ē: qd h-
accepit vbi mortuus est vbi crucifix-
us est Gā quedam primicie tue pces-
serunt & dubitas qz secutur⁹ es: Er-
go cōuertat se & ad terrena: qz iā dic-
it laudes celestiu **L**audate domi-

num de terra Superi⁹ enim vnde ce-
pit: Laudate dominū de celis: & enar-
rauit celestia Adodo audi terrestria
Dracones & omnes abyssi Abyssi
profunditates aquarum sunt: maria
omnia & nubilosus iste aer. ad abyssum
ptinet Vbi nubes. vbi venti. vbi
tempestates vbi pluuia. choruscatio-
nes tonitrua grādines nix et quicqd
vult deus fieri sup terras de isto hu-
mido & caliginoso aere. totū hoc ter-
re nomine appellauit qz nimis muta-
bile est atqz mortale: nisi forte puta-
tis quia sursum pluit stellis Omnia
ista hic fiunt ppe ad terram Et aliqñ
sunt homines in cacuminibus mon-
tium nubes sub se vident et fiunt ple-
rumqz pluuie: & apparent bene intē-
tis omnia ista que perturbato aere
cōcitantur hic fieri in ista mundi pte
infima. propterea ad istam caligino-
sam id ē ad hunc aerem tanqz ad car-
cerem dampnatus est dyabolus: de
apparatu superiorum angelorū lap-
sus cum angelis suis Nam aposto-
lus hoc de illo dicit: scdm principem
potestatis aeris hui⁹ qui nunc opa-
tur in filios diffidētie Et alius apos-
tolus dicit. si enim deus angelis pec-
cantibus non pepcit. sed carceribus
caliginis inferi retrudens. tradidit i
iudicio puniendos seruari: infernuz
hoc appellans qd inferior ps mundi
fiti Noli ergo cogitare qd accipit dy-
abolus: sed quid perdidit Omnia er-
go ista videtis qualia sunt: mutabi-
lia. turbata. terribilia. corruptibilia.
tamen habent locum suum habēt or-
dinem suum. implent et ipa vniuer-
sam pulchritudinem pro modo suo:
et ideo laudant dominum Conuersus
ergo ad illa tñ exhortans & ipa p̄m-
mo exhortās nos vt eoz p̄sideratōe

laudemus dominum. sic enim laudant
deum cum considerata pariter laudem dei ce-
pit dicere. laudate dominum de terra. dra-
cones et omnes abyssi. Dracones circa
aquam versantur de speluncis procedunt
feruntur in aera: concitatur propter eos
aer. Magna quidam sunt animantia
dracones: maiora non sunt super ter-
ram. Propterea inde cepit: dracones
et omnes abyssi. Sunt autem speluncae
quarum latentium vnde flumina vnde fon-
tes procedunt. ut fluant super terram alia
occulta subter eunt: et totum hoc atque
omnis ista humida natura aquarum
simul cum mari et isto infimo aere abissi
vel abyssi vocantur. ubi vivunt dra-
cones et laudant deum. Quid putamus
quod choros faciunt dracones et laudent
deum abyssi: Sed vos considerantes
dracones. attendite artificem draconum
creatorem draconum. Et cum mira-
mini dracones et dicitis magnus deus
qui hec fecit: dracones laudant deum
de vocibus suis. Et dracones et omnes
abyssi. Ignis. grando. nix. glacies
spiritus tempestatis qui faciunt verbum eius.
Quare hic addidit qui faciunt verbum eius.
Multi stulti non valentes contempla-
ri et discernere creaturam locis suis
et ordine suo sub nutu et iussu dei agere
tem motus suos. visum est illis quod su-
periora omnia deus gubernat. inferiora
vero despiciat abicit deserit. ut nec
curet ista nec gubernet: nec regat sed
calibus regantur quod possunt quia pos-
sunt. et movet illos qui dicunt aliquando
sibi sed non dicant tibi. id est ne audi-
endo consentias quoniam ista dicunt: blas-
phemia enim sunt et execrabilia deo.
Si deus plueret. nunquid plueret in
mare: Qualis inquit prudentia: ge-
tulia fitit et mare compluitur. Acute hi-
bi videntur tractare. Quibus dicendum
est hoc: getulia fit. ut tu ne fitires. Bo-

num enim erat ut diceret deus Anima
mea velut terra sine aqua tibi. Non ali-
lo loco aperte dicitur fitiunt tibi anima
mea quod multipliciter tibi et caro mea.
Et dominus in euangelio: beati qui esuri-
unt et fitiunt iusticiam quoniam ipsi
saturabuntur. Ille enim iam saturatus
est qui talia disputat. et quasi doctus
sibi videtur: nec vult discere: ideo non
fitit. Nam si fitiret vellet discere et in-
veniret quia totum dei providentia fit
in terra: et etiam miraretur disposita
membra pulicis. Attendat caritas ves-
tra. Quis disposuit membra pulicis et
culicis ut habeant ordinem suum ha-
beant vitam suam habeant motum
suum: Unam bestiolam brevem. mi-
nutissimam considera. quam volueris
si consideres ordinem membrorum ipsius
et aerationem vite qua movetur. et pro
se fugiat mortem. amat vitam appe-
tit voluptates devitat molestias ex-
erit sensus diversos: piget in motu
congruo sibi. Quis dedit aculeum cu-
lici quo sanguinem sugat: Quam tenuis
fistula est qua sorbet: Quis dispo-
suit ista: Quis fecit ista: Expavesce
in minimis lauda magnam. Hoc itaque
tenete fratres mei nemo vos de fide
excutiat et de sana doctrina. Qui fecit
in celo angelum ipse fecit in terra ver-
miculum: sed angelum in celo pro ha-
bitudine celesti vermiculum in terra
pro habitudine terrestri. Numquid an-
gelum fecit repere in ceno. et vermi-
culum in celo: Distribuit sedibus ha-
bitatores. incorruptionem incorrup-
tis sedibus dedit. corruptibilia incor-
ruptilibus locis. Totum attende:
totum lauda. Qui ergo disposuit me-
bra vermiculi. non gubernat nubes: Et
quare in mari pluit: Quasi non sint in ma-
ri qui alant pluviam. qui ibi non fecit pisces
quasi ibi non fecit animalia. Attendite quo-

modo currunt pisces ad aquam dul-
cem Et quare inquit pisci pluit .et in
non pluit aliqui : vt cogites te in regi-
one esse deserti ⁊ in pegrinatione vi-
te : ⁊ amarescat tibi vita pñs . vt futu-
ram desideres . aut vt flagelleris . et
corripiaris ⁊ corrigaris Quō āt dis-
tribuit propria regionuz : Ecce qz de
getulia locuti sumus : pluit hic ppe o-
ni anno . ⁊ omni anno dat frumentū
Seruari h frumentum nō potest . ci-
to corrūpitur quia omni āno datur
ibiqz raro . ⁊ multum datur et diu ser-
uatur Sed forte putas qz ibi deserat
deus hoiēs aut nō ibi scdm iocū dita-
tem suam ⁊ laudant ⁊ glorificāt deū
Apprehende in getulium . pone inter
istas arbores amenas : fugere hinc
vult ⁊ redire ad nudam getuliam In
omnibz ergo locis deus regionibus
tpa sua quoqz distribuit ⁊ ordinauit
⁊ longum est cōmemorare diligen-
torem p̄siderationem omniū reruz
Quis illam explicat : Tñ qui oculos
habent . multa ibi vident cuz viderint
placent . cū placuerint laudantur . nō
tanq̄ ipa sed ille qui fecit : ita omnia
laudabunt deū Hec cōsiderabat spi-
ritus p̄pheticus cum dixisset . ignis grā-
do nix glacies spūs tempestatis que
omnia turbata videntur quibusdam
stultis ⁊ quasi casibus agitari . addi-
dit . q̄ faciunt vbum eius Non tibi er-
go videntur casibus moueri q̄ verbo
dei in ōni motu suo deseruiunt : Quo
vult deus illuc lucet vt ignis : illuc fer-
tur nubes . siue pluuiam siue niuem
siue grandinem portet Et quare ali-
qñ percutiunt montē fulmina . et nō
percutiunt latronem : Qdēqz pos-
sum dicere p̄ captu mentis mee quā-
tum deus donare dignetur : maiores
maiora nouerint et amplius intelli-
gant ⁊ det vob deus plus sape q̄ di-

co : tamen cum tpantia sine superbia
Possum ergo p̄ modulo meo dice-
re quare percutiunt montē et non per-
cutiunt latronem qz forte adhuc la-
tronis p̄uersionem q̄rit : et iō percutit
mons qz non timet . vt mutetur ho-
mo qui timet aliquādo Et tu cū das
disciplinam : terram feris vt infans
expauescat Et aliqui ferit quem vult
homine S; dicis in : ecce cedit inno-
centiorem et dimittit sceleratiorem.
Noli mirari : vñcūqz mors pio bona
est Vnde aut scis illi sceleratiore h se
mutare noluerit quid penaruz in oc-
culto seruetur : Nōne mallent fulmī-
ne incendiū potius interire quibz di-
cetur : ite in ignem eternum Opus ē
vt innocens sis Quid enim : Ad aluz
est mori in naufragio bonū est mori
febre : Siue inde siue in monatur q̄-
re qualis sit quo moritur . quo post
mortem itur⁹ est : Nōne inde de vi-
ta exiturus est : Quacūqz occasione
hinc exituri sumus . Quibz exitibus
martires exire meruerunt : Nūquid
febris : Quomodo multi optant
vt febribus soluant⁹ . alij vno ictu gla-
dij . alij ignibus . alij bestiis : Et deuo-
rauerunt bestie corpa martirum : et
non timuerunt ne perirent corpa ip-
sorū Vndiqz em̄ deus reducet corpa
scōrum suorum . cui capilli nostri nu-
merati sunt : ⁊ qñ voluit . tres p̄ueros
ab igne liberauit . nūq̄ ideo macha-
beos in igne deseruit : Illos aperte li-
berauit : illos occulte coronauit No-
uit igitur de⁹ qd agat Tu time ⁊ bo-
nus esto : vñcūqz voluerit vt creas
hinc patū te inueniat Vñq̄lin⁹ em̄ es
non possessor domus Locata est ti-
bi domus ista . tibi locata est non do-
nata . ⁊ si nolis migrabis : ⁊ nō eam
tali conditione accepisti vt quasi tpa
certa tibi sint Quid dixit domin⁹ dō

tus: **N**on voluero cum dixeris migrare:
patus esto Expello te de hospicio sed
dabo domum Inquilinus es in terra:
eris possessor in celo Quicquid ergo hoc
accidit contra voluntatem nostram non
ueritis non accidere nisi de voluntate
dei. de prudentia ipsius de ordine ip
sius. de nutu ipsius. de legibus ipsius. et
si nos non intelligimus quid quare fiat
debemus hoc prudentie ipsius quia non
fit sine causa: et non blasphemabimus
Cum enim ceperimus disputare de ope
ribus dei quare hoc quare illud. et non
debuit sic facere. male fecit hoc. ubi est
laus dei: Perdidisti alleluia Omnia
sic considera quomodo placeas deo et lau
des artificem: quia si intrares in offici
nam forte fabri ferrarii. non auderes
reprehendere folles. incudes malleos
Et da impitum hominem nescientem quod
quare sit et omnia reprehendit. sed si non
habeat peritiam artificis et habet sal
tem considerationem hominis. quid si
ibi dicit: Non sine causa hoc loco fol
les positi sunt Artifex nouit quare et
si ego non noui In officina non au
det vitupare fabrum. et audet repre
hendere in hoc mundo deum: Ergo quem
admodum ignis. grando. nix. glaci
es spiritus tempestatis que faciunt v
bum eius. sic omnia que vanis vide
tur in rerum natura temere fieri. non
faciunt nisi verbum eius: quia non fi
unt nisi iussu dei Deinde dicit ut deus
laudent Montes et omnes colles.
ligna fructifera et omnes cetera. bes
tie et omnia pecora. reptilia et volati
lia pennata Deinde ad homines **R**e
ges terre et omnes populi principes
et omnes iudices terre: iuvenes et vir
gines senes cum iunioribus laudent no
men domini Explicata laus de celo:
explicata est laus de terra **Q**uia ex

altatum est nomen eius soli? Nemo
hominum querat exaltare nomen suum.
Vis exaltari? Illi te subde qui non po
test humiliari Exaltatum est nomen
eius solius **C**onfessio eius in celo et
in terra Quid est confessio eius super
celum et terram: Quia ipse confitetur:
Non Sed quia illi omnia perfitentur.
omnes clamant: omnium pulchritudo quo
dammodo vox eorum est confitenti
um deo Clamat celum deo. tu me fecisti
non ego: clamat terra. tu me condidisti
non ego Quomodo clamant ista?
Non considerantur et hoc inuenitur ex
tua consideratione clamant. ex voce
tua clamant Confessio eius in celo et in
terra Attende celum pulchrum est: attende
terra pulchra est Vtrumque sibi val
de pulchrum est Ipse fecit ipse regit ipsi
us nutu gubernatur Ipse trahit te
pora: momenta ipse instaurat Per ip
sum ergo omnia ista laudent illum. si
ue in statu siue in motu. siue de terra
deorsum. siue de celo sursum siue in ve
tustate siue in renouatione Cum vi
des hec et gaudes et attolleris in arti
ficem et inuisibilia eius per ea que facta sunt
intellecta contueris: confessio eius in
celo et in terra. id est confiteris ei de re
bus terrenis confiteris de rebus celest
ibus et quia ipse fecit omnia et melius
illo non est aliquid: quicquid fecit intra
illum est et quicquid in his placet minus
est quam ipse Non ergo ita tibi placeat
quod fecit. ut recedas ab eo que fecit Sed
si amas quod fecit multo magis eum
qui fecit. si pulchra sunt que fecit multo
magis pulchrior est qui fecit: Confessio
eius in celo et in terra **E**t exalta
uit cornu populi sui Ecce quod propheta
bant aggeus et zacharias modo cornu
populi sui humile est in tribulationibus
in tempestatibus

in conspectu pectorum. **Q**uoniam exaltabit cor
nu populi sui. **Q**uoniam venerit ipse dominus et
ortus fuerit sol noster. non iste qui o-
culis videtur et oritur super bonos et
malos. sed de quo dicitur vobis qui
timetis deum orietur sol iusticie et san-
tas in pennis eius et de quo dicturi sunt
superbi et impii iusticie. lumen non illuxit
nobis et sol non est ortus nobis. Ipse
erit estas nostra. **N**on fructus per hyber-
num in radice non apparent. Attēdis
quasi aridas arbores per hyemem: qui non
novit videre aridam putat vitē et for-
te iuxta est qui vere aruit. Similes sunt
ambe per hyemem. illa vivit. illa mortua
est: sed illius vita et illius mors in ab-
scondito est. Estas precedit vita illius cla-
rificatur: mors illius manifestatur.
Procedit honor foliorum. fecunditas
fructuum: vestitur vitis in faciem ex eo
quod habet in radice. Ergo modo fratres ta-
les sumus quales sunt et alii homines.
Quomodo nascuntur manducant bibunt
vestiuntur transigunt vitam istam: sic
et sancti. Aliquando res ipse decipiunt ho-
mines et dicunt ecce postquam cepit esse
cristianus nūquid non ei dolet caput?
Aut quia cristianus est. quod habet per
a me? **V**itis arida attendis iuxta te
vitem nudam in hyberno sed non ari-
dam per estatis vim. Et veniet dominus ho-
nor noster qui latebat in radice: et tūc ex-
altabit cornu populi sui. post capti-
vitatem in qua mortaliter vivimus.
Quoniam dicit apostolus nolite ante tempus iudi-
care donec veniat dominus et illuminabit
abscondita tenebrarum: et tunc laus erit
unicuique a deo. Sed dicis mihi Vbi est
radix mea. vbi est fructus meus: Si
credis: nosti vbi est radix tua. Vbi est
eius. vbi est fides tua: vbi est spes et ca-
ritas tua. Audi apostolus: mortui enim
estis. Quasi per hyemem mortui appa-
rebant. Audi quod vivunt: et vita vestra

abscondita est inquit cum christo in deo.
Ecce habes radicem. **Q**uoniam ergo bono-
re ornaberis quoniam fecundaberis fructu.
Audi illum sequentem: cum christus ap-
paruerit vita vestra. tunc et vos ap-
parebitis cum ipso in gloria. Et exalta-
bit cornu populi sui. **I**mnus om-
nibus sanctis eius. **I**mnus sanctis quod
est: Cantus est cum laude dei. Si lau-
das deum et non cantas: non dicis ym-
num. Si cantas enim et non laudas deum
non dicis ymnū. Si laudas aliud quod
non pertinet ad laudem dei: et si cantando
laudes non dicis ymnū. **I**mnus er-
go tria ista habet: et canticū et laudem
et dei. Laus ergo dei in cātico ymnus
dicitur. Quid est ergo ymnus omnibus
sanctis eius: Accipiant sancti eius ym-
num. dicant sancti eius ymnū: quia hoc
est quod accepturi sunt in fine ymnus
sempiternum. **N**on alio loco dicit psal-
mus sacrificio laudis glorificabit me
et ibi est via que ostendit illi salutare me-
um et beati qui habitant in domo tua
in secula seculorum laudabunt te: hoc est ym-
nus omnibus sanctis eius. **Q**ui sunt sanc-
ti eius. **F**ilii israel populi appropin-
quantes sibi. **N**emo dicat: non sum fi-
lius israel. **N**e putet iudeos filios israel
esse: et nos non esse filios israel. **A**u-
deo vobis dicere fratres mei: illi non sunt
et nos sumus. **A**udite quare: quia maior
est natus secundum spiritum quam natus
secundum carnem. **Q**uoniam israel ex abraham: **Q**ui
a ysaac ex abraham israel ex ysaac. **Q**uo-
modo placuit deo abraham: **C**redi-
dit autem abraham deo: et deputatum
est illi ad iusticiam. **Q**uifquis imitatus fue-
rit abraham: filius est abraham. **Q**uif-
quis degeneravit a fide abraham: perdidit
progeniem abraham. **I**udei degenera-
verunt: perdidērunt. **I**mitati sumus nos
invenimus. **A**udi quod illi perdidērunt.
Quid illis dicit dominus dicentibus filiis sui-

mus abraham? Nisi sunt ostentae
se et erigere cervicem de nobilitate
generis iusti? Et quid illis dominus?
Si filij abrahe essetis facta utique a
brahe fecissetis. Si ergo perdidit
ipsi quod filij sunt abrahe. invenimus
nos ut filij simus abrahe: Creden
do quippe invenimus. quod illi non
credendo amiserunt. quia credidit a
braham deo et reputatum est illi ad
iusticiam. Et semen abrahe christus
et in christo nos sumus. et ex israel
populus. de quo populo maria. de qua
maria christus. in quo christus nos.
ergo filij israel nos: Et quomodo
addidit ut discerneret nos filios isra
hel populo appropinquanti sibi? At
tendite iudeos. si appropinquanti ipsi sunt
et forte appropinquant: Dicit michi ali
quis. cotidie cantant et ipsi psalmum.
et cantant ymnos dei: Non auditis
quod eis dixit propheta: Populus hic
labijs me honorat. cor autem eorum
longe est a me Si illorum cor longe
est. nostrum autem proximum est
quia credimus quia speramus quia
diligimus quia christus adiuncti su
mus. quia membra ipsius facti su
mus: Nunquid membra longe sunt
a capite? Si essent longe et divisa es
sent. non diceret. ecce ego vobiscum
sum omnibus diebus usque in consum
mationem seculi: Si sepata essent. non
de celo diceret. saule saule quid me per
sequeris Si non in nobis esset. non di
ceret. esurivi et non dedistis michi man
ducare: Et cum dicerent illi. quando
te vidimus esurientem. respondit.
cum uni ex minimis meis fecistis
michi fecistis. Ecce populus. ecce
appropinquans israel. et cum illo
modo spe. postea re: Converteri ad
dominum:

Explicit psalmus ceterimus quodrage
simus octavo Incipit psalmus ceterimus quod
dragesimus nonus

Audemus dominum et in voce et
in intellectu et in opere bono
et sicut nos hortatur iste psalmus.
cantemus ei et canticum novum. sic
enim incipit:

Psalmus

Quante domio canticum novum
Vetus homo vetus canticum
novus homo novum canticum. Vetus
testamentum vetus canticum. no
vum testamentum novum canticum
In veteri testamento promissiones si
tempales et terrene Quisquis terre
na diligit. vetus canticum cantat. Qui
vult cantare canticum novum. diligat
terrena Ipsa dilectio nova est et et
erna Ideo semper nova. quia nunquam ve
terascit: Nam si bene consideras. an
tiquum est hoc Quomodo ergo est
novum? Nunquid fratres mei vita et
erna modo nata est: Vita eterna ipse
christus. et secundum divinitatem non
modo natus est. quia in principio e
rat verbum et verbum erat apud de
um et deus erat verbum: Hoc erat
in principio apud deum Omnia per
ipsum facta sunt et sine ipso factum
est nichil Si que per ipsum facta sunt
antiqua sunt. quid est ipse per quem fac
ta sunt: Quid nisi eternus et patri
coeternus? Sed nos dilapsi in pec
catum. pervenimus ad vetustatem:
Nostra enim vox est in illo psalmo v
bi dicitur cum gemitu. inueteravi in
omnibus inimicis meis. Inueteravit
homo per peccatum. innovatur per gratiam.
Omnes ergo qui innovantur in christo
ut ad vitam eternam incipiant pertinere
canticum novum cantant. et hoc canticum
pacis est. canticum hoc caritatis est:

ddd i

Quisquis se a cōiūctiōe scōꝝ sepat.
nō cātāt cāticū nouū. secut⁹ est ei ve
tustam animositatē nō nouā carita
tē In noua caritate qd est: Pax vin
culū scē societatis. cōpago spūalis.
edificiū de lapidib⁹ vnus Vbi est h⁹?
Nō in vno loco. sed p vniūsum or
bē terraz Audi h⁹ de alio psalmo. sic
dicitur. cātate dño cāticū nouū. cā
tate dño ōnis tra: Ex h⁹ intelligit⁹. qā
nō cū ōm tra cātāt cāticū vet⁹: Et an
tat qlibet vba d ore ei⁹ pcedūt Quid
em attēdo quid soēt. cū video quid
cogitet: Et tu inq⁹s vides qd cogitē?
Facta indicāt Nā oculus in cōsciētī
a nō penetrat Attēdo qd agat. et ibi
video qd cogitet Neq⁹ em si qsq⁹ v
bi grā cōprehēdēt hōiēm in furto. in
homicidio in adulterio. cogitatio ē
ip⁹ius in corde vidēt. s; in factis si q
dā q intus latēt: S; sunt et multa q
pcedūt in opa. et māifesta fiūt etiā
hōib⁹ Cū q essent illi q se a compage
xpī caritatis et a societate scē ecclē se
parūt mali itus apud se. nō noueāt
nisi de⁹ Vēit et tēptatio. sepaunt illos
et patefecit hōib⁹ qd noueāt de⁹:
Nō em fruct⁹ ostēditur nisi in fact⁹
Vñ dictū est. ex fructibus eoz cog
noscetis eos: Dixit em dñs ad qdā
qui oviū vestitu se iduūt. itus at sē
lupi rapaces: Et ne forte fragilitas
humana dinoscere nō posset lupus
sub ovina pelle. ait. ex fructib⁹ eoz
cognoscetis eos Querim⁹ fructus
caritatis. inuēim⁹ spīnas dissensiōis
ex fructib⁹ eoz cognoscetis eos Er
go cāticū eoz vet⁹ ē. cātem⁹ nos cā
ticū nouū Nā dirim⁹ frēs. ōnis tra
cātāt cāticū nouū: Qui cū ōm tra nō
cātāt cāticū nouū. dicat qd vult. lin
guis soēt allā. dicat tota die dicat to
ta nocte. nō valde aures mee incli-

nātur ad vocē cātātis. s; qro mores
opātis Interrogo em et dico Quid
est quod cātās? Rñdet allā. Quid ē
allā? Laudate dñm Veni simul lau
dem⁹ dñm Si tu laudas dñm. et ego
laudabo dñm Quae in discordia su
mus: Caritas laudat dñm. discor
dia blasphemāt dñm: Et vultis iam
nosse vbi cātētis cāticū nouū? Que
dicturus est in ipso psalmo videte.
quō fiāt et vbi fiāt. vtz p oēs gētes
fiāt ista an in vna aliq pte terrarum
et hinc plenius intelligetis ad quē p
tineat cāticū nouū Nā qdē māifestū
ē illud qd de alio psalmo cōmemo
raui. cātate dño cāticū nouū: Et vt
ostenderet in cantico nouo ēē fruc
tū caritatis et vnitatis. addidit. cāta
te dñ o oīs terra Nō se sepet. nō
se dis iūgat. triticū es. ferto paleam
quousq⁹ vētiletur de area Vis excu
ti. et si triticū eēs foris ab area. inue
nirēt te volatilia et colligerēt te Mo
de. quia eo ipso q discedis et volas pa
leā te esse indicas. Sed qā leuis eas
venit vētus et de sub pedib⁹ hōū ab
lat⁹ es: Qui at triticū sunt ferūt tri
turā. gaudēt qā grana sunt. gemunt
inter paleam. expectāt vētilatorem
quē cognoscūt redēptorē: Cantate
dño cāticū nouū. **A**us e⁹ in ecclā
sanctorū: Hec est ecclā scōꝝ. ecclā
frumētōꝝ toto terraz orbe diffuso
rū p agrū dñi semiāta. qd ē hic mūd⁹
ipso dño exponēte cū de semine añ
diceret. qā homo semiāuit bonuz se
men in agro suo. et venit inimicus et
supsemiāuit zizania: Et dixerūt pue
ri pñfamilias Nōne bonū semē se
miāsti in agro tuo? Vñ hic sunt ziza
nia: Et rñdit illis. inimicus hō hoc fe
cit Voluerūt colligere zizania. et cō
pescuit illos dicens: Sinite vtrāq

crescere usque in messem. et in tempo-
 re messis dicam messoribus. colligite per
 munda zizania et alligate ea fasciculos ad
 comburendum ea. triticum autem meum repone
 in horrea: Postea interrogaverunt
 eum discipuli dicentes. narra nobis pa-
 bolam zizaniorum: Et ipse exposuit omnia. ut
 nullus homo cordi suo tribuat quod ibi intel-
 legerit. sed magister celi exponenti. nemo
 dicat exposuit sibi quod voluit: Si pa-
 bolam prophetam exponeret deus. quando ipse per
 eos loquabatur quod dicebant. quis audet
 dicere non sic debere exponere? Multo
 magis quando ipse exposuit quod proposuit
 ipse. quis audet contradicere manifeste
 veritati? Cum autem dominus pabolam hanc expo-
 neret ait. Qui autem seminat bonum semine
 est filius hominis. se utique demonstrans. bo-
 num vero semine filii sunt regni. ipsa est
 ecclesia sanctorum. zizania autem filii sunt malig-
 ni. ager est hic mundus. Iam videte fratres
 quia per mundum seminatum est bonum semine. et
 per mundum seminato sunt zizania. Numquid
 in parte triticum. et in parte zizania? Per
 totum triticum. et per totum zizania:
 Ager domini mundus est non affrica. non quod
 fert terra ista getulie sexagenum aut
 centum. et numidia fert denum. non sic est
 deo ager suus. Ubique illi fertur fruc-
 tus et centum et sexagenum et tricenum. tamen
 tu vide quod velis esse si cogitas ad do-
 mini fructum pertinere. Ergo ecclesia sanctorum
 ecclesia catholica est. Ecclesia sanctorum non est
 ecclesia hereticorum. Ecclesia sanctorum illa est quam
 prefignavit deus antequam videtur. et exhibu-
 it ut videtur. Ecclesia sanctorum erat ante in co-
 dicibus. modo in gentibus: Ecclesia sanctorum ante
 tantummodo legebatur. nunc et legitur et
 videtur: Quando solum legebatur
 credebatur. modo videtur et contra-
 dicitur: Laus eius in ecclesia sanctorum.
 Letetur israel in eo qui fecit eum.
 Quid est israel? Vides deum? Hoc ei

interpretatur nomen israel. Qui videt
 deum in ipso letetur a quo factus est:
 Quid est ergo fratres quia dicimus nos ad
 ecclesiam pertinere sanctorum? Numquid iam
 videmus deum? Quomodo sumus
 israel si non videmus? Est quidam vi-
 sio huius temporis. erit altera visio
 futuri temporis: Visio quam modo est per
 fidem est. visio quam futura est per speciem
 erit: Si credimus videmus. si amamus
 videmus. Quid videmus? Deum:
 Ubi est ipse deus? Interroga iohannem.
 deus caritas est: Benedicamus
 nomen eius sanctum. et gaudeamus in deum si
 gaudeamus in caritatem: Quisquis
 habet caritatem. ut quid illum mit-
 timus longe ut videat deum? Consciam
 suam attendant. et ibi videt deum. Si cari-
 tas ibi non habitat non ibi habitat deus.
 Si autem caritas ibi habitat deus ibi ha-
 bitat: Vult illum forte videre sedentem
 in celo. habeat caritatem et in eo ha-
 bitat sicut in celo. Ergo sumus isra-
 el. et letemur in eo qui fecit nos:
 Letetur israel in eo qui fecit eum:
 In eo qui fecit eum letetur. non in ar-
 rio non in donato non in ceciliano non
 in perculiano. non in augustino. in eo
 letetur qui fecit eum. Nos fratres non
 vobis comedamus nosmetipsos. sed
 comedamus vobis deum. quia comedamus
 vos deo. Quomodo vobis deum commendamus?
 Ut diligatis eum bono vestro
 non bono ipsius. quia malo vestro si
 eum non diligitis non malo ipsius: Non
 enim minus habebit deus divitatem. si homo in
 illo non habet caritatem. Tu crescis ex bono
 non ille ex te. et tamen tamen nos dilexit per
 antequam eum diligerem. ut filium suum uni-
 cum mitteret mori pro nobis. Qui fe-
 cit nos factus est inter nos. Quo-
 modo nos ipse fecit? Omnia per ipsum
 facta sunt. et sine ipso sanctum est nichil:

Quō fact⁹ est inter nos? Et vbu ca
ro factū ē. ⁊ hitavit in nobis: Ergo
ipse est in quo debem⁹ letari. Nōo si
bi arroget. nōo sibi deroget ptes ip
si⁹. ab ipso est leticia q̄ nos facit feli
ces. **L**etet⁹ israhel in eo q̄ fecit eum:
Et filij syō exultēt in rege suo. ipse
ē israhel. filij eccle sunt. q̄a syon fuit
qdē vna citas q̄ cecidit. In ei⁹ reliqui
is habitabāt qdē sci tpalit. s; syō vā
⁊ iherl'm vera. q̄a ipa syō q̄ iherl'm. eter
na ē in celis q̄ est mater nostra: Ip̄a
nos genuit ip̄a ē eccl'a scōy. ip̄a nos
nutravit. ex pte pegrina. ex magna
pte hic immanēs. Ex pte qua imma
net in celo beatitudo angelorū est.
ex pte q̄ pegrīatur in h' sclo spes est
iustoy: De illa dictum est gl'a in ex
celis deo. de hac dictū ē. ⁊ in terra
pax hōib⁹ bōe volūtatis: Quia q̄ in
hac vita gemūt ⁊ desiderāt illā patri
am. currāt dīlcone nō pedibus cor
poris. nō querāt naues sed pēnas.
duas alas caritatis apphēdāt. Que
sunt due ale caritatis: Dilectio dei ⁊
dilectio prīmī: Peregrinamur em̄
suspiramus. gemimus. Venerūt ad
nos lrē de patria nra. ip̄as vobis re
citamus: Letetur israhel in eo q̄ fe
cit eū. ⁊ filij syō exultēt in rege suo:
Quod dixit q̄ fecit eū hoc dixit in re
ge suo: Quod audistis israhel id sē
filij syon. ⁊ qd audistis in eo q̄ fecit
eū. h' ē in rege suo. Fili⁹ dei q̄ fecit nos
factus est inter nos. ⁊ rex noster re
git nos. q̄a creator noster fecit nos
ipse est tamen per quem facti su
mus. qui est per quem regimur.
et ideo xpīstiani quia ille xpīstus.
Cristus a crismate dictus est. id est
ab vnctione: Reges autem vngue
bātur ⁊ sacerdotes. ille vō vnct⁹ est
⁊ rex ⁊ sacerdos. Rex pugnavit p

nobis. sacerdos obtulit se p nobis
Qñ pugnavit p nobis qñ victus ē.
iure at vicit. crucifixus est em̄ et de
cruce sua in qua erat fixus dyabolū
occidit. ⁊ inde rex noster. Qñ at sa
cerdos? Quia se p nobis obtulit:
Date sacerdoti qd offerat. Quid iue
niet hō qd daet? Quidam victimā
Quam victimā? Quid mūdum po
test offerre pccōr? Quidque. o im
pie. qcquid attuleris imūdum est. ⁊
si aliqd mūdū p eo offerēdum est:
Quere aput te quid offeras. nō iue
nies: Quere ex te quod offeras. nō
delectatur arietibus nec hyrcis nec
tauris. Dia iph⁹ sunt. ⁊ si nō offeās
Offer ergo illi mūdum sacrificium
Sed peccatores. impi⁹ es. sed con
sciētiam inqnatā hēs. Poteris for
te aliqd mūdū offerre purgatus?
Sed vt purgeris aliquid pro te of
ferēdum est? Quid ergo p te obla
turus es vt mūderis? Si mūdatus
es poteris offerre qd mūdum est:
Offerat ergo seipsum mūd⁹ sacer
dos. vt mūdet hoc quod xpīstus fe
cit: Nichil mūdum invenit in homi
bus quod offerret p homibus. seip
sum obtulit mūdā victimā. hos
tiam immaculatā: Felix victima.
vera victima mūda victima hostia
imaculata: Nō ergo h' optulit quod
nos illi dedim⁹. ymmo h' optulit qd
a nobis accepit. ⁊ mūdū optulit:
Carnē em̄ a nobis accepit. hāc optu
lit: Sed vñ illā accepit? De vtero v
gis marie. vt mūdā offerret p imū
dis. Ip̄e rex ip̄e sacerdos. in eo lete
mur: **L**audet nomē ei⁹ in choro:
Et chbrus qd significat? Multino
uert chor⁹. ⁊ q̄a i citate loqm⁹. ppe o
nes nozūt: Chor⁹ ē consensio cātātū:
Si in choro cātem⁹ p cordit cātem⁹

In choro cātantū q̄sq̄s voce discre-
pauerit. offendit auditū & pturbat
chor̄: Si vox incōueniēter cātātis
disturbat cōcētū cātātū. quō distur-
bat heresis dissonās cōsensus laudā-
tū choros xp̄i: Jam totus mūdus
est chorus xp̄isti. ab oriēte in occi-
dēte cōsonat Videamus si tm̄ extē-
ditur chorus xp̄i Dicit ps̄ alius. a so-
lis ortu vsq̄ ad occasum laudate no-
men dñi Laudet nomē ei⁹ in choro
In tympano & psalterio psallant
ei: Quae assumit tympanū & psalte-
riū: Ut nō sola vox laudet s; & opa:
Quādo assumit tympanū & psalte-
riū cōcinnant voci. sic & tu si qñ allā
cātas. porrigas & panē esuriēti. ves-
tias nudū. suscipias pegrinū. nō so-
la vox sonat. sed & man⁹ cōsoāt. q̄a
verbis facta cōcordāt: Assumpisti
organū. cōsentiāt digiti linguae: Et
ip̄m misterium tympani & psalterij
nō est tacēdū In tympano coriū ex-
tēditur. in psalterio corde extendū:
In vtroq̄ organo caro crucifigit:
Quā bene psallebat in tympano et
psalterio qui dicebat. michi mūdus
crucifixus ē & ego mūdo Ip̄m psal-
terium vel tympanū tollere te vult
q̄ amat cāticū nouū. q̄ te docet quā-
do tibi dicit. q̄ vult esse me⁹ discipu-
lus abneget semetip̄m & tollat crucē
suā & sequatur me: Nō dīttat psal-
teriū suū nō dimittat tympanū. extē-
datur in ligno & ficcetur a cōcupiscē-
tia carnis: Nervi q̄to plus fuerint
extēti tāto acutius sonāt: Ut ergo
acute sonaēt pauli apostoli psalteri-
um. qd̄ dixit: Que retro oblit⁹. i ea
q̄ an̄ sunt extētus. sequor ad palmā
supne vocatiōis Extēdit seip̄m. teti-
git xp̄s & sonuit dulcedo veritatis:
In tympano & psalterio psallāt ei:

Quā bñfacit dñs i pp̄lo suo Quid
tā bñficū q̄ mori p̄ impijs: Quid
tā bñficū q̄ sanguie iusto deleri ciro-
graphū pccōis: Quid tā bñficū q̄
dicē nō ad me p̄tiēt qd̄ fuistis. esto-
te qd̄ nō fuistis: Bñfacit dñs i pp̄lo
suo. dimittēdo pccā. p̄mittēdo vitā
eternā: Bñfacit aduersum cōuertē
repugnātē adiuuare. vincentē coro-
nare Bñfacit dñs in populo suo
Exaltabit mansuetos in salutē
Exaltātur supbi. sed nō in salutem:
Mansueti in salutem. supbi in mor-
tem Ideo supbi ip̄i se exaltāt & dñs
eos humiliat. māsuēti at̄ ip̄i se hūi-
liāt & de⁹ eos exaltat: Exaltabit mā-
suetos in salutē: Exultabūt sci in
glā Aliqd̄ volo dicē. audite attētius
de glā scōꝝ Nemo em̄ est q̄ nō amet
glām. s; glā stultoz ppl̄aris illa q̄ dē
hēt illecebrā delcātiōis. vt ad laudes
suā honoz hoīm q̄sq̄ cōmor⁹. velit
sic viuē vt p̄dicet⁹ ab hoīb⁹ q̄buscūq̄
quocūq̄ Hinc hoīēs isani effecti. et
inflati. inanes intus foris tumidi. e-
tiam res suas p̄dē volūt donādo sce-
nicis histriōib⁹ venatorib⁹ auguris
Quāta donāt. q̄ta impēdūt: Effun-
dūt vires nō patrimonij tm̄. sed eti-
am animi sui. Isti fastidiūt paupe-
rē q̄a nō clamat ppl̄is vt paup̄ accipi-
at. clamat at̄ paup̄ vt venator acci-
piat: Illi ergo vbi eis nō clamatur.
nolūt erogaē Vbi clamatur ab insa-
nis. insaniūt oēs & fiūt oēs insani. &
q̄ expectatur & q̄ expectāt & q̄ donāt.
Insana ista glā rep̄hēditur a dño. i
p̄batur an̄ ocl̄os onipotētis. & tm̄
frēs mei xp̄s sic improp̄erat suis et
dicit. nō a vobis accepi tm̄ q̄tū acce-
perūt veātōres. & illis vt doāret⁹ de
meo donast⁹ Ego at̄ nud⁹ erā & non
vestistis me Et illi: Et qñ te vidim⁹

nudū et nō vestiuim⁹? Et ille Cū vni
ex minimis meis nō fecistis. nec michi
fecistis Sed eū vis vestire q̄ tibi pla
cet. in quo tibi xps displicet Vestire
vis venatorem. quo forte victo eru
bescas Cris⁹ nūq̄ vincitur. et oya
bolū vicit. et p te vicit. et tibi vicit. et i
te vicit. Tale victorē vestire nō vis
Quare? Quia min⁹ clamat⁹. minus
insanitur: ppterā isti q̄ tali glā delec
tātur. in cōsciētia sua nichil habent:
Quō exhauriūt archas et vestes mit
tāt. sic exinaniūt ipsam cōsciām vt
nichil ibi habeāt p̄ciosum Sancti at
qui exultāt in glā. quō exultāt nō o
pus est vt nos dicam⁹. ipsi⁹ psalmi
audite sequētē vsum Exultabūt scī i
glā: **L**etabūtur in cubilib⁹ suis
Nō in theatris nō in āphiteatris. n̄
in circis. nō in nugis. nō in foris. sed
in cubilib⁹ suis Quid est in cubilib⁹
suis? In cordib⁹ suis Audi apl⁹ pau
lū exultātē in cubili suo. Nā glā n̄a
hec ē. testiōniū cōsciē n̄re: Rursum
timēdū est ne q̄s apud seipm fiat fi
bi placēs. et q̄si supb⁹ de cōsciētia sua
gl̄etur Debet em̄ q̄sq̄ cū tremorē ex
ultat. q̄a donū dei ē vñ exultat. n̄ me
ritū suū Eteī sūt multi sibi placētes
et iustos se esse arbitrātes. et pcedit
aduersus illos alia pagina dicēs:
Quis gloriabitur castū se habē cor.
aut q̄s gl̄abitur mūdū se ēē a pccō?
Est ergo q̄dam modus in cōsciētia
gl̄andi. vt noueris fidē tuā esse fin
cerā. noueris esse spem tuā certam.
noueris caritatē tuā esse sine fimla
tiōe Sed qm̄ multa sunt adhuc for
te q̄ pnt offendē oculos dei. lauda eū
q̄ tibi ista donauit. tūc pficiet qd̄ do
nauit: ppterā cū dixisset letabūtur
in cubilib⁹ suis. ne q̄si sibi placētes
viderētur. adiūxit statim rulta

tiōēs dei in faucib⁹ eor⁹ Sic letabū⁹
in cubilib⁹ suis. vt nō sibi tribuāt qd̄
boni sunt. s̄ illū laudēt a quo acce
perūt qd̄ sunt. a quo vocātur vt pue
niāt ad id qd̄ nōdum sunt. et a q̄ spe
rāt pfcōnem. cui grās agūt q̄a icho
auit Exultatiōēs dei in faucib⁹ eor⁹
Nā videte scōs. videte glām. videte
p vniūsum mūdū. videte q̄ exultati
ones dei sunt in faucib⁹ eor⁹: **E**t
framee bis acute in māibus eorum
Framea appellatur quā vulgo spa
tam dicūt: Sūt em̄ gladij ex vna p
te acuti. ipse sunt machere. ipse autē
framee ipse et rumphee. ipse autē spa
te appellatur Magnū mysteriū hēt
hoc genus. ferramētū. qd̄ ex vtraq̄
pte acutū est Ipse framee sunt bis
acute i manibus eor⁹ Frameas bis
acutas intelligimus sermonē domi
et vna framea est. sed ideo multe di
cūtur q̄a multa ornata sunt. et multe
lingue sunt sanctorum: Sermo er
go dei gladius bis acutus Vñ bis a
cutus: Dicit de temporalibus. dicit d̄
eternis. In vtrumq̄ pbat quod dē
et eum quem ferit separat a mūdō:
Nōne ipse est gladius de q̄ dñs
dicit nō veni pacem mittere in terrā
sed gladium? Attendite quō venit
disiungere. quō venit sepaē Disiūgit
scōs disigit ipios. sepat a te quod te
impedit Filius vult seruire deo. pa
ter non vult. venit gladius vēit ser
mo dei. diuidit filium a patre: Filia
vult mater nō vult. gladio diuidun
tur ab inuicem: Murus vult sed so
crus nō vult. veniat gladius bis a
cutus. offerat pmissionem vite pre
sentis et future. cōsolationem tpali
um. eternor⁹ pfruitionem. Ecce gla
dius ex vtraq̄ pte bis acutus. pro
mittēs temporalia in quo nos non

fefellit: Nonne ecclesia dei per totum
 mundum non erat? Ecce est. atque legeba-
 tur et non videbatur. modo sicut legitur
 ita cernitur: Quicquid temporaliter nobis
 promissum est ad unam partem gladii pertinet. quod
 quid in sempiternum ad alteram partem gla-
 dii pertinet: Hec spes futurarum rerum. hec
 consolatioem presentium. Noli retrahi ab
 eo qui vult retrahere. Pater. mater. soror.
 propter fit. amicus fit. non te retrahant
 et utilis tibi erit gladius bis acutus. Pri-
 mus te ille sepat. male te tu conglutinas.
 Venit ergo dominus ferens gladium bis acutum
 promittens eterna implens temporalia. Nam
 ideo duo testamenta dicuntur. Que erant
 ergo framee bis acute in manibus eorum.
 Duo testamenta ad gladium bis acutum
 pertinent. veteris testamenti trena promit-
 tit. novum eterna: In utroque sermo dei
 verax invenitur est. ut gladius bis acutus.
 Quare ergo in manibus et non in linguis?
 Et framee bis acute inquit in manibus
 eorum. In manibus dixit in potestate. Accepe-
 runt ergo sermonem dei in potestate. ut vi-
 bi vellet diceret. cui vellet diceret. non
 timeret potestatem. non contempneret pau-
 perem. In manibus enim habebat gladium
 qua volebat vibrabat. volebat percutie-
 bat: Et hoc totum erat in potestate pre-
 dicatum. Nam si non est in manibus
 sermo. ne forte aliquis dicat. quomodo
 sermo est gladius bis acutus. et quomodo
 in manibus. si ergo sermo non
 est in manibus. quare scriptum est. fac-
 tus est sermo domini in manu aggei pro-
 phete. Numquid frater sermonem suum
 deus in digitis ipsius fecit? Quid est
 in manu ipsius factus est? In potestate
 illi datum est predicare sermonem do-
 mini: Postremo possumus et has
 manus intelligere. nam qui locuti
 sunt in lingua habuerunt sermonem
 dei. qui scripserunt in manibus: Et

framee bis acute in manibus eorum.
 Nam fratres videte sanctos armatos. At-
 tendite strages attendite gloriosa pre-
 lia. Si enim imperator et miles. si miles
 hostis. si bellum et victoria. quod fecerunt
 isti hostes in manibus frameas bis acu-
 tas. Ad faciendas vindictas in ge-
 tibus. Videte si non est vindicta facta
 in gentibus. cotidie ipsa fit. hoc agi-
 mus et nos loquendo: Attendite quod
 cese sunt gentes babilonie. Illi red-
 ditur duplum. sic enim de illa dictum est
 reddite illi duplum ad quod fecit. Quod
 redditur duplum. Bellat sancti. educunt
 frameas bis acutas. sunt strages. fi-
 unt occisiones sepatiões. Quod illi du-
 plum redditur. Illa quando poteat per-
 sequi christianos. carnem occidebat. deum
 non confringebat. Quod illi duplum red-
 ditur. et pagani extinguntur. et ydola
 franguntur. Quod inquit pagani occi-
 duntur. Quod nisi cum christiani fuerint?
 Quero paganum et non invenio. christi-
 tianus est. Ergo mortuus est paganus.
 Nam si non occiduntur. vnde dictum est
 petro. macta et manduca. Vnde ipse sau-
 lus occisus est persecutor. et paulus e-
 rectus est predicator. Quero saulum
 persecutorem et non invenio. occisus est:
 Vnde. De framea bis acuta. Sed quia
 occisus in se et vivificatus in christo ideo
 confidens dicit. vivo atque iam non ego. vivit
 autem in me christus. Quod illi fit per illum.
 Etenim cum factus esset predicator. ac-
 cepit et ipse in manibus frameam bis
 acutam. ad faciendam vindictam in ge-
 tibus. Et ne vere tu putares homines
 ferro percuti. sanguinem fundi. vulne-
 ra in carne fieri. sequitur et exponit.
Obiurgatio in populis. Obiur-
 gatio que est corruptio. precedat ex
 vobis framea bis acuta. Nolite ces-
 sare. dedit illam vobis deus pro mo-

dulo vestro: Qualis hō es qui ydo-
la colis. dic amico tuo. si tñ remāsit
cui dicas. q̄lis hō es q̄ dimisisti eū s
quo factus es. ⁊ adoras qd̄ fecisti:
Melior ē faber q̄ qd̄ fabricat faber
Si fabrū adoraē erubescis. adoran-
do qd̄ faber fecit nō erubescis: Cū
ceperit erubescere cū cepit pp̄gi. fe-
cisti vuln⁹ de framea. p̄uēit ad cor.
moriturus est vt uiuat. Framee bis
acute in māib⁹ eoz. ad faciēdā vin-
dictā in gētib⁹ obiurgatioēs in po-
pulis: **E**t alligēt reges eoz in cō-
pedib⁹ ⁊ nobiles eoz in vinculis fer-
reis. vt faciāt in eis iudiciū cōscrip-
tum: Facile exposuim⁹ quō de fra-
meis cadāt ⁊ exurgāt. sepētur ⁊ cō-
gregētur. vulnerētur ⁊ sanētur. mo-
riātur ⁊ uiuāt Sz qd̄ faciem⁹. Quō
expoēm⁹ ad alligādos reges eoz in
cōpedib⁹: Reges gētū alligādi in
pedib⁹. ⁊ nobiles eoz in vinculis. ad-
didit ferreis. Adestote vt agnoscat⁹
qd̄ nostis. Isti em̄ vsus q̄s cepim⁹
exponē obscuri sunt. sz illd̄ qd̄ ex illis
dictur⁹ sum nō ē nouū. Sz notū est
vobis. mō nō discē op⁹ hēatis. sz cō-
memorari: Ad h̄āt voluit de⁹ obscu-
re p̄dī qd̄ā vsus suos. nō vt aliquid
nouū de illis seruet⁹. sed vt iā qd̄ iusi-
tatū erat obscuris expositis inoue⁹
Inouim⁹ reges factos xpianos. no-
uimus nobiles gētū scōs xpianos
Sūt hodie q̄s ⁊ fuerūt ⁊ ērt. ⁊ nō ces-
sant framee bis acute i māib⁹ scōrū:
Quō q̄ ligatos cōpedib⁹ ⁊ vinculis
ferreis intelligim⁹. Scit caritas ves-
tra ⁊ eruditio q̄a in eccl̄a nutriti est⁹
⁊ soletis audire diuīas lcōnes. qm̄ i
firma mūdi elegit de⁹ vt cōfunderet
fortia. ⁊ stulta mūdi elegit de⁹ ad cō-
fundēdos sapiētes. ⁊ ea q̄ nō sūt tāq̄
ea q̄ sunt. vt q̄ sunt euacuentur: Sic

em̄ ait apl̄s. Videte vocationē vr̄ā
fr̄es. q̄a nō multi sapiētes scdm̄ car-
nem. nō multi potētes. nō multi no-
biles. sed stulta mūdi elegit deus. ⁊
infirma mūdi vt cōfundēt fortia. et
ignobilia ⁊ cōtemptibilia elegit de⁹.
⁊ ea q̄ nō sunt tāq̄ q̄ sunt. vt ea q̄ sunt
euacuentur. Venit deus xp̄istus p̄
desse om̄ibus. sed elegit p̄desse impe-
ratori de piscatore. nō piscatori de i-
peratore. ⁊ elegit ea q̄ nulli⁹ momē-
ti erāt in mūdo Ip̄sos impleuit spū
scō. dedit eis frameas bis acutas. p̄
dicare p̄cepit euāgeliū. ⁊ nē p̄ totū
orbem terraz Fremuit mūd⁹. erex-
it se leo aduersus agnū. sed fortior
leone inuētus est agnus Leo vict⁹
est seuiēdo. agnus vicit patiēdo:
Cōuersa sunt corda hoīm ad timo-
rem xp̄i. ceperūt reges. ceperūt no-
biles miraculis cōmoueri p̄phetie
adimpletionem turbari. vidē in vnū
nomē cōcurrē gen⁹ huānum: Et qd̄
facerēt: Multi elegerūt ignobilita-
tem. ⁊ dimittētes domos suas ⁊ sū-
stācias suas distribuētes paup̄ib⁹.
cucurrerūt ad p̄fectionem Tali q̄ in
p̄fecto dicitur a dño. si vis p̄fectus
esse. vade vēde om̄ia q̄ hēs ⁊ da pau-
peribus ⁊ veni sequē me. ⁊ habebis
thesaurū in celo. Multi ex nobilib⁹
fecerūt hoc. sed cessauerūt isti nobi-
les esse gētium. elegerūt paup̄tatez
in seculo. nobilitatē in xp̄isto Multi
tāt tenēt ipsam nobilitatem in xp̄o
tenēt regias ptātes. ⁊ sic sunt xp̄is-
tiani Ip̄si sunt tāq̄ in cōpedibus ⁊ tā-
q̄ in vinculis ferreis Dñ hoc: Ne p̄-
grederentur ad illicita compedes ac-
ceperūt. compedes sapiētie. com-
pedes verbi dei. Quare ergo vincu-
la ferrea ⁊ nō aurea? Ferrea sunt q̄
diu timēt. amēt ⁊ aurea erūt: Atten-

dat caritas vestra quid loquar Au-
distis inō aplm iohānē. timor nō ē i
caritate. sed perfecta caritas foras
mittit timorem. qā timor tormētuz
habet. hoc est vīculū ferreū. Et tñ
nisi timore incipiat hō deū colere n̄
pueniet ad aimorē. inīciū sapiētie ti
mor dñi. Incipit ergo a vīculis fer
reis finitur ad torquem auream:
Dictum est em̄ sapiētie. ⁊ torquē au
ream circa tuam cervicem: Nō tibi
ipōnēt torquē aureā. nisi p̄mū in cō
pedibus ferreis te alligasset. Cepis-
tī a timore. cōsummaris ad sapiētīā
Qm̄ multi sunt q̄ p̄ptēa nolūt male
facere. qā gehēnas timēt. qā crucia
tus timēt. ⁊ nōdū amāt iusticiam:
Si illis p̄mitteretur ipūitas ⁊ dicē²
eis. facite qd̄ vultis securi. ipunitum
erit vobis. ⁊ mitterēt p̄gressus hbi-
dinum suarum in queq; nequissima
⁊ maxime frēs mei maxime reges ⁊
nobiles q̄bus nō facile dicitur qd̄ fe
cisti: Nam paup̄ hō ⁊ si nō timeat
deū. qā nullarū viriū est. nullaz fact̄
ratū. ne cū se cōmouerit in suppliciū
rapiatur. cessat timore hōia ⁊ si nō
dei: potētes at̄ mūdi reges. nobiles
nisi deū timeāt qd̄ timebūt: Sed pre
dicatur illis. ⁊ p̄cutiūtur framea bis
acuta Dñ illis qā est qui ponat alios
ad dexterā alios ad sinistram. vt di
cat eis q̄ a sinistris sunt. ite in ignem
eternum q̄ pat̄ ē dyabolo ⁊ āgelis e
ius: Nōdum diligūt iusticiam. sed ti
mēt penā. ⁊ timēdo penā iā accepe
rūt cōpedes. ⁊ in vīculis ferreis e
rudiūtur Venit ad nos potens ho
mo de seculo. offendit illum p̄coriā
a. aut forte concupivit alterius pul
chriorem. aut alteram ditiorē. vult
dimittere eam quam habet ⁊ nō fa
cit. audit a seruo dei. audit a p̄pheta

audit ab apostolo ⁊ non facit. audit
ab eo in cuius manibus est framea
bis acuta nō facies. nō licet. nō p̄
mitit deus dimitti p̄rorem excepta
causa fornicationis. audit h̄. timet
⁊ non facit: Pedes leues iam p̄gre
diebātur in lapsum. compedibus te
nētur. habet vīcula ferrea. timet de
um Dicitur illi: Dampnabit te deus
si feceris. iudex est supra om̄s. audit
ge mitū p̄oris tue. reus teneberis
in conspectu eius. Hac cōcupiscen
tia blāditur. hac penā deterretur:
Ibat ad cōcupiscendum p̄cupidi
tate. nisi vīcula ferrea retinerēt qd̄
plus est Sed dicit. cōtinere iam vo
lo nolo iam p̄rorem. nō potest:
Quid si tu vis ⁊ illa nō vult: Num
quid p̄ continentiam tuam debes il
lam facere fornicariam: Si alij nup
ferit te viuo. adultera erit: Nō vult
tale lucrum deus. nec compensāe ta
le dampnum: Redde debitum. ⁊ si
non exigis. redde pro sanctificatiōe
p̄fecta: Deus tibi computauit. si nō
quod debes exigis. reddis quod de
betur p̄ori: Times non facis. con
cutiuntur vīcula tua: Audi quia vi
culis ferreis constrictus es: Alliga
tus es p̄ori. ne quesieris solutio
nem. Durum est. ferreum est:
Nam quando dominus hoc ait.
ostendit quia vīculum est ferreū:
Adolescentes auditis? Vīcula fer
rea sunt. nolite pedes mittere. ne
cum miseritis. artius constringa
mini compedibus. Tales com
pedes consolidant vobis ⁊ episco
pi manus: Numquid non fugiūt
in ecclesia compediti ⁊ soluūtur?
Ihū viri fugiunt huc volētes dimit
tere p̄ores suas. ⁊ hic artius colli
gantur: Nemo soluat has compe

des. quos deus cōiūxit homo non
sepet Sed dura sunt vincula: Quis
nescit ipsam duriciū? Doluerūt ap̄i
et dixerūt. si talis causa est cū prore
nō expedit nubere Si vincula ferre
a sunt. nō opus est vt illic pedes mit
tātur Et dñs: Nō oēs capiūt v̄bū
istud. sed q̄ p̄t cape capiat: Alligat⁹
es vxori. ne q̄sieris solutionē Qui li
gatus es in vīculis ferreis p̄ vxorē.
ne te obliges vīculis ferreis:

Quā faciāt in eis iudiciū cōscriptū.
h̄ est iudiciū qd faciūt sancti sup̄ oēs
gētes Quare cōscriptū? Quia ista an
tea cōscripta sunt. et mō cōplēt⁹: Ec
ce modo fiūt. aliqñ legebāt⁹ et nō fie
bāt Et cōclufit ita: **Q**uia hec ē oib⁹
scis ei⁹: Per totū mūdū et p̄ vniuer
sas gētes: h̄ sci agūt et sic glorificāt⁹.
sic exultāt deū in faucib⁹ suis. sic le
tant⁹ in cubilib⁹ suis. sic exultāt i glā
sua. sic exaltātur in salute. sic cātant
cāticū nouum. sic dicūt alleluia. cor
de ore vīta Amen:

Quā Expl⁹ ps cētesim⁹ q̄dragesim⁹ no
n⁹ Incipit ps cētesim⁹ quinquagesim⁹
mus:

Quāuis ordo psalmoz qui
michi magni sacramēti vidē
tur cōtinē sacramētū nōdū michi fu
erat reuelat⁹. tñ q̄ oēs cētū quinq̄
ginta numerātur. etiā nobis q̄ toti⁹
ordis eoz altitudinē adhuc acie mē
tis nō penetrauim⁹ insinuat aliqd.
vñ nō impudēter q̄tū dñs adiuuat
disputāe possum⁹. p̄mū q̄ndecārius
numer⁹ ex quo iste multiplicat⁹. qd
em̄ valēt quindecim in ordine singu
loz. h̄ valēt cētū quinquaginta in ordine
decāriozū qm̄ qundecies denos faciūt
h̄ valent mille quingenti in ordine cēte
narioz qm̄ qundecies cēteni sunt. h̄
valent quindecim milia in ordine mil

lenarioz qm̄ qundecies mille sunt:
Quindenarius q̄ numerus cōcordi
am significat duum testamētōz In
illo em̄ obseruat⁹ sabbatū qd signifi
cat quietē. in isto dñicus dies q̄ fig
nificat resurrectionem Sabbatum
āt est dies septim⁹. dñic⁹ v̄o post
septim⁹ qd nisi octau⁹ idem q̄ prim⁹
habēdus est: Ipse em̄ dicitur etiam
vna sabbati. vt deinde sit secūda ter
cia q̄rta. et demceps vsq̄ ad septim⁹
sabbatū: A dñico āt vsq̄ ad dñicum
octauus est dies. vbi testamēti no
ui reuelatio declaratur. qd in veteri
tēp̄ sub terrenis p̄missiōibus tege
batur. Septē porro et octo quidēci
sunt Tot sunt et cātica q̄ appellātur
graduū. qm̄ totidē fuerūt etiā tēpli
gradus Deinde etiā quinquagenari⁹ nu
merus magnū sacramētū p̄ se gerit.
cōstat em̄ de septimana septimana
rū addito vno tēp̄ ipso octauo ad quā
quagēariū numex t̄miāndū: Septi
es q̄ppe septē quadraginta nouē fa
ciūt. qbus vnus additur vt faciant
quingenta Qui numerus quinq̄
genarius vsq̄ adeo magne signifi
catiōis est. vt ex dñi resurrectione
tot dieb⁹ cōpletis ip̄o quinquenario
die venerit sup̄ eos qui in xp̄ist o fu
erāt cōgregati spūs scūs Qui spūs
scūs in scripturis septēario p̄cipue
numero commēdatur. siue apud y
sayam siue in apocalip̄si. vbi aptissimē
septem spūs dei p̄hibētur. p̄pter o
perationem septenariam vni⁹ eius
dem q̄ spūs Que opatio septēaria
p̄ ysayam p̄phetā ita cōmemoratur
Requiescet sup̄ eū spūs dei. spūs sa
piētie et intellectus. spūs cōsiliū et for
titudinis. spiritus scientie et pieta
tis. spiritus timoris domini: Ipse
dēt itelligi timor dñi cast⁹ p̄manēs

in seculū seculi Sernilē at timorē
summata caritas foras mittit. et nos
liberos facit ne seruiha opa facia
m^o q^o sabbato p^ohibetur Caritas aut
dei diffusa est in cordibus nostris p
sp^om sanctum q^o dat^o est nobis Hinc
quoq^o sp^os sanct^o septeārio nume
ro cōmēdatur. quiq^ogenariū vō etiā
in q^odragita et decē dñs disptit^o est:
Die q^oppe q^odragesimo post resurrec
tionē suā ascēdit in celos. ac deinde
cōpletis dieb^o decē misit sp^om sc^om. q^o
dragenario scilicet numēo tpalez in
h^o mūdo cohabitatioem cōmēdās.
qm̄ q^oternarius in q^odragenario nu
mer^o p^oualet. q^otuor at ptes hēt mun
d^o et an^o. denario vō addito velō in
cede p^o impleta lege bōis opib^o red
dita. ipsa eternitas figuratur Hūc q^on
q^ogenariū triplū hēt cētesim^o et q^onq^o
gesim^o numerus. t^oq^o eū multiplica
uerit trinitas Dñ et hac causa nō icō
ueniēter itelligim^o istū numez esse
psalmoz 12ā et in illo numero pisci
um q^o capti sunt retibus post resur
rectionem missis ad cētum quiq^ogin
ta additis tribus. velud āmonitio
videtur facta in q^ot ptes debeat iste
numer^o disptiri. vt ter habeat quiq^o
genos. q^om̄q^o ille numer^o pisciū hēat
et aliā rōnē multo subtiliorē et iocun
diorē. q^o decē et septē in trigonū mis
sis id est ab vno vsq^o ad decē et septē
ōib^o p^oputat. ad eūdē numez p^ouēit^o
In decē at lex. in septē vō grā signi
ficatur. q^oa legē nō implet nisi caritas
dei diffusa in cordib^o nostris p^o sp^om
sc^om q^o septeārio significatur Qd er
go q^odā ōnium psalmoz quinq^o li
bros esse crediderūt. illud secuti sunt
quociēs in fine psalmi dictum fue
rit fiat fiat: Sed huius disptitionis
rationem cum vellem cōprehendē.

nō eualui. q^oa nec ipse q^onq^o ptes eq^o
les sunt inter se. et si nō scripture q^o
tate saltē psalmoz ipso numēo vt
recētes haberēt: Et si vnusquisq^o li
bri finis est fiat fiat. cū liber q^ontus i
demq^o et vltim^o nō eodē fine fit ter
miāt^o merito queri p^ot 12os at scrip
ture canōice auctoritatē sequētes.
vbi legitur. scriptū ē in libro psalmo
rū. vnū psalmoz lib^o esse nouimus
Et video q^odē quō h^o vex fit. et illud si
vex est huic vō nō reluctetur: Sieri
em̄ potest vt aliq^o osuetudiē lrāz be
braycaz vn^o liber dicat^o q^o cōstat ex
pluribus. sicut ex ecclesijs pluribus
vna cōstat eccl^oa. et ex plurib^o celis v
num celū 12s em̄ celoz aliq^od p^oter
misit q^o dixit. auxiliū meū a dñō q^o fe
cit celū et terrā Et cum scriptura di
cat et vocauit de^o firmamētū celum.
et aquas esse sup^o firmamētum hoc
est sup^o celum. nō mentitur eadem
scriptura dicens. et aque que super
celos sunt laudent nomen domini.
quia nō ait super celum Et vna ter
ra ex multis terris. nam et orbem ter
re et orbem terrarum cotidiana con
suetudine dicimus: Et qui ait scrip
tum est in libro psalmoz. q^om̄q^o
mos loquendi sic se habeat vt vnum
insinuare librum esse voluisse videat
tur. tamen responderi potest in li
bro psalmoz esse dictum in aliquo li
bro eorūquiq^o Quod in vlti locutio
nis vsq^o adeo vel non est vel raro
est. vt etiam duodecim propheta
rum vnum librum esse ideo persua
detur. quia similiter legitur. sicut
scriptum est in libro pphetaz: Sūt
etiam qui vniuersas ōnino scriptu
ras canonicas vnum lib^o vocēt q^od
valde mirabile vt diuīe vnitati p^ocor
dent. et hinc esse dictū. in capite libri

scriptū ē d̄ me vt faciā volūtātē tuā.
vt sic intelligatur p̄ filiū pater fecit
se mūdū. cui⁹ cōdicio p̄cipiū scrip
turaz in libro geneseos. vel magis
q̄a p̄phēcia videtur esse nō facta nar
rās s̄ futura p̄nūciās. Nō em̄ ait qd̄
fecerim. s̄ vt faciā siue vt facere
volūtātē tuā. Ad illd̄ h̄ sentētia refe
rēda ē qd̄ in p̄mis ptib⁹ eiusdē libri
scriptū ē. erūt duo in carne vna. qd̄
sacramētū magnū dicit apl̄s in xp̄o
z in eccl̄a. qm̄q̄ z iste psalmoz liber
p̄t significat⁹ intelligi vbi dcm̄ ē. i ca
pite libri scriptū ē de me vt faciā vo
lūtātē tuā. seq̄tur em̄. de⁹ me⁹ volui.
z legē tuā in medio cordis mei. De
ip̄o q̄ppe accipitur p̄phetat⁹ in capi
te libri hui⁹ ps̄ ip̄e p̄m⁹. beat⁹ vir q̄ n̄
abijt in cōsilio ip̄ioz z in via pccōz
nō stetit. z in cathedra pestilētie nō
sedet. s̄ in lege dñi volūtas ei⁹ z in le
ge ei⁹ meditabitur die ac nocte. vt h̄
sit qd̄ dcm̄ ē. de⁹ me⁹ volui z legē tu
am in medio cordis mei. Qd̄ at̄ seq̄t⁹
euāgelizari iusticiā tuā in eccl̄a mag
na. cōgruēt⁹ ad illud refertur. z est
duo in carne vna. Siue ergo illud si
ue h̄ intelligatur qd̄ dictū ē in capite
libri. liber iste psalmoz p̄ qn̄q̄genos
si p̄ ip̄os qn̄q̄genarios articulos in
troget⁹. magnū aliqd̄ z valde dignū
cōsideratiōe respōdet. Nō em̄ frus
tra michi videtur quin̄q̄gesim⁹ esse
de penitētia. cētesim⁹ de misericor
dia z iudicio. cētesim⁹ qn̄q̄gesim⁹ de
laude dei in sanctis eius: Sic em̄ ad
eternā beatāq̄ tēdimus vitam. p̄i
mitus pccā nostra dampnando. de
inde bene viuēdo. vt post cōdemp
natā vitam malam gestā q̄ bonam.
mereamur eternam: Scdm̄ p̄posi
tū em̄ occultissime iusticie hōitatis
q̄ sue. de⁹ quos p̄destinavit illos z

vocauit. z quos vocauit ip̄os z ius
tificauit. quos at̄ iustificauit ip̄os z
glorificauit. Predestinatio nostra n̄
in nobis facta est. sed in occulto ap̄
ip̄sum in eius presentia. tria v̄o reli
qua in nobis fiūt. vocatio. iustifica
tio z glorificatio: Vocamur p̄dica
tione penitētie Sic em̄ cepit domi⁹
euāgelizare. agite pēitētiam appro
pinquabit em̄ regnum celorum.
Iustificamur in vocatiōe mie. z ti
more iudicij: Hinc est qd̄ dicitur. de
us in nomīe tuo saluū me fac. z in v̄
tute tua iudica me. Nō timet iudica
ri. qui impetrauerat ante saluari.
Vocati renūciamus dyabolo p̄ pēi
tētiam. ne sub iugo eius remanea
mus. iustificati sanamur p̄ miseri
cordiam ne iudicium timeam⁹. glo
rificati trāsim⁹ in vitā et̄nā. vbi deū
fine fine laudamus: Ad h̄ p̄tinē ar
bitroz qd̄ dñs ait. ecce eicio demōia
z sanitates pficio hodie z cras. z t̄
cia die cōsummoz. Qd̄ etiam in tru
duo sue passionis z dormitiōis z e
uigilatiōis ostendit. crucifixus ē ei
z sepultus z resurrexit: In cruce de
principibus z potestatib⁹ triūpha
uit. in sepulchro requieuit. in resur
rectiōe exultauit. penitētia truciāt.
iusticia trāquillat. vita eterna glori
ficat: Penitentie vox est. misere
mei de⁹ secūdum magnā miām tuā.
z scdm̄ mltitudinē miserationū tua
rū dele iniquitatē meā: Hoc offert sa
crificiū deo. sp̄m̄ cōtribulatū. cor cō
tritū z humiliatum. Iusticie xp̄isti
vox est in electis suis. misericordi
am z iudicium cantabo tibi domi⁹.
psallam z intelligam in via immacu
lata. quando venies ad me. Per mi
sericordiā q̄ppe adiuuamur ad faciē
dā iusticiā. vt securi ad iudicium ve

niam⁹. vbi dispōit^r de citate dñi oēs
q̄ opātur iūqtatē. q̄ v̄su p̄s iste cōclu
ditur. 2 vite et̄ne vox est:

Psalms:

Laudate dñm in scis ei⁹. v̄tiq̄
in eis q̄s gloriificauit. **L**au
date eū in firmamēto v̄tutis eius.
laudate eū i v̄tutib⁹ ei⁹. vel vt alij int̄
prati sūt in potētatib⁹ ei⁹. **L**auda
te eū scdm̄ mltitudinē magnitudis
ei⁹. **D**ia ista ip̄s sūt scī ei⁹. quō dicit a
p̄ls vt nos sim⁹ iusticia dei in ip̄so:
Si ergo iusticia dei quā fecit in eis.
cur nō 2 virtus dei quā fecit in eis.
vt resurgeret a mortuis: Nam 2 in
xp̄isti resurrectiōe v̄tus maxime
mēdatur. q̄a in passione infirmitas
fuit dicēte ap̄lo. 2 si crucifixus ē ex i
firmitate. sed v̄vixit ex v̄tute dei. 2 a
lio loco. ad cognoscēdū inquit eum
2 v̄tutem resurrectiōis eius. **O**ptie
aut̄ ait in firmamēto v̄tutis ei⁹. Fir
mamētū ē em̄ v̄tutis. q̄a iā nō mori
etur 2 mors ei vltra nō dñabitur:
Cur nō 2 potētatus dei dicātur q̄s
in eis fecit: Immo ip̄s sūt potētat⁹
ei⁹. quō dictū ē. nos sum⁹ iusticia dī
in ip̄so. Quid em̄ potēt⁹. q̄ regnare
in eternū. sub pedib⁹ posit⁹ oib⁹ in
micis: Cur nō ip̄s sunt etiā multitu
do magnitudinis eius: Nō q̄a ip̄s
magnus est. s; q̄a magnos eos fecit
tam mltos. hoc est milia miliū. sic
aliter intelligitur iusticia qua est ip̄e
iustus. aliter quā in nobis facit. vt
nos simus iusticia eius: Idem ip̄s
sancti sunt in oib⁹ musicis 2 orga
nis deinceps significati ad laudan
dum deum. qm̄ p̄posuit dicēs. lau
date dñm in sanctis ei⁹. Hoc exequi
tur. varie significās eosdem ip̄os
sanctos eius. **L**audate eum in so
no tube. p̄pter laudis excellētissimā

claritatē. **L**audate eū in psalterio
2 cythara. Psalteriū ē de supioribus
laudās dñm. cythara de inferiorib⁹
laudās deū: t̄q̄ de celestib⁹ 2 terref
tribus. t̄q̄ eū q̄ fecit celū 2 terram.
Nam q̄ppe in alio psalmo exposui
mus. psalteriū desup̄ habē sonoz
illud lignū cui nervoz ei⁹ es vt meli
orē sonū reddat incūbit. qd̄ lignum
cythara inferius habet. **L**audate
eū in tympano 2 choro: Tympanū
laudat deū. cū iam in carne mutata
nulla est terrene corruptiōis infir
mitas. De corio q̄ppe fit tympanū
exsiccatō atq̄ firmatō. Chorus lau
dat deum. qm̄ laudat eū post pecca
ta societas. **L**audate eū in cordis
2 organo. Cordas hēt 2 psalteriū 2
cythara. q̄ sup̄ cōmemorata sunt.
Organū at̄ generale nomē est oīm
vasoz musicoz. q̄uis iā optinuerit
cōsuetudo. vt organa p̄prie dicātur
ea que instātur follibus. Nō genus
significatū hic esse nō arbitror. Nam
cum organum vocabulum grecum
sit vt dixi generale omnib⁹ musicis
instrumētis. hoc cui folles adhiben
tur alio greci nomē appellāt. Vt au
tem organum dicatur. magis latiā
2 ea vulgaris est consuetudo. Quod
ergo ait in cordis 2 organo. vide
tur michi aliquod organum quod
cordas habeat significare voluisse.
Nō em̄ sola psalteria 2 cythare cor
das habent. sed quia in psalterio et
cythara propter sonum ab infcrio
ribus 2 superioribus aliquid inuen
tum est quod secūdm̄ hanc distinc
tionem posset intelligi. aliud nos in
ip̄is cordis querere ammonuit. q̄a
2 ip̄s sunt caro sed etiā a corrup
tione libera. 2 quibus fortasse iō ad
didit organū. nō vt singule sonent.

sed ut diuersitate cōcordissima cōso-
nēt. sicut ordinātur in organo. Ita
bebūt em̄ etiā tūc scī dī differentias
suas consonantes non dissonantes
id est consentientes non dissentien-
tes. sicut fit suauissim⁹ cāt⁹ ex diu-
sis q̄dem s; nō inter se auersis sonis
Stella em̄ a stella differt in glā. sic ⁊
resurrectio mortuorū. **L**audate
eum in cymbalis benē sonatib⁹. lau-
date eū in cymbalis iubilationis.
Cymbala inuicem tāgūt ut bene so-
nēt Ideo a q̄busdam labijs nostris
compata sunt. s; meli⁹ intelligi puto
in cymbalis quodammodo laudat de-
um. dum q̄sq; honoratur a primo
nō a seipso. ⁊ inuicem honorantes
dant laudem deo. Ne q̄s at cymba-
la itelliget q̄ fine aia sonāt. ideo pu-
to additū in cymbalis iubilationis.
Iubilatio nāq; id est ineffabilis laus
non nisi ab anima pficiscitur. Nec
p̄tereūdum existimo qd musici do-
cent ⁊ res ipsa māifesta est. tria esse
genera sonorū. voce. flatu. ⁊ pulsu.
Voce ut est p̄ fauces ⁊ arterias. siue
organo aliquo cātātis hoīs. flatu si-
cut p̄ tibiā vel quid eiusmodi. pul-
su sicut p̄ cytharā vel qd eiusmodi.
Nullum itaq; gen⁹ hic p̄missus est
Nam vox est in choro. flat⁹ in tuba
pullus in cytharis. t̄q; mēs. spirit⁹.
corp⁹. s; p̄ similitudiem nō p̄prietas
qd q̄ p̄posuit ei⁹ in sanctis laudate
dñz q̄b⁹ hoc dixit nisi eis ip̄s. Et in
quibus ut deum laudēt. nisi in seip-
sis. Vos em̄ sancti eius inq̄t v̄t⁹ ei⁹
estis. sed quā fecit in vobis. ⁊ potē-
tatus ei⁹ ⁊ multitudo magnitudinis
eius. quā fecit ⁊ ostēdit in vobis.
Vos estis tuba psalterium cythara
tympanum chorus corde et orga-
num. ⁊ cymbalum iubilatiōis bene

sonātia. vos estis hec omnia. Nichil
hic vile. nichil hic trāitorio. nichil
hic lyoricū cogitetur. ⁊ q̄a sape se-
cūdum carnem mors est. om̄is sp̄iri-
tus laudet dñm:

ExPLICIT psalmus cētesim⁹ quī-
quagesimus:

Et sic finitur expositio beati au-
gustini episcopi ⁊ doctoris sup̄ ter-
ciam siue ultimā quinquagenā psal-
teri ad laudem oīpotētis dei:

